COORDONATOR
BALEA LILIANA CARMEN

„O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ"

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

BUFTEA 2024

COORDONATOR
BALEA LILIANA CARMEN

„O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ"

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

BUFTEA 2024

„O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”
GHID METODOLOGIC MULTUDISCIPLINAR

ISBN: 978-973-0-39888-5

REFERENTI STIINTIFICI:
Prof. Lector univ. dr. Ilioni Cristian-Universitatea din Petrosani
Prof. dr. Constantin Malancă Veronica-CJRAE Buzău
Prof. dr. Angelușiu Mădălina-Școala Gimnazială “Titu Maiorescu”, București
Prof. dr. Orbán Rita-Liceul Reformat „Lorántffy Zsuzsanna”, Oradea
Prof. dr. Băiceanu Adriana-Colegiul Tehnic “Ion Holban”, Iași
Prof. dr. Nițu Gloria Casandra-Colegiul Național „Decebal”, Deva
Prof. dr. Fodor Oana Eugenia-Colegiul Național „Decebal”, Deva
Prof. Ruiu Florin-Marius-Școala Gimnazială Frâncești, județul Vâlcea

EDITOR:

Prof. BALEA LILIANA CARMEN

REDACTOR:

Prof. BALEA LILIANA CARMEN

AUTORII ISI ASUMA INTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONTINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE!

BUFTEA, 2024

Cuprins

I. „ O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

1. Secţiunea I - Studii de specialitate, studii de caz, articole, proiecte didactice;…….....6

2. Secţiunea II – Proiecte educative/Proiecte Didactice……1086

3. Sectiunea III – Planuri De Intervenție Personalizate/ Proiecte de Activitate Integrată/Planificări/Curriculum Adaptat……..……1273

„O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

Secţiunea I
Studii de specialitate, studii de caz, articole, proiecte didactice

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ – PROCES PERMANENT DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A ACTULUI EDUCAȚIONAL

HERNEST GEORGE PAUL
BIDILICĂ ELENA ALINA
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
„SFÂNTUL NICOLAE CÂMPULUNG”

Educaţia incluzivă (integrată) a apărut şi s-a extins în ultimele decenii ca un principiu funcţional existent atât la nivelul politicilor şcolare, cât şi al practicilor educaţionale desfăşurate la nivel şcolar, familial, societal. Integrarea educativă, ca principiu este sugerată de mult timp în pedagogie şi s-a dezvoltat în contrast cu ideea segregării în educaţie, purtată explicit sau implicit de mai multe platforme educative. Acest concept dobândeşte o nouă semnificaţie în raport cu realitatea educaţiei speciale.

Incluziunea nu este un simplu concept care să poată fi redus la plasarea, respectiv la integrarea copilului cu cerinţe educative speciale în unitatea de învăţământ. Definiţia are în vedere atât noţiunea de acces educaţional cât şi recunoaşterea importanţei acoperirii adecvate a nevoilor individuale ale copiilor.

Cuvântul de ordine pentru a înţelege educaţia incluzivă este flexibilitatea. Principiile educaţiei incluzive cer să se aibă în vedere importanţa satisfacerii nevoilor /cerinţelor individuale ale copiilor, să se lucreze în parteneriat cu elevii şi cu părinţii/ persoanele care fac educaţie, să se implice profesorii şi şcolile în dezvoltarea acestei abordări.

Educaţia incluzivă este legată de o societate incluzivă, acea societate care promovează valorile democratice şi ascultă vocile tuturor membrilor ei. Societatea pluralistă, multiculturală şi democratică este baza de dezvoltare a educaţiei incluzive.

Educaţia incluzivă este un proces nu o stare sau o etichetă, deorece este o educaţie bazată pe şcoală/ grădiniţă ca partener al familiilor şi comunităţii şi pe înţelegerea comunităţii ca principalul susţinător şi partener al acesteia.

În contextul acestei complexe legislaţii, dreptul de incluziune şcolară se poate defini prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de sex, apartenenţă etnică şi socială, religie, naţionalitate, rasă sau limbă. Incluziunea este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii, care este la rândul ei bazată pe ideologia democraţiei.

Educaţia este un drept fundamental al omului (toţi copiii trebuie să aibă dreptul la o educaţie gratuită şi de calitate) ce permite fiecăruia să dobândească cunoştinţele necesare pentru a înţelege lumea de astăzi şi pentru a putea participa în mod activ la aceasta. Ea contribuie la păstrarea

valorilor, stă la baza învăţării de-a lungul vieţii, creează încredere, te face mai independent şi totodată conştient de drepturile şi posibilităţile proprii. Ea îl învaţă pe individ cum să se comporte în calitate de cetăţean responsabil şi informat.

Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental - un învăţământ pentru toţi, împreună cu toţi - care constituie un deziderat şi o realitate ce câştigă adepţi şi se concretizează în experienţe şi bune practici de integrare/incluziune. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor şi mijloacelor optime de intervenţie educativă încă de la vârstele mici asupra unei categorii cât mai largi de populaţie infantilă.

Învăţământul incluziv presupune ca tinerii şi copiii cu dizabilităţi şi ceilalţi, fără probleme, să înveţe în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător. Indiferent de deficienţa sau dificultatea de învăţare, copiii au un rol de jucat în societate după terminarea şcolii. Copiii cu dizabilităţi au drepturi egale cu ceilalţi, o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii.

Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simţit încă acest lucru. Separarea ne limitează înţelegerea reciprocă. Conştiinţa copiilor de la cea mai fragedă vârstă trebuie formată şi dezvoltată învăţându-i pe copii ca primirea copiilor ,,diferiţi’’ alături de toţi ceilalţi trebuie făcută nu de dragul lor, şi nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acţiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contrubui şi el la dezvoltarea comunităţii în care trăieşte. Toţi copiii trebuie să înţeleagă că educaţia tuturor este o ieşire din sărăcie, dependenţă şi exploatare. O persoană care ştie să citească, să scrie, are o şansă în plus la o viată mai bună, are acces la oportunităţile educaţionale şi este în situaţia de a lua propriile decizii, de a-şi deschide singură drumul în viaţă.

Diminuarea prejudecăţilor se poate face prin identificarea şi caracterizarea atitudinilor entice şi rasiale ale copiilor şi descoperirea modului în care ele pot fi modificate în procesul de instruire.

Educaţia ajută la eliminarea prejudecăţilor la adresa unor grupuri deoarece învăţăm să trăim împreună întâlnindu-ne unii cu alţii, vorbind, mâncând, jucându-ne împreună, promovând astfel, alegerea, toleranţa şi respectul reciproc. Cel mai important rol este al educaţiei care dezvoltă conştiinţa individului pentru ca de mic să fie pregătit să accepte drepturile şi valoarea individului cu nevoi diferite, indiferent de ce natură sunt acestea.

Educaţia înseamnă mai mult decât cunoştinţele acumulate, înseamnă să învăţăm pentru viaţă.

Pentru educatori este o adevărată provocare stimularea toleranţei şi acceptarea necondiţionată a diversităţii dintr-un grup. Ei trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi şi formarea de grupuri eterogene, cunoaşterea şi discutarea diverselor obiceiuri, tradiţii, valori.

Scopul incluziunii şcolare este implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conştiintei şi a comportamentelor copiilor în spiritul toleranţei şi nediscriminarii, a acceptării de şanse egale pentru toţi copiii. Crearea unui sistem coerent şi coordonat de incluziune al copiilor preşcolari cu diferite dizabilităţi sau de alte etnii şi pregătirea celorlalţi copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferenţe de manifestare comportamentală sau verbală.

Educaţia incluzivă promovează :

- dreptul la nondiscriminare;
- dreptul la a frecventa şcoala şi comunitatea;
- dreptul la o educaţie centrată pe dezvoltarea personalităţii copilului;
- dreptul la o viaţă adultă activă.

Școala incluzivă:

- unitate de învăţământ în care se asigură o educaţie pentru toţi copiii;
- reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare.

Copiii din aceste unităţi de învăţământ beneficiază de toate drepturile şi serviciile sociale şi educaţionale conform principiului „resursa urmează copilul”. (anexa nr. 1 din HG. 1251/2005).

Poate fiecare profesor a încercat să răspundă la un moment dat la întrebări de genul: De ce nu toţi elevii mei progresează în acelaşi fel? Cum pot să-i ajut pe toţi să înţeleagă? Cum pot să-i ajut pe cei care învaţă mai greu?

Un prim pas în oferirea răspunsurilor la aceste întrebări stă în faptul că profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacităţi intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăţa şi fiecare are nevoile sale în privinţa asimilării de informaţii. Aşadar, unul dintre cele mai importante aspecte ale învăţământului actual este nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învăţare.

O astfel de metodă de adaptare o constituie şcoala incluzivă, o şcoală ce se axează pe includerea acelor copiii sau chiar grupuri ce au fost anterior marginalizate şi care implică în procesul de învăţare şi de luare a deciziilor părinţii, îngrijitorii şi consilierii specializaţi.

S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi semnificativ performanţa tuturor elevilor. Școala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. In loc să-i izolăm şi să spunem că sunt „dificili”, „turbulenţi” sau chiar „handicapaţi”, am putea să admitem faptul că aceşti copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obişnuită, dacă noi, profesorii, am accepta că educaţia este pentru toţi.

Bibliografie:

1. Vrăşmaş Ecaterina Adina, Educaţia copilului preşcolar, Bucureşti, Editura Pro Humanitate, 1999.
2. Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2006
3. Ungureanu, Dorel, Educaţia integrată şi şcoala inclusivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000
4. Alois Gherguţ, Sinteze de psihopedagogie specială, Ed. Polirom, 2007.

INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITATI IN ȘCOALA PUBLICĂ

Frîncu Alina
Grădinița P.P.’’Curcubeul copiilor ’’Arad

Cea mai răspândită formă de integrare în școlile obișnuite - mai ales la nivelul grădinițelor și al claselor primare - a unor copii cu dizabilitate mintală ușoară, cu deficiențe fizice, cu tulburări de limbaj, sau cu alte abateri de la parametrii normali ai dezvoltarii și ai învățării, o constituie integrarea spontană. Acest tip de integrare este puțin eficient în sensul recuperării copiilor cu cerințe educative speciale, dar benefic în ceea ce privește integrarea lor socială, aceeptarea de către ceilalți, etc.

Fără a-i izola de lume și de viața socială, trebuie să le oferim alternative de educație care să corespundă nevoilor lor foarte speciale. Școlarizarea diferențiată, dar specializată și individualizată a copiilor cu deficiențe grave este benefică atât copiilor cât și părinților acestora, care, de cele mai multe ori trăiesc în condiții precare și nu au o situație economică atât de bună încât să poată oferi copilului lor educația și condițiile corespunzătoare particularităților lor.

Educația persoanelor cu nevoi speciale s-a realizat o lungă perioadă de timp, cu precădere, ca educație specială, separată de cea obișnuită. Se considera că numai în unitățile de educatie specială pot fi create condițiile propice (din punct de vedere material, al pregătirii personalului etc.) în vederea satisfacerii cerințelor educative speciale ale copiilor cu diferite tipuri de deficiențe.

Realizarea educației integrate a copiilor cu dizabilități reprezintă o adevărată provocare pentru activitatea de până acum a cadrelor didactice care trebuie să se axeze pe trei direcții principale: schimbarea atitudinii, perfecționarea sau dezvoltarea profesională şi modificarea predării la clasa. Unitatea școlară care îi introduce pe copii cu dizabilități în colectivitatea sa are obligația ca la nivel intern să încurajeze crearea unor relații constructive care se realizează prin atitudine deschisă, prin disponibilitate și înțelegere. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Atitudinea cadrului didactic față de copilul cu dizabilități trebuie să păstreze aparență de normalitate, el trebuie să fie tratat la fel că și ceilalți copii din clasa ceea ce le va demonstra și lor că colegul lor este la fel de valoros că și el este la fel de valoros.Integrarea socială a copiilor este indisolubil legată de procesul de socializare al acestora precum şi de diferitele forme de acţiune educativă la care participă. Sistemul şcolar este un instrument de integrare socială a copiilor şi adolescenţilor în sistemul existent. Recunoasterea drepturilor egale pentru toti oamenii,inclusiv copii, fara nici o discriminare, presupune ca nevoile fiecarui individ au importanta egala. Aceste nevoi trebuie sa stea la baza planurilor facute de societate si deci, egalizarea sanselor se refera la procesul prin care diversele sisteme ale societatii si mediului sunt puse ladispozitia tuturor si, in particular, a persoanelor cu dizabilitati. Egalizarea sanselor trebuie inteleasa ca drept al persoanelor

si copiilor cu dizabilitati de a ramane in comunitate si de a primi sprijinul necesar in cadrul structurilor obisnuite de educatie, sanatate, a serviciilor sociale si de incadrare in munca.

Integrarea copiilor cu dizabilități are beneficii și pentru ceilalți copii, care:

- Vor deveni mai înțelegători, mai grijulii, mai toleranți și mai răbdători;
- Vor fi mai sensibili la nevoile celor din jur și mai responsabili;
- Își vor dezvolta principii etice și morale puternice.

DIVERSITATE, INCLUZIUNE, TOLERANȚĂ

Voicu Cătălina-Maria
Școala Gimnazială Nr. 308, București, Sector 4, România

Tradițiile, credințele și obiceiurile încorporate într- un anumit cadru fac toate parte din cultură, care este, de asemenea, o colecție din cunoștințe, atitudini, comportamente și modele comportamentale, specific unui grup social dat care poate fi transmis prin educație.

Când se discută despre educație, termenul „intercultural” este folosit de obicei , dar „multicultural” se referă la o societate care este mai diversă în ceea ce "intercultural"moștenirea culturală .este folosit de obicei , dar „multicultural” se referă la o societate care este mai diversă în ceea ce privește moștenirea culturală .

- a coopera cu colegii pentru soluționarea sarcinilor primite;
- a construi împreună cu ceilalti elevi un cod comportamental comun, priivnd reacțiile lor în situații de credințe, norme, principii, divergențe de opinii;
- a conștientiza caracteristicile propriei persoane, caracteristici derivate din mediul cultural de proveniență și a le valorifica în contexte corespunzătoare;
- a observa și a evalua comportamentele colegilor, în vederea raportării comparative la acestea;
- a stabili anumite repere (modele de personalitate, elemente simbolice) și a le urmări pe parcursul evoluției proprii;
- a se adapta și integra într-un colectiv, în medii interculturale;

În școlile și societatea românească în general, educația interculturală a devenit o problemă stringentă, iar societatea, educația interculturală a devenit o problemă presantă. Promovarea educației interculturale încurajează atitudini tolerante, deschise și înțelegătoare față de relația eu-celălalt, precum și străinătatea, respingerea și toleranța față de diferențele culturale prin ridicarea valorii relațiilor de egalitate umană. Educația interculturală necesită o schimbare a mentalității către înțelegerea și acceptarea diferențelor culturale, lingvistice, tradiționale, religioase și de altă natură, iar Constantin Cucoş confirmă că aceasta este o opţiune ideologică în societăţile democratice şi vizează pregătirea viitorilor cetăţeni în aşa fel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori.

Lumea problemelor se reflectă în noi modele educaționale. Acesta „noi educăm” aderă la anumite standarde socio-pedagogice. Unsprezece „noi educatori” sunt prezentați în programele UNESCO:

- educație pentru mediu

- educație pentru mass- media și comunicare,
- educație privind preocuparea pentru o nouă ordine economică internațională ,
- educație pentru schimbare și dezvoltare,
- educație de ordine economică și cultura modernă,
- educație pentru timpul liber,
- educație pentru înțelegere interculturală ,
- educație pentru ritm
- educația pentru democrație și toleranță.

Școala este principalul spatiu al învățării pluralității culturale prin pretuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Scoala trebuie sa formeze deprinderea pretuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În scoală este necesara ,,modelarea’’orgoliului etnic al majoritatii si intărirea încrederii în sine a minorității.

Reieşind din realitatea complexă de azi, cadrele didactice trebuie să promoveze dialogul intercultural și respectul pentru diversitate. Chiar din primele zile ale intrării copilului în şcoală, învăţătorul trebuie să-l stimuleze să se simtă alături de colegi ca într-o familie, indiferent de etnie sau religie, să participe plenar la activități etc. Prin toate demersurile şcolare şi extraşcolare, el va dezvolta o comunicare constructivă, creând o atmosferă prietenoasă în clasă. Copilul trebuie sprijinit să-şi formeze deprinderi de comunicare, de luare a deciziilor în cadrul grupului în mod democratic, de implicare în soluţionarea problemelor interpersonale chiar din clasa înâi. Asfel, îl obişnuim să participe la activităţi, să coopereze cu colegii în cadrul grupului; îi stimulăm curiozitatea, îl învățăm să accepte ideile celui de alături, dezvoltându-i sentimentul de încredere, favorizând comunicarea asertivă. Prin felul în care sunt selectate conţinuturile, metodele, formele de organizare a activităților, prin fixarea unor momente importante de colaborare în cadrul evenimentelor instrucţionale, elevii sunt ghidați să-şi dezvolte un comportament tolerant.

Educaţia pentru interculturalitate constituie una dintre condiţiile principale pentru îmbunătăţirea aspectelor relaţionale ale locuitorilor aparţinând unor culturi diferite şi, în general, a raporturilor interumane. Prin interculturalism trebuie să se înţeleagă atât dreptul la egalitate, cât şi afirmarea propriei identităţi. Educaţia interculturală se referă la posibilitatea educării diferitelor grupări etnice, religioase, culturale şi tradiţionale pentru a lucra împreună în spiritul respectului reciproc şi al înţelegerii reciproce. În România, în fiecare şcoală există elevi aparţinând unor etnii diferite, de religii diferite, dar și elevi aparținători altor culturi, ca efect al migraţiei

internaţionale a capitalurilor şi a forţei de muncă în mișcare. Într-un asemenea univers cultural complex se impune restructurarea atitudinilor faţă de valorile fiecăruia, mai mare atenție la limbajul pedagogic utilizat, la folosirea strategiilor didactice integrate.

Educaţia interculturală trebuie înţeleasă ca o propunere pedagogică în stare de a configura modalităţi apte de a ne învăţa să trăim împreună, în diferenţă, îmbogăţindu-ne reciproc tocmai din patrimoniul acestor deosebiri, centrându-ne pe valorile de respect şi preţuirea diferenţei culturale, empatie, solidaritate, toleranţă activă. Alteritatea trebuie să îşi ocupe locul său adevărat în lumea şcolară; ea trebuie recunoscută, acceptată, preţuită, valorificată în direcţia autodezvoltării personalităţi. Facilitând realizarea acestor achiziții, cultivând sistematic valorile circumscrise educației interculturale, deschiderea față de celălalt, toleranța, respectul pentru diversitate, acceptarea celuilalt, diferit de sine, etc., profesorii demonstrează eficiența propriei competențe interculturale și transformă diferențele dintre elevi în surse ale dezvoltării, individuale și de grup.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Cucoș, C. – ”Educația. Dimensiuni culturale și interculturale” - , Ed. Polirom , Iași 2000;*
2. *Dasen, P.; Perregaux, C.; Rey, M. – „Educaţia interculturală”, Ed. Polirom, Iaşi 1999;*
3. *Mara, D. - ”Dimeniunile interculturale ale educației”- , Casa Editorială Tribuma, Sibiu, 2008;*
4. *Nedelcu, A. – ”Fundamentele educației interculturale. Diversitate, minorități, echitate” ;*

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Înv. Preș, ZAMFIR CAMELIA ȘTEFANIA
G.P.P. „Paradisul Copiilor’’ Cumpăna

„Nu exista descoperiri mari și progres atâta vreme cât mai există un copil nefericit pe lume’’ Albert Einstein

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță joacă un rol esențial în formarea unei societăți echitabile și în promovarea respectului reciproc. Aceste concepte contribuie la dezvoltarea unui mediu în care oamenii pot înțelege și aprecia diversitatea culturală, etnică, religioasă, de gen și de altă natură. Iată câteva aspecte cheie în acest sens:

1.Sensibilizarea la diversitate: Educația ar trebui să încurajeze înțelegerea și aprecierea diversității sub toate formele sale. Elevii ar trebui să fie expuși la diferite culturi, tradiții, religii și experiențe de viață pentru a dezvolta o perspectivă mai largă și deschisă.

2.Curriculum inclusiv: Curriculumul școlar ar trebui să reflecte diversitatea lumii în care trăim. Acest lucru poate include literatură, istorie, științe sociale și alte materii care acoperă contribuțiile semnificative ale diferitelor grupuri de oameni.

3.Respectul pentru drepturile omului: Educația ar trebui să sublinieze respectul pentru drepturile omului și importanța tratării tuturor oamenilor cu demnitate și egalitate, indiferent de diferențele lor.

4.Promovarea empatiei: Învățarea empatiei și dezvoltarea abilităților de comunicare pot ajuta la construirea punților între oameni cu experiențe diferite. Elevii ar trebui să învețe să vadă lumea prin ochii altora și să înțeleagă perspectiva lor.

5.Prevenirea discriminării și bullying-ului: Educația ar trebui să abordeze problemele legate de discriminare și bullying. Elevii ar trebui să învețe să recunoască și să combată stereotipurile și să devină aliați în promovarea unui mediu școlar sigur și incluziv.

6.Formarea cadrelor didactice: Profesorii ar trebui să primească formare în domeniul diversității și incluziunii, astfel încât să poată crea un mediu educațional susținător pentru toți elevii.

7.Parteneriate comunitare: Colaborarea cu comunitățile locale și organizațiile non-guvernamentale poate întări eforturile de promovare a diversității și incluziunii în școli.

Prin integrarea acestor principii în sistemul de învățământ, educația devine un instrument puternic pentru construirea unei societăți mai echitabile și pentru pregătirea tinerilor pentru lumea diversă în care vor trăi și vor lucra.

Din propria experintă ca profesor de învățământ preșcolar un exemplu concret de incluziune într-o grădiniță ar putea fi gestionarea situației cu succes a unui copil cu nevoi speciale, cum ar fi un copil cu dizabilități de învățare sau un copil cu nevoi de dezvoltare specială. Câteva exemple pe care eu ca și cadru didactic le pun în practică la grupa sunt:

Evaluarea individuală: Educatoarele efectuează o evaluare individuală a copilului cu nevoi speciale pentru a înțelege mai bine abilitățile, interesele și provocările sale.

Planificare adaptată:Se dezvoltă un plan adaptat care să țină cont de nevoile specifice ale copilului. Acesta poate include ajustarea activităților, modificarea materialelor didactice sau furnizarea de suport suplimentar.

Colaborare cu specialiști: Se stabilește o colaborare strânsă cu specialiști precum terapeuți sau consilieri pentru a asigura furnizarea de sprijin suplimentar și pentru a dezvolta strategii personalizate de intervenție.

Includerea în activități de grup:Copilul cu nevoi speciale este încurajat să participe la activitățile de grup, cum ar fi jocurile, cântecele și proiectele, oferindu-i șansa de a interacționa și a învăța alături de ceilalți copii.

Sensibilizarea colegilor: Educatoarele și specialiștii își propun să sensibilizeze și să educe ceilalți copii cu privire la nevoile colegului lor, promovând înțelegerea și acceptarea diversității.
Monitorizarea și ajustarea continuă: Se monitorizează constant progresul copilului și se fac ajustări în planurile de învățare și intervenție în funcție de evoluția acestuia.
Implicarea părinților:Părinții copilului sunt implicați activ în procesul de includere, fiind informați cu privire la progresele, obiectivele și strategiile utilizate pentru sprijinirea dezvoltării copilului lor.

Un astfel de exemplu de includere înseamnă că grădinița reușește să creeze un mediu în *care toți copiii, indiferent de diferențele lor, sunt tratați cu respect și sunt sprijiniți în dezvoltarea lor pe deplin. Acest lucru contribuie nu doar la succesul copilului cu nevoi speciale, ci și la învățarea și creșterea tuturor copiilor într-un spirit de înțelegere, empatie și cooperare.*

Toleranța este o atitudine de deschidere, respect și acceptare față de diferențele individuale și diversitatea culturală. Aceasta implică recunoașterea dreptului fiecărui individ de a avea propriile sale convingeri, valori și moduri de viață, chiar dacă acestea sunt diferite de ale tale. Toleranța se bazează pe ideea că oamenii pot conviețui în armonie, chiar și atunci când au opțiuni, perspective sau trăsături diferite.

Iată câteva aspecte cheie ale toleranței:
-respectul față de diferențe: Toleranța implică recunoașterea și acceptarea faptului că oamenii sunt unici și au diverse trăsături, cum ar fi etnia, religia, orientarea sexuală, abilitățile sau vârsta.
-aeschiderea către dialog: Toleranța nu înseamnă doar acceptarea pasivă a diferențelor, ci și deschiderea către dialog și comunicare. Prin înțelegerea reciprocă și discuții deschise, se pot depăși stereotipurile și se poate construi o bază de respect reciproc.
-absența discriminării: Toleranța respinge discriminarea și judecata negativă bazată pe diferențe.

Este despre tratarea tuturor oamenilor cu justiție și egalitate, indiferent de caracteristicile lor individuale.Conștientizarea propriei intoleranțe: Este important să fii conștient de propriile prejudecăți și să lucrezi la depășirea lor. Toleranța începe cu auto-reflecția și recunoașterea potențialelor prejudecăți sau atitudini intolerante.Promovarea diversității: Toleranța se leagă adesea de promovarea diversității și a incluziunii. Este important să se creeze medii care să sărbătorească și să aprecieze diversitatea în toate aspectele vieții sociale.Toleranța este un pilon al unei societăți civilizate și armonioase. Ea oferă oamenilor posibilitatea de a conviețui în pace și de a contribui la construirea unei lumi mai înțelegătoare și mai unite. În educație, toleranța joacă un rol esențial în formarea tinerilor pentru a deveni cetățeni responsabili și deschiși la diversitatea globală.

Promovarea diversității este importantă într-o societate, deoarece aduce o serie de avantaje, inclusiv stimularea creativității, îmbogățirea experiențelor individuale și colective, precum și promovarea înțelegerii și toleranței reciproce. În educație și la locul de muncă, accentul pe diversitate poate contribui la crearea unui mediu mai incluziv și echitabil, în care fiecare individ are șanse egale și este valorizat pentru contribuția sa unică. Diversitatea se referă la varietatea și diferențele dintre oameni, grupuri și culturi. Aceasta poate include o gamă largă de caracteristici și trăsături, cum ar fi:
-diversitatea etnică și culturală: Oamenii provin din diferite etnii și culturi, având tradiții, obiceiuri și limbaje distincte.
-diversitatea de gen: Diferențele dintre bărbați și femei, dar și recunoașterea și susținerea diversității de gen, inclusiv identitatea de gen și orientarea sexuală.
-diversitatea religioasă: Variațiile în ceea ce privește credințele religioase și practicile spirituale.
-diversitatea socio-economică: Diferențele de statut economic, nivel de educație și oportunități în rândul oamenilor.
-diversitatea de abilități: Includerea oamenilor cu diverse abilități, fie că vorbim de abilități fizice, mintale sau emoționale.

-diversitatea vârstelor: Diferențele de vârstă între generații, inclusiv interacțiunea dintre copii, adulți și vârstnici.
-diversitatea lingvistică: Variația de limbi și dialecte vorbite de oameni în diferite regiuni ale lumii.
-diversitatea în gândire: Diferențele în abordările, perspectivele și modurile de gândire ale oamenilor.

În concluzie, o șansă la educație reprezintă un drept fundamental al fiecărui individ și un element esențial în construirea unui viitor prosper și echitabil. Accesul la educație oferă oportunități de dezvoltare personală, de creștere a cunoștințelor și de formare a abilităților necesare pentru a contribui activ la societate.

„O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță”

Profesor Inv. Preșcolar- Toma Florina
GPP „Paradisul Copiilor”, Cumpăna

Realitatea socială a zilelor noastre i-a determinat pe specialiştii în problemele educaţiei să accentueze ideea de şcoală pentru diversitate (şcoală pentru toţi) ca o nouă formă de organizare a şcolii. În acord cu această nouă perspectivă asupra şcolii, scopul educaţiei este acela de a delimita şi susţine un spaţiu cultural la care să aibă acces toate persoanele, indiferent de rasă, sex, deficienţă sau orice altă circumstanţă ori situaţie specială. În acest context, se impune o analiză detaliată asupra modului în care este receptată în şcoală cultura diversităţii, depăşirea neînţelegerilor existente în gândirea cadrelor didactice cu privire la programul de integrare în şcoala de masă a elevilor cu cerinţe educative speciale.

Școala pentru diversitate pune în centrul atenţiei sale persoana umană ca fiinţă originală unică şi irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivaţii, raţiuni şi puncte de vedere diferite. Școala pentru diversitate se centrează mai ales pe cunoaşterea modului de învăţare a strategiilor necesare rezolvării problemelor de viaţă cotidiană, într-o manieră cooperantă şi solidară, unde procesul de predare-învăţare este simultan, unde fiecare elev învaţă „cum se învaţă” unii de la alţii, fără competiţii şi ierarhii arbitrare, în spiritul respectului şi toleranţei faţă de cei din jur.

Toate acestea vor permite copiilor şi tinerilor să trăiască diferenţele dintre persoane ca pe ceva natural, mediind dezvoltarea atitudinilor de solidaritate şi de apărare a drepturilor umane în cadrul aceluiaşi grup social (clasă, şcoală, comunitate). Spre exemplu, imaginea schematizată şi generalizată despre „ţigani” afectează percepţia comunităţii de romi de către populaţia ne-romă. Imprimarea acestei percepţii, încărcată de câteva însuşiri „standard”, este însămânţată în mintea copilului încă din familie. Ajuns la şcoală, unde învaţă şi copii romi, acesta va încerca să–i marginalizeze, consolidându-se acea viziune de diferenţiere. Şansa stăvilirii acestei viziuni, care se repetă aproape identic de multe generaţii, ne-o oferă şcoala pentru toţi. Aici dascălul are competenţă de a interveni eficient, încercând prin diverse exerciţii şi jocuri de rol, să ajute copiii să descopere că persoana are propria ei identitate, cu însuşiri care-i sunt particulare, cu anumite caracteristici ale portului popular, etc. şi cum în şcoli nu există discriminare, toţi copiii au drepturi egale.

Se poate încuraja depăşirea diferenţelor dintre elevi buni şi cei mai puţin buni, atunci când combinăm astfel de elevi pentru a forma grupe sau echipe, în cadrul cărora ei vor colabora şi vor comunica cât mai bine pentru a îndeplini sarcina de lucru, dar nu înainte de a li se preciza că fiecare are un rol important în grupa/ echipa din care face parte.

Astfel, prin aceste strategii bazate pe cooperare, profesorul poate favoriza unele procese de interacţiune socială în clasele eterogene ale şcolii, diferenţele dintre elevi putând fi percepute de către cadrele didactice, colegi şi părinţi ca pe ceva normal şi nu neobişnuit. De asemenea, prin învăţământul interactiv în grupul eterogen de elevi, clasa se organizează într-un mod în care, pe de o parte se ajută unii pe alţii, iar profesorul este principalul sprijin pentru toţi, iar pe de altă parte, fiecare elev îşi poate da seama mai uşor de ceea ce ştie şi ce nu ştie, dar în acelaşi timp să ştie cum şi de unde poate obţine informaţia necesară satisfacerii cerinţelor în planul formării şi educării lui pentru rezolvarea cu succes a problemelor din viaţa de zi cu zi.

Într-o şcoală pentru diversitate, perspectiva interculturală presupune reducerea inegalităţilor dintre actorii participanţi la procesul ce se desfăşoară în şcoală, reconsiderarea principiilor de egalitate şi libertate de acţiune necesare dezvoltării şi manifestării elementelor specifice fiecărei culturi. Pentru a înţelege mai bine necesitatea organizării vieţii şcolare după modelul diversităţii, este necesar să se facă o comparaţie cu modelul şcolii tradiţionale („şcoala pentru omogenitate”). Şcoala tradiţională îi priveşte pe elevi ca pe nişte indivizi „care nu ştiu nimic şi trebuie să înveţe tot ce li se oferă”.

De cealaltă parte, şcoala pentru diversitate tratează elevii ca pe nişte participanţi activi la elaborarea informaţiei şi cunoştinţelor cuprinse în conţinutul învăţării. Şcoala pentru toţi luptă împotriva marginalizării, a prejudecăţilor, stereotipurilor sociale, intoleranţei şi indiferenţei, a etichetării copiilor cu deficienţe sau aflaţi în condiţii socio-economice precare, prin promovarea unor modele şi forme de interacţiune între elevi, bazate pe egalitate deplină a partenerilor şi unde spiritul de toleranţă şi acceptare totală prevalează în faţa oricăror altor atitudini sau reacţii discriminatorii. Profesorul, în modelul tradiţional, este considerat o autoritate care deţine adevărul şi care, în actul predării, împărtăşeşte acest adevăr şi elevilor. Şcoala pentru diversitate vede în profesor o sursă de experienţă pentru copii, care mediază între cunoaşterea valorilor culturii umane şi elevii clasei. În modelul tradiţional, relaţiile familiei cu şcoala sunt aproape inexistente sau au un caracter informal, ocazional. În condiţiile şcolii pentru diversitate, părinţii participă direct la viaţa şcolii prin implicarea în diferite parteneriate educaţionale, participarea la lectorate, activităţi educative, excursii, drumeţii, şi pot influenţa anumite decizii care privesc actul educaţional.

Şcoala şi conducerea şcolii, în modelul tradiţional, este privită ca fiind locul unde are loc învăţarea, fără a menaja copii în faţa volumului de cunoştinţe care trebuie asimilat necondiţionat şi reprodus ulterior. Şcoala pentru diversitate este deschisă unor situaţii stimulative diverse, fiind mai flexibilă şi mai variată din punctul de vedere al ocaziilor de învăţare, actul învăţării nu mai este privit ca pe ceva impus, ci capătă o serie de semnificaţii noi, datorită posibilităţilor de selecţie şi „negociere” a tipurilor de învăţare, adaptate cerinţelor şi posibilităţilor fiecărui copil în parte. Sarcina şcolii de azi

este de a forma la elevi o conştiinţă europeană. Încă din clasele primare este de dorit să se cultive respectul şi solidaritatea faţă de cultura altor popoare.

Câteva valori –cheie trebuie să-şi facă loc în programele şcolare şi în procesele de învăţământ: aspiraţia către democraţie, respectarea drepturilor omului şi ale drepturilor copiilor, justiţia socială, echilibrul ecologic, toleranţa şi pacea, tradiţiile culturale, etc. Dialogul cultural este o strategie de interogare intra-culturală asupra fundamentelor unei culturi, asupra deschiderii sau opacităţii faţă de expresii inedite. Perspectiva interculturală de concepere a educaţiei poate să conducă la atenuarea conflictelor şi la eradicarea violenţei în şcoală, prin formarea unor comportamente cum sunt: - aptitudinea de a comunica; - cooperarea şi instaurarea încrederii într-un grup; - respectul de sine şi al altora, toleranţa faţă de opiniile diferite; - luarea de decizii în chip democratic; - acceptarea responsabilităţii altora şi a propriei persoane; - soluţionarea problemelor interpersonale; - stăpânirea emoţiilor primare; - aptitudinea de a evita altercaţiile fizice, etc.

Abordarea interculturală în educaţie constituie o nouă manieră de concepere şi implementare a curriculum-urilor şcolare şi o nouă atitudine relaţională între profesori, elevi, părinţi. Şcoala are rolul deosebit de important de a consolida bazele unei convieţuiri armonioase a diferitelor comunităţi culturale, fără a afecta negativ formarea şi dezvoltarea identităţii copilului ca membru al unui anumit grup cultural. Cunoaşterea reciprocă a diferitelor caracteristici culturale este un element necesar dar nu şi suficient în acest sens. Astfel, şcoala trebuie să permită contactul şi comunicarea (accentul fiind pus pe interacţiune), stimulând respectul reciproc şi valorizarea pozitivă a diferenţelor culturale.

Mijloacele de informare în masă şi influenţa lor asupra mutaţiilor culturale ce caracterizează societăţile europene, se exercită asupra percepţiilor colective şi a reprezentării alterităţii, asupra formării identităţilor lingvistice şi culturale, ca şi asupra formării, directe sau indirecte a imaginii şi a percepţiei grupurilor minoritare sau a miturilor legate de grupurile majoritare. În acest scop trebuie organizate în şcoală activităţi care să pună în evidenţă atât valorile culturale ale majoritarilor, cât şi ale culturilor romilor sau ale altor etnii, deoarece prin cunoaştere poţi învăţa să respecţi pe cei de lângă tine. Nicio civilizaţie nu este intrusă, raportat la gândirea umană, a cărei moştenire face parte din civilizaţia europeană. Nici un individ purtător ale acestor civilizaţii nu trebuie să fie perceput ca un „intrus cultural”. Cunoaşterea aportului pe care fiecare civilizaţie l-a adus gândirii umane reprezintă punctul de plecare al interculturalităţii.

Bibliografie:

1. Cozma, T., 1998, Şcoala şi educaţiile paralele, Universitatea „Al. I. Cuza ”, Iaşi.
2. Gherguț, A., 2016, Educația incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom, Iaşi, ISBN 978-973-465664-6.
3. Gherguț, A., 2011, Evaluare și intervenție psihoeducațională. Terapii educaționale, recuperatorii și compensatorii, Editura Polirom, Iaşi, ISBN 978-973-46-1965-8
4. Gherguţ, A., 1998, „Educaţia integrată – sursă de conflict în sistemul românesc de învăţământ”, în Analele Ştiinţifice ale Universităţii „Al. I. Cuza ”, Iaşi.
5. Melero, M. L., 1998, „Ideologie, diversitate şi cultură; o şcoală pentru o nouă civilizaţie”, Primul Congres internaţional pe tema integrării, Buenos Aires.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Înv. Preș, ZAMFIR CAMELIA ȘTEFANIA
G.P.P. „Paradisul Copiilor’’ Cumpăna

„Nu exista descoperiri mari și progres atâta vreme cât mai există un copil nefericit pe lume’’ Albert Einstein

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță joacă un rol esențial în formarea unei societăți echitabile și în promovarea respectului reciproc. Aceste concepte contribuie la dezvoltarea unui mediu în care oamenii pot înțelege și aprecia diversitatea culturală, etnică, religioasă, de gen și de altă natură. Iată câteva aspecte cheie în acest sens:

1.Sensibilizarea la diversitate: Educația ar trebui să încurajeze înțelegerea și aprecierea diversității sub toate formele sale. Elevii ar trebui să fie expuși la diferite culturi, tradiții, religii și experiențe de viață pentru a dezvolta o perspectivă mai largă și deschisă.

2.Curriculum inclusiv: Curriculumul școlar ar trebui să reflecte diversitatea lumii în care trăim. Acest lucru poate include literatură, istorie, științe sociale și alte materii care acoperă contribuțiile semnificative ale diferitelor grupuri de oameni.

3.Respectul pentru drepturile omului: Educația ar trebui să sublinieze respectul pentru drepturile omului și importanța tratării tuturor oamenilor cu demnitate și egalitate, indiferent de diferențele lor.

4.Promovarea empatiei: Învățarea empatiei și dezvoltarea abilităților de comunicare pot ajuta la construirea punților între oameni cu experiențe diferite. Elevii ar trebui să învețe să vadă lumea prin ochii altora și să înțeleagă perspectiva lor.

5.Prevenirea discriminării și bullying-ului: Educația ar trebui să abordeze problemele legate de discriminare și bullying. Elevii ar trebui să învețe să recunoască și să combată stereotipurile și să devină aliați în promovarea unui mediu școlar sigur și incluziv.

6.Formarea cadrelor didactice: Profesorii ar trebui să primească formare în domeniul diversității și incluziunii, astfel încât să poată crea un mediu educațional susținător pentru toți elevii.

7.Parteneriate comunitare: Colaborarea cu comunitățile locale și organizațiile non-guvernamentale poate întări eforturile de promovare a diversității și incluziunii în școli.

Prin integrarea acestor principii în sistemul de învățământ, educația devine un instrument puternic pentru construirea unei societăți mai echitabile și pentru pregătirea tinerilor pentru lumea diversă în care vor trăi și vor lucra.

Din propria experintă ca profesor de învățământ preșcolar un exemplu concret de incluziune într-o grădiniță ar putea fi gestionarea situației cu succes a unui copil cu nevoi speciale, cum ar fi un copil cu dizabilități de învățare sau un copil cu nevoi de dezvoltare specială. Câteva exemple pe care eu ca și cadru didactic le pun în practică la grupa sunt:

Evaluarea individuală: Educatoarele efectuează o evaluare individuală a copilului cu nevoi speciale pentru a înțelege mai bine abilitățile, interesele și provocările sale.

Planificare adaptată:Se dezvoltă un plan adaptat care să țină cont de nevoile specifice ale copilului. Acesta poate include ajustarea activităților, modificarea materialelor didactice sau furnizarea de suport suplimentar.

Colaborare cu specialiști: Se stabilește o colaborare strânsă cu specialiști precum terapeuți sau consilieri pentru a asigura furnizarea de sprijin suplimentar și pentru a dezvolta strategii personalizate de intervenție.

Includerea în activități de grup:Copilul cu nevoi speciale este încurajat să participe la activitățile de grup, cum ar fi jocurile, cântecele și proiectele, oferindu-i șansa de a interacționa și a învăța alături de ceilalți copii.

Sensibilizarea colegilor: Educatoarele și specialiștii își propun să sensibilizeze și să educe ceilalți copii cu privire la nevoile colegului lor, promovând înțelegerea și acceptarea diversității.
Monitorizarea și ajustarea continuă: Se monitorizează constant progresul copilului și se fac ajustări în planurile de învățare și intervenție în funcție de evoluția acestuia.
Implicarea părinților:Părinții copilului sunt implicați activ în procesul de includere, fiind informați cu privire la progresele, obiectivele și strategiile utilizate pentru sprijinirea dezvoltării copilului lor.

Un astfel de exemplu de includere înseamnă că grădinița reușește să creeze un mediu în *care toți copiii, indiferent de diferențele lor, sunt tratați cu respect și sunt sprijiniți în dezvoltarea lor pe deplin. Acest lucru contribuie nu doar la succesul copilului cu nevoi speciale, ci și la învățarea și creșterea tuturor copiilor într-un spirit de înțelegere, empatie și cooperare.*

Toleranța este o atitudine de deschidere, respect și acceptare față de diferențele individuale și diversitatea culturală. Aceasta implică recunoașterea dreptului fiecărui individ de a avea propriile sale convingeri, valori și moduri de viață, chiar dacă acestea sunt diferite de ale tale. Toleranța se bazează pe ideea că oamenii pot conviețui în armonie, chiar și atunci când au opțiuni, perspective sau trăsături diferite.

Iată câteva aspecte cheie ale toleranței:
-respectul față de diferențe: Toleranța implică recunoașterea și acceptarea faptului că oamenii sunt unici și au diverse trăsături, cum ar fi etnia, religia, orientarea sexuală, abilitățile sau vârsta.
-aeschiderea către dialog: Toleranța nu înseamnă doar acceptarea pasivă a diferențelor, ci și deschiderea către dialog și comunicare. Prin înțelegerea reciprocă și discuții deschise, se pot depăși stereotipurile și se poate construi o bază de respect reciproc.
-absența discriminării: Toleranța respinge discriminarea și judecata negativă bazată pe diferențe.

Este despre tratarea tuturor oamenilor cu justiție și egalitate, indiferent de caracteristicile lor individuale.Conștientizarea propriei intoleranțe: Este important să fii conștient de propriile prejudecăți și să lucrezi la depășirea lor. Toleranța începe cu auto-reflecția și recunoașterea potențialelor prejudecăți sau atitudini intolerante.Promovarea diversității: Toleranța se leagă adesea de promovarea diversității și a incluziunii. Este important să se creeze medii care să sărbătorească și să aprecieze diversitatea în toate aspectele vieții sociale.Toleranța este un pilon al unei societăți civilizate și armonioase. Ea oferă oamenilor posibilitatea de a conviețui în pace și de a contribui la construirea unei lumi mai înțelegătoare și mai unite. În educație, toleranța joacă un rol esențial în formarea tinerilor pentru a deveni cetățeni responsabili și deschiși la diversitatea globală.

Promovarea diversității este importantă într-o societate, deoarece aduce o serie de avantaje, inclusiv stimularea creativității, îmbogățirea experiențelor individuale și colective, precum și promovarea înțelegerii și toleranței reciproce. În educație și la locul de muncă, accentul pe diversitate poate contribui la crearea unui mediu mai incluziv și echitabil, în care fiecare individ are șanse egale și este valorizat pentru contribuția sa unică. Diversitatea se referă la varietatea și diferențele dintre oameni, grupuri și culturi. Aceasta poate include o gamă largă de caracteristici și trăsături, cum ar fi:
-diversitatea etnică și culturală: Oamenii provin din diferite etnii și culturi, având tradiții, obiceiuri și limbaje distincte.
-diversitatea de gen: Diferențele dintre bărbați și femei, dar și recunoașterea și susținerea diversității de gen, inclusiv identitatea de gen și orientarea sexuală.
-diversitatea religioasă: Variațiile în ceea ce privește credințele religioase și practicile spirituale.
-diversitatea socio-economică: Diferențele de statut economic, nivel de educație și oportunități în rândul oamenilor.
-diversitatea de abilități: Includerea oamenilor cu diverse abilități, fie că vorbim de abilități fizice, mintale sau emoționale.

-diversitatea vârstelor: Diferențele de vârstă între generații, inclusiv interacțiunea dintre copii, adulți și vârstnici.
-diversitatea lingvistică: Variația de limbi și dialecte vorbite de oameni în diferite regiuni ale lumii.
-diversitatea în gândire: Diferențele în abordările, perspectivele și modurile de gândire ale oamenilor.

În concluzie, o șansă la educație reprezintă un drept fundamental al fiecărui individ și un element esențial în construirea unui viitor prosper și echitabil. Accesul la educație oferă oportunități de dezvoltare personală, de creștere a cunoștințelor și de formare a abilităților necesare pentru a contribui activ la societate.

Învăţământul azi sau şcoala modernă fără copii

Prof. Cătălin Mîinescu
Şcoala Gimnazială ”Mihail Drumeş” Balş, Olt

Nu poţi vorbi acum despre învăţământul românesc decât cu tristeţe. Şi dacă mai faci parte şi din sistem, e inevitabil să nu laşi privirea în pământ când recunoşti acest lucru...
În pragul colapsului, pe buza prăpastiei, la marginea societăţii, în cădere liberă – sunt câteva caracterizări obişnuite cu care ne-am obişnuit nesperat, nemeritat, dureros...

Nu o să încercăm o altă analiză în termeni statistici sau din punct de vedere al standardelor aduse cu lopata din ţările care nu au nimic comun cu a noastră – acest lucru îl fac destul de des „analişti frumos vorbitori de pe scaun”, oameni care au citit prin presă despre învăţământul românesc şi care se bazează pe o intuiţie (aproape clar-viziune) generatoare de judecăţi de valoare cu puteri axiomatice. Astfel, alăturăm listei de domenii în care românul este specialist şi învăţământul (pe listă erau la loc de frunte fotbalul, agricultura, mecanica auto, politica).
De la convingerea cvasi-generală că oricine poate să fie profesor, că e foarte simplu să-ţi expui cunoştinţele în faţa unui auditoriu care te va asculta mut de uimire (dacă discursul este împănat cu întrebări de genul: „care este cel mai mare vârf al pământului?” sau „ce spune legea lui Ohm?” admiraţia auditorului ar trebui să atingă culmi de neimaginat...) şi până la etalarea nonşalantă a unor teorii bazate pe îndelungi monologuri în faţa oglinzii sau a subalternilor care aplaudă voios şi ritmic, iată plaja manifestărilor privind învăţământul – evident, totul bazat pe adânci frustrări din copilăria în care părinţii îi obligau să meargă la şcoală...

Ceea ce nu se înţelege (de douăzeci de ani...) este faptul că nu de analize este nevoie, nu de statistici şi, mai ales, nu de monolog! Învăţământul lucrează cu suflete. Mai mult decât atât: cu suflete de copii! Iar când este vorba despre suflet, când este vorba despre psihic nimic nu se mai derulează după clasicul „cauză-efect”. Nu aşa trebuie lucrat!
78%, 23%, buni, răi, promovaţi, olimpici, teste naţionale, teze naţionale, gata!
Să o luăm sistematic!
Statisticile sunt un instrument diabolic de manipulare şi de modelare instantanee a comportamentelor. Departe de a fi indicatori de performanţă, statisticile îşi îndeplinesc rolul de sinteză şi de sentinţă. Dacă ele nu ar fi, rapoartele ar deveni mult mai lungi, mai documentate şi mai umane – dar asta ar însemna timp, resurse, implicare...

Aracipurile sunt pline de răceală, sunt seci şi nerelevante. În plus, au ca model o ţară atât de departe de România că ei nu ştiu nici dacă avem curent electric nici dacă folosim clădiri special amenajate (adică şcoli) sau ne adunăm în grupuri sub un pom şi mâzgălim în ţărână cu un băţ... Este foarte clar că trebuie să evaluăm ceea ce se întâmplă şi poate că se impune existenţa unui judecător imparţial. Dar ar fi bine ca acesta să vorbească aceeaşi limbă ca noi! Căci dacă ceva este bun pentru România, el poate să nu fie potrivit Africii sau Scoţiei. Concluzie: sistemul nu tolerează procedeul *copy/paste*. (motorul de Mercedes nu merge la Dacie!)

Programele – vulturii care trebuie înghiţiţi de către puii de vrabie!

Pe acestea nu le-au copiat cei care copiază... Continuăm să transmitem informaţie fără limite şi fără utilitate. Nu numai că nu le vor folosi ecuaţiile, sistemele osoase sau interminabilele comentarii literare atunci când vor culege căpşunile altora dar nici viaţa lor nu se va opri dacă nu vor şti să *reproducă* instantaneu interminabilele liste de formule trigonometrice... Programa nu mai corespunde vremurilor (uneori credem că nici noi nu mai corespundem vremurilor...). Că este extrem de încărcată, nici asta nu ar fi o problemă dacă s-ar şti **ce** treuie evaluat, **cât** merită asimilat de către copii, cu ce trebuie să rămână ei după absolvire?

Mereu s-a neglijat un lucru esenţial (încălcându-se astfel legea – pentru a câta oară?...): idealul educaţional românesc nu prevede *promovarea examenelor* care, de altfel nu sunt obligatorii! Noi trebuie să oferim toate tipurile de educaţie: gospodărească, civică, morală, pentru viaţa de familie, sanitară, estetică, artistică, religioasă, etc. Şi ne întrebăm: când vom respecta leagea asigurând educaţia copiilor noştri dacă trebuie să galopăm prin materia (în care nu mai credem de mult!) doar ca să putem semna în condică parcurgerea ei, chiar dacă acest lucru se întâmplă cu preţul bulversării întregului sistem de valori al elevilor? Când vom putea merge în biserică să predăm religia acolo unde este normal, când vom merge la un muzeu de artă, de istorie, la o grădină botanică fără să „pierdem materia” şi fără să recuperăm într-o sâmbătă?

Este interesant faptul că, din când în când vine o adresă oficială „în teritoriu” în care suntem solicitaţi să emitem păreri privind curriculumul. Unii chiar răspund – desigur că sunt ori poeţi , ori debutanţi... La ultima ni se cerea să spunem *ce teme să se scoată din programă*. Şi cum noi credem că nu aşa se face, că nu poţi scoate cărămizi dintr-un zid şi acesta să rămână în picioare, că trebuie regândit totul, că există o coerenţă pe care trebuie să o îndeplinească, nu am răspuns la cerere. O fi rău?

Evaluarea este modul în care unii îşi leagă numele de istoria tumultoasă şi searbădă a învăţământului ultimilor ani – sau, să ne ierte Dumnezeu dar de la noi, de aici aşa se vede!... *Cum evaluăm* este o problemă care ar trebui ridicată după ce stabilim *ce* evaluăm.

Condiţiile din şcoli sunt hotărâtoare pentru nivelul învăţământului doar în cazurile extreme (aşa credem noi) şi anume: şcoli unde plouă, şcoli la care se ajunge după un lung drum pe jos, şcoli care nu

corespund nici celor mai mari indulgenţe. Dar astea sunt cazuri rare. Nici noi nu vom aluneca la extreme: nu vom spune că „pe vremea noastră nu aveam atâtea ca acum” şi nici că „prea multe calculatoare nu aduc progresul ci blazarea”. Cert este că odată cu gradul de civilizaţie creşte şi îndepărtarea omului de bine, că, aşa cum spunea strălucitul nostru Caragiale, „duşmanul binelui este mai-binele”.

Aşadar... Veţi trage cu ochiul spre sfârşitul acestor rânduri, iar cu gândul veţi căuta „soluţiile”...

E mult mai simplu decât credem!

Soluţia este sufletul copilului, suflet pe care nu-l mai vedem, nu-l mai auzim, nu-l mai înţelegem. Nu întâmplător a spus Iisus „lăsaţi copiii să vină la mine!”. Iar noi, cu tot ceea ce se întâmplă în exteriorul şi, mai ales în interiorul sistemului, îl îndepărtăm pe copil, îl îmbrâncim către o lume rece în care nu există decât două nuanţe de gri: alb şi negru!

Nu le mai dăm nimic din ceea ce aşteaptă, din ceea ce le place. În plus, le schimonosim copilăria cu pilde despre ce făceam noi „pe vremea noastră”...

Şi asta sistematic şi de foarte mult timp; căci nimic nu devine brusc ci în timp, încet, ca rugina... Ca bătrâneţea...

Haideţi să-i întrebăm ce vor, ce aşteaptă de la noi, de la şcoală şi de la societate. Să compunem platforme politice, electorale după vorbele copiilor, pentru ei. Şi să-i lăsăm să ne judece şi să ne osândească acolo unde ne comportăm cu ei aşa cum nici nouă nu ne-a plăcut când am fost ca ei...

Haideţi să schimbăm ceva în acest prag de Apocalipsă! Cu toţii!

Relaţii interpersonale în procesul de învăţământ - un punct de vedere -

Prof. Corina Mîinescu
Școala Gimnazială ”Mihail Drumeș” Balș, Olt

„Visez la o şcoală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic. Să trăieşti liniştit şi cuviincios într-o margine de cetate, iar oamenii tineri (...) să vină acolo spre a se elibera de tirania profesoratului. Căci totul şi toţi le dau lecţii. Totul trebuie învăţat din afară şi pe dinafară, iar singurul lucru care le este îngăduit din când în când e să pună întrebări. Dar nu vedeţi că au şi ei de spus ceva, de mărturisit ceva? Şi nu vedeţi că noi nu avem întotdeauna ce să le spunem…”
Constantin, NOICA – „Jurnalul flosofic”

Există în epoca noastră o tendinţă cel puţin ciudată: aceea de a crede că oricine poate să fie profesor, că oricine poate apărea în agora pentru a da sfaturi, învăţături, lecţii.

Oamenii simt artificialele bariere create de o „diplomă” şi este rău că se întâmplă aşa – cu atât mai mult cu cât, din nefericire, în zilele noastre diploma tinde să releve statutul şi nu competenţa… Problema este dacă oricine poate crea punţi, dacă poate înţelege, dacă se poate face înţeles, dacă reuşeşte să marcheze şi să modeleze materialul uman ce-i este dat prin natura menirii sale…

Este uşor să informezi: apari în faţa elevilor şi-ţi respecţi programa şi planificarea. Totul pare simplu, orele trec conform graficului. Şi totuşi…

Constantin Noica spunea: „*ce stupid: stai în cancelarie zece minute, îţi compui o mască, intri în sala de curs, ţii prelegerea şi te întorci. Aşa se prăpădesc adevărurile…”*

Ne-am propus să dezvoltăm ideea relaţionării în procesul de învăţământ, atât ca bază de plecare cât şi ca finalitate, consecinţă. Ne vom referi la relaţiile profesor – elev, profesor – profesor, profesor – părinţi, profesor – comunitate şi cea a profesorului cu el însuşi. Precizăm de la început că delimitarea acestor relaţii este relativă, căci ele se întrepătrund şi interacţionează, marcându-se reciproc. Ele formează un ciclu, urmează o traiectorie care se închide şi care defineşte ceea ce am putea numi „*imaginea profesorului”*. Ne vom raporta, bineînţeles la timpul nostru, cu problematica şi cerinţele impuse de către acesta, dar şi la noi înşine ca origine a binelui şi a răului ce decurg din demersurile noastre de educatori şi formatori.

Relaţia profesor – elev este cea care există nemijlocit în procesul de învăţământ. În funcţie de aceasta există şi se reglează şi celelalte tipuri de relaţii, ea reprezentând temelia. Ştim cu toţii cum *ar trebui* să fie aceasta. Vom insista, însă asupra situaţiei de fapt, vorbind despre cum *este* ea pentru a putea reliefa aspectele – problemă, antitetice.

Întâi, momentul în care profesorul intră în clasă. Copiii atenţi încearcă să-l simtă de la început: e supărat, trist, bine dispus, distrat? Ei înţeleg imediat acest lucru chiar dacă, poate le este greu să şi-l definească. Se spune că ar trebui să ne lăsăm grijile la uşa şcolii. Dar, oare, este posibil acest lucru? Presupunând că există pasiune pentru meserie şi pentru copii, că maturitatea noastră este suficientă unui autocontrol sever, atunci răspunsul este *Da*.

Ca orice meserie în care ştii că există oameni care depind direct de tine, pe care îi ai „în subordine”, şi în meseria noastră există riscul de a deveni mici dictatori. Tentaţia de a lovi – chiar şi

cu vorbele – este atât de puternică şi atât de mică este distanţa până la ea… Este greu să-i reziști!… E greu să nu aluneci în credinţa că, indiferent ce faci, indiferent ce hotărăşti, nu trebuie să le dai *lor* explicaţii. Dar, pe de altă parte, dacă reuşeşti să îndepărtezi aceste gânduri, descoperi că este minunat să asculţi, e înălţător să accepţi întrebări şi să le răspunzi, să dăruieşti din tine pentru ca, după ce ai înţeles să fii şi tu înţeles.

Urmează pauza care, ca şi orice alt moment în afara orei generează tot atâtea oportunităţi în comunicare, în apropierea unuia de ceilalţi. Să ne amintim bucuria care ne încerca în şcoală când un profesor – chiar unul *rău* – rămânea în pauză în mijlocul nostru să povestim lucruri poate, fără importanţă. Dar *era acolo!* Şi era dialog. Iar dialogul generează înţelegere, comunicare.

Se întâmplă, din nefericire, din cauza relaţiei nepotrivite între profesor şi elev să apară aversiune faţă de materia respectivă. Sau, la polul opus, de dragul profesorului – şi nu neapărat a materiei predată de către acesta – elevul îşi va alege chiar meseria. Aşadar, credem că profesorul poate să umple absenţa „frumuseţii” unei materii grele cu farmecul său în contactul cu elevii. Pentru că, de fapt, profesorul lucrează cu suflete. Când el se încruntă, aceste suflete suspină. Când el este în mijlocul lor, mângâindu-i pe creştet părinteşte, atunci sufletele se bucură şi se deschid…

În ceea ce priveşte relaţia dintre profesori, sunt foarte multe de spus. Deschiderea către dialog, către reconciliere, folosirea constructivă a înţelepciunii, acceptarea eşecului şi a concurenţei loiale, bucuria sinceră la succesele celorlalţi nu ar trebui să fie doar vorbe mari ale bătrânilor pedagogi şi sociologi care se întrec în a ne da sfaturi. Şi totuşi, cum sunt în realitate relaţiile dintre profesori?

Ne bucurăm nemeritat când aruncăm vina nereuşitelor relaţii pe disconfortul cotidian din ce în ce mai accentuat… Acutizarea stării de nemulţumire, permanenţa lipsurilor materiale par să justifice toate neînţelegerile apărute în cancelarie. Dar, atunci de unde vin invidia şi răutatea? Cine sau ce explică micile sau marile controverse care uneori, din nefericire induc atmosfera de nerespirat din unele cancelarii? Se constată că, odată cu creşterea numărului de profesori dintr-o şcoală se măreşte şi numărul neînţelegerilor. Homo homini lupus? Acesta să ne fie destinul? Să fie, oare tributul pe care trebuie să-l plătim în tranziţia către un alt tip de civilizaţie şi societate?

Nefericirea este, aşa cum am arătat la început, că, poate fără voia noastră, îi implicăm şi pe copii în nemulţumirile noastre. Copleşiţi de „ale noastre”, antrenăm şi elevii în acest „conflict”, fie continuând în faţa lor o discuţie începută în cancelarie, fie descărcându-ne amarul prin note mici sau vorbe negândite sau nejustificate. Ceea ce se întâmplă astfel este o crimă! Am spart zidurile şi culisele se arată tuturor, cu recuzita înghesuită prin colţuri, cu cabinele prăfuite în care actorii nemachiaţi sau pe jumătate costumaţi apar ca jalnice caricaturi ale măreţelor personaje pe care le ştiam până atunci… Aşa, profesorul devine un om obişnuit… Domnul Trandafir agonizează în mocirla slăbiciunilor omeneşti…

Cum ne văd părinţii? Cum ne vede comunitatea?

Nu pledăm pentru ideea profesorului care nu greşeşte niciodată. Dar credem că păstrarea unei mai strânse legături a părinţilor cu dirigintele şi cu profesorul respectiv şi discutarea problemelor cu aceştia exact în momentul sesizării lor ar lămuri multe lucruri şi ar reduce numărul neînţelegerilor care, altfel se acumulează şi generează stări conflictuale pentru a căror rezolvare se apelează la luarea cu asalt a forurilor superioare: director, inspectorat, etc.

Deci, fiind persoană publică, profesorul este un fel de legendă – ceea ce se spune despre el dezvăluie, în mare măsură, o imagine mai degrabă creată decât dovedită de către acesta, o imagine

conformă intereselor fiecăruia dintre cei direct implicaţi. Nu excludem existenţa unui sâmbure de adevăr dar nici a stereotipiilor şi a acceptării informaţiei neselecţionată, nefiltrată de raţiune şi, mai ales, neverificată prin dialog direct.

Cert este că, dacă trebuie făcut ceva – şi asta degrabă – este să purcedem la stoparea deformării imaginii profesorului – atât din exterior cât şi din interior – la oprirea generalizării pe baza căreia profesorul acţionează haotic, tiranic şi discriminatoriu.

Să începem, aşadar, cu o analiză cu ochi limpede a propriului stil şi acceptând de la început şi varianta că s-ar putea să aibă dreptate şi ceilalţi.

Credem că am ajuns în momentul în care trebuie reconsiderată relaţia profesorului cu el însuşi.

E timpul declanşării războiului dintre mine şi mine în care va trebui ca nu eu să ies învingător…

AUTISMUL: FACTORI DE RISC, DIAGNOSTIC ȘI IMPORTANȚA TERAPIEI

SMARANDA ANISIA ELENA
Școala Gimnaziala “Tudor Vladimirescu”, Pitești – Argeș

Tulburările din spectrul autismului (TSA) sunt un grup de tulburări complexe de dezvoltare a creierului.

Acest termen umbrelă acoperă:

- tulburarea autistă,
- tulburarea Asperger
- autismul atipic

Aceste tulburări se caracterizează prin dificultăți în interacțiunea și comunicarea socială și printr-o gamă restrânsă de interese și activități, cu caracter repetitiv.

TSA încep în copilărie și tind să persiste în adolescență și maturitate. În cele mai multe cazuri, TSA sunt evidente în primii 5 ani de viață. Persoanele cu TSA prezintă deseori și alte afecțiuni, cum ar fi: **epilepsia, depresia, anxietatea și tulburarea de hiperactivitate cu deficit de atenție (ADHD).**

Conform criteriilor de diagnosticare ale DSM-V TSA se definește ca un cumul al următoarelor criterii

- deficitul, în mod continuu, în comunicare și interacțiune socială, în context și medii diferite (reciprocitate socio-emoțională deteriorată, comportament comunicativ verbal sau non-verbal folosit în interacțiunea socială, deteriorare în procesarea relațiilor inter-personale)
- existența pattern-urilor comportamentale, interese sau activități ce prezintă un caracter restrictiv sau repetitiv (stereotipii - mișcări motorii cu rol de stimulare, utilizare de obiecte cu rol de stimulare; atașament excesiv la rutină sau rezistență excesivă la schimbare; interese restrânse, anormale ca intensitate; interes neobișnuit față de caracterul senzorial al mediului)
- simptomele trebuie să fie prezente în perioada de dezvoltare timpurie
- simptomatologia determină afectarea semnificativ

Autismul

Termenul de autism a fost definit în mod frecvent ca un sindrom comportamental constând în refugiul subiectului în lumea sa interioară, imaginară, prin excelenţă subiectivă, în refuzul contactului cu persoane sau obiecte exterioare. **Copiii diagnosticaţi precoce şi care au parte de terapii specifice fac progrese vizibile.**

Ce NU este autismul:

- Nu este o boală contagioasă.
- Nu este un refuz de a comunica.
- Nu este o consecință a educației.

- Nu este vindecabil.

Încă nu se cunosc cauzele exacte care duc la apariția TSA. Există o multitudine de factori, genetici, biologici și de mediu, care conduc la apariția TSA la unii copii. Majoritatea oamenilor de știință sunt de acord că **genele reprezintă unul dintre factorii de risc care cresc șansele ca o persoane să dezvolte TSA.**

Copiii care au un frate cu TSA prezintă un risc mai mare de a dezvolta la rândul lor, TSA. TSA tinde să apară mai frecvent la persoanele care au anumite afecțiuni genetice sau cromozomiale, cum ar fi sindromul X fragil sau scleroza tuberoasă. Anumite medicamente administrate în timpul sarcinii, cum ar fi acidul valproic și talidomida au fost corelate cu un risc mai mare de apariție a TSA.

În prezent, nu există teste medicale prin intermediul cărora să se poată diagnostica autismul, pur şi simplu. Specialiştii vor aplica în cazul unei persoane suspecte de autism diverse instrumente de diagnosticare şi vor face multiple investigaţii medicale atât pentru confirmarea condiţiei dar şi pentru excluderea prezenţei altor afecţiuni.

De cele mai multe ori, părinţii sunt primii care observă faptul că micuţul lor are comportamente neobişnuite, comparativ cu ceilalţi copii.

Un diagnostic corect şi stabilit la timp, va fi urmat de accesul la terapii care vor îmbunătăţi zonele de dificultate şi vor îmbunătăţi calitatea vieţii, în general.

O diagnosticare completă implică o echipă multidisciplinară de medici: logoped, pediatru, neurolog pediatru, pedopsihiatru, fizioterapeut, psihoteraput specializat în terapie ocupaţională, medic orl-ist, etc.

Diagnosticul autismului include un proces complex. Printre metodele de diagnostic şi investigaţiile care pot fi realizate se pot număra:

- testarea genetică mai ales dacă în cazul familiei există un istoric familial de dizabilităţi intelectuale
- istoricul medical al copilului încă din viaţă intrauterină
- screeningul pentru depistarea a diverse probleme medicale asociate cu tulburările din spectrul autismului cum ar fi tulburările de somn, modificarea răspunsului la durere, unele tipuri de boli gastro intestinale, convulsii
- evaluarea neurologică care va include şi encefalogramă sau chiar RMN dacă sunt suspectate diferenţe de structura la nivelul creierului
- realizarea de teste auditive pentru a se exclude probabilitatea prezenţei unei probleme de auz care ar putea cauza întârzieri în dezvoltare
- examenul fizic şi stabilirea gradului de normalitate a nivelului de creştere şi dezvoltare a copilului

- evaluarea vorbirii, limbajului receptiv şi expresiv, a capacităţii de comunicare a copilului (deseori copilul preferă singurătatea şi manifestă indiferenţă faţă de persoanele din jurul său, nu are contact vizual cu acestea)
- evaluarea cognitivă
- măsurarea nivelului de comportament independent şi de comportament adaptativ
- testarea abilităţilor sociale şi a celor non-verbale
- evaluare senzorială şi motorie (dezvoltarea motricităţii generale, a motricităţii fine, a echilibrului static şi coordonării mişcărilor, capacităţii de percepţie, orientare şi organizare spaţio-temporală, percepţia corectă a schemei corporale etc.)
- aplicarea de chestionare comportamentale.

Chestionarul screening

În România, părinţii care au copii cu vârsta între 1 şi 3 ani sunt încurajați să solicite aplicarea screening-ului în cabinetul medicului de familie, la controalele obligatorii de la 12, 16, 18, 24 și 36 de luni.

Chestionarul screening permite identificarea primelor simptome ale unei tulburări de spectru autist, menite să îndrume părintele către un specialist. Acest screening are 9 întrebări, se aplică gratuit de către medicul de familie, durează între 5 şi 10 minute şi poate ajuta părintele să-şi dea seama foarte devreme dacă copilul poate să dezvolte acest tip de întârziere sau a dezvoltat deja. Dacă se obţine un scor peste 10, scor care indică că putem vorbi de TSA, medicul de familie trimite copilul mai departe către medicul psihiatru.

Importanța terapiei în autism

Tulburarea de spectru autist poate să apară în orice familie, indiferent de rasă, etnie, zonă geografică sau nivel de educaţie. Nu se poate vindeca, dar cu intervenţie timpurie intensivă, până la 50% dintre copiii cu autism pot duce o viaţă independentă.

Prin terapie, copilul învaţă, într-un mod structurat, cum să vorbească, cum să se comporte, cum să fie independent. Fără terapie simptomele autismului se agravează în timp. De aceea neintegrarea copilului diagnosticat într-un program individualizat de terapie specifică îl privează de toate aceste achiziţii, acest copil riscând să se transforme, în final, într-un adult neintegrat şi de cele mai multe ori, instituţionalizat.

Tratamentul autismului nu este unul medicamentos. Singura terapie aplicată şi care dă rezultate foarte bune dacă este susţinută şi timpuriu depistată este aşa numita Applied Behavior Analysis (ABA) – Analiza aplicată a comportamentului. Aceasta constă în însuşirea treptată, mecanică şi rigidă la început a anumitor comportamente, gesturi, activităţi şi înlăturarea celor specifice bolii.

TEACCH (Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children) este o terapie care încearcă să dezvolte la nivel maxim potenţialul de comunicare şi autonomie al fiecărui copil. TEACCH nu este un sistem de învăţare, ci unul de management comportamental ce oferă mai multă predictibilitate pentru un copil autist şi mai multă cooperare din partea lui. TEACCH reprezintă un mod de organizare a programului zilnic, lucru ce reduce angoasa persoanelor autiste.

PECS (Picture Exchange Communication System) este un sistem de comunicare bazat pe schimbul de imagini special pentru copiii care nu au dobândit sistemul verbal de comunicare. Un copil care nu vorbeşte la vârsta de 4–5 ani are nevoi complexe de comunicare ce nu mai pot fi intuite de părinţi. Neputând vorbi, copiii au nevoie să fie ajutaţi să comunice, iar acest sistem vine în ajutorul comunicării şi limbajului punând la dispoziţia copilului imagini care conţin lucrurile de care copilul are nevoie: apă, mâncare, dulciuri, jucării, toaletă, „mi-e somn”, „mă doare ceva”. Terapia ajută copilul să comunice prin intermediul pictogramelor.

ŞCOALA INCLUZIVĂ – O NECESITATE ÎN EDUCAŢIA ACTUALĂ

Prof.înv.primar Crăciun Daniela
Şcoala Gimnazială "I.A.Bassarabescu"Ploieşti Prahova

Poate fiecare profesor a încercat să răspundă la un moment dat la întrebări de genul: De ce nu toţi elevii mei progresează în acelaşi fel? Cum pot să-i ajut pe toţi să înţeleagă? Cum pot să-i ajut pe cei care învaţă mai greu?

Un prim pas în oferirea răspunsurilor la aceste întrebări stă în faptul că profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacităţi intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăţa şi fiecare are nevoile sale în privinţa asimilării de informaţii. Aşadar, unul dintre cele mai importante aspecte a le învăţământului actual este nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învăţare.

O astfel de metodă de adaptare o constituie şcoala incluzivă, o şcoală ce se axează pe includerea acelor copiii sau chiar grupuri ce au fost anterior marginalizate şi care implică în procesul de învăţare şi de luare a deciziilor părinţii, îngrijitorii şi consilierii specializaţi.

Incluziunea şcolară reprezintă acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenenţa etnică sau socială, religie, naţionalitate sau infirmitate .

Incluziunea şcolară se defineşte prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenenţa etnică sau socială, religie, naţionalitate sau infirmitate şi este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii – condiţie normală a convieţuirii umane.

S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi semnificativ performanţa tuturor elevilor. In comparaţie cu educaţia în centre sau şcoli speciale, care are riscul de a-i menţine pe copii şi adolescenţi în afara societăţii, şcoala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. In loc să-i izolăm şi să spunem că sunt „dificili", „turbulenţi" am putea să admitem faptul că aceşti copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obişnuită, dacă noi, profesorii, am accepta că educaţia este pentru toţi.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale facem, de fapt, un pas important în educaţia elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferenţele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia

trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învăţământului românesc este aceea de democratizare şi egalizare a şanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înfiinţată şi şcoala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educaţiei. Scopul acestei şcoli este de a crea pentru toţi copiii un cadru prielnic învăţării, pornind de la premiza că diferenţele dintre oameni sunt normale şi ele trebuie acceptate. Un rol important în cadrul şcolii incluzive îl are pedagogia şi învăţarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului şi metodelor de predare la capacitatea şi nevoia fiecărui elev în parte.

Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu disabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor. Şi copiii diferiţi au drepturi egale cu ceilalţi, iar o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii. Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simţit încă acest lucru. Separarea ne limitează înţelegerea reciprocă.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleaşi strategii şi practici ca şi predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare şi pentru elevii cu nevoi speciale. Toţi elevii au dreptul să aştepte de la învăţământ cele mai bune şi eficiente metode, iar elevii cu CES nu fac diferenţă.

Şcoala incluzivă reprezintă o provocare pentru şcolile obişnuite, însă ea nu trebuie privită ca o ameninţare pentru performanţa acestor şcoli. Multe dintre aceste instituţii găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obişnuite. Însă această teamă poate fi depăşită prin educaţie, resurse didactice adecvate, sprijin şi nu în ultimul rând credinţa că incluziunea este un drept moral şi social ce nu poate fi negat nimănui.

În activitatea la clasă, cu elevi cu deficienţe, acceptăm diversitatea ca valoare. Pentru a valoriza cu adevărat potenţialul fiecărui copil cu cerinte educative speciale., trebuie să reformulăm toate componentele educaţiei: obiective/scopuri; curriculum; resurse procedurale, materiale, organizatorice; evaluare; relaţiile între partenerii educaţiei; resursele mane. Implicarea cadrelor didactice este condiţia majoră în realizarea intregrării copiilor cu cerinte educative speciale. în viaţa şcolară şi socială. În acest demers la clasă, pentru a favoriza integrarea cât mai rapidă a copiilor cu nevoi speciale, am valorificat sensibilitatea deosebită a acestora şi disponibilitatea de a

oferi şi de a primi afecţiunea celor din jur.

Există anumite etape ce trebuie urmate în cadrul şcolarizării copiilor cu CES, printre care, în primă fază, este acceptarea ideii că există astfel de copii, recunoaşterea dreptului lor la educaţie, integrarea lor treptată în cadrul şcolilor obişnuite. Astfel pe măsură ce aceşti copii vor creşte, vor deveni adulţi şi vor avea probabil proprii copii, incluziunea va fi deja un fapt acceptat şi o măsură firească în cadrul educaţiei. Copiii educaţi în cadrul şcolii incluzive vor fi mai bine pregătiţi să interacţioneze cu diverşi indivizi precum şi cu diverse situaţii din lumea reală.

În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind şi cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

Ideea este ca şcolile, centre de învăţare şi educaţie, să se schimbe astfel încât să devină comunităţi educaţionale în care nevoile tuturor elevilor şi profesorilor să fie îndeplinite. Şcolile incluzive nu mai asigură o educaţie obişnuită sau o educaţie specială, ci asigură o educaţie incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăţa împreună. Cu alte cuvinte, acest tip de şcoală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toţi elevii să participe şi să înveţe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii şi şcolile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educaţia incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învăţare pentru toţi elevii, chiar şi pentru cei ce au fost anterior excluşi.

Printre avantajele şcolii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt trataţi ca parte integrantă a societăţii, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât şi colegii lor îşi dezvoltă abilităţile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea,etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învăţare, de care beneficiază toţi elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii şi dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învăţare, datorită schimbului de informaţii permanent.

În ceea ce priveşte cadrele didactice din cadrul şcolii incluzive, ele trebuie încurajate să adopte practici moderne în cadrul orelor de curs, să se autoperfecţioneze în permanenţă în ceea ce priveşte

copiii cu CES. Un alt rol important pe care cadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-şi accepte şi să-şi ajute colegii cu CES, fără a-i ridiculiza, sau exclude.

Trebuie precizat, de asemenea, că alături de cadrele didactice şi colegii de clasă, un rol important în asigurarea succesului copiilor cu CES este atribuit familiei şi părinţilor acestor copiii. A fost demonstrat, de altfel, că în acele cazuri în care părinţii şi familia, în general s-au implicat activ în procesul de învăţare, copiii cu CES au avut rezultate mult mai eficiente. Prin această implicare activă a familiei se crează, de fapt, o comunitate incluzivă ce-i va ajuta pe copiii cu CES să se integreze mai repede şi cu mai mult succes în societate, după terminarea studiilor.

Pornim de la constatarea că părinţii sunt cei mai importanţi factori de sprijin în viaţa copilului cu deficienţe sau a copilului sănătos, viaţa familiei (sau cel puţin a unuia dintre părinţi) se va adapta, se va plia după programul copilului cu deficienţe profunde sau medii.

Pentru a-şi putea sprijini copiii aflaţi în dificultate, părinţii trebuie să participe la următoarele acţiuni, asigurate de echipa de intervenţie:

- informare asupra potenţialului real al copilului şi asupra mijloacelor susceptibile să-i favorizeze dezvoltarea;
- informare asupra tipurilor de servicii care pot asigura cel mai bine educarea şi dezvoltarea copilului cu nevoi speciale.
- convingerea părinţilor că nu sunt singuri în demersurile lor educative cu copilul deficient;
- învăţarea familiei să traiască în echilibru cu copilul cu nevoi speciale;
- însuşirea unor abilităţi şi tehnici speciale de educaţie a copilului cu deficienţe, conlucrând adecvat cu profesioniştii;
- elaborarea programelor educaţionale în conlucrare cu membrii echipei transdisciplinare.

Aşadar, necesitatea de redimensionare a învăţământului pentru a stabili standarde educaţionale şi pentru a determina şcolile să devină responsabile de rezultatele elevilor, necesită un mare efort şi dedicaţie, atât colectiv cât şi individual. Pentru aceasta trebuie să credem că fiecare copil în parte poate învăţa şi reuşi, că diversitatea ne este utilă tuturor şi că elevii expuşi diferitelor riscuri le pot depăşi printr-o atenţie şi implicare din parte cadrelor didactice şi a comunităţii, în general.

Pe măsură ce va interveni această redimensionare a învăţământului, incluziunea nu va mai fi privită ca o acţiune izolată, distinctivă, ci va deveni o acţiune naturală, simultană.

Concluzionând, putem spune că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu CES; ea este de fapt o realitate şi recunoaşterea faptului că fiecare copil este unic. Şcoala incluzivă ne demonstrează, aşadar, că suntem unul, dar nu unul şi acelaşi.

Bibliografie:

1. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.
2. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001.
3. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.

Profesor de istorie de succes: calități, calificări și caracteristici

Prof. Năsui Raluca-Otilia
Școala Gimnazială nr. 8 Borșa. MM

Profesorul de istorie nu se ocupă doar de succesele și eșecurile omului din trecut, ci și de evenimentele și întâmplările curente și recurente ale lumii de azi și de aceea el are o importanță deosebită.

Lordul R. Bryce a observat pe bună dreptate: „Profesorul de istorie trebuie să aibă puterea de a realiza evenimentele trecute într-un prezent viu și să aibă un strop de imaginație, precum și o cantitate foarte mare de cunoștințe pozitive, apoi va încerca să le predea clasei sale”.

Calitățile și calificările unui profesor de istorie :

Se așteaptă ca un profesor de istorie să posede anumite calificări academice, precum și anumite calificări profesionale.

O promovare a examenului de licență/de master pentru a fi profesor de istorie.

Profesorii pregătiți au nevoie și de stimulul unui curs de perfecționare pentru a-i ține la curent cu cele mai recente metode de predare și pentru a-și reîmprospăta cunoștințele de istorie. Toate acestea sunt destul de esențiale, pentru că un profesor bun trebuie să fie mereu la curent cu ultimele evoluții în domeniu. Acest aspect al profesorului a fost scos în evidență în următoarele cuvinte de Dr. Rabinder Nath Tagore: „Un profesor nu poate preda cu adevărat decât dacă încă învață el însuși. O lampă nu poate aprinde o altă lampă decât dacă continuă să-și ardă propria flacără”.

Caracteristicile unui profesor de istorie ideal :

Un profesor de istorie de succes trebuie să aibă următoarele calități:

1. Cunoașterea temeinică a subiectului :

Ca și profesorul oricărei alte discipline, un profesor de istorie ar trebui să aibă o cunoaștere aprofundată a materiei. Pentru astfel de cunoștințe, profesorul ar trebui să citească diferite cărți de referință în plus față de manualele prescrise. Un astfel de studiu îl va ajuta pe profesor să înțeleagă spiritul subiectului și să îl studieze într-o perspectivă adecvată.

Continuitatea în studiu este, de asemenea, esențială pentru a menține la zi cunoștințele. Nu este esențial ca un profesor de gimnaziu/liceu să fie un specialist al materiei sale, dar este esențial ca el să poată prezenta faptele istoriei într-o manieră psihologică. Pentru o astfel de prezentare, profesorul ar trebui să fie conștient de faptul că științele sociale sunt o materie în curs de dezvoltare.

2. Cunoștințe despre psihologia copilului:

Pentru a fi un profesor de succes în orice materie, cunoașterea psihologiei copilului este esențială, așa cum este și cazul profesorului de istorie. Cerințele psihologice ale copilului diferă de la vârstă la vârstă și un profesor trebuie să aibă cunoștințe temeinice despre psihologia copilului dacă dorește să transmită cunoștințele despre materie într-o manieră adecvată.

3. Credința în disciplina Istorie:

Dacă un profesor nu are încredere în materia sa, el nu va putea dobândi cunoștințe temeinice despre aceasta. Această credință încurajează și profesorul să învețe din ce în ce mai mult. Această credință îi permite, de asemenea, profesorului să realizeze utilitatea și valoarea predării istoriei.

4. Cunoașterea diferitelor metode de predare:

Cunoașterea diferitelor metode de predare este esențială, deoarece abia atunci este posibil să se aleagă o metodă potrivită în funcție de cerințele unei anumite clase, de exemplu, un elev la vârsta de 14 ani este pasionat de excursii și călătorii și un profesor bun care le cunoaște poate coordona metoda sa de predare pentru ca predarea să aibă succes.

5. Cunoașterea istoriei naționale și regionale:

Pe lângă cunoașterea temeinică a istoriei țării noastre, un bun profesor de istorie trebuie să aibă o bună cunoaștere a istoriei regionale și europene. În timp ce predă istoria, el ar trebui să dea exemple din această istorie.

6. Cunoașterea evenimentelor curente:

Astfel de cunoștințe ajută profesorul în realizarea unui studiu comparativ al evenimentelor din diverse perioade, din istoria diferitelor țări ale lumii.

7. Cunoașterea scopurilor și obiectivelor predării istoriei:

Profesorul de istorie ar trebui să aibă cunoștințe clare despre scopurile și obiectivele predării istoriei. Profesorul trebuie, de asemenea, să aibă încredere în aceste scopuri și obiective. Cu o astfel de credință, el devine interesat de subiect și încearcă să transmită cunoștințe într-o manieră științifică și interesantă pentru elevii săi.

8. Originalitate:

Un profesor de istorie nu ar trebui să se simtă niciodată mulțumit citind ceea ce spun alții, ci ar trebui să fie în poziția de a-și forma propria judecată independentă asupra oamenilor și a treburilor. El nu trebuie să aibă o credință oarbă; mai degrabă ar trebui să-și facă un obicei să se intereseze pentru a afla adevărul. Dacă posedă astfel de calități, se poate confrunta cu orice situație de clasă care poate apărea în diferite circumstanțe.

9. Imaginație simpatică, creativă și capacitatea de a acționa:

Profesorul de istorie ar trebui să aibă o perspectivă simpatică. Este esențial pentru prezentarea faptelor istorice într-o manieră imparțială și științifică fără simpatie, fiind imposibil ca profesorul să înțeleagă perspectiva evoluțiilor istoriei.

De asemenea, ar trebui să fie înzestrat cu „Imaginație Creativă”. Imaginația creativă îi permite profesorului de istorie să prezinte faptele și evenimentele într-o manieră plină de viață elevilor săi. Acest lucru îl ajută să aibă o înțelegere adecvată a faptelor și îi permite să le prezinte într-o manieră plină de viață și interesantă.

10. Perspectivă largă și memorie puternică:

Profesorul de istorie trebuie să aibă o perspectivă largă și o memorie puternică, astfel încât să fie capabil să cunoască și să evalueze corespunzătoare evenimentele și faptele din trecut. Memoria clară îi permite să-și amintească detaliile. Toate aceste lucruri vor face ca predarea istoriei să fie interesantă și de succes.

11. Personalitate impresionantă și interesantă:

Profesorul de istorie ar trebui să aibă o personalitate impresionantă și interesantă. Dacă îi lipsesc acestea, atunci el nu va putea prezenta faptele într-un mod eficient. Profesorul de istorie trebuie să joace destul de des rolul unui actor.

12. Asistent social responsabil:

Întrucât profesorul de istorie trebuie să servească generațiile viitoare cu serviciul său social, rolul său este mai mult sau mai puțin de asistent social responsabil. Se poate spune că și-a îndeplinit sarcina dacă a reușit să facă viața celor tineri în direcția corectă.

13. Un bun povestitor:

Povestirea este o artă și este cel mai de dorit lucru să fie posedat de un profesor de istorie. Un bun profesor de istorie ar trebui să fie capabil să încadreze povești legate de diferite aspecte istorice și să prezinte astfel de povești elevilor săi într-un mod interesant. Această calitate este de dorit la un profesor de istorie care predă la clase de gimnaziu. Îl face un profesor de istorie de succes.

14. Capacitatea de a efectua excursii și vizite la muzee:

Predarea istoriei cere ca studenții să fie scoși în excursii și vizite la muzee.

15. Capacitatea de a amenaja și decora o Sală de istorie:

În învățământul modern, necesitatea unei săli de istorie separată sau a unei clase de istorie a fost bine subliniată. O clasă de istorie nu poate fi înființată și mobilată decât dacă profesorul de istorie este nerăbdător să o furnizeze și să o decoreze. De fapt, în predarea istoriei se acordă o mare importanță unei săli de istorie. Sala de istorie ar trebui să fie echipată cu tablă, imagini istorice, diagrame și alte materiale.

Un profesor de istorie, în cuvintele prof. EL Husluck ar trebui să aibă următoarele calități: „Istoria necesită un profesor care este dispus să fie mereu activ, mereu interesat, mereu în gardă împotriva numeroaselor căderi care i-au ascuns calea”.

Scurtă pledoarie despre competențele profesorului de Educație fizică

Prof. Gabriel-Bogdan Năsui
Școala Gimnazială nr. 8 Borșa, MM

Un profesor de educație fizică este responsabil pentru învățarea elevilor despre importanța activității fizice și menținerea unui stil de viață sănătos. Există 12 abilități esențiale pe care fiecare profesor de educație fizică ar trebui să le posede pentru a avea succes. Aceste abilități includ: comunicare, organizare, planificare, gestionarea timpului, cunoaștere a materiei, experiență de predare, răbdare, creativitate, leadership, motivație și capacitatea de a lucra cu un grup divers de elevi.

Comunicare

Capacitatea de a comunica eficient este absolut esențială pentru profesorii de educație fizică. Ei trebuie să fie capabili să explice concepte și instrucțiuni în mod clar, precum și să ofere feedback elevilor într-un mod care să fie util și constructiv. În plus, sunt necesare bune abilități de comunicare pentru a construi relații pozitive atât cu elevii, cât și cu colegii.

Răbdare

Răbdarea este capacitatea de a rămâne calm și liniștit în situații dificile sau provocatoare. Este o abilitate importantă pentru profesorii de educație fizică, deoarece deseori trebuie să se ocupe de elevi perturbatori sau să gestioneze grupuri mari de copii. A avea răbdare le permite profesorilor să rămână calmi și concentrați, ceea ce facilitează gestionarea situațiilor dificile.

Creativitate

Creativitatea este capacitatea de a veni cu idei noi sau moduri de a face lucrurile. Este important ca profesorii de educație fizică să fie creativi pentru a face lecțiile lor interesante și antrenante pentru elevi.

Motivația

Capacitatea de a motiva elevii este esențială pentru un profesor de educație fizică. Elevii trebuie să fie motivați pentru a fi implicați în învățare și pentru a progresa. Un profesor bun motivator va fi capabil să creeze un mediu de învățare pozitiv și să-i ajute pe elevi să-și atingă potențialul.

Organizare

Organizarea este o abilitate importantă pentru profesorii de educație fizică, deoarece le permite să planifice și să execute eficient lecțiile. Un profesor bine organizat este capabil să urmărească progresul elevilor, să se asigure că toate materialele sunt gata și disponibile și să creeze un mediu de învățare sigur și plăcut.

Disciplina

Disciplina este capacitatea de a menține concentrarea și controlul în fața distragerilor sau a circumstanțelor dificile. Este o abilitate importantă pentru profesorii de educație fizică, deoarece aceștia trebuie să fie capabili să-și mențină elevii la sarcină și concentrați pe învățare.

Pasiune pentru sport și fitness

Pasiunea pentru sport și fitness este o abilitate necesară profesorilor de educație fizică pentru a avea succes. Această pasiune va ajuta la motivarea și încurajarea elevilor să fie activi și să participe la activitate fizică. În plus, această pasiune îi va ajuta pe profesori să creeze un mediu de învățare plăcut și antrenant pentru elevii lor.

Certificat de prim ajutor

Certificarea de prim ajutor este importantă pentru profesorii de educație fizică, deoarece le oferă cunoștințele și abilitățile necesare pentru a răspunde la urgențe medicale. Acest lucru poate ajuta la asigurarea că elevii sunt în siguranță și că primesc cea mai bună îngrijire posibilă în cazul unui accident sau rănire.

Experiență de lucru cu copiii

Abilitatea de a lucra cu copiii este o abilitate importantă pentru profesorii de educație fizică. Ei trebuie să fie capabili să comunice eficient cu elevii, să le înțeleagă nevoile și abilitățile și să fie capabili să își adapteze metodele de predare în consecință.

Abilitatea de a preda diferite sporturi și activități

Abilitatea de a preda diferite sporturi și activități este o abilitate importantă pentru profesorii de educație fizică. Acest lucru se datorează faptului că ei trebuie să fie capabili să își adapteze metodele de predare la diferitele sporturi și activități de care sunt interesați elevii lor.

Bune abilități de vorbire în public

Abilitatea de a comunica eficient este o abilitate importantă pentru orice profesor de educație fizică. Ei trebuie să fie capabili să explice concepte clar și concis, să ofere instrucțiuni în mod corespunzător și să răspundă la întrebările elevilor. Bune abilități de vorbire în public îi vor ajuta să fie siguri că elevii înțeleg ceea ce ar trebui să facă.

Rezistență fizică

Rezistența fizică este capacitatea de a îndura activitatea fizică sau efortul pentru o perioadă lungă de timp. Este important ca un profesor de educație fizică să aibă această abilitate, deoarece trebuie să fie capabil să țină pasul cu elevii și să conducă prin exemplu.

Una dintre cele mai importante abilități pentru orice profesor de educație fizică este capacitatea de a crea un mediu sigur și primitor pentru toți elevii. Aceasta înseamnă crearea unui mediu în care

elevii se simt confortabil să participe la activități și să pună întrebări. De asemenea, înseamnă să ai o clasă bine organizată și să fie capabil să gestioneze eficient comportamentul elevilor.

O altă abilitate cheie pentru profesorii de educație fizică este abilitatea de a crea planuri de lecție captivante și provocatoare. Elevii ar trebui să fie participanți activi la propria învățare, iar planurile de lecție ar trebui concepute pentru a promova implicarea elevilor. Profesorii de educație fizică ar trebui, de asemenea, să fie conștienți de diferitele stiluri de învățare și să facă acomodari după cum este necesar.

În cele din urmă, profesorii de educație fizică de succes sunt studenți pe tot parcursul vieții. Ei caută mereu modalități de a-și îmbunătăți metodele de predare și de a învăța noi strategii de lucru cu elevii. Ei înțeleg că domeniul educației fizice este în continuă evoluție și fac ca o prioritate să fie la curent cu cele mai recente cercetări și tendințe.

Dacă sunteți interesat să deveniți un profesor de educație fizică de succes, începeți prin a perfecționa aceste abilități cheie. Cu multă muncă și dăruire, poți deveni un educator excelent, care are un impact pozitiv asupra vieții elevilor tăi!

Învățarea centrată pe elev din perspectiva multiplelor roluri ale profesorului

Prof înv primar Zaharia Andreea Valentina
Școala Gimnazială Nr. 2 “ Diaconu Coresi ” Brașov

“ Îmi imaginez un sistem educaţional ce recunoaşte că învăţarea este firească, că a-ţi place să înveţi este normal şi că învăţarea autentică înseamnă învăţare pasionată. Un curriculum şcolar ce apreciază întrebările mai mult decât răspunsurile… creativitatea mai mult decât reproducerea informaţiilor… individualitatea mai mult decât conformismul… şi excelenţa mai mult decât realizările standard.”

Tom Peters

Instruirea centrată pe elev

Educația trebuie abordată astăzi în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, care se caracterizează prin multiple transformări survenite în toate domeniile vieții. Ea are misiunea dificilă de a transmte o cultură acumulată de secole, dar și o pregătire pentru un viitor imprevizibil . Pentru a răspunde permanent exigențelor societății de azi , omul trebuie să se preocupe permanent de îmbunătățirea pregătirii sale, dovedindu-se capabil să devină mai bun pentru ceea ce este chemat să facă. La nivel formal, pregătirea profesională a profesorilor este o garanție a reușitei oricărui demers didactic. Numai practica didactică nu duce, prin ea însăși, la îmbunătățirea continuă a prestației sale. Este necesar ca profesorul să se perfecșioneze fără încetare și să se adapteze la schimbări. Chemat să-i învețe pe alții, el însuși se prezintă ca o persoană nevoită să învețe. Și nici nu se poate altfel. Volumul informațiilor se îmbogățește mereu, teoria și practica pedagogic progresează, învățământul are noi obiective de îndeplinit, de aceea, o îmbunătățire a pregătirii nu se mai poate face astăzi decât adoptându-se un model efficient de formare continuă, care să aibă ca punct de plecare exigențele învățământului modern.

Reflecţie: Acum întoarceţi-vă cu picioarele pe pământ şi vedeţi cum vă poate ajuta învăţarea centrată pe elev ……

Învățarea centrată pe elev răspunde problematicii lumii contemporane și necesității unei învățări pe tot parcursul vieții. Elevii trebuie antrenați în cunoașterea realității, pe însușirea unor

experiențe personale din contactul cu obiectele și fenomenele lumii reale, prin efortul propriu de explorare, investigare a acesteia.. Elevul trebuie învățat nu numai să știe, dar și să acționeze, să realizeze ceva, prin transferul de cunoștințe din planul teoretic în cel practice. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, devin astfel coparticipanți la propria formare. Elevii nu mai sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. Învățarea centrată pe elev încurajează comportamentul participativ, pregătește elevii pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune.

Deşi există multe definiţii ale învăţării centrate pe elev, punctele cheie referitoare la ce este şi ce anume presupune sunt incluse în următoarele cuvinte:

-autonomie

- responsabilizare

- activi

- nevoile elevilor

- îndrumare şi orientare

-responsabil pentru propriul proces de învăţare.

- căutători activi de cunoaştere

Câteva dintre diferenţele pe care le observăm între elevul din educaţia tradiţională şi felul în care arată el în această abordare alternativă (învățarea centrată pe elev).

Tradițional	**Centrare pe elev**
Elevul – obiect al instruirii	Este participant,
pasiv	Are inițiativă
Are informații pe care, de multe ori, nu știe să o folosească	Creativ
Doar reproduce cunoștințe	În parteneriat cu cadrul didactic
Motivație extrinsecă	Subiect al procesului educașional
	Acționează, învață prin descoperire
	Are motivație intrinsecă

	Învață prin cooperare, are capacitate de autoevaluare

Elevul este incompatibil cu învățarea atunci când: materialul predat nu este inteligibil, nu corespunde intereselor, atitudinilor, aspirațiilor și posibilităților lui intelectuale.

Dacă satisfacerea nevoilor elevilor se află în centrul învăţării centrate pe elev, formareatrebuie să răspundă nevoilor acestora. Pentru ca acest lucru să fie posibil, mai întâi trebuiesă fie determinate nevoile lor. În mod tradiţional, aceasta s-a întreprins pentru ei, nevoile lor au fost decise şi li s-au furnizat aceste informaţii. Însă un astfel de procedeu nu prea poate fi considerat ca fiind centrat pe elev.

Învăţarea centrată pe elev merge mult mai departe şi le oferă elevilor **o mai mare autonomie.** În această etapă, trebuie să observăm că în învăţarea centrată pe elev nu le spunem elevilor pur şi simplu să meargă şi să înveţe ceea ce vreau să înveţe. Le oferim un nivel corespunzător de îndrumare şi orientare când încep, şi continuăm să-i sprijinim pe măsură ce învaţă.

În învăţarea centrată pe elev accentul se pune pe **a-l face pe elev responsabil** pentru propriul proces de învăţare. Elevii au o influenţă mai mare asupra tuturor aspectelor legate de ce anume urmează să înveţe şi de modul în care o vor face. În viaţă în general, atunci când avem o libertate mai mare, aceasta atrage după sine o responsabilitate mai mare. Aceasta se aplică şi în cazul elevilor şi al învăţării centrate pe elev.

Elevii îşi dovedesc responsabilitatea mai mare devenind **căutători activi de cunoaştere.**
Ei nu se mai bazează pe profesorul care să le deschidă mintea şi să le-o umple cu cunoştinţe în timp ce stau pasivi în sala de clasă. Ei folosesc posibilităţile de învăţare care li se oferă, caută alte modalităţi de învăţare, iar dacă aceasta nu dă rezultate, cer ajutorul şi îndrumarea profesorilor - însă nu pur şi simplu pentru răspunsuri de-a gata.

Indiferent ce metode de învăţare preferă, elevii noştri trebuie să fie **activi atunci când caută cunoaşterea**. Am spus că evoluăm de la a furniza pur şi simplu cunoştinţe elevilor noştri, şi că prin urmare aceştia ar trebui să cerceteze şi să exploreze probleme de unii singuri. Aceasta îi va ajuta să acumuleze cunoştinţele de care au nevoie pentru a se pregăti pentru muncă, şi în acelaşi timp le va dezvolta abilităţile ce le vor fi necesare în majoritatea locurilor de muncă din viitor. O persoană care a primit şi folosit cunoştinţe ar trebui să fie capabilă să le folosească în viitor. Chiar şi atunci când intervine o schimbare în ceea ce priveşte cunoştinţele necesare, poate ca rezultat al progreselor

tehnologice, ei vor fi totuşi capabili să se adapteze şi să lucreze la fel de eficace. Persoana care pur şi simplu a primit cunoştinţe nu va fi la fel de eficace.

În învăţarea centrată pe elev vom asista ,de asemenea, la schimbări ale modalităţilor în care elevii **interacţionează cu profesorii** . Elevii vor învăţa într-o manieră diferită, iar acest lucru va influenţa de asemenea relaţia pe care o au cu profesorii lor.

VALORIFICAREA DIVERSITĂȚII PRIN EDUCAŢIA PENTRU TOLERANŢĂ

Prof. înv. primar Valea Anica
Şcoala Gimnazială Iernut, jud. Mureş

Toleranţa este un termen social, etic şi religios aplicat la o colectivitate sau la un individ, care defineşte respectul libertăţii altuia, a modului său de gândire şi de comportare, precum şi a opiniilor sale de orice natură (politice, religioase etc.). Toleranţa este respectul, acceptarea şi aprecierea bogăţiei şi diversităţii culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie şi manierelor de exprimare a calităţii noastre de fiinţe umane. Toleranţa e o virtute care face ca pacea să fie posibila şi care contribuie la înlocuirea culturii războiului cu o cultură a păcii. Este vorba de respectarea libertăţii celuilalt, a modului său de a gândi, simţi şi acţiona, a convingerilor sale.

Printre temeiurile obiectivelor educaţionale se evidenţiază şi formarea capacităţii de a acţiona pe baza tolerării diferenţelor, iar la indiciile culturii civice atestăm manifestarea toleranţei faţă de diferenţe şi a solidarităţii în viaţa cotidiană. Toleranţa, ca atitudine şi comportament, se învaţă, se însuşeşte pe bază de modele de la cea mai fragedă vârstă, şcoala devenind laboratorul principal pentru practicarea/exersarea acesteia, dar şi un agent de integrare socială şi un centru cultural al comunităţii. Pedagogia toleranţei este destinată nu doar şcolii, ci întregii societăţi, această problemă fiind una mondială/globală. Crearea unei societăţi, cu adevărat tolerante constituie un ideal educaţional internaţional. Şcoala este mica societate, unde ar fi bine să se conştientizeze fenomenul şi să se înveţe a se practica în multiple împrejurări şi relaţii.

Principiile de bază pentru practicarea toleranţei în şcoli şi, respectiv, pentru edificarea unei pedagogii a toleranţei ar fi: asumarea de către şcoală a responsabilităţii de a educa prin şi pentru toleranţă; abordarea pozitivă a diversităţii sociale, culturale, etnice, religioase; dezvoltarea unui mod pozitiv de a gândi despre ceilalţi; integrarea educaţiei culturale şi interculturale în şcoală; concentrarea permanentă asupra similitudinilor, asupra lucrurilor care ne unesc şi ne fac să ne simţim bine împreună; combaterea naţionalismului şi a rasismului; crearea unei atmosfere pozitive şi cooperante în şcoală. A şti să trăieşti în condiţiile diversităţii care ne înconjoară reprezintă una dintre cele mai mari provocări, cărora trebuie să le facă faţă societăţile în care cresc copii noştri. Într-o lume în care culturile sânt în contact reciproc şi se întrepătrund din ce în ce mai mult, educaţia trebuie să promoveze, în primul rând, valorile şi competenţele indispensabile acelora care învaţă arta convieţuirii. Şcoala poate deţine un rol major în păstrarea spiritului de libertate şi toleranţă al tinerei generaţii. Într-o lume marcată de diferenţe culturale şi lingvistice, şcoala trebuie să îi înveţe pe tineri să convieţuiască într-o societate deschisă şi liberă, fundamentată pe autoritatea valorilor împărtăşite. Oamenii ca fiinţe

raţionale pot dezvolta aceste valori numai folosindu-le, exprimându-le şi explorându-le împreuna, ca membri ai unei comunităţi caracterizate prin diversitate. În aceasta perspectivă, ţelul procesului educativ modern este pregătirea elevilor pentru realităţile complexe şi diverse ale societăţii, prin dezvoltarea abilităţilor de recunoaştere, valorificare şi achiziţionare de cunoştinţe provenite din orizonturi culturale eterogene. Scopul esenţial este dezvoltarea unui respect fundamental pentru moduri de viata şi procedee de a munci şi de a învăţa diferite. Valorificarea diversităţii trece dincolo de simpla toleranţă faţă de variate medii şi concepţii; ea conduce la întărirea relaţiilor în cadrul comunităţii şi măreşte posibilităţile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Aceştia vor învăţa să înţeleagă şi să respecte oameni şi puncte de vedere diferite de ale lor. Diversitatea încurajează gândirea critică şi acesta este un fapt deosebit de important în societatea contemporana, unde inovaţia se bazează în primul rând pe colaborare. Schimbul real de idei–cheia inovaţiei şi a progresului–solicită sensibilitate şi înţelegerea punctelor de vedere, a valorilor şi a ideilor celorlalţi.

Educaţia este mijlocul cel mai eficient pentru a preveni intoleranţa. Prima etapa, în sensul educaţiei pentru toleranţă, e de a învăţa fiecare persoana din societate care-i sunt drepturile şi libertăţile pentru ca ele să fie respectate şi de a promova voinţa de a proteja drepturile şi libertăţile altora. Educaţia pentru toleranţă poate beneficia de aportul mai multor discipline de învăţământ, cum ar fi: *educaţia–civică*: presupune favorizarea acţiunilor de identificare şi respectare a diversităţii, de respectare a drepturilor celorlalţi prin analogie cu drepturile proprii, armonizarea individualităţii cu grupul, promovarea toleranţei ca atitudine activă; *istoria*, poate realiza această cerinţă prin punerea accentului pe convieţuirea paşnică dintre diferite etnii şi popoare, pe iniţiativele de pace; *religia* are la bază principiul unităţii fundamentale a spiritului religios, principiul neutralităţii confesionale, principiul toleranţei care înseamnă acceptare; *geografia* îşi manifestă potenţialul formativ mai ales în ceea ce priveşte educaţia interculturală şi pentru acceptarea diversităţii; *consilierea şi orientarea*, prin realizarea unor activităţi în cadrul cărora elevul să fie ajutat să se cunoască pe el însuşi şi să-şi îmbunătăţească imaginea de sine.

Câteva metode care ar putea fi aplicate pentru educarea elevilor în spiritul toleranţei: *expunerea,* la prezentarea unor elemente de ordin istoric, sau referitoare la drepturile omului, la democraţie, la nediscriminare; *problematizarea* are ca nucleu o situaţie-problemă, având ca temă necesitatea limitării toleranţei, conflictele valorice, infirmarea unor stereotipuri; *dezbaterea,* discuţii pe teme ca: necesitatea toleranţei în societatea actuală, limitele toleranţei, prezenţa unor stereotipuri în societate şi efectele lor asupra relaţiilor interumane; *studiul de caz,* având drept punct de pornire manifestări de intoleranţă, discriminare sau excludere, situaţia în care s-au confruntat şi se confruntă persoanele sau categoriile de persoane supuse marginalizării, exemple de bune practici; dar şi alte

metode. Promovarea toleranţei şi modelarea atitudinilor faţă de diferite opinii, în sensul unei deschideri reciproce şi al solidarităţii trebuie să aibă loc în şcoli şi universităţi şi prin intermediul educaţiei non-formale. Activităţile extraşcolare pot contribui şi ele la realizarea acestei dimensiuni a educaţiei. Întâlniri ale elevilor cu anumiţi invitaţi: specialişti şi activişti în domeniul drepturilor omului, reprezentanţi ai ONG–urilor, persoane aparţinând unor minorităţi naţionale, persoane cu dizabilităţi, reprezentanţi ai asociaţiilor persoanelor cu deficienţe, reprezentanţi ai diferitelor culte religioase; întâlniri cu elevi aparţinând altor popoare, altor rase sau altor culturi; activităţi de voluntariat; colaborarea cu revista şcolii sau cu presa locală; celebrarea Zilei Internaţionale a Toleranţei.

În activitatea mea, am contribuit la educarea elevilor în spiritul toleranţei prin implicare în diverse activităţi şcolare şi extraşcolare, am încheiat parteneriate cu diverse instituţii, am organizat vizite şi întâlniri cu reprezentanţi ai Poliţiei, Asistenţa socială, Asociaţia ,,Raza de Soare”-Iernut; am organizat activităţi de voluntariat şi activităţi caritabile, la care elevii au dat dovadă de dăruire, implicare şi solidaritate faţă de persoanele nevoiaşe, copii din familii defavorizate şi cu probleme speciale. Ne propunem să insuflăm copiilor şi tinerilor noştri un spirit de deschidere şi de înţelegere faţă de alte popoare, faţă de diversitatea culturilor şi a istoriei lor, faţă de profundele asemănări care ne apropie şi fac din noi o omenire unică. Procesul educativ de calitate joacă un rol deosebit de important în societatea modernă prin capacitatea sa de a îmbogăţi creativ sistemul general de valori, dar şi prin abilitatea de a dezvolta relaţii bazate pe toleranţă, înţelegere şi flexibilitate între cetăţenii lumii de azi.

În concluzie, toleranţa nu este decât începutul, prima etapă a unui proces mai îndelungat, mai profund de dezvoltare a unei culturi a păcii. Toleranţa este armonia în diferenţe.

Bibliografie

1. Cucoş, C.: *Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale,* Ed. Polirom, Iaşi, 2000
2. *Educaţie pentru toleranţă* : Didactica Pro...,revistă de teorie şi practică educaţională, nr.4, 2004.
3. Marcus, S.: *Componenta didactică*, Ed. All, Bucureşti, 1999
4. Vrasmas , T.- 1999,“Şcoala şi educaţia pentru toţi”, Editura Miniped, Bucureşti.
5. Şchiopu, U: *Dicţionar de psihologie*, Ed. Babel, Bucureşti, 1997
6. referat.clopoţel.ro

INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Prof.Clicinschi Camelia

Șc. Gimn. ”Iancu Munteanu” Tătărășeni-Botoșani

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă, nu este o procedură chiar ușoară. De cele mai multe, există tot felul de bariere cum ar fi: neglijența, marginalizarea, etichetarea sau pur și simplu refuzul de a li se acorda dreptul de a învăța alături de copiii tipici.

Persoanele cu CES sunt un „măr al discordiei” în orice comunitate. Este un subiect sensibil, care naște polemici, cu susținători de o parte și de alta.

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficiențe. Ei sunt percepuți diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă. Mulți oameni au reticențe față de persoanele cu deficiențe, deoarece au o concepție greșită despre ele. Cerințele educaționale speciale (CES) – desemnează necesități care solicită o educație adaptată particularităților individuale și/sau caracteristice unei deficiențe (ori tulburări de învățare), precum și o intervenție specifică, prin reabilitare/recuperare corespunzătoare. CES desemneazăun “continuum” al problemelor speciale în educație, de la deficiențele grave și profunde la dificultățile/ tulburările ușoare de învățare.

Integrarea înseamnă că relațiile dintre indivizi sunt bazate pe o recunoaștere a integrității lor, a valorilor și drepturilor comune pe care le posedă. Când lipsește recunoaștereaacestor valori, se instaurează alienarea și segregarea între grupurile sociale. Altfel spus,integrarea se referă la relația stabilită între individ și societate și se poate analiza având în vedere mai multe niveluri, de la simplu la complex.

Integrarea presupune egalitatea de participare socială și egalitatea de șanse în realizarea accesului la educație.Pentru integrarea educațională a elevilor cu cerințe educaționale speciale este nevoie de o acțiune coroborată pe mai multe planuri:școală, familie, comunitate.

În primul rând, trebuie să ne informăm cu privire la diferitele nevoi educaționale speciale, să dobândim abilități de lucru cu copiii cu diverse nevoi, să participăm la ateliere de lucru, conferințe în domeniu psihopedagogiei speciale, pentru că doar împreună vom reuși să obținem cele mai bune rezultate.

În al doilea rând, trebuie să acționăm astfel încât toată lumea să se simtă valorizată și binevenită în școală. Acest obiectiv se poate atinge prin crearea unui mediu școlar primitor caresă

transmită mesajul că toți copiii pot fi valorizați în cadrul instituției școlare, prin amenajareaunor facilități pentru accesul copiilor cu dizabilități în unitatea de învățământ, organizarea unorexpoziții cu lucrările elevilor pentru a arăta că școala este mândră de performanțele obținute deacești elevi. Cadrele didactice trebuie să pună accent pe progresul individual al elevilor cu CESși mai puțin pe comparațiile cu ceilalți elevi și să folosească metode de predare care încurajeazăînvățarea prin cooperare astfel încât elevii să-și poată ajuta colegii. Un alt rol important pe carecadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-și accepte și să-și ajute colegii cu CES, fără a-i ridiculiza sau exclude. S-a constatat că în clasa unde există un copil integrat cu CES, elevii sunt mai toleranți, înțeleg diversitatea, devin empatici, cu alte cuvinte capătă abilități sociale prețioase, de mare folos în drumul nostru prin viață. Crescând cu un asemenea copil, ceilalți fac economie de timp în a înțelege, accepta și funcționa în preajma unor persoane ,,altfel”. Restul clasei, are astfel șansa deschiderii către inteligența socială, cea care ne netezește calea către statusurile dorite din societate, către inteligența emoțională care stă la baza stimei de sine a individului.

Pentru a sprijini integrarea copiilor cu CES în școală este nevoie de o revizuire a metodelor de predare, de concepere a unui curriculum diferențiat pentru nevoi și grupuri de vârstă diferite, de elaborare a unor planuri individuale de învățare pentru acești elevi.

Școala este parte a comunității și trebuie să promoveze un sentiment de solidaritate atât printre elevi, cât și printre părinții acestora.

Trebuie precizat, de asemenea, că alături de noi, cadrele didactice, un rol important în asigurarea succesului copiilor cu CES este atribuit familiei, părinților acestor copii. Prin această implicare activă a familiei, se creează o comunitate incluzivă ce-i va ajuta pe copiii cu CES să se integreze mai repede și cu mai mult succes în societate, după terminarea studiilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucoș Constantin, (2002) - Pedagogie, Editura Polirom, Iași, pag. 87-96

2. Gherguț A. (2006) - Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate șiincluzive în educație, Editura Polirom, Iași

INCLUZIUNE ȘI DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. preșcolar Pădureanu Cristina
Grădinița de Aplicație a CNP „C.Brătescu” Constanța

Se vorbește tot mai mult despre diversitatea umană, unitatea în diversitate, valorizarea diversității și oportunitățile oferite educației și culturii universale. Putem afirma că apariția și fundamentarea practicilor referitoare la integrare și incluziune școlară a tuturor categoriilor de elevi au permis o nouă abordare a activităților de învățare în școală.

Democratizarea învăţământului a fost şi este un deziderat permanent al societăţii contemporane. Procesul ca atare vizează perfecţiunea activităţii de conducere a şcolii, la toatenivelurile sale, în mod special, în planul organizării structurilor necesare pentru egalizareaşanselor ale tuturor preşcolarilor şi şcolarilor. Egalizarea şanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate ţările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanţă majoră ale reformelor. Conceptul de “egalitate” înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democraţii secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toţi cetăţenii; ea înseamnă o egalitate reală a şanselor individuale de promovare socială, iar educaţia este insrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor şanse. În ştiinţele educaţiei, sintagma “educaţia pentru toţi”, introdusă la Conferinţa educaţiei dela Jomitien (Thailanda, 1990), reprezintă în acelaşi timp un concept şi un obiect. Conceptul defineşte o pedagogie care acceptă şi valorizează, deopotrivă diferenţele dintre oameni surprinzând legătura dintre general şi particular. Dintre universalitate şi unicitate în acţiunea educativă. Ca obiectiv, educaţia pentru toţi desemnează ţelul unei educaţii cu adresabilitate maximă, care surprinde necesitatea adaptării strategiilor şi metodelor în aşa fel încât nici un individ să nu rămână în afara acţiunii educaţionale. Se conturează tot mai mult ideea că fiecare individ reprezintă un izvor de experienţe în învăţare atât pentru propria sa formare, cât şi pentru ceilalţi, ceea ce subliniază ideea că învăţarea este un proces complex ce implică interrelaţii şi experienţe comune ale educatului şi educatorului. Principiului democratic „societate pentru toţi” trebuie să i se asocieze cel de “educaţie pentru toţi”, ca expresie a drepturilor egale pentru toţi componenţii comunităţii. În prezent este promovată concepţia educării copiilor cu dizabilităţi laolaltă cu ceilalţi. Ea este sintetizată în sintagma”învăţământ integrat şi/ sau incluziv”, concretizată în instituţionalizarea şcolarităţii subiecţilor cu cerinţe speciale de educaţie împreună cu ceilalţi sau în structuri şcolare cât mai apropiate.

Principalul motiv pentru formarea şi educarea copiilor cu dizabilităţi în şcoli obişnuite este acela de a spori oportunităţile de învăţare, prin interacţiune cu ceilalţi copii şi de a stimula participarea acestor copii la viaţa comunităţii. „Prin educaţie pentru toţi trebuie să se creeze posibilitatea ca toate

fiinţele umane, inclusiv cele cu dizabilităţi, să-şi dezvolte în întregime potenţialul, să aibă contribuţii în societate şi, mai presus de toate, să fie valorizate, datorită diferenţelor lor. În lumea contemporană, alcătuită din diferenţe de toate felurile, nu cei cu dizabilităţi ci marea societate este cea care are nevoie de educaţie specială pentru a deveni o adevărată societate pentru toţi.” Federico Mayor Conceptul de „Educaţie specială” semnifică, în cele mai multe cazuri, „educaţia persoanelor cu cerinţe speciale”, iar într-un sens mai resrâns, “educaţia persoanelor aflate în dificultate”. Aceasta este o formă de educaţie adaptată modului de dezvoltare a copilului. Deci, acest concept priveşte învăţământul special, adică educaţia subiecţilor cu deficienţe, handicapuri de natură intelectuală şi/ sau senzorială. Copiii care au deficienţe fizice, senzoriale sau intelectuale se pot confrunta cu multe dificultăţi de învăţare şi de participare la viaţa comunităţii. De exemplu, copiii cu dizabilităţi datorită unui accident, sau unor sechele de poliomelită, pentru că nu pot să meargă sau să urce scările, şansa de a participa la viaţa comunităţii sunt foarte puţine. Este posibil să se ruşineze de corpul său, îi lipseşte încrederea şi încearcă să evite să se joace cu alţi copii. O primă soluţie ar fi eliminarea deficienţei, dar dacă medical deficienţa respectivă nu se poate vindeca, atunci se poate acţiona în sensul de a schimba mediul pentru copil, astfel încât efectul deficienţei să fie mai puţin evident. Multe din efectele deficienţelor se pot reduce în cazul în care copiilor li se oferă şansa de a interacţiona cu colegii şi adulţii din comunitatea căruia îi aparţine, de a fi învăţaţi de părinţi şi profesori care să-i ajute să-şi însuşească noi abilităţi. Pe lângă nevoile fizice, copilul mai are şi alte nevoi care sunt vitale pentru dezvoltarea lor emoţională şi mentală: nevoia de a se simţi ocrotit şi în siguranţă, nevoia de interacţiune şi stimulare. Comunicarea, jocul şi afecţiunea sunt esenţiale pentru dezvoltarea fizică, mentală şi emoţională a copilului. Familiile şi şcoala trebuie să găsească modalităţi de a antrena copiii cu cerinţe speciale la activităţi curente din viaţa cotidiană. Între toate dizabilităţile, cele intelectuale sunt cele mai frecvente. Cauzele acestora pot fi multiple: afecţiuni genetice, intrauterine, la naştere, accidente şi boli, cauze psihosociale. Profesorii care lucrează cu aceşti copii vor lua măsuri de adaptare a copiilor în clasă, ocupându-

se în activitatea de predare –învăţare în mod special de copilul cu astfel de dizabilităţi. Profesorul trebuie să-şi asume responsabilitatea pentru toţi elevii din clasă, chiar dacă există un ajutor suplimentar, pentru copiii cu cerinţe speciale, pe perioade limitate de timp într-un mod sau altul. Va fi încurajat, ajutat, sarcinile ce îi revin vor fi descompuse în etape. Copilul va lucra împreună cu alt coleg care îl va ajuta în rezolvarea sarcinilor. Valoarea educaţiei incluzive, pentru orice elev constă în faptul că este împreună şi poate să colaboreze cu alţi elevi. Profesorii au datoria de a încuraja acest lucru, deoarece experienţa demonstrează că elevii cu cerinţe speciale pot fi izolaţi chiar şi atunci când se află în clase sau în şcoli. Ceilalţi copii trebuie să înţeleagă de ce unii colegi de-ai lor nu pot vorbi, sau se comportă astfel. Diversitatea trebuie recunoscută şi respectată. Cel mai mare obstacol în faţa incluziunii este atitudinea negativă. Copiii nu sunt obişnuiţi cu alţi copii care arată şi se comportă

„altfel” decât ei. Părinţii îşi pot face probleme privind „scăderea standardelor” copilului, dacă în clase obişnuite sunt incluşi şi copii cu dizabilităţi sau alte cerinţe speciale. Profesorii sunt cei care deţin instrumentele formării unor atitudini pozitive ale părinţilor, şi ale copiilor, dar şi ale celorlalte cadre didactice. Sintagma „Educaţie pentru toţi” înseamnă educaţie pentru toţi copii, inclusiv cei cu dizabilităţi sau cei care provin din grupuri marginalizate ale societăţii. Educaţia incluzivă apare, astfel , ca fiind un răspuns complex pe care pedagogia îl oferă şcolii care aspiră să realizeze o unitate în diverditate. În felul acesta ea militează pentru respectul faţă de fiecare individ şi pentru recunoaşterea diferenţelor drept principiu fundamental al realizării educaţiei de bază pentru toţi. Educaţia pentru toţi şi pentru fiecare este o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă, condiţie socială sau alte criterii, o educaţie flexibilă adaptată şi adaptabilă necesităţilor specifice individuale, într-o societate deschisă, democratică care aşează efectiv omul, ca valoare supremă, în centru.

Bibliografie:

1. Radu I., 1974, Psihologie şcolară, Editura Ştiinţifică, Bucureşti
2. Văideanu George, 1988, Educaţia la frontiera dintre milenii, Editura Polirom, Bucureşti;
3. Vrăjmaş Traian, 2004, Şcoala şi educaţia pentru toţi, Editura Miniped, Bucureşti;

VALENȚELE FORMATIVE ALE LECTURII IN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. înv. Preşcolar Broaner Ionela Simona,
Școala Gimnazială „Andrei Șaguna”Barcani, G.P.N. Sărămaș,, Județul Covasna

„Citește! Numai citind mereu, creierul tău va deveni un laborator nesfârșit de idei și imaginații” (Mihai Eminescu)

Valoarea instructiv-educativă a lecturilor, basmelor si poveştilor este deosebită. Ele aduc o preţioasă contribuţie la dezvoltarea limbajului şi vorbirii în general, dar și a proceselor afective, la formarea trăsăturilor de voinţă şi caracter, la formarea întregii personalităţi a copiilor.

Importanţa lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

- aspectul cognitiv: prin lectură elevii îşi îmbogăţesc cunoştinţele despre lume, despre realitate;
- aspectul educativ: lectura contribuie esenţial la educarea copiilor în dimensiunile etice şi estetice;
- aspectul formativ: constă în faptul că lectura are drept consecinţă formarea şi consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginaţiei, a capacităţii de exprimare corectă şi expresivă.

„Cartea e un dar pe care poți să-l deschizi din nou și din nou.” (Garrison Keillor).

Amintim cateva dintre beneficiile pe care cititul unei cărți ni le aduce:

Lectura îmbogățește vocabularul. Fără un vocabular bogat, comunicarea noastră este săracă și ineficientă. Atunci când citim, întâlnim cuvinte și expresii noi, pe care nu le folosim în mod normal. Însușindu-ni-le, vocabularul nostru se îmbogățește și ne permite să comunicăm mai ușor și să fim mai bine înțeleși de cei din jurul nostru.

„Nu poți deschide o carte și să nu înveți ceva.”(Confucius)

Lectura lărgește orizonturile , antrenează imaginația. Citind mai multe cărți, afli lucruri neștiute, pe care ai vrea să le trăiești, întâmplări și locuri pe care ai vrea să le cunoști.

Lectura trezește în noi sentimente diverse și profunde, ne face să ne identificăm cu personajele cărților, să înțelegem cine suntem și încotro ne îndreptăm. Învățăm să gândim, dobândim curajul de a hotărî ce și cum vrem să fim, să evoluăm.

Să revenim la activitatea din grădiniță :deşi, în aparenţă, lecturile, poveştile, povestirile par monotone, acestea implică un grad mare de participare din partea copiilor. În atmosfera lor, preşcolarul nu participă motric, ci intelectual şi afectiv . Însoţind firul poveştilor care se deapănă dintr-o lume, uneori total necunoscută, copilul nu face altceva decât un intens efort de a şi-o reprezenta şi, in acelaşi timp, încearcă a o judeca cu modesta sa putere de discernământ, după fapte şi situaţii. El, copilul, este creatorul propriilor imagini iar efortul copilului de a-şi imagina şi întelege ce i se povestește sau citește, nu poate fi conceput în afara unei gimnastici imense a memoriei, a gândirii, a vointei şi limbajului.

Copiii iubesc şi ascultă cu plăcere poveştile şi basmele pentru că răspund necesităţii lor de a şti, de a cunoaşte, de a înţelege cum se împlinesc năzuinţele spre mai bine, spre frumos. Ei participă afectiv-imaginativ la acţiune, se identifică cu personajul preferat.

Nouă, educatoarelor, ne revine datoria morală de a-i apropia pe copii de carte în general, pentru ca aceasta să devină prietena lor de la cea mai fragedă vârstă, fie acasă, la grădiniţă sau la bibliotecă, locuri în care se reunesc copii, bibliotecari, educatoare, părinţi, în care se creează cu ajutorul cărţii, situaţii de învăţare, căi alternative de cunoaştere. În urma acestor principii, mulți dintre cititori au stabilit că lectura ar trebui să fie în centrul preocupărilor, mai ales pentru generația tânără. Așadar,de anul acesta, România are O ZI NATIONALĂ A LECTURII -15 FEBRUARIE, o inițiativă lăudabilă în aceste momente, când cartea se pare că a pierdut foarte mult în detrimentul tehnologiei. Nimic nu poate înlocui însă citirea unei cărți, deoarece de câte ori citești o carte, ești cuprins de magia lecturii.

În grădiniță, activitățile de lectură se pot organiza în diferite momente ale zilei și cu diferite persoane implicate. În acest sens , de real folos a fost și este cursul „Magia lecturii” organizat de OvidiuRo unde sunt prezentate strategii eficiente de organizare a acestor activități de lectură. Astfel aici ne sunt prezentate diferite activități de citire care se pot realiza la grupă, cum ar fi:

- Citirea cu voce tare împreună cu un grup de copii
- Citirea cu voce tare împreună cu un singur copil

Activitățile de citire cu voce tare împreună cu un grup de copii trebuie să țină cont de următoarele aspecte:

1. Alegerea cărții potrivite ce urmează a fi citită unui grup de copii dintr-o selecție de cărți aflate în bibliotecă
2. Pregătirea spațiului se va face ținând cont de disponibilitatea spațiului și așezarea copiilor astfel încât toată lumea să poată vedea ilustrațiile cât mai bine
3. Introducerea în activitate, prin captarea atenției asupra activității ce urmează a se desfășura
4. Proiectarea punctelor de oprire pentru a oferi posibilitatea micilor cititori să interacționeze cu cartea și povestea, anticipând ce se va întâmpla

Activitățile de citire cu voce tare împreună cu un singur copil trebuie să țină cont de următoarele aspecte:

1. Alegerea cărții ce urmează a fi citită trebuie să se facă împreună cu copilul
2. Pregătirea spațiului pentru activitatea de citit se va face prin alegerea unui loc confortabil
3. Introducerea în activitate prin captarea atenției asupra activității ce urmează a se desfășura
4. Activitatea de citire trebuie să aibă în vedere posibilitatea copilului de a manipula cartea, a mângâia imaginile, a da fila următoare

5. Proiectarea punctelor de oprire pentru a oferi posibilitatea micului cititor să interacționeze cu cartea

Activitățile de citire se pot realiza organizând activități de citire cu voce tare unde să fie implicați părinții sau alți invitați, care să citească celor mici. Putem exemplifica în acest sens o activitate desfășurată cu prilejul Zilei naționale a lecturii. Această activitate am organizat-o începând cu planificarea în detaliu a acesteia urmând o serie de pași, conform modelului oferit de cursul „Magia lecturii”:

- Pregătirea unei liste cu persoanele invitate
- Expedierea invitației sau afișului de orezentare a întâlnirii
- Planificarea punctelor ce urmează a fi atinse prin această întâlnire
- Selectarea materialelor necesare
- Desfășurarea propriu zisă a întâlnirii(activitate de citire model de către educatoare, citirea cu voce tare a unei cărți noi de către un invitat, citirea cu voce tare unui copil, etc.)
- Completarea unei fișe de observație pe baza activității desfășurate

Cartea va deveni una din preferinţele copiilor numai dacă vom redescoperi valenţele acestui minunat instrument de lucru şi-l vom pune la îndemâna lor. Lectura nu poate fi suplinită de emisiunile radio sau TV., ori de alte surse de educaţie informaţională (calculatorul a devenit o necesitate, dar uneori şi un viciu deoarece poate influenţa negativ pe copil). Numai lectura poate face posibilă diferenţa dintre oameni, ca nivel de cultură. Dacă vom şti să trezim interesul preşcolarilor noştri pentru citit, dacă îi vom îndruma, verifica şi stimula în acest scop, vom creşte generaţii care vor simţi o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaştere, pentru lărgirea orizontului lor cultural ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieţii şi activităţii lor, căci, aşa cum spunea Miron Costin: ***„Nu e alta mai frumoasă şi mai de folos în toată viaţa omului, decât cetitul cărţilor ”.***

BIBLIOGRAFIE:

- M.E.C.I.-*„Curriculum pentru educaţie timpurie”* , 2019
- *„Planificarea tematica si proiectarea didactica a activităţilor de învăţare din Grădiniţă*” nivel II, Editura Diana
- *„Revista învăţământului preşcolar*”Nr.3-4/2020 , Editura Arlequin , 2020
- *wwwdidactic.ro învățământ preșcolar*
- *www ovid.ro*

INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Prof. Vasile Claudia
Grădinița Albă ca Zăpada și piticii, București, sector 4, România

„Integrarea reprezintă unul dintre mijloacele de a obţine acceptarea socială şi de a ajunge la schimbarea adaptivă a comportamentului” (Wolfensberger, 1983, p. 47). Problema integrării sociale este una din marile probleme ale persoanei cu dizabilităţi şi a familiei acesteia. Integrarea, ca opus al segregării, trebuie să abordeze acele practici şi măsuri care să „maximizeze potenţialul unei persoane de participare la principalele tendinţe ale culturii sale” (ibidem, p. 48).

Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi se referă, în opinia lui Gherguţ (2005, p. 20) la *„schimbarea atitudinilor şi practicilor din partea indivizilor, intituţiilor şi organizaţiilor, astfel încât toate persoanele, inclusiv cele percepute ca fiind „diferite” din cauza unor deficienţe, a apartenenţei etnice, condiţiilor socioeconomice de viaţă etc., să poată contribui şi participa în mod egal la viaţa şi cultura comunităţii din care fac parte.* Operaţional, acest termen poate fi înţeles şi astfel: **nondiscriminare + acţiune pozitivă + incluziune socială”.**

O persoană poate fi considerată ca fiind integrată social dacă aparţine comunităţii şi participă activ la viaţa acesteia, nu prin simpla prezenţă fizică. (Chelemen, 2013, p. 313)

Ideea integrării educaţionale a copilului cu dizabilităţi a cunoscut şi mai cunoaşte încă o dispută între susţinătorii educaţiei segregaţioniste (în instituţii specializate) şi susţinătorii educaţiei integraţioniste (în şcoli obişnuite, inclusive).

Adepţii segregării îşi motivează poziţia prin argumente cum sunt:

- şcolile şi clasele speciale prezintă avantajul omogenizarii grupelor;
- numărul elevilor dintr-o clasă specială este mai ic decât cele dintr-o clasă obişnuită;
- şcolile şi clasele specialebeneficiază de personal specializat, care poate răspunde adecvat şi eficient nevoilor cerinţrelor educaţionale specialeale unor copii;
- şcolile şi clasele speciale sunt posesoare ale unor conţinuturi, tehnologii didactice specializate, ceea ce oferă eficienţa activităţii de educaţie şi recuperare cu copiii cu dizabilităţi;
- clasele şi şcolile obişnuite nu oferă un mediu adecvat de învăţare şi dezvoltare pentru copiii cu probleme, ele amplifică mai degrabăsentimentul de inferioritate a copilului cu dizabilităţi;
- prezenţa acestor copii în clase obişnuite perturbă activitatea grupului de copii „normali”, rupe dinamica internăa acestuia, care răspunde la emulaţie şi competiţie;

- Modelul *instituţional* – mai ales în sensul segregării copiilor în instituţii separate, de tip azilard – este treptat supus unor critici topt mai severe, deşi există destule opinii care apreciază şi oportunitatea reabilitării şi adaptării acestui model, în mai mare măsură la copil (Vrăşmaş, 1996).

Socializarea copilului cu dizabilităţi este argumentul cel mai puternic al educaţiei integrate. Se impune deci o educaţie integrată pentru a se realiza socializarea persoanelor cu handicap.

Prin *educaţie integrată* se pune accentul pe copii şi formele de suport pentru aceştia; *educaţia incluzivă* are ca obiectiv principal adaptarea şcolii în general la divewrsitatea copiilor dintr-o comunitate, presupune un proces de îmbunătăţire a instituţiei şcolare vizând valorificarea tuturor resurselor, mai ales a celor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din comunitate.

Educaţia *incluzivă* este o provocare pentru şcoala obişnuită pentru că presupune o schimbare de ansamblu a acesteia, pentru a primi şi satisface corespunzător participarea copiilor cu dizabilităţi (ca şi altor grupuri marginalizate) în medii şcolare obişnuite, ca elemente componente ale diversităţii umane – cu diferenţe specifice.

„Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de ămbunătăţire a instituţiei şcoale, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi” (*Dezvoltarea practicii incluzive,* 1999, p. 9).

Incluziunea ca obiectiv şi acţiune nu aparţine doar celer care lucrează în domeniul educaţiei speciale – ea aparţine şi altor specialişti: psihopedagogi, sociologi, asistenţi sociali, medici, psihologi, ingineri etc. În fapt, incluziunea aparţine societăţii în general, o societate în care nu putem să nu includem persoana pentru care vrem *incluziunea* – persoana cu dizabilităţi.

Incluzivitatea, dacă nu a fost anticipată, trebuie cel puţin acum însoţită de o *educaţie pentru diversitate* de la copil al adult, pentru a înţelege şi accepta diversitatea.

Suma frumuseţii vieţii este diversitatea. În cadrul acestei diversităţi cea mai recunoscută dimensiune este persoana cu handicap. Carol J. Gill vorbeşte despre omniprezenţa invizibilă a persoanelor cu dizabilităţi.

Educaţia pentru diversitate trebuie să accepte modelul social de interpretare a termenului de handicap şi să înţeleagă handicapul ca o funcţie a relaţiei dintre persoanele cu dizabilităţi şi mediul înconjurător. Handicapul nu este doar rezultatul unei dizabilităţi, ci sensul său derivă şi din reacţia societăţii la persoanele care deviază de la standardele culturale, cât şi de calitatea acomodării dintre individ şi societate.

În lume are loc o mişcare culturală a dizabilităţii prin care persoanele cu dizabilităţi descoperă experienţe comune, identitatea, istoria, viziunea asupra lumii, limbajul şi valorile comune, în efortul lor de a-şi proclama validitatea într-o lume care are, se pare, alte criterii de apreciere a valorii.

Persoanele cu dizabilităţi sunt mândre pentru ceea ce sunt şi vorbesc despre valoarea unică ăe care o dă perspectiva dizabilităţii asupra vieţii. Ele cer ca cei care se pretind specialiţti în domeniu, să înveţe să abordeze experienţa şi stilul lor de viaţă ca o alternativă culturală, mai degrabă, decât un handicap şi o neşansă.

Dizabilitatea poate fi o diferenţă, o diversitate constituind o resursă educativă pentru comunitate.

Incluziunea nu înseamnă numai oportunitate, ci sprijinirea persoanelor cu dizabilităţi pentru celebrarea distincţiei lor, sprijinirea fiecăreia în vederea atingerii „propriei excelenţe”.

Persoanele cu dizabilităţi trebuie lăsate să vorbească singure în numele lor şi aceasta pentru că persoanele fără dizabilităţi au informaţie externă cu privire la dizabilităţi. Desigur, acest lucru nu înseamnă eliminarea persoanelor fără dizabilităţi, bine intenţionate, ci mai degrabă invitaţie la un parteneriat în soluţionarea minimalelor probleme ale dizabilităţii.

Acest aspect poate fi recunoscut dintr-un slogan internaţional care face referirila drepturile persoanelor cu handicap: „*Nimic despre noi fără noi*”.

Educaţia pentru diversitate vizează *educaţia incluzivă*. Aceasta incumbă atât conceptul de *educaţie integrată*, cât şi conceptul de *educaţie specială*.

Educaţia specială ca parte componentă a *educaţiei incluzive* presupune adaptarea procesului de învăţământ precum şi intervenţia specifică (reabilitarea/recuperarea) destinate persoanelor care nu pot atinge standardele de performanţă într-un învăţământ obişnuit.

Educaţia specială (Vrăşmaş, 1996, p. 11) nu trebuie identificată cu învăţământul special, terenul de implementare al său poate fi orice şcoală. Educaţia specială nu trebuie să fie sinonimă cu educaţia separată. Separarea, segregarea determină scăderea şi nu ridicarea standardelor, iar pe de altă parte educaţia integrată are anumite trăsături normalizatoare care o fac mai eficientă decât educaţia separată.

Ideea unei educaţii incluzive a fost susţinută şi de ideea *normalizării* vieţii persoanelor cu handicap, cât şi de o acţiune de prevenire a dizabilităţilor şi de atenuare a handicapurilor.

În acest sens o direcţie de acţiune în legătură cu persoanele care potenţial pot deveni dizabile, este prevenţia, prevenirea.

Bibliografie:

Chelemen, I, (2002), *Dizabilitate – Societate – Handicap: delimitări conceptuale,* Oradea: Editura Eurogrup

Chelemen, I. (2006), *Impactul psihosocial asupra familiei ca urmare a dizabilităţii copilului.* Oradea: Editura Universităţii din Oradea

Chelemen, I., (2006), *Metode şi tehnici de evaluare a copiilor cu Cerinţe Educative Speciale C.E.S.).* Oradea: Editura Universităţii din Oradea

Chelemen, I., (2007), *Persoanele cu dizabilităţi – abordări teoretice.* Oradea: Editura Universităţii din Oradea

Chelemen, I., (coordonator), Peter, K., Boroş, D., Perţe, A., Onicaş, R., (2010), *Elemente de psihopedagogie specială*. Oradea: Editura Universităţii

Gherguţ, A., (2005), *Sinteze de psihopedagogie specială – Ghid pentru concursuri şi examene de obţinere a gradelor didactice*. Iaşi: Editura Polirom

OPORTUNITĂȚI ȘI DIFICULTĂȚI ÎN INTEGRAREA COPIILOR CU CES, RESURSE ȘI IDEI PRACTICE

Profesor Nona Serghiac
Liceul Teoretic “Alexandru Ioan Cuza” – Iași

“Educația nu înseamnă pregătire pentru viață: educația este viața însăși” - John Dewey.

Toți copiii trebuie să beneficieze de accesul la educație, având ca obiectiv să pregătească oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul “educație” derivă din substantivul “education” și înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Platon definea educația ca fiind “arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele”. Natura înzestrează copilul numai cu “semințele științei, ale moralității și religiozității“. Ele devin un bun al fiecărui om numai prin educatie “omul nu poate deveni om decât dacă este educat“. Punând accent pe oameni, urmărind dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, orientate spre pregătirea pentru viață cu întrebări asupra existenței, educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin “a fi și a deveni”.

Nu există o rețetă a fericirii pentru integrarea copiilor cu CES, însă fiecare copil merită să i se acorde o șansă, să fie acceptat și ajutat. Într-o societate în continuă transformare, integrarea copiilor cu CES nu este o sarcină tocmai ușoară, dar dreptul de a fi educați în același fel este apreciat, pentru că este un drept universal de care trebuie să se bucure orice copil cu cerințe speciale.

Învățământul de viitor vizează egalitatea șanselor pentru toți elevii indiferent de ciclul de învățământ. Fiind în dificultate psiho-motorie, cu dizabilități senzoriale, intelectuale,de limbaj, psiho-comportamentală, acești copii speciali au nevoie de reabilitate psihică și emoțională, integrarea lor in învățământul de masă constituind unul din importantele obiective pe care le avem ca profesori, scopul fiind unul delicat, încercând să-I pregătim pentru o viață cât mai normală. Scopul cadrelor didactice este acela de a-I pregăti pe acești copii să fie autonomi și independenți.

La tot pasul avem obstacole sociale cum ar fi etichetarea, marginalizarea, neglijarea sau refuzul de a li se acorda dreptul de a învăța alături de alți copii. Integrarea copiilor cu CES se face treptat, acest process depinzând foarte mult și de diagnostic-sindromul Down, autism atipic, TSA,si ADHD.

Psihoterapeutul, educatorul, învățătorul și familia au un rol foarte important în abordarea acestor copii speciali, oferindu-le acestora asistență permanentă ,observând și notând orice progres pe partea cognitivă și partea emoțională. Terapia individuală este foarte importantă în evoluția copilului-un psiholog se va ocupa în frecvent pentru a evidenția progresul sau regresul copilului care trebuie ajutat și înțeles. Acestor copii trebuie să le oferim un climat favorabil pentru dezvoltarea capacităților fizice și psihice prin implementarea de programe cu caracter recuperator care să suplinească funcțiile insuficiente sau chiar absente.

Orice copil are nevoie de un climat afectiv necesar și adecvat în vederea formării unei motivații pentru învățare și pentru activitate. Orice copil are dreptul la educație ăi dreptul de a fi integrat în învățământul de masă.

În funcție de necesitățile și dificultățile cu care se confruntă copilul, trebuie un program special personalizat, în urma că ruia el se va integra mult mai repede.Avem nevoie de o echipă de colaborare, de o conlucrare a profesorului de sprijin, professor specialist, logoped, consilier școlar, pț rinti,rolul principal avându-l învățătorul clasei. Trebuie să li se asigure acestor copii speciali egalitatea de șanse la educaț ie,colaborarea cu părinții reprezentând un factor primordial pentru ca familia este cea care se poate implica activ, neavând doar calitatea de a fi observator, ci sprijinitor în actul educațional. Părinții trebuie încurajați, ajutând la reducerea stresului și a frustărilor care apar involuntar.

Școala incluziva este o școala deschisă tuturor, anulând prejudecțile ăi barierele existente. Elevul trebuie să se simtă apreciat. În funcție de posibilitățile fiecăruia, părintii pot juca rolul de profesori acasă, supraveghind în același timp studiul suplimentar al copilului. Alături de copiii,,normali,,,copiii cu cerințe speciale trebuie să fie valorificați și merită toată atenția ,integrarea lor conferind instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social. După modelul diversității, școala favorizează existența unui schimb intercultural al valorilor.

Școala incluziva permite o echilibrare a personalității copiilor cu cerințe speciale. Cum putem ajuta acesti copii cu dificultăți de învățare care nu pot atinge performanțele colectivului? Prin rabdare, prin eforturi și stategii pedagogice din partea noastră, prin activități recuperatoare și o atitudine specifică, conform nevoilor individuale.

Bibliografie:

Intoducere în educația cerințelor speciale, Editura Credis, București,2004

Promovarea stării de bine în școalăprin consiliere educațională

Prof. dr. Constantin Malancă Veronica
(CJRAE Buzău)

,,Va exista întotdeauna ceva mai urgent decât protejarea stării de bine a copiilor. Dar niciodată nu va exista ceva mai important." (UNICEF Office of Research (2013). Child Well-being în Rich Countries: A comparative overview, Innocenti)

Mediul școlar are un rol foarte important în starea de bine socială, emoțională și de atitudine al elevului. Temelia unei școli plăcute elevilor este interacțiunea lor, relațiile de prietenie care se încheagă între elevi. Se știe că stresul cu care se confruntă elevii, mai ales cei din țara noastră, cât și lipsa de interes pentru învățare cauzează mari probleme sociale în viitor. Drept urmare, rolul școlii în a îmbunătăți starea de bine a elevului este unul crucial prin introducerea unor exemple de comportament sănătos și relații interpersonale. Atribuțiile cadrului didactic sunt de asemenea importante în acest demers. Ele încep cu instalarea unei atmosfere binevoitoare în clasa de studiu, prin crearea unei lumi atrăgătoare cu ajutorul muzicii și culorilor. Profesorii sunt persoane importante în viața unui elev deoarece oferă nu numai educație și ghidare – motivația de a învăța fiind deseori modele pentru acesta. Relația profesor – elev este una importantă, elevul petrecând odată cu vârsta o mare parte din timpul lui în mediul școlar.

Scopul fundamental al consilierii educaționale – este funcționarea psihosocială optimă a persoanei. Acest scop poate fi atins prin urmărirea realizării obiectivelor procesului de consiliere, și anume:

1. Promovarea sănătății și a stării de bine – funcționare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mental, emoțional și social;
2. Dezvopltare personală: cunoaștere de sine, imagine de sine, capacitatea de decizie responsabilă, relaționare interpersonală armonioasă, controlul stresului, tehnici de învățare eficiente, atitudini creative, opțiuni vocaționale realiste;
3. Prevenție – a dispoziției afective negative , a neîncrederii în sine, a comportamentelor de risc, a conflictelor interpersonale, a dificultăților de învățare, a disfuncțiilor psihosomatice, a situațiilor de criză;

Consilierea este mai interesată de starea de bine decât starea de boală. Așa cum o definește Organizația Mondială a Sănătății, sănătatea nu este condiționată doar de absența bolii și a disfuncției, ci se referă la un proces complex și multidimensional, în care starea subiectivă de bine este un element fundamental.

Componentele stării de bine:

-Acceptarea de sine: atitudine pozitivă față de propria persoană, acceptare a calităților și a defectelor personale , percepție pozitivă a experiențelor trecute și a viitorului;

-Relații pozitive cu ceilalți: încredere în oameni, sociabilitate, nevoie de a primi și de a da afecțiune, atitudine empatică, deschisă și caldă;

-Autonomie: independent, rezistent la presiunile de grup, se evaluează pe sine după standarde personale și evaluările celorlalți;

-Control: sentiment de competență și control personal asupra sarcinilor, își creează oportunități pentru valorizarea nevoilor personale, face opțiuni conforme cu valorile proprii;

-Sens și scop în viață: direcționat de scopuri de durata medie și lungă experiență pozitivă a trecutului, bucuria prezentului și relevanță viitorului;

-Dezvoltare personală: deschidere spre experiențe noi, sentiment de valorizare a potențialului propriu, capacitate de auto-reflecție, percepția schimbărilor de sine pozitive, eficientă, flexibilitate, creativitate, nevoia de provocări, respingerea rutinei.

Starea de bine, se poate îmbunătății prin crearea de așteptări corecte și adecvate în jurul volumului de lucru pentru elevi și profesori. E nevoie ca însăși cadrele didactice să se îngrijească de această stare de bine, să fie conștiente de valoarea pe care o au în fața elevilor, să găsească instrumentele ce le va ajuta să gestioneze nivelul de stres în mod eficient, să-și extindă creativitatea și comunicarea. Profesorii apreciați și fericiți au elevi fericiți, poate în acest fel ne vom da seama de ce este importantă starea de bine în clasă, fie online sau tradițional. Din punctul meu de vedere cadrele didactice știu să aducă fericire, bucurii în viețile elevilor pentru că o trăiesc în viața lor în fiecare zi. Consider că școala ar trebui să devină un loc în care fericirea celor implicați să fie o prioritate. Fiecare elev este unic și fiecare are nevoie de un limbaj al fericirii care să îl orienteze spre găsirea unei soluții. Un elev își petrece o bună parte din timp în școală, de aceea efectele acesteia conduc la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viață în comunitate. Starea de bine este puternic legată de procesul de învățare. Elevii sunt atât de preocupați de testări, examene, note, încât au prea puțin timp pentru lucrurile care-i pasionează cu adevărat. Pot spune, că starea de bine a elevilor, începe cu starea de bine a profesorilor. În școli trebuie să se introducă o oră de fericire în care elevii să comunice despre gânduri, sentimente, emoții, învățând să învețe, să gândească pozitiv și să fie fericiți. Comunitățile școlare trebuie să lucreze împreună pentru a dezvolta o viziune pentru starea de bine a elevilor. Școala, alături de familie și comunitate, trebuie să cultive tot ce-i mai bun în ora, să-l învețe să își orienteze atu-urile și emoțiile pozitive.

Mediul școlar/consilierea educatioala, poate să încurajeze și să promoveze activitățile creative. Consider că avantajele unui mediu școlar atractiv constau în fericirea și bunăstarea la o mai bună calitate a vieții celor implicați în procesul instructiv – educativ. O legătură majoră pentru activitățile și eforturile zilnice ale unui elev, o reprezintă starea de binecarese referă și la calitatea vieții unei persoane, la sănătatea mentală. Este relevant ca profesorii să vadă învățarea prin ochii elevilor lor, deoarece fiecare elev vine la școală cu lumea lui, cu bucuriile și tristetile lui. Este momentul ca școlile să devină primitoare, să nu aibă aspectul cenușiu și neîngrijit, ci să devină spații personalizate chiar de către elevii care învață acolo.

Pe de altă parte, foarte important este ca profesorii să-și exercite cu pasiune activitatea cu elevii, să fie creativi în demersul didactic, să-i privească pe elevi ca pe niște parteneri de învățare, să-i încurajeze să-și exprime opiniile, să-i înțeleagă și să-i ajute atunci când au probleme. Cu siguranță starea de bine va fi asigurată, dacă am avea în vedere aceste aspecte foarte importante, care privesc activitatea propriu-zisă la clasă și relația profesor-elev. Profesia de dascăl este una nobilă, pe care o alegi din vocație, și pe care ești responsabil să o faci cu pasiune, știind că de tine depinde viitorul elevilor. Starea de bine este obligatorie și acasă, familia fiind responsabilă de a amenaja elevului un spațiu propice învățării, din toate punctele de vedere, de a se implica în activitățile acestuia, cu scopul de a-l ajuta. O comunicare permanentă cu profesorii, discuțiile pentru învățarea personalizată, cunoașterea problemelor sunt tot atâtea moduri de colaborare a familiei cu școala, care să genereze stare de bine atât de dorită pentru profesori, elevi, părinți. În concluzie, starea de bine – reprezintă o garanție a succesului școlar, obiectiv major al învățământului românesc, care facilitează integrarea elevilor de azi, viitorii adulți de mâine, în contextul unei societăți într-o efervescență schimbare.

Bibliografie selectată:

1. Adriana Baban, Consiliere educațională, Ed. ASCR, Cluj- Napoca, 2011;
2.Oliver James, Cum să-ți dezvolți sănătatea emoțională, Ed. Vellant, București, 2015.

Educația între tradițional și modern

Prof. înv. Preşcolar - Moroşan Carmen-Nicoleta
Grădinița nr. 73, București

,,Dascălul este mintea care dezvoltă minţi, este educatorul care se educă permanent, este speranţa societăţii noastre. Dascălul este cel care spune: Shov must go on(line)!,,

- Răzvan Curcubătă

Dacă acum câțiva ani, *Șotronul, Frunza, Lepșa și De-a v-ați ascunselea* erau jocurile copilăriei, vremurile s-au schimbat. Copiii preferă astăzi de-a Spiderman, Patrula Cățelușilor, dar și o multitudine de jocuri online.

Învăţarea on-line (e-learning) a devenit o provocare din martie 2020, câştigând din ce în ce mai mult teren, în defavoarea celei clasice; un drum nou, bătătorit pe repede-nainte. A fost bine că s-a-ntâmplat aşa? A fost rău? Nu ştim, cert este că a fost o provocare, un prilej de a ieşi din zona de confort, atât pentru elevi, cât şi pentru profesori şi părinţi. Pentru a preda on-line, profesorii au fost nevoiţi să studieze diverse platforme de învăţare, să creeze materiale specifice acestui mediu nou, de a ţine permanent legătura cu elevii şi părinţii, să-şi creeze conturi pe diverse aplicaţii; cu alte cuvinte, să petreacă mult mai mult timp on-line. Pentru profesorii şi elevii care provin din zonele defavorizate a fost greu, însă, cu siguranţă, soluţii pentru a continua procesul de predare-învăţare-evaluare, s-au găsit. Adevărata problemă considerăm că a fost lipsa dispozitivelor, a internetului, şi mai puţin pregătirea actorilor educaţionali pentru noua etapă a acestui sistem. Sunt voci care susţin că creativitatea, stimularea şi menţinerea interesului elevilor au fost puse la grea încercare. Noi credem că profesorii au fost şi sunt creativi, inovativi, dornici de a preda pe înţelesul şi dorinţa elevilor.

Învăţarea on-line lasă urme frumoase :

- dobândirea/îmbunătăţirea competenţelor digitale
- îmbunătăţirea bazei materiale tehnologice în şcoli (echipamente digitale, platforme)
- permite învăţarea oricând şi oriunde
- conţinutul predat este accesibil imediat, uşor de accesat şi vizualizat
- elevii au devenit mai responsabili, autonomi, mai independenţi, având posibilitatea de a învăţa în ritm propriu
- numărul mare de platforme utilizate, de resurse, face învăţarea mai eficientă, şi, de ce nu, mai distractivă
- permite interacţiunea sincronă şi asincronă între profesor şi elev
- permite conectarea oricând şi oriunde, independentă de spaţiu şi timp.

Din nefericire, sunt şi dezavantaje, aspecte încă nerezolvate:

- inegalitatea resurselor informative pentru elevi şi profesori
- profesori nepregătiţi pentru a preda on-line
- lipsa cursurilor specifice de formare on-line pentru profesori şi programe neadaptate
- lipsa socializării; limitarea interacţiunii sociale
- feed-back întârziat din partea profesorului (pe platformă)
- lipsa contactului direct profesor-elev, elev-elev
- ca şi resursă temporală, pregătirea cursurilor on-line etse mai lungă decât cea a unui curs tradiţional, faţă în faţă
- timpul petrecut în exces în faţa calculatorului poate afecta vederea etc.

În concluzie, învăţarea continuă şi dincolo de pereţii şcolii, cu instrumente digitale potrivite şi multă determinare. Să nu uităm, învăţarea este un proces complex, care nu se realizează între ziduri, ci în noi înşine.

Fă-ţi din mediul on-line un prieten pe termen lung, pentru că acesta reprezintă prezentul şi viitorul!

Sursa imaginii: https://unsplash.com/

Bibliografie:

1. hppt.www.aspireteachers.ro/noutăţi/2020/3/15/cum-mutam-scoala-online
2. C. Iepure, R. Curcubătă, B. Vaida, (2020), *Captivează-ţi elevii în on-line mai ceva ca în clasă*, www.sellification.org

Modalități de incluziune socială a adolescenților cu C.E.S

IONICĂ IULIANA ANIȘOARA
C.Ș.E.I. BĂBENI-VÂLCEA

Incluziunea socială a adolescenților cu C.E.S. a devenit o preocupare majoră în ultimele decenii atât în străinătate cât și în țara noastră. În România, deşi cadrul legislativ s-a îmbunătăţit de-a lungul timpului integrarea socio-profesională a copiilor cu deficiențe în cadrul comunităţii largi, fără manifestarea vreunei discriminări, este de cele mai multe ori incompletă. Absolventul de şcoală specială, este pus în situația de a rezolva probleme cu care se confruntă în viața de zi cu zi, în căutarea locului de muncă. În plus, tânărul cu C.E.S. trebuie să se confrunte atât cu imposibilitatea constituțională de a-și depăși limitele de natură cognitivă, cât și cu mentalităţile și atitudinile de respingere socială. Acest fapt determină de cele mai multe ori sentimente de inferioritate, frustrare, stigmatizare şi respingere. Acestea provin, de cele mai multe ori, de la eșecurile anterioare repetate, autoevaluarea negativă, de la respingerea pe care au suferit-o în societate, de la abuzurile cu care au avut de-a face. Adolescentul cu C.E.S. se va lovi de o multitudine de probleme, pe care nu știe și nu poate să le rezolve de unul singur, aici vor interveni programele de consiliere si orientare în carieră.

Incluziunea socială și profesională a persoanelor cu C.E.S. reprezintă un element de maximă importanţă la nivel european. La nivel naţional, specialiştii care activează în domeniul social se ocupă de îmbunătăţirea calităţii vieţii şi respectarea drepturilor persoanelor aparţinând unor grupuri vulnerabile, acestia preocupandu-se de integrarea socială şi profesională a persoanelor cu dizabilităţi. Asigurarea accesului acestora pe piaţa muncii şi adaptarea locurilor de muncă la nevoile lor, constituie obiective ale instituţiilor publice de asistenţă socială şi organizaţiilor nonguvernamentale care se adresează acestei categorii de beneficiari.

Un criteriu fundamental pentru a clasifica formele de incluziune socială se referă la durata prezenţei copilului cu cerinţe speciale în şcoală şi în viaţa socială. Astfel pot fi întâlnite:

- *forme de incluziune totală* - adolescenții cu C.E.S. petrec tot timpul în şcoală şi în viaţa socială, cu excepţia eventualelor programe terapeutice care se pot desfăşura în spaţii special destinate acestui scop;
- *forme de incluziune parţială* - adolescenții cu C.E.S. petrec doar o parte din timpul său în şcoală, la anumite discipline şcolare unde pot face faţă şi participă parțial la activități sociale;
- *incluziunea ocazională* - participarea în comun, cu alte persoane, la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, spectacole.

Activitățile care contribuie la incluziunea socială adolescenților cu C.E.S. sunt: activitățile extrașcolare, voluntariatul, prin colaborarea în parteneriate, proiecte, dar şi orientarea socio-

profesională. Partenerii implicaţi în aceste acţiuni provin din medii variate ceea ce contribuie la o reală promovare a incluziunii sociale. Colaborarea cu comunitatea reprezintă un factor deosebit de important în promovarea incluziunii şcolare şi sociale, prin autorităţi judeţene şi locale (Instituţia Prefectului, Consiliul Judeţean, Primarii, Poliţia, Jandarmeria, ISU, DSP, DGASP), dar şi cu familiile elevilor, alţi membri ai comunităţilor locale, biserica şi organizaţii nonguvernamentale, ca reprezentanţi ai societăţii civile. Cooperarea cu comunitatea se poate concretiza şi printr-o serie de proiecte, atât locale, cât şi naţionale, chiar şi europene care au ca obiectiv creşterea nivelului de incluziune a grupurilor vulnerabile de copii şi tineri. În ceea ce priveşte modalitățile de incluziune socială a adolescenților cu C.E.S nu există anumite variante care să satisfacă nevoile tuturor copiilor. Pe măsură ce şcolile obişnuite se vor pregăti continuu să primescă copiii cu cerinţe educaţionale diverse, şcolile speciale vor deveni adevărate centre de resurse pentru învăţământul integrat, aşa cum o demonstrează experienţa ţărilor occidentale.

Modalitatea de incluziune cea mai potrivită pentru România, în prezent, este modelul cooperării şcolilor speciale cu cele obişnuite, acest model fiind cel mai indicat de experţii internaţionali pentru ţările fără tradiţii în domeniul educaţiei integrate. Modelul vizează incluziunea socială şi educaţională a elevilor cu deficiență, pornindu-se de la situaţia existentă. Astfel, elevii cu deficiență vor desfăşura anumite activităţi şcolare şi extraşcolare, împreună cu elevii şcolilor obişnuite din aceeaşi arie geografică. Şcolile speciale se vor transforma treptat în centre de resurse şi consultanţă pentru şcolile obişnuite, iar elevii cu deficiență se vor integra, progresiv, cu succes în comunitate.

Din perspectiva integrării şi a incluziunii, elevii cu cerinţe educative speciale au nevoie de sprijin diferenţiat pentru a avea şanse egale cu ceilalţi în ceea ce priveşte dezvoltarea propriului potenţial sau pregătirea pentru viitoarea integrare socială sau profesională. În acest sens, un copil cu deficiență are nevoie de sprijin la nivelul sistemului de învăţământ, al proiectării obiectivelor şi conţinutului învăţământului(ţinând cont de diversitatea individuală), al procesului de predare-învăţare-evaluare, inclusiv în cadrul fiecărei lecţii, precum şi la nivelul familiei şi al comunităţii.

La nivelul sistemului de învăţământ sprijinul necesar fiecărui elev cu deficiență, pentru a reduce dezavantajele date de deficienţă, este planificat în baza politicilor educaţionale orientate spre mobilizarea tuturor resurselor existente (legislaţie, factori de decizie, resurse umane) necesare delimitării celor mai bune alternative de integrare a acestor copii, precum şi în baza învăţământului special şi special integrat sau în baza instituţiilor şi resurselor care pregătesc trecerea spre incluziune.

Incluziunea copiilor cu C.E.S. necesită schimbări la diferite niveluri ale învăţământului: modul în care profesorii lucrează la clasă, modul în care şcoala îşi organizează educaţia, precum şi implementarea unui sistem de factori exteriori şcolii, de care poate depinde buna funcţionare a educaţiei inclusive. Educaţia formală, nonformală și informală transformă individul dependent de

familie, de societate, într-unul independent, care se bucură de autonomie. Valorile învăţate în şcoală şi în familie ar trebui să îndrume omul pe tot parcursul vieţii. Un climat de armonie şi bună înţelegere în şcoală este definitoriu, pentru incluziunea socială a adolescentului cu C.E.S.

Copiii cu C.E.S. continuă să reprezinte o categorie vulnerabilă pe piaţa muncii, astfel, odată cu absolvirea studiilor, de cele mai multe ori aceştia renunță la continuarea integrării pe piata muncii. De multe ori refuzul accesului la educație, dar și la angajare atrage după sine dependența lor de-a lungul întregii vieți, dar si sărăcia sau excluderea socială, sporind astfel etichetarea dizabilității. În primul rând pentru optimizarea incluziunii profesionale și sociale a tinerilor cu C.E.S., a absolvenților instituțiilor școlare este nevoie în primul rând de sensibilizarea comunității locale, pregătirea acesteia pentru a deveni mai permisivă, mai valorizatoare și integratoare pentru acesti tineri.

Există două modele de soluționare a problemei angajării în câmpul muncii a tinerilor cu C.E.S.:

- *Modelul atelierelor protejate* - în cadrul acestora persoanele cu C.E.S. achiziționează diferite abilități pentru viitoarele angajări, îmbunătățindu-și aptitudinile socilale și cele de comunicare. De regulă, atelierele sunt specializate pe domenii: poligrafie, tâmplărie, confecționarea hainelor, curățarea lor etc. Există mai multe niveluri de încadrare a persoanelor cu dizabilitate în activitatea atelierului: participare integrală, participare parțială și participare cu asistare permanentă din partea personalului;
- *Modelul angajării asistate* dezvolat în mai multe state europene, ca în Belgia, Franța, Olanda, Suedia și în SUA, se bazează pe agențiile ce dezvoltă servicii de sprijin în vederea angajării persoanelor cu C.E.S. pe piața liberă a muncii și servicii de sprijin la locul de muncă.

Activități recomandate să faciliteze incluziunea socio-profesională a elevilor cu CES:

- Oferirea informațiilor pentru incluziunea socio-profesională (despre profesii practicate de persoanele cu C.E.S., scrierea CV-ului și scrisorii de intenție, pregătirea de interviu în vederea obținerii locului de muncă);
- Instruirea cu privire la drepturile sociale pentru generarea unei atitudini pozitive asupra muncii;
- Participarea la târgul de cereri și oferte, vizând cariera absolvenților cu dizabilități;
- Expoziții de vânzare a produselor realizate de adolescenții cu C.E.S.;
- Organizarea de întâlniri cu instituții de învățământ profesional din împrejurimile localității care se confruntă cu probleme similare privind incluziunea socio-profesională a tinerilor cu C.E.S.;
- Activități de motivare a părinților, a populației care recunoaște valoarea pozitivă a incluziunea tinerilor cu C.E.S., care sunt cea mai bună garanție pentru un viitor mai bun.

Pe lângă instituţiile şcolare şi universitare cu caracter formal există şi instituţii specializate în instruire nonformală, cum ar fi centrele de pregătire profesională, cluburile, taberele şcolare, programele de radio/televiziune, presa scrisă, pe de o parte şi diferiţi agenţi sociali cu care şcoala stabileşte relaţii de tip contractual (şcolile profesionale, biserica) sau consensual (familia, comunitatea

locală) pe de alta parte privitor la orientarea profesională a acestor tineri cu C.E.S. Pentru aceștia se oferă cursuri de formare profesională, gratuitate (inclusiv pentru persoanele cu dizabilităţi, cu invaliditate), organizate de către compartimentele de formare profesională din cadrul agenţiilor judeţene pentru ocuparea forţei de muncă împreuna cu furnizori privaţi, prin centrele de formare profesională proprii, prin ONG-uri acreditate sau prin centrele județene de formare profesională a adulţilor.

Adaptarea persoanei cu C.E.S. faţă de activitatea sa profesională de viitor este alegerea corectă a profesiei. În acest proces rolul psihologului fiind esențial, iar asistenţa psihologică a procesului de orientare profesională a persoanelor cu C.E.S. are rolul de activizare prin diferite mijloace a procesului de formare a atitudinii persoanei faţă de sine, ca subiect al activităţii profesionale, ce posedă un complex de cunoştinţe, competenţe, abilităţi ce-i permit persoanei o creştere profesională, schimbarea profesiei, adaptarea la condiţiile sociale în schimbare.

Incluziunea şcolară reprezintă primul pas spre incluziunea socială, reprezentând dezideratul oricărei societăţi moderne şi presupune existenţa unui sistem educaţional în care orice copil, indiferent de particularitățile sale de dezvoltare şi învăţare, trebuie să aibă dreptul la educaţie fără a fi marginalizat sau exclus, dar şi relaţii şi asumări conştiente ale responsabilităţilor în familie şi comunitate.

Exemple de modalități de incluziune socială:

Film-prezentare Ziua Mondială a Sindromului Down-21 Martie

THE HIRING CHAIN performed by STING | World Down Syndrome Day 2021

(LANȚUL DE ÎNCHIRIERE efectuat de STING | Ziua mondială a sindromului Down 2021)

https://youtu.be/SKku4RAWa4M

(1 min.43 sec)

Video-reportaj - *O zi de muncă din viața unor persoane cu dizabilități*

https://recorder.ro/video-o-zi-de-munca-din-viata-unor-persoane-cu-dizabilitati/

(11 min. 48 sec.)

ABANDONUL ȘCOLAR O PROBLEMĂ A ÎNTREGII SOCIETĂȚI

Prof. Dr. Angelușiu Mădălina
Școala Gimnazială Titu Maiorescu, București

În anii 1990-1995, rata de abandon școlar în România a fost de 9-10%. Au urmat eforturi pentru încurajarea şcolarizării, cu intenţia de a reduce rata abandonului şcolar şi a altor probleme, precum absenteismul.

La nivel național, există un număr important de copii necuprinşi în sistemul de învăţământ, la nivelul corespunzător vârstei şi parcursului lor anterior. Statisticile oficiale de la nivel naţional oferă foarte puţine informaţii despre aceşti copii şi, în consecinţă, lipsesc mecanisme de intervenţie eficace prin care accesul şi participarea la educaţie a acestora să se îmbunătăţească.

Există totuși copii cuprinşi în sistemul de învăţământ, cel puţin formal, dar care sunt în risc major de abandon școlar. Pentru a putea preveni abondonul școlar, trebuie să cunoaștem factorii de risc și profilul acestor elevi, deoarece doar o cunoaștere reală a acestora ne permite să facem un pas esențial în identificarea posibilelor măsuri de intervenţie în vederea prevenirii şi combaterii acestui fenomen.

În ultimii ani au fost realizate mai multe studii cu privire la abandonul școlar în sistemul de învățământ românesc. Școlile de la care au fost culese date aparţin atât mediului mediului rural (58,4%), cât și celui urban (41,6%). Rezultatele obținute au reconfirmat concluzii ale altor studii realizate în cadrul sistemului de învăţământ conform cărora copiii din mediul rural sunt mai expuși riscului de abandon decât colegii lor din mediu urban, în principal datorită următorilor factori:

- ✓ condiţiile socio-economice,
- ✓ accesul deficitar pe care îl au la forme de învăţământ de nivel superior, datorită distanţelor uneori considerabile între localitatea de domiciliu şi localitatea cea mai apropiată cu o şcoală de nivel superior,
- ✓ motivaţia pe care şcoala, familia, comunitatea nu reuşesc să o influenţeze în vederea continuării participării la educaţie,
- ✓ lipsa de adecvare a ofertei şcolii la nevoile şi interesele elevilor;
- ✓ activităţi extraşcolare într-un număr prea mic (acestea putând fi un factor motivaţional pentru participare şcolară);
- ✓ lipsa interacţiunii cu colegii, care afectează constituirea acelor grupuri de prieteni atât de necesare socializării şi dezvoltării copilului.

Raportul privind starea învățământului preuniversitar din România, publicat în 2016, arată faptul că la nivel general, 1,8% dintre elevii de *nivel primar şi gimnazial* abandonează şcoala. Mediul rural, gimnaziul, populaţia şcolară masculină, respectiv clasele de început de ciclu gimnazial înregistrează valori ridicate ale abandonului şcolar. Astfel, cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar s-au

înregistrat la nivelul învăţământului gimnazial din mediul rural (2,3%), al băieţilor din gimnaziu (2,1%) (*Figura 1*), respectiv la nivelul claselor I și a V-a (2,4%).

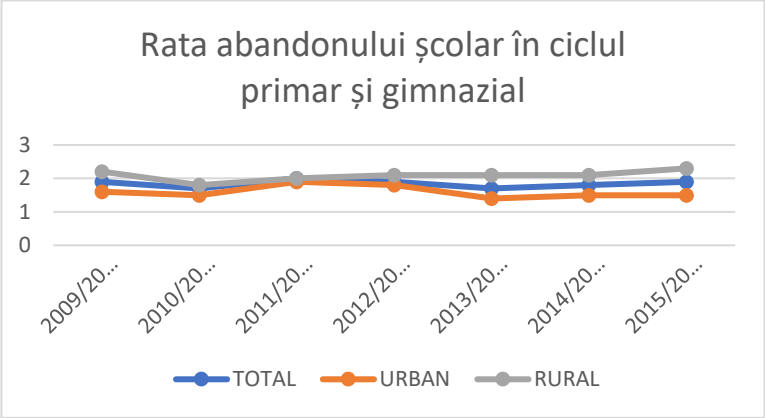

Figura 1

Datele evidențiază, de asemenea, faptul că ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de învățământ: clasa I și clasa a V-a. La nivel general, ratele ridicate ale abandonului școlar la început de ciclu de învățământ au drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la solicitările școlii, respectiv la trecerea de la un nivel de studiu la altul: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular, nu în ultimul rând diferențe semnificative în ceea ce privește numărul de ore/săptămână dedicate studiului. Este de remarcat tendința generală de scădere a ratei abandonului școlar de la clasa de debut la cele de final de ciclu de învățământ determinată, cel mai probabil, de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

Raportul arată că în *învățământul liceal și profesional*, 3,7% dintre elevii au abandonat studiile. Cei mai mulţi dintre aceștia provin din filiera tehnologică. Băieţii abandonează mai frecvent liceul, comparativ cu fetele. Reînființarea învăţământului profesional a determinat o scădere a abandonului la acest nivel de studiu. Rata abandonului școlar a fost de 5% în 2014/2015, cu o pondere mai mare în cazul populaţiei feminine (6,2% fete faţă de 4,5% băieţi).

Pe filiere de formare în cadrul învățământului liceal (*Figura 2*), situația abandonului școlar, calculat ca pondere a elevilor care sunt înregistrați cu abandon școlar la finalul anului din totalul elevilor înscriși la începutul anului școlar, este următoarea:

- ✓ rata cea mai mică de abandon școlar se înregistrează la nivelul filierei vocaționale – 1,6%;
- ✓ rata cea mai mare se remarcă la nivelul filierei tehnologice – 5,4;
- ✓ la nivelul filierei teoretice rata abandonului a fost de 1,8%; în cadrul acestei filiere, profilul
- ✓ real este cel care înregistrează cea mai mare rată a abandonului, de 2,2%.

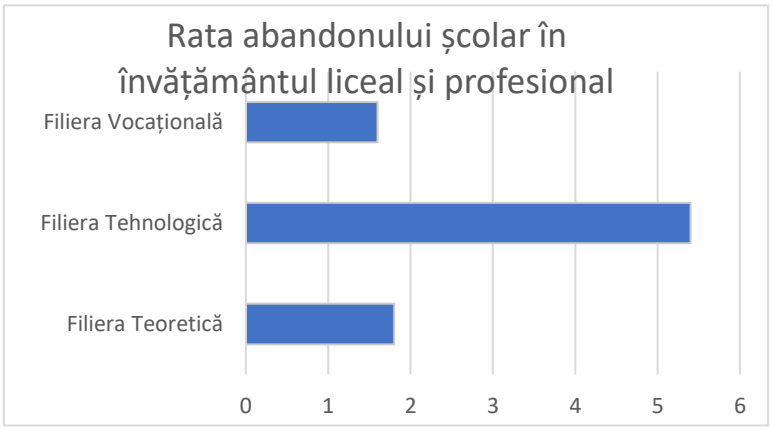

Figura 2

Cauzele şi factorii care pot influenţa abandonul şcolar sunt multipli, iar acţiunile sistemului educational al unei țări își găsesc utilitatea din perspectiva păstrării unui timp îndelungat a tinerilor, în sistemul de educaţie. Diferite programe/proiecte își dovedesc utilitatea în prevenirea nu doar a abandonului şcolar, ci şi a excluderii sociale pe care abandonul şcolar o implică.

Proiectele derulate în România în vederea prevenirii și reducerii abandonului școlar:

- ✓ Proiectul: Program pilot de intervenţie prin sistemul Zone Prioritare de Educaţie (ZEP)
- ✓ “Centre de zi în şcoli” (Federaţia Internaţională a Comunităţilor Educaţionale)
- ✓ “Întărirea capacităţii Ministerului Educaţiei şi Cercetării de a spori frecvenţa, retenţia şi performanţa şcolară a elevilor pentru prevenirea şi eliminarea muncii copiilor de la ţară” (Centrul pentru Educaţie şi Dezvoltare - “Step by Step”),
- ✓ Proiectul: Reducerea muncii copiilor, a exploatării sexuale şi a traficului de copii în judeţele Iaşi, Botoşani şi Suceava
- ✓ “Cercetare de bază referitoare la munca copiilor din mediul rural în 5 judeţe din România” (Organizaţia Internaţională a Muncii),
- ✓ “Eliminarea celor mai grave forme de muncă a copiilor” (Fundaţia Internaţională pentru Copil şi Familie),

Riscurile la care sunt supuşi tinerii pe termen scurt vizează devierea comportamentului acestora, scăderea stimei de sine, iar pe termen lung aceşti tineri sunt cei care se vor afla în risc pe piaţa forţei de muncă. Identificarea elevilor în situaţie de risc are rolul de a facilita realizarea unui profil al acestor elevi şi de a dezvolta măsuri focalizate. Această activitate trebuie realizată la începutul fiecărui an şcolar cu ajutorul cadrelor didactice din şcoală (învăţători / profesori diriginţi). Fişa copilului în situaţie majoră de risc de abandon şcolar, este un instrument foarte util în faza iniţială, cea a identificării elevilor care se află în situaţie de risc de abandon şcolar. Chiar dacă implică un efort suplimentar din partea şcolilor care se confruntă zilnic cu astfel de situaţii, beneficiile centralizării informaţiilor cu

privire la aceşti elevi sunt esenţiale şi au impact pe termen mediu şi lung pentru prevenirea abandonului şcolar.

De asemenea, o intervenţie de succes în domeniul prevenirii şi combaterii abandonului şcolar trebuie să se realizeze în concordanţă cu dezvoltarea comunitară de ansamblu: creşterea gradului de informare şi a interesului comunităţii cu privire la beneficiile educaţiei, creşterea stimei de sine a membrilor comunităţii şi, implicit, a tinerilor în risc de abandon, perfecţionarea responsabililor autorităţilor publice care lucrează direct cu grupurile vulnerabile, atragerea investiţiilor la nivelul comunităţii. Identificarea şi implementarea sistemelor alternative de acţiune în vederea prevenirii şi combaterii abandonului şcolar sunt extrem de utile pentru o societate „sănătoasă”.

Bibliografie:

1) Băban, A., *Consiliere educaţională*, Ed. Psinet, Cluj – Napoca, 2001
2) Cosmovici, A., Iacob, L., *Psihologie şcolară*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
3) Jigău, M., Balica, M., Fartuşnic, Horga, I., *Starea Învăţământului din România*. Raport, Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului, 2007, 2008, 2009, 2010.
4) Fartuşnic, C., *Copiii în afara sistemului de educaţie*. Raport de ţară. 2013
5) Institutul Naţional de Statistică, *Caietele statistice INS. Învăţământul primar şi gimnazial*, 2003-2012

INCLUZIUNE ȘI DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE
„Construind poduri pentru viitor”

BOȚÎRCĂ OANA MANUELA
LICEUL TEHNOLOGIC TOPOLOVENI

Educația este un element fundamental în formarea individului și în modelarea societății. În contextul actual, cu o lume din ce în ce mai interconectată și diversă, este imperativ să ne concentrăm eforturile asupra incluziunii și diversității în sistemul educațional. A promova un mediu educațional care să abordeze nevoile și diferențele individuale contribuie la dezvoltarea unor cetățeni pregătiți să facă față unei lumi în continuă schimbare.

Incluziunea înseamnă a oferi acces la educație tuturor elevilor, indiferent de originea socială, etnicitate, abilități sau orice altă caracteristică individuală. Este esențial să eliminăm barierele care pot împiedica anumiți elevi să beneficieze de o educație de calitate. Aceasta implică adaptarea metodelor de predare, crearea unui mediu deschis și acceptant, și oferirea de resurse suplimentare acolo unde este necesar.

Diversitatea în educație se referă la aducerea în clasă a unei varietăți de experiențe, perspective și background-uri culturale. A avea un mediu divers înseamnă că elevii vor fi expuși la idei diferite și vor învăța să interacționeze cu persoane cu viziuni de lume distincte. Aceasta pregătește elevii pentru o lume în care colaborarea și înțelegerea diversității sunt chei pentru succes.

Promovarea incluziunii și diversității în educație este esențială pentru a pregăti elevii pentru provocările unei lumi complexe și interconectate. Un mediu educațional care recunoaște și valorizează diversitatea aduce beneficii nu doar elevilor, ci și societății în ansamblu. Este responsabilitatea noastră să construim poduri pentru un viitor în care fiecare individ are șansa să atingă întregul său potențial.

Dezvoltarea empatiei este un aspect crucial al experienței educaționale într-un mediu divers. Interacțiunea constantă cu colegi proveniți din medii culturale variate și cu perspective de viață diferite oferă elevilor oportunitatea de a-și îmbogăți înțelegerea asupra lumii. Prin explorarea diversității, elevii devin mai sensibili la experiențele și nevoile celor din jurul lor, dezvoltând astfel capacitatea de a simți și de a înțelege emoțiile altora. Într-un astfel de context, empatia devine o abilitate fundamentală, iar toleranța devine rezultatul natural al acestei înțelegeri a diversității. Elevii învață să aprecieze valoarea unică a fiecărui individ și să abordeze situațiile cu o mentalitate deschisă, contribuind la crearea unei societăți mai incluzive și cooperante. Astfel, educația într-un mediu divers nu doar îmbogățește cunoștințele academice ale elevilor, ci le cultivă și abilități esențiale pentru a deveni cetățeni responsabili și empatici ai unei lumi plurale.

Stimularea creativității și dezvoltarea gândirii critice sunt două elemente esențiale care contribuie la îmbunătățirea performanțelor academice într-un mediu educațional care este divers și incluziv. Elevii sunt expuși la provocări intelectuale care îi inspiră să gândească în moduri creative. Colaborarea cu colegi din medii diferite îi încurajează să abordeze probleme cu o perspectivă multidimensională, ceea ce îi ajută să-și consolideze abilitățile critice. Un mediu care este deschis permite elevilor să se simtă acceptați și încurajați să-și exprime ideile. Acest lucru stimulează creativitatea și dezvoltarea abilităților sociale. Prin urmare, nu doar că elevii devin pregătiți să înțeleagă complexitatea realității, ci și să găsească soluții inovatoare pentru provocările pe care le întâlnesc. Această conexiune între diversitate, creativitate și performanță academică contribuie la formarea unor indivizi pregătiți să facă față cu succes provocărilor unei lumi în continuă schimbare.

De asemenea, se dezvoltă abilități esențiale pentru pregătirea elevilor în fața provocărilor unei societăți globalizate. Aceștia învață să navigheze cu succes într-un mediu multicultural și să își lărgească perspectiva asupra lumii. Această interacțiune le oferă abilități de comunicare îmbunătățite, înțelegere a diversității culturale și capacitatea de a colabora eficient cu oameni din medii variate. Învățând să valorifice diferențele culturale și să le transforme într-un avantaj, elevii devin cetățeni pregătiți să se integreze într-o societate tot mai interconectată. Această pregătire pentru lumea reală nu doar consolidează competențele academice, ci și le oferă elevilor încrederea și înțelegerea necesară pentru a contribui activ și pozitiv într-o comunitate globală diversificată. Astfel, educația într-un mediu divers devine o investiție valoroasă în pregătirea elevilor pentru un viitor în care abilitățile interculturale și capacitatea de colaborare devin fundamentale pentru succes.

Printre startegiile de care este nevoie pentru a promova un mediu incluziv si divers se numără formarea continua a cadrelor didactice, adoătarea unui curriculum diversificat și implementarea unor programe de mentorat și sprijin în sistem. Formarea continuă pentru profesori reprezintă o componentă esențială în construirea unui mediu educațional care să promoveze cu succes incluziunea și diversitatea. Întrucât societatea evoluează rapid, profesorii trebuie să fie la curent cu schimbările și să dobândească abilități noi pentru a face față diversității crescânde în sălile de clasă. Această formare continuă nu se referă doar la dobândirea de competențe tehnice, ci și la dezvoltarea unei înțelegeri profunde a diversității culturale, sociale și a nevoilor educaționale variate ale elevilor. Profesorii trebuie să fie pregătiți să identifice și să abordeze diferențele individuale, să adapteze metodele de predare în funcție de stilurile de învățare variate și să creeze un mediu inclusiv în care toți elevii să se simtă valorizați și sprijiniți. Prin investirea în formarea continuă a profesorilor, se creează o bază solidă pentru un proces educațional care să răspundă la diversitatea în continuă creștere a elevilor, contribuind astfel la formarea unor cetățeni pregătiți să contribuie în mod constructiv la o societate în perpetuă schimbare.

Adoptarea unui curriculum diversificat în cadrul sistemului educațional constituie o abordare esențială pentru a reflecta complexitatea lumii contemporane. Integrarea unor conținuturi diverse în curriculum oferă elevilor oportunitatea de a explora și înțelege istorii și culturi diferite, contribuind astfel la dezvoltarea unei perspective echilibrate asupra lumii. Acest aspect nu numai că permite elevilor să își cunoască mai bine propria identitate și istorie, ci și să dezvolte empatie și respect față de experiențele și tradițiile altor comunități. Un curriculum divers abordează lacunele în reprezentarea diversității și contribuie la combaterea stereotipurilor și prejudecăților, construind astfel un mediu educațional mai echitabil și incluziv. Prin promovarea unei perspective amplificate și a învățării bazate pe diversitate, elevii sunt pregătiți să devină cetățeni informați și toleranți, capabili să contribuie la construirea unei societăți care să aprecieze și să celebreze diversitatea în toate formele sale.

Implementarea proactivă a unor programe de mentorat și suport în cadrul sistemului educațional reprezintă o altă componentă vitală pentru crearea unui mediu în care elevii se simt nu doar acceptați, ci și sprijiniți în mod individual în procesul lor de învățare. Aceste programe oferă elevilor oportunitatea de a forma legături semnificative cu mentori sau consilieri, oferindu-le un spațiu sigur în care să își exprime îngrijorările și să primească îndrumare personalizată. Mentorii pot oferi sfaturi academice, încurajare și perspective valoroase asupra dezvoltării personale și profesionale. În plus, aceste programe contribuie la crearea unei comunități școlare mai strânse, în care elevii se simt conectați și susținuți emoțional. Prin intermediul mentoratului, se dezvoltă nu doar competențele academice, ci și abilități sociale și emoționale cruciale pentru succesul pe termen lung. Astfel, programele de mentorat și suport nu doar îmbunătățesc experiența educațională a elevilor, dar contribuie și la construirea unei culturi educaționale care promovează incluziunea și dezvoltarea personală.

Promovarea incluziunii și diversității în educație este esențială pentru a pregăti elevii pentru provocările unei lumi complexe și interconectate. Un mediu educațional care recunoaște și valorizează diversitatea aduce beneficii nu doar elevilor, ci și societății în ansamblu. Este responsabilitatea noastră să construim poduri pentru un viitor în care fiecare individ are șansa să atingă întregul său potențial.

ACTIVITĂŢILE DE CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ A PĂRINŢILOR ÎN GRĂDINIŢĂ

Autor: profesor consilier Diana Streian
CJRAE Timiş

Trăim într-o societate marcată de schimbări rapide şi evidente în plan social şi economic. Astfel, toţi încercăm să ne adaptam unei lumi care nu mai este la fel de sigură şi predictibilă cum a fost până acum. În acest context, s-a schimbat, firește, şi relaţia dintre părinţi şi copii. Astfel că trebuie să acordăm o importanţă deosebită consilierii familiei si a importanţei pe care o are relaţia familie – grădiniţă. Preşcolarii au mare nevoie de părinţi în formarea şi dezvoltarea personalităţii, pentru că la această vârstă părinţii sunt modelele de bază ale copiiilor. La această vârstă personalitatea lor poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raţionale de care dispunem.

Activităţile de consiliere a părinţilor desfăşurate în grădiniţă îşi propun sprijinirea părinţilor în cunoaşterea propriilor copiii, dar şi identificarea atitudinilor, comportamentelor optime în educarea preşcolarilor. Astfel, activităţile realizate împreună cu părinţii urmăresc identificarea dificultăţilor pe care le întâmpină aceştia în comunicarea cu proprii copiii, precum şi mijloacele de optimizare a comunicării cu aceştia.

Este important ca părintele să știe că mediul de viaţă și educaţia sunt factori esenţiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenţie, iar autoritatea părinţilor trebuie să fie rezultatul firesc al unor relaţii echilibrate, morale și umane. Ea presupune un climat de afecţiune, stăpânire de sine, înţelegere și spirit de colaborare între copil și părinte.

Copilului îi place să i se acorde multă atenţie, astfel el putându-se afirma. O educaţie sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit**.**

În acest sens în cadrul grădiniţei am realizat activităţi care au pus accent pe stabilirea alături de părinţi a unor strategii, metode educative care să îi sprijine în formarea unei personalităţi armonioase a preşcolarilor.

Principalele strategii didactice discutate în cadrul activităţilor de consiliere a părinţilor au fost:

1. **Dezvoltaţi încrederea în sine a copilului!**

Copilul trebuie să ştie că este iubit, indiferent de abilităţi, puncte forte sau slabiciuni, temperament etc. *Îmbrăţişările, mângâierile sunt de asemenea importante*. De aceea este important ca părinţii să spună permanent copilului cât de mult îl iubesc. Iar atunci când greşeşte şi părintele doreşte să îl corecteze, trebuie să aibă grijă ca preşcolarul să înţeleagă că este vorba despre ***comportamentul lui,*** nu despre el ca persoană. În loc de „Ce băiat rău esti!“, i se poate spune „Nu e frumos să o împingi pe colega ta, o poţi lovi. Te rog, nu o împinge“.

2. **Acordaţi-le atenţie!**

Nu e nevoie de mult timp, înseamnă doar ca părinţii să se oprească din ceea ce fac dacă copilul încearcă să vorbească sau să oprească televizorul pentru a răspunde la întrebarea lui. Este important să priveascăcopilul cu atenţie, ca acesta să vadă clar că este ascultat. Astfel i se transmite mesajul că ***el este cel mai important.***

3. **Stabiliți reguli!**

Este important ca părinţii să stabilească reguli rezonabile (de ex.: stabiliţi că masa se serveşte doar în bucătărie şi nu-l lăsaţi a doua zi să mănânce în cameră uitându-se la televizor, etc.). *Reguli bine stabilite, îl ajută pe copil să se simtă mai sigur*. Uneori poate necesita repetiţie constantă a regulilor din partea părinţilor, dar curând copiii vor ştii la ce să se aştepte. Părinţii trebuie să fie *categorici şi constanţi*, pentru că numai aşa copilul poate să înţeleagă că părintele poate avea încredere în el şi aşteaptă să facă tot ce este corect.

4. **Staţi împreună la televizor**

Televizorul este un subiect care nu poate fi neglijat. Ori de câte ori este posibil, părinţii ar trebui să ***privească programele împreună cu copiii şi să discute cu ei despre ceea ce văd.***

5. ***Observaţi-le comportamentul social!***

Este important ca părinţii să găsească o modalitate prin care să afle cum se comportă copiii în mijlocul prietenilor. Contrar a ceea ce cred majoritatea părinţilor, este necesară o ***implicare activa în viaţa socială a copilului. Acest lucru se poate realiza prin zece minute de observare discretă.***

6. ***Vorbiţi limba lor!***

Răspunsurile la întrebările puse de copii trebuie să ***folosească exemple*** pe care ei să le poate înţelege. Cel mai potrivit ar fi să li se explice făcând analogii cu un domeniu care îi pasionează, pe care îl cunosc foarte bine.

Părinţii trebuie conştientizaţi că toţi copiii sunt diferiţi. Ei au nevoie de îndrumare personală, conform propriilor nevoi, iar reuşita în activităţile pe care le realizează, constă în identificarea potenţialului fiecăruia şi în transformarea punctelor slabe în calităţi.

Bibliografie:

Boroş, M. (1992). Părinţi şi copii. Editura Didactică şi pedagogică. Bucureşti.

Ciofu, C. (1998). Interacţiunea părinţi-copii. Editura Medicală Almatea. Bucureşti.

Vrăşmaş, E. (2000). Consilierea şi educaţia părinţilor. Editura Aramis. Bucureşti

Law Nolte D., Harris R., (2012). Copiii învaţă ceea ce trăiesc. Editura Humanitas, Bucureşti

ROLUL COMUNICĂRII ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

TREPĂDUȘI MARIA
LICEUL TEHNOLOGIC NICOLAE STOICA DE HAȚEG MEHADIA, CARAȘ- SEVERIN

Comunicarea didactică este o comunicare instrumentală, direct implicată în susținerea unui proces sistematic de învățare, este o formă de interacțiune profesor-elev, prin care profesorul transmite mesajul său didactic, folosind procesul de predare-învățare-evaluare în scopul realizării obiectivelor cadru propuse de programa școlară.

Omul a dezvoltat un sistem propriu de comunicare prin intermediul căruia indivizii își pun în comun experiența proprie pentru a construi tezaurul experienței umanității. Prin natura sa omul este o ființă comunicațională, iar comunicarea este procesul esențial prin care fiecare poate comunica și interacționa cu ceilalți. În cadrul școlar elevul are posibiltatea de a comunica și cu colegii lui, cu elevii mai mari sau mai mici dar și cu profesorii care împărtășesc din experiența lor de viață, din cunoștințele dobândite elevilor lor.

Comunicarea școlară presupune învățarea ascultării și a dezvoltării vorbirii. Rolurile sociale, modurile de interacțiune verbală, statuarea unor relații democratice sunt învățate prin exercițiul comunicării. Încă începând de la vârsta de 2-3 ani, în interiorul familiei, apoi la grădiniță, apoi la școală, în societate, în grupul de prieteni, comunicarea este esențială, iar lipsa comunicării poate aduce grave prejudicii oricărei persoane.

Comunicarea desemnează actul cunoașterii prin vehicularea cuvintelor și reprezintă centrul universului educațional. Deci, experiențele de învățare școlară cu cât sunt mai numeroase și elaborate cu atât pot genera soluții pentru creșterea eficienței comunicaționale. În cadrul procesului educațional eficiența comunicării didactice este dependentă atât de gama competențelor profesionale și aptitudinale de a comunica ale profesorului cât și de capabilitățile psiho- intelectuale ale elevului.

Putem numi fenomenul ca fiind acțiune și retroacțiune (feed-back și feed-forward). Comunicarea poate fi reglată prin ajustări noționale , dublarea semnelor și a semnificanților (comunicarea verbală, nonverbală și paraverbală), înlăturarea barierelor dar și a blocajelor, controlul contextului emoțional, comunicațional și al proximității. Un act comunicațional poate îmbrăca forme autentice, inedite, artistice prin intermediul unor simboluri și semnificații social generalizate, ceea ce permite construirea de relații interpersonale durabile. Cuvinte cheie : comunicarea didactică, aptitudini comunicaționale, competență comunicațională, eficiență comunicațională.

Mereu feed-back-ul dintre cei doi actori: emițător și receptor este susținut prin cuvânt, prin dialog. Astfel are loc schimbul de roluri, idei, sentimente, atitudini, acțiuni (Manea, Chiș, 2016). Există diferențe între capacitatea de comunicare și competența de comunicare. Dacă capacitatea de a comunica a fiecărei persoane este determinată genetic, fiind ereditară, vine cu ea (sau nu) pe lume, competența de a comunica este dobândită numai prin studiu, prin învățare.

Comunicativitatea se exprimă prin sociabiliate, disponibilitate spre interacțiune, împărtășire și dialog, deschidere și flexibilitate, ascultare și înțelegere, simpatie și empatie.Componența discursivă a cadrului didactic vizează transpunerea mesajului educațional , asigurând prin aceasta funcțiile comunicării didactice. Aceasta poate fi reprezentată pe două planuri : planul cognitiv și planul retoric. În ceea ce privește planul cognitiv aceasta presupune capacitatea profesorului de a programa și folosi strategii discursive cognitive: de descriere, de argumentare, de

exemplificare, de explicare, de demonstrație. Planul retoric se referă nu doar la transmiterea ideilor, sec, fără implicare, ci și la arta de a vorbi unui auditoriu, printr-o argumentare bogată, riguroasă, un stil ales, dar și un limbaj agreabil.

În practica educațională dialogul este autentic dacă există interacțiune dar și o relație de parteneriat între membri, dacă fiecare personalitate se angajează în întregime, se exprimă cu sinceritate, manifestă dorință și deschidere, pentru că se simte aprobată, ascultată, importantă, pentru că dorește să înțeleagă, să fie înțeleasă, la nevoie să își poată modifica atitudinile și intențiile și să poată comunica cu ceilalți într-o căutare comună și continuă (Stan, 2010, p.89) . În cadrul demersului didactic de predare-învățare- evaluare profesorul dar și elevul folosesc cuvântul în actul educațional, comunicațional derulat.Așa, din această perspectivă, comunicarea didactică devine o cheie a succesului școlar (Manea, Chiș, 2016).

G. Leroy (1974), sesizează aspecte importante ale dinamicii situației de comunicare: profesorul controlează comunicarea, unii elevi sunt ignorați, alții sunt provocați mai des, nu se manifestă interacțiuni laterale (între elevi). Există două stilluri de comportament la cadrele didactice: dominant, centrat pe profesor și interogator, centrat pe elev. Probabil că aceste stiluri ar trebiu folosite sau practicate fără a se exclude unul pe altul, în funcție de situație, complementar.

Plecând de la constatarea că în spațiul școlar comunicarea evidențiază nevoile personale și de grup ale actanților comunicaționali, apreciem că știința, practica și arta comunicării se îmbină și se susțin reciproc în eficientizarea comunicării. Comunicarea, prin cuvânt este necesară și în relația profesor –părinte, pentru că numai așa se pot obține rezultate bune și în relația profesor- profesor, dar și în relația profesor- autorități.

Este de datoria noastră de cadre didactice să facem tot ce ne stă în putință pentru ca procesul instructiv – educativ să se desfășoare în cele mai bune condiții, cu rezultate cât mai bune, ceea ce este în folosul tuturor.

BIBLIOGRAFIE:

Doyle, W .,(2006). Ecological approchaes to classroom management in C. Evertson și C. S. Weinstein (eds), Handbook for Classroom Management: Resarche , Practice, and Contemporaty Issues, Mahvah, NJ, Lavrance Elbraum.

Frunză, V., (2003), Factori favorizanți și perturbatori ai comunicării didactice, Constanța, Ovidius University Press.

Toleranta si educația incluziva printre elevi

Prof. Cristescu Mihaela Laura
Gradinita nr. 1 Jilava Judetul Ilfov

Cum reușim să determinăm copiii să fie toleranți cu cei din jur?

Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celuilalt, pentru a o înțelege. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect. Cum trebuie văzut respectul? Este abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională, ceea ce în cazul copiiilor nu se regăsește.

Respectul apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață dacă acesta este cultivat. Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

In jurul nostru observăm în fiecare zi oameni diferiţi. Aceste diferenţe nu se referă doar la înălţime, forma fizică, conturul feţei, culoarea pielii, ci, mai ales la felul de manifestare al fiecăruia, la calitatea muncii sale. De asemenea, aceste diferenţe sunt constatate şi la nivel intelectual, nivel de care depinde în cea mai mare măsură reuşita sau nereuşita unei activităţi. Fiecare elev este unic şi are valoarea sa, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învăţare şcolară.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate.

Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ai copiilor. oleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematic

Studiile din domeniul psihopedagogiei operează cu termenii toleranță activă exprimată prin implicare în viața și acțiunile de realizare a intereselor altora, atitudini de cooperare și coparticipare, de respect și tendință binevoitoare de conviețuire. În acest context este necesar să subliniem că semnificațiile enumerate descriu, în mod special, umanismul relațiilor sociale, caracterizate prin dialog și înțelegere reciprocă, comunicare interpersonală constructivă.

Scopul: Determinarea nivelului formării reprezentărilor elevilor mici din perspectiva toleranţei .

Toleranţa uneori e percepută ca noţiune abstractă. Intoleranţa însă e ceva aproape palpabil, ea poate fi observată uşor, mai ales atunci cînd atentează la drepturile omului. Toleranţa e o atitudine, iar, vizavi de persoanele cu dizabilităţi intelectuale, ea reprezintă capacitatea de a recunoaşte şi a respecta convingerile şi felul lor de a fi şi de a acţiona. Toleranţa nu înseamnă resemnare sau cedare. Ea este antonimul violenţei.

A tolera persoanele cu dizabilităţi nu înseamnă să-ţi fie milă de ele. Înseamnă să le accepţi aşa cum sînt, să crezi în potenţialul lor şi să le ajuţi să-l valorifice. Toleranţa se bazează pe acceptarea diferenţelor şi pe respect.

Cum se manifestă toleranţa:

- Limbajul. Absenţa epitetelor, a adjectivelor sau a verbelor negative care descriu persoanele.
- Egalitate. Egalitatea între persoane, accesul egal la serviciile sociale, activităţile publice, oportunităţi economice şi educaţionale pentru toate grupurile comunitare.
- Relaţii sociale. Respectul mutual pentru demnitatea umană a tuturor.
- Procese politice. Democraţia, oportunităţi egale de participare la viaţa politică.
- Evenimente comunitare sau istorice. Sensibilitatea în faţa unei cauze istorice sau a unei sărbători naţionale. Astfel de evenimente contribuie la unificarea grupurilor.
- Cooperare între grupuri. Identificarea scopurilor comune şi a soluţiilor la problemele publice, dezbătute de întreaga comunitate. Din curriculum ”Educaţie pentru toleranţă”.

Filozofia educației incluzive trebuie să se răsfrângă asupra tuturor dimensiunilor din cadrul vieții școlare.

Dimensiunea culturală - Toți membrii din cadrul instituțiilor școlare trebuie să se ghideze după dezideratul comun al școlii incluzive, iar acest lucru poate fi văzut foarte ușor în modul de abordare la nivel de instituție școlară.

Dimensiunea strategică – Epicentrul culturii școlare și dezvoltării strategiilor viitoare ale școlii trebuie să aibă la bază filosofia educației incluzive. Acest lucru poate lua naștere prin adoptarea unor strategii

care să vizeze implicarea tuturor elevilor în activități comune, ce au ca scop consolidarea relațiilor dintre aceștia.

Strategiile vizează capacitatea de rezolvare a problemelor din viața cotidiană a copiilor, având la bază un spirit cooperant și solidar.

Dimensiunea practică are în vedere aplicarea la nivelul clasei de elevi și la nivelul școlii per ansamblu a tuturor strategiilor ce vizează incluziunea copiilor indiferent de apartenență etnică sau socială, religie, naționalitate sau deficiență.

Strategii care susțin incluziunea în sala de clasă

Strategiile incluzive permit elevului cu nevoi speciale să participe la experiențele de învățare echitabile, asemeni celorlalți colegi Acest lucru se realizează prin efectuarea de ajustări în ceea ce privește modul de evaluare sau de învățare.

Ajustările la predare, învățare și evaluare nu ar trebui să aibă impact asupra judecăților făcute cu privire la rezultatele elevilor. Ajustările în materie de predare, învățare și evaluare pot fi grupate în cinci domenii generale:

Elaborarea strategiilor incluzive

- Oferiți mai multe oportunități pentru ca elevii să demonstreze ceea ce știu și pot face.

- Planificați din timp orice schimbare și vorbiți cu elevii despre asta.

- Selectați anumite schimbări care sunt adecvate pentru fiecare elev în parte.- Implicați elevul în alegerea strategiei

- Asigurați-vă că elevul este familiarizat cu strategia care urmează să fie utilizată.- Țineți cont de punctele forte ale elevului în materie de învățare atunci când planificați activitățile.

- Revizuiți și perfecționați

Este important deasemeni de marcat faptul că educaţia interculturală este o dimensiune a noilor educaţii. Din această perspectivă educaţia interculturală în învățământul postmodern îşi propune să pregătească indivizii şi societăţile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenţei lor. În condiţiile sporirii interacţiunilor posibile, se pot releva două grupuri de obiective ale şcolii interculturale: 1. Păstrarea şi apărarea diversităţii culturale a populaţiei şcolare ceea ce presupune ca școala, în calitatea ei de instituție de transmitere a valorilor, să se centreze pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune. Trebuie evitată instituirea primatului unei culturi asupra alteia. Acest obiectiv presupune două aspecte: pe de o parte, vizează adaptarea educatului la mediul propriu, al regiunii, oraşului, culturii sale particulare, cu toate trăsăturile, iar pe de altă parte, acest tip de şcoală îşi propune să asigure adaptarea educatului la mediu în condiţiile coexistenţei mai multor grupuri culturale. Se cer a fi vizate atât culturile familiare, cât şi cele înconjurătoare, ambientale. Trebuie vegheat ca şcoala să nu devalorizeze o cultură sau alta în numele unor relativisme explicite.în mod regulat strategiile și metodele folosite.

METODE DE PREDARE A TOLERANȚEI

DINCU MONICA
G.P.P. COZIA

Mulți dintre elevii noștri pot crește în comunități în care rasismul, homofobia și alte forme de intoleranță sunt considerate banale, dar, din fericire, sunt încă suficient de tineri încât să poată să le respingă și chiar să transmită câteva idei pozitive și progresiste. Oricât de demodați ar fi bunicii, în fiecare an se nasc mai mulți copii multirasiali. Intoleranța va exista întotdeauna, dar devine din ce în ce mai mult o piedică doar pentru persoana care o ține. În societatea noastră este un fapt obișnuit ca elevi din multe culturi și sisteme de credințe să studieze în același spațiu. Ei trebuie să fie învățați, cu atenție și perseverență cum să se respecte reciproc și să lucreze împreună. Predarea toleranței nu este atât de grea pe cât pare. Există multe strategii pe care profesorii le pot folosi pentru a ajuta elevii să învețe și să dezvolte toleranță față de ceilalți.

- Echipe pe nevăzute

  Putem face echipe, în sala de clasă, fără ca elevii să știe cine sunt colegii lor. Sunt rugați să răspundă la întrebări de matematică sau aparținând altor materii și să înregistreze răspunsurile corecte sub formă de puncte. Acest tip de activitate poate ajuta la demonstrarea faptului că inteligența nu este legată de culoarea pielii.

- Cooperarea în primul rând

  Cea mai importantă lecție de învățat despre toleranță este că este necesară pentru a reuși la locul de muncă de astăzi. Putem să le creăm elevilor oportunități de a câștiga o petrecere cu pizza sau alte recompense, dar cu condiția să facă parte din echipe de rasă mixtă. Lecția este simplă: pentru a obține ceea ce îți dorești în viață, trebuie să renunți la intoleranță.

- Predarea întregii istorii

  Sclavia este ceva care a afectat marea majoritate a istoriei umanității. Istoria trebuie predată complet și să se bazeze proiecte având ca subiecte precum sclavia irlandeză și scoțiană în istoria americană, sclavia slavă și sclavia afro-americană. Mulți albi îi privesc cu dispreț pe negrii, în parte din cauza sclaviei, ei încă îi văd pe negrii ca cetățeni de clasa a doua, fără să știe că ei înșiși ar putea fi descendenți din sclavi.

- Amestec culinar

  Este proiect distractiv pe care îl putem folosi pentru a explora toleranța fără a deveni prea predicatori: fiecare dintre elevi este rugat să aducă unul dintre alimentele tradiționale ale familiei. De exemplu, copilul mexicano-american poate aduce o supă tortilla, în timp ce cel italo- aduce paste de casă marca

mamei lor. Ceea ce-i poate surprinde pe copii este că unele dintre alimentele lor preferate provin din alte țări, în timp ce există oameni de aceeași culoare a pielii, chiar în aceeași clasă, ale căror familii fac alimente pe care nu le-au văzut niciodată în viața lor. Cultura este un lucru larg și variat, depășește cu mult alb/non-alb și aceasta este o modalitate excelentă de a-i învăța pe oameni să savureze această diferență.

- Jocuri, arte și meșteșuguri

  Pentru copiii mai mici, predarea toleranței poate fi inclusă în jocuri, proiecte de artă și meșteșuguri sau scriere de povești. În ciuda a ceea ce cred adulții, preșcolarii sunt speciali prin faptul că diferențiază și compartimentează oamenii în inocență și menționează doar ceea ce iese cel mai mult în evidență. Stereotipurile și prejudecățile sunt transmise din exterior și abia apoi copiate de cei mai mici

- Simulare în viața reală

  O altă idee pentru elevii de la grădiniță până la școal primară este de a le spune că vor face parte dintr-o simulare a ceva ce s-a întâmplat în viața reală. Este necesar , în acest scop, să ne asigurăm că înțeleg că nu tot ceea se va întâmpla va fi corect, dar că, la sfârșitul experimentului, toată lumea va fi tratată corect. Pentru început, putem alege o caracteristică care nu va include pe toată lumea, de exemplu „ că doar persoanele care au părul până deasupra umerilor vor primi o surpriză astăzi„. Le ascultăm reacțiile și-i încurajămpe elevi să verbalizeze ceeea simt în legătură cu acestea. Odată ce copiii par să înțeleagă că este nedrept să tratezi oamenii într-un anumit fel, în funcție de modul în care arată, distribim deliciile tuturor.

- Desenul mai frumos

  O altă idee în predarea toleranței la cei mai mici presupune să dăm fiecărui copil două bucăți de hârtie de desen și să le spunem că pot alege doar un creion pentru a desena o imagine. Odată ce au terminat prima imagine, le spunem că acum pot desena o altă imagine, folosind orice culoare aleasă. Când pozele sunt terminate, îi întrebăm care imagine le place cel mai mult și de ce? De obicei, copiii o vor alege pe cea unde ar putea alege toate culorile care le plac. Apoi explicați cât de plictisitoare ar fi această lume dacă am fi cu toții la fel și încheiați cu un citat al unui autor necunoscut: „Am putea învăța multe din creioane. … (Ele) toate sunt culori diferite, dar toate există foarte frumos în aceeași cutie.”

- Simon Says.

  Toți copiii, de la preșcolari în sus, iubesc Simon Says. Putem face predarea pentru toleranță subliniind diferențele. „Toți cei cu ochi căprui își pun mâna pe cap.” „Toți cei care au un frate, ridicați-vă.” „Toți cei care vorbesc mai mult de o limbă, sar în sus și în jos.” Acesta este un joc foarte simplu care evidențiază diversitatea și îi învață pe copii să o aprecieze.

- Familia și tradițiile

  Și, în sfârșit, creați un afiș în care fiecare copil împărtășește, desenând, aspecte ale structurii și tradițiilor familiei sale și apoi le lipește pe un afiș, împreună cu restul clasei, pentru a arăta diversitatea în acea clasă. Unii copii au părinți vitregi sau frați. Alții sunt crescuți de bunici. Fiecare are culturi și tradiții diferite care pot fi evidențiate. Toate sunt importante.

  Predarea toleranței promovează comunitatea între toți oamenii din lume. Învățarea copiilor să observe și să accepte cât de diferit este fiecare persoană ajută la înlăturarea barierelor, a stereotipurilor și a părtinirii și încurajează dragostea și prietenia.

"Grădinița Prieteniei și Înțelegerii: Promovarea Diversității și Incluziunii în Educația Timpurie"– aspecte generale

Prof.Înv.Preșc. Gherasim Adela
Grădinița cu P.P. Poienița, Cluj-Napoca

În lumea minunată a grădiniței, fiecare zi este plină de descoperiri și aventuri pentru cei mici. Este un loc în care nu numai că își dezvoltă abilitățile cognitive și motorii, ci și învață să interacționeze și să își exprime sentimentele. Educația timpurie este momentul perfect pentru a cultiva valorile de diversitate, incluziune și toleranță, pregătind astfel baza pentru o societate mai armonioasă și mai empatică în viitor.

În fiecare sală de clasă de grădiniță, putem vedea o varietate de culori, culturi și tradiții. Fiecare copil este unic în felul său, iar această diversitate este un dar minunat pe care îl aduce în comunitatea noastră de învățare. Prin expunerea la diferite limbi, obiceiuri și perspective, copiii își lărgesc orizonturile și învață să aprecieze frumusețea diversității.

Într-un mediu incluziv, fiecare copil este valorizat și acceptat așa cum este. Grădinița este locul unde se formează primele prietenii, iar aceste legături sunt întărite de învățarea să colaborăm și să ne ajutăm unii pe alții. Încurajând comunicarea deschisă și empatia, copiii învață să își ofere sprijin reciproc și să își accepte diferențele, construind astfel relații sănătoase și respectuoase.

Prin expunerea la diverse culturi și experiențe, copiii învață să fie toleranți și să respecte diferențele. Învățând despre tradițiile și valorile altora, ei își dezvoltă capacitatea de a înțelege și de a accepta perspectivele diferite. Prin implicare în activități care promovează înțelegerea și colaborarea între diferite grupuri, copiii își construiesc un fundament solid pentru respectul și pacea în comunitatea lor.

Desfășurând cu copiii activități cu aceste teme, li se va insufla de mici respectul pentru fiecare copil, apparent diferit de ceilalți. De exemplu, copiii, transpunându-se în locul personajelor din poveștile citite, având acestă tematică („Povestea peștelui curcubeu” de Marcus Pfister, „Tigrul și toleranța” de Jose Moran etc), devin mai înțelegători față de cei din jurul lor.

În concluzie, grădinița este un mediu ideal pentru a cultiva valorile de diversitate, incluziune și toleranță. Prin promovarea unui mediu care să încurajeze respectul reciproc și colaborarea, educatoarele și părinții pot să ofere copiilor o șansă educațională care să le dezvolte nu doar aptitudinile academice, ci și să le formeze caracterul și să le pregătească pentru a deveni cetățeni responsabili și empatici ai lumii de mâine.

Bibliografie:

UNESCO - Ghid de Bună Practică pentru Educație Incluzivă în Învățământul Preșcolar și Primar;

Romano, D, Diversitatea și incluziunea în educația timpurie, Routledge, 2019.

Finding strength through diversity

Tudosie Ionela Corina
Școala Gimnazială “Titu Maiorescu” București

In today’s rapidly changing world, the concepts of equity and diversity have gained **significant recognition and importance**, particularly in the realm of education. Equity refers to the **fair and just distribution of resources**, opportunities, and support to ensure that every individual, regardless of their background, has an equal chance to succeed and thrive. On the other hand, diversity encompasses **the rich tapestry of human differences**, including but not limited to race, ethnicity, gender, socioeconomic status, language, and abilities. Embracing equity and diversity in education is not merely an act of social justice, but also a catalyst for transformative change, fostering inclusive learning environments where all students can realize their full potential, and where society as a whole can flourish.

In an education context, diversity recognizes that students and educational professionals come from different cultural, social, and demographic backgrounds, each with their own unique strengths, needs, and contributions. Embracing diversity in education means **valuing and appreciating these differences** and recognizing them as assets that enrich the learning environment and promote educational excellence. Diversity in education plays a vital role in fostering inclusive and equitable educational environments. It encourages respect, understanding, and appreciation for different cultures, traditions, and perspectives. It helps to challenge stereotypes, biases, and prejudices, promoting cross-cultural understanding and reducing discrimination.

By creating spaces where diverse individuals can learn, collaborate, and thrive, diversity in education contributes to a more inclusive society that celebrates and respects the **dignity of all individuals**. Equity is associated with **fairness or justice** in the provision of education or other benefits, and it takes individual circumstances into consideration. The guarantee of fair treatment, access, opportunity, and advancement for all and eliminate barriers that prevented the participation of all the group. Equity ensures not only that everyone has a pair of shoes but that everyone has a pair of shoes that fit. Equity in education goes **beyond mere equality**, which means giving every student the same resources or support. Instead, it takes into account the unique circumstances and needs of individuals or groups, acknowledging that some students require additional support to reach their full potential. It aims to level the playing field by providing targeted resources, interventions, and opportunities to those who need them the most.

Diversity improves cognitive skills and critical thinking. The presence of diversity in the classroom allows students to consider perspectives and opinions beyond those they’ve already formed

or were shaped in early life by family and friends. By presenting students with viewpoints far different from their own, it gives them the opportunity to think critically about their own beliefs and examine the world in fresh ways

Exposure to Diversity Helps Students Enter Adulthood

When students enter the professional world, they join a vast and diverse workforce. Interacting with people of all different backgrounds and mindsets can present a challenge without prior exposure to diversity, especially at a younger age.

Diversity also promotes creativity. At its core, creativity is all about bringing together different ideas and transforming them to make something new, unique, and personal. The more ideas and experiences people are exposed to, the more creative they can be. For an educator, understanding cultural diversity in the classroom is a crucial part of being able to anticipate where certain lessons might lead, or any issues that might arise between students of different backgrounds. Educators can establish a tone of inclusion, emphasizing that all perspectives are valuable.

There exist a few dimensions of diversity - migration, national minorities and indigenous peoples, gender, special education needs and giftedness. The major global developments of our time, such as demographic shifts, migration and refugee crises, rising inequalities, and climate change have contributed to the increasing diversity found in our countries, communities and classrooms. These changes warrant reflection about the implications that diversity has on education system. Quality and access to education show great variation between rural and urban areas, as cities offer more and better opportunities in education compared to rural areas. In most countries, there are more socio-economically disadvantaged students in rural than in urban schools, and students in rural schools tend to underperform in secondary education and are less likely to complete a higher education degree in comparison to students in cities.

Demografic changes driven by migration flows are profoundly changing the composition of societies and accordingly of schools and classrooms. Given the prominence and severity of refugee crises around the world, it is crucial that education systems address the diverse needs of refugee students, including their learning, social and emotional needs, and promote their inclusion in school. Education has an important role to play in breaking this cycle by ensuring that all students receive the opportunities and support needed to succeed in the global future.

Digitalisation can also have implications for students' well-being, which is a core aspect of inclusion. Indeed, while digital spaces offer vast opportunities for children to play, learn and explore, there are increasing digital risks. Some examples include cyberbullying, hate speech and revenge porn which may negatively affect children's well-being . Children who are victims of cyberbullying, for instance, tend to show higher levels of anxiety and depressive symptoms, which may affect their

education . Some students are more exposed to the risk of being cyberbullied than others. Girls are also more likely to be cyberbullied than boys are, highlighting that this is a digital risk that may be disproportionately experienced by different student groups and can therefore affect equity and inclusion in the school environment. Children with SEN, those facing mental health difficulties, and those with physical disabilities might also be disproportionately vulnerable to exposure to digital risks.

Moreover, the inclusion of minority groups in education has an impact on other groups' development. Indeed, there is mounting evidence that social interactions between groups have a positive impact on social cohesion, and particularly, trust. As children go through their early life experiences, they form their attitudes and beliefs about other groups, which may be harder to change as they grow older. Young people must have opportunities to interact with members of other ethnic groups for meaningful cross-group bonds to develop - and diverse schools can offer more of these opportunities. Indeed, inclusive school environments are characterised by positive social experiences for all students, such as decreased bullying, reduced loneliness and greater numbers of cross-group friendships. In addition, studies on students in inclusive environments show that those who learn in such schools report greater interest in living and working in ethnically diverse environments when they become adults and are more likely to do so as adults.

The increased prevalence of mental disorders entails important challenges for education systems that have to support the mental health of students, and ensure that their well-being needs are being met. Children and adolescents' mental health can have an important impact on their education. The majority of mental disorders tends to begin during school years. Mental health problems can affect many areas of students' lives, reducing their quality of life and academic achievement, including early dropout from school .They can also affect a student's energy levels, concentration, dependability and optimism, hindering performance. Beyond education, living with a mental health condition makes it more difficult to stay in school or employment, harder to study or work effectively, and more challenging to stay in good physical health.

Teachers who wish to be at the forefront of their profession should have a strong foundation in understanding diversity and how to create an environment of inclusion in the classroom.

Sources:

https://www.oecd-ilibrary.org/sites/0c767cb5-en/index.html?itemId=/content/component/0c767cb5-en

https://soeonline.american.edu/blog/benefits-of-inclusion-and-diversity-in-the-classroom/

https://www.teacheracademy.eu/blog/inclusive-learning/

Relaţia – fundament al activităţilor de consiliere psihopedagogică

Profesor consilier şcolar: Ileana Drăguşinoiu
Liceul Tehnologic “Dimitrie Bolintineanu”, Bolintin Vale, judeţul Giurgiu

Motto:

“Consilierea înseamnă multe lucruri. Ea este o tehnică de informare şi evaluare. Ea este un mijloc de a modifica comportamentul. Ea este experienţă de comunicare. Dar, mai mult decât atât, ea este o căutare în comun a sensului în viaţa omului, cu dezvoltarea dragostei ca element esenţial, concomitent cu căutarea şi consecinţele ei. Pentru mine, restul este lipsit de importanţă, dacă nu există acţiunea de căutare a sensului vieţii! Într-adevăr, această căutare este însăşi viaţa, iar consilierea este numai o intensificare specială a acestei căutări”.

R.W. Strowig

Constatările empirice şi cercetările ştiinţifice converg spre ideea că formarea şi dezvoltarea personalităţii umane reprezintă un proces complex care presupune *activităţi specifice de educaţie, asistenţă psihopedagogică* şi *consiliere educaţională* desfăşurate pe parcursul întregii vieţi.

Consilierea este folosită în foarte multe domenii pentru îmbunătăţirea activităţii. Se resimte tot mai acut nevoia unor activităţi, a unor servicii specializate în care se specifică obiective cu finalitate adaptativă de natură: familială, şcolară, socială, vocaţională.

În sens larg, *consilierea şcolară* este un proces intensiv de acordare a asistenţei psihopedagogice elevilor şi celorlalte persoane implicate în procesul educaţional: profesori, părinţi, tutori, autorităţi şcolare (Tomşa, 2007, p. 33).

Consilierea şcolară se axează pe *unitatea triadică*: *familie-copil-şcoală*, ea fiind preocupată de realizarea unei armonii între cei trei termeni ai relaţiei, în vederea desfăşurării unei educaţii eficiente şi a dezvoltării optime a personalităţii copilului.

Procesul de consiliere implică o relaţie specială între consilier şi elevi, bazată pe responsabilitate, confidenţialitate, încredere şi respect. Profesorul consilier şcolar are obligaţia de a *proteja interesele elevului/elevilor*.

Sarcina consilierii este de a oferi clientului oportunitatea de a explora, descoperi şi clarifica moduri de a trăi, valorificându-şi resursele, ceea ce conduce la sentimentul de bine interior (Asociaţia Britanică pentru Consiliere, 1991).

Sistemul de valori al consilierului se fundamentează pe *filozofia psihologiei umaniste* şi a *învăţământului centrat pe elev*.

Filozofia relaţiei dintre consilier şi elevi se bazează pe două *premise fundamentale*:

- **Toate persoanele sunt speciale şi valoroase pentru că sunt unice**;
- **Fiecare persoană este responsabilă pentru propriile decizii**.

Relaţia de consiliere psihopedagogică este o relaţie între o persoană specializată, cu anumite competenţe (consilierul) şi o altă persoană (clientul care poate fi elev, profesor, părinte), în cadrul căreia consilierul acordă asistenţă, oferă sprijin şi îndrumare clientului, ajutându-l să conştientizeze problemele cu care se confruntă şi determinându-l să se angajeze în soluţionarea lor (Dumitru, 2008, p. 62).

Relaţia de consiliere prezintă următoarele *caracteristici*: (Pete Sanders)

- **sunt într-adevăr auzit –** sentimentul că o altă persoană este interesată de mine şi încearcă să mă asculte, să mă înţeleagă;
- **căldura** – mă simt bine primit de cineva, ca şi când el ar fi bucuros să mă vadă cu adevărat;
- **confidenţialitatea** – este foarte important să mă simt în siguranţă, să fiu sigur că altcineva nu va afla ceea ce spun, astfel încât să mă simt jenat;
- **fără limite** – dacă merg la consilier, voi putea să vorbesc despre orice cred că este important pentru mine;
- **autodezvăluirea** – clientul “expert în propria viaţă” este ajutat de consilier “expert în strategii de consiliere” să se descopere;
- **plânsul** – este în regulă să plângi când eşti supărat; consilierea te ajută să îţi exprimi emoţiile şi sentimentele;
- **egalitatea** – îmi place să mă simt pe picior de egalitate cu altă persoană, astfel consilierii nu se poartă ca şi cum mi-ar fi superiori sau să aibă putere asupra mea;
- **non-judecarea** – nu îmi place să mă simt judecat sau să mi se spună ce să fac. Unii mă fac să mă simt ca şi cum aş fi făcut ceva rău. Prefer să mă simt acceptat ca persoană, astfel mă simt în siguranţă;
- **respect pentru client** – consilierul trebuie să se raporteze adecvat la diferenţele culturale şi atitudinale care influenţează relaţia şi să le respecte.

Consilierea nu înseamnă:

- **o relaţie de prietenie**;
- **a avea grijă asemenea unui părinte**;
- **a trata clientul ca un doctor**;
- **a preda**;
- **a sfătui**;
- **a judeca**

Prin urmare, *sarcina consilierului şcolar* nu este de a da sfaturi, ci de a ajuta persoana aflată în dificultate să devină aptă să-şi rezolve singură problemele cu care se confruntă. Profesorul consilier

şcolar nu are niciodată soluţii dinainte stabilite pentru cazul respectiv. El ajută doar persoana ca, pe parcursul procesului de consiliere, să găsească singură soluţiile cele mai eficiente.

În conformitate cu cerinţele specifice ocupaţiei, consilierul şcolar realizează următoarele *sarcini*:

- *analizează problemele specifice mediului şcolar*: adaptare şcolară, motivaţie şcolară, deprinderi de studiu, absenteism, eşec şi abandon şcolar;
- *observă şi evaluează performanţa şcolară, comportamentul şi dezvoltarea elevului, utilizând metode şi instrumente specifice consilierului şcolar*;
- *identifică problemele de natură familială* (abuz, neglijenţă, hărţuire) care pot afecta dezvoltarea şi performanţele şcolare ale elevului;
- *planifică şi organizează activităţi de consiliere educaţională individuală şi de grup adresate elevilor, părinţilor şi cadrelor didactice*;
- *oferă intervenţii cu caracter suportiv în situaţii de criză elevilor care se confruntă cu probleme specifice mediului şcolar*: dificultăţi de învăţare, de adaptare şcolară etc.;
- *implică elevii în activităţi de autocunoaştere şi dezvoltare personală şi îi asistă în formarea şi dezvoltarea deprinderilor şi atitudinilor utile în adoptarea deciziilor legate de carieră*;
- *investighează caracteristicile personale relevante pentru orientarea vocaţională şi le analizează în raport cu opţiunile şi oportunităţile educaţionale şi profesionale ale elevilor*;
- *dezvoltă şi implementează programe de prevenţie şi intervenţie privind violenţa în şcoală, consumul de alcool şi droguri şi alte comportamente de risc*;
- *colaborează cu părinţii, tutorii legali şi alţi specialişti în educaţie*, în scopul adaptării programei la nevoile elevului, precum şi soluţionării problemelor şcolare, comportamentale sau de altă natură ale elevului.

Potrivit unor *cercetări în domeniu* (Patterson şi Eisenberg, 1983, Belkin, 1984), *consilierii eficienţi*, cu rezultate bune în activitate, sunt acei consilieri care:

- **sunt buni cunoscători ai psihologiei personalităţii**;
- **înţeleg comportamentul clienţilor, fără a-i judeca după propriile principii şi valori**;
- **gândesc sistemic** (raportează diferite aspecte la structura de ansamblu a personalităţii clientului);
- **sunt pricepuţi în a-i ajuta pe alţii** (au abilităţi de relaţionare empatică);
- **inspiră clienţilor sentimente de încredere şi, la rândul lor au încredere în posibilitatea schimbării evolutive a clienţilor lor**;
- **îşi respectă meseria şi o practică cu profesionalism şi devotament**;
- **au conştiinţa propriilor competenţe şi limite**.

Succesul consilierii este asigurat de implicarea activă a ambelor părţi (consilierul şi persoanele consiliate) în realizarea unei alianţe autentice, bazată pe respect şi încredere reciprocă.

“Fercit este copilul care găseşte în fiecare etapă a drumului său pe educatorul capabil să-i insufle treptat forţa şi elanul necesare împlinirii destinului său ca OM”.

M. Debesse

Bibliografie:

1) Băban, Adriana, Petrovai, Domnica, Lemeni, Gabriela (2002), *“Consiliere şi orientare: ghidul profesorului”*, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti;
2) Dumitru, Ion (2008), *“Consiliere psihopedagogică: baze teoretice şi sugestii practice”*, Editura Polirom, Iaşi;
3) Florea, Nicoleta-Adriana, Surlea, Cosmina-Florentina, *“Şcoala şi consilierea părinţilor”*, Editura Arves;
4) Şoitu, Laurenţiu – coordonator (2014), *“Dimensiuni ale consilierii educaţionale”*, Institutul European, Iaşi;
5) Tomşa, Gheorghe (2007), *“Consilierea şi orientarea în şcoală”*, Universitatea din Bucureşti, Editura Credis.

TULBURĂRILE DE LIMBAJ EXPRESIV LA COPIII CU DEFICIENȚE

Prof. Albuleț Claudia - C.S.E.I. “Sfântul Nicolae”Câmpulung
Prof.Floarea Roxana - C.S.E.I. “Sfântul Nicolae”Câmpulung

Tulburarea de limbaj expresiv afectează vorbirea şi se poate manifesta în diverse moduri, copilul având diferite grade de afectare. Tulburările de limbaj, începând cu cele mai simple, determină, la o anumită vârstă, dezorganizarea echilibrului personalităţii dar şi un dezechilibru pe plan comportamental. Aceste efecte negative pornesc de la neparticiparea şi neadaptarea la viaţa de colectiv, manifestă reţineri în vorbire, inhibiţie în desfăşurarea activităţii, ajungând până la dezorganizarea personalităţii. Cu cât tulburările de limbaj sunt mai grave şi acţionează la o vârstă când persoana face eforturi considerabile pentru afirmarea sa în planul vieţii sociale, cu atât efectele negative sunt mai mari, iar tulburările de personalitate sunt mai accentuate. Dacă în perioada preşcolară, copiii dau puţină importanţă tulburărilor de vorbire, la şcolari, şi mai cu seamă la puberi şi adolescenţi, existenţa acestora poate determina trăirea unor adevărate drame.

Aşadar, la copiii de vârstă şcolară mică, existenţa tulburărilor de limbaj îi împiedică să se simtă degajaţi şi să-şi exprime gândurile şi ideile pe măsura posibilităţilor lor intelectuale. Aceasta îi face să fie nervoşi, deprimaţi şi să treacă uşor de la o stare afectivă la alta. Şi persoanele adulte suportă greu tulburările de limbaj şi nu pot înţelege că frământările în care se zbat nu contribuie la corectarea vorbirii, ci dimpotrivă, au consecinţe negative. În cazurile când tulburările de limbaj există pe fondul altor deficienţe, ca cele senzoriale sau fizice, tulburările personalităţii, deja existente în majoritatea situaţiilor, se accentuează. La deficienţii mintali, fenomenele nu sunt atât de complicate, deoarece aceştia nu reuşesc, în toate cazurile, să-şi conştientizeze defectele şi nu trăiesc situaţia în mod tensional.

În debilitatea uşoară şi în intelectul de limită, tulburările de limbaj pot constitui, alături de deficienţa intelectuală, factori traumatizanţi, cu efecte în planul comportamental. Indiciul cel mai evident al unor tulburări de personalitate, atât la cei fără probleme, cât şi la deficienţii senzoriali şi de intelect, constă în adoptarea unor comportamente antisociale, imposibilitatea sau slaba integrare în colectiv, izolarea de colectiv şi închiderea în sine, negativismul şi încăpăţânarea, manifestarea unor atitudini defavorabile activităţii şi subaprecierea acesteia.

Tulburarea de limbaj poate constitui un factor stresant, atunci când subiectul nu găseşte înţelegerea necesară faţă de dificultatea sa în vorbire sau când acesta nu întrevede perspectiva corectării ei. În asemenea situaţii, copilul trăieşte emoţii-şoc, stări prelungite şi dureroase, manifestă nesiguranţă nu numai în vorbire, dar şi în alte activităţi; apare surmenajul fizic şi intelectual, care îşi pune amprenta pe întreaga sa activitate. În cazurile mai grave sau prin existenţa şi a altor tulburări, suferinţa psihică

se accentuează prin instalarea nevrozei, a anxietăţii şi, ca urmare, se manifestă prin izolarea de colectiv şi prin fenomene de dezadaptare.

În studiul personalităţii, psihologii au avut dintotdeauna în vedere şi deteriorarea acesteia, ca urmare a acţiunii unor factori stresanţi. Personalitatea logopatului se poate dezorganiza, iar în conversaţie apar reţinerea şi teama de vorbire, ceea ce creează o stare de inerţie, de rigiditate. Teama de a vorbi se întăreşte sub forma unor legături durabile şi obsedante şi, astfel, poate apărea bâlbâiala, pe fondul dislaliei sau a altei tulburări de limbaj.

Odată cu intrarea în şcoală a copilului cu tulburări de limbaj, tabloul manifestărilor psihice se complică tot mai mult. Solicitarea copilului de a vorbi în faţa colectivului de elevi şi neputinţa lui de a se exprima corect îi provoacă o stare de oboseală intelectuală şi fizică, hipersensibilitate afectivă şi refuzul de a mai răspunde, de teamă să nu greşească. Acestea determină o serie de manifestări comportamentale, care afectează personalitatea copilului şi relaţiile lui cu ceilalţi copii dar şi cu adulţii.

În funcţie de particularităţile temperamentale, de vârstă, de educaţie şi de dezvoltare mintală, tulburările de vorbire, în general, pot provoca şi o excitaţie psihomotorie, manifestată prin agitaţii permanente, chiar în lipsa unor cauze corespunzătoare. La alţi copii cu tulburări de limbaj, pot apărea manifestări inhibitive, care duc la un comportament rigid, uniform şi fără un activism adecvat momentelor respective. La puberi şi la adolescenţi, trăirea negativă a tulburărilor de vorbire poate determina tulburări afectiv-emoţionale şi voluntare atât de profunde încât aceştia manifestă o stare depresivă permanentă.

În general, tulburările comportamentale sunt provocate de conflicte lăuntrice, de frământări interne, în cazul în care subiectul nu întrevede rezolvarea situaţiei sale dificile. Când conflictele se prelungesc şi devin cronice, ele influenţează negativ formarea caracterului logopatului şi nu-i stimulează dezvoltarea psihică. La subiecţii cu tulburări de vorbire, apar contradicţii în rezolvarea problemelor şi în studierea modalităţilor de acţiune mintală şi practică.

Existenţa tulburării de limbaj, la deficienții mintali, duce la accentuarea handicapului mintal şi de comportament, ca urmare a deficitului funcţiilor de cunoaştere şi de exprimare, a imaturităţii afective, a creşterii sugestibilităţii, impulsivităţii şi rigidităţii psihomotorii. Deficitul de intelect îngreunează aprecierea concretă şi adecvată a situaţiilor de viaţă ce necesită o adaptare comportamentală şi care presupune anticiparea acţiunii, a riscurilor şi împrejurărilor favorabile ce-l solicită.

La deficienţii de auz şi de vedere, tulburările de limbaj creează probleme în plus, în ceea ce priveşte integrarea socială. Spre deosebire de deficienții mintali, ei îşi dau seama de deficienţa lor şi înţeleg eşecurile repetate ca fiind determinate şi de posibilităţile lor reduse de exprimare. Din cauza nefolosirii cuvântului de către surzi sau a folosirii lui deficitare de către hipoacuzici, precum şi a slabei

înţelegeri a vorbirii, aceştia au o evoluţie psihică şi socială mai lentă. Se pot obţine îmbunătăţiri evidente la copii, prin frecventarea grădiniţei şi a şcolii, unde prin conţinutul muncii dirijate şi metodice se asigură evoluţia psihică şi se impulsionează socializarea.

În cazul pierderii vederii, se produce un dezechilibru profund în relaţiile individului cu lumea externă, care este mai pronunţat în prima perioadă a apariţiei deficienţei. Dificultăţile de pronunţare sunt mai frecvente la deficienţii de vedere congenitali, deoarece ei nu au posibilitatea să imite modelul corect, decât pe cale auditivă. Sensibilitatea lor este foarte accentuată, din cauză că aceştia au mari dificultăţi de orientare în mediu. Ei trăiesc dramatic nu numai deficienţa de vedere, dar şi handicapul de limbaj manifestat pe fondul unui intelect normal, ei suferind modificări și pe planul dezvoltării personalității. În timp ce particularitățile individuale de limbaj dispar , fără o intervenție, nu dispar de la sine. În funcție de natura și specificul fiecărei tulburări de limbaj sunt necesare exerciții logopedice specifice de corectare a acestora.

Bibliografie:

Avramescu M.D. , Defectologie și logopedie, București,Editura Fundației România de mâine, 2007.

Verza E.,Tratat de logopedie,București,Editura Fundației Humanitas,2000.

Incluziune si toleranță

Dumitru Elena Liliana
Școala Gimnazială ”Mihai Viteazul” Călărași

Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice.

Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celuilalt, pentru a o înțelege. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect. Respectul este abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională, ceea ce în cazul copiiilor nu se regăsește. Respectul apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață dacă acesta este cultivat.

Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate.

Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ai copiilor.

Ca atitudine şi comportament, toleranţa se învaţă, se însuşeşte pe bază de modele de la cea mai fragedă vîrstă, şcoala devenind laboratorul principal pentru practicarea/exersarea acesteia, dar şi un agent de integrare socială şi un centru cultural al comunităţii. Totuşi, pedagogia toleranţei nu este destinată doar şcolii, ci întregii societăţi. Alături de instituţia de învăţământ, familia reprezintă un important agent al acţiunii pedagogice, care oferă primele modele de percepţie, gîndire şi acţiune şi care, de fapt, formează temelia viitoarei personalităţi. Atitudinea tolerantă sau intolerantă a individului începe a se proiecta în familie. Privită prin prisma abordării personalităţii, toleranţa interpersonală are

ca sursă toleranţa faţă de propria persoană. În acest context, nivelul de toleranţă este în legătură directă cu nivelul de autoapreciere, autoacceptare şi autorespect (forme de manifestare a toleranţei faţă de sine). Dar toate acestea depind de mediul familial în care se dezvoltă copilul, modul în care este acceptat şi înţeles, sentimentele pe care le traieşte alături de cei dragi.

Astfel, educarea unui copil care înţelege şi acceptă diversitatea, îşi cunoaşte drepturile şi libertaţile, ştie de timpuriu sensul noţiunilor bine-rău, permis-interzis, cinstit-necinstit, tolerant-intolerant etc. poate fi asigurată doar printr-un parteneriat viabil între şcoală şi părinţi, prin abordarea unei viziuni şi strategii comune în vederea promovării valorilor moral-civice.

Şcoala incluzivă reprezintă o provocare pentru şcolile obişnuite, însă ea nu trebuie privită ca o ameninţare pentru performanţa acestor şcoli. Multe dintre aceste instituţii găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obişnuite. Însă această teamă poate fi depăşită prin educaţie, resurse didactice adecvate, sprijin şi nu în ultimul rând credinţa că incluziunea este un drept moral şi social ce nu poate fi negat nimănui.

Există anumite etape ce trebuie urmate în cadrul şcolarizării copiilor cu CES, printre care, în primă fază, este acceptarea ideii că există astfel de copii, recunoaşterea dreptului lor la educaţie, integrarea lor treptată în cadrul şcolilor obişnuite. Astfel pe măsură ce aceşti copii vor creşte, vor deveni adulţi şi vor avea probabil proprii copii, incluziunea va fi deja un fapt acceptat şi o măsură firească în cadrul educaţiei. Copiii educaţi în cadrul şcolii incluzive vor fi mai bine pregătiţi să interacţioneze cu diverşi indivizi precum şi cu diverse situaţii din lumea reală.

În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind şi cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

Ideea este ca şcolile, centre de învăţare şi educaţie, să se schimbe astfel încât să devină comunităţi educaţionale în care nevoile tuturor elevilor şi profesorilor să fie îndeplinite. Şcolile incluzive nu mai asigură o educaţie obişnuită sau o educaţie specială, ci asigură o educaţie incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăţa împreună. Cu alte cuvinte, acest tip de şcoală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toţi elevii să participe şi să înveţe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii şi şcolile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educaţia incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învăţare pentru toţi elevii, chiar şi pentru cei ce au fost anterior excluşi.

Printre avantajele şcolii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt trataţi ca parte integrantă a societăţii, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât şi colegii lor îşi dezvoltă abilităţile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea,etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învăţare, de care beneficiază toţi elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii şi dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învăţare, datorită schimbului de informaţii permanent.

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Egalitatea de șanse în instruire

profesor învățământ primar Albulescu Cornelia
Școala Gimnazială nr.24 Timișoara

Egalitatea şanselor de instruire este garantată în aproape toate ţările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanţă majoră ale reformelor. Conceptul de “egalitate” înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democraţii secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toţi cetăţenii; ea înseamnă o egalitate reală a şanselor individuale de promovare socială, iar educaţia este insrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor şanse.

Ca obiectiv, educaţia pentru toţi desemnează ţelul unei educaţii cu adresabilitate maximă, care surprinde necesitatea adaptării strategiilor şi metodelor în aşa fel încât nici un individ să nu rămână în afara acţiunii educaţionale. Se conturează tot mai mult ideea că fiecare individ reprezintă un izvor de experienţe în învăţare atât pentru propria sa formare, cât şi pentru ceilalţi, ceea ce subliniază ideea că învăţarea este un proces complex ce implică interrelaţii şi experienţe comune ale educatului şi educatorului.

Deci, acest concept priveşte învăţământul special, adică educaţia subiecţilor cu deficienţe, handicapuri de natură intelectuală şi/ sau senzorială. Copiii care au deficienţe fizice, senzoriale sau intelectuale se pot confrunta cu multa dificultăţi de învăţare şi de participare la viaţa comunităţii. De exemplu, copii cu dizabilităţi datorită unui accident, sau unor sechele de poliomelită, pentru ccă nu pot să meargă sau să urce scările, şansa de a participa la viaţa comunităţii sunt foarte puţine. Este posibil să se ruşineze de corpul său, îi lipseşte încrederea şi încearcă să evite să se joace cu alţi copii. O primă soluţie ar fi eliminarea deficienţei, dar dacă medical deficienţa respectivă nu se poate vindeca, atunci se poate acţiona în sensul de a schimba mediul pentru copil, astfel încât efectul deficienţei să fie mai puţin evident. Multe din efectele deficienţelor se pot reduce în cazul în care copiilor li se oferă şansa de a interacţiona cu colegii şi adulţii din comunitatea căruia îi aparţine, de a fi învăţaţi de părinţi şi profesori care să-i ajute să-şi însuşească noi abilităţi. Pe lângă nevoile fizice, copilul mai are şi alte nevoi care sunt vitale pentru dezvoltarea lor emoţională şi mentală: nevoia de a se simţi ocrotit şi în siguranţă, nevoia de interacţiune şi stimulare. Comunicarea, jocul şi afecţiunea sunt esenţiale pentru dezvoltarea fizică, mentală şi emoţională a copilului.

Între toate dizabilităţile, cele intelectuale sunt cele mai frecvente. Cauzele acestora pot fi multiple: afecţiuni genetice, intrauterine, la naştere, accidente şi boli, cauze psihosociale. Profesorii care lucrează cu aceşti copii vor lua măsuri de adaptare a copiilor în clasă, ocupându-se în activitatea de predare –învăţare în mod special de copilul cu astfel de dizabilităţi. Profesorul trebuie să-şi asume

responsabilitatea pentru toţi elevii din clasă, chiar dacă există un ajutor suplimentar, pentru copii cu cerinţe speciale, pe perioade limitate de timp într-un mod sau altul. Va fi încurajat, ajutat, sarcinile ce îi revin vor fi descompuse în etape. Copilul va lucra împreună cu alt coleg care îl va ajuta în rezolvarea sarcinilor.

Valoarea educaţiei incluzive, pentru orice elev constă în faptul că este împreună şi poate să colaboreze cu alţi elevi. Profesorii au datoria de a încuraja acest lucru, deoarece experienţa demonstrează că elevii cu cerinţe speciale pot fi izolaţi chiar şi atunci când se află în clase sau în şcoli. Ceilalţi copii trebuie să înţeleagă de ce unii colegi de-ai lor nu pot vorbi, sau se comportă astfel. Diversitatea trebuie recunoscută şi respectată.

Sintagma „Educaţie pentru toţi” înseamnă educaţie pentru toţi copii, inclusiv cei cu dizabilităţi sau cei care provin din grupuri marginalizate ale societăţii. Educaţia incluzivă apare, astfel , ca fiind un răspuns complex pe care pedagogia îl oferă şcolii care aspiră să realizeze o unitate în diverditate. În felul acesta ea militează pentru respectul faţă de fiecare individ şi pentru recunoaştere diferenţelor drept principiu fundamental al realizării educaţiei de bază pentru toţi.

Educaţia pentru toţi şi pentru fiecare este o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă, condiţie socială sau alte criterii, o educaţie flexibilă adaptată şi adaptabilă necesităţilor specifice individuale, într-o societate deschisă, democratică care aşează efectiv omul, ca valoare supremă, în centru.

Bibliografie:

- Văideanu George, 1988, Educaţia la frontiera dintre milenii, Editura Polirom, Bucureşti;
- Vrăjmaş Traian, 2004, Şcoala şi educaţia pentru toţi, Editura Miniped, Bucureşti;

EVALUAREA LA MATEMATICA - ÎNTRE TRADIŢIONAL ŞI MODERN

Profesor Muraru Marlena-Antoaneta
Școala Gimnaziala ”Mihai Draga”,Municipiul Bacau, Județul Bacău

În ansamblul problematicii pe care o generează aplicarea reformei în învăţământ, evaluarea devine o dimensiune esenţială a procesului curricular şi o practică efectivă la clasă. Componenta de bază a reformei învăţământului, evaluarea a fost cea dintâi supusă schimbărilor, ea aducând materialul unei diagnoze care să reprezinte punctul de sprijin pentru restructurările ulterioare. Putem vorbi de o reformă a evoluării rezultatelor şcolare, care este, ea însăşi, o reforma de substanţă, ţintind transformarea completă a sistemului de evaluare anterior. Evaluarea este apreciată nu ca scop în sine ci ca un element relevant dar dependent în complicatul proces educaţional. Evaluarea face dovada calităţii actului de predare, oglindit în calitatea învăţării, iar elevului si familiei acestuia le dă măsura nivelului învăţării. De asemenea ea este un continuu punct de referinţă al procesului la care participă elevul şi învăţătorul în permanent ameliorator în pregătirea şcolarului.

“Evaluarea reprezintă un proces continuu formal sau informal de apreciere a calităţii, a importanţei sau a utilităţii activităţii de predare-învăţare, proces desfăsurat din nevoia cotidiană de secole, de comparare sau ameliorare a acestuia”.

Evaluarea constituie o activitate de colectare, organizare şi interpretare a datelor obţinute prin intermediul instrumentelor de evaluare în scopul emiterii unei judecăţi de valoare asupra rezultatelor măsurării şi adoptării unei decizii educaţionale, fundamentate pe concluziile desprinse din interpretarea şi aprecierea rezultatelor. Ea urmează să fie realizată astfel ca ea să sprijine actul predării, să orienteze şi să stimuleze activitatea de învăţare a elevilor şi să permită ameliorarea continua a procesului didactic.

Componentă de bază a reformei învăţământului, evaluarea a fost cea dintâi supusă schimbărilor, aducând materialul unei dignoze care să reprezinte punctul de sprijin pentru restructurările ulterioare. Putem vorbi de o reformă a evoluării rezultatelor şcolare, care este, ea însăşi, o reformă de substanţă, ţintind transformarea completă a sistemului de evaluare anterior.

În evaluarea educaţională actuală, aflată mereu în căutare de noi modalităţi specifice ameliorative, scalele numerice de notare intrate în tradiţie nu mai sunt de multă vreme singura tehnică studiată de docimologia contemporană. Astfel s-au impus atenţiei teoreticienilor, dar şi practicienilor educaţiei şi alte criterii tehnice evaluative. Tendinţa actuală în evaluarea contemporană este aceea încurajării studiului şi aplicării tehnicilor de apreciere criterială, de progres, de proces (formativă) sau pe obiective mai largi şi flexibile. Docimologia modernă şi-a conceput, apropiat şi introdus, deja în

uzul curent o serie de categorii conceptuale operaţionale specifice, dintre care: elemente de competenţă, standarde de performanţă, indicatori de performanţă, capacităţi şi subcapacităţi, discriptori de performanţă, probe (sarcini), subiecte, bareme de corectare, certificarea evaluativă, raporturi de evaluare, calificative evaluative etc.

Pricipalele calităţi ale acestui sistem de evaluare sunt flexibilitatea şi adaptabilitatea sa: odată introduse modelele motrice pentru punerea în ecuaţia evaluativă a principalelor obiective de referinţă de la nivelul curricular, precum şi a principalelor capacităţi, sistemul este capabil de autoreglare.

Adesea evaluarea şcolară este redusa la acţiuni cum sunt “a verifica”, “a nota”, “a aprecia”, ” a clasifica” – expresiile cele mai frecvent folosite pentru denumirea acestei activităţi. Evaluarea modernă pune accent pe verificarea realizării obiectivelor, măsurarea rezultatelor prin utilizarea unor procedee prin care se stabileşte o relaţie funcţională între un ansamblu de simboluri şi un ansamblu de fenomene şi obiective sau complementare a acestora conform unor caracteristici pe care acestea le posedă. Măsurarea şi aprecierea servesc deciziei de ameliorare, respectiv hotărârii unor soluţii pentru perfecţionarea procesului şi a rezultatelor.

Evaluarea tradiţională centrată pe acumularea de cunostinţe, în care notarea este un scop în sine, un mijloc de clasificare, constituindu-se un moment separat de activitatea de predare-învăţare capătă noi conotaţii. Evaluarea actuală se realizează în vederea adoptării unor decizii şi măsuri ameliorative, pune accent pe problemele de valoare, pe emiterea judecăţii de valoare, ce acoperă atât domeniile cognitive cât şi pe cele afective şi psihomotorii ale învăţării scolare. Aceasta îşi asumă un rol activ, dezvoltând mereu o funcţie de feed-back pentru elev, iar elevul devine partener într-o relaţie educaţională ce oferă transparenţă, siguranţă, deschidere. Elevul este evaluat pentru ceea ce ştie , nu este sancţionat pentru ceea ce nu ştie.

Învăţământul modern solicită conceperea unui nou cadru de evaluare, a unui nou sistem de referinţă care să aibă la bază formarea competenţelor elevului. Centrarea pe competenţe este o preocupare majoră a ultimilor ani.

Reluând în discuţie problematica reformei în evaluare la nivelul învăţământului primar se constată nevoia unor demersuri clasificatoare, centrate exclusiv pe elementul pragmatic, concret al modului de utilizare a descriptorilor de performanţă. Noul sistem de evaluare prin calificative bazate pe descriptori de performanţă a însemnat schimbarea orientării evaluării dinspre cantitativ spre calitativ; elevul devine subiect şi obiect al evaluării; nu mai interesează ierarhizarea elevilor, încadrarea lor într-o norma statistică, raportarea la anumite şabloane, se realizează o evaluare obiectivă (prin utilizarea a patru trepte de notare), transparenţă în notare. Expresia terminală a operaţiei de apreciere, de emitere a unei judecăţi de valoare, în raport cu performanţa (competenţa elevului evaluat) este exprimată prin unul din calificativele “FB”,”B”,”S”,”I“.

Trecerea de la ciclul primar la cel gimnazial poate reprezenta, uneori, un şoc pentru elevul în cauză. Obişnuit cu cele patru calificative, notarea cifrică poate creea elevului numeroase confuzii în perceperea performanţelor necesare obţinerii pragului minimal. Din această cauză aş propune, ca o părere personală, urmatoarele sugestii pentru îmbunătăţirea evaluării prin calificative:

❖ realizarea unor investigaţii de amploare în rândul cadrelor didactice învăţători-profesori (mai ales a celor ce predau la clasa a V-a şi care pot da informaţii relevante despre impactul trecerii de la un sistem de notare la altul);

❖ reelaborarea documentelor şcolare şi a descriptorilor de performanţă, pe baza informaţiilor furnizate de cadrele didactice;

❖ ridicarea nivelului de diferenţiere a sarcinilor pentru calificativul “FB” – care să reprezinte în mod real un înalt nivel de perfectionare;

La ora actuală se tinde spre o evaluare complexă, realizată prin intermediul unor metodologii complexe, şi a unui instrumentar diversificat. Astfel s-a extins gama metodelor de evaluare folosite de cdrele didactice la clasă, vorbindu-se insistent despre complementaritatea metodelor tradiţionale (evaluări orale, scrise, probe practice etc.) cu altele noi, moderne (portofoliul, proiectul, investigaţia, autoevaluarea etc.) ce reprezintă de fapt alternative în contextul educaţional actual, când se cere cu insistenţa deplasarea accentului de la evaluarea produselor învăţării la evaluarea proceselor cognitive ale elevului în timpul activităţii de învăţare. Alături de metodele de evaluare tradiţionale, metodele alternative de evaluare vizează pe lângă obiectivele de învăţare şi pe cele atitudinale şi comportamentale, metodele alternative se utilizează la ciclul primar adaptate la particularităţile de vârstă ale elevilor, la specificul fiecărei discipline şi la condiţiile în care se desfăşoară activitatea didactică. Ele îmbină procedeele orale şi scrise, solicitând capacităţi, cunostinţe, atitudini şi comportamente (ca in cazul proiectului, a investigaţiei) sau însoţesc celelalte metode de evaluare, completându-le (ca în cazul observaţiei sistematice, a portofoliului). Autoevaluarea poate fi considerată la ciclul primar, scop al activităţii formative si mijloc de stimulare a motivaţiei şi de autoreglare a activităţii de învăţare a elevului. Utilizate într-o varietate de forme ele dau eficienţă actului de evaluare prin compensarea dezavantajelor unor metode cu avantajele ce decurg din aplicarea altora.

Sistemul tehnicilor şi instrumentelor de evaluare s-a îmbogăţit substanţial. În practica evaluativă curentă dar şi în dezbaterile teoretice şi în lucrări de specialitate se solicită expres integrarea în probele de evaluare a itemilor obiectivi, semiobiectivi şi subiectivi, în deplina corespondenţă cu complexitatea competenţelor şi performanţelor vizate prin programe şi manuale şcolare etc.

Tehnicile de evaluare utilizate la ora actuală sunt distribuite pe un continuum, limitat, pe de o parte de tehnicile de testare pentru care există un model complet al răspunsului corect, iar pe de altă

parte, de tehnicile de testare pentru care nu există un model complet al răspunsului corect. Instrumentele de evaluare sunt compuse din itemi (de diferite tipuri) care sunt într-o legătură indisolubilă cu tehnicile şi instrumentele de evaluare.

Intr-o lume aflată în permanentă transformare, modernizarea învăţământului prin utilizarea metodelor noi de învăţare-evaluare a unor strategii moderne, care permit reasamblări, reajustări şi adaptări la disciplinele de învăţământ, depinde în ultimă instanţă de cunoaşterea, de înţelegerea şi de abilitatea de a le folosi. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerinţe ale societăţii, cadrul didactic “nu este un simplu executant al unor prescripţii sau reţete, ci devine factor activ al procesului de învăţământ, învaţă cu cei pe care îi învaţă, având rol de coordonator şi catalizator al educaţiei şi instrucţiei” (Romita Jucu).

Bibliografie:

- ✓ **Cucoş Constantin** – *Pedagogie şcolară,* ed. Polirom, Iaşi, 2002
- ✓ **M.E.N. Serviciul Naţional de Evaluare şi Examinare**, *Ghid de evaluare pentru învăţământul primar*, Bucureşti, 1999
- ✓ **Didactica Nova** – *Revista de informare şi cultură didactică,* Craiova, 2005
- ✓ **Ghidul programului de informare/formare a institutorilor/învăţătorilor**, Bucureşti, 2003

Competențele profesorului într-o activitate de predare eficientă

Prof. Cristina Ivașko
Școala Gimnazială nr. 8 Borșa, MM

În prezent, există o bază abundentă de cunoștințe care ne informează că în școli profesorii joacă un rol critic în învățarea și realizarea elevilor. Cercetările arată că modul în care profesorii predau și interacțiunea cu elevii reprezintă piatra de temelie în jurul căreia să construim școli eficiente. Un rezumat al studiilor disponibile acumulate în ultimii 40 de ani cu privire la un factor cheie al educației, competențele profesorilor oferă strategii practice, practici și reguli pentru a ghida profesorii în moduri de îmbunătățire a instruirii care îmbunătățesc performanța elevilor și calitatea experienței de muncă. Patru grupări ale acestor competențe pot ajuta la organizarea și pur și simplu pentru profesori a ceea ce trebuie să stăpânească pentru a-și maximiza performanța: managementul clasei, livrarea instruirii, evaluarea formativă și competențele personale. Aceste patru categorii oferă, de asemenea, nucleul esențial în jurul căruia factorii de decizie pot construi pregătirea, dezvoltarea și evaluarea profesorilor.

Care sunt competențele profesorului? Competențele sunt abilitățile și cunoștințele care îi permit unui profesor să aibă succes. Pentru a maximiza învățarea elevilor, profesorii trebuie să aibă experiență într-o gamă largă de competențe într-un mediu deosebit de complex în care sunt necesare sute de decizii critice în fiecare zi (Jackson, 1990). Puține locuri de muncă necesită integrarea raționamentului profesional și utilizarea competentă a competențelor bazate pe dovezi, la fel ca predarea.

De ce este acest lucru important? Puterea de transformare a unui profesor eficient este ceva ce mulți dintre noi am experimentat. Intuitiv, legătura dintre predare și rezultatele academice ale studenților poate părea evidentă, dar care sunt dovezile pentru aceasta?

Cercetările confirmă această percepție comună a unei legături și dezvăluie că dintre toți factorii aflați sub controlul unei școli, profesorii sunt cea mai puternică influență asupra succesului elevilor (Babu & Mendro, 2003; Sanders & Rivers, 1996). Ce separă profesorii eficienți de cei ineficienți și cum pot fi folosite aceste informații pentru a sprijini o predare mai bună?

Ce competențe fac cea mai mare diferență? O examinare privind practicile educaționale care fac diferența arată că patru clase de competențe dau cele mai mari rezultate.

1. Livrare instrucțională
2. Managementul clasei
3. Evaluare formativă
4. Competențe personale (abilități soft)

Mai mult, cercetarea indică faptul că aceste competențe pot fi folosite pentru a organiza numeroasele abilități și cunoștințe specifice disponibile pentru construirea unei dezvoltări eficiente a profesorilor.

Livrarea instrucțiunilor: Cercetarea ne spune la ce se poate aștepta de la un profesor care folosește strategii și practici de instruire care s-a dovedit că conduc la o mai mare stăpânire a lecțiilor. O învățare mai bună are loc într-un cadru dinamic în care profesorii oferă instruire activă explicită decât în situațiile în care profesorii nu ghidează în mod activ instruirea și în schimb predau controlul asupra conținutului și ritmului de instruire către elevi (Hattie, 2009).

Există un set divers de practici pe care profesorii le pot folosi eficient și eficient pentru a crește stăpânirea conținutului pentru o varietate de programe? Abordarea structurată și sistematică a instruirii explicite pune accent pe stăpânirea lecției pentru a se asigura că elevii înțeleg ceea ce a fost predat, devin fluenți în material nou și pot generaliza ceea ce învață la situații noi pe care le întâlnesc în viitor.

Următoarele sunt semnele distinctive ale unei abordări explicite pentru profesori (Archer & Hughes, 2011; Knight, 2012).

1. Profesorul selectează zona de învățare care urmează să fie predată.
2. Profesorul stabilește criteriile pentru succes.
3. Profesorul informează elevii cu privire la criterii înainte de lecție.
4. Profesorul demonstrează elevilor utilizarea cu succes a cunoștințelor/abilităților prin modelare.
5. Profesorul evaluează cunoștințele elevilor.
6. Profesorul oferă oportunități de remediere pentru dobândirea cunoștințelor/aptitudinilor, dacă este necesar.
7. Profesorul oferă feedback la sfârșitul lecției.

O plângere comună a unei abordări explicite de instruire este că nu oferă suficiente oportunități elevilor de a construi pe baza cunoștințelor/aptitudinilor dobândite în moduri creative și noi, care îi ajută să asimileze materialul. Realitatea este că orice instruire eficientă, indiferent de filozofie, trebuie să-i ajute pe studenți să generalizeze cunoștințele/abilitățile nou predate într-un context care este mai mare decât o singură lecție. Un model explicit realizează obiectivul de a construi către „idei mari” punând mai întâi accent pe stăpânirea abilităților fundamentale, cum ar fi lectura și matematica, și apoi introducerea sistematică a oportunităților de integrare a acestor abilități critice în lecțiile bazate pe descoperire pentru a maximiza experiența de succes a elevilor.

Practicile eficiente de instruire explicită includ aceste caracteristici.

1. **Instruire bine concepută și planificată:** instruirea bine planificată mută elevii de la nivelul lor actual de competență către criterii explicite de succes.
2. **Instrucțiuni care oferă suficiente oportunități de achiziție cu succes**

3. **Predarea până la stăpânire:** Elevii trebuie să învețe cunoștințele/abilitățile conform criteriilor care sunt verificate de profesori sau colegii lor.
4. **Predarea cunoștințelor/abilităților de bază care devin baza pentru predarea ideilor mari:** lecțiile actuale ar trebui să se bazeze pe cunoștințele anterioare pentru a crește fluența și a menține stăpânirea materialului
5. **Managementul clasei** - profesorii de la clasă ar trebui să fie competenți pentru a crea un climat care maximizează învățarea și induce o dispoziție și un ton pozitiv.

Evaluare formativă: Evaluarea continuă eficientă, la care se face referire în literatura de specialitate ca evaluare formativă și monitorizare a progresului, este indispensabilă în promovarea succesului profesorilor și elevilor. Este frecvent enumerată în topul intervențiilor pentru îmbunătățirea școlii (Walberg, 1999).

Feedback-ul, o componentă de bază a evaluării formative, este recunoscut ca un instrument esențial pentru îmbunătățirea performanței în sport, afaceri și educație. Hattie (2009) a identificat feedback-ul drept cel mai puternic instrument educațional disponibil pentru îmbunătățirea performanței elevilor, cu o mărime a efectului medie până la mare variind de la 0,66 la 0,94.

Evaluarea formativă constă într-o serie de proceduri de testare diagnostică formale și informale, efectuate de profesori pe tot parcursul procesului de învățare, pentru modificarea activităților de predare și adaptarea activităților pentru a îmbunătăți rezultatele elevilor. Intervențiile sistemice precum răspunsul la intervenție și luarea deciziilor bazate pe date depind în mare măsură de utilizarea evaluării formative (Hattie, 2009; Marzano, Pickering și Pollock, 2001).

Concluzie

Există o mulțime de cercetări care susțin ideea că profesorii joacă un rol critic în îmbunătățirea performanței elevilor în școli. Ceea ce fac profesorii la clasă este crucial în acest proces. Amploarea cercetărilor de înaltă calitate acumulate în ultimii 40 de ani oferă educatorilor o imagine clară a modului în care să maximizeze competența profesorului în patru categorii critice: livrarea instruirii, managementul clasei, evaluarea formativă și competențele personale. Acum există dovezi ample care să recomande aceste competențe ca nucleu în jurul căruia să se construiască pregătirea profesorilor, angajarea profesorilor, dezvoltarea profesorilor și evaluările profesorilor și școlii.

Bibliografie

Archer, AL și Hughes, CA (2011). *Predare explicită: predare eficientă și eficientă.* New York, NY: Guilford Publications.

Attakorn, K., Tayut, T., Pisitthawat, K. și Kanokorn, S. (2014). Abilități soft ale noilor profesori din școlile secundare din Khon Kaen, Zona de servicii educaționale secundare 25, Thailanda. *Procedia—Științe sociale și comportamentale, 112,* 1010–1013.

Cornelius-White, J. (2007). Relațiile profesor-elev centrate pe cursant sunt eficiente: o meta-analiză. *Review of educational research, 77* (1), 113–143.

Knight, J. (2012). *Instruire cu impact ridicat: un cadru pentru o predare excelentă.* Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Competențele profesorilor în secolul XXI

Prof. Ana-Maria Nan
Școala Gimnazială Șieu, Maramureș

Competențele, precum procesarea informațiilor, raționamentul, interogarea, gândirea critică și rezolvarea de probleme în legătură cu abilitățile secolului XXI includ unele abilități familiare care au fost în centrul învățării școlare de mulți ani, în timp ce cadrul de bază al competențelor profesorului este determinat de caracteristicile profesorilor calificați și de ce competențe au nevoie (Comisia Europeană, 2013). Schimbările din viața socială, economie și mediile educaționale sunt motivații convingătoare pentru ce competențe ar trebui să aibă profesorii.

S-a constatat că multe studii au încercat în mod specific să limiteze competențele pe care ar trebui să le aibă profesorii din secolul XXI (Darling-Hammond, 2006 ; Landmann, 2013). Este important că multe dintre aceste studii au confirmat punctul de convergență dintre formarea profesorilor și nevoile școlilor. (Day, 2002 ; Landmann, 2013). Realitatea globală plină de schimbări sociale și tehnologice ne obligă să regândim rolul școlii în viitor și ce competențe ar trebui să posede profesorii din secolul XXI.

Impactul tehnologiilor informației și comunicațiilor este remarcabil în ceea ce privește competențele din secolul XXI. Atunci când profesorii au abilități mai bune de rezolvare a problemelor în medii cu oportunități tehnologice bune, elevii au, de asemenea, abilități mai bune de rezolvare a problemelor și performanțe la matematică (OECD, 2019a). Accentul a fost întotdeauna pus pe efectele puternice pe care competențele profesorilor le au asupra performanței elevilor. Efectele profesorilor explică 75% din efectul pe care școala îl are asupra performanței elevilor (Rivkin et al., 2005). Prin urmare, utilizarea eficientă de către profesori a noii tehnologii în sala de clasă va afecta, de asemenea, dezvoltarea abilităților elevilor și va transforma dezavantajele în avantaj prin producerea de alternative pentru elevii cu procese de învățare mai lungi și mai provocatoare.

A fi un bun profesor se numără printre nevoile de bază pe care ar trebui să le aibă un elevii. Aceasta este condiția prealabilă pentru învățarea, creativitatea și deschiderea către dezvoltare și schimbare a elevilor. Faptul ca profesorii să-și consolideze practicile de predare, să monitorizeze inovațiile din domeniul lor și să le împărtășească în mod eficient cu studenții lor este esențial în ceea ce privește adaptarea elevilor la domenii de schimbare, cum ar fi viața socială în schimbare menționată mai sus, noul profil de student, mediul educațional în schimbare, și noua ordine economică.

Diverse studii au fost efectuate la nivel global de instituții și ministerele educației din alte țări cu privire la competențele profesorilor din secolul XXI. Comisia Europeană (2005) a declarat, în cadrul calificărilor europene, în raportul său „Principii europene comune pentru competențele și

calificările cadrelor didactice” că educația și formarea contribuie la aspectele economice și culturale ale societății informaționale și, prin urmare, ar trebui privite în contextele lor sociale.

Comisia Europeană atrage atenția asupra faptului că formarea inițială nu va fi suficientă pentru ca profesorii să obțină calificări și că profesorii trebuie să dobândească un obicei profesional de învățare pe tot parcursul vieții, care vizează dezvoltarea profesională. În această direcție, Comisia Europeană a împărtășit următoarele recomandări factorilor de decizie și practicienilor:

1. Profesorul trebuie să fie pregătit. (universitate, master, etc.)

2. Profesia de cadru didactic ar trebui privită ca un proces care include formarea inițială a profesorilor și menținerea dezvoltării profesionale.

3. Ar trebui încurajată mobilitatea în profesia didactică.

- Proiectele de mobilitate pentru profesori sunt parte integrantă a programelor de dezvoltare profesională inițială și continuă. Mobilitatea ar trebui să fie facilitată și încurajată pentru toți profesorii.
- Este important ca programele de dezvoltare profesională inițială și continuă să fie susținute de cunoștințele și experiența cooperării europene, astfel încât profesorii să poată respecta și aprecia diversitatea culturală și să își formeze elevii pentru a fi cetățeni ai UE și responsabili pentru întreaga umanitate.
- Oportunitățile de a studia limbile europene, inclusiv utilizarea vocabularului de specialitate, ar trebui să fie disponibile și încurajate în timpul formării inițiale a profesorilor și în programele de dezvoltare profesională continuă.
- Ar trebui să sporească încrederea și transparența în calificările cadrelor didactice pentru a crește posibilitatea recunoașterii reciproce și a mobilității în Europa.

4. Profesorii ar trebui să lucreze în parteneriat cu alte părți interesate.

- Ar trebui intensificată cooperarea între instituțiile în care vor fi angajați cadrele didactice și instituțiile de învățământ superior care formează cadrele didactice. Pentru ca procesul de educație să se desfășoare eficient și eficient, ar trebui încurajată dezvoltarea rețelelor de inovare la scară globală și locală.

Competențele profesorilor indicate în cercetări privind măsurarea și predarea abilităților din secolul XXI pe care profesorii din secolul XXI ar trebui să le aibă sunt împărțite în patru grupuri:

1.Modalități de gândire

- Creativitate și inovație
- Gândire critică, rezolvarea problemelor, luarea deciziilor
- A învăța să înveți

2.Instrumente de lucru

- Alfabetizarea informațională

- Alfabetizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor

3.Modalități de lucru

- Colaborare/lucru în echipă

4. Viața în lume

- Cetățenie locală și globală
- Viața și cariera
- Responsabilități personale și sociale

Abilitățile de gândire ale profesorilor, relația cu cunoștințele, abilitățile de rezolvare a problemelor și atitudinea inovatoare sunt văzute ca competențe necesare pentru ca profesorii să poată dezvolta strategii în conformitate cu situațiile elevilor și mediul de învățare și pentru ca o învățare semnificativă să aibă loc. Deoarece predarea este caracterizată de ambiguitate, profesorii au nevoie de o maiestrie adaptabilă, cum ar fi capacitatea de a-și adapta planurile și practicile pentru a îndeplini cerințele de învățare ale elevilor (Hatano & Oura, 2003; Vogt & Rogalla, 2009). Utilizarea corectă a alfabetizării informaționale și a tehnologiilor de comunicare informațională în sfera instrumentelor de lucru este importantă pentru accesarea și organizarea informațiilor, precum și pentru a distinge informațiile corecte și pentru a fi un producător de informații în lumea nelimitată pe care o oferă tehnologiile informaționale și comunicaționale în accesarea informațiilor.

Abilitățile de comunicare reprezintă o parte importantă a setului de abilități ale profesorilor, iar înclinarea acestora către cooperare/lucrarea în echipă este esențială pentru ca aceștia să poată îndeplini cerințele profesiei. Conștientizarea puternică a impactului pe care părțile interesate din domeniul învățării îl au asupra învățării semnificative subliniază importanța dobândirii obiceiului de a lucra în colaborare proporțional cu abilitățile de comunicare ale unui profesor. Capacitatea atmosferei de învățare de a oferi conținut sigur, flexibil, inovator și bogat este strâns legată de cât de bun este un profesor de lider de echipă. Prin urmare, este important ca profesorii să acopere toate rolurile prin înțelegerea și distribuirea completă a potențialului întregii echipe, începând cu ei înșiși (Caena, 2017).

Este foarte important ca profesorii să-și mențină dezvoltarea profesională atât pentru creșterea performanței și eficacității educaționale, cât și pentru creșterea angajamentului, identității și satisfacției profesionale. De asemenea, profesorii trebuie să fie capabili să țină pasul cu evoluțiile științifice, pedagogice și tehnologice din lumea lor; să urmărească îndeaproape nevoile unei societăți în continuă schimbare; să caute ce e mai bun pentru lumea lor; și să privească servirea societății ca pe o responsabilitate.

Este imperativ ca profesorii să ia în considerare noile medii de învățare atunci când își organizează și își pregătesc lecțiile. Noul mediu de învățare exprimă unul care este divers în multe

aspecte (adică, multinațional, multicultural, multi-component, cu mai multe fațete și hrănit de judecăți de valoare diferite) și nu mai consideră nimic cu o singură funcție ca fiind remarcabil.

Considerarea formării cadrelor didactice dintr-o perspectivă realistă este importantă pentru a putea atinge obiectivul dorit în ceea ce privește schimbarea poziției profesorilor și abilitățile pe care ar trebui să le aibă. La examinarea literaturii relevante, competențele din secolul XXI apar ca un ghid în formarea profesorilor în aproape toate țările. Este dificil să spui că există programe clare în practică, documentele de strategie sunt considerate a fi fost create cu o perspectivă puternică asupra competențelor secolului XXI.

Bibliografie

Akiba, M. (Ed.). (2013). *Reformele profesorilor din întreaga lume: implementări și rezultate* (ed. I). Smarald.

Bhakta, K. și Dutta, N. (2016). Impactul tehnologiei informației asupra procesului de predare-învățare. *International Research Journal of Interdisciplinary & Multidisciplinary Studies, 11* (2), 131–138.

Darling-Hammond, L. și Lieberman, A. (2012). *Formarea profesorilor din întreaga lume: Schimbarea politicilor și practicilor* . Routledge.

Comisia Europeană/EACEA/Eurydice. (2021). *Profesori în Europa: Cariere, dezvoltare și bunăstare* . Raportul Eurydice. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

METODA ŞI ACTIVITĂŢILE *STEAM * în educatia timpurie – o şansă a educaţiei pentru diversitate

Prof. GLIZ DORINA
Grădiniţa cu P.P.Nr.19 , Botoşani

** Dacă le predai elevilor de azi așa cum ai făcut -o ieri , le furi ziua de mâine . **
John Dewey

1. CE ESTE STEM , STEAM ?

STEM – simbolizează o abordare modernă a științelor și a disciplinelor asociate care se concentrează pe rezolvarea de probleme prin gândire critică și abilități analitice . Metoda STEM a apărut în anul 2001 , la o școală din SUA în timpul unui WORKSHOP care a reunit aproximativ 60 de experţi din domenii ştiinţifice diferite . Ei au căutat să îmbine științele ce predau noi abordări ale soluționării creative a problemelor. Această metodă este foarte uzitată în SUA . Pentru educația timpurie , în special pentru preșcolari , această metodă îl face pe copilul mic să aprecieze mai multe materii pe care le va învăța ulterior în școală . Interesul pentru copil este să dezvolte un anumit entuziasm pentru toate materiile grupându le și creând un soi de interacțiune între ele. A descoperi mai multe discipline în una singură arată cât de complementare pot fi acestea dezvoltând o pasiune pentru întreg , mai degrabă decât pentru o singură materie.

STEAM – explorează aceleași materiale , dar se încorporează gândirea creativă și artele aplicate în situații diferite .

Copiii sunt mari consumatori de tehnologie de la vârste foarte fragede , ei ajung să înțeleagă conceptele abstracte prin experimentare și joacă . Conceptul depășește educația formală din școli , dar ajunge pe un tărâm al creativității și imaginației , mergând până la prima formă de învățare din viața copiilor , joaca . Educația STEM utilizează metode de predare bazate pe investigare și analiză directă pentru a implica copiii . Pentru a se îmbina tehnica cu artele , i se spune STEAM (îmbină tehnica cu latura creativă) . Metoda STEAM încurajează curiozitatea , experimentarea colectivă , încrederea în sine , legând experiențele învățate la grădiniță de concepte din lumea reală . Educația Steam înseamnă să oferi copiilor și anumite competențe digitale care vor trebui să evolueze zilnic și care le vor fi de ajutor , când vor ajunge mari , fiecare în domeniul în care va lucra . Această metodă a fost aplicată și de celebrul Leonardo da Vinci (el a fost si pictor, dar și inginer , arhitect și om de știință , asta pentru a ne da seama cât de importantă este această metodă) . Este foarte important ca de la grădiniţă să folosim metoda steam . Această metodă ajută copiii preşcolari să şi dezvolte gândirea critică . Gândirea critică este abilitatea de a imagina , analiza şi evalua informaţiile , pentru a determina integritatea şi validitatea acestora. Gândirea critică îi ajută pe copii să-şi formeze opinii şi idei în aceeaşi măsură în care îi ajută să înţeleagă mai bine oamenii şi să conştien-tizeze care dintre persoanele cu care intră în contact le poate deveni prieten bun şi care nu . În fiecare zi , copiii sunt expuşi unui număr foarte mare de informaţii , prin intermediul imaginilor de pe panourile publicitare , de la televizor sau din mediul online , fie prin discuţiile pe care le poartă cu părinţii , colegii sau cadrele didactice . Indiferent dacă sunt în sala de grupă discutând cu cadrele didactice , cu colegii , jucându se cu prietenii în parc sau acasă cu familia , navigând pe internet este important ca cei mici să ştie să evalueze corect ceea ce aud, văd sau citesc pentru a-şi forma propriile opinii şi convingeri . Gândirea critică este una dintre cele mai importante abilităţi pe care copiii ar trebui să şi -o însuşească încă de la vârste fragede , întrucât este un instrument cognitiv de care vor avea nevoie la maturitate . Copiii ar trebui să poată da un sens informaţiilor , să analizeze , să compare şi să-şi formeze propria opinie . Grădiniţa este locul ideal pentru aplicarea metodei , deoarece cadrele didactice folosesc o multitudine de jocuri interesante pentru a integra primele concepte . Învăţarea se va baza pe curiozitatea naturală a copiilor permiţându -le să participe activ la activităţi şi anume ,să exploreze , să adreseze întrebări , să manipuleze . Cu cât conceptul este mai devreme promovat cu atât copilului îi va fi mai uşor să-l folosească.

2. SCOPUL EDUCAȚIEI STEAM

Înțelegerea conceptelor și formarea de abilități procedurale necesare pentru rezolvarea problemelor personale , sociale și globale , care implică înțelegerea competențelor complementare din știință, tehnologie , inginerie , artă și matematică -BYBEC, 2010 .

EDUCAȚIA STEAM – PROCES STRUCTURAT de integrare a științelor exacte și a artei cu scopul de a forma viitori adulți inteligenți , ușor adaptabili societății și capabili de a pune în valoare cunoștințele acumulate pe întregul proces al educației în viitorul loc de muncă .

** **Cum se pune în practică / implementează STEAM** ? ** Educatoarele vor folosi instrumente adecvate , inclusiv jocuri de logică adaptate vârstei . Copiilor le va plăcea mai mult să învețe astfel , făcând predarea mai distractivă şi aşa vor învăţa mai rapid. Exemplu : jocurile de logică ajută la dezvoltarea inteligenţei spaţiale , promovează rezolvarea problemelor şi copilul îşi exersează simţul logic şi planificarea mentală . Pentru copii va fi o joacă şi totul va deveni natural . Educaţia STEAM aplică cinci discipline într o singură abordare jocul cu cuburi , grădinăritul , puzzle-urile , vizitele la muzeu sunt exemple de educaţie steam

STEAM – este o abordare educaţională a învăţării care foloseşte ştiinţa, tehnologia, ingineria, matematica (mix de științe) și arta , ca puncte de acces pentru ghidarea anchetei , dialogului şi gândirii critice a copiilor. Dacă copiii vor începe să lucreze de mici în acest sistem educaţional , atunci când vor creşte ei îşi vor asuma riscuri , se vor implica în învăţarea experienţială , îşi vor rezolva singuri problemele , vor colabora şi vor lucra în procesul creativ . EDUCAŢIA STEAM – se referă la predarea celor patru ştiinţe cu o abordare comună , interdisciplinară . Ea introduce domeniul umanist şi anume artele , pentru o îmbunătăţire şi optimizare a procesului de învăţare .

ARTELE sunt o piesă ce poate interconecta cele patru ştiinţe şi permite integrarea mai multor tipuri de persoane în întreaga linie de învăţare .

Taxonomia artelor :

* arte vizuale cu referinţă la : pictură, desen , sculptură, arte media , fotografie .
* arte vizuale – arta spectacolului ce se referă la dans , teatru, muzică, activităţi de îndemânare şi estetică ;
* ştiinţele umaniste şi arte liberale (tot ce tine de artă) .

3. PARTICULARITĂȚILE EDUCAȚIEI STEAM

EDUCAȚIA STEAM – se concentrează pe procesul de învățare la fel de mult ca pe rezultate . Cheia succesului în societate este să oferim copiilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a se descurca , chiar mai mult de atât într o lume aflată în continuă schimbare .

EDUCAȚIA STEAM a încorporat gândirea de tip design și procesul de proiectare pentru a oferi o soluție bazată pe abordarea rezolvării problemelor. Gândirea de tip design este o modalitate de a defini și rezolva provocări dificile. Este direcționată spre obținerea de soluții rapide și pe învățarea din greșeli . În educație , acest aspect vizează rezolvarea problemelor din lumea reală . Profesorul Miclea spune că * metacompetențele *sunt cele care te ajută să navighezi pe piața muncii , indiferent de ce se va întâmpla cu tehnologia – ce profesii vor dispărea , ce domenii neimaginate vor apărea , viitorul va fi pe nișe – nu va fi un viitor uniform . DESIGNERUL utilizează cunoștințele existente pentru a produce ceva nou cu ele . Cuvintele pot fi asemănate cu niște piese de lego . Ele se pot combina în diferite feluri . Poți face un pod, un elefant , un bloc din aceleași bucăți de lego. Diferența este dată de designer , nu de cunoștințe . PROBLEMA nu va fi accesul la cunoștințe , ci exploatarea lor . TREBUIE să exploatezi cunoștințele ca să schimbi realitatea . Profesorul MICLEA spune *este importantă cunoașterea , **dar este mai important ce faci cu aceasta** (programul * Invață de la viață ! *) .

4. PUNCTE IMPORTANTE DE PREDARE în STEAM – cei șase pași

1. **FOCUS –** PROFESORUL selectează o întrebare esențială sau o problemă pe care o transmite copiilor . Cadrul didactic se concentrează ca întrebarea sau problema să fie bine focusată , clară și cu referință atât pentru partea stem cât și pentru arte .

2. **DETALIU** – este pasul procesului în care se caută răspunsul sau rezolvarea problemei Tot în această fază se găsesc corelații între mai multe domenii și implicit o mulțime de informații , abilități sau procese cheie pe care copiii să le adreseze deja.
3. **DESCOPERIREA** – Profesorul poate analiza lacunele pe care le au elevii în abilitățile și procesele lor proprii . Este etapa care se referă la cercetarea activă și predarea intenționată .
4. **APLICAREA –** este partea cea mai distractivă . Copiii au toate informațiile , au analizat soluțiile actuale , așa că ei pot începe să-și creeze propriile soluții și procese de rezolvare a problemei . Aici ei utilizează abilitățile proprii , procesele și cunoștințele ce au fost acumulate în etapele anterioare .
5. **PREZENTAREA** – pune accentul pe împărtășirea cu ceilalți . **FIECARE** își expune părerea, exprimă un feedback și primește unul. Este momentul când învață să ofere și să primească contribuții.
6. **LEGĂTURA** – Ea va închide activitatea. Ea va da copiilor posibilitatea de a reflecta asupra procesului lor și a feedbackului primit . Pe baza acestei reflecții copiii vor fi capabili să se autocorecteze și să îmbunătățească propriile abilități , deprinderi și cunoștințe.

5 . BENEFICIILE EDUCAȚIEI STEAM

- Trezește interesul copiilor prin faptul că împletește știința cu arta ;
- Intervine în dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor ;
- Copiii se implică în procesul de învățare :
- Împărtășesc cu ceilalți ideile proprii sau descoperirile , fac asta cu plăcere ;
- Dezvoltă abilități de comunicare , empatie , creativitatea și imaginația ;
- Dezvoltă participanții din punct de vedere cognitiv ;
- Clădește baza unui viitor adult ce deține : capacități, deprinderi și soluții inedite ;
- Formează *inovatori , educatori , lideri și cursanți * ai secolului XXI .
- Sporește colaborarea în echipă ;
- Îmbunătățesc abilitățile de gândire critică ;
- Sporește curiozitatea ;
- Îmbunătățește abilitățile cognitive (gândirea, citirea, învățarea) ;
- Explorează carierele STEAM la vârste mici , pregătește copiii pentru viitor și include inovația , știință , tehnologia , și arta ;
- Învaţă să aibă inițiative , sunt curioși , încrezători ;
- Consolidează alfabetizarea mediatică , învățare prin cercetare și investigare ;
- Stimulează învătarea social emoțională ; Abilitățile social emoționale aduc fericire și succes în viață .

6. IDEI PENTRU ABORDAREA EDUCAȚIEI STEAM

1. Folosiți un vocabular specific gândirii și învățarii !

*GÂNDEȘTE ! ȘTII ! AMINTEȘTE-ȚI ! AFLĂ !

2. TRANSMITEȚI IDEEA CĂ :
   - este firesc să nu știi totul , să nu înțelegi unele lucruri ;
   - este normal să fii curios sau nedumerit ;
   - Ești capabil să gândești și să afli răspunsuri !
3. ÎNCURAJAȚI GÂNDIREA DESCHISĂ : CE ALTCEVA AM PUTEA FACE ?
4. Apreciați toate ideile copiilor , astfel încât ei să îndrăznească să riște ;
5. Puneți accent pe întrebări și răspunsuri multiple ;
6. Încurajați copiii să realizeze conexiuni între experiențele anterioare ;
7. Acordați feedback copiilor pentru a -i ajuta să-și evalueze progresul . Să discute cu ei despre modul cum se descurcă , cum au de gând să proceseze , ce a funcționat și ce ar schimba data viitoare .

* Educația nu este pregătirea pentru viață , educația este viața însăși .*
John Dewey

Creșterea calității în educație prin utilizarea noilor tehnologii

Prof. înv. preșcolar Necula Mihaela Virginia
Grădinița cu Program Prelungit Nord 2, Rm. Vâlcea

Educația omului modern trebuie să depășească stadiul de educație orientată pe nivel și să se orienteze către o educație continuă, capabilă să-l pregătească pe individ oriunde s-ar afla și nelimitat în timp. Sarcina educației și formării bazate pe noile tehnologii ale informației și comunicării nu este de a demonstra că are rezultate imediate într-o întrecere cu alte tipuri de sisteme educaționale, ci de a substitui o parte din structurile actuale cu un nou spectru de performanțe, în întâmpinarea schimbărilor inerente ce au loc în cultură și civilizație. Cu certitudine, tehnologiile informației și comunicării vor deveni instrumente de utilitate universală. De aceea, este necesar să se dezvolte în acest sens un nou mod de gândire și comportament care va permite cadrelor didactice să facă față oricărei noi cerințe. Se constată o preocupare concretă pentru utilizarea calculatorului în învățare, în special în cadrul ariilor curriculare matematică și științe, limbă și comunicare. Acomodarea încă din școală cu noile tehnologii facilitează formarea intelectuală a elevilor pentru că stimulează interesul față de nou, imaginația, dezvoltarea unei gândiri logice.

Atunci când se lucrează cu calculatorul, interesul și implicarea elevului este neîntreruptă. Deschiderea aproape completă pe care o oferă tehnica de calcul elimină riscul ca elevul să se plictisească sau ca activitatea să intre în rutină. De obicei, copiii iau contact cu lumea calculatoarelor prin intermediul jocurilor. Varietatea subiectelor abordate de acestea stimulează imaginația celor care le utilizează, cu atât mai mult cu cât aceste programe sunt special concepute să dezvolte fantezia, inventivitatea, rapiditatea luării deciziilor, reflexele. Procesul de gândire al elevilor câștigă în profunzime și rapiditate. A ști ce să ceri sistemului de calcul impune o ordonare superioară a gândirii. Totodată, pot fi simulate pe ecran fenomene și procese în evoluția lor, care altfel ar rămâne doar niște imagini fixe, unele experiențe greu accesibile devin tangibile în laboratoarele școlare.

Un alt interes major este acela că se poate optimiza randamentul predării prin prezentarea cu ajutorul ecranului și calculatorului a unei largi varietăți de exemple sau modele asociate unei secvențe de lecție. Aceasta conduce la stimularea inventivității și aplicativității, a spiritului participativ și anticipativ al celui care învață, dar și la atingerea satisfacției profesionalea cadrelor didactice implicate.

Încă din 2001, un raport al Comisiei Europene – Directoratul General pentru Educație și Cultură – arată că „încorporarea tehnologiilor informației și comunicării în sistemele de învățământ europene este un proces care, pe termen lung, va avea implicații majore pentru organizarea învățării și metodelor de predare“. Acesta a fost un imbold pentru ca includerea TIC în curriculum-ul școlar și în programele de pregătire a cadrelor didactice să devină o prioritate națională.

Această etapă de modernizare a mutat accentul de la competențele de bază la competențele cheie ce ghidează viitorul membru al societății spre incluziune socială, dezvoltare personală și învățare pe tot parcursul vieții sale. Folosirea noilor tehnologii ale informației și comunicării se regăsește printre principalele competențe cheie, ce au dus la schimbări majore în sistemul de învățământ ce au cuprins nu numai modificarea programelor școlare, dar și pregătirea cadrelor didactice și dotarea școlilor, în vederea asigurării resurselor necesare, umane și materiale, ceea ce duce la menținerea învățământului românesc în dinamica europeană.

În activitatea didactică de la ciclul primar, avem la îndemână două variante în munca la clasă: fie utilizarea cd-urilor educaţionale, fie utilizarea platformelor educaţionale. Ambele cuprind o serie de coordonate pedagogice: realizarea de obiective comportamentale, au conţinut ştiinţific specific, adaptat la cerințele de vârstă și caracteristicile grupului ţintă, dar şi calități tehnice ce permit asigurarea interacţiunii individualizate, asigurarea feed-back-ului secvenţial, realizarea evaluării formative. Aceste programe sunt, în aparenţă, doar jocuri foarte distractive, dar, în realitate, reprezintă o foarte complexă şi eficientă modalitate pentru dobândirea de noi cunoștințe, formarea de priceperi și deprinderi, consolidarea și evaluarea cunoştinţele unui şcolar la nivelul respectiv, oferind un sprijin important în demersul instructiv.

De-a lungul anilor folosirea noilor tehnologii în domeniul educației și-au dovedit eficiența, iar flexibilitatea caracteristică a permis creșterea calitativă a procesului instructiv din țara noastră, schimbând perspectiva asupra practicii directe, completând cadrul educațional cu metodologii moderne de învățare specifice unei societăți informaționale și optimizând întregul proces prin promovarea unei învățări creative.

Bibliografie

„Impactul formativ al utilizării AEL în educație“, curs TEHNE, Centrul pentru dezvoltare și inovare în educație, București , 2004

„Utilizarea calculatorului în ciclul primar“, Todea Ion Sebastian, www.didactic.ro

Educaţia incluzivă în şcoala românească

Autorul : Ursache Vasile Andrei
Instituţia : Colegiul Tehnologic „Spiru Haret’’ Piatra Neamţ

Educaţia incluzivă (după definiţia data de UNESCO): este un mod de educaţie adaptat la şi individualizat în funcţie de nevoile tuturor copiilor în cadrul grupurilor şi claselor echivalente ca vârstă, în care se regăsesc copii cu nevoi, capacităţi şi nivele de competenţă foarte diferite. Prin educaţia incluzivă este oferit suport - în cadrul şcolilor de masă şi al claselor normale - copiilor cu dificultăţi de învăţare, indiferent de originea lor socială sau de tulburările pe care le prezintă, acceptaţi alături de colegii lor "normali".

Teoria psihopedagogică actuală tinde să se îndepărteze de termenii care pot eticheta şi/sau stigmatiza copiii cu diverse probleme de dezvoltare şi/sau învăţare. Accentul se pune, de aceea, tot mai mult, pe necesităţile educaţionale individuale, iar atunci când sunt utilizaţi termeni uzuali, de circulaţie internaţională (deficienţă, incapacitate, handicap), aceştia sunt asociaţi permanent cu persoana, cu copilul (copil cu deficienţă sau ci dizabilitate şi nu deficient sau handicapat), ceea ce are o semnificaţie însemnată, întrucât primează calitatea de fiinţă umană. Cunoaşterea terminologiei este necesară pentru înţelegerea evoluţiei concepţiilor, cât şi pentru a se putea fundamenta satisfacerea cerinţelor speciale de educaţie, ca şi a altor drepturi umane.

Cerinţele educative speciale (**CES**) reprezintă o sintagmă de dată relativ recentă, ivită, în principal, din dorinţa de a substitui, după caz, anormalitatea educaţională sau inadaptarea şcolară, care nu mai corespundeau noii viziuni asupra dreptului la educaţie. Conceptul a fost lansat în anul 1978, în Marea Britanie. Noţiunea de **CES** desemnează necesităţile educaţionale complementare obiectivelor generale ale educaţiei şcolare, necesităţi care solicită o şcolarizare adaptată particularităţilor individuale şi/sau caracteristice unei deficienţe (ori tulburări de învăţare), precum şi o intervenţie specifică, prin reabilitare/recuperare corespunzătoare.

CES exprimă o necesitate evidentă de a se acorda anumitor copii o atenţie şi o asistenţă educaţională suplimentară (un anumit fel de discriminare pozitivă), fără de care nu se poate vorbi efectiv de egalizarea şanselor, de acces şi participare şcolară şi socială. Educaţia cerinţelor speciale se referă la adaptarea, completarea şi flexibilizarea educaţiei pentru anumiţi copii, în vederea egalizării şanselor de participare şi integrare.

Schimbarea sintagmei „educaţie specială” cu expresia „educaţia cerinţelor speciale” este una oportună deoarece „educaţia specială” sugerează o abordare specială şi deci segregativă, în schimb „educaţia cerinţelor speciale” pune accentul pe faptul că anumiţi copii pot avea cerinţe speciale, dar acestea pot fi satisfăcute şi în medii de învăţare obişnuite, incluzive, nu numai în medii şcolare

separate. Astfel, ECS tinde să devină o parte integrantă şi o responsabilitate a sistemului şcolar – ca întreg, ea trebuie să fie accesibilă, flexibilă şi comprehensivă, dimensiuni specifice educaţiei incluzive. Grupul de copii care pot beneficia de ECS nu se rezumă la copiii cu dizabilităţi ci include, mai degrabă, toate grupurile vulnerabile şi marginalizate.

Sensul iniţial al dificultăţilor/tulburărilor de învăţare se referă la tulburări cu dominantă psihomotorie, psihoafectivă (fără deviaţii semnificative ale comportamentului), la ritm lent de învăţare, la tulburările instrumentale (deficienţe minore de ordin perceptiv ori cognitiv). Un sens mai larg încearcă relativizarea şi - într-un fel - estomparea utilizării unor termeni ce pot traumatiza şi stigmatiza, (deficienţa, incapacitatea, handicapul etc.) încercând relevarea consecinţelor acestora asupra învăţării, deci convertirea lor în limbaj psihopedagogic.

Deficienţa s-ar traduce prin absenţa, pierderea sau alterarea unei structuri ori funcţii (anatomice, fiziologice sau psihologice). Ea poate fi rezultatul unei maladii, al unui accident, dar şi al unor condiţii negative din mediul de creştere şi de dezvoltare al unui copil.

Dizabilitatea / incapaciatatea însumează un număr de limitări funcţionale. Ea poate fi cauzată de deficienţe (fizice, senzoriale sau intelectuale), de condiţii de sănătate (boli mintale/neuropsihice) sau de mediu. Acestea pot fi permanente sau temporare, reversibile sau ireversibile, progresive sau regresive.

Handicapul semnifică dezavantajul social rezultat din pierderea ori limitarea şanselor unei persoane de a lua parte la viaţa comunităţii, la un nivel echivalent cu ceilalţi membri ai acesteia. Handicapul descrie interacţiunea dintre persoana cu dizabilitate şi mediu.

Tulburările de dezvoltare reprezintă întârzierea, afectarea dezvoltării unui copil cauzate de diferite deficienţe, a existenţei unor limitări sau dizabilităţi. Procesul dezvoltării poate fi afectat şi de condiţii negative în mediul de creştere, de un mediu familial şi socio-cultural care împiedică dezvoltarea normală a copilului, îndeosebi la vârstele timpurii.

Normalizarea reprezintă un principiu potrivit căruia persoanele cu deficienţe au dreptul universal de a duce o viaţă cât mai normală posibil, asemenea semenilor din comunitate şi de a-şi păstra, pe cât posibil, o conduită personală faşă de normele culturale ale comunităţii. Această concepţie constituie una din premisele majore ale apariţiei învăţământului integrat şi, ulterior, a celui incluziv.

Asigurarea drepturilor egale este un alt principiu care presupune că necesităţile fiecărui individ precum şi ale tuturor indivizilor sunt de importanţă egală. Aceste necesităţi trebuie să stea la baza planurilor făcute de societate, iar utilizarea resurselor să se facă în aşa fel încât fiecare individ să aibă şanse egale de acces şi participare. **Egalizarea şanselor** reprezintă deci un proces prin care diversele sisteme ale societăţii şi mediului sunt puse la dispoziţia tuturor, inclusiv a persoanelor cu deficienţe.

Integrarea şcolară este un ansamblu de măsuri care se aplică diverselor categorii de populaţie şi urmăreşte înlăturarea segregării sub toate formele. Integrarea se poate aborda dintr-un sens larg, care vizează adaptarea oricărui copil la cerinţele şcolii şi un sens restrâns care vizează problematica şcolarizării unor copii cu cerinţe speciale, în contextul aplicării filosofiei normalizării – cuprinderea acestora în instituţii şcolare obişnuite sau în structuri şcolare cât mai apropiate de şcolile obişnuite. Această semnificaţie este corespunzătoare şi noţiunilor de educaţie integrată sau de învăţământ integrat.

Se distinge, în literatura de specialitate, o anumită procesualitate a integrării, prezentată de mulţi autori printr-o structură pe patru niveluri care se află în relaţii de interdependenţă:

- Integrarea fizică – are în vedere prezenţa unor copii cu deficienţe în grupe/clase de învăţământ obişnuit, cu scopul de reducere a distanţei dintre cele două categorii de copii. Acest lucru presupune mai degrabă utilizarea împreună a unor spaţii, echipamente, dotări decât activităţi comune şi interacţiune.
- Integrarea funcţională - sau pedagogică reprezintă participarea efectivă a copiilor cu deficienţe la un proces comun de învăţare cu ceilalţi copii din clasa obişnuită.
- Integrarea socială – presupune includerea copiilor cu deficienţe în activităţile desfăşurate în afara lecţiilor.
- Integrarea societală – poate apărea atunci când copilul sau persoana cu deficienţe integrată accede la un sentiment de apartenenţă şi participare deplină la viaţa societăţii, ceea ce presupune asumarea de roluri.

Educaţia (şcoala) incluzivă exprimă extinderea scopului şi a organizării şcolii obişnuite (transformarea acesteia) pentru a putea răspunde unei diversităţi mai mari de copii, în speţă copiilor marginalizaţi, defavorizaţi şi / sau excluşi de la educaţie. **Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi.** (MEN şi UNICEF, 1999).Adeziunea la educaţia/şcoala incluzivă pune în evidenţă necesitatea dezvoltării şcolii, pregătirea şi schimbarea de ansamblu a acesteia pentru a primi şi a satisface corespunzător participarea copiilor cu dizabilităţi, dar şi a altor grupuri marginalizate, în medii şcolare obişnuite, ca elemente componente ale diversităţii umane, cu diferenţele ei specifice.

Incluzivitatea educaţiei are ca obiectiv principal adaptarea şcolii la cerinţele speciale de învăţare ale copiilor şi adaptarea şcolii la diversitatea copiilor dintr-o comunitate, ceea ce presupune reforma şi dezvoltarea de ansamblu a şcolii.

Printre avantajele şcolii incluzive se semnalează şi optimizarea calităţii educaţiei oferite prin creşterea eficacităţii (în sensul măririi numărului de elevi care progresează corespunzător în şcoală).

Bibliografie:

Alois Gherguţ, 2005- Sinteze de psihopedagogie specială, Ed.Polirom

Dumitru Popovici : *“Învăţământul integrat şi/sau incluziv – De la segregare şi excludere la integrare şi incluziune şcolară”*

EDUCAȚIE PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. Înv. Preșc. Istrate Rodica
Școala Gimnazială ,,Sfânta Maria” Botoșani

Școala incluzivă reprezintă dezideratul instituțiilor de învățământ, este dorința continuă de a da șansă tuturor copiilor la o educație de calitate, având ca scop formarea viitorilor adulți ai societății.

Școala incluzivă are menirea de a le oferi tuturor elevilor șanse egale, oferind posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia, ținând cont de aptitudine și interesele acestuia. Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este un copil tipic sau atipic. Toți copiii au dreptul la educație, chiar dacă suferă de o deficiență, iar o separare a acestora ar duce la discriminare și marginalizare. Toți membrii din cadrul instituțiilor școlare trebuie să se ghideze după dezideratul comun al școlii incluzive, iar acest lucru poate fi văzut foarte ușor în modul de abordare la nivel de instituție școlară.

Epicentrul culturii școlare și dezvoltării strategiilor viitoare ale școlii trebuie să aibă la bază filosofia educației incluzive. Acest lucru poate lua naștere prin adoptarea unor strategi care să vizeze implicarea elevilor tipici și atipici în activități comune, ce au ca scop consolidarea relațiilor dintre aceștia. Personalul didactic din cadrul școlii incluzive trebuie să respecte cultura școlii și să fie un pilon pentru atingerea dezideratelor acesteia. Acesta trebuie să realizeze pentru fiecare elev, în parte, un plan de intervenție personalizat, acesta fiind întocmit pe baza rezultatelor făcute în urma evaluării inițiale făcute elevului de către cadru didactic și de către psihologul școlii. Adaptarea programelor și a sarcinilor de lucru trebuie să fie făcută pe baza planului de intervenție personalizat. Pentru a valoriza cât mai bine adevăratul potențial al fiecărui elev în realizarea PIP-ului este necesar să reformulăm componentele educaționale plecând de la obiective, scopuri, curriculum, resurse procedurale și ajungând până la relațiile dintre partenerii de lucru, mai precis în triada cadru didactic-elev-părinte.

Diversitatea, ca principiu, reprezintă dezideratul flexibilităţii şi toleranţei faţă de diferenţele fizice, socioculturale, lingvistice , psihologice existente între copii/elevi. Rolul şcolii este acela de a oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate.

Ca participant la procesul de învăţare-predare, fiecare elev aduce cu sine o experienţă personală, un stil de învăţare, un ritm personal de muncă, un mod propriu de abordare problemelor de viaţă, elementele contextului cultural căruia îi aparţine, etc.

Calitatea educaţiei se referă atât la identificarea acelor dimensiuni ale procesului didactic, ale conţinuturilor învăţării, cât şi la calităţi ale agenţilor educaţionali, care să sprijine învăţarea tuturor categoriilor de elevi, să asigure succesul, sa facă sistemul deschis, flexibil, eficient si efectiv.

Școala incluzivă pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică şi irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există personalități, grupuri diferite, motivații, rațiuni şi puncte de vedere diferite.

În opinia mai multor autori, promovarea educației incluzive/integrate în şcolile din sistemul de învățământ trebuie să aibă la bază următoarele principii-cadru:

- toți elevii au dreptul să participe la toate activitățile incluse în programa şcolilor obişnuite;

în timpul programului şcolar, personalul didactic şi de specialitate se va implica direct în susținerea pe toate căile a integrării maximale a elevilor cu cerințe educaționale speciale ;

- şcoala va trebui, printr-o serie de schimbări radicale în domeniul curriculumului, să vină în întâmpinarea tuturor cerințelor educaționale ale elevilor, fără a leza demnitatea şi personalitatea acestora.

În condițiile educației incluzive, clasele/grupele de elevi vor include copii apropiați ca vârstă şi nivel de experiența socioculturală. Aplicarea acestor principii în practica şcolii pentru diversitate presupune, din partea personalului didactic şi de specialitate, o serie de calități, cum ar fi :

- să aibă responsabilitatea recunoaşterii nivelului de competență profesională şi dorința de perfecționare a capacităților de lucru în condițiile educatiei integrate şi ale şcolii incluzive;
- să manifeste o atitudine critică şi constructivă, prin propuneri concrete şi realiste, în sprijinul includerii copiilor cu cerințe educative speciale în clasele unde îşi desfăşoară activitatea ;
- să demonstreze o implicare totală în procesul didactic, astfel încât să satisfacă într-o măsură cât mai mare cerințele educaționale ale elevilor din clasă ;

să trateze elevii cu demnitate şi respect şi să dea dovada de considerație față de situația particulară în care se află copiii cu cerințe educative speciale ;

- să aibă convingerea că educația integrată şi şcoala incluzivă presupun ca necesitate activitatea în echipe de specialişti (profesori, educatori, profesori de sprijin, consilieri şcolari, asistenți sociali, psihopedagogi specializați în activități cu diferite categorii de copii cu cerințe speciale).

Școala poate deține un rol major în păstrarea spiritului de libertate şi toleranță al tinerei generații. Într-o lume marcată de diferențe culturale şi lingvistice, şcoala trebuie să îi învețe pe tineri să conviețuiască într-o societate deschisă şi liberă, fundamentată pe autoritatea valorilor împărtăşite. Înțelegerea şi însuşirea concepției conform căreia interculturalitatea înseamnă demnitate şi respect acordate individului devine, astfel, o necesitate.

Oamenii ca ființe raționale pot dezvolta aceste valori numai folosindu-le, exprimându-le şi explorându-le împreună, ca membri ai unei comunități caracterizate prin diversitate. Valorile idealurilor democratice şi ale toleranței față de diferențe sunt mult mai usor de conştientizat atunci când sunt rezultate din experiență mai degrabă decât din instrucție formală. Cercetările din domeniul

ştiinţelor sociale demonstrează că tinerii expusi interacţiunilor interetnice au o mai mare capacitate de a identifica valorile comune între diverse grupuri, de a recunoaşte faptul că şi conflictele pot produce valori atunci când sunt abordate corespunzător şi de a se angaja mai activ în promovarea înţelegerii şi colaborării interetnice. Mai mult, aceştia demonstrează o implicare mai puternică în problemele comunităţii şi în acţiuni de voluntariat şi sunt mult mai dispuşi să-şi desfăşoare activitatea în medii sociale diverse din punct de vedere etnic.

În calitate de factor determinant al procesului educativ, şcoala trebuie să se orienteze nu numai către crearea cadrului adecvat în vederea auto-dezvoltării personale, dar şi către definirea unui mediu care să furnizeze o experienţă educaţională de cea mai înaltă calitate. O parte importantă a acestei misiuni este garantarea capacităţii elevilor de a percepe în mod coerent şi critic probleme complexe şi de a-şi aplica propriile cunoştinţe într-o lume în continuă schimbare. Pentru realizarea acestui ţel, elevii trebuie să depăsească simpla memorare a unor informaţii prestabilite într-un anumit domeniu şi să dezvolte o înţelegere integrată mai profundă a unor sisteme aflate în interacţiune complexă. Este esenţială în această privinţă abilitatea de a gândi profund, creativ şi din perspective diferite. Rolul şcolii este acela de a încuraja tinerii să articuleze şi să evalueze opinii, să asimileze date din multiple surse şi să emită judecăţi într-un mod inovativ şi modern. Este necesar să se creeze situaţii de învăţare care să-i angajeze pe elevi, să încurajeze discuţiile şi să faciliteze dezbaterile pentru a crea perspective multiple de abordare a diferitelor situaţii şi probleme.
va conduce la apariţia unor idei şi produse mult mai avansate decât în alte condiţii.

Deşi discuţiile în clasă şi lecturile abordate din diferite perspective pot îmbunătăţi calităţile sociale şi interpersonale, acestea sunt dezvoltate, interiorizate şi accentuate prin experienţe implicite de învăţare care pot apărea în contextul expunerii directe faţă de un cadru social divers. Nu este vorba numai de diversitate în sens structural şi demografic, dar şi de interacţiunile care facilitează schimbul de idei, experienţe şi perspective între grupuri diferite. Într-adevăr, tinerii expuşi mai mult acestui tip de diversitate demonstrează un nivel mai ridicat de constiinţă culturală şi rasială şi o mai mare deschidere către toleranţă şi provocare în sensul de motor al progresului.

Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice.

Modelul oferit de către părinți copiilor, îi vor învăța pe aceștia din urmă să fie sensibili și respectuoși cu ceilalți. Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va

determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate.

Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ai copiilor.

Școala incluzivă reprezintă dezideratul spre care tindem și sperăm să ajungem pentru a le putea oferi celor mici șanse egale și posibilitatea de a experimenta o educație de calitate care să le ofere șansa la o viață decentă și liniștită.

Bibliografie:

1. Bîrzea, C.(1982), La pedagogie du succes, P.U.F., Paris
2. Gherguţ, A. (2005), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Iaşi, Ed. Polirom.
3. Potolea, D., Neacşu, I., Iucu, R., Pânişoara, I.o., (2008), Pregătirea psihopedagogică, Manual pentru definitivat şi gradul didactic II, Iaşi, Polirom.
4. Savu-Cristescu, M., (2007), Rolul evaluării în creşterea performanţelor şcolare, Târgovişte, Ed. Bibliotheca.

MANAGEMENTUL CLASEI ÎN CONTEXTUL ABORDĂRII INTEGRATE ȘI INCLUZIVE: PROVOCĂRI ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU DIABET ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

PROF. MONICA TEODORA CĂRUNTU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ‘ TITU MAIORESCU’, BUCUREȘTI

Integrarea elevilor cu diabet în învățământul de masă poate fi o sarcină complexă și plină de provocări pentru toate părțile implicate. Diabetul este o afecțiune cronică care necesită o gestionare atentă și constantă, iar într-un mediu școlar aglomerat și solicitant, există numeroase aspecte de luat în considerare pentru asigurarea unei integrări reușite. În cele ce urmează, voi explora diversele provocări cu care se confruntă elevii cu diabet, familiile lor și cadrele didactice în acest proces.

Gestionarea tratamentului: Unul dintre cele mai mari provocări pentru elevii cu diabet este gestionarea tratamentului pe parcursul orelor de școală. Acest lucru implică monitorizarea regulată a nivelului de zahăr din sânge, administrarea insulinei sau a altor medicamente, precum și menținerea unui regim alimentar adecvat. Elevii pot întâmpina dificultăți în a-și găsi momentele potrivite pentru a mânca sau a-și administra medicamentele, mai ales dacă programul școlar este aglomerat sau dacă activitățile extracurriculare sunt implicate.

Reacții la insulină și niveluri ale zahărului fluctuante: Schimbările bruște ale nivelului de zahăr din sânge pot afecta starea de sănătate a elevilor cu diabet și pot duce la scăderea concentrației, slăbirea fizică sau chiar la stare de leșin. Pentru a evita aceste situații periculoase, este necesar ca personalul școlar să fie bine informat și să poată interveni în mod prompt în caz de urgență.

Conștientizarea și informarea în școală: Mulți elevi, cadre didactice și chiar personal medical pot avea cunoștințe limitate despre diabet și cum să gestioneze situațiile asociate. Prin urmare, este esențială creșterea gradului de conștientizare în școală cu privire la această afecțiune și instruirea adecvată a personalului pentru a face față cu succes provocărilor specifice.

Stigmatizarea și discriminarea: Elevii cu diabet se pot confrunta cu stigmatizarea și discriminarea din partea colegilor, care pot să nu înțeleagă pe deplin natura acestei afecțiuni și pot perpetua stereotipuri negative. Această stare de fapt poate afecta stima de sine a elevilor și poate duce la izolare socială.Prin urmare, dirigintele/învățătorul are cel mai important rol în prevenirea acestor situații prin metode și tehnici activ- participative , cum ar fi: jocul de rol, realizarea de proiecte în grup, utilizarea unor platforme online care permit lucrul în echipă (Quizziz, Canva, Flipgrid), realizarea de reviste școlare. Alte metode și strategii comprehensive care să implice atât educarea comunității școlare, cât și crearea unui climat de sprijin și înțelegere, pot fi: **campanii de sensibilizare**- organizarea de campanii și evenimente de sensibilizare în școală poate aduce atenția asupra importanței acceptării

și sprijinirii elevilor cu diabet. Aceste activități pot implica prezentări, concursuri de poster sau acțiuni caritabile pentru organizații care susțin persoanele cu diabet**; echipa de sprijin pentru elevi cu diabet**: înființarea unei echipe de sprijin formată din cadre didactice, personal medical și părinți poate fi de mare ajutor pentru gestionarea situațiilor specifice elevilor cu diabet. Această echipă poate colabora pentru a dezvolta planuri individuale de îngrijire și pentru a face față provocărilor care pot apărea în timpul orelor de școală; **modelarea comportamentelor pozitive**: cadrele didactice și adulții din școală ar trebui să servească ca modele de comportament pozitiv și sprijinitor față de elevii cu diabet. Aceste comportamente pot avea un impact semnificativ asupra elevilor și pot contribui la construirea unui mediu incluziv și acceptant.Impiedicarea stigmatizării elevilor cu diabet în școală reprezintă un obiectiv esențial pentru crearea unui mediu educațional incluziv și sigur.

Adaptarea programului educațional: Elevii cu diabet pot avea nevoie de adaptări ale programului educațional pentru a face față provocărilor lor specifice. De exemplu, pot avea nevoie de întreruperi pentru a-și administra insulină sau pentru a-și măsura nivelul de zahăr din sânge, iar acest lucru poate afecta ritmul general al clasei. Adaptarea programelor școlare pentru a ține cont de nevoile individuale poate fi o provocare logistică pentru cadrele didactice, însă cu înțelegere și profesionalism, orice cadru didactic poate manageria aceste situații delicate.

Coordonarea între școală, familie și personalul medical: Pentru a asigura o gestionare eficientă a diabetului la școală, este crucială o coordonare strânsă între elev, familie, personalul medical și personalul școlar. Comunicarea constantă și eficientă între aceste părți este esențială pentru a se asigura că elevul primește sprijinul și îngrijirea adecvată.

Alimentație și masă la școală: Menținerea unei alimentații sănătoase și regulate este importantă pentru elevii cu diabet. Cu toate acestea, în multe școli, opțiunile alimentare pot fi limitate sau să nu fie adecvate nevoilor lor specifice. Asigurarea unui meniu adecvat și sprijinirea elevilor să adopte obiceiuri alimentare sănătoase poate fi o provocare.

Activități fizice și sport: Participarea la activități fizice și sport este esențială pentru dezvoltarea echilibrată a elevilor. Cu toate acestea, elevii cu diabet pot avea restricții sau pot necesita ajustări speciale pentru a participa în condiții de siguranță. Găsirea unui echilibru între promovarea activității fizice și asigurarea siguranței elevilor reprezintă o provocare pentru școală.

În ciuda acestor provocări, integrarea elevilor cu diabet în învățământul de masă este esențială pentru asigurarea dreptului la educație al fiecărui copil. Prin conștientizare, formare, sprijin și colaborare între toți factorii implicați, se poate crea un mediu educațional incluziv și sigur, care să faciliteze succesul academic și dezvoltarea armonioasă a acestor elevi.

Bibliografie

Green A, Patterson CC. Trends in the incidence of childhood-onset Diabetes in Europe 1989-1998. Diabetologia. 2001;44:B3-B8.

Curtis JA & Hagerty D. Managing diabetes in childhood and adolescence. Canadian FamilyPhysician.2002; 48 (3):499-509.

Pek H, Yildirim Z, Akdovan T, Yilmaz S. Self esteem in Turkish diabetic children. J Pediatr Nurs 2002;17:279–282.

https://www.juridice.ro/458841/copii-cu-diabet-zaharat-tip-1-dreptul-lor-la-sanatate-dreptul-lor-la-viata-obligatii-pentru-autoritati.html

O ȘANSA EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE SI TOLERANȚĂ

ROȘU DIANA
LICEUL TEORETIC “NIKOLAUS LENAU”, TIMIȘOARA

Educația reprezintă o punte spre un viitor mai luminos și mai echitabil, iar diversitatea, incluziunea și toleranța sunt elemente cheie care ne pot ghida către această destinație. Într-o societate plină de diferențe culturale, etnice, sociale și de gen, este esențial să recunoaștem și să valorificăm această diversitate în cadrul sistemului de învățământ.

Prin promovarea diversității în educație, elevii sunt expuși la perspective diferite și la o gamă largă de experiențe, ceea ce îi ajută să devină cetățeni mai înțelegători și mai empatici. În același timp, incluziunea înseamnă să ne asigurăm că toți elevii se simt acceptați și apreciați în mediul școlar, indiferent de originea lor etnică, de apartenența religioasă sau de statutul socio-economic. Acest lucru necesită crearea unui mediu sigur și prietenos, în care fiecare individ să se simtă liber să-și exprime gândurile și ideile, fără teama de discriminare sau excludere.

Toleranța este, de asemenea, o componentă esențială a unei educații de succes într-o societate diversă. Prin promovarea toleranței, elevii învață să-și respecte și să-și accepte colegii, chiar și atunci când aceștia sunt diferiți de ei în ceea ce privește cultura, religia sau opiniile politice. Această capacitate de a accepta și de a coexista cu ceilalți contribuie la construirea unei societăți mai pașnice și mai armonioase.

În concluzie, educația prin diversitate, incluziune și toleranță este o oportunitate imensă de a construi un viitor mai bun pentru toți. Prin investirea într-un sistem de învățământ care să promoveze aceste valori, putem crea o societate mai echitabilă și mai înțelegătoare, în care fiecare individ să aibă șansa de a-și atinge întregul potențial și de a contribui la progresul comun.

Educația incluzivă și factorii incluziunii

P.I.P. Dobre Raluca
Școala Gimnazială Nr.142

Conceptul de ***educație incluzivă*** a apărut ca răspuns la abordările tradiționale și perimate, conform cărora anumite categorii de copii au fost excluși din școlile de masă din motivul dizabilității, dificultăților/ problemelor de invățare, vulnerabilității familiei sau din alte motive.

Conceptul incluziunii presupune acceptarea tuturor oamenilor, independent de diferențele dintre ei. Este vorba despre aprecierea persoanelor pentru ceea ce sunt și pentru competențele lor.

Conceptul **Educației Incluzive** s-a dezvoltat din cel al **integrării,** aplicat in perioada de tranziție la la noile viziuni asupra educației copiilor cu cerințe speciale. Identificarea/ constatarea diferenţelor specifice ambelor concepte oferă posibilitatea evidenţierii unor aspecte principial importante. Astfel, *integrarea* constă in asimilarea copilului in cadrul invățământului general, proces prin care se adaptează şcolii, in timp ce aceasta rămane, in cea mai mare parte, neschimbată, iar *incluziunea* presupune ca instituţiile şi sistemul educaţional, in general, să se schimbe şi să se adapteze continuu necesităţilor copiilor.

Şcoala modernă, menită să răspundă tuturor problemelor pe care le ridică educaţia generaţiilor contemporane de elevi, se adaptează din mers la cerinţele principiului egalităţii şanselor la educaţie pentru toţi copiii, principiu desprins din dreptul fundamental la educaţie.

Copii trebuie să-şi găsească echilibrul în marea familie a şcolii, aceasta având obligaţia de a-i integra în programul său, iar dascălii buni cunoscători ai naturii umane, sunt datori să găsească soluţii viabile pentru rezolvarea problemelor acestor copii, adoptând strategii decente, care să permită implicarea activă a lor în procesul formării propriei personalităţi, iar felul în care vor funcţiona relaţiile dintre învăţător şi colectivul de elevi care include şi elevii cu cerinţe speciale vor asigura rezultatele preconizate.

Teoria psihopedagogică actuală tinde să se îndepărteze de termenii care pot eticheta şi/sau stigmatiza copiii cu diverse probleme de dezvoltare şi/sau învăţare. Accentul se pune, de aceea, tot mai mult, pe necesităţile educaţionale individuale, iar atunci când sunt utilizaţi termeni uzuali, de circulaţie internaţională (deficienţă, incapacitate, handicap), aceştia sunt asociaţi permanent cu persoana, cu copilul (copil cu deficienţă sau ci dizabilitate şi nu deficient sau handicapat), ceea ce are o semnificaţie însemnată, întrucât primează calitatea de fiinţă umană.

O școala integrativă este :

- școala în permanentă schimbare și adaptare la nevoile copiilor
- cel mai eficient mediu de combatere a atitudinilor de discriminare

- comunitate interculturală primitoare și deschisa
- școala care-i valorizează în mod egal pe toți copiii, profesorii și părinții

Integrarea se bazează pe convingerea că adulţii lucrează în comunităţi incluzive, alcătuite din persoane de diferite rase, religii, aspiraţii, cu sau fara dizabilităţi. Tot aşa, indiferent de vârstă, copiii au nevoie să crească şi să înveţe în medii asemănătoare celor în care vor lucra ca adulţi, iar școala este principala instituție care trebuie să raspundă acestei nevoi.

Profesorul din școala integrativă va avea o serie de obiective de perfecționare și autoperfecționare profesională, cum ar fi :

- Să fie capabil să remarce punctele forte și interesele fiecărui copil şi să le utilizeze pentru motivarea interioară în procesul de educație.
- Să stie să stabilească obiective diferenţiate, adecvate elevului respectiv, ceea ce impune evaluare diferenţiată.
- Să formuleze aşteptări adecvate pentru fiecare elev, oricare ar fi capacităţile acestuia. Această abilitate a cadrului didactic permite tuturor elevilor să devină membri ai clasei şi ai şcolii.
- Să utilizeze un stil de predare bazat mai mult pe activităţi decât pe intervenţia de la catedră.

Competențele utile profesorului din școala integrative sunt:

- Să realizeze că răspunde de fiecare copil din clasă.
- Să cunoască diferite strategii de instruire şi să le folosească eficient.
- Să lucreze în echipă cu părinţii şi cu alți profesionisti care se ocupă de copil
- Să perceapă lucrul cu fiecare membru al clasei ca pe o oportunitate de perfecţionare profesională şi nu ca problemă pe care el sau alţii o au de rezolvat.
- Să fie flexibil şi să demonstreze un grad ridicat de toleranţă.

Modul în care profesorul realizează incluziunea în clasă, depinde, în mare măsură, de atitudinea lui faţă de copiii cu nevoi speciale şi de resursele disponibile pentru învăţarea acestora.

Școala are în vedere, pe lângă rolul de a asigura copilului cu nevoi speciale (CES) un program de lucru într-o clasă obişnuită şi următoarele variabile care influenţează procesul incluziunii:

- Vârsta apropiată a copiilor, fiind un criteriu important, atunci când se iau decizii în ceea ce priveşte abordarea copiilor în grup şi a structurii timpului de lucru;
- Participarea în comun la lecţii, se exprimă prin a fi acceptat şi inclus, este un proces care cere participare şi prezenţă fizică şi, contrar punctului de vedere al multor pedagogi, orice lecţie poate fi explicată oricărui copil, astfel încât, participarea lui la ore să capete sens. Fiind prezent în clasă, se crează ocazii de interacţiune de durată pentru elevul cu CES, care nu ar fi apărut dacă copilul ar fi fost în altă şcoală, dintr-o altă zonă a oraşului;

- Întemeierea prieteniilor şi înţelegerea dezvoltării. A vedea cum se comportă colegii de aceeaşi vârstă normali sau cu handicapuri, a afla ce le place celor diferiţi de el, la ce aspiră, a vedea cum se relaţionează adulţii (alţii dacât părinţii lui), a învăţa cum se face şi cum se desface o prietenie - sunt numai câteva elemente esenţiale.

Şcoala incluzivă valorifică interdependenţa, dar şi independenţa copiilor. Ea îşi valorizează elevii, personalul şi pe părinţi, fiind o comunitate a celor care învaţă. O şcoală incluzivă vede potenţialul fiecărui elev, considerându-l dotat într-un fel sau altul. De asemenea, şcoala incluzivă împărtăşeşte şi onorează diversitatea umană. Aici, atenţia se îndreaptă asupra modalităţilor de ajutorare a copiilor, venind în întâmpinarea nevoilor fiecărui elev din şcoală, astfel încât, acesta să se simtă binevenit şi valorizat. Un alt principiu al şcolii incluzive, este acela, că o predare bună este eficientă atunci când fiecare copil poate învăţa, dacă i se crează condiţiile necesare, dacă e încurajat şi dacă i se facilitează participarea la activităţi care au sens.

Fiecare școală care dorește să fie deschisă și flexibilă, prin aplicarea principiilor incluziunii, trebuie să demonstreze, prin managementul pe care îl propune, următoarele :

- înțelegerea reală și recunoașterea incluziunii ca o parte a politicilor de egalizare a șanselor persoanelor cu cerințe speciale, și nu ca o simplă plasare a copiilor împreună;
- recunoașterea legăturilor dintre educația incluzivă și valorizarea diversității umane prin promovarea unui etos școlar care valorizează toți copiii și familiile lor ;
- favorizarea unui climat de sprijin flexibil, oferirea unor răspunsuri adecvate cerințelor individuale prin oferta educațională a școlii ;
- susținerea implicării comunității locale în dezvoltarea programelor și a ofertelor educaționale pentru toate categoriile de elevi din școală ;
- favorizarea accesului personalului didactic la ocazii de dezvoltare profesională care să susțină/sprijine dezvoltarea practicilor incluzive.

NOILE FRONTIERE ALE EDUCAȚIEI

Ungureanu Lavinia
Școala Profesională Specială „Sfântul Stelian” Botoșani

Contextul actual a dus la apariția și fundamentarea unor teorii și practici referitoarea la integrarea și incluziunea școlară a tuturor categoriilor de elevi și conturarea ideii de școală pentru diversitate, au permis o abordare nouă a activităților de învățare în școală care necesită asigurarea șanselor egale de acces la educație pentru toți membrii unei comunități și satisfacerea cerințelor de instruire și educație în funcție de potențialul intelectual și aptitudinal al fiecărui elev inclus în programul educațional al unei școli.

Educația prin diversitate se referă la un proces educațional care recunoaște și valorifică diversitatea umană în toate formele sale. Aceasta include diversitatea culturală, etnică lingvistică, socio-economică, de gen, de vârstă, de abilități și de alte caracteristici individuale. Educația prin diversitate promovează înțelegerea, respectul reciproc, toleranța și includerea în comunitățile școlare și societate în general.

Educația prin diversitate nu este doar o chestiune de echitate și dreptate socială, ci și o resursă valoroasă pentru dezvoltarea personală și profesională a indivizilor și pentru construirea unei societăți mai armonioase și mai inclusive

Incluziunea școlară reprezintă un concept și un obiectiv educațional care vizează asigurarea accesului echitabil, participarea activă și succesul tuturor elevilor în mediul școlar, indiferent de diferențele lor individuale sau de abilități. Acesta se referă la crearea unui mediu educațional care să primească și să sprijine diversitatea, oferindu-le tuturor elevilor șanse egale de a învăța și de a se dezvolta.

Incluziunea școlară nu este doar un scop în sine, ci și un mijloc prin care se poate promova egalitatea de șanse și diversitatea în educație. Prin crearea unui mediu educațional care să valorifice și să sprijine diferențele individuale, școlile pot contribui la dezvoltarea personală și academică a tuturor elevilor.

Eficiența și reușita activităților didactice din școlile incluzive și integrarea școlară a copiilor cu CES sunt condiționate de unele aspecte:

- ***Diferențierea și adaptarea currriculumului școlar*** în funcție de categoria de copii și de cerințele specifice în învățare determinate de prezența unor deficiențe, aceasta presupune un curriculum individualizat pentru elevii cu CES și adaptarea conținuturilor prevăzute de programa școlară în concordanță cu cerințele educaționale individuale ale elevilor.

- ***Parteneriatul în predare*** - realizat de două sau mai multe cadre didactice care au în clasă elevi cu CES. Acest traseu se urmărește atunci când există obiective legate de integrarea în grupul școlar a elevilor cu CES și de valorizarea a acestora.
- ***Integrarea strategiilor incluzive și a metodelor de învățământ interactive în practica educațională*** pentru dezvoltarea capacităților cognitive, sociale, motrice afective necesare formării autonomiei personale și independenței copilului în relațiile cu cei din jur.
- ***Atitudine pozitivă de acceptare a elevilor cu CES*** din partea cadrelor didactice, a colegilor de clasă și al colectivului școlii.
- ***Formarea cadrelor didactice*** în ramura educației incluzive.
- ***Cooperarea cu familiile sau aparținătorii elevilor*** și responsabilizarea acestora în procesul instruirii.
- ***Asigurarea suportului logistic, material și financiar*** necesar școlilor pentru a susține integrarea școlară a elevilor cu CES.

Implementarea unei educații incluzive poate implica adaptarea programelor școlare, formarea cadrelor didactice în tehnici și strategii incluzive, facilitarea accesului la resurse și tehnologii asistive, dezvoltarea unor politici educaționale care să promoveze incluziunea și încurajarea colaborării între toți actorii implicați în procesul educațional. Este important să se sublinieze faptul că educația incluzivă nu se referă doar la elevii cu nevoi speciale, ci la toți elevii, recunoscând și valorizând diversitatea și potențialul fiecărui individ.

Accesul la o educație incluzivă de calitate este un obiectiv crucial pentru societatea modernă. Acest concept se referă la asigurarea ca toți elevii indiferent de originea lor socio-economică, apartenența la grupuri minoritare, dizabilități sau alte caracteristici, au posibilitatea să beneficieze de o educație de calitate într-un mediu care să îi susțină și să îi încurajeze

Bibliografie:

- Gherghuț Alois, Frumos Luciana, Educație incluzivă. Ghid metodologic, Ed. Polirom, Iași, 2019;
- Hoară Alina, Educație incluzivă. Importanța serviciilor suport oferite de CSEI-urile școlilor de masă în contextul educației incluzive, Ed. Tritonic, București, 2020;
- Gherghuț Alois, Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice, Ed. Polirom, Iași, 2023

DEZVOLTAREA APTITUDINILOR ELEVILOR PRIN CREAREA UNUI CLIMAT DE CREATIVITATE

Prof. înv. primar Tăbăcaru Janina Lăcrămioara
Şcoala Gimnazială nr.24 „Ion Jalea” Constanţa

Creativitatea este cea mai înaltă formă de manifestare a conduitei umane care implică antrenarea unei multitudini de factori subiectivi şi obiectivi. Este o capacitate foarte complexă care face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în plan social.

Conform lui Irwing Taylor, creativitatea se conturează pe 5 nivele: creativitatea expresivă, productivă, inventivă, inovativă şi cea emergentivă. Dintre acestea, cea care îi caracterizează pe elevii de vârste mici este creativitatea expresivă. Atunci când aceasta se manifestă, primordial este comportamentul copilului şi nu abilitatea sau calitatea produsului. Ea se manifestă liber şi spontan mai ales în construcţiile şi desenele copiilor, fiind o modalitate de dezvoltare a aptitudinilor creatoare.

Adesea ne întrebăm, însă, cum putem stimula genul acesta de manifestări, pentru a putea deveni cât mai frecvente şi mai productive în sensul dezvoltării aptitudinilor elevilor noştri.
În esenţă, trebuie să luăm în discuţie faptul că o componenta principală a creativităţii este imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă implicată este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări. Pornind de la acestă premisă, pentru a stimula aceste trei componente ale creativităţii, este esenţial să realizăm un climat de creativitate propice fiecărui elev. Un astfel de climat presupune prevederea de situaţii apte să stimuleze curiozitatea, confruntările, spiritul de investigaţie şi de căutare a unor soluţii originale, în cazul fiecărei personalităţi în parte.

Cum crearea aceluiaşi climat de creativitate pentru toţi elevii, nu poate fi stimulativ în cazul tuturor, o aborare eficientă a acestei problematici ar putea fi abordarea ei din perspectiva Teoriei Inteligenţelor Multiple. În 1985, Howard Gardner formulează Teoria Inteligenţelor, pornind de la ideea că inteligenţa este capacitatea de a rezolva probleme şi de a realiza produse în situaţii concrete de viaţă. Capacitatea cognitivă a omului este percepută ca un set de abilităţi, talente, deprinderi mentale cumulate în termenul “inteligenţe”. Orice persoană posedă fiecare dintre aceste inteligenţe într-o măsură mai mare sau mai mică, diferenţa constă în gradul lor de dezvoltare şi modul unic de combinare a lor. Gardner identifică 8 tipuri de inteligenţe: **lingvistică**, **logico- matematică**, **spaţial- vizuală**, **muzical- ritmică**, **corporal- kinestezică**, **naturalistă**, **interpersonală**, **intrapersonală**.

Pentru aplicarea teoriei inteligenţelor multiple în activitatea la clasă este importantă cunoaşterea profilului de inteligenţă al elevilor. Am încercat să-mi formez o imagine a nivelului

dezvoltării inteligenţelor elevilor prin administrarea unor teste, dar şi prin observarea în cadrul activităţilor desfăşurate. În funcţie de aceasta, am încercat să proiectez activităţi al căror conţinuturi să fie abordate prin intermediul unor sarcini corespunzătoare tipurilor de inteligenţe mai evidente în cazul fiecărui elev.

Pentru argumentarea celor afirmate, voi prezenta o serie de sarcini didactice care stimulează creativitatea fiecărui copil prin potenţarea inteligenţelor preponderente pe care le manifestă. Aceste sarcini oferă posibilitatea aprofundării unor concepte sau formarea unor competenţe specifice diferitelor arii curriculare la clasa I. Am ales ca punct de plecare conţinuturile „Fenomenele naturii” şi „Anotimpurile (primăvara)”.

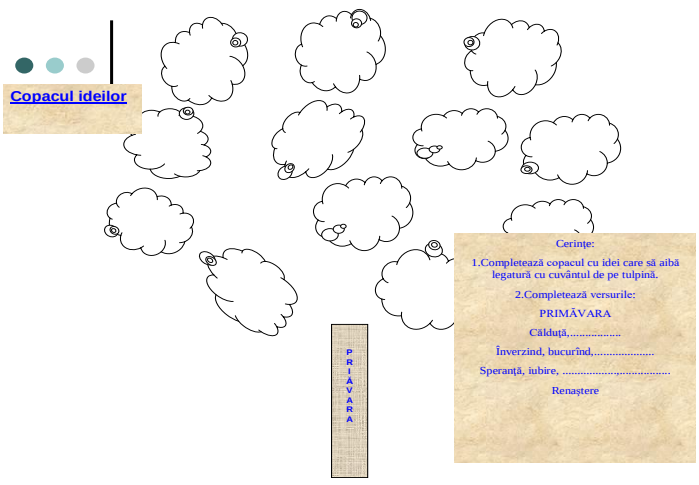
Pentru elevii a căror inteligenţă pregnantă a fost **Inteligenţa verbal lingvistică**, cei care dispun de capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul codului lingvistic, sarcinile au fost:

- FENOMENELE NATURII

  Realizează un desen cu un fenomen al naturii şi alcătuieşte o poezie despre el.
- ANOTIMPURI:

  1. Completează ”Copacul ideilor”

  2. Completează poezia cu cuvintele care lipsesc

În cazul celor cu **Inteligenţă logico- matematică**, elevi cu capacitatea de a opera cu modele, categorii, relaţii, de a grupa, ordona şi interpreta date, sarcinile au presupus:

- FENOMENELE NATURII

Realizează un desen cu un fenomen al naturii şi alcătuieşte o problemă care să se rezolve printr-o operaţie de scădere, în legătură cu acest fenomen.

- ANOTIMPURI:

  1.Ordonează crescător imaginile după numărul florilor de primăvară:

  2.Scrie o problemă care să se rezolve prin adunare după imaginile de mai jos, apoi rezolvă.

1.Ordonează crescător imaginile după numărul florilor de primăvară:

2.Alcătuiește o problemă care să se rezolve prin adunare după imaginile de mai jos, apoi rezolvă.

Elevii a căror inteligenţă predominantă este **Inteligenţa spaţial- vizuală**, cei ce au capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul reprezentărilor spaţiale şi a imaginii, au avut de rezolvat sarcinile:

- FENOMENELE NATURII:

  Realizează pe o planşă Calendarul naturii, pe o perioadă de o săptămână, cu simboluri decupate.

- ANOTIMPURI:

  1. Alege dintre figurinele din plic pe cele care aparţin anotimpului primăvara şi realizează cu ele un colaj pe planşă

  2. Completează planşa cu alte elemente, alcătuind o imagine de primăvară. Foloseşte creioanele colorate.

Pentru cei la care domină **Inteligenţa muzical- ritmică**, elevii cu capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul ritmului şi melodiei, sarcinile au fost:

- FENOMENELE NATURII:

  Realizează un desen cu un fenomen al naturii şi inventează un cântecel despre el.

- ANOTIMPURI:

1.Citeşte cu atenţie poezia, apoi răspunde la întrebări:

- Ce anotimp a sosit ?
- Ce păsări se văd pe rămurele ?
- Ce fac fluturii ? Dar albinele ?

2.Încearcă să “cânţi” versurile acestei poezii.

Grupul copiilor cu **Inteligenţă corporal- kinestezică**, aceia care dispun de capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul mişcării, primeşte ca sarcini:

- FENOMENELE NATURII:

  Alege un fenomen al naturii pe care să-l imiţi, iar colegii să ghicească.

- ANOTIMPURI:

1.Notaţi cu X activităţile de primăvară:

- Văruim trunchiul copacilor.
- Culegem strugurii din vii.
- Legăm viţa-de- vie de araci.
- Arăm câmpurile.
- Culegem fructele din livezi.
- Punem seminţe în pământ pentru a obţine noi plante.

2. Mimaţi, pe rând, câte o activitate din cele enumerate mai sus, iar colegii vor ghici.

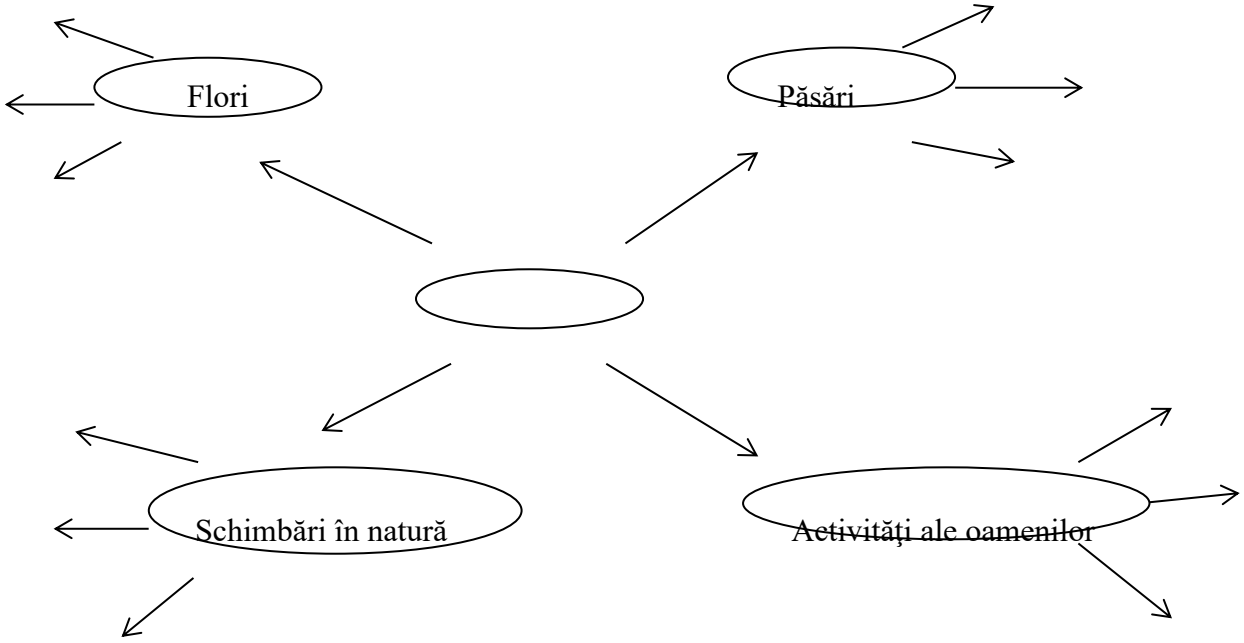
Elevii care se bazează pe **Inteligenţa naturalistă**, cei cu capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul clasificărilor şi reprezentărilor din mediul înconjurător, au de rezolvat sarcinile:

- FENOMENELE NATURII:

  Alege un fenomen al naturii, apoi realizează o planşă cu imagini ce reprezintă pagubele ce le aduce acesta în viaţa oamenilor.

- ANOTIMPURI:

  1.Completează “ciorchinele”

  2.Desenează simbolurile pentru Calendarul naturii în zilele cu:

  - soare cu nori
  - vânt
  - soare
  - ploaie

  Pentru cei care au ca dominantă **Inteligenţa interpersonală**, care au capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse prin cunoaşterea şi interacţiunea cu ceilalţi, sarcinile au fost:

- FENOMENELE NATURII:

  Realizează un desen cu un fenomen al naturii şi formulează 5 întrebări pe care i le-ai adresa dacă ai putea să stai de vorbă cu el.

- ANOTIMPURI:

  1.„ Scaunul intervievatului”:

  Alegeţi fiecare câte un personaj al cărui rol îl veţi juca, apoi veţi răspunde la întrebările colegilor adresate acestui personaj.

2.Notaţi 3 propoziţii prin care încercaţi să-l convingeţi pe Căpcăunul care a răpit-o pe Primăvară, să o elibereze. Explicaţi-i de ce au nevoie oamenii de Primăvară.

Elevii care dispun cu preponderenţă de **Inteligenţa intrapersonală**, aceia care au capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse prin cunoaşterea de sine, au avut sarcinile:

- FENOMENELE NATURII:

Realizează un desen cu un fenomen al naturii al cărui rol ai putea să-l joci şi scrie o listă cu lucrurile bune pe care le aduci pe Pământ.

- ANOTIMPURI:

1. Ce ai face dacă ai fi un ghiocel ?
Ce ai face dacă ai fi o albinuţă ?
Ce ai face dacă ai fi un copac înflorit ?

2. Dacă eşti acest personaj, spune ce îţi place şi ce nu îţi place în legătură cu felul în care se poartă oamenii cu tine.

Multe dintre sarcini au fost concepute utilizând metode de gândire critică, ceea ce le-a făcut să devină şi mai atractive pentru elevi. În acelaşi timp, forma de joc în care au fost prezentate copiilor,dar şi modalitatea de adaptare a lor la profilul de inteligenţă al fiecăruia dintre ei, au reprezentat condiţiile favorabile pentru ca elevii să se simtă creativi, indiferent de tipul de produse create. Aşadar, modul de implicare al elevilor în rezolvarea sarcinilor, cât şi rezultatele actului lor creativ, au fost minunate.

BIBLIOGRAFIE:

- * * * *Diversitate în învăţare- Teoria inteligenţelor multiple*- suport de curs- CCD Galaţi, 2002,
- Moldoveanu, M., *Mentalitatea creativă – perspectivă psihosociologică,* Editura Coresi, Bucureşti, 2002,
- Moraru, I. – *Psihologia creativităţii*, Ed. Victor, Bucureşti, 1997,
- Roco, M. – *Creativitate şi inteligenţă emoţională*, Ed. Polirom, Iaşi, 2004,
- Zlate, M., - *Psihologia mecanismelor cognitive*, Ed. Polirom, Iaşi, 2003.

PROF . Pop Alina Livia
COLEGIUL NAȚIONAL ONISIFOR GHIBU – ORADEA

Motto: „Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze”. (Maria Montessori – „Descoperirea copilului”)

Fiind o societate de tranziție între cea „industrială a celui de-al Doilea Val și cea tehnotronică a celui de-al Treilea Val” (Alvin Toffler, apud V. Lazăr, A. Cărășel, Psihopedagogia activităților extracurriculare), lumea în care trăim se bazează pe relațiile sociale care constituie fundamentul celei de mâine. Astfel, pentru a crea un climat psihologic sănătos este imperios necesar să ținem cont de trei elemente care își pun amprenta asupra fiecărui individ: nevoia de comunitate, de structură și de sens. Studiile de psihologie socială au atras atenția asupra faptului că societatea trebuie să genereze individului în mod constant un sentiment al apartenenței la comunitate pentru a putea rezista provocărilor. Izolarea socială este o racilă care nu ține cont de vârstă, poziție socială, nivelul de inteligență sau cetățenie, ci se manifestă încă din copilărie,

Singurătatea socială reprezintă o formă acută de maladie comunitară, cu efecte diferite la nivel macrosocial. Unii oameni încearcă să depășească problema prin achiziționarea unor animale de casă, prin dependența de imagine (TV, Internet) sau de droguri (tutun, alcool, droguri medicale și nonmedicale).

Datorită variatelor moduri de răspândire din societatea contemporană, singurătatea socială tinde să devină experiență colectivă. Ea a condus la destabilizarea sistemului școlar românesc din cauza ridicării zidului de necomunicare dintre părinți și copii, dintre profesori și elevi, dintre elevi, a lipsei de coerență în ceea ce privește viitorul, a accentuării deosebirilor dintre oameni (nu au aceleași interese, valori, gusturi, apare competiția, dispar compasiunea și întrajutorarea).

Întrucât rolul familiei în educarea propriilor odrasle a scăzut vertiginos, acestea trebuie stimulate să o facă, chiar să se implice mai mult în activitățile școlare.

Unității de învățământ îi revine rolul de a crea acel sentiment al apartenenței la grup prin crearea unor activități specifice, care să evidențieze atât rolul elevului, cât și pe cel al clasei ca sintalitate. Putem în acest fel marșa pe ideea că fiecărui membru al unui grup de elevi îi revine sarcina de a fi responsabil pentru ceilalți.

Deoarece oamenii primesc influențe educative din multiple direcții, activitățile formale (instituționalizate) trebuie conjugate cu cele nonformale (extrașcolare) și cu cele informale (difuze)

pentru a-și dovedi eficiența. Deși educația formală se situează pe primul loc, cea nonformală are o acțiune mai evidentă în momentul în care educabilii ajung la autoeducație.

Educația nonformală a primit de-a lungul timpului o serie de definiții, dintre care reținem că ea constituie „ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic sau/și extrașcolar” (S. Cristea, Dicționar de pedagogie) văzut ca „o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal” (G. Văideanu, Educația la frontiera dintre milenii).

Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli și principii pentru a desfășura activități nonformale de calitate. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale. Nu exclud efortul elevilor și sunt atractive datorită formelor lor variate (cercuri de lectură, sportive, cultural-științifice, întâlniri cu scriitori, cluburi de știință, serbări școlare, drumeții, excursii, tabere, expediții, școala de weekend, concursuri, vizionări de spectacole, vizite la muzee, biblioteci etc.). De regulă, activitățile au loc în școală și sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiții culturale/sportive, sesiuni de comunicări științifice, comemorări sau festivități, olimpiade etc. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opționale, cunosc modalități diferite de finanțare, nu presupun acordarea de note și evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, presupun un demers cross-/ trans-/interdisciplinar, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile socioculturale sau politice. Conținutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

Valențele educative ale activităților nonformale reliefează relația mai destinsă, mai apropiată dintre educator și educat. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan și liber. Adultul nu își impune punctual de vedere, cel mult sugerează, cooperează și îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activități. ~n prim-plan se află educabilul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru ca elevul să își poată valorifica abilitățile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilității. Paleta de strategii didactice variate oferă elevului șansa de a acumula experiențe de viață prin contactul nemijlocit cu oamenii, cu fenomenele de cultură materială și spirituală. Educatul devine resursă, producător, lider de opinie, cu alte cuvinte, participant activ la propria învățare.

În vederea creșterii interesului școlarilor pentru cunoaștere și a dezvoltării unor trăiri emoționale autentice, activitățile nonformale trebuie să țină cont de interesele, înclinațiile, preocupările, preferințele elevilor.

Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonală și socială, activitățile nonformale, ca și cele formale, se adaptează cerințelor individuale ale elevilor, potențialului acestora.

Nu putem nega valențele psihologice ale educației nonformale: individul se adaptează mai ușor cerințelor ulterioare ale societății, observându-se schimbări la nivelul vieții de familie, a pieței forței de muncă, a comunității, a societății multiculturale și a globalizării.

Școala din zilele noastre nu poate ignora experiențele acumulate de elevi în cadrul acestor activități. Ca și educația formală, cea nonformală urmărește formarea unor comportamente propice învățării continue, chiar și prin mijloace proprii, achiziționarea unui volum de informații și transferarea lui în diverse domenii ale cunoașterii, dezvoltarea gândirii critice, multiplicarea experiențelor pozitive.

În ultimul timp, constatăm o tendință de apropiere între educația formală și cea nonformală: prima tinde să devină tot mai flexibilă, mai adaptată nevoilor și motivațiilor specifice educabililor, în vreme ce a doua se organizează din ce în ce mai riguros, urmărește o cât mai explicată recunoaștere publică, folosește metode deja probate și recunoscute de specialiști, urmărește asigurarea unei anumite calități.

Cu toate acestea, educația nonformală își are rolul ei, sprijinind eforturile celor care doresc sporirea coerenței procesului instructiv-educativ: educația permanentă și orientarea prospectivă a educației.

Bibliografie

1.Cucoș, C., 1998,Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași

2.Cerghit,I.,2006, Metode de învățământ**,** Ed.IV, Editura Polirom, Iași

STRATEGIILE ŞI METODELE CENTRATE PE ELEV – SOLUŢIA PENTRU DIFERENŢIEREA ÎNVĂŢĂRII

Prof. Liliana Bulug
Colegiul Naţional Catolic “Sf. Iosif” Bacău

Fiecare copil este unic şi îşi are propria sa valoare, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învăţare şcolară. Recunoaşterea drepturilor egale pentru toţi oamenii, în general şi pentru toţi copiii, în mod special, fără discriminare, subliniază faptul că nevoile fiecăruia sunt la fel de importante.

Tendinţa de a crea şi sprijini cadrul necesar integrării sociale a copiilor cu dizabilităţi este activă, eficientă, argumentul suprem constituindu-l beneficiile psihosociale ale incluziunii, aceasta facilitând asumarea de roluri sociale proprii în comunitate şi stabilirea de relaţii sociale.

Cercetarea a confirmat faptul că elevii cu nevoi speciale beneficiază de pe urma plasării în clase eterogene. Totuşi, oferirea unui mediu de instruire adecvat pentru toţi elevii poate fi o provocare pentru profesorii care se confruntă cu elevi cu diverse cunoştinţe şi abilităţi. Predarea prin proiecte oferă oportunităţi pentru diferenţierea instruirii în vederea susţinerii învăţării elevilor cu nevoi speciale. Proiectele de asemenea le permit să-şi dezvolte forţele şi să-şi pună în aplicare creativitatea referitor la materiale şi produse care îi interesează.

Elevii cu nevoi speciale, în special cei cu dificultăţi de învăţare, deşi au o inteligenţă normală, au dificultăţi în ceea ce priveşte cititul, scrisul, argumentarea, aducerea aminte sau organizarea informaţiilor. Câteva strategii s-au dovedit a fi eficiente la instruirea elevilor cu nevoi speciale. Toţi elevii beneficiază de majoritatea acestor strategii.

Colaborarea este o abilitate a secolului XXI necesară pentru succesul în viaţă. Atunci când elevii cu nevoi speciale lucrează la proiecte cu grupuri de perechi, gradul lor de învăţare creşte în mai multe moduri. În primul rând, activităţile bine structurate expun elevii cu dificultăţi de învăţare la strategiile de învăţare ale perechilor lor şi îi ajută să înveţe unii de la alţii. Activităţile de grup precum mozaicul le permite tuturor elevilor să devină “experţi” într-un anumit domeniu care poate ajuta la dezvoltarea auto-eficacităţii şi auto-respectului. Suplimentar, când elevii primesc instrucţiuni despre cum să se sprijine unul pe altul la învăţat, grupele mici pot fi locuri sigure pentru elevi să pună întrebări clarificatoare şi să primească ajutor când au nevoie.

Deoarece familiile îşi mută domiciliile peste tot în lume, din ce în ce mai mulţi profesori ai secolului XXI se confruntă cu un număr semnificativ de elevi care nu sunt vorbitori ai limbii oficiale din ţara în care aceştia locuiesc. Proiectele sunt ideal concepute pentru a dezvolta cunoştinţele şi abilităţile elevilor, sprijinindu-i în învăţarea unei noi limbi. Predarea elevilor de limbă minoritară prin activităţi bazate pe proiecte reflectă teoria solidă despre cum învaţă copiii o nouă limbă.

Elevii nu pot renunţa la a studia ştiinţa, matematica, ştiinţele sociale şi studiul limbii, respectiv dezvoltarea vorbirii, până în momentul în care învaţă limba de bază. Cunoştinţele privind conţinutul acestor materii trebuie să crească în continuare pe măsură ce învaţă să comunice. Elevii avansaţi răspund bine la sarcini provocatoare care necesită soluţionarea problemelor şi o gândire avansată. Proiectele ideale “permit oportunităţi multiple pentru construirea de cunoştinţe prin întrebări, discuţii şi argumente” (Watters, 2000). Prin aplicarea conţinutului şi a aptitudinilor pe care le-au învăţat problemelor complexe adecvate nivelului şi experienţei lor, elevii obţin autonomie şi încep să gândească ca matematicienii, istoricii, oamenii de ştiinţă şi scriitorii.

Activitatea în cadrul sarcinilor care necesită eforturi cognitive construieşte o atitudine pozitivă faţă de învăţătură şi creşte motivaţia intrinsecă. Mai mult, succesul obţinut în probleme dificile creşte auto-eficacitatea şi auto-respectul care încurajează pe mai departe asumarea riscurilor (Watters, 2000).

Studiile de specialitate arată că pentru fiecare caz în parte se impun strategii şi metode diferenţiate. Nu există o soluţie comună dar există anumite tehnici care asigură diferenţierea în procesul de predare-învăţare.

Iată câteva din modalităţile de verificare a realizării diferenţierii:

- Îmi studiez elevii ca să stabilesc domeniile lor de interes
- Permit elevilor mei să sugereze sarcini alternative, echivalente celor pe care le dau eu.
- Dau activităţi alternative şi suplimentare elevilor interesaţi.
- Ofer elevilor materiale pe nivele diferite de dificultate, inclusiv materiale audio, în diferite limbi.
- Elevii mei învaţă ascultând, privind, construind, citind, prin scris, prin interacţiunea cu alţii, prin intermediul artelor.
- Ofer instrucţiuni explicite în ceea ce priveşte aptitudinile, precum stabilirea obiectivului, planificarea proiectului, auto-evaluarea şi evaluarea, pentru a încuraja auto-direcţionarea şi independenţa.
- Ofer elevilor centre pentru a explora diferite subiecte individual sau în grupe mici.
- Elaborez sarcinile de îndeplinit astfel încât elevii să poată arăta ce au învăţat.
- Îmi organizez elevii în grupe mici pentru a discuta idei şi a îndeplini sarcinile.
- Ofer elevilor oportunităţi să folosească tehnologie avansată singuri sau în grup.
- Grupez elevii aleatoriu sau las elevii să-şi aleagă grupele.
- Grupez elevii după nevoi sau abilităţi sau grupez elevii strategic, pentru a crea grupe diverse.
- Folosesc resurse disponibile, oameni şi materiale, pentru a îndeplini eficient şi efectiv nevoile tuturor elevilor.

Bibliografie:

1. *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale: strategii de educaţie integrata* / Alois Gherguţ. - lasi: Polirom, 2001
2. Cursul Intel-Teach – *Instruire în societatea cunoaşterii*, proiect cofinanţat din F.S.C prin P.O.S.D.R.U 2007-2013
3. *Special teaching in higher education* - Successful strategies for access and inclusion/ Stuart Powell - Taylor & Francis e-Library, 2005.
4. Commonsense Methods for Children with Special Educational Needs - Strategies for the Regular Classroom /Peter Westwood -Taylor & Francis e-Library, 2004.

Autismul- o problemă reală
- moduri de abordare-

Prof. înv. Primar: Vătafu Carmen Luiza
Scoala Gimnazială TITU MAIORESCU, București, Sector 1

Autismul poate prezenta multe provocări în viața de zi cu zi a unui copil, a unui părinte, dar și a unui cadru didactic. În special, poate avea un impact asupra modului în care interacționează un copil autist cu sistemul de predare, cu colegii săi, cu profesorii săi în sala de clasă și în școală. Poziția de profesor îți oferă ocazia perfectă de a-i ajuta să depășească aceste bariere, să se integreze, să nu îi fie teamă să se exteriorizeze și să-și exprime sentimentele și ideile și să profite la maximum de educația pe care sistemul o oferă.

Un mediu de clasă neprietenos pentru autism poate dezavantaja enorm copiii autiști. În special, le poate provoca dificultăți în învățare, relaționare, exteriorizare și în gestionarea vieții de zi cu zi. În plus, aceste probleme pot avea un impact durabil asupra lor și de foarte multe ori ireversibil.

Integrând stiluri adecvate de învățare a autismului și ameliorând orice disconfort în clasă, le vei permite copiilor autiști să participe la o învățare mai confortabilă și să devină mai pregătiți pentru viitorul lor.

Copilul autist are nevoie de întreaga susținere a unui cadru didactic, dar și a colectivului de elevi în care este integrat, pentru a crea mediul ideal pentru acesta. Trebuie avute în vedere următoarele:

- fixarea unei rutini previzibile și stabile;
- mediul din clasă să fie unul reconfortant, iar pentru aceasta cadrul didactic trebuie să știe care sunt sensibilitățile lui, cum reactionează la anumite sunete și la atingerea anumitor materiale;
- eliminarea sau reducerea oricărui stimul din mediul înconjurător care îi poate produce anxietate;
- luarea în considerare cu atenție a tuturor cuvintelor pe care le folosește în comunicarea cu el și modul de structurare a propozițiile, conferindu-i confort emoțional în comunicare, fixarea la nivel vizual a unei legături strânse cu acesta. Enunțurile trebuie să fie simple, scurte, cu grad redus de dificultate;
- copilul autist poate dezvolta interese pentru anumite obiecte, lucruri, animale. Odată descoperite aceste interese, cadrul didactic le poate integra foarte ușor în lecțiile de predare a matematicii în probleme care conțîn aceste puncte de interes sau în predarea ortografiei;
- nu contrazice niciodată un copil autist pe punctele lui de interes, ci încurajează-l. Astfel succesul este garantat, iar starea lui emoționala este foarte bună;

- pentru a sprijini pe deplin copilul la școală și în afara acesteia, cadrul didactic ar trebui să se coordoneze cu părinții și să le împărtășească acțiunile lui de acomodare a copilului lor. Împreună pot sugera intervenții care au funcționat acasă sau invers în școală pentru a le integra acasă în rutina lor.

Persoanele cu autism sunt diferite în ceea ce privește punctele lor forte și slăbiciunile. Copiii cu autism sunt foarte buni în materiile fixe, mai ales matematica. Sunt capabili să facă conexiuni rapide și greoaie și corecte într-un timp extrem de scurt. Ei învață diferit, motiv pentru care părintii și profesorii se confrunta cu numeroase provocări. Pentru a învăța matematica, ei au nevoie că dascălii să o facă interactivă și foarte distractivă. Introducerea punctelor de interes în învățarea matematicii garantează cu siguranță reușită. De exemplu, dacă îi plac ursuleții, atunci încearcă să legi cât mai multe conținuturi de aceștia. Apreciază fiecare reusită a lui, deoarece este sensibil la felicitări și aprecieri, astfel îi dezvolți aviditatea pentru învățare și păstrarea motivării în același timp. Astfel nu li se vă mai părea dificil studiul, ci îl vor asocia cu ceva pozitiv, plăcut și care dă rezultate.

Instrucțiunile trebuie să fie scurte și concise, deoarece au nevoie de timp pentru a procesa ceea ce li se transmite. Te gândesti la ei în predare că la niște copii care învață pentru prima dată o limba străînă. Cu cât sunt mai ușor de reținut, cu atât mai bine. De asemenea, trebuie însoțite de imagini, de cele mai multe ori.

Susținerea unui copil autist în clasă nu este ușoară, dar este una valoroasă și incredibil de satisfăcătoare. Ajutarea copiilor autiști să se implice pe deplin în învățare nu numai că face experiența lor educațională mai pozitivă și mai benefică, ci și deschide calea lor către un viitor în care își pot atinge întregul potențial cu încredere în cei din jur.

DIVERSITATEA, INCLUZIUNEA ȘI TOLERANȚA - ELEMENTE-CHEIE ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

Mărgărint Adina Elena
Colegiul Național „Frații Buzești”

Educația poate fi definită ca un proces prin care se dobândesc cunoștinte, abilități, valori și comportamente, pregătind elevii pentru viața profesională, civică și personală. Acest proces nu se raportează doar la instruirea academică din cadrul unităților școlare, ci include și formarea unei experiențe de învățare prin intermediul activităților zilnice, interacțiunilor sociale și mediilor non-formale.

Scopul principal al educației este dezvoltarea pe toate planurile. Aceasta se bazează pe contopirea evoluției intelectuale cu cea emoțională și socială, contribuind la formarea adultului care va reprezenta un aport pozitiv pentru societate.

Dreptul la educație este recunoscut ca fiind un drept fundamental al individului. Fiecare persoană, indiferent de religie, naționalitate, apartenență sau nivel de dezvoltare, are dreptul la o educație echitabilă, accesibilă și lipsită de orice formă de discriminare. Pe aceste considerente, este important ca educația să interconecteze trei concepte: diversitatea, incluziunea și toleranța.

Diversitatea în sistemul educațional oferă posibilitatea unei duble interpretări:

Pe de o parte, diversitatea se referă la obligativitatea acceptării aspectelor distincte care formează profilul elevului și responsabilitatea de a-i oferi sentimentul de apartenentă și de egalitate. Aceasta constituie o mare problemă, având în vedere că reprezintă principalul factor al bullying-ului. În acest sens, școala trebuie găsească modalități prin care să determine elevii să conștientizeze faptul că „diferit”, nu înseamnă „greșit”. În acest demers, este necesar ca atenția să se concentreze pe identificarea și aplicarea diverselor strategii care să faciliteze comunicarea și incluziunea.

Pe de altă parte, diversitatea trebuie să se reflecte în întregul proces didactic, acesta adaptându-se la nevoile elevilor și urmărind oportunitatea de a aduce împreună perspective, experiențe și culturi variate, contribuind astfel la un mediu educațional bogat și dinamic. Numai în acest fel, elevii vor deveni mai deschiși, mai implicați și mai adaptați.

În fond, ambele interpretări ale diversității în sistemul educațional conduc spre un rezultat comun, incluziunea. Incluziunea se referă la procesul de creare a unui mediu primitor, în care toți oamenii se simt acceptați, respectați și bineveniți, indiferent de aspectele care îi diferențiază. Acesta implică eliminarea barierelor și discriminării, în vederea facilitării contribuției egale a tuturor membrilor care formează un colectiv.

Toleranța, respectul și acceptarea contribuie semnificativ la asigurarea funcționalității acestui proces de incluziune, un proces activ și continuu. Aceasta este singura modalitate prin care diversitatea poate fi valorificată în sistemul educațional.

Este obligatoriu ca aspectele enumerate anterior să fie considerate elemente-cheie, implicând recunoașterea și respectarea diferențelor dintre oameni, chiar și atunci când pot părea străine sau neobișnuite.

O educație care respectă principiile de bază ale incluziunii, toleranței și diversității aduce multiple beneficii în cadrul sistemului educațional. Înțelegerea reciprocă, cooperarea și respectul însumează valorile unui mediu în care elevul își poate atinge adevăratul potențial. În vedere incluziunii, proiectul educațional s-a dovedit întotdeauna a fi o bună practică.

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ:

PROIECT EDUCAȚIONAL

„LITERATURA ÎN SINTONIE CU TRADIȚIA, RELIGIA ȘI CULTURA”

1.Argument:

Fiecare sărbătoare reprezintă un prilej care permite cadrelor didactice să îndrume elevii spre a deschide ușa sensibilităților literare și să păsească spre unuiversul fascinant pe care acesta îl conturează. Literatura română nu este străină de elemente de cultură, religie și tradiție, căci scriitorii noștri au conservat aceste valori naționale, integrându-le în operele lor.

În aceste vremuri orientate spre o modernizare rapidă, păstrarea tradițiilor și a datinilor românești se afla pe o pantă descendentă, căci de la an la an, românii respectă obiceiurile tot mai puțin. Dispariția acestora ar reprezenta o adevărată pierdere, având în vedere că acestea constituie zestrea oferită de strămoșii nostri, ce se cere și merită să fie păstrată și promovată.

2.Scop și obiective educaționale - Acestă activitate urmărește colaborarea elevilor, incluziunea celor mai puțin activi și a celor cu ritm lent de învățare, apropierea acestora de valorile culturale și tradiționale ale poporului român, dar și de literatura română, ajutându-i să descopere că acestea reprezintă o cheie menită să deschidă un univers nebănuit, plin de lucruri interesante și valoroase. Astfel, activitatea va contribui la stimularea interesului pentru lectură și dorință de conservare a datinilor tradițional românești, la procesul de dezvoltare al elevilor, concentrându-se pe următoarele obiective educaționale: dezvoltarea abilităților de cercetare, dezvoltarea abilității de comunicare, dezvoltarea abilității de lucru în echipă, dezvoltarea abilităților creativ-artistice, stimularea interesului pentru lectură și descoperirea identității naționale în oglinda textelor.

3. Descrierea activității - Activitatea le va fi prezentată elevilor și se vor distribui sarcinile de lucru

Prima sarcină:

Elevii vor fi organizați pe grupe(4 elevi), dezvoltându-se astfel abilitățile de comunicare și lucru în echipă. Fiecare grupă va primi o regiune a țării (Oltenia/Ardeal/Banat/Maramures/Moldova). Elevii vor cerceta și vor „culege” informații despre datinile și obiceiurile practicate în regiunile date, în contextul sărbătorilor de iarnă, apoi le vor prezenta în fața colegilor.

A doua sarcină va stimula elevilor interesul pentru lectură. Se vor da spre citire câteva fragmente din operele autorilor români, care surprind datini și obiceiuri străvechi. Informațiile din text vor fi completate cu alte informații pe care elevii le cunosc din alte surse.

A treia sarcină va dezvolta abilitățile comunicare scrisă, dar și de creativitate, provocându-i să redacteze o compunere cu titlul ”Crăciunul ideal”. În această compunere, elevii vor introduce și informațiile acumulate în cadrul primei sarcini.

A patra sarcină va dezvolta abilitățile creativ-artistice, propunând elevilor să elaboreze un desen reprezentativ pentru sărbătorile de iarnă.

4.Motivație- Pentru a creste motivația elevilor, acestora li se vor oferi tokeni sub formă de puncte. Pentru acumularea acestora se va tine cont de următoarele aspecte:corectitudinea rezolvării sarcinilor de lucru,claritatea și înșiruirea logică a ideilor, respectarea regulilor de punctuație și ortografie, creativitate și viziune artistică. Echipa care va aduna cel mai mare număr de puncte, va fi declarată câstigatoare.

4.Desfășurarea activității: prezentarea proiectului de activitate elevilor, stabilirea activităților, distribuirea sarcinilor, cercetarea și identificarea datinilor și tradițiilor din regiunile precizate, identificarea datinilor și tradițiilor din fragmentele suport, redactarea unei compuneri cu tema„Crăciunul ideal”, reprezentarea artistică, prin desen, a tematicii date.

5.Grup țintă: Elevii de gimnaziu, cadre didactice

6.Locul de desfășurare: Biblioteca școlii

7.Activități: „Micul cercetător”, „Știu, vreau să știu, am învățat”, „Crăciunul ideal”, „Expoziție literară”, „Azi, literatura dă mâna cu tradiția, religia și cultura!”.

8.Resurse materiale: Fisă de lucru, tablă inteligentă, carioci, creioane colorate, foi A4, bol cu bilețele, cărți, documentare online.

9.Strategii și metode: lectura, conversația, descoperirea, brainstorming-ul, problematizarea, demonstrația, explozia stelară.

10.Forme de realizare: Elaborarea unor povești , expoziție de desene, cercetare.

11.Tip/categorie activitate: Proiect Educațional„ În vreme de sărbătoare, literatura dă mâna cu tradiția, religia și cultura”, Limba și literatura română, cultură, tradiție, religie, proiect cu finanțare extrabugetară, cu activități nerenumerate.

12. Reușite, resurse, dificultăți, soluții - Impactul proiectului reușește să manifeste în elevi o dorință mare de colaborare și un spirit de imaginație creatoare în timpul practicii școlare, să cunoască puterea unei stări pe care o are un elev, de a se conecta, prin cărți, documentare, biserică cu tot ceea ce înseamnă literatură, cultură, tradiție și religie, cu valorile spirituale și culturale ale poporului român.

Bibliografie:

MELANIA L. ȘERBĂNESCU- „Diversitate și incluziune educațională”, Editura Didactică și Pedagogică,2013

CARMEN CRĂCIUN- „Educație pentru diversitate și incluziune în contextul școlii contemporane”, Editura Universității din București, 2018

Atelier de scriere creativă - Despre generozitate și voluntariat

Profesor, Viorelia Diana Lup
Șc. Gimn. Dumitra, jud. Bistrița Năsăud

Privește imaginile de mai jos: ce crezi că reprezintă?

1.

2.

4. 5.

Scrie câteva gânduri legate de ceea ce crezi tu că reprezintă imaginile de mai sus.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Generozitatea este o valoare morală care se deprinde încă din copilărie. Copiii învață încă de mici ce înseamnă să dăruiești, să îți pese de cel de lângă tine, de sentimentele celuilalt, de neajunsurile sau tristețile sale.

Copiii copiază gesturi, modele de comportament, forme de exprimare încă de la vârste fragede, de aceea trebuie existe în jurul lor oameni de la care să afle ce este generozitatea și voluntariatul.

Ei trebuie învățați că generozitatea nu se leagă de un moment al anului sau un moment al vieții, generozitatea este o virtute care însoțește o persoană toată viața. Putem fi generoși fără să așteptăm nimic în schimb, acesta este voluntariatul. Putem dărui cu bucurie și deplin împăcați ceea ce ne prisosește, putem oferi cu bucurie haine, alimente, bani, sprijin moral, sfaturi bune, încurajări în situații dificile, timp din timpul nostru liber, fără să ne facem rău nouă înșine. Gesturile mici la început duc la formarea unor oameni echilibrați cu caractere puternice, iar aceste gesturi trebuie încurajate. Putem lăsa un coleg să iasă primul din clasă, putem să-l ajutăm să își ducă ghiozdanul, bagajul, să rezolve un exercițiu complicat. Putem supraveghea un frate mai mic atunci când citește sau când se joacă în parc, putem spune cuvinte frumoase celor triști, putem să împărțim pachețelul de mâncare cu colegul de bancă. Putem face un compliment, putem fi amabili.

Sunt atâtea gesturi frumoase care ar face lumea mai bună. Tu ce crezi? Ce alte gesturi generoase poți face pentru aproapele tău? Notează mai jos câteva idei:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cu siguranță ar fi multe de spus despre acest subiect. Ți-l prezint pe Erus, el este un copil de vârsta ta care învață multe despre generozitate în materialul care urmează:

https://youtu.be/3kViHnsHpSo

Gesturile frumoase ale semenilor noștri ne bucură și ne fac să ne simțim speciali, iar aceste gesturi trebuie lăudate și încurajate. Noi înșine ar trebui să fim mai atenți cu cei din jur, să-i prețuim, să-i apreciem și să-i încurajăm.

Olguța[1] este o fetiță puțin neatentă care și-a uitat pălăria în tren. Un călător a găsit-o și i-a înapoiat-o. Cum poate fi numit gestul său?

— „Mamă, unde mi-i pălăria? gâfâi Olguța, sosind în goana mare de la cai. Un cap de bunic, cu ochelari de aur pe vârful nasului, apăru la fereastra vagonului.

— Mă rog, a rămas în compartiment o pălărie de domnișoară; nu-i a dumneavoastră?

— Ba da! o revendică Olguța cu tărie.

— Mai bine mulțumește domnului, Olguța... Poftim! Ce ţi-ai mai uitat? o cercetă, măsurând-o din cap până-n picioare, doamna Deleanu.”[2]

1.Relatează într-un text de minim 30 de cuvinte o întâmplare asemănătoare trăită de tine sau o întâmplare la care ai fost martor.

2. Imaginează-ți că ești în locul fetei care și-a primit pălăria înapoi; redactează un bilet de mulțumire pentru călătorul amabil din tren.

Doamna Deleanu este o persoană deosebită care o invită la casa dumneaei de la Medeleni pe Monica, fetița rămasă orfană. Portretul Monicăi este prezentat de narator în următorul citat

„Picioarele Monicăi nu ajungeau până la podeaua trăsurii; atârnau. Totuși, nu și le legăna. Nici nu bătea cu vârful ghetelor sârguitor lustruite toaca, în geamandanul ei de pe scăunaș. Și mâinile Monicăi pluteau liniștite pe genunchii împreunați. Numai vârfurile degetelor se ridicau uneori... şi iar se lăsau, și iar tresăreau răsfirându-se... ...

Fiindcă de-a dreapta și de-a stânga drumului se legănau lanuri de culoarea soarelui, când luminate, când umbrite — fiindcă pe-alocuri s-alungau atâția maci, de parcă toate pozele Scufiței Roșii din cărțile de basme porniseră însuflețite, lăsând albe paginile, rumenind câmpiile...

"Ce bine-i stă în negru!" gândi doamna Deleanu, şi îndată-şi duse cu spaimă superstițioasă mâna la gură. Monica avea abia zece ani şi purtase de trei ori haina de doliu, pe care copilăria ei o îmbrăcase acum

[1] Personaj din romanul „La Medeleni” de Ionel Teodoreanu, Editura Gramar, București, 1997
[2] „La Medeleni” de Ionel Teodoreanu, Editura Gramar, București, 1997, pag. 12

pentru ultima oară, fiindcă de acum înainte nu mai avea pe nimeni... Rochia neagră, pentru moartea bunicii, i-o făcuse doamna Deleanu...

— Monica, ce culoare îți place ție mai mult? Ochii fetiței priviră grav pe doamna Deleanu. Prinzând privirea îndreptată asupra rochiței de doliu, își plecă genele negre pe ochii de miere brună. Obrajii i se împurpurară; lacrimi mari îi alunecară de-a lungul feței... Mânuțele ei strânseră rochița ca pe o păpușă primejduită.

— Pui mic, pui mic, n-am vrut să te supăr! Îi luă capul mâhnit pe genunchi, murmurându-i descântecul cu vorbe dulci, pentru durerile copiilor și-ale îndrăgostiților. Câmpiile zvoneau de râsetele glasurilor mici. Lumina soarelui adânc se dăruia pământului.

— Iartă-mă tante Alice, n-am să mai fac!... Îmi place albastrul, șopti Monica, îmbrăcând cu-albastrul cerului unde era bunica, blondul holdelor unde-ncepea vacanța.”[3]

Cerințe pe baza textului dat

1. Ce fel de copil este Monica? De unde ne dăm seama de temperamentul ei?
2. Cu ce călătoresc personajele din text?
3. În ce anotimp se petrec faptele? Transcrie o expresie potrivită cu sezonul identificat.
4. Explică expresia ,,lanuri de culoarea soarelui”.
5. Câți ani are Monica?
6. Care e culoarea preferată a Monicăi?
7. De ce crezi că doamna Deleanu o întreabă pe Monica despre culoarea preferată?
8. Cu ce asociază fetița culoarea preferată ?
9. Asociază textul citat mai sus cu un alt text citit de tine evidențiind o asemănare și o deosebire de conținut.
10. Desenează portretul Monicăi pe o foaie separată.

Despre generozitate se pot spune multe povești frumoase, una dintre ele se poate asculta în materialul de mai jos :

https://youtu.be/YpDj0K2rV3g

[3] ,,La Medeleni” de Ionel Teodoreanu, Editura Gramar, București, 1997, pag. 14

Un discurs despre uși, despre curaj, generozitate și voluntariat cu Ioana Nicolaie:

https://youtu.be/6CjmGpZkVPc

Alcătuiește și tu o compunere despre generozitate , omenie și voluntariat pornind de la unul dintre textele propuse mai sus sau de la materialele audio.

MODERN METHODS USED IN INCLUSIVE EDUCATION

IVĂNOIU NICOLIȚA ANDREEA
LICEUL TEHNOLOGIC BÎLTENI

Inclusion is one of the most widely studied topics in the teaching and learning process in the educational fields. A lot of researches have been done about its importance, its effect and the way it is applied. The classroom is built upon interaction, cooperation, group work, and participation. These can be done through inclusion. If there is exclusion, teaching process would not be successful. Inclusion is one of the elements which, if applied properly, school achieves success. Inclusion lexically means the act of including or the state of being included.Therefore successful teachers should include their students as well as making their students included. Inclusion is about equal opportunities for all pupils. Pupils should all be included regardless of their age, gender, ethnicity, attainment and background. It gives attention and concentration to all pupils.

When pupils are included properly, they will equally have the same chance to achieve, learn and acquire new experiences inside their school. But exclusion means bias, failure and drawback. Pupils should be taught, assessed, evaluated and supported equally. But teachers should consider that some pupils need more support or provision to have an equal chance of success. Inclusion needs planning and teaching inclusively. Therefore, each unit gives supported tasks to reach inclusion inside classrooms. To achieve a high rate of inclusion, teachers should put no limit for pupils' involvement. Broadly, inclusion not only means to include pupils inside their classrooms but it also means to include classrooms inside their schools. The inclusion of pupils with learning difficulties within their communities depends on many complex factors, with educational placement being only one of these. Concepts of integration and segregation are not poles on a linear continuum, but even if they are, the concepts of true inclusion would not appear anywhere on such a line.

The elements that affect inclusion, especially with special difficulties pupils, change with the passage of time as these changes happen in different aspects of community provision. Most pupils can't get adapted easily to a slight change in their environment or placement. Variations of inclusion for these pupils can be apparently witnessed within the same school, when they get a new teacher, or within the community when something happen suddenly. Creating a link between their community and the school can help motivate and boost inclusion. Inclusive practice for special needs pupils can be supported through using community facilities.

The school/home/student remains a major triangle for the school to achieve success. He also indicates that parents become less involved in following up their students in schools when these students grow up.

However, he asserts that inclusion should be even when pupils become adults or in high school. I agree that parents and students should work together to help create a fit environment for the performance of the school. Two years ago, there was a school near mine which got bad results for years. When I asked some teachers, parents and people connected with the school, I knew that most parents there are rich and busy. They can find no time to follow up their children's course. The result affected the whole school because the fit environment was not there. The upbringing of the kids help positively or negatively in supporting the concept of inclusion inside them as some parents don not share their kids' ideas and some are apart from them.

But I also think it needs great effort from the teacher himself. As classifying the class and understanding their behaviours and potentials is not an easy matter. Teachers may not have all data to know all the needs of the pupils. In addition to that, not any lesson is helpful to the teacher to include all the pupils. The researcher puts some solutions for these problem that might stand in the way of introducing inclusion. The researcher indicates that planning and teaching inclusively is badly needed. In my opinion this is very important. Because when the teacher prepares his/her lesson, they must prepare it inclusively to save time. Therefore, taking account of the varied experiences and needs of pupils is necessary to apply inclusion.

How to achieve inclusion of the gifted and the school:

The talented are not easy to include them in a classroom as they appear to have high level of understanding. They can be included when the subject taught is not easy. In my school in Egypt, I teach A class which is for the talented. I include them in the teaching and learning process. They react, argue and co-operate each other.

I agree that effective schools are inclusive schools. Schools can not be educationally professional unless they include all students whatever their level, ages, environments and interests are. The most effective schools do not take educational inclusion for granted. On the contrary they experiment all possible criteria to achieve inclusion. They constantly record and evaluate the progress each pupil makes inside his/her school. They take care of and identify any pupils who may be missing out, stubborn to engage, or feeling apart from what the school aspire to provide. They take active practical steps – in the classroom and beyond – to meet pupils' needs effectively and they enhance and strengthen tolerance and understanding in a varied society. Inclusion can be achieved even by changing strategies inside the school.

Strategies in the promotion of inclusion:

I think that creating inclusive cultures can be achieved by building community values. In the early years, every pupil should feel welcomed and should feel no difference from home. Parents and the whole community should be contacted so that they can play a role in the inclusion system. All should have expectation to reach. Staff of the school should work on that. Inclusion strategy is a supreme one, so child, parents, community and school staff cooperate to achieve it.

Pupils can be inclusive in their school through practical ways. Pupils should do a lot of activities inside their schools to feel they are a part and parcel of it. Pupils can feel included through the school police formed from pupils themselves through strong sports' competitions, through school trips, through decorating their classrooms, through having private lockers inside their schools, through participating in the curriculum and exams timetables, through having meals at school and through holding competitions among schools.

There are a lot of challenges for achieving inclusion in our schools as it's difficult to reach equality by which every learner takes his right to have acceptable level of learning. What makes matters worse is that every pupil has different learning needs, abilities, interests and characteristics. To consider this wide range of needs the education system should be designed according these needs. In addition to that those pupils with special needs should find access to pedagogy and curriculum. The problem is that most public schools which have most pupils can not satisfy all pupils' needs of inclusion.

To conclude, though inclusion in our classrooms is a must, it can not be applied easily. It is difficult to include adult students as they have many other things that occupy their minds; but with young pupils it can be applied easier. The big challenge is with special needs pupils. Because they are not able ones, they need special requirements in placement and methods. Good schools are the ones that can include not only pupils but also classrooms. There are different ways through which we can apply inclusions; school facilities and the link to outer community are the most obvious ones. Inclusion is an inner interact with the school. Shy and introvert pupils suffer a lot to reach inclusion. Teacher here play an important role. The gifted need a great deal of efforts from their tutor on applying inclusion. In few words, inclusion is one of the most important goals of the school to reach success.

Bibliography:

1. Bradley, R.,Danielson, L.,Hallahan,D.,P., *Identification of learning disabilities: Research to practice,* Lawrence Erlbaum Associates,2002
2. Speece, D.,L.,Keogh, B.,K., *Research on classroom ecologies: Implications for inclusion of children with learning disabilities,* Lawrence Erlbaum Associates, 1996
3. Thomas, D., Woods, H., *Working with people with learning disabilities: Theory and Practice,* Lawrence Erlbaum Associates, 1997

ȘANSA EDUCAȚIEI ÎN INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

KATONA HILDA
GRĂDINIȚA CU P.P. ALBĂ CAZĂPADA

Fundamentarea **educaţiei inclusive** a avut recunoaşterea tuturor drepturilor, pentru toţi copiii, realizată în 1989, odată cu adoptarea de către Adunarea Generală a Naţiunilor Unite a Convenţiei cu privire la drepturile copilului (1989).

Într-o lume aflată în continuă schimbare, valorizarea diversității și promovarea incluziunii au devenit aspecte esențiale pentru o societate echitabilă și tolerantă. Fie că ne referim la diversitatea culturală, etnică, de gen sau la alte aspecte ale identității umane, este esențial să înțelegem modurile în care putem contribui la crearea unei lumi în care fiecare individ să se simtă acceptat și respectat. Astfel, fiecare dintre noi poate promova mai multă toleranță și acceptarea în societate.

Comprehensiunea diversității

Pentru a promova incluziunea și toleranța, trebuie să înțelegem diversitatea în toate formele ei. Diversitatea nu se limitează doar la aspectele evidente, precum etnia sau religia, ci include și diferențele de vârstă, orientarea sexuală, abilitățile și multe altele. Fiecare individ este unic și are experiențe de viață diferite. De aceea, este important să fim deschiși și să învățăm despre culturi, tradiții și noi perspective.

Exemplu, diversitatea culturală. prin înțelegerea și aprecierea diferitelor culturi, putem depăși stereotipurile și prejudecățile și putem construi punți de comunicare între diverse comunități. Cunoașterea sărbătorilor, obiceiurilor și valorilor altor culturi ne ajută să ne conectăm mai profund cu semenii noștri.

Empatia și ascultarea activă

Empatia constă în a ne pune în locul altora și a înțelege sentimentele și experiențele lor. Pentru a dezvolta empatie, trebuie să ne desprindem de propriile noastre perspective și să ne deschidem mințile și inimile către experiențele altor persoane.

Ascultarea activă, pe de altă parte, înseamnă să nu ascultăm doar cu urechile, ci și cu inima și mintea. Este important să fim atenți la ceea ce spune și simte celălalt și să punem întrebări pentru a ne asigura că înțelegem corect. Ascultarea activă poate reduce conflictele și poate construi relații mai profunde și de durată.

Combaterea prejudecăților și stereotipurilor

Prejudecățile și stereotipurile pot crea bariere în calea incluziunii și toleranței. Pentru a le depăși, este important să ne evaluăm propriile prejudecăți și să fim conștienți de stereotipurile pe care le avem.

Uneori, aceste prejudecăți sunt în subconștientul nostru și trebuie să le aducem la lumină pentru a le contracara.

Un mod eficient de a lupta împotriva prejudecăților este să ne educăm și să căutăm informații corecte.

Exemplu, să luăm în considerare stereotipul legat de o anumită grupă etnică. Cercetarea și învățarea despre istoria și cultura acestei grupări ne poate ajuta să înțelegem și să apreciem contribuția lor la societate.

Educația și conștientizarea

Educația joacă un rol important în promovarea toleranței și acceptării. Este important să promovăm învățarea continuă și să susținem educația în domeniul diversității și incluziunii în școli, la locul de muncă și în comunitatea noastră. Cu cât înțelegem mai bine diferențele dintre noi, cu atât suntem mai predispuși să le acceptăm și să le valorizăm.

În școli, grădinițe programele educaționale ar trebui să includă studiul diversității culturale, al istoriei grupurilor marginalizate și al problemelor legate de discriminare. Totodată, la locul de muncă, companiile pot organiza traininguri de conștientizare și diversitate pentru angajați, pentru a promova un mediu de lucru mai incluziv.

Acțiunea și implicarea socială

Nu este suficient să fim doar conștienți de problemele legate de diversitate și incluziune, trebuie să și trecem la acțiune. Așadar, trebuie să fim activi în comunitatea noastră și să susținem schimbările pozitive.

Potem să ne implicăm în programe de voluntariat care luptă împotriva discriminării sau care susțin grupurile marginalizate. De asemenea, putem să susținem cauzele și inițiativele care promovează incluziunea și diversitatea prin donații sau implicare activă.

Exemplul personal

Nu în ultimul rând, trebuie să fim conștienți că suntem un model pentru cei din jur. Comportamentul și atitudininea noastră poate influența modul în care ceilalți privesc și tratează diversitatea și incluziunea. Trebuie să fim un exemplu de toleranță, respect și acceptare în fiecare aspect al vieții. Să oferim sprijin și înțelegere celor din jur și să manifestăm respect față de diversitatea lor.

În relațiile cu prietenii, colegii și familia, putem promova dialogul deschis despre diversitate și incluziune. Prin crearea unui mediu în care oamenii se simt liberi să fie ei înșiși, să contribuim la construirea unei societăți mai tolerante și mai incluzive.

Diversitatea și incluziunea sunt piloni esențiali ai unei societăți echitabile. Prin înțelegere, empatie, educare și acțiuni concrete, fiecare dintre noi poate contribui la promovarea acestor valori în societate. Așadar, putem să fim parte a schimbării și să construim împreună un viitor mai bun pentru toți!

Educaţia pentru toţi este generatoarea perspectivei incluzive asupra educaţiei. Pornind de la deschiderea oferită de sintagma „educaţie pentru toţi”, prin acces şi participare, pas cu pas, se ajunge la educaţia incluzivă care se defineşte ca o schimbare majoră ce presupune politici, practici şi culturi incluzive. Educaţia incluzivă presupune existenţa sprijinului care să egalizeze şansele tuturor şi să se adreseze fiecăruia.

Educaţia pentru toţi devine coerentă dacă se bazează pe educaţia incluzivă şi dacă se defineşte ca: • educaţie de calitate; • eficienţă; • responsabilitate; • pluridisciplinaritate; • proces complex; • strategie de respectare a drepturilor; • evidenţiere a valorii individuale umane.

Nu este suficientă includerea unui copil într-un grup educativ sau în cadrul unui program. Este nevoie ca programul să se schimbe în aşa fel încât fiecare copil să fie bine primit. De aceea nu putem vorbi despre o grupă de copii că este „incluzivă“. Este o grupă cu practici educative incluzive, adică primeşte toţi copiii şi acordă valoare şi atenţie fiecăruia, dar educaţia nu poate fi incluzivă decât dacă cuprinde tot programul, practicile, managementul şi acţiunile permanente cu copiii. Adică toate componentele actului de educaţie în ansamblul lui. Practic, este nevoie ca toată grădiniţa să lucreze în aceeaşi manieră şi toate educatoarele să colaboreze pentru a realiza un program eficient în favoarea tuturor copiilor.

O idee de bază în asigurarea educaţiei incluzive este prevederea conform căreia toţi copiii trebuie să înveţe împreună. De aici, educaţia incluzivă, pentru toţi, de multe ori pare să fie aceeaşi cu integrarea copiilor cu cerinţe educative speciale. Cele două procese nu sunt identice şi nici nu este cazul să le comparăm pentru că este vorba de abordări diferite. Când un copil cu CES intră într-o grădiniţă obişnuită, el este integrat fizic şi poate să fie chiar integrat social şi societal, adică să participe real şi implicat la toate activităţile acesteia. Dar pentru ca o grădiniţă să dezvolte practici incluzive este nevoie ca toată instituţia să se pregătească, prin factorii educaţionali şi resursele de care dispune pentru a primi nu numai copilul cu CES, ci pe toţi copiii.

Educaţia incluzivă înseamnă sprijin şi educaţie pentru toţi, grijă şi atenţie pentru fiecare. O grădiniţă incluzivă se adaptează nevoilor şi particularităţilor copiilor. Centrul preocupărilor este în a oferi ocazii de învăţare şi dezvoltare fiecăruia în parte, pentru că fiecare este important. Curriculum-ul este flexibil, deschis şi permite adaptări succesive. Nu copilul se conformează curriculum-ului, ci acesta este un instrument pentru a sprijini dezvoltarea copilului. Devine mai important să stabilim procesul prin care

se dezvoltă competenţele, capacităţile, cunoştinţele, comportamentele şi atitudinile, decât conţinutul prin care o facem. Desigur, când se prezintă educaţia incluzivă în grădiniţă ne gândim în primul rând la copiii cu CES. Nu este însă suficient să ne referim numai la această categorie de copii, cu atât mai mult cu cât educaţia incluzivă evită orice formă de ierarhizare şi de etichetare a copiilor. Unii copii au nevoie să fie sprijiniţi pentru că au caracteristici, particularităţi, stiluri de învăţare şi ritmuri de dezvoltare diferite de ale celorlalţi. Dar, fiecare copil poate avea la un moment dat anumite cerinţe speciale faţă de educaţie.

Principiile educaţiei pentru toţi ca premisă a educaţiei inclusive.

În abordarea educaţiei pentru toţi sunt cunoscute şi acceptate următoarele principii de bază:

Viitorul societăţii depinde de modul în care creştem şi educăm azi toţi copiii. • Pentru dezvoltarea viitoare a societăţii este nevoie să valorizăm şi să sprijinim fiecare copil. • Fiecare copil este unic. • Fiecare copil este important pentru familia lui, dar şi pentru întreaga societate. • Fiecare copil poate învăţa. • Fiecare copil are dreptul la educaţie şi la sprijin adecvat pentru a participa la procesul educativ. • Pentru procesul educaţional este esenţială folosirea adecvată a resurselor, materiale, umane, metodologice şi spirituale.

Atunci când vorbim de educaţie incluzivă, ne referim la programe de educaţie cât mai adecvate şi adaptate, adică programe care să asigure accesul şi participarea tuturor, valorizând diversitatea şi acordând importanţă fiecărui copil în parte.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ecaterina Vrasmaş - Educaţia copilului preşcolar, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999
2. Ecaterina Vrasmaş - Introducere în educaţia cerinţelor speciale, Editura Credis, Bucureşti, 2004
3. Traian Vrasmaş - Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001
4. Traian Vrasmaş - Şcoala şi educaţia pentru toţi, Editura Miniped, Bucureşti, 2004
5. https://te-ajut.ro/diversitate-si-incluziune-cum-poti-promova-toleranta-si-acceptarea-in-societate

SPORTUL – MIJLOC DE SOCIALIZARE

Lector univ. dr. Ilioni Cristian
Universitatea din Petrosani

Activitățile motrice sunt considerate cadrul perfect în formarea tinerelor generații, fiind apreciate ca un factor de socializare cu o importanță din ce în ce mai crescută în societatea modernă. Atât dezvoltarea biologică, cât şi trăsăturile psihice, modelate de procesul socializării contribuie la formarea continuă pe măsura însumării şi exercitării a noi roluri sociale şi asimilării de noi experiențe.

Activitățile motrice, fie ele organizate, lecția de educație fizică şi sport sau antrenamentul sportiv, fie de timp liber sau competițional, au la acest nivel de vârstă un puternic caracter ludic, urmărindu-se atât dezvoltarea deprinderilor motrice şi aptitudinilor fizice cât mai ales celor psiho-sociale.

Teoria învățării sociale a demonstrat ca socializarea se face cel mai bine in mediul sportului. În opinia specialiştilor, practicarea activităților fizice sau a sportului influențează personalitatea tinerilor şi creează efecte pozitive asupra corpului şi asupra minții.

Jocul sportiv ca dimensiune a socializării în sport, analizează influența socializării în jocurile sportive afirmând că sportul este prin excelență psiho-social, care include relații multiple între indivizi, cu trăirile, sentimentele, atitudinile, în ultimă instanță comportamentul manifestat în mediul specific (parteneri, adversari, suporteri etc.) cât şi cel nespecific, legat de viața curentă sau jocul reflectă existența socială, de dobândire a cunoştințelor prin acțiunea motrică şi mentală, acestea reproduc relațiile sociale prin reguli scrise şi nescrise, între cooperare şi necooperare, orientate spre rezolvarea unor probleme şi depăşirea lor prin acțiune.

Jocul sportiv are conotație psiho-socială, cu comportamente individuale, ca: motivațiile, concepțiile, atitudinile, convingerile, opiniile, comportamentele, mentalitățile, tradițiile, stările de spirit şi sentimentele, ca şi cu cele structurate colectiv, ca: organizarea conştientă, raporturi şi sarcini intragrup, realitatea şi obiectivele comune, structurile de conducere etc.

Prin intermediul jocului şi al competiției sportive, copilul poate căpăta încredere în sine şi poate să încerce noi formule de relaționare în aşa fel încât să-şi pună în valoare potențialul şi calitățile, să lege prietenii şi să-şi cunoască mai bine colegii.

Sportivul, ca individ uman, este caracterizat ca ființă bio-psiho-socială, realizarea sa deplină neputându-se manifesta în afara determinantelor socioculturale, determinante care pot fi optimizate într-o societate bine echilibrată.

La rândul său performanța este şi ea determinată de factorii socioculturali care ajută componentele aptitudinale şi atitudinale ale individului să se manifeste maximizat, în condițiile unei pregătiri ştiințifice.

Sportul de echipă este folositor în educarea multor abilităi la tinerii copii. Prima dintre aceste abilități este spiritul competițional. În societatea zilelor noastre, suntem înconjurați peste tot de competiție.

Adulții se confruntă cu competiția atunci când aplică sau păstrează un loc de muncă, pe când copii se confruntă cu competiția atunci când vine vorba de rezultatele la şcoală şi în sport. P Participarea la sporturi de echipă competitive de la vârste fragede oferă copiilor oportunitatea să înțeleagă aspectele sănătoase ale competiției într-un mediu prietenos. Beneficiile fizice ale participării la activitătii sportive sunt cele mai relevante. Adesea copii petrec prea mult timp în fața televizorului sau jucându-se jocuri pe calculator. Dar practicarea sportului de echipă oferă oportunitatea copiilor de a exersa şi de a le menține forma fizică şi sănătatea.

Sporturile de echipă, de asemenea, ajută copii să-şi mențină bunăstarea fizică. Copii care sunt implicați activ în sport se pot descrie ca fiind într-o stare bună de sănătate față de cei care nu participă în sporturi de echipă. Există puține cercetări asupra riscului de accidentare a tinerilor copii care participă la sporturi de echipă. De asemenea, tinerii activi cu o constituție atletică sunt mult mai probabil să fie conştienți din punct de vedere al nutriției sănătoase şi alegerea alimentelor sănătoase decât copii care nu sunt implicați activ în activități sportive.

Timpul a validat efectele pozitive ale activităților fizice şi sportului asupra conceptului de sine, autoaprecierii, anxietții, depresiei, tensunii şi stresului, încrederii de sine, energiei, dispoziției, eficienței şi stării de bine. Sportul şi activitățile fizice contribuie la socializarea oamenilor şi, îndeosebi, a tinerilor, în condițiile în care există o bună dirijare. Se spune că socializarea în sport nu poate fi promovată decât atunci când sunt puse în evidență calități morale.

Atitudinile, deprinderile şi regulile asimilate în activitatea sportivă pot fi transferate în orice altă sferă socială şi pot fi adaptate la specificul oricărei alte instituții sociale. Educația fizică şi sportul promovează atât respectarea valorilor morale în spiritul olimpic, cât şi valori esențiale ale vieții în colectivitate, favorizând integrarea în grup şi societate, capacitatea de comunicare.

Sportul poate oferi numeroase oportunități pentru copii şi tineri de dezvoltate socială, emoțională şi mai ales fizică. În plus, aceste activități permit tinerilor să învețe şi să se dezvolte într-un mediu competitiv. Participarea la sporturi de echipă poate fi un extraordinar mijloc de a ajuta la dezoltarea copiilor în viaĠa de zi cu zi şi în viitor.

Bibliografie

1. CÂRSTEA, G., (1981) – „Sociologia sportului”, Institutul de Educație fizică şi sport, Bucureşti, pag. 21;

2.ă CUELVA A., PĂTRU A., (2000) – Sociologia sportului (culegere de lecții), Ed. EX PONTO, Constanța;

3. EPURAN, M. (2005) – Metodologia cercetării activităților corporale, Editura Fest, Bucureşti;

4. FLOREA, A., (1998) - „Importanța activității extraclasă şi extraşcolară din domeniul Educației fizice şcolare”, ANEFS, Ştiința sportului, V, Nr. 13, pg 35;

5. GAVRILUȚĂ, C., GAVRILUȚĂ, N., (2005) - „Sociologia sportului”, Ed. Polirom, Iaşi;

6. GOLU, P., (1988) – Fenomene şi procese psihosociale, Ed. ŞtiinĠifică şi Enciclopedică, Buc;

7. ION, S., (2005) - „Introducere în sociologia educaĠiei fizice şi sportului”, Editura UniversităĠii „Transilvania”, Braşov;

Promovarea egalității, diversității și incluziunii în sala de clasă

Autor: Cojocariu Alina-Elena
Școala Primară Spectrum București

Promovarea egalității, diversității și incluziunii în sala de clasă și nu numai ar trebui să fie o piatră de temelie a practicii de predare eficace și o prioritate de conducere. Toți copiii au dreptul la o educație de înaltă calitate într-un mediu favorabil și incluziv, în care toți pot prospera, pot face progrese și își pot împlini potențialul.

În timp ce egalitatea, diversitatea și incluziunea sunt strâns legate și adesea discutate ca un singur concept, este util să luăm în considerare termenii individuali și semnificațiile acestora.

Egalitatea – înseamnă că toată lumea este tratată la fel, este tratată corect și are aceleași oportunități. Echitatea este ușor diferită de egalitate prin faptul că recunoaște că fiecare persoană are circumstanțe diferite. Aceasta înseamnă că ar putea fi necesare diferite tipuri sau niveluri de sprijin, în funcție de nevoile individuale, pentru a profita pe deplin de egalitatea de șanse.

Diversitatea – înseamnă recunoașterea, respectarea și primirea diferitelor medii, identități și experiențe ale fiecăruia. Promovarea diversității celebrează diferențele și unicitatea oamenilor.

Incluziunea – înseamnă că toată lumea este încurajată să-și păstreze unicitatea, nu este remarcată pentru că este diferită și are un sentiment de apartenență și de a fi apreciată.

Diversitatea este ca și cum ai fi invitat la petrecere. Incluzziunea este a și cum ai fi invitat la dans. (Verna Myers)

Promovarea egalității, diversității și incluziunii în educație este esențială atât pentru personal, cât și pentru elevi. Nu numai că este o cerință legală, dar fiecare membru al comunității școlii are dreptul la un mediu de învățare și de lucru în care să poată prospera împreună și să-și sărbătorească unicitatea.

Promovarea egalității, diversității și incluziunii ar trebui să fie o prioritate clară în școli și ar trebui să fie ceva cu care toți copiii sunt familiarizați de la o vârstă fragedă.

Un caracter specific și un angajament adevărat față de egalitate, diversitate și incluziune ar trebui să fie încorporate în cultura școlii și o parte esențială a creării unui mediu de învățare pozitiv. Aceasta ar trebui să includă:

- Stabilirea așteptărilor clare – politicile și procedurile unei școli (inclusiv politicile comportamentale, politicile anti-bullying, codul de conduită al personalului etc.) ar trebui să precizeze în mod clar așteptarea ca toată lumea să fie tratată corect și echitabil.
- Provocarea atitudinilor negative – școala ar trebui să aibă o politică clară în ceea ce privește comportamentul și limbajul discriminatoriu. Acest lucru nu ar trebui să fie niciodată respins ca glumeală.
- Strategii de sprijin – ar trebui să existe strategii care să încurajeze pe oricine să se prezinte în cazul în care se confruntă sau este martor la ceva care încalcă angajamentul școlii față de egalitate, diversitate și incluziune.
- Crearea unei culturi incluzive – inclusiv reprezentările întregii școli ale diversității poate fi un instrument puternic de promovare a incluziunii. Acest lucru se poate face într-o multitudine de moduri – de la imaginile și afișele folosite în jurul școlii, la evenimentele religioase și culturale care sunt recunoscute, până la politica uniformă. Săptămânile și zilele de conștientizare pot ajuta acest lucru, dar trebuie avut grijă ca implicația să nu fie un semn de scurtă durată către diversitate, mai degrabă decât să încorporeze o adevărată incluziune.
- Oferirea de formare eficientă – tot personalul ar trebui să fie instruit în materie de egalitate și diversitate. Aceasta ar putea include instruire explicită pentru egalitate, diversitate și incluziune, dar și formare care ilustrează cât de importantă este incluziunea pentru toate aspectele educației, inclusiv asigurarea pentru nevoi educaționale speciale și/dizabilități.
- Reflectarea includerii în curriculum – explorarea unor subiecte precum celebrarea diferenței, recunoașterea și evitarea stereotipurilor, prejudecățile și discriminarea formează părți cheie ale multor programe de studii statutare la toate etapele cheie – în special educația relațiilor, educația sexuală și relațiile și educația pentru sănătate.

Un curriculum spiralat în care aceste subiecte sunt revenite și construite pe parcursul unei cariere școlare înseamnă că înțelegerea copiilor se va aprofunda și se va dezvolta în timp. Așadar, în anul 1, un subiect ar putea analiza ceea ce ne face speciali, construind dezbateri sofisticate cu privire la provocarea limbajului discriminatoriu online în perioada liceului.

Pe lângă predarea explicită a acestor subiecte, școlile pot merge mai departe, asigurând reprezentarea diversității în curriculum-ul mai larg. Este incredibil de important ca toți copiii și tinerii să se vadă pe ei înșiși și experiențele lor reflectate pozitiv în textele și resursele pe care le întâlnesc. Ideal ar fi ca textele să includă o gama variată de personaje, inclusiv cele din culturi și grupuri etnice diferite, grupuri de familii diferite, personaje cu dizabilități etc. În istorie, muzica, arta și educația fizică includ un accent pe figuri cheie care reprezintă diversitatea.

Nu este suficientă implementarea unei strategii incluzive, trebuie să existe siguranța că elevii și personalul se simt incluși. Este util să se folosească vocea elevilor sau sondajele personalului, consiliile școlare, grupurile de sprijin de la egal la egal, etc., pentru a verifica, în mod regulat, dacă personalul și elevii simt că spațiul le satisface nevoile în ceea ce privește incluziunea.

Pe fundalul unei culturi inclusive a întregii școli, se pot face multe pentru a promova incluziunea la nivel de clasă sau de lecție. Resursele utilizate trebuie să reflecte diversitatea.
Aceasta ar putea include orice de la: Poveștile împărtășite cu studenții (sunt reprezentative pentru o serie de identități, circumstanțe și culturi); Păpuși/jucării din lumea mică (întăresc ele stereotipurile de gen? Sunt reprezentate o gamă de culori ale pielii?); Echipament de colorat (gamă de nuanțe de piele pe care să le folosească copiii) etc.

Profesorul trebuie să sărbătorească diversitaatea alături de studenții săi, să îi cunoască și să încerce să reflecte unicitatea lor. Acest lucru ar putea fi la fel de simplu ca scrisul „bună ziua” pe ușă în toate limbile vorbite în clasă – sau să se creeze afișaje pentru clasă care să ilustreze ceva unic despre ei.

Promovarea egalității, diversității și incluziunii în clasă ajută la asigurarea faptului că fiecare elev este capabil să învețe într-un mediu în care toate aspectele identității sale sunt recunoscute și respectate și în care se simte în siguranță și în siguranță. Predând în mod explicit despre importanța ED&I și modelând angajamentul față de aceasta, școlile joacă un rol esențial în împuternicirea copiilor și tinerilor să își trăiască viața într-un mod care este respectuos, tolerant și incluziv.

ACTIVITĂȚILE FRANZ KETT IN EDUCAȚIA COPIILOR

Grădinița Dumbrava Copiilor Dumbrăveni
PROF. ȘANDRU ANA MARIA
Grădinița Rază de soare Mediaș
PROF. POPA MARINELA

Originile pedagogiei Franz Kett sunt din Germania, fondatorul fiind pedagogul german alături de sora Esther Kaufmannn, conceptul a fost creat în anii 70 ai secolului XX în Bavaria. Inițial a fost utilizată în practica catehetica, ulterior i s-a adăugat și dimensiunea pedagogică. De-a lungul anilor , Franz Kett a dezvoltat un sistem educațional separat, care are proceduri specifice proprii, principii, metode și intrumente de lucru potrivite pentru toate vârstele. Începând cu 1999, Franz Kett a dezvoltat o pedagogie unificată, orientă spre sens, primind și numele de Pedagogia Franz Kett, fiind înființat actualul Institut de Pedagogie din Germania cu intenția de a păstra și dezvolta această pedagogie și de a reglementa formarea pedagogilor Franz Kett (www.franz-kett-paedagogik.de).

Este o pedagogie spirituală, pilonii pe care se bazează metoda:

- omul este unic și are capacitatea de a evolua
- este conectat la mediul înconjurător
- este interconectat cu ceilalți
- este un întreg corp – minte– suflet
- viața omului se concentrează pe un punct central al ființei sale creată după imaginea Cretorului
- calea omului este de a înțelege și de a crea

În cadrul activităților se folosește un material rotund (culoarea acestuia diferă în funcție de tema aleasă) pe care se pun diferite elemente palpabile, rând pe rând, odată cu desfășurarea acțiunii.

În mijlocul materialului se va așeza obiectul principal de la care se pornește întreaga acțiune. În jurul materialului, copiii vor forma un cerc, care il va ajuta sa se concentreze mult mai bine. Copiii pot sta pe scaune sau în poziția șezând, pentru a putea să privească, să simtă, să miroase.

Principiile pedagogiei Franz Kett:

Principiul unității- Să dezvolte, să adâncească și să întărească capacitatea de autocunoaștere, să ajute la perceperea ființei proprii ca un întreg trup – minte – suflet, să ajute la conștientizarea acestui întreg.

Principiul prezenței- Să ajute la adunarea în sine, să ajute la dobândirea stării de prezență – trăirea în aici și acum.

Principiul găsirii centrului- Să conducă la apropierea de centrul fizic, să conducă la găsirea centrului ființei, să conducă la identificarea cu activitatea desfășurată în centrul fizic, pendulare – în interiorul/în exteriorul centrului.

Principiul polarităților- Să ajute la acceptarea și integrarea polarităților specifice vieții, a pleca – a veni, mișcare – repaos, a primi – a da, lumină – întuneric, închis – deschis, viață – moarte.

Principiul interiorizării și al proiecției- Să conducă, prin crearea unor situații specifice, la trări și impresii bogate, să ajute la exprimarea trăirilor prin mișcare, cuvinte, joc sau creație, să conducă la interacțiunea cu lucruri și oameni.

Principiul repetiției- Să conducă la învățarea vieții prin exerciții și repetiție, să înveți să trăiești, să conducă la formarea de abilități prin acțiuni repetate, se aplică în cazul căutării centrului, la exprimarea mulțumirii, la exersarea atitudinilor.

Principiul întâlnirii- Să conducă la învățarea prin activităţi active, revelatoare şi pline de iubire
Lumea palpabilă este descoperită prin toate simţurile (văz, auz, pipăit, miros), să conducă la descoperirea lumii vizibile ca imagine a lumii invizibile

Principiul percepției- Să conducă la conectarea cu centrul ființei, cu centrul celorlalte ființe şi, în cele din urmă, cu Creatorul, să conducă la descoperirea lumii concrete (vizibile şi invizibile) şi, implicit, la ideea că viaţa are un sens profund.

Principiul participării active- Omul participă în lume la activităţi, iar prin implicarea în aceasta, el se autocunoaşte, să conducă omul la înţelegerea faptului că este părtaş la miracolul vieții.

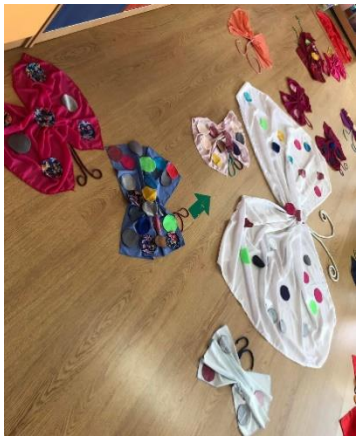
Principiul observării- Să conducă omul la descoperirea şi observarea obiectelor / realităţilor din jur, s ă ajute omul să se apropie şi să descopere unicitatea obiectelor din jur.

Principiul înlocuirii/simbolizării- Să conducă omul la simbolizări, la înlocuirea elementelor din realitate cu semne/ simboluri/ poze/ gesturi, să aducă în prezent cât mai multe faţete ale realităţii şi întâlnirea cu acestea.

Principiul conștientizării sensului- Să deschidă omul către exterior - lume şi viaţă, dar şi către interior – sine, găsirea de sine, să aducă în prezent cât mai multe faţete ale realităţii şi întâlnirea cu acestea.

POVESTEA FLUTURELUI EGON

Acest fluture se numea Egon și avea aripi minunate, dar el nu vedea asta. El admira culorile celorlalți și era dezamăgit că ale lui erau albe. Astfel că a decis să se ascundă în iarbă și prefera să nu fie văzut. El spunea: Culoarea mea nici măcar nu e culoare, dar s-a întîmplat ceva, l-a văzut un fluture albastru. Oare ce îi spune? A venit la el și i-a spus? De ce stai ascuns aici? Egon spune că nu dorește să zboare și a povestit cât este de nefericit din cauza culorii. Fluturele albastru l-a ascultat cu atenție și Egon s-a simțit mai bine. Apoi, fluturele albastru a plecat. Egon s-a uitat în jur și și-a făcut curaj să zboare lângă o floare. Avenit și un fluture galben care a spus: Ce culoare frumoasă ai, ca a zăpezii strălucitoare. Egon nu a crezut ce I s-a spus și a zburat mai departe pe un alt camp cu flori. Doar ce s-a așezat si a aparut un fluture. Nici nu a apucat să îi vadă bine aripile că acesta a si spus: Ce cauți aici? Aceste flori sunt ale mele! Du-te de aici! Egon s-a speriat și aproape că a uitat cum să zboare. A fugit să se odihnească lângă un fluture verde. Fluture verde s-a apropiat, iar Egon s-a apropiat și el temător… S-au privit cu atenție… Egon l-a intrebat: De ce te uiti așa la mine? Pebtru că esti minunat și unic. Nu am mai vazut pe cineva ca tine! A plecat și s-a adăpostit pentru că venise seara. Când a ajuns acasă și-a spus: Ce zi am avut astăzi! Am văzut și auzit atâtea! Și-a adus aminte de fiecare și ce i-a spus fiecare. Însă de întâlnirea cu fluturele albastru inchis ar fi vrut să uite. Dacă ziua era mai lungă, ar fi putut discuta cu mai mulți fluturi. Când și-a pregătit aripile pentru somn, a remarcat ceva extraordinar: pe aripile sale erau puncte de toate culorile…. Egon s-a gândit că poate și ceilalți au puncte albe pe aripile lor.

Bibliografie: Măda, S.,Nemeș, I, *La drum, împreună,* vol.1, Brașov, Editura Universității “Transilvania”, 2022 p 10-11, 61.

PRACTICI INCLUZIVE

Profesor. Oprea Claudia Cristina
Şcola Gimnazială “ Stan Ştefan “ Vlădeni , Dâmboviţa

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, cautându-se maximizarea potenţialului tuturor.Fiecare copil este unic, cu necesităţi diferite. Noi, adulţii, părinţi şi dascăli deopotrivă, încearcăm să-i educăm, astfel încât să devină, la rândul lor, adulţi fericiţi, iubitori şi eficienţi. Însă există copii marginalizaţi, defavorizaţi şi/sau excluşi de la educaţie. Aceştia sunt cei pentru care educaţia incluzivă a devenit o şansă pentru o dezvoltare armonioasă. Incluziunea presupune efortul de a asigura tuturor elevilor - de limbă şi cultură diferite, din familie diferite, cu orice probleme de sănătate, cu interese şi moduri de învăţare diferite - strategii de predare-învăţare adecvate şi individualizate, fără a stigmatiza sau a separa. Includerea îmbunătăţeşte procesul de învăţare pentru toţi elevii, cu şi fără nevoi speciale. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Pentru ca activitatea instructiv –educativă să fie profitabilă pentru toţi elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferenţiat. Educaţia diferenţiată vizează adaptarea activităţii de instruire la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte.

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi.Acesta trebuie :

· să elaborareze un program pedagogic individualizat.

· să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale pentru aceştia la instrucţie şi educaţie;

· să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;

· să coopereze cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

Acceptarea necondiţionată a diversităţii într-un grup şi stimularea toleranţei este o adevărată provocare pentru cadrele didactice.

Ei trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoaşterea şi discutarea diverselor obiceiuri,tradiţii, valori. Desigur că rezultatele nu se văd imediat, ci în urma multor activităţi educative având la bază obiective clar precizate şi accesibile copiilor.

Incluziunea şcolară vizează implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conştiinţei şi formare a comportamentelor copiilor în sprijinul toleranţei şi nediscriminării, al acceptării şi oferirii de şanse egale pentru toţi.

Aceasta presupune pregătirea celorlalţi copii în vederea acceptării copiilor cu cerinţe speciale şi de alte etnii în mod firesc, pentru a nu face diferenţe în manifestarea comportamentală sau verbală.

Evaluarea iniţială ne dă posibilitatea de a analiza nivelul de cunoştinţe al copiilor precum şi modul de socializare al lor la grupul respectiv, în vederea elaborării unei optime strategii de intervenţie.

Ca atare am încercat să fac un inventar al cunoştinţelor copiilor despre colegii lor „diferiţi”, despre problemele acestora şi cum reacţionează ei în situaţiile „diferite” întâlnite.

Astfel, în clasă am un băiat cu deficienţă de intelect şi limbaj din cei 17 copii. După apartenenţă la etnie: 5 copii de etnie rromă şi 12 sunt români.

Unii copii ştiu din familie că nu au voie să se joace cu copii de altă etnie, spunând despre ei că nu ştiu să vorbească frumos, că le iau jucăriile, că se poartă altfel, etc. Sau nu au voie să stea să se joace cu „handicapaţi” că pot imita comportamentul lor, îi agită şi tensionează, bruschează, etc

Discutând cu părinţii individual am reuşit să-i determin să înţeleagă faptul că la şcoală, trebuie să se comporte civilizat şi să se respecte unii pe alţii.

Prin activităţi educative folosind diferite strategii, punând accent pe metodele şi tehnicile interactive, am reuşit să-i învăţ pe copii ce înseamnă toleranţa. Prin tema de discuţie „ Diferiţi dar egali”, care a avut şi suport intuitiv şi anume: reviste, cărţi,albume ilustrând viaţa copiilor din alte ţări, am reuşit să-i familiarizez pe copii cu diversitatea oamenilor (de culoare, de aspect, de deficienţă) în general. Le-am relatat întâmplări din viaţa de zi cu zi punându-i în situaţia de a spune şi ei alte întâmplări auzite şi cum ar fi procedat în astfel de situaţii. Nu mică mi-a fost mirarea când am sesizat că anumiţi copii pornesc de la prejudecăţi învăţate în familie.

În grupuri de 3-4 copiii au sortat după preferinţă imagini cu copii „diferiţi”, dar pe care i-ar alege ca prieteni. Fiecare grup a motivat alegerea făcută şi a alcătuit o poveste intitulată „Aşa vreau să fie prietenul meu!”. După fiecare expunere, copiii din alte grupuri trebuiau să găsească un alt sfârşit poveştii. Am sesizat că în urma celor discutate se pot reduce prejudecăţile copiilor prin diminuarea concentrării atenţiei asupra diferenţelor intergrupale şi creşterea atenţiei asupra relevării individualităţilor.

Am antrenat copiii în povestiri create de ei cu tema: „O faptă bună pentru prietena mea aflată în

dificultate” pe care le-am analizat împreună: În ce a constat fapta bună?, Tu cum ai fi procedat?, Ce alte fapte bune se mai pot face?, Consideri că … a procedat bine?. Tot împreună cu ei am tras următoarele concluzii: indiferent de rasă, aspect fizic, deficienţă toţi copiii au aceleaşi drepturi.

Dar oare îşi mai amintesc ce drepturi au? În mijlocul unei coli de hârtie am desenat câte „un copil cu deficienţă” diferită şi fiecărui copil i-am cerut să deseneze (sau să lipească din autocolant)3 elemente cu tot ceea ce crede el că are nevoie acel copil desenat. Am folosit tehnica Brainwriting (6/3/5). Cum am procedat? Grupul este format din 6 copii. Fiecare primeşte o foaie cu un „copil cu deficienţă” diferită. Trebuie să deseneze trei elemente (să lipească din autocolant) fiecare într-un timp de 5 minute. Pentru scurgerea timpului am folosit clepsidra. Apoi foaia se transmite colegului din dreapta, care şi el va desena alte trei elemente (să lipească din autocolant) şi aşa mai departe până ce foaia revine la copilul iniţial. După ce timpul a expirat, copiii s-au grupat şi au comparat desenele (colajele). Un reprezentant al fiecărui grup a prezentat ideile comune rezultate din desene (colaje) pe care le-am notat în jurnalul clasei şi care îi vor ajuta şi la alte activităţi. Din această activitate copiii au învăţat că indiferent de „deficienţă”, toţi au elemente comune:au părinţi, jucării, iubesc natura, au o casă, au dreptul să înveţe (o fetiţă a desenat o carte), au o ţară.

La apariţia unor incidente neplăcute care se ivesc uneori zilnic, în grupă, am folosit şi folosesc brainstorming-ul. Această metodă îi determină pe copii să elaboreze soluţii personale pentru problemele identificate în diverse situaţii. Atunci când în clasă s-a petrecut un incident prin care s-a încercat îndepărtarea unui copil dintr-un grup sau o altă situaţie neplăcută, le-am amintit copiilor regulile discutate despre drepturile fiecăruia, despre modul în care trebuie să ne comportăm unii cu alţii. Fiind în grupuri de 4-5 copii, le-am cerut să se gândească şi să găsească soluţii la incidentul produs. Notându-le toate ideile în lista de opinii le-am citit pe rând, le-am analizat împreună, căutând soluţia cea mai bună pentru toţi. Cei care greşeau îşi schimbau opiniile, acestea devenind pozitive.

Poveştile reprezintă un izvor de rezolvare a situaţiilor conflictuale şi abordare a lor din perspectiva „câştig-câştig”. În acest sens am ales poveşti cunoscute de copii, cu personaje pozitive şi negative aflate într-un conflict permanent. Lucrând tot pe grupuri, copiii trebuiau să identifice conflictul personajelor negative. Ajutaţi de întrebările: Cine este fericit/nefericit la sfârşitul poveştii? De ce?; Au fost încălcate drepturile vreunui personaj? De către cine?, Le-am cerut copiilor să recreeze povestea din punctul de vedere al personajului negativ care este pedepsit de obicei de către autor. I-am încurajat să explice atitudinea şi comportamentul personajelor negative (de exemplu, toate animalele râdeau de vocea groasă a lupului, bunicuţa sforăia tare şi de aceea s-a hotărât lupul să-i pedepsească). Copiii trebuie să găsească

întotdeauna soluţii de rezolvare paşnică a tuturor situaţiilor conflictuale astfel încât toate personajele să fie mulţumite.

Desigur că acestea sunt câteva exemple din activitatea noastră. Modelând copiii de la cea mai fragedă vârstă avem avantajul că anumite prejudecăţi învăţate în familie pot fi diminuate, iar ideea de apartenenţa etnică nu este încă formată.

Dar, putem spune că munca noastră a avut succes, dacă se implică şi familia în propria formare a copiilor

Bibliografie:

Vrăjmaş, Ecaterina, Introducerea în educaţia cerinţelor speciale, Editura Cedis, Bucureşti, 2001

Vrăjmaş, Traian, Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001

DIVERSITATEA ÎN EDUCAȚIE

Pușcaș Miclăuș Mirela Ioana
Școala Gimnazială Bârsău de Sus

Abordarea diversității nu este deloc ușoară. Sintagma ne duce cu gândul la diferențele dintre indivizi, viețuitoare sau obiecte, variație, multitudine de lucruri diferite. Conform DEX, diversitáte (s. f.) reprezintă caracterul sau însușirea a ceea ce este divers; varietate, felurime. – (din fr. diversité, lat. diversitas, -atis).

Diversitatea are mai multe accepțiuni. În primul rând, aduce în atenție o realitate, aceea că oamenii sunt diferiți și unici. Fiecare persoană are propria personalitate, valori și principii după care își ghidează viața, în funcție de moștenirea culturală a familiei de proveniență, experiențele de viață de-a lungul timpului, influențele mediului, dezvoltarea intelectuală, socio-emoțională și morală. Vorbim aici de diversitate umană.

Diversitatea în școală. Diversitatea este o provocare pentru educația cetățenească la nivel mondial. Pentru a pregăti în mod eficient elevii să devină cetățeni responsabili și implicați în comunitate, la nivel național și european, școlile din statele democratice ar trebui să îi ajute să înțeleagă și să aplice în mod constructiv conceptele unitate și diversitate. Unitatea se referă la legăturile comune care sunt esențiale pentru funcționarea statului național. Diversitatea se referă la diferențele interne din toate statele și care reflectă variații în factori precum rasa, clasa socială, etnia, religia, limba, genul, dizabilitatea și orientarea sexuală. Actul de echilibrare unitate-diversitate este universal, dar dinamic și manifestările sale sunt diferite în fiecare țară și regiune culturală.

Pentru înțelegerea principiilor educației pentru diversitate, elevii ar trebui să studieze subiecte complexe, care au marcat societățile de-a lungul istoriei: (1) moduri în care statul a tratat inegalitatea dintre categoriile sociale; (2) moduri în care statul a tratat limitele unității și diversității; (3) moduri în care statul a definit cetățenia și a stabilit criterii pentru obținerea acesteia; (4) moduri în care membrii diferitelor state au tratat identitățile multiple ale indivizilor. Educația pentru diversitate ar trebui să ofere elevilor oportunități de a dezbate idei care au semnificații multiple – uneori contestate – și deseori tranzitorii, cum ar fi toleranța, justiția, egalitatea, respectul, democrația, incluziunea, drepturile omului, rasa, patriotismul, cosmopolitismul, democrația și securitatea. Elevii ar putea să învețe despre modurile în care oamenii din comunitate, țară și spațiul european sunt tot mai conectați cu ceilalți oameni din întreaga lume și sunt preocupați de schimbările economice, politice, culturale, de mediu și tehnologice. Pentru a fi cetățeni informați într-o societate multiculturală, elevii trebuie să înțeleagă cum oamenii influențează și sunt influențați de organizații nonguvernamentale, mass-media, companii, alianțe

regionale, organizații globale, evenimente la nivel mondial, să facă diferența dintre informațiile reale și fake-news, să utilizeze surse de încredere și site-urile autorităților, să aibă în vedere cercetările oamenilor de știință și opiniile specialiștilor. Interconectarea globală de astăzi este la îndemâna tuturor, dar necesită înțelegerea evenimentelor și dificultăților care nu pot fi controlate sau rezolvate de o singură națiune. Un exemplu, în acest sens, este mobilizarea la nivel internațional pentru reducerea cazurilor de îmbolnăviri și a efectelor crizei economice provocate de Pandemia de COVID-19.

Promovarea educației pentru diversitate. Educația pentru diversitate se poate implementa prin utilizarea resurselor digitale. Profesorii sunt cei care organizează şi coordonează activitatea din clasă sau independentă a elevilor, verifică şi măsoară cunoştinţele acestora, își aduc aportul la formarea capacităţilor intelectuale şi morale, formează competențe, îi învață cum și ce să învețe, să descopere și să aplice cunoștințe, să se adapteze noilor cerințe și situații. Abordarea unor teme ca toleranța, democrația, egalitatea de șanse, diferențele individuale, drepturile omului, incluziune, nediscriminare, multiculturalitate ș.a. formează elevilor priceperi şi 214 deprinderi, comportamente morale și etice în societate, dezvoltă trăsături de voinţă şi caracter. Pentru implementarea cu succes la clasă a temelor care abordează educația pentru diversitate la lecțiile de limba și literatura română de la nivel gimnazial, profesorii vor utiliza tehnologia de proiectare didactică specifică oricărei activități didactice. Astfel, în proiectarea didactică, profesorii vor răspunde la întrebările: Ce fac? Cu ce fac? Cum fac? Cum știu dacă am făcut bine? și vor ține cont de nivelul de pregătire și înțelegere al elevilor, obiectivele educaționale urmărite, resursele materiale, mijloacele didactice și formele de evaluare.

În educația pentru diversitate se folosesc diferite tipuri de materiale didactice printre care și anumite resurse digitale (RD). Un exemplu de o astfel de RD pot fi manualele digitale, capabile să abordeze teme specifice diversității. Pentru abordarea temei migrației pot fi utilizate RD de tip hartă interactivă, iar pentru promovarea toleranței și a diversității elevilor li se pot propune spre vizionare alte RD, fragmente cu conținut artistic, cum ar fi filmele, spectacolele etc., după care se va pune în discuție conținutul acestora.

Analiza conținutului oricărei resurse educaționale se poate realiza din perspectivă multidisciplinară, evidențiind elemente de diversitate prezente în text: toleranță, nediscriminare, diferențe, incluziune, acceptare.

Momentul retenției și al transferului poate consta în interpretarea personajelor de către copii. La evaluare li se poate cere crearea, cu instrumente digitale, a unui afiș în care să fie prezentat personajul preferat și/ sau un mesaj pentru acesta.

În promovarea diversității, cadrele didactice pot utiliza resurse educaționale tradiționale sau online, cărți, manuale, culegeri, broșuri, imagini, filme, spoturi. Se ivesc acum două întrebări de reflecție: sunt profesorii pregătiți să gestioneze numeroasele diferențe culturale, sociale și lingvistice care descriu 215 216 diversitatea populației? Ce acțiuni vor ajuta noii profesori să înțeleagă mai bine problemele legate de diversitate? Un posibil răspuns ar fi introducerea în programele educaționale de formare a cadrelor didactice teme care să abordeze multiculturalitatea, interculturalitatea și diversitatea. Succesul conștientizării multiculturale în pregătirea profesorilor depinde și de angajamentul universitar.

Bibliografie

1. Academia Română, Dicționarul explicativ al limbii române, ediția a II-a, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”. Editura Univers Enciclopedic, 1998, 1192 p., ISBN 973-9243-29- 0.

2. Axenti, V., Verșina, M., Metodica predării limbii și literaturii române (în gimnaziu și liceu), suport de curs, 164 p. // https://www.academia.edu/39128057/METODICA_PREDARII_LIMBII_%C5%9EI_LITERATURII_ROM%C3%82NE_%C3%AEn_gimnaziu_%C5%9Fi_liceu_SUPORT_DE_CURS (accesat: 20-04- 2021).

3. Biroul Regional UNICEF pentru Europa şi Asia Centrală. Crearea unor sisteme de educaţie reziliente în contextul pandemiei de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel naţional, local şi de unitate şcolară, 2020, 45 p. // https://www.unicef.org/romania/media/2836/file/Crearea%20unor%20sisteme%20de%20educa%C5%A3ie%20reziliente%20%C3%AEn%20contextul%20pandemiei%20de%20COVID-19.pdf (accesat: 20-04-2021).

4. Parlamentul European. Promovarea culturii europene, 2019, 10 p., // https://www.what-europe-does-for

ŞCOALA INCLUZIVĂ – UN NOU TIP DE ŞCOALĂ

SIMOC DIANA ADELA
SC.GIMN. “GH. LAZAR”,ZALAU

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Diferenţele dintre copii sunt considerate fireşti, iar şcoala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii este un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie stă la baza unor strategii şi decizii curente privind practica. Aceasta dimensiune se referă la realitatea unei şcoli şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Este adevărat că nu de puţine ori condiţiile de organizare şcolară - efective numeroase de elevi în clasă, programa şcolară foarte încărcată, timpul scurt de activităţi şi interacţiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecţii, insuficienta pregătire psihopedagogică şi /sau de educaţie -reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învăţământ eficace pentru fiecare elev.

După 1990 a fost lansat un nou concept, al educaţiei incluzive, care aduce în atenţie necesitatea reexaminării şi extinderii rolului învăţământului obişnuit, pentru a se putea adapta cerinţelor copiilor şi nu invers, ca până atunci, pentru ca toţi copiii să înveţe împreună.

Copiii care nu pot face faţă cerinţelor şcolare, cei care prezintă diverse forme şi niveluri de eşec şcolar sunt încă prea puţin cunoscuţi şi acceptaţi din punct de vedere psihopedagogic. Atitudinea cea mai

frecventă manifestată faţă de aceştia din partea şcolii şi a societăţii în general este de subvalorizare - bazată în mare măsură pe lipsa de reuşită şi de competenţa şcolară.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Argumente

De ce este Şcoala mea - Şcoală incluzivă?

Diferenţele dintre copii sunt considerate fireşti, iar şcoala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Se pun următoarele întrebări:

- De ce nu pot face progrese semnificative în invăţare toţi elevii dintr -o clasă?
- Cum pot fi sprijiniţi să progreseze în învăţare elevii care par să înveţe mai greu?
- Cât este de justificată marginalizarea ori chiar excluderea unor elevi din şcoala obligatorie?

În orice act de educaţie se întrepătrund trei dimensiuni importante: politicile, practicile şi cultura. Se porneşte de la un cadru de inţelegere, de la obiective şi direcţii ale acţiunilor. Se vehiculează şi se operează cu un set de practici care antrenează schimbările preconizate prin obiective. Întreaga acţiune se derulează intr-un context anumit, întro situaţie educaţională care surprinde un cadru cultural specific. Fiecare din aceste elemente este la fel de important. De aceea construcţia unei educaţii pentru toţi ia în calcul schimbările necesare, obţinute prin procesul organizat al invăţării în aşa fel încât să se construiască politici ale incluziunii, să se dezvolte practici incluzive pentru ca în final să apară şi să se organizeze o cultură a incluziunii. Pentru a analiza şi descrie o şcoală incluzivă pot fi folositi o serie de indicatori (Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli - Ghid managerial, 1998, MEC, UNICEF).

„Indicatorii de incluziune" asigură o bază utilă pentru realizarea unei astfel de analize. Aceştia se bazează pe datele preluate din două surse principale de informaţie. În primul rând, este vorba de datele care au rezultat din studiul acelor procese despre care se ştie că stimulează participarea elevilor care anterior au fost excluşi sau marginalizaţi; în al doilea rând, se au in vedere datele recente privind procesele eficiente în vederea îmbunătăţirii activităţii în şcoală. Astfel, indicatorii definesc o agendă bazată pe rezultatele cercetării care poate fi utilizată pentru a orienta activităţile de revizuire şi dezvoltare. Indicatorii se concentreaza asupra celor trei dimensiuni ale vieţii şcolare:

Dimensiunea 1 - Cultura

Filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii este un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie stă la baza unor strategii şi decizii curente privind practica. Aceasta dimensiune se referă la realitatea unei şcoli şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Dimensiunea 2 - Strategia

Abordarea incluzivă este plasată în inima dezvoltării şcolare, astfel încât aceasta să pătrundă în toate strategiile şi să nu fie privită ca o nouă strategie care se adaugă la cele existente. Atenţia faţă de conceptul de educaţie incluzivă este prezentă în toate aspectele planificării şcolare.

Dimensiunea 3 - Practica

Cultura şi politicile incluzive ale şcolii se reflectă în activitatea la clasă. Astfel, planurile de învăţământ şi modul în care ele se aplică - în interiorul şi în afara clasei - încurajează participarea tuturor elevilor.

Linii de acţiune pentru atingerea indicatorilor de incluziune:

- Promovarea şi susţinerea politicii şcolii incluzive.
- Contribuţia la combaterea discriminării şi la crearea unei societăţi şcolare incluzive, care valorizează toate persoanele indiferent de gen, vârstă, etnie, condiţie fizică sau intelectuală, statut social etc.
- Credinţa că orice şcoală poate deveni incluzivă dacă abordează o educaţie specifică incluziunii şi o aplică în procesul de învăţământ pe care îl gestionează. În acest sens, schimbarea începe cu crearea unei culturi incluzive şi continuă cu dezvoltarea de practici educaţionale şi măsuri concrete de incluziune.

1. Cunoaşterea liniilor directoare ale unei strategii pentru educaţie incluzivă, linii directoare valorificate în managementul instutuţional: 1) Implicarea părinţilor; 2) Teme curriculare adecvate şi abordate gradual; 3) Acordarea timpului necesar studiului şi o instruire bazată pe nevoile de învăţare; 4) Predare directă pornind de la noţiuni cheie şi continuând cu o serie de paşi sistematici; 5) Raportarea instruirii la experienţa anterioară a elevilor; 6) Strategie de învăţare în 3 paşi: a) Modelarea prin demonstrarea comportamentelor dorite, b) Activităţi asistate în care elevii sunt ajutaţi direct de profesor, c) Activităţi practice în care elevii acţionează independent 7) Sprijin pentru învăţare; 8) Asigurarea învăţării temeinice; 9) Învăţarea prin cooperare; 10) Educaţie adaptată nevoilor specifice şi potenţialului specific.

Este adevărat că nu de puţine ori condiţiile de organizare şcolară - efective numeroase de elevi în clasă, programa şcolară foarte încărcată, timpul scurt de activităţi şi interacţiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecţii, insuficienta pregătire psihopedagogică şi /sau de educaţie -reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învăţământ eficace pentru fiecare elev.

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi.

Acesta trebuie:

- să elaborareze un program pedagogic individualizat.
- să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale pentru aceştia la instrucţie şi educaţie;
- să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;
- să coopereze în cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

BARIERE ÎN INCLUZIUNEA ŞCOLARĂ A COPIILOR CU CERINŢE EDUCAŢIONALE SPECIALE

PROF. OPREA RODICA,
LICEUL AUTO „TRAIAN VUIA”, TG-JIU

Conceptul de educaţie incluzivă are la bază principiul dreptului egal la educaţie pentru toţi copiii,indiferent de mediul social sau cultural din care provin, religie, etnie, limba vorbită.

Şcoala incluzivă reprezintă o provocare pentru şcolile obişnuite, însă ea nu trebuie privită ca o ameninţare pentru performanţa acestor şcoli.

Multe dintre aceste instituţii găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obişnuite. Însă această teamă poate fi depăşită prin educaţie, resurse didactice adecvate, sprijin şi nu în ultimul rând credinţa că incluziunea este un drept moral şi social ce nu poate fi negat nimănui.

Educaţia incluzivă urmăreşte o modalitate instituţionalizată de şcolarizare a copiilor cu dizabilităţi, dar şi a altor copii cu cerinţe educative speciale în şcoli şi clase obişnuite. Integrarea şcolară se referă în esenţă la integrarea în structurile învăţământului de masă a copiilor cu cerinţe speciale în educaţie (copii cu deficienţe senzoriale, fizice, intelectuale sau de limbaj, defavorizaţi socio-economic şi cultural, copii din centrele de asistenţă şi ocrotire, copii cu uşoare tulburări psiho-afective şi comportamentale, copii infectaţi cu virusul HIV) pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase şi cât mai echilibrate a personalităţii acestora.

Termenul ,,incluziv” reflectă capacitatea unui grup de a forma o unitate a membrilor săi, indiferent dacă aceştia sunt normali sau deficienţi. Într-un astfel de colectiv, nu persoana cu nevoi speciale este datoare să se adapteze la cerinţele grupului, ci grupul însuşi trebuie să găsească acea manieră adecvată de a deveni accesibil individului cu deficienţe. ,,Cu cât cineva este mai greoi şi mai puţin dotat de la natură, cu atât mai mult are nevoie de ajutor…”

Handicapul este definit ca “o pierdere sau limitare a abilităţilor funcţionale fizice sau psihice”. Ca urmare a unei asemenea definiţii,handicapul poate fi considerat o problemă, o boală. Este deplin acceptat că persoanele cu nevoi speciale au, în general, mai puţine posibilităţi de afirmare şi o calitate a vieţii mai scăzută. Astfel, orice acţiune pe care o întreprindem pentru a micşora dezavantajele ce decurg dintr-un handicap depind de ceea ce credem noi că ar putea cauza acel handicap.

Misiunea noastră este să oferim tuturor copiilor posibilitatea de a-şi exprima valoarea, de a simţi bucuria copilăriei şi de a descoperi lumea care-i înconjoară. Statul şi familia oferă (sau ar trebui să ofere!) şanse egale pentru fiecare prin educaţie, grijă, dragoste.

Există anumite etape ce trebuie urmate în cadrul şcolarizării copiilor cu CES, printre care, în primă fază, este acceptarea ideii că există astfel de copii, recunoaşterea dreptului lor la educaţie, integrarea lor treptată în cadrul şcolilor obişnuite.

Astfel, pe măsură ce aceşti copii vor creşte, vor deveni adulţi şi vor avea probabil proprii copii, incluziunea va fi deja un fapt acceptat şi o măsură firească în cadrul educaţiei. Copiii educaţi în cadrul şcolii incluzive vor fi mai bine pregătiţi să interacţioneze cu diverşi indivizi precum şi cu diverse situaţii din lumea reală. În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate.

Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind şi cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Educarea integrată ajută în creşterea copiilor cu nevoi speciale:dacă sunt crescuţi ca şi membrii bineveniţi ai comunităţii, comunitatea le dă încredere în sine şi ajută la acumularea de noi cunoştinţe şi abilităţi. Jocul şi munca cu alţi copii încurajează copiii dezavantajaţi în dezvoltarea lor.

Efortul depus pentru atingerea unor rezultate mai bune ajută şi la formarea imaginii de sine. Pentru o parte din aceşti copii grădiniţa reprezintă prima şansă să beneficieze de sprijin şi educare necesară. Educarea integrată ajută şi copiii fără deficienţe să accepte şi să tolereze diferenţele dintre oameni.

Cercetările au demonstrat că jocul comun ajută la dezvoltarea unor relaţii sănătoase între copiii dezavantajaţi şi ceilalţi copii. Specialiştii şi părinţii trebuie să îşi asume responsabilitatea împreună pentru educarea copiilor; părinţii se simt mai puţin izolaţi, pot să-şi însuşească metode noi de ajutorare a copiilor, îşi pot forma o imagine reală despre copii deoarece sunt sprijiniţi de specialişti.

Această colaborare măreşte competenţa familiei în rezolvarea problemelor. Astfel, triunghiul: profesor, părinte, specialist devine realmente benefic şi influențează benefic dezvoltarea copilului.

Metodele însuşite se pot folosi şi în cazul copiilor fără deficienţe. De fapt, cele mai eficiente metode de educare şi învăţare au fost dezvoltate pentru copii cu deficienţe.

Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

Ideea este ca şcolile, centre de învăţare şi educaţie, să se schimbe astfel încât să devină comunităţi educaţionale în care nevoile tuturor elevilor şi profesorilor să fie îndeplinite. Şcolile incluzive nu mai

asigură o educaţie obişnuită sau o educaţie specială, ci asigură o educaţie incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăţa împreună.

Cu alte cuvinte, acest tip de şcoală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toţi elevii să participe şi să înveţe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii şi şcolile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succesdiversitatea nevoilor elevilor. Educaţia incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învăţare pentru toţi elevii, chiar şi pentru cei ce au fost anterior excluşi.

Pentru a avea cu adevărat o şcoală incluzivă care să funcţioneze, este necesară pregătirea acesteia, sunt necesare condiţii materiale, care să permită un învăţământ cât mai diversificat şi adaptat diferitelor cerinţe speciale: profesori intineranţi, mobilier, posibilităţi de modelare a programului zilnic, tehnici, posibilităţi de modelare a programului zilnic, tehnici speciale de predare, adaptare curriculară individualizată, etc numără faptul că elevii cu CES sunt trataţi ca parte integrantă a societăţii, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât şi colegii lor îşi dezvoltă abilităţile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea,etc.

Profesorii adoptă metode diverse de predare-învăţare, de care beneficiază toţi elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii şi dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învăţare, datorită schimbului de informaţii permanent.

Predarea este un act de cooperare, reflecţie şi descoperire, la care participă atât profesorul (care poate coopera cu colegii săi) cât şi elevii unei clase. O resursă importantă pentru profesor în predare este cooperarea elevilor.

Pregătirea predării şi de multe ori realizarea ei se completează cu cooperarea între profesori şi chiar cooperarea cu unii părinţi.

În perspectiva şcolii incluzive înţeleasă ca şcoală care se deschide flexibil tuturor copiilor, dificultăţile de învăţare sunt considerate probleme normale în activitatea didactică. Rezolvarea lor este un prilej şi o provocare pentru profesori, elevi.

Profesorii trebuie să pornească înrezolvarea problemelor din clasă de la următoarele acţiuni care determină maniera incluzivă:

- cunoaşterea individualităţii în mod global şi pe anumite componente care dovedesc nevoia de intervenţie;
- detectarea ariilor de dificultate în special când acestea sunt intermitente şi temporale;
- cunoaşterea relaţiilor din clasa sa;
- folosirea tehnicilor de negociere, cooperare, colaborare, comunicare în activităţile de grup;
- să-şi folosească experienţa într-un mod reflexiv şi empatic;

Niciun specialist sau cadru didactic nu ar trebui să spună părinţilor că ,,nu mai este nimic de făcut ‘’ pentru copilul lor. Programele de intervenţie şi sprijin ar trebui să implice familiile la maximum. Ele ar trebui să fie construite încât să satisfacă nevoile copilului în contextul larg al nevoilor familiei.

Părinţii ar trebui să fie recunoscuţi ca fiind cei mai potriviţi în relatarea istoriei, comportamentului şi nevoilor copiilor. Ei ar trebui să aibă acces total la toate informaţiile educaţionale şi la, diagnosticele’’ copilului. Forme de colaborare şi sprijin reciproc (şcoalafamilie).

Ca şi în cazul copiilor, familiile sunt foarte diferite, necesităţile lor de a fi sprijinite sau posibilităţile de a oferi sprijin sunt extrem de diverse. Fiecare familie are potenţialul şi nevoile sale unice, care trebuie valorizate corespunzător de către şcoală.

Comunicarea şi colaborarea eficientă dintre profesori şi părinţi se bazează pe câteva elemente:

- respectul (reciproc) – poate fi modelat adesea de către cadrele didactice

Modalităţile de organizare şi activităţile propuse pot fi foarte diverse în funcţie de problematic a şi potenţialul copiilor, a şcolii, a contextului comunitar. Important şi esenţial în buna funcţionare a grupului este cultivarea sentimentului de comunitate.

- implicarea părinţilor ca factor de decizie este esenţială. Părinţii copiilor cu CES îşi stabilesc cel mai adesea anterior venirii la şcoala relaţii cu specialişti şi servicii ale comunităţii. Informaţiile oferite de părinţi pot fi incluse în luarea deciziilor privitoare la copii cu CES, instituirea unei colaborări autentice între cadrele didactice, elevi, familiile lor şi specialişti este un proces complex, care cere timp, energie, prudenţă, adesea mult bun simţ şi bună credinţă. Este important de menţionat că în acest proces nu numai copiii sunt cei care învaţă.

Şcoala incluzivă devine astfel o şcoală deschisă tuturor, o şcoală prietenoasă, flexibilă, o şcoală care abordează procesul de predare – învăţare– evaluare într-un mod dinamic şi atractiv, o şcoală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăţilor legate de apartenenţa la un anumit mediu şi la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunităţi.

Bibliografie:

1. **Alois Gherguţ**, 2010, *Psihologia persoanelor cu cerinţe speciale,* Editura Polirom, Iaşi
2. **Creţu Carmen,** 2015, *Curriculum diferenţiat şi personalizat,* Editura Polirom, Iaşi
3. **Vrăjmaş Ecaterina**, 2016, *Strategiile educaţiei inclusive,* Editura Polirom, Iaşi
4. **Vrăşmaş, T**., 2009, *Învăţământul integrat şi/sau inclusiv,* Editura Aramis, Bucureşti

INTEGRAREA ŞI INCLUZIUNEA COPIILOR CU CES

Prof. înv. preșcolar Păun Maria
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8 Tg. Jiu

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.” (Maria Montessori –“Descoperirea copilului”)

Conceptul de integrare școlară evidențiază perspectiva în care elevul depune eforturi pentru a se adapta mediului școlar și societății, iar demersurile acestora din urmă de a facilita integrarea sunt plasate într-un plan secund.

Școala incluzivă este unitatea de învățământ public de masă în care au acces toți copiii unei comunități, indiferent de mediul de proveniență, în care sunt integrați într-o formă sau alta și copiii cu cerințe speciale în educație, unde programul activităților didactice are la bază un curriculum specific (individualizat și adaptat) și unde participarea personalului didactic la activitățile educative din clasă se bazează pe un parteneriat activ între profesori, profesorii de sprijin/suport, specialiști în educație specială și părinți.

Incluziunea este un proces. Incluziunea trebuie interpretată ca o permanentă căutare a unor modalități mai bune de a răspunde diversității. Este vorba despre a învăța cum să trăiești cu diferența și despre a învăța cum să înveți din diferență. În acest fel, diferențele sunt văzute într-un mod pozitiv, ca un stimulent pentru promovarea învățării în rândul copiilor și al adulților;

Incluziunea se referă la identificarea și eliminarea barierelor. În consecință, aceasta presupune colectarea și evaluarea informațiilor dintr-o mare varietate de surse pentru a planifica îmbunătățiri în politică și practică;

Incluziunea implică o atenție specială pentru acele grupuri de elevi care pot fi expuși riscului de marginalizare, excludere sau sub-evaluare. Acest lucru indică responsabilitatea morală pentru aceste persoane vulnerabile, care sunt monitorizate cu atenție și, acolo unde este necesar, se iau măsuri pentru a asigura prezența și participarea acestora în sistemul de învățământ

Valoarea educaţiei incluzive, pentru orice elev, constă în faptul că este împreună şi poate să colaboreze cu ceilalţi copii. Copiii cu cerinţe speciale au nevoie de sprijin. De aceea, ei nu vor avea decât de câştigat dacă activitatea de predare este orientată către nevoile lor speciale. Dar este destul de greu să asigurăm sprijin individual pentru aceşti copii, de aceea am selectat câteva metode de lucru cu elevii cu nevoi speciale :

În timp ce clasa lucrează la o activitate, profesorul se poate ocupa de unul sau doi copii, reluând cu acestia principalele puncte ale lecţiei sau ajutându-i să înceapă să rezolve singuri sarcina legată de subiectul lecţiei respective.

Copiii pot fi organizaţi pe grupe, pe nivele de abilitate. Profesorul poate trece de la un grup la altul, pentru a oferi asistenţă adecvată necesităţilor celor din fiecare grup.

Ionela a împlinit recent 6 ani. Deși a fost înscrisă de câteva săptămâni la această grădiniță, după multe altele pe care le-a frecventat pe perioade scurte, eu și colega mea am înțeles deja că nu ne va fi simplu s-o integrăm în activitățile pe care le desfășoară. Am observat că Ionela nu prea înțelege ce are

de făcut atunci când este pusă în situația de a realiza vreo sarcină. Încearcă mai mult să imite colegii, reușindu-i doar lucrurile foarte simple. Pe când majoritatea copiilor din grupă recită poezii, desenează, unii dintre ei chiar și citesc, scriu, Ionela este preocupată de câteva jucării, pe care le poartă întotdeauna cu ea. Nu este prea vorbăreață, având mai tot timpul aceeași întrebare pentru toți: Mergem afară? Adesea este confuză, poate acţiona spontan şi impulsiv, refuzând să coopereze. Până în prezent nu a reuşit să stabilească nişte relaţii de prietenie cu copiii din grupa sa. Mama spune că nici cu copiii din curte nu se prea joacă, mai bine zis aceștia o refuză...

Noi am identificat cerințele speciale ale Ionelei răspunzând la urmatoarele întrebări:

- Ce dificultăţi are Ionela?
- Care sunt consecinţele acestor comportamente asupra dezvoltăriiei?
- Care sunt consecinţele acestor comportamente asupra relaţiilor ei cu colegii?
- Care sunt necesităţile copilului ce reies din analiza cazului ?

După ce am identificat cerintele speciale am elaborat un plan de interventie personalizat pentru aceasta.

Unele dintre cele mai eficiente activități de integrare ale Ionelei au fost activitățile extracurriulare în aer liber deoarece ei îi place foarte mult afară . Acolo se simte bine, mai sigură pe ea ,creează legături cu colegii și se integrează mai bine in activități.

Prin excursii preșcolarii si copiii cu cerințe educaționale speciale pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă scriitori şi artişti și pot face acest lucru in mediul in care ei se simt cel mai bine,

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinaţiilor artistice ale copiilor cu cerințe speciale contribuind la integrarea armonioasa a personalității acestora și integrarea lor.

În același timp, școala incluzivă este o școală care asigură condițiile pentru ca toți copiii să-și poată atinge potențialul, bazându-se pe corectitudine. Echitatea înseamnă că diferența de performanță între elevi nu ține de mediul din care provin, ci din efortul pe care îl depun.

Este important de subliniat faptul că, în cazul elevilor cu CES, accentul trebuie pus nu atât pe dezvoltarea cognitivă, cât mai ales pe dimensiunea socio-relațională, care poate deveni bază pentru dezvoltarea globală a copilului/elevului și îi poate asigura acea stare de bine necesară menținerii echilibrului psihic. Unii profesori par să întâmpine mai puține dificultăți decât alții în crearea unei ambianțe eficace de învățare pentru elevii lor. O clasă bine condusă, cu un potențial redus de comportament necorespunzător poate prin ea însăși avea efecte benefice atât asupra procesului de învățare, cât și asupra performanței.

În concluzie putem spune ca activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu copiii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a copiilor .Copiii in general , dar mai ales copiii cu CES se simt mult mai siguri pe ei in cadrul activităților în aer liber ,”neîngradiți” unde se pot manifesta liber astfel dezvoltându-și stima de sine.

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educaţiei si Cercetării, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei Revista învăţământului preşcolar, 3-4/2006,
2. IONESCU, M.; CHIŞ, V.,Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
3. PREDA. VIORICA, Metodica activităţilor instructiv educative în grădiniţa de copii, Editura « Gheorghe Cârţu Alexandru », Craiova 2009
4. LESPEZEANU M., Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar, Editura S.C. Omfal, Bucureşti, 2007

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

CARAFA IOANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”ENEA GRAPINI” ȘANȚ
G.P.N. NR.1 ȘANȚ, JUD.BISTRIȚA-NĂSĂUD

Când explorăm universul ființei umane, ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care trec pragul grupelor ne pun în situația de a căuta mereu soluții la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluțiile cele mai bune pentru copii. Însă, uneori suntem puși în dificultate de complexitatea problemelor. Una dintre aceste probleme o reprezintă copiii cu cerințe educative speciale.

Educația incluzivă, ca parte componentă a educației pentru toți, are în conținutul ei ideile de acceptare, includere și implicare a tuturor în procesul formării. A include pe fiecare înseamnă a valoriza și a oferi câmpul de afirmare a fiecărui copil. Incluziunea înseamnă nu numai intrare / introducere ci și acces asigurat, participare și implicare prin valorizarea contribuției individuale. Cu alte cuvinte, nu este suficient să realizăm includerea tuturor ci este necesar să gândim incluziv, dând valoare și importanță nevoilor fiecăruia. Educația incluzivă este informație, gândire, acțiune și atitudine în același timp.

Învățământul incluziv presupune ca tinerii și copii cu dizabilități și ceilalți fără probleme să învețe împreună în instituțiile de învățământ având sprijinul corespunzător. Un început timpuriu în grupuri de joacă sau grădinițe obișnuite este cea mai bună pregătire pentru o viață integrată. Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Și copiii diferiți au drepturi egale cu ceilalți, iar o educație separată ar duce la marginalizare și discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine și afirmarea personalității. Beneficiile incluziuni sânt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simțit încă acest lucru. Separarea ne limitează înțelegerea reciprocă. Familiaritatea și toleranța reduc frica și respingerea favorizând relațiile de comunicare și colaborare în beneficiul tuturor.

Educația incluzivă vine să sprijine acest aspect deoarece ea se centrează mai ales pe învățarea strategiilor necesare rezolvării problemelor din viața cotidiană, într-o manieră cooperantă și solidar, unde procesul de învățare este realizat în spiritul respectului și acceptării celor din jur. Prin strategii didactice bazate pe cooperare, educatoarea poate favoriza unele procese de interacțiune socială, diferențele dintre copii fiind percepute ca modalități de îmbogățire a practicii pedagogice iar strategiile învățării ca modalități de abordare a diversității. Fiecare copil trebuie înțeles ca un participant activ la învățare pentru ca fiecare aduce cu sine, procesul complex al învățării și dezvoltării, o experiență, un stil de învățare, un

model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un model de abordare, un context cultural căruia îi aparține o valoare.

Diversitatea ființelor umane determină diferențele dintre oameni. Aceste diferențe sunt dependente de istoria personală unică și irepetabilă a fiecăruia. Diferențele sunt cu atât mai marcante în anii copilăriei. Dezvoltarea copilului depinde de experiența sa de viață, de acțiunile întreprinse ca și de maturizarea ființei sale biologice. Fiecare copil este unic prin zestrea sa ereditară și prin combinația specifică a caracteristicilor sale cu influențele mediului restrâns și apoi tot mai larg în care se dezvoltă. Practic, copilul se dezvoltă în interacțiunea cu mediul în care este atât material cât și social.

Incluziunea ar trebui reglementată prin lege și să se bucure de practici active și eficiente. Se întâmplă abuzuri și discriminări foarte des: o persoană nu este angajată pentru un handicap fizic; un copil cu CES este marginalizat de restul copiilor și părinții acestora, chiar exclus prin acțiuni de stradă, așezat singur sau în ultima bancă etc și exemplele pot continua. Concluzia ce se desprinde este că legea poate reglementa într-o anumită măsură problema incluziunii într-o societate, dar nu suficient.

Toleranța înseamnă bunul simț de a nu fi egoist și a înțelege că ceva ce pentru tine este poate lipsit de importanță pentru altul vine pe primul loc. Lipsa toleranței este egoismul iar acesta este sursa tuturor relelor în lume. Este respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversități culturilor lumi noastre, felurilor noastre de expresie și manierelor de exprimare a calități noastre de ființe umane. Este încurajată prin cunoașterea, deschiderea spiritului, comunicație și libertatea gândiri, conștiinței și credinței. Toleranța este armonia în diferențe. Ea nu e doar o obligațiune de ordin etic ; ea e, de asemenea, și o necesitate politică și juridică. Toleranța e o virtute care face ca pacea să fie posibilă și care contribuie la înlocuirea culturii războiului cu o cultură a păcii. Educația este mijlocul cel mai eficient pentru a preveni intoleranța. Prima etapă, în sensul educației pentru toleranță, e de a o învăța pe fiecare persoană din societate care-i sunt drepturile și libertățile pentru ca ele să fie respectate și de a promova voința de a proteja drepturile și libertățile altora.

Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități de alte etnii, proveniența socială, etc, și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptări acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală.

Ca obiective, urmărite în acest scop pot aminti:

Înlăturarea obstacolelor din calea incluziuni, obstacole provocate de societate și nu de problemele medicale specifice;

Schimbarea atitudini față de copilul deficient sau defavorizat social; Promovarea unei atitudini tolerante, deschise de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre români și romi, dintre copii cu nevoi speciale și copii considerați ”normali”;

Pregătirea copiilor preșcolari de a răspunde pozitiv la provocarea diversității pentru a face față varietății existente în mod normal în rândul copiilor;

Promovarea relațiilor de susținere reciprocă între grădinițe și comunitate;

Dezvoltarea abilităților copiilor cu diferite deficiențe sau probleme de învățare pentru a face față exigențelor instructiv-educative în vederea integrării cu șanse egale alături de ceilalți copii; Schimbarea atitudinii față de copilul diferit.

Modalități pentru rezolvarea unor probleme de discriminare

Copiii, majoritatea timpului lor liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprima propriile capacități.

Jocurile sociale sunt esențiale pentru copii cu deficiențe, întrucât le oferă șansa de a se juca cu alți copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă și comentează situațiile de joc (cuburi, domino, loto, etc.). În perioada de preșcolar se desfășoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficiențe trebuie să fie înscriși la grădiniță, alături de copiii sănătoși. Copiii sunt suficient de simpli și deschiși pentru a accepta ușor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de preșcolar este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficiențe. La această vârstă, socializarea se realizează ușor prin intermediul jucăriilor și al echipamentelor de joc. Totuși, trebuie să fim atenți la unele probleme deosebite.

Se poate aplica metoda **Brainstorming**, deoarece formează comportamente creative prin exersarea gândiri divergente, care invită la elaborarea unor soluții personale pentru problemele identificate în diverse situații. Atunci când în grupă, se petrece un incident de îndepărtare a unui copil dintr-un grup, sau o altă situație, se amintesc copiilor regulile discutate cu altă ocazie, despre drepturile fiecăruia, despre modul în care trebuie să ne comportăm uni cu alții. Copiii își expun ideile , soluțiile despre incidentul întâmplat, educatoarea le acceptă orice idee, părere, le notează, le citește pe rând, le analizează împreună, caută soluția cea mai bună pentru toți. De obicei, majoritatea își schimbă opiniile, acestea devenind pozitive.

Prin **povestiri** – personajele din povești și basme dezvăluie copilului curajul, hărnicia, bunătatea, altruismul, prin opoziție cu trăsăturile negative respective. Copiilor le plac poveștile, poeziile și aderă afectiv la comportamentele pozitive ale eroilor preferați. Pentru dezvoltarea spiritului de compasiune și solidaritate, despre persoane aflate în dificultate sau neajutate, se pot purta discuții cu copii după

lecturarea unor povestiri ca: ”Puiul”, ”Fetițe cu chibrituri”, ”Hansel și Gretel” , etc. Le putem cere copiilor să spună câteva idei despre: ce s-ar fi putut face pentru aceste personaje? Ce ar face ei dacă ar întâlni o asemenea situație? Se poate găsi un alt sfârșit povestiri, la alegerea copiilor, acesta fiind redat de copii prin desen, în dramatizare și în jocurile de rol al copiilor.

Prin **activitatea muzicală și memorizare** – învățând cântece și poezii, copii se sensibilizează la prietenie, simpatie, ajutor, toleranță: ”Cățelușul șchiop”, ”Coliba iepurașului”, etc. Se pot organiza audiții cu cântece, dansuri și jocuri muzicale ale diferitelor naționalități.

Jocul de rol plasează copii în ipostaze noi, tocmai pentru a-i ajuta să înțeleagă situații diferite, să se adapteze, să accepte și să înțeleagă diferențele dintre persoane. Interpretând rolurile unor personaje comune (părinți, copii, aflați în anumite situații) sau mai puțin obișnuite, conform experienței lor, copii vor înțelege mai bine propriul rol și rolul celor din jur și își vor dezvolta capacitățile empatice, gândirea critică și puterea de decizie. Jocul de rol evidențiază modul corect sau incorect de comportarea uni copil. Jocuri organizate ”De-a familia”, ”La spital”, ”O întâmplare în parc”, ”La grădiniță”, etc. Mulți dintre noi au viziune proprie asupra idei complexe precum este incluziunea. Diversitatea din sânul grupului poate cauza probleme care prezintă riscul de a conduce la neglijare, excludere sau segregare.

Copii care ne trec pragul grădiniței ne pun în situația de a căuta mereu noi soluții la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluțiile pentru copii. Uneori suntem puși însă în dificultate de complexitatea problemelor.

Ce este mai bine pentru copilul în cauză? Ce este bine pentru ceilalți copii din grupă? Avem disponibilitate și resurse suficiente pentru a depăși problemele apărute? Acestea sunt unele întrebări pe care ar trebui să ni le punem noi cadrele didactice.

Este nevoie de educație incluzivă deoarece copiii, indiferent de dizabilitate sau dificultatea de învățare, au un rol de jucat în societate după terminarea grădiniței. Un început timpuriu în grupul de joacă, urmat de educația în școli și colegii normale este cea mai bună pregătire pentru o viață integrată. Educația este o parte integrantă și nu separată de restul vieților copiilor. Copiii cu dizabilități pot și sunt educați în școli obișnuite cu un sprijin adecvat.

In condițiile actuale se amplifică educației preșcolare, determinată pe de o parte de părinții suprasolicitați profesional, o parte din ei plecați peste hotare, sau situația celor din familii vulnerabile (alcoolicii, familii cu mulți copii), iar pe de altă parte, cerințele grădiniței presupun deja anumite cunoștințe și abilități pe care copii trebuie să le aibă. Grădinița este o parte minoră ca dimensiune a comunității, dar devine foarte importantă prin structura ei calitativă de a determina, prin funcționarea ei, viitorul celorlalte elemente ale parteneriatului, familia este prima influențată de calitatea activități

grădiniței, apoi școala este la fel de interesată de educația preșcolară, iar comunitatea locală este cea care cumulează toate influențele viitorului prin educația preșcolară.
Ca educatoare mă preocupă evoluția fiecărui copil și în general îi urmăresc îndeaproape mai ales pe aceia care prezintă dificultăți de adaptare ori în îndeplinirea sarcinilor.

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII

Prof. consilier școlar: Duți Tatiana-Școala Gimnazială Nr. 5 Săcele
Prof. înv. primar: Duți Gheorghe Iulian- Școala Gimnazială Nr. 5 Săcele

În societatea contemporană, școala reprezintă locul unde sunt deschise căile spre cunoaștere, este locul unde copilul primește informații în mod organizat, este locul care îl formează pe elev ca om, este locul unde imaginația și creativitatea sunt puse în valoare, este locul care contribuie la desăvârșirea personalității elevului.

Unitatea de învățământ încearcă să facă față cerințelor complexe, din partea părinților dar și a societății.

Școala îl educă pe elev dar îl și pune în centrul preocupăriilor sale.

Promovarea imaginii școlii se realizează prin obținerea de rezultate educaționale pozitive ale elevilor, prin participarea elevilor la diferite competiții școlare, dar și extrașcolare, prin formarea continuă a corpului profesoral (participări la cursuri de formare continuă, grade didactice, simpozioane, conferințe, parteneriate, exemple de bună practică).

Pentru ca instituția școlară pe care o reprezentăm să aibe o imagine pozitivă, în comunitate și nu numai, **NOI**, cadrele didactice, trebuie să fim deschiși la nou, la schimbare.

Modul în care cadrul didactic realizează că trebuie să se deschidă la nou, produce schimbări în modul de a educa elevul, în modul în care acesta va fi, la rândul său, deschis la nou, la schimbare.

Activitatea cadrului didactic sprijină promovarea imaginii școlii. Ea trebuie să se adapteze nevoilor și particularităților de vârstă a elevului. Acest lucru presupune o bună cunoaștere a psihologiei copilului.

Imaginea școlii poate fi promovată prin activitățile extrașcolare.

După cum știm timpul liber al copiilor noștri este invadat de internet, televizor, calculator.

Activitățile extrașcolare vin ca o alternativă bună, practică, creativă și controlată de a ocupa timpul liber al copiilor. Astfel, în fiecare an școlar are loc „ Săptămâna Altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun!” unde elevii participă la diferite activități (dezvoltare personală, relaționare, voluntariat,vizite, excursii, sport, activități civice) care contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității lor, toate aceste într-o admosferă relaxantă care să permită stimularea imaginației, creativității, gândirii creative și critice a elevilor.

Un alt mod de promovare al imaginii școlii îl reprezintă publicarea tuturor reușitelor realizate de elevi, cadre didactice pe pagina de internet a școlii, pe site-ul școlii.

Imaginea școlii poate fi promovată oferind elevilor, părinților, membrilor comunității ceea ce aceștia au nevoie, și anume: o educație adaptată nevoilor elevilor, o educație de calitate, accesul elevilor la diferite surse de informare.

Toate acestea pot fi realizate prin promovarea toleranței, promovarea bunului simț, promovarea unui comportament civic pozitiv.

Promovarea imaginii școlii, reprezintă efortul colectiv al cadrelor didactice care muncesc cu pasiune, dăruire, suflet, seriozitate și responsabilitate.

RESPECT MUNCII DEPUSE DE CADRELE DIDACTICE!

„Rolul basmelor în educația copiilor’’

Prof. consilier școlar: Duți Tatiana-Școala Gimnazială Nr. 5 Săcele
Prof. înv. primar: Duți Gheorghe Iulian- Școala Gimnazială Nr. 5 Săcele

Ce este basmul ?

Basmul este lumea în care copil fiind te retragi, este lumea în care poți visa, poți zbura spre tărâmuri necunoscute, departe de realitate, este lumea cu prinți și prințese, lumea în care în care ne alegem eroii, este lumea plină de aventură, este lumea în care gândurile tale sunt doar ale tale, este lumea în care te asculți, te accepți, ești tu, este lumea în care ești frumos, puternic,este lumea.....

Ileana Cosânzeana, Alba ca zăpada, Cenușăreasa și cei 7 pitici, Pinnochio, Spiderman, Batman, Arturo și Clementina, Omul de tinichea, etc. Sunt doar câteva personaje din lumea basmului care și-au găsit loc în viața plină de bucurii a copilăriei noastre, ei sunt eroii din visele noastre, eroii pe care i-am colorat , eroii care au făcut ca noi să fim fericiți.

Ne-am construit săbii ca Făt- Frumos, ne-am îmbrăcat în rochițe de prințese, a folosit bacheta magică creeînd un loc magic în sufletelul nostru de copii.

Basmul a fost locul unde eram feriți de rele chiar dacăSpânul ne înfricoșa, chiar dacă Muma Pădurii ne făcea să ne ascundem sub plăpumioare.

Basmul a fost și este locul în care am învățat să distingem ce este rău și ce este bine, am învățat care sunt eroii buni și răi, am învățat că Lupul este rău, DAR am aflat că Întodeauna binele ÎNVINGE.

Basmul ne oferă modele sociale, dezvoltă imaginația, gândirea, creativitatea.

Basmul ne colorează viața,contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a gândirii creative, formează abilități de relaționare interpersonală, dezvoltă capacitatea de a face față emoțiilor, simțul critic, îmbunătățește capacitatea de comunicare, crește sensibilitatea față de sentimentele celorlalți, ajută la socializarea copilului.

Basmul oferă modele comportamentale morale, unde copii se pot identifica cu personajele „sunt puternic ca Superman”, „ sunt Mutulică”, „ sunt Lupul cel fioros”„ am rochiță de prințesă”.

Basmul intră în lumea, în universul copilului treptat, la început cu personaje puține și acțiuni simple pentru ca mai târziu, prin clasele III-IV, copilul este capabil să-și exprime trăirile, să facă legături între personaje și acțiuni, să emită judecăți și să argumenteze judecățile emise.

În lumea basmelor , basmul terapeutic este o categorie aparte. Basmul terapeutic luminează universul copilăriei, realizează o deschidere spre ieșirea din impas. Sunt alinate „ dureri” (situații de teamă, neliniște, abandonul, eșecul, rivalitatea, respingerea, o imagine de sine deficitară)

Mesajul terapeutic îi permite copilului/ ascultătorului să-și identifice calități ale unui personaj cu care se identifică.

Prin lectură sau prin ascultarea mesajului terapeutic copilul își dezvoltă creativitatea, își formează capacitatea de a surprinde, de a descoperi, de a-și lărgi aria de cunoaștere. Îi ajută pe copii să se evalueze corect și pozitiv, favorizează înțelegerea propriului comportament dar și al celor din jur, îi ajută să găsească soluții pentru rezolvarea diferitelor probleme cu care se confruntă.

Basmul promovează valori și atitudini:

- Respect pentru sine și pentru ceilalți,
- Cunoașterea faptului că suntem unici și irepetabili,

- Dezvoltă relații interpersonale,
- Dezvoltă interesul pentru schimbare,
- Dezvoltă capacitatea de a gândi pozitiv,etc.

Basmul este cel care m-a făcut copilul de azi!

Da,sunt copilul care a învățat din basme ce este empatia, toleranța, perseverența, curajul, bunătatea, dăruirea, răbdarea, perseverența dar am învățat și ce este frica, neliniștea, minciuna și lașitatea.

Toate aceste lucruri au contribuit la formarea mea mai întâi ca copil ca mai apoi ca adult.

„ Poate că povestea este partea cea mai frumoasă a vieții omenești.... cu povești ne leagănă lumea, cu povești ne adoarme.... Ne trezim și murim cu ele.”(Mihai Eminescu)

Bibliografie:

- Sempronia Filipoi, 2012, Basme Terapeutice Pentru Copii, Adolescenți și părinți, Editura Asociația de științe cognitive

EDUCAȚIA BAZATĂ PE DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ- CHEIA SPRE O LUME MAI PAȘNICĂ

Prof. Pupăză Gabriela-Ionica
C.S.E.I- Brădet, Loc. Săcele

Educația bazată pe diversitate, incuziune și toleranță acceptă, cuprinde și respectă toți indivizii indiferent de diferențele dintre ei fiind esențială într-o societate deschisă, justă, echitabilă și armonioasă. La baza educației bazate pe diversitate stau recunoașterea, înțelegerea, respectul, acceptarea si valorificarea diferențelor unice și distincte dintre elevi, cum ar fi: originea etnică, religia, limba maternă, orientarea sexuală, genul, vârstă, statutul socio- economic, abilitățile fizice și mentale etc. Acceptarea tuturor acestor particularități individuale înseamnă recunoașterea și respectarea individului, unicitatea lui și faptul că poate fi el însuși fără a fi judecat sau discriminat. Expunerea elevilor la un grup divers, cu mai mulți factori culturali, duce la lărgirea orizontului și dezvoltarea abilităților critice și empatice. Acceptarea diversității constă în deschiderea către dialog, manifestarea cuiriozității și informarea despre diferențele existente între persoane , înțelegerea și valorificarea contribuției aduse de fiecare persoană în procesul de învățare și dezvoltarea al societății, conștientizarea și depășirea prejudecăților și stereotipurilor individului și presupune promovarea de șanse și drepturi egale pentru toate categoriile de persoane.

Educația bazată pe incluziune asigură accesul și participarea tuturor elevilor fără a-i discrimina, promvând acceptarea, respectul și colaborarea dintre aceștia. Diversitatea elevilor este atent studiată și valorificată prin adaptarea programelor de studiu, a metodelor și materialelor didactice, astfel încât să răspundă nevoilor specifice ale tuturor elevilor, inclusiv celor cu dizabilități sau dezavantajați social. Pentru ca incluziunea în școală să poată fi realizată cu succes se aplică măsuri ca:

-*Evaluarea și identificarea nevoilor elevilor*. Elevii sunt supuși de către specialiști (medici, psihologi, profesori, consilieri școlari sau experți în actul educațional) unei evaluări detaliate pentru a se identifica dacă au nevoi speciale și tipul acestora și pentru a permite intervenția adecvată pentru a le asigura accesul la educație.

-*Întocmirea Planuri individualizate de învățare*. Pe baza evaluărilor realizate, se poate apela la adaptarea curriculară, la întocmirea planurilor de intervenție personalizată și la utilizarea materialelor didactice adaptate pentru copiii cu nevoi speciale, un rol deosebit de important revenind echipei multidisciplinare din care fac parte toți specialiștii care lucrează cu elevul (profesorul, profesorul itinerant și de sprijin, consilierul școlar, logopedul, alți specialiști implicați în actul de predare și recuparare).

-*Suport și formare pentru profesori*. Programe de formare suplimentară, consultații cu specialiștii sau împărtășirea de bune practici în cadrul comunității școlare sunt necesare pentru că profesorii au nevoie de o bună instruire în depășirea obstacolelor de învățare cu care se confruntă elevii cu nevoi speciale.

-*Încheierea de parteneriate cu părinții și comunitatea*. În promovarea incluziunii sociale, implicare părinților și a comunității este esențială. Părinții sunt veriga de legătură cu școala. Ei pot da informații importante despre nevoile și abilitățile copiilor lor și pot continua activitățile de învățare acasă. Legătura cu comunitatea este importantă deoarece poate furniza resurse suplimentare sau programe de susținere.

-*Evaluarea și monitorizare progresului*. Evoluția copiilor cu nevoi speciale trebuie monitorizară regulat pentru a se vedea dacă obiectivele individuale de învățare sunt atinse și pentru a identifica orice nevoie de ajustare sau suport suplimentar.

Incluziune școlară este un proces continuu și fiecare copil are individualitatea sa care necesită adoptarea unor strategii adaptate care să-i asigure șansa de a beneficia de o educație de calitatea și de a se dezvolta în mod optim. Societatea incluzivă dă șanse egale si drepturi tuturor indivizilor.

Educația bazată pe toleranța între indivizi este un alt aspect important, chiar și atunci când nu suntem în totalitate de acord sau avem alte convingeri cu felul de manifestarea al acestora. Nu trebuie să fim de acord cu tot ceea ce spune sau face o persoană, ci trebuie să fim deschiși la dialog și la a învăța unii de la alții, respectând și înțelegând faptul că toți suntem diferiți și unici în propriul nostru fel . Educația bazată pe tolerantă dezvoltă înțelegerea, acceptarea și aprecierea diversității rezultatul fiind reducerea prejudecăților și conflictelor. Elevii sunt încurajați să își exprime liber părerile, dar să și accepte punctele de vedrere diferite de ale lor.

O educație centrată pe toleranță are beneficii multiple. Elevii sunt încurajați să fie deschiși și către alte culturi și să înțelegă diferențele, ceea ce contribuie la formarea personalității lor și la dezvoltarea empatiei și a abilităților sociale. Toleranța contribuie la crearea unui mediu de învățare sigur și incluziv, in care fiecare elev se simte acceptat și respectat. Școala care se bazează pe educația prin toleranță, trebuie să ofere o educație bazată pe interculturalitate, să încurajeze discuțiile despre diversitate și să stimuleze cooperarea și lucrul în echipă între elevii proveniți din diferite medii sociale. Rolul profesorilor este acela de a asigura accesul la materiale didactic echilibrate care să respecte diversitatea de cultură și gen. Promovarea toleranței se face pe tot parcursul procesului de învățământ, de la învățământul preșcolar până la cel superior. Toleranța în educație este esențială pentru promovarea diversității și incluziunii sociale, ducând la construirea unei lumi mai tolerante și mai pașnice.

Promovarea diversității, incluziunii și acceptării are la bază abordarea holistică și transversală a educației. Sunt indicate organizarea de activități extracurriculare prin care elevii să cunoască diferite culturi, religii, limbi. Dar, elevii, nu pot fi instruiți dacă profesorii nu au deschiderea și informațiile necesare. De aceea, este necesară organizarea de programe de formare continuă pentru cadrele didactice, care să le dezvolte competențele de abordare a diversității și incluziunii în rândul elevilor. Pe de altă parte, implicarea școlii nu este suficientă, atâta timp cât în familie nu se promovează acelesi valori. În această situație, implicarea familiei și a comunității în promovarea valorilor de diversitate, toleranță și incluziune este foarte importantă.

În concluzie, într-o societate modernă, deschisă, educația are la bază valori precum acceptarea, toleranța și incluziunea, creând mediul propice pentru dezvoltarea individuală și socială a elevilor.

Bibliografie:

1. Gherguț, A., Educația incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom, Iași, 2016;
2. Ungureanu, D., „Educația integrată și școala incluzivă”, Editura de Vest, Timișoara, 2000; Vrășmaș, E., Vrășmaș, T.,Revista de Științele Educației, nr. 1/2008, articolul „Formarea cadrelor didactice pentru abordarea educației incluzive- provocări și experiențe”. Sursa: Educația incluzivă - educația pentru toți - Freepedia Edu.

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ ȘI DIVERSITATE

Prof. Psihopedagog Silvia Ficuț
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1 Oradea

Educația incluzivă se bazează pe drepturile umane. Potrivit principiilor drepturilor omului, orice copil are dreptul la o educație bună, de calitate indiferent de nivelul capacităților de dezvoltare sau de apartenența lui. o educație bună, de calitate trebuie să trebuie să conducă la dezvoltarea capacităților cognitive și de integrare socială. Diferențele școlare în funcție de apartenența la o anumită categorie socială sau în funcție de nivelul de dezvoltare intelectuală nu sunt justificate.

Școala de masă este cea care asigură mediul, nivelul de calitate al învățământului și însușirii aptitudinilor cognitive. Copiilor cu dificultăți, pentru a le ușura intrarea în școlile de masă, acestea trebuie să asigure o atmosferă primitoare și de acceptare. Conceptul de incluziune merge dincolo de conceptul de integrare. Când vorbim de integrare se sugerează un individ care este în afara grupului și, pentru care, se face un efort pentru a-l primi în grup. Totodată, incluziunea pornește și de la principiul că individul, oricât ar fi de diferit, el face parte din grupul social.

Egalitatea șanselor, în domeniul educației, sprijină școlarizarea copiilor cu deficiențe în sistemul general de învățământ. Școlile trebuie să fie dotate material, să asigure personal calificat și să cuprindă în sistemul obligatoriu de învățământ toți copii cu CES indiferent de tipul de deficiență, incluzând aici și deficiențele grave inclusiv cele multiple, asociate.

Educația integrată este definită ca fiind un ansamblu de măsuri care se aplică categoriilor de populație ce urmărește înlăturarea segregării și reprezintă o tendință dominantă în abordarea persoanelor cu dizabilități. Educația integrată constituie o modalitate instituționalizată de școlarizare a copiilor cu CES în școli și clase obișnuite sau cât mai aproape de cele obișnuite. Școala de masă adoptă ideologiile educației integrate și impune adaptări la nivelul procesului de predare-învățare-evaluare întocmind documente speciale cum ar fi programele de intervenție personalizate și programele educative personalizate. Aceste programe implică:

1. curriculum adaptat realizat de un cadru didactic specializat împreună cu cadrul didactic de specialitate (profesorul de sprijin și profesorul de la clasă) ;
2. activități individuale de învățare care să se desfășoare sub îndrumarea profesorului de sprijin care îl completează pe profesorul de specialitate de la clasă;
3. conținuturile învățării trebuie alese astfel încât să respecte cerințele curriculumului școlii de masă cât și posibilitățile reale de operare cu aceste conținuturi ale copilului cu CES, astfel încât să nu fie deteriorată calitatea învățării celorlalți copii;
4. strategiile de predare-învățare care sun aplicate trebuie să faciliteze operarea cu conținuturile învățării pentru ambele categorii de copii (atât cei cu CES cât și ceilalți elevi);
5. timpul trebuie să fie gestionat diferențiat. După cum știm fiecare copil are nevoie de o anumită perioadă de timp pentru a procesa informația. La copii cu CES perioada de procesare este mai mare mai ales acolo unde este deficiență mintală;
6. utilizarea resurselor atât materiale cât și umane ușurează integrarea copiilor cu CES;
7. spațiul clasei trebuie să fie astfel organizat încât să țină seamă de tipul deficienței copilului cu CES;
8. managementul clasei- activitățile instructiv-educative trebuie să fie organizate în forme de instruire cât mai flexibile. Activitățile pe echipe permit adaptarea obiectivelor procesului instructiv-educativ la particularitățile psiho-fizice ale copilului cu CES, prin stabilirea unor obiective operaționale diferențiate, conținuturi care sunt accesibile copilului și strategii diferențiate de predare;
9. formele de evaluare continuă sunt cele mai accesibile în aceste cazuri. Acestea monitorizează progresul individual și ușurează planificarea activităților instructiv-educative pentru toți elevii;

Educația incluzivă se bazează pe modificări, transformări pentru a putea susține participarea tuturor elevilor la procesul instructiv-educativ. Presupune un proces de adaptare continua a instituției de învățământ pentru a putea fi valorificate permanent resursele materiale și umane existente și pentru a fi realizat suportul material pentru toți participanții la educație. Inserția socio-profesională și reabilitarea funcțională reprezintă un sistem de acțiuni complexe care vizează înlăturarea barierelor de natură fizică, medicală, psihologică, psiho-pedagocică, socială.

Educația integrată își construiește își construiește finalitățile cu un grad mare de generalitate. Pornește de la curentele ideologice venite din orientările umaniste ale științelor socio-umane care promovează ideile de diversitate umană, normalizare, egalizare a șanselor și de integrare. Educația integrată se vede obligată, deși are propriile finalități până la un punct, să-și alinieze aceste finalități la ale curentului și politicii generale a educației. Astfel, își operaționalizează finalitățile educaționale prin adaptări și modificări de diferite grade de complexitate ale finalităților curentului principal al educației. Educația integrată are ca obiectiv principal asigurarea accesului egal la educația de bază a tuturor membrilor unei societăți.

Educaţia incluzivă şi managementul schimbării în şcoală

- Principiile cheie ale incluziunii;
- Natura şi rolul schimbării procesului de management din şcoală;
- Calităţile personalului didactic şi de specialitate în vederea promovării educaţiei incluzive în şcolile de masă;
-Indexul pentru incluziune.

Persoanele cu dizabilităţi, în special cele cu probleme de învăţare, deranjează şi tulbură ordinea acceptată majoritar în societate, stereotipurile dobândite în timp. Reacţiile la aceste tulburări pot fi mila manifestată prin acte de caritate, ostracizare (acţiunea de a le îndepărta pentru a fi ascunse vederii şi minţii) şi/sau frică. Oricare ar fi mobilul reacţiei, persoanelor cu nevoi speciale li se oferă foarte greu un loc semnificativ în societate. Felul în care ne purtăm cu aceste persoane ne definește ca societate. Fiecare copil trebuie tratat ca parte din societate, dincolo de și fără să conteze deficienţa sa sau dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare.

Educaţia copiilor reclamă o preocupare deosebită din partea tuturor factorilor implicaţi în această misiune fundamentală. Alături de copiii din şcolile de masă, cresc şi se dezvoltă şi o altă categorie de copii şi anume, cei cu cerinţe sau nevoi speciale (CES). Fiecare copil prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul, trăsături care necesită o evaluare şi o abordare personalizate. Copiii cu deficienţe au şi ei aceleaşi trebuinţe de bază în creştere şi dezvoltare ca toţi copiii: nevoia de afectivitate şi securitate, de apreciere şi întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate şi independenţă. Incluziunea lor, integrarea socială și educarea acestora necesită solidaritate între instituții și oameni, compasiune, respectul acordat necondiționat persoanei umane și nediscriminare. Școlile din România sunt dispuse să acorde atenția cuvenită acestei chestiuni? Avem resurse și profesori care să adapteze mediul școlar la noile provocări ridicate de incluziunea copiilor cu CES în școlile de masă?

Abordarea incluzivă se regăsește nu numai la nivelul sistemului de educaţie ci şi la nivelul procesului didactic. Principalele trăsături ale procesului didactic de tip incluziv sunt cele care ţin de adaptarea lui la diferenţele dintre copii. Profesorii care au o experienţă bogată în viaţa personală şi socială folosesc relaţia cu părinţii şi cu alţi membri ai comunităţii pentru a-şi îmbunătăţi metodele folosite în predarea-învăţarea la clasă. Relaţiile dintre profesori sunt o sursă de învăţare şi un schimb de experienţă continuu. Practicile curente duc prin reflexivitate la acumulare de experienţă care trebuie împărtăşită cu colegii pentru a deveni o altă sursă de îmbunătăţire a învăţării. Profesorul este cel care organizează situaţiile de învăţare în care implică toţi elevii şi el poate valoriza potenţialul fiecăruia, într-o manieră pozitivă şi flexibilă.

Crearea culturilor incluzive

Consolidarea comunităţii: fiecare se simte bine la şcoală, elevii se ajută unul pe altul, membrii personalului colaborează, personalul şi elevii se respectă unii pe alţii, există un parteneriat între personal şi părinţi, personalul didactic şi personalul de sprijin muncesc împreună, comunitatea locală este implicată în şcoală.

Stabilirea valorilor incluzive: aşteptările sunt mari de la toţi elevii, personalul didactic, profesorii de sprijin, elevii şi părinţii împărtăţesc filozofia incluziunii, elevii sunt valorizaţi în mod egal, personalul şi elevii se respectă atât pentru calitatea de fiinţe umane, cât şi pentru rolul îndeplinit în şcoală, personalul caută să înlăture barierele de învăţare şi participare în toate aspectele ce ţin de şcoală, şcoala se străduieşte să reducă toate formele de discriminare

Școala este astfel, oarecum “ obligată “ să creeze condiții adecvate pentru a da posibilitate fiecărui elev “ să-și realizeze propria lui dezvoltare optimă “ (J. Bruner). Această viziune optimistă asupra accesibilității presupune încredere și respect față de individualitatea elevului.

Întreaga activitate din scoală este orientată spre formarea personalității elevului în conformitate cu cerințele sociale ale vremii, scopul principal fiind integrarea socială. Dacă conținutul și formele acestei activități nu ar lua în considerare realitatea psihologică a copilului, ar pune în primejdie realizarea scopului propus, afirmarea fiecărui copil ca individualitate.

Fiecare copil are un potențial educativ înăscut care trebuie doar descoperit și activizat. Aceasta este misiunea sfânta a școlii, a educatorilor, deoarece, după cum spunea Comenius : “E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită, încât să nu reflecte totusi imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunțuroasă încât să nu putem scrie totusi ceva pe ea. Daca se întâmplă însa ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o stergem, iar o tablă prea zgrunțuroasă trebuie s-o dăm la rindea. “

Bibliografie:

Alexandru C. (2008), Copiii cu dizabilități multiple, Educația incluzivă-deziderat al societății contemporane, Editura MaxPixel;
Cucoș, C., (1996), Pedagogie, Editura Polirom Gherguţ Alois - *Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii*, Editura Polirom, Iaşi, 2016;
Cristea, S. – “ Fundamentele pedagogice ale reformei invatamantului “, EDP, Bucuresti, 1994;
Gherguţ Alois - Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii, Editura Polirom, Iaşi, 2016;
Roșan A. (2015), Psihologie specială, Editura Polirom;

ŞCOALA INCLUZIVĂ – UN NOU TIP DE ŞCOALĂ

PÎSLARU ANDREEA ALEXANDRA
Centrul Școlar De Educație Incluzivă ”Sfântul Nicolae” Câmpulung

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Diferenţele dintre copii sunt considerate fireşti, iar şcoala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii este un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie stă la baza unor strategii şi decizii curente privind practica. Aceasta dimensiune se referă la realitatea unei şcoli şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Este adevărat că nu de puţine ori condiţiile de organizare şcolară - efective numeroase de elevi în clasă, programa şcolară foarte încărcată, timpul scurt de activităţi şi interacţiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecţii, insuficienta pregătire psihopedagogică şi /sau de educaţie -reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învăţământ eficace pentru fiecare elev.

După 1990 a fost lansat un nou concept, al educaţiei incluzive, care aduce în atenţie necesitatea reexaminării şi extinderii rolului învăţământului obişnuit, pentru a se putea adapta cerinţelor copiilor şi nu invers, ca până atunci, pentru ca toţi copiii să înveţe împreună.

Copiii care nu pot face faţă cerinţelor şcolare, cei care prezintă diverse forme şi niveluri de eşec şcolar sunt încă prea puţin cunoscuţi şi acceptaţi din punct de vedere psihopedagogic. Atitudinea cea mai frecventă manifestată faţă de aceştia din partea şcolii şi a societăţii în general este de subvalorizare - bazată în mare măsură pe lipsa de reuşită şi de competenţa şcolară.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Argumente

De ce este Şcoala mea - Şcoală incluzivă?

Diferenţele dintre copii sunt considerate fireşti, iar şcoala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Se pun următoarele întrebări:

- De ce nu pot face progrese semnificative în invăţare toţi elevii dintr -o clasă?
- Cum pot fi sprijiniţi să progreseze în învăţare elevii care par să înveţe mai greu?
- Cât este de justificată marginalizarea ori chiar excluderea unor elevi din şcoala obligatorie?

În orice act de educaţie se întrepătrund trei dimensiuni importante: politicile, practicile şi cultura. Se porneşte de la un cadru de inţelegere, de la obiective şi direcţii ale acţiunilor. Se vehiculează şi se operează cu un set de practici care antrenează schimbările preconizate prin obiective. Întreaga acţiune se derulează intr-un context anumit, întro situaţie educaţională care surprinde un cadru cultural specific. Fiecare din aceste elemente este la fel de important. De aceea construcţia unei educaţii pentru toţi ia în calcul schimbările necesare, obţinute prin procesul organizat al invăţării în aşa fel încât să se construiască politici ale incluziunii, să se dezvolte practici incluzive pentru ca în final să apară şi să se organizeze o cultură a incluziunii. Pentru a analiza şi descrie o şcoală incluzivă pot fi folositi o serie de indicatori (Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli - Ghid managerial, 1998, MEC, UNICEF).

„Indicatorii de incluziune" asigură o bază utilă pentru realizarea unei astfel de analize. Aceştia se bazează pe datele preluate din două surse principale de informaţie. În primul rând, este vorba de datele care au rezultat din studiul acelor procese despre care se ştie că stimulează participarea elevilor care anterior au fost excluşi sau marginalizaţi; în al doilea rând, se au in vedere datele recente privind procesele eficiente în vederea îmbunătăţirii activităţii în şcoală. Astfel, indicatorii definesc o agendă bazată pe rezultatele cercetării care poate fi utilizată pentru a orienta activităţile de revizuire şi dezvoltare. Indicatorii se concentreaza asupra celor trei dimensiuni ale vieţii şcolare:

Dimensiunea 1 - Cultura

Filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii este un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie stă la baza unor strategii şi decizii curente privind practica. Aceasta dimensiune se referă la realitatea unei şcoli şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Dimensiunea 2 - Strategia

Abordarea incluzivă este plasată în inima dezvoltării şcolare, astfel încât aceasta să pătrundă în toate strategiile şi să nu fie privită ca o nouă strategie care se adaugă la cele existente. Atenţia faţă de conceptul de educaţie incluzivă este prezentă în toate aspectele planificării şcolare.

Dimensiunea 3 - Practica

Cultura şi politicile incluzive ale şcolii se reflectă în activitatea la clasă. Astfel, planurile de învăţământ şi modul în care ele se aplică - în interiorul şi în afara clasei - încurajează participarea tuturor elevilor.

Este adevărat că nu de puţine ori condiţiile de organizare şcolară - efective numeroase de elevi în clasă, programa şcolară foarte încărcată, timpul scurt de activităţi şi interacţiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecţii, insuficienta pregătire psihopedagogică şi /sau de educaţie -reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învăţământ eficace pentru fiecare elev.

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi.

Acesta trebuie:

- să elaborareze un program pedagogic individualizat.
- să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale pentru aceştia la instrucţie şi educaţie;
- să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;
- să coopereze în cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o

comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Fiecare copil este unic, cu necesităţi diferite. Noi, adulţii, părinţi şi dascăli deopotrivă, încercăm să-i educăm, astfel încât să devină, la rândul lor, adulţi fericiţi, iubitori şi eficienţi. Însă există copii marginalizaţi, defavorizaţi şi/sau excluşi de la educaţie. Aceştia sunt cei pentru care educaţia incluzivă a devenit o şansă pentru o dezvoltare armonioasă.

Incluziunea presupune efortul de a asigura tuturor elevilor - de limbă şi cultură diferite, din familie diferite, cu orice probleme de sănătate, cu interese şi moduri de învăţare diferite - strategii de predare-învăţare adecvate şi individualizate, fără a stigmatiza sau a separa. Includerea îmbunătăţeşte procesul de învăţare pentru toţi elevii, cu şi fără nevoi speciale. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Bibliografie:

1. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.
2. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001.
3. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.

ŞCOALA INCLUZIVĂ – O NECESITATE ÎN EDUCAŢIA ACTUALĂ

PÎSLARU LAURENȚIU PETRIȘOR
Centrul Școlar De Educație Incluzivă ”Sfântul Nicolae” Câmpulung

Poate fiecare profesor a încercat să răspundă la un moment dat la întrebări de genul: De ce nu toţi elevii mei progresează în acelaşi fel? Cum pot să-i ajut pe toţi să înţeleagă? Cum pot să-i ajut pe cei care învaţă mai greu?

Un prim pas în oferirea răspunsurilor la aceste întrebări stă în faptul că profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacităţi intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăţa şi fiecare are nevoile sale în privinţa asimilării de informaţii. Aşadar, unul dintre cele mai importante aspecte a le învăţământului actual este nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învăţare.

O astfel de metodă de adaptare o constituie şcoala incluzivă, o şcoală ce se axează pe includerea acelor copiii sau chiar grupuri ce au fost anterior marginalizate şi care implică în procesul de învăţare şi de luare a deciziilor părinţii, îngrijitorii şi consilierii specializaţi.

S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi semnificativ performanţa tuturor elevilor. In comparaţie cu educaţia în centre sau şcoli speciale, care are riscul de a-i menţine pe copii şi adolescenţi în afara societăţii, şcoala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. In loc să-i izolăm şi să spunem că sunt „dificili”, „turbulenţi” sau chiar „handicapaţi”, am putea să admitem faptul că aceşti copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obişnuită, dacă noi, profesorii, am accepta că educaţia este pentru toţi.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale facem, de fapt, un pas important în educaţia elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferenţele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învăţământului românesc este aceea de democratizare şi egalizare a şanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înfiinţată şi şcoala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educaţiei. Scopul acestei şcoli este de a crea pentru toţi copiii

un cadru prielnic învăţării, pornind de la premiza că diferenţele dintre oameni sunt normale şi ele trebuie acceptate. Un rol important în cadrul şcolii incluzive îl are pedagogia şi învăţarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului şi metodelor de predare la capacitatea şi nevoia fiecărui elev în parte.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleaşi strategii şi practici ca şi predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare şi pentru elevii cu nevoi speciale. Toţi elevii au dreptul să aştepte de la învăţământ cele mai bune şi eficiente metode, iar elevii cu CES nu fac diferenţă.

Şcoala incluzivă reprezintă o provocare pentru şcolile obişnuite, însă ea nu trebuie privită ca o ameninţare pentru performanţa acestor şcoli. Multe dintre aceste instituţii găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obişnuite. Însă această teamă poate fi depăşită prin educaţie, resurse didactice adecvate, sprijin şi nu în ultimul rând credinţa că incluziunea este un drept moral şi social ce nu poate fi negat nimănui.

Există anumite etape ce trebuie urmate în cadrul şcolarizării copiilor cu CES, printre care, în primă fază, este acceptarea ideii că există astfel de copii, recunoaşterea dreptului lor la educaţie, integrarea lor treptată în cadrul şcolilor obişnuite. Astfel pe măsură ce aceşti copii vor creşte, vor deveni adulţi şi vor avea probabil proprii copii, incluziunea va fi deja un fapt acceptat şi o măsură firească în cadrul educaţiei. Copiii educaţi în cadrul şcolii incluzive vor fi mai bine pregătiţi să interacţioneze cu diverşi indivizi precum şi cu diverse situaţii din lumea reală.

În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind şi cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

Ideea este ca şcolile, centre de învăţare şi educaţie, să se schimbe astfel încât să devină comunităţi educaţionale în care nevoile tuturor elevilor şi profesorilor să fie îndeplinite. Şcolile incluzive nu mai asigură o educaţie obişnuită sau o educaţie specială, ci asigură o educaţie incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăţa împreună. Cu alte cuvinte, acest tip de şcoală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toţi elevii să participe şi să înveţe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii şi şcolile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educaţia

incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învăţare pentru toţi elevii, chiar şi pentru cei ce au fost anterior excluşi.

Printre avantajele şcolii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt trataţi ca parte integrantă a societăţii, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât şi colegii lor îşi dezvoltă abilităţile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea,etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învăţare, de care beneficiază toţi elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii şi dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învăţare, datorită schimbului de informaţii permanent.

În ceea ce priveşte cadrele didactice din cadrul şcolii incluzive, ele trebuie încurajate să adopte practici moderne în cadrul orelor de curs, să se autoperfecţioneze în permanenţă în ceea ce priveşte copiii cu CES. Un alt rol important pe care cadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-şi accepte şi să-şi ajute colegii cu CES, fără a-i ridiculiza, sau exclude.

Concluzionând, putem spune că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu CES; ea este de fapt o realitate şi recunoaşterea faptului că fiecare copil este unic. Şcoala incluzivă ne demonstrează, aşadar, că suntem unul, dar nu unul şi acelaşi.

Bibliografie:

1. Vrăjmaş, Traian, Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001

2. Gherguţ, Alois, Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, editura Polirom , Bucureşti,2006

3. A. Gherguţ, Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată, Ed. Polirom, Iaşi, 2001.

Tehnici și metode de lucru cu copiii cu CES

Autorul: Camelia Elena Mihalache
Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra Neamț, județ Neamț

,, Sunt doar unul. Sunt totuși cineva. Nu pot face totul de unul singur, dar pot face ceva. Și chiar dacă nu pot face totul, nu voi refuza sa fac ceea ce-mi stă în putință." (E.E.Hale)

Universul copiilor e universul poveştilor, al jocului, al inocenţei, e universul plin de culori frumoase, e universul florilor şi al speranţei. În universul copiilor totul e posibil, pentru că fiecare copil se visează un înger care îndeplineşte dorinţele frumoase ale tuturor.

Fiecare copil are în mâinile sale o baghetă fermecată cu care vrea să transforme lumea în care trăieşte într-o lume mai bună, într-o lume în care toate visele frumoase pot prinde aripi de înger şi pot deveni realizabile.

Copiii se bucură de lucrurile frumoase care ne înconjoară, se bucură de zborul păsărilor, se bucură de mirosul florilor, de jocul de culori de pe aripile fluturilor, se bucură de o jucărie dăruită de bunicii sau părinţii lor, maşina jucărie se transformă într-una reală în mâinile lor, avionul jucărie îi plimbă printre norii plini de stele. Pentru copii, nu lucrurile materiale au valoare, ci lucrurile simple, care aduc bucurie atunci când sunt dăruite cu tot sufletul. Copiii vor să molipsească pe cei din jur cu inocenţa lor, dar din păcate e din ce în ce mai greu acest lucru, într-o lume plină de egoism şi răutate.

Ei ar vrea ca a lor copilărie să fie o armă puternică împotriva tuturor relelor din acest univers. Vor să folosească copilăria lor inocentă pentru a aduce doar bucurie în sufletele oamenilor, doar zâmbete pe chipul tuturor, doar speranţe şi fericire în casele semenilor lor. Ei vor ca zâna copilăriei sau îngerul copilăriei să folosească o baghetă fermecată pentru a învinge răul care prinde teren în această lume, vor să învingă acest balaur al răului cu numeroase capete, pentru ca doar iubirea, pacea şi bunătatea să domnească pe pământ.

Copii vor să trăiască într-o lume fericită, într-un univers al armoniei şi iubirii, pentru ei nimic nu e imposibil!

Sa nu le distrugem, noi cei maturi, inocenta universului lor! Suntem datori să reclădim o lume a speranţei, a zâmbetului curat, a păcii, a visurilor frumoase şi îndrăzneţe, suntem datori să nu aducem să domnească în Paradisul copilăriei: răutatea, pesimismul, tristeţea, egoismul, invidia, mîndria, nedreptatea, minciuna, etc. E nedrept să molipsim cu răutatea noastră lumea copilăriei, e nedrept să distrugem tot ce e frumos şi pur pe acest pământ!

Copiii cu CES fac parte din societatea noastră, aceştia mai mult decât ceilalţi copii au nevoie de o permanentă socializare şi colaborare cu alţi copii pentru asigurarea integrării sociale a lor. Prin contactul direct cu elevii din alte instituţii şcolare şi prin participarea alături de ei la diverse activităţi se realizează diminuarea izolării şi înlăturarea, în mare măsură, a tendinţelor de agresivitate, contribuind la îmbunătăţirea modului lor de viaţă. Tendinţa de a crea şi sprijini cadrul necesar integrării sociale şi societale a copiilor cu dizabilităţi este cu cât mai activă, cu atât mai eficientă, argumentul suprem constituindu-l beneficiile psihosociale ale incluziunii, aceasta facilitând asumarea de roluri sociale proprii în comunitate şi stabilirea de relaţii sociale. Crearea unor parteneriate între şcoală, familie şi comunitate dar şi între diverse instituţii şcolare, presupune succesul elevilor la şcoală şi mai târziu în viaţă. Atunci când părinţii, elevii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze. „Unde-s mulţi, puterea creşte” spune învăţătura populară şi numai prin unirea efortului părinţilor, cadrelor didactice, a şcolii şi a comunităţii se poate face o mai bună integrare a copiilor cu CES.

Problematica educaţiei copiilor cu cerinţe speciale a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul specialiştilor. Apariţia conceptelor de *educaţie integrată* şi *şcoală incluzivă* a determinat modificări fundamentale în percepţia actului educative.

Analizând particularităţile specifice procesului de învăţare a copiilor cu diferite tipuri de deficienţă, se ajunge la concluzia că una dintre calităţile esenţiale ale curriculum-ului şcolar vizează un grad cât mai mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor să se facă diferenţiat.

Elaborarea unui curriculum flexibil şi uşor de adaptat cerinţelor educaţionale ale fiecărui elev are la bază mai multe argumente:

- ✓ respectarea dreptului fiecărui copil la instrucţie şi educaţie pe măsura potenţialului şi capacităţilor sale;
- ✓ formarea la copilul deficient a unui registru comportamental adecvat care să permită adaptarea şi integrarea sa socială printr-o experienţă comună de învăţare alături de copiii normali;
- ✓ asigurarea legăturii cu faptele reale de viaţă şi familiarizarea cu o serie de obişnuinţe privind activităţile de utilitate practică şi de timp liber;

✓ dezvoltarea capacităţilor necesare pentru rezolvarea independentă (în limitele permise de gradul deficienţei) a problemelor de viaţă, autocontrol în situaţii dificile şi practicarea unor metode şi tehnici de muncă intelectuală care să asigure eficienţă în adaptarea şi integrarea şcolară şi socială.

În scopul eficientizării procesului de învăţare pentru elevii cu cerinţe speciale sunt invocate, mai ales în ultimul timp, câteva repere fundamentale:

➢ *învăţarea interactivă*- presupune folosirea unor strategii de învăţare focalizate pe cooperarea, colaborarea şi comunicarea între elevi la activităţile didactice, precum şi pe interacţiunea dintre cadre didactice (ca o modalitate de lucru) cadre didactice şi elevi;

➢ *elaborarea în comun a obiectivelor învăţării* –(educator – elev) deoarece fiecare participant la actul învăţării are ideile, experienţele şi interesele personale de care trebuie să se ţină seama în proiectarea activităţilor didactice;

➢ *demonstraţia, aplicaţia şi feedbeckul* – orice proces de învăţare (mai ales în cazul elevilor cu cerinţe speciale) este mai eficient şi mai uşor de înţeles dacă informaţiile prezentate sunt demonstrate şi aplicate în situaţii reale de viaţă, existând şi un feedbeck continuu de-a lungul întregului proces;

➢ *modalităţile de sprijin în actul învăţării* – elevii cu cerinţe educative speciale au nevoie în anumite momente de un sprijin activ de învăţare atât în timpul activităţilor desfăşurate în clasă, cât şi la activităţile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educaţional cu anumite categorii de specialişti, cu familiile elevilor.

Cele mai utile metode şi tehnici de sprijinire a învăţării elevilor cu cerinţe speciale sunt:

*asigurarea unui confort socioafectiv favorabil învăţării;

*învăţarea de la copil la copil;

*colaborarea între elevi la activităţile de predare-învăţare;

*parteneriatul cu părinţii în învăţare;

*comunicarea cu alţi specialişti din afara şcolii;

*perfecţionarea formelor de învăţare;

*cunoaşterea şi analiza conduitei de învăţare specifice fiecărui elev;

➢ *evaluarea continuă a învăţării* – fiecare dascăl să demonstreze o atitudine şi o conduită flexibilă în timpul activităţilor de predare – învăţare favorabile unei evaluări permanente, concretizate în disponibilitatea de a asculta toate răspunsurile şi a aprecia fiecare intervenţie a elevilor.

Metodele şi procedeele de predare-învăţare trebuie să fie selectate în raport cu scopul şi obiectivele activităţii didactice, conţinutul lecţiei şi particularităţile elevilor (vârsta, nivelul dezvoltării

psihice, tipul şi gradul deficienţelor/ tulburărilor, tipul de percepţie al elevilor – analitic sau sintetic) , stilul de lucru al educatorului.

În activităţile didactice destinate elevilor cu cerinţe speciale se pot folosi *metodele expozitiv (povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea),* dar trebuie respectate anumite cerinţe:

*să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale;

*prezentarea să fie clară, precisă, concisă;

*ideile să fie sistematizate;

*să se recurgă la procedee şi materiale intuitive;

*să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.

Pentru elevii cu deficienţe mintale utilizarea povestirii ca metodă didactică trebuie să fie însoţită de suporturi ilustrativ - sugestive sau imagini filmate, deoarece se captează mai uşor atenţia şi este facilitată implicarea afectiv-motivaţională a elevilor în secvenţele lecţiei.

Experienţa practică a demonstrat necesitatea îmbinării metodelor *interogative* cu celelalte metode *expozitive, demonstrative, activ-participative,* înlăturându-se monotonia şi stimulându-se gândirea şi concentrarea atenţiei, condiţii necesare în obţinerea succesului la elevii cu cerinţe speciale.

*Metodele de simulare (*bazate pe jocul didactic şi dramatizare) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce priveşte conţinutul unor discipline (dramatizarea unor lecţii) cât şi în formarea şi dezvoltarea comunicării la elevii cu deficienţe mintale şi senzoriale. Implicarea lor cât mai directă în situaţii de viaţă simulate (jocuri - „La librărie”, „La piaţă”, „La doctor”) trezesc motivaţia şi participarea activă, emoţională a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare şi interrelaţionare cu cei din jur.

Metoda demonstraţiei ajută elevii cu dizabilităţi să înţeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces . Alături de metoda demonstraţiei, *exerciţiul* constituie o metodă cu o largă aplicabilitate în educaţia specială, mai ales în activităţile de consolidare a cunoştinţelor şi de antrenare a deprinderilor.

În activitatea educativă a copiilor cu cerinţe educative speciale se poate folosi cu maximă eficienţă *învăţarea prin cooperare*. Lecţiile bazate pe învăţarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanţei fiecărui elev care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, elevii se ajută unii pe alţii, încurajându-se şi împărtăşindu-şi ideile, explică celorlalţi, discută ceea ce ştiu, se învaţă unii pe alţii, realizează că au nevoie unii de alţii pentru a duce la bun sfârşit o sarcină a grupului.

Educaţia integrată îi va permite copilului cu cerinţe educative speciale să trăiască alături de ceilalţi copii valizi, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi, indispensabile pentru o viaţă cât mai apropiată de cea a valizilor, pentru o adecvată inserţie socială.

Cu certitudine, elevii cu dificultăţi de învăţare au nevoie de ajutor în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi elevi – cu succese şi insuccese, cu realizări şi ratări dar şi cu rezultate încurajatoare.

BIBLIOGRAFIE

1. Alois Gherguţ - Sinteze de psihopedagogie specială, Ed.Polirom,2005

2. Miron Ionescu - Educaţia şi dinamica ei , Ed. Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998

3. I. Stănică, M. Popa, Doru Vlad Popovici, Psihopedagogie specială, Ed. Pro Humanitas, Bucureşti, 2001.

STUDIU DE CAZ

profesor Balaban Georgeta
Colegiul National „Calistrat Hogaș” Piatra Neamț’

PROVOCARE / PROBLEMA / IPOTEZA

SUBIECTUL: M.D., 17 ani

PREZENTAREA CAZULUI :

- inadaptarea şcolară, dezinteres faţă de activitatea şcolară și extrașcolară
- elevul înregistrează rezultate slabe la învăţătură, atingând cu greu standardele minimale de performanţă;
- lipsă de respect faţă de mamă, profesori, colegi, nervozitate, agitaţie,tulburări de comportament.

ISTORICUL EVOLUŢIEI PROBLEMEI

Datorită faptului că tatăl său este plecat în Italia și mama are un program de lucru încărcat, elevul a profitat de lipsa de timp și de interes ale acesteia pentru evoluţia sa şcolară şi a început să manifeste tulburări de comportament şi dezinteres pentru învăţătură.

DESCOPERIREA CAUZELOR GENERATOARE:

- D. este tot timpul deprimat, nu are prieteni, nu socializează cu elevii din clasă;
- refuză constant sarcinile trasate de diriginte, profesori, consiliul clasei
- absentează nemotivat.

COMPORTAMENTUL:

- nu vorbeşte în clasă decât atunci când i se adresează în mod direct o întrebare;
- răspunde ezitant, cu o voce nesigură, abia auzită, se înroşeşte la faţă şi evită să privească în ochi când i se cere să răspundă;
- când trebuie să lucreze individual în clasă nu-şi termină niciodată fișa și îşi deranjează colegii;
- refuză orice sarcină trasată de profesori, diriginte, consiliul clasei și devine violent în limbaj atunci când i se cere să-și argumenteze acțiunile
- în orele de practică este absent, necooperant la cerințele maistrului instructor și manifestă un comportament zeflemitor pentru elevii conștiincioși
- D. are capacităţi intelectuale de nivel mediu;
- are puţini prieteni, începe foarte rar o conversaţie pe care o termină de regulă cu expresii jignitoare la adresa colegilor săi atunci când aceasta nu este pe placul său.
- are de multe ori, un comportament violent faţă de colegii lui;
- D. spune că, acasă nimeni nu-l bruschează, dacă este liniştit.

DIALOGUL CU ELEVUL:

- D. pare la prima vedere un băiat liniştit care evită să vorbească;

- el declară că acasă face numai ceea ce vrea el. Dacă mamei lui nu-i place ce face el la un moment dat, el se supară,iar ea îl lasă în pace;

- “când trebuie să răspund cu voce tare în clasă, mi-e teamă că ceilalţi elevi vor râde de mine dacă voi greşi”. Dacă vreun coleg îi zice ceva, imediat, sare la bătaie, devine violent.

DIALOGUL CU MAMA:

- D. este un alt copil acasă.

- Mama ne spune că îi este greu de când a plecat tatăl în Italia, că lui D. îi este dor de tatăl lui, că băiatul îi simte lipsa. Mama încearcă să suplinească absența tatălui prin cumpărarea unor electronice dorite de elev, dar care după obținere devin neinteresante. De la plecarea tatălui are din ce în ce mai multe probleme cu ceilalţi şi de multe ori refuză să meargă la şcoală, dacă nu vorbeşte cu tatăl său la telefon, dimineaţa, înainte de a pleca.

- Are un comportament ostil şi agresiv faţă de sora lui. Vorbeşte urât, de multe ori sare la bătaie, dacă sora lui îi atrage atenţia că nu vorbeşte frumos.

- Mama nu-l pedepseşte, pentru ceea ce face, considerând că va veni timpul când D. îşi va da seama că greşeşte şi nu va mai fi violent, iar când tata se va întoarce, totul va intra în normal.

ANALIZA DATELOR ŞI STABILIREA IPOTEZELOR:

Inadaptarea lui D. la şcoală este atât expresia certitudinii că el nu este capabil să reuşească, cât şi expresia adevărului conform căruia ”Cine sunt ei să râdă de mine?”;

Problemele copilului în legătură cu terminarea fişelor la şcoală pun în lumină problema motivaţiei;

Cu toate acestea există o contradicţie între comportamentul băiatului de acasă (închis în sine şi ostil) şi de la şcoală (agresiv şi ostil), aceste comportamente îi permit să stăpânească ambele situaţii

ABORDARE / SOLUŢIE / IMPLEMENTARE

CREAREA UNUI PROGRAM DE SCHIMBARE:

FIXAREA OBIECTIVELOR

OBIECTIVE PE TERMEN LUNG:

1. D. va frecventa regulat şcoala;
2. La şcoală va lua parte la discuţiile în grup;
3. Fişele vor fi terminate în timp util.
4. va îndeplini sarcinile trasate de diriginte, profesori, consiliul clasei

OBIECTIVE PE TERMEN SCURT:

1. Va fi implicat în a-şi spune părerea la toate discuţiile din clasă alături de colegii săi;
2. I se vor da sarcini precise, fiind implicat în diverse acţiuni, pentru a fi responsabilizat

METODE ȘI STRATEGII:

- conceperea şi punerea în practică a unor metode coerente de lucru cu el;
- o strânsă legătură cu familia, astfel încât prezenţa sa la şcoală să fie de aproape 100%;
- ajutarea lui D. de a-şi depăşi teama de a răspunde, spunându-şi părerea în faţa colegilor săi, printr-un sistem de sprijin şi încurajare din partea profesorilor;
- i se va da ocazia să-şi mărească încrederea în sine şi să-şi îmbunătăţească aptitudinile în situaţiil în care interacţionează cu grupul de copii, prin responsabilizarea sa în competiţii, cocursuri;
- se va cere ajutorul consilierului şcolar.

APLICAREA PROGRAMULUI DE SCHIMBARE:

În timpul unei întâlniri la care au participat mama, dirigintele, directoarea şcoli, D. a acceptat să încerce să atingă obiectivele pe termen scurt.

RESPONSABILITĂȚI:

- i se atribuie lui D. diverse responsabilităţi în clasă: să distribuie materialele,s ă aibă grijă să fie ordine în sala de clasă, cu explicarea importanței sarcinii sale.
- va lucra o dată pe saptamană cu consilierul şcoli.

PARTICIPAREA ÎN CLASĂ:

Dirigintele îl va ajuta în fiecare zi să găsească răspunsul unei întrebări care va fi pusă în ziua următoare. Acest fapt are ca scop mărirea participării lui în clasă, micşorându-i teama de a răspunde în faţa colegilor.

Rolul jucat de diriginte va scădea în funcţie de progresul înregistrat de şcolar, astfel încăt să-i permită să participe sau să răspundă spontan la discuţiile din clasă.

Participarea lui D. la discuţiile din clasă nu va lăsa loc unei intensificări speciale. Băiatul va fi conştient că răspunsurile corecte date în faţa colegilor sunt de fapt o recompensă:“Ceilalţi vor vedea că nu sunt aşa de rău.”

ŞEDINȚE DE CONSILIERE:

O dată pe săptămână vor avea loc şedinţe de consiliere în cabinetul şcolar.

O dată pe lună va participa mama lui D.

BENEFICIU / REZULTAT / FINALITATE

CONCLUZII:

Teama pe care o manifestă D. de a nu se face de râs în faţa colegilor, dorinţa lui de a epata prin comportamentul agresiv atât verbal cât şi fizic se datorează lipsei de comunicare atât cu mama cât şi cu tatăl său. Îi este teamă să-şi facă prieteni, să se ataşeze emoţional de o altă persoană şi de aici dificultatea lui de a relaţiona cu colegii. Comportamentul său agresiv, faţă de sora lui, faţă de mama este datorat lipsei unei persoane de sex masculin din casă, respectiv tatăl, în care copilul are mare încredere. Momentan, el se simte abandonat de tată. În continuare şi consilierul şcolar şi diriginte vor aplica tehnici experimentale pentru a ameliora starea de teamă şi de inadaptare şcolară pentru D.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ- EDUCAȚIA PENTRU TOȚI

IONESCU ESTERA-MARCELA,
C.S.E.I ROȘIORII DE VEDE

Subiectul educației incluzive are o largă abordare din partea mai multor autori, specialiști, profesori, terapeuți, cât și din partea unor persoane care au avut în mediul proxim copii/tineri/adulți cu CES.

Educația incluzivă reprezintă o pârghie elementară pe care se sprijină și sunt sprijinite persoanele aflate în dificultate. Aceasta presupune o permanentă îmbunătățire a serviciilor școlare, educaționale, sociale, medicale și comunitare oferite cu scopul dezvoltării și valorificării potențialului optim pe care persoana cu CES este capabilă să-l atingă în dezvoltarea sa.

În lucrarea *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice* (2023, p. 290), conceptul de incluziune este dezbătut atât în context social, cât și în context educațional. Analizând în context social, incluziunea reprezintă un ansamblu de măsuri și acțiuni din varii domenii, prin care se urmărește combaterea excluziunii sociale și asigurarea participării active a persoanelor la toate aspectele vieții economice, sociale, educaționale, culturale și politice ale societății; reprezintă esența unui sistem social comprehensiv, specific unei societăți bazate pe valorizarea și promovarea diversității și egalității în drepturi. În context educațional, incluziunea presupune dezvoltarea de relații interpersonale deschise, pozitive între elevi, flexibilizarea programelor școlare, diversificarea strategiilor educaționale și asigurarea serviciilor de intervenție și suport pentru elevii cu cerințe speciale, promovarea egalității în drepturi și responsabilități pentru toți elevii, asigurarea accesului în mod egal la oportunități de învățare, parteneriat funcțional între școală și familia/părinții copiilor, implicarea activă a comunității în programele și activitățile dezvoltate de școală.

Pentru societate, ar trebui ca fiecare individ, indiferent de caracteristicile lui particulare care-l diferențiază de ceilalți, să fie privit ca pe un copil/ tânăr/ adult normal. Normalizarea este un fenomen care forțează indivizii să accepte în societate și comunitate orice persoană ca pe un individ unic, care poate evolua și se poate dezvolta armonios în funcție de condițiile familiale, sociale și comunitare care-l ajută să se dezvolte. De asemenea, ca oricare alt individ din societate, acestuia i se respectă și aplică drepturile și responsabilitățile ca oricărui alt membru al societății.

Persoanele cu CES trebuie sprijinite de către societate și trebuie să li se permită să adopte un mod de viață identic sau aproape identic cu ceilalți membri ai societății. Trebuie să li se permită dreptul de a greși, de a avea erori și de a experimente diferite activități care le par interesante. Greșeala poate fi un mod de a evolua, de a se forma și de a cunoaște puterea riscului la care se expun, urmând ca apoi să-și

formeze un spirit de observație din ce în ce mai abstract și mai divers care poate fi experimentat în mai multe situații de viață făcându-i mai puțin vulnerabili în fața pericolelor.

În mediul școlar, profesorii au rolul de a ghida învățarea în funcție de cerințele educaționale speciale ale elevilor și de a le favoriza integrarea școlară fără discriminare sau segregare. Elevii cu CES trebuie să beneficieze de toate drepturile și serviciile educaționale, psihoterapeutice, medicale și sociale pe care școala i le poate oferi și susține. În plus, elevii beneficiază de adaptarea, de către profesori, a conținutului, formelor de organizare a clasei și a strategiilor de predare-învățare- evaluare la capacitățile, gândirea, motivațiile și interesele copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Conținuturile învățării pot fi împărțite pe niveluri multiple de învățare (multi-level learning) în funcție de toate particularitățile, interesele și motivațiile fiecărui elev în parte. Un elev care învață pe baza strategiilor moderne, în care profesorul predă lecțiile prin descoperire sau utilizând tehnologia, va deveni o persoana sigură pe ea, cu o stimă de sine crescută, care se va putea exprima liber în diferite situații de viață și care va deveni un adult responsabil, onest și deschis experiențelor noi. În schimb, un elev care învață pe modelul tradițional, în care profesorul predă lecția la fel pentru toți elevii, comunicare este unidirecțională bazată pe transmitere de cunoștințe prin înglobalizarea lor pasivă. Acești elevi sunt învățați să nu-și exprime punctul de vedere de teamă să nu greșească, nu își dezvoltă creativitatea, spiritul critic sau inițiativa, fiind învățați să fie actorii muți în procesul educațional.

În concluzie, incluziunea școlară trebuie privită ca oportunitate spre evoluție a fiecărui elev, indiferent de particularitățile de învățare și dezvoltare, apartenență religioasă, etnică și socio-economică prin oferirea de servicii educaționale de calitate, participarea activă a elevilor la toate activitățile desfășurate și reducerea excluziunii școlare prin promovarea învățării prin cooperare.

Bibliografie:

Gherguț, A. (2023), *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice* Ed. A IV-a, rev. Și adăug. – Iași, Polirom, 2023.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL OBIȘNUIT –UN PAS IMPORTANT ÎN INTEGRAREA LOR ÎN SOCIETATE

Prof. înv. preșc. GHEOCEA IONELA

GRĂDINIȚA P.P. NR. 3 PETROȘANI, JUD. HUNEDOARA

Copiii cu cerințe educative speciale reprezintă o categorie deosebită în societatea actuală și încercarea de a le oferi un învățământ în clase comune cu elevi fără astfel de cerințe reprezintă o șansă pentru integrarea lor în societate, dar și o șansă pentru ceilalți de a se forma în spritul toleranței și al ajutorului celorlalți semeni, așa cum ar trebui să se întâmple într-un proces didactic modern. În această privință, principiile care trebuie sa se afle la baza unui astfel de învățământ integrative sunt următoarele:

1.Trebuie să avem în vedere că fiecare copil este unic în felul său, cu aspecte legate de dezvoltarea fizică și psihică, de personalitate;

2.Trebuie să pornim de la ideea că orice copil are capacitatea de a învăța în ritmul propriu și la un nivel condiționat de mulți factori;

3.Trebuie să privim curriculum-ul școlar ca un element flexibil, adaptabil la nevoile, respective cerințele elevilor;

4.Tipul de învățare este unic și este determinat de particularitățile individuale ale fiecărui elev. În acest context se poate vorbi despre trei tipuri de integrare a copiilor cu CES în învățământul obișnuit:

1.Integrarea totală - elevii cu CES petrec tot timpul în școala obișnuită. Ei participă la cursuri, în măsura în care nu sunt ocupați cu participarea la programele terapeutice speciale; 2.Integrarea parțială - elevii cu CES petrec doar o parte din timp în școala obisnuită, participând la anumite discipline școlare accesibile lor;

3.Integrare ocazională – elevii cu CES participă ocazional împreună cu ceilalți elevi la diferite excursii, spectacole, vizite, serbări, întreceri sportive, etc.

Aceste tipuri de integrare se stabilesc atât din punctul de vedere al condițiilor existente la nivelul fiecărei unități școlare, cât și din punctul de vedere al situației dezvoltării fizice și psihice, dar și din punctul de vedere al comportamentului fiecărui copil cu nevoi speciale. Se constată adesea tulburări comportamentale, care afectează relațiile sociale și progresul școlar al copilului. Aceste comportamente deviante nu sunt datorate unor factori intelectuali sau de sănătate, ci se manifestă in situații diferite, față de oameni diferiți. Tulburările de comportament se referă la: tulburări de conduită (agresiuni verbale sau

fizice, intimidare, lipsă de atenție), anxietate, teamă, tensiune, frică, depresie, tristețe, agresiune socială (vandalism, abandon școlar, fugă de acasă), imaturitate (atenție scăzută, concentrare slabă, coordonare deficitară, plictiseală în timpul orelor de curs). Există adesea dificultăți de învățare în privința limbajului receptiv, în procesarea limbajului și în ceea ce privește limbajul expresiv, din punctul de vedere al calculului matematic, al abilităților vizuale, auditive, motorii, de organizare și conceptuale, al memoriei, al comportamentului (impulsiv, egocentric), al imaginii de sine și de relaționarea cu ceilalți, al imposibilității de a oferi răspunsuri, chiar dacă acestea sunt cunoscute de elev, al organizării timpului, al înțelegerii (la nivel periferic, superficială, incompletă). În cazul unor astfel de comportamente se recomandă intervenția cadrului didactic, care trebuie să adopte o atitudine pozitivă, de sprijin a acestor copii, având drept scop învățarea de noi comportamente și nu de aplicare a unor pedepse.

În același timp, se recomandă evitarea aparitiei unor astfel de comportamente prin: orientarea sarcinilor școlare spre succes, emiterea unor comentarii pozitive din partea cadrului didactic în cele mai mule situații, însușirea, în cazul elevului, a unor metode de rezolvare a confictului și de comportare în situații din viața cotidiană, stabilirea unor consecințe ale comportamentului neadecvat (petrecerea timpului într-un spațiu desemnat pentru pauzele de activitate), ocuparea permanentă a elevului cu sarcini de învățare accesibile lui), supravegherea permanentă a elevului în cauză.

De asemenea, trebuie utilizate strategii de predare corespunzătoare în activitatea cu acești copii: folosirea unui program de predare-învățare foarte exact și detaliat, cu o structură clară, sarcinile de lucru trebuie individualizate și formulate, astfel încât să fie ușor de înțeles, timpul de rezolvare nu trebuie să fie foarte îndelungat, se combină activitățile intelectuale cu cele fizice, se evită criticile și se adoptă o atitudine pozitivă, în armonie cu copilul, nu se folosește culoarea roșie la corectare și se evidențiază rezultatele corecte.

Dacă strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie si înțelegere între copii, strategiile incluzive au un impact mai profund, ele învățându-i pe copii sa se accepte așa cum sunt, indiferent de cum îi privește societatea și să colaboreze în vederea realizării obiectivelor de interes comun. În vederea unei integrări cât mai bune a copilului cu CES în clasa de elevi, se recomandă următoarele măsuri: acesta să intre în clasă în același timp cu ceilalți elevi, să stea într-o bancă, de unde poate vedea profesorul și poaea fi antrenat ușor în activitățile clasei, să participe împreună cu ceilalți la activități și să plece din clasă în același timp cu ei, să i se acorde ajutor doar dacă este de strictă necesitate și pentru o perioadă scurtă de timp, să fie încurajat să desfășoare activități comune cu ceilalți elevi, să accepte sprijinul acestora. În lucrul cu acești copii se impune o colaborare foarte strânsă cu părinții, care

sunt mereu consiliați și impicați în desfășurarea activităților din cadrul școlii. În acest sens, rebuie să existe un parteneriat strâns între părinții copiilor cu CES și cadrele didactice pregătite și informate în privința modului în care se poate interveni pentru consilierea acestora, iar părinții sunt puși în legătură cu alți părinți în aceeași situație, astfel încât să aibă loc o abordare pozitivă a creșterii și educării copiilor.

Părinții trebuie să fie realiști în așteptările lor și să aibă grijă să implice copilul în luarea deciziilor, astfel încât acesta să participe la situații la care poate să ia parte. Fiecare problemă se discută, până când se ajunge la o concluzie acceptabilă. În concluzie, integrarea acestor copii în învățământul obișnuit presupune o implicare totală atât din partea cadrelor didactice, cât și din partea părinților, însă reprezintă un prim pas în procesul de integrare a lor în societate.

BIBLIOGRAFIE :

• Verza, E., & Paun, E. (1998). Educatia integrată a copiilor cu handicap. Unicef.

• Popescu, G., & Pleșa, O. (coord). (1998). Handicap, readaptare, integrare. București: Pro Humanitate.

• Vrăjmaș, T. (2001). Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale. București: Aramis.

•https://proform.snsh.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-educationale-pentru-sustinerea-educatiei incluzive-de-calitate/adaptarea-mediului-educational-si-a-strategiilor-de-predare-pentru-copiii cu-ces

INCLUZIUNEA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Ghile Luminiţa Maria
Şcoala Gimnazială “Simion Bărnuţiu” Zalău

Incluziunea este subiectul zilelor noastre. La fel și diversitatea.

Într-o lume a diversităţii, căutarea resurselor necesare pentru a-i implica pe toţi cei care sunt diferiţi în toate activităţile a devenit urgenţă. Construirea unui viitor în care persoanele marginalizate să nu mai sufere din cauza stigmatizării și a excluderii nu se mai poate realiza decât prin implicarea generaţiilor de tineri. Tot acest proces începe din școală. Școala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, profesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane.

Educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop valorificarea optimă a resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ al tuturor elevilor din cadrul unei comunități (aceasta înseamnă că și o școală specială poate fi incluzivă sau poate dezvolta practice inclusive în abordarea copiilor). Dacă prin educația integrată se aveau în vedere mai ales obiective legate de școlarizarea în condiții de normalitate a copiilor cu cerințe educaționale speciale (accentul se pune pe copii și pe serviciile de suport în școală pentru aceștia), educația incluzivă are ca obiectiv principal adaptarea școlii la cerințele speciale de învățare ale copiilor, iar prin extensie, adaptarea școlii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate, ceea ce presupune o reformare și dezvoltare în ansamblu a școlii.

Incluziunea educaţională presupune:

- valorizarea egală a tuturor elevilor și a personalului;

- creșterea participării tuturor elevilor la educaţie și, totodată, reducerea numărului celor excluși din cultură și valorile comunităţii promovate prin școala de masă;

- restructurarea culturii, a politicilor și a practicilor din școli, astfel încît ele să răspundă diversităţii elevilor din localitate;

- reducerea barierelor în învăţare și participare pentru toţi elevii, nu doar pentru cei cu dizabilităţi sau cei etichetaţi ca având nevoi educaţionale speciale;

- însușirea cunoștinţelor rezultate din încercările de depășire a barierelor de accesare a școlii și de participare din partea unor elevi;

- înţelegerea diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depășită;

- recunoaşterea dreptului elevilor la educaţie în propria lor localitate.

Metode eficiente utilizate în incluziunea educaţională

1) **Responsabilitatea pentru învăţare**

Responsabilitatea ultimă de a învăţa este a elevului. Mediul şcolar trebuie să-i permită să se angajeze în învăţare, dar el însuşi este cel care acţionează. Totuşi, înainte să acţioneze, e nevoie să ştie ce i se cere pentru a învăţa eficient. Există câteva atitudini şi comportamente pe care elevii care vor să devină independenţi le afişează şi pe care profesorii ar trebui să le promoveze şi încurajeze, cum ar fi: încrederea, implicarea activă, deschidere pentru împărtăşirea ideilor şi ascultarea activă.

2) **Încrederea**

Elevii trebuie să ajungă să creadă că opiniile lor sunt apreciate. Trebuie să simtă că ceea ce gândesc şi împărtăşesc este unic, important şi reprezintă o contribuţie la o înţelegere mai profundă a conceptelor şi problemelor care sunt dezbătute. Fără încredere în propria lor valoare şi demnitate, nu se pot implica activ în construcţia universului de cunoştinţe.

3) **Implicarea activă**

Este demonstrat faptul că elevilor le place să fie implicaţi activ în procesul de învăţare şi atunci când implicarea lor este solicitată aceştia manifestă o capacitate sporită de înţelegere. Elevii care se angajează pe deplin în învăţare ajung să conştientizeze împlinirea pe care o resimt în urma depunerii unui efort în învăţare.

4) **Deschidere pentru împărtăşirea ideilor**

Împărtăşirea ideilor cere curaj. Iniţiatorul trebuie să renunţe la ceva de dragul celorlalţi. Părinţii îşi învaţă copiii de mici că dăruirea, împărţirea lucrurilor este un comportament social şi important. Copiii ajung să accepte ideea de a împărţi, nu pentru că părinţii lor vor acest lucru ci pentru că înţeleg beneficiile ei intrinseci. Când elevii se angajează intr-ol astfel de activitate de împărtăşire a anumitor lucruri, se dedică întregii comunităţi de elevi, clasei lor, şcolii lor şi se simt împliniţi.

5) **Ascultarea activă**

Expunerea ideilor în clasă, printre colegi, presupune ascultare, renunţare la emiterea de judecăţi sau la impunerea propriei opinii în faţa sau în detrimentul altora. Elevii primesc în schimb înţelepciunea colectivă, care le încadrează ideile într-un context mai larg şi trebuie să îi învăţăm să o aprecieze. Prin intermediul dialogului amplu, elevii devin capabili să-şi examineze şi să-şi corecteze propriile idei, să ofere şi să preia cunoştinţe. Învăţarea activă în clasele incluzive aduce o serie de avantaje elevilor care asimilează la un nivel mai profund, reţin ideile mai mult timp şi pot utiliza conţinutul cursurilor lor. Prin învăţarea activă, aceştia sunt mai motivaţi să înveţe, pot corela mai uşor ceea ce au învăţat cu viaţa reală

şi pot folosi lucrurile învăţate la şcoală în practică. De asemenea, învaţă să aibă iniţiativă în procesul de învăţare, pot dezvolta relaţii de calitate cu ceilalţi şi îşi întăresc abilităţile sociale. Participarea directă în procesul propriu de formare îi face să deprindă abilităţi de cooperare care-şi dovedesc ulterior utilitatea în societate şi la locul de muncă.

Bibliografie:

1. Cucoș, C.(2002). Pedagogie, ed.a II-a. Editura Polirom, Iași.
2. David, D. (2006). Metodologia cercetării clinice. Fundamente. Editura Polirom, Iaşi.
3. Gherguț, A. (2013). Sinteze de psihopedagogie specială, ediția a III-a. Ed. Polirom, Iași.
4. Harwoord, R., Miller, S.A., Vasta, R. (2010). Psihologia copilului. Ed. Polirom, Iași.

DIVERSITATEA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Ghile Aurelian Ovidiu
Şcoala Gimnazială Nr. 1 Marca

Trăim într-o lume în care deși auzim mereu cuvinte precum toleranţă, acceptare, înţelegere, diversitate, pentru care, cel puţin apparent, se militează la nivel global, concretul cotidian contrazice adesea teoria.

Suntem diferiţi și, cu toate că civilizaţia omenească evoluează într-un ritm ameţitor, se pare că în ciuda conștientizării acestui fapt, diferenţele generează din ce în ce mai des dispute care conduc în cele din urmă la discriminare și la toleranţă.

Diversitatea pare să fie, oricât de abstract sună acest lucru, una dintre provocările secolului în care trăim, la toate nivelurile. Acceptarea ei este însă în mod cert singura soluţie pentru a trăi în armonie cu semenii nostril și de aceea, ca părinţi, dincolo de problemele immediate pe care le implică educaţia propriilor copii, ar trebui sa ne preocupe și acest aspect, apparent situate la un nivel general, dar cu care societatea se confruntă în forme din ce în ce mai variate.

Diversitatea, ca principiu, reprezintă dezideratul flexibilităţii şi toleranţei faţă de diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice, psihologice existente între copii/elevi. Rolul şcolii este acela de a oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate.

La nivelul societăţii, această atitudine se manifestă în respectarea principiului normalizării, adică al asigurării accesului, pentru toate categoriile de persoane, la tiparele existenţiale şi la condiţiile de viaţă cotidiană, cât mai apropiate de normele considerate fireşti pentru o viaţă obişnuită.

Fiecare şcoală care doreşte să fie deschisă şi flexibilă, prin aplicarea principiilor incluziunii, trebuie să demonstreze, prin managementul pe care îl propune, următoarele:

- înțelegerea reală şi recunoaşterea incluziunii ca o parte a politicilor de egalizare a şanselor persoanelor cu cerințe speciale, şi nu ca o simplă plasare a copiilor împreună;
- recunoaşterea legăturilor dintre educația incluzivă şi valorizarea diversității umane prin promovarea unui etos şcolar care valorizează toți copiii şi familiile lor ;
- favorizarea unui climat de sprijin flexibil, oferirea unor răspunsuri adecvate cerințelor individuale prin oferta educațională a şcolii ;
- susținerea implicării comunității locale în dezvoltarea programelor şi a ofertelor educaționale pentru toate categoriile de elevi din şcoală ;
- favorizarea accesului personalului didactic la ocazii de dezvoltare profesională care să susțină/sprijine dezvoltarea practicilor incluzive.

Școala incluzivă pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică şi irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există personalități, grupuri diferite, motivații, rațiuni şi puncte de vedere diferite.

În opinia mai multor autori, promovarea educației incluzive/integrate în şcolile din sistemul de învățământ trebuie să aibă la bază următoarele principii-cadru:

- toți elevii au dreptul să participe la toate activitățile incluse în programa şcolilor obişnuite;
- în timpul programului şcolar, personalul didactic şi de specialitate se va implica direct în susținerea pe toate căile a integrării maximale a elevilor cu cerințe educaționale speciale ;
- şcoala va trebui, printr-o serie de schimbări radicale în domeniul curriculumului, să vină în întâmpinarea tuturor cerințelor educaționale ale elevilor, fără a leza demnitatea şi personalitatea acestora.

Şcoala poate deține un rol major în păstrarea spiritului de libertate şi toleranță al tinerei generații. Într-o lume marcată de diferențe culturale şi lingvistice, şcoala trebuie să îi învețe pe tineri să conviețuiască într-o societate deschisă şi liberă, fundamentată pe autoritatea valorilor împărtăşite. Înțelegerea şi însuşirea concepției conform căreia interculturalitatea înseamnă demnitate şi respect acordate individului devine, astfel, o necesitate.

În această perspectivă, țelul procesului educativ modern este pregătirea elevilor pentru realitățile complexe şi diverse ale societății, prin dezvoltarea abilităților de recunoaştere, valorificare şi achiziționare de cunoştințe provenite din orizonturi culturale eterogene. Scopul esențial este dezvoltarea unui respect fundamental pentru moduri de viață şi procedee de a munci şi de a învăța diferite. Valorificarea diversității trece dincolo de simpla toleranță față de variate medii şi concepții; ea recunoaşte, apreciază şi facilitează procesele implicate în explorarea şi descoperirea a ceea ce nu este familiar, permițând o gama largă de modalități de a gândi şi de a comunica. Mai mult decât atât, valorificarea diversității conduce la întărirea relațiilor în cadrul comunității şi măreşte posibilitățile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Aceştia vor învăța să înțeleagă şi să respecte oameni şi puncte de vedere diferite de ale lor, deoarece aceasta este lumea în care ei vor trăi şi îşi vor desfăşura activitatea.

Din cercetările psihologice reiese din ce în ce mai clar că interacțiunea între elevi în cadrul unui colectiv divers promovează acest tip de experiență de învățare. Prin interacțiunea între elevi care provin din medii şi experiențe de viață diferite, aceştia sunt puşi în mod inevitabil în fața unor concepții care diferă de cele personale. Acest contact furnizează oportunități nelimitate de cercetare, exprimare şi

dezvoltare a propriilor puncte de vedere. În consecință, aceşti elevi vor avea un nivel de gândire critică mai ridicat şi vor demonstra un mai mare angajament şi grad de motivație.

În concluzie, dimensiunea interculturală a unui proces educativ de calitate joacă un rol deosebit de important în societatea modernă prin capacitatea sa de a îmbogăți creativ sistemul general de valori, dar şi prin abilitatea da a împărtăşi în mod efectiv aceste valori cu cei din jurul nostru. Acest fenomen va avea o consecință logică şi necesară: dezvoltarea inevitabilă a unor relații bazate pe toleranță, înțelegere şi flexibilitate între cetățenii lumii de azi.

Bibliografie:

1. Cucoș, C.(2002). Pedagogie, ed.a II-a. Editura Polirom, Iași;

2. Gherguţ, A. (2005), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi inclusive în educaţie, Iași, Ed. Polirom;

3. Potolea, D., Neacşu, I., Iucu, R., Pânişoara, I.o., (2008), Pregătirea psihopedagogică, Manual pentru definitivat și gradul didactic II, Iași, Ed. Polirom;

4. Savu-Cristescu, M., (2007), Rolul evaluării în creşterea performanţelor şcolare, Târgovişte, Ed. Bibliotheca.

IMPORTANȚA DIVERSITĂȚII ȘI INCLUZIUNII ÎN EDUCAȚIE

Prof. Hosu Sebastian Claudiu
Școala Gimnazială ”Alexandru Ștefulescu” Târgu-Jiu

Potrivit studiilor internaționale privind evoluțiile la nivel mondial, în ultimele decenii s-au înregistrat progrese notabile în ceea ce privește protecția și asigurarea respectării drepturilor copiilor, în particular, a dreptului la educație. Există o abordare generală privind importanța educației și a asigurării accesului la educație pentru toți copiii, ca mod de realizare a altor drepturi fundamentale ale omului și mijloc de modelare a dezvoltării viitoare a umanității1 . Acest consens a fost tradus în acțiuni concrete care au propulsat procese ample, ce au contribuit la aducerea în mediile educaționale a milioane de copii, altădată respinși și excluși.

Integrarea incluziunii în educație este un proces al cărui principal responsabil este cadrul didactic. Cu rol de ghid, de facilitator, acesta proiectează o învățare în care elevii sunt activi, își asumă inițiative și își valorifică experiențele într-un mediu real, specific comunității locale, nu simulat. Învățarea bazată pe proiect oferă contextul ideal atingerii scopurilor educației incluzive

În contextul de față, educația de calitate nu se măsoară în termeni de performanță, promovabilitate, infrastructură și tehnologie, ci contează capacitatea dascălului de a crea oportunități reale de obținere a succesului în experiența de învățare pentru orice copil. Mediul incluziv înseamnă „acel mediu în care sunt binevenițI, protejați și educați toți copiii, indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice”. (UNESCO) Toți copiii la care face referire abordarea incluzivă sunt „copiii cu dizabilități, copiii supradotați, copiii fără adăpost, copiii din zone izolate sau aparținând unor grupuri nomade, copiii aparținând unor minorități lingvistice, etnice sau culturale, copiii cu HIV sau aparținând oricăror altor grupuri vulnerabile”. (Declarația de la Salamanca, 1994)

Importanța diversității și incluziunii în educație

Educația este unul dintre cele mai importante aspecte ale vieții noastre. Este vital să asigurăm că copiii noștri primesc o educație adecvată care să le pregătească pentru viitor. Diversitatea și incluziunea sunt două aspecte importante ale educației, care pot ajuta la pregătirea copiilor noștri pentru lumea reală. Diversitatea se referă la diferențele dintre oameni. Spre exemplu cum ar fi diferențele culturale, etnice și lingvistice. Incluziunea se referă la crearea unui mediu de învățare care să fie sigur și confortabil pentru toți copiii, indiferent de diferențele lor. Aceste două aspecte sunt interconectate și, dacă sunt integrate în mod corespunzător în sistemul educațional, pot oferi oportunități egale de învățare pentru toți copiii.

Un mediu educațional care promovează diversitatea și incluziunea poate ajuta copiii să înțeleagă și să aprecieze diversitatea lumii din jurul lor. Învățarea despre alte culturi și experiențe poate ajuta copiii să devină mai toleranți și mai deschiși la minte, ceea ce poate fi benefic pentru viitorul lor.

Studii despre importanța incluziunii în educație

Cu siguranță, sunt multe studii și statistici care arată cât de importantă este incluziunea în educație. Un studiu realizat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) arată că elevii care provin din medii defavorizate au mai multe șanse să eșueze în școală și să abandoneze școala decât colegii lor care provin din medii mai avantajate.

De asemenea, un raport realizat de UNESCO arată că copiii cu nevoi speciale sunt adesea excluși din sistemul de învățământ tradițional. Este necesar să se ofere o educație incluzivă care să răspundă nevoilor acestora.

În plus, un studiu realizat de Fundația pentru o Societate Deschisă arată că incluziunea în educație este importantă nu doar pentru elevii care se confruntă cu dificultăți învățare. Ci bineînțeles și pentru ceilalți elevi, deoarece învățarea împreună cu colegii care au experiențe diferite poate oferi o perspectivă mai largă asupra lumii și poate îmbogăți experiența de învățare.

Aceste studii și statistici arată că incluziunea este esențială pentru a asigura accesul egal la educație. Se poate crea astfel, un mediu de învățare pozitiv și productiv pentru toți elevii.

De ce este importantă diversitatea și incluziunea în educație?

Educația care promovează diversitatea și incluziunea are multe beneficii. Elevii care învață într-un mediu divers și incluziv sunt mai pregătiți să lucreze într-o societate diversă și să se înțeleagă și să colaboreze cu oameni din diferite culturi și medii. În plus, studiile arată că elevii care se simt incluși și acceptați sunt mai motivați să învețe și să își atingă potențialul maxim.

Incluziunea se referă la faptul că fiecare persoană trebuie să fie acceptată și apreciată pentru cine este, indiferent de diferențele sale. Într-o lume incluzivă, toți copiii ar trebui să fie tratați cu respect și să primească aceleași oportunități.

Pentru a învăța aceste valori importante, este important ca educația să fie inclusivă și să ofere oportunități egale pentru toți copiii. Fiecare copil ar trebui să se simtă confortabil într-un mediu educațional sigur și susținător, indiferent de diferențele sale.

Beneficiile incluziunii în rândul copiilor

Incluziunea în rândul copiilor aduce o serie de beneficii atât pentru copii, cât și pentru societate în ansamblu. Iată câteva dintre acestea:

Dezvoltare personală și socială: Accesul la o educație inclusivă și la activități sociale contribuie la dezvoltarea abilităților de comunicare, interacțiune socială și încredere în sine.

Promovarea diversității: Incluziunea în rândul copiilor valorizează diversitatea și încurajează toleranța și respectul față de diferențe, pregătindu-i pe copii pentru o lume multiculturală.

Îmbunătățirea performanțelor academice: Copiii care beneficiază de un mediu inclusiv au mai multe șanse de a-și dezvolta potențialul și de a obține rezultate academice mai bune.

Promovarea unei societăți echitabile: Incluziunea în rândul copiilor contribuie la reducerea inegalităților sociale și la promovarea unei societăți mai juste și mai echitabile.

OBIECTIVE ȘI STRATEGII PENTRU INCLUZIUNEA ÎN EDUCAȚIE

Pentru a obține o incluziune adecvată în educație, este necesară adoptarea unor strategii și măsuri eficiente. Iată câteva modalități prin care putem asigura o educație inclusivă pentru toți copiii:

1. Crearea unui mediu prietenos și acceptant

Este important să creăm un mediu școlar care să fie prietenos, acceptant și sigur pentru toți copiii. Aceasta poate include implementarea unor politici de non-discriminare și promovarea valorilor de respect și toleranță. Iar organizarea activităților necesare care să stimuleze colaborarea și înțelegerea reciprocă.

2. Evaluarea și intervenția timpurie

Identificarea nevoilor speciale ale copiilor în stadii incipiente și intervenția timpurie sunt esențiale pentru a le oferi sprijinul necesar. Este important să existe un sistem eficient de evaluare a dezvoltării copiilor și de identificare a dificultăților în învățare. Prin intermediul acesta pot beneficia de intervenții adecvate încă de la vârste fragede.

3. Adaptarea curriculumului și a metodelor de învățare

Un curriculum flexibil și adaptat nevoilor diverse ale copiilor este esențial în promovarea incluziunii în educație. Este important să se țină cont de stilurile și ritmul de învățare diferite ale copiilor. Iar metodele de predare și evaluare trebuie adaptate pentru a asigura accesul și participarea tuturor copiilor.

4. Formarea și sprijinul pentru profesori

Profesorii joacă un rol crucial în asigurarea incluziunii în educație. Este necesară o formare adecvată pentru a înțelege nevoile speciale ale copiilor și pentru a dezvolta abilități și strategii de predare inclusivă. Profesorii ar trebui să beneficieze de sprijin și resurse în cursul activității lor, pentru a putea răspunde eficient nevoilor diverse ale elevilor.

5. Parteneriatul cu părinții și comunitatea

Colaborarea strânsă cu părinții și comunitatea poate contribui la promovarea incluziunii în educație. Implicarea părinților în procesul de învățare al copiilor și asigurarea unei comunicări deschise și transparente între școală și familie sunt aspecte-cheie în sprijinirea dezvoltării copiilor.

Rezumativ, incluziunea înseamnă respect pentru diversitate, beneficii pentru toți elevii, nu orientarea doar către cei excluși, asigurarea accesului egal la educație, stabilirea unor măsuri pentru anumiți copii fără ca aceștia să fie separați. În contrast, educația incluzivă nu înseamnă doar reforma educației speciale, ci a întregului sistem, nu doar răspunsul la nevoile anumitor copii, ci o îmbunătățire a calității educației pentru toți elevii, nu doar măsuri în școlile speciale, ci suport pentru elevi în școlile de masă, nu doar satisfacerea nevoilor unui copil în detrimentul altuia. (educatiaincluziva.info) Educația incluzivă este un proces prin care se răspunde diversității nevoilor copiilor prin creșterea gradului de participare la învățare și reducerea excluziunii.

BIBLIOGRAFIE

(1) Wiggins G. Foreward, (1992), In R. A. Villa, J. S. Thousand, W. Stainback, & S. Stainback (Eds.), Restructuring for caring and effective education: An administrative guide to creating heterogeneous schools (pp. xv–xvi). Baltimore: Paul H. Brookes.

(2) Falvey M. and Givner C. (2005), What is an inclusive school? In Villa R. and Thousand J. (Eds.), Creating an inclusive school, 2nd edition. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

(3) Ianes D., Bisogni educativi speciali e inclusione. Valutare le reali necessità e attivare tutte le risorse, Erickson, Trento 2005.

(4) Ib.

(5) Canevaro A., “L'integrazione scolastica degli alunni con disabilità", Erickson,Trento, 2007

(6) Tomlinson C. The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 1999, p.12.

(7) Armstrong T., Multiple intelligences in the classroom, 2nd edition. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 2000.

(8) Silver H. F., Strong R. W., & Perini M. J., So Each May Learn: Integrating learning styles and multiple intelligences. Alexandria, West Virginia USA: Association for Supervision and Curriculum Development, 2000. (9) Ib., p.3

INCLUZIUNEA ÎN EDUCAȚIE. PROMOVAREA UNEI SOCIETĂȚI EGALE

Prof. Hosu Ana Maria
Liceul Auto ”Traian Vuia ”Târgu-Jiu

Ce este educația incluzivă?

Conceptul de ***educație incluzivă*** a luat naștere ca răspuns la abordările tradiționale și perimate, conform cărora anumite categorii de copii au fost excluși din școlile de masă din motivul dizabilității, dificultăților/problemelor de învățare, vulnerabilității familiei sau din alte motive.

Conceptul **Educației Incluzive** s-a dezvoltat din cel al **integrării,** aplicat in perioada de tranziție la noile viziuni asupra educației copiilor cu cerințe speciale. Identificarea/constatarea diferenţelor specifice ambelor concepte oferă posibilitatea evidenţierii unor aspecte principial importante. Astfel, *integrarea* constă în asimilarea copilului în cadrul învățământului general, proces prin care se adaptează şcolii, în timp ce aceasta rămâne, în cea mai mare parte, neschimbată, iar *incluziunea* presupune că instituţiile și sistemul educaţional, în general, să se schimbe şi să se adapteze continuu necesităţilor copiilor.

Incluziunea este un mod de viață - un mod de a trăi împreună - care se bazează pe convingerea că fiecare persoană are valoare. ”

Educația incluzivă înseamnă că toți elevii participă la școala de vecinătate, sunt cazați în clase adecvate vârstei lor, în clasele obișnuite și sunt sprijiniți să învețe și să învețe. ele contribuie și participă la toate aspectele vieții școlare. Educația incluzivă este despre modul în care dezvoltăm și proiectăm școli, săli de clasă, programe și activități astfel încât toți studenții să învețe și să participe împreună.
Școala incluzivă consideră că :

- Fiecare elev poate învăța și reușește.
- Diversitatea ne îmbogățește pe toți și studenții care se luptă pot depăși riscul eșecului prin implicarea într-o comunitate primitoare care răspunde nevoilor cursanților.
- Fiecare student are o contribuție unică de oferit altora.
- Fiecare student are puncte forte și puncte slabe.
- Serviciile și sprijinul nu trebuie direcționate către o singură organizație școlară (de exemplu, clase sau școli speciale).
- Rezultate efective de învățare sunt realizate prin eforturile de colaborare ale tuturor celor care lucrează pentru a asigura succesul fiecărui student. Rezultate efective de învățare sunt

realizate prin eforturile de colaborare ale tuturor celor care lucrează pentru a asigura succesul fiecărui elev.

În școala incluzivă

- Metodologiile bazate pe lucrul în grupuri de studenți eterogeni și cooperanți sunt folosiți pentru că sunt mai eficienți pentru învățare.
- Studenții au o cale de învățare, metode de evaluare și o predare individualizată, deoarece așteptările sunt ridicate pentru toată lumea.
- Personalul școlii, studenții, părinții și membrii comunității lucrează împreună pentru a proiecta și a pune în aplicare o predare eficientă pentru toți studenții.
- Profesorii și alți profesioniști care lucrează în școală nu numai că oferă studenților posibilitatea de a repeta informațiile stocate, dar, mai ales, să fie creativi și să învețe să gândească.
- Personalul școlii îi ajută pe elevi să își dezvolte abilitățile sociale, făcându-le să interacționeze, să se conecteze și să dezvolte relații și prietenii.

Indiferent cărei categorii aparţin, aceşti copii trebuie să-şi găsească echilibrul în marea familie a şcolii, aceasta având obligaţia de a-i integra în programul său, iar dascălii buni cunoscători ai naturii umane, sunt datori să găsească soluţii viabile pentru rezolvarea problemelor acestor copii, adoptând strategii decente, care să permită implicarea activă a lor în procesul formării propriei personalităţi, iar felul în care vor funcţiona relaţiile dintre învăţător şi colectivul de elevi care include şi elevii cu cerinţe speciale vor asigura rezultatele preconizate.

FACTORII INCLUZIUNII EDUCAŢIONALE EFICIENTE

O serie de specialişti din ţările cu tradiţie în domeniul educaţiei incluzive au analizat care sunt factorii care asigură succesul acestui tip de educaţie la nivelul fiecărei organizaţii şcolare. În mod sintetic aceste elemente se referă la :

- pregătirea preşcolarului cu handicap pentru incluziunea şcolară prin participarea la o serie de activităţi de grup alături de normali (în grădiniţe, cercuri sportive, activităţi în comunitate) înca de la această vârstă fragedă.
- evaluarea comprehensivă şi multidisciplinară a elevului cu handicap înainte de trimiterea sa în şcoala incluzivă.
- consilierea familiei elevului cu handicap în legătură cu avantajele şi limitele incluziunii educaţionale.

- precizarea exactă a locului şi rolului proiectului de incluziune educaţională a elevului cu handicap în cadrul proiectului pedagogic general al şcolii incluzive.
- cunoaşterea poziţiei directorului şcolii incluzive faţă de procesul de incluziune educaţională (contează foarte mult dacă directorul sprijină în totalitate sau are anumite reticenţe faţă de acest proces).
- informarea cadrelor didactice cu privire la principalele aspecte teoretice şi metodice ale incluziunii educaţionale pentru fiecare caz în parte.
- modul de implicare al profesorilor în procesul de incluziune educaţională (capacitatea acestora de a individualiza predarea şi a elabora programme educative personalizate eficiente).

Când vorbim despre egalitate, trebuie în primul rând să ne gândim strategii de combatere a discriminării, în rândul copiilor.

Combaterea discriminării este văzută ca fiind idealul egalității dintre oameni. În cazul copiilor, în școală pot apărea multe situații în care unul sau mau mulți copii sunt discriminați, direct sau indirect. Mobilizarea părinților pentru a rezolva probleme de atitudine discriminatoare din școală, poate contribui la inițierea sau în unele cazuri la amplificarea comunicării dintre elevi și părinți.

Diversitatea elevilor din secolul XXI creează multe provocări pentru profesorii care nu au experimentat aceeași diversitate atunci când erau elevi înșiși. Printre acestea, cea mai importantă provocare este de a găsi un echilibru între așteptările "înalte" și "cele mici", care răspund nevoilor diferite ale elevilor din cadrul unei săli de clasă.

În sălile de clasă, profesorii au elevi cu deficiențe specifice de învățare. Cu toate acestea, prezența în clasă a acestor elevi este doar unul dintre obstacolele cu care se confruntă profesorii.

Concluzie

Este responsabilitatea noastră, ca societate, să ne asigurăm că fiecare copil beneficiază de o educație de calitate. Acești copii necesită sprijinul nostru pentru a-și construi un viitor luminos. Prin promovarea incluziunii în rândul copiilor, ne angajăm într-un proces de transformare socială. Prin acest lucru vom avea beneficii durabile și un viitor mai bun pentru toți copiii.

BIBLIOGRAFIE

(1) Wiggins G. Foreward, (1992), In R. A. Villa, J. S. Thousand, W. Stainback, & S. Stainback (Eds.), Restructuring for caring and effective education: An administrative guide to creating heterogeneous schools (pp. xv–xvi). Baltimore: Paul H. Brookes.

(2) Falvey M. and Givner C. (2005), What is an inclusive school? In Villa R. and Thousand J. (Eds.), Creating an inclusive school, 2nd edition. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

(3) Ianes D., Bisogni educativi speciali e inclusione. Valutare le reali necessità e attivare tutte le risorse, Erickson, Trento 2005.

(4) Ib.

(5) Canevaro A., “L'integrazione scolastica degli alunni con disabilità", Erickson,Trento, 2007

(6) Tomlinson C. The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 1999, p.12.

Şansa educaţiei prin diversitate

Prof. Oianu Elena

Liceul Tehnologic “Nicolae Dumitrescu” Cumpăna

Educaţia pentru diversitate este procesul de a învăța împreună, fără diferențe culturale, rasiale, etnice, atât în societate, cât și în viața personală.

Educația prin diversitate este despre toleranța și acceptarea diferențelor. Prin învățarea despre diferite culturi și tradiții, oamenii vor înțelege că nu există un unic mod de a gândi și de a fi, fiecare persoană are dreptul să fie respectată pentru ceea ce este şi pentru modul în care gândeşte.

Educația pentru diversitate duce la îmbunătățirea comunicării și a relațiilor interculturale. În societatea de azi este important să comunicăm și să lucrăm împreună cu oameni din diferite medii culturale, să ne înţelegem cu oamenii care au diferite dizabilităţi, să îmbunătățim relațiile sociale și profesionale, să creăm un mediu mai prietenos pentru persoanele cu autism în interiorul obiectivelor culturale, a spațiilor sociale prin reducerea nivelului de zgomot, a luminilor puternice.

Educaţia din școli trebuie să ofere tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii. Școala incluzivă privește persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, în fiecare societate există personalități, grupuri diferite şi puncte de vedere diferite.

Școala păstrează spiritul de libertate şi toleranță al tinerei generații. În lumea de azi cu diferențe culturale şi lingvistice, şcoala trebuie să îi învețe pe tineri să trăiască într-o societate deschisă şi liberă. Înțelegerea faptului că interculturalitatea înseamnă demnitate şi respect acordate individului este o necesitate.

Legislația internațională impune respectarea drepturilor omului, a echității, șanselor egale pentru toți cetățenii, prin promovarea schimburilor interculturale, pace, reducerea sărăciei, recunoașterea diferențelor. Diversitatea religioasă, una dintre valorile democratice universale, promovează toleranța față de grupurile minoritare religioase.

Bibliografie:

1. Gherguţ, A. (2005), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Iaşi, Ed. Polirom.
2. Savu-Cristescu, M. (2007), Rolul evaluării în creşterea performanţelor şcolare, Târgovişte, Ed. Bibliotheca.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Șorea Alina Nicoleta
Grădinița cu P.P. Nr.1, Galați

Educația incluzivă este o abordare desemnată pentru a facilita succesul învățării pentru toți copiii. Școala de tip incluziv este școala accesibilă, de calitate și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare.

Incluziunea este strâns legată de recunoașterea și acceptarea diversității, care este la rândul ei o valoare a democrației.

Integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. Principiul de bază asociat acestei tendințe este acela de a adapta școala la diversitatea copiilor dintr-o comunitate, la diversitatea ritmurilor și posibilităților lor de învățare, la interesele și abilitățile pe care aceștia le manifestă. Acest lucru presupune reforme adaptate atât la nivelul social cât și la nivelul organizării sistemelor de învățământ, al modului de organizare și desfășurare a activității didactice. În plan mai larg, presupune schimbarea mentlităților cu privire la rolul social al școlii, schimbarea mentalităților în plan individual, al cadrelor didactice, al părinților etc.

Problema care se pune este: cât de bine sunt pregătiți copiii, părinții acestora și cadrele didactice pentru diversitatea existentă și identificată în fiecare grup preșcolar și cât de bine sunt pregătiți să o accepte? În grădiniță este necesară generalizarea unor strategii coerente și coordonate de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități sau de alte etnii, dar mai ales pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora în mod firesc, pentru a nu segrega sau stigmatiza prin manifestare comportamentală sau verbală.

Ca obiective aș propune: educarea atitudinilor și comportamentelor copiilor preșcolari în vederea acceptări diversității individuale în cadrul unui grup. Prevenirea apariției prejudecăților la copiii preșcolari și înlăturarea celor formate. Schimbarea atitudinii față de copilul deficient: promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor interetnice, a celor dintre copii cu nevoi speciale și copii considerați ´´normali´´.

Pentru copii, aș puncta următoarele beneficii ale educației incluzive: celor cu nevoi speciale le dă încredere în sine; îi ajută să acumuleze noi cunoștințe și abilități; sensibilizează copiii fără necesități speciale față de nevoile celorlalți și îi determină să accepte diferențele mult mai bine față de persoanele cu nevoi speciale. Totodată, părinții devin mult mai implicați în educația copiilor lor și stabilesc prietenii

și relații de ajutor cu ceilalți părinți. Pentru cadre didactice, descoperă noi tehnici de învățare pentru a veni în ajutorul copiilor care întâmpină dificultăți.

Nu în ultimul rând, pentru comunitate: copiii devin membrii participanți ai comunității și contribuie la bunul mers al acesteia. Ajută la dezvoltarea solidarității și toleranței comunității.

De ce să fim incluzivi și să realizăm educație incluzivă? Pentru a nu pierde calitățile și competențele acelor indivizi de valoare egală cu alții, care sunt amenințați cu excluderea. În acest sens, conștiința copiilor trebuie formată și dezvoltată de la cea mia fragedă vârstă, învățându-i pe copii că primirea copiilor ´´diferiți´´ alături de toți ceilalți trebuie făcută nu de dragul lor sau nu din milă, ci pentru dreptul fiecărui individ de-a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

În concluzie, o grădiniță poate fi incluzivă și poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor, dacă se dorește cu adevărat acest lucru. Dar, munca cu copiii nu este suficientă, atât timp cât principiile ce se dorește a fi cultivate lor nu se transmit și părinților. În acest sens grădinița incluzivă își va fi atins dezideratul atunci când părinții vor accepta toți colegii copilului lor, fără rezerve sau comentarii.

Rezultatele muncii pentru promovarea incluziunii, atât directe, în procesul didactic, cât și indirecte, față de partenerii educaționali, părinți, apar după intervale de timp mari, sunt efectul unui exercițiu asiduu, susținut și au ca puncte tari automatisme întreținute de activități educative cu teme bine conturate, având la bază obiective precizate clar și accesibile copiilor preșcolari. Nerelevând aspectele pozitive ale diversității din sânul grupului, se poate ajunge la situații de neglijare, excludere sau segregare. Provocările pentru grup și pentru cei responsabili de grup sunt de a menține grupul împreună și de a lupta împotriva tendinței de excludere segregare care ar putea să apară. Prin umare rolul educației este de a dezvolta conștiința copilului, pentru ca de mic să fie pregătit să accepte drepturile și valoarea individului cu diferite nevoi, indiferent de natura lor.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Șorea Alina Nicoleta
Grădinița cu P.P. Nr.1, Galați

Educația incluzivă este o abordare desemnată pentru a facilita succesul învățării pentru toți copiii. Școala de tip incluziv este școala accesibilă, de calitate și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare.

Incluziunea este strâns legată de recunoașterea și acceptarea diversității, care este la rândul ei o valoare a democrației.

Integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. Principiul de bază asociat acestei tendințe este acela de a adapta școala la diversitatea copiilor dintr-o comunitate, la diversitatea ritmurilor și posibilităților lor de învățare, la interesele și abilitățile pe care aceștia le manifestă. Acest lucru presupune reforme adaptate atât la nivelul social cât și la nivelul organizării sistemelor de învățământ, al modului de organizare și desfășurare a activității didactice. În plan mai larg, presupune schimbarea mentlităților cu privire la rolul social al școlii, schimbarea mentalităților în plan individual, al cadrelor didactice, al părinților etc.

Problema care se pune este: cât de bine sunt pregătiți copiii, părinții acestora și cadrele didactice pentru diversitatea existentă și identificată în fiecare grup preșcolar și cât de bine sunt pregătiți să o accepte? În grădiniță este necesară generalizarea unor strategii coerente și coordonate de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități sau de alte etnii, dar mai ales pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora în mod firesc, pentru a nu segrega sau stigmatiza prin manifestare comportamentală sau verbală.

Ca obiective aș propune: educarea atitudinilor și comportamentelor copiilor preșcolari în vederea acceptări diversității individuale în cadrul unui grup. Prevenirea apariției prejudecăților la copiii preșcolari și înlăturarea celor formate. Schimbarea atitudinii față de copilul deficient: promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor interetnice, a celor dintre copii cu nevoi speciale și copii considerați ´´normali´´.

Pentru copii, aș puncta următoarele beneficii ale educației incluzive: celor cu nevoi speciale le dă încredere în sine; îi ajută să acumuleze noi cunoștințe și abilități; sensibilizează copiii fără necesități speciale față de nevoile celorlalți și îi determină să accepte diferențele mult mai bine față de persoanele cu nevoi speciale. Totodată, părinții devin mult mai implicați în educația copiilor lor și stabilesc prietenii

și relații de ajutor cu ceilalți părinți. Pentru cadre didactice, descoperă noi tehnici de învățare pentru a veni în ajutorul copiilor care întâmpină dificultăți.

Nu în ultimul rând, pentru comunitate: copiii devin membrii participanți ai comunității și contribuie la bunul mers al acesteia. Ajută la dezvoltarea solidarității și toleranței comunității.

De ce să fim incluzivi și să realizăm educație incluzivă? Pentru a nu pierde calitățile și competențele acelor indivizi de valoare egală cu alții, care sunt amenințați cu excluderea. În acest sens, conștiința copiilor trebuie formată și dezvoltată de la cea mia fragedă vârstă, învățându-i pe copii că primirea copiilor ´´diferiți´´ alături de toți ceilalți trebuie făcută nu de dragul lor sau nu din milă, ci pentru dreptul fiecărui individ de-a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

În concluzie, o grădiniță poate fi incluzivă și poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor, dacă se dorește cu adevărat acest lucru. Dar, munca cu copiii nu este suficientă, atât timp cât principiile ce se dorește a fi cultivate lor nu se transmit și părinților. În acest sens grădinița incluzivă își va fi atins dezideratul atunci când părinții vor accepta toți colegii copilului lor, fără rezerve sau comentarii.

Rezultatele muncii pentru promovarea incluziunii, atât directe, în procesul didactic, cât și indirecte, față de partenerii educaționali, părinți, apar după intervale de timp mari, sunt efectul unui exercițiu asiduu, susținut și au ca puncte tari automatisme întreținute de activități educative cu teme bine conturate, având la bază obiective precizate clar și accesibile copiilor preșcolari. Nerelevând aspectele pozitive ale diversității din sânul grupului, se poate ajunge la situații de neglijare, excludere sau segregare. Provocările pentru grup și pentru cei responsabili de grup sunt de a menține grupul împreună și de a lupta împotriva tendinței de excludere segregare care ar putea să apară. Prin umare rolul educației este de a dezvolta conștiința copilului, pentru ca de mic să fie pregătit să accepte drepturile și valoarea individului cu diferite nevoi, indiferent de natura lor.

Pledoarie pentru grădinița incluzivă

Prof. înv. preșcolar: Marian Violeta-Nicoleta
Grădinița ,,Curcubeul Magic” Constanța

Motto:

"Adevăratul dascăl este caracterizat prin aceea că mintea sa se mişcă în armonie cu minţile elevilor săi, trăind împreună dificultăţile şi victoriile intelectuale deopotrivă." (J.Dewey)

Dezvoltarea copilului în perioada preşcolară constituie o preocupare nu numai a familiei, ci şi a sistemului general de învăţământ, prin programele elaborate şi derulate de grădiniţe. Încadrarea copilului de vârstă preşcolară într-un program de grădiniţă constituie o premisă necesară dar nu suficientă pentru a-i stimula şi sprijini dezvoltarea.

Se spune că fiecare copil este un univers, iar profesorul trebuie să fie atent în lucrarea de modelare și de cizelare a acelui copil, deoarece poate să facă din el un exemplu pentru ceilalți în viață sau poate să-i distrugă valorile, încrederea în sine, încrederea în ceilalți gradul de socializare.

Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental un învăţământ pentru toţi, împreună cu toţi, care constituie un deziderat şi o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune. Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale.În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație. În Declaratia de la Salamanca se spune ca "Scoala obisnuita cu o orientare incluziva reprezinta mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creaza comunitati primitoare, construiesc o societate incluziva si ofera educatie pentru toti; mai mult, ele asigura o educatie eficienta pentru majoritatea copiilor si imbunatatesc eficienta si, pana la urma, chiar si rentabilitatea intregului sistem de invatamant." Ideea de incluziune pleacă de la principiul că orice individ, oricat ar fi de diferit, aparţine de fapt şi de drept grupului social. Există un loc de drept pentru el, şi există o recunoastere a acestui drept. Recunoscînd necesitatea educaţiei incluzive, ne plasăm, în sfarşit, în punctul în care se acceptă că principiul de bază al unui sistem educaţional public este acela că grădiniţa trebuie să fie pentru TOŢI COPIII, că aceştia pot şi trebuie să fie educaţi împreună dacă urmează să trăiască împreună şi că grădiniţa/şcoala trebuie să fie pregătită să se schimbe pentru a răspunde nevoilor copiilor pe care îi educă.

Educaţia incluzivă în grădiniţă presupune integrarea şi includerea tuturor copiilor indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi de învăţare, în mediul educaţional. În acest sens, fiecare copil

trebuie să fie sprijinit şi să se lucreze în beneficiul tuturor. Oricare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare pentru că aduce cu sine: o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Acceptarea necondiţionată a diversităţii într-un grup şi stimularea toleranţei este o adevărată provocare pentru educatori. Ei trebuie să încurajeze cooperarea,lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoaşterea şi discutarea diverselor obiceiuri,tradiţii,valori. Desigur că rezultatele nu se văd imediat, ci în urma multor activităţi educative având la bază obiective clar precizate şi accesibile copiilor preşcolari. Incluziunea preşcolară vizează implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conştiinţei şi formare a comportamentelor copiilor în sprijinul toleranţei şi nediscriminării, al acceptării şi oferirii de şanse egale pentru toţi. Aceasta presupune pregătirea celorlalţi copii în vederea acceptării copiilor cu cerinţe speciale şi de alte etnii în mod firesc, pentru a nu face diferenţe în manifestarea comportamentală sau verbală. Prin activităţi educative folosind diferite strategii, punând accent pe metodele şi tehnicile interactive, reuşim să-i învăăm pe copii ce înseamnă toleranţa.

Modelând copiii de la cea mai fragedă vârstă avem avantajul că anumite prejudecăţi învăţate în familie pot fi diminuate, iar ideea de apartenenţa etnică nu este încă formată. Tendinta de a ignora copilul care are un ritm de învatare mai lent e un fenomen foarte raspândit, si nu se tine cont ca acel copil nu are neaparat un nivel scazut de inteligenta, ci pur sisimplu un alt ritm de învatare. Copiii care provin, de exemplu, din învatamântul special si au fost integrati în scolile de masa trebuie sa faca fata acelorasi standarde ca si ceilalti copii, si astfel se confrunta cu fenomene de excludere sau de ignorare. Predăm la nivelul copiilor excepţionali, al olimpicilor, restul nu ne interesează. Fiecare copil prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul. Ei au aceleaşi trebuinţe de creştere şi dezvoltare ca toţi ceilalţi copii: nevoia de afecţiune şi securitate, de apreciere şi întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate şi independenţă. Ei sunt la rândul lor diferiţi unii de ceilalţi din punct de vedere al capacităţilor, gradului de handicap, temperamentului, motivaţiei. De aceea se impune o educaţie specială, prin programele elaborate, personalizate, care să le faciliteze integrarea şcolară şi social. Din păcate, există şi excluderi bazate pe criterii etnice, nu multe, dar cu atât mai flagrante. Dar, putem spune că munca noastră a avut succes, dacă se implică şi familia în propria formare a copiilor. La orice copil, în mod particular la copiii cu cerinţe speciale, gradul de interes şi de colaborare al părinţilor este direct proporţional cu rezultatele şi evoluţia copiilor. Copil cu cerinte speciale este și copilul care are inteligența mult superioară dar emoțional și afectiv are nevoie de ajutor.

Psihopedagogia modernă, centrată pe copil, se bazează pe convingerea că familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare. Rolul nostru foarte important este acela de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă faţă greutăţilor cu care ele se confruntă.

BIBLIOGRAFIE:

1. M.E.C., UNICEF; *Ghid managerial – dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli*, Bucureşti, 1999, p.378
2. GHERGUŞ, A; *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Iaşi, Editura Polirom, 2001, p.187.
3. UNGUREANU, D; *Educaţia integrată şi şcoala incluzivă*, Timişoara, Editura de Vest, 2000, p.32
4. VRASMAS, T; *Şcoala şi educaţia pentru toţi*, Bucureşti, Editura Miniped, 2004, p.98.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN PROMOVAREA INCLUZIUNII ȘI DIVERSITĂȚII

Prof. înv. primar, GABRIELA FLORICA SORCA
Liceul Teoretic “Nikolaus Lenau” Timişoara

Prin activitățile extrașcolare, elevii au oportunitatea de a dezvolta abilități și talente în afara programului școlar, dar în raport cu programa școlară și cu interesele lor și în raport cu schimbările și modul de adaptare la schimbări. Aici pot fi incluse activități artistice, sportive, muzicale, științifice, ecologice sau de voluntariat. Participarea la anumite activități extrașcolare contribuie fără doar și poate la îmbunătățirea performanței școlare, însă implicarea copiilor și tinerilor în activități de protejare a mediului și conștientizarea lor privind posibilitatea ca umanitatea să adopte un stil de viață care să îi asigure accesul la resurse și bunăstare, cel puțin în aceeași măsură ca în prezent, devine o necesitate. Iar implicarea copiilor cu risc de abandon, copiilor cu CES, a tuturor copiilor în astfel de activități a dezvoltat o mai buna integrare școlară, formarea spiritului civic, dorința de aparenență și de contributivitate la viața cotidiană, Pe lângă celelalte beneficii, activitățile extrașcolare oferă șansa de a lucra în echipă, de a construi relații sociale și de a învăța abilități de comunicare și colaborare. Elevii pot folosi activitățile extrașcolare pentru a descoperi ceea ce îi pasionează și ceea ce îi motivează, dar și ceea ce este necesar pentru viitor. Acest lucru îi ajută să își aleagă direcția educațională și profesională în viitor, dar și să înțeleagă că,”Pentru a supraviețui, umanitatea are nevoie de un mod cu totul nou de gândire”.(Albert Einstein)

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, ecologice și de stil de viață sănătos, facilitarea integrării în mediul şcolar, inclusiv a celor cu risc de abandon, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale, dar nu în ultimul rând educarea atitudinii pentru crearea și păstrarea unui mediu de viață sănătos . Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual, artistic și social. Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează pozitiv.

Printre exemplele de activități extrașcolare, pe care le organizez la ciclul primar, cu elevii mei, aș evidenția următoarele:

- Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale;
- Activitățile distractive sau sportive, civice și sociale, de voluntariat;
- Excursiile si taberele, atât în țară, cât și în străinătate;
- Spectacolele muzicale, de teatru de copii, de film;
- Drumețiile, plimbările în natură;
- Serbările și festivitățile;
- Concursurile școlare și olimpiadele școlare;
- Parteneriatele cu diverse instituții;
- Proiectele educaționale;

Activităţile extraşcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalităţi de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciaţi şi mai accesibili sufletelor acestora. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viaţă.

Activităţile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor şcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber, la acțiuni care să asigurare un viitor sustenabil. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi. Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate și face legătura teoriei din clasă cu partea practică din afara sălii de clasă, cu viața reală. Jerome Bruner, unul dintre cei mai cunoscuţi şi influenţi psihologi ai secolului al XX- lea, afirma că „Oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare, i se poate transmite cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă.”

Activitățile extrascolare pot influența și integra incluziunea, și diversitatea în mai multe moduri, garantând succesul școlar:

1. **Accesibilitate*:* Oferind o gamă largă de activități care acoperă interese și abilități diverse, inclusiv cele adaptate pentru persoanele cu nevoi speciale, se asigură că toți elevii au acces la oportunități de dezvoltare personală și socială.
2. **Interacţiuni interculturale*:* Activitățile care încurajează colaborarea între elevi din diferite medii sociale, culturale și economice pot promova înțelegerea reciprocă și toleranța, contribuind la integrarea socială și la combaterea stereotipurilor.
3. **Liderat și colaborare*:* Prin implicarea în activități precum echipe sportive, cluburi de artă sau grupuri de voluntariat, elevii învață să lucreze împreună, să își dezvolte abilitățile de comunicare și să își asume roluri de lider, contribuind la crearea unei culturi a respectului și a incluziunii.

4. **Reprezentare și recunoaștere*:* Ofertând activități care să reflecte diversitatea culturală și socială a comunității școlare, se transmite mesajul că fiecare elev este valorizat și apreciat pentru contribuția sa unică, încurajând astfel sentimentul de apartenență și implicare.

În general, integrarea incluziunii și diversității în activitățile extrascolare necesită o abordare proactivă din partea școlilor și a educatorilor, însă beneficiile pe termen lung sunt semnificative pentru toți elevii și pentru întreaga comunitate școlară.

Bibliografie:

Bruner, J.S, 1970, “*Procesul educaţiei intelectuale*”, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti,
Ionescu M.; Chiş V. – 2001, “*Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca,
Lazăr V., Cărăşel A., 2007, “*Psihopedagogia activităţilor extracurriculare*”, Ed. Arves, Craiova,

ROLUL FACTORILOR EDUCATIVI ÎN REALIZAREA EDUCAŢIEI INCLUZIVE

Prof.înv.primar :PERȚA ADRIANA
Liceul Tehnologic „Grigore C. Moisil” Tg,Lăpuș

„...Eu sunt copilul. Tu ţii în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuşi sau voi eşua în viaţă! Dă- mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă- mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.” (Din Child’ s Appeal, Mamie Gene Cole)

Centrarea atenţiei educaţionale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizaţie atins de o anumită societate şi aceasta impune căutarea unor noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificaţie aparte în societatea noastră.

În concordanţă cu Convenţia pentru Drepturilor Copilului şi recurgând la principiul nondiscriminării, drepturile copiilor trebuie respectate indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, indiferent de originea lor naţională, etnică sau socială, de situaţia lor materială, de incapacitatea lor sau de altă situaţie.

Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental- un învăţământ pentru toţi, împreună cu toţi- care constituie un deziderat şi o realitate ce câştigă adepţi şi se concretizează în experienţe şi bune practici de integrare/ incluziune.

Programele de stimulare timpurie a dezvoltării reprezintă o etepă decisivă în realizarea obiectivelor educaţiei pentru toţi.

Acestea au o influenţă determinată asupra formării inteligenţei, a personalităţii şi a comportamentelor sociale. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor şi mijloacelor optime de intervenţie educativă încă de la vârstele mici asupra unei categorii cât mai largi de populaţie infantilă.

Integrarea/ incluziunea poate fi susţinută de existenţa unui cadru legislativ flexibil şi realist, de interesul şi disponibilitatea cadrelor didactice din şcoala de masă şi din şcoala specială, de acceptul şi susţinerea părinţilor copiilor integraţi, de implicarea întregii societăţi civile, dar şi de nivelul de relaţii ce se formează şi se dezvoltă la nivelul clasei integratoare, care se bazează pe toleranţă şi respect faţă de copilul cu probleme.

În activitatea pe care o desfăşoară, omul este o fiinţă dependentă de ceilalţi. Are nevoie permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.

Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare.

Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Familia este cea care poate influenţa copilul pe mai multe căi, iar rezultatele disfuncţiei familiale se situează între cei doi poli: hiperprotecţie sau neglijare. În familiile echilibrate comunicarea între membrii acesteia decurge fără perturbări. Prin informare, părinţii au descoperit cum să găsească şi să aplice soluţii eficiente în rezolvarea problemelor ridicate de copii.

Din experienţa personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare-evaluare diverse strategii şi intervenţii utile: în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă. De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţarii pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar si la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere.

Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul colectivului

şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă. Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Consider că nu există "reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Pentru integrarea cu succes a copiilor cu dizabilităţi în învăţământul de masă, în clasele obişnuite de copii sunt necesare:

- Existenţa unor centre de resurse, informare şi comunicare;
- Formarea iniţială şi continuă a cadrelor didactice în problematica CES;
- Adaptarea şi flexibilitatea curriculum- ului şcolar;
- Evaluarea progresului şcolar al copiilor cu CES integraţi în clasele obişnuite;
- Implicarea, încurajarea participării părinţilor, schimbul de informaţii consilierea părinţilor în măsura solicitărilor şi a necesităţilor, mobilizarea resurselor disponibile şi competente.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”, Iaşi, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintali”, Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de protecţie a grupurilor defavorizate”, Botoşani, Eidos, 1995;
4. Popescu, G., Pleşa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, Bucureşti, Pro Humanitate, 1998;

O NOUĂ ȘANSĂ EDUCAȚIEI:COPIII SPECIALI AU NEVOIE DE CADRE DIDACTICE SPECIALE

Prof. AVRAM SIMONA-ANCUTA

Liceul Teoretic “Henri Coanda”, Craiova, jud.Dolj

Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Avand în vedere aceste premise, ideea integrării copiilor cu dizabilităţi în şcoala publică a apărut ca o reacţie necesară şi firească a societăţii la obligaţia acesteia de a asiguranormalizarea şi reformarea condiţiilor de educaţie pentru copiii cu cerinţe educative speciale.Conform principiilor promovate în materie de educaţie de către organismele internaţionale, precum şi prevederilor incluse în *Declaraţia drepturilor persoanelor cu dizabilităţi,* se menţionează că persoanele/elevii cu diferite tipuri de deficienţe au aceleaşi drepturi fundamentale cu ceilalţi cetăţeni de aceaşi vîrstă, fără discriminare pe motive de sex, limbă vorbită, religie, opinii politice, origine naţională sau socială, stare financiară sau orice caracteristică a persoanei în cauză sau a familiei sale Copiii cu CES (Cerințe Educaționale Speciale) sunt cei care necesită un sprijin suplimentar pentru a avea acces și a beneficia de educație în cadrul sistemului școlar. Aceste nevoi speciale pot fi variate și pot include o gamă largă de condiții și dificultăți. Iată câteva exemple:

1. **Dizabilități fizice**: Copiii cu dizabilități fizice pot avea nevoie de accesibilitate sporită în cadrul școlii. Acest lucru poate include facilități precum rampe pentru scaune cu rotile, lifturi sau alte dispozitive de asistență.
2. **Dizabilități intelectuale**: Copiii cu dizabilități intelectuale pot avea dificultăți în înțelegerea informațiilor sau în completarea sarcinilor academice. Ei pot avea nevoie de suport suplimentar pentru a învăța și a dezvolta abilitățile necesare.
3. **Tulburări de spectru autist**: Copiii cu tulburări de spectru autist pot avea nevoie de sprijin pentru a face față la schimbările de rutină, la interacțiunile sociale și la alte aspecte ale mediului școlar care pot fi dificile pentru ei.
4. **Tulburări de învățare**: Copiii cu tulburări de învățare, cum ar fi dislexia sau discalculia, pot avea dificultăți în înțelegerea citirii, scrierii sau a altor aspecte ale învățării academice. Ei pot avea nevoie de strategii de învățare adaptate și de sprijin suplimentar pentru a-și atinge potențialul.
5. **Dificultăți de comportament**: Copiii cu dificultăți de comportament pot avea nevoie de sprijin suplimentar pentru a-și regla comportamentul și pentru a participa la activitățile școlare într-un mod pozitiv și constructiv.

Este important să recunoaștem că fiecare copil cu CES este unic și că nevoile lor pot varia în funcție de circumstanțele individuale. Prin asigurarea că sistemul educațional oferă suportul adecvat și

adaptat nevoilor fiecărui copil, putem ajuta acești copii să-și atingă potențialul maxim și să se dezvolte în moduri care să le permită să contribuie în mod pozitiv la societate. În scopul unei reuşite depline a copiilor cu dizabilităţi/cerinţe educative speciale într-o şcoală de masă, este nevoie de parcurgerea în timp a mai multor etape distincte prin care se urmăreşte asigurarea condiţiilor optime pentru o nouă formă de organizare a şcolii şi a curricumului aplicat în şcoala respectivă.Iată, în sinteză, cele mai importante etape a acestui amplu demers reformator al sistemului actual de învăţământ din ţara noastră:

Incluziunea și diversitatea în educație reprezintă un angajament esențial pentru crearea unui mediu educațional echitabil și respectuos, care să ofere fiecărui elev oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim. Aceste concepte pot fi abordate în mai multe moduri:

Acces echitabil la educație: Asigurarea că toți elevii au acces la educație, indiferent de originea lor socială, etnică, economică sau de alte caracteristici. Aceasta poate implica furnizarea de burse sau alte forme de sprijin financiar pentru elevii defavorizați, precum și asigurarea accesului la infrastructură educațională și resurse adecvate.

Curriculum inclusiv și diversificat: Dezvoltarea unui curriculum care să reflecte diversitatea lumii moderne și să ofere oportunități pentru toți elevii să-și vadă propria experiență și identitate reprezentate în materialele de studiu. Aceasta poate include includerea contribuțiilor și perspectivelor culturale, etnice și de gen în curriculum, precum și promovarea învățării în mai multe limbi.

Mediu educațional incluziv: Crearea unui mediu educațional în care fiecare elev se simte acceptat, respectat și valorizat pentru cine este. Acest lucru implică promovarea unei culturi a respectului reciproc în școală, precum și asigurarea că politica școlară și practicile administrative sunt concepute pentru a elimina orice formă de discriminare sau excluziune.

Suport pentru diversitatea nevoilor elevilor: Recunoașterea și abordarea diferitelor nevoi și capacități ale elevilor în cadrul procesului educațional. Aceasta poate implica furnizarea de servicii de sprijin suplimentare pentru elevii cu dizabilități sau nevoi speciale, adaptarea curriculumului și a metodelor de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor și promovarea unui mediu în care toți elevii se simt în siguranță și acceptați.

Formare pentru cadrele didactice și personalul școlar: Asigurarea că cadrele didactice și personalul școlar sunt pregătiți să lucreze într-un mediu divers și să abordeze nevoile diferite ale elevilor. Aceasta poate implica furnizarea de formare în domenii precum conștientizarea culturală, gestionarea diversității și abordarea incluzivă a procesului de învățare.

Prin promovarea incluziunii și diversității în educație, putem contribui la crearea unei societăți mai echitabile și mai respectuoase, în care fiecare individ este recunoscut și valorizat pentru contribuția sa unică.

EDUCAŢIE INCLUZIVĂ - EDUCAȚIE PENTRU TOȚI

AUTORUL: PROF. ÎNV. PRIMAR IȘTOAN GEORGETA CLAUDIA
INSTITUȚIA: ŞCOALA GIMNAZIALĂ „LUCIAN BLAGA” JIBOU

În cadrul unei școli, profesorii nu trebuie să uite că ei sunt cei care pun în mișcare curriculumul școlar și că acesta nu este stăpânul lor. Principala preocupare a activităţilor didactice este firesc să fie integrarea școlară a tuturor copiilor care frecventează școala. O integrare care să însemne învăţare, participare, implicare, parteneriat.

În activitatea pe care o desfăşoară, omul este o fiinţă dependentă de ceilalţi. Are nevoie permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare. Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la

învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (cadre didactice, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Din experienţa personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare-evaluare diverse strategii şi intervenţii utile: în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă. De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţării pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar și la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri,

excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere.

Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele bănci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul colectivului şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă. Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Consider că nu există "reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”, Iaşi, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintali”, Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de protecţie a grupurilor defavorizate”, Botoşani, Eidos, 1995;

“O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”

Grădinița cu P.P Nr 5 Vaslui
Educatoare: Pintilie Maricica/ Samoilă Elena

Dimensiunea socială a educaţiei ne obligă astăzi să includem în practică noi conţinuturi, cu teme adeseori presante, dar şi cu impact puternic în definirea şi formarea profilului moral al individului. Un nou conţinut, în actualul context sociocultural, îl oferă educaţia pentru toleranţă, care s-a impus ca unul din dezideratele noilor educaţii, iar noi, cercetătorii, conceptorii de curriculum şi cadrele didactice, suntem obligaţi să reconceptualizăm şi să reconstruim demersurile educative şi din această perspectivă, pentru a racorda conţinuturile la problematica lumii contemporane şi la noile valori şi pricipii ale sistemului de învăţământ: democraţie, cetăţenie, drepturile omului, libertate, toleranţă, justiţie şi egalitate.

În timp ce mulți indivizi se pot gândi imediat la rasă atunci când vorbesc despre diversitate, există numeroase aspecte care joacă de fapt în diversitate, în special într-o clasă. Religia, genul, mediul economic și chiar stilurile de învățare sunt toți factori notabile și este esențial să ne amintim pe fiecare atunci când promovăm diversitatea în școli. Încorporarea planurilor de lecție care să țină cont de toate formele de diversitate este esențială.

Promovarea diversității în școli înseamnă mai mult decât încurajarea elevilor din medii diferite să frecventeze anumite școli. Le cere administratorilor să gândească critic asupra modurilor în care diversitatea are impact asupra educației. O diplomă în administrarea școlii îi pregătește pe absolvenți pentru promovarea și predarea diversității ca mijloc de acceptare a acesteia. Educatorii și liderii administrativi pot ajuta studenții să înțeleagă mai bine că, deși fiecare este diferit, în cele mai fundamentale moduri, toată lumea este la fel și ar trebui tratată cu respect. Acest lucru va ajuta departe elevii să accepte diversitatea și să o promoveze în viața lor de zi cu zi.

Educaţia pentru toleranţă face parte din paradigma „noilor educaţii”, un concept educaţional instituit de UNESCO la iniţiativa profesorului român G.Văideanu. Definită şi ca o educaţie pentru cunoaşterea, înţelegerea şi respectarea alterităţii şi a diferenţelor dintre oameni, această nouă educaţie vine să complementeze disciplinele şcolare tradiţionale, atrăgând atenţia asupra unei zone neexplorate încă din punct de vedere didactic, dar de o importanţă educativă incontestabilă, după cum subliniază mai mulţi specialişti.

Toleranța și respectul față de persoanele cu diferențe individuale necesită o atenție continuă dacă dorim să promovăm respectul pentru diversitate și să înlăturăm barierele cu care se confruntă elevii în școli sau comunități. Educatorii trebuie să devină informați despre resursele școlare și ale comunității.

Scopul educației pentru toleranță este în primul rând să recunoască diferențele care există în cadrul aceleiași societăți și să se concentreze pe formarea unei atitudini tolerante față de cei care sunt diferiți și să îi înțeleagă pe ceilalți din perspectiva drepturilor. Atitudinile se formează zi de zi în orice cadru educațional (familie, școală, serviciu) și sunt întărite de-a lungul vieții prin practica de a raporta altora, indiferent de circumstanțele lui. Scopul educației pentru toleranță este de a-i învăța pe elevi să trăiască cu ceilalți, în special în comunități multiculturale și locuri cu etnii eterogene, unde apar tensiuni interetnice și, prin urmare, ar trebui să se desfășoare educație asupra diferențelor.

Educația incluzivă înseamnă că toți elevii, indiferent cine sunt, au acces egal la o învățare de calitate. Este vorba despre încurajarea și sprijinirea diversității printr-un mediu de învățare prietenos și primitor în care toată lumea poate învăța împreună.

În timp ce această abordare educațională celebrează ceea ce face ca fiecare elev să fie diferit, ea pune, de asemenea, accent pe colaborare și munca în echipă. Acesta își propune să distrugă barierele și să creeze o societate mai incluzivă, în care fiecare student are șansa echitabilă de a prospera.

Inclusivitatea în educație este esențială, deoarece reflectă valorile noastre comune de diversitate și comunitate. Începe în școli, unde toți elevii au posibilitatea de a învăța alături de colegii lor. Ei învață, cresc și formează legături împreună, indiferent de mediul sau abilitățile lor.Aceste și alte considerații bazate pe cercetători eminenti în domeniu, precum și experiența personală, ne permit să dezvoltăm următoarea definiție: educaţia pentru toleranţă reprezintă un nou domeniu de conţinut, având un scop şi obiective proprii, care este necesară tocmai pentru a-i pregăti pe elevi pentru adaptarea la diversitatea umană din societate, pentru acceptarea şi respectarea diversităţii culturale, sociale, etnice. Această educație ar trebui să vizeze și contracararea efectelor negative ale oricărei ordini care duc la neînțelegeri, frică și excluderea celorlalți.

Grupul de acțiune pentru educație incluzivă a captat aceste principii: toți elevii au dreptul de a învăța împreună, promovând relații; abilități și cunoștințe de zi cu zi, nicio persoană, indiferent de dizabilitate, etnie, cultură sau orice alt factor, nu ar trebui exclusă de la participarea deplină la educație alături de colegii săi ; educația joacă un rol crucial în pregătirea indivizilor pentru a deveni cetățeni activi într-o societate democratică; incluziunea este un proces care implică eliminarea barierelor pentru a se asigura că toți copiii pot participa pe deplin și pot învăța fără piedici.

Cand vorbim despre egalitate, trebuie în primul rând să ne gândim strategii de combatere a discriminării, în rândul copiilor.Combaterea discriminării este văzută ca fiind idealul egalității dintre oameni. În cazul copiilor, în școală pot apărea multe situații în care unul sau mau mulți copii sunt discriminați, direct sau indirect. Mobilizarea părinților pentru a rezolva probleme de atitudine discriminatoare

din școală, poate contribui la inițierea sau în unele cazuri la amplificarea comunicării dintre elevi și părinți.

Pentru a identifica situații discriminatorii este necesară cunoașterea grupurilor vulnerabile. Rasa, sexul, naţionalitatea, etnia, limba, religia, categoria socială, convingerile, orientarea sexuală, vârsta, handicapul, boala cronică necontagioasa, infectarea HIV, apartenenţa la o categorie defavorizată, sunt motivațiile discriminăriilor pe criterii identitare sau de opțiune.

În identificarea unei situații discriminatorii trebuie să nu existe nicio justificare rațională pentru diferența făcută. Există situații în care o situație discriminatorie poate fi confundată cu o nedreptate. În oricare dintre cazuri, acest comportament nu poate avea un efect pozitiv.

Așadar, discriminarea este o problemă de actualitate și nu ar trebui ignorată, întrucât aceasta afectează stilul de viață din toate punctele de vedere. Acest fenomen nu ar trebui tratat cu indiferență, ci ar trebui contientizat faptul că dacă nu vor fi luate măsuri cât mai repede, consecințele vor afecta întregul colectiv, ca societate. Printr-o educație bazată și pe combaterea discriminării se pune accent pe următoarelor obiective:

Identificarea situațiilor de discriminare, prin studii de caz și, când este posibil, din realitate.

Educația atitudinii prin reducerea nedreptății și a comportamentelor discriminatoare.

Realizarea unei diferențieri între valorile umane care definesc dicriminarea și normele care susțin aceste valori.Un individ educat va susţine eforturile care au în vedere educaţia, va sprijini lupta împotriva ignoranţei, vulgarului şi cultivării lipsei de valori.

Pornind de la gradul de intenţionalitate acţională, educaţia se realizează în trei moduri: educaţie formală, educaţia nonformală şi informală.

Educaţia formală se realizează în instituţiile de învăţământ şi are scopul de a introduce elevii progresiv în paradigmele cunoaşterii şi de a le transfera tehnici prin care îşi vor asigura o anumită autonomie educativă. Acest tip de educaţie necesită un grup de specialişti care pregăteşte modul elaborat şi bine eşalonat în care se face transferul de informaţie. Educaţia formală asigură asimilarea de cunoştinţe şi facilitează dezvoltarea unor capacităţi, atitudini şi aptitudini necesare individului în vederea introducerii sale în societate.

Acest tip de educaţie este influenţată de contextul social şi politic. Importanţa educaţiei formale este aceea de a transmite mai departe moştenirea istorică şi culturală şi de a asigura formarea profesională. Educaţia formală se realizează prin intermediull şcolii şi al cadrelor didactice.

Bibliografie:

1.Vrășmaș, Ecaterina (2010). Premisele educației incluzive în grădiniță. București: Editura Vanemonde.

2.Vrășmaș, Traian (2004). Școala și educația pentru toți. București: Editura Miniped.

Educația incluzivă-o șansă acordată fiecărui copil

Prof. Dăscălașu Amalia
Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu” Moinești, Bacău

Școala incluzivă reprezintă dezideratul spre care se tinde și există speranța să ajungem să le oferim celor mici șanse egale și posibilitatea de a experimenta o educație de calitate, care să le ofere posibilitatea de a avea o viață decentă și liniștită. Educația este un drept fundamental al fiecărui individ, indiferent de diferențele sale.

Dintotdeauna, școala și-a propus formarea unui spectru cât mai larg în ceea ce privește deschiderea oamenilor către nou, către necunoscut, dar mai ales, asupra a ceea ce înseamnă adaptarea și integrarea copiilor cu CES.

La Conferinţa Mondială “Educaţia pentru toţi; satisfacerea nevoilor de bază ale învăţării”, de la Jomtiem – Thailanda, 1990, a fost elaborată o nouă strategie a educaţiei, fundamentată pe paradigma “educaţia pentru toţi”, iar „educaţia incluzivă” a devenit parte integrantă a acesteia. Astfel, incluziunea şi “educaţia incluzivă” pun accentul pe necesitatea ca sistemul educaţional şi şcolile să se schimbe şi să se adapteze continuu pentru a răspunde diversităţii copiilor şi nevoilor ce decurg din acestea, altfel spus conceptul vorbește despre o educație deschisă oricăror persoane, indiferent de vârstă, condiție socială, dar și flexibilă, care să se adapteze condițiilor specifice individuale.

Educaţia incluzivă este adeseori asociată cu elevi care au dizabilităţi sau care au „nevoi educaţionale speciale”. De fapt, incluziunea se referă la educaţia şcolară a tuturor copiilor şi tinerilor, conform conceptului „şcolii pentru toţi”.

Incluziunea este un proces care poate creşte, practic, la nesfârşit, nivelul învăţării şi al participării pentru toţi elevii. Mai exact, incluziunea are loc concomitent cu creşterea gradului de participare. O şcoală incluzivă este o şcoală în mişcare.

Educaţia incluzivă presupune:

• susţinere şi confirmare că toţi copiii pot învăţa şi au nevoie de o formă de sprijin pentru învăţare;
• valorizare egală a tuturor elevilor și a personalului
• identificare şi minimizare a barierelor învăţării;
• este mai cuprinzătoare decât educaţia formală obişnuită cuprinzând: educaţia pentru familie, pentru comunitate, alte oportunităţi de educaţie în afara şcolii;

• restructurare a culturii, a politicilor şi a practicilor din şcoli, astfel încât ele să răspundă diversităţii elevilor din localitate;

• schimbare de atitudini, comportamente, curriculum, pentru a satisface diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu cerințe speciale;

• înţelegere a diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depăşită;

• recunoaştere a faptului că incluziunea în educaţie este un aspect al incluziunii în societate;

• este un proces dinamic, care este într-o continuă dezvoltare, dependentă de cultură şi context;

• este parte integrantă a strategiei de dezvoltare a unei societăţi incluzive.

În contextul actual naţional, educaţia incluzivă devine tipul de educaţie responsabil de asigurarea dreptului la educaţie al tuturor copiilor, fără nici o discriminare şi, mai ales, de asigurarea unei educaţii de calitate.

În vederea susținerii elevilor în a depăși barierele în învățare este nevoie de o abordare incluzivă, care să o completeze și să o depășească pe cea tradițională, astfel:

Abordarea tradiţională	**Abordarea incluzivă**
Prioritatea o constituie „elevii buni”.	Toţi elevii sunt consideraţi la fel de importanţi
Dacă un elev se confruntă cu bariere în învăţare deoarece părinţii săi nu au urmat o şcoală şi îl încurajează să lipsească de la şcoală, nu poate face faţă curriculumului, este paralizat de emoţii sau înfruntă alte situaţii …. este problema elevului.	Colaborează cu părinţii şi cu comunitatea pentru a îmbunătăţi frecvenţa şi a reduce abandonul. Creează un mediu afectiv pozitiv în care elevii au încredere în profesorii lor şi care se adaptează la nevoile elevilor.”
Şcolile sunt judecate după rezultatele obţinute de cei mai buni elevi (de exemplu la olimpiade)	Şcolile sunt judecate după progresul înregistrat de toţi elevii
Cei mai buni profesori instruiesc *cei mai buni* elevi.	*Cei mai buni* profesori sunt aceia care pot obţine rezultate bune cu toţi elevii

Abordarea incluzivă optează pentru responzabilizarea şcolilor de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru. Acest lucru înseamnă că este necesar ca şcolile să dispună de strategii funcţionale pentru a adopta măsuri practice, care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii „dificili”.

Pentru a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea participării lor la educaţie, se impune stabilirea de relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii. Există posibilitatea creării unui cadru afectiv pozitiv, marcat de grija pentru colegi, în care elevii să poată discuta cu lejeritate despre dificultăţile pe care le întâlnesc şi să aibă curaj să ceară ajutor.

Vor exista, aşadar, aşteptări înalte, dar realiste cu privire la rezultatele tuturor elevilor şi se pot recunoaşte şi valoriza chiar şi micile progrese pe care le înregistrează aceştia – ajutând astfel la dezvoltarea motivaţiei elevilor.

Este necesară abordarea metodologiei predării diferenţiate care le facilitează elevilor atingerea obiectivelor de învăţare în ritmuri diferite şi îi asigură pe aceștia că nu rămân în urmă, astfel că ei nu devin descurajaţi.

Mai mult decât atât, se poate recurge la o evaluare autentică; autoevaluarea realizată de fiecare elev în parte pornind de la o serie de întrebări precum „ce am învăţat eu astăzi?” şi „la ce am nevoie de ajutor?” poate ajuta elevii să se orienteze, să identifice cum îi poate ajuta profesorul sau colegii atunci când se confruntă cu o barieră în învăţare. Ori există posibilitatea ca, la sfârşitul orelor, elevii să formeze perechi cu câte un coleg de încredere pentru a discuta:

Ce am învăţat astăzi?

Ce am făcut bine?

De ce nu sunt sigur?

Unde am nevoie de ajutor?

Despre ce vreau să cunosc mai mult

La ce voi lucra în continuare?

Progresul înregistrat de fiecare elev poate fi evaluat pornind de la un punct de referinţă în evoluţia lui şcolară. Ne putem schimba perspectiva asupra a ceea ce înseamnă un elev „bun” prin aprecierea efortului mai presus depus de acesta şi nu de performanţa realizată.

Participarea şcolară înseamnă învăţarea alături de ceilalţi copii şi colaborarea cu ei, prin împărtăşirea experienţelor de învăţare. Ea presupune implicarea activă în învăţare şi dreptul la opinie, în ceea ce priveşte modul în care educaţia este trăită de către fiecare copil. În plus, participarea înseamnă recunoaşterea, acceptarea şi valorizarea ca personalitate.

Bibliografie:

1. Ainscow, M., (1999), Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli, Editura Bucureşti
2. Creţu, V., (1999), Educaţia pentru drepturile copilului, FICE România, Editura Semn, Bucureşti
3. Nuţ, S., (2003) Problematica educaţiei şi a curriculum-ului, Editura Eurostampa, Timişoara
4. Vrașmas, T.. Școala și educația pentru toți, Editura Miniped, București, 2004.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Lupașcu Luminița
Școala Gimnazială Pârjol

Educația reprezintă un proces treptat de învățare și cultivare a noilor cunoștințe, abilități și valori. Aceasta are rolul de a aduce schimbări pozitive în viața și comportamentul uman, contribuind la dezvoltarea unor calități umane și explorarea de noi orizonturi cognitive. Educația înseamnă, de asemenea, să cultivăm valori sociale, învățându-i pe copii și adulți ,de altfel, să fie cetățeni activi și eficienți.

Dreptul la educație este un drept fundamental al omului. Fiecare persoană, indiferent de rasă, gen, naționalitate, origine etnică sau socială, religie sau preferințe politice, are dreptul la o educație elementară gratuită. Cu toate acestea, educația rămâne un drept de care nu se pot bucura foarte mulți copii din întreaga lume. Peste 72 de milioane de copii cu vârste între 6 și 12 ani nu merg la școală. Deși în majoritatea țărilor se respectă dreptul la educație atât în cazul băieților cât și a fetelor, există încă regiuni unde acest drept nu este respectat în mod egal. Mai mult de jumătate din totalitatea copiilor care nu merg la școală sunt fete. Spre exemplu, în Afganistan unde femeile nu au dreptul la educație.

Se propun o serie de obiective în conformitate cu subiectul „Educația prin diversitate, incluziune și toleranță” precum:

- Sprijinirea în mod eficient și constant a egalității de șanse , a abordării incluzive și a legăturii sociale incluziv consolidarea toleranței ca element semnificativ al educației;
- Cultivarea cunoștințelor și competențelor profesionale ale cadrelor didactice cu privire la gestionarea nevoilor elevilor din medii vulnerabile;
- Dobândirea a unor noi metode, axate pe elev, cu scopul de a spori determinarea, autonomia, creativitatea și cooperarea, aptitudini structurale și funcționale;
- Implementarea în predare sau învățare a elementelor de educație interculturală, coeziune socială prin integrarea mai multor discipline;
- Îmbunătățirea aptitudinilor instituționale de a crea oportunități de învățare accesibile tuturor elevilor;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare și sociale alte tuturor copiilor prin interacțiunea în diverse medii;
- Îmbunătățirea încrederii de sine prin includerea și acceptare;

Diversitatea și incluziunea marchează un principiu ce promovează acceptarea oamenilor pentru ceea ce sunt, făcând abstracție de cultura lor, gen, religie, vulnerabilitate sau cadrului social din care

aceștia vin. Acestea nu este reprezintă doar aprecierea și acceptarea persoanelor prin respectarea trăsăturilor ce îi fac unici dar aduce un efect pozitiv asupra mediului comun prin introducerea unor noi cunoștințe sau prin prezentarea unor viziuni diferite . Un mediu divers poate promova o varietate de posibilități de abordare a subiectelor ceea ce susține creșterea organizațională. Aceasta este o situație în care toată lumea are de câștigat: oamenii se simt incluși, apreciați și în siguranță, conducând către o sporire a beneficiilor educaționale.

Cele mai semnificative beneficii ale diversității și incluziunii sunt creșterea bunăstării, promovarea integrării în societare, sporirea creativității și a noilor moduri de gândire,

Diversitatea și incluziunea duc la implicarea si dezvoltarea colectivului prin acordarea de șanse egale tuturor.

Toleranta reprezintă la rândul ei respectul, acceptarea si aprecierea bogății si diversității culturilor lumii, felurilor noastre de expresie si manierelor de exprimare a calității noastre de ființe umane. Ea este susținută prin cunoașterea, comunicație si libertatea gândirii, cunoștinței și credinței. Toleranta reprezintă armonie.

Considerarea toleranței ca formă particulară de încredere este validă în special pentru situațiile în care criteriul de toleranță este respectul. Analogic, încrederea este „cimentul" care dă unitate cărămizilor din construcție, iar toleranța este structura de rezistență a construcției, fundamentul ei, cea care oferă unitate unor elemente foarte diferite.

Diversitatea, incluziunea și toleranța sunt elemente esențiale ale unei educații calitative pentru toți. Este important să oferim fiecărui copil șansa la educație prin promovarea acestor valori astfel încât aceștia să primească posibilitatea de a se dezvolta și de a realiza de ce sunt capabili formând astfel o societate mai echilibrată.

Bibliografie

https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/educatia

https://www.cnc.ro/ro/activitati-scolare/proiecte-educationale/sedit-o-sansa-educatiei-prin-diversitate-incluziune-si-toleranta

UNESCO: Declarația Principiilor Toleranței : VeDem Just

STUDIU: Diversitatea și Incluziunea în Organizațiile din România 2020 (mkor.ro)

”O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”SF. ILIE” – TOPLIȚA
Balazs Lenuța

O șansă prin educație poate fi privită ca o oportunitate oferită fiecărui individ de a-și dezvolta potențialul și de a-și îmbunătăți calitatea vieții prin intermediul învățării și instruirii. Aceasta implică accesul echitabil la resursele educaționale, inclusiv la infrastructura școlară adecvată, la materialele didactice și cadrele didactice calificate. O șansă prin educație, presupune de asemenea, un mediu de învățare sigur și incluziv, care să promoveze participarea activă, gândirea critică și creativă, dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, precum și respectul pentru diversitate și toleranță. Prin educație, indivizii au posibilitatea de a-și construi baze solide pentru viitorul lor personal și profesional, de a-și realiza visele și de a contribui pozitiv la societate.

Educația prin diversitate este o abordare a procesului educativ care recunoaște și celebrează diversitatea în rândul elevilor și cadrelor didactice. Această abordare implică integrarea și reflectarea diversității culturale, etnice, lingvistice, religioase, socioeconomice și de gen în curriculum, metodologiile de predare și mediul școlar în general. Educația prin diversitate își propune să ofere fiecărui elev oportunități egale de învățare și dezvoltare, să combată stereotipurile și discriminarea, să promoveze înțelegerea și respectul reciproc și să pregătească elevii pentru a trăi și lucra într-o societate tot mai diversă și interconectată. Această abordare încurajează dialogul intercultural, colaborarea și acceptarea valorilor diferite, contribuind la formarea unor cetățeni activi, empatici și incluzivi.

Educația prin incluziune și toleranță, în procesul educativ, promovează crearea unui mediu școlar în care fiecare individ este acceptat, respectat și valorizat, indiferent de diferențele sale. Această abordare implică angajamentul în a crea o cultură a respectului reciproc, a deschiderii către diversitate și a toleranței față de perspectivele și experiențele diferite ale celor implicați în procesul educativ.

Educația prin incluziune și toleranță își propune să ofere fiecărui elev și membru al comunității școlare oportunități egale de participare și dezvoltare, fără a face discriminări bazate pe caracteristici personale sau de grup. Ea vizează să combată prejudecățile și discriminarea, să promoveze empatia, înțelegerea și acceptarea diversității în toate formele sale.

Această abordare încurajează colaborarea, comunicarea deschisă și rezolvarea pașnică a conflictelor, pregătind elevii pentru a interacționa într-o societate pluralistă și interconectată. Educația prin incluziune și toleranță promovează învățarea activă și angajată, încurajând elevii să devină cetățeni responsabili, empatici și deschiși către lumea din jurul lor.

În concluzie, educația prin diversitate, incluziune și toleranță oferă o șansă unică de a crea un mediu în care fiecare individ este valorizat și respectat pentru ceea ce este. Prin explorarea și sărbătorirea diferențelor culturale, etnice religioase și de gen, educația devine mai bogată și mai relevantă pentru toți elevii. Acesta cultivă un climat de respect si de reciproc și cooperare. În plus, încurajarea deschiderii către idei și experiențe variate ajută la dezvoltarea unei gândiri critice și creative, pregătind elevii pentru a deveni cetățeni responsabili și înțelegători într-o lume diversă și interconectată.

Vă propun în continuare o poveste care poate fi citită la clasă, potrivită pentru tema: ”*Educație prin diversitate, incluziune și toleranță”.*

Grădina cu flori diverse

*Odată, într-un mic sat, exista o grădină fermecată numită ”**Grădina cu flori diverse”**. În această grădină, fiecare floare era unică și deosebită. Unii ar spune că aceste flori erau ca oamenii din lumea noastră, fiecare cu propriile culori, forme și mirosuri, dar toate la fel de frumoase și prețioase.*

În fiecare dimineață, copiii din sat se adunau în jurul grădinii pentru a admira frumusețea grădinii și diversitatea florilor. Dar un copil, pe nume Alex, părea mereu trist și neinteresat de grădină.

Într-o zi, Alex s-a apropiat de bătrâna care avea grijă de grădină și a întrebat-o de ce toate florile sunt atât de diferite și nu pot sa fie la fel. Bătrâna i-a zâmbit și i-a spus că frumusețea grădinii constă tocmai în diversitatea și unicitatea fiecărei flori. Curios, Alex a început să exploreze grădina mai atent și a descoperit că fiecare floare avea o poveste de spus. Unele flori erau puternice și rezistente, altele erau delicate și gingașe. Fiecare floare a fost primită în grădină cu brațele deschise, indiferent de culorile sau formele sale neobișnuite.

Pe măsură ce timpul trecea, Alex a început să se simtă mai conectat cu grădina și cu florile sale diverse. A învățat că este important să ne acceptăm unul pe altul așa cum suntem, să ne îmbrățișăm diferențele și să ne celebrăm unicitatea. A început să vadă frumusețea în fiecare floare, indiferent de cât de diferită părea. În timp, a învățat că diversitatea și incluziunea aduc o frumusețe și o bucurie deosebită în lumea noastră.

Apprendre à apprendre

Tataru Lola-Gabriela
Liceul Teoretic ``Mihail Kogălniceanu``, Vaslui

La réalité contemporaine, démultipliée dans les variantes protéiformes et polyphoniques de la mondialisation, de la multiculturalité, de l`immédiat et de l`urgent, met la didactique actuelle des langues en présence d`un défi des moins negligeables : susciter, favoriser et surtout maintenir la motivation initiale des apprenants.

Dans le présent article nous nous interrogeons exactement sur cette question centrale : la motivation des apprenants et la mise en place d`une stratégie motivationnelle efficace intégrant aussi l`exploitation de la bande dessinée comme document de départ motivant et stimulant. Ayant déjà sa propre place dans l`enseignement des langues étrangères, cette forme narrative particulière qui allie texte et image représente en effet un support très ancré dans le quotidien des élèves, très proche de leur environnement, mettant en avant le ludique et favorisant en même temps le travail des quatre compétences.

L`enseignant postmoderne se voit de nos jours obligé de changer progressivement ses habitudes et ses pratiques : après avoir si longtemps ciselé ses stratégies d`enseignement, il se trouve de nouveau dans la position caduque de l`éduqué, de l`apprenti, du récepteur ; il doit se mettre de nouveau dans la peau d`un apprenant, de l`apprenant qui apprend à motiver ses apprenants. Il apprend à les motiver afin qu`ils puissent apprendre à leur tour à agir, à évoluer en acteurs sociaux, à construire avec d`autres acteurs sociaux « une culture d`action commune dans le sens d`un ensemble cohérent de conceptions partagées »[4]. Une marche en boucle fascinante et mystérieuse, car il n`y a rien de plus satisfaisant pour un enseignant que de voir s`entrouvrir et rester ouvert le système de réception formative de ses élèves. L`enseignant - redevenu apprenant – apprend à mettre en place des pistes motivationnelles efficaces destinées à stimuler l`intérêt de son public. Et il y a là un enjeu majeur car la motivation est perçue comme moteur de l`apprentissage.

Dans ce contexte, le «comment ?» rhétorique ne tarde pas à faire son apparition : Comment faire perdurer la motivation et l`attention des apprenants ? Comment susciter l`intérêt de son public scolaire ? Comment maintenir la motivation initiale des apprenants tout en restant dans l`espace sécurisant de l`appréciatiation positive ? Comment éviter l`ennui en classe de langues ? Comment diagnostiquer pertinemment la démotivation des élèves pour en faire disparaître les symptômes? Comment prendre en compte

[4] Puren, Ch., *L'évolution historique des approches en didactique des langues-cultures, ou comment faire l'unité des « unités didactiques »,* consulté en ligne *:* http://www.tesol-france.org/uploaded_files/files/OJ-Puren05.pdf

les besoins, les attentes et les centres d`intérêt des apprenants afin de donner du sens à son acte pédagogique ? Comment dresser des passerelles pertinentes, utiles, diversifiées entre l`espace scolaire et le vécu des apprenants ? Comment éviter le superflu, l`ennui, l`artificiel, tous ces pièges engendrés par la configuration scolaire obligatoire ?

Nous trouvons que tout enseignant, si dynamique et enthousiaste qu`il soit, est assez souvent exposé à ce risque ; il s`est à coup sûr trouvé au moins une fois dans cette zone d`inconfort professionnel : des élèves qui bâillent pendant le cours, qui chuchotent, qui jettent un coup d`oeil furtif (ou non), sur leurs portables ou qui semblent plongés dans un univers intérieur visiblement supérieur au discours de l`enseignant.

Face à tant de défis, cette réflexion pédagogique se propose de répertorier quelques solutions qui figurent à nos yeux parmi les plus efficaces : donner du sens à l`apprentissage, mettre l`apprenant en confiance, favoriser les interactions, ne plus corriger en rouge (oui, nous trouvons que le rouge est vraiment anxiogène), mettre en place un travail collaboratif, se rapporter davantage à l`environnement des jeunes, mettre en avant les activités ludiques.

Pour ce faire, le recours à la bande dessinée en classe de langues semble une réponse pertinente et accessible. En effet, utiliser une bande dessinnée comme élément déclencheur d`une séquence didactique permet une exploitation plurielle, ouverte à la fois vers le littéraire, l`interculturel, l`écrit, l`oral, l`interaction et la créativité. A partir d`une simple plache de bande dessinnée les élèves peuvent être mis en situation de recherche, de découverte, de mise en commun, ce qui a le grand avantage de stimuler leur motivation et de répondre à l`un des aspects gagnats de l`approche actionnelle, en l`occurrence le travail collaboratif.

Pendant longtemps, on a vu dans la place privilégiée accordée à l`enseignement de la grammaire en classe de langues une menace à l`égard du ludique, un rapport de forces, parfois presque d`exclusion, instauré suite à la répartition quantitative inégale des composantes linguistiques : grammaire, communication, vocabulaire. La communication et la grammaire se sont toujours disputé les positions gagnantes. L`alternance s`est opérée seulement entre les deux premiers rangs, la communication reprenant la première position à partir de l`avènement de l`approche communicative ou s`alliant à la grammaire sous la forme de la grammaire communicative.

Cette tendance à l`hégémonie entre les composantes linguistiques s`est progressivement diminuée, n`étant plus tellement explicite à l`heure actuelle et cela grâce aux efforts de l`enseignant-concepteur d`en assurer une coexistence équilibrée. Voilà pourquoi on retrouve aujourd`hui la bande dessinée parmi les déclencheurs privilégiés d`un cours de langues. Précisons donc le type de rapport qui s`établit

entre la motivation, le ludique et la bande dessinée. Les activités ludiques représentent l`une des premières solutions pour stimuler la motivation des apprenants ; la bande dessinée a une profonde dimension ludique, elle tient du ludique, elle met en avant le ludique. Conclusion : la bande dessinée favorise à son tour la motivation des apprenants.

En plus, il convient de dire qu`elle favorise aussi l`interculturel et qu`elle relève même d`une approche interculturelle. Nous considérons que la bande dessinée encourage la découverte et la prise de contact avec les pratiques culturelles du pays cible, tout en sensibilisant les apprenants à l`altérité culturelle. Cette découverte de l`Autre par effets contrastifs permet à l`apprenant de mieux comprendre les spécificités de sa propre culture, tout en clarifiant et en nuançant les représentations de la culture cible.

Comme la langue est « l`expression linguistique d`une culture »[5], nous avons la conviction que tout cours de langues correctement élaboré doit prendre en compte la dimension culturelle de la langue et par là, toucher à l`interculturel.

Notons aussi un autre aspect très important : la plupart des thèmes prévus dans le programme scolaire peuvent faire l`objet de pratiques culturelles intégrées, à savoir qu`ils permettent l`approche contrastive, ils nous permettent de mettre en évidence les distances et les points communs des deux codes culturels. Quelques exemples seulement de thèmes permettant l`approche contrastive et par là, interculturelle : L`univers familial, la famille française/la famille roumaine, Les habitudes des Français en matière de loisirs, Les fêtes, les traditions et les coutumes / l`identité française et l`identité roumaine, L`univers des métiers et des professions, Les habitudes alimentaires des Français, Le patrimoine culturel et les personnalités culturelles, Le système d`enseignement et les études en France/en Roumanie. La bande dessinée thématique recouvre pertinemment ce domaine, se montrant une fois de plus aussi proche que possible de l`univers culturel des jeunes.

Partie intégrante du cours de FLE, l`exploitation de la bande dessinée peut suppléer aves succès au manque d`authenticité du manuel scolaire. On le sait très bien, la plupart des textes des manuels de langue sont des « textes prétextes »[6] choisis pour des raisons parfois exclusivement linguistiques et destinés à illustrer, à identifier et à faire acquérir certaines structures de la langue. L`approche d`une bande dessinée avec les armes de la lecture de l`image ou de l`expression orale pourrait détourner le cours de ses fins purement linguistiques pour le faire avancer vers des fins plus nuancées, plus communicatives ; l`accès au sens pourrait se faire à partir des indices visuels, en tissant des liens, en exerçant le jeu de

[5] Leylavergne, J., Parra, A., « La culture dans l`enseignement/apprentissage d`une langue étrangère », *Zona Proxima*, nº 13, 2010, p. 118, consulté en ligne :
http://orbi.ulg.ac.be/bitstream/2268/89267/1/article%20publi%C3%A9%20sur%20la%20culture.pdf
[6] Courtillon, J., *Élaborer un cours de FLE*, Paris, Hachette, 2003, p. 54.

rôles, l`intonation théâtrale, en remplissant des bulles, en élaborant des scénarios ludiques. Voilà quelques variantes d`exploitation de la bande dessinée qui servent à varier d`une façon dynamique la structure du cours et à mettre les apprenants en confiance.

Utiliser la bande dessinée en classe de FLE sert non seulement à déclencher l`expression orale et écrite, mais aussi à favoriser la motivation et l`interaction. Face à un déclencheur si proche de leur environnement, les apprenants se sentirons moins captifs dans un espace souvent perçu comme artificiel, ils seront plus autonomes, plus créatifs. Il s`agit en fait de choisir un focus, une manière prioritaire de faire entrer le ludique en classe de langues, de le rendre plus enseignable en vue de son emploi ultérieur, moins formel et non simulé, dans un contexte social authentique.

Bibliographie

Courtillon, J., Élaborer un cours de FLE, Paris, Hachette, 2003 ;

0Defais, J.-M, Deltour, S., *Le français langue étrangère et seconde : Enseignement et apprentissage*, Bruxelles, Éditions Mardaga, 2003 ;

Sitographie

http://www.tesol-france.org/uploaded_files/files/OJ-Puren05.pdf

http://orbi.ulg.ac.be/bitstream/2268/89267/1/article%20publi%C3%A9%20sur%20la%20culture.pdf

Parteneriatul școală- familie comunitate- factorul cheie al incluziunii educaționale

Educatoare: Bîrzescu Claudia- Laura

CȘEI Băbeni, jud. Vâlcea

În ceea ce privește parteneriatul școlii cu familia și comunitatea, cercetările pedagogice au evidențiat rolul părinților copiilor cu deficiențe și/sau CES sau provenind din medii defavorizate ca fiind factorul cheie al incluziunii educaționale.

În cele mai multe cazuri, școala nu percepe familia ca un partener educațional real, situație influențată și de faptul că deseori chiar familia nu ajunge să conștientizeze nevoia unui astfel de rol.

La nivelul localităților defavorizate socio-economic, sprijinul comunității pentru copiii cu deficiențe este văzut aproape exclusiv din perspectiva măsurilor stricte administrative, de asistență socială. Acești copii sunt considerați ca fiind responsabilitatea exclusiv a familiei, nefiind valorizați ca membri activi ai comunității.

Părinții copiilor cu deficiențe sau provenind din medii defavorizate se împart în două mari categorii, din punct de vedere al implicării în educația și susținerea propriilor copii:

- o parte dintre ei colaborează cu școala, urmează sfaturile și recomandările actorilor școlari cu privire la realizarea de intervenții de sprijin, corectare, completare, monitorizare a activității copiilor;

- o altă parte resping recomandările privind îmbunătățirea situației copilului venite din spațiul școlar și nu inițiază măsuri de susținere a copiilor.

În termeni de acțiuni concrete, părinții care colaborează cu școala în ceea ce privește progresul propriilor copii se implică în activități precum: certificarea situației de deficiență sau CES; solicitarea de servicii de consiliere și semnarea protocolului în vederea susținerii acestora; oferirea de sprijin copiilor acasă, în sensul susținerii activităților educaționale începute la școală; comunicarea cu școala cu privire la susținerea cognitivă și socio-emoțională a copilului; monitorizarea atentă a copilului, în vederea identificării și corectării dificultăților pe care le întâmpină; însoțirea copilului la școală sau la activități extrașcolare; ajutarea copilului în aspecte de management al vieții personale (pregătirea hainelor, asigurarea hranei, sprijin în caz de dificultăți motrice) și în pregătirea lecțiilor.

Uneori, acești părinți participă și la cursuri de formare, în acest fel, ei caută să-și îmbunătățească relația cu proprii copii și să dezvolte abilități de sprijin adecvat al acestora.

Părinții care se implică mai puțin sau chiar deloc în colaborarea cu școala sunt, de regulă, aceeași care nu se implică nici în susținerea propriilor copii. Acești părinți nu acordă interes educației, nu vor să inițieze demersurile de certificare a situației de deficiență și/sau CES, nu țin legătura cu școala, refuză semnarea protocolului de asigurare a consilierii. Mai mult decât atât, în anumite cazuri, acești părinți au situații familiale dificile, înregistrând lipsuri materiale și/sau probleme comportamentale și de comunicare.

Profesorii joacă un rol deosebit de important în susținerea copiilor cu deficiențe și/sau CES, ei ajungând să aibă un rol de mediator între copil și familie și/sau între familie și școală sau alte instituții cu rol de suport.

Un alt obstacol în calea incluziunii educaționale a copiilor cu deficiențe și/sau CES, îl reprezintă părinții celorlalți elevi, care, în anumite situații manifestă atitudini de respingere față de aceștia.

La o astfel de discriminare se adaugă și cea determinată de apartenența la o etnie minoritară sau un statut social mai precar, care pare a fi uneori mai puternică decât atitudinea față de deficiență.

Pe lângă relația cu părinții, școlile au nevoie de sprijin susținut din partea comunității, pentru a gestiona incluziunea reală a copiilor cu deficiențe sau provenind din medii defavorizate.

De aceea, în sprijinul optimizării relației de comunicare dintre părinți- profesori- copii cu deficiențe sau provenind din zone dezavantajate, ar putea fi propuse ca activități:

- dezvoltarea de materiale de informare și programe de formare destinate părinților copiilor cu deficiențe și/sau CES sau provenind din medii dezavantajate, în vederea pregătirii acestora pentru cunoașterea specificului dezvoltării propriului copil și pentru oferirea de sprijin adecvat;
- instituirea unor proceduri de responsabilizare a părinților în a inița procedurile de certificare a deficiențelor propriilor copii, în situația în care cadrele didactice sau alți actori școlari consideră necesar acest lucru;
- elaborarea unei platforme electronice care să faciliteze realizarea unor comunități de practici pentru susținerea integrării în învățământul de masă a copiilor cu deficiențe și/sau CES sau provenind din medii dezavantajate;
- promovarea principiilor educației incluzive la nivelul activităților de formare a managerilor școlari;

- realizarea unor campanii de informare pentru toți actorii școlii pentru o bună cunoaștere a problematicii deficiențelor, a cerințelor educaționale speciale, cu focalizare pe abordarea pozitivă, susținerea discriminării pozitive;

- dezvoltarea de activități și proiecte la nivelul comunității pe tema educației incluzive.

Educația incluzivă este o strategie ce poate fi considerată o parte integrantă a paradigmei educației pentru toți. Aceasta reprezintă mai mult decât școala integrată și este maximal cuprinzătoare în ceea ce privește diversitatea elevilor (de la cei cu deficiențe, până la cei supradotați, de la cei din medii defavorizate, până la cei din familii cu situație financiară bună, dar cu probleme de adaptare). Având la bază o serie de documente legislative care proclamă și apără drepturile fundamentale, școala incluzivă este deziderat, un sistem educațional în care toate școlile năzuiesc să ofere „educație pentru toți”.

Promovarea Diversității, Incluziunii și Toleranței în Mediul Școlar

Prof. Heller Daniela Mihaiela
Palatul Copiilor Cluj, Structura Turda

Într-o lume tot mai interconectată și diversă, educația are o șansă unică de a servi ca motor al schimbării sociale pozitive. Diversitatea, incluziunea și toleranța sunt pilonii care pot să sprijine o astfel de schimbare, oferind oportunități pentru toți elevii și promovând înțelegerea și respectul reciproc în rândul comunităților educaționale.

Diversitatea este un element central al experienței umane și al comunităților noastre. În contextul educațional, diversitatea se referă la varietatea de experiențe, identități și perspective prezente în mediul școlar. Aceasta include diversitatea etnică, culturală, lingvistică, socio-economică, de gen și de abilități. O educație care recunoaște și valorizează această diversitate oferă oportunități pentru toți elevii să își exploreze și să își exprime identitatea într-un mediu sigur și acceptant.

Incluziunea este un proces activ prin care se asigură participarea și contribuția tuturor elevilor în cadrul comunității școlare. Aceasta implică crearea unui mediu în care toți elevii sunt bineveniți, respectați și sprijiniți să își atingă potențialul maxim. Educația inclusivă recunoaște și răspunde la nevoile diferite ale elevilor, oferind suport și resurse suplimentare acolo unde este necesar.

Toleranța este capacitatea de a accepta și de a respecta diferențele și diversitatea umană. În contextul educației, toleranța înseamnă să învățăm să trăim împreună în ciuda diferențelor noastre și să ne tratăm unii pe alții cu respect și înțelegere. Prin promovarea toleranței în școli, putem contribui la construirea unui mediu în care diversitatea este privită ca o resursă și nu ca o problemă.

Creșterea performanței școlare, îmbunătățirea relațiilor interpersonale, oportunitățile egale pentru toți, reprezintă beneficiile diversității, incluziunii și toleranței în educație.

Prin promovarea diversității și incluziunii în educație, putem asigura că toți elevii au acces la oportunități de învățare și dezvoltare, indiferent de originea lor etnică, culturală sau socio-economică.

Un mediu școlar care să încurajeze diversitatea și să promoveze incluziunea poate îmbunătăți performanțele academice ale elevilor și gradul lor de angajare în procesul educațional.

Educația bazată pe valorile toleranței și respectului reciproc poate contribui la îmbunătățirea relațiilor interpersonale și la crearea unei comunități mai unite și mai empate.

#ÕÒÒÉÃÕÌÕÍÕÌ ÄÉÖÅÒÓÉÆÉÃÁÔĭ ÆÏÒÍÁÒÅÁ ÃÏÎÔÉÎÕÌÕÉ ĦÉ ÁÒÅÓÅÃÔÕÌÕÉĭ ÐÁÒÔÅÎÅÒÉÁÔ ÌÅÇÁÔ ÃÏÎ

strategii pentru promovarea diversității, incluziunii și toleranței în educație.

Dezvoltarea unui curriculum care să reflecte diversitatea de experiențe, perspective și culturi este esențială pentru promovarea diversității în educație. Acesta poate include integrarea literaturii, istoriei și artelor din culturi variate în programele de studiu.

Ofertarea de programe de formare continuă pentru cadrele didactice în domeniul diversității, incluziunii și toleranței poate contribui la dezvoltarea abilităților necesare pentru gestionarea unui mediu școlar divers.

Încurajarea dialogului deschis și a respectului reciproc între elevi și între cadrele didactice și elevi este esențială pentru crearea unui mediu școlar incluziv și pozitiv. Activitățile care promovează colaborarea și înțelegerea între elevi de diferite origini și experiențe pot consolida legăturile comunitare și valorile incluziunii.

Colaborarea cu comunitățile locale și cu organizațiile non-guvernamentale poate oferi resurse suplimentare și sprijin pentru promovarea incluziunii și diversității în educație. Aceste parteneriate pot facilita schimbul de resurse și bune practici între școli și comunități.

Diversitatea, incluziunea și toleranța sunt pilonii pe care se poate clădi o educație mai echitabilă și mai empatică. Prin promovarea acestor valori în mediul școlar, putem crea oportunități pentru toți elevii și putem contribui la construirea unei societăți mai armonioase. Este responsabilitatea noastră, ca educatori și ca societate, să ne angajăm în promovarea acestor valori și să le transformăm în realitate în fiecare aspect al vieții noastre educaționale.

Bibliografie:

UNESCO. (2017). Educație pentru Obiectivele Dezvoltării Durabile: Obiective de Învățare. UNESCO.

Banks, J. A. (2016). Diversitate culturală și educație: Fundamente, curriculum și predare (ediția a 6-a). Editura Trei.

Gay, G. (2010). Predare receptivă cultural: Teorie, cercetare și practică (ediția a 2-a). Editura Didactică și Pedagogică.

Nieto, S., & Bode, P. (2012). Afirmarea diversității: Contextul sociopolitic al educației multicultural (ediția a 6-a). Editura Polirom.

Sleeter, C. E., & Grant, C. A. (2009). Alegerea educației multiculturale: Cinci abordări pentru rasă, clasă și gen. Editura Polirom.

Incluziune și diversitate în educație

P.î.p. Simiz Andreea Elena
Școala Gimnazială Nr. 16

Incluziunea și diversitatea în educație sunt două aspecte esențiale care vizează asigurarea accesului egal la educație și crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt acceptați, valorizați și sprijiniți în atingerea potențialului lor maxim. Aceste concepte sunt importante pentru promovarea unei societăți mai echitabile și pentru pregătirea elevilor pentru un mediu divers și interconectat.

1. **Incluziunea** se referă la crearea unui mediu educațional în care toți elevii, indiferent de diferențele lor, sunt incluși și sprijiniți. Acest lucru implică adaptarea curriculumului și a metodelor de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui elev, oferindu-le sprijin suplimentar atunci când este necesar și asigurându-se că se simt parte a comunității școlare. Există numeroase exemple de bune practici în domeniul incluziunii în învățământul primar, care se concentrează pe crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt incluși și sprijiniți.

1.1. ***Evaluarea inițială a nevoilor elevilor:*** Înainte de a începe predarea, profesorii pot efectua evaluări inițiale pentru a identifica nevoile individuale ale elevilor. Aceste evaluări pot include observații în clasă, discuții cu elevii și părinții sau utilizarea instrumentelor de evaluare standardizate.

1.2. ***Planificarea diferențiată a lecțiilor:*** Profesorii pot adapta curriculumul și metodele de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor. Acest lucru poate implica utilizarea unor materiale și activități diferite pentru a ajuta la înțelegerea conținutului, oferirea de sprijin suplimentar sau extensii pentru elevii care au nevoie de mai multă provocare.

1.3. ***Cooperarea între profesori și specialiști:*** În multe școli, există echipe de profesori și specialiști (de exemplu, profesori de educație specială, consilieri școlari, logopezi etc.) care lucrează împreună pentru a sprijini nevoile complexe ale elevilor. Această colaborare poate ajuta la dezvoltarea unor strategii eficiente pentru incluziune și sprijinirea tuturor elevilor.

1.4. ***Promovarea unei culturi a respectului și acceptării*:** Profesorii pot lucra activ pentru a promova o cultură în clasă și în școală în care fiecare elev este valorizat și respectat. Aceasta poate implica discuții despre diversitate, organizarea de activități care să celebreze diferitele culturi și experiențe ale elevilor și abordarea comportamentelor discriminatorii sau de intimidare.

1.5. ***Sprijinul emoțional și social:*** În afară de sprijinul academic, este important să se ofere și sprijin emoțional și social elevilor. Profesorii pot organiza sesiuni de consiliere sau activități pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, care să ajute elevii să se simtă în siguranță și sprijiniți în mediul școlar. Acestea sunt doar câteva exemple de bune practici în domeniul incluziunii în învățământul primar, iar implementarea lor poate contribui semnificativ la crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt incluși și sprijiniți în atingerea potențialului lor maxim.

2. Diversitatea înseamnă recunoașterea și aprecierea diferențelor dintre elevi, inclusiv diferențe de rasă, etnie, cultură, religie, limbă, orientare sexuală, abilități și alte caracteristici. O educație diversă îi pregătește pe elevi să înțeleagă și să respecte diversitatea din lumea reală și să interacționeze cu o gamă largă de persoane și perspective. Iată câteva exemple de bune practici în promovarea diversității în educație:

2.1.***Curriculum diversificat*:** Dezvoltarea unui curriculum care reflectă o varietate de perspective culturale, istorice și sociale este esențială pentru promovarea diversității în educație. Aceasta poate include integrarea literaturii și a istoriei din diferite culturi, explorarea problemelor sociale și a drepturilor omului și abordarea diversității în toate materiile de studiu.

2.2.***Formare și dezvoltare profesională pentru cadrele didactice*:** Asigurarea că profesorii sunt pregătiți să abordeze diversitatea în clasă este crucială. Sesiunile de formare și dezvoltare profesională ar trebui să includă informații despre cum să se abordeze subiecte sensibile, cum să se promoveze înțelegerea și respectul reciproc și cum să se creeze un mediu sigur și acceptant pentru toți elevii.

2.3.***Promovarea dialogului și a dezbaterii:*** Încurajarea elevilor să împărtășească perspectivele lor și să discute probleme legate de diversitate poate ajuta la înțelegerea și aprecierea diferențelor. Activitățile care implică dezbateri, proiecte de cercetare și prezentări pot fi folosite pentru a promova înțelegerea și respectul reciproc.

2.4.***Reprezentare diversă în materialele didactice:*** Asigurarea că materialele didactice, precum manualele școlare, resursele online și materialele auxiliare, reflectă diversitatea de gen, etnie, cultură și altele este importantă pentru a oferi modele și exemple pentru toți elevii. De asemenea, este important ca aceste materiale să evite stereotipurile și să prezinte o imagine autentică și echilibrată a diversității umane.

2.5.***Parteneriate cu comunitatea:*** Colaborarea cu comunitățile locale și organizațiile non-guvernamentale poate ajuta la încorporarea diversității în educație. Organizarea de evenimente culturale,

invitații de vorbitori din diferite medii și implicarea părinților și a comunității în procesul educațional pot contribui la promovarea diversității și a incluziunii în școli.

Aceste exemple de bune practici pot ajuta la promovarea unei educații diversificate, care pregătește elevii pentru a interacționa cu o lume în care diversitatea este o caracteristică centrală.

PRACTICI STEREOTIPE ŞI CLIŞEE DIDACTICE

ALBON PATRICIA-ANAMARIA
LICEUL TEORETIC “NIKOLAUS LENAU” TIMIŞOARA

Exemple de practici stereotipe care vizează predarea-învățarea-evaluarea la disciplina – Istorie. Cum poate fi ele schimbate/ depășite? Exemple din practica la clasa.

Discipina: Istorie

Orele de Istorie devin neinteresante deoarece sunt reproduse la clasă acelaşi exemple si exercitii care la un moment dat pot deveni banale și neadecvate intereselor elevilor. Ei ajung să le trateze superficial pentru că nu au legătură cu experiențele lor de viață.

Tendința este de a folosi excesiv manualul și textele din el.

O altă practică neadecvată este de a impune elevilor exemple și modele doar din manual, fără a-i lăsa să-și se exprime liber gândurile și convingerile.

Cauzele acestor clişee:

Cauzele acestor practici ar putea fi comoditatea și rutina cadrului didactic. E foarte ușor să meargă din inerție pe conținutul manualului și mai solicitant să găsească resurse noi și actuale.

Exemple de depășire a acestor clişee:

Trebuie depăşită convingerea că lecţiile nu se pot desfăşura decât în spaţiul clasei, în organizarea clasică.

Orele pot fi uşor puse în practică în spaţii exterioare, sub forma activităţilor outdoor, de iesiri si vizite la muzee si lansari de colectii, expozitii etc.

Se pot folosi resurse didactice interesante și actuale, acest fapt având ca scop menținerea interesului elevilor și motivarea acestora de a participa activ la ore.

Orice dezbatere sau joc de rol se poate desfăşura şi fără a sta pe scaun, micile schimbări creând elevilor impresia de „altceva”, de ieşire din rutină, ceea ce va duce la o motivare mai puternică.

Practici de tip cliseu/stereotip

Folosirea expunerii ca metodă didactică preponderentă în cadrul demersului didactic.

Folosirea evaluării scrise, ca metodă unică de evaluare.

Conținuturile predate vizează aspecte ce țin doar de istoria românilor

Modalitati de depasire a practicilor de tip cliseu

Orele pot deveni interesante și dinamice prin folosirea unor metode moderne, interactive, munca pe echipe/grupe de lucru, metode ce vizează dezvoltarea gândirii critice, precum explozia stelară, jocul de rol, metoda studiului de caz, harta conceptuală etc.

Dacă dorim ca elevii noștri să fie interesați de ceea ce le predăm, trebuie să facem lecția interactivă, să-i implicăm în tot ceea ce predăm. E important să încercăm metoda de învățare prin cooperare de tip Jigsaw, unde elevii lucrează împreună ca o echipă pentru a învăța și a termina o sarcină. Fiecare elev este responsabil pentru partea lui, dar ei trebuie să lucreze ca un grup pentru a-și îndeplini sarcina. Implicând elevii îi mobilizăm și îi facem interesați de conținutul pe care trebuie să-l învețe.

In perioada pandemiei s-au descoperit o multitudine de resurse tehnologice care pot face orele atragatoare si interesante, astfel incat sa le tina activ interesul elevilor pentru desoperirea tainelor istoriei. Toate aceste resurse se pot folosi in demersul didactic si acum, rolul lor fiind de a aduce un plus de valoare si de-a depsasi barierele sterotipice cat si clisee de predare.

„ Șanse egale pentru copiii proveniţi din medii defavorizate”

Prof. CORD MARILENA
Școala Gimnazială Călăţele, Judeţul Cluj

Prima cerinţă a educaţiei incluzive este de a diminua până la a elimina toate formele de excluziune. Ea asigură accesul, participarea şi succesul şcolar pentru toţi copiii. Şcoala incluzivă dezvoltă toate elementele necesare unei integrări sociale reuşite. Şcoala incluzivă este deschisă tuturor elevilor şi le furnizează elementele esenţiale unei integrări sociale reuşite. Şcolile incluzive sunt acele şcoli deschise şi prietenoase, care au o curriculă flexibilă şi practici de predare de calitate.

Toţi cetăţenii români au drept egal la educaţie, la toate nivelurile şi toate formele, indiferent de gen, rasă, naţionalitate, religie sau afiliere politică şi indiferent de statutul social sau economic. Acest drept este prevăzut în Legea învăţământului nr. 84/1995. În instituţiile de învăţământ publice educaţia este gratuită şi statul garantează dreptul la educaţie în interesul individului şi al societăţii.

În România, condiţiile de viaţă ale copiilor au fost puţin studiate, deşi în mai mult de jumătate din gospodăriile de la noi trăieşte cel puţin un copil şi aproximativ un sfert dintre aceştia trăiesc în sărăcie (Zamfir, 2005). Scoala este pentru majoritatea acestor copii speranţa la un viitor mai bun, este o șansa apre noi orizonturi. Toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu.

Din nefericire școala românească se confruntă în ultimul timp cu, şcolarizarea copiilor defavorizaţi sau celor cu cerinţe educative speciale. În categoria copiilor defavorizaţi sunt incluși cei proveniţi din familii monoparentale sau orfani de ambii părinţi, copiii ai căror părinţi sunt şomeri sau sunt plecaţi în străinatate fiind lăsaţi în grija bunicilor sau a rudelor, copii care au grave probleme de sănătate, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate şi a căror şcolarizare depinde de existenţa unui mijloc de transport, copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi, copiii fără un domiciliu stabil sau copii ai străzii etc.

Accesul copiilor la școala de masă, alături și împreună cu elevii „normali” reprezintă o permanentă provocare pentru toate categoriile de cadre didactice, manageri de școală dar cu toate acestea educatia incluziva este cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor acestor elevi, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi; Școala are menirea de a se adapta nevoilor elevilor, de a găsi soluţiile potrivite integrāii acestora.

Educaţia incluzivă are la bază un curriculum adaptat în funcţie cu nevoile copiilor, folosirea unor metode şi procedee didactice, a unor mijloace de învăţământ intuitive, de natură să sprijine înţelegerea conţinuturilor predate la clasă reprezinta poate ,,cheia” reusitei adaptării acestor copii. Încadrarea unui copil într-un curs normal de viaţă presupune eleiminarea situaţiilor de marginalizare şi excludere. Copiii de etnie rromă, cei orfani sau cu o situaţie material precară sunt adeseori maginalizaţi de către colegi, dar cadrele didactice trebuie să realizeze anumite activităţi în care să se integreze şi copiii menţionaţi anterior, deoarece prejudecăţile unor profesori sau elevi pot genera un comportament discriminatoriu.

Spre exemplu, copiii rromi constituie una dintre cele mai defavorizate categorii de copii şi au nevoie de mult sprijin pentru a depăşi situaţia în care se află. Considerām cā toţi ne naștem egal însă sărăcia şi lipsurile familiilor rrome, prejudecăţile, contribuie la marginalizarea acestora, la limitarea accesului la şansele egale la care au dreptul toţi copiii. Mulţi dintre elevii rromi ajung de multe ori în situaţii de eşec şi abandon şcolar. Discriminarea elevilor rromi în cadrul sistemului de învăţământ, sărăcia, tradiţiile etniei se transformă în cauze principale ale abandonului şcolar. Cadrele didactice trebuie sa conştientizeze propriile prejudecăţi, să fie corect formaţi, să ia în considerare condiţiile sociale şi nevoile elevilor, iar scoala trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor. Copiii trebuie pregătiţi să înveţe să trăiască şi să interactioneze pozitiv în această lume diversă. Activităţile extracurriculare sunt un bun prilej de comunicare, cooperare între toţi elevii, activitāti recomandate de majoritatea dascalilor din România.

Şcoala trebuie să fie într-o permanentă colaborare cu familiile elevilor pentru a discuta problemele acestora fie de naturā comportamentală sau materială pentru a se găsi soluţii care să ducă la rezolvarea acestor probleme, cu orfelinatele, în cazul copiilor orfani etc Pentru elevii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate de unitatea de învăţământ, şcoala împreunā cu primăria trebuie să gasească soluţii pentru asigurarea transportul zilnic, sa gāsească soluţii pentru accesul la educatie .

Sunt foarte multe școli, îndeosebi rurale care se confruntă cu astfel de situaţii. Scoala împreună cu alte instituţii locale are sarcina deloc ușoară de ajuta acești copii să se dezvolte armonios, să-și descopere pasiuni și abilităţi care să-i recomande pentru o profesie. Este necesar si moral realizarea unui cadru educativ incluziv, bazat pe egalitate de sanse, diversitate, toleranta, incluziune sociala , de a crea oportunităţi de învăţare pentru orice elev.

Bibliografie:

Creţu D., Nicu A. – Pedagogie pentru definitivat şi gradul didactic II, Editura Universităţii „Lucian Blaga” Sibiu, 2009.

Dr. Diana Dămean Julia Todea. Raport de cercetare Incluziunea şcolară în rândul elevilor din grupurile şcolare clujene , Cluj-Napoca, Romania - 2011 -

Mara D. – Strategii didactice în educaţia incluzivă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.

Verza E., Păun E. – Educaţia integrată a copiilor cu handicap, UNICEF şi RENINCO, Bucureşti, 2008.

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță la grădiniță

Prof. înv.preșcolar: Habinyak Erzsebet
Liceul Reformat Lorantffy Zsuzsanna, Oradea

Educația incluzivă este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale.În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație. Fiecare copil este diferit, special și are propriile nevoi. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental un învăţământ pentru toţi, împreună cu toţi, care constituie un deziderat şi o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă;încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată;ei trebuie învățați că primirea copiilor „diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor și nu din milă pentru ei; ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară; pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește. Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă presupune informarea părinţilor cu privire la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, dar presupune şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, în care sunt implicaţi proprii lor copii.Părinţii trebuie să îşi pregătească copiii pentru a învaţa, să le prezinte gradiniţa ca fiind un loc interesant în care pot învăţa lucruri noi şi îşi pot face prieteni; să discute cu cadrele didactice, logopedul şi psihologul, să stabilească o relaţie adecvată cu ei; să participe la evenimentele de la gradiniţă; să discute cu copilul despre ce se întâmplă la gradiniţă; să le ofere informaţii utile cadrelor didactice, astfel încât acestea să poată acţiona corespunzator. Cadrele didactice trebuie să-i determine pe părinţi să vorbească şi să ştie că sunt bine primiţi; să comunice pozitiv, să menţină fluxul comunicaţional; să-i ajute pe părinţi să înţeleagă importanţa sprijinului lor; să conceapă şi să dezvolte un curriculum adaptat pentru copii cu CES, care să promoveze un proces de învăţare pentru toţi, indiferent de deficienţă ; să faciliteze conţinuturile curriculumului astfel încât să se centreze pe elemente cum ar fi: imagine de sine, socializare, disciplină adecvată şi strategii de rezolvare de probleme în mod creativ. Incluziunea copiilor în grădiniță este un process. Succesul copilului este condiționat

de participarea cu responsabilitate a tuturor (cadru didactic, însoțitor, coordonator, familie). Toți copiii sunt diferiți și necesită atenție și sprijin pentru a crește și a se dezvolta. Unii au nevoi mai mari, determinate de particularitățile care îi diferențiază de ceilalți, mai mult decât ne-am obișnuit noi să acceptăm. Trebuie să ne gândim și la faptul că și familiile acestor copii au nevoi speciale în ceea ce privește educația și că întreaga comunitate se cere a fi sprijinită pentru a deveni mai puțin discriminativă.

Educaţia timpurie nu înseamnă numai educaţie în grădiniţă; se adresează copiilor, părinţilor şi membrilor comunităţii. Ei construiesc împreună proiecte şi programe care să stimuleze dezvoltarea adecvată din primele momente ale vieţii. Este vorba de a valoriza adecvat un timp crucial pentru toţi copiii, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale de educaţie.

Educația prin iubire

Prof. Educație timpurie Turnea Roxana-Ionela
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 11 Timișoara

Educația este cea mai importantă cale de reușită a unui copil, a unui adult sau chiar a unui bătrân. Dacă există un minim de educație, există și o șansă de evoluție. Educația este un reper important pe care părinții, bunicii și oamenii din jurul nostru o pot transmite urmașilor lor.

Educația pleacă de acasă și se consolidează în cadrul unităților de învățământ. Din aceste motive se pune tot mai mult accentul pe colaborarea familiei cu profesorii și societatea. Educația înseamnă colaborare, înțelegere, reușită, asimilare de deprinderi și valori, cunoștințe și comportamente. Fără educație nu există nimic. Ea este cea care finisează personalitatea ființei umane, cea care umple golurile existente, cea care îndrumă și ajută copilul să evolueze și să se formeze.

Fiecare copil merită o șansă la educație. Fiecare copil este unic în felul lui și trebuie integrat și acceptat exact așa cum este el, încurajat să fie el însuși și să facă propriile alegeri. Educația trebuie să fie acel factor care vine în sprijinul copilului, cel care clădește cărămidă cu cărămidă dezvoltarea din toate puncetele de vedere a ființei umane. Educația este cea care prin obiectivele și mijloacele pe care le are puse la dispoziție reușește să atragă fiecare copil în mrejele ei, este cea care îl învață să zâmbească, să se joace, să socializeze, să asimileze, să descopere lucruri noi despre mediul înconjurător. Fără educație și fără ajutor, calea spre un viitor poate fi îngreunată.

Adaptând conținuturile la particularitățile de vârstă a copilului, sprijinindu-l în înțelegerea noțiunilor, ajutându-l să parcurgă noțiunile poate stufoase pentru vârsta lui și oferindu-i încredere și iubire, găsim modalități de a-l ajuta pe cel mic să răzbească în viața.

Este foarte important ca încă de la cele mai fragede vârste să îi învățăm pe cei mici să iubească, să respecte, să lupte pentru dorințele lor, să le explicăm diferența dintre bine și rău, să îi lăsăm să facă alegeri, să îi sprijinim și să le expunem diferența dintre bine și rău. De asemenea, stabilirea unor limite și reguli simple, ajută viitorul adept al societății să înțeleagă unde se află și ce are de făcut la fiecare pas.

Incluziunea înainte de toate reprezintă acceptare, reprezintă sprijin spre reușită. Oricine își dorește să facă parte dintr-un grup, dintr-o colectivitate. Nu contează calitățile sau defectele pe care un copil le are, cu siguranță el poate relaționa cu ceilalți în propriul său mod. Până la urmă, fiecare individ este diferit, dar fiecare merită o șansă să facă parte dintr-un grup. Indiferent de individ, nu trebuie nimeni privit cu superioritate, ci trebuie să i se dea o șansă să relaționeze cu ceilalți. Poate că nu se descurcă la fel de bine

ca ceilalți în anumite situații, dar cu siguranță abilitățile lui pot folosi în anumite situații. Primul pas spre incluziune este acceptarea. Apoi, dacă îi dăm șansa individului de a relaționa, cu siguranță acesta va reuși să se integreze.

Toleranța, din păcate, de cele mai multe ori nu există în comportamentul celor din jur. Poate că acestă lipsă pleacă chiar din educația pe care ceilalți au primit-o de-a lungul timpului. Cu siguranță dacă ar exista toleranță în orice situație, lucrurile ar fi văzute altfel.

Printr-o educație bazată pe iubire putem realiza foarte ușor incluziunea fiecărui copil. Cei mici pot învăța mult mai ușor anumite noțiuni atunci când se simt în siguranță și sprijiniți. Indiferent că greșesc sau nu, atât timp cât există încurajări și ei simt că fac parte dintr-un tot, chiar dacă făcând pași timizi, ei reușesc să se obișnuiască și să se modeleze în funcție de grupul din care fac parte. Putem ajuta un copil să zboare, atunci când îl încurajăm. Formăm anumite comportamente, dacă îi arătăm un exemplu. Dacă o anumită acțiune nu reușește sau o noțiune nu este însușită, nu e nevoie de critică, ci de alte explicații și încurajări.

Învățarea se face de cele mai multe ori, indiferent de vârstă, prin joc și joacă, prin vorbe calde și prin pozitivism. Educația trebuie realizată cu blândețe, dar cu reguli bine prestabilite. Nu trebuie să avem așteptări mari, ci să ne bucurăm de fiecare pas mărunt pe care copilul îl face în tainele cunoașterii.

Pentru a realiza incluziunea, trebuie să cunoaștem măcar câteva lucruri mărunte despre fiecare individ în parte, pasiuni, comportamente, acțiuni. Înainte de a realiza procesul de predare-învățare, trebuie să ne axăm pe comunicare și pe relaționare.

Chiar dacă rezultatele nu se văd încă din primul moment, trebuie să existe toleranță, să se urmărească găsirea unor căi prin care, chiar dacă mai târziu, roadele muncii să fie vizibile. Nimic nu este imposibil atunci când există dorință, implicare și perseverență. Când îți dorești cu adevărat un lucru, în timp acela va putea fi realizabil sau palpabil.

Educația este o comoară de preț ce trebuie să stea în mâinile oamenilor înzestrați cu răbdare, iubire și dorință de a-i învăța pe ceilalți. Cu ajutorul educației copiii vor fi determinați să diferențieze răul de bine, își vor dezvolta o atitudine pozitivă față de viață, vor elimina toate confuziile pe care mintea lor le poate avea, dar vor fi și ajutați să își realizeze măcar o parte din vise.

Doar cu ajutorul educației tinerii învățăcei reușesc să își creeze noi oportunități, mintea lor devine mai deschisă, învață să se poarte corect față de ceilalți, iar relaționarea socială este una reușită. Educația este cea care ne oferă respectul, numele și faima și ne ajută în ceea ce privește dezvoltarea personală și socială, ajutându-ne să ne atingem potențialul maxim.

Având parte de educație, spiritul civic ni se dezvoltă, învățăm ceea ce înseamnă respectul față de cei din jur, învățăm să muncim eficient și conștientizăm care ne sunt drepturile și îndatoririle noastre. Educația este principalul factor care ne extinde viziunea asupra vieții, care ne ajută să înțelegem mai bine culturi diferite și ne oferă instrumentele necesare pentru rezolvarea mai ușoară a problemlor cotidiene.

Fără educație nu am avea deschis drumul spre o carieră expcepțională și nici nu am fi capabili să interpretăm lucrurile dintr-o perspectivă corectă. Educația este cea care generează noi idei și ne ajută să ne controlăm complet rezultatele acțiunilor noastre.

Așadar, toți cei care au șansa de a se bucura de o educație sunt privilegiați, căci au acces la diversitate, la incluziune în diverse grupuri și la toleranță din partea celorlalți. Este foarte important să apreciem ceea ce viața ne oferă, să păstrăm lucrurile care ne ajută să evoluăm și să apreciem oamenii care au contribuit la dezvoltarea și formarea noastră.

OPORTUNITATI PENTRU INCLUZIUNE SI DIVERSITATE IN CADRUL ORELOR DE LIMBI STRAINE

Prof. Mandrea Teodora
Liceul „Stefan Procopiu” Vaslui

Inca mai exista prejudecati legate de provocările învățării limbilor străine pentru elevii cu nevoi educaționale speciale și/sau dizabilități, prejudecati care merg pana la ideea că acest grup de elevi nu poate sau nu ar trebui să învețe limbi străine. Desi exista dificultăți specifice de învățare în achizitia limbilor străine, avantajele învățării limbilor străine pentru acesti elevi arată că dobândirea unei a doua limbi este nu numai posibilă, ci și pozitivă pentru mulți elevi cu nevoi speciale.

Învățarea unei limbi străine este în mod obișnuit considerată a fi o sarcină plina de provocari , dar această percepție le poate limita copiilor posibilitatea de a învăța o limbă și de a beneficia de nenumăratele avantaje. Astfel elevii pot fi retrasi de la ora de limbi straie sau pot fi prezenți fizic, dar marginalizați din punct de vedere pedagogic.

Provocările pe care le pot întâmpina elevii se refera lacomunicare și interacțiune, cunoaștere și învățare, dificultăți sociale, emoționale și de sănătate mintală și nevoile senzoriale sau fizice, dar este important ca elevii cu CES să aibă acces la învățarea limbilor străine, dintre care unele se referă la beneficii care pot fi conferite tuturor cursanților, iar unele se referă la copiii cu nevoi sau dificultăți specifice de învățare. În primul rând, fiecare copil are dreptul de a accesa un curriculum echilibrat, care include învățarea limbilor străine pentru a nu le exclude oportunitatea de a învăța o abilitate pentru viață. Printre beneficiile învățării limbilor străine pentru toți copiii se numără faptul că dezvoltă conștientizarea lingvistică și cunoștințele de gramatică ale elevilor, inclusiv înțelegerea structurii propozițiilor și construcția vocabularului, care pot fi ușor transferate la utilizarea primei lor. Bilingvismul îmbunătățește memoria de lucru, monitorizareasi scade inhibitia. Pentru copiii care au probleme cu interacțiunea socială și comunicarea, cum ar fi cei din spectrul autismului, sala de limbi străine oferă nenumărate oportunități de a dezvolta abilități sociale și de a interacționa cu colegii, in special atunci când accentul învățării limbilor străine este pus pe dezvoltarea abilităților comunicative, învățarea limbilor îi ajută să capete încredere și le poate întări motivația de a comunica cu ceilalți. Elevii sunt expuși la mai multă practică conversațională decât în orice altă materie din curriculum și, prin urmare, potențialul de dezvoltare socială în ora de limbi străine este incontestabila. În mod similar, învățarea limbilor străine cuprinde o serie de abilități, ceea ce înseamnă că, dacă dificultatea unui copil constă într-un anumit domeniu, acesta are oportunități de a excela în alte domenii

care pot rămâne nerecunoscute în alte părți ale curriculumului. Ca atare, în ora de limbi străine, elevii pot identifica anumite abilitati care altfel ar putea trece neobservate.

Pentru copiii cu dislexie sau tulburări de limbaj, învățarea unei limbi străine poate ajuta la sprijinirea alfabetizării și dezvoltării limbajului, memoria îmbunătățită, oportunități suplimentare de a dezvolta abilități de calcul .

Provocările cu care se confruntă elevii de limbi străine sunt specifice nevoilor speciale. Pentru cei cu dificultăți în principal de comunicare și interacțiune, învățarea unei limbi străine poate părea a fi o sarcină evident dificilă. Astfel de dificultăți se pot manifesta în sala de limbi străine atunci când elevii participă la lucru în pereche sau în grup.Elevii cu dificultăți specifice de învățare, cum ar fi dislexia, pot considera procesarea fonologică și ortografică mai dificila, împreună cu dificultăți de achiziție și înțelegere a vocabularului. Memoria mai slabă pe termen poate duce inevitabil la niveluri mai scăzute de motivație. Dificultatile sociale, emoționale și de sănătate mintală ar putea prezenta probleme elevilor în ceea ce privește anxietatea de a vorbi limba străină în fața colegilor sau dorința de a participa la sarcini interactive. În ceea ce privește nevoile senzoriale sau fizice, deficiențele de auz pot reprezenta o provocare pentru accesul elevilor la sarcini de ascultare în sala de clasă de limbi străine, iar oportunitățile elevilor cu deficiențe de vedere de a învăța limbi străine pot fi limitate în funcție de resursele, suportul și echipamentele disponibile. Având în vedere aceste provocări, demontarea barierelor care împiedică incluziunea poate fi un proces îndelungat și anevoios, dar înțelegerea nevoilor individuale și a profilului de învățare al copilului este crucială pentru a sprijini interacțiunea acestuia în sala de limbi străine. Pedagogia incluzivă încurajează o viziune deschisă asupra potențialului fiecărui copil de a învăța iar strategiile pot fi de folos tuturor elevilor, cu o atentie deosebită pentru includerea elevilor cu nevoi educaționale speciale și/sau dizabilități.Aceste strategii includ stabilirea și consolidarea rutinelor clare cu utilizarea limbii țintă, atribuirea de roluri în sala de clasă pentru a structura interacțiunile, planificarea oportunităților de interacțiune socială, inclusiv lucrul în grup și în pereche, planificarea atentă a grupării pentru munca în colaborare, instrucțiuni clare și scurte în limba țintă, consolidate cu elemente vizuale ,oportunități pentru exersarea orală și auditiva,oferirea un timp suficient de procesare înainte ca elevii să răspundă , utilizarea tehnologiei pentru a crește motivația și implicarea elevilor, revizuirea și repetarea frecventă, tehnicile multi-senzoriale, predare fonologică și sintactică explicită , facilitarea utilizării dicționarelor online pentru căutarea vocabularului, incurajarea repetiției lingvistice în grupuri mici sau individual folosind tehnologia,

stabilirea unui mediu de învățare a limbilor străine încurajator, sigur și neamenințător pentru a atenua anxietatea, intărire pozitivă și laudă constantă, incorporarea intereselor elevilor în materialele de predare și învățare, corecție indirectă, mai degrabă decât directă, pentru a atenua anxietatea limbii străine, subtitrare și conținut video subtitrare, materiale accesibile pentru elevii cu deficiențe de vedere sau de auz.

Înțelegerea nevoilor și profilurilor fiecărui copil este cea mai eficientă modalitate de a asigura practici incluzive în ora de limbi străine. Oportunitățile de a celebra diversitatea în sala de clasă de limbi străine – indiferent dacă este vorba de diversitatea neuro-, etnică, culturală sau lingvistică – ar trebui să fie folosite oriunde este posibil. Acest lucru va ajuta la cultivarea unui mediu de învățare în care toți elevii se simt apreciați și, la rândul lor, încurajați să profite la maximum de educația lor de învățare a limbilor străine.

https://iteach.ro/experientedidactice/integrarea-copiilor-cu-ces-la-orele-de-limbi-straine
https://aila.info/research/list-of-rens/inclusive-foreign-language-education/
https://sanako.com/learning-disabilities-and-foreign-language-learning

ROLUL METODELOR INTERACTIVE UTILIZATE PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU C.E.S.

LICIU CONSTANȚA
COLEGIUL NAȚIONAL ECONOMIC THEODOR COSTESCU

”Diferențierea în educația școlară, înseamnă a organiza interacțiunile și activitățile educaționale în așa fel încât fiecare elev să fie constant sau cât mai frecvent confruntat cu situațiile didactice cele mai fecunde pentru el' (Perrenoud, 1995).

În scoală diferențele mai însemnate între elevii din aceeași clasă constituie adesea o provocare foarte mare pentru cadrele didactice și nu de puține ori *indiferența la diferență* este o cauză însemnată a *eșecului școlar.*

Recunoașterea sau nerecunoașterea diferențelor între copii in educația școlară pot conduce ambele, *prin exagerare, la consecinte negative*.

Dacă le recunoaștem se poate ajunge la școlarizare diferită uneori și separată (segregata), care poate fi stigmatizantă și devalorizantă.

Dacă nu le recunoaștem putem avea o școlarizare inadecvată, mai ales din punct de vedere al dezvoltării potențialului individual al copilului.

În proiectarea activităţilor educative, metodele active de grup stimulează şi dezvoltă foarte mult învăţarea prin cooperare, facilitează comunicarea, colaborarea şi relaţionarea între elevi, luarea deciziei, autonomie personală formarea opinniilor şi înţelegerea corectă a realităţii. Aplicarea metodelor activ participative duce la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente, pregătind copiii de a fi capabili să ia decizii în rezolvarea unor situaţii neobişnuite.

Dintre metodele activ-participative care se utilizează cu succes în predarea – învăţarea şi evaluarea noţiunilor şcolare la diferite discipline pot fi amintite: jocul didactic, metoda mozaic, metoda KWL: „Ştiu – Vreau să ştiu – Am învăţat”, instruirea programată, metoda Starbursting şi altele.

Nu se poate lucra diferenţiat cu elevii dacă profesorul nu cunoaşte foarte bine copiii, atât sub aspectul dezvoltării lor fizice, cât, mai ales, al dezvoltării psihice.

Metodele interactive sunt acelea care determină atât implicarea profundă-intelectuală, psihomotorie, afectivă şi voliţională a subiectului învăţării în dobândirea noului, în construirea cunoaşterii, în formarea şi dezvoltarea abilităţilor, capacităţilor, competenţelor, comportamentelor, cât şi colaborarea, interacţiunea între elevi. Folosirea metodelor interactive au o deosebită importanţă, activizarea elevilor fiind o necesitate impusă obiectiv din două considerente: pe de o parte, este cerută de obiectivele

educaţionale ale sistemului de învăţământ, de societatea care are nevoie de un om activ, iar, pe de altă parte, de dinamica şi energia specifică proceselor psihice şi activităţii copilului. Dorinţa de cunoaştere a copilului se manifestă de timpuriu, fiind o caracteristică a acestei perioade de vârstă.

Metodele interactive se pot împărţi în trei categorii (Bocoş, M., Instruire interactivă. Repere pentru reflecţie şi acţiune):

1. Metode de dezvoltare a spiritului activ: conversaţia euristică, jocul didactic, munca independentă, exerciţiul, problematizarea, învăţarea prin descoperire, studiu de caz, jocul de rol etc;
2. Metode de dezvoltare a spiritului creativ: brainstorming/asaltul de idei, frisco, sinectica, philips 6-6 etc;
3. Metode de dezvoltare a spiritului critic: cadranele, ciorchinele, cvintetul, turul galeriei, cubul, mozaicul, predarea reciprocă, reţeaua personajelor, jurnalul dublu etc.

Aceste metode constituie nu numai la educaţia elevului ci şi la socializarea sa, ducând la o învăţare mai activă, cu rezultate pozitive. Procesul de integrare a copiilor cu C.E.S. în învăţământul de masă poate fi uşurat prin utilizarea de către profesor a unor strategii didactice care să-i dezvolte elevului abilităţi, deprinderi şi priceperi care să-i modifice comportamentul.

Metodele interactive sporesc eficienţa activităţii instructiv-educative datorită implicării active a elevului şi mobilizării mecanismelor gândirii, inteligenţei, imaginaţiei şi creativităţii, deoarece, aşa cum spunea pedagogul Ioan Cerghit, „activ este elevul care depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor, de elaborare a noilor cunoştinţe”. „Activismul exterior” vine, deci, să servească drept suport material „activismului interior”, psihic, mental, devenind un purtător al acestuia.

Bibliografie:

- https://revistaprofesorului.ro/metode-didactice-active-utilizate-pentru-integrarea-copiilor-cu-ces/
- https://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/Teoria-si-metodologia-instruir84.php
- https://www.kinderpedia.co/ro/educatia-incluziva-in-sala-de-clasa.html?format=html
- Strategia MEC privind egalizarea șanselor pentru copii si tinerii cu deficiențe precum și accesul acestora la orice formă de educație și ocrotire.

EVALUAREA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

PROF. CURELARU ANCUȚA-IRENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ ÎNV. CLEMENȚA BEȘCHEA” CĂPĂȚÂNEȘTI

Evaluarea orală este cea mai veche şi frecventă metodă de evaluare utilizată în activitatea instructiv-educatică. Aceasta constă într-un dialog purtat între profesor şi elev, prin care primul urmăreşte să obţină informaţii cu privire la cantitatea şi calitatea cunoştinţelor pe care le posedă elevul precum şi capacitatea acestuia de a opera cu ele. Cu prilejul examinării orale, profesorul îi poate cere elevului să-şi motiveze răspunsul la o anumită întrebare şi să-l argumenteze, după cum tot el îl poate ajuta cu întrebări suplimentare atunci când se află în impas.

Această metodă este utilizată în special la disciplinele socio-umane care au ca obiectiv formarea unor capacităţi şi abilităţi dificil de surprins prin intermediul altor metode de evaluare

Acestă metodă prezintă următoarele avantaje

- oferă un feed-back rapid elevului, acesta putând să îşi corecteze imediat eventualele neînţelegeri;
- dezvoltă capacitatea de comunicare a elevului;
- permite cunoaşterea capacităţii de exprimare a elevului şi siguranţa cu care acesta operează cu noţiunile asimilate;
- intensifică interacţiunea dintre profesor şi elev;
- oferă posibilitatea profesorului de a alterna tipul întrebărilor şi gradul lor de dificultate în funcţie de calitatea răspunsurilor date de elev.

Metoda are însă şi unele dezavantaje: necesită mult timp pentru evaluarea întregului colectiv de elevi, are un grad scăzut de obiectivitate putând fi influenţată de starea examniatorului, de gradul diferit de dificultate ale întrebărilor de la un elev la altul.

Evaluarea scrisă este o metodă de evaluare ce le oferă posibilitatea elevilor de a se exprima în scris, fără intervenţia profesorului, cunoştiinţele dobândite. Această metodă se concretizează prin: lucrări de control curent, a lucrărilor de control date la încheierea unei unităţi de învăţare, a unui semestru (teze).

Această metodă permite evaluarea unui număr mare de elevi într-un timp relativ mic, iar comparativ cu evaluarea orală prezintă un grad mai mare de obiectivitate, deoarece rezultatele sunt raportate la criterii unice de evaluare. Prin această metodă se asigură uniformitatea evaluării. Din păcate feed-back-ul activităţii nu este atât de rapid ca cel de la evaluare, nu este posibilă orientarea elevilor prin întrebări ajutătoare către un răspuns corect în cazul neînţelegerii cerinţei, corectarea probelor scrise solicită resurse mari de timp. Totodată, în cazul unor răspunsuri formulate ambiguu, profesorul nu poate cere lămuriri suplimentare elevului, pentru a aprecia corect răspunsul.

Evaluarea prin probe practice vizează să identifice capacitatea elevului de a aplica practic cunoştinţele teoretice dobândite. Această metodă reprezintă liantul între „a ştii” şi „a face” şi se aplică atunci când se evaluează conţinutul practic şi experimental al instruirii, oferind informaţii de asemenea cu privire la însuşirea conţinutului conceptual, fiind utilizată în special la disciplinele: educaţie tehnologică, educaţie plastică, educaţie muzicală, educaţie fizică, matematică, fizică, chimie, biologie, informatică. Evaluarea prin intermediul probelor practice oferă un grad ridicat de obiectivitate deoarece produsele realizate pot fi analizate prin raportare la criterii obiective precise.

Metode de evaluarea moderne/alternative

Metodele alternative de evaluare cel mai frecvent folosite la ora actual în învăţământul românesc sunt:

- Observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevilor în timpul activităţilor didactice;
- Referatul;
- Portofoliul;
- Proiectul;
- Autoevaluarea.

Observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevilor în timpul activităţilor didactice furnizează o serie de informaţii utile, greu de obţinut pe alte căi constând în consemnarea metodică, fidelă şi intenţionată a diferitelor manifestări de comportament individual aşa cum se prezintă ele în fluxul lor natural de manifestare şi are la bază motivaţia de a cunoaşte personalitatea elevului, a intereselor şi preocupărilor lui vis-a vi de activitatea şcolară, atitudinile sociale şi comportamentul lui în public. Datele observate pot fi colectate în jurnalul sau caietul profesorului şi pot fi utilizate prin asociere cu alte metode de evaluare.

Avantajul acestei metode e de natură psihopedagogică, determinând comportamentele reale din clasă, evidenţiindu-se ca foarte utilăîn situaţia elevilor cu cerinţe speciale, însăare şi dezavantajul căeste mult subiectivă, cere mult timp şi necesită folosirea şi a altor metode de evaluare.

Referatul reprezintă o modalitate de evaluare a gradului în care elevii sau studenţii şi-au însuşit un anumit segment al programei, cum ar fi o temă sau o problemă mai complexă dintr-o temă. Acesta permite abordarea unor domenii noi şi realizarea unor conexiuni intercurriculare şi transcurriculare, având un caracter integrator. El este întocmit fie pe baza unei bibliografii minimale, recomandate de profesor, fie pe baza unei investigaţii prealabile efectuată de elev. Referatul trebuie să cuprindă atât opiniile autorilor studiaţi cât si opinia elevului cu privire la probema analizată.

Portofoliul este metoda de evaluare ce urmăreşte progresiv, pe durate mari de timp, nivelul performanţelor şcolare ale elevilor obţinute în urma unor activităţi la care se folosesc metodele şi tehnicile uzuale de evaluare: probele scrise, observaţia sistematică, proiectul, autoevaluarea, etc. Deoarece aceasta conţine rezultatele obţinute prin alte metode de evaluare, putem spune ca portofoliul reprezintă cartea de vizită a elevului.

Este o modalitate eficientă de comunicare a rezultatelor şcolare şi a progreselor înregistrate de elev, uşurând astfel urmarirea evoluţiei elevului de la un semestru la altu, de la un an la altu sau chiar de la un ciclu de învăţământ la altu.

Proiectul reprezintă o metodă complexă de evaluarea, deoarece implică abordarea completă a unei teme şi cuprinde de obicei şi o parte practică experimentală. Proiectul poate fi realizat atât individual cât şi în grup şi necesită o perioadă mare de tip pentru realizare.

Această formă de evaluare este preferată în ultimii anii de elevi deoarece aceştia au posibilitatea să conceapă un proiect pe un subiect care îi interesează, astfel aceştia sunt foarte motivaţi să realizeze un proiect bun şi nu percep această metodă ca fiind una de evaluare. Proiectul permite astfel evaluarea unor capacităţi superioare ale elevilor, atitudini, aptitudini, deprinderi[19]:

- capacitatea de a selecta informaţiile utile în vederea realizării proiectului;
- capacitatea de identifica şi utiliza metode de lucru adecvate îndeplinirii obiectivelor;
- abilitatea de a utiliza corespunzător echipamentele şi instrumentele necesare conceperii proiectului;
- abilitatea de a finaliza un produs;
- lucru în echipă (în cazul proiectelor în echipă);
- capacitatea de a susţine proiectul realizat, evidenţând aspectele relevante.

Printre avantajele utilizării proiectului ca modalitate de evaluare se numără faptul că stimulează creativitatea, creşte încrederea elevului în forţele proprii, dezvoltă abilităţi de gestionare a timpului, a

emoţiilor (prin suţinerea repetă a proiectelor în faţa clasei), dezvolta capacitatea de a lucra în echipă. Faptul că necesită mult timp pentru organizare, desfăşurare şi evaluare, existând astfel riscul ca interesul elevului faţă de proiect să scadă, reprezintă cel mai mare dezavantaj al acestei metode.

Autoevaluarea reprezintă o metodă de evaluare cu un grad formativ ridicat, prin implicarea elevilor în aprecierea propriilor rezultate, pe baza unor criterii de evaluare stabilite şi comunicate anterior de către profesor în colaborare sau nu cu ei. Această metodă îi responsabilizează pe elevii faţă de activitatea şcolară şi le dezvoltă capacitatea de autocunoaştere. Autoevaluarea se poate realiza prin: autocorectare, autonotare controlată, notarea reciprocă între elevi, metoda de apreciere obiectivă a personalităţii.

PROIECT EDUCAȚIONALNAȚIONAL
„O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”

Chiper Violeta Luminița
Școala Gimnazială „Titu Maiorescu”, București

Argumentul pentru justificarea diversității, incluziunii și toleranței în școli este esențial pentru a crea un mediu educațional care să încurajeze dezvoltarea completă și echitabilă a tuturor elevilor. Iată câteva motive-cheie pentru acest lucru:

Învățare eficientă: Diversitatea în școli aduce împreună o varietate de perspective, experiențe și culturi, ceea ce poate îmbogăți procesul de învățare, elevii expuși la o gamă largă de idei și experiențe sunt mai susceptibili să gândească critic și să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor.

Preparare pentru societatea multiculturală: În lumea de astăzi, interacțiunile interculturale sunt inevitabile. Prin promovarea diversității și toleranței în școli, elevii sunt pregătiți să navigheze și să lucreze într-o societate tot mai diversă și globalizată.

Combaterea discriminării și prejudecăților: Educația într-un mediu incluziv ajută la combaterea discriminării și prejudecăților bazate pe rasă, etnie, religie, gen sau orice alt factor. Elevii învață să aprecieze și să respecte diferențele și să vadă valoarea fiecărui individ în comunitatea lor școlară.

Creșterea empatiei și a solidarității: Prin interacțiunea cu colegi din diferite medii și experiențe de viață, elevii dezvoltă empatie și înțelegere față de ceilalți care poate duce la solidaritate și cooperare în rezolvarea problemelor sociale și comunitare.

Promovarea succesului pentru toți elevii: Un mediu școlar incluziv și tolerant creează o atmosferă în care toți elevii se simt acceptați și sprijiniți, ceea ce poate duce la îmbunătățirea rezultatelor și a stării de bine a elevilor.

Diversitatea, incluziunea și toleranța în școli sunt esențiale pentru a crea un mediu educațional echitabil și productiv, care să pregătească elevii pentru succes într-o lume din ce în ce mai complexă și diversă.

Într-o societate tot mai diversă și interconectată, rolul școlilor în promovarea diversității, incluziunii și toleranței este crucial. Este imperativ să recunoaștem că aceste aspecte nu sunt doar opționale, ci fundamentale pentru dezvoltarea unei societăți echitabile și prospere. Este esențial să identificăm modalități prin care putem aborda și soluționa aceste probleme în viitor.

Trebuie să ne angajăm să creăm un mediu educațional care să reflecte diversitatea societății noastre. Acest lucru poate implica recrutarea și formarea de cadre didactice și personal școlar care să reprezinte o

varietate de culturi, origini etnice, religii și orientări sexuale. Curriculum-ul școlar ar trebui să reflecte diversitatea lumii noastre, incluzând perspective și experiențe variate în materialele de învățare.

Trebuie să ne concentrăm pe promovarea incluziunii în școli. Aceasta înseamnă crearea unui mediu în care fiecare elev se simte ***acceptat și respectat*** pentru cine este. Pentru a atinge acest obiectiv, este important să promovăm dialogul deschis și să oferim resurse și suport adecvat pentru elevii care se confruntă cu discriminare sau excluziune.

În ceea ce privește **toleranța**:

- să recunoaștem că aceasta nu înseamnă doar să tolerăm diferențele, ci să le celebrăm și să le apreciem.

- să promoveze dialogului intercultural și interreligios, precum și dezvoltarea abilităților de empatie și înțelegere a altor perspective și tradiții.

- să investim în resurse și programe educaționale care să promoveze diversitatea, incluziunea și toleranța în școli.

Aceasta poate implica dezvoltarea de programe de formare pentru cadrele didactice, implementarea de politici și proceduri anti-discriminare și crearea de spații sigure și suportive pentru elevi.

Este important să recunoaștem că aceste probleme nu pot fi rezolvate peste noapte și necesită angajament și efort continuu din partea tuturor actorilor implicați în procesul educațional. Cu toate acestea, prin investiție și colaborare, putem crea școli care să promoveze diversitatea, incluziunea și toleranța și să pregătească elevii pentru a deveni cetățeni responsabili și empatici într-o lume tot mai complexă și diversă.

Diversitatea în societatea română

Este evidentă și îmbogățitoare, reflectând istoria, cultura și tradițiile variate care au modelat țara de-a lungul timpului. Iată câteva aspecte care evidențiază diversitatea acestei societăți:

Diversitate etnică: România este o țară cu o mare diversitate etnică, având o populație formată din mai multe grupuri etnice, printre care români, maghiari, germani, rromi, tătari, ucraineni, sârbi, bulgari și alții. Această diversitate etnică este rezultatul migrațiilor și influențelor culturale sprijinit in diferite perioade istorice.

Diversitate lingvistică: Limba română este limba oficială a României, dar există și alte limbi minoritare recunoscute în diverse regiuni, cum ar fi maghiara, germana, romani, ucraineana și alte limbi vorbite de minorități etnice. Această diversitate lingvistică reflectă istoria multiculturală a țării.

Diversitate culturală: Cultura românească este influențată de o varietate de tradiții, obiceiuri și practici culturale care coexistă în armonie. De la folclorul bogat și arta populară la muzica, dansul și gastronomia tradițională, România este o țară în care se întâlnesc diverse expresii culturale.

Diversitate religioasă: România este o țară în care coexistă diferite religii și confesiuni, cu majoritatea populației practicând creștinismul ortodox. Cu toate acestea, există și minorități religioase, cum ar fi romano-catolici, greco-catolici, protestanți, musulmani și alte comunități religioase.

Diversitate geografică: Pe lângă diversitatea umană, România se remarcă și prin diversitatea sa geografică. De la lanțuri montane impresionante la dealuri pitorești, câmpii fertile și delta Dunării, țara oferă peisaje variate și un habitat pentru o varietate de specii de plante și animale.

Diversitatea în societatea română este un element definitoriu al identității sale și reprezintă o bogăție culturală și socială care trebuie să fie apreciată și îngrijită. Această diversitate oferă oportunități pentru dialog intercultural și învățare reciprocă, contribuind la coeziunea socială și la construirea unei societăți mai incluzive și mai tolerante.

Realizarea promovării incluziunii in scoli

Promovarea incluziunii în școli este esențială pentru a crea un mediu educațional în care fiecare elev se simte acceptat, respectat și sprijinit în dezvoltarea sa personală.

Modalități prin care aceasta poate fi realizată:

Politici și programe incluzive

Școlile ar trebui:

- să implementeze politici și programe care să promoveze incluziunea și să ofere sprijin adecvat pentru elevii cu nevoi speciale, precum și pentru cei din minorități sau din medii defavorizate,

-să includă servicii de consiliere și sprijin educațional individualizat.

Formarea cadrelor didactice

Cadrele didactice:

- să fie pregătite să lucreze într-un mediu incluziv,
- să fie sensibilizate la nevoile și provocările diferite ale elevilor lor,
- să aibă o educația specială,
- să gestioneze diversitatea și tehnicile de predare pentru a sprijini toți elevii.

Promovarea diversității și toleranței

Școlile ar trebui:

- să promoveze diversitatea în toate aspectele, inclusiv în curriculum și în activitățile extracurriculare,
- să introducă materiale educaționale care reflectă diferite perspective culturale și istorice,
- să organizeze evenimente și activități care să celebreze diversitatea ,
- să promoveze înțelegerea interculturală și toleranța.

Crearea unui mediu sigur și incluziv

Școlile ar trebui:

- să creeze un mediu fizic și emoțional sigur și inclusiv pentru toți elevii,
-să se ia măsuri pentru prevenirea și combaterea bullying-ului și a discriminării,
- să se ofere suport pentru elevii care se confruntă cu probleme legate de stima de sine sau de integrarea socială.

Parteneriate comunitare

Implicarea comunității:

- poate fi un aspect important în promovarea incluziunii în școli,
- determină colaborarea cu organizații locale, ONG-uri și alte instituții care oferă resurse suplimentare, sprijin pentru elevi și cadre didactice în eforturile lor de a promova incluziunea pentru toți elevii.

Promovarea incluziunii în școli este un efort continuu și colaborativ care necesită implicarea tuturor actorilor din comunitatea școlară. Prin crearea unui mediu educațional care să pună accent pe diversitate, respect și sprijin reciproc, putem construi școli mai echitabile și mai incluzive, care să ofere fiecărui elev șanse egale de succes și dezvoltare.

Educatia toleranței

Educația în privința toleranței este esențială pentru construirea unei societăți mai echitabile, mai incluzive și mai pașnice. Aceasta implică învățarea și promovarea respectului, înțelegerii și acceptării diferențelor dintre oameni, indiferent de rasă, etnie, religie, orientare sexuală sau orice altă caracteristică.

Iată câteva aspecte cheie ale educației în privința toleranței:

Conștientizarea diferențelor: Educația în privința toleranței începe prin conștientizarea și recunoașterea diferențelor dintre oameni. Elevii ar trebui să învețe că diversitatea este o parte naturală a vieții și că fiecare individ are dreptul la propria identitate și experiențe de viață.

Promovarea dialogului și empatiei: Este important să se promoveze dialogul deschis și sincer între elevi, în care aceștia să își poată exprima gândurile, sentimentele și experiențele fără teama de judecată sau reprizalii. De asemenea, învățarea empatiei, adică capacitatea de a înțelege și de a simți ceea ce simt alții, este esențială pentru dezvoltarea unei atitudini tolerante față de ceilalți.

Combaterea stereotipurilor și prejudecăților: Educația în privința toleranței ar trebui să ajute elevii să recunoască și să combată stereotipurile și prejudecățile care pot duce la discriminare și excluziune socială. Elevii ar trebui să învețe să judece oamenii pe baza caracterelor lor individuale, nu pe baza etichetelor sociale sau culturale.

Încurajarea respectului reciproc: Respectul reciproc este fundamentul toleranței. Educația ar trebui să promoveze învățarea să respectăm și să apreciem diferențele dintre oameni, chiar și atunci când nu suntem de acord cu ele. Elevii ar trebui să învețe să își exprime opiniile într-un mod respectuos și să asculte cu deschidere opiniile altora.

Exemplul cadrelor didactice și a adulților: Cadrele didactice și adulții din viața copiilor au un rol crucial în educarea lor în privința toleranței. Prin comportamentul lor și prin modul în care interacționează cu ceilalți, aceștia pot oferi exemple pozitive și inspiraționale pentru elevi în ceea ce privește respectul, empatia și acceptarea diferențelor.

Educația în privința toleranței este esențială pentru construirea unei societăți mai bune și mai respectuoase. Prin promovarea dialogului, empatiei și respectului reciproc, putem crea un mediu în care diversitatea este apreciată și în care toți oamenii se simt acceptați și respectați pentru cine sunt.

Resurse programe educaționale

Există numeroase resurse și programe educaționale disponibile pentru promovarea diversității, incluziunii și toleranței în școli. Iată câteva exemple:

Curriculum diversificat: Mulți educatori și experți în domeniu dezvoltă materiale educaționale care reflectă diversitatea culturală, etnică, lingvistică și de gen. Aceste materiale pot include cărți, filme, jocuri și alte resurse care prezintă perspective variate și promovează înțelegerea și acceptarea diferențelor.

Programul "Educație pentru toleranță și diversitate" (ETD): Acest program, dezvoltat de Consiliul Europei, oferă resurse și instrumente educaționale pentru promovarea diversității, incluziunii și toleranței în școli. Programul include materiale de formare pentru cadrele didactice, activități pentru elevi și ghiduri de lucru pentru dezvoltarea unui mediu educațional incluziv.

Proiectul UNESCO pentru școli incluzive: Acest proiect își propune să sprijine școlile în dezvoltarea practicilor și politicilor care să promoveze incluziunea și să asigure accesul egal la educație pentru toți elevii, indiferent de caracteristicile lor individuale. Proiectul oferă resurse, instrumente și exemple de bune practici pentru implementarea unui mediu educațional incluziv.

Programul "Școli pentru egalitate": Acest program, dezvoltat de organizația non-guvernamentală Educația Fără Frontiere, oferă resurse și instrumente educaționale pentru promovarea egalității de șanse în educație. Programul include materiale de formare pentru cadrele didactice, materiale didactice pentru elevi și activități de conștientizare și sensibilizare în comunitate.

Programe de formare și workshop-uri: Numeroase organizații non-guvernamentale și institute de cercetare oferă programe de formare și workshop-uri pentru cadrele didactice și personalul școlar în domeniul promovării diversității, incluziunii și toleranței. Aceste programe oferă instrumente practice și strategii pentru crearea unui mediu educațional incluziv și respectuos.

Acestea sunt doar câteva exemple de resurse și programe educaționale disponibile pentru promovarea diversității, incluziunii și toleranței în școli. Este important ca școlile să exploreze și să utilizeze aceste resurse pentru a crea un mediu educațional care să sprijine succesul și dezvoltarea tuturor elevilor.

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ ÎNTRE PROVOCARE ŞI NECESITATE

VÎLCU-PUCHIU CORINA-ANDREEA
LICEUL TEHNOLOGIC ”CONSTANTIN FILIPESCU”, CARACAL,OLT

Despre educație s-a vorbit și se vorbește mult și, totuși, nu este suficient. Dacă dorim să intervenim în favoarea copiilor, trebuie să le oferim tuturor o educație de calitate și, în mod deosebit, celor cu cerințe educative speciale: o educație de calitate pentru toți într-o școală pentru toți.

Educaţia incluzivă este un proces complex, de durată, care necesită analize, schimbări şi construcţii continue pentru a realiza politici şi practici incluzive şi a asigura bazele unei culturi incluzive. Paradigma educaţiei incluzive lansată în anii ’90 ai secolului trecut pentru a depăşi abordarea educaţiei integrate s-a dovedit îngustă şi insuficientă în asigurarea dreptului la educaţie pentru toţi copiii şi oamenii.

Toate persoanele cu dizabilităţi, indiferent de natura şi nivelul de deficienţă au acces egal la educaţie. .Astfel, incluziunea cuprinde principiul ca şcolile să primească toţi copiii, indiferent de condiţia lor fizică, intelectuală, socială, emoţională, lingvistică sau alte condiţii şi, de asemenea, să se adapteze şi să răspundă nevoilor acestora.

Nevoia de incluziune în educaţie a început să devină astfel o parte integrantă a sistemului naţional de planificare a învăţământului; dezvoltare a curriculum-ului; dezvoltare a organizării şcolare.

Copii cu CES au dreptul de a se dezvolta şi forma cât mai adecvat pentru a-şi construi unicitatea şi a participa la identitatea socială şi culturală din care fac parte, societatea trebuie să le ofere sprijin la nivel de familie, grădiniţă şi şcoală. Toţi copiii au dreptul, şi este firesc să fie participanţi, la o educaţie de calitate, eficientă şi permanent.

Atunci când vorbim de educaţie incluzivă ne referim la programe de educaţie care să asigure accesul şi participarea tuturor copiilor, valorizând diversitatea şi acordând importanţă fiecărui copil în parte. Nu este suficientă includerea unui copil într-un grup educativ. Este nevoie ca grupul să se schimbe în aşa fel încât fiecare copil să fie bine primit - un grup cu practici educative incluzive, adică primeşte toţi copiii şi acordă valoare şi atenţie fiecăruia, dar educaţia nu poate fi incluzivă decât dacă cuprinde tot programul, practicile, managementul şi acţiunile permanente cu copiii. Adică toate componentele actului de educaţie în ansamblul lui.

O idee de bază în asigurarea educaţiei incluzive este prevederea conform căreia toţi copiii trebuie să înveţe împreună. De aici, educaţia incluzivă, pentru toţi, de multe ori pare să fie aceeaşi cu integrarea copiilor cu cerinţe educative speciale.

Integrarea educaţională descrie eforturile făcute pentru a introduce copilul într-o grupă sau clasă obişnuită, fără a crea condiții special pentru ca acesta să se adapteze;

Incluziunea este o politică şi un proces care permite tuturor copiilor să participe la programele educaţionale, prin schimbare şi adaptarea curriculară, crearea condițiilor special ca copii cu CES să se adapteze procesului instructive educativ

Incluziunea presupune acţiuni în favoarea eliminării discriminării şi segregării; în cadrul procesului instructiv-educativ este un proces complex, care pune în centru şcoala şi schimbările ei și revendică asigurarea parteneriatului elevi - cadre didactice – manageri -părinți în procesul didactic incluziv.

Pe de altă parte, educația incluzivă a copiilor cu CES reprezintă o nouă provocare pentru cadrele didactice din învăţământul preuniversitar deoarece școala trebuie să fie capabilă să realizeze un învăţământ diferenţiat şi să asigure o educaţie de calitate pentru toţi şi pentru fiecare. Noile tendințe în dezvoltarea și modernizarea educației impun necesitatea: - elaborării materialelor-suport pentru asigurarea metodologică a procesului de incluziune școlară a copiilor CES în învățământul general; - adaptării curriculumului general la potențialul și necesitățile speciale ale copiilor, pentru a evita eşecul şcolar al acestora, a-i sprijini

în activitatea lor de învăţare şi a le asigura parcursuri şcolare diferenţiate şi individualizate; - adaptarea ofertei educaționale la posibilităţile de învăţare ale tuturor.

Concluziile unei cercetări, desfăşurate în anul 2001 de către MEC şi UNICEF arată că în rândul cadrelor didactice, se perpetuează atitudinile şi comportamentele stereotipe faţă de această categorie de copii, respectiv, persistă ideile că ei ar trebui educaţi în şcoala specială, că prezenţa lor va afecta performanţele şcolare ale elevilor obişnuiţi şi va altera climatul clasei.

Este dificil de schimbat mentalităţile, având în vedere faptul că a existat obişnuinţa ca elevii cu dizabilităţi sau cei care nu se adaptau în şcolile de masă să fie orientaţi spre reţeau de şcoli speciale, care era destul de bine pusă la punct. Din aceste motive, principiul incluziunii aplicat poate determina situaţii de neadaptare şcolară sau de absolvire a învăţământului obligatoriu, dar fără a li se asigura elevilor o educaţie de bază, care să-i ajute în integrarea lor socială şi profesională. Astfel, şcolarizarea în învăţământul special, pentru anumiţi copii/elevi, este cea mai bună opţiune, barierele din sistemul de masă fiind, deocamdată, extrem de dificil de depăşit.În vederea găsirii celei mai bune forme de educaţie pentru copiii cu dizabilităţi, a programelor care să-i ajute să le fie stimulat potenţialul şi să le sprijine dezvoltarea, se pune accent pe identificarea şi evaluarea dizabilităţilor, precum şi a cerinţelor speciale de educaţie.

Eforturile pentru incluziunea copiilor cu dizabilități în școlile obișnuite în încercarea de a-i primi pe toți elevii, pune accentul pe schimbarea politicii școlare care presupune eliminarea formelor de discriminare în ceea ce privește școlarizarea copiilor cu dizabilități; dobândirea unor valori ca deschidere în fața diferențelor, a toleranței și respectul fată de celălalt. Pentru adoptarea acestei politici de incluziune în școlile din România este nevoie ca comunitatea să fie pregătită să accepte diversitatea, să existe resurse umane care să lucreze cu copiii cu CES, precum și existența serviciilor adecvate nevoilor lor speciale, cooperarea strânsă cu părinții.

Cadrele didactice care au avut contact cu copii cu CES în cariera lor didactică sau lucrează în prezent cu astfel de copii sunt mai degrabă favorabili educației incluzive; - se pare că gradul de cunoaștere a problematici practice a educației incluzive influențează gradul în care cadrele didactice se relaționează și o percep cum este de așteptat necunoașterea induce frică de necunoscut și sentimente/atitudini de respingere și rezistență. îmbunătăţirea comunicării, asumarea de responsabilităţi, împărţirea sarcinilor între specialişti în educația incluzivă; . dezvoltarea parteneriatelor cu părinţii şi atragerea lor pentru a se implica în viaţa şcolii; sensibilizare părinţilor copiilor obişnuiţi faţă de problemele copiilor cu CES; consilierea părinţilor copiilor cu CES pentru a-i ajuta să adopte o atitudine realistă faţă de copii; .pregătirea

personalului didactic astfel încât să dobândească o atitudine adecvată faţă de incluziune, să cunoască particularităţile psihice şi socioculturale ale copiilor cu nevoi speciale, să menţină un climat de învăţare în clasă; existența unui sistem de valorizare a școlilor care să pună accent pe progresele realizate de copii și nu doar pe performanţe. Principalele provocări pe care le ridică incluziunea educaţională a copiilor cu dizabilităţi sunt generate și de următoarele situaţii: caracterul interinstituţional al evaluării, lucrul în echipă, colaborarea cu părinţii, eterogenitatea colectivelor de elevi din şcolile incluzive.

În lipsa unor protocoale clare de colaborare între instituţiile implicate în evaluarea copiilor cu dizabilităţi apar o serie de dificultăţi. Specialiștii în educația incluzivă consideră că evaluările pe care le primesc din partea altor instituţii sunt făcute sumar, cu foarte puţine detalii, nu oferă foarte multe informaţii iar din ele nu reiese tabloul copilului.

Cadrele didactice din şcolile incluzive afirmă că întotdeauna au avut elevi cu dificultăţi de adaptare şcolară, care asimilau greu materia, iar părinţii nu acceptau ca ei să frecventeze şcoala specială. Înainte de introducerea profesorilor de sprijin şi a celorlalţi specialişti, cu ei lucrau doar cadrele didactice care predau la clase. Munca în echipă implică un schimb permanent de informaţii, de încredere şi respect reciproc între specialişti, dar ascunde şi o „muncă de culise”, astfel încât toţi specialiștii să înţeleagă nevoile acestor copii şi să-şi împartă responsabilităţile. Provocări generate de colaborarea cu părinţii. Colaborarea cu părinţii implică provocări pentru toţi profesioniștii care se confruntă cu rezistenţa părinţilor, fie din teama de etichetare, respingere sau orientare a copilului spre şcoala specială, fie datorită comodităţii. Provocări generate de colectivele de elevi. Lucrul cu colectivele de copii cu CES determină cadrele didactice să depună o muncă grea ca volum care presupune consum nervos, îi determină să trăiască sentimentul lipsei de eficienţă, în ceea ce priveşte activitatea lor. În concluzie: educația incluzivă fiind un fenomen complex, constituie o provocare pentru instituţiile implicate şi pentru societatea în ansamblu şi are drept consecinţă nevoia de schimbare atât a mentalităţilor cât şi a politicilor educaţionale.

Este recunoscut faptul că, în ultimii ani, s-au făcut progrese simţitoare în ceea ce priveşte incluziunea elevilor cu dizabilităţi în şcolile de masă însă aceste realizări/încercări rămîn a fi insuficiente pentru asigurarea șanselor egale la educație și instruire copiilor cu CES.

Bibliografie

1 .Vrasmaş Ec., Educaţia copilului preşcolar. Bucureşti, Ed. ProHumanitas, 1999,

2.Vrasmaș Ec.Introducere în educaţia cerinţelor speciale. Bucureşti, Ed. Credis, 2004

3. Hadîrcă M., Cazacu T. Adaptări curriculare și evaluarea progresului școlar în contextul educației incluzive. Ghid metodologic. Lumos Foundation. Chișinău, 2012

4. Moldovan O., Bălaş-Timar D. Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere. Arad: Ed. Universităţii „Aurel Vlaicu”, 2006

5. Goffman E. Viaţa cotidiană ca spectacol. Bucureşti: Ed. Comunicare.ro, 2007

Combaterea discriminării prin incluziune şi toleranţă

Prof. Vasile Alina
Colegiul Naţional Pedagogic “Spiru Haret” Buzău

Principiul fundamental al școlii incluzive este acela că toți copiii trebuie să învețe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultățile pe care le au sau de diferențele dintre aceștia.

Pentru a progresa, şcolile implicate în educaţia incluyivă trebuie să asigure următoarele condiţii:

- Stil eficient de conducere din partea tuturor angajaţilor.
- Implicarea personalului, elevilor şi întregii comunităţi în elaborarea politicilor şcolii şi în procesul decizional.
- Angajament faţă de planificarea prin colaborare
- Strategii de coordonare
- Atenţie acordată posibilelor avantaje ale procesului de analiză
- Politică pentru dezvoltarea personalului.

În acest context, rolul specialiştilor este de a răspunde nevoilor copiilor care au dificultăţi în cadrul sistemelor de educaţie actuale, de a adapta structurile existente la aceste nevoi şi de a dezvolta structuri noi menite să faciliteze procesul de învăţare pentru toţi copiii.

Combaterea fenomenului discriminării în şcoală nu se poate realiza unidirecţional şi discontinuu. Combaterea discriminării reprezintă un proces în care sunt angrenaţi nu doar factorii educaţionali, ci mai ales cei sociali, instituţionali.

Ţintele ostilităţii şi victimele prejudecăţilor variază de la o societate la alta şi de la o cultură la alta. Formele discriminării depind de subiect şi context.

Discriminarea directă survine când o persoană beneficiază de un tratament mai puţin favorabil decât o altă persoană care a fost, este sau ar putea fi într-o situaţie comparabilă, pe baza oricărui criteriu de discriminare prevăzut de legislaţia în vigoare.

Discriminarea indirectă survine atunci când o prevedere, un criteriu, o practică aparent neutră dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute de legislaţia în vigoare, cu excepţia cazurilor în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere acelui scop sunt adecvate şi necesare.

Discriminarea multiplă survine atunci când o persoană sau un grup de persoane sunt tratate diferenţiat, într-o situaţie egală, pe baza a două sau a mai multor criterii de discriminare, cumulativ.

Hărţuirea este orice comportament care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, pe criteriu de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenenţă la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu.

Victimizarea este orice tratament advers, venit ca reacţie la o plângere sau acţiune în instanţă sau la instituţiile competente, cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal şi al nediscriminării.

Dispoziţia de a discrimina (ordinul de a discrimina) este considerată a fi tot o formă de discriminare şi reprezintă un ordin primit de o persoană sau un grup de persoane de la o altă persoană sau grup de persoane pentru a discrimina.

Formele de discriminare se conturează după situaţia prin care un grup sau o persoană este tratată diferit de ceilalţi. De obicei din cauză că aceştia fac parte dintr-un grup social sau categorie distinctă privind: rasa, etnia, religia, sexul, vârsta sau handicapurile.

În România formele de discriminare pregnant resimţite sunt: discriminarea pe criterii etnice, discriminarea de gen, discriminarea persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate precum: persoane cu handicap, şomeri, persoane fără studii, etc.

Promovarea principiilor şcolii incluzive – o şcoală interculturală, deschisă tuturor, cu un curriculum care reprezintă diversitatea culturală a populaţiei, în care fiecare copil beneficiază de acces egal la o educaţie de calitate, reprezintă o cale reală de combatere a discriminării în mediul şcolar. Este un proces de coordonare a unor forţe şi factori de decizie şi implementare care pot asigura premize pentru materializarea principiilor democratice, de incluziune şi integrare.

Combaterea discriminării în educaţiei nu se poate realiza decât în măsura în care procesul este coordonat cu cel la nivel social. Societatea reprezintă contextul mai larg în care măsurile aplicate punctual, contextual în educaţiei capătă susţinere prin suportul oferit de cadrul legislativ şi instituţional.

Școala incluzivă trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale elevilor, armonizând, pe de o parte stiluri și ritmuri diferite de învățare, iar, pe de altă parte să asigure o educație de calitate pentru toți, prin programe de învățământ adecvate, bună organizare, strategii de predare, folosirea optimă a resurselor și parteneriatul cu ceilalți membri ai comunităților în care funcționează.

DIVERSITATE, INCLUZIUNE ŞI TOLERANŢĂ ÎN EDUCAŢIE

Prof. înv. preşc. DRĂCEA-MARIŞESCU MARIANA
Grădiniţa cu PN nr.2 Ghioşeşti, Comarnic, Prahova

Diversitatea înseamnă să acceptăm faptul că oamenii sunt diferiţi în privinţa aspectului exterior şi personalităţii. Modul în care fiecare dintre noi înţelege şi respectă aceste lucruri contribuie la dezvoltarea şi consolidarea societăţii civile.

Diversitatea se bazează pe egalitatea de şanse şi include principiile echităţii.

Şansele egale reprezintă tratarea oamenilor în mod egal, corect, prin înlăturarea barierelor şi refacerea echilibrului. Şansele egale şi diversitatea sunt interdependente.

Incluziunea este filozofia bazată pe credinţa că toţi oamenii au drepturi egale şi trebuie să fie respectaşi şi valorizaţi.

Complexitatea atribuţiilor pe care le exercită zilnic cadrul didactic impune o foarte bună cunoaştere de către acesta a informaţiilor care ţin strict de specialitatea sa, dar şi a unor conţinuturi transdisciplinare pentru a realiza obiectivele unei educaţii de calitate.

Cele mai actuale orientări în domeniul incluziunii statuează importanţa câtorva principii-cheie în vederea asigurării educaţiei incluzive efective şi de calitate. Unul din acestea vizează formarea cadrelor didactice, astfel încât acestea să posede atitudinile, valorile şi competenţele corespunzătoare şi necesare pentru activitate eficientă în mediul educaţional incluziv. Cadrele didactice bine instruite, sunt esenţiale pentru realizarea demersului de incluziune, educaţie de calitate echitabilă şi învăţare de-a lungul vieţii pentru toţi. Este viral ca fiecare cadru didactic, care activează la orice nivel al sistemului de învăţământ, să fie pregătit pentru a organiza şi realiza un proces educaţional cuprinzător, ce creează acces şi participare reală şi asigură performanţele celor care învaţă.

Promovarea incluziunii şi predarea din perspectiva incluzivă necesită o viziune largă şi competenţe specifice pe care trebuie sa le posede toate cadrele didactice, nu doar cele care asistă direct un copil cu cerinţe educaţionale speciale. Educaţia incluzivă şi sistemele de învăţământ, în general, au evoluat până în punctul în care toate cadrele didactice trebuie să ştie că diversitatea este prezentă în grupurile de copii la toate nivelurile de educaţie şi că abordarea diferitelor cerinţe ale copiilor este ceea ce marchează fundamental noile tendinţe în educaţie.

Persoanele cu cerinţe educaţionale speciale trebuie să aibă acces în şcolile obişnuite, care trebuie să se adapteze unei pedagogii centrate pe cel care învaţă, capabile să vină în întâmpinarea acestor cerinţe.

Şcolile obişnuite, cu orientare incluzivă, sunt cele mai utile mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, creând comunităţi primitoare, construind o societate incluzivă şi oferind educaţie pentru toţi; mai mult ele furnizează o educaţie utilă pentru majoritatea copiilor, cresc eficienţa şi, în ultima instanţă, rentabilitatea întregului sistem educaţional. Principiul fundamental al şcolii incluzive este acela că toţi copiii trebuie să înveţe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultăţile pe care le au sau de diferenţele dintre aceştia.

Educaţia incluzivă se defineşte prin următoarele particularităţi:

- susţine şi confirmă că toţi copiii pot învăţa şi au nevoie de o formă de sprijin pentru învăţare;
- urmăreşte să identifice şi să minimizeze barierele învăţării;
- este mai cuprinzătoare decât educaţia formală obişnuită cuprinzând: educaţia pentru familie, pentru comunitate, alte oportunităţi de educaţie în afara şcolii;
- presupune schimbare de atitudini, comportamente, curriculum, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu cerinţe speciale;
- este un proces dinamic, care se dezvoltă continuu în funcţie de cultură şi context;
- este parte a strategiei de dezvoltare a unei societăţi incluzive.

În contextul actual naţional, educaţia incluzivă devine tipul de educaţie responsabil de asigurarea dreptului la educaţie al tuturor copiilor, fără nici o discriminare şi, mai ales, de asigurarea unei educaţii de calitate.

Toleranţa, abilitatea de a accepta diferenţa dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul şi-a dezvoltat cu succes anumite calităţi, cum ar fi: ataşament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinţei în anumite cazuri), când va relaţiona eficient cu cei din jur, când îşi va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect şi apreciere – necondiţionate de performanţa şcolară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice.

Cum reuşim să îi determinăm pe copii să fie toleranţi cu cei din jur? Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-şi explica suferinţa celuilalt, pentru a o înţelege. Pentru a face faţă în lumea diversă şi complexă în care trăim este nevoie să îşi dezvolte capacitatea de a fi toleranţi şi de a manifesta respect. Cum trebuie văzut respectul? Este abilitatea de a vedea în noi înşine şi în ceilalţi valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă şi emoţională, ceea ce în cazul copiiilor nu se regăseşte. Respectul apare în copilărie şi ne însoţeşte întreaga viaţă dacă acesta este cultivat.

Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate.

Învăţându-i pe copii despre toleranţă este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor şi din tradiţiile noastre de ospitalitate, dar şi fiindcă persoana care învaţă să fie deschisă faţă de diferenţe va avea mai multe oportunităţi în educaţie, afaceri şi în multe alte aspecte ale vieţii. Toleranţa este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil, aşadar , părinţii au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ai copiilor.

ADAPTAREA IN CLASELE PRIMARE LA ȘCOALA SPECIALĂ

Profesor învățământ primar Paraschiv Elena
Şcoala Gimnazială “Florin Comișel”

Educația nu are nevoie de un decor anume. Orice experiență care are ca rezultat dezvoltarea modului de a simți, a gândi sau a acționa independent și în echipă poate fi considerată o experiență cu caracter educativ. Şcoala trebuie sa fie un loc esențial pentru conturarea stării generale de bine a elevilor, cu toate aspectele sociale, fizice și emoționale. Starea de bine a elevilor le influențează capacitatea de a-și atinge întregul potențial școlar. În lumea diversă a învățământului, fiecare copil aduce cu el o poveste unică. Pentru cei care au nevoi speciale, această poveste este uneori presată cu provocări unice, dar și cu talent și potențiale extraordinare.

Adaptarea la școala specială este un proces delicat, ce necesită în primul rând blândețe, compasiune și susținere. Odată cu integrarea în colectivitatea școlară, pentru elevul cu cerințe educative speciale începe și familiarizarea cu cerințele vieții sociale. El asimilează treptat reguli de conduită individual și colectiv în funcție de care își reglează atitudinile și relațiile cu alte persoane. Fiecare copil are nevoi, abilități și ritmuri de dezvoltare proprii. În școlile speciale, acest lucru este cu atât mai evident. Cadrele didactice specializate înțeleg că fiecare copil vine cu un set unic de talent și provocări și caută în permanență să creeze un mediu care să sprijine dezvoltarea lor individuală. Comunicarea constantă între profesorii de educație specială, învățători, părinți și terapeuți este cheia unei adaptări reușite. Părinții sunt cei care cunosc cel mai bine nevoile și sensibilitățile copiilor lor, iar colaborarea cu cadrele didactice este esențială pentru a găsi cele mai bune soluții. Un mediu sigur este vital pentru succesul copiilor cu nevoi speciale.

În școala specială se pune un accent deosebit pe crearea unei atmosfere pozitive, unde fiecare copil se simte acceptat și încurajat să își exprime potențialul. Fiecare copil învață în felul său. Profesorii din școlile speciale adaptează curriculumul și metodele de predare pentru a se potrivi nevoilor individuale ale fiecărui elev. Astfel, se asigură că fiecare copil are șanse egale de a reuși. Unul dintre obiectivele majore ale școlilor speciale este să ofere copiilor instrumentele necesare pentru a deveni cât mai independenți posibil. Prin încurajarea dezvoltării abilităților de viață și a încrederii în sine, se deschide calea către viața plină de satisfacții și realizări personale. 118 În școala specială, dincolo de diagnostic se identifică și se pune accent pe potențialul fiecărui copil în parte. Fiecare reușită, oricât de mică, este sărbătorită și încurajată, creând astfel o atmosferă pozitivă și motivantă. În funcție de nevoile individuale ale copilului, școlile speciale oferă resurse necesare, cum ar fi terapii de limbaj, terapie ocupațională sau suport

emoțional. Acest sprijin suplimentar este esențial pentru a asigura progresul și bunăstarea copiilor. În concluzie, adaptarea cu blândețe la școala specială este o călătorie de răbdare, înțelegere și dedicare. Fiecare copil merită șansa de a-și atinge potențialul maxim, iar în școlile speciale, această șansă devine realitate prin efortul colectiv al părinților, profesorilor și terapeuților.

În acest context, este important să reflectăm împreună și să găsim pârghiile necesare pentru a face din următoarele afirmații practici uzuale:

• Bucuria de a învăța provine din experiențe personale de succes;

• Bucuria de a învăța înseamnă un mediu care își oferă libertatea de a explora;

• Bucuria de a învăța nu se asociază cu graba;

• Bucuria de a învăța este, de cele mai multe ori, o bucurie legată de un eveniment aparent banal, împărtășită cu ceilalți;

• Bucuria de a învăța înseamnă contextualizare, învățare cu sens;

• Bucuria de a învăța fuge de prelegerile lungi ale cadrului didactic;

• Bucuria de a învăța apare în situațiile în care o sarcină de învățare converge cu nevoile și interesele actorului învățării. Un rol important în adaptarea cu succes a copilului cu cerințe educative speciale în clasa pregătitoare îl are frecventarea grădiniței, precum și modul în care viața școlară este prezentată de adulți, în speță de părinți. Copilul trebuie învățat că școala nu este o modalitate de constrângere, de încetare a jocului, de îngrădire totală a activităților libere atât de iubite în grădiniță, ci dimpotrivă, ea reprezintă o continuare firească a activității copilului, care a evoluat și care acum este capabil să joace jocuri mult mai elaborate decât cele din grădiniță, să înțeleagă sarcini mai complexe deoarece a crescut, iar posibilitățile sale sunt altele. Jocurile pot fi o metoda de adaptare cu blândețe la școala specială dar și o modalitate minunată de a susține dezvoltarea unui copil cu cerințe educative speciale, încurajând-l să-și dezvolte abilități într-un mod distractiv și adaptat la nivelul să de energie.

Puzzle-urile pot fi o excelentă posibilitate de a stimula gândirea logică și concentrarea, în timp ce oferă o activitate calmă și relaxantă, jocurile care antrenează memoria, precum "Memory" sau jocurile de cărți, pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive într-un mod plăcut și interactiv, jocurile care implică interpretarea unor roluri sau simularea unor situații pot ajuta la dezvoltarea abilităților și a dezvoltării sociale, jocurile care implică asocierea obiectelor sau a conceptelor pot ajuta la dezvoltarea gândirii critice și a abilitaților de rezolvare a 119 problemelor, jocurile care încurajează o respirație calmă și adâncă, jocurile de respirație ghidată pot ajuta la gestionarea stresului și a anxietății. Dacă este posibil, implicarea elevilor în jocuri de grup poate oferi oportunități de socializare și de dezvoltare a abilitaților sociale. Pentru

a veni în sprijinul unei adaptări optime a copiilor în școala specială, se apelează la menținerea unei strânse legături între cele două instituții atât de asemănătoare și atât de deosebite în același timp, prin efectuarea de vizite, de colaborări, de schimburi, ce pun preșcolarii în legătură directă atât cu școlarii, cât mai ales cu cadrele specializate. Clasa pregătitoare, chiar dacă a fost pregătită prin frecventarea grădiniței, modifică regimul, tensiunea și planul de evenimente ce domină în viața copilului. Asimilarea continuă de cunoștințe mereu noi, dar mai ales responsabilitatea față de calitatea asimilării lor, situația de colaborare, responsabilitatea și disciplina față de școală creează sentimente sociale și lărgește viața interioară a copilului. Procesul de adaptare se intensifică și se centrează pe atenția pe profesorii de educație specială, învățători, terapeuți și nu se mai limitează la părinți. Aceștia încep să joace un rol de prim ordin în viața copilului cu cerințe educative speciale, ei fiind cei ce veghează la exercitarea regulilor societății și școlii, dar și cei care antrenează energia psihică, modelează activitatea intelectuală a copilului și organizează viața școlară, impune modele de a gândi și de a acționa.

Referințe bibliografice:

1.Cretu.T., 1994, Psihologia vârstelor , Editura Universității, București;

2.Cucoș C., 2014, Pedagogie, Editura Poliom, 2014, București;

3.Schiopu, U., 1989, Psihologia generală și a copilului, Editura Didactică și Pedagogică București.

PRIMII PAŞI ÎN GRĂDINIȚA SPECIALĂ

Educatoare pentru învăţământul special MÎNDRU MARIANA
Şcoala Gimnazială Specială „Constantin Pufan” Galați

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilalţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului. Persoanele deficiente, la rândul lor au două păreri în ceea ce priveşte impedimentul lor: unele îl consideră un dezastru, iar altele un simplu inconvenient.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţi mintale, paralizia cerebrală);
- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenţie-ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);
- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);
- copiii cu handicap asociat;
- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);
- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului).

Copiii cu cerinţe educative speciale au nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce priveşte demersurile pe care le întreprindem în educaţia lor. Educaţia incluzivă (după definiţia dată de UNESCO) este un mod de educaţie adaptat şi individualizat în funcţie de nevoile tuturor copiilor în cadrul grupurilor şi claselor echivalente ca vârstă, în care se regăsesc copii cu nevoi, capacităţi şi nivele de competenţă foarte diferite. Conform principiilor drepturilor omului, fiecare copil, indiferent de apartenenţa sa sau de nivelul de dezvoltare a capacităţilor sale, are dreptul la o educaţie de bună calitate, care să conducă în cea mai mare măsură la dezvoltarea capacităţilor sale cognitive şi de integrare social. Şcoala va reuşi să

răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

Aplicarea educației integrate nu exclude conceptul de educație specială.Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, adaptat, iar în grădinița specială acesta este dus până la individualizare prin realizarea pentru fiecare preșcolar a Programului de Intervenție Personalizat. De asemenea în grădinița special beneficiază de programe de terapie logopedică specializată, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor, de programe terapeutice pentru tulburări motorii oferite de profesorul kinetoterapeut.

Educația timpurie are un rol esențial în formarea și dezvoltarea copiilor.Educația timpurie este prima etapă a sistemului educațional. Aceasta cuprinde multitudinea experiențelor de învățare și dezvoltare a copiilor de la 0 la 6 ani. Cuprinzând perioada în care copilul crește rapid, educația timpurie este esențială în formarea copilului şi în dezvoltarea lui în adultul de mai târziu. Fiind prima etapă de educație formală a copiilor, educația timpurie are un impact semnificativ asupra dezvoltării armonioase a acestora. Datorită unei educații timpurii potrivite, copiii vor avea un succes mai mare la școală, la locul de munca și în contextul social. Când sunt mici, copiii sunt capabili să absoarbă mai multe informații și să deprindă noi abilități. De aceea este important să nu neglijăm rolul educației timpurii, ci să începem dezvoltarea și formarea abilităților la copii de la o vârstă timpurie. Copiii cu CES trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi includerea lor în grădiniță trebuie să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Curriculum-ul pentru învățământul preșcolar special presupune planificarea educației timpurii pornind de la diversitatea contextelor și a domeniilor de dezvoltare. Astfel, învățământul preșcolar special este structurat în următoarele domenii:

- **Domeniul Limbaj și comunicare:** Activități de comunicare și interacțiune și Activități de dezvoltare a limbajului oral.
- **Domeniul cognitiv experiențial:** Activități de cunoaștere, activități de explorare a mediului, Activități de rezolvare a problemelor situaționale.
- **Domeniul socioemoțional:** Activități de formare a autonomiei personale și sociale, Activități ludice, Activități de dezvoltare a comportamentelor adaptative.
- **Domeniul psihomotric:** Activități de dezvoltare a motricității grosiere și fine, Activități de dezvoltare senzoriomotorie, Activități de expresie grafică și plastică.

Oferim consiliere și suport educațional familiei prin ședințe și lectorate cu părinții. Unii copii au nevoie şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. Acest lucru este posibil dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat. De asemenea copiii benefiază de ajutor parțial sau total din partea educatoarelor și a profesorilor psihopedagogi, fiind nevoie să primească în activitate conţinuturi şi sarcini adaptate particularităților de vârstă și individuale, in funcție de deficiență.

Mediul şcolar este un factor important al dezvoltării. Pentru aceasta şcoala trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze calea prin care acești copii pot participa la educaţie. Grădinița noastră oferă cele mei bune condiții preșcolarilor cu CES prin dotările materiale pe care le are, prin cadrele didactice pregătite în acest domeniu, prin varietatea de activități organizare. Avem stabilite de asemenea și relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii.

Metode de terapie în învățământul preșcolar special:

- ***Învățarea prin joc*** - Jocul reprezintă o metodă atractivă de a aborda teme educaționale într-un context relaxant și distractiv. Datorită elementelor jucăușe și interactive, copiii sunt motivați să exploreze în continuare anumite subiecte și să învețe lucruri noi. De asemenea, jocurile stimulează comunicarea copiilor.
- ***Învățarea prin cooperare/socializare*** - Această metodă presupune organizarea activităților didactice pe grupuri mici, pentru a le permite copiilor să lucreze în echipe. Învățând împreună prin socializare și cooperare, micuții își maximizează atât propria învățare, cât şi pe a celorlalţi copii.
- ***Învățarea prin activități practice*** - Prin intermediul activităților practice, copiii sunt provocați să creeze anumite lucruri aplicând competențele formate. Astfel, micuții își antrenează motricitatea fină și își consolidează cunoștințele dobândite într-un mod creativ.

Strategii şi intervenţii realizate de către cadrului didactic în grădinița specială:

- ❖ crearea unui climat afectiv pozitiv;
- ❖ stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru activitate;
- ❖ încurajarea sprijinului şi cooperării între copii;
- ❖ încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale;
- ❖ încurajarea eforturilor, aprecierea comporamentelor dezirabile;
- ❖ sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor;

- folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres;
- crearea unui climat afectiv, confortabil;
- centrarea învăţării pe activitatea practică;
- sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile;
- folosirea învăţării afective;
- adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare.

Cum putem facilita dezvoltarea preșcolarilor cu CES acasă?

Educația copiilor are loc nu doar la grădiniță, dar și acasă. Interacționând cu membrii familiei și realizând diverse sarcini practice, micuții cu CES pot învăța lucruri interesante și deprinde noi abilități. De aceea este important ca copiii să fie implicați cât mai des în activități educative, ce îi ajută în formarea competențelor lor practice și cognitive. Pentru a-i sprijini pe părinți în acest proces anevoios, dar extrem de important, putem să le venim în ajutor părinţilor cu resurse didactice captivante și atractive, cu exemple de activități ce contribuie la formarea comportamentelor dezirabile.

Bibliografie:

1) Gherguț, A.,(2007) „Sinteze de Psihopedagogie Specială”, Editura Polirom, București;

2) Muşu, I., Taflan, A.(coord.) (1997) „Terapia educaţională integrată”, Editura Pro Humanitate, Bucureşti;

3) Păunescu, C., Mușu, I.,(1997) „Psihopedagogie Specială Integrată”, Editura Pro- Humanitate, București;

4) Verza, E,.(1997) „Psihopedagogia specială”, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti;

DIVERSITATE, INCLUZIUNE, TOLERANȚĂ

Voicu Cătălina-Maria
Școala Gimnazială Nr. 308, București, Sector 4, România

Tradițiile, credințele și obiceiurile încorporate într- un anumit cadru fac toate parte din cultură, care este, de asemenea, o colecție din cunoștințe, atitudini, comportamente și modele comportamentale, specific unui grup social dat care poate fi transmis prin educație.

Când se discută despre educație, termenul „intercultural” este folosit de obicei , dar „multicultural” se referă la o societate care este mai diversă în ceea ce "intercultural"moștenirea culturală .este folosit de obicei , dar „multicultural” se referă la o societate care este mai diversă în ceea ce privește moștenirea culturală .

- a coopera cu colegii pentru soluționarea sarcinilor primite;
- a construi împreună cu ceilalti elevi un cod comportamental comun, priivnd reacțiile lor în situații de credințe, norme, principii, divergențe de opinii;
- a conștientiza caracteristicile propriei persoane, caracteristici derivate din mediul cultural de proveniență și a le valorifica în contexte corespunzătoare;
- a observa și a evalua comportamentele colegilor, în vederea raportării comparative la acestea;
- a stabili anumite repere (modele de personalitate, elemente simbolice) și a le urmări pe parcursul evoluției proprii;
- a se adapta și integra într-un colectiv, în medii interculturale;

În școlile și societatea românească în general, educația interculturală a devenit o problemă stringentă, iar societatea, educația interculturală a devenit o problemă presantă. Promovarea educației interculturale încurajează atitudini tolerante, deschise și înțelegătoare față de relația eu-celălalt, precum și străinătatea, respingerea și toleranța față de diferențele culturale prin ridicarea valorii relațiilor de egalitate umană. Educația interculturală necesită o schimbare a mentalității către înțelegerea și acceptarea diferențelor culturale, lingvistice, tradiționale, religioase și de altă natură, iar Constantin Cucoş confirmă că aceasta este o opţiune ideologică în societăţile democratice şi vizează pregătirea viitorilor cetăţeni în aşa fel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori.

Lumea problemelor se reflectă în noi modele educaționale. Acesta „noi educăm” aderă la anumite standarde socio-pedagogice. Unsprezece „noi educatori” sunt prezentați în programele UNESCO:

- educație pentru mediu
- educație pentru mass- media și comunicare,
- educație privind preocuparea pentru o nouă ordine economică internațională ,
- educație pentru schimbare și dezvoltare,
- educație de ordine economică și cultura modernă,
- educație pentru timpul liber,
- educație pentru înțelegere interculturală ,
- educație pentru ritm
- educația pentru democrație și toleranță.

Școala este principalul spatiu al învățării pluralității culturale prin pretuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Scoala trebuie sa formeze deprinderea pretuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În scoală este necesara ,,modelarea’’orgoliului etnic al majoritatii si intărirea încrederii în sine a minorității. Reieşind din realitatea complexă de azi, cadrele didactice trebuie să promoveze dialogul intercultural și respectul pentru diversitate. Chiar din primele zile ale intrării copilului în şcoală, învăţătorul trebuie să-l stimuleze să se simtă alături de colegi ca într-o familie, indiferent de etnie sau religie, să participe plenar la activități etc. Prin toate demersurile şcolare şi extraşcolare, el va dezvolta o comunicare constructivă, creând o atmosferă prietenoasă în clasă. Copilul trebuie sprijinit să-şi formeze deprinderi de comunicare, de luare a deciziilor în cadrul grupului în mod democratic, de implicare în soluţionarea problemelor interpersonale chiar din clasa înâi. Asfel, îl obişnuim să participe la activităţi, să coopereze cu colegii în cadrul grupului; îi stimulăm curiozitatea, îl învățăm să accepte ideile celui de alături, dezvoltându-i sentimentul de încredere, favorizând comunicarea asertivă. Prin felul în care sunt selectate conţinuturile, metodele, formele de organizare a activităților, prin fixarea unor momente importante de colaborare în cadrul evenimentelor instrucţionale, elevii sunt ghidați să-şi dezvolte un comportament tolerant.

Educaţia pentru interculturalitate constituie una dintre condiţiile principale pentru îmbunătăţirea aspectelor relaţionale ale locuitorilor aparţinând unor culturi diferite şi, în general, a raporturilor interumane. Prin interculturalism trebuie să se înţeleagă atât dreptul la egalitate, cât şi afirmarea propriei

identităţi. Educaţia interculturală se referă la posibilitatea educării diferitelor grupări etnice, religioase, culturale şi tradiţionale pentru a lucra împreună în spiritul respectului reciproc şi al înţelegerii reciproce. În România, în fiecare şcoală există elevi aparţinând unor etnii diferite, de religii diferite, dar și elevi aparținători altor culturi, ca efect al migraţiei internaţionale a capitalurilor şi a forţei de muncă în mișcare. Într-un asemenea univers cultural complex se impune restructurarea atitudinilor faţă de valorile fiecăruia, mai mare atenție la limbajul pedagogic utilizat, la folosirea strategiilor didactice integrate.

Educaţia interculturală trebuie înţeleasă ca o propunere pedagogică în stare de a configura modalităţi apte de a ne învăţa să trăim împreună, în diferenţă, îmbogăţindu-ne reciproc tocmai din patrimoniul acestor deosebiri, centrându-ne pe valorile de respect şi preţuirea diferenţei culturale, empatie, solidaritate, toleranţă activă. Alteritatea trebuie să îşi ocupe locul său adevărat în lumea şcolară; ea trebuie recunoscută, acceptată, preţuită, valorificată în direcţia autodezvoltării personalităţi.

Facilitând realizarea acestor achiziții, cultivând sistematic valorile circumscrise educației interculturale, deschiderea față de celălalt, toleranța, respectul pentru diversitate, acceptarea celuilalt, diferit de sine, etc., profesorii demonstrează eficiența propriei competențe interculturale și transformă diferențele dintre elevi în surse ale dezvoltării, individuale și de grup.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Cucoş, C. – ”Educația. Dimensiuni culturale și interculturale” - , Ed. Polirom , Iași 2000;*
2. *Dasen, P.; Perregaux, C.; Rey, M. – „Educaţia interculturală”, Ed. Polirom, Iaşi 1999;*
3. *Mara, D. - ”Dimeniunile interculturale ale educației”- , Casa Editorială Tribuma, Sibiu, 2008;*
4. *Nedelcu, A. – ”Fundamentele educației interculturale. Diversitate, minorități, echitate” ;*

Studiu de caz. Dezvoltarea *competenței de înțelegere a unui mesaj scris* la elevii cu cerințe educaționale speciale

Prof. CONSTANTINESCU MONICA GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CORESI”, TÂRGOVIȘTE

„Nu începe niciodată cu nu se poate, ci începe cu să vedem” (Nicolae Iorga)

De-a lungul timpului, pedagogia s-a raportat la învățare din diferite perspective, dând naștere diverselor teorii ale învățării atât din perspective empirice, cât și teoretice, raționale. Se știe că procesul de învățare este complex, conținuturile învățării sunt asimilate în mod diferit de către elevi, potrivit stilului propriu de învățare: vizual, auditiv, practic.

Cât privește elevii cu cerințe educaționale speciale, dificultățile de învățare sunt evidente din cauza deficiențelor. În plus, aceștia au nevoie de îndrumare, consiliere, sprijin permanent, ajutor din partea colegilor din dorința de a suplini cumva aceste nevoi. A nu se confunda **dificultatea de învățare** cauzată de *„o dezvoltare încetinită în plan emoțional sau comportamental”* cu cea a cărei rezultat este *„întârzierea mentală, deficiențelor senzoriale sau factorilor culturali și instrucționali”.*

În cazul acestor copii cu deficiențe, potențialul de învățare estimat este redus și din cauza tulburărilor emoționale sau a altor disfuncții la nivelul creierului. Potrivit literaturii de specialitate, **dificultatea școlară** este strâns legată de dezechilibre ale sistemului nervos care afectează *„primirea, procesarea sau comunicarea informației”.* Astfel, unele afecțiuni pot declanșa tulburări care influențează formarea personalității, prin adaptarea anevoioasă la situațiile de învățare sau de relaționare.

Competențele reprezintă finalități educaționale ale procesului de instruire. Potrivit Legii Educației Naționale, *„finalitatea principală a educării o reprezintă formarea competențelor”.* De asemenea, este subliniată **ideea de învățare pe tot parcursul vieții.**

Competența de înțelegere a unui mesaj scris implică abilitatea de a identifica informații dintr-un text la nivel global/detaliat, dar și de a înțelege modul în care sunt transmise. La elevii cu deficiențe, această capacitate este redusă, însă pot surmonta anumite bariere cu ajutorul tehnologiei, de exemplu. Utilizarea calculatorului în predarea limbii franceze le dezvoltă competențe diverse: *digitale* (își formează deprinderea de a accesa singuri site-uri educaționale sau manualul digital), *lingvistice* (pot fi capabili să înțeleagă un mesaj oral/scris simplu în limba franceză făcând corespondențe: imagine-text, simbol-cuvânt), *antreprenoriale* (pot învăța să se responsabilizeze), *sociale* (pot colabora în binom/echipă).

Adaptarea metodelor de predare la nevoile de învățare ale elevului duce la optimizarea și eficientizarea actului educațional, calculatorul devenind un instrument util în procesul de individualizare și ameliorare a situației de învățare a elevului cu CES în cadrul educației incluzive.

Actul de a citi un text stimulează interesul pentru lectură. Elevul cu CES nu reușește să citească corect și coerent textul, însă, cu sprijin, el va finaliza sarcina de lucru. Înțelegerea unui text simplu în limba franceză, traducerea și explicarea sensurilor cuvintelor subliniază *ideea de învățare centrată pe elev*: particularizarea exercițiilor, tratarea diferențiată a elevilor cu deficiențe, a celor cu dificultăți de învățare și/sau ritm lent, oferindu-le tuturor aceeași șansă de manifestare în mediul educațional, prin descoperirea propriului stil de învățare, dar și prin gestionarea ritmului de lucru propriu.

Pentru elevul X din clasa a VIII-a, încadrat cu deficiență mentală, grad de handicap: moderat și tulburări/dificultăți de învățare a fost propusă o perioadă de lucru pentru a consta eventualele mici progrese. Scopul programului de intervenție a fost dezvoltarea competențelor minime de înțelegere a unui mesaj scris în limba franceză care să-i permită să promoveze clasa a VIII-a, dar și diminuarea, pe cât posibil, a tulburărilor specifice de învățare (dislexie, disgrafie).

În ***structura planului de intervenție personalizat*** se regăsește ***analiza textului*** cu verificarea competenței de înțelegere a unui mesaj scris, astfel:

- înțelegerea globală a textului *(Coche la bonne case),*
- înțelegerea detaliată a textului *(Regarde les images, barre...; Coche la bonne réponse par Vrai/Faux ; Complète les phrases par les mots du texte... ; Associe… pour reconstituer les phrases... ; Remets dans l'ordre chronologique... ; Coche l'image qui correspond au texte ; Réponds aux questions).*

Pentru Unitatea : *„Bonjour, ça va?”,* tema: *Saluer, se présenter,* au fost propuse următoarele conținuturi potrivit nivelului de înțelegere al elevului, după cum urmează:

- *vocabular tematic:* prezentarea propriei persoane (salut, nume, vârstă, naționalitate, trăsături fizice): *Bonjour / Coucou / Je m'appelle… / J'ai… ans / Je suis… / Je suis grand(e) et blond(e) / brun(e).*
- *obiective operaționale:* să citească conștient, cu sprijin textul suport; să identifice personajele participante la dialog, detaliile din text potrivit itemilor de evaluare; să știe să se prezinte; să vorbească despre sine;
- *strategii de terapie și recuperare:* activitate dirijată de citire; resurse materiale (manual aprobat; mijloace audio-video; fișe de lucru; materiale auxiliare); resurse procedurale (conversația, explicația, exercițiul, observația, învățarea prin descoperire); forme de organizare (frontal, individual, în perechi);
- *perioada de intervenție;*

- *evaluarea și aprecierea evoluției:*

● *indicatori:* identifică cuvinte de origine franceză din textul dat, cuvinte necunoscute și deduce sensul lor pe baza imaginilor, cu sprijin; formulează sintagme/enunțuri scurte din două-trei cuvinte, cu sprijin; reproduce corect formule de adresare; citește cu sprijin, repetă după profesor; se implică în învățare; rezolvă exercițiile propuse, cu ajutorul colegilor/grupului de lucru/ profesorului; identifică structuri textuale, cu sprijin; înțelege global textul; bifează răspunsurile *Vrai/Faux* cu ajutorul profesorului; încercuiește corect varianta corespunzătoare, după traducerea propoziției de către profesor; face corespondențe: imagine-text, coloane A-B, sunete-text, etc.;

● *metode și instrumente de evaluare:* autoevaluarea, aprecieri verbale, observarea sistematică a elevului, aprecierea răspunsurilor;

Concluziile privind planul de intervenție personalizat se completează la sfârșitul perioadei de implementare pentru a monitoriza prestația elevului, randamentul dat în tot acest timp, schimbarea comportamentului în ceea ce privește interesul acordat studierii limbii franceze. Astfel, se constată dacă *obiectivele planului* au fost atinse în totalitate / parțial / au fost / nu au fost atinse în termenul propus, dacă *înțelegerea unui text scris* a fost atinsă / greoaie / nu a fost atinsă, dacă au existat dificultăți în exprimarea clară, corectă a ideilor, blocaj în exprimare, deficiențe de limbaj oral / citit / scris / nu e cazul, conduita de ascultare foarte bună / bună / acceptabilă / nesatisfăcătoare.

Elevul dovedește:	Deseori	Uneori	Niciodată	Nu e cazul	Puncte forte
Atitudine pozitivă față de sine		x			Frecvența zilnică la școală Îi place lectura Adoră limba franceză.
Atitudine pozitivă față de ceilalți	x				
Capacitate de recunoaștere/ înțelegere/ reglare a emoțiilor		x			
Abilități de comunicare orală		x			
Abilități de comunicare scrisă		x			
Abilități de calcul matematic				x	
Capacitate de lucru în echipă	x				
Deprinderi de relaționare interpersonală		x			
Valorizarea educației/a dezvoltării personale		x			

Contextul narativ (detalierea altor aspecte referitoare la rezultatele evaluării periodice): Elevul beneficiază de sprijinul și implicarea familiei în recuperare și compensare. Părinții, în special mama, îl ajută zilnic la efectuarea temelor și la însușirea cunoștințelor predate. Totuși, elevul are ritm lent de învățare, este greu de motivat și rezolvă sarcinile de lucru întotdeauna cu sprijin.

- înainte de efectuarea sarcinii de lucru (ceea ce mi-am propus): Doresc să pun elevul într-o situație de comunicare concretă să știe să salute, să se prezinte, să vorbească despre el în câteva cuvinte.

- după efectuarea sarcinii de lucru (ceea ce am constatat):

Ce face greșit: Am remarcat că nu înțelege textul în totalitate, confundă anumiți termeni, vocabularul este precar, face frecvent greșeli în exprimare pentru că are lacune gramaticale, se exprimă deficitar în limba franceză. Uneori este neatent la cerințe. De teama de a nu greși, cere sprijin. Dacă trebuie să rezolve un exercițiu la calculator, se concentrează asupra tastelor pentru a nu greși efectuarea exercițiilor.

Ce face corect: Am observat faptul că se descurcă bine dacă îi explic cerința, dacă lucrează în binom/ echipă. Participă cu interes la activitățile propuse, face eforturi multiple, întreabă, cooperează. Preferă exercițiile de asociere imagine-text. Se simte bine când utilizează calculatorul, când este lăudat pentru abilitățile sale digitale. Am „speculat” cumva acea problemă și i-am pregătit o fișă de lucru pe baza utilizării resurselor TIC. Chiar și cu sprijin, știe să salute și să vorbească despre sine.

Măsuri ameliorative: Se recomandă menținerea planului de intervenție personalizat, reevaluare pentru perioada următorului modul școlar, studiu individual intens, cu sprijin, participarea la orele de pregătire suplimentară, utilizarea site-urilor/platformelor educaționale pentru limba franceză. Cu privire la efortul pe care îl depune pentru a reține cuvintele în context, îi propun exerciții care îi stimulează memoria, jocuri lingvistice. Răbdarea și stăruința îi vor facilita drumul către performanță.

Sitografie

https://eduacces.ro/ro/resources/psihopedagogia-copiilor-cu-dificulti-de-nvare/document/152/preview
https://www.uvvg.ro/docs/cercetare/cdep/Didactica-competente-final.pdf

EDUCAȚIE PENTRU TOȚI ȘI PENTRU FIECARE

Prof. înv. preșcolar VLAD MARIANA
G. P. P. ”Căsuța de turtă dulce”, Constanța

În lumea modernă, diversitatea culturală nu mai este un prejudiciu, ci o realitate care trebuie fructificată în mediul şcolar. Pluralitatea culturală pune nu numai problema apărării diferenţelor, ci a dialogului cultural, care recunoaşte că fiecare trebuie să contribuie la îmbogăţirea experienţei umane.

Interculturalismul implică înţelegerea, aprecierea şi valorizarea culturii proprii, la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică şi pe construirea curiozităţii faţă de cultura etnică a celuilalt.

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc. Şcoala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, profesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane.

Şcoala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără şi şcolarizarea copiilor defavorizaţi sau a celor cu cerinţe educative speciale. Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate“ înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democrații secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare.

Egalitatea şanselor semnifică, în fapt, oferirea de opţiuni multiple pentru capacităţi şi aptitudini diferite, „o educaţie pentru toţi şi pentru fiecare”, o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă şi condiţii socio-economice, dar şi o educaţie pentru fiecare, în funcţie de nevoile sale specifice evitându- se omogenizarea şi încurajându-se diversitatea care să creeze premisele egalităţii şanselor de acces în viaţa socială. Această opţiune a fost susţinută de politicile de egalizare a şanselor care au avut ca obiective combaterea excluziunii şi selecţiei exacerbate, formarea competenţelor de bază pentru toţi indivizii, educaţia de tip „a doua şansă” pentru cei care au părăsit sistemul educativ, integrarea educaţiei formale cu educaţia non-formală şi educaţia informală, astfel încât să se extindă situaţiile de învăţare.

Prin educația interculturală ar trebui să fim în măsură să folosim dialogul intercultu ral. Dialogul intercultural poate fi descris ca fiind un schimb deschis și politicos de opinii între indivizi și grupuri din diferite medii etnice, culturale, religioase și lingvistice, pe bază de înțelegere reciprocă și respect. Atunci când utilizăm învăţarea interculturală în şcoală, ar trebui să acordăm atenţie deosebită trăsăturilor caracteristice educaţiei interculturale.

Educația interculturală:

• se adresează tuturor elevilor, indiferent de etnia lor. Din moment ce toți elevii trăiesc într-o țară și o lume care devin din ce în ce mai diverse, trebuie să-i pregătim pentru această lume.

Educația interculturală este o parte importantă a experienței de învățare a fiecărui elev, indiferent dacă el/ ea se află într-o școală care se caracterizează prin diversitate etnică, într-o școală predominant mono-etnică sau dacă elevul aparţine unei culturi dominante sau minoritare.

• se adresează tuturor elevilor, indiferent de vârsta lor. Dacă admitem că diversitatea este o caracteristică normală la om, educaţia interculturală este adecvată la toate vârstele.

• este important să li se ofere copiilor informații corecte care să combată stereotipurile și ideile preconcepute, însă educaţia interculturală este mai eficientă în cazul în care aceasta se face printr-un dialog deschis, care le permite să-și exprime gândurile, temerile și percepțiile, mai degrabă, decât pur și simplu să li se prezinte „binele şi răul” dintr-o situație.

• se face în mod natural, prin „curriculumul ascuns” al lumii sociale și vizuale în care preșcolarul/ elevul învață. În timp ce este posibil și necesar să se includă idei interculturale în „curriculumul formal” predat, imaginile, mesajele și valorile care sunt transmise sunt, de asemenea, cruciale. În explorarea curriculumului ascuns, este important să reținem că ceea ce este absent poate fi la fel de important ca ceea ce este prezent. Educația interculturală are în vedere elemente precum etnia și cultura, culoarea pielii neavând nicio relevanţă.

Începutul cel mai potrivit pentru o educaţie interculturală cu efecte de durată şi profunzime este învăţământul preşcolar, când mintea şi sufletul copilului au deschiderea cea mai semnificativă pentru asimilarea de informaţii, deprinderi şi abilităţi noi.

Abordarea interculturală în educaţia interculturală în învățământul preșcolar presupune prezentarea, cultivarea, afirmarea şi promovarea atât a diferenţelor, cât şi a similitudinilor dintre diferitele grupuri etnice, în scopul construirii dialogului şi schimbului de valori, al cunoaşterii şi înţelegerii reciproce, al cooperării şi al îmbunătăţirii tuturor tipurilor de relaţii dezvoltate în societate.

Interculturalitatea este o componentă a realităţii zilnice din grădiniţă şi din școală. Ea presupune respect, toleranţă, acceptarea diversităţii şi o atitudine prietenoasă. Tot modul de învăţare este organizat din perspectivă interculturală, permiţând învăţarea prin colaborare, comunicare şi nicidecum de marginalizare a unor copii.

Deseori ne punem întrebarea cum îi putem stimula pe copii, cum îi putem motiva pentru a deveni cetăţeni responsabili şi creativi, dacă nu tocmai prin calitatea relaţiei pedagogice a cărei bogăţie este dimensiunea ei interculturală. Grădinița are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-şi dezvolte spiritul, corpul şi inima, deci inteligenţa, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să înveţe să trăiască împreună, unii cu alţii, cu persoane diferite, să-şi poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetăţeni activi.

Preşcolarii sunt diamantele care se prelucrează cel mai uşor dacă educatoarea nu are prejudecăţi, îi îndrumă, se lipeşte de sufletul lor, le inspiră încredere, respect, convingere, dragoste şi o preocupare permanentă de a pune în valoare tot ce are mai valoros un alt grup de copii.

Atunci când vorbim despre interculturalitate, vorbim despre unitate şi diversitate. Diversitatea este esenţa interculturalităţii, ea ne prezintă diferenţele dintre culturi şi totodată frumuseţea de a le găsi în acelaşi loc.

Bibliografie:

1. Constantin Cucoş- *”Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale”*, Editura Polirom, Iaşi, 2000;
2. Lucian Ciolan- *”Paşi către şcoala interculturală”*, Colecţia Șanse Egale, Editura Corint, 2000;
3. Mircea Maliţa- *”Zece mii de culturi, o singură civilizaţie”*, Editura Nemira, București, 1998;
4. Monica Lespezeanu- *“Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar- O metodică a activităţilor instructiv-educative”*, Editura Omfal Esential, Bucuresti, 2007
5. Teodor Cozma- *“O noua provocare pentru educatie: Interculturalitatea”*, Editura Polirom, Iași, 2001

Incluziune și diversitate în educație

Nedelcu Iuliana
Școala Gimnazială, Comuna Podenii Noi, Prahova

Educația este un drept fundamental al fiecărui individ, iar incluziunea și diversitatea în sistemul educațional sunt aspecte esențiale pentru asigurarea accesului la o educație de calitate pentru toți. În acest referat, vom explora în profunzime importanța incluziunii și diversității în educație, provocările întâmpinate și modalitățile de promovare a acestora în cadrul instituțiilor de învățământ.

Importanța incluziunii și diversității în educație

Incluziunea și diversitatea în educație sunt fundamentale pentru crearea unui mediu educațional echitabil și stimulativ. Ele reprezintă modalități prin care se recunoaște și se valorifică diversitatea de experiențe, abilități, culturi și identități prezente în rândul elevilor. Promovarea incluziunii înseamnă asigurarea că niciun elev nu este marginalizat sau discriminat pe baza unor caracteristici personale, cum ar fi apartenența la o anumită minoritate etnică sau sexuală, statutul socio-economic sau prezența unor dizabilități. În același timp, susținerea diversității înseamnă încurajarea îmbogățirii și a înțelegerii reciproce în cadrul comunităților educaționale prin acceptarea și valorificarea diferențelor individuale.

Provocări în promovarea incluziunii și diversității

Cu toate că incluziunea și diversitatea sunt considerate obiective importante în educație, există numeroase provocări în implementarea lor efectivă. Printre acestea se numără lipsa resurselor adecvate, inclusiv fonduri și personal specializat, pentru a răspunde la nevoile diverse ale elevilor. De asemenea, formarea insuficientă a cadrelor didactice în privința gestionării diversității și a nevoilor specifice ale diferitelor grupuri de elevi poate reprezenta o barieră în asigurarea unui mediu educațional incluziv. Stereotipurile și prejudecățile persistente în rândul comunității educaționale pot contribui, de asemenea, la perpetuarea discriminării și segregării în școli. În plus, unele politici și practici instituționale pot să nu fie aliniate cu principiile incluziunii și diversității, împiedicând progresul către o educație cu adevărat echitabilă și diversă.

Modalități de promovare a incluziunii și diversității în educație

Pentru a promova incluziunea și diversitatea în educație, este necesară o abordare holistică și colaborativă, implicând atât factori instituționali, cât și comunitatea în ansamblul său. Printre modalitățile eficiente se numără:

Politici și strategii educaționale incluzive: Implementarea unor politici și strategii care promovează accesul echitabil la educație pentru toți elevii, indiferent de caracteristicile lor personale sau de contextul socio-economic. Aceste politici ar trebui să vizeze eliminarea barierelor de acces și să ofere sprijin suplimentar acolo unde este necesar.

Formare continuă pentru cadrele didactice: Asigurarea unei formări continue pentru cadrele didactice în domeniul incluziunii și diversității, pentru a le pregăti să gestioneze diversitatea în clasă și să ofere suport adecvat tuturor elevilor. Aceasta ar trebui să includă, printre altele, instruire în metode de predare și evaluare adaptate diferitelor stiluri de învățare și nevoilor individuale ale elevilor.

Curriculum diversificat: Dezvoltarea unui curriculum diversificat, care să reflecte diversitatea culturală, lingvistică și istorică a elevilor, și care să ofere oportunități de învățare relevante și stimulante pentru toți. Aceasta ar putea implica includerea în programa școlară a materialelor și a perspectivelor care reprezintă diferite grupuri etnice, culturale și sociale.

Parteneriate comunitare: Colaborarea cu comunitatea și cu organizațiile non-guvernamentale pentru a identifica și aborda nevoile specifice ale diferitelor grupuri de elevi și pentru a promova o cultură a incluziunii și respectului reciproc. Aceste parteneriate pot să ofere resurse suplimentare, sprijin emoțional și o rețea de suport pentru elevi și familiile lor.

Concluzii

Incluziunea și diversitatea în educație sunt esențiale pentru asigurarea unei educații de calitate și pentru promovarea egalității de șanse în rândul tuturor elevilor. Cu toate că există provocări și obstacole în calea realizării acestor obiective, abordarea lor cu determinare și implicare poate contribui la crearea unui mediu educațional mai echitabil, stimulativ și incluziv pentru toți elevii.

EGALITATE, DIVERSITATE ȘI INCLUZIUNE ÎN SALA DE CLASĂ

Prof.înv.preșc.Colonescu Daniela
Grădinița cu PP ”Crai Nou”, Bacău

Promovarea egalității, diversității și incluziunii în sala de clasă și nu numai ar trebui să fie o piatră de temelie a practicii de predare eficace și o prioritate de conducere. Toți copiii au dreptul la o educație de înaltă calitate într-un mediu favorabil și incluziv, în care toți pot prospera, pot face progrese și își pot împlini potențialul.

Ce este egalitatea, diversitatea și incluziunea?

În timp ce egalitatea, diversitatea și incluziunea sunt strâns legate și adesea discutate ca un singur concept, este util să luăm în considerare termenii individuali și semnificațiile acestora.

Egalitatea – înseamnă că toată lumea este tratată la fel, este tratată corect și are aceleași oportunități. Echitatea este ușor diferită de egalitate prin faptul că recunoaște că fiecare persoană are circumstanțe diferite. Aceasta înseamnă că ar putea fi necesare diferite tipuri sau niveluri de sprijin, în funcție de nevoile individuale, pentru a profita pe deplin de egalitatea de șanse.

Diversitatea – înseamnă recunoașterea, respectarea și primirea diferitelor medii, identități și experiențe ale fiecăruia. Promovarea diversității celebrează diferențele și unicitatea oamenilor.

Incluziunea – înseamnă că toată lumea este încurajată să-și păstreze unicitatea, nu este evidențiată pentru că este diferită și are un sentiment de apartenență și de a fi apreciată.

Incluziunea este importantă cu un pas mai departe decât diversitatea . Promovarea diversității este uneori criticată ca un exercițiu de bifare, adesea determinat de date. De exemplu, o școală ar putea pretinde că este „diversă” în funcție de numărul de elevi și personal care îndeplinesc un anumit criteriu. Cu toate acestea, dacă o școală este cu adevărat incluzivă, atunci se asigură că fiecare membru al acelei comunități diverse este hrănit, celebrat și se simte în siguranță și inclus în comunitatea școlară.

De ce este importantă egalitatea, diversitatea și incluziunea?

Promovarea egalității, diversității și incluziunii în educație este esențială atât pentru personal, cât și elevi. Nu numai că este o cerință legală, dar fiecare membru al comunității școlii are dreptul la un mediu de învățare și de lucru în care să poată prospera împreună și să-și sărbătorească unicitatea.

Într-o țară democratică ca a noastră, fiecare copil are dreptul la educație. Toți copiii ar trebui să aibă șanse egale de a învăța la limita capacităților lor. Trebuie să pregătim o sală de clasă pentru toți – o

sală de clasă incluzivă – o sală de clasă care întâmpină toți copiii cu și fără dizabilități, o sală de clasă care să răspundă nevoilor educaționale speciale și alte nevoi conexe ale copiilor.

Importanța educației și îngrijirii timpurii de înaltă calitate a fost bine documentată. Participarea în medii incluzive de înaltă calitate pentru copilăria timpurie este fundamentală pentru a sprijini copiii să-și construiască identități pozitive, să dezvolte un sentiment de apartenență și să își realizeze întregul potențial. Sprijinirea dezvoltării pozitive a identității individuale și de grup a copiilor este fundamentală pentru realizarea drepturilor copiilor. Mediile incluzive oferă spațiul pentru recunoașterea abilităților, culturii, clasei, etniei, limbii, religiei și structurii familiei ca parte integrantă a societății.

Mediile atent planificate implică și le permit copiilor să construiască învățarea și să construiască înțelegeri mai profunde. Imaginea educatorului despre copil și mediul pe care îl creează sunt strâns legate. Crearea unui mediu care să susțină incluziunea fiecărui copil înseamnă că fiecare copil poate fi sprijinit să prospere și să construiască un respect și o valoare a diversității. Educația și îngrijirea de înaltă calitate sunt caracterizate de medii concepute cu atenție, care susțin interacțiuni intenționate și structurate pentru a asigura creșterea și învățarea copiilor. Îngrijirea de calitate contribuie la dezvoltarea emoțională, socială și intelectuală a copiilor.

Un punct de plecare în crearea unui mediu incluziv este să acordați o atenție deosebită mediului fizic. Mediul fizic satisface nevoile copiilor și îi ajută pe copii să se implice în mod natural cu lucrurile care îi interesează? Spațiile incluzive din punct de vedere fizic maximizează șansa fiecărui copil:

- accesează și explorează zonele interioare și exterioare cât mai independent posibil;
- face alegeri cu privire la resursele pe care le accesează și la experiențele la care participă;
- interacționează semnificativ cu alți copii și adulți;
- se îngrijește de ei înșiși cât mai independent posibil;
- experimentează provocări și își asumă riscuri gestionate;

Când adaptați mediul fizic pentru a include un copil cu CES, este important să luați în considerare ceea ce trebuie modificat sau adăugat pentru a-i permite copilului să gestioneze rutinele și experiențele zilnice cât mai independent posibil. Cât de accesibile sunt resursele pentru copil? Articolele trebuie plasate la o înălțime sau un nivel diferit, astfel încât copilul să poată ajunge la ele?

Luarea în considerare a problemelor de corectitudine și echitate la nivelul copilului individual și al grupului și oferirea de adaptări adecvate care să permită copiilor diverși să participe la programa de clasă este, de asemenea, o strategie eficientă. Atenția la cerințele fizice ale activităților zilnice de clasă, de exemplu, poate sprijini intervenția la nivel de clasă. De exemplu, mutarea unei activități de pictură de pe

un șevalet pe o masă pentru toți copiii poate oferi sprijin celor cărora le este greu să stea în picioare și să picteze perioade lungi de timp. Adaptările la mediile interioare și exterioare care cresc accesul copiilor la activități ar putea fi eficiente în sprijinirea interacțiunii între semeni. De exemplu, un copil cu dificultăți de comunicare poate beneficia de folosirea resurselor vizuale, cum ar fi diagramele grafice, pentru a-l ajuta să înțeleagă și să participe la rutinele și activitățile zilei. Invitarea tuturor copiilor să se familiarizeze cu resursele vizuale și încurajarea acestora să îi sprijine pe cei care nu sunt siguri este o altă strategie utilă. Un copil care se confruntă cu niveluri ridicate de anxietate sau probleme de comportament poate avea nevoie de o zonă sigură și liniștită în care să meargă atunci când se simte copleșit sau își dorește timp departe de grup. Astfel de adăugări la mediu sunt deseori de folos tuturor copiilor. Este benefic să includeți strategii care susțin independența copiilor pe măsură ce aceștia accesează resursele clasei pentru a-și întreprinde învățarea. Educatorii folosesc o mare varietate de idei și strategii pentru a permite independența copilului.

Educatorii care adoptă decizii curriculare bine informate și lucrează în parteneriat cu familiile și alți profesioniști, oferă copiilor cele mai mari șanse de succes. Prin planificarea intenționată a experiențelor și angajarea în interacțiuni educative și nedirective cu copiii, personalul poate optimiza învățarea copiilor. Alegerile adecvate oferă copiilor o oportunitate de a-și implementa abilitățile emergente și de a dezvolta un puternic sentiment de independență. O strategie practică este de a implementa strategii, practici și programe care sprijină fiecare copil să lucreze cu, să învețe de la și să îi ajute pe alții prin oportunități de învățare colaborativă.

Este important să recunoaștem copiii ca indivizi cu o gamă largă de abilități, emoții și experiențe, atât acasă, cât și la grădiniță, deoarece pot avea un impact asupra modului în care se descurcă. Învățarea copiilor este cea mai eficientă atunci când membrii personalului sunt receptivi și profită la maximum de oportunitățile spontane de învățare a abilităților care apar în experiențele de zi cu zi ale copiilor. Pentru ca cei mici să învețe să-și ghideze propriul comportament, au nevoie de ajutor pentru a înțelege așteptările și ceea ce este acceptabil. De exemplu, s-ar putea să nu înțeleagă de ce trebuie să aștepte să folosească noul echipament; de ce nu pot desena pe pereți; de ce nu este potrivit să tragi de păr pe cineva pentru a-l face să se miște. Răspunsurile la aceste întrebări nu sunt întotdeauna evidente pentru copii.

Concluzie

Este dreptul fiecărui copil de a i se oferi oportunitatea de a învăța și de a se dezvolta cât mai bine. Profesioniştii joacă un rol esenţial în progresarea către educaţia incluzivă. Şi asta, pentru că, de cele mai multe ori, ei sunt puntea de legătură dintre cel care învaţă (cu dizabilităţi), familie şi şcoală. Având abilităţi

şi experienţe adecvate, profesioniştii pot să ajute atât familia, cât şi pe furnizorii de educaţie să capete încredere din ce în ce mai mare în posibilităţile pe care le poate avea o persoană cu dizabilităţi care învaţă.

De acest rol de facilitare poate beneficia o gamă largă de actori, inclusiv agenţiile de finanţare şi cei care stabilesc politicile şi practica la nivel local şi naţional.

Bibliografie:

1. Mara, D. (2009), Strategii didactice în educaţia incluzivă. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică.
2. Musu, I., coordonator, (2000), Ghid de predare învăţare pentru copii cu cerinţe educative speciale, Bucureşti, editura Marlink.
3. Popovici, D. V. Orientări teoretice şi practice în educaţia integrata, (2007), Editura Universităţii Aurel Vlaicu, Arad.
4. Preoteasa L, Aldescu, L., (2002) - Educaţia copilului cu cerinţe speciale - un cadru juridic axat pe integrare.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI,PRIN DIVERSITATE,INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof Szekely Lavinia
Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”, Ploiești
Prof.Szekely Vasile
Colegiul Național „I.L.Caragiale”, Ploiești

Diversitatea, ca principiu, reprezintă dezideratul flexibilităţii şi toleranţei faţă de diferenţele fizice, socioculturale, lingvistice , psihologice existente între copii/elevi. Rolul şcolii este acela de a oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate

Predarea tradiţională în sensul în care profesorul ţine o prelegere, face o demonstraţie, iar rolul elevilor este acela de a urmări, nu produce învăţare decât în foarte mică măsură,dacă nu se ține seama de diversitate,de trasăturile individuale de personalitate.

Este insuficient pentru învăţare dacă în timpul orei elevii doar ascultă explicaţiile profesorului şi văd o demonstraţie făcută de profesor. Cauza acestui fenomen, ţine de însuşi funcţionarea creierului. Creierul nu funcţionează ca un DVD sau casetofon. Creierul nu este un simplu receptor de informaţie.

Creierul funcţionează asemenea unui computer, acesta din urmă a fost proiectat şi creat după modelul de funcţionare al creierului. Pentru ca un computer să înceapă să funcţioneze trebuie să apăsăm butonul de pornire. Unui computer îi este necesar pentru a fi în stare de funcţionare de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse şi creierul nostru are nevoie să facă unele conexiuni cu ideile ancoră deja cunoscute. Când învăţarea este „pasivă”, creierul nu face aceste legături. Un computer nu reţine informaţia procesată decât dacă acţionăm butonul „salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informaţia și nu în ultimul rând,să o înțeleagă.

Calitatea educaţiei se referă atât la identificarea acelor dimensiuni ale procesului didactic, ale conţinuturilor învăţării, cât și la calităţi ale agenţilor educaţionali, care să sprijine învăţarea tuturor categoriilor de elevi, să asigure succesul, sa facă sistemul deschis, flexibil, eficient si efectiv.

Fără îndoială, este adevărat că acela care învaţă trebuie să-şi construiască cunoaşterea prin intermediul propriei înţelegeri şi că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puţin adevărat că această construcţie personală este favorizată de interacţiunea cu alţii care la rândul lor învaţă. Dacă elevii îşi construiesc cunoaşterea proprie, ei nu o fac singuri. Să nu uităm că omul este fundamental social. Adevărata învăţare este aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi. Este nu doar simplu activă, individual activă ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învăţării, când acţiunea

comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obţinerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învăţarea individuală şi care conduc pe fiecare la o competenţă cerută de constituirea grupului.

Școala incluzivă pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică şi irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există personalități, grupuri diferite,motivații, rațiuni şi puncte de vedere diferite. Principiul fundamental al şcolii incluzive este acela că toți copiii trebuie să învețe împreună oriunde este posibil acest lucru, iar diferențele care pot exista între ei să nu aibă nici o importanță.

Educația incluzivă se defineşte prin următoarele particularități:

• susține şi confirmă că toți copiii pot învăța şi au nevoie de o formă de sprijin pentru învățare;

• urmăreşte să identifice şi să minimizeze barierele învățării;

• este mai cuprinzătoare decât educația formală obişnuită cuprinzând: educația pentru familie, pentru comunitate, alte oportunități de educație în afara şcolii;

• presupune schimbare de atitudini, comportamente, curriculum, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu c.e.s;

• este un proces dinamic, care se dezvoltă continuu în funcție de cultură şi context;

• este parte a strategiei de dezvoltare a unei societăți inclusive.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale facem, de fapt, un pas important în educaţia elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferenţele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învăţământului românesc este aceea de democratizare şi egalizare a şanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înfiinţată şi şcoala incluzivă

– un răspuns la redimensionarea educaţiei. Scopul acestei şcoli este de a crea pentru toţi copiii un cadru prielnic învăţării, pornind de la premiza că diferenţele dintre oameni sunt normale şi ele trebuie acceptate. Un rol important în cadrul şcolii incluzive îl are pedagogia şi învăţarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului şi metodelor de predare la capacitatea şi nevoia fiecărui elev în parte.

Fără îndoială, este adevărat că acela care învaţă trebuie să-şi construiască cunoaşterea prin intermediul propriei înţelegeri şi că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puţin adevărat că această construcţie personală este favorizată de interacţiunea cu alţii care la rândul lor învaţă. Dacă elevii îşi construiesc cunoaşterea proprie, ei nu o fac singuri. Să nu uităm că omul este fundamental social. Adevărata învăţare este aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi. Este nu doar simplu activă, individual activă ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învăţării, când acţiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obţinerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învăţarea individuală şi care conduc pe fiecare la o competenţă cerută de constituirea grupului.

Diversitatea și incluziunea în educație sunt în strânsă legatură cu noțiunea de toleranță. Mediul şcolar îi ajută pe copii să se adapteze lumii prin ştiinţă şi cunoaştere. Educabilul trebuie învăţat să respecte propriile valori, dar şi pe ale altora. Şcoala trebuie să primească toţi copiii, indiferent de condiţia lor fizică, intelectuală, socială, emoţională, lingvistică.

Principiile de bază pentru practicarea toleranţei în şcoli şi pentru edificarea unei pedagogii a toleranţei sunt:

- asumarea de către şcoală a responsabilităţii de a educa prin şi pentru toleranţă;
- abordarea pozitivă a diversităţii sociale;
- dezvoltarea unui mod pozitiv de a gândi despre ceilalţi;
- integrarea educaţiei culturale şi interculturale în şcoală;
- concentrarea permanentă asupra similitudinilor dintre oameni, asupra lucrurilor care ne unesc şi ne fac să ne simţim bine împreună;
- crearea unei atmosfere pozitive şi cooperante în şcoală [4, p. 48].

Aceste principii, promovate în școală, vor contribui la crearea unui climat de toleranţă, la schimbarea atitudinii elevilor, formarea unei noi mentalităţi, deschise pentru cunoaştere reciprocă, care respectă diferenţele şi individualitatea.

În concluzie, putem afirma că societatea determină caracteristici diferite educaţiei și este necesar ca sistemul de învăţământ să țină cont de acestea pentru a asigura egalitatea de şanse. Pentru a nu rămâne doar la stadiu de ideologie, deziderat, ori scop afirmat de către autorități, se impune o schimbare majoră de viziune și mentalitate în învățământul românesc, bineînțeles printr-o legislație adecvată, astfel încât egalitatea de șanse să fie implementată cu adevărat în orice școală și sală de clasă.

REFLECTAREA DIVERSITĂȚII CULTURALE ÎN ACTIVITĂȚILE PREȘCOLARILOR

Ghibu Mirela
Grădinița P.P. „Căsuța de turtă dulce”, Constanța

Motto: „A fi divers înseamnă a fi altfel. Diversitatea înseamnă, întâi de toate, capacitatea de a trăi în armonie cu ceilalți pentru că, în esență, suntem cu toții diferiți, atipici și prin aceasta lumea este de mii de ori mai frumoasă. Diversitatea înseamnă unicitate și multiplicitate, parte și întreg, echilibru și spirit de independență. Acceptarea diversității e înțelegere. Diversitatea suntem toți.” Mihaela Dumitrașcu- DIVERS

În lumea modernă, diversitatea culturală este o realitate care trebuie fructificată în mediul şcolar.

Educația interculturală reprezintă deprinderea de a trăi împreună cu ceilalți, este educația relațiilor interpersonale, care implică membrii unor culturi diferite.

Scopul acestui tip de educație este de a facilita relațiile interculturale, de a contribui la formarea și intensificarea atitudinii de toleranță, de acceptare a celuilalt. Diferențele în raport cu celălalt vizează mai multe domenii: limbă, religie, practici sociale, de relaționare, vestimentare, alimentare, de petrecere a timpului liber, tradiții.

Educația interculturală:

- se adresează tuturor elevilor, preșcolarilor, antepreșcolarilor indiferent de etnia lor
- este important să li se ofere copiilor informații corecte care să combată stereotipurile și ideile preconcepute, însă educaţia interculturală este mai eficientă în cazul în care aceasta se face printr-un dialog deschis, care le permite să-și exprime gândurile, temerile și percepțiile decât pur și simplu să li se prezinte „binele şi răul” dintr-o situație.
- are în vedere elemente precum etnia și cultura, culoarea pielii neavând nicio relevanţă.

Principiile educației interculturale:

- educația interculturală respectă identitatea culturală a elevului printr-o ofertă educațională adecvată din punct de vedere cultural și de înaltă calitate pentru toți;
- Educaţia interculturală furnizează cunoştinţele culturale, atitudinile şi abilităţile necesare pentru o participare activă la viaţa socială.
- Educația interculturală oferă tuturor copiilor cultura, atitudinile și abilitățile care să le permită să contribuie la creşterea respectului, înțelegerii și solidarității între indivizi, grupuri etnice, sociale, culturale, religioase și națiuni.

Obiectivele fundamentale ale educaţiei interculturale sunt:

Cunoaşterea şi înţelegerea impactului pe care îl are cultura asupra comportamentului individual şi de grup.

- Cunoaşterea şi înţelegerea diferenţelor şi similitudinilor dintre identitate şi alteritate;
- Dobândirea de abilităţi şi competenţe de comunicare, relaţionare şi cooperare într-o societate a diversităţii, inclusiv prin identificarea şi conştientizarea propriilor determinări culturale, prejudecăţi şi stereotipuri referitoare la apartenenţa etnică;
- Creşterea stimei de sine individuale şi colective, în paralel cu dezvoltarea unei atitudini şi a unor comportamente pozitive faţă de diferenţa culturală şi faţă de persoanele aparţinând altor culturi;
- Dezvoltarea unei atitudini de respect faţă de diversitatea culturală şi faţă de moştenirea culturală a fiecărui individ;
- Gestionarea şi rezolvarea pozitivă a oricărui tip de situaţie conflictuală cu semnificaţii etnice/ culturale;
- Respingerea şi combaterea oricăror forme de intoleranţă, discriminare şi rasism;

Dezvoltarea şi promovarea unei societăţi interculturale;

Începutul cel mai potrivit pentru o educaţie interculturală cu efecte de durată şi profunzime este învăţământul preşcolar, când mintea şi sufletul copilului au deschiderea cea mai semnificativă pentru asimilarea de informaţii, deprinderi şi abilităţi noi.

Abordarea interculturală în învățământul preșcolar presupune prezentarea, cultivarea, afirmarea şi promovarea atât a diferenţelor, cât şi a similitudinilor dintre diferitele grupuri etnice, în scopul construirii dialogului şi schimbului de valori, al cunoaşterii şi înţelegerii reciproce, al cooperării şi al îmbunătăţirii tuturor tipurilor de relaţii dezvoltate în societate.

Interculturalitatea este o componentă a realităţii zilnice din grădiniţă și din școală. Ea presupune respect, toleranţă, acceptarea diversităţii şi o atitudine prietenoasă. Tot modul de învăţare este organizat din perspectivă interculturală, permiţând învăţarea prin colaborare, comunicare şi nicidecum de marginalizare a unor copii.

Grădinița are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-şi dezvolte spiritul, inteligenţa, sensibilitatea, creativitatea, să permită copiilor să înveţe să trăiască împreună, unii cu alţii, cu persoane diferite, să-şi poată ocupa progresiv locul în societate.

Atunci când vorbim despre interculturalitate, vorbim despre unitate şi diversitate. Diversitatea este esenţa interculturalităţii, ea ne prezintă diferenţele dintre culturi şi totodată frumuseţea de a le găsi în acelaşi loc.

Astăzi, diversitatea o întâlnim oriunde am privi sau la orice conversaţie am lua parte. De ce? Simplu, pentru că omul de astăzi este alcătuit dintr-un amestecde influenţe provenite din cultura şi modul de viaţă al celor care îl înconjoară şi, de cele mai multe ori, aceştia provin din etnii diferite şi au principii care sunt caracterizate prin diversitate.

In concluzie, procesul de învăţare pentru un copil începe din momentul în care se naşte; mediul în care trăieşte, experienţele pe care le are şi exemplele de comportament pe care i le oferim noi contribuie la înţelegerea propriei lor persoane şi a lumii.

Educația interculturală poate fi implementată cu succes în orice grădiniță din țara noastră. Diversitatea culturală presupune o învățare pe tot parcursul vieții, de la o vârstă fragedă. Dacă putem educa de mici copiii că ei nu sunt mai presus decât nimeni și că fiecare persoană trebuie tratatăcu șanse egale, cu siguranță vor deveni adulți toleranți ce vor accepta și se vor îmbogăți în urma diversitătii culturale.

Datoria noastră, a cadrelor didactice, este aceea de a le oferi copiilor experiențede învățare care să-i familiarizeze cu diferite culturi.

Bibliografie:

- Constantin Cucoş- *”Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale”*, Editura Polirom, Iaşi, 2000;
- Lucian Ciolan- *”Paşi către şcoala interculturală”*, Colecţia Șanse Egale, Editura Corint, 2000;
- Mircea Maliţa- *”Zece mii de culturi, o singură civilizaţie”*, Editura Nemira, București, 1998;
- Teodor Cozma- *“O noua provocare pentru educatie: Interculturalitatea”*, Editura Polirom, Iași,2001

Abandonul Școlar: O Situație Complexă cu Implicații Profunde

prof. Stainer Claudia
Colegiul Tehnic George Barițiu

Abandonul școlar reprezintă o problemă complexă și alarmantă cu implicații negative asupra individului și societății în ansamblu. Acest fenomen îi afectează pe cei care părăsesc școala prematur, având consecințe semnificative asupra dezvoltării comunităților și economiei.

Una dintre cauzele majore ale abandonului școlar este legată de factorii socio-economici. Elevii din familii defavorizate, cu venituri mici, se confruntă adesea cu presiuni economice, fiind tentați sau chiar forțați de familie să renunțe la școală pentru a contribui la veniturile familiei. De asemenea, mediul familial poate influența decizia de abandon, mai ales în cazul în care educația nu este percepută ca o prioritate.

Problemele legate de performanța școlară și stima de sine pot fi, de asemenea, factori importanți. Elevii care întâmpină dificultăți în a se integra în mediul școlar sau care se simt subestimați pot dezvolta o aversiune față de educație, ajungând la concluzia că nu sunt suficient de buni sau că nu fac față cerințelor școlii . De asemenea, bullying-ul și lipsa de sprijin din partea colegilor și a cadrelor didactice pot agrava aceste probleme. Un mediu școlar ostil și o presiune constantă pot afecta atât încrederea în sine și abilitățile academice, cât și pe cele sociale ale elevilor. Experiențele negative asociate cu bullyingul pot genera anxietate și depresie, având consecințe directe asupra motivației pentru învățare și participarea activă în cadrul școlii. El poate duce la formarea unei percepții negative despre mediul școlar, determinându-i pe unii elevi să aleagă să părăsească sistemul educațional în căutarea unui loc mai sigur și mai susținător.

Impactul abandonului școlar este vast și negativ. Pe plan personal, cei care părăsesc prematur școala au șanse reduse de a obține locuri de muncă bine plătite și de a-și atinge potențialul maxim. De asemenea, există riscul crescut de implicare în comportamente antisociale și infracționale. La nivel social, abandonul școlar contribuie la perpetuarea ciclurilor de sărăcie și la scăderea calității forței de muncă. Cu toate acestea, există strategii și intervenții care pot contribui la reducerea abandonului școlar. Este crucială implementarea unor programe de sprijin pentru elevi cu dificultăți academice și psihosociale, astfel încât aceștia să se simtă susținuți și încurajați să-și continue educația. Aceste programe trebuie concepute în așa fel încât să creeze un mediu educațional motivant, oferindu-le elevilor resursele necesare pentru a depăși obstacolele și pentru a-și construi încrederea în propriile abilități.

În ceea ce privește dificultățile academice, programele de sprijin pot include sesiuni suplimentare de învățare, tutoriale personalizate și resurse educaționale adaptate la nevoile individuale ale elevilor. Cadrele didactice și specialiștii în educație pot lucra împreună pentru a identifica zonele de dezvoltare și pentru a crea strategii personalizate de învățare, astfel încât fiecare elev să aibă șansa de a-și atinge potențialul maxim.

Dacă ne referim la dificultățile psihosociale, programele de sprijin pot include consiliere școlară, sesiuni de grup pentru dezvoltarea abilităților sociale și programe de mentorat. Elevii care se confruntă cu probleme emoționale sau sociale pot beneficia de suportul unui profesionist sau al unui mentor care să îi ajute să gestioneze stresul, să-și îmbunătățească relațiile interpersonale și să dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor.

Un aspect crucial îl reprezintă implicarea părinților și a comunității în procesul educațional. Părinții pot fi parteneri importanți în identificarea nevoilor specifice ale elevilor și în colaborarea cu cadrele didactice pentru a implementa strategii eficiente de sprijin. În același timp, comunitatea poate oferi resurse și programe suplimentare pentru a întări legăturile dintre elevi și școală. Prin crearea unui mediu în care fiecare elev se simte susținut și încurajat pot ajuta la depășirea dificultăților imediate, dar pot și să contribuie la dezvoltarea unei mentalități pozitive față de educație. Elevii care se simt valorizați și susținuți sunt mai predispuși să-și mențină angajamentul școlar și să depășească provocările cu încredere. Până la urmă, investiția în programe de sprijin pentru elevi cu dificultăți academice și psihosociale nu doar că servește intereselor individuale ale elevilor, dar contribuie și la construirea unei societăți mai educate, echitabile și incluzive. Este un pas esențial pentru a ne asigura că niciun elev nu este lăsat în urmă și că educația devine cu adevărat un mijloc de dezvoltare și împlinire pentru fiecare individ.

De asemenea, este importantă implicarea comunității în crearea unui mediu favorabil în care educația este valorizată, un aspect esențial pentru crearea unui mediu școlar propice dezvoltării individuale și colective. Prin intermediul diverselor strategii și inițiative, comunitatea poate contribui semnificativ la consolidarea importanței educației în viața fiecărui elev.

Un aspect fundamental al acestui efort constă în implementarea unui program de mentorat comunitar. Membrii adulți ai comunității pot deveni mentori pentru elevi, oferindu-le îndrumare și exemplificând succesul prin propriile lor experiențe educaționale și profesionale. Această conexiune personală poate servi drept sursă de inspirație și încurajare pentru elevi. Sponsorizările locale reprezintă, de asemenea, o modalitate eficientă de implicare a comunității în sprijinirea educației. Companii locale sau organizații non-profit pot finanța și susține programe educaționale adiționale, furnizând resurse financiare pentru

excursii educaționale, materiale didactice și alte proiecte speciale care îmbogățesc experiența educațională a elevilor.

Evenimentele și activitățile comunitare axate pe educație contribuie la consolidarea valorii acestui proces în mentalitatea comunității. Târguri educaționale, conferințe, ateliere și alte evenimente similare oferă oportunități pentru implicarea activă a membrilor comunității în discuții legate de importanța educației și impactul acesteia asupra viitorului colectiv.

Proiectele de voluntariat în școli reprezintă un alt instrument eficient pentru implicarea comunității. Părinții și membrii comunității pot participa activ la proiecte care sprijină activitățile școlare, consolidând astfel legăturile dintre școală și comunitate și oferind un suport suplimentar elevilor. Colaborarea strânsă între școală și comunitate, susținută de întâlniri regulate cu părinții, este vitală pentru realizarea unei colaborări eficiente. Această comunicare deschisă creează o punte între nevoile educaționale ale elevilor și sprijinul oferit de comunitate, facilitând un schimb de informații benefic pentru ambii parteneri. În plus, promovarea modelelor de succes din comunitate reprezintă o strategie puternică. Identificarea și evidențierea persoanelor care și-au atins obiectivele prin educație oferă exemple vii de perseverență și reușită, servind drept sursă de inspirație pentru tinerii din comunitate. Implicarea comunității în crearea unui mediu favorabil pentru educație reprezintă un pas esențial pentru construirea unei societăți educate, echitabile și incluzive. Prin aceste inițiative, comunitatea devine un partener activ în procesul educațional, asigurându-se că niciun elev nu este lăsat în urmă și că educația devine un motor de dezvoltare și împlinire pentru fiecare individ.

Abandonul școlar este o problemă complexă cu consecințe semnificative asupra individului și societății. Abordarea acestei probleme necesită eforturi integrate din partea autorităților educaționale, comunității și familiilor. Prin identificarea și soluționarea cauzelor profunde ale abandonului școlar, putem construi un sistem educațional care să ofere șanse egale pentru toți elevii și să promoveze dezvoltarea durabilă a societății.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINŢE EDUCAŢIONALE SPECIALE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL DE MASĂ

Prof. înv. preşcolar GANEA GEORGETA,
Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 3 Bistrița, jud. BN

„Fiecăruia-i dată de natură măsura de minte, pe care a fost s-o aibă. Educaţia poate să dezvolte puterile minţii existente, nu poate pune însă ceea ce nu-i.”

M. Eminescu

Problematica educaţiei integrate a devenit, mai cu seamă în ultimul timp, un domeniu de investigaţie prioritar şi pentru specialiştii din sistemul nostru de învăţământ, chemaţi să dea soluţii viabile în contextual promovării unor politici educaţionale bazate pe valorificarea principiilor „educaţiei pentru toţi” şi a normalizării vieţii copiilor cu cerinţe educaţionale speciale.

Aşadar, pornind de la principiile acestui tip de educaţie, avem posibilitatea să intervenim în a ameliora unele reprezentări negative, defavorabile copiilor cu deficienţe, renunţând la marginalizarea lor.

Este timpul ca prin activităţile şi acţiunile educaţionale să promovăm imaginea reală a ceea ce înseamnă ŞCOALA PENTRU TOŢI şi să-i convingem pe părinţi şi pe unele cadre didactice (cu idei preconcepute) de necesitatea şi avantajele integrării acestor copii în sistemul obişnuit de învăţământ.

Educatie incluzivă are la bază principiul dreptului egal la educaţie pentru toţi copiii indiferent de mediul social sau cultural din care provin, religie, etnie, limba vorbită.

Incluziunea este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii care la rândul ei, stă la baza democreţiei.

Încă de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată şi dezvoltată conştiinţa copiilor, că primirea alături de ei a celor „diferiţi” nu trebuie făcută din obligaţie sau din milă, ci pentru că fiecare copil are dreptul la o educaţie care să conducă la dezvoltarea lui ulterioară. Toţi copiii trebuie să înţeleagă că o persoană instruită are o şansă în plus pentru o viaţă mai bună, mai sănătoasă, când se va afla în situaţia de a lua propriile decizii şi de a-si decide singură drumul în viaţă.

Realizarea integrării copiilor cu cerinţe educaţionale speciale încă din grădiniţă are darul de a asigura cele mai mari şanse de acces ulterior la viaţa comunităţii.

Pe lângă criteriul vârstă, un element nu mai puţin important care trebuie avut în vedere îl reprezintă tipul şi nivelul deficienţei. Astfel, copiii cu handicap motor uşor sau cu o hipoacuzie se pot integra mult mai uşor în reţeaua învăţământului obişnuit decât cei cu deficienţe mintale. Aceasta nu înseamnă câtuşi

de puţin că o categorie sau alta de copii cu cerinţe educaţionale speciale trebuie să fie consideraţi neinstituţionalizaţi.

Important este ca ei să fie evaluaţi psihopedagogic şi medical în mod adecvat şi, pe baza concluziilor rezultate să se stabilească forma în cadrul căreia aceşti copii se pot dezvolta cel mai bine.

Atât educatoarele, cât şi părinţii trebuie să fie toleranţi cu privire la unii copii „diferiţi”, practica demonstrându-ne că, contactele interpersonale reduc prejudecăţile faţă de acesti copii „aparte”, ducând la rezultate pozitive.

Pentru educatoare este o adevărată provocare stimularea toleranţei copiilor şi acceptarea necondiţionată a diversităţii într-un grup. Ele trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene.

Rezultatele nu sunt imediate, apar după intervale de timp, după un exerciţiu asiduu, şi au ca puncte tari automatisme întreţinute de activităti educative cu teme bine conturate, având la bază obiective precizate clar şi accesibile copiilor preşcolari.

Integrarea, desigur, nu se poate accepta ca formulă obligatorie şi nu este benefică pentru toţi copiii cu cerinţe educaţionale speciale. Ea se prezintă ca alternativă, alături de alte posibilităţi, dar nicidecum o formă care să înlocuiască integral sistemul de învăţământ special desfăşurat în unităţile şcolare de profil.

În fond, prin integrarea copiilor cu cerinţe educaţionale speciale în sistemul şcolii de masă se urmăreşte recuperarea, „valorificarea la maxim a individului”, cu dezvoltarea atât a calităţilor fizice cât şi psihice, formarea unor comportamente adecvate, formarea simţului de responsabilitate şi de autoconducere, formarea capacităţii de a aprecia şi de a prevedea situaţii viitoare.

Recuperarea copiilor cu cerinţe educaţionale speciale prin integrarea lor în sistemul şcolii de masă, atrage după sine o nouă proiectare a activităţii didactice. Din aceste considerente apreciem că, acele cadre didactice care au în colectivul clasei copii cu cerinţe educaţionale speciale, să aibă în vedere pe lângă principiile didactice tradiţionale şi principii didactice specifice şcolii speciale:

- tratarea diferenţiată a copiilor ce merge până la individualizare;
- îmbinarea metodelor intuitive cu cele abstracte, extinderea organizării intuitive a procesului de învăţare;
- orientarea corectiv compensatorie a procesului de învăţământ.

Este important ca proiectarea activităţii didactice:

- să realizeze o pregătire temeinică şi completă a paşilor de învăţare, în aşa fel încât să se prevină regresul şi eşecul în învăţare;

- să realizeze revenirea periodică şi în contexte diferite a cunoştinţelor în vederea asigurării consolidării temeinice a fiecărei achiziţii cognitive;
- să realizeze imbinarea strategiilor deductive cu cele inductive;
- să realizeze îmbinarea elementelor activităţii ludice cu cele operaţionale;
- să realizeze caracterul operational al informaţiilor vehiculate.

Metodele activ-participative utilizate în practica instructiv-educativă permit copilului satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal şi în colaborare cu colegii. Aceste metode stimulează interesul pentru cunoaştere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a copiilor.

În contextul educaţiei integrate, aceste metode stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperare. Sunt favorizate astfel cunoaşterea reciprocă dintre copii, înţelegerea şi acceptarea reciprocă, precum şi integrarea copiilor cu cerinţe educative speciale în colectivul de copii.

Aplicarea metodelor de învăţare prin cooperare evidenţiază o serie de rezultate dintre care putem amintii:

- creşterea motivaţiei copiilor pentru activitatea de învăţare;
- încrederea în sine pentru acceptarea de sine;
- atitudinea pozitivă faţă de activităţile desfăşurate şi de conţinutul acestora;
- relaţii mai bune între copii indiferent de capacitatea intelectuală şi fizică, clasă socială, apartenţă etnică sau culturală;
- capacitatea de a percepe o situaţie, un eveniment sau o serie de obiecte şi fenomene;
- dezvoltarea capacităţii de adaptare la situaţii noi, creşterea capacităţii de efort.

Practica a demonstrat faptul că aceşti copii cu cerinţe educaţionale speciale nu sunt marginalizaţi de către ceilalţi copii şi nici nu fac obiectul unor aprecieri defavorabile vizavi de deficiența lor. Din contră, ei sunt aproape permanent sprijiniţi de preşcolarii normali, iar împreună şi sub directa orientare a educatoarelor îşi dezvoltă abilităţi corespunzătoare vârstei.

Dacă în cazul preşcolarilor cu alte dizabilităţi, integrarea se produce relativ uşor, nu acelaşi lucru putem afirma în cazul copiilor hipoacuzici. La aceştia integrarea se face cu mai multă dificultate, lucru datorat în special imposibilităţii desfăşurării comunicării între participanţi la un nivel acceptabil, atunci când se găsesc în cadrul unei activităţi comune.

Pe măsura atenuării şi chiar a eliminării dificultăţilor de comunicare, integrarea copiilor cu cerinţe educaţionale speciale în grădiniţă se realizează fără a mai exista probleme deosebite.

Programul lor zilnic nu diferă prea mult de cel al copiilor normali şi în plus majoritatea activităţilor le desfăşoară alături de ceilalţi copii.

Grădiniţa, prin ansambul activităţilor instructive-educative desfăşurate cu copiii, aduce mari contribuţii în sprijinul dezvoltării personalităţii fiecărui copil, în măsura în care educatoarea reuşeşte să cunoască trăsăturile psihofizice individuale ale copiilor şi să îmbine fericit tratarea individuală diferenţiată cu activitatea educativă frontală.

Ca activitate de bază în grădiniţă, jocul constituie pentru copiii cu cerinţe educative speciale, forma cea mai eficientă de socializare, de recuperare. În cadrul jocurilor, barierele de orice natură dintre copii dispar, aici copilul cu cerinţe educative speciale reuşeşte să-şi depăşească neputinţele şi frustrările.

În timpul jocurilor şi activităţilor alese se naşte un mediu educaţional în care fiecare îl acceptă pe celălalt aşa cum este şi aşa cum se poate exprima, creându-se un spaţiu de convieţuire caracterizat prin acceptare, toleranţă şi diversitate.

De asemenea, etapa jocurilor şi activităţilor alese de copii şi educatoare oferă posibilitatea tratării individualizate a copiilor integrați, reușind ca în această etapă din programul zilei, educatoarea să poată lucra cu aceşti copii, în vederea recuperării deprinderilor şi capacităţilor nerealizate în activitătile frontale. Ele oferă cadrul propice îmbogăţirii experienţelor senzoriale ale copiilor, ceea ce conduce la un real câştig atât pentru copilul normal cât şi pentru cel cu dizabilităţi. Primul poate fi ajutat să depăşească planul aparenţelor şi al experienţelor imediate spre a pătrunde cât mai adânc în natura lucrurilor, iar cel de-al doilea poate ajunge prin aceste jocuri la un nou tip de joc, jocul-învăţare, aceasta constituind o formă mai evoluată de acţiune.

Jocurile şi activităţile alese oferă din plin condiţiile unei reuşite din partea copilului deficient, aici el putându-şi alege să se joace sau să lucreze ceea ce îi place, ceea ce poate, ceea ce-i va asigura în mai mare măsură succesul. La rândul său succesul îi va asigura aprecierea colegilor, a educatoarei şi de aici posibilitatea formării unei imagini de sine pozitive, lucru foarte important în demersurile ulterioare ale procesului de integrare a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale în grădiniţele aparţinând învăţământului de masă.

Este unanim recunoscut faptul că aceşti copii obosesc mai repede în activităţi, că nu prea au răbdare şi se plictisesc. Dar atunci când activitatea este interesantă şi atractivă pentru copil, oboseala şi plictiseala se manifestă în mai mică măsură.

Bibliografie:

1. Traian Vrăşmaş, Şcoala şi educaţia pentru toţi, Editura Miniped, Bucureşti, 2004.
2. Revista Învăţământul Preşcolar, nr. 1/2007,
3. Revista Învăţământul Preşcolar, nr. 3-4/2006,
4. Thomas Weihs, Să-i ajutăm iubindu-i, Editura Humanitas, Bucureşti, 1992.

CUNOAŞTEREA ŞI TRATAREA DIFERENŢIATĂ A PREŞCOLARILOR ÎN VEDEREA ADAPTĂRII ACESTORA CU UŞURINŢĂ LA VIAŢA ŞI ACTIVITATEA ŞCOLARĂ

Prof. înv. preșcolar MORAR ROXANA GEORGETA,
Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 3 Bistrița, jud. BN

„Inteligenţa şcolară” de care depinde în mare măsură succesul la învăţătură şi care, în concepţia lui Jean Piaget, desemnează echilibrul dinamic dintre asimilarea cerinţelor şcolare şi acomodarea la acestea (exprimând deci gradul de adaptare a copilului la activitatea de tip şcolar) nu poate fi structurată ca atare înainte de intrarea copilului în mediul școlar. Prin activităţile ce se desfăşoară zilnic în grădiniţă se poate avansa mult în direcţia respectivă. Experienţa anilor la catedră mi-a dovedit că, fără o foarte bună cunoaştere a copilului, activitatea educativă nu are nici o eficienţă.

Cunoaşterea şi respectarea particularităţilor de vârstă şi individuale este un principiu al educaţiei care permite nuanţarea influenţelor educative, a metodelor şi procedeelor întrebuinţate, face posibilă tratarea individuală prin care sporeşte eficienţa muncii educative. Vârsta la care copilul soseşte în pragul grădiniţei obişnuim s-o măsurăm cronologic. Desigur, la prima vedere copiii ne par foarte asemănători, dar în realitate ei sunt foarte diferiţi. Şi pentru că în lucrarea de faţă ne referim la preşcolarii din grupa mare-pregătitoare, vom relata câteva observaţii făcute pe parcursul anilor.

Deşi copiii trebuie să frecventeze grădiniţa de la 3 ani, sunt unii care vin numai la vârsta de 4 sau chiar 5 ani. Un astfel de copil nu se manifestă în aceeaşi măsură ca unul care a frecventat grădiniţa de la 3 ani: plânge, este pasiv, se sustrage de la unele activităţi. De aceea, în atenţia mea a fost cunoaşterea individualităţii fiecărui copil. Am căutat să-i cunosc familia din care provine, climatul educativ care predomină acolo. Din conversațiile cu părinții copiilor relevă două categorii în relaţia familie-copil: unii părinţi sunt foarte preocupaţi de educaţia copiilor lor şi se străduiesc să le asigure şi ei o pregătire intelectuală: le spun poveşti, poezii, le cumpără cărţi, jocuri educative, calculator, combină muzicală etc. În timp ce alţii nu au aceleaşi preocupări, din cauza indiferenţei, a neînţelegerilor în familie, a condiţiilor grele materiale cauzate de lipsa unui loc de muncă al părinţilor etc.

Toate acestea au consecinţe comportamentale asupra copiilor în grădiniţă: unii au un bagaj relativ bogat de noţiuni, trăsături de personalitate pozitive (sinceritate, hărnicie, receptivitate faţă de cerinţele educatoarei, ale colegilor etc) în timp ce alţii au un orizont cultural limitat, se sustrag de la cerinţele educatoarei etc.

De aceea, încă de la primirea copiilor în grădiniţă am fost preocupată de cunoaşterea reală a individualităţii copiilor cu care lucrez, notând constatările în Caietul de observaţii.

Dacă în familie există un anumit tip de relaţii între părinţi şi copii, generate de raporturile familiale existente, la grădiniţă situaţia este alta. Relaţia educatoare-preşcolar diferă total de relaţia părinte-copil, este generată de regimul disciplinar care se impune a fi respectat în grădiniţă şi de colectivul de preşcolari, cu mult mai numeros decât membrii unei familii. Întotdeauna m-am străduit să-mi apropii fiecare copil, să-i tratez în raport cu trăsăturile individuale, pentru ca fiecare să se simtă ca acasă în familie.

În câteva exemple concrete voi evidenţia metodele şi procedeele folosite cu eficienţă în activitatea mea la grupă.

I.C. un copil singur la părinţi, are condiţii materiale bune şi o atmosferă prielnică unei educaţii sănătoase. Fiind foarte sensibil la factorii climatici, a venit în grădiniţă doar la 5 ani. Noi ştim că mâna mamei asigură câmpul de încredere şi siguranţă al copilului. Prefera să nu se apropie nimeni de el, nu lăsa pe mama lui de mână, a început să ţipe etc. La un asemenea comportament, nu rareori chiar şi ochii mamei se umezesc. Am explicat mamei că trebuie să reziste la plânsul lui, să o conving de dublul meu rol: de educatoare şi mamă în grădiniţă. Au început, printre lacrimi, discuţiile dintre mine şi copil: „*Tu ai o casă mare şi frumoasă ca şi grădiniţa noastră? Cu cine locuieşti, aşa-i că nu ai fraţi? Uite, aici băieţii şi fetiţele sunt fraţiorii tăi, iar eu te iubesc ca şi mămica, pentru că şi eu am un băiat care a crescut mare fiindcă a venit la grădiniţă şi s-a jucat cu copiii. Hai să construim casa ta din cuburi! Uite, M. e mămica, L. e tăticul şi amândoi au grijă de tine. Păpuşile acestea sunt fraţiorii tăi, poţi să ai tu grijă de ele să nu plângă? Uite, M. ştie să spună şi o poveste, sau o poezie, o ghicitoare! Tu ştii vreuna de acasă? Te ascultăm şi noi cu mare dragoste!”* Având asemenea discuţii, şi azi, şi mâine etc am început să ne obişnuim. Concluzia este: copiii care sunt singuri la părinţi şi li se oferă totul în familie, necesită să li se acorde foarte multă atenţie şi importanţă până se obişnuiesc în colectiv.

R.V. provine dintr-o familie cu trei copii şi cu probleme: condiţii materiale modeste, lipsa unui loc de muncă sigur pentru ambii părinţi, are şi defecte de vorbire, este foarte timid, în familie lipsesc jucăriile etc. La sosirea în grădiniţă el a fost impresionat de jucăriile văzute acolo. Am căutat să conving copiii să cedeze jucăriile ce le preferă, fără să le spun motivul. În timpul jocului am fost mereu în preajma lui, repetând cuvintele pe care le pronunţa mai greu. La fel şi în jocurile intelectuale „Repetă după mine”, „Spune ce-ai visat?” „Spune ce ştii despre ea?” a fost antrenat cu precădere. Fiind foarte timid în jocurile cu rol, dramatizări etc. i-am oferit un rol dinamic, încurajându-l mereu, chiar dacă la început a fost greu, l-am apreciat în faţa grupei pentru că este un copil cu voinţă şi foarte mult bun simţ. Drept urmare, R.V.

nu s-a mai izolat de copii, ci a cooperat cu aceştia, nu a mai prezentat o teamă nejustificată faţă de unele activităţi, ci s-a acomodat destul de bine, reuşind în clasa I să-şi însuşească suficiente cunoştinţe şi să aibă un comportament sănătos în colectivitate.

Unii dintre copii pot suferi de diferite ***afecțiuni fizice*** motiv pentru care ei nu pot da randamentul dorit la unele activităţi. Pe aceştia nu i-am supus la un efort deosebit, ci i-am antrenat treptat la activităţi, ca să-şi însuşească şi ei minimum de cunoştinţe necesare unui copil la integrarea în mediul şcolar. Indiferent la ce vârstă aceşti copii vin în grădiniţă, de foarte multe ori deranjează grupa şi activitatea, fiindcă nu-şi găsesc locul, sunt agresivi cu cei din jur, preferă să fie totul al lor în joc, vor să domine grupa, ei nu înţeleg că trebuie să respecte nişte reguli în cooperarea cu cei din jur etc. Astfel, ei sunt respinşi de ceilalţi copii şi nu înţeleg de ce se întâmplă acest lucru. De asemenea, manifestările agresive, faptul că se bat cu alţi copii, îi fac să fie neplăcuţi în ochii celorlalţi copii, astfel că nu de puţine ori ajung să fie singuri, părăsiţi de toţi. De aceea se spune că cei care au cel mai mult de suferit datorită comportamentului sunt chiar ei înşişi. Trebuie să aflăm de ce copilul se comportă aşa: fie că i s-a tolerat prea mult în familie, sau nu este o atmosferă caldă în familie, e posibil să fie peste nivelul grupei etc. Aflată în faţa unei asemenea situaţii, educatoarea trebuie să dea dovadă de calm cu aceşti copii, să fie tot timpul în preajma lor, fără să simtă că sunt urmăriţi, în jocurile cu rol să interpreteze un rol care necesită calm şi stăpânire de sine, să fie evidenţiaţi chiar dacă „din întâmplare” au făcut o faptă bună, tot timpul să aibă o preocupare şi o responsabilitate în grupă, să-l conştientizăm că trebuie să fie disciplinat pentru a fi iubit de cei din jur.

Exemplele ar putea continua, dar cele prezentate ne-au convins că personalitatea viitorului şcolar se formează în cadrul activităţilor pe care le desfăşurăm şi prin felul cum îşi îndeplineşte sarcinile ce-i revin în grădiniţă (să salute, să fie ordonat şi activ la lecţii etc). Desigur, fiecare copil este o individualitate proprie, fapt care m-a obligat să procedez cu tact pedagogic în tratarea individuală a fiecăruia, să aleg acele procedee educative potrivite individualităţii lui, deoarece aceeaşi metodă poate declanşa o reacţie diferită la diferiţi copii. În orice tip de activitate, trebuie să ţinem seama de „ce predăm, cum predăm şi cui predăm”, după cum spune Anatolie Chircev în „Psihologia preşcolarului”.

Bibliografie:

1. Chircev, Anatolie - ***Psihologia preşcolarului* – Manual pentru liceele pedagogice,** EDP, Bucureşti, 1979.

2. Alexandru, Julieta - ***Instrumente şi modele de activitate în sprijinul pregătirii preşcolarilor pentru integrarea în clasa I,*** EDP, Bucureşti, 1983.

3. Preda, Viorica - ***Ghidul metodologic şi aplicativ al educatoarei,*** Editura Eurodidact, Cluj – Napoca, 2006**.**

ŞCOALA INCLUZIVĂ, O ŞCOALĂ PENTRU FIECARE

Prof. înv. preşcolar LAZEA IONELA CAMELIA,
Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 3 Bistriţa, jud. BN

Datorită transformărilor sociale, pe plan mondial se impune un nou tip de pedagogie, o pedagogie „centrată pe elev”, pe „fiecare elev” pentru a ajuta la dezvoltarea personală a fiecăruia.

Şcoala cea mai potrivită este şcoala aleasă de copil şi de familia lui, este şcoala din comunitatea sa. Copilul este integrat atunci când participă la toate activităţile, după posibilităţile sale şi când curriculum-ul şcolar este adaptat fiecărui copil. Şcoala trebuie să înveţe să se adapteze la elev, aşa cum până acum elevul a fost nevoit să se adapteze şcolii. De aceea, în cadrul reformei şcolare, considerăm important să se schimbe nu atât structurile cât *atitudinile*, care schimbă oamenii.

Oamenii viitorului trebuie să îmbine umanul şi socialul cu economicul. De aceea, acum trebuie să investim în sfera personalului. Şcoala de azi trebuie să aibă în prim plan aspectul educaţional.

Într-o şcoală incluzivă întrebarea: „Cum trebuie să se schimbe acest elev pentru a face parte din clasă?” trebuie înlocuită cu întrebarea: „Cum trebuie noi să ne schimbăm pentru a asigura o participare deplină şi a copiilor cu cerinţe educative speciale?”

Orice copil se confruntă, la un moment dat, cu o situaţie specială care necesită o intervenţie personalizată. *Educaţia pentru toţi* poate să fie un mijloc de îmbunătăţire a educaţiei în general prin reconsiderarea sprijinului ce se acordă anumitor copii. Acest tip de educaţie porneşte de la premisa că orice copil este o persoană care învaţă într-un anumit ritm şi stil şi deci poate avea nevoie de un sprijin diferit. În Declaraţia de la Salamanca (1994) <educaţia pentru toţi> a fost definită ca acces la educaţie şi calitate a acesteia pentru toţi copiii.

Pentru a se adresa tuturor copiilor şi a deveni deschisă, flexibilă, adaptată şi orientată spre fiecare şi pentru toţi, educaţia trebuie sa presupună în practică o schimbare de optică şi anume o nouă orientare care pune accentul pe cooperare, parteneriat, învăţare socială şi valorizare a relaţiilor pozitive, umaniste în educaţie.

Educaţia pentru toţi corespunde în educaţia şcolară şcolii incluzive.

Şcoala incluzivă se referă, în sens restrâns, la integrarea/includerea tuturor copiilor, indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi deci de învăţare, într-o formă de învăţământ. În sens larg, ea înseamnă ca fiecare copil să fie sprijinit şi să se lucreze în beneficiul tuturora. Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare pentru că aduce cu sine: o experienţă, un stil de învăţare, un

model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

În practică se observă o serie de bariere în realizarea unei educaţii incluzive eficiente:

- Lipsa de informaţie şi de cooperare cu referire la integrarea copiilor cu deficienţe între inspectorii şi managerii din planul local;
- Lipsa de conștientizare a faptului că problema integrării este a întregului învăţământ nu numai a învăţământului special. Responsabilitatea este a sistemului şi a fiecărui individ în parte;
- Insuficienta informare a comunităţii şi în special a comunităţii şcolare;
- Copiii consideraţi drept *cazuri sociale* sunt în afara preocupărilor educative ale şcolii. De aici concluzia că nu există o percepţie reală a ceea ce este un copil cu deficienţe, uneori fiind incluşi în această categorie şi copiii din centrele de plasament (fără deficienţe) şi cei care urmează şcoala generală;
- Nu există un număr suficient de cadre didactice specializate;
- Părinţii copiilor din şcolile generale nu sunt pregătiţi pentru a înţelege dreptul tuturor copiilor la şcoală şi educaţie;
- Opiniile care consideră că „un copil cu cerinţe educative speciale este o sursă de conflict şi schimbă imaginea şcolii determinând exodul altor elevi”;
- Necunoaşterea noţiunilor de psihopedagogie specială induce, la nivelul cadrelor didactice, confuzii în înţelegerea tulburărilor comportamentale de cele mai multe ori asociate deficienţei;
- Atitudinea refractară a învăţământului special care se „autoconservă” şi nu realizează colaborarea cu comunitatea şi cu celelalte şcoli;
- Etichetarea, segregarea copiilor cu deficienţe în şcolile de masă – în mare parte datorată nepregătirii integrării şi nesusţinerii procesului cu măsuri de polularizare şi de informare la nivelul comunităţii;
- Profesorii nu au fost şi nu sunt pregătiţi suficient pentru integrare şi de aceea, mulţi sunt sceptici cu privire la perspectiva şcolară a copiilor cu CES. Ei consideră integrarea ca o „comandă socială” şi nu ca pe o dimensiune reală (şi naturală) a procesului didactic din şcoala generală;
- Schimbarea practicilor educative şi a celor de predare-învăţare este de multe ori considerată o dificultate şi conduce la ostilitatea unor cadre didactice;
- Lipsa de cunoştinţe şi abilităţi în direcţia adaptării curriculare şi a elaborării şi folosirii programelor individualizate;

- În şcolile unde există forme de sprijin se observă o limitare a integrării numai la nivel curricular şi nu se creează premisele unei integrări sociale şi societale, care, în fond, reprezintă finalitatea pe termen lung a procesului de integrare şcolară;
- Nu este bine cunoscut statutul profesorilor itineranţi şi de sprijin, nu se ştie exact care este maniera de lucru recomandată pentru aceştia;
- Copiii cu deficienţe sunt în general marginalizaţi în clasă. Există o diferenţă foarte mare între sarcinile lor de lucru şi cele ale celorlalţi copii;
- Nu s-au realizat la nivelul şcolilor programe de sensibilizare a profesorilor, a părinţilor, a elevilor.

O clasă incluzivă arată diferit tot timpul pentru că mediul este creat de orice interacţiune dintre profesori şi copii:

- Este un grup de copii care lucrează ceva, având pe cineva în preajmă pentru a-i ajuta;
- Este o clasă în care toată lumea zâmbeşte, copiii se implică în mod activ iar profesorul este încântat să fie acolo;
- Este o clasă în care învăţarea are loc uneori şi-n grupuri mici, copiii fiind un real ajutor şi suport unul pentru celălalt;
- Este o clasă în care este destul timp şi pentru interacţiuni sociale;
- Este o clasă în care interacţiunea este centrată pe individ;
- Este o clasă în care copiii sunt responsabili pentru crearea mediului ambiant; ei fac reguli proprii şi le urmează;
- Este o clasă în care copiii înţeleg că alţii lucrează ceva diferit;
- Este o clasă ce caută dincolo de clasă, în comunitate, resurse pentru a deprinde capacităţi noi.

Profesorul care crează un mediu incluziv ia în considerare următoarele aspecte:

- Să evalueze informal cunoştinţele de care elevul are nevoie;
- Să valorizeze interesele individuale ale elevilor şi să folosească motivaţia internă pentru a dezvolta priceperi necesare lor;
- Să aibă aşteptări adecvate de la *fiecare* elev, indiferent de capacitatea acestuia;
- Să realizeze că fiecare copil din clasă este responsabilitatea sa. Profesorii trebuie să înveţe cum să lucreze cu fiecare copil şi nu să presupună că altcineva le va spune cum să-i educe;
- Să cunoască o varietate de strategii instrucţionale şi să le folosească în mod efectiv adaptându-le nevoilor copiilor;

- Să lucreze în echipă cu părinţii şi psihopedagogul pentru a realiza ce nevoi are copilul şi să-i asigure cea mai atentă abordare;
- Să vadă în fiecare copil din clasă o oportunitate de a deveni un profesor mai bun şi nu o problemă cu care trebuie să se descurce sau să o rezolve altcineva.

Orice profesor care-şi centrează activitatea pe copil nu trebuie să uite că:

- ❖ fiecare copil este important pentru societate;
- ❖ fiecare copil are nevoi sociale;
- ❖ fiecare copil are tendinţe şi particularităţi specifice;
- ❖ fiecare copil este unic;
- ❖ diferiţi între ei, copiii sunt egali în drepturi.

Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună! În consecinţă, accentul şi prioritatea care se pun tot mai clar în abordarea conceptuală şi practică a educaţiei speciale – prin paradigma şcolii incluzive – evidenţiază cert că aceasta trebuie să fie tot mai mult şi o responsabilitate a şcolii obişnuite, lucru realizabil atunci când structurile sistemului sunt adecvate, când de la afirmaţia „şcoala pentru toţi” vom putea trece la practica „şcoala pentru fiecare”.

Bibliografie:

1. Cucoş, C., (2002), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi
2. Popovici, D.V., (1999), *Elemente de psihopedagogia integrării*, Editura Pro-Humanitas, Bucureşti
3. Preda, V., (2000), *Orientări teoretico-praxiologice în educaţia specială*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
4. Ungureanu, D., (2000), *Educaţia integrată şi şcoala incluzivă*, Editura de Vest, Timişoara
5. Vrăşmaş, T., (2004), *Şcoala şi educaţia pentru toţi*, Editura Miniped, Bucureşti

EGALITATE DE ȘANSE

Siteavu Jenica

Liceul Cobadin

Echitatea în educație este dreptul la un sistem educațional incluziv și corect, care să asigure accesul la o educație de înaltă calitate și să ofere oportunități de învățare personalizată, dezvoltare personală și socială.

Promovarea echităţii de la vârsta timpurie dezvoltă competenţele copiilor şi elimină disparităţile ulterioareînşcoală.

Provocările inechităţii educaţionale sunt prezente la nivel global în majoritatea ţărilor şi regiunilor, iar principalii indicatorii care măsoară excluderea sunt sărăcia sau nivelul educaţiei materne, urmaţi de locaţia geografică. Pe lângă aceşti indicatori, dimensiunile individuale ale inechităţii sunt etnia, limba, genul sau dizabilităţile copiilor, însă cel mai consecvent factor care afectează accesul la educaţia timpurie este sărăcia.

Calitatea în educaţia timpurie este realizată prin corelarea dimensiunilor de alfabetizare, bunăstare socială şi emoţională şi abilităţile cognitive, fără influenţa altor factori externi. Investițiile sociale, economice și culturale în această ramură a educației pot schimba viitorul celor marginalizați și discriminați prin asigurarea accesului și echității în educația timpurie.

Egalitatea de șanse este un concept des vehiculat. Există însă două aspecte ale acestuia care trebuie avute în vedere: la nivel formal, se vorbește despre egalitatea în drepturi a indivizilor – egalitate garantată prin Constituție, de multe ori însă este nevoie de un alt concept menit să asigure că toți cetățenii unei țări beneficiază de șanse egale pentru a-și putea atinge potențialul maxim. Aici intervine conceptul de egalitate de șanse pornind de la constatarea că societatea este formată din segmente diverse, cu poziții mai mult sau mai puțin favorizate de societate. Ideea de a asigura egalitatea de șanse pentru toți înseamnă crearea contextului necesar astfel încât și cei aparținând unor grupuri defavorizate să ajungă să beneficieze treptat de aceeași linie de start în competiția dintre indivizi.

Educaţia pentru toţi copiii este o cerinţă fermă şi clară a epocii noastre, determinată de nevoile acute ale timpului prezent. În filosofia lumii moderne materializată în politicile educaţionale, internaţionale şi naţionale, se caută răspuns la întrebări fireşti care doresc să exemplifice îngrijorarea faţă de viitorul lumii. Procesul educativ trebuie să se adreseze tuturor şi să se concentreze pe soluţii rapide şi adecvate la adaptarea faţă de diversitatea şi unicitatea umană.

Egalizarea șanselor sprijină toți copii, inclusiv pe cei cu CES, pentru a-și atinge standardele propuse de programul de educație, prin asigurarea accesului egal la curriculum, utilizarea adecvată a unor strategii de instruire, activități de învățare, materiale educaționale și mediul grupei.

Pentru un cadru didactic este un adevăr evident că fiecare copil este unic și nici un copil nu este identic cu altul. Sunt diferențe pe care le vedem cu ochiul liber și altele pe care le observăm mai greu sau avem nevoie de metode speciale ca să le evidențiem.Mai mult decât în orice perioadă de viață copiii la vârste mici sunt foarte diferiți. Împărțirea lor în grupuri de vârstă cronologică nu corespunde în fapt cu nivelul lor de dezvoltare. Așa cum este cunoscut fiecare copil se dezvoltă în ritmul și stilul său. Dezvoltarea este determinată de ereditatea biologică și de influența mediului, într-o combinație specifică fiecărui individ, dezvoltarea se realizează prin procesul de învățare. Învățarea presupune achiziții, adaptări succesive, reveniri, bariere și factori de facilitare, particularități.Abordarea copiilor la vârstele timpurii în funcție numai de vârsta cronologică poate să împiedice tratarea corectă individualizată și personalizată a copilului. Copiii sunt diferiți prin particularitățile de vârstă și prin particularitățile individuale.Chiar la aceeași vârstă unii sunt mai scunzi sau mai înalți; mai slabi sau mai grași, mai sensibili sau mai puternici, învață mai repede sau mai încet, etc. Putem spune că există multe diferențe date de particularitățile de vârstă, altele de trăsăturile lor fizice, de reacții emoționale, de temperament, de ritmul de dezvoltare, de stilul învățării, de preocupările predilecte, de aptitudini și de comportamente pe care și le manifestă fiecare.

Toate aceste diferențe se traduc în activitatea școlară, de aceea se impun și cerințe educative. Acest lucru este valabil pentru toți copiii, fie că sunt obișnuiți, fie de excepție, aflați la extremele superiorului și ale problemelor serioase ale dezvoltării (deficiențe, tulburări).

O educaţie timpurie de calitate porneşte de la cunoaşterea de către adulţi a modului în care copilul creşte, se dezvoltă şi învaţă. Cu cât îl vom cunoaşte mai bine cu atât vom fi mai realişti în aşteptările pe care le avem pentru copil şi cu atât vom şti mai bine cum să-l sprijinim în dezvoltarea lui pentru a-i asigura cele mai adecvate condiţii pentru a-şi împlini potenţialul.

Putem considera că un program de calitate în educația timpurie are multe din caracteristicile unui program incluziv, dar pentru a opera cu toate nevoile speciale este nevoie de competențe noi ale educatoarelor, de colaborare și de multe ori de sprijinul direct al altor profesioniști. Asigurarea calităţii serviciilor de educaţie timpurie depinde în cea mai mare măsură de calitatea pregătirii profesionale a cadrelor didactice care lucrează în serviciile de educaţie timpurie.

Concluzie

Un cadru didactic model ar trebui să dețină următoarele competențe**:**

- Competenţa psiho-pedagogică
- Competenţa psihosocială
- Competenţa morală
- Competenţa profesional-ştiinţifică

De ce este nevoie de toate aceste competențe? Pentru că profesia de educatoare este complexă şi necesită multă dăruire, profesionalism, timp, studiu, întrebări şi găsirea răspunsurilor.

Pentru atingerea standardelor de performanţă este nevoie de o pregătire profesională corespunzătoare, de o formare continuă şi nu sporadică, de o schimbare radicală a modului de abordare a activităţii didactice.

În misiunea sa cadrul didactic – în cazul nostru educatoarea, are în vedere toate aspectele pe care le reprezintă mediul educaţional, situaţiile didactice și egalitatea de șanse și nondiscriminarea în mediul școlar care în concepția mea este o provocare – ea trebuie să fie „*expert*” în procesul instructiv-educativ.

Bibliografie

Almășan B, Tomșa, Gh., (2021), Consiliere educațională, consiliere și orientare pentru carieră și consultanță școlară, Ed. Universitară, București

DAVID, Cezara, (coord.), 2020, Nediscriminarea în educație. O analiză a situației actuale din perspectiva nediscriminării în mai multe sectoare ale sistemului educațional românesc, Document realizat în cadrul proiectul PROGRES – Politici publice responsabile, Centrul de Resurse Juridice București.

Paun, E., Vrasmas, E., Almășan, B. (2020) , Educatia prin lentila echitatii. Competiție și cooperare în școală, Ed. Universității din București

Vrăsmaş, Ecaterina, coord., Gălbinașu, F., Almășan, B, Vrânceanu, G.N.,, (2016), Toolkit multimedia resursă pentru profesori, Editor FDP-RENINCO

Acceptare, incluziune si toleranta la prescolari

Prof. Inv. Presc. Benedic Maria Cristina
Scoala Gimnaziala „George Calinescu” onesti

Un principiu călăuzitor al educaţiei împotriva discriminării este că ea porneşte de la început – chiar de la intrarea celor mai mici copii în sistemul de învăţământ.

Copiii care sunt diferiţi de majoritate în vreun fel pot chiar încerca sentimente negative faţă de ei înşişi, dacă simt că deosebirea aceasta este percepută ca ceva „mai puţin normal“ sau „mai puţin bun“. De aceea, este important ca adulţii să aibă atitudini pozitive faţă de diferenţe, aşa încît, în loc să dezvolte sentimente negative, copiii să crească fiind conştienţi că şi oamenii care sunt diferiţi de ei sunt interesanţi, atractivi, sunt colegi de joacă plăcuţi etc.

Daca li se ofera imagini, povestiri şi informaţii despre tipuri diferite de oameni, copiii se obisnuiesc sa primească mesaje pozitive despre deosebiri, de timpuriu si isi formeaza propria opinie. Dar se subliniază importanþa gradinitei în socializarea copiilor, deoarece acestea sunt locul unde mulţi copii au prima întîlnire cu oameni din medii diferite. Ca adulţi care lucrează în domeniul educaţiei timpurii, avem toţi responsabilitatea să fim conştienţi în special de prejudecăţile şi credinţele pe care noi înşine le-am dezvoltat în timpul devenirii noastre. Avem responsabilitatea să înfruntăm ignoranţa şi prejudecata şi să ne asigurăm că prejudecăţile şi stereotipurile nu sunt transmise de la o generaţie la alta.

Prin educaţie putem dezvolta conştiinţa individului pentru ca de mic să fie pregătit să accepte drepturile şi valoarea individului cu diferite nevoi, indiferent de ce natură sunt acestea. În acest sens, conştiinţa copiilor, de la cea mai fragedă vîrstă trebuie formată şi dezvoltată învăţându-i pe cei mici că acceptarea copiilor “diferiţi”alături de toţi ceilalţi trebuie făcută nu de dragul lor în primul rînd şi nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acţiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui şi el la dezvoltarea comunităţii în care trăieşte.

Toţi copiii trebuie să înţeleagă că o persoană instruită are o şansă în plus pentru o viaţă mai bună, mai sănătoasă, cînd se va afla în situaţia de a lua propriile decizii şi a-şi decide drumul în viaţă. Educatorii şi părinţii trebuie să stimuleze toleranţa şi acceptarea faţă de persoanele cu CES, iar practica demonstrează că în grădiniţă contactele interpersonale reduc prejudecata faţă de astfel de copii prin diminuarea concentrării atenţiei asupra diferenţelor intergrupale şi creşterea atenţiei asupra relevării individualităţilor. Acestea se pot realiza prin atitudini deschise şi disponibilitate, printr-un pozitivism specific ce se cimentează cu voinţă şi convingere. Acceptarea necondiţionată a diversităţii într-un grup şi stimularea

toleranţei este o adevărată provocare pentru educatori, care cu măiestrie trebuie să identifice acel potenţial ascuns pe care îl are copilul cu cerinţe educative speciale şi să răspundă necesităţilor sale de dezvoltare.

Integraţi diversitatea în întreaga voastră activitate didactică. Încercaţi să integraţi mesaje pozitive despre diversitate în toate aspectele muncii Dvs. Nu supuneţi atenţiei subiecte de echitate doar la o activitate specială. Conceptul de a aprecia şi valoriza diversitatea este atît de important, încît trebuie să fie parte integrală a tot ceea ce intervine în instituţia preşcolară.

Copiii, majoritatea timpului lor liber şi nu numai, și-l petrec jucîndu-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-şi exprima propriile capacităţi. Prin joc, copilul capătă informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp. În timpul jocului, copilul vine în contact cu alţi copii sau cu adultul, astfel că jocul are un caracter social. Jocurile sociale sunt esenţiale pentru copiii cu deficienţe, întrucît le oferă şansa de a se juca cu alţi copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă şi comentează situaţiile de joc (loto, domino, table, cuburi, cărţi de joc etc.). În perioada de preşcolar jocul se desfăsoară mai ales în grup, asigurîndu-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu dizabilităţi trebuie să fie înscrişi la grădiniţă, alături de copiii sănătoşi. Copiii sunt curioşi, dar practici, astfel că ei vor accepta uşor un copil cu deficienţă fizică, care se deplasează în scaun cu rotile sau în cîrje. Ei sunt suficient de simpli şi deschişi pentru a accepta uşor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de preşcolar este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficienţe. La această vîrstă, socializarea se realizează uşor prin intermediul jucăriilor şi al echipamentelor de joc. Jocul de rol plasează copiii în ipostaze noi, tocmai pentru a-i ajuta să înţeleagă unele situaţii diferite, să se adapteze, să accepte şi să înţeleagă diferenţele de opinii dintre persoane. Interpretînd rolurile unor personaje comune (părinţi, copiii aflaţi în anumite situaţii) sau mai puţin obişnuite, conform experienţei lor, copiii vor înţelege mai bine propriul rol şi rolul celor din jur şi îşi vor putea dezvolta capacităţile empatice, gîndirea critică şi puterea de decizie. Jocul de rol evidenţiază modul corect sau incorect de comportare al unui sau altui copil. Astfel de jocuri pot fi: „De-a familia”, „La spital”, „La grădiniţă”, „La casa de copii”, „Astăzi eu sunt primar”, „Eu stabilesc reguli”, „În ospeţie la……..”, ș.a. Totuşi, trebuie să fim atenţi la unele probleme deosebite. Unii copii cu deficienţe au avut experiența neplăcută a spitalizării şi a separării de părinţi. De aceea, pot apărea reacţii intense, mai ales în primele zile de grădiniţă.

. Brainstorming-ul. Aplicaţi de mai multe ori această metodă, deoarece formează comportamentele creative prin exersarea gîndirii divergente, care solicită elaborarea unor noi soluţii personale pentru problemele identificate în diverse situaţii. În cazul în care în grupă apar incidente prin care se încearcă

îndepărtarea unui copil dintr-un grup sau o altă situaţie de aceeaşi natură, amintiţile copiilor regulile discutate despre drepturile fiecăruia, despre modul în care trebuie să ne comportăm unii cu alţii. Împărţiţi copiii în grupuri a cîte 3-4, cereţi să-şi spună ideile, să găsească soluţii pentru incidentul produs; acceptaţi toate ideile, părerile şi notaţi-le în lista de opinii, apoi citiţi-le pe rînd, analizaţi-le împreună, căutaţi soluţia cea mai bună pentru toţi. Ajutaţi copiii să-şi formuleze ideile şi soluţiile prin întrebări de genul:

• Ce aţi face dacă aţi fi în locul ..... ?
• Ce ştiţi despre ..... ?
• Ce l-aţi sfătui pe ..... ?
• Ce soluţii credeţi că aveţi..... ?
• Cum vă aşteptaţi să procedeze ..... ?
• De ce credeţi că a procedat aşa .....

Exerciţii pentru formarea unor valori. În cazul unor controverse solicitaţi copiilor conturarea unei opinii ferme care permite adoptarea de poziţii extreme. Să luăm ca exemplu poziţia: „Eu nu mă joc cu ţiganii/ cu copiii bolnavi, cu copii care nu pot vorbi! Aşa mi-a spus mama”. Cereţi copiilor să se aşeze de-o parte şi de alta a unei linii – cei care sunt de acord cu afirmaţia făcută de-o parte a liniei, cei care nu sunt de acord, de cealaltă parte a liniei. Fiecare subgrup format îşi vor expune punctul de vedere; pe parcurs, copiii îşi pot schimba grupul dacă se conving să-şi schimbe părerea, ideea pe care au avut-o la început. Cei care rămîn cu idei „extreme”, puneţi-i faţă în faţă pentru a-şi motiva disputa. După astfel de dispute deseori copiii îşi schimbă părerea din negativă în pozitivă. 6. Poveştile/Povestirile Personajele din poveşti şi basme dezvăluie copilului curajul, bunătatea, hărnicia, altruismul, prin opoziţie cu trăsăturile negative respective. Copiilor le plac poveştile, poeziile şi aderă afectiv la comportamentele pozitive ale eroilor preferaţi. Pentru dezvoltarea spiritului de compasiune şi solidaritate, despre persoane aflate în dificultate sau neajutate, se pot purta discuţii cu copiii după lecturarea unor povesti ca: “Fetiţa cu chibrituri”, „Hansel şi Gretel”„Puiul”, „Povestea ursului cafeniu” etc. Le putem cere copiilor să spună câteva idei despre: ce s-ar fi putut face pentru aceste personaje? ce ar face ei dacă ar întâlni o asemenea situaţie?; Se poate găsi un alt sfârşit al povestirii, la alegerea copiilor, acesta fiind redat de copii prin desen, în dramatizare şi în jocurile de rol ale copiilor. Căutaţi să dezvoltaţi spiritul de toleranţă şi empatie faţă de persoanele cu dizabilităţi, perceprea deosebirilor dintre oameni ca ceva pozitiv prin poveşti/povestiri.

Activităţile artistico-plastice au valenţe interesante pentru educaţia morală. Copiii învaţă să se bucure atunci când pregătesc un dar, să-l ofere politicos, să fie mîndri că participă cu forţe proprii la bucuria unui coleg sau prieten. • Învăţaţi copiii să deseneze/picteze cu ajutorul palmelor şi cereţi-le să coloreze

desenele. Apoi cereţi să deseneze copii şi nu doar unul, ci doi, trei copii şi să-i coloreze diferit, aşa cum sunt ei în lume. Solicitaţi desene cu copii în anumite situaţii (în cărucior, cu ochelari, etc). • Organizaţi expoziţii cu desenele lor, apreciaţi lucrările unde copiii sunt de toate culorile, cu ochelari, în cărucior, cu cîrje, se ţin de mînă, se află în natură, în alte împrejurări deosebite. Discutaţi pe marginea desenelor (Cum credeţi, copii aceştia se deosebesc de copiii obişnuiţi?, Prin ce? Cum îi putem ajuta?)

BIBLIOGRAFIE

1. *Acces la educaţie a copiilor cu cerinţe educative speciale,* Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti, Mai 2000

2. *METODE SI TEHNICI DE EVALUARE A COPIILOR CU CES,* Anca Maria, Editura, Presa Universitară Clujeana, 2007.

3. *Metode interactive de grup*, Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, Ed. Arves, Bucureşti, 2007.

4. Educaţia părinţilor, Strategii şi programe, E.D.P., Bunescu, G. , Alecu, G. , Badea, D. Bucureşti, 1997

5. *Cerinţele speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor, UNESCO*, 1993, versiunea în limba română cu sprijinul UNICEF, 1995.

INCLUZIUNEA SOCIALĂ ŞI ŞCOLARĂ A COPIILOR CU CERINŢE EDUCATIVE SPECIALE

BOZÎNTAN LUCIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BÂRSĂU DE SUS ,JUD.SATU MARE

În activitatea pe care o desfăşoară, omul este o fiinţă dependentă de ceilalţi. Are nevoie permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.

Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare.Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. .

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar si la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă.
Fiecare copil este unic, cu necesităţi diferite. Noi, adulţii, părinţi şi dascăli deopotrivă, încercăm să-i educăm, astfel încât să devină, la rândul lor, adulţi fericiţi, iubitori şi eficienţi. Însă există copii marginalizaţi, defavorizaţi şi/sau excluşi de la educaţie. Aceştia sunt cei pentru care educaţia incluzivă a devenit o şansă pentru o dezvoltare armonioasă.

Incluziunea presupune efortul de a asigura tuturor elevilor - de limbă şi cultură diferite, din familie diferite, cu orice probleme de sănătate, cu interese şi moduri de învăţare diferite - strategii de predare-învăţare adecvate şi individualizate, fără a stigmatiza sau a separa. Includerea îmbunătăţeşte procesul de învăţare pentru toţi elevii, cu şi fără nevoi speciale. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor.Noul tip de şcoală, cea

incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi.

.Fiecare copil este unic şi işi are propria sa valoare, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învăţare şcolară. Recunoaşterea drepturilor egale pentru toţi oamenii, în general şi pentru toţi copiii, în mod special, fără discriminare, subliniază faptul că nevoile fiecăruia sunt la fel de importante

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”,Iaşi, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintali”, Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de protecţie a grupurilor defavorizate”, Botoşani, Eidos, 1995;
4. Popescu, G., Pleşa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, Bucureşti, Pro Humanitate, 1998;

Metode de intervenţie în tulburările de comportament

Prof.înv.primar Atofanei Mariana
Școala Profesională ,,Gheorghe Burac” VlăsineștiJud. Botoșani

Există o serie de copii în sistemul educaţional care au tulburări de comportament.

Au fost încercate o serie de metode de intervenţie la aceşti copii, dintre care cea mai cunoscută este modelul controlului comportamental bazat pe teoria lui B.F.Skinner. Acesta credea că unii copii nu se nasc cu un comportament “rău”, ci îl învață ca răspuns la mediu. De aceea, ce a fost învăţat poate fi şi dezvăţat.

Există două cauze majore ale tulburărilor de comportament:

1. *Fiziologice*: copiii au o tulburare fiziologică ce determină disfuncţiile comportamentale.

Unii copii sunt bolnavi mintal datorită unui defect din naştere sau a unei traume cerebrale datorate unei boli sau unui accident.Aceştia au nevoie de consiliere şi de un plan de modificare comportamentală pentru a-şi controla comportamentul.

2. *De mediu* : comportamentul copilului este învăţat ca şi rezultat al comportamentului celorlalte persoane din mediu.

Fără îndoială, copiii cu tulburări de comportament pot fi obraznici, impertinenţi, agresivi sau chiar periculoşi.

De aceea este nevoie de foarte multă răbdare şi profesionalism în abordarea lor. Trebuie să ne amintim de ce se comportă aceşti copii astfel. Trebuie să nu luăm atacurile lor verbale în mod personal şi să ne amintim că noi reprezentăm autoritatea, iar ei nu respectă autoritatea şi nu au încredere în noi. Trebuie să le câştigăm încrederea în timp şi acest lucru durează.

Este important să fim consistenţi cu aceşti copii şi să creăm un mediu predictibil pentru ei. Structura este importantă pentru că de obicei mediul extraşcolar al acestor copii este foarte haotic. Dacă în şcoală creăm un mediu predictibil şi structurat, ei se pot relaxa.

Programele de control al comportamentului sunt eficiente,dar ele nu ar funcţiona dacă nu există acest ingredient esenţial, dacă învățătorul nu este interesat de elev, dacă nu crede în el, dacă nu îi pasă de ce se întâmplă cu acesta. In acelaşi timp elevului trebuie să-i pese, să creadă în învăţător şi să-l intereseze să se schimbe. Dacă acest tip de relaţie este stabilit, atunci modificarea comportamentală poate avea loc.

Unul din darurile cele mai de preţ pe care le putem avea este capacitatea de a face haz de necaz. Multe probleme pot fi evitate prin apelul la umor chiar şi într-o clasă cu copii cu tulburări de comportament. Dacă învăţătorul are un dezvoltat simţ al umorului, acesta îi poate învăţa pe elevi să se amuze de diverse situaţii din viaţa de zi cu zi, în loc să ia totul prea în serios.

Ca şi învăţători, avem un rol foarte important în viaţa unui elev, ca un adult care îi înţelege, căruia îi pasă de ei şi doreşte ca ei să aibă succes. Noi suntem cu ei 4-5 ore pe zi, 5 zile pe săptămână, pentru o perioada de aproximativ 8 luni si jumătate. Aceasta ne oferă o oportunitate importantă de a influenţa viaţa lor, de a-i schimba uneori mai mult decât o poate face orice adult.

Un învăţător care este interesat de elevi şi care este apreciat de aceştia poate usor să ajungă la epuizare dacă nu este atent. Câteva cauze ale burn-out-ului sunt: pierderea profesionalismului, implicarea prea mare în problemele elevilor, a lăsa munca să interfereze prea mult cu viaţa personală şi cu părerea altor cadre didactice şi administrative.

a) <u>Pierderea profesionalismului</u>

Uneori învăţătorul poate să iasă din rolul său de cadru didactic/autoritate şi să ia atacurile verbale ale elevilor personal. Acest lucru se poate întâmpla uşor pentru că aceşti elevi au intenţia de a te face să te simţi atacat de multe ori. Dacă ei ne pot face să ne comportăm ca un egal de-al lor, ei au senzaţia că deţin controlul şi că noi nu avem dreptul să le spunem ce să facă şi ce nu. Atacurile zilnice, înjurăturile şi ameninţările frecvente pot epuiza pe oricine. De aceea este bine să se apeleze la consilierul şcolar pentru ca aceste probleme să fie discutate. Pe lângă acest lucru este important să reţinem că aceşti copii au probleme, iar agresivitatea lor este direcţionată spre autoritatea pe care o reprezentăm noi ca învăţători şi nu spre persoana noastră în particular.

b) <u>A te implica prea mult</u>

Este foarte uşor să se ajungă la o astfel de situaţie pentru un profesor/învăţător care este dedicat soluţionării problemelor acestor copii. Este dificil pentru un învăţător care de ani de zile a incercat să “salveze” un copil, să-l vadă “eşuând” în final, ajungând la probleme cu poliţia sau la exmatriculare. Este important să reţinem că vom reuşi cu unii elevi, pe când pe alţii nu-i vom putea ajuta şi, indiferent ce vom face, nu vom reuşi să-i schimbăm, ba chiar s-ar putea ca ei să ajungă într-o situaţie chiar mai rea decât sunt în prezent. Este important să ne ancorăm în succesele pe care le-am înregistrat şi nu în eşecuri.

c) <u>Munca şi viaţa personală</u>

Munca de învăţător poate interfera cu viaţa personală în cel puţin câteva moduri:

- Sentimentul că trebuie să controlăm mereu situaţiile.

- Revărsarea frustrărilor şi furiei pe propria familie.
- Tratarea propriilor copii ca şi când ar avea şi ei tulburări de comportament.
- Controlul situaţiei

  Una dintre cele mai importante realizări într-o clasă de elevi cu tulburări de comportament este aceea de a menţine controlul asupra situaţiei in condiţiile în care ei încearcă mereu să saboteze acest lucru. Dar atunci când părăsim şcoala, partenerul de viaţă s-ar putea să aibă dificultăţi dacă menţinem această atitudine şi în familie. Poate mulţi dintre noi am auzit fraza “Nu mai eşti la şcoală!”, de la familie, prieteni. Este important să putem lăsa “nevoia de control” deoparte atunci când plecăm din şcoala.
- Revărsarea furiei şi frustrării pe alţii

  Este destul de dificil să lucrezi cu elevi care te rănesc şi te frustrează prin înjurături şi insulte în fiecare zi. Chiar dacă încercăm să ne menţinem profesionalismul, se poate să avem din când în când senzaţia că “toată lumea este împotriva noastră”. Acest sentiment ne rămâne de multe ori şi după ce ajungem acasă şi, de altfel, nici nu este aşa de uşor să-ţi reprimi toate frustrările când ajungi acasă, dupa ce în fiecare zi ai de-a face cu aceşti copii. O sugestie ar fi petrecerea a cel puţin o jumătate de oră fără familie, înainte de a ajunge acasă, pentru a reuşi să ne comutăm atenţia de la problemele de la şcoală.

  Pentru a diminua comportamentul agresiv, se impun şi alte ***măsuri***:

  -sistemul pedepselor si recompenselor – Goldstein - (trebuie să se aplice imediat după ce acţiunea a avut loc, să fie clar motivată şi să fie semnificativă pentru elevi);

  -utilizarea efectului de catharsis - Freud – (adică reducerea tensiunii emoţionale prin descărcări manifestate pe canale acceptate social. Cu alte cuvinte, descărcarea pornirilor agresive prin acţiuni substitutive, sport, teatru);

  -antrenamentul empatic – Norma Feshback – (se poate realiza prin intermediul unor jocuri de rol între elevi, urmate de repetarea acestora, dar cu schimbarea rolurilor între parteneri);

  -coabitarea - mijloc de reducere a comportamentului agresiv (organizarea unui concurs pe clase);

  -învaţarea socială – Bandura –(importante sunt modelele sociale cu care copilul vine în contact şi pe care tinde să le imite: din familie, din colectivul clasei, din mass-media şi din grupul de prieteni);

  In concluzie, rolul nostru este de a-i învăţa pe elevi noi comportamente de răspuns la mediul şcolar, să-i învăţăm că deşi comportamentul lor s-ar putea să funcţioneze acasă, acesta nu este acceptabil la şcoală şi trebuie să şi-l modifice.

“ O ŞCOALĂ CA AFARĂ”
O VIZIUNE PENTRU EDUCAŢIA VIITORULUI

Propunător: prof. **Mada Claudia-Ioana**
Şcoala Gimnazială “Dacia”, Oradea

Mereu am aspirat spre o educaţie mai liberă, mai conectată cu realitatea vieţii şi mai mereu am dat ca şi exemple şcolile de “afară”. Învăţarea experienţială, dezvoltarea personală, colaborarea între elevi-profesori-părinţi sunt doar câteva principii fundamentale ale unei astfel de şcoli.

Diversitatea este o caracteristică a lumii contemporane, ea fiind reflectată şi în mediul educaţional. Rolul şcolii este acela de a valorifica această diversitate ca pe o oportunitate de dezvoltare pentru elevi.

Modernizare metodelor de predare şi învăţare

- Implementarea de strategii didactice centrate pe elev şi interactive, care să încurajeze creativitatea, gândirea critică; Strategiile interactive permit elevilor să se implice activ în procesul de învățare și să își exprime opiniile;
- Utilizarea resurselor digitale dar şi a platformelor online, cu scopul de a facilita învăţarea;
- Încurajarea diversităţii în sala de clasă precum şi promovarea unei atmosfere de respect reciproc.

- **Deschiderea către o educaţie mai incluzivă şi mai conectată la realitate**

- Crearea unui climat școlar incluziv, dezvolarea respectului pentru diferenţe sunt esnţiale în procesul instructiv- educativ. Toți elevii trebuie să se simtă respectați și apreciați, indiferent de diversitatea culturală, etnică, religioasă, etc.

- Adaptarea curriculumului la nevoile individuale ale elevilor**.** Curriculumul trebuie să fie flexibil și să ia în considerare diversitatea elevilor.

- Programele educaţionale trebuie să fie relevante pentru piaţa muncii şi pentru provocările secolului în care suntem;

- Comunitatea ar trebui implicată activ în viaţa şcolii, poate şi prin organizarea de proiecte cu impact social;

-Promovarea schimbului de experienţă cu elevii din alte ţări, prin mobilităţile internaţionale. Organizarea de activități extracurriculare poate contribui la dezvoltarea toleranței și a respectului pentru diversitate;

- **Schimbarea valorilor şi a mentalităţii în sistemul educaţional**

- Accentul nu ar trebui să mai fie pus pe memorare sau reproducerea informaţiei ci pe înţelegerea şi aplicarea practică a cunoştinţelor;

- Elevii trebuie pregătiţi pentru o viaţă de succes, astfel trebuie să le dezvoltăm abilităţile de comunicare, colaborare şi rezolvare a problemelor.-.

Cheia schimbării este educația prin diversitate, incluziune și toleranță. Ne dorim o şcoală modernă, trebuie să schimbăm abordarea. Trebuie să ne dăm şi să le dăm copiilor noştri o şansă la o viață armonioasă într-o societate multiculturală, caracterizată de respect reciproc și apreciere a diferențelor.

Bibliografie:

1. **Elena Simona Ionescu**- „ Diversitatea în educaţie: o abordare interdisciplinară”
2. **Mihaela Popescu**- „Educaţie interculturală: ghid pentru profesori
3. **Alois Gherguţ**- „ Educaţia incluzivă”

DIVERSITATEA CULTURALĂ LA COPIII PREȘCOLARI

MOSCAL CORINA
prof. înv. preșc, Grăd. P.P. PITICOT, ARAD

Conceptul de diversitate culturală face referire la un proces dinamic de schimburi, de dialog, de negociere între grupuri, precum şi de identificare a unui limbaj comun şi a unui spaţiu comun, şi pune accentul pe interacţiunea dintre grupurile percepute ca distincte în societate. Acceptarea diversităţii culturilor conduce la acceptarea ideii de coexistenţă a mai multor culturi, la adoptarea, ca politică de gestionare a diversităţii, a multiculturalismului. Conştiinţa deţinerii unei anumite culturi implică însă, cel puţin indirect, raportarea la o altă cultură faţă de care individul se delimitează.

In declaratia universală privind diversitatea culturală adoptata de UNESCO in 2001, cultura este definita ca ,,ansamblu de elemente distinctive, de ordin spiritual, material, intelectual si emotional ale unei societati sau grup social, ce include, pe langă artă şi literatură, stiluri de viaţă, moduri de convietuire, sisteme de valori, tradiţii si credinţe”. Dorinţa de progres a demonstrat că se poate depăşi bariera culturală. Economia se mulează pe diversitatea culturală, împrumută şi preia trăsături, se uniformizează cu instituţiile dintr-un spaţiu.

Coexistenţa mai multor culturi în acelaşi spaţiu a dat naştere unui set de concepte înrudite: *multicultural, intercultural, precum şi multiculturalism, interculturalitate*. Caracterul intercultural al unui fapt este tocmai accentul pe relaţia reciprocă dintre elementele constitutive ale schimburilor. Acceptarea diversităţii culturilor conduce la acceptarea ideii de coexistenţă a mai multor culturi, la adoptarea, ca politică de gestionare a diversităţii, a multiculturalismului.

Vârsta unui copil este unul dintre cei mai importanți factori de laut în considerare pentru a începe o discuție cu privire la orice subiect care scoate în evidenţă faptul că oamenii sunt diferiţi. Cel mai important lucru de a păstra în minte este că niciodată nu este prea devreme sau prea târziu, pentru a vorbi cu copiii despre respectarea diversității. In învăţământul preşcolar este esențial să se cunoască următoarele stadii de dezvoltare atunci când abordează problema de diversităţii cu copiii.

Aproape de vărsta de **2 ani**, copiii încep să observe aspectele fizice ale identității, copiii devin tot mai conștienți de sex. Aceasta este urmată de curiozitatea cu privire la culoarea pielii, culoarea părului si textura, forma ochilor si culoarea, precum și alte atribute fizice. Conștientizarea de handicap tinde să vină mai târziu. Incepând cu vârsta de **3 ani** ei încep să recunoască diferențele etnice, observând că copiii manâncă alimente diferite și sărbătorile sunt diferite sau, invers, nu sărbătoresc. Pe măsură ce începe să

observe diferențele, copiii pot da semne de frică sau disconfort. Ei nu au instrumentele necesare să-şi exprime trăirile lor, ei pot evita sau ignora un copil pe care îl percep a fi diferit. După **4 ani** începe să extindă observațiile și să caute explicații pentru aceste diferențe. El pune întrebări despre cum au ajuns anumite persoane să fie altfel decât ei sau de ce ei sunt altfel decât ceilalți. Începând cu vârsta de **5 ani** încep să-şi construiască o identitate de grup etnic, precum și o identitate individuală. Ei pot explora mai mult gama de diferențe în cadrul și între grupuri rasiale și etnice, precum și gama de similitudini între grupuri. Ei pot începe acum să înțeleagă explicații științifice pentru diferențele de culoare a pielii, textura parului, si forma ochilor. Ei acceptă utilizarea de categorii și caută să știe unde se potrivesc.

Mediul de dezvoltare al unui copil (precum și ceea ce este absent) oferă informații importante despre cine și cum este (nu este) el. Prin urmare, ar trebui să se facă toate eforturile pentru a crea un cadru bogat în posibilități pentru explorarea diversității culturale. Pentru aceasta se recomandă decorarea spaţiilor cu obiecte realizate dintr-o varietate de materiale aparţinând unor culturi diferite, redarea muzicii cu texte din limbi diferite și relizarea de jocuri din întreaga lume. Pot fi demarate proiecte de artă care introduc diverse tradiții culturale. Dansuri populare și povestiri sunt două modalități eficiente mai ales de a introduce copiii în tainele altor culturi. Crearea unui mediu bogat în posibilități pentru explorarea diversității, încurajarea copiilor în dezvoltarea ideilor despre ei înșiși și despre alții creează condițiile în care copiii inițiază conversații despre diferențele existente şi oferă adulţilor cadrul pentru introducerea activităților cu privire la diversitate.

Un ultim factor care poate interveni în mod crucial în educaţia interculturală sunt **părinţii**. Aceştia joacă un rol determinant în generarea credinţelor şi a atitudinilor copiilor, şi ca atare pot influenţa – pozitiv sau negativ – deprinderile pe care elevul şi le însuşeşte în cursurile de educaţie interculturală. Stereotipurile părinţilor sunt transmisibile la copii, şi se pot dovedi greu de înlăturat atunci când, odată dărâmate în cadrul cursurilor de educaţie interculturală, sunt reinstaurate în mediul familial. Poate apărea atunci conflictul intern al elevului care primeşte acasă un set de orientări şi de criterii de evaluare a realităţii înconjurătoare, iar şcoala şi cursurile de educaţie interculturală încearcă să dezrădăcineze tocmai aceste imagini şi stereotipuri primite.

Toţi factorii trecuţi în revistă sunt supuşi influenţelor din mediul social din care fac parte.

Este greşit sa credem ca formarea cadrelor didactice în legătură cu discriminarea, segregarea, şi alte tematici conexe este necesara numai în instituţiile în care învaţă copii de etnii diferite. Este bine ca toţi copiii să vină în contact şi să cunoască şi aspecte legate de alte culturi,

Diversitatea culturală în grădiniță

Societatea noastră devine din ce în ce mai complexă. Explozia circulaţiei oamenilor şi a ideilor, multiplicarea contactelor, dispariţia frontierelor sunt realităţi evidente. Trebuie să învăţăm modalităţi de convieţuire în această pluralitate a culturilor. Trebuie să acceptăm interacţiunea socială, să recunoaştem, să acceptăm şi să preţuim diferenţele:

“Dumnezeul tau este evreu./Masina pe care o ai este japoneza ./Pizza este italiana,/Iar couscous-ul este algerian./Democratia pe care o practici este greceasca./Cafeaua este braziliana,Ceasul iti este elvetian./Camasa este indiana ./Radioul tau este coreean./Vacanţele tale sunt turcesti, tunisiene sau marocane,/Cifrele tale sunt arabe,/Scriitura iţi este latină,/Si…îi reprosezi vecinului tau ca este strain.”

În realitatea zilnică din grădiniţă, se poate porni de la o afirmaţie de bază: diferenţele dintre copii, culturi şi comportamentele lor sunt firești. Copiii sunt egali nu pentru că ar fi toţi la fel, ci pentru că sunt diferiţi. De aceea, ei nu trebuie să fie forţaţi să devină copii ale unui model predefinit din perspectiva unei optici dominate de stereotipuri şi prejudecăţi culturale, purtate de adulţi. Pentru a şti cine este, copilul trebuie să ştie cine i-au fost strămoşii, să-şi cunoască portul, obiceiurile tradiţiile, muzica populară şi dansul. Cunoscându-le, va înţelege că prezentul este valoros împreună cu trecutul, toate acestea nu trebuie să dispară, iar noi, dascălii şi copiii trebuie să fim păstrătorii şi continuatorii acestora, purtând un contact direct, permanent cu izvoarele folclorului şi mai mult, să trăim în prietenie şi armonie alături de conaţionalii nostrii dar şi sa avem conştiinţa existenţei altor naţii.

Munca cu preşcolarii se continuă şi în rândul părinţilor, subliniind faptul că grădiniţa, şcoala în general, se călăuzeşte pe principii precum egalitatea sau complementaritatea valorilor, exploatează diferenţele spirituale şi valorile locale. Deschiderea spaţiului grădiniţei către comunitate şi specificul ei se face prin organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural în scopul egalizării şanselor de afirmare. În grădiniţă, familiarizarea copiilor cu elemente din alte culturi decât cea în care s-au născut, se face prin multiple tipuri de activităţi:

- Initiere în limba … (engleză),
- Confectionre de steaguri,
- Mâncarea specifica a … (preparare/degustare),
- Jocurile si jucăriile copiilor din … – activitate practică,
- Cum arata casa unui … – lecturi după imagini,
- Cum se salută copiii din… – joc didactic,
- Infaţişarea copiilor din … (diferite culturi sau zone ale globului),
- Spectacole interculturale,

- Vizite. (in comunităti apartinând unei anumite culturi, la muzee),
- Vizionare de filme,
- Parteneriate,
- Vizionare de fotografii ce reflecta activităţile desfăşurate de populaţiile diferitelor culturi,
- Prezentarea unor produse culturale (obiecte, obiceiuri, alimente, imbracaminte, unelte, sarbatori traditionale, ocupatii),
- Basme internaţionale,
- Invătare de cântece şi jocuri din diferite culturi,
- Activităţi artistico-plastice (decorarea unor obiecte aparţinând anumitor culturi),
- Memorizări şi invăţare de cântece,
- Observări.

Activităţile pe care ni le planificăm în preajma unor evenimente internaţionale cum ar fi :1 Iunie, Spring Day în Europa, 8 Martie, 21 mai Ziua mondială a diversităţii culturale, etc. au rolul de a-i sensibiliza pe copii asupra îndemnurilor la prietenie, ajutor, toleranţă. Integrarea României în U.E. face ca unul dintre obiectivele majore la preşcolari să fie *« a învăţa să trăim împreună, a învăţa să trăim cu ceilalţi »*. Evenimentele şi acţiunile ce au avut loc şi continuăm să le desfăşurăm cu copiii au menirea de a-i familiariza pe aceştia cu U.E. şi cu ceea ce înseamnă sau reprezintă această uniune.

A învăţa de la alţii care sunt altfel decât tine nu înseamna decat să înveţi să fii om.

Bibliografie

1. CIOBANU, O, COZĂRESCU, M. (coord.), Manual de educaţie interculturală, 2010, Editura ASE, Bucureşti.
2. COZMA, T., O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea, 2001, Editura Polirom, Iaşi,
3. CUCOS C. : Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale, Ed. Polirom, Iaşi
4. CUCOŞ, C., COZMA, T., „Locul educaţiei pentru diversitate în ansamblul problematicii educaţiei
5. DASEN, P., PERREGAUX, C., REY, M., Educaţia interculturală, Editura Polirom, Iaşi, 1999.
6. DUMINICĂ, G., IVASIUC, A., O şcoală pentru toţi? Accesul copiilor romi la o educaţie de calitate, Ed. Vanemonde, Bucureşti, 2010.
7. http://www.constantincucos.ro/tag/interculturalitate CONSTANTIN CUCOS “Altul – prilej de descoperire şi delimitare a eu-lui cultural” august, 2009

PARTENERIATUL EDUCAŢIONAL CU FAMILIA PENTRU SPRIJINIREA COPIILOR CU DIZABILITĂŢI – IMPLICARE, PARTICIPARE

Prof.Szatmári Elisabeta
G.P.P”Orsolya”Oradea

Incluziunea copiilor cu CES in programul școlii este facilitată de realizarea parteneriatului intre părinţi şi școala.

Părinţii sunt parteneri in educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copilul lor, ei furnizând informaţiii despre specificul dizabilităţii școlarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează şi despre factorii de influenţă negative care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stresuri, stimuli negativi, care determină inhibarea/izolarea copiilor etc.). Ei sunt persoanele care cunosc cel mai bine copilul şi constituie o bună sursă de consultanţă pentru cei care lucrează cu copiii lor (cadre didactice, specialişti –medici, kinetoterapeuţi, defectologi, ergoterapeuţi etc.) şi sunt principalii susţinători ai copilului.

Părinţii trebuie să se implice în activitatea copilului în afara casei şi să-i încurajeze şi pe ceilalţi părinţi să se alăture.

Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copilului sunt fundamentale pentru reuşita participării la școală.

La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborarea a părinţilor cu școala este cel mai adesea direct proportional cu rezultatele obţinute de copiii. Psihopedagogia modernă, centrată pe copil se bazează pe convingerea că familia este primul educator şi cu cel mai mare potenţial de modelare. Familiile copiilor cu CES sunt adesea responsabile de copiii lor tot restul vieţii.

Toate intervenţiile ar trebui să plece de la presupunerea că nu părinţii sunt cauza dizabilităţilor copiilor lor - se are în vedere aici riscul blamării părinţilor pentru dizabilităţile copiilor lor.

Cadrele didactice ar trebui să aplice criteriul „celei mai puţin periculoase presupuneri“. De exemplu, dacă un program educațional utilizat de un părinte a fost ineficient, aceasta s-a întâmplat pentru că programul a fost ineficient şi nu că familia a aplicat necorespunzător acest program.

O explicaţie completă a dificultăţilor copilului la școala este esenţială pentru părinţi.

Nici un specialist sau cadru didactic nu ar trebui să spună părinţilor că „nu mai este nimic de făcut“ pentru copilul lor.

Programele de intervenţie şi sprijin ar trebui să implice familiile la maximum. Ele ar trebui să fie construite astfel, încât să satisfacă nevoile copilului în contextul larg al nevoilor familiei.

Părinţii ar trebui să fie recunoscuţi ca fiind cei mai potriviţi în relatarea istoriei, comportamentului şi nevoilor copilului. Ei ar trebui să aibă acces total la toate informaţiile educaţionale şi la „diagnosticele“ copilului.

I. CE ÎNSEAMNĂ IMPLICAREA PĂRINŢILOR ÎN EDUCAŢIE?

De ce să-i implicăm pe părinţi în viaţa școlii?

Există numeroase argumente furnizate de cercetări realizate asupra efectului implicării părinţilor în educaţie. Cercetările au demonstrat că:

• în toate cazurile, implicarea s-a dovedit benefică pentru educaţia copiilor;

• implicarea activă are un impact considerabil mai mare decât cea pasivă (prin *implicarea pasi*vă ânţelegând semnarea înştiinţărilor primite de la școală sau faptul că părinţii se asigură că copiii au toate rechizitele necesare, atunci când pleacă de acasă; prin *implicare activă* înţelegem sprijinirea activităţilor de la școală şi ajutor în sala de clasă);

• cu cât implicarea se manifestă mai devreme, cu atât mai bine;

• părinţii care primesc sprijin şi sunt formaţi de către școală induc copiilor lor rezultate mai bune decât aceia care nu urmează acelaşi proces;

• implicarea părinţilor are, de asemenea, un efect pozitiv asupra atitudinii şi asupra comportamentului copiilor;

• părinţii tind să creadă că nu au nici o importanţă, dar sunt întotdeauna surprinşi de cât de mult contează implicarea lor, indiferent de abilităţile lor intelectuale sau de statutul lor social;

• **grupurile dezavantajate** sunt întotdeauna sub-reprezentate la școală; cercetările arată că într-adevăr, copiii dezavantajaţi au cel mai mult de câştigat de pe urma implicării părinţilor;

• eforturile școlilor cu cel mai mare succes în implicarea părinţilor sunt acelea care le oferă o gamă largă de activităţi în care pot interveni.

Există şi beneficii care, în afară de performanţele crescute ale copiilor, par a fi generate de implicarea părinţilor ân conducerea școlii. Acestea includ:

• eliminarea supoziţiilor greşite pe care le pot avea părinţii despre personalul școlii şi invers, cu privire la motive, atitudini, intenţii şi abilităţi;

• creşterea abilităii părinţilor de a juca rolul de ansamblu de resurse pentru dezvoltarea academică, socială şi psihologică a copiilor lor, cu potenţial de influenţă pe termen mult mai lung (datorită unei interacţiuni continue cu copiii lor de-a lungul timpului);

• dezvoltarea propriilor abilităţi şi a încrederii în sine a părinţilor, încurajând uneori continuarea propriei educaţii şi obţinerea unui loc de muncă mai bun, oferind astfel copiilor lor modele mai bune;

• dezvoltarea calităţii părinţilor de susţinători ai școlii ân cadrul comunităţii.

De ce se implică părinţii?

• cred că *ar trebui să fie implicaţi* – acolo unde părinţii nu au această atitudine, implicarea lor va fi intensificată dacă vor fi încurajaţi să înţeleagă că au dreptul să fie implicaţi;

• cred că implicarea lor *va avea un efect pozitiv* asupra educaţiei copiilor – părinţii trebuie convinşi că, într-adevăr, aşa stau lucrurile;

• școala pune la dispoziţie o gamă largă de oportunităţi pentru ca părinții să se implice.

Instituirea unei implicări eficiente a părinţilor în activităţile școlii.

Cercetătorii au identificat *lipsa planificării* şi *lipsa înţelegerii reciproce* ca fiind cele mai mari obstacole în calea unei implicări eficiente a părinţilor. Personalul școlii care doreşte să instituie programe eficiente de implicare a părinţilor în viaţa instituţiei, va trebui să manifeste atât o atitudine deschisă, cât şi o bună organizare în eforturile sale de obţinere a participării părinţilor.

Cele mai eficiente eforturi de implicare a părinţilor sunt acelea care oferă acestora o *varietate de roluri* în contextul unui proces bine organizat şi pe termen lung. Părinţii vor avea nevoie să poată alege dintr-o serie de activităţi care se adaptează unor programe, preferinţe şi capacităţi diferite. Ca parte a procesului de planificare, va fi necesar ca administratorii şi cadrele didactice să-şi evalueze propria disponibilitate faţă de implicarea părinţilor şi să stabilească modul ân care ei doresc să îi implice şi să facă uz de ajutorul lor.

Implicarea formală şi informală - cheia participării în educaţie

Părinţii şi membrii comunităţii pot fi implicaţi în viaţa școlii pe căi ***informale*** **sau** ***formale.***

Modalitatea prin care oamenii pot fi determinaţi să se implice în viaţa școlii pe căi formale este să-i implici mai întâi pe căi informale. ***Aceasta înseamnă că trebuie create căi informale pentru părinţi şi pentru membrii comunităţii pentru a participa la activităţile școlii - situaţie de care vor beneficia enorm copiii.*** Dacă există mai multe oportunităţi ca oamenii să se implice, succesul participării va fi mai mare.

IMPLICAREA INFORMALĂ poate însemna:

• părintele vine la școală să discute despre progresul copilului său;

• părintele participă la o activitate organizată de școală, cum ar fi un matineu;

• părintele acţionează ca voluntar în sala de clasă;

• părintele acţionează ca voluntar la organizarea unui eveniment, de tipul matineului sau concursului, sau competiţilor sportive etc.

IMPLICAREA FORMALĂ poate însemna:

• participarea la activităţile unui grup de lucru din școală sau ale unui comitet, la nivelul căruia se iau decizii care privesc școala/ clasa , cum ar fi:

è Consiliul părintilor pe școala;

è Consiliul de administraţie;

è Grupul de sprijin al unui proiect;

è Un grup de lucru din școală care se ocupă de diverse aspecte, cum ar fi, de exemplu, întreţinerea clădirii etc.

Cum ne pot ajuta părinţii la școală?

Folosirea părinţilor ca ***voluntari*** la școala este o modalitate excelentă de a-i implica pe aceştia în viaţa școlii şi o cale potrivită de a suplini resursele umane ale instituţiei pentru acele componente pentru care nu este necesară prezenţa unui cadru didactic calificat. Comitetele de părinți sunt resurse semnificative pentru orice școală.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ȘI DREPTURILE EGALITARE

Ioana Georgiana – Andreea
CREȘA BASCOV

Integritatea și Susținerea Copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale

„Rolul educatorului în formarea personalităţii copilului cu deficiente mintale” se centrează cu deosebire pe surprinderea, într-o formă sintetică, a principalelor dimensiuni conceptuale şi tematice asupra dezvoltării personalităţii şi a problematicii copilului cu deficente mintal.

Am considerat că este util să insist asupra rolului familiei în dezvoltarea personalităţii, deoarece, gradinita este cea care lasă urme durabile pe toate planurile de dezvoltare ale copilului. Totodată, am căutat să arăt cât de importantă este colaborarea grădiniţă-parinti-instituţii specializate în vederea unei intervenţii ameliorative şi de succes.

În această acţiune de modelare a personalităţii copilului constituie o operă educativă de anvergură care antrenează toate direcţiile creşterii şi dezvoltării sale fizică, psihică, afectivă, morală şi socială. În acestă acţiune, rolul educatorului are o importanţă fundamentală, deoarece nici un copil nu poate fi dirijat şi educat decât într-o ambianţă definită de afectivitate şi dragoste.

De la intrarea in gradinita, copilul cu deficinete mintale trece printre anumite transformări neurofiziologice, în mod corespunzător, organizarea raţională a infuenţelor educaţionale necesare dezvoltării psihice.

Nu deficienţa sau cauza acesteia ar trebui să ne preocupe pe noi, cadrele didactice, ci reducerea consecinţelor pe care aceasta le generează în viaţa copilului şi a barierelor pe care le ridică în procesul de învăţare a acestuia.

Educatorii, dar şi părinţii nu pot trata deficienţele pentru că nu sunt medici, dar pot încerca să le reducă prin crearea unor planuri de intervenţie personalizate care pun în evidenţă învăţarea în procesul general al formării şi dezvoltării personalităţii. Chiar dacă există nenumărate motive care ar conduce la eşec, nu este un motiv de a nu încerca să ameliorăm starea copilului. În orice caz, *merită încercat!!!*

Din experienţă susţin că cerinţele speciale determină măsuri educative speciale, structurate şi antrenate la nivelul procesului de predare-învăţare. Cerinţele educative speciale derivă din dizabilităţi, deficienţe, boli sau deprivări de ordin socio-cultural şi corespund , unei abordări care susţine că fiecare

copil este unic şi orice copil poate învăţa, valorizând tipul de învăţare în concordanţă cu particularităţile individuale, cultivând diversitatea copiilor ca un mijloc de învăţare care întăreşte şi sprijină învăţarea.

Este foarte importantă identificarea şi evaluarea corectă a copiilor cu deficiente mintale, deoarece este piatra de hotar care poate determina evoluţia în timp a dezvoltării armonioase a personalităţii copiilor şi ea trebuie făcută numai de specialist şi o recomandare calificată asupra intervenţiilor de care ar putea beneficia copilul pentru „egalizarea şanselor tuturor copiilor”.

În ceea ce priveşte copiilor cu deficente mintale s-au elaborat la nivel naţional strategii care au la bază protecţia, integrarea şi incluziunea socială a acestora în vederea eliminării barierelor care ar putea exista între acestea şi ceilalţi membri ai comunităţii.

Astfel, au fost adoptate o serie de măsuri de natură socială, psihologică şi psihopedagogică care vizează intervenţia timpurie, facilitarea accesului la servicii educaţionale, medicale şi sociale, integrarea profesională şi socială.

Copilul este fiinţa umană în dezvoltare spre statutul de personalitate iar copilăria este perioada de vârstă în interiorul căreia se realizează cele mai profunde şi importante procese de dezvoltare a organizării psiho-comportamentale a omului.

Există trăsături comune ale dezvoltării copiilor normali şi a celor cu deficente mintale. Cum ar fi tendinţa organismului de a parcurge aceleaşi stadii ale dezvoltării. În consecinţă, sensul general al procesului dezvoltării ne obligă la asigurarea unui trunchi comun, atât activităţilor educative obişnuite, cât şi activităţilor terapeutice specializate.

Educaţia terapeutică a copiilor cu deficente mintale nu trebuie privită ca un alt tip de educaţie, ci ca o educaţie obişnuită, dar cu adaptările necesare pentru a fi cât mai eficientă în situaţiile concrete în care se află aceştia.

Unul din obiectivele centrale ale intervenţiei educativ-terapeutice este să stimuleze, să întreţină şi pe cât posibil, să direcţioneze acţiunea mecanismelor compensatorii ale organismului afectat.

Dezvoltarea psihică se caracterizează prin *“achiziţionarea, evoluţia, modificarea şi ajustarea unor atribute şi instrumente ale personalităţii – cu elementul ei său central, conştiinţa – la condiţiile mediului (biofizic şi cultural)”.*

“*În dezvoltarea psihică pot avea loc opriri sau chiar regrese sub influenţa unor factori deterioranţi, stresanţi, tensionali, etc. Întârzierile dezvoltării psihice pot fi întârzieri de apariţie a unor conduite superioare sau a unor conduite noi (întârzieri în structurarea vorbirii la copiii mici) sau întârzieri de dezvoltare psihică propriu-zisă (după ce conduitele s-au constituit). Fiind în cea mai mare parte*

dependentă de caracterul şi conţinutul influenţelor educative, dezvoltarea psihică constituie finalitatea principală a procesului de învăţământ”. (Popescu , 2005)

Tulburările procesului dezvoltării sunt inerente oricărei deficienţe sau incapacităţi cu caracter complex, generatoare de inadaptări stabile, adică unei stări de handicap.

Astfel, dereglarea funcţionalităţii normale a parametrilor fundamentali a dezvoltării psihice duce la tulburări ale procesului dezvoltării cu consecinţe asupra procesului adaptativ.

O tulburare de dezvoltare este considerată o deficienţă , determinată de un handicap mental sau fizic, care limitează substanţial funcţionarea în trei sau mai multe domenii majore ale activităţii esenţiale (autoigiena, mobilitatea, învăţarea, recepţia şi emisia limbajului, capacitatea de autoconducere, abilitatea de a trăi independent, autonomie economică suficientă); reflectă necesităţile copilului pentru îngrijire planificată, tratament sau alte servicii pentru perioade îndelungate sau chiar pentru întreaga viaţă.

Deficientele mintale sunt determinate de mai mulţi factori cauzali cum ar fi gradul de extindere a disfuncţiei la copil, calitatea mediului, concretizată în nivelul îngrijirii acordate de structura relaţiilor sociale dintre copil şi ceilalţi membrii ai comunităţii,modul de aplicare a unor programe de recuperare, în special din categoria celor destinate intervenţiei timpurii.

Bibliografie:

1. Albu, E., (2002). *Manifestări tipice ale devierilor de comportament la elevii preadolescenţi. Prevenire şi terapie*. Bucureşti : Editura Aramis
2. Gherguţ, A., (2007). *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri şi examene de obţinere a gradelor didactice*. Iaşi :Editura Polirom
3. Popescu-Brumă, S., (2005). *Psihologia sănătăţii*, Piteşti :Ed. Paralela 45
4. Weihs, T., J., (1998). *Copilul cu nevoi speciale – Elemente de pedagogie curativă*. Cluj-Napoca :Editura Triade

Școala incluzivă pentru elevii cu cerințe educaționale speciale

Prof. Damienescu Alina-Mihaiela

Școala Gimnazială, Com. Brazi, Jud. Prahova

Noțiunea de incluziune școlară pentru copiii cu cerințe educaționale speciale s-a bucurat, în ultima vreme, de o mare popularitate atât la nivel național cât și la nivel internațional, fiind folosită frecvent în contextul educational și al non-discriminării. În plus, sintagma “cerințe educaționale speciale” (CES) aplicată unui elev vine cu o serie de dezbateri pro și contra integrării acestuia la o clasă din învățământul de masă, problema majoră fiind în cee ace privește finalitatea educațională propusă pentru acești copii: se pune problema socializării, dezvoltarea acestora din punct de vedere personal sau de achiziție de cunoștințe, dar și din punctul de vedere al viitorului muncitor (calificat sau nu). De asemenea, dezbaterea este susținută de diferitele nevoi pe care educarea unui elev cu CES le presupune: de la formarea cadrelor didactice pentru a putea lucra cu copiii diagnosticați cu CES în funcție de diagnostic, la adaptarea elevilor (și implicit a părinților acestora) din școlile de masă astfel încât să poată înțelege nevoile și diferențele colegilor lor, dar și la găsirea de modalități pentru o ulterioară incluziune a acestora în societate.

Conform Ministerului Educației Naționale din România, reprezintă cerinţe educaţionale speciale (CES) acele necesităţi educaţionale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educaţiei, adaptate particularităţilor individuale şi celor caracteristice unei anumite deficienţe/dizabilităţi sau tulburări/dificultăţi de învăţare ori de altă natură, precum şi o asistenţă complexă (medicală, socială, educaţională etc.).

Deși aparent un termen nou, la modă, școlarizarea copiilor cu cerințe speciale nu este un lucru nou, ea manifestându-se încă de la începutul anilor 1800, sub forma educației speciale, și anume prin școli dedicate pentru copiii cu deficiențe de auz și deficiențe de vedere, școli speciale. De-a lungul timpului, educația din școlile speciale a fost susținută de numeroase inovații pedagogice care să vină în sprijinul copiilor cu deficiențe, cum ar fi, de exemplu, scrierea Braille. Astfel, școlarizarea se făcea separat, justificată fiind de caracteristicile particulare ale acestor copii. Având în vedere progresul cunoscut de școlile speciale, în funcție particularitățile fiecarui copil în parte s-a avut în vedere integrarea școlară sub diferite forme și incluziunea acestor elevi cu cerințe educaționale speciale în școlile de masă. Astfel, termenii de integrare

școlară și educație integrantă au fost treptat înlocuiți cu termenul de *educație incluzivă* punandu-se accentul pe diversitate și respect față de diferențele oamenilor din jur.

Pentru ca toți copiii să poată beneficia de șanse egale la educație, elevii cu CES au același drept de a învăța în școlile de masă, la fel ca orice alt copil din țară. Însă pentru ca aceștia să poată avea acces la educație, este necesar ca nevoile lor să fie conștientizate și acceptate de toți participanții la procesul educativ : copil, părinte, cadre didactice, autorități, comunitate. În acest sens, școala incluzivă este un demers care își propune să facă accesibilă educația pentru copiii cu CES, ținând cont de particularitățile și nevoile educaționale ale fiecăruia dintre elevi.

Pentru ca procesul de incluziune să poată avea succes, este nevoie de implementarea unui plan de activități pentru părțile implicate în acest demers, întrucât profesorii din școlile de masă au nevoie de pregătire pentru a putea dobândi atitudinile, valorile și competențele necesare pentru ca actul educațional să devină incluziv. Evident, pentru a putea adopta o anumită metodă pedagogică pentru un elev, este nevoie ca profesorul să cunoască foarte bine diagnosticul elevului, dar și modalitățile de manifestare ale acestuia. În vederea unei mai buni cunoașteri ale acestor elemente vitale ale elevilor cu CES, este nevoie de o bună colaborare cu profesorul de sprijin, specialist în lucrul cu copiii cu nevoi speciale. În acest fel, acesta își poate stabili o anumită strategie pedagogică care să fie adaptată pentru elevii cu CES și care să dezvolte atitudini și valori incluzive pentru restul colectivului de elevi.

În promovarea unei atitudini și a unei metode de predare din perspectivă incluzivă este nevoie atât competențe specifice cât și de valori pe care cadrele didactice ar trebui să le aibă, ci nu doar profesorul de sprijin. Totuși, în țara noastră, acest lucru este dificil de realizat, având în vedere faptul că nu toate școlile beneficiază de un profesor care să vină în sprijinul elevilor cu CES, iar atunci când lucrează cu aceștia, timpul este insuficient pentru acoperirea nevoilor lor.

De asemenea, procesul de incluziune ar trebui să țină cont și de nevoile și specificul celorlalți elevi de la clasă. Astfel, pentru aceștia este nevoie de informare și de diferite ateliere de lucru asupra diversității și al toleranței față de semenii lor.

Așadar, în contextul în care elevii cu CES au dreptul să învețe în orice școală, prin prisma procesului de incluziune școlară, accentul este pus pe profesor. Un profesor foarte bine instruit, capabil să recunoască specificul fiecarui diagnostic în parte, să coreleze metodele pedagogice cu particularitățile clasei, integrând totodată nevoile elevilor cu CES va fi cheia reușitei în cadrul procesului de incluziune.

EDUCAȚIA PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. Talaat-Hamid Anca
Colegiul Național “Sfântul Sava”, București

Educația se află într-o continuă transformare, adaptându-se la nevoile și provocările unei lumi tot mai diverse și mai complexe. În acest context, principiile diversității, incluziunii și toleranței devin esențiale pentru a construi o societate mai justă și mai echitabilă.

Diversitatea se referă la bogăția de diferențe care există între oameni, provenind din medii culturale, etnice, religioase, sociale etc. Incluziunea presupune crearea unui spațiu educațional care valorifică și acceptă aceste diferențe, oferind șanse egale tuturor elevilor. Toleranța este respectul pentru opiniile, convingerile și valorile altora, chiar dacă diferă de ale noastre.

Printre beneficiile educației prin diversitate, incluziune și toleranță se pot enumera:

- Combaterea discriminării și a prejudecăților: elevii învață să accepte și să respecte diferențele, combătând stereotipurile negative și prejudecățile.
- Dezvoltarea empatiei și a respectului reciproc: prin interacțiunea cu elevi din medii diverse, elevii învață să se pună în locul celuilalt și să empatizeze cu experiențele lor.
- Creșterea creativității și a inovației: diversitatea de opinii și perspective stimulează gândirea critică și creativă, favorizând inovația.
- Pregătirea pentru o societate multiculturală: elevii dobândesc competențele necesare pentru a interacționa și a colabora cu persoane din diverse culturi, devenind cetățeni activi și responsabili.
- Îmbunătățirea performanței școlare: studiile demonstrează că elevii care învață în medii incluzive obțin rezultate mai bune la școală.

În vederea implementării educației prin diversitate, incluziune și toleranță trebuie elaborate o serie de strategii ce conduc la elaborarea:

- Curriculumului școlar relevant pentru a include perspective diverse și pentru a reflecta realitatea societății.
- Resurselor educaționale diverse și inclusive, care să combată stereotipurile negative.

Strategiile privind educația prin diversitate, inclusivă trebuie îndreptată asupra urmatoarelor aspecte:

- Formarea profesorilor în vederea dezvoltării competențelor profesorilor pentru a preda în mod incluziv și a gestiona diversitatea în clasă.

- Colaborarea cu părinții pentru a promova valorile diversității, incluziunii și toleranței.
- Crearea unui climat școlar pozitiv pentru promovarea respectului reciproc și a acceptării diferențelor în cadrul școlii.

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță este o șansă de a construi o societate mai justă, mai echitabilă și mai prosperă. Implementarea sa necesită o implicare activă din partea tuturor actorilor educaționali: profesori, elevi, părinți și autorități.

Exemple concrete de implementare:

- Proiecte de colaborare între școli din medii diverse.
- Organizarea de ateliere și workshop-uri pe teme de diversitate, incluziune și toleranță.
- Implementarea programelor de mentorat pentru elevii din medii defavorizate.
- Dezvoltarea de campanii de sensibilizare pe tema discriminării și a prejudecăților.

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță nu este o opțiune, ci o necesitate. Este o investiție în viitorul nostru, o șansă de a construi o lume mai bună pentru toți.

Educația are un rol crucial în cultivarea respectului pentru diversitate, incluziune și toleranță. Prin implementarea strategiilor adecvate, școala poate deveni un spațiu incluziv care valorifică diferențele și pregătește elevii pentru o viață armonioasă în societate.

"UNITATE IN DIVERSITATE"
DASCĂLII IMPLICAȚI FORMEAZĂ ELEVİ DETERMİNAȚİ!!!

Burnac Nicoleta Georgiana
Scoala Gimnaziala Darmanesti, Dambovita

Copiii speciali influenteaza ziua de maine! Copiii infrunta si schimba VIITORUL!

Cadrele didactice implicate, realmente, in procesul didactictic educa pentru viitor, identifica lacune si/ sau atuuri ale elevilor cu care lucreaza zilnic sau, chiar, ani de zile.

VIITORUL, in sine, este PROVOCAREA! Pentru a fi pregatiti, elevii nu trebuie sa parcurga doar continuturile din programa, ci sa- si insuseasca intrutotul competentele din profilul absolventului, in cazul de fata, al absolventului de la clasele primare.

Termenul de "copil special" este de actualitate in ambele directii ale dezvoltarii, atat in privinta disfunctionalitatilor de orice natura, cat si al surplusului de IQ si/ sau a unei veleitati aparte, ce trebuie slefuita pentru a nu se plafona. Problema elevilor cu CES este foarte dezbatuta si preocupa intreg sistemul educational, insa, nu de putine ori, focusandu- ne pe situatiile de genul acesta (din lipsa de personal specializat/ sprijin/ itinerant), pierdem din vedere elevii supradotati, cei care se descurca singuri, ajuta colegii, nu necesita explicatii permanent, etc. Se aplica lucrul diferentiat, insa acestia au nevoie sa performeze, sa li se acorde atentie, sa fie stimulati, provocati, tocmai pentru a fi motivati sa faca performanta , sa infrunte viitorul, influentandu- l!

"NE PASA!"... si atunci luam atitudine! De cele mai multe ori, sunt cooptati in cercuri de specialitate, activitati tematice, concursuri si olimpiade pe discipline, insa potentialul lor determina setea permanenta de provocare si alimentare a dorintei de a performa. Sistemul educational actual impune predarea/ invatarea/ evaluarea in mod diferentiat, tocmai pentru a permite fiecarui elev sa invete in ritmul sau. Elevii treuie sa se simta bine unii cu ceilalti, sa invete sa se accepte, sa colaboreze, sa tolereze si sa realizeze IMPREUNA.

O reala problema a mai multor unitati de invatamant sau cadre didactice este baza logistica sau statutul social al familiilor. Pentru a reusi sa dezvoltam competente de viitor, putem realiza/ organiza, cum mentionam anterior, cursuri optionale, ateliere, insa si excursii sau tabere tematice.

Pentru a fi pregatiti sa formeze "copiii viitorului", oamenii de la catedra, profesorii, trebuie sa fie ei insasi formati, pefectionati, actualizati- din toate punctele de vedere, strategii de abordare/ predare, adaptate stilurilor de invatare ale elevilor, de tratare diferentiata si personalizata. VIITORUL impune schimbare pentru toti actorii implicati in procesul de invatare. Copiii, elevii in special, trebuie antrenati pentru supravietuire, in sensul ca trebuie indrumati pana in punctul in care este impetuos necesar sa se descurce singuri, sa caute solutii, sa rezolve probleme, sa esueze, sa persevereze si sa reuseasca. Schimbarile sunt rapide si complexe. Omul, prin natura sa,se adapteaza, adultii tin sau nu- "pasul"-, insa ei, copiii trebuie sa fie autonomi, sa descopere, sa experimenteze. Cel mai important pentru elevii de astazi este ca invatarea sa presupuna curiozitate, intelegere si motivatie. Toate aceste trei aspecte vor determina o dezvoltare durabila pentru VIITOR.

Chiar daca inteligenta artificiala atinge standarde uluitoare, curiozitatea elevilor o starnesc tot profesoriii mplicati, dedicati, dornici de explorare, experimentare, perfectionare, care pregatesc copii pentru viata!

"Mintea umana exersata este competenta care nu se va altera niciodata!"

Tolereaza, accepta diversitatea si invata- i de mici, prin joc si joaca, sa se accepte, sa relationeze, sa se ajute, sa fie uniti!

DEMOCRAŢIE PARTICIPATIVĂ

Proiectul cetăţeanul

Prof. GHIUȚĂ MANUELA CĂTĂLINA
Școala Gimnazială nr.1, Sat Pildești, jud. Neamț

Democraţia participativă, un concept des invocat în spaţiul public românesc, îşi propune să diminueze distanţa între cetăţean şi administraţie, să creeze căile de comunicare astfel încât membrii unei comunităţi să fie conştienţi de actul de guvernare şi să fie implicaţi în procesul de luare a deciziilor.

Este un mijloc prin care administraţia locală interacţionează mult mai rapid cu problemele existente. În acelaşi timp, contactul direct al administraţiei cu cetăţeanul favorizează comunicarea nemijlocită. Până la urmă, astfel de întâlniri caracterizează administraţiile moderne, care au făcut din consultarea publicului un principiu de bună guvernare. Prin aceste întâlniri, se identifică problemele existente în diferite zone ale localităţii, se conturează nevoile şi se identifică priorităţile de dezvoltare.

Una dintre cele opt competenţe-cheie pe care trebuie să le formăm la elevi o reprezintă competenţele civice şi sociale, capacitatea de a relaţiona eficient cu instituţii din domeniul public. Părerea fiecăruia trebuie ascultată, discutată şi niciodată sancţionată.

Democraţia participativă presupune ca oamenii, comunităţile sau diferite grupuri sociale să fie implicate în procesul decizional şi de gestionare a resurselor. Cetăţenii sunt actorii protagonişti în dezvoltarea politică, în proiecte sau programe. Democraţia participativă este un proces în construcţie continuă şi implică un risc continuu. Necesită organizare, colaborare, identificareau unor obiective comune într-un grup. Nu toţi participanţii au aceleaşi interese; întotdeauna există o diferenţă de valoare între interese, iar unele cauze sunt mai juste şi mai cuprinzătoare decât altele.

Participativitatea vizează pe toată lumea, întrucât toţi oamenii sunt actori şi protagonişti ai lumii noastre. Un proiect porneşte de la premisa construirii unei lumi mai bune care să permită tuturor fiinţelor umane să se implice. Procesul decizional şi de gestionare a resurselor presupune dreptatea şi responsabilitatea, fără de care managementul resurselor nu poate conduce la rezultatele aşteptate.

În acest context, identificarea problemelor comunităţii, analizarea lor şi implicarea tinerilor în soluţionare denotă un caracter profund democratic al lidershipului local.

Partea I. Identificarea problemelor comunităţii ce necesită politici publice

Problema: **identificarea copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate**

Explicarea problemei: De ce este problema importanţă pentru comunitate?

Instabilitatea socio-economică din România şi tranziţia au determinat pe mulţi dintre părinţii români să plece la muncă în străinătate pentru a-şi putea întreţine familia. Câştigurile obţinute sunt importante atât pentru familie cât şi pentru economia românească, însă această migraţie spre vest are şi aspecte mai puţin dorite. Acestea ar fi destrămarea familială şi „abandonul“ copiilor la bunici sau la alte rude, cu consecinţe psihologice grave în timp pentru aceştia.

Fenomenul copiilor „orfani“cu părinţi este, probabil, unul dintre cele mai neaşteptate, pe care le trăieşte familia românească. Din păcate, societatea nu este suficient de pregătită să contracareze efectele sale negative, neexistînd, până în prezent, nici un sistem formal de susţinere emoţională a acestor copii, mult mai expuşi afecţiunilor psihice şi riscurilor sociale, în comparaţie cu ceilalţi;

- identificarea copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate are o mare importanţă, deoarece cunoaşterea numărului lor dar şi a identităţii, monitorizarea prezenţei la şcoală împiedică absenteismul şi abandonul şcolar.

- scopul este şi acela de a creiona un profil al familiei de migranţi, de a identifica factorii favorizanţi plecării părinţilor la muncă în străinătate, modul în care copiii percep plecarea părinţilor la muncă în străinătate, efectele plecării părinţilor asupra copiilor şi identificarea celor mai potrivite căi pentru a proteja aceşti copii aflaţi în situaţie de risc.

Copiii cu părinţii plecaţi la munca în străinătate trebuie verificaţi periodic de către reprezentanţii Serviciului public de asistenţă socială. Aceştia controlează atât performanţele şcolare şi sănătatea copiilor, cât şi prietenii acestora. Dacă se constaă probleme, autorităţile cer ajutor de la medicul de familie, psiholog sau Protecţia copilului. În prezent, nu se cunoaşte numărul exact al copiilor rămaşi acasă în urma plecării unuia sau ambilor părinţi în străinătate pentru perioade lungi de timp. Autorităţi ale administraţiei publice locale şi centrale depun eforturi în vederea determinării numărului acestor copii şi, cu toate acestea, dimensiunea reală a acestui fenomen rămâne necunoscută.

După ultimele statistici, judeţele cu cei mai mulţi copii rămaşi singuri înregistraţi la nivelul DGASPC sunt Suceava (8.538 copii), urmat de Bacău (7.281 copii) şi Neamţ (5.740 copii).

Impactul pe care plecarea părinţilor îl are asupra bunei dezvoltări a copiilor, nevoile pe care aceşti copii le au pe perioada lipsei părinţilor, iar pe baza nevoilor evidenţiate, dezvoltarea celor mai potrivite tipuri de servicii sociale pentru acest grup ţintă este prioritar.

Principalele **efecte pozitive** sunt legate de bunăstarea materială a copiilor, îmbunătăţirea condiţiilor de locuire, telefon mobil, computer etc. Între **efectele negative**, s-a remarcat faptul că plecarea unuia dintre părinţi determină, în unele cazuri, o deteriorare a relaţiei copilului cu părintele rămas acasă.

Alte efecte egative se întâlnesc la nivel psihologic; la copiii cu unul sau ambii părinţi plecaţi la muncă în străinătate frecvenţa simptomului de deprimare este mai mare.

Persoana care se ocupă de creşterea şi îngrijirea unui copil cu părinte/părinţi plecat/plecaţi la muncă în străinătate are obligaţia de a pune la dispoziţia serviciului public de asistenţă socială toate datele şi informaţiile pe care le deţine cu privire la adresa la care pot fi contactaţi părinţii în străinătate şi de a face dovada că menţine legătura cu aceştia.

Partea a II-a. Examinarea alternativelor pentru soluţionarea problemei

1. Consilierea elevilor ai căror părinţi sunt plecaţi în străinătate
2. Consilierea tutorilor legali care se ocupă de elevii cu părinţi plecaţi în străinătate
3. Includerea elevilor cu părinţi plecaţi în străinătate în activităţi extracurriculare în care să simtă că fac parte din comunitatea în care învaţă şi locuiesc
4. Realizarea unui club de vacanţă în care să fie implicate elevii cu părinţi plecaţi
5. Sprijinirea elevilor cu părinţi plecaţi, astfel încât aceştia să ştie să se descurce în situaţii dificile astfel:
- Să ştie unde să se informeze
- ce să caute
- cum să extragă esenţialul
- cum să utilizeze şi să păstreze informaţia pentru necesităţile viitoare
6. Creşterea respectului faţă de sine
7. Organizarea la nivelul şcolii a unor activităţi cu caracter cultural-educativ, care să întreţină spiritul de echipa.
8. Antrenarea unor grupuri de elevi de la fiecare clasa care să colaboreze în susţinerea unor activităţi comune.

De asemenea, reducerea impactului negativ al migraţiei economice a părinţilor asupra copiilor rămaşi acasă se poate realiza şi prin:

- Oferirea de servicii de suport psihologic, educational și social pentru copii şi părinţi/ persoane în grija cărora au rămas copiii;
- Oferirea de informații și consiliere pentru copii, persoane în grija cărora au rămas aceştia, părinți și specialiști, prin intermediul unei linii telefonice Help-Line și a unei platforme online;
- Oferirea de suport pentru aplicarea legislaţiei, identificarea, îndrumarea şi oferirea de servicii pentru copii, prin intermediul unor grupuri locale de lucru;

- Creşterea nivelului de conştientizare asupra efectelor migraţiei părinţilor asupra copiilor rămaşi acasă şi obligaţiilor legale ale părinţilor în ceea ce priveşte migraţia pentru muncă, prin intermediul unor campanii şi evenimente locale.

Partea a III-a. Soluția propusă pentru rezolvarea problemei

Soluţia propusă este colaborarea şcoală- asistent social.

Responsabilitățile asistentului social ar trebui să fie următoarele:

- evaluarea condițiilor materiale ale copiilor constând nu numai în aspectele veniturilor și ale spațiului de locuire, dar și în resursele pedagogice și de comunicare aflate la dispoziția copilului
- evaluarea accesului la educație de calitate, care presupune din partea asistentului social verificarea, prin consultarea cu cadrele didactice, a efectelor migrației părinților asupra frecvenței și rezultatelor școlare
- evaluarea stării de sănătate fizică, psihică sau emoțională a copilului
- inițierea și menținerea unor parteneriate utile între instituția pe care o reprezintă și ceilalți agenți locali
- monitorizarea flexibilă a copiilor, în funcție de necesitățile acestora (de la o lună la şase luni, sau ori de câte ori este necesar, și nu invariabil o dată la trei luni, conform reglementărilor actuale)

În ceea ce privește **responsabilitatea școlilor faţă de copiii ai căror părinţi sunt plecaţi la muncă în străinătate**, se recomandă:

- implicarea familiei în educația copiilor și pentru a-i motiva pe aceștia să participe la activitățile școlare și extrașcolare
- informarea și consilierea părinților și întărirea relației cu părinții, inclusiv prin utilizarea mijloacelor de comunicare electronice
- identificarea copiilor aflați în situații de risc să se facă și prin intermediul școlii
- vizite efectuate de către psihologi, consilieri, dar și de profesori la domiciliul elevilor, mai ales în cazul elevilor care se află în grija unor persoane care nu vin la sedințele cu părinții și nu se implică în activitățile școlare
- crearea unor activități și spații pentru petrecerea timpului liber, care să faciliteze interacțiunea cu ceilalți copii şi dezvoltarea facilităților de formare extrașcolară
- crearea unei echipe multidisciplinare de specialiști (psiholog, consilier și mediator școlar) în fiecare unitate de învățământ
- analiza impactului plecării părinților la muncă în străinătate asupra rezultatelor școlare și asupra stării cognitive și emoționale a copiilor
- implicarea cadrelor didactice în orientarea școlară și profesională a copilului

- implicarea Consiliului Elevilor în realizarea unor activități care să faciliteze interacțiunea dintre elevi

Partea a IV-a. Dezvoltarea unui plan de acţiune

ACTIVITAŢI:

1.**Masă rotundă**-întâlnirea grupului de iniţiativă cu membrii Comitetului Comunitar Consultativ de pe lângă Primărie, discuţii privind monitorizarea copiilor cu părinţii plecaţi în străinătate

răspunde –consilier asisteanţa socială,

- prof.psiholog- şcoală

2.**Ne petrecem timpul liber în compania cântecului şi a jocului** -vizionarea unor spectacole, organizarea de spectacole cu diferite ocazii cu implicarea copiilor monitorizaţi

răspunde -educatoare

-învăţătoare

- profesoară

3. **În dialog cu cei plecaţi** - comunicarea cu părinţii pe net la e-centru –implicarea voluntarilor

4**.Invitaţie în familie** – invitaţie la masă din partea colegilor, prietenilor din şcoală, mai ales a copiilor la care nu vor veni părinţii de sărbători acasă.

răspunde consiliul elevilor reprezentat prin

răspunde comitetul de părinţi

5.**Descarcă-ţi sufletul, discută-ţi problemele!** –discuţii cu psihologul şcolii, facilitarea de noi prietenii sub supravegherea acestuia.

răspunde prof. psiholog

6.**Confesorul** ....(confesiuni religioase)....

răspunde preotul

7. **Sportul-sănătate, competiţie**

-răspunde prof.de sport

-activităţi sportive

8**. Excursii**

PARTENERI:

Scoala (cadrele didactice, consiliul elevilor)

Primăria -serviciul de asistenţă socială

O.N.G. reprezentând comunitatea locală

O.N.G. reprezentând comitetul de părinţi

Parohia

Poliţia de promiximitate

O șansă educației , prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Învățământ preșcolar **Cojocaru Magdalena**
Grădința cu Program Prelungit nr. 8, Iași

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță este esențială pentru crearea unui mediu educațional echitabil și îmbogățitor pentru toți elevii. Prin acceptarea și sărbătorirea diversității în toate formele sale, educația devine mai relevantă și mai cuprinzătoare pentru elevi, oferindule oportunități de învățare din perspective multiple și culturi variate.

Incluziunea implică asigurarea că toți elevii se simt bineveniți și respectați în mediul educațional, indiferent de originea lor, identitatea de gen, orientarea sexuală, abilități sau alte caracteristici individuale. Prin crearea unui mediu sigur și susținător, elevii se pot simți încrezători să-și exprime ideile și să-și exploreze potențialul.

Toleranța este, de asemenea, fundamentală în educație, învățând elevii să fie deschiși și respectuoși față de diferențele celor din jurul lor. Prin promovarea empatiei și a înțelegerii reciproce, elevii învață să colaboreze și să lucreze împreună în ciuda diversității lor, contribuind la crearea unei societăți mai armonioase și mai incluzive.

În concluzie, o educație care valorizează diversitatea, incluziunea și toleranța oferă fiecărui elev șansa de a-și atinge potențialul maxim și de a deveni cetățeni activi și empatici într-o lume complexă și interconectată.

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță constă în crearea unui mediu educațional în care toți elevii sunt acceptați și susținuți în procesul lor de învățare. Acest lucru implică recunoașterea și valorizarea diversității în toate formele sale - culturală, lingvistică, socio-economică, de abilități etc. - și promovarea unei culturi a respectului reciproc și a înțelegerii între elevi.

Prin incluziune, elevii cu nevoi speciale sau diferite abilități sunt integrați în mod activ în mediul educațional, beneficiind de suportul și resursele necesare pentru a-și atinge potențialul maxim. Astfel, educația devine accesibilă și relevantă pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor individuale.

Toleranța este esențială pentru crearea unei comunități educaționale în care diversitatea este privită ca o sursă de bogăție și înțelegere, nu ca o problemă sau o piedică. Prin promovarea toleranței, elevii învață să fie deschiși și receptivi față de perspectivele și experiențele diferite ale celor din jurul lor, contribuind la construirea unei societăți mai armonioase și mai incluzive.

O educație bazată pe diversitate, incluziune și toleranță oferă fiecărui elev șansa de a-și descoperi și își valorifica potențialul, contribuind în același timp la crearea unei lumi mai echitabile și mai bune pentru toți.

O șansă pentru educație prin diversitate, incluziune și toleranță este esențială pentru a construi un mediu educațional echitabil și stimulativ pentru toți elevii. Aceasta înseamnă să recunoaștem și să valorificăm diversitatea în toate formele ei, inclusiv diversitatea culturală, lingvistică, socio-economică și de abilități. Prin promovarea incluziunii, ne asigurăm că toți elevii se simt acceptați și sprijiniți în mediul școlar.

Toleranța este, de asemenea, crucială pentru a învăța elevii să respecte și să accepte diferențele între ei și între alții. Aceasta implică educarea în spiritul respectului reciproc, a empatiei și a dialogului deschis, înțelegând că diversitatea este o sursă de bogăție și învățare pentru toți.

Prin cultivarea acestor valori și practici în educație, oferim fiecărui elev șansa de a se dezvolta într-un mediu care îi încurajează să-și exploreze identitatea, să-și exprime ideile și să-și atingă potențialul într-un mod autentic și împlinit.

Diversitatea, incluziunea și toleranța sunt fundamentale pentru a oferi o șansă reală educației de calitate pentru toți elevii. Prin promovarea acestor valori în mediul educațional, se creează un mediu în care fiecare elev se simte acceptat, respectat și valorizat, indiferent de originea lor etnică, religioasă, socială sau de orientare sexuală.

Diversitatea aduce perspective variate în clasă, îmbogățind experiența de învățare și pregătind elevii pentru o lume globalizată. Incluziunea asigură că toți elevii au acces la oportunități egale de învățare și dezvoltare, indiferent de diferențele lor. Toleranța încurajează respectul față de diversitate și promovează dialogul și înțelegerea reciprocă între elevi.

Prin integrarea acestor valori în practicile educaționale, se creează un mediu sigur și stimulativ în care elevii pot înflori și pot atinge excelența. Educația bazată pe diversitate, incluziune și toleranță nu numai că îi pregătește pe elevi pentru succesul în viață, ci contribuie și la construirea unei societăți mai echitabile și mai empatici.

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof.învățământ preșcolar ***Surleac Ana-Maria***
Grădinița cu Program Prelungit nr. 8, Iași

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță este esențială pentru crearea unui mediu educațional echitabil și pozitiv. Prin promovarea diversității, se recunoaște și se valorifică diferențele individuale ale elevilor, inclusiv cele legate de rasă, etnie, limbă, religie, orientare sexuală, aptitudini și nevoi speciale. Incluziunea implică crearea unui mediu în care toți elevii se simt acceptați, respectați și sprijiniți în atingerea potențialului lor, indiferent de diferențele lor.

Prin educarea pentru toleranță, elevii învață să aprecieze și să respecte diversitatea și să-și dezvolte abilitățile de a conviețui în armonie cu ceilalți. Aceasta implică promovarea empatiei, a dialogului deschis și a înțelegerii reciproce între persoanele cu perspective și experiențe diferite.

În cele din urmă, o educație bazată pe diversitate, incluziune și toleranță nu numai că sprijină dezvoltarea individuală a elevilor, dar contribuie și la crearea unei societăți mai echitabile, mai respectuoase și mai unite.

Educația are o șansă prin promovarea diversității, incluziunii și toleranței în mediul școlar. Prin valorizarea diversității în toate formele ei - culturală, etnică, lingvistică, socio-economică, de gen și de orientare sexuală - elevii învață să aprecieze și să respecte diferitele perspective și experiențe. Incluziunea implică crearea unui mediu sigur și acceptant pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor, iar toleranța îi învață pe elevi să își exprime opiniile în mod respectuos și să coopereze cu ceilalți, chiar și atunci când există diferențe.

Prin integrarea acestor valori în curriculum, prin formarea cadrelor didactice în privința diversității și a incluziunii, și prin promovarea dialogului deschis în cadrul comunității școlare, educația poate deveni un motor pentru construirea unei societăți mai echitabile și mai empatică. Atunci când elevii învață să își aprecieze și să își accepte diversitatea, ei devin mai bine pregătiți să devină cetățeni responsabili și să contribuie la o lume mai bună și mai tolerantă.

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță înseamnă crearea unui mediu în care fiecare elev se simte valorizat, respectat și acceptat pentru cine este. Acest lucru implică:

- Diversitatea în curriculum și resurse: Integrarea perspectivei culturale, istorice și sociale diverse în curriculum pentru a reflecta diversitatea lumii reale și pentru a permite elevilor să-și recunoască propria identitate în procesul de învățare.
- Promovarea incluziunii: Crearea unui mediu în care toți elevii se simt bineveniți și susținuți, indiferent de originea lor etnică, religioasă, socio-economică sau de alte caracteristici.

- Toleranță și respect reciproc: Învățarea și promovarea valorilor de respect, empatie și înțelegere față de diferitele perspective și experiențe ale celor din jur.
- Oportunități egale pentru toți elevii: Asigurarea că toți elevii au acces la resurse și oportunități de învățare echitabile, indiferent de background-ul lor, pentru a le permite să-și atingă potențialul maxim.
- Dezvoltarea abilităților interculturale: Promovarea dialogului deschis și a colaborării între elevi din diferite medii culturale și sociale pentru a încuraja înțelegerea și aprecierea diversității.

Prin adoptarea acestor principii și practici, educația devine o forță pozitivă pentru schimbare și progres social, oferind tuturor elevilor șansa de a se dezvolta într-un mediu inclusiv și tolerant.

O șansă pentru educație este reprezentată de promovarea diversității, incluziunii și toleranței în mediul școlar. Aceste valori fundamentale contribuie la crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt acceptați, respectați și încurajați să-și exprime în mod autentic identitatea și perspectivele.

Prin promovarea diversității, elevii au oportunitatea să învețe despre diferite culturi, tradiții și experiențe de viață, ceea ce îi pregătește pentru lumea diversă în care trăim. Incluziunea implică asigurarea că toți elevii, indiferent de originea lor etnică, orientarea sexuală, religie sau alte caracteristici, se simt parte a comunității școlare și au acces la resurse și oportunități echitabile de învățare.

Toleranța încurajează respectul față de diferitele opinii și perspective și promovează dialogul deschis și constructiv între elevi și cadrele didactice. Aceste valori nu numai că contribuie la un mediu școlar mai sănătos și mai pozitiv, dar pregătesc, de asemenea, elevii pentru a fi cetățeni responsabili și empatici în societatea mai largă.

Prin integrarea acestor principii în practicile educaționale și în cultura școlară, educația devine mai mult decât un proces de transmitere a cunoștințelor academice; devine un mijloc puternic de promovare a înțelegerii, respectului reciproc și colaborării pentru un viitor mai bun.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI PRIN INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. CAZACU PETRONELA
Liceul Tehnologic „Petru Poni„ Iași

Se observă o abordare generală privind importanța asigurării accesului la educație pentru toți elevii. Pentru realizarea acestui aspect în primul rând se urmărește formarea cadrelor didactice , astfel încât aceștia să dețină atitudinile , valorile și competențele corespunzătoare și necesare pentru o activitate eficientă. Educația incluzivă se distinge prin capacitatea sa de a dezvolta competențe sociale și emoționale, contribuind la formarea unei generații de elevi înțelegători, empatici și toleranți.

Este important ca fiecare cadru didactic, care participă la actul didactic , la orice nivel de învățământ, să fie pregătit pentru a realiza un proces educațional care creează acces la educație și asigură performanțe celor care învață. Un alt aspect esențial constă în crearea unei șanse egale pentru ca fiecare copil să-și atingă potențialul maxim. Prin adaptabilitate și suport individualizat, mediul incluziv oferă resursele necesare pentru depășirea oricăror obstacole în calea învățării.

Elevii educați în spiritul incluziunii sunt pregătiți să interacționeze cu oameni cu experiențe și abilități variate, contribuind la construirea unei societăți care să promoveze egalitatea și justiția.

Aspectul care trebuie să guverneze procesul didactic este flexibilitatea. In procesul de proiectare a programelor de suport pentru facilitarea incluziunii copiilor cu CES trebuie să se țină cont de faptul că educația cerințelor speciale ale copiilor presupune o viziune mai extinsă și completează intervenţia educațională cu forme de sprijin non-educațional, de reabilitare etc.

Calitatea și eficiența incluziunii educaționale a copiilor cu CES va depinde, în mare măsură, de calitatea și relevanța resurselor antrenate în procesul respectiv. Resursa esențială în procesul acordării suportului educațional rămane a fi cadrul didactic (educatorul, învățătorul, cadrul didactic pe discipline școlare), care, în contextul promovării educației incluzive și asigurării incluziunii educaționale a copiilor cu diferite necesități, achiziționează roluri și competențe noi. Dacă în demersurile educaţionale zilnice se va ţine seama şi de celelalte principii care vizează respectarea particularităţilor, intereselor şi necesităţilor de învăţare unice, specifice fiecărui copil, programele de învăţare pot fi proiectate şi aplicate în aşa fel, încât să se ţină seama de marea diversitate a particularităţilor şi cerinţelor, iar educaţia acestor copii se poate desfăşura în învăţământul de masă, urmând să fie centrată pe copil, diferenţele dintre elevii obişnuiţi şi cei cu cerinţe educaţionale speciale vor putea fi atenuate, şi de ce nu, chiar eliminate la o parte din elevi.

Principiile care stau la baza elaborării unei strategii de proiectare individualizată sunt:

- centrarea procesului educațional pe copil şi nu pe conținuturi;

- adaptarea strategiilor de predare-nvățare-evaluare la comunitatea de instruire și la fiecare elev, în parte
- asigurarea șanselor egale fiecărui copil prin adaptare la ritmul, stilul de invățare, tipul de inteligență;
- utilizarea metodelor activ-participative;

Educația incluzivă, cu accentul pus pe diversitate și echitate, solicită un parteneriat strâns între părinți și cadrele didactice. Acest parteneriat reprezintă o punte v pentru succesul fiecărui copil într-un mediu educațional incluziv. Parteneriatul părinți-școală în educația incluzivă depășește limitele școlii și se extinde în casele și comunitățile fiecărui copil.

Educaţia pentru toleranţă vizează, în primul rînd, recunoaşterea diferenţelor ce există în interiorul aceleiaşi societăţi şi are în vedere formarea unei atitudini de toleranţă faţă de cei care sînt diferiţi, înțelegerea celuilalt din punctul de vedere al dreptului la identitate şi al respectului pentru diversitatea culturală. Educaţia pentru toleranţă are menirea de a-l învaţă pe elev să trăiască împreună cu alţii, ea fiind indicată mai ales în comunităţile pluriculturale, cu etnii eterogene, unde şi apar tensiuni interetnice şi unde educaţia ar trebui să se centreze pe scopuri terapeutice. Această educaţie ar trebui să vizeze şi contracararea influenţelor negative de orice ordin, care duc la neînţelegeri, la frică şi la excluderea altora.

Altfel spus, educaţia pentru toleranţă ar trebui să-i ajute pe copii şi tineri să-şi formeze un comportament civilizat şi să posede o cultură a toleranţei, să se raporteze corect la identitatea celuilalt, să-şi dezvolte capacitatea de a judeca în termeni etici. O altă modalitate de realizare a educaţiei pentru toleranţă la nivelul clasei de elevi ar fi ora de dirigenţie, Dirigintele de clasă trebuie să conştientizeze faptul că, avînd la dispoziţie un colectiv ce reprezintă o diversitate culturală, etnică, lingvistică etc., un obiectiv esenţial al activităţii sale ar fi acela de a se strădui să creeze un colectiv unit, o minisocietate în care fiecare să se simtă bine.

Toleranţa nu este un dat cu care ne naştem sau o calitate pe care o moştenim de la părinţi. Toleranţa se formează zi de zi, an de an, prin exerciţiul raportării la celălalt. Această atitudine trebuie să ne-o cultivăm atât în şcoală, cât şi în familie, până când se consolidează şi se transformă în deprindere şi devine un comportament firesc. Nu putem vorbi de identitatea de sine fără a ne raporta la identitatea celuilalt .

Bibliografie

1. Cucoş C. Pedagogie. Iaşi: Polirom, 1998
2. Educație incluzivă. Suport de curs pentru formarea continua a cadrelor didactice in domeniul educației incluzive centrate pe copil, vol. I. Chișinău: Lyceum, 2016.
3. Gogfrey C. Parteneriat şcoală-familie-comunitate. Ghid pentru cadrele didactice. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., 2007.
4. *** Educaţie interculturală în Republica Moldova. Chişinău: Arc, 2004.
5. *** Toleranţa, cheia unităţii prin diversitate. Iaşi: Polirom, 2011.

INTEGRITATE ȘI INCLUZIUNE

Prof. Matei Andreea
Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”, Pitești

Motto: “Toți trăim sub același cer, dar nu toți avem același orizont.”

Educația incluzivă a apărut ca o reacție firească a societății la obligația acesteia de a asigura cadrul necesar și condițiile impuse de specificul educației persoanelor cu cerințe educative speciale. Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă a apărut ca o provocare spre schimbarea atitudinilor și mentalităților. Atfel, educația incluzivă reprezintă un sistem care recunoaște dreptul tuturor copiilor de a fi educați împreună.

Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora

tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Din experienţa personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare- evaluare diverse strategii şi intervenţii utile: în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă. De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţarii pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar si la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere.

Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul

colectivului şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă. Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Consider că nu există "reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”, Iaşi, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintali”, Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de protecţie a grupurilor defavorizate”, Botoşani, Eidos, 1995;
4. Popescu, G., Pleşa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, Bucureşti, Pro Humanitate, 1998;

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ- O NECESITATE ȘI O PROVOCARE

Prof. Matei Cătălin - Școala Gimnazială „Ion Pillat”, Pitești + Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Pitești

Motto: „Copiii sunt ca fluturii care zboară în văzduh. Unii se înalţă mai sus ca alţii, însă fiecare zboară cât de bine poate. De ce să-i compari intre ei? Fiecare este diferit. Fiecare este special. Fiecare este frumos.”

Educația incluzivă este o necesitate și în același timp o provocare. Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă este un proces complex. Toți copiii au dreptul la educație și fiecare copil este capabil să învețe într-un ritm propriu.

Educația incluzivă este adesea văzută ca adresându-se elevilor cu dizabilități sau cu „nevoi educaționale speciale”. De fapt, incluziunea se referă la educația școlară a tuturor copiilor, conform conceptului „școala pentru toți”.

Fiecare copil este unic și diferit, are abilități distincte, învață în ritmul și stilul său propriu, iar școala are menirea de a se adapta și valorifica aceste particularități. De aceea,mediile educaționale incluzive, prietenoase și fără bariere ar trebui să existe în fiecare școală, astfel încât toți copiii să își dezvolte maximal potențialul academic, emoțional, fizic și social. Educația incluzivă este răspunsul la această provocare adresată educației.Educația incluzivă este aceea în care ***toți copiii*** beneficiază de o ***educație de calitate***,într-un ***mediu incluziv.***

Fiecare dintre cele trei componente ale acestei definiții (toți copiii, educație de calitate,mediu incluziv) prezintă anumite caracteristici, astfel (*Ce este educația inluzivă*, educațieincluzivă.info, http://educatieincluziva.info/ce_este_educatia_incluziva, iunie 2019):

- Declarația de la Salamanca (1994), atunci când se raportează la ***toți copiii*** are învedere „copii cu dizabilități, copii supradotați, copii fără adăpost, copii din zone izolate sauaparținând unor grupuri nomade, copii aparținând unor minorități lingvistice, etnice sauculturale, copii cu HIV sau aparținând oricăror altor grupuri vulnerabile”.

- ***educația de calitate*** vizează crearea de oportunități reale pentru obținerea succesuluiîn învățare; performanța, promovabilitatea, infrastructura, tehnologia și confortul nureprezintă parametri de măsurare, ci capacitatea sistemului, a școlii și a ***profesorului de a creaoportunități de învățare pentru orice copil/elev;***

- ***mediul incluziv*** se referă la mediul în care sunt binevenițți, protejați și educați ***toți***copiii, indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau altecaracteristici (UNESCO).

Cu referire la educația incluzivă, UNESCO promovează modelul școlii prietenoase, încare copilul beneficiază de un mediu sigur, sănătos și protector de învățare.

Așadar, educația incluzivă prevede schimbarea și adaptarea continuă a sistemuluieducațional, care să răspundă diversității copiilor și cerințelor individuale de dezvoltare,pentru a oferi tuturor, oportunități și șanse egale de a beneficia de o educație de calitate.

În lucrarea *Educație incluzivă* (2017, p. 25) sunt identificate următoarele principii debază ale educației incluzive:

- egalitatea și egalizarea șanselor;
- respectarea interesului superior al copilului;
- nondiscriminarea, toleranța și valorificarea diferențelor;
- individualizarea procesului de educație și dezvoltarea la maxim a fiecărui copil;
- cooperarea și parteneriatul social.

Principiul fundamental al școlii incluzive este acela că toți copiii trebuie să învețeîmpreună, iar diferențele care pot exista între ei (cognitive, aptitudinale, socio-economice,etnice, religioase, etc.) sau dificultățile în care se pot afla să nu mai aibă nici o importanță, cisă devină o sursă de învățare și progres. Prin urmare, școala incluzivă se adresează individualităților, dar oferă în același timp și oportunitatea colaborării și cooperării într-unclimat educațional inclusiv și tolerant.

În condițiile actuale, pentru a răspunde diversității copiilor, școala trebuie să își extindă scopul și rolul, adaptându-se la cerințele și nevoile de învățare ale elevilor. Oferireaunor servicii educaționale de calitate, creșterea gradului de participare a tuturor elevilor latoate activitățile și reducerea nivelului de excluziune sunt parametri de măsurare a educațieiincluzive.

Astfel, școala incluzivă promovează:

- un mediu în care se învață acceptarea diversității fizice, psihice, sociale, economiceși culturale;
- progresul individual al elevului și mai puțin comparațiile dintre elevi;
- învățarea prin cooperare, elevii fiind încurajați să se ajute unii pe alții;
- un curriculum diferențiat, în funcție de nevoile elevilor;
- valorificarea resurselor educaționale ale comunității.

În școala incluzivă sunt combătute atitudini și comportamente, precum:

- etichetarea (atribuirea unei persoane a unor caracteristici, cel mai adesea negative);
- prejudecățile (păreri, idei preconcepute, de regulă eronate și nefavorabile despre opersoană);
- stereotipurile (idei fixe, mituri sau păreri comune, în general greșite, în legătură cudiverse grupuri sau persoane);
- discriminare (nedreptățirea, persecutarea altuia, ca urmare a prejudecăților șistereotipurilor pe care cineva le are);

 marginalizarea (neglijarea, desconsiderarea, minimizarea pe nedrept a importanțeișivalorii cuiva);

 segregarea (separarea fizică, izolarea)

O școală incluzivă pune accentul pe progresul individual și nu pe diferențele dintre copii. Este promovată învățarea prin cooperare, în cadrul căreia copiii sunt încurajați să se ajute, învață unii de la alții și fiecare elev este valorificat.

Bibliografie:

- Velișco, N., (coord.), 2017, *Educație incluzivă,* https://mecc.gov.md, [https://mecc.gov.md/sites/default/files/educatie_incluziva_final.pdf], accesat în iunie 2019;
- *** educatieincluziva.info, *Ce este educația incluzivă,* [http://educatieincluziva.info/ce_este_educatia_incluziva], accesat în iunie 2019.

Incluziune și diversitate în educație

Profesor Stanciu Mihaela
Colegiul Național *Dinicu Golescu* – Câmpulung - Argeș

„Omul este ca un copac. Dacă stai în fața lui să-l vezi dacă el crește sau dacă a crescut, nu vei vedea acest lucru. Dar, dacă-l îngrijești și ai grijă de el, curățându-l de buruieni vei vedea cu timpul cum el se înalță, crește și devine falnic.’’

Conceptul de "cerințe educaționale speciale" reprezintă o categorie care include toate dificultățile de învățare posibile ale elevilor, atât situațiile considerate în mod tradițional ca handicap (mental, fizic, senzorial), cât și cele referitoare la învățarea specifică, tulburări de deficit de atenție sau alte situații de comportament, probleme psihologice, relaționale, context socio-cultural și dezavantaje lingvistice.

"Diversitatea" elevilor aflați într-o situație de "handicap" sau "cerințe educaționale speciale" nu implică nicio judecată asupra lor sau a abilităților lor, nici în sfera școlară, nici în alte sectoare; fiecare persoană, de fapt, este diferită de ceilalți și, în același mod, fiecare persoană cu handicap este diferită de oricare alt individ, pentru că și el are propriile caracteristici individuale, ca oricare altul.

Învățământul românesc se confruntă și cu nota sa predominant teoretizantă, chiar cu tendințe de supraîncărcare informațională. De aceea, efortul educatorilor trebuie canalizat în direcția operaționalizării cunostințelor, care va conduce la o creștere a interesului și motivației elevilor pentru diferite domenii ale cunoașterii, îi va pregăti mai bine pe aceștia din perspectiva integrării în viața socială

Integrarea şcolară a copiilor cu cerinţe speciale în învatamântul de masă presupune: - a educa copiii cu cerinţe speciale în şcoli obişnuite, alături de copiii normali; - a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală şi socială etc.) în şcoala respectivă; - a acorda sprijinul necesar personalului didactic şi managerilor şcolii în procesul de proiectare şi aplicare a programelor de integrare; - a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele şcolii obişnuite (biblioteca, terenuri de sport etc); - a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din clasă/şcoală; - a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei; - a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolii; - a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale; - a accepta schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală.

Integrarea școlară se realizează prin clase și grupe speciale - pentru copiii și elevii cu dizabilităţi - din unităţi şcolare speciale sau din scoli de masă; prin școli de masă, individual, cu sau fără servicii educaţionale de sprijin; prin grupe sau clase din unităţi sanitare în care sunt internaţi copiii, elevii şi tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesită perioade de spitalizare mai mari, de 4 săptămâni; la domiciliu (scolarizare itinerantă), pe o perioadă determinată;

Principiile integrării echității - din perspectiva dreptului la educație, in baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;relevanței - în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social economice; eficienței - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente; asigurării egalității de șanse - în scopul facilitării accesului la orice formă de educație și asigurării șanselor egale oricărui copil, elev, tânăr, indiferent de rasă, etnie, naționalitate, limbă, religie, apartenența la o categorie defavorizată; incluziunii sociale; centrarii educației pe beneficiarii acesteia; participarii și responsabilizării părinților.

Lucrul cu elevii cu cerinţe educaţionale speciale presupune o atenție specială din partea profesorilor şi a şcolilor. Profesorii trebuie să:

- identifice problema sau dificultatea
- să evalueze punctele tari şi dificultăţile întâmpinate de elev
- să elaboreze un plan (plan educaţional individual) cu obiectivele, orarul şi strategiile stabilite
- să examineze progresul făcut de elevi, iar apoi să plănuiască pasul următor

Şcolile trebuie să:

- se asigure că abordarea utilizată este pozitivă, la fel ca ambianţa ce caracterizează lucrul cu elevii cu cerinţe educaţionale speciale
- dispună de politici şi strategii care să sprijine atât elevii cât şi profesorii
- celebreze reuşita şi progresele înregistrate de elevii cu cerinţe educaţionale speciale

Felul în care profesorul îşi desfăşoară activităţile sau orele va influenţa de o manieră decisivă participarea şi reacţia elevului. Următoarele atitudini contribuie de obicei la desfăşurarea unor ore/activităţi eficace:

- asiguraţi-vă că activitatea începe la timp şi că toţi elevii se implică de la început
- asiguraţi-vă că obiectivele activităţii le sunt dinainte clare tuturor elevilor
- asiguraţi-vă că sunteţi deja familiar cu abilităţile diferite ale elevilor
- asiguraţi-vă că elevii realizează care sunt obiectivele personale şi de grup până la sfârşitul activităţii sau orei
- asiguraţi-vă că munca este dusă la bun sfârşit atunci când şi unde trebuie
- asiguraţi-vă că toţi elevii sunt atenţi
- în activităţi cu întreaga clasă, asiguraţi-vă că nu i se acordă atenţie unui singur elev sau unui grup restrâns
- apreciaţi în continuu efortul depus, făcând comentarii şi reacţionând la performanţa elevului
- puneţi întrebări detaliate pentru a facilita dialogul şi a încuraja elevul să vină cu observaţii, explicaţii şi descrieri
- lăsaţi elevii să ceară ajutor
- ţineţi ocupaţi toţi elevii, punându-i să dea socoteală de felul în care îşi folosesc timpul

Unul dintre cele mai importante şi dificile aspecte ale organizării unui program pentru elevi este acela al fixării sarcinilor. Acest proces este indispensabil atunci când lucrezi cu un elev cu cerinţe educaţionale speciale. Profesorii trebuie să fie formaţi pentru a fixa astfel de sarcini, întrucât acestea sunt esenţiale pentru a asigura performanţa şi progresul elevilor. Sarcinile trebuie să fie simple, măsurabile, realizabile, demne de încredere şi să se încadreze în timp.

Relaţiile elev/profesor

Este probabil ca elevii care au dificultăţi emoţionale şi comportamentale să fie mai obişnuiţi cu relaţiile negative cu adulţii.

Alegeţi strategii pentru a schimba aceasta:

- fiţi politicoşi, pregătiţi şi punctuali
- comunicaţi non-verbal, într-o manieră pozitivă
- folosiţi-vă abilităţile de ascultare activă; verificaţi dacă au înţeles
- fiţi corecţi şi rezonabili
- rezolvaţi cu fermitate problemele, dar fiţi blânzi cu elevii
- controlaţi-vă, număraţi până la zece şi invers
- ţineţi-i sub control, deplasându-vă prin clasă
- aşezaţi-vă lângă elevi
- arătaţi-le efortul pe care îl faceţi pentru îmbunătăţirea situaţie
- negociaţi şi faceţi compromisuri
- anticipaţi şi evitaţi problemele
- implicaţi-i pe elevi în luarea deciziilor

- consemnaţi eforturile şi realizările elevilor
- apreciaţi-i ca elevi
- ascultaţi-i activ

Procesul de integrare a copiilor cu CES depinde în foarte mare măsură de profesor, de competențele sale pedagogice, organizaționale, psihosociale, deoarece integrarea este un proces complex, îndelungat și care presupune ca educatorul să fie foarte bine motivat și să știe exact ce înseamnă integrarea.

În concluzie integrarea copiilor cu CES în școli obișnuite este o necesitate a prezentului și a viitorului deoarece includerea lor în societate în forma școlară, la început, asigură o mai bună adaptare la condițiile mediului de mai târziu, ei învață treptat cum să răspundă solicitărilor tot mai diverse, cunoscând realitatea dintr-o perspectivă mai largă.

Profesorul rămâne deci factorul cel mai important în procesul instructiv-educativ, iar în ceea ce priveşte elevii cu dificultăţi de învăţare, elevii de alte etnii sau cu probleme de orice au şi mai mult nevoie de un profesor modern, deschis, pregătit, înţelegător şi răbdător, care să ştie să-şi plieze metodele în funcţie de necesităţile elevilor, pentru a putea să-i ajute să se integreze în societatea contemporană.

Educația, o șansă pentru toți

Prof. Nidelea Irina Veronica
Școala Gimnazială „Acad. Marin Voiculescu”, Giurgiu

Educația incluzivă promovează accesul la demersul didactic pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor individuale sau de nevoile lor speciale. Aceasta implică crearea unui mediu educațional care să fie adaptat pentru a răspunde la diversitatea elevilor și să asigure că toți aceștia au oportunități egale de învățare și dezvoltare.

Educația incluzivă își propune să elimine barierele care pot împiedica accesul la educație pentru anumite grupuri sau categorii de elevi, cum ar fi cei cu dizabilități, cei din medii socio-economice defavorizate sau cei care provin din minorități etnice sau lingvistice.

În acest sens ea recunoaște că fiecare elev este unic și are nevoi individuale diferite. Prin urmare, este important ca metodele de predare și curriculumul să fie adaptate pentru a răspunde la aceste nevoi și pentru a permite fiecărui elev să-și atingă potențialul maxim.

Integrarea elevilor cu nevoi speciale în școli și clase regulate, atunci când este posibil, pentru a le oferi oportunitatea de a învăța alături de colegii lor de vârstă și de a participa pe deplin la viața școlară este extrem de importantă.

Un aspect deosebit al educației incluzive este promovarea respectului și acceptării între elevi, indiferent de ceea ce îi deosebește.

Diversitatea în educație se referă la recunoașterea și valorizarea diferențelor individuale în rândul elevilor, inclusiv diferențele culturale, lingvistice, etnice, socioeconomice, de gen, abilități și multe altele.

Pentru a promova diversitatea în educație este necesară crearea unui mediu școlar incluziv și stimulativ, care să răspundă nevoilor și experiențelor variate ale tuturor elevilor.

În acest sens curriculumul școlar ar trebui să reflecte diversitatea lumii în care trăim, inclusiv prin includerea contribuțiilor și perspectivele culturale, istorice și sociale ale diferitelor grupuri etnice, religioase și lingvistice. Aceasta poate ajuta la validarea identității elevilor și la îmbogățirea înțelegerii lor asupra lumii.

Școlile ar trebui să ofere elevilor acces la o varietate de resurse și materiale educaționale care să reflecte diversitatea culturală și lingvistică a comunității lor, inclusiv cărți, filme, jocuri și alte materiale care să prezinte experiențele și perspectivele diferite.

De asemenea, ar trebui să fie facilitată promovarea dialogului intercultural și a înțelegerii reciproce. Acest lucru poate contribui la dezvoltarea empatiei, a respectului reciproc și a înțelegerii interculturale.

Profesorii ar trebui să primească formare adecvată în domeniul diversității pentru a putea gestiona eficient mediile de învățare diverse și pentru a adapta practicile lor de predare pentru a răspunde nevoilor variate ale elevilor.

Trebuie să ne asigurăm ca toți elevii să aibă acces egal la o educație de calitate, indiferent de originea lor etnică, lingvistică sau socio-economică. Școlile ar trebui să identifice și să elimine obstacolele care pot împiedica accesul elevilor din grupurile marginalizate sau defavorizate la oportunități educaționale.

Promovarea diversității în educație nu doar că sporește calitatea învățământului, ci pregătește și elevii pentru o lume tot mai interconectată și multiculturală. Prin înțelegerea și aprecierea diferențelor, elevii devin mai pregătiți să colaboreze și să contribuie la o societate mai tolerantă și mai incluzivă.

MAGAZINUL INCLUZIV: O ABORDARE CREATIVĂ PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

ENE NICOLETA VERONICA
C.Ș.E.I. “SF. FILOFTEIA”

Educația incluzivă reprezintă un pilon esențial în dezvoltarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES). Un concept inovator și captivant în acest sens este "magazinul incluziv". Acesta nu este doar un spațiu comercial, ci și un mediu educativ care aduce beneficii majore pentru integrarea copiilor cu CES în școala de masă. Magazinul funcționează pe baza unui sistem de recompense, unde elevii primesc "tokeni" pentru realizări academice, comportament pozitiv sau contribuții la ore. Acești tokeni pot fi schimbați la finalul săptămânii în cadrul magazinului pentru obiecte, jucării sau chiar dulciuri. Acest sistem oferă nu doar o motivație suplimentară pentru toți elevii, dar și oportunitatea de a învăța abilități de gestionare a banilor și luare a deciziilor.

Pentru elevii cu ADHD se vor introduce într-un colț al magazinului jucării anti-stres și obiecte senzoriale, contribuind la eliberarea energiei și concentrare. În cazul elevilor cu TSA este necesar să fie utilizate etichete și suporturi vizuale pentru a facilita înțelegerea regulilor și alegerea produselor. Se asigură un spațiu liniștit pentru momentele de pauză. Pentru elevii cu opoziționism, sistemul de recompense va fi personalizat pentru a le permite să-și stabilească obiective și să fie implicați în procesul de luare a deciziilor.

Experiența în magazin nu este doar despre achiziționarea de obiecte, ci și despre dezvoltarea abilităților sociale, de comunicare și financiare. Elevii învață să coopereze, să împărtășească și să-și prioritizeze dorințele.

Rolul Profesorului:

Profesorul joacă un rol central în implementarea magazinului. În primul rând, el dezvoltă și stabilește sistemul de recompense, conectându-l la obiectivele academice și comportamentale ale clasei. O componentă importantă este implicatea elevilor în stabilirea regulilor magazinului și a tipurilor de recompense disponibile.

Organizarea Spațiului:

Magazinul este organizat într-un colț al sălii de clasă, ușor accesibil pentru toți elevii. Rafturile sunt etichetate clar, iar produsele sunt expuse într-un mod atrăgător.

Ce Găsește Elevul în Magazin:

Elevul primește "tokeni" în funcție de comportamentul pozitiv, progresele academice sau contribuțiile la comunitate. În magazin, elevul găsește o varietate de produse, inclusiv jucării educative, materiale școlare atractive, cărți, dulciuri sănătoase și alte obiecte dorite de copii.

Cum Ajută Magazinul Profesorul la Clasă:

Magazinul devine o unealtă puternică în gestionarea comportamentului în clasă. Elevii sunt motivați să-și îmbunătățească comportamentul pentru a câștiga tokeni și a avea acces la produsele dorite. De asemenea, ei învață să gestioneze "bugetul" lor de tokeni, luând decizii în legătură cu cumpărăturile. Acest lucru dezvoltă abilități financiare esențiale într-un mod adaptat nivelului lor de înțelegere.

Colaborarea cu Elevii cu CES:

- **Individualizarea Sistemului de Recompense:** Profesorul adaptează sistemul de recompense pentru a se potrivi nevoilor specifice ale elevilor cu CES, asigurându-se că aceștia sunt motivați și se simt implicați.
- **Asistență și Instruire:** Profesorul oferă asistență și instruire individuală în utilizarea tokenilor, promovând înțelegerea conceptelor și consolidarea abilităților.

Exemplu de bună practică în cazul unui elev cu opozitionism provocator:

Elevul "S" este un copil cu provocări specifice, manifestând un comportament opoziționist și o reticență în a participa activ la ore. Cu toate acestea, prin implementarea magazinului incluziv, s-a deschis o poartă către schimbare și dezvoltare personală pentru acest elev. Înainte de implementarea magazinului incluziv, elevul "S" a fost caracterizat de o lipsă de participare și reticență față de activitățile școlare. Refuzul de a ridica mâna și de a scrie lecțiile în clasă crea nu doar un impediment în propriul său progres, ci și o dinamică perturbatoare în cadrul clasei a IV-a. A fost evident că o abordare tradițională nu era suficientă pentru a-l implica în activități.

Odată cu implementarea magazinului, s-a observat o schimbare semnificativă în comportamentul și atitudinea elevului "S". Prin sistemul de recompense, în care elevul primea "tokeni" pentru realizări academice și comportament pozitiv, acesta a început să-și descopere motivația intrinsecă. Magazinul nu a fost doar un loc unde se cumpărau obiecte, ci un mediu care a catalizat dezvoltarea personală.

Elevul a învățat să-și gestioneze propriul buget, fapt ce a contribuit la dezvoltarea abilităților de planificare și prioritizare. Alegând să economisească pentru a obține recompense mai mari, a început să înțeleagă legătura dintre efortul depus și beneficiile obținute. Această conștientizare a contribuit nu doar la îmbunătățirea comportamentului său la clasă, ci și la dezvoltarea unor abilități financiare esențiale.

Mai mult decât atât, impactul magazinului s-a resimțit în relațiile elevului cu colegii și doamna invatatoare. Participarea mai activă la activități și contribuția la atmosfera pozitivă din clasă au ajutat

la crearea unei comunități de sprijin. Elevul "S" a început să se simtă valoros și integrat, schimbând nu doar perspectiva sa asupra școlii, ci și modul în care este perceput în comunitate.

În concluzie, magazinul a fost un catalizator pentru transformarea lui. A depășit eticheta de elev cu comportament opoziționist și a devenit un participant activ și responsabil în cadrul clasei. Această experiență nu doar că a adus beneficii individuale, ci a subliniat și importanța unor abordări inovatoare în educație, care să răspundă nevoilor specifice ale fiecărui elev. Magazinul Inclusiv a deschis drumul către o educație mai incluzivă și echitabilă, unde fiecare elev, indiferent de provocările sale, poate atinge succesul în propriul său mod.

Bibliografie:

Adrian Rosan, *Psihopedagogia speciala. Modele de evaluare si interventie*, Polirom, 2015.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI PRIN DIVERSITATE ,INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof.inv.presc. ABRUDAN MARIA RODICA
SCOALA GIMNAZIALĂ
BÂRSĂU DE SUS,SATU MARE

Incluziunea socială și școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale reprezintă un aspect esențial al unei societăți echitabile și progresive. Acești copii au nevoie de un mediu care să îi accepte, să îi înțeleagă și să le ofere resursele necesare pentru a-și dezvolta potențialul într-un mod adecvat. În acest referat, vom explora importanța incluziunii sociale și școlare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, precum și strategiile și practicile care pot fi adoptate pentru a asigura că aceștia se integrează cu succes în societate și în sistemul de învățământ.Cerintele educaționale speciale se referă la nevoile individuale ale copiilor care au dificultăți în învățare sau care prezintă anumite dizabilități fizice, intelectuale sau emoționale care îi fac să necesite suport suplimentar în procesul educațional. Aceste cerințe pot include tulburări de învățare, autism, deficiențe de vedere sau auz, tulburări de atenție sau dizabilități intelectuale.

Incluziunea socială și școlară are un impact profund asupra vieții copiilor cu cerințe educaționale speciale. O societate care promovează incluziunea oferă un mediu în care acești copii se simt acceptați și sprijiniți, ceea ce contribuie la dezvoltarea lor emoțională, socială și intelectuală. În plus, incluziunea în sistemul de învățământ regulat le oferă oportunități egale de educație și pregătește terenul pentru integrarea lor în viața adultă și în piața muncii.Fiecare copil cu cerințe educaționale speciale ar trebui să beneficieze de o evaluare individuală a nevoilor sale și de elaborarea unui plan de învățământ personalizat, care să includă suportul necesar pentru succesul său școlar.Este crucial ca cadrele didactice, personalul școlar și colegii să fie bine informați și sensibilizați cu privire la nevoile și abilitățile copiilor cu cerințe speciale, astfel încât să poată oferi sprijin și să creeze un mediu incluziv.Utilizarea tehnologiei poate fi de ajutor pentru a facilita accesul la educație și pentru a compensa anumite dificultăți ale copiilor cu cerințe speciale. Aceasta poate include programe software specializate, dispozitive de asistență și alte tehnologii adaptative.

Implicarea părinților și a comunității în procesul de învățământ și sprijinirea copiilor cu cerințe speciale este esențială pentru crearea unui sistem de suport solid și integrat.

Activitățile și proiectele care încurajează interacțiunea și colaborarea între toți elevii, inclusiv cei cu cerințe speciale, sunt importante pentru construirea relațiilor sociale și a abilităților de comunicare.

Incluziunea socială și școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale reprezintă un aspect crucial al unei societăți juste și echitabile. Prin adoptarea unor strategii și practici care promovează accesul egal la educație și integrarea în comunitate, putem asigura că acești copii își pot dezvolta potențialul și pot contribui activ la societate. Este responsabilitatea noastră să creăm un mediu în care diversitatea este valorizată și în care toți copiii au șansa de a prospera.

Bibliografie :

, Popovici Doru ,Elemente de Psihopedagogia Integrarii ,Editura Pro Humanitate ,2000

Păun Emil ,Școala o abordare Sociopedagogică ,EdituraPolirom ,Iași 1999

DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

PROF. MATEI CONSTANTIN

LICEUL TEHNOLOGIC AUTO

- Educatia incluziva presupune un proces permanent de imbunatatire a institutiei scolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a sustine participarea la procesul de învatamânt a tuturor elevilor din cadrul unei comunitati.
- Incluziunea este diferita de integrare. Integrarea copiilor cu cerinte speciale are în vedere intrarea acestora în clasele obisnuite. Ea se centreaza pe mutarea copiilor de la scoli separate la scolile locale, ale comunitatii. În mod obisnuit ei se muta pentru a-si petrece timpul scolar în clase separate si pentru a primi sprijinul necesar. Atunci când aceasta mutare nu este însotita de o crestere a interactiunilor între elevii cu si fara dizabilitati sau cu diferente în învatare, putem considera ca nu este un proces de integrare reala ci numai o etapa de integrare: integrarea fizica.
- Profesorii nu trebuie sa uite ca ei sunt cei care pun în miscare curriculumul scolar si ca acesta nu este stapânul lor. Principala preocupare a activitatilor didactice este firesc sa fie integrarea scolara a tuturor copiilor care frecventeaza scoala. O integrare care sa însemne:
- învatare,
- participare,
- implicare,
- parteneriat.
- Incluziunea este adeseori asociata cu elevi care au dizabilitati, sau care au "nevoi educationale speciale". De fapt, , incluziunea se refera la educatia scolara a tuturor copiilor si tinerilor, conform conceptului "scolii pentru toti". În contextul acestei complexe legislaţii, dreptul de **incluziune şcolară** se poate defini prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de sex, apartenenţă etnică şi socială, religie, naţionalitate, rasă sau limbă.
- Printre initiativele actuale de îmbunatatire a sistemului educational se urmareste nu numai cresterea performantelor scolare ci si educatia elevilor pe relatii de colaborare si pe îmbunatatirea mediului de învatare si predare. Pentru atingerea acestor deziderate copiii si tinerii sunt implicati activ, integrând ceea ce li se preda cu propria lor experienta de viata.
- Notiunea de incluziune tradusa din engleza merge dincolo de conceptul de integrare, cunoscut deja.
- Când se vorbeste de integrare, se evoca un individ care este în afara grupului si pentru care se va face un"efort" pentru a-l primi in grup.
- Ideea de incluziune pleaca de la principiul ca orice individ , oricât ar fi de diferit, apartine de fapt si de drept grupului social .Exista un loc de drept pentru el, si exista o recunoastere a acestui drept.
- Principiile necesare pentru a construi o societate inclusiva, se aplica la o scoala inclusiva
- -nediscriminare
- -egalitatea în drepturi si în șanse
- -evaluarea capacitatii persoanei
- -evaluarea nevoilor
- -dreptul la întelegere
- -accesibilitatea.
- Asadar, notiunea de incluziune este traducerea într-o orientare sociala si politica a valorilor continute în Declaratia Drepturilor Omului si Cetateanului -Toti oamenii se nasc si ramân libri si egali in drepturi. Ea recunoaste fiecaruia apartenenta egalitatii drepturilor grupului în care el traieste-natiune, scoala, cartier, oras.

- Incluziunea în educatie presupune:
- Valorizarea egala a tuturor elevilor si a personalului.
- Cresterea participarii tuturor elevilor la educatie si, totodata, reducerea numarului celor exclusi din cultura, curricula si valorile comunitatii promovate prin scoala de masa
- Restructurarea culturii, a politicilor si a practicilor din scoli, astfel încât ele sa raspunda diversitatii elevilor din localitate.
- Reducerea barierelor în învatare si participare pentru toti elevii, nu doar pentru cei cu dizabilitati sau cei etichetati ca având "nevoi educationale speciale".
- Insusirea învatamintelor rezultate din încercarile de depasire a barierelor de accesare a
- scolii si de participare din partea unor elevi.
- Întelegerea diferentelor dintre elevi ca resursa pentru procesul de învatare, nu ca o
- problema ce trebuie depasita.
- Recunoasterea dreptului elevilor la educatie în propria lor localitate.
- Evolutia gradului de incluziune în scoli, atât în privinta personalului, cât si în privinta
  - elevilor.
- Cresterea rolului scolilor în construirea comunitatilor si a valorilor lor, precum si în
  - cresterea performantelor.
- Cultivarea unor relatii de sustinere reciproca între scoli si comunitati.
- Recunoasterea faptului ca incluziunea în educatie este un aspect al incluziunii în societate

- Scoala incluziva devine astfel o scoala deschisa tuturor, o scoala prietenoasa, flexibila, o scoala care abordeaza procesul de predare - învatare - evaluare într-un mod dinamic si atractiv, o scoala care, prin sprijinul pe care îl ofera tuturor copiilor, se constituie într-un factor de baza al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecatilor legate de apartenenta la un anumit mediu si la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunitati .
- Integrarea şcolară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerinţele şcolii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului scolar (clasa) şi de desfăşurare cu succes a prestaţiilor şcolare. Asimilarea de către copil a statusului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecinţe în planul conduitei sale.
- Integrarea şcolară exprimă:
  - atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o frecventează:
  - condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului;
  - consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare;
  - situaţia în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţie
  - corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva;
  - existenţa unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.
- Integrarea şcolară a copiilor cu cerinţe speciale în învăţământul de masă presupune:
  - a educa copiii cu cerinţe speciale în şcoli obişnuite, alături de copiii normali;
  - a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală şi socială etc) în şcoala respectivă;
  - a acorda sprijinul necesar personalului didactic şi managerilor şcolii în procesul de proiectare şi aplicare a programelor de integrare;
  - a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele şcolii obişnuite (bibliotecă, terenuri de sport etc);
  - a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din clasă/şcoală;
  - a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;

- a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolii;
- a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale;
- a accepta schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală.
- În esenta lor, strategiile educatiei integrate sunt "strategii de micro-grup, activ-participative cooperative , colaborative , parteneriale , implicante , organizative si socializante ". Acestea , datorita atributelor lor , sunt adaptabile , putând fi cu usurinta multiplicate sau diversificate pentru a acoperi situatiile noi. Aceste atribute caracterizeaza si învatarea , care trebuie sa se realizeze în grupuri mici , sa fie cooperativa , parteneriala , activ-participativa , sa se desfasoare într-un mediu relaxant , placut .
- Datorita strategiilor cooperative toti elevii învata sa asculte activ , sa fie toleranti , sa ia decizii si sa-si asume responsabilitati în cadrul grupului .Învatarea în grupuri mici , activa si colaborativa asigura o reala interactiune si intercomunicare ; o redistribuire corecta de recompense sociale (apreciere considerare , respect) ;o distributie eficienta a sarcinilor de lucru ;un simt al disponibilitatii si al artei solicitarii sau acordarii ajutorului mult sporite.
- Lectiile bazate pe învatarea prin cooperare influenteaza în mod pozitiv formarea raspunderii individuale (elevii trebuie sa comunice rezultate în nume personal sau în numele grupului) , interactiunea directa si formarea deprinderilor interpersonale si de grup mic . De asemenea , ele creeaza între elevi o interdependenta pozitiva (acestia realizeaza ca au nevoie unii de altii , în cadrul scolii , dar si în afara ei , vizând programul de realizare a temelor, dar si activitati extrascolare .Se realizeaza prin constituirea unei perechi compuse dintr-un copil cu c.e.s. si unul normal . Aceasta trebuie facuta pe cât posibil informal , pe baza unor prietenii sau simpatii . Copiii care îndeplinesc rolul de tutor trebuie alesi discret , din rândul celor care au dovedit de-a lungul timpului disponibilitate în a acorda sprijin celorlalti , într-un mod spontan , neimpus . Când tutoriatul se face reciproc , strategia devine benefic versatila , în sensul tutoriatului cu inversare de roluri . Colegul normal poate învata de la cel disabil , mai ales când acesta are un talent pentru o disciplina . Schimbarea rolurilor este benefica pentru copilul disabil , care capata încredere în propriile forte si în valoarea lui , dar si pentru colegul lui normal , care învata sa caute în profunzime si sa respecte talentul fiecarui om .
  - « Adevaratul dascal este caracterizat prin aceea ca mintea sa se misca în armonie cu mintile elevilor sai, traind împreuna dificultatile si victoriile intelectuale deopotriva."
- (J.Dewey)
- Strategiile specifice integrarii educative sunt la rândul lor flexibile , caracterizate prin diversitate. Strategiile educatiei integrate sunt " strategii de micro-grup, activ-participative cooperative, colaborative , parteneriale , implicante , organizative si socializante ".
- PREDAREA este un act de cooperare ,descoperire si reflectie, la care participa atat profesorul (care poate coopera cu colegii sai) cat si elevii unei clase. O resursa importanta pentru profesor in predare este cooperarea elevilor. Pregatirea predarii si de multe ori realizarea ei se completeaza cu cooperarea intre profesorii si chiar cooperarea cu unii parinti. Fiecare scoala care doreste sa fie deschisa si flexibila, abordand maniera incluzivitatii, trebuie sa asigure, prin managementul pe care il propune:
- intelegere reala a ceea ce este incluziunea, definirea procesului ca atare nu numai o simpla plasare a copiilor impreuna;
- sa recunoasca legaturile dintre educatia incluziva si valorizarea diversitatii umane. Aceasta maniera asigura promovarea ethosului scolar care valorizeaza toti copiii si familiile lor;
- sa favorizeze un climat de sprijin flexibil si raspunsuri creative la nevoile/cerintele individuale. Lipsa de succes la raspunsurile initiale nu trebuie sa constituie un motiv pentru a abandona incluziunea ci sa devina un punct de plecare;
- recunoasterea incluziunii ca o parte a politicilor de egalizare a sanselor cu aranjamentele clare pentru implementare, fundamentare si monitorizare;
- sa asigure ca toate dezvoltarile scolilor si politicilor scolare sa tina cont de principiile incluzivitatii;

- sa asigure ca admiterea copiilor cu cerinte eductive speciale in structuri educative este orientata pozitiv si cu sensibilitate. In unele cazuri trebuie sa se ia in calcul prezenta unui sprijin adecvat, a unui sfat potrivit si a unei orientari cat mai eficiente pentru a se asigura ca toate nevoiele/cerintele
- copiilor sunt rezolvate pozitiv, ca toti copii si parintii trebuie sa se simta acceptati;
- Sa asigure evaluarea adecvata si amenajarile de sprijin la locul lor, ambele tinand de scoala si implicit de agentii externi, astfel ca nevoile tutror copiilor sa fie adecvat rezolvate;
- Sa lucreze in colaborare cu autoritatile locale si agentiile pentru a identifica barierele posibile si sa ia in considerare cum pot fi mai bine depasite;
- Sa recunoasca ca schimbarile in practicile educative vor necesita sprijinul intregului personal al scolii si al comunitatii locale. Toti trebuie implicati si consultati in dezvoltarea incluziva a scolii;
- Sa abiliteze accesul persoanlului la ocazii de dezvoltare profesionala care sa sustina/sprijine dezvoltarea unor practici incluzive.
- scoala incluziva este o scoala democratica.
- Ea incearca sa realizeze respectul reciproc intre membrii implicati si modurile lor diferite de experienta si viata. Scoala incluziva cere ca toti sa lucreze impreuna in mod creativ in asa fel incat fiecare elev sa invete. De aceea o scoala pentru toti/incluziva se caracterizeaza prin:
- Diverisitatea este vazuta ca o realitate;
- Asigura fiecarui elev accesul la cunoastere, formare de deprinderi siinformatie;
- Asigura invatarea individualizata;
- Foloseste pregatirea si amenajarile speciale in colaborarea dintre membrii ei;
- Colaboreaza cu familiile, agentiile externe si alti membrii ai comunitatii;
- Organizeaza si structureaza flexibilitatea scolilor;
- Are mari asteptari pentru asigurarea succesului tuturor elevilor;
- Se perfectioneaza permanent;
- Construieste comunitati incluzive.

- **Bibliografie**

- 1.Dezvoltarea culturii şi practicilor şcolare inclusive-ghidul formatorului(Accesul la educaţie al grupurilor dezavantajate cu focalizare pe romi),Editat de Ministerul Educaţiei şi Cercetării,Decembrie 2005.
  2.Dorel Ungureanu-Educaţia integrată şi Şcoala Inclusivă,Ed.de Vest Timişoara,2000

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Răceanu Danubia Ileana
Liceul Tehnologic Bâlteni, Gorj

Pentru a promova incluziunea și toleranța, trebuie să înțelegem diversitatea în toate formele ei. Diversitatea nu se limitează doar la aspectele evidente, precum etnia sau religia, ci include și diferențele de vârstă, orientarea sexuală, abilitățile și multe altele. Fiecare individ este unic și are experiențe de viață diferite. De aceea, este important să fim deschiși și să învățăm despre culturi, tradiții și noi perspective.

Spre exemplu, ne gândim la diversitatea culturală. Prin înțelegerea și aprecierea diferitelor culturi, putem depăși stereotipurile și prejudecățile și putem construi punți de comunicare între diverse comunități. Astfel, cunoașterea sărbătorilor, a obiceiurilor și a valorilor altor culturi ne ajută să ne conectăm mai profund cu semenii noștri.

Ceea ce ne poate ține laolaltă într-o societate a diversității este toleranța, care a devenit, alături de solidaritate și de incluziune, una dintre valorile cele mai importante ale societății interculturale.

Conform DEX, toleranţa (lat.: tolerare = a suporta) este un termen social, etic şi religios aplicat la o colectivitate sau la un individ, care defineşte respectul libertăţii altuia, a modului său de gândire şi de comportare, precum şi a opiniilor sale de orice natură (politice, religioase, etc.).

Toleranţa este un cuvânt pe care ar trebui să-l cunoaştem cu toţii şi să-l transmitem copiilor noştri. În prezent, mai mult decât oricând, copiii interacţionează cu oamenii de etnii, religii şi culturi diferite.

Clasele de la şcoală sunt tot mai diverse, reflectând structura comunităţilor în care familiile trăiesc şi muncesc. A-l învăţa pe copil să fie tolerant este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor şi din tradiţiile noastre de ospitalitate, dar şi fiindcă persoana care învaţă să fie deschisă faţă de diferenţe va avea mai multe oportunităţi în educaţie, afaceri şi în multe alte aspecte ale vieţii. Unii părinţi îmbrăţişează faptul că trăim într-o societate tot mai diversă. Alţii pot avea ezitări, mai ales dacă nu sunt destul de expuşi la oameni diferiţi de ei. Mulţi copii le-au luat-o deja cu mult înaintea părinţilor din punctul de vedere al expunerii la diferenţele culturale.

Principiul toleranței ne cere să respectăm și să protejăm principiile, regulile și valorile celorlalți în măsura în care acestea nu încalcă drepturile omului.

Educația în spiritul toleranței și al respectului pentru semeni reprezintă, în zilele noastre, o condiție importantă a unei societăți democratice. Toleranța nu înseamnă doar a-i suporta pe ceilalți, ci și a respecta deciziile altor oameni, grupuri, popoare, religii, alte moduri de gândire și puncte de vedere, alte stiluri și moduri de viață. Aceasta nu se poate manifesta nelimitat, ci se oprește acolo unde sunt

încălcate drepturile omului și atunci când funcționarea societății este afectată de practicile, de opiniile, de modul și de stilul de viață ale unei minorități, când legile statului respectiv sunt încălcate.

Comportamentul tolerant poate începe din școală prin cunoașterea și prin acceptarea diversității de opinii, de preferințe, hobby-uri, a diferențelor dintre fete și băieți, dintre colegii de etnii diferite și dintre cei din aceeași etnie, prin intervenția pentru prevenirea și combaterea actelor cauzate de intoleranță, de lipsa de respect față de valorile celorlalți.

Educaţia incluzivă se referă la integrarea copiilor cu CES în structurile învăţământului de masă, mediu care poate oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a acestor copii şi o echilibrare a personalităţii lor. Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale, presupune aplicarea unor strategii de intervenţie psihopedagogică destinate prevenirii şi corectării comportamentelor indezirabile mediului şcolar şi social, consolidarea, din partea copilului, a unor atitudini favorabile faţă de colectivul de elevi și față de cadrele didactice. În cadrul activităţilor didactice, se va acorda o atenție deosebită procesului de evaluare care poate sprijini metodele şi tehnicile folosite unde, prin acordarea unor anumite recompense (în cazul nostru, valorizarea în fața colegilor sau obţinerea unor aprecieri verbale etc.), pot fi stinse unele comportamente nedorite sau consolidate anumite comportamente pozitive.

O educație incluzivă eficientă urmărește atât creșterea calității educației, cât și participarea la procesul educațional a tuturor copiilor, în special aceia proveniți din medii dezavantajate. Strategia educațională ce se cere implementată la nivelul fiecărei școli trebuie să cuprindă intervenții centrate pe elev, care să pună accent pe prevenirea neșcolarizării, absenteismului, abandonului școlar și părăsirea timpurie a școlii, urmărind în același timp creșterea rezultatelor învățării. În ceea ce privește școala incluzivă, un rol decisiv îl deține pedagogia, dar și învățarea centrată pe elev. Faptul acesta presupune adaptarea curriculumului și a metodelor de predare la capacitatea și nevoia fiecărui elev în parte.

Școala incluzivă are la bază o serie de principii care urmăresc școlarizarea împreună a tuturor copiilor unei comunităţi indiferent de dificultăţile pe care le întâmpină aceştia sau de diferenţele dintre ei; acordarea de sprijin suplimentar din partea societăţii pentru a-şi realiza educaţia în şcoala publică. Formarea şi dezvoltarea şcolilor incluzive atât în mediul urban, cât şi în mediul rural se face prin asigurarea resurselor umane (cadre de specialitate), cât şi a celor materiale, iar educaţia egală se realizează prin acordarea ajutorului necesar pentru fiecare copil cu deficienţe în funcţie de cerinţa individuală. Un avantaj al școlii incluzive îl constituie faptul că elevii cu CES sunt tratați ca parte integrantă a societății, având ca model pe ceilalți colegi care nu au probleme și, în felul acesta, își dezvoltă abilitățile de comunicare, devin mai creativi, adoptă diversitatea etc. În dezvoltarea procesului de învățare, un loc deosebit de important îl ocupă socializarea între elevi și consolidarea prieteniilor între colegi.

Bibliografie

Booth, Tony, Ainscow, Mel, *Indexul incluziunii școlare. Promovarea educării și a participării tuturor copiilor la învățământul de masă*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007

Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014

Dumitru, Ion Al., *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*, Editura Polirom, Iași, 2008

Ungureanu, D., *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000

INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Bogatu Camelia
Școala Gimnazială “Ioan Vodă cel Viteaz “Slobozia Ciorăști, Vrancea

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere, necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice. Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, relaționare eficientă cu cei din jur, controlul emoțiilor, etc. Pentru a reuși să fie tolerant cu cei din jur, copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celuilalt, la a o înțelege. Astfel, putem crea oportunități de învățare despre locuri noi, despre alte culturi, alți oameni, putem crea situații în care să aibă oportunitatea de a oferi ajutor și celorlalți, putem, în cadrul tuturor activităților din grădiniță, să dezvoltăm abilități de negociere, de rezolvare a problemelor, de a face față situațiilor de criză și mai presus de orice, copilul trebuie să se simtă important, în siguranță și iubit. Un copil care se simte iubit, învață să-i iubească și pe ceilalți.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate. Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții.

Educația incluzivă se desfășoară în cadrul unui proces interdisciplinar zilnic, cuprinzând forme de organizare multiple: activități/jocuri liber alese, activități pe domenii experiențiale, activități de dezvoltare personală, cuprinzand toate domeniile de dezvoltare. Copiii, majoritatea timpului lor liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprima propriile capacități. Prin joc, copilul capătă informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp. În timpul jocului, copilul vine în contact cu alți copii sau cu adultul, astfel că jocul are un caracter social. Jocurile sociale sunt esențiale pentru copiii cu deficiențe, întrucât le oferă șansa de a se juca cu alți copii. În aceste jocuri sunt necesare minimum două persoane care se joacă și comentează situațiile de joc. În perioada de preșcolaritate se desfășoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficiențe trebuie să fie înscriși la gradiniță, alături de copiii sănătoși. Copiii sunt curioși, dar

practici, astfel că ei vor accepta ușor un copil cu deficiență dacă le este explicată situația, dacă și cadrul didactic și părinții celorlalți copii sunt deschiși la a accepta și trata cu înțelegere și normalitate copiii cu CES de la grupă. Perioada de preșcolaritate este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficiențe. La această vârstă, socializarea se realizează ușor prin intermediul jucăriilor și al echipamentelor de joc.

De asemenea, avem la îndemână povestirile, unde personajele din povești și basme dezvăluie copilului curajul, bunătatea, hărnicia, altruismul, prin opoziție cu trăsăturile negative respective. Copiilor le plac poveștile, poeziile și aderă afectiv la comportamentele pozitive ale eroilor preferați. Pentru dezvoltarea empatiei și solidarității pentru persoane aflate în dificultate, se pot purta discuții cu copiii după lecturarea unor povești ca: “Dilly, cea minunat de diferită”,”Băiatul cu mâini dansante”, "Povestea ursului cafeniu" etc. Le putem cere copiilor să spună câteva idei despre: ce s-ar fi putut face pentru aceste personaje? Ce ar face ei daca ar intîlni o asemenea situație? Se poate găsi un alt sfârșit povestirii, la alegerea copiilor, acesta fiind redat de copii prin desen, în dramatizare și în jocurile de rol ale copiilor.

Jocul de rol plasează copiii în ipostaze noi, tocmai pentru a-i ajuta să înțeleagă situații diferite, să se adapteze, să accepte și să înțeleagă diferențele de opinii dintre persoane. Interpretând rolurile unor personaje comune (părinți, copii aflați în anumitea situații) sau mai puțin obișnuite, conform experienței lor, copiii vor înțelege mai bine propriul rol și rolul celor din jur și își vor dezvolta capacitățile empatice, gândirea critică și puterea de decizie. Jocul de rol evidențiază modul corect sau incorect de comportare a unui copil. Exemple de astfel de jocuri: "De-a familia", "La spital", "La grădiniță", "Astăzi eu sunt educatoare", "O întâmplare în parc" etc

O grădiniță poate fi incluzivă și poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor, dacă se dorește cu adevărat acest lucru. În acest sens, munca cu copiii continuă până când nu se vor mai face diferențieri și segregări în cadrul grupului, iar părinții vor accepta toți colegii copilului lor.

De asemenea, pentru o educație incluzivă, comunitatea și multiplele modalități de intervenție au un rol hotărâtor în depășirea barierelor de comunicare, a dificultăților de ordin social și economic care ar putea să ducă la marginalizare și segregare. Conceptul de educație incluzivă se poate defini prin acceptarea de către instituțiile de învățământ a tuturor copiilor, indiferent de sex, apartenență etnică și socială, religie, naționalitate, rasă, limbă, infirmitate, situația materială a copilului, a părinților sau tutorilor săi. Este nevoie de educație incluzivă deoarece copiii, indiferent de dizabilitatea sau dificultatea de învățare, au un rol de jucat în societate după terminarea școlii. Un început timpuriu în grupuri de joacă, urmat de educația în școli de masă este cea mai bună pregătire pentru o viață integrată. Educaţia copilului este un demers care presupune un schimb de experienţă, de valori şi competenţă între toţi adulţii care îl susţin în demersul său de dezvoltare integrată. Eforturile depuse de părinţi şi

educatori trebuie să se bazeze pe un schimb bogat de informaţii, de experienţe şi pe colaborare în asigurarea celor mai bune condiţii de creştere şi dezvoltare a copiilor. Părinţii au nevoie să regăsească un sprijin în grădiniţă, să se simtă responsabili pentru a colabora cu educatorii şi a participa la orice activităţi realizate împreună cu şi pentru copii. Cerinţele speciale determină măsuri educative speciale, structurate şi antrenate la nivelul procesului de predare-învăţare. Cerinţele educative speciale derivă din dizabilităţi, deficienţe, boli sau deprivări de ordin socio-cultural şi corespund unei abordări care susţine că fiecare copil este unic şi orice copil poate învăţa, valorizând tipul de învăţare în concordanţă cu particularităţile individuale, cultivând diversitatea copiilor ca un mijloc de învăţare care întăreşte şi sprijină învăţarea. Este foarte importantă identificarea şi evaluarea corectă a copiilor cu cerinţe educative speciale, deoarece este piatra de hotar care poate determina evoluţia în timp a dezvoltării armonioase a personalităţii copiilor şi ea trebuie făcută numai de specialist pentru o corectă orientare şcolară.

BIBLIOGRAFIE:

1. Boca,Cristiana,(coord.),Bucinschi, Mihaela, Dulman,Aniţa... (2009). Educaţia timpurie şi specificul dezvoltării copilului preşcolar. Bucureşti:Editura Educaţia 2000+ .

2. Chelemen, I., (2006). Impactul psiho-social asupra familiei ca urmare a dizabilităţii copilului. Oradea: Editura Universităţii din Oradea.

Prof. înv. primar Ana Margină
Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj, jud. Alba, România

Fiecare dintre noi, dascălii, am încercat să răspundem nu de puține ori întrebărilor de genul: De ce nu toți elevii mei progresează în același fel?/ Cum pot să-i ajut pe toți să înțeleagă, să învețe mai ușor?/ Cum pot să-i ajut pe cei care învață mai greu? /Cum să fac să se simtă fiecare copil valoros?

Un prim punct în a răspunde pertinent acestor întrebări ar fi faptul că trebuie să înțelegem și să acceptăm diversitatea dintr-o clasă, faptul că fiecare elev are propriile sale capacități intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său și ritmul propriu de a învăța și fiecare are nevoile sale în privința asimilării de informații.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale învățământului actual este nevoia sa de adaptare la necesitățile copiilor, oricare ar fi acele necesități și oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu cerințe educative speciale, fie că pur și simplu sunt copii cu un ritm mai lent de învățare, copii mai emotivi, mai puțin sociabili. O astfel de metodă de adaptare o constituie școala incluzivă, o școală pentru toți și pentru fiecare, ce are în vedere includerea acestor copii și care implică în procesul de învățare și de luare a deciziilor și părinții, consilierii specializați, terapeuții.

Metodele pe care noi alegem să le folosim în clasele incluzive pot îmbunătăți semnificativ performanța tuturor elevilor. În comparație cu educația în centre sau școli speciale, care are riscul de a-i menține pe copii izolați în oarecare măsură, școala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. In loc să-i izolăm și să spunem că sunt „dificili”, „problematici” sau chiar „handicapați”, este benefic să înțelegem faptul că acești copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obișnuită, dacă noi, dascălii, am accepta că educația este pentru toți, dacă am adapta și „am traduce” cerințele și solicitările noastre în funcție de copiii pe care îi avem în față. Trebuie însă să găsim metode diverse de predare-învățare, de care să beneficieze toți elevii, nu numai cei cu cerințe educative speciale. Socializarea între elevii și dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învățare, datorită schimbului de informații permanent. În ceea ce privește cadrele didactice din cadrul școlii incluzive, ele trebuie încurajate să adopte practici moderne în cadrul orelor de curs, să se autoperfecționeze în permanență în ceea ce privește copiii cu CES. Un alt rol important pe care cadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-și accepte și să-și ajute colegii cu cerințe educative speciale , să-i încurajeze fără să-i ridiculizeze sau să-i excludă.

Alături de cadrele didactice și colegii de clasă, un rol important în asigurarea succesului copiilor cu cerințe educative speciale este atribuit familiei și părinților acestor copii. Fiecare copil

prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizate. Copiii cu deficiențe au și ei aceleași trebuințe de bază în creștere și dezvoltare ca toți copiii: nevoia de afectivitate și securitate , nevoia de apreciere și întărire pozitivă, nevoia de încredere în sine , nevoia de responsabilitate și independență.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversității implică predarea pentru fiecare copil în parte. Ținând cont de interesele fiecărui elev, de experiențele și țelurile sale facem, de fapt, un pas important în educația elevilor și integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferențele dintre copii sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă față un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităților fiecărui elev în parte. O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învățământului românesc este aceea de democratizare și egalizare a șanselor fiecărui copil în parte.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleași strategii și metode ca și predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare și pentru elevii cu nevoi speciale.

Deci, necesitatea de redimensionare a învățământului pentru a stabili standarde educaționale și pentru a determina școlile să devină responsabile de rezultatele elevilor, necesită un mare efort și dedicare, atât colectiv cât și individual. Pentru aceasta trebuie să credem că fiecare copil în parte poate învăța și poate reuși, că diversitatea ne este utilă tuturor și că elevii expuși diferitelor riscuri le pot depăși printr-o atentă implicare din partea noastră și a comunității, în general. Pe măsură ce se va realiza această redimensionare a învățământului, incluziunea nu va mai fi privită ca o acțiune izolată, distinctivă, ci va deveni o acțiune naturală, de la sine înțeleasă.

Putem spune deci că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu cerințe educative speciale, ea este de fapt o realitate și recunoașterea faptului că fiecare copil este unic, este valoros și poate progresa într-un ritm propriu. Școala incluzivă ne demonstrează că suntem unul, dar totuși unici.

Bibliografie:

- Gherguț, Alois, (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Editura Polirom, Iași.
- Cucoș, Constantin – “ Pedagogie “, Ed. Polirom, Iași,
- Dan Potolea, Ioan Neacșu, Romiță Iucu, Ion Ovidiu Pânișoară- *Pregătirea psihopedagogică,* Editura Polirom , Iași, 2008

Rolul educației în promovarea diversității și toleranței într-o societate mai inclusive

Prof. Scîntee Florentina
Colegiul Național Pedagogic ”Spiru Haret” Buzău

Cuvânt înainte:

În lumea de astăzi, caracterizată de o diversitate din ce în ce mai mare a culturilor, etniilor, religiilor și perspectivele individuale, promovarea incluziunii, diversității și toleranței în educație devine crucială pentru construirea unei societăți mai armonioase și mai echitabile. Educația este cheia pentru schimbarea mentalităților și pentru cultivarea unei viziuni asupra lumii care să încurajeze respectul reciproc și înțelegerea interculturală.

Educația incluzivă și diversitatea reprezintă două aspecte fundamentale ale sistemului educațional contemporan, care vizează asigurarea accesului echitabil la educație pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor individuale sau de nevoile speciale, și recunoașterea și aprecierea diversității în rândul elevilor în ceea ce privește originea etnică, limba, religia, statutul socio-economic și altele. Voi explora conceptele de educație incluzivă și diversitate, precum și importanța lor în construirea unui mediu educațional care să fie echitabil, respectuos și stimulativ pentru toți elevii.

Educație Incluzivă: Concept și aspecte cheie

Educația incluzivă reprezintă un concept și o practică în domeniul educației care are ca obiectiv asigurarea accesului la educație pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor individuale sau de nevoile speciale. Ea se bazează pe ideea că fiecare individ are dreptul la educație și că sistemul educațional ar trebui să fie adaptat pentru a îndeplini nevoile și capacitățile fiecărui elev în parte. Principiul fundamental al educației incluzive este acela că toți elevii, indiferent de abilitățile lor, ar trebui să învețe împreună în același mediu, pentru a promova respectul, înțelegerea și acceptarea diversității. Există mai multe aspecte cheie ale educației incluzive:

Accesul echitabil la educație: Educația incluzivă promovează accesul pentru toți elevii la o educație de calitate, fără discriminare sau excludere. Acest lucru poate implica eliminarea barierelor fizice, sociale sau economice care ar putea împiedica anumite grupuri de elevi să participe la procesul educațional.

Recunoașterea și valorizarea diversității: Educația incluzivă recunoaște și valorizează diversitatea în rândul elevilor, inclusiv diferențele de origine etnică, religie, limbă, abilități și nevoi speciale. Aceasta promovează înțelegerea și respectul reciproc între elevi și contribuie la crearea unui mediu educațional bogat și stimulativ.

Abordarea individualizată a învățării: Educația incluzivă implică adaptarea procesului de învățare pentru a răspunde nevoilor și abilităților individuale ale fiecărui elev. Aceasta poate include

utilizarea diferitelor metode și tehnici de predare, oferirea de sprijin suplimentar sau adaptații ale curriculumului pentru a se potrivi diferitelor stiluri și ritmuri de învățare.

Colaborarea între profesori, elevi și familii: Educația incluzivă implică o colaborare strânsă între profesori, elevi și familiile acestora pentru a identifica și aborda nevoile individuale ale fiecărui elev. Comunicarea deschisă și cooperarea între toți cei implicați în procesul educațional sunt esențiale pentru succesul implementării unei abordări incluzive în educație.

Diversitatea în Educație văzută prin prisma recunoașterii și promovării diferențelor individuale

Diversitatea în educație se referă la recunoașterea și aprecierea diversității în rândul elevilor în ceea ce privește originea etnică, limba, religia, statutul socio-economic, aptitudinile și alte caracteristici individuale. Promovarea diversității în educație are multiple beneficii, printre care: îmbogățirea experienței educaționale prin expunerea la diferite perspective și culturi; dezvoltarea abilităților interculturale și a empatiei în rândul elevilor; combaterea discriminării și a prejudecăților prin promovarea respectului și a înțelegerii reciproce.

Un aspect fundamental al recunoașterii diversității individuale în educație este abordarea personalizată a procesului de învățare. Fiecare elev are nevoi și abilități diferite, iar un mediu educațional care recunoaște aceste diferențe poate să ofere suportul și resursele necesare pentru ca fiecare să își atingă potențialul maxim. Aceasta poate implica, de exemplu, adaptarea metodelor de predare și evaluare pentru a ține cont de diversitatea modalităților de învățare sau oferirea de programe de sprijin pentru elevii cu nevoi speciale sau dificultăți de învățare.

Promovarea diferențelor individuale înseamnă, de asemenea, cultivarea unui mediu educațional care să încurajeze exprimarea liberă a identității și a perspectivei personale a fiecărui elev. Prin stimularea dialogului deschis și a dezbaterilor constructive, elevii își pot exprima opiniile și pot învăța să aprecieze și să respecte diversitatea de opinii și perspective în cadrul comunității școlare.

O altă componentă importantă a promovării diferențelor individuale în educație este reprezentarea diversă în materialele educaționale și în curriculum. Elevii trebuie să se simtă reprezentați și să se poată identifica cu personajele și subiectele prezentate în manualele școlare.

De asemenea, este crucial să se integreze în curriculum studii culturale și interculturale, care să promoveze înțelegerea și aprecierea diversității etnice, religioase și culturale. Astfel, se poate aprecia că recunoașterea și promovarea diferențelor individuale în educație sunt esențiale pentru construirea unui mediu educațional inclusiv și de bun simț. Prin abordarea personalizată a procesului de învățare, cultivarea dialogului și reprezentarea diversității în curriculum, se poate crea un mediu în care fiecare elev se simte acceptat și valorizat, iar potențialul său să fie susținut și încurajat. Aceasta nu numai că îmbunătățește performanțele academice ale elevilor, dar contribuie și la dezvoltarea unor cetățeni responsabili și empatici, pregătiți să contribuie la o societate mai inclusivă și mai echitabilă.

Toleranța în educație

Promovarea toleranței într-o societate inclusivă reprezintă un aspect esențial pentru crearea unui mediu în care toți oamenii se simt acceptați, respectați și valorizați. Promovarea toleranței într-o societate inclusivă este un proces continuu și complex, care implică educație, conștientizare, combaterea discriminării și prejudecăților, respectarea diversității și promovarea incluziunii. Prin adoptarea unor astfel de practici și politici, se poate contribui la construirea unei societăți mai juste, mai empate și mai tolerantă pentru toți membrii săi. Într-o societate inclusivă, promovarea toleranței se bazează pe mai multe principii și practici cheie:

Educație și conștientizare: Educația joacă un rol crucial în promovarea toleranței. Este important să se încurajeze educația și conștientizarea în rândul tuturor membrilor societății cu privire la importanța toleranței și a respectului reciproc. Acest lucru poate fi realizat prin implementarea programelor educaționale în școli, prin campanii de informare publică și prin sprijinirea dezbaterilor și dialogurilor interculturale.

Combaterea discriminării și prejudecăților: Este esențial să se lucreze pentru combaterea discriminării și prejudecăților în toate aspectele societății. Legislația anti-discriminare și politica publică trebuie să fie promovate și aplicate eficient pentru a asigura drepturile egale pentru toți membrii societății.

Respectarea diversității și promovarea incluziunii: O societate inclusivă este una care recunoaște și valorizează diversitatea. Este important să se creeze medii care să faciliteze participarea tuturor membrilor societății, indiferent de caracteristicile lor individuale. Promovarea incluziunii în toate aspectele vieții sociale și economice este esențială pentru construirea unei societăți mai tolerante.

Dialog și înțelegere interculturală: Promovarea dialogului și a înțelegerii între diferitele grupuri și comunități este crucială pentru promovarea toleranței. Aceasta poate implica organizarea de întâlniri și evenimente interculturale, facilitarea dialogului între diferitele grupuri și sprijinirea schimbului de idei și perspective.

Cultivarea toleranței în rândul elevilor și rolul educației în combaterea extremismului și radicalizării:

Cultivarea toleranței în rândul elevilor este esențială în prevenirea extremismului și radicalizării, iar educația joacă un rol crucial în acest sens. Educația poate contribui la combaterea acestora prin mai multe căi cum ar fi integrarea în curriculum a materialelor educaționale care promovează înțelegerea și respectul pentru diferite culturi și religii. Înțelegerea și acceptarea diferențelor culturale și religioase pot contracara tendințele extremist-ideologice care se bazează pe stereotipuri și pe încurajarea conflictelor interculturale.

Promovarea dialogului și a dezbaterilor: Educația poate încuraja dialogul deschis și constructiv între elevi, oferindu-le un spațiu sigur în care să își exprime opiniile și să își argumenteze punctele de vedere.

Dialogul și dezbaterile promovează înțelegerea și respectul reciproc și îi învață pe elevi să găsească soluții non-violente la divergențe și conflicte. Educația poate juca de asemenea un rol important în sensibilizarea elevilor cu privire la impactul negativ al violenței, discriminării și intoleranței asupra societății, elevii pot fi educați să recunoască și să combată extremismul și radicalizarea în toate formele lor. Educația poate încuraja dezvoltarea gândirii critice și a spiritului critic în rândul elevilor, ajutându-i să identifice și să respingă discursurile și ideologiile extremist-ideologice care manipulează și radicalizează indivizii prin propagandă și manipulare emoțională. Cadrele didactice și personalul școlar au un rol crucial în modelarea comportamentului și atitudinilor elevilor. Prin exemplul lor și prin practicarea comportamentului tolerant și respectuos în interacțiunile cu elevii și cu ceilalți membri ai comunității școlare, aceștia pot influența pozitiv dezvoltarea atitudinilor tolerante și prevenirea extremismului și radicalizării.

Concluzie:

Promovarea incluziunii, diversității și toleranței în educație este esențială pentru construirea unei societăți mai echitabile și mai armonioase. Prin implementarea unor politici și practici educaționale care să recunoască și să aprecieze diversitatea individuală și culturală, putem crea un mediu de învățare în care toți elevii se simt acceptați și respectați. În plus, cultivarea toleranței și a respectului reciproc în rândul elevilor va contribui la reducerea conflictelor și la promovarea unei conviețuiri pașnice în societatea noastră din ce în ce mai diversă.

Bibliografie

1. UNESCO. (2019). Raport global de monitorizare a educației 2019: educație și diversitate culturală. Paris: UNESCO.
2. Slee, R. (2011). Diversitatea, incluziunea și principiile de bază ale educației. Buckingham: McGraw-Hill Education.

Împreună pentru o educație de calitate

Prof. Înv. primar Gherman Cristina Maria
Colegiul Național ”I.M.Clain” Blaj

La Conferința de la Salamanca se prevede faptul că „școlile trebuie să primească toți copiii indiferent de starea lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică sau oricare alta. Aici trebuie cuprinși și copii cu dizabilități, și copiii talentați, și copii din zonele rurale izolate și cei din populațiile nomade, și copiii minorităților lingvistice, etnice sau culturale, precum și copiii din alte grupuri sau zone marginale”

Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilităţi.

Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor.

Copiii diferiţi au și ei drepturi egale cu ceilalţi, iar o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii.

Incluziunea nu este un simplu concept, aplicat doar la mediul şcolar. Din contră, problematica incluziunii, a diversităţii, este o sursă complexă de politici, dezbateri şi acţiuni sociale. Unul dintre dezideratele acestor politici este acela de a asigura o schimbare durabilă de mentalitate la nivel de societate faţă de persoanele cu dizabilităţi, schimbare care să se integreze în mai larga cerinţă a acceptării şi promovării diversităţii.

În mod specific, procesul de integrare vizează: să ofere şanse egale la educaţie fiecărui copil, indiferent de posibilităţile sale de învăţare, participare şi dezvoltare; pregătirea şcolilor şi comunităţilor (conducere, personal didactic, părinţi, comunitatea în întregul său) să accepte copiii cu nevoi educaţionale speciale şi astfel să fie asigurată dezvoltarea unui mediu educaţional inclusiv; realizarea condiţiilor optime în comunitate pentru dezvoltarea intelectuală, psihică, comportamentală şi atitudinală a copiilor cu nevoi educaţionale speciale prin: asistenţă psihopedagogică specializată în şcoli; asistenţă specializată în familie; servicii sociale specializate furnizate copilului şi familiei din partea autorităţilor îndreptăţite de lege.

Pentru ca o instituţie şcolară incluzivă să funcţioneze în favoarea tuturor elevilor, indiferent de gradul de probleme al acestora, este absolut necesară pregătirea acesteia din toate punctele de vedere, investiţia în toate departamentele acesteia constituind baza reuşitei.

Pregătirea resursei materiale este cea care ajută foarte mult la transformarea unui învăţământ obişnuit într-un învăţământ incluziv de calitate, cât se poate de diversificat şi adaptat diferitelor cerinţe educaţionale ale beneficiarilor direcţi ai educaţiei sau ai copiilor cu necesităţi diverse.

De asemenea, pregătirea resursei umane sau perfecţionarea resursei umane, în ton cu necesităţile actuale ale unui învăţământ incluziv, constituie una dintre cele mai importante etape de reuşită ale unei instituţii educaţionale incluzive.

Totodată, centrarea pe necesităţile actuale ale elevilor adaptate la nevoile unei societăţi moderne, într-o continuuă schimbare, luând în calcul şi situaţia pandemică existentă, trebuie să facă dintr-o instituţie incluzivă, o unitate prietenoasă, orientată către schimbare, adaptată la mediul online, o unitate democratică, primitoare, care să răspundă la situaţii educaţionale diversificate, şi totodată, o unitate şcolară flexibilă, care are rolul suprem de a adapta, a învăţa, a forma şi a orienta educabilii către schimbare.

În acest sens, educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop explorarea resurselor umane, pentru a putea susţine participarea frecventă la procesul educaţional a tuturor copiior proveniţi dntr-o comunitate cu anumite nevoi.

Învăţarea centrată pe învăţământul online din ultima perioadă, a fost pentru cadrele didactice şi elevi, o adevărată provocare, oferind posibilitatea unei abordări diferenţiate din prisma elevilor, inclusiv a celor pentru care s-a realizat o educaţie incluzivă, aceştia fiind incluşi în învăţământul de masă, cadrele didactice fiind nevoite în acest sens să-şi cunoască foarte bine colectivul de elevi, să le cunoască foarte bine potenţialul intelectual, să reuşească să le stimuleze dorinţa de învăţare, să le accentueze latura de a conlucra cu ceilalţi, de a le pune în valoare calităţile educaţionale, priceperile, deprinderile şi aptitudinile.

Planificarea individualizată a învăţării presupune adaptarea educaţiei la nevoile individuale din perspectiva diferenţelor dintre elevi. Diferenţierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilităţi, cât şi pentru cei cu potenţial de învăţare ridicat se întemeiază pe aceleaşi premise sistemul de învăţământ se poate adapta unor abilităţi şi trebuinţe diferite; aceleaşi scopuri educaţionale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate; realizarea scopurilor educaţionale este facilitată de selecţia şi organizarea obiectivelor educaţionale conform diferenţelor individuale; diferitele trebuinţe educaţionale pot fi întâmpinate prin oportunităţi educaţionale variate.

Cadrul didactic trebuie să pună un accent pe abordarea pozitivă a comportamentului copiilor, ameliorarea practicilor educaţionale, cum ar fi: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării copiilor, evitarea reacţiilor impulsive neadecvate, a ameninţării şi intimidării copiilor, exprimarea încrederii în posibilităţile fiecărui copil de a reuşi.

Diferenţierea curriculară necesită astfel selecţionarea sarcinilor de învăţare după criteriul maturităţii intelectuale, ritmul de lucru şi nu după criteriul vârstei cronologice. Este nevoie de o adaptare a procesului instructiv-educativ la posibilităţile intelectuale, la interesele cognitive, la ritmul şi stilul de învăţare al elevului. Educaţia integrată va permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi.

Considerăm că nu există „reţete” pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Integrarea copiilor cu CES conferă instituţiei şcolare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluţiei din societatea contemporană şi să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/ valorizare socială a fiecărui individ şi la capacitatea acestuia de a se adapta şi integra întro societate aflată în continuă transformare.

Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, metodele activ participative permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor ,stimulează și dezvoltă învățarea prin cooperare. Metodele care favorizează înțelegerea conceptelor și ideilor sunt: discuția, dezbaterea, jocul de rol. Metodele care stimulează gândirea si creativitatea

și îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme sunt: studiul de caz, rezolvarea de probleme, exercițiul. Metodele prin care elevii sunt învățați sa lucreze productiv unii cu alții și să și dezvolte abilități de colaborare sunt: mozaicul, proiectul in grupuri mici.

Învățarea prin cooperare, ascultarea și acceptarea opiniilor, luarea împreună a deciziilor constituie momente active ale predării și învățării. Dacă strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie si înțelegere între copii, strategiile incluzive au un impact mai profund. Ele îi învață pe copii să se accepte așa cum sunt, indiferent de etichetele pe care le primesc din partea societății și să colaboreze în vederea realizării obiectivelor de interes comun.

BIBLIOGRAFIE

Å Vrăşmaş, T.(2004), Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. MiniPed, Bucureşti
Å *Declarația de la Salamanca asupra educației cerințelor speciale* adoptată la conferința mondială
Å „Acces și calitate“ organizată de UNESCO și Ministerul Educației din Spania, 710 iunie 1994
Å Verza, E., & Paun, E. (1998). *Educatia integrată a copiilor cu handicap.* Unicef.

COPILUL CU CES ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Chiriac Mihaela
Grădinița nr.3 Vaslui

Educaţia incluzivă:
- se referă la ridicarea tuturor barierelor în învăţare şi la asigurarea participării tuturor celor vulnerabili la excludere şi marginalizare;
- este o abordare strategică desemnată pentru a facilita succesul învăţării pentru toţi copiii;
- este o adevărată provocare pentru şcoală, dar şi pentru educaţie în general;
- este un drept uman;
- este o educaţie bună, de calitate, care dă o orientare pozitivă, democratică tendinţelor dezvoltării practicilor educative.

Incluziunea se referă la integrarea copilului cu cerinţe educaţionale speciale însemnând a personaliza activităţile în funcţie de nevoile fiecărui individ în parte, astfel încât oricine indiferent de deficienţa sau dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare, să poată fi tratat ca un membru al comunităţii din care face parte , iar diversele forme de sprijin de care are nevoie să fie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaţionale sau al altor servicii puse la dispoziţie.

Educaţia integrată:
- se referă la faptul că fiecare copil trebuie integrat într-un program adecvat de educaţie şi că fiecare copil are dreptul să meargă la şcoala unde merg toţi copiii din vecinătatea sa şi care răspunde nevoilor sale educative;
- iniţiativele în plan internaţional luate de Naţiunile Unite, UNICEF, UNESCO, Banca Mondială şi organizaţiile neguvernamentale au dus la următoarea concluzie/ opinie:

„Toţi copiii au dreptul de a fi educaţi împreună, oricare ar fi dizabilitatea/ handicapul sau dificultăţile de învăţare.”

Integrarea:
- presupune trecerea, transferul unei persoane dintr-un mediu mai mult sau mai puţin separat, într-un mediu obişnuit sau cât mai apropiat de acesta,
- legat de problematica unor copii cu cerinţe educative speciale – presupune cuprinderea lor în instituţii şcolare obişnuite sau în moduri de organizare cât mai apropiate de acestea,
- integrarea educativă vizează reabilitarea, transferul şi formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică.

Este foarte important ca un cadru didactic să cunoască care sunt problemele fiecărui copil cu care lucrează, unde întâmpină greutăţi, dar şi în ce direcţii are aptitudini mai dezvoltate, care îi sunt problemele, ce îl bucură, ce îl sperie etc. Copilul trebuie să primească sprijin şi asistenţă psihopedagogică, pentru ca acesta să se poată dezvolta după posibilităţile lui.

Metode activ-participative ce pot fi utilizate în munca cu copiii cu CES

- Permite copiilor satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau în colaborare cu alţi colegi;
- Stimulează interesul pentru cunoaştere;
- Stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperarea facilitând comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc;
- Dezvoltă o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, autonomia personală, formarea opiniilor, înţelegerea corectă a realităţii etc.

Metode activ-participative ce pot fi utilizate în munca cu copiii cu CES

- Permite copiilor satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau în colaborare cu alţi colegi;
- Stimulează interesul pentru cunoaştere;
- Stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperarea facilitând comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc;
- Dezvoltă o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, autonomia personală, formarea opiniilor, înţelegerea corectă a realităţii etc.

Fiecare copil, in functie de particularitatile sale si de nevoile sale prezinta pentru educatoare anumite cerinte educative. Acest lucru este valabil pentru toti copiii, fie ca sunt considerati obisnuiti, adica medii in dezvoltare, fie de exceptie, aflati la extremele superiorului si ale problemelor serioase ale dezvoltarii (deficiente, incapacitati, tulburari).Fiecare copil este unic, este valoros şi se dezvoltă în fucnţie de lumea care îl înconjoară.La naştere există posibilităţi de dezovltare pentru orice copil, idiferent de particularităţile lui fizice.

La varstele mici, ca de altfel la orice varsta, exista o serie de cerinte educative valabile pentru toti copiii, Este vorba de acele cerinte legate de crestere, dezvoltare si educatie, ca procese vitale in devenirea individualitatii. Sunt cerintele de baza, esentiale, care trebuie sa satisfaca esenta umana, ritmurile relative ale dezvoltarii, sensurile acesteia, curiozitatea epistemica, nevoia de actiune si de constructie a personalitatii. In functie de ecuatia deja personala a copiilor, fiecare are si cerinte particulare determinate de propria ereditate biologica si socio-culturala si de modul in care se construieste personalitatea.

Cand copilul vine in gradinita, zestrea ereditara, mediul initial de viata si stimularea elementelor primare ale personalitatii constituie parametrii care determina cerintele educative. In procesul complex al dezvoltarii, capacitatile generale si particulare pe care copilul le formeaza sunt determinate in special de experientele lui din copilaria mica. In functie de stimularile mediului, instrumentele si capacitatile instrumentale se realizeaza intr-o constructie personala. Rolul important in formarea capacitatilor, competentelor si comportamentelor la varstele mici, revine substratului ereditar, dar in aceeasi masura si influentelor mediului primar de viata

Cu alte cuvinte, daca copilul are o deficienta organica innascuta, mediul initial poate sa-iofere conditiile sa o compenseze in mare parte, prin organizarea influentelor la varstele mici. Sau, daca copilul se naste fara nici o problema organica, prin functionarea deficitara a capacitatilor lui de instrumentare a experientei de viata primara, el poate sa prezinte deja, dupa primii ani, deficiente functionale (incapacitati, tulburari, etc.).

De aici apare acea categorie de copii pe care o numim, **copii cu cerinte educative speciale**. Aceste cerinte educative speciale se refera atat la probleme care tin de **deficiente senzoriale, mentale cat si de deficientele si tulburarile determinate de sfera functionala dar si de mediul social, cultural si care limiteaza, marginealizeaza sau vulnerabilizeaza copiii (deprivari).**

Pentru educatoare se pune problema cum sa identifice problemele acestor copii simai important, cum sa le trateze de pe o pozitie care sa nu franeze dezvoltarea, ci sa o faciliteze.

Problema de elucidat aici este: ce ne propunem sa urmarim in gradinita in mod tintit pentru abordarea copiilor cu Ces.

Este vorba de a trece de la politicile largi, la masura pedagogica directa, de la concepte la actiune.

Se evidentiaza in acest sens nevoia unei constientizari a rolului pe care poate sa-l joace o **strategie didactica adecvata in rezolvarea multor probleme de dezvoltare**. Propunerea unui spatiu educativ organizat si amenajat in sensul urmaririi dezvoltarii si stimularii este cea mai eficienta. Este eficient

parteneriatul educational si este necesara cunoasterea initiala a individualitatiii copiilor. Problema cea mai dificila este legata de inregistrarea progreselor copiilor si de evaluarea nevoilor si evolutiei lor.
Identificarea initiala a copiilor care prezinta riscuri in dezvoltare este
delicata, dar nu de netrecut. Ea se realizeaza prin evaluarea initiala cu atentie a copiilor si a naturii dificultatilor pe care ei le pot avea. Cunoasterea copilului mic, a prescolarului,a evidentiat o serie de posibilitati de evaluare cu instrumente diferite, care sunt la indemana educatoarei si a parintilor.

Daca problema este mai delicata si mai subtila, ea este mai greu de detectat. De aceea evidentierea prin **comportamente observabile este dificila in primii doi ani de viata**. Probele si testele dedicate acestei prime perioade sunt mai costisitoare si de obicei nu pot fi aplicate de educatori. Personalul medical este cel mai in masura sa ne dea relatii pentru primele varste ale copiilor. In acelasi timp suntem tot mai mult interesati sa oferimparintilor instrumente simple care sa-i ajute sa-si cunoasca copilul mic si sa poata eventual sa-l stimuleze pentru depasirea unor probleme speciale semnalate. Este evident ca la varstele foarte mici, evaluarea problemelor pe care le are copilul trebuie facuta de profesionisti -cu precadere medici si psihologi- dar si de parinti. De aceea se pune problema de a folosi astfel de instrumente care sa fie usor de aplicat, usor de interpretat, necostisitor, posibil de folosit de catre persoanele care ingrijesc, cresc copilul.

Cand este vorba de copii cu CES sau cu semne de risc crescut, **educatoarea are nevoie de un sprijin profesional de la un psiholog sau un consilier educational, psiho-pedagog.** Acest sprijin este necesar si in sensul pateneriatului cu familia, pentru ca actiunile educationale merg impreuna : educatoare-parinti-sprijin psiho-pedagogic si uneori sprijin medical. O evaluare complexa permite educatoarei masuri pedagogice cat mai adecvate, iar parintilor continuarea acasa a programului de sprijinire a copilului.
Accentuam inca odata nevoia de identificare si de cunoastere initiala a tuturor copiilor, sideci a nivelului lor de dezvoltare, ca o sarcina a educatoarei, pentru a li se determina cerintele educative.
Pentru sprijinul adecvat acordat copiilor aflati in situatii de risc, trebuie implicati si parintiisi alti profesionisti.

Dezvoltarea unor practici educationale de participare si activizare a copiilor, de valorizare a diferentelor si de motivare continua spre perfectionare, ajuta educatoareasa ia decizii bune si sa organizeze un program educativ cat mai incluziv.
Pe de alta parte, este firesc ca gradinita sa ofere un model de parteneriat educational,sa sprijine familia si sa se poata sprijini de profesionisti diferiti in tratarea adecvata a copiilor cu CES.
Refuzul de a primi in gradinita un copil cu CES este de cele mai mult ori egal cu pierderea unei sanse mari pentru acesta. Participarea lui in activitati alaturi de alti copii de varsta sa, chiar daca nu este intotdeauna sprijinita de alte servicii, constituie deja un pas inainte pentru integrare si adaptare. Copiii se sprijina reciproc, invata unii de la altiisi aceasta e un alt avantaj al grupelor deschise. O educatoare de vocatie, nu va pune niciodata problema gradului sau tipului de probleme educative pe care le are un copil.Ea va incerca, inainte de toate sa-l sprijine.
Secretul integrarii si chiar incluziunii copiilor cu CES in gradinita consta in a nu le refuza sansa la educatie si de a cauta impreuna cu familia sprijinul necesar invatarii lor adecvate.

BIbliografie :

Vrasmas, E., Herman, P., Paraschiv, I., Anghelescu C., Costea, M., Pietraru, L.
Educatia timpurie a copiilor in varsta de 0-7 ani, UNICEF, MI, MS, Editura Alternative,Bucuresti, 1995
Vrasmaş Ecaterina, *Educaţia copilului preşcolar*, Editura Prohumanitas, Bucureşti, 1999

ROLUL EXERCIȚIULUI FIZIC LA ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

prof. Daniel Toth
Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr” Pecica

Conceptul cerințelor speciale/cerințelor educaționale speciale a cunoscut o evoluție sinuoasă în ultimele câteva decenii, fiind disputată însăși raționalitatea și temeinicia existenței acestuia. Utilizată, preponderent, în raport cu copiii cu dizabilități, sintagma cerințe educaționale speciale a fost lansată la momentul publicării Raportului Warnock (Marea Britanie, 1978)

După Raportul Warnock, abia în august 1990, în cadrul Congresului Internaţional al Educaţiei Speciale de la Cardiff care a avut ca temă paradigma ”Cerinţele Educaţionale Speciale – Reale sau Artificiale?”, s-au făcut precizările de rigoare și s-a decis că CES este termenul care reflectă exact problemele de învățare.

Elevii cu CES, prin urmare, trăiesc o situație particulară, de regulă, nefavorabilă în procesul de învățare și dezvoltare: această situație poate fi manifestată în context organic, biologic sau de familie, social, de mediu, sau combinații ale acestora. Un elev cu CES poate avea o afecțiune gravă a creierului, sau disfuncție cerebrală și perceptiv ușoară, sau conflicte familiale grave, sau situații condiționate de mediul social și cultural diferit sau privat, poate fi marcat de reacții emoționale neadecvate și/sau tulburări de comportament etc.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

În activitatea de educație fizică și sport întâlnim adesea copii cu diverse probleme fizice și uneori psihice care de multe ori împiedică participarea lor la activitățile sportive. Deficienţele fizice afectează în special componentele motrice ale persoanei. Ele pot limita capacitatea de mişcare a persoanei şi implicit integrarea socială a acesteia.

Orele de educație fizică a elevilor cu CES diferă într-o oarecare măsură de ora clasică. Elevii cu CES prezintă diferite dificultăți motrice, senzoriale și de coordonare și impune exerciții adaptate fiecărui caz în parte.

Exerciţiul fizic este un real mijloc de asistenţă maximală a elevilor cu handicap intelectual.

În principal, practicarea exerciţiului fizic dezvoltă calităţile fizice ale oricărui copil, precum şi aptitudinile motrice de bază. De asemenea lipsa formării acestora poate fi suprimată prin acest mijloc.

Prin exerciţiu fizic se ameliorează parametrii funcţionali ai întregului organism al copiilor.

- sistemul nervos al copilului va fi mai adaptabil solicitărilor de învăţare şi cotidiene.

- funcţiile psihomotrice ale elevilor (schema corporală, orientarea spaţio–temporală), se dezvoltă într-un ritm mai alert decât prin alte intervenţii.

- organizarea percepţiei, un item indispensabil dobândirii scrisului-cititului şi activităţilor coordinative se realizează relativ facil prin exerciţii.

- ameliorare coordonării lomotorii şi a coordonării muşchilor mici ai mâinii, este dificil de realizat în afara exerciţiului fizic.

- sensibilitatea, în special cea kinestezică, bază a dezvoltării altor funcţii, creşte în acuitate.

De asemenea un aspect deloc de neglijat este creşterea nivelului de socializare şi creşterea capacităţii de autoevaluare care se pot de asmenea obţine prin exerciţiu.

Una dintre formele cele mai importante de manifestare a copilului este jocul. Jocul, conceput ca terapie se înscrie în noua tendinţă de evoluţie a metodelor de predare-învăţare, urmărind să acorde noi posibilităţi copilului deficient mintal:

Jocurile valorifică toate dezideratele precizate anterior când s-au făcut referiri la valenţele exerciţiului fizic. În plus, jocul este mult mai accesibil fiind activitatea de bază la vârsta şcolară mică.

Jocul facilitează activităţile perceptive prin contactul direct cu obiectele; cele senzorio-motrice alergarea, săriturile, prehensiunea, aruncările, gesturile de bază; domeniile social-afective: atragerea, repulsia, identificarea, reprezentarea diferitelor roluri şi statuturi familiale, şcolare şi sociale.

Alegerea celor mai potrivite metode folosite la clasă este influenţată de experienţa şi stilul de predare al fiecărui cadru didactic, dar şi de individualitatea şi particularităţile specifice fiecărui elev.

Bibliografie:

1. METODE SI TEHNICI DE EVALUARE A COPIILOR CU CES Maria Anca Editura Presa Universitara Clujeana 2007
2. *** EDUCAŢIA INTEGRATĂ A COPIILOR CU HANDICAP, VERZA E.,PĂUN E., (COORDONATORI), UNICEF ŞI ASOCIAŢIA RENINCO, ROMÂNIA, BUCUREŞTI, 1998.
3. Legea Educației Naționale nr. 1/2011
4. Legea învăţământului preuniversitar nr. 198/2023
5. ORDIN Nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016
6. **GHID** pentru desfășurarea activităților educaționale și terapeutic-recuperatorii, în învățământul special și special integrat
7. ORDIN SI METODOLOGIE SERVICII SPRIJIN_5574

10 MĂSURI DE SPRIJIN PENTRU ELEVII CU ADHD LA ȘCOALĂ/LA LECȚII.

Prof. de sprijin Dancu Maria Adriana
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ SIMION BĂRNUȚIU” TIUR-BLAJ

Sindromul deficitului de atenție/hiperactivitate implică o serie de simptome care au implicații în plan social, emoțional și școlar. Un prim pas necesar pentru o abordare cu șanse de succes este acceptarea condiției deosebite a celor care suferă de acest sindrom și acordarea unui sprijin constant. Este de notat că doar tratamentul medicamentos nu asigură în nici un caz o rezolvare pe termen lung în planul ameliorării performanțelor școlare.

Experiența școlară este deseori o provocare extrem de dificilă pentru elevii cu ADHD. Ei sunt, de regulă, identificați rapid și etichetați ca „elevi problemă” prin prisma incapacității de a respecta regulile vieții școlare sau de a se concentra asupra sarcinilor de lucru din clasă. Este documentat faptul că elevii care suferă de ADHD au rezultate școlare mai slabe, iar comportamentul și simptomele specifice implică aplicarea sancțiunilor școlare. Construirea unei strategii coerente pentru educația copilului reprezintă un pas important pentru atingerea obiectivelor urmărite atât de școală cât și de familie.

Studiile au arătat că elevul cu ADHD are anumite nevoi speciale pentru a se putea adapta vieții școlare. În cele ce urmează voi prezenta 10 măsuri de sprijin pentru elevii cu ADHD pentru a putea face față activităților școlare:

1. încerc să observ ce-i place mai mult să facă și ori de câte ori văd că se plictisește, sau nu mai poate fi atent la lecție, îi dau voie să se ridice și să meargă în locul special amenajat, pentru a face ce-i place (ex. poate colora, poate scrie cu ștampile cu litere, poate face puzzle, etc.). Astfel evit ca elevul cu ADHD să deranjeze ora sau ceilalți elevi;
2. îi dau diverse responsabilități în timpul orelor (ștergerea tablei, împărțirea fișelor, etc.), astfel îi creez momente în care își poate consuma energia;
3. folosesc suport vizual în predarea-învățarea și evaluarea cunoștințelor, suportul vizual îl ajută să rețină mai ușor informațiile și să rezolve mai bine și mai repede probele de evaluare;
4. pentru exercițiile mai dificile ofer variante de răspuns deoarece procesul de gândire este foarte lent;
5. încerc să evidențiez ce trebuie reținut prin notarea pe tablă și în caiete a informațiilor cu cretă colorată/creion colorat. Această măsură mă ajută să structurez și să simplific conținuturile pentru a fi mai ușor reținute de elevul cu ADHD;
6. pentru a fi sigură că știe ce teme are îi notez temele pe caiet, iar în cazul în care „uită” să-și facă tema îi dau voie să o facă la școală. Astfel îi pot oferi sprijin în realizarea temelor (părinții nu-l ajută la teme);

7. elevul cu ADHD este așezat în prima bancă, cât mai departe de fereastră sau alte elemente care i-ar putea distrage atenția, iar băncile sunt în așa fel amenajate încât să pot ajunge foarte ușor la elev, fără a-i deranja pe ceilalți;
8. ca măsură de atenționare a elevului cu ADHD atunci când are un comportament neadecvat în timpul orelor folosesc un semn discret (înclin capul, o privire insistentă, etc.), fără a-i deranja pe ceilalți elevi;
9. alternez activitățile frontale cu cele de grup, încercând să-l integrez în grupuri mai mici ca număr și în care colegii pot servi ca model, astfel se încearcă integrarea în colectivul clasei;
10. ofer feed-back constructiv și apreciez progresul, pentru a-i crește stima de sine și încrederea în propriile forțe.

Bibliografie:

1. Conners, C.K. (2000), **Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder-historical development and overview, Journal of Attention Disorders**, 3 (4), 173-191
2. Târnoveanu, N., Fartușnic, C. Popenici, S. (2007), **Educația imaginativă pentru includerea școlară a elevilor cu nevoi speciale. Focus pe ADHD. Sinteza rezultate preliminare-Rezultatele cercetării și conferința națională.**

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII

Prof.înv.primar Popp Maria
Școala Gimnazială ,,Dr. Ilie Lazăr,,Giulești-Structura Berbești,jud.Maramureș

În zilele noaste, unitatea de învățământ este pregatită să facă față unor cerinte tot mai complexe din partea societății contemporane și își revendică locul său în viața copiilor pe care îi educă, dar și, în centrul comunității pe care o influențează constant. Cerințele beneficiarilor fac din unitatea de învătământ un cadru viu, un mediu în continua schimbare. Internetul, privit cu reticență inițial, a devenit acum un mediu de promovare infinit, prin care o școala își poate construi o imagine.

Deschiderea spre nou se realizeaza datorită cadrelor didactice pregătite care intervin in favoarea acestei dezvoltări continue a școlii. Analizand ceea ce se cere de la unitatea de învățământ, putem stabilii și cum anume o putem promova. Beneficiarii atat directi, cat si indirecti(elevii, părintii) sunt cei ce intră în contact cu mediul școlar, comunitatea fiind astfel influențată de școala.

Promovarea imaginii instituţiei şi factorilor ce îşi asumă responsabilităţile în procesele de descentralizare şi asigurare a calităţii, personalizarea ofertei educaţionale la nivel instituţional prin diversificarea şi flexibilizarea acesteia în funcţie de nevoile şi interesele partenerilor şi beneficiarilor procesului educational și educaţiei Crearea şi promovarea unei imagini instituţionale pozitive în comunitate se realizează, în primul rând, prin rezultatele educaționale pozitive ale elevilor, părinții fiind interesați în principiu de acest aspect. Crearea acestei imagini se realizeaza prin fiecare cadru didactic din instituție, schimbarea venind prin fiecare dintre noi. Motivarea elevilor printr-o educație individualizată, adaptă la particularitătile elevului, folorirea mijloacelor tehnologice în strategii de predare atractive vor înbunătății crea o imagine pozitiva asupra școlii. Armonizarea ofertei de servicii educaţionale şi formare permanentă cu nevoile specifice identificate în unitatea şcolară şi comunitatea locală.

Colaborarea eficientă cu toţi reprezentanţii minorităţilor etnice prin promovarea unor proiecte focalizate pe reducerea abandonului şcolar prin Comisia de Combatere a Discriminarii în Mediul Școlar. Integrarea elevilor în școala prin promovarea interculturalitații și susţinerea elevilor cu dezavantaj social şi conduite de risc, dar și susţinerea elevilor în abilităţi.

Promovarea imaginii instituției se realizeaza prin elaborarea unor proiecte la nivel local care să vizeze multiplicarea experienţei pozitive şi a exemplarelor de bună practică în managementul institutional.

Activitățile extrașcolare sprijină promovarea imaginii instituției școlare. Copilul traiește într-o lume dominată de mass media, influențele nefaste ale televizorului și calculatorului acționând asupra sănătății psihice și morale. Acestea contribuie la transformarea elevilor în persoane incapabile de a se controla comportamental și emotional. Activitățile de acest gen, cu o deosebită influentă formativă,

au la bază toate formele de acțiuni turistice, ateliere de creatie, concursuri și parteneriate cu alte instituții

Activitățile extracurriculare dau o alternativa sănătoasa, practica și creativă de a ocupa timpul liber al elevilor, instituția de învătământ ce promovează astfel de activități beneficiind de imaginea pozitiva binemeritată, atât la nivel local, cât și județean sau național. Activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Promovarea imaginii pozitive a instituției școlare se realizează prin publicarea tuturor reușitelor, internetul devenind cel mai uzual mod de a face școala accesibila. Cu ajutorul unui site, a unui email sau a unei platforme, nu doar că putem ține la curent părinții cu tot ce se întâmplă în școala, dar putem promova activităție și implicit școala în cadrul căreia acestea se desfășoară.

Prin combaretea violenței din unitatea școlară, reducerea incidentelor din cadrul acesteia, oferind un mediu sigur, promovarea toleranței și a unui spirit moral-civic pozitiv în care elevii se integrează cu ușurință crează o imagine pozitivă a școlii.

În concluzie, imaginea școlii poate fi promovată oferind beneficiarilor ceea ce au aceștia nevoie:educație de calitate, accesul la ofertele educaționale, individualizarea învățării, combaterea discriminarii, reducerea violentei, promovarea unui comportament moral pozitiv, și participarea la activitați extrașcolare. Școala noastră, în ochii comunității, este rezultatul unei munci constante.

Gastronomia sustenabilă – gastronomia viitorului

Profesor Rogojină Mihaela
Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Iași

Modulul Gastronomie sustenabilă – principiile alimentației sănătoase, este parte din proiectul „Education for Sustainable Cooking / Educație pentru Gastronomie Sustenabilă”, elaborat de WorldSkills România în parteneriat cu Carrefour România și Fundația Carrefour Franța. Scopul proiectului este de a crea contextul în care următoarea generație de profesioniști în gastronomie să fie formată după standardele internaționale din domeniu, în acord cu principiile sustenabilității.

Fundația WorldSkills România susține performanța profesională în rândul tinerilor, pentru succesul personal și dezvoltarea României prin:

- promovarea excelenței în domeniul profesional;
- oferirea de experiențe de învățare relevante în diverse domenii profesionale;
- facilitarea colaborării între diversele organizații implicate în sprijinirea orientării, formării, integrării și dezvoltării profesionale a tinerilor, pentru o mai bună corelare între sistemul de educație și piața muncii.

WSRO oferă oportunități variate prin care tinerii să își descopere aptitudinile, înclinațiile, pasiunile și să își dezvolte abilități, atitudini și cunoștințe, astfel încât, prin activitatea lor profesională, să contribuie la o lume mai bună. WSRO dezvoltă aceste oportunități colaborând cu alte organizații, rolul său fiind de:

- creator de experiențe de învățare în domeniul profesional atât pentru tineri, cât și pentru cei care-i sprijină pe aceștia să-și descopere și valorifice potențialul;
- conector și facilitator al colaborării între organizațiile care pot contribui la descoperirea și dezvoltarea potențialului tinerilor;
- promotor al bunelor practici în domeniul formării, integrării și dezvoltării profesionale a tinerilor.

Viziunea WorldSkills România este ca fiecare tânăr să își descopere și dezvolte potențialul profesional, contribuind astfel la o lume mai bună. Pentru realizarea misiunii noastre, lucrăm alături de instituții de învățământ vocațional și tehnic (VET), de mediul de afaceri, autorități, experți și alte ONG-uri.

Proiectul Education for Sustainable Cooking (Fig. 1. Education for Sustainable Cooking) este derulat de Fundația WorldSkills România în parteneriat cu Carrefour România și cu suport financiar din partea Fundației Carrefour din Franța.

Fig. 1. Education for Sustainable Cooking

Tăt Normal este brandul de produse pe care îl dezvoltă Ograda cu Legume pentru salate fine și nebunești, după rețete moldovinești. Tăt Normal este un business de familie din Iași, început cu banii de la nuntă, care pregătește salate artizanale proaspete în marinade aromate, punând în valoare legumele românești prin rețete tradiționale, de suflet, învățate în Basarabia.

În 2015, povestea a început sub numele Ograda cu Legume, iar în 2021, după rebranding, a ieșit Tăt Normal (Roșca Gheorghe – managerul firmei SC Marileg 18 SRL)

După prezentarea începerii și dezvoltării afacerii, elevii au interacționat cu invitatul punând întrebări legate de produsele BIO, de educație antreprenorială și educație pentru sănătate (Fig. 2. Prezentarea produselor BIO, Tăt Normal).

Fig. 2. Prezentarea produselor BIO, Tăt Normal

Produse inedite după rețete basarabene, dorința de a realiza ceva pe cont propriu și o investiție inițială de 15.000 de euro din banii de nuntă. Acestea sunt ingredientele cheie pentru Tăt Normal, un business cu salate artizanale din legume care a ajuns la rulaje de 400.000 lei. Pentru anul în curs, Gicu Roșca, fondatorul producătorului local, mizează pe dublarea afacerilor, deschiderea unui punct de lucru în București și lansarea unor noi salate în portofoliu.

Cu o investiție inițială de 15.000 de euro, Ograda cu Legume a fost prima denumire a afacerii celor doi antreprenori, pornind de la termenul „ogradă”, foarte utilizat în Basarabia. „Mi-a fost ușor să renunț la tot ce plănuisem în Moldova pentru că știam că nu e ceea ce vreau să fac, voiam să mă întorc în Iași. La început a fost frumos, deși nu știam multe aspecte de business, în ce să ambalăm produsele, cum să facem etichetele, dar feedbackul pentru produse era foarte bun și ne-a încurajat să nu renunțăm, să mergem mai departe”, își aduce aminte Gicu.

Au început cu târgurile locale din Iași, apoi au continuat să vândă într-o piață locală. După un scurt timp petrecut acolo și-au dat însă seama că acela nu este locul lor și au ajuns în Palas Mall Iași, unde au avut un stand de vânzare timp de un an. Ulterior, a urmat listarea produselor în băcăniile din Iași, iar în următorii trei ani de activitate acestea au fost principala piață de desfacere pentru salatele Tăt Normal. Și cum businessul trebuie să evolueze constant, producătorul s-a extins către zona HoReCa, furnizând restaurantelor salatele moldovenești ce puteau fi inserate în meniuri.

În cadrul orelor se folosesc hărțile digitale pe baza cărora putem identifica locația producătorilor locali pe diferite regiuni ale țării.(Fig.3. Achiziționarea ingredientelor necesare de la producătorii locali ieșeni).

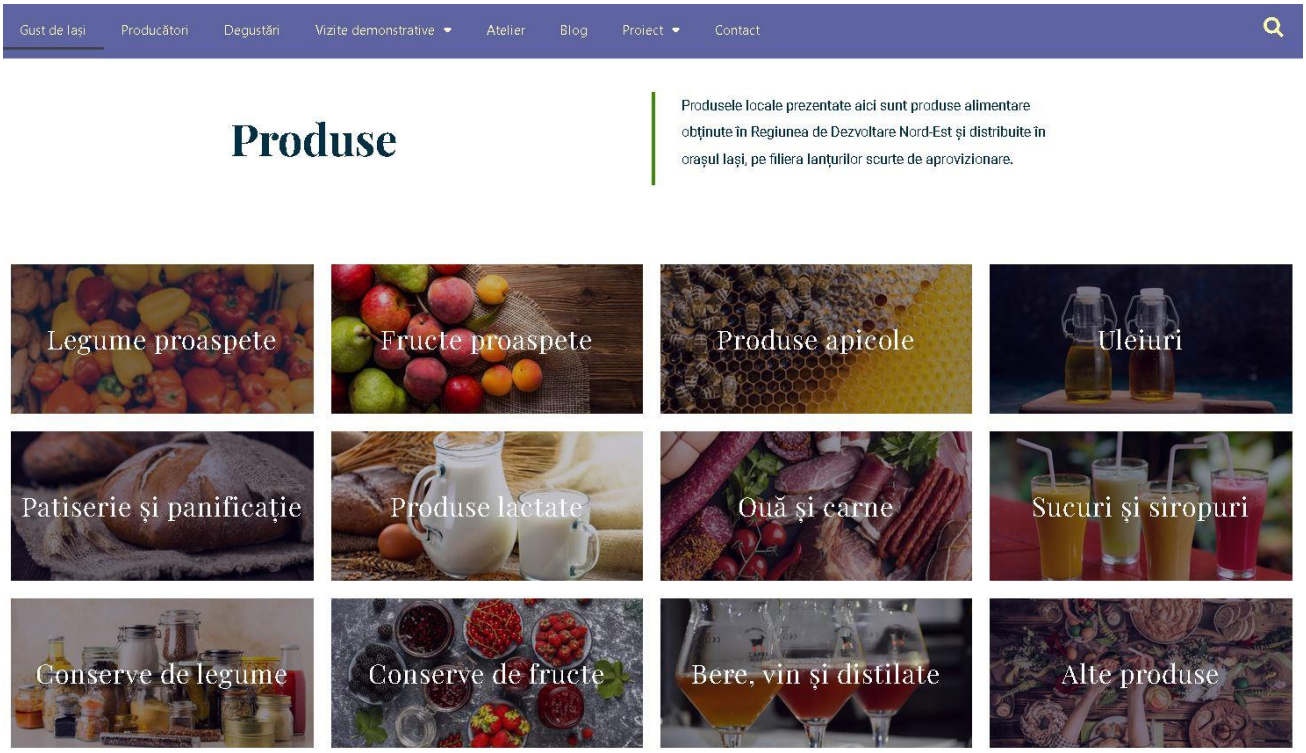

Fig.3. Achiziționarea ingredientelor necesare de la producătorii locali ieșeni

CONCLUZII

Gastronomia sustenabilă este o abordare a alimentaţiei care are în vedere impactul asupra mediului, economiei și societăţii. Adoptarea unui stil de viață și a unei diete sustenabile poate contribui la conservarea resurselor naturale, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și promovarea unei agriculturi și a unei producţii alimentare mai responsabile.

Așadar, prin adoptarea gastronomiei sustenabile, se urmărește:

- să se reducă impactul negativ asupra mediului înconjurător;
- să se promoveze o alimentație sănătoasă și echilibrată;
- să se susțină comunitățile locale și economia țării.

Scopul modului este de a crea contextul în care următoarea generație de profesioniști în gastronomie să fie formată după standardele internaționale din domeniu, în acord cu principiile sustenabilității.

Motivația studierii și practicarea gastronomiei sustenabile la nivelul unităților de învățământ sunt foarte importante deoarece ajută elevii să înțeleagă beneficiile alegerii alimentației raționale prin

consumarea de alimente locale și de sezon; la nivelul unităților de alimentație publică prin introducerea în meniurile zilnice a unor materii prime de calitate, cu valoare nutritivă superioară va duce la îmbogățirea preparatului finit prin aportul energetic, nutritiv și a caracteristicilor organoleptice.

Studierea modului este foarte importantă, întrucât presupune însușirea de cunoștințe necesare privind importanța și rolul unei alimentații sănătoase și conștientizarea diminuării risipei alimentare și a economisirii alimentelor pe termen lung; de asemenea, vor înțelege asumarea responsabilității privind risipa alimentară. Astfel, elevii trebuie să-şi fixeze foarte bine noţiunile dobândite în cadrul acestei unităţi de învăţare, noţiuni ce le sunt necesare atât în activitatea desfășurată la practică, cât şi după terminarea liceului, ca potențial angajat sau student al unei facultăţi din domeniul alimentației publice şi nu numai. Totodată vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională Turism și alimentație, domeniul de pregătire generală Alimentație, sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

BIBLIOGRAFIE

- Barber, Dan, The Third Plate: *Field Notes on the Future of Food*, USA, Penguin Books,2015
- Hard, Lindsay-Jean, *Cooking with Scraps: Turn Your Peels, Cores, Rinds, and Stemsinto Delicious Meals*, USA, Workman Publishing Company, 2018
- Manning, Ivy, The Farm to Table Cookbook: *The Art of Eating Locally*, China,Sasquatch Books, 2010
- https://www.youtube.com/watch?v=Ro_CyDoqP3c – Risipa de alimente

ROLUL JOCULUI ÎN RECUPERAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Profesor psihopedagog Mocanu Mirela
Școala Gimnazială Specială nr. 8, sector 1, București

Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul. Relaţiile cu obiectele se stabilesc în cadrul jocului. Palparea obiectelor, manipularea şi deplasarea lor înseamnă elaborarea spaţiului şi timpului senzorial, precum şi a spaţiului şi timpului mental. Treptat, după formarea cogniţiei la copil, jocul devine formă de relaţionare obiectuală cu motivaţie, fapt care promovează învăţarea. Prin joc se pot constata evoluţiilor mentale, maturizarea şi dezvoltarea mintală şi afectivă.

Între demersurile terapeutice destinate formării personalităţii copilului cu cerințe educaționale speciale, un loc central revine ludoterapiei, intervenţia formativă prin joc.

Jocul este o metodă de predare– învăţare care oferă copilului cu C.E.S. noi posibilităţi. El are rolul de a dezvolta capacitatea de observare, de analiză şi de operare cu operatori logici, fiind o tehnică care dezvoltă aptitudini de învăţare şi dezvoltare.

Psihoterapia prin joc are rolul de a compensa personalitatea copilului, personalitate ce se caracterizează prin decompensare, imaturitate cognitivă, particularităţi care trebuie înlăturate sau diminuate pentru a se realiza obiectul final de inserţie socială.

Copiii peste 7 ani, cu întârziere în dezvoltare nu pot diferenţia formele, mărimile, aceste aspecte ale cunoaşterii datorându-se inteligenţei. Tulburarea fundamentală, şi anume organizarea mintală, determină modificări de cunoaştere, dar, în acelaşi timp, fenomenele primare ale jocului–învăţare lipsesc la copilul cu C.E.S. pentru că el nu are exerciţiu de lungă durată în explorarea–manipularea obiectelor.

Prin intermediul jocului, elevii asimilează cunoştinţele mai temeinic, pentru că activitatea de predare- învăţare devine mai plăcută. În cadrul desfăşurării jocului, copilul are posibilitatea să-şi aplice cunoştinţele, să-şi exerseze priceperile şi deprinderile deja formate, jocul având prin aceasta o valoare practică.

Jocul didactic, ca activitate desfăşurată în clasă, aduce variaţie procesului de instruire a copiilor, făcându-l mai atractiv. Învăţarea care implică jocul devine plăcută, atractivă, ceea ce înseamnă că jocul are o valoare motivaţională intrinsecă pentru învăţare.

În ciclul primar, la copiii cu C.E.S., jocul didactic se poate organiza la toate disciplinele şcolare, urmărindu-se dobândirea noilor cunoştinţe, priceperi, deprinderi sau fixarea şi consolidarea acestora, verificarea nivelului de pregătire.

Aceste argumente vin să motiveze necesitatea jocului în procesul instructiv, în anumite faze ale învăţării şi dezvoltării copilului.

Prin folosirea sistematică şi într-o varietate de forme a jocului în activităţile educative, de pregătire pentru viaţă şi societate a copilului cu C.E.S. atât ca metodă independentă, cât şi în combinaţii subtile cu alte metode de intervenţie educativă, se obţin rezultate semnificative în procesul instructiv-educativ şi recuperator, se creează condiţiile formării autonomiei personale şi sociale, premisa integrării individului în societate.

În alegerea tipului de activitate cel mai indicat pentru şcolarul mic atipic, trebuie să se ţină seama de specificul problemelor sale specifice, de nivelul de dezvoltare a deprinderilor sale, de nevoile şi dorinţele exprimate.

Având în vedere că un copil cu C.E.S. nu ştie să se joace, trebuie ca jocul acestora să fie organizat şi condus de către educator sau terapeut. Proiectarea activităţilor ludice trebuie să ţină seama de vârsta cronologică raportată la vârsta lor mentală, de caracteristicile derivate din tipul şi profunzimea întârzierii.

Pornind de la aceste idei generale asupra caracteristicilor copilului cu întârziere în dezvoltare şi a importanţei jocului în dezvoltarea şi educarea acestuia, putem afirma că printr-un program eficient de terapie ludică, care ia în considerare toate particularităţile fizice şi psihice ale şcolarului mic cu C.E.S. pot fi diminuate sau înlăturate unele aspecte negative ale dezvoltării lui care îngreunează adaptarea şi integrarea sa. Sunt vizate astfel posibilităţile de valorificare a actului educaţional, pentru a-i amplifica efectele terapeutice.

Eficienţa terapiei ludice depinde de declanşarea timpurie, atunci când rezervele compensatorii ale organismului sunt relativ păstrate.

Activitatea terapeutică desfăşurată cu elevii claselor mici porneşte de la premisa că jocul desfăşurat într-un cadru organizat, planificat şi susţinut de către terapeut determină dezvoltarea personalităţii, fapt care-i va spori şansele de adaptare şi integrare.

Jocul didactic se impune, cel puţin la copilul din cursul primar, ca principală formă de influenţare educativă, de modelare a comportamentului.

Intervenţia formativă prin joc permite manifestarea liberă, spontană a potenţialului de dezvoltare individuală a copilului pe multiple planuri- intelecual, afectiv, motivaţional, psihomotor.

Dacă jocul reprezintă un procedeu didactic fundamental de educare a şcolarului mic cu C.E.S., atunci aplicarea unui program recuperator-terapeutic bazat pe activităţi ludice, riguros selecţionate, poate contribui la dezvoltarea capacităţii de integrare socială a acestei categorii de elevi.

Activităţile didactice organizate sub formă de joc sunt activităţi terapeutice care facilitează însuşirea unor deprinderi de viaţă cotidiană ce vor permite dezvoltarea personalităţii, valorificarea trăsăturilor pozitive de caracter, întărirea imaginii de sine pozitive.

Realizarea unor activităţi sub formă de joc la şcolarul mic cu C.E.S.permite achiziţionarea mai rapidă şi mai eficientă a unor deprinderi necesare pentru câştigarea autonomiei, independenţei, acestea fiind condiţii esenţiale ale unei bune integrări sociale.

În cadrul procesului de recuperare complexă a şcolarului mic cu C.E.S. trebuiesc luate o serie de măsuri pentru eficientizarea acestuia, şi anume:

- organizarea unor activităţi recuperator-terapeutice în completarea celor didactice, pe care profesorul ar trebui să le gândească împreună în actul de predare-învăţare;
- antrenarea conştientă şi activă a copilului în activităţile de recuperare;
- formarea unei conştiinţe de sine şi a unei conştiinţe sociale, precum şi a unui comportament social adecvat;
- măsurile de terapie generală iniţiate în activitatea cu copilul cu C.E.S. trebuie să fie individualizate, personalizate, să ţină seama de specificul problemelor sale, de nevoile şi dorinţele exprimate;
- conştientizarea de către copil a propriilor capacităţi şi limite;
- abordara terapeutică timpurie;
- adaptarea volumului de achiziţii la capacitatea de efort şi asimilare proprie.

Procesul recuperator-terapeutic trebuie să se axeze în principal pe obiectivele de socializare şi integrare.

Programul de terapie ludică desfăşurat cu şcolarul mic cu C.E.S. a evidenţiat importanţa pe care o are jocul la această vârstă pentru achiziţionarea unor deprinderi de viaţă cotidiană, care vor antrena câştigarea autonomiei personale.

Rezultatele înregistrate demonstrează că jocul desfăşurat de şcolarul mic cu întârziere în dezvoltare într-un cadru organizat, planificat şi susţinut de către terapeut determină dezvoltarea personalităţii lui, fapt ce va spori şansele lui de integrare şi de adaptare.

Utilizarea jocului ca procedeu recuperator-terapeutic stimulează interesul copiilor pentru activitatea desfăşurată şi le dezvoltă motivaţia pentru activitate, având în vedere faptul că elevii cu C.E.S. nu se antrenează spontan, din proprie iniţiativă în activitate.

Câştigarea autonomiei personale, a încrederii în sine favorizează o mai bună integrare în societate, permiţând copilului să poată participa de pe picior de egalitate la viaţa şi activitatea comunităţii din care face parte.

Jocul reprezintă pentru un adult un mijloc important de a exercita asupra copilului un sistem determinat de influenţe instructiv-educative şi pe această cale devine posibilă dezvoltarea multilaterală a copilului, în plan fizic, intelectual, moral şi estetic.

Prin jocul didactic, copilul cunoaşte, apreciază munca lui şi a colegilor, îşi exersează efortul voluntar, câştigă încredere în sine şi rezolvă conflictele între ceea ce-şi doreşte şi ceea ce poate.

Achiziţiile câştigate de copii prin intermediul jocului dau posibilitatea alegerii unui ritm propriu de muncă pentru fiecare elev, putând astfel stimula activitatea tuturor elevilor.

Putem concluziona că jocul didactic reprezintă baza de pregătire a copiilor cu C.E.S. pentru integrarea sa în societate şi pentru alegerea unei meserii accesibile lui.

În concluzie, prin intermediul acestei metode active de terapie- jocul în cadrul procesului de recuperare, învăţare şi socializare a copiilor cu C.E.S., se pot realiza obiectivele fundamentale de însuşire a cunoştinţelor, accelerarea ritmului de lucru al elevilor, omogenizarea colectivului clasei şi antrenarea unui număr cât mai mare de elevi în cadrul lecţiei.

Jocul constituie un mijloc valoros de instruire şi educare, deoarece rezolvă într-o formă adecvată particularităţile specifice individuale, sarcinile instructive complexe, îmbină armonios elementul instructiv- educativ cu cel distractiv, îmbogăţindu-le şi dezvoltându-le sfera de cunoaştere despre lume şi viaţă, despre societatea în care trăiesc şi în care se vor integra.

BIBLIOGRAFIE:

1. Catalano H., Albulescu I. – *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Editura DPH, București, 2022
2. Lupu N. R.- *Jocul educațional în procesul de recuperare al elevilor cu cerințe educative speciale- Ghid pentru cadre didactice, părinți, psihopedagogi*, Universitatea Babeș- Bolyai, Presa Universitară Clujeană, 2021
3. Muşu, I., Taflan, A., (coord.), *Terapia educaţională integrată*, Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 1997
4. Piaget, J., *Naşterea inteligenţei la copil*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973
5. Vrăşmaş, T., *Învăţământul integrat şi/sau incluziv,* Editura Aramis, Bucureşti, 2001

INCLUZIUNE ȘI DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE

Apostol Adriana-Felicia
Colegiul Tehnic Energetic

Diversitatea copiilor și nevoile diferite ale acestora determină societatea să regândească procesul educațional, în ceea ce privește ideea de acceptare și incluziune, atât de prezentă în spațiul contemporan. Fiecare elev se remarcă prin caracteristici proprii, distincte de ale celorlalți colegi, având un stil propriu, unic de a asimila diverse cunoștințe. O nevoie acută a învățământului românesc este de a se adapta tuturor copiilor, fie că sunt cu cerințe educaționale speciale sau cu ritmuri mai lente de învățare.

Școala incluzivă presupune includerea acestor copii, respinși poate altădată sau îngrădiți, într-un sistem bine organizat și permisiv moral. În acest mod, elevii pot fi pregătiți pentru integrarea viitoare în societate, pornind de la conceptul că educația este universală și prioritară pentru toți. O provocare de luat în seamă pentru fiecare cadru didactic este adaptarea stilului de predare, astfel încât acesta să fie diferențiat, individualizat, în funcție de nevoile specifice ale copiilor. Chiar și în spațiul românesc, începe să se contureze tot mai mult ideea de acceptare și egalitate pentru fiecare copil în parte. Acest aspect trebuie să aibă la bază adaptarea programelor școlare și a întregului sistem de predare, în corelație directă cu nevoia fiecărui elev.Atunci când vorbim de elevii cu CES, aceștia au dreptul să beneficieze de cele mai productive și eficiente metode, astfel încât progresul lor să fie unul notabil, chiar dacă se întinde pe o durată mai mare. Cu toții trebuie să fim conștienți de necesitatea unei școli incluzive în procesul instructiv-educativ. Poate părea și poate fi dificil, însă prin educație, sprijin, resurse adecvate și răbdare, se poate remarca faptul că această incluziune reprezintă un drept moral și nu poate fi refuzat niciunei persoane. Nu de puține ori, a fost și este greu de acceptat că există și astfel de copii, unii speciali, care pretind înțelegere, colaborare și acceptare. Elevii pregătiți în cadrul unui astfel de sistem incluziv, vor tolera mult mai bine interacțiunea cu alți indivizi în cadrul societății și vor ști cum să răspundă provocărilor inerente de care vor avea parte. În acest caz, colaborarea trebuie să fie una strânsă, căci are în vedere atât profesorul, cât și alți specialiști, precum psihologul, consilierul sau terapeutul. Desigur că există numeroase beneficii când vorbim de specificul școlii incluzive, precum tratarea în mod egal a elevilor cu CES, care își pot construi un model din colegii care nu au astfel de probleme. Astfel, toți pot deveni mai creativi, cu spirit de inițiativă și prieteni în demersul acesta educativ. Totodată, cadrele didactice pot fi încurajate să apeleze la strategii moderne și să se perfecționeze permanent, în cazul copiilor cu CES. Etichetarea trebuie să dispară, iar barierele existente până acum au nevoie să fie ridicate și transformate în oportunități pentru fiecare elev în parte. Școala românească este caracterizată astfel prin flexibilitate, armonie și deschidere, putând avea un parcurs dinamic și prietenos, în contextul actual. Lecțiile bazate pe cooperare și comunicare determină

fiecare elev să participe interactiv la oră și să constate că se poate baza cu încredere pe cel de lângă el. Există în continuare controverse legate de taxonomia metodelor didactice, dar cu toate acestea, se menține certitudinea că fiecare cadru didactic poate opta pentru o variantă tradițională, precum explicația sau se poate îndrepta spre modernitatea actului didactic. În cele ce urmează, propun câteva aplicații digitale, raportate la specificul personajului literar, realizate și lucrate în mediul online, la clase în care există și elevi cu CES. Acest proces nu a fost unul ușor, dar după multe încercări și cooperare din partea celorlalți copii, elevii aceștia au reușit într-un ritm propriu, să deslușească tainelor aplicațiilor propuse.Aplicația Wordwall este un adevărat instrument de captare a atenției. Activitățile se construiesc relativ ușor, prin primirea unui link pe care elevii să îl acceseze. Activitatea s-a desfășurat la clasa a XI-a și a presupus descoperirea cuvintelor și a construcțiilor care făceau referire la trăsăturile romanului *Maitreyi,* studiat la clasă. Copiii s-au dovedit îndemânatici în găsirea variantelor, într-un mod amuzant, care i-a acaparat pe toți.

Aplicația Padlet permite utilizatorilor să realizeze un perete virtual în care să-și prezinte subiectele propuse. Profesorul a creat un material padlet care să permită valorificarea unor discuții despre protagonistul romanului modern subiectiv studiat, Ștefan Gheorghidiu. Dezbaterea ulterioară va avea ca puncte de analiză statutul personajului, trăsătura dominantă sau secvențele semnificative din roman. În decursul activității, am observat plăcerea elevilor de a redacta texte scurte, de a combina culorile, tipurile de scris sau specificul textelor redactate.De aceea, școala incluzivă are nevoie de acceptare, în primul rând, dar și de capacitatea de a integra elevii cu diferite probleme educaționale, într-un mediu curat, ordonat și răbdător, creând astfel un climat favorabil dezvoltării ulterioare.

Educație prin incluziune

Bâlc Floarea, Școala Gimnazială ,,Axente Sever,, Aiud
Bâlc Gianny Adrian, Școala Gimnazială ,,Axente Sever,, Aiud

Educația prin toleranță și incluziune reprezintă, în societatea contemporană, unul dintre pilonii fundamentali pentru un mediu școlar sănătos și eficient. Ca și caracteristică definitorie, incluziunea în educație reflectă un proces complex bazându-se pe principiul că fiecare elev are dreptul la educație și că diversitatea este o resursă, nu o problemă. Acest concept promovează o abordare centrată pe elev, care recunoaște și valorizează nevoile, capacitățile și experiențele particulare ale fiecărui elev și care presupune integrarea tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor, în cadrul aceluiași sistem educațional. În plus, incluziunea înseamnă crearea unui mediu acceptant și stimulant, care să încurajeze participarea activă a tuturor elevilor în procesul educațional.

În contextul unei societăți din ce în ce mai diversificate și complexe, conceptul de incluziune în educație a devenit tot mai important. De-a lungul anilor, în calitate de profesor și diriginte, am întâlnit deseori astfel de situații. Globalizarea, migrația și progresul tehnologic au adus cu sine o diversitate crescută în rândul elevilor din școli ceea ce a generat noi provocări și oportunități în domeniul educației, iar pentru promovarea unui mediu educațional incluziv, trebuie avute în vedere câteva caracteristici cheie. În primul rând, asigurarea accesului la educație pentru toți elevii, indiferent de abilități, origine etnică, apartenență socio-economică sau alte caracteristici personale este indispensabil. Acest lucru implică eliminarea barierelor fizice, financiare și culturale care ar putea împiedica participarea și implicarea tuturor elevilor în procesul educațional. Un elev care se dezvoltă într-un mediu familiar și adaptat are o șansă crescută la performanțe școlare mulțumitoare, iar profesorul este liantul principal în crearea acestui mediu. În continuare, într-un mediu școlar incluziv, diversitatea este recunoscută și valorizată ca o resursă. Elevii sunt încurajați să își exprime identitățile și perspectivele unice, iar diferențele sunt văzute ca o oportunitate de învățare și creștere pentru toți membrii comunității școlare. Procesul este ambivalent, pentru că atât elevii și profesorul își dezvoltă personalitatea și curajul de exprimare în fața colectivului, respectiv își rafinează metodele de predare pentru generațiile viitoare.

O altă caracteristică cheie este oferirea unui suport individualizat și intervenția timpurie în cazul identificării dificultăților sau nevoilor speciale. Orice carență educațională este preferabil a fi prevenită decât depanată pe parcurs, iar din nou, rolul profesorului este esențial în găsirea de mijloace adecvate. Acest lucru poate include planificarea individuală a învățării, consiliere școlară, servicii de terapie și alte forme de suport personalizat. Nu în ultimul rând, pentru a răspunde nevoilor variate ale elevilor, curriculumul și metodele de predare trebuie să fie flexibile și adaptabile. Astfel, se pot oferi suporturi

și resurse suplimentare pentru elevii cu nevoi speciale sau diferite stiluri de învățare, iar evaluările pot fi ajustate pentru a reflecta diversitatea abilităților și experiențelor elevilor.

Pentru a exemplifica cele amintite mai sus, ne vom referi în continuare la situația elevei cu sindrom Down, D.A., elevă care în acest moment este în clasa a X-a și care a fost eleva școlii noastre pe parcursul ciclului primar și gimnazial. Pentru prima dată am întâlnit-o în cadrul unui proiect desfășurat la nivel de școală, iar în activitatea respectivă erau reunite două clase, una de ciclu primar și una din ciclul gimnazial. Am fost impresionată de suportul excepțional pe care colegii și doamna învățătoare le ofereau elevei. În ciclul gimnazial, eleva D.A. a devenit eleva clasei mele. Prezența ei în colectivul clasei a fost o oportunitate pentru noi toți, profesori și elevi, de a elimina orice tip de barieră relațională, de promovare a interacțiunii pozitive, de încurajare a relațiilor de prietenie și combatere a comportamentelor de excluziune. În procesul de învățare, eleva a parcurs un curriculum adecvat și relevant pentru nivelul ei de dezvoltare și capacitate. Materialului didactic a fost adaptat pentru a răspunde nevoilor individuale și pentru a oferi suporturi suplimentare de evoluție în învățare. Pentru asigurarea suportului și îngrijirii emoționale și psihologice, eleva a fost implicată în activități de consiliere școlară și a unui program de dezvoltare a abilităților socio-emoționale. Totodată, trebuie notat faptul că prezența profesorului de sprijin și a tatălui elevei la majoritatea orelor a fost de un real ajutor. Activitățile extrașcolare în cadrul Asociației “HIP-TEP” la care eleva participa și unde era susținută de părinți, colegi și cadre didactice i-au adus elevei rezultate terapeutice și sportive remarcabile.

Rezultatele obținute de A.D. a implicat eforturi concentrate din partea tuturor părților implicate în procesul educațional. Putem discuta în acest caz despre adoptarea unor strategii și politici adecvate, în care școala a creat un mediu educațional incluziv și echitabil pentru toți elevii. Aceste strategii au avut la bază câteva modalități de depășire a barierelor care s-au dovedit importante în realizarea incluziunii educaționale. În primul rând, sensibilizarea este crucială în crearea unei conștientizări în rândul cadrelor didactice, părinților, elevilor și comunității în ansamblu cu privire la importanța incluziunii educaționale și la impactul negativ al discriminării și excluziunii. Prin programe de acest gen, putem promova înțelegerea și respectul față de diversitate și să construim o cultură a incluziunii în școli și comunități. Mai apoi, se poate remarca promovarea colaborării și comunicării, întrucât o comunicare eficientă între diferitele părți interesate, incluzând cadrele didactice, părinții, și personalul școlar, sunt esențiale pentru depășirea barierelor în realizarea incluziunii educaționale. Prin stabilirea unor canale deschise de comunicare și prin implicarea tuturor părților interesate în procesul decizional, putem identifica și implementa strategii eficiente de sprijin și intervenție. La nivel de implementare instituțională, politicile incluzive au fost propuse și aplicate de către profesori. Toate aceste politici au ca element comun asigurarea accesului echitabil la resurse și oportunități pentru toți elevii prin

adaptarea curriculumului și a metodelor de predare. Astfel, efectul scontat este cel al inducerii unei culturi a respectului, toleranței și a valorilor de respect reciproc. Nu în ultimul rând, nu trebuie neglijată valoarea practică a acestor măsuri, prin resursele investite în suporturi: pentru a asigura succesul incluziunii educaționale, este necesară o investiție adecvată în resurse materiale și umane. Furnizarea de tehnologii și materiale didactice adaptate, crearea unor spații fizice, cât și pregătirea în prealabil a profesorilor a fost necesară pentru buna desfășurare a activităților.

Prin promovarea incluziunii în educație, putem contribui la formarea unor cetățeni activi și responsabili, capabili să trăiască și să lucreze într-o lume tot mai diversă și interconectată. Un învățământ bazat pe toleranță și incluziune nu numai că sporește accesul la educație și șansele de succes pentru toți elevii, dar și contribuie la construirea unei societăți mai echitabile, mai respectuoase și mai armonioase.

Bibliografie

Cerneavschi, Viorica. "Incluziunea scolara a copiilor cu cerinte educationale speciale." *Probleme ale ştiinţelor socioumanistice şi modernizării învăţământului*. 2015.

Toma, Mihaela, and Ludmila Darii. "Incluziunea elevilor cu dizabilităţi în învăţământul general şi facilitarea accesului la tehnologiile inovatoare din şcoală." *Ştiinţă, educaţie, cultură*. Vol. 2. 2023.

Florentina, Mihalache. "INCLUZIUNEA ÎN ÎNVATAMANTUL ROMÂNESC."

Materiale compozite utilizate în industria auto
-Studiu de specialitate-

Prof. Florea Elena
Liceul Tehnologic Auto Curtea de Argeş

În prezent, producătorii încearcă să obțină materiale cât mai ieftine pentru fabricație, dar există o limită a compromisului pentru că, în același timp, trebuie să fie asigurat un anumit grad de rezistență.

Materialele compozite se obțin, de regulă, dintr-un amestec de materiale care au proprietăţi complementare: unul dintre materiale cu rezistenţă la rupere şi modul de elasticitate ridicate, iar celălalt cu modulul de elasticitate relativ mic. Fibrele sunt distribuite, într-o anumită manieră în matrice, dar împreună cu aceasta formează un întreg, ce are caracteristici crescute în comparaţie cu cele ale fiecăruia dintre componentele materialului compozit.

Materialele polimerice armate sunt alcătuite dintr-un polimer şi un materiale de armare, alese în funcţie de caracteristicilor şi condiţiile de folosire ale produsului proiectat. Prin includerea fibrelor sau a altor structuri de armare se urmăreşte, în primul rând, obţinerea unor rezistenţe mărite faţă de cele ale materialului de bază.

Materialele compozite se compun din fire, fibre sau filamente pe de o parte şi o matrice, pe de altă parte. Matricea (metalică sau nemetalică) se spune că este armată cu fire, fibre sau filamente, deoarece caracteristicile mecanice (rezistenţa la rupere şi modulul de elasticitate) ale materialului de armare sunt substanţial mai mari decât ale matricei.

Există o mulțime de materiale compozite care se folosesc pretutindeni: polimer armat cu fibre, fibră de carbon, betonul armat (un exemplu clasic), fibră aramidă, kevlar etc. Cele mai ușoare și mai rezistente au fost alese pentru a fi utilizate și în industria auto.

Compozite polimerice sunt acele materiale care au în compoziţia lor cel puţin doi componenţi cu structură chimică diferită, din care cel puţin unul să fie fază polimerică unitară.

Fibra de carbon este atât de utilizată pe tot mai multe automobile ale momentului. Este rezistentă la coroziune, foarte ușoară, dar și foarte sigură. Tot fibra de carbon este cea mai bună alegere în ceea ce privește rezistența la factorii de mediu și la temperaturi extreme, atât cele foarte scăzute, cât și cele foarte ridicate.

Materiale compozite polimerice şi-au găsit aplicabilitate în industria automobilelor, în construcţia următoarelor subansamble: şasiu şi suspensie 1,7%; transmisie şi motor 2%, elemente de electricitate 2%; elemente interioare 16,3%; elemente sub capotă 20,7%; elemente de caroserie 56%. Materialele compozite se dovedesc a fi competitive atât sub aspectul preţului cât şi al posibilităţilor de înlocuire şi/sau completare cu succes a materialelor tradiţionale (metal, ceramica, sticla). Cercetările

în vederea utilizării materialelor compozite au ca scop nu numai înlocuirea acestor materiale tradiţionale dar şi aplicaţii specifice datorate proprietăţilor particulare pe care le prezintă.

Inginerii din domeniul automobilelor se preocupă de alegerea optimă a combinării materialelor şi a tehnologiei specifice care se impune, în condiţiile unor cheltuieli minime, a îmbunătăţirii constante a calităţii, prin procedee nepoluante pentru mediul înconjurător.

Sunt și materiale compozite care sunt mai rezistente decât aluminiul sau oțelul. Acestea intră în componența ranforsărilor și a panourilor de siguranță a pasagerilor la anumite categorii de vehicule.

Kevlarul, descoperit în 1965, este cunoscut în întreaga lume pentru rezistența formidabilă la șocuri, având abilitatea de a absoarbe forțe de impact uriașe. Kevlarul e o amidă cu proprietăți mecanice deosebite, astfel că e utilizat mai ales la autovehiculele militare, dar a fost adoptat și de producătorii de automobile civile (de regulă, la SUV-uri).

Firma Du Pont din Nemours a realizat un material plastic, original, celular, NOMEX, care are un raport optim între rezistenţă şi greutate, şi cu o rezistenţă la comprimare cu 50% mai mare decât oţelul. Materialul este folosit în industria aerospaţială, datorită calităţilor sale deosebite, dar se prevede ca, în viitorul apropiat domeniul de aplicabilitate al acestuia se va deplasa spre construcţia mijloacelor de transport terestre.

Firma „Tokyo Yokyo Co. Ltd.”, a realizat un material compozit din carbură de siliciu şi aluminiu. Materialul constă din 20% carbură de siliciu şi din 80% alumină şi este armat cu pulbere de carbură de siliciu. Poate fi comparat cu materialul compozit conventional armat cu ceramică. Legătura Si-C-Al este foarte asemănătoare cu legătura metal-metal, aceasta făcând materialul compozit mai rezistent.

Materialul poate fi fabricat prin diferite metode ca: extrudare, forjare, laminare şi turnare sub presiune, sub forma a diferitelor piese de maşini (pistoane, axe cu came şi învelişuri pentru transmisii).

Pe baza polipropilenei realizate de firma Exxon Cehmical, Farmington Hill s-a obţinut un nou material compozit termoplastic, care se poate ştanţa, îşi găseşte largi domenii de utilizare înlocuind metalul la realizarea podelelor pentru compartimentul bagajelor, ecrane antizgomot pentru motoare, bare de directie faţă şi spate de la automobile, piese interioare ale uşilor de automobile, structuri de rezistenţă pentru banchete, tăvi pentru baterii şi suporţi de pedală de frână.

În domeniul motoarelor cu ardere internă la Institutul de încercări al firmei FORD, POLIMOTOR RESEARCH INC. din New Jersey s-au realizat mai multe motoare din materiale compozite, folosind pentru armare fibre de grafit (care se recomanda pentru piese de performanţe deosebite, la temperaturi ridicate). S-a urmărit, în mod special, reducerea apreciabilă a greutăţii motorului de bază, din metal, reuşindu-se aplicarea materialelor compozite în construcţia a circa 90% din elemente, să se reducă la jumătate, 77 kg..

Materialul de bază al chiulasei este un material compozit armat cu fibre de grafit. Biela, pistonul, axul pistonului, talerele arcurilor, camele, pompa de apă se execută din material compozit armat cu fibre.

Astfel, s-a dedus că reducerea greutăţii sistemului de distribuţie favorizează funcţionarea motorului cu o turaţie mai ridicată:

- adoptarea unor materiale compozite pentru piesele mecanismului motor contribuie la reducerea cu 60% a greutăţii acestora;
- datorită construcţiei din material compozit al pistonului, conductivitatea termică se reduce determinând o eficienţă majorată a arderii;
- segmenţii din material compozit favorizează autolubrifierea, iar greutatea lor redusă împiedică vibraţia lor la turaţii ridicate.

Materialele compozite folosite au rezistenta la rupere cu 40% mai mare ca a celor monolitice, iar frecările cu 40% mai mici şi greutatea cu 60% mai redusă.

Turbosuflantele ce echipează motoarele autoturismelor au un timp de răspuns nesatisfăcător la schimbările bruşte ale turaţiei şi sarcinii. Înlocuirea rotorului metalic al turbinei cu unul ceramic din carburi sau nitruri de siliciu sinterizate sub presiune, care are o densitate de trei ori mai redusă comparativ cu cel clasic, asigură o micşorare a inerţiei lui şi o diminuare a timpului de reacţie cu 0,8...1,4 secunde.

În Angia, firma RUBERY OWEN (care asigură 80% din piaţa engleză a suspensiilor grele şi 30% din piaţa europeană) împreună cu BRISTOL Composite Materials Engineering and Mathweb fabrică arcuri din mase plastice epoxidice 25%, armate cu fibre de sticlă 65% şi cu fibre de carbon 10% pentru suspensiile autovehiculelor. Un astfel de arc cântăreşte 22,5 kg faţă de cel obişnuit care atinge 90 kg.

Firma MAHLE din Germania studiază aşa-zisele „pistoane flotante”: corpul pistonului este despărţit de cap, fiind legate între ele doar prin intermediul axului pistonului. Această soluţie constructivă permite un joc redus între corpul pistonului şi peretele cămăşii cilindrului şi, mai ales, oferă posibilitatea utilizării unei combinaţii mai variate de materiale, decât în alte construcţii. Firma MAHLE poseda o versiune experimentală la care corpul este din material plastic armat cu fibre, iar capul este din aliaj de aluminiu de rezistenţă mare.

Printre produsele la care s-ar putea folosi noile materiale compozite sunt: capote pentru automobile, capace pentru automobile, etc. Este de subliniată şi posibilitatea de vopsire a compozitelor pentru aplicaţii la automobile. Ca dezavantaj îl reprezintă preţul de cost mai ridicat.

Rulmenţii de debreiere ai ambreiajelor în cazul autoturismului Opel Omega trebuie să funcţioneze fiabil la temperaturi de durată de până la 120ºC, iar valorile de vârf sunt mai mari. Sarcinile axiale intermitente între 50 şi 2700 N, la deplasări axiale de 15 mm trebuie preluate fără frecare şi cu uzura redusă. Abaterile de coaxialitate ale manşonului de ghidare, pe care alunecă rulmentul de debreiere trebuie compensate. Unităţile trebuie atât de etanşe, încât lubrifiantul să nu poată ajunge în spaţiul ambreiajului. Rulmentul de debreiere din material compozit oţel şi mase plastice are o greutate redusă, proprietăţi de alunecare superioare, amortizarea mai bună a zgomotului şi costuri reduse de fabricaţie. Întreaga unitate este montată pe un inel de ghidare din poliamidă armată cu fibre de sticlă. La partea din spate, inelul de ghidare este astfel format, încât să se poată monta pârghia de debreiere. Un inel de acoperire peste inelul exterior al rulmentului menţine axial unitatea. Noul rulment de debreiere a ambreiajului este etanş, nu necesită întreţinere şi emite un zgomot foarte redus. Aceleaşi materiale compozite din oţel şi material plastic au dat bune rezultate de asemenea şi la rolele de întindere a curelelor, roţilor de întindere şi de deviere ale mecanismului motor.

Designul autoturismelor a devenit atât de diversificat tot datorită materialelor compozite, care sunt foarte maleabile, mult mai flexibile decât componentele lor brute. Materialele compozite sunt create special pentru a răspunde unor exigenţe deosebite în privinţa rezistenţei mecanice, rigidităţii, greutăţii specifice reduse, stabilităţii dimensionale, termice şi chimice, rezistenţei la oboseală, şoc şi uzare, a proprietăţilor izolatoare, a esteticii şi a cerinţelor economice.

Bibliografie:

1. Horun, S., ş.a., *Memorator de materiale platice,* Editura Tehnică, Bucureşti, 1988
2. Ispas Şt., *Materiale compozite. Aplicaţii, perspective,* TCMM nr.2/1987
3. Jinescu, V.V. *Proprietăţile fizice şi termomecanica materialelor plastice*, vol. 1,2 , Editura Tehnică, Bucureşti, 1979.
4. Mihail, R. şi Goldenberg, N. *Prelucrarea materialelor plastice,* Editura Tehnică, Bucureşti, 1963
5. Mihalcu , *Materiale plastice armate,* Editura Tehnică, Bucureşti 1986
6. Tudorachi, N, ş.a., *Materiale Plastice, nr. 3-4*, 1997

Educația -o șansă pentru fiecare

Prof. Măldăianu Lidia
Școala Gimnazială Măgura, jud. Teleorman

Sistemul de învățământ are datoria și responsabilitatea de a pregăti generația actuală pentru a fi capabilă să răspundă schimbărilor mileniului III ,pe plan intern și internațional ,la nivel economic, social ,politic și cultural ,iar *școala* de a asigura șanse egale tuturor elevilor ,facilitând posibilitățile maxime de dezvoltare ale fiecăruia, în funcție de aptitudinile și interesele lor.

Pentru ca elevii să-și formeze capacitatea de a progresa și de a utiliza informații trebuie să le oferim la orele de curs un cadru de gândire și învățare sistematic, care să permită înțelegerea și aplicarea consecventă a proceselor intelectuale și monitorizarea propriilor procese de gândire . Orice individ învață eficient și cu drag într-un mediu de instruire consecvent ,coerent ,decât într-un mediu în care așteptările nu sunt clare sau instruirea e lipsită de coerență și atractivitate.

Eficiența activităților didactice depinde de competențele noastre profesionale în valorizarea informației, iar **școala** *–ca instituție* și **profesorii** *–ca deschizători de drumuri* ,trebuie să dovedească comportamente inteligente ,*adică de a fi cu un pas înaintea celorlalți,* promovând noul.

Orice educație tinde spre un ideal și se concretizează în activități cu obiective precise .

Cu o bună pregătire profesională și metodică, tact și optimism pedagogic ,ca profesori ,dăm *o șansă educației* și contribuim la *formarea tinerei generații* care implică dezvoltarea gândirii globale, unitare ,integratoare ,sistematice, creatoare ,de acceptare.

Împreună, trebuie să realizăm o educație de calitate, bazată pe: **egalitate**, **diversitate, incluziune și toleranță.**

Ca dascăli, când vorbim despre ***egalitate,*** trebuie în primul rând să gândim strategii de combatere a discriminării, în rândul copiilor.

Suntem diferiți, dar egali

Combaterea discriminării este văzută ca fiind idealul egalității dintre oameni. În cazul copiilor, în școală pot apărea multe situații în care unul sau mai mulți copii sunt discriminați, direct sau indirect.

Mobilizarea părinților pentru a rezolva probleme de atitudine discriminatoare din școală, poate contribui la inițierea sau în unele cazuri la amplificarea comunicării dintre elevi și părinți, iar aplicarea unui chestionar: ***Egalitatea în viziunea copiilor,*** realizarea de desene ,jocuri educative, au un rol important în evidențierea gradului de acceptabilitate al copiilor, dorința lor de a se implica și de a fi implicați în diferite

acțiuni și proiecte este benefică.

Diferenţele dintre copii sunt considerate firești, iar școala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Educația pentru diversitate înseamnă să primim fiecare copil într-un spațiu care respectă diversitatea și celebrează diferențele, pentru că numai așa îl putem ajuta să își dezvolte încrederea în sine, sentimentul de apartenență și abilitățile interpersonale. Fiecare copil este unic, o constelație de caracteristici individuale și identități sociale diferite. Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversității implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ținând cont de interesele fiecărui elev, de experiențele și țelurile sale facem, de fapt, un pas important în educația elevilor și integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferențele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă față un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităților fiecărui elev în parte. Fiecare copil este unic, cu necesități diferite. Noi, adulții, părinți și dascăli deopotrivă, încercăm să-i educăm, astfel încât să devină, la rândul lor, adulți fericiți, iubitori și eficienți. Însă există copii marginalizați, defavorizați și/sau excluși de la educație. Aceștia sunt cei pentru care educația incluzivă a devenit o șansă pentru o dezvoltare armonioasă. Putem realiza cu elevii diferite activități pentru a înțelege diversitatea culturală și acceptarea celui de lângă noi. Depinde de noi !

21

Mai – Ziua mondială pentru diversitate culturală

Educația incluzivă a devenit parte integrantă a educației pentru toți și constituie răspunsul școlii moderne la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduși elevii împreună într-o sală de clasă și într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potențialului tuturor. Lipsa accesului la o educație incluzivă de calitate reduce dramatic șansele copiilor de a-și valorifica potențialul, de a deprinde abilități esențiale pentru viața lor și de a-și câștiga traiul ca adulți.

Incluziunea presupune efortul de a asigura tuturor elevilor - de limbă și cultură diferite, din familie diferite, cu orice probleme de sănătate, cu interese și moduri de învățare diferite - strategii de predare-învățare adecvate și individualizate, fără a stigmatiza sau a separa. Includerea îmbunătățește procesul de învățare pentru toți elevii, cu și fără nevoi speciale. A asigura șanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcție de aptitudinile și interesele sale. De fapt incluziunea are loc concomitent cu creșterea gradului de participare .

O școală incluzivă este o școală în mișcare. *Împreună învățăm!*

Scopul acestei școli este de a crea pentru toți copiii un cadru prielnic învățării, pornind de la ideea că diferențele dintre oameni sunt normale și trebuie acceptate. Un rol important în cadrul școlii

incluzive îl are pedagogia și învățarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului și metodelor de predare la capacitatea și nevoia fiecărui elev în parte.

Noul tip de școală, *cea incluzivă*, trebuie să recunoască diferite cerințe educaționale ale copiilor, să reacționeze adecvat la acestea, să asigure o educație de calitate pentru toți. Este vorba de o altă opțiune de politică a educației, pentru ca școlile să poată oferi răspunsuri adecvate cerințelor educației diferite ale copiilor. Un rol important în creșterea participării tuturor elevilor la educație, în reducerea barierelor în învățare, înțelegerea diferențelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învățare, îl are triada educațională, ‚școală-familie-comunitate ”.

Toleranța(limba latină, cuvântul „toleranția‖, înseamnă „a suporta abilitatea de a accepta diferența dintre oameni), este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conștiința propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind și remediind atitudini și comportamente deficitare sau problematice.

Învățându-i pe copii despre *toleranță* este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții.

Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ai copiilor.

Educația pentru toleranță vizează: creșterea eficienței relațiilor interumane, mărirea gradului de deschidere, de acceptare a celuilalt care este diferit; pregătirea individului pentru a trăi diversitatea ca un fapt cotidian, a-l considera natural și a-l putea explica; educarea atitudinii față de diversitate pentru a nu o percepe și trăi ca o amenințare sau un șoc, ci ca sursă de interes și dezvoltare; dezvoltarea calităților umane ca: răbdarea, îngăduința, generozitatea etc.; exersarea capacității de relaționare, reciproc avantajoasă, în cadrul diversității umane. Toleranța constituie o problemă de atitudine și de voință: a fi sau a nu fi tolerant – un scop personal care nu poate fi impus cu forța, ci educat pentru a fi preluat ca valoare individuală.

Cum veți da o șansă educației prin egalitate, diversitate, incluziune și toleranță?

- *Încercați să creați oportunități de învățare despre locuri noi, despre alte culturi, alți oameni.*

- *Creați copilului situații în care să aibă oportunitatea de a oferi ajutor și celorlalți.*
- *Dezvoltați-le abilități de negociere, de rezolvare a problemelor, de a face față situațiilor de criză.*
- *Ajutați copilul să se simtă, în siguranță , iubit. Un copil iubit, învață să-i iubească și pe ceilalți.*
- *Încercați să folosiți comentarii pozitive pentru a forma comportamentul copilului.*
- *Modelul oferit de către părinți copiilor, îi vor învăța pe aceștia din urmă să fie sensibili și respectuoși cu ceilalți.*

<u>Din activitățile noastre</u>: ***Școala Gimnazială Măgura***

„ Dăm o șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță!”

*Foto 1.*Împreună pentru un mediu curat *!*

Foto 2-Suntem diferiți, dar egali !

Foto 3- Toleranță și bucurie

Foto 4- Împreună

În concluzie ,școala are un rol important în asigurarea unei educații de calitate ,în formarea și educarea elevilor pentru provocările actuale ,orientate spre cultivarea unui comportament tolerant și a unor relații interpersonale pătrunse de înțelegere, acceptare, deoarece experiența trecutului, dar și

tragediile curente din lumea întreagă ne confirmă stringența implementării pedagogiei toleranței în toate domeniile vieții, esențială în educarea elevilor pentru un stil de viață nonviolent.

Recomand tuturor profesorilor să realizeze activități atractive, excursii, aplicații practice ,concursuri, proiecte educaționale unde să le oferim copiilor posibilitatea să vorbească, să se asculte unii pe alții, să caute ei înșuși soluții și alternative, acceptând comunicarea ca sursă de întreținere a relației pozitive cu sine și cu ceilalți ,aducând astfel *un plus de eficiență și calitate demersului didactic* și să ne amintim întotdeauna că :

„Fiecare copil pe care-l instruim este un om pe care-l câștigăm’’ *–V. Hugo*

Bibliografie:

1. *Cristea, S.* Educația pentru toleranță. În: Didactica Pro… 2004, nr. 4 (26), pp. 68-70.
2. *Goleman, D.* Inteligența emoțională. București: Ed. Curtea Veche, 2001.
3. *Ungureanu, D.,* Educația integrată și școala incluzivă, Editura de Vest, Timișoara, 2000.
4. *Vrășmaș, T.,* Școala și educația pentru toți, Ed. Miniped , București, 2004.

Să prevenim abandonul școlar!

Profesor pentru învățământ preșcolar, Duca Mariana
Grădinița „Panseluța”, București, sector 4

Copiii de astăzi vor fi bineînțeles adulții de mâine, cei care vor duce mai departe mostenirea culturală și spirituală: tradiții, valori, grija pentru mediul înconjurător precum și preocuparea de a perpetua un arbore genealogic sănătos atât din punct de vedere fizic cât și psihic.

Abandonul şcolar este un fenomen periculos și nu este o problemă nouă. Abandonul şcolar presupune părăsirea şcolii înainte de finalizarea învăţământului obligatoriu, renunţarea la studiu deliberat sau forţat de anumite împrejurări. Abandonul şcolar este o formă a eşecului şcolar și vizează copiii de vârstă preșcolară aflați în situații de dificultate, în special copii din grupurile vulnerabile, cu accent pe copiii aparținând minorității romă, copiii cu dizabilități și cu nevoi speciale, copiii din comunitățile dezavantajate socio-economic, familii cu 3 sau mai mulți copii sau din familii monoparentale , copiii cu unul sau ambii părinți în afara localității de domiciliu, mai ales copiii care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor plecați la muncă în străinătate.

O cauză a abandonului școlar poate fi de natură psihologică. Aceasta ține de personalitatea precum și de starea de sănătate a elevului. Unii elevi prezintă lipsă de interes pentru școală, pot avea o stimă de sine scăzută sau abilități sociale destul de reduse. Pot prezenta handicap fizic, care poate da naștere unor complexe de inferioritate, pot avea un nivel redus al inteligenței sau autism.

O altă cauză a abandonului școlar poate fi de natură socială, care ține de familie, de condițiile sociale sau economice ale acesteia. Familia trebuie să asigure copilului propriu un mediu favorabil dezvoltării şi învăţării. Riscul părăsirii școlii crește și în cazul copiilor din comunități defavorizate.

Părinții săraci, cu un nivel scăzut de educație, nu-si înscriu copiii în învățământul preșcolar sau dacă îi înscriu, din cauza lipsurilor materiale, nu-si permit să acopere costurile necesare prezenței zilnice a copiilor la grădiniță. Problemele financiare determină mulți părinți din România să plece la muncă în străinătătate în încercarea de a oferi copiilor lor un viitor mai bun. De cele mai multe ori, cei mici rămân în grija bunicilor sau altor rude, care, oricât de mult ar încerca, nu pot suplini absența părinților. Scopul principal al educaţiei părinteşti este acela de a pregăti copilul pentru existenţa independentă ca adult. Studiile de specialitate au arătat că situaţia concretă în care se dezvoltă copilul, cu alte cuvinte situaţia familiei în care creşte copilul şi tot ceea ce derivă din această situaţie, reprezintă principala cauză a abandonului şcolar. Starea materială bună a familiei este un factor important al reuşitei şcolare, disponibilităţile financiare existente putând susţine şcolarizarea, dar putem vorbi de existența unor adevărate bariere socio-economice care reduc şansele familiilor sărace de a-şi trimite copiii la şcoală. Multe familii de-abia asigură hrana zilnică, nu au îmbrăcăminte şi încălţăminte, iar

condițiile necesare studiului sunt precare. Pot fi familii dezorganizate sau familii cu un nivel cultural scăzut, în care ajutorul la învățătură din partea părinților este inexistent. Dacă la divergenţele privind educaţia copilului se adaugă lipsa de afecţiune între soţi, cu viciile sau neînţelegerile lor, cu certuri, cu acte de violenţă şi cu o integrare slabă a familiei în viaţa socială, avem tabloul complet al unui mediu nefavorabil dezvoltării normale a copilului. Psihicul acestor copii este traumatizat. Ei îşi pierd treptat încrederea în forţele proprii, au sentimente de inferioritate, de nesiguranţă, devin retraşi, timizi, anxioşi sau, dimpotrivă, nestăpâniţi, obraznici, violenţi. Şcolarul are nevoie acasă de un cadru general de viaţă în care să se simtă în siguranţă. Copilul trebuie să simtă că părinţii se ocupă de el, că iau parte la micile lui necazuri şi la problemele care îl interesează. El are însă nevoie şi de un cadru de disciplină şi de exigenţă, pentru a nu socoti că libertatea lui este fără margini. De asemenea, un factor important al abandonului școlar poate fi lipsa controlului copiilor în timpul liber. Pot fi familii în care se consumă alcool, caracterizate de violență sau în care părinții sunt foarte ocupați neputând să-și supravegheze copiii.

Abandonul școlar poate fi de natură psihopedagogică. Aici poate interveni conflictul cu ceilalți colegi sau cu un profesor, frica de evaluare, frustrare, bullying. Unele cadre didactice nu își cunosc destul de bine elevii. Nu în ultimul rând, modul în care profesorul realizează evaluarea, distribuind recompensele şi pedepsele, poate favoriza apariţia insucceselor şcolare. Acest stil generează frustrare, teama permanentă a elevului de a fi examinat şi judecat, trăiri care pot îngreuna concentrarea pentru înţelegerea cunoştinţelor. De asemenea, accentul prea mare pus pe competiţia dintre elevi şi evaluarea fiecărui elev prin comparare cu performanţele celorlalţi colegi îi va dezavantaja pe copiii cu un ritm mai lent de învăţare ori cu goluri în cunoştinţe. Rezultatele lor nu vor fi niciodată socotite suficiente în raport cu notele şi poziţiile ocupate de elevii buni ai clasei. Evaluarea în manieră competitivă, prin operarea permanentă cu ierarhii, poate fi benefică doar pentru o minoritate a elevilor, şi chiar şi în cazul acestora, doar în anumite condiţii. Pentru elevul cu dificultăţi şcolare trebuie practicată o evaluare de progres, care să-l angajeze în competiţia cu sine însuşi. Este important să-i fie furnizate elevului feed-back-uri frecvente, care să-l informeze în privinţa progresului făcut, pentru că această informaţie conţine multe elemente motivaţionale.

Pentru prevenirea şi înlăturarea insucceselor şcolare este necesară creşterea rolului învăţământului preşcolar. Multe studii au arătat că peste jumătate dintre diferenţele de randament şcolar îşi au originea în diferenţele prezentate de copii la debutul şcolarităţii, cu privire la limbaj, sociabilitate, capacitatea de a se adapta rigorilor unui program organizat, cunoştinţe şi deprinderi minime necesare însuşirii cititului şi scrisului. Practic, politica egalizării şanselor la educaţie trebuie să înceapă de aici, de la programele de pregătire preşcolară, care sunt foarte importante, îndeosebi pentru copiii proveniţi din medii defavorizate. Este necesară și elaborarea unor strategii de tratare diferenţiată şi

individualizată a elevilor aflaţi în situaţie de insucces şcolar. Evident că aceste strategii sunt concepute pe baza unei bune cunoaşteri a elevilor. Diferenţierea se poate face atât prin curriculum, prin extinderea şi profunzimea cunoştinţelor propuse spre învăţare, cât şi prin formele de organizare a activităţii şi a metodelor didactice utilizate. Elevii aflaţi în diferite faze ale insuccesului şcolar pot fi cuprinşi în activităţi frontale, dar trataţi individual, cu sarcini de lucru care să ţină seama de dificultăţile lor. De asemenea, ei pot fi organizaţi pe grupe de nivel, iar sarcinile de învăţare trebuie elaborate astfel încât să le creeze elevilor oportunităţi de succes, pentru că succesul le dezvoltă încrederea în propriile posibilităţi şi îi motivează în iniţiativele ulterioare. Susţinerea individuală poate fi realizată de profesor în cadrul programului şcolar sau în afara acestuia, ca activitate voluntară. Este de dorit să li se ofere copiilor și părinților un mediu educațional prietenos, incluziv, în care să fie promovate valori precum respectul față de sine și față de ceilalți, cinstea, toleranța, acceptarea diversității culturale și lingvistice, asigurând tuturor copiilor accesul egal la o educație de calitate, bazată atât pe resurse umane performante, cât și pe noile tehnologii ale informației și comunicării, pentru a contribui la construirea societății cunoașterii. Astfel, comunitatea va crește pe o bază sănătoasă, gradul de implicare al membrilor comunității contribuind la dezvoltarea acesteia.

Bibliografie:

1. Dorina, Sălăvăstru, Psihologia educaţiei - Iaşi: Polirom, 2004
2. Moisin, Anton, Arta educării copiilor şi adolescenţilor în familie şi în şcoală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007
3. Tatu, Cornelia, Suport de curs: Consiliere şcolară, 2009

Metodele, procedeele si tehnicile predării învățării evaluării inclusive

Prof. înv. primar Florea Rodica
Școala Gimnazială Nr. 280, București

Procesul de predare-învățare-evaluare inclusivă implică adoptarea unor strategii și metode care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor și să ofere oportunități egale de învățare. Iată câteva metode, procedee și tehnici care pot contribui la un mediu educațional inclusiv:

Diferențierea instruirii-este o metodă cheie în crearea unui mediu educațional inclusiv, adaptat nevoilor variate ale elevilor. Iată câteva strategii specifice pentru fiecare aspect al diferențierii instruirii:

1. **Diferențierea conținutului**

- Adaptarea materialelor: Oferirea de resurse și materiale adaptate nivelului de cunoștințe al elevilor. Acest lucru poate însemna atât simplificarea, cât și extinderea conținutului, în funcție de nevoile individuale.

- Oferta de opțiuni: Furnizarea de materiale și activități alternative pentru a permite elevilor să-și aleagă calea potrivită de învățare.

2. **Diferențierea proceselor**

- Instruirea direct, variată: Utilizarea unor metode diverse de predare, cum ar fi lecții magistrale, discuții de grup, activități practice sau învățarea prin descoperire, pentru a răspunde diferitelor stiluri de învățare ale elevilor.

- Adaptarea ritmului: Permiterea elevilor să progreseze în ritmul lor, oferind suport suplimentar sau extindere în funcție de nevoi.

3. **Diferențierea produselor**

- Proiecte individuale: Permiterea elevilor să-și aleagă propriile proiecte sau teme, oferindu-le oportunitatea de a-și exprima cunoștințele în moduri diferite.

- Portofolii personale: Încurajarea elevilor să-și construiască propriile portofolii pentru a evidenția realizările lor în mod personalizat.

Pentru a implementa cu succes diferențierea instruirii, profesorii pot urma acești pași:

1. Evaluarea nevoilor individuale: Înțelegerea nivelurilor de cunoștințe, aptitudinilor și stilurilor de învățare ale fiecărui elev.

2. Planificarea flexibilă a lecțiilor: Crearea unor planuri de lecție care pot fi adaptate pentru a răspunde diversității clasei.

3. Furnizarea de opțiuni: Oferirea de alternative și variante pentru sarcinile de învățare pentru a satisface nevoile și interesele diferite.

4. Feedback individualizat: Furnizarea de feedback specific și adaptat fiecărui elev pentru a-i ghida progresul.

5. Colaborarea cu colegii și resursele comunității: Partajarea ideilor și resurselor între profesori pentru a îmbogăți abordarea instruirii.

6. Adaptarea în timp real: Flexibilitatea în ajustarea instruirii pe parcursul lecțiilor în funcție de reacțiile și progresele elevilor.

Diferențierea instruirii este o abordare dinamică și proactivă care își propune să răspundă la diversitatea elevilor, contribuind la crearea unui mediu educațional în care toți elevii pot reuși.

Conținut diferit: Oferirea de materiale de învățare adaptate nivelului de cunoștințe și abilităților ale elevilor.

Procese diferite: Utilizarea diverselor metode și stiluri de predare pentru a atinge nevoile variate ale elevilor.

Produse diferite: Permițând elevilor să-și exprime cunoștințele și să-și demonstreze abilitățile în moduri variate.

Colaborare și învățare cooperativă:

Proiecte de grup: Promovarea colaborării între elevi cu abilități diferite pentru a se ajuta reciproc.

Parteneriate de învățare: Asocierea elevilor pentru a împărtăși cunoștințe și a lucra împreună la sarcini.

Utilizarea tehnologiei:

Platforme online și aplicații: Integrarea tehnologiei pentru a oferi resurse și activități personalizate.

Instrumente de asistență: Folosirea tehnologiei asistive pentru a susține elevii cu nevoi speciale.

Evaluare diversificată:

Evaluare formativă: Oferirea de feedback continuu pentru îmbunătățirea învățării.

Evaluare sumativă variată: Utilizarea unor forme diverse de evaluare, precum proiecte, portofolii sau prezentări.

Instruirea directă și adaptată:

Lecții structurate: Predarea clară și structurată a conținutului pentru a facilita înțelegerea.

Adaptarea instruirii: Ajustarea metodelor de predare în funcție de nevoile și ritmurile individuale ale elevilor.

Mediere și sprijin:

Asistență individuală: Oferirea de suport suplimentar pentru elevii care au nevoie de mai mult sprijin.

Medierea: Utilizarea unor medieri sau resurse care să faciliteze accesul la informație și înțelegerea conținutului.

Comunicare deschisă:

Dialog cu elevii: Crearea unui mediu deschis în care elevii se simt liberi să împărtășească gânduri și întrebări.

Comunicare cu părinții: Colaborarea cu părinții este esențială pentru a înțelege mai bine nevoile elevilor și a crea o rețea de suport.

Acestea sunt doar câteva exemple, iar abordarea trebuie să fie flexibilă și adaptată la specificul grupului de elevi și la contextul învățării.

Trebuie să oferim oportunități egale de învățare pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor individuale.

JOCURI DE STIMULARE SENZORIALĂ

Prof.Înv.Primar AVRAM EMILIANA NELI
Școala Gim.” Andrei Șaguna’’

Jocuri de integrare a copiilor cu CES

Mai presus de neştiutori sunt cei care citesc; mai presus de cei care citesc sunt cei care reţin; mai presus de cei care reţin sunt cei care înţeleg; mai presus de cei care înţeleg sunt cei activi”(Bohtlingk)

Cerintele educative speciale (CES) desemnează acele cerinţe ori nevoi speciale faţă de educaţie, care sunt suplimentare dar şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei pentru copil. Fără abordarea adecvată a acestor cerinţe speciale nu se poate vorbi de egalizarea şanselor de acces, participarea şi integrarea şcolară, socială şi profesională.

În calitate de profesor pentru învățământ primar, am fost pusă în situaţia de a avea la clasă elevi cu cerinţe educative speciale şi în astfel de situaţii, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învăţare pentru a-i determina pe toţi participanţii la actul educaţional să se implice conştient în activităţile derulate.

Am ţinut cont de faptul că elevii integraţi au nevoie de sprijinul nostru, al cadrelor didactice şi de sprijinul colegilor de clasă. Ei nu trebuie marginalizaţi în niciun fel, nu trebuie „uitaţi” în clasă pornind de la ideea că nu vor putea ajunge niciodată ca şi ceilalţi elevi.

Obiectivul principal al şcolilor de masă în care învaţă elevii cu CES este asigurarea integrării acestora în mediul şcolar. Şcoala trebuie să aibă în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-şi creeze propriile procese şi strategii de raţionament utile pentru rezolvarea problemelor reale şi apropiate.

Jocuri de stimulare senzorială

Orele de muzică și mișcare; arte vizuale și abilități practice, precum și cele de joc și mișcare sunt cele mai generoase pentru includerea în programă a jocurilor senzoriale distractive pentru elevii cu CES. Iată câteva exemple care vor cuceri întregul colectiv:

Cursa broscuțelor. Într-o cutie se pun două broscuțe făcute din hârtie (origami). Fiecare copil primește câte un pai de suc în care trebuie să sufle până când animăluțul său ajunge la linia de final. Activitățile care implică suflatul ajută de asemenea și la corectarea dificultăților de vorbire, pronunție a sunetelor.

Modelaj din aluat – copiii amestecă făină cu apă și din aluatul rezultat pot modela animăluțe, figuri geometrice, oameni de zăpadă, etc. După uscare, își pot picta figurinele cu acuarele de apă.

Împerechează obiectele după sunet- în cutiuțe mici de plastic (gen de surpriză de ou Kinder) se ascund diverse obiecte mici: boabe de fasole, bănuți, mărgele, bomboane etc. Copiii trebuie să agite fiecare recipient și să le potrivească după sunetul emis, două câte două.

Jocuri de autonomie personală

Numită ludoterapie, terapie ocupațională, acțiunea de stimulare a autonomiei personale se poate face și la școală, nu numai la ședintele de terapie individuală, doar că un pic altfel, împreună cu elevii tipici! **Astăzi ne ordonăm lucrurile!** Fiecare copil trebuie să își deseneze propriul simbol ori să-și scrie numele complet pe dulapul sau pe portofoliul personal, pe care să-l recunoască cu ușurință. Odată pe săptămână, profesorul îi îndrumă pe copii să-și ordoneze lucrările, proiectele, testele. Elevii cu CES pot învăța, prin această acțiune repetată, că toate lucrurile au locul lor la școală, că trebuie să aibă grijă de obiectele personale.

Jocurile de rol– sunt ideale pentru orice arie de dezvoltare, dar, în cazul autonomiei personale, elevii speciali pot învăța ușor principii esențiale ale vieții de zi cu zi: „De-a magazinul”, „La spectacol”, „În vizită la muzeu”, „În excursie”, „Curățenie în camera mea”. Observând de fiecare dată comportamentul colegilor, imitându-l și generalizând fiecare noțiune dobândită într-o situație reală, autonomia personală va fi îmbunătățită semnificativ.

Exerciţii perceptiv-motrice de orientare şi organizare temporală: „Mergi în ritmul dat de mine!”, „Baloanele cu zilele săptămânii”, „Stai pe roşu, treci pe verde!”; exerciţiu-joc de memorare a zilelor săptămânii; exerciţiu-joc de asociere a momentelor zilei cu activităţile corespunzătoare („Orarul în imagini”).

Jocuri de dezvoltare cognitivă

Gândirea, memoria, atenția, motivația, creativitatea reprezintă elemente esențiale în obținerea reușitei școlare. Elevul cu CES trebuie să urmeze o programă adaptată conform cu nivelul dezvoltării sale intelectuale. Profesorul poate folosi însă câteva trucuri, care-l vor ajuta pe cel mic să învețe cu ușurință:

* folosirea în predare a mijloacelor audio-vizuale (în cazul elevilor cu ADHD si autism au un randament destul de bun)

* evaluarea prin metoda proiectelor (și nu prin teste de evaluare clasice care de obicei au și limită de timp în rezolvarea lor)

* jocuri de sinteză perceptuală în cadrul software-ului educativ (manuale digitale)

înlocuirea scrisului de mână cu cel de tipar sau chiar folosirea calculatorului la majoritatea materiilor (da, legea permite asta!)

* alegerea diverselor jocuri didactice precum: jocuri cu elemente de abstractizare și generalizare, jocul omisiunilor (excluderea elementelor nepotrivite dintr-un ansamblu/ sesizarea elementelor lipsă

dintr-un ansamblu); jocuri asociative („Jocul categoriilor”, „Familia de animale“; „Salata de legume”; „Care este casa lui?”, „La ce foloseşte …?”); – jocul ghicitorilor.

Exemple de jocuri care pot fi folosite în procesul de integrare a elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă sunt nenumărate; ele pot fi folosite la absolut orice materie, în pauze, în cadrul activităților extrașcolare.

Toate au ca scop o incluziune făcută pas cu pas și…cu zâmbetul pe buze!

BIBLIOGRAFIE

Verza, E., & Paun, E. (1998). *Educatia integrată a copiilor cu handicap.* Unicef.

Popescu, G., & Pleșa, O. (coord). (1998). *Handicap, readaptare, integrare.* București: Pro Humanitate.

Vrăjmaș, T. (2001). *Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale*. București: Aramis.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI PRIN INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. Inv. Preşcolar TUDORACHE CORNELIA
GRĂDINIŢA NR.1 VOLUNTARI, ILFOV

Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale.În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

Principiile promovate de Grupul Român pentru Educație Incluzivă (GREI) sunt simple, clare și de maximă generalitate:

- fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație;

- fiecare copil poate învăța;

- politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală;

- încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală , pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii;

- susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional; educație incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

Integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată , învățându-i pe aceștia că primirea copiilor ,,diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme. Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe c opiii defavorizați și își determină intern ,,direct și indirect”, atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern,

societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații
de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un „pozitivism” specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupăîn scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficienţe.

Prin integrarea copilului cu cerinţe educative speciale, atitudinea faţă de el trebuie să păstreze o aparenţă de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalţi copii din grupă. Conduita şi atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalţi copii că i se acordă preşcolarului cu dizabilităţi. De aceea trebuie să exprime aceleaşi aşteptări şi să stabilească limite similare în învăţare ca şi pentru ceilalţi copii din grupă. Ea trebuie să îşi asume rolul de moderator , să promoveze contactul direct între copiii din grupă şi să direcţioneze întrebările şi comentariile acestora către copilul cu cerinţe educative speciale.

De asemenea, trebuie să-i încurajeze şi să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceştia, dându-le încrederea în forţelele proprii, în propria reuşită în acţiunile întreprinse, evidenţiind unele abilităţi sau interese speciale lor în dezvoltarea şi sprijinirea cărora trebuie implicate şi familiile copiilor. Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă presupune informarea părinţilor cu privire la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, dar presupune şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicaţi proprii lor copii.

Această relaţie a grădiniţei cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează grădiniţa şi despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv- educativ al grădiniţei. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborare a părinţilor cu grădiniţa este, cel mai adesea, proporţional cu rezultatele obţinute de aceştia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare.

Grădiniţa are rolul de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă faţă greutăţilor cu care acestea se confruntă. Educaţia părinţilor şi consilierea acestora au un rol important în integrarea copiilor cu afecţiuni de natură psihică, emoţională ori de altă natură în grădiniţă. Rezultatele muncii pentru promovarea incluziunii, atât directe cât şi indirecte, faţă de partenerii educaţionali, părinţi, apar după inter-vale mari de timp şi sunt efectul unui exerciţiu asiduu, susţinut. Centrarea atenţiei

educaţionale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizaţie atins de o anumită societate şi aceasta impune căutarea unei noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificaţie aparte în societatea noastră.

Pentru abordarea unei educaţii incluzive în grădiniţă, educatoarea trebuie să respecte următorii paşi:

-să elaboreze un plan de dezvoltare a grădiniţei în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia şi comunitatea;

-să fie pregătit întregul personal al grădiniţei pentru a primi toţi copiii, fără discriminări;

-să asigure un climat primitor şi deschis prin organizarea mediului educaţional cât mai eficient şi stimulator;

-să aibă discuţii, în prealabil, cu copiii pentru a se accepta unii pe alţii, pentru a negocia, a colabora şi a lucra împreună;

-să asigure un curriculum flexibil şi deschis la care să aibă acces şi părinţii;

-să evalueze fiecare copil prin observaţie directă şi indirectă pentru a asigura participarea lui adecvată la activităţile curriculare;

-să asigure accesul tuturor copiilor la programul grădiniţei, dar şi la modificările şi adaptările acestuia;

-să asigure participarea tuturor familiilor la decizii şi acţiuni în favoarea tuturor copiilor;

-să evalueze permanent şi periodic progresele pe care le fac toţi copiii, nu numai di punctul de vedere al achiziţiilor intelectuale, dar şi al relaţiilor sociale, al cooperării şi colaborării, al dezvoltării im-aginii de sine şi încrederii în forţele proprii;

-să elaboreze planuri individualizate, personalizate pentru copiii care au nevoie de sprijin în anu-mite componente ale dezvoltării şi la anumite momente;

-să ajusteze permanent curriculumul pentru a-l adapta la nevoile educative ale copiilor;

-să realizeze un permanent schimb de idei, experienţe şi soluţii cu celelalte colege, din grădiniţă sau din alte instituţii, precum şi cu familiile copiilor.

Grădiniţa este incluzivă printr-un curriculum flexibil şi deschis ce permite adaptări succesive. Nu copilul urmează curriculumul, ci acesta este un instrument menit să sprijine dezvoltarea lui, se adaptează nevoilor şi particularităţilor acestuia. Când spunem ,,grădiniţă incluzivă”, nu trebuie să ne ducem cu gândul la copiii cu CES, ci la fiecare copil în parte, pentru că fiecare are un ritm propriu de dezvoltare şi la un moment dat poate avea nevoie de anumite cerinţe speciale în ceea ce priveşte educaţia.

Bibliografie:

-Ecaterina Vrăşmaş - 1999, Educaţia copilului preşcolar, Editura ProHumanitas, Bucureşti,;

-Ecaterina Vrăşmaş - 2004, Introducere în educaţia cerinţelor speciale, Editura Credis, Bucureşti

ÎNLĂTURAREA EŞECULUI ŞCOLAR PRIN TEHNICI DE MODIFICARE COMPORTAMENTALĂ

Niţă-Dobrin Iulia
profesor la Şcoala Gimnazială “Alexandru Davila”, Piteşti

A învăţa să înveţi este una din competenţele cheie în societatea de astăzi, care este o societate bazată pe cunoaştere. Pentru a se putea adapta unei astfel de societăţi, oamenii trebuie să ştie cum să înveţe. Cadrelor didactice le revine rolul de a forma la elevi, abilităţi de învăţare permanentă. Ele se confruntă, din ce în ce mai des, cu unele situaţii aparent de nerezolvat care afectează bunul mers al activităţilor din clasă.

Fiecare om se naşte şi se dezvoltă astfel încât ajunge să aibă unele particularităţi psihofizice, mai ales psihice, deosebite, particulare, care alcătuiesc individualitatea fiecăruia.Este deosebit de important faptul că sarcina educaţiei şi instrucţiei trebuie să fie transformarea individualităţilor în personalităţi care să corespundă idealului educativ al societăţii noastre.

Un rol important în obţinerea succesului şcolar îl are sistemul de recompense şi pedepse. Este bine cunoscut mecanismul condiţionării operante, studiat de reprezentanţii „şcolii comportamentaliste” (Thorndike, Tolman, Guthrie) dacă un anumit tip de comportament este în mod consecvent urmat de o întărire, comportamentul respectiv are o mai mare probabilitate de a se produce din nou. Comportamentele însoţite de pedepse se vor manifesta cu o frecvenţă mai mică.Întărirea este reprezentată de orice stimul care are consecinţe pozitive asupra subiectului şi determină creşterea frecvenţei de manifestare a comportamentului. Pedeapsa este reprezentată de orice stimul care are consecinţe negative asupra subiectului şi care determină o scădere de manifestare a comportamentului propus spre modificare. În folosirea sistemului de recompense şi pedepse este necesară alegerea momentului optim. Recompensele sau pedepsele trebuiesc administrate imediat după realizarea comportamentului vizat şi este necesară evidenţierea relaţiei dintre comportament şi consecinţă. Programul de modificare comportamentală a eşecului şcolar trebuie să fie foarte bine fundamentat teoretic, sistemul de recompense şi pedepse particularizat nevoilor elevului în cauză şi alternate. Comportamentele caracteristice eşecului şcolar trebuiesc însoţite de pedepse, iar comportamentele specifice succesului şcolar trebuiesc însoţite de recompense.Programele de modificare comportamentală necesită fixarea unor obiective intermediare clare şi precise. Concomitent cu obiectivele intermediare este necesară şi realizarea unor evaluări intermediare, realizate obiectiv şi marcate de încrederea în posibilităţile de progres ale elevului, care vor avea drept efect întărirea motivaţiei pozitive a elevilor respectivi faţă de activitatea lor de învăţare.Felul în care îl tratezi pe copil, atenţia pe care i-o acorzi, răbdarea cu care îl ajuţi să depăşească probleme, comunicarea, stilul

disciplinar pe care îl aplici, toate acestea contribuie la dezvoltarea emoţionala a copilului – crucială în reușita școlară.Primii 4 ani de viață ai celui mic sunt esenţiali în dezvoltarea lui emoţională și felul în care te comporţi și îl lași să își exprime și să își controleze emoţiile până la această vârstă.

Psihologul susţine că mulţi părinţi greșesc în abordarea și educarea copiilor lor astfel:

- le ignoră sentimentele, trăirile, emoţiile sau le tratează superficial;
- sunt prea indulgenţi;
- dispreţuiesc sau arată lipsa de respect pentru sentimentele lor.

Toate contactele sau schimburile dintre părinți și copii au un substrat emoţional și contribuie la dezvoltarea inteligenţei lor emoţionale.Daca cel mic va avea sau nu succes la școală se poate prezice în funcţie de abilităţile și înclinaţiile lui emoţionale și sociale. Iată care sunt principalele elemente de care depinde reușita școlară a micuţului:

- încredere (în propriile forţe, puterea controlului și stăpânirii de sine etc.);
- intenţie (dorinţa, perseverenţa, nevoia de a-și pune amprenta asupra unor lucruri sau probleme și de a le rezolva);
- curiozitate;
- comunicare (dorinţa de a comunica, de a stabili relaţii verbale cu ceilalţi, de a-și exprima sentimentele, trăirile, emoţiile în cuvinte);
- cooperare (capacitatea de a împărţi lucruri, de a-și aștepta rândul, "spiritul de echipă", adaptarea nevoilor personale la nevoile unui grup etc.);
- implicare (capacitatea de a se implica, de a-i înţelege pe ceilalţi și de a fi înțeles).

Educaţia specială este forma de educaţie adoptată şi destinată tuturor copiilor cu C.E.S. care nu reuşesc singuri să atingă, în cadrul învăţământului obişnuit, temporar sau pe toata durata şcolarităţii, un nivel de educaţie corespunzător vârstei şi cerinţelor societăţii pentru un om activ, autonom şi independent.

Principiile care stau la baza educaţiei speciale sunt:

1. Garantarea dreptului la educaţie al oricărui copil.

a) Copiii au dreptul să înveţe împreună, indiferent de dificultăţi şi de diferenţe.

b) Fiecare copil este unic şi are un anume potenţial de învăţare şi dezvoltare.

c) Şcoala şi comunitatea asigură şanse egale de acces la educaţie pentru toţi copiii.

2. Asigurarea de servicii specializate centrate pe nevoile copiilor cu C.E.S.

a) corelarea tipurilor de educaţie şi a formelor de şcolarizare în funcţie de scopul educaţiei, obiectivelor generale si specifice, precum şi de finalităţile educaţiei.

b) asigurarea conexiunii educaţionale.

Finalitatea educaţiei speciale este aceea de a crea condiţiile unei bune integrări sociale şi profesionale a persoanei cu nevoi speciale.Educaţia specială reprezintă o şansă pentru integrare a copiilor cu cerinţe educative. În această interpretare sintagma „cerinţe educative speciale” desemnează:

- necesităţile educaţionale complementare obiectivelor generale ale educaţiei şi învăţământului;
- educaţie adaptată particularităţilor individuale şi caracteristicilor unei anumite deficienţe de învăţare;
- intervenţie specifică (prin reabilitare/recuperare).

În cadrul grupurilor şi categoriilor de persoane cu nevoi speciale, cei marcaţi de handicapuri fizice şi psihice reprezintă o entitate aparte care necesită servicii sociopsihopedagogice complexe. Din aceste considerente, asistenţa persoanelor cu cerinţe speciale constituie o activitate complexă ce include: prevenţia, depistarea, diagnosticul, terapia, recuperarea, educarea, orientarea şcolară şi profesională, integrarea socială şi monitorizarea evoluţiei ulterioare a persoanei aflate în dificultate. Pentru realizarea acestor scopuri este necesară formarea psihologică, pedagogică, medicală, juridică şi socială a profesorilor angajaţi în educarea copiilor cu nevoi speciale.

În concluzie, nu capacitatea copilului de a citi sau de a face socoteli este esenţială în procesul de învățare și în reușita școlară, ci mai degrabă capacitatea de a ști cum să înveţe lucruri și să facă faţă provocărilor la nivel emoţional.

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ

NIȚĂ MIHAELA
Școala Gimn. „Mihai Eminescu’’Pitești Argeș

Educaţia incluzivă implică o participare activă a copiilor la educaţie, indiferent de mediul cultural al familiilor lor şi de comunităţile din care provin , necesită o schimbare fundamentală de atitudine faţă de responsabilitaţile sistemului de învăţământ, inclusiv la nivelul preşcolar, din partea cadrelor didactice şi a comunităţilor , dar mai necesită şi cunoştinţe specifice, capacităţi şi strategiei educaţionale adaptate. Acest tip de educaţie presupune o abordare participativă a cooperării între cadre didactice, între cadre didactice şi copii, între copii, părinţi şi administraţia educaţională. Dacă un grup minoritar situat într-o societate majoritară îşi pierde identitatea propie şi se deschide spre comunicare cu restul societăţii,avem o situaţie de **asimilare**. Dacă pierderea identităţii este însă asociată cu izolare faţă de restul societăţii avem situaţia de **marginalizare**. Dacă grupul îşi menţine şi dezvoltă o identitate culturală proprie stabilă şi puternică, dar nu promovează relaţii de comunicare cu restul societăţii, avem o situaşie de **separare**, iar dacă aceasta este impusă de majoritate , vorbim de **segregare.**
Situaşia dezirabilă este însă cea de **integrare**, în care cele două grupuri, minoritar şi majoritar, îşi menţin şi dezvoltă propriile identităţi culturale, angajându-se totodată în procese de comunicare interculturală.

Romii sunt, fără îndoială, o **minoritate** cu statut particular, nu doar în România, ci şi la nivel european. Definitoriu pentru cultura dominantă în ceea ce priveşte mentalitatea faţă de romi este stereotipul, în majoritatea cazurilor negativ, conducând la stigmarea identităţii rome , la internalizarea acestui stigmat şi la negarea, de multe ori, de către unii romi, a apartenenţei la etnia romilor.

Discriminarea poate fi de mai multe tipuri. **Discriminare directă** este cel al refuzului înscrierii copiilor romi la o anumită grădiniţă. **Discriminarea indirectă** dezavantajează anumite persoane. Un exemplu poate fi achiziţionarea de către părinţi a unor materiale educative cu costuri ridicate ceea ce are drept consecinţă concentrarea copiiilor proveniţi din medii defavorizate în grădiniţe care nu au astfel de solicitări. Discriminarea structurală se referă la slaba reprezentare a unor categorii de persoane în anumite domenii. Un element esenţial în tentativele de combatere a discriminării este legat de stimularea conştientizării discriminării, atât de către cei care o produc, cât şi de către victime.

Modalităţi concrete ce pot contribui la îmbunătăţirea situaţiei ar putea fi –oferirea de exemple pozitive de romi auto-identificaţi, deci care îşi asumă

Identitatea romă cu reuşită profesională şi socială, să pună copiii romi de a experimenta atitudini pozitive ale celorlalţi, să permită celorlalţi să depăşească stereotipurile şi prejudecăţile vehiculate la nivelul societăţii.

Întregul proces educativ din serviciile de educaţie timpurie va avea în vedere formarea la fiecare copil a unei imagini de sine pozitive, care să includă dimensiunea apartenenţei etnoculturale, dezvoltarea unei atitudini pozitive la toţi copiii faţă de cei cu apartenenţe culturale diferite şi faţă de diversitate în general. Copiii care au nevoi speciale trebuie susţinuţi suplimentar datorită apartenenţei la grupuri defavorizate din punct de vedere social sau cultural. Activităţile educative scot in evidenţă în mod echilibrat faptul ca între copii există atât asemănări cât şi diferenţe. Un cadru didactic modern se asigură că toţi copiii se simt speciali şi apreciaţi.Prin formularea de aprecieri pozitive cu orice ocazie, fără a compara copiii între ei, fără a crea ierarhii de grup, pot fi cocepute activităţi prin care fiecare copil să fie pus în situaţia de a se simţi special. Dacă o sarcină nu este realizată, în loc să spunem data viitoare să te străduieşti mai mult, putem opta să concluzionăm ,,va trebui să găsim o metodă mai bună prin care să înveţi să faci asta’’.Includerea unor legături cu cultura romilor va avea un efect pozitiv asupra stimei de sine a copiilor romi, dar va facilita şi învăţarea şi va dezvolta atitudini pozitive ale celorlalţi copii.

Este utilă implicarea unor adulţi romi care pot reprezenta modele de succes cu care să se identifice copiii romi, de exemplu tineri romi care îşi asumă apartenenţa la etnia romilor şi care, eventual, vorbesc limba romani.

Cadrele didactice care lucrează cu copii romi au nevoie de eforturi suplimentare de a stabili o relaţie de comunicare eficientă şi de colaborare cu părinţii romi.Vizitele la domiciliu pot reprezenta o modalitate de a cunoaşte diferite aspecte care să ajute la înţelegerea mediului familial al copiilor romi. Cadrul didactic are responsabilitatea de a gestiona situaţiile conflictuale între copii şi cele care implică părinţii copiiilor din grupa.

Părinţii pot fi invitaţi să se implice în conceperea şi susţinerea unor activităţi voluntare la grădiniţă. Poate fi vorba de :

-asistenţă directă , zugrăvire, donaţie de haine, reparaţii,etc.

-însoţirea copiilor cu ocazia excursiilor,

-strângerea de fonduri cu scopuri caritabile,

-dezbateri tematice pe teme de interes pentru părinţi,

-organizarea de evenimente sociale sau culturale,

-persoană resursă într-o anumită învăţare.

Activităţile care pot fi propuse părinţilor trebuie să fie multiple, variate şi să corespundă diferitelor nevoi şi posibilităţi pe care le au aceştia.

Pentru a motiva părinţii să dezvolte o legătură strânsă cu grădiniţa este esenţială recunoaşterea, atât în cadrul interacţiunilor individuale , cât şi în public, atunci când este posibil, a contribuţiei părinţilor, oricât de modestă ar fi aceasta, cu atenţie însă la faptul că aceste aprecieri să nu genereze frustrări şi diviziuni în rândul părinţilor. În oferta grădiniţei pot fi incluse şi activităţi adresate direct părinţilor, sesiuni de consiliere individuală sau de grup, activităţi de dezvoltare a coeziunii grupului, cursuri şi informări pe teme legate de creţerea copiilor sau pe teme de dezvoltare personală.

1. Booth, T., Ainsow, M., (2007), *Indexul incluziunii şcolare. Promovarea educării şi a participării tuturor copiilor la educaţia de masă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Mit și teatru (I)

Prof. dr. Elisabeta PASCU
Colegiul Național „Ștefan cel Mare” Tg. Neamț

Mitul apare din necesitatea omului de a se explica pe sine, de a da un înţeles rostului fiinţei sale, dar şi din nevoia de certitudini, din dorinţa vitală a omenirii de a spulbera temerile care îi însoţesc întreaga existenţă. În accepţia lui Mircea Eliade, mitul desemnează „o istorie sacră, relatează un eveniment care a avut loc într-un timp primordial, în timpul fabulos al începuturilor. Altfel spus, mitul povesteşte în ce chip, datorită faptelor deosebite ale unor fiinţe supranaturale, o realitate a dobândit existenţă, fie că e vorba de realitatea totală, de Cosmos, fie numai de un fragment al ei (…). Mitul e, deci, totdeauna povestirea despre o creaţie.”[7]

În etapa elaborării miturilor, atunci când ele erau „vii”, erau „trăite”, după cum afirmă Mircea Eliade, se defineau mai ales prin „sacralitatea” lor, participând la legătura indestructibilă a omului cu divinitatea. Dar istoria culturii umane nu a conservat aceste mituri nescrise, ci pe cele „povestite” şi prin urmare „modificate, articulate şi stilizate” graţie aezilor, rapsozilor, tragicilor greci, poeţilor sau primilor filosofi.

Astfel, de la miturile „vii” se ajunge la literaturizarea lor, la mitologemele literar-artistice care sunt, în primul rând, mythos, adică fabulaţie, ficţiune. Cu primii poeţi, începe desacralizarea miturilor, reînnoirea şi redimensionarea sensurilor simbolice, metaforice şi alegorice. Valenţele care ţineau de mit şi de sacralitate cedează locul celor estetice, funcţia artistică devine prioritară şi le integrează pe cele cognitive, magice, etice, mitul sacru devine mit poetic şi dramatic.

Se poate vorbi de o „arheologie” a mitului, de trepte evolutive, începând cu stadiul mitului arhaic în care se constituie arhetipurile fundamentale legate de momentele cruciale ale existenţei (naşterea, nunta, moartea) pentru a ajunge, apoi, la o treaptă superioară: tragedia.

Mythos-ul (mitul), *éthe* (caracterele) şi *dianoia* (judecata) sunt menţionate de Aristotel în *Poetica* sa drept elementele constitutive ale tragediei. Pentru Stagirit, motivele mitice, „numele transmise de tradiţie”, trebuiau să fie verosimile şi potrivite, prin nenorocirile relatate, specificului tragediei: „tragediile cele mai izbutite au ca subiect isprăvile câtorva familii.”[8]

De la aceste „nume transmise de tradiţie” şi, mai ales, de la Homer pleacă tragicii greci, dar viziunea de prelucrare diferă atât de mult, încât aproape că nu mai e vorba de trepte, ci de genuri diferite de creaţie. Acest fapt se explică atât prin transformările fundamentale intervenite în viaţa

[7] Mircea Eliade, *Aspecte ale mitului*, Editura Albatros, Bucureşti, 1978, p. 13.
[8] Aristotel, *Poetica*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1957, p.70.

Atenei pe plan politic, social, filozofic şi religios, cât şi prin natura şi sensibilitatea proprie marilor tragici, care au literaturizat bogata tradiţie folclorică a Eladei.

Un alt aspect important, vizând recurenţa miturilor, se referă la preferinţa unor epoci pentru anumite mituri şi anumiţi eroi mitici. Renaşterea, clasicismul sau neoumanismul german şi-au găsit afinităţi depline cu miturile antice, însuşindu-şi idealul de armonie, simplitate şi perfecţiune a lumii greceşti. Fantezia artiştilor Renaşterii acordă un aspect inedit **mitului faustic** prin Cristopher Marlowe sau dobândeşte o funcţie mitopoetică, generatoare de noi legende, prin *Don Juan* al lui Tirso de Molina.

Revalorificarea miturilor începe odată cu romantismul şi este determinată de interesul pentru folclor şi creaţiile orale, dar şi de reconsiderarea mitologiei, înţeleasă ca o condiţie permanentă a artei. Ca şi fraţii Schegel, Fr. W. Schelling distinge mitul de alegorie, socotindu-l nu numai produsul fanteziei inconştiente a întregului popor, ci şi al individului, fapt ce-i permite să recunoască drept poeţi mitici pe Shakespeare, Cervantes, Goethe şi personaje mitice pe Prometeu, Don Quijote, Lear, Falstaff. În plus, acceptă şi mitologia creştină, ca subiect de artă, şi-i sesizează specificul: tendinţa spre alegorie faţă de caracterul simbolic al mitologiei antice.

În accepţia lui Nietzsche, tragedia elină reprezintă o îmbinare între elementul apolinic şi cel dionisiac, între lumea seninătăţii, echilibrului şi raţiunii şi cea a beţiei, dezordinei şi iraţionalului. Pe plan estetic, apolinicul constituie încercarea de a umaniza lumea, prin armonie, iar dionisiacul presupune identificarea cu cosmosul, printr-o trăire frenetică, mitul echivalând cu o forţă care transformă suferinţa în viziune a frumuseţii, în artă. Cu Nietzsche se produce, aşa cum observa Tudor Vianu, un moment decisiv în valorificarea mitului, „o dezintelectualizare” ce permite interpretarea lui ca „teren fecund al artei şi culturii”, „ca o putere a vieţii şi creaţiei.”[9]

Romantismul impune mitul dramatic ca o formă de cunoaştere şi revelare a sensurilor ascunse ale lumii, de aceea entuziasmul lui Baudelaire, după spectacolul cu *Tannhäuser* (1861), ni se pare îndreptăţită: „Mitul este un arbore care creşte pretutindeni, în orice climat, sub orice soare, spontan şi fără butaşi.”

Chiar dacă dramaturgii scriu sub semnul esteticii lui Nietzsche, al psihanalizei lui Freud sau al filosofiei existenţialiste, preferinţa pentru mituri se înscrie ca o coordonată fundamentală a teatrului modern. Pentru greci, miturile au constituit răspunsuri grave date de imaginaţia poeţilor problemelor pe care omul nu încetează să şi le pună despre natura şi destinul lui. Pentru moderni, ele sunt o formă de exprimare a obsesiilor şi angoaselor omului, alienat şi frământat de gravele probleme existenţiale, implicând orice eludare a sacrului.

[9] Tudor Vianu, *F i l o z o f i*, Editura Enciclopedică Română, Bucureşti, 1974, p. 41.

Reluarea miturilor antice în parametrii culturii contemporane urmează două modalităţi esenţiale, una neoclasică (în care se încadrează şi tragediile lui Victor Eftimiu) şi una demitizantă, prin care scriitorii se distanţează faţă de temă şi o supun modificării propriei fantezii: Gide (*Prometeu rău înlănţuit*), Cocteau (*Maşina infernală*), Anouilh (*Antigone*), Giraudoux (*Electre*).

Fără să reprezinte o resacralizare, se conturează, cum remarca Clio Mănescu, o nostalgie a unor valori stabile, un fel de nostalgie a sacrului, în afara domeniului religios propriu-zis, depăşind sferele misticului, pentru a accede fie sfera esteticului la Hofmannsthal, fie a eticului la Giraudoux sau Anouilh.

De la antici la moderni, miturile au trecut printr-o continuă metamorfozare, iar odiseea lor a cunoscut numeroase avataruri. Antichitatea a creat metafore de proporţii uriaşe şi recrudescenţa acestor metafore reprezintă un fenomen de asimilare, dar şi de reflectare a unei alte epoci. Omenirea are nevoie de răspunsuri şi reîntoarcerea la mit a devenit un refugiu în faţa unui secol care ucide poezia şi a unei realităţi care se cere descrisă fără nici o umbră de disimulare. Prin reluarea unui motiv mitic, autorul modern, arată Edgar Papu, se poate exprima pe sine şi întreaga sa epocă, aici nemaifiind vorba de „demitizare şi de inversare, ci de un alt teren de creaţie cu totul complementar celui vechi.” În acest sens, dramaturgia lui Victor Eftimiu, transpune scenic principalele teme şi motive literare de largă circulaţie în literatura antică, medievală şi renascentistă, scriitorul fiind fascinat de legendă și mit.

Modalitatea proprie de a prelucra mituri universale în configuraţii dramatice moderne, precum şi viziunea originală asupra substanţei clasice din opera tragicilor greci îl consacră pe Victor Eftimiu ca unul dintre autorii pasionați de această permanenţă a culturii, care este mitul, prezent în tragediile eline (*Prometeu, Thebaida, Atrizii*) şi în dramele medievale (*Cocoşul negru, Doctor Faust, vrăjitor, Poveste spaniolă cu Don Juan, Don Quijote, Bufonul şi Moartea*). Atras de mituri și legende, prolificul scriitor interbelic, cu înclinația lui spre monumental, nu manifestă niciun complex atunci când se decide să atace un subiect de anvergură. Așa se întâmplă în *Prometeu* (1920), unde titanul își câștigă aureola de a fi furat „focul sacru” din fierăria lui Hefaistos pentru a-l oferi omenirii aflate, simbolic, în întunecime. Ce e interesant în drama lui Eftimiu este transferul din spațiul mitic în cel al religiei creștine. Astfel, Prometeu, țintuit pe stânca supliciului, prefigurează crucificarea Mântuitorului, în timp ce Hefaistos, făurarul, capătă o nouă identitate, pe aceea a Diavolului, a lui Satan. Zeii devin sfinți: Afrodita e Sfânta Vineri, iar Apolon e Arhanghelul Mihail.

Tragedia *Thebaida* (1923) – ca și *Atrizii* de mai târziu (1939) – este în rezonanță, de fabulă și de sens, cu tragedia antică. Cei doi fii ai lui Oedip, Polinikes și Eteokles, apăsați de blestemul nefericitului lor părinte, își pierd viața luptându-se unul cu celălalt. Creon, monarhul, păzitor al legii divine, interzice înhumarea lui Polinikes. Antigona, sora celui neîngropat, înfruntă severitatea poruncii și încredințează țărânei trupul lui Polinikes. Îndrăgostit de Antigona, Haemon, fiul lui Creon, o ajută, dar

în cumplita încercare își pierde viața, sinucigându-se. Cu mintea rătăcită, Antigona, altfel decât în mitologia greacă, e slobozită din hruba unde fusese condamnată să-și sfârșească zilele.

Mereu înclinat spre patosul de substanță al tragediei antice, Victor Eftimiu are o gândire activă, aptă să preschimbe sensurile unui mit.

Repere bibliografice:

- Aristotel, *Poetica*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1957
- Mircea Eliade, *Aspecte ale mitului*, Editura Albatros, Bucureşti, 1978
- Florin Faifer, *Incursiuni în istoria literaturii dramatice românești – Regăsiri* – Editura XXI, Iași, 2008
- Clio Mănescu, *Mitul antic elen şi dramaturgia contemporană*, Editura Univers, Bucureşti, 1977
- Edgar Papu, *Ideea de „Reluare” în veacul nostru*, „Secolul 20”, nr. 10-12/1971
- Tudor Vianu, *Filozofie şi poezie*, Editura Enciclopedică Română, Bucureşti, 1974

„COTIDIANUL”ȘI EDUCAȚIA GUSTULUI ARTISTIC

Autor: Alina Nealcoș,
Liceul de Arte “Sigismund Toduță”, Deva

Problemele pe care viaţa le ridică în faţa învăţământului actual sunt cu totul diferite şi infinit mai complexe decât cele pe care el trebuia să le rezolve acum câteva decenii. Schimbarea sistemului politico-social, evoluţia rapidă a tehnicii, a tehnologiilor cibernetice, a mass-mediei, migraţia masivă a forţei de muncă spre ţările occidentale coroborate cu abandonul copiilor, lipsa unei coerenţe în politica legală de învăţământ, polarizarea societăţii româneşti, a schimbat profund viaţa urbană şi rurală a României. Mass-media comercială, în goana nebună după senzaţional îşi creează un public masiv cu potenţial spiritual- cultural de nivel scăzut care poate fi manipulat uşor, atât politic cât şi la nivelul gustului comun.

Societatea îşi pierde şi puţinele repere morale pe care, eventual şi le-a salvat în urma deceniilor de comunism. Libertinismul e confundat cu spiritul de libertate; agresivitate (de comportament, de limbaj, de vestimentaţie) e confundată cu personalitatea; vulgaritatea înlocuieşte spiritul spontan, inteligent; penibilul şi ostentaţia ia loc bunului simţ; mitocănia ia loc nobleţei sufleteşti. Personaje dubioase din lumea parveniţilor, din lumea interlopă, din lumea muzicii facile (gen manele), din lumea fotbalului, aşa zise ”VIP”, vedete, devin modele de urmat pentru generaţia tânără.

Un procent uriaş din filmele de animaţie pentru copii sunt deosebit de agresive în expresie. Cărţile de basme, legende, poveşti sunt înlocuite de filme de groază, cu influenţe malefice. Copii nu mai citesc cărţi, ci urmăresc televizorul şi jocurile pe computer, care sunt şi ele pline de violenţă. Copilul este foarte receptiv şi sensibil la toate informaţiile mediului, chiar şi la cele subliminale. De aceea este foarte important cum porneşti în viaţă.

Un profesor de educaţie artistică- plastică cu vocaţie poate trezi în copii ”foamea” de cultură, iubirea de frumos şi autentic, creativitatea (acea componentă atât de neglijată în ultima perioadă) care este specifică la nivelul profund al acestui neam. Trebuie respectat potenţialul ascuns din fiecare copil, scos la suprafaţă şi îmbogăţit în aşa măsură încât să dea roade prin caractere de oameni demni, creativi.

Trebuie încurajate la copii curiozităţile pentru filmele documentare care arată frumuseţile ”Creaţiei Divine” şi ale creaţiei omului, şi mai puţin emisiunile de divertisment facile şi grosiere. Trebuie încurajate activităţile extracurriculare, cum ar fi: participările la vernisaje expoziţionale, vizite la mănăstiri, la muzeu, excursii unde pot să simtă direct comuniunea cu frumosul spiritual, artistic şi natural. Şi toate aceste experienţe se pot folosi ca teme autentice pentru lucrările lor, la orele de educaţie artistică- plastică.

Explorarea diversităţii oportunităţilor de învăţare şi identificarea valorilor adăugate pot constitui premize pentru atingerea obiectivelor de bază legate atât de învăţarea continuă (“lifewide learning”) cât şi de educaţia continuă (“lifelong learning”) din societate.

Educaţia muzeală încurajează folosirea muzeelor ca medii în care procesul de învăţare este stimulat eficient, facilitând asimilarea de cunoştinţe noi şi completarea cunoştinţelor primite de către elevi în cadrul şcolii, evidenţiind totodată potenţialul formator al operei de artă şi capacitatea acesteia de a stimula sensibilitatea şi intelectul copilului.

Primul avantaj, pe care puţine instituţii de educaţie, cu excepţia muzeului, şi-l pot permite, este interdisciplinaritatea. Concept actual al învăţării, interdisciplinaritatea constituie pentru orice vârstă a copilului o manieră de a integra cunoştinţele, de a le face să funcţioneze complementar şi de a oferi deci o înţelegere profundă a fenomenelor. Indiferent de profilul muzeului (de artă, istorie, ştiinţele naturii, etnografic, etc.) programele educative care se pot desfăşura în acest tip de instituţie de educaţie nonformală pot şi îşi demonstrează eficienţa atunci când sunt capabile să evidenţieze legăturile

dintre domenii şi astfel să le comunice copiilor faptul că lumea este rezultatul unor fenomene care pot fi studiate cu ajutorul mai multor discipline, dar care în mod intuitiv pot fi înţelese global, analizând obiectele şi contextul acestora în muzee.

Obiectele expuse în muzee posedă avantajul de a îngloba diverse semnificaţii, de aceea ele pot fi privite din diverse perspective. Această concentrare pe obiect constituie baza metodelor pedagogice de învăţare în special pentru copii, dar nu numai, presupunând observarea lumii înconjurătoare, trecând de la percepţie la înţelegerea contextului şi la emiterea propriilor judecăţi de valoare. Profesorii pot interpreta în mod eficient obiectele de patrimoniu, care presupune încrucişarea următoarelor elemente: date observabile, date comparative, date suplimentare şi concluzii - pe de o parte şi, pe de altă parte, material, mod de realizare, utilitate, proveniență şi valoare.

Educaţia nonformală se focalizează pe nevoia de învăţare a elevului, îl utilizează pe acesta ca resursă, se desfăşoară prin activităţi practice semnificative, aplicate în situaţii concrete, cu o structură interactivă liberă, prin metode preponderent participative.

Programele educative trebuie să fie cât mai diversificate şi adaptate categoriei de vârstă a elevilor. Specialiştii în educaţie muzeală, atât la nivel naţional cât şi internaţional, recomandă folosirea metodelor pedagogice care permit utilizarea unor stiluri individuale de învăţare, care oferă experienţe diferenţiate şi care ţin cont de natura activă a proceselor de învăţare ale fiecărui individ. Aceste metode apelează la interactivitatea, observaţia, capacitatea de analiză şi imaginaţia vizitatorilor şi au drept scop familiarizarea acestora cu arta . Metodele şi procedeele didactice pe care le folosim în desfăşurarea activităţii sunt : observaţia liberă şi dirijată, conversaţia euristică, comparaţia, jocul, metoda cadranelor.

Imaginaţia este o forţă revelatoare care stimulează unitatea gândirii copilului îmbinându-I acţiunea cu inteligenţa şi acestea cu experienţa lui dobândită. Ea îi permite evocarea imaginilor şi îi angajează afecţiunea şi sensibilitatea estetică, iar atunci când este însoţită de elemente de creaţie plastică are un mare rol educativ. Datorită ei, copilul devine o fiinţă cu o gândire vie, cu toate că, imaginaţia lui este mai puţin bogată. De aceea, profesorul are obligaţia să dezvolte, îndrumând elevii şi pe căile cunoaşterii artistice, pentru ca în faţa unor aspecte estetice ale vieţii, imaginaţia lor să descopere noi aspecte, noi nuanţe, noi soluţii.

Acest gen de activitate îşi propune să dezvolte copiilor capacitatea de exprimare folosind un limbaj specific din sfera valorilor civice şi a valorilor estetice;să înţeleagă arta ca pe o activitate umană care are ca scop crearea unei valori estetice şi care utilizează mijloace proprii de exprimare; consolidarea cunoştinţelor legate de familie şi drepturile copiilor şi dezvoltarea atitudinilor de dragoste şi respect faţă de patrimoniul de artă naţională şi universală.

BIBLIOGRAFIE:

-Ancuţa Păun, Rolul muzeului şi al expoziţiei în educaţia prin şi pentru artă a elevilor din ciclul primar şi gimnazial,Editura Sf. Ierarh Nicolae ,2013

-Maria Ilioaia, Metodica predării desenului, Editura Didactică şi Pedagogică,1981

-Octavia Costea, Contribuţia educaţiei nonformale la dezvoltarea competenţelor de comunicare ale elevilor, ISE.Bucureşti,2004

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ – CONDIȚIE A ÎNVĂȚĂRII

ROTARU ADINA – PETRONELA COLEGIUL NAȚIONAL CATOLIC ”SF. IOSIF” BACĂU
MIHAI MONICA COLEGIUL NAȚIONAL CATOLIC ”SF. IOSIF” BACĂU

Educația incluzivă se bazează pe drepturile umane. Potrivit principiilor drepturilor omului, orice copil are dreptul la o educație bună, de calitate indiferent de nivelul capacităților de dezvoltare sau de apartenența lui. o educație bună, de calitate trebuie să trebuie să conducă la dezvoltarea capacităților cognitive și de integrare socială.

Diferențele școlare în funcție de apartenența la o anumită categorie socială sau în funcție de nivelul de dezvoltare intelectuală nu sunt justificate. Școala de masă este cea care asigură mediul, nivelul de calitate al învățământului și însușirii aptitudinilor cognitive.

Copiilor cu dificultăți, pentru a le ușura intrarea în școlile de masă, acestea trebuie să asigure o atmosferă primitoare și de acceptare. Conceptul de incluziune merge dincolo de conceptul de integrare. Când vorbim de integrare se sugerează un individ care este în afara grupului și, pentru care, se face un efort pentru a-l primi în grup.

Totodată, incluziunea pornește și de la principiul că individul, oricât ar fi de diferit, el face parte din grupul social. Egalitatea șanselor, în domeniul educației, sprijină școlarizarea copiilor cu deficiențe în sistemul general de învățământ. Școlile trebuie să fie dotate material, să asigure personal calificat și să cuprindă în sistemul obligatoriu de învățământ toți copii cu CES indiferent de tipul de deficiență, incluzând aici și deficiențele grave inclusiv cele multiple, asociate. Educația integrată este definită ca fiind un ansamblu de măsuri care se aplică categoriilor de populație ce urmărește înlăturarea segregării și reprezintă o tendință dominantă în abordarea persoanelor cu dizabilități. Educația integrată constituie o modalitate instituționalizată de școlarizare a copiilor cu CES în școli și clase obișnuite sau cât mai aproape de cele obișnuite.

Școala de masă adoptă ideologiile educației integrate și impune adaptări la nivelul procesului de predare-învățare-evaluare întocmind documente speciale cum ar fi programele de intervenție personalizate și programele educative personalizate.

Aceste programe implică:

1. curriculum adaptat realizat de un cadru didactic specializat împreună cu cadrul didactic de specialitate (profesorul de sprijin și profesorul de la clasă);

2. activități individuale de învățare care să se desfășoare sub îndrumarea profesorului de sprijin care îl completează pe profesorul de specialitate de la clasă;

3. conținuturile învățării trebuie alese astfel încât să respecte cerințele curriculumului școlii de masă cât și posibilitățile reale de operare cu aceste conținuturi ale copilului cu CES, astfel încât să nu fie deteriorată calitatea învățării celorlalți copii;

4. strategiile de predare-învățare care sun aplicate trebuie să faciliteze operarea cu conținuturile învățării pentru ambele categorii de copii (atât cei cu CES cât și ceilalți elevi);

5. timpul trebuie să fie gestionat diferențiat. După cum știm fiecare copil are nevoie de o anumită perioadă de timp pentru a procesa informația. La copii cu CES perioada de procesare este mai mare mai ales acolo unde este deficiență mintală;

6. utilizarea resurselor atât materiale cât și umane ușurează integrarea copiilor cu CES;

7. spațiul clasei trebuie să fie astfel organizat încât să țină seamă de tipul deficienței copilului cu CES;

8. managementul clasei- activitățile instructiv-educative trebuie să fie organizate în forme de instruire cât mai flexibile. Activitățile pe echipe permit adaptarea obiectivelor procesului instructiv-educativ la particularitățile psiho-fizice ale copilului cu CES, prin stabilirea unor obiective operaționale diferențiate, conținuturi care sunt accesibile copilului și strategii diferențiate de predare;

9. formele de evaluare continuă sunt cele mai accesibile în aceste cazuri.

Acestea monitorizează progresul individual și ușurează planificarea activităților instructiv-educative pentru toți elevii; Educația incluzivă se bazează pe modificări, transformări pentru a putea susține participarea tuturor elevilor la procesul instructiv-educativ. Presupune un proces de adaptare continua a instituției de învățământ pentru a putea fi valorificate permanent resursele materiale și umane existente și pentru a fi realizat suportul material pentru toți participanții la educație.

Inserția socio-profesională și reabilitarea funcțională reprezintă un sistem de acțiuni complexe care vizează înlăturarea barierelor de natură fizică, medicală, psihologică, psiho-pedagocică, socială.

Educația integrată își construiește își construiește finalitățile cu un grad mare de generalitate. Pornește de la curentele ideologice venite din orientările umaniste ale științelor socio-umane care promovează ideile de diversitate umană, normalizare, egalizare a șanselor și de integrare. Educația integrată se vede obligată, deși are propriile finalități până la un punct, să-și alinieze aceste finalități la ale curentului și politicii generale a educației.

Modele şi forme de realizare a educaţiei incluzive

Mediul incluziv este acel mediu în care sunt bineveniţi, protejaţi şi educaţi toţi copiii indiferent de gen,caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici.

Persoanele cu dizabilităţi, în special cele cu probleme de învăţare, deranjează şi tulbură ordinea acceptată majoritar în societate, stereotipurile dobândite în timp. Reacţiile la aceste tulburări

pot fi mila manifestată prin acte de caritate, ostracizare (acţiunea de a le îndepărta pentru a fi ascunse vederii şi minţii) şi/sau frică.

Oricare ar fi mobilul reacţiei, persoanelor cu nevoi speciale li se oferă foarte greu un loc semnificativ în societate. Felul în care ne purtăm cu aceste persoane ne definește ca societate. Fiecare copil trebuie tratat ca parte din societate, dincolo de și fără să conteze deficienţa sa sau dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare.

Educaţia copiilor reclamă o preocupare deosebită din partea tuturor factorilor implicaţi în această misiune fundamentală. Alături de copiii din şcolile de masă, cresc şi se dezvoltă şi o altă categorie de copii şi anume, cei cu cerinţe sau nevoi speciale (CES). Fiecare copil prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul, trăsături care necesită o evaluare şi o abordare personalizate.

Copiii cu deficienţe au şi ei aceleaşi trebuinţe de bază în creştere şi dezvoltare ca toţi copiii: nevoia de afectivitate şi securitate, de apreciere şi întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate şi independenţă.

Incluziunea lor, integrarea socială și educarea acestora necesită solidaritate între instituții și oameni, compasiune, respectul acordat necondiționat persoanei umane și nediscriminare. Școlile din România sunt dispuse să acorde atenția cuvenită acestei chestiuni? Avem resurse și profesori care să adapteze mediul școlar la noile provocări ridicate de incluziunea copiilor cu CES în școlile de masă? Abordarea incluzivă se regăseşte nu numai la nivelul sistemului de educaţie ci şi la nivelul procesului didactic.

Principalele trăsături ale procesului didactic de tip incluziv sunt cele care ţin de adaptarea lui la diferenţele dintre copii. Profesorii care au o experienţă bogată în viaţa personală şi socială folosesc relaţia cu părinţii şi cu alţi membri ai comunităţii pentru a-şi îmbunătăţi metodele folosite în predarea-învăţarea la clasă.

Relaţiile dintre profesori sunt o sursă de învăţare şi un schimb de experienţă continuu. Practicile curente duc prin reflexivitate la acumulare de experienţă care trebuie împărtăşită cu colegii pentru a deveni o altă sursă de îmbunătăţire a învăţării. Profesorul este cel care organizează situaţiile de învăţare în care implică toţi elevii şi el poate valoriza potenţialul fiecăruia, într-o manieră pozitivă şi flexibilă. Învăţarea şcolară este un proces continuu care se desăvârşeşte în urma interacţiunilor din clasă şi pune în valoare acumulările fiecărui elev.

Pentru dezvoltarea personalităţii elevului şi construirea competenţelor lui psihosociale, procesul de învăţare este mai important ca produsul. Elevul nu poate fi considerat o problemă, dacă nu de adaptează ritmurilor propuse de învăţare şcolară.

Bibliografie:

Alexandru C. (2008), *Copiii cu dizabilități multiple, Educația incluzivă-deziderat al societății contemporane,* Editura MaxPixel;

Cucoș, C., (1996), *Pedagogie,* Editura Polirom, Iași;

Gherguţ A., (2016), *Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii*, Editura Polirom, Iaşi;

Roșan A. (2015), *Psihologie specială*, Editura Polirom, Iași;

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN ȘCOALĂ’

Prof. psihopedagogie specială CIUBOTARIU BEATRICE LILIANA
Școala Gimnazială Spec. ”C-tin Păunescu”Tecuci/Galați

Drepul tuturor copiilor la educație și mai ales educație gratuită este esențială pentru funcționarea și dezvoltarea societății contemporane, deoarece educația primită în familie și în școală determină formarea personală și profesională a copiilor și pregătirea lor pentru viață. Toți copii au dreptul la o educație de calitate menită să le asigure șanse egale de reușită profesională și de integrare în societate.

Educația despre mediu și despre tot ceea ce ne înconjoară are un rol hotărâtor în evoluția noastră viitoare. Incă din primii ani de viață ai copilului se pun bazele primelor cunoştinţe, deprinderi, în ceea ce priveşte cunoaşterea omului, a mediului înconjurător şi a relaţiei dintre aceştia. Primele forme organizate de cunoaştere a mediului înconjurător sunt activităţile derulate în grădiniţă și mai apoi în școală. Copiii învaţă ce înseamnă încălzirea globală, valorificarea deşeurilor solide, consecinţele degradării mediului, rolul pe care ei trebuie să-l joace în cunoaşterea şi prevenirea problemelor de mediu.

Formele de abordare pentru educaţia ecologică sunt dintre cele mai diverse:observări, experimente, povestiri ştiinţifice, convorbiri, jocuri didactice, desene, plimbări şi excursii, activităţi practice în natură.

Protecţia naturii reprezintă cea mai importantă preocupare a mediului înconjurător.

Activitățile care se pot desfășura împreună cu elevii și mai ales în cazul celor cu CES: păstrarea curăţeniei în curtea școlii, în parcuri, păduri; menţinerea integrităţii arborilor şi florilor; plantarea de pomi, de flori şi îngrijirea lor, căsuțe pentru păsările ; participarea copiilor la activităţi practice de protejarea mediului contribuie la formare unei atitudini pozitive privind mediul care ne încojoară.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îi fac pe copii mai responsabili, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în astfel de activități extracurriculare îi ajută să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îi ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul copiilor timizi sau cu diferite deficiențe –CES, care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Prin metodele folosite (conversaţia, explicaţia, observaţia, experimentul, jocul de rol, problematizarea, studiul de caz , învăţarea prin descoperire), copiii înţeleg modul de funcţionare a mediului, problemele cu care se confruntă datorită varietăţii factorilor de poluare, precum şi necesitatea implicării de la cea mai fragedă vârstă în rezolvarea problemelor de mediu.

Activităţile desfăşurate deschid calea spre cunoaştere a copiilor şi facilitează însuşirea noţiunilor despre mediu, deoarece se pune accentul pe folosirea cunoştinţelor în contexte variate, pe rezolvarea de situaţii-problemă, situaţii-experiment, pe dezvoltarea gândirii şi a raţionamentelor specifice.

Prin tematicile diverse și atractive, activitățile extracurriculare ecologice au rolul de a îmbunătăți și de a completa cunoștințele și atitudinea copiilor despre mediu, floră , faună. În cadrul acestor activităţi se pot desfăşura diverse acţiuni:„Unde se aruncă gunoiul?” (obiectivele vizate fiind următoarele: să cunoască modalitatea de ambalare a gunoiului, să cunoască locul unde se pot arunca gunoaiele, să ia atitudine faţă de cei care nu respectă acest lucru); „Aer curat”-plimbare în pădure (care vizează obiectivele: să cunoască importanţa păstrării aerului curat, să cunoască soiuri de plante și specii de animale care cresc și trăiesc în pădure, să ocrotească şi să iubească pădurea).

Activităţile de educaţie ecologică ajută copiii să manifeste sensibilitate faţă de întreg mediul şi problemele lui, să înţeleagă funcţionarea mediului, interacţiunea oamenilor cu mediul şi despre cum pot fi rezolvate problemele legate de mediu.

Prin antrenarea copiilor în diferite acţiuni de educaţie ecologică, şcoala alături de familie, contribuie la formarea unui comportament şi a unei culturi ecologice, copiii devenind adevărații apărători ai naturii .

De sănătatea Pământului depinde sănătatea noastră; de aceea trebuie să-i învăţăm pe copii să iubească, să respecte şi să ocrotească natura.

Bibliografie

Viorica, Preda - „Educaţia pentru ştiinţă în grădiniţă, Editura Compania, Bucureşti, 2000
Taiban Maria, Manasia V. – Metodica cunoaşterii mediului înconjurător şi vorbirii în grădiniţa de copii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti 1975

Școala online, între provocare și schimbare
Studiu

Prof. Purcarescu Oana-Angela
Colegiul National Pedagogic “Stefan Velovan”, Craiova

Școala online a reprezentat și reprezintă, în continuare, o provocare pentru toți cei implicați în procesul educațional, atât la nivel de macrosistem, cât și de microsistem. Trecerea de la formula „față în față” la modalitatea „online” de livrare a educației, a presupus o pliere pe cerințele impuse de urgență, dar și o„cotitură” didactică și de paradigmă.
În lipsa unei infrastructuri tehnologice decente, fără abilitare consistentă în zona competențelor digitale ale profesorilor, fără acces gratuit la platforme online, cu resurse didactice digitale și multimedia precare, cadrele didactice au fost nevoite să identifice rapid soluții pentru a asigura tuturor copiilor acces la o educație de calitate.
Cei mai buni prieteni au devenit platformele educaționale online și platformele de streaming, modalitățile cele mai potrivite pentru continuarea procesului educațional în acest context sensibil. A existat o explozie de experiențe didactice la distanță, soluții ad-hoc, dar și profesioniste, eclectisme operaționale, dar și viziuni unitare.
Perioada aprilie – iunie a fost destul de greu de gestionat atât din pricina lipsei de experiență a dascălilor în ceea ce privește modul de predare online, cât și din pricina lipsei device-urilor necesare. Din septembrie, însă, situația este vizibil îmbunătățită. Cadrele didactice au avut timp să se perfecționeze în domeniul utilizării platformelor și aplicațiilor informatice, iar autoritățile publice și ONG-urile au reușit să acopere, în mare parte, necesarul de dispozitive digitale.
Școala online presupune o reorganizare completă a modului în care se abordează actul didactic, pornind de la metode și tehnici de predare, procedee de lucru, dozajul diferit al timpului și terminând cu materialele și mijloacele didactice utilizate. Monitorizarea învățării se realizează într-un alt mod acum, câteodată chiar foarte greu. Lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmăririi modului în care elevii își iau notițe, dificila administrare a probelor de evaluare reprezintă aspecte care trebuie regândite și îmbunătățite.
Rolul părintelui ca partener al cadrului didactic, în situația mutării școlii în noul sistem, este unul extrem de important. Părintele este unul dintre factorii care trebuie să gestioneze activitatea de acasă și să se asigure atât de funcționarea fizică a sistemului informatic, de frecventarea cursurilor de către elev, cât și de motivarea și implicarea acestuia în actul de învățare. De asemenea, părintele deține rolul de suport emoțional pentru stările specifice acestei perioade restrictive. Trebuie să empatizeze cu copilul, să discute cu el, oferind multe explicații despre situația actuală și să susțină cauza educației și a învățării, chiar și în aceste condiții dificile.
Consumul de resurse personale- energia, concentrarea atenției- depinde foarte mult de modul în care este organizat învățământul la distanță, de calitatea actului educațional și de implicarea profesorilor, a elevilor și a părinților în gestionarea aspectelor didactice și a celor afective. De asemenea, sunt foarte importante acceptarea acestui sistem de învățare și acordarea unei atenții sporite, așa cum i se acordă școlii „față în față”.
Cu toate că interesul tuturor actorilor educaționali este foarte vizibil , procesul de instruire își pierde, din punctul meu de vedere, din calitate și din consistență. Există, conform studiilor efectuate de specialiști, probleme legate de nivelul scăzut al rezultatelor școlare, dar sunt convinsă că noile experiențe prin care trecem cu toții vor reprezenta puncte de plecare pentru găsirea unor soluții eficiente de reglare a procesului de învățământ.
Învățarea online *poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.*

Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe **cel puțin trei zone pedagogice**:

- *învățarea online de calitate,*
- *predarea online*
- *proiectarea instruirii online*.

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

Atribuții

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea faţă-în-faţă, trebuie să se regăsească sub forma învăţării mixte (blended learning – on line şi faţă-în-faţă). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă

- timp de planificare,
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție,
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacţiune, cu scopul de a susține procesul de învăţare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje

1. **Distribuirea rapidă a materialelor didactice**:
- Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește.
- Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic; nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. **Elevii/ studenții intră în posesia materialelor print-o simpla accesare**:
- Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. **Existența conținuturilor multimedia**:
- Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

4. **Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință**:
- Dacă distribuitorul își dă seama ca a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reedidat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

5. **Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor**:
- Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în acelasi timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

6. **Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului**:
- Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Avantajele învățării online derivă indiscutabil din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este

determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini.
Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp. Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantajele învățării online

1. **Dificultăți în utilizarea tehnologiei**:

- Tehnologia avansează zi de zi si nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. **Lipsa comunicării reale/fizice**:

- Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează.

3. **Situații limită**:

- Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Interpretarea eronată a explicaţiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă şi efort decât instruirea faţă-în-faţă. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate şcolare slabe; conţinuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condiţiile în care înţelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Concluzii

Am putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod efficient.

- Învățarea in clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori si să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.
- Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebari cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat.
- Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.
- De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.
- În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține note mari.

BIBLIOGRAFIE

Botnariuc, P.,Cucoș,C.,Glava,C., Iancu, E.D., Ilie,D.M., Istrate,O., . . .Velea, S. (2020). *Școala Online -*
Elemente pentru inovarea educației. București: Editura Universității din București. Preluat de pe https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf
https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning

DIVERSITATE, INCLUZIUNE, TOLERANȚĂ – O ȘANSĂ LA EDUCAȚIE
-sugestie metodologică-

Prof. Boba Cristina Stela
Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu„ Arad

”Capacitatea noastră de a atinge unitatea în diversitate va fi atât frumusețea, cât și terenul de testare al civilizației noastre.” (Mahatma Gandhi)

Una dintre temele majore ale orelor de educație socială la clasa a VI-a o reprezintă ”Principii și valori ale societății interculturale” - Principiile și valorile unei societăți interculturale (dezvoltarea identității culturale proprii, acceptarea și respectarea diversității, valorizarea pozitivă a diferențelor, tratamentul egal al persoanelor, solidaritate, promovarea incluziunii sociale, dialogul intercultural); Abateri de la valorile și principiile societății interculturale: forme de intoleranță (discriminare, segregare, rasism, xenofobie); manifestări și efecte ale lipsei de solidaritate (marginalizare, excludere, izolare)

Este foarte important ca elevii să înțeleagă aceste valori, să știe să aplice cunoștințele teoretice dobândite în situații concrete.

Pentru a vedea dacă elevii mei au înțeles noțiunile învățate în cadrul acestei unități de învățare, le-am cerut să rezolve ex.4, pag. 62, Educație socială – manual pentru clasa a VI-a, Editura Litera.

Ciclonul din romanul *Vrăjitorul din Oz* de L. Frank Baum (*https://www.youtube.com/watch?v=aCtiq5j-8aA*) vă duce, pentru o zi, într-o școală dintr-o țară necunoscută. Descrieți într-o compunere de 15–20 de rânduri dificultățile pe care le întâmpinați intrând în contact cu elevii și cu profesorii ce aparțin unei culturi mult diferite de a voastră și modalitățile prin care încercați să depășiți aceste obstacole. Utilizați în compunerea voastră termenii: *discriminare, toleranță, respingere, solidaritate, excludere, acceptare, colaborare, teamă*.

O zi într-o școală străină

Elev Ana P, clasa a VI-a

Ciclonul din romanul ”Vrăjitorul din Oz” m-a dus într-o țară străină. Aici trebuie să mă integrez într-o nouă școală.

A sosit timpul să intru în clasă. Eram plină de emoții. Nu știam cum să mă comport sau ce să fac. M-am așezat într-o bancă liberă din spatele clasei și am început să observ cum unii copii erau toleranți, solidari, cum colaborau la proiecte, dar și copii care îi respingeau pe ceilalți și îi discriminau. Mi-a fost teamă că o să fiu exclusă din grupul clasei și marginalizată.

O fetiță a venit la mine și a început să îmi vorbească în engleză. Nu mi-a fost greu să înțeleg ceea ce vorbea deoarece la școala mea exersam limba engleză. Acesta mi-a explicat cum se rezolvă exercițiile la tablă, cum colaborau ei, cum îi cheamă pe fiecare copil.

Mai aveam la dispoziție doar câteva ore, așa că fetița m-a luat de mână și am început să facem un tur al școlii. Totul era foarte diferit. Biblioteca era gigantică, sala de sport era atât de performantă cu mingi și rachete, aveau până și o cantină. Clopoțelul a sunat așa că trebuia să ne întoarcem în clasă.

Ultima oră era tare diferită de celelalte. Copiii s-au grupat în două echipe, una cu fete și una cu băieți. Echipele trebuiau să construiască câte o piesă fiecare, din lego, după care, cu piesele realizate, trebuia alcătuită o formă de pe tablă. Am intrat și eu în joc, iar fetele m-au primit cu brațele deschise. Într-o oră am reușit să confecționăm cea mai frumoasă floare. Ne-am distrat, am râs cu lacrimi. Până și doamna profesoară râdea alături de noi.

La început a fost greu, dar cu ajutorul unei singure persoane am reușit să îmi înving teama de necunoscut.

BIBLIOGRAFIE:

Programa școlară pentru disciplina EDUCAȚIE SOCIALĂ CLASELE a V-a – a VIII-a B u c u r e ' H t i , 2017

Liliana Zascheievici - E D U C A ' H I E S ' O C I A L Manual pentru clasa a VI-a, Ed. Litera, B u c u r e ' H t i

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ
ARGUMENTE PRO ŞI CONTRA

PROF. LORINŢIU ANA-MARIA
LICEUL TEHNOLOGIC ,,LIVIU REBREANU” MAIERU

„Fiecăruia-i dată de natură măsura de minte, pe care a fost silit s-o aibă. Educaţia poate să dezvolte puterile minţii existente, nu poate pune însă ceea ce nu-i.”
M. Eminescu

Integrarea educativă vizează reabilitarea şi formarea persoanelor cu nevoi speciale aflate în dificultate psiho-motorie, cu dizabilităţi senzoriale, intelectuale, de limbaj, psiho-comportamentale, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială şi pedagogică. Principiul de bază al acestei tendinţe este acela de a adapta şcoala şi educaţia la diversitatea tipurilor şi a posibilităţilor de învăţare, la interesele şi abilităţile de care aceştia dispun. Această nouă orientare în realitatea educaţională presupune adoptarea unor reforme atât la nivel social cât şi la nivelul sistemului de învăţământ. În sens mai larg, integrarea educativă presupune schimbarea mentalităţilor cu privire la rolul social al şcolii, schimbarea mentalităţilor în plan individual, al cadrelor didactice, al părinţilor, etc.Reformele cele mai accentuate sunt cele la nivelul modului de desfăşurare a activităţii didactice.„Statutul persoanelor cu dificultăţi de învăţare sau al celor cu dizabilităţi decurge din atitudinea societăţii faţă de deficienţă şi deficienţi, deoarece ea este cea care construieşte o anumită imagine socială a omului şi care este investită cu valoare deplină în societate.” (C.Enăchescu, p.188)

Problematica integrării copiilor cu CES în învăţământul de masă aduce în discuţie conceptul de egalitate a şanselor. Prin egalitatea şanselor se înţelege acel proces prin care diversele sisteme ale societăţii şi mediului sunt puse la dispoziţia tuturor, în particular a persoanelor cu handicap.

Existenţa copiilor cu CES a pus în faţa învăţământului probleme dintre cele mai diverse, de la forme de organizare a activităţii, metodologia didactică, strategiile de evaluare, strategiile de predare/învăţare, modalităţi de diferenţiere a activităţii şi/sau a conţinuturilor învăţării, etc până la complexa problemă a segregării sau/şi integrării acestor copii în învăţământul de masă.

Până nu demult, în unele ţări printre care şi România, a separat persoanele care nu se ridicau la nivelul standardelor prestabilite, dificultatea de învăţare fiind considerată consecinţa unei boli care poate fi tratată numai într-un loc specializat. Copiii cu deficienţe uşoare care frecventau şcoli obişnuite nu beneficiau de o asistenţă psihopedagogică adecvată. S-au creat astfel şcoli şi instituţii speciale.Tot mai mult se face azi simţită nevoia ca şcolile obişnuite să se implice prin lărgirea obiectivelor lor, astfel încât să poată cuprinde o mai mare diversitate de elevi şi să permită înglobarea, în sistemul general, a cât mai multor copii cu cerinţe educaţionale specifice.

În această perspectivă, însăşi învăţământul special trebuie să fie:

-recunoscut ca responsabilitate a tuturor celor care activează în învăţământul normal şi la îndemâna tuturor celor care au nevoie de el;

-integrant, permiţând tuturor copiilor cu deficienţe să fie educaţi în mediul cel mai puţin restrictiv;

-flexibil şi centrat pe copil;

-profesional, practicat de profesori specialişti şi devotaţi;

-comprehesiv şi realist, în funcţie de realităţi actuale, aconomice, sociale, culturale şi politice.

Strategia naţională cu privire la egalizarea şanselor pentru copiii şi tinerii cu deficienţe are la bază ideea <u>educaţiei pentru toţi şi pentru fiecare.</u>

- Şcolile trebuie să includă în procesul de învăţământ toi copiii, indiferent de condiţiile fizice, intelectuale, lingvistice sau de altă natură;
- Învăţământul trebuie adaptat la cerinţele copilului şi nu copilul să se adaptaze la cerinţele prefabricate;

- ❖ Participarea la procesul de învăţământ în cadrul şcolilor obişnuite, deschise pentru toţi membrii societăţii;
- ❖ Şcoala incluzivă trebuie să recunoască şi să reacţioneze la diversele cerinţe ale elevului prin: programe de învăţământ adecvate, organizare eficientă, strategii didactice concrete, folosirea optimă a resurselor, parteneriate cu celelalte instituţii ale comunităţii;
- ❖ Copilul deficient trebuie să primească întregul sprijin suplimentar de care are nevoie pentru obţinerea de performanţe proprii după posibilităţile lui;

Succesul integrării poate fi realizat numai prin funcţionarea unor parteneriate autentice la nivelul instituţiilor guvernamentale, al asociaţiilor nonguvernamentale al elevilor, cadrelor didactice, părinţilor şi al comunităţii locale.

Proiectarea şi realizarea unei asemene strategii, va apropia învăţământul românesc de generosul ideal al ,,educaţiei pentru toţi copiii- educaţie pentru fiecare”.

Dacă F.E.Verza (2002,p.285) defineşte instituţionalizarea ca „reprezentând încadrarea unor copii cu diverse tipuri de deficienţe în instituţii specializate unde aceştia beneficiază de hrană, îngrijire, odihnă, educaţie specializată şi chiar locuri de muncă, sub supravegherea unui personal specializat”, E.Bonchiş (2000,p.127) consideră că „a instituţionaliza un copil înseamnă a-l plasa într-un mediu din care lipsesc lucrurile personale, evenimentele personale, lipsesc activităţile adecvate/individualizate fiecărei persoane, lipseşte contactul cu lumea exterioară şi perspectiva viitorului”. Continuă autoarea:„ personalul controlează toate deciziile iar rezidentul îşi pierde autonomia şi încetează a se mai vedea pe sine însuşi ca având alte roluri sau relaţii într-o lume exterioară instituţiei, el devine practic dependent de instituţie şi incapabil de organizare a propriei sale vieţi”.

Astfel se poate observa că există argumente pro şi contra în ceea ce priveşte instituţionalizarea copiilor cu CES precum şi rolul societăţii în cadrul acestui proces.

Analizând aceste probleme, David Thomas stabileşte următoarele avantaje şi dezavantaje privind segregarea/instituţionalizarea copiilor cu dizabilităţi/handicapuri:

Avantajele segregării/instituţionalizării separate:

- Un număr mai mare de persoane care se pot ocupa de copilul cu dizabilităţi cu mai multă atenţie;
- Eficienţa metodelor instructiv-educative din învăţământul special;
- Accesul la servicii medicale şi terapeutice;
- Reducerea presiunii psihologice exercitate asupra copilului prin acordarea posibilităţii şi timpului necesar rezolvării problemelor legate de autoîngrijire şi prin oferirea ocaziei de a elabora niveluri pozitive ale imaginii de sine;
- Includerea într-o comunitate avizată, care recunoaşte şi se îngrijeşte de nevoile sale.

Dintre dezavantajele principale se pot enumera:

- Plasamentul copilului într-un sistem social compus în mare măsură din indivizi având acelaşi handicap, ceea ce conduce la considerarea celorlalţi drept grup de referinţă;
- În mod deosebit, atunci când plasamentul este rezidenţial, presupune lipsa contactului cu grupurile de vârstă normale, cu toate consecinţele ce rezultă de aici pentru dezvoltarea psiho-socială;
- Copiii segregaţi din cauza dizabilităţilor lor nu au şansa de a lega prietenii în cartierul în care locuiesc;
- Este intuit stigmatul social;
- Un mediu exagerat de protector devine periculos datorită vulnerabilităţii pe care o produce atunci când tinerii cu handicap sunt nevoiţi să-l părăsească;
- Apar consecinţe negative asupra mediului şcolar generate de conflictele privind asumarea competenţelor din partea serviciilor sociale, a celor medicale sau a instituţiei de învăţământ special.

Şcoala este un mediu important de socializare. Integrarea şcolară exprimă: atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţă totală între solicitările formulate de şcoală si posibilităţile copilului

de a le rezolva; existenta unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare. Asistentul social joacă din nou, un rol important, prin alegerea instituţiei de învăţământ, putând astfel modela evoluţia ulterioara a copilului .

Adepţii învăţământului segregaţionist vehiculează unele argumente :

1. învăţământul special oferă posibilitatea aplicării unor programe specializate în funcţie de categoria deficienţei, de nivelul vârstei cronologice şi mintale, fapt ce deschide o perspectivă mai bună pentru integrarea în mediul socio-profesional ;
2. în învăţământul special omogenizarea grupelor de lucru se poate realiza mai bine decât în învăţământul obişnuit deoarece la diversitatea copiilor du deficienţe se adaugă diversitatea celor normali şi diferenţele majore dintre cele două grupuri ;
3. învăţământul special funcţionează cu un efectiv restrans de elevi, fapt ce permite organizarea activităţilor în funcţie de particularităţile psiho-individuale ale copiilor ;
4. învăţământul special dispune de cadre didactice specializate atât prin profilul pregatirii universitare, cât şi prin dobândirea de experienţă în activitatea practică desfăşurată în timp cu copiii cu CES;
5. în învăţământul obişnuit, izolarea şi autoizolarea copiilor cu CES sporeşte pentru că se menţin atitudini negative din partea colegilor normali sau acceptarea primilor cu rezerve serioase ;
6. în clasele din învăţământul obişnuit, unde sunt prezenti doi- trei copii cu CES, aceştia sunt neglijaţi de către cadrele didactice, întrucât ele nu au la dispoziţie timpul necesar de a se ocupa de ei în mod diferenţiat şi nici nu dispun de pregătirea necesară pentru a putea contribui la recuperarea lor ;
7. în ţările mai dezvoltate copiii cu CES frecventează şcoala de masă şi în completarea unor activităţi suplimentare efectuate de un specialist de sprijin sau unul itinerant, astfel încât un copil cu deficienţe beneficiază de constituţia mai multor specialişti.

Nivelurile la care se realizează integrarea sunt:

1. integrarea fizică-permite satisfacerea trebuinţelor de bază;
2. integrarea funcţională-presupune crearea condiţiilor de utilizare efectivă a tuturor serviciilor şi facilităţilor puse la dispoziţia comunităţii;
3. integrarea socială-vizează stabilirea acelor tipuri de relaţii în comunitate care să nu excludă persoana cu handicap de la viaţa socială obişnuită;
4. integrarea personală-se referă la posibilitatea iniţierii, menţinerii şi dezvoltării unor relaţii cu persoane semnificative;
5. integrare societală- are în vedere asigurarea drepturilor cetăţeneşti normale şi a autonomiei decizionale în ceea ce priveşte propria existenţă;
6. integrarea organizaţională- priveşte participarea deplină la toate nivelurile structurilor organizaţionale în conformitate cu capacităţile şi interesele persoanei cu handicap.

Problemele legate de integrare şcolară sunt orientate în esenţă înspre,,integrarea în structurile învăţământului de masă a copiilor cu cerinţe speciale în educaţie pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase şi cât mai echilibrate a personalităţii acestora.”(A.Gherguţ, p.12, 2001)

Şcoala incluzivă reprezintă un pas mai departe în procesul de permeabilizare şi eliminare treptată a barierelor educaţionale dintre copiii obişnuiţi şi cei cu diverse dizabilităţi.

Bibliografie:

Rev. ,,Învăţământul primar”, nr. 1/2000, Ed Discipol, Bucureşti, 2000;
Verza, E., Psihopedagogie specială, manual pentru clasa a XIII-a, şcoli normale, E.D.P., Bucureşti, 1994;
Blândul, V.,Introducere în problematica psihopedagogiei speciale, Ed.Univ. din Oradea, 2005;
Gheruţ,A., Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale.Strategii de educaţie integrată, Ed.Polirom. Iaşi, 2001;

“O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță”
Importanța cadrului didactic în educația elevului cu CES

PROFESOR-EDUCATOR CHIDOVEȚ SABINA-ANDREEA
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ SUCEAVA

În vremurile noastre, intereseul pentru copilul cu dizabilităţi mintale şi nu numaise regăsește în domenii variate şi din perspective multiple. Medicul pediatru, psihologul, asistentul social, cadrele didactice, părinţii, toţi, se găsesc astăzi, puşi în faţa copilului cu dizabilităţi, trebuind să rezolve, fiecare din punctul său de vedere, probleme uneori complexe. Înțelegerea copilului cu dizabilităţi mintale şi a dificultăților pe care le pune este simţită astăzi la nivel social şi depăşeşte mult interesul restrâns al unora. Învăţarea trebuie să fie interactivă, ceea ce presupune folosirea unor strategii de învăţare focalizate pe cooperarea, colaborarea şi comunicarea între elevi la activităţile didactice, precum şi pe interacţiunea dintre educatori şi elevi sau dintre cadrele didactice care fac parte din echipa care lucrează cu acest copil. Obiectivele învăţării trebuie elaborate în comun, acest lucru însemând faptul că fiecare participant la actul învăţării are ideile, experienţele şi interesele personale de care trebuie să se ţină seama în activitatea de proiectare a activităţilor de terapie educaţională.

Fiecare proces de învăţare este mai eficient şi mai uşor de înţeles dacă informaţiile prezentate sunt dovedite şi aplicate la situaţii reale de viaţă, având şi un feedback continuu de-a lungul învăţării. Copiii din şcoala noastră necesită uneori un sprijin activ în învăţare, atât în timpul activităţilor desfăşurate în sala de clasă, precum şi la activităţile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educaţional cu anumite categorii de specialişti, cu familiile elevilor sau cu anumite instituţii din comunitate. De regulă cele mai eficiente metode şi tehnici de susținere a elevilor cu cerinţe educative speciale sunt asigurarea unui confort socioafectiv favorabil învăţarii, învăţarea de la copil la copil, colaborarea între elevi la activităţile de predare-învăţare, cooperarea cu părinţii în învăţare, comunicarea cu alţi specialişti din afara şcolii, implicarea unor structuri sau instituţii din cadrul comunităţii care au tangenţe cu problematica educaţiei, perfecţionarea continuă a şcolii, a practicii profesorilor- educatori şi a formelor de învăţare,cunoaşterea şi analiza conduitelor de învăţare specifice fiecărui elev.

Responsabilitatea cea mai mare ce ne revine nouă, este evaluarea continuă a învăţării, aceasta presupune că fiecare profesor- educator trebuie să demonstreze o atitudine şi o conduită care să se poată adapta în timpul activităţilor de învăţare-recuperare propice unei evaluări continuu, concretizate în deschiderea de a asculta toate răspunsurile şi de a aprecia orice intervenţie a elevilor, conlucrarea cu alţi educatori, prezentarea concluziilor pentru fiecare pas al activităţii, discuţii libere. Începând cu anul 1990 acești termini au devenit mai cunoscuți pentru că atunci s-a discutat oficial despre conceptele de “educaţie pentru toţi “ şi “şcoală pentru toţi”. Fiecare copil este înţeles ca participant activ la învăţare şi predare, pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine. Conceptul integrării copiilor cu dizabilităţi în şcoala publică a aparut ca o reacţie necesară a societăţii la obligaţia acesteia de a asigura normalizarea şi reformarea condiţiilor de educaţie pentru persoanele cu CES. După absolvirea şcolii, toţi copiii(inclusiv cei cu CES) trebuie să se bucure de şansa de a participa activ la viaţa socială. Acest beneficiu trebuie acordat încă din şcoală, prin urmare integrarea socială este formată şi condiţionată de integrarea şcolară. Dificultăţile ce apar în procesul integrării nu sunt generate atât de felul cerinţelor speciale ale elevilor integraţi, dar mai ales de modul în care este perceput acest proces, aşadar, în esenţă, este o problemă de atitudine.

Fiecare elev este unic şi are importanța sa, în ciuda problemelor pe care le prezintă în procesul de învăţare şcolară. Învăţarea este şi ea aparte pentru fiecare elev, în funcţie de stilul, ritmul ,nivelul său de învăţare şi de caracteristicile şi particularităţile sale, aptitudinile, aşteptările, experienţa sa anterioară.

Problematica educaţiei speciale a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul specialiştilor datorită apariţiei conceptelor de educaţie integrată şi şcoală incluzivă. Educaţia specială nu trebuie limitată doar la ceea ce se întamplă în şcoala special, ea reprezintă în primul rând o formă particulară de adaptare a procesului instructiv-educativ,în funcţie de problemele de învăţare ale elevului datorate prezenţei unei deficienţe,a unui mediu sociocultural deficitar care determină un retard intelectual, a interesului limitat sau absenţei motivaţiei pentru învăţare.

În educaţia specială un rol foarte important îl are curriculumul special. O calitate esenţială a acestuia este gradul mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecarui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea să se facă diferenţiat.

Conţinuturile educaţiei speciale sunt adaptate în funcţie de tipul şi gravitatea deficienţei,vârsta copilului, experienţa de viaţă a copilului în familia din care provine, ruta şcolară a copilului, atitudinea şi modalităţile de implicare a familiei şi resurselor comunitare. În activităţile educative ale copiilor cu CES o mare importanţă o are pregătirea psihopedagogică a profesorilor-educatori, strategiile şi modalitaţile de organizare a activităţilor de predare-învaţare la clasă, politica educaţională adoptată la nivelul instituţiei şcolare privind organizarea şi structurarea activitaţilor educative extraşcolare din perspectiva cerinţelor educaţionale speciale ale copiilor cu dizabilitaţi.

În funcţie de toate acestea se pot stabili obiectivele şi activitaţile concrete prin care unităţile de conţinut de la fiecare disciplină şi activitate de recuperare pot fi modificate,adaptate sau accesibilizate în funcţie de nivelul cerinţelor şi de posibilităţile de învăţare ale elevilor din clasa respectivă. În acest fel, şcoala poate face o ofertă educaţională flexibilă, dinamică şi coerentă, capanilă să răspundă cerinţelor de moment ale populaţiei şcolare dintr-o anumită comunitate ,îndeplinindu-şi misiunea de a oferi fiecărui copil şansa de a se pregăti şi forma prin educaţie, alături de semenii săi, fără discriminare şi fără bariere care ar putea limita accesul la drepturile şi obligaţiile înscrise în normele vieţii comunitare. Experienţa practică a demonstrat că elevii cu forme uşoare de deficienţă pot fi incluşi, în anumite condiţii ,în programul şcolilor obişnuite alături de elevii normali.

Ion Străchinaru(1994) prețuiește efortul pedagogic implicat de munca cu copiii cu dizabilităţi mintale, caracter determinat de gravitatea deficitului prezentat de aceşti copii. Starea patologică variată a acestor copii face ca educatorul să recurgă în mod frecvent la sprijinul medicului specialist, al psihodiagnosticianului, psihologului, asistentului social, dar şi a celorlalte cadre care vin în contact direct cu aceşti copii. De aici rezultă necesitatea de a se lucra în ehipă, pentru că astfel se obţin cele mai bune rezultate. Munca este de o parte şi de alta, educator şi educat de o înaltă încordare psihică. De aceea nu încape nici o îndoială că dimensiunea şi calitatea efortului didactic implicat în activitatea de educaţie şi instrucţie este mult deosebit de efortul necesar educării celorlalte categorii de copii cu dizabilităţi.

BIBLIOGRAFIE

Arcan,P., Ciumăgeanu,D.(1980),*Copilul deficient mintal*,Editura Facla ,Timişoara.
Ausubel,D.(1981),*Învăţarea în şcoală*,E.D.P.,Bucureşti

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. Simionaș - Fejes Monika
Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Aleșd

Educația incluzivă și factorii incluziunii

Conceptul incluziunii își are originile in *Declarația Universală a Drepturilor Omului* (ONU, 1948), care recunoaște că toate ființele umane se nasc libere şi egale in demnitate şi drepturi. Această declarație induce ideea că incluziunea este acceptarea tuturor oamenilor, independent de diferențele dintre ei. Este vorba despre aprecierea persoanelor pentru ceea ce sunt și competențele lor, mai degrabă decat despre felul in care merg, vorbesc sau se comportă. Incluziunea permite oamenilorsă valorifice diferențele dintre ei, prin aprecierea că fiecare persoană este unică in felul său.

Conceptul de ***educație incluzivă*** a luat naștere ca răspuns la abordările tradiționale și perimate, conform cărora anumite categorii de copii au fost excluși din școlile de masă din motivul dizabilității, dificultăților/problemelor de invățare, vulnerabilității familiei sau din alte motive.

Conceptul **Educației Incluzive** s-a dezvoltat din cel al **integrării,** aplicat in perioada de tranziție la noile viziuni asupra educației copiilor cu cerințe speciale. Identificarea/constatarea diferenţelor specifice ambelor concepte oferă posibilitatea evidenţierii unor aspecte principial importante. Astfel, *integrarea* constă in asimilarea copilului in cadrul invățământului general, proces prin care se adaptează şcolii, in timp ce aceasta rămane, in cea mai mare parte, neschimbată, iar *incluziunea* presupune ca instituţiile şi sistemul educaţional, in general, să se schimbe şi să se adapteze continuu necesităţilor copiilor.

Teoria psihopedagogică actuală tinde să se îndepărteze de termenii care pot eticheta şi/sau stigmatiza copiii cu diverse probleme de dezvoltare şi/sau învăţare. Accentul se pune, de aceea, tot mai mult, pe necesităţile educaţionale individuale, iar atunci când sunt utilizaţi termeni uzuali, de circulaţie internaţională (deficienţă, incapacitate, handicap), aceştia sunt asociaţi permanent cu persoana, cu copilul (copil cu deficienţă sau ci dizabilitate şi nu deficient sau handicapat), ceea ce are o semnificaţie însemnată, întrucât primează calitatea de fiinţă umană. Cunoaşterea terminologiei este necesară pentru înţelegerea evoluţiei concepţiilor, cât şi pentru a se putea fundamenta satisfacerea cerinţelor speciale de educaţie, ca şi a altor drepturi umane

Cerinţele educative speciale (CES) reprezintă o sintagmă de dată relativ recentă, ivită, în principal, din dorinţa de a substitui, după caz, anormalitatea educaţională sau inadaptarea şcolară, care nu mai corespundeau noii viziuni asupra
dreptului la educaţie. Conceptul a fost lansat în anul 1978, în Marea Britanie. Noţiunea de CES desemnează necesităţile educaţionale complementare obiectivelor generale ale educaţiei şcolare,

necesităţi care solicită o şcolarizare adaptată particularităţilor individuale şi/sau caracteristice unei deficienţe (ori tulburări de învăţare), precum şi o intervenţie specifică, prin reabilitare/recuperare corespunzătoare.

Sensul iniţial al dificultăţilor/tulburărilor de învăţare se referă la tulburări cu dominantă psihomotorie, psihoafectivă (fără deviaţii semnificative ale comportamentului), la ritm lent de învăţare, la tulburările instrumentale (deficienţe minore de ordin perceptiv ori cognitiv). Un sens mai larg încearcă relativizarea şi - într-un fel - estomparea utilizării unor termeni ce pot traumatiza şi stigmatiza, (deficienţa, incapacitatea, handicapul etc.) încercând relevarea consecinţelor acestora asupra învăţării, deci convertirea lor în limbaj psihopedagogic.

Deficienţa s-ar traduce prin absenţa, pierderea sau alterarea unei structuri ori funcţii (anatomice, fiziologice sau psihologice). Ea poate fi rezultatul unei maladii, al unui accident, dar şi al unor condiţii negative din mediul de creştere şi de dezvoltare al unui copil.

Dizabilitatea / incapaciatatea însumează un număr de limitări funcţionale. Ea poate fi cauzată de deficienţe (fizice, senzoriale sau intelectuale), de condiţii de sănătate (boli mintale/neuropsihice) sau de mediu. Acestea pot fi permanente sau temporare, reversibile sau ireversibile, progresive sau regresive.

Handicapul semnifică dezavantajul social rezultat din pierderea ori limitarea şanselor unei persoane de a lua parte la viaţa comunităţii, la un nivel echivalent cu ceilalţi membri ai acesteia. Handicapul descrie interacţiunea dintre persoana cu dizabilitate şi mediu.

Tulburările de dezvoltare reprezintă întârzierea, afectarea dezvoltării unui copil cauzate de diferite deficienţe, a existenţei unor limitări sau dizabilităţi. Procesul dezvoltării poate fi afectat şi de condiţii negative în mediul de creştere, de un mediu familial şi socio-cultural care împiedică dezvoltarea normală a copilului, îndeosebi la vârstele timpurii.

O școala integrativă este :

- scoala în permanenta schimbare si adaptare la nevoile copiilor
- cel mai eficient mediu de combatere a atitudinilor de discriminare
- comunitate interculturala primitoare și deschisa
- scoala care-i valorizeaza in mod egal pe toti copiii, profesorii si parintii

Integrarea se bazează pe convingerea că adulţii lucrează în comunităţi incluzive, alcătuite din persoane de diferite rase, religii, aspiraţii, cu sau fara dizabilităţi. Tot aşa, indiferent de vârstă, copiii au nevoie să crească şi să înveţe în medii asemănătoare celor în care vor lucra ca adulţi, iar scoala este principala institutie care trebuie sa raspunda acestei nevoi.

Profesorul din scoala integrativa va avea o serie de obiective de perfectionare si autoperfectionare profesionala, cum ar fi :

· Să fie capabil sa remarce punctele forte si interesele fiecărui copil şi să le utilizeze pentru motivarea interioară in procesul de educatie.

· Să stie să stabilească obiective ambiţioase dar diferenţiate, adecvate elevului respectiv, ceea ce impune evaluare diferenţiată.

· Să formuleze aşteptări adecvate pentru FIECARE elev, oricare ar fi capacităţile acestuia. Această abilitate a cadrului didactic permite tuturor elevilor să devină membri ai clasei şi ai şcolii.

· Să stie sa utilizeze un stil de predare bazat mai mult pe activităţi decât pe intervenţia de la catedră.

· Să stie sa ofere zilnic condiţii pentru ca fiecare elev sa aiba un succes

Competentele utile profesorului din scoala integrativa sunt:

· Să realizeze că răspunde de fiecare copil din clasă.

· Să cunoască diferite strategii de instruire şi să ştie să le folosească eficient.

· Să lucreze în echipă cu părinţii şi cu alti profesionisti care se ocupa de copil

· Să perceapă lucrul cu fiecare membru al clasei ca pe o oportunitate de perfecţionare profesională şi nu ca problemă pe care el sau alţii o au de rezolvat.

· Să fie flexibil şi să demonstreze un grad ridicat de toleranţă.

Factorii incluziunii

„Incluziunea nu este numai o sarcină pentru profesori. Deşi foarte mult depinde de atitudinea profesorului faţă de copilul cu nevoi speciale şi de evaluarea, care se face în vederea adaptării curriculare, incluziunea copiilor cu nevoi speciale necesită schimbări la diferite nivele ale învăţământului. În literatura de specialitate, care tratează procesul incluziunii, se pot găsi numeroase sugestii legate de predare şi de practica la clasă, de organizarea şcolilor şi de un sistem de factori, de implementarea cărora depinde buna desfăşurare a educaţiei incluzive. S.J.Pijl şi C.J.W.Meyer, (apud Popovici D.V., 1999) descriu următorii factori (nu înainte de a vorbi despre cadrul în care aceştia se dezvoltă: se consideră că educaţia incluzivă depinde de ceea ce fac profesorii în clasă, de modul în care şcoala îşi organizează educaţia şi de un număr de factori exteriori şcolii (Expert bune practici, Rof Claudia, pag.4-8, noiembrie 2019).

Bibliografie

https://www.eduform.snsh.ro/images/sustenabilitate/Ghid_BP_asig_educ_incluzive.pdf

METODE MODERNE DE ABORDARE A MATEMATICII ÎN VEDEREA INCLUZIUNII ȘCOLARE

Prof.Dabija Dumitriţa Doiniţa

Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă „Sf. Andrei”Gura Humorului Jud.Suceava

Ne punem de multe ori întrebarea: Ce este ”educația incluzivă”? Putem spune că este o nouă tendință europeană a educației; putem spune că este o educație care se adresează tuturor copiilor; putem spune că este un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare prin tot ceea ce implică aceasta. În concluzie, școala este pentru toți copiii, dar intervenţia educativă trebuie să fie diferenţiată şi personalizată. Aceasta trebuie să țină cont de stilul, ritmul, aptitudinile, aşteptările fiecărui elev. Deci profesorul trebuie să-şi adapteze strategiile didactice. Strategiile educaţiei şcolare de tip incluziv concep învăţarea ca un fenomen dinamic şi complex, acordă prioritate acesteia faţă de predare şi consideră relaţia profesor elev interactivă – nu numai elevul învaţă de la profesor,dar şi acesta învaţă şi se perfecţionează continuu.Strategiile de tip incluziv pot fi denumite strategiile învăţării interactive,acestea punând accentul pe relaţiile dintre copii şi relaţia profesorului cu copiii în actul învăţării. Metodologia didactică trebuie să potenţeze activizarea elevilor şi implicarea directă a acestora în învăţare şi evaluare. Pe primul loc trebuie să fie activităţile de colaborare şi cooperare, activităţi care solicită gândirea elevilor. Activităţile desfăşurate în timpul unei ore trebuie să fie eficiente atât pentru elevi cât şi pentru profesor.Profesorul de matematică nu are menirea doar de a-i învăța pe elevi matematica. El trebuie să le sublinieze acestora rolul disciplinei în dezvoltarea societății, oferind motivații puternice învățării; prin metodele de lucru şi limbajul ştiinţific, el dezvoltă inteligența, spiritul creator, talentul elevilor, îi învață să gândească logic, să caute adevărul şi noutatea, să lucreze singuri, dar şi în echipă. De asemenea, el trebuie să le dezvolte spiritul de obiectivitate, de corectitudine, de etică, fiind un exemplu pentru ei în acest sens.

Se știe că politicile educaționale ale multor state sunt influențate în prezent de rezultatele de la testele internaționale PISA(Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor).

Un lucru e cert: astfel de teste măsoară capacitatea elevilor de a aplica ce știu ca să rezolve probleme în contexte autentice, din viața cotidiană. Astfel putem măsura înțelegerea unor concepte - aplicându-le în situații noi, în care elevii trebuie să „traducă” în limbaj matematic realitatea. Cu atât mai mult putem face lucrul acesta la elevii de școală profesională,unde putem să le arătăm cum folosesc noțiunile învățate la matematică în meseria pentru care se pregătesc și nu numai. De asemenea prin strategiile și problemele alese profesorul de matematică poate contribui la dezvoltarea abilităților pentru viață.

Astfel la una din orele ”la dispoziția profesorului”, mi-am propus să arăt elevilor cât este de important să știe să calculeze perimetrul și aria unei figuri geometrice, unde pot fi folosite aceste noțiuni în viața cotidiană. Pentru aceasta am inclus activități pentru a dezvolta și folosi abilități în tehnici de măsurare, și în înțelegerea conceptelor de acuratețe și precizie, lucruri întâlnite la o gamă largă de ocupații.

Înainte de a da problema, recapitulez cu elevii noțiunea de perimetru,de arie cât și formulele de calcul pentru dreptunghi și pătrat.Le cer apoi elevilor să enumere câteva metode de măsurare a lungimii clasei.Scriu pe tablă ideile spuse de elevi (idei care ar putea fi: să folosească ruleta, să folosească pasul, etc.).

Propun apoi următoarea problemă: Calculați perimetrul și aria clasei în vederea schimbării parchetului, având la dispoziție o farfurie plată rotundă, o sfoară care nu se întinde, o riglă gradată și o bucată de bandă adezivă.

După prezentarea problemei, se așteaptă idei din partea elevilor.

Se reactualizează apoi conceptele de diametru și circumferință folosind farfuria prezentată.

Pentru rezolvarea problemei se împart elevii în grupe(câte patru sau cinci,în funcție de numărul elevilor din clasă).Fiecare gupă primește materialele necesare pentru activitate și se prezintă pașii :

- Rotiți sfoara de-a lungul circumferinței farfuriei;
- Pentru a afla circumferința farfuriei de hârtie, măsurați lungimea sforii, folosind rigla;
- Lipiți o bucată de bandă adezivă oriunde pe marginea farfuriei;
- Rostogoliți farfuria pe podea și numărați rotațiile până în celălalt capăt al clasei;întâi pe lungimea clasei iar apoi pe lățimea clasei;
- Înmulțiți numărul de rotații cu circumferința farfuriei.
- Transformați lungimea clasei în metri.

Fiecare grupă alege un purtător de cuvânt prin care prezintă soluția găsită.Răspunsurile se scriu pe tablă. Se cere apoi elevilor să măsoare clasa folosind ruleta și apoi să compare rezultatele obținute pentru a vedea care este gradul de acuratețe al metodei de măsurare folosită.

Prin rezolvarea unor astfel de probleme,demonstrăm încă o dată că un loc important în cadrul strategiilor didactice incluzive la matematică îl ocupă învăţarea interactivă în grup. În cadrul metodelor active,elevul nu este pasiv ci îndeplineşte anumite sarcini de lucru care îl conduc spre înţelegerea noţiunilor predate.

Richard Skemp, primul matematician care aduce împreună matematica, psihologia și educația, face o delimitare clară între învățarea de tip instrumental și cea de tip relațional. Prima implică învățarea de proceduri și algoritmi, iar cea de a doua ,o învățare conceptuală, în care elevul este direcționat spre a vedea legăturile între concepte și cum sunt ele folosite în situații diferite familiare și nefamiliare.

Prin folosirea metodelor şi strategiilor incluzive de predare,elevii işi pot răspunde la întrebarea pe care de altfel o pun de multe ori profesorului şi anume :”Ce pot face cu noţiunile învăţate la şcoală?”.

Înţelegând rolul social al învăţării în clasă, aceste strategii potenţează adaptarea pentru viaţa socială, prin cultivarea competenţelor psihosociale de bază şi a relaţiilor de cooperare între membrii grupului şcolar, indiferent de capacitatea şi performanţele lor, valorizând părţile pozitive ale personalităţii fiecăruia.

Bibliografie :

I.C.Petrescu – O şcoală pentru democraţie – All Educaţional , 1998

Junior Achievement –Matematici pentru afaceri- Ghidul profesorului și consultantului

Ecaterina Adina Vrăsmaş – Introducere în educaţia cerinţelor speciale – Credis , 2004

Suport de curs – Metode active de predare – învăţare – CCD- Galaţi ,2006

Vasile Chiş – Activitatea profesorului între curriculum şi evaluare – Presa universitară clujeană,2001

Site-ul – www.didactic.ro

Educaţia integratã

Prof. Dobre Adriana

Colegiul Naţional „Victor Babeş” Bucureşti

Integritatea reprezintã, unul dintre mijloacele de a obţine acceptarea socialã şi de a ajunge la schimbarea adaptivã a comportamentului. Integrarea socialã a persoanelor cu nevoi speciale depinde de integrarea şcolarã. Ideea integrãrii copiilor cu dizabilitãţi în şcoala publicã a apãrut ca o reacţie necesarã şi firească a societãţii la obligaţia acesteia de a asigura normalizarea condiţiilor de educaţie pentru persoanele cu cerinţe educative speciale. Educaţa integratã presupune ca relaţiile dintre indivizi sã se bazeze pe o recunoaştere a integritãţii lor, a valorilor şi drepturilor commune pe care le posedã.

Educaţia integratã vizează mai ales obiective legate de şcolarizarea normalizatã a copiilor cu cerinţe educative, iar incluzivitatea educaţiei are ca obiectiv principal adaptarea şcolii la cerinţele speciale de învãţare ale copiilor, iar, prin extensie, adaptarea şcolii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate – ceea ce presupune reforma si regândirea statutului şi rolului şcolii. Printre avantajele şcolii incluzive se semnalează şi optimizarea de ansamblu a calitãţii educaţiei oferite, prin creşterea eficacitãţii (în sensul mãririi numãrului de elevi care progresează corespunzãtor în şcoalã)- de aici şi tendinţa unor autori de a utiliza în locul termenului şcoalã incluzivã pe cel de *„ şcoalã/educaţie eficientã ”.*

Acest nou tip de educaţie, flexibilã, adaptatã necesitãţilor persoanelor cu C.E.S. presupune o detaşare de normativitatea educaţiei tradiţionale. Conceptul de strategie în educaţia integratã se distanţează de accepţia din pedagogia europeanã – continentalã, apropiindu-se de cea anglo-saxonã. Aceasta nu pune accent pe combinarea inspiratã a metodelor şi mijloacelor clasice, ci pe *„ aplicarea inspiratã, original, creativã, în orice caz, într-o nouã manierã, a unor metode şi mijloace vechi, preexistete, acceptàndu-se chiar modificarea acestora ”.*

În esenţa lor, strategiile educaţiei integrate sunt „strategii de micro-grup” , activ-participative, cooperative , colaborative, parteneriale, implicante, organizative şi socializante”. Acestea datoritã atributelor lor,sunt adaptabile, putând fi cu uşurinţã multiplicate sau diversificate pentru a acoperi situaţiile noi. Aceste atribute caracterizează şi învãţarea care trebuie sã se realizeze în grupuri mici, sã fie cooperativã, partenerialã, activ-participativã, sã se desfãsoare într-un mediu relaxant, plãcut.

În vederea integrãrii şcolare a copiilor cu cerinţe special pot fi identificate mai multe perspective:

• perspectiva individualã care pune accentul pe identificarea şi scoaterea în relief a problemelor specifice de învãţare ale fiecãrei categorii de elevi cu cerinţe speciale;

• perspectiva de grup care se referã la relaţiile elevului cu ceilalţi colegi de clasã şi la modalitãţile de rezolvare în grup a problemelor de învãţare sau la modalitãţile de intercunoaştere între elevii cu C.E.S. şi restul elevilor ca o condiţie a acceptãrii şi recunoaştere reciproce a valorii lor în grupul-clasã.

• perspectiva curricularã care poate acţiona prin flexibilizarea conţinuturilor şi adaptarea mijloacelor de învãţare, la tehnicile specifice învãţãmântului integrat (învâţare interactivâ, modalitãţi de sprijin şi suport, apelul la profesori itineranţi etc.)

Acestor perspective li se poate adãuga straategii definite de noul cadru de referinţã:

• valorificarea experienţelor cotidiene ale elevilor prin crearea unor portofolii situaţionale cu tipuri subsecvente ce se pot actualiza de la o situaţie la alta;

• exploatarea cunoştinţelor şi experienţelor anterioare prin rezolvarea concretã a unor sarcini noi în grupuri mici sau perechi;

• apelul la strategiile ludice (jocul de rol, dramatizre, jocul didactic);

• folosirea problematizãrii şi a unor metode bazate pe aspecte de evidenţiere expresivã precum desenul, povestirea, modelajul;

• rezolvarea creativã a conflictelor din clasã, colaborarea cu familia şi valorificarea resurselor din comunitate cu tehnici de sprijinire a învãţãrii, predãrii şi evaluãrii;

• degajarea unor activitãţi educative bazate pe cooperare, negociere şi solidarizare în îndeplinirea unor sarcini de învãţare sau de lucru.

Cunoaşterea strategiilor educaţiei integrate este indispensabilã oricãrui cadru didactic, care vrea sã-şi asume responsabilitatea de a rãspunde tuturor exigenţelor şi cerinţelor educative ale diverşilor elevi, care le calcã pragul clasei cu speranţa reuşitei . Profesorul trebuie sâ se plieze dupã fiecare caz, sã-şi flexibilizeze demersal didactic pentru a satisfice cerinţele educative ale fiecãrui elev.

Bibliografie :

Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2006.

Ungureanu, Dorel, Educaţia integratã şi şcoala inclusivã, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

Vrãşmaş, Traian, Învãţãmântul integrat şi/ sau incluziv, Bucureşti, Aramis,2004.

Enhancing Teaching by Using the Artificial Intelligence

Prof. Ștefănuț Lavinia
Școala Gimnazială “Dacia”, Oradea, Bihor

People all over the world have spent the last five years exploring how to incorporate internet and technology, especially, artificial intelligence (AI) into their life. This process is not new or dating back only five years but the Covid Pandemic that affected all the people and almost all working fields brought technology to another level in limit time.

Teaching undergone some changes as well. Considering the constantly evolving field of education, technology remains a crucial factor in transforming conventional teaching techniques. The use of artificial intelligence (AI) in the classroom is among the most exciting developments. With its ability to personalise learning, automate administrative work, and improve overall teaching efficacy, artificial intelligence (AI) holds the potential to completely transform the field of education.

Every educator should become knowledgeable about artificial intelligence (AI) and how they may use this technology to improve their own job and help pupils. We should understand how this technology will affect both us and our pupils if we are to give them the greatest care possible. In teaching communities, teachers showed interest in the potential advantages generated by using AI-powered features like speech recognition to improve the support provided to multilingual students, students with impairments, and other learners who could use more customisation and adaptability from digital learning tools. They are investigating how AI may help them write or enhance classes, as well as how they locate, choose, and modify materials for their lessons. The field of teaching and learning as we know it could potentially be completely transformed by artificial intelligence (AI). Teachers may better prepare children for success in the digital age, improve academic results, and personalise learning by utilising AI-powered tools and tactics. In this article we will look at a number of ways in which educators might use AI to make their classrooms more dynamic and interesting in this article.

1. Individualised Learning

The possible use of artificial intelligence (AI) to enable personalised learning experiences is one of its main benefits for education. Different learning styles and pace are frequently difficult for traditional schools to support. AI can analyse student data individually and use clever algorithms to adjust the pace and substance of instruction to meet the needs of each individual student. To ensure that every student is appropriately challenged, adaptive learning platforms, for instance, have the ability to dynamically modify the level of exercises based on a student's performance.

2. Teach vocabulary

Teachers can use AI in various innovative ways to enhance vocabulary teaching in the classroom. Some of the most effective methods are in the list below:

Interactive Vocabulary Quizzes: Teachers can create interactive quizzes where students have to guess the meanings of words based on the context provided by AI. For example, students can type a sentence containing a target word, and AI can respond with the definition or synonyms of that word. This fosters engagement and provides immediate feedback to students.

Contextual Usage Examples: AI can generate sentences or short passages demonstrating the proper usage of vocabulary words. Teachers can use these examples to illustrate different contexts in which words can be used, helping students understand nuances in meaning.

Word Association Games: Teachers can initiate word association games where students provide a word, and AI responds with related words or phrases. This can help students expand their vocabulary by exploring semantic connections between words.

Vocabulary Expansion Challenges: Teachers can assign vocabulary expansion challenges where students have to use AI to learn a certain number of new words each week. Students can interact with AI to explore definitions, synonyms, antonyms, and usage examples of unfamiliar words.

Language Learning Games: Teachers can design language learning games such as word scrambles, crossword puzzles, or word matching activities using AI-generated vocabulary lists. These games make vocabulary learning more enjoyable and interactive for students.

Virtual Vocabulary Tutoring: For personalized learning, teachers can encourage students to interact with ChatGPT individually to practice vocabulary. Students can ask ChatGPT questions about specific words or concepts they find challenging, and AI can provide explanations and examples tailored to their needs.

Cultural Context Exploration: In addition to vocabulary definitions, AI can provide insights into cultural contexts in which words are commonly used. This helps students develop a deeper understanding of language and its cultural nuances.

By incorporating AI into vocabulary teaching strategies, teachers can create dynamic and engaging learning experiences that promote vocabulary acquisition and retention among students.

3. Write notes to parents

There are schools in Romania that have already introduced electronic systems that replace the classic school catalogue. These platforms are successful among teachers, parents and students. Statements unanimously support the efficiency of these applications that facilitate the recording of students' results, but also the communication between parents and school because the messages with the grades, the absences or the observations related to the behaviour during the lessons are displayed to the parents in real time. However, not everyone is an excellent writer, and there are just some messages that are difficult to present to a parent. Teachers can approach challenging subjects in a professional manner with the aid of an AI generator. One can instruct it to write all or just some of the message. In any case, it frees up time and energy that teachers may use for other things. However, teachers must go with caution—certain subjects truly call for a personal touch.

4. Use it as a smarter search engine.

Google is great for finding quick facts when you need them. However, AI might be a better option for more difficult themes and more intricate responses. One can read the response AI gives instead of sorting through a tonne of data on several different websites. Even better, AI may be asked follow-up questions. It's important to note, though, that AI doesn't cite any sources for its answers. When possible, the information has to be confirmed with original sources.

5. Generate reading passages

AI can write a reading passage on any topic you can think of. What’s more, it can adjust the response to reading levels! So rather than digging around for hours trying to find good passages to use with students, teachers might give AI a try.

6. Create writing prompts

A fairly common task in secondary school English textbooks is to write stories with a given beginning or ending. When you try, as a teacher, to give such a seemingly easy task, things can get quite complicated. First of all, a lot of time is wasted looking for the right quote because it has to be inspiring and give the students an unrestricted creative possibility. On the other hand, the quotation must be very well chosen in terms of its relevance to the students' level.

7. Generate questions for discussions or essays

No matter how many times a topic or subject has been debated in class, surely artificial intelligence will provide a perspective that may not be debated at all or not often enough. So, another use of artificial intelligence is to generate different points of discussion on a given topic. The generated answers may be used as starting points for a speaking exercise but also for an essay.

8. Provide examples

Once you get past the preconceived idea that AI will replace teachers, one can find ways for teachers to enjoy the help of a "personal assistant". One function that AI performs successfully is to compile lists, and a second language teacher can certainly find the place and the usefulness of vocabulary lists sorted by difficulty level or topic in a teaching or assessment lesson. AI can provide examples in pretty much any subject.

9. Generate basic lesson plans

How many of us haven't encountered the challenge of the blank page at least once? Especially for beginning teachers, but not only, lesson plans can be very demanding tasks in terms of time resources. And in this dimension artificial intelligence can prove to be a reliable 'second-in-command'. It’s not flawless, but good enough in a pinch.” Use ChatGPT’s ideas as a jumping-off point, then add your own style, flair, and teaching expertise.

10. Ask for writing edits and suggestions

Proofreading written assignments would probably be one of the tasks that takes up most of a teacher's time. Artificial intelligence can be used to make this task less demanding for teachers. For example, teachers can ask students to do a writing task and then ask them to copy/transcribe it into an AI-based program. The program can automatically correct and even make personalised suggestions for improving/correcting the written work. The time saved by not actually correcting the work can be used for explaining mistakes or even practising to avoid repeating them in the future.

In conclusion, incorporating AI into instructional activities offers teachers a multitude of alternatives to improve student engagement and learning results and it is for sure that the pages of this article has not fully covered, but neither did it aim to cover all the ways in which artificial intelligence can be used in the teaching-assessment process. Teachers may personalise learning experiences, give timely feedback, and help students grasp difficult ideas more deeply by utilising AI technology. Additionally, AI can help simplify administrative duties so that teachers can devote more time and effort to providing individualised instruction and student support. However, it's imperative that we approach the ethical considerations and practical application of AI in education with rigour. To guarantee that pupils continue to receive individualised attention and emotional support, teachers ought to maintain a balance between human connection and AI-driven tools. Concerns around digital equity, algorithm bias, and data privacy must also be addressed by teachers in order to establish inclusive learning environments that are advantageous to all students.

Essentially, the goal of AI is to provide educators with useful tools and insights that will enhance the teaching and learning process, rather than to completely replace them. Teachers may adjust to the changing demands of 21st-century learners and set them up for success in an increasingly digital environment by embracing AI as a helpful tool.

Resources:

1. **Papanastasiou, E. C., Zembylas, M., & Vrasidas, C.** (Eds.). (2020). *Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning*. Springer.
2. **Picciano, A. G.** (2017). *The Evolution of Artificial Intelligence in Education: A Review of the Literature. Journal of Educational Technology and Society*, 20(2), 185–202.
3. OpenAI. (n.d.). GPT-3: Language Models Are Few-Shot Learners. https://openai.com/gpt-3
4. ChatGPT. (n.d.). https://chat.openai.com/
5. National Science Foundation. (n.d.). Artificial Intelligence in Education. https://www.nsf.gov/news/special_reports/ai/education.jsp

O șansă educației prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. Iordan Paula

Liceul Teoretic „G.Călinescu” Constanța

Educația contemporană este supusă permanent schimbării și provocărilor impuse de dinamica societății și percepția tinerei generații privind educația. Diversitatea marcată de diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice, psihologice existente între elevi determină o abordare din mai multe perspective a educației în școală. Pentru a avea echitate în educație trebuie să le oferim elevilor ceea ce au ei nevoie. Și aici intervine măiestria didactică. Un cadru didactic va trebui să promoveze o educație interculturală care vizează dezvoltarea unei educaţii pentru toţi.

Competența interculturală va conține elemente esențiale ca[10]:

a) cunoştinţele despre ţări: evenimente istorice, simboluri, tradiţii, mentalităţi, practici cu semnificaţie culturală şi educaţională;

b) principiile şi valorile definite în spaţiul drepturilor fundamentale ale omului: universalitate, responsabilitate, indivizibilitate etc., definite de o posibilă „pedagogie a valorii normelor”;

c) abilităţile în sfera comunicării în cel puţin două limbi străine, a structurării propriului discurs cu argumente interculturale, a interpretării echilibrate şi prudente a mesajelor-cheie venite dinspre alte culturi, într-un ambient al „ascultării reciproce”;

d) atitudinile vizând respectul patrimoniului ştiinţific, cultural, tehnic, spiritual cultural, pe fundalul angajării motivate intrinsec în combaterea rasismului, a prejudecăţilor discriminative, a standardizării ş.a.;

e) valorile adăugate de interculturalitate, bazate pe reflectivitate, pe construcţie, pe înţelegere şi pe autoîncredere, solidaritate, libertate, credinţă în demnitatea umană;

f) acţiunile de promovare (respect) a valorilor statului de drept, a egalităţii şi dreptăţii într-o lume a coparticipării, ţintind reducerea oricărui tip de violenţă şi a riscului identităţii monolitice;

O societate, în general este eterogenă, fiind alcătuită din oameni de etnii, confesiuni, convingeri politice diferite. Pentru a păstra diversitatea culturală, școala, ca o instituție care transmite valori, trebuie să își centreze atenția pe educația interculturală. Pentru aceasta incluziunea are un rol foarte important. La activitățile instructiv- educative trebuie să participe toți elevii, iar cadrul didactic se va implica în procesul didactic, astfel încât să satisfacă într-o măsură cât mai mare cerințele educaționale

[10] Cucoș C. Pedagogie. Iași: Editura Polirom, 2002, p.136.

ale elevilor din clasă. Copiii cu dizabilităţi alături de ceilalţi copii pot să înveţe împreună în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător, din partea unei echipe de specialiști. Dezvoltarea noii tehnologii, digitalizarea procesului de educație permit dezvoltarea de programe educaționale, de platforme educaționale online concepute pentru a îmbunătăți gândirea afectivă și abilitățile sociale ale acestor copii.

Interacţiunea socială permite unui număr mare de copii să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc, să se integreze într-o societate tolerantă, care va contribui la dezvoltarea fiecărui individ în parte, în funcție de nevoile lui. Pentru ca acest lucru să se realizeze cu succes un element esențial este toleranța. Cei din jur trebuie să accepte că pot exista copii cu diverse probleme și să depună toate eforturile pentru integrarea acestora. Pe de altă parte copiii cu nevoi speciale, împreună cu familia, trebuie să accepte că au nevoie de ajutor specializat și să parcurgă drumul integrării alături de persoane și instituții interesate în dezvoltarea copilului. O școală incluzivă oferă copiilor cu nevoi speciale locul liniștit, sigur și primitor, care să le faciliteze dezvoltarea.

Pentru a practica toleranţa în şcoală ar trebui să fie abordată în mod pozitiv diversitatea socială, culturală, etnică și religioasă, să fie integrată educația culturală și interculturală, să se creeze o atmosferă pozitivă și cooperantă în unitățile de învățământ.

EDUCAȚIA PRIN TOLERANȚĂ

Prof, LUNGU ANCA-MARIA
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV, ROMAN, județul NEAMȚ

Toleranța ca abilitatea de a accepta diferența dintre oameni este o capacitate ce apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașamentul, autocontrolul, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), relaționarea eficientă cu cei din jur, controlul anxietății.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere, dar nu neapărat condiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi tolerant și de a manifesta respect pentru ceilalți din jur. Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitive spunându-i-se şi arătându-i-se cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte la rândul lui şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate. Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ai copiilor.

Mediul şcolar îi ajută pe copii să se adapteze lumii prin ştiinţă şi cunoaştere. Educabilul trebuie învăţat să respecte propriile valori, dar şi pe ale altora. Şcoala trebuie să primească toţi copiii, indiferent de condiţia lor fizică, intelectuală, socială, emoţională, lingvistică. Mijloacele moderne – televiziunea, calculatorul – care intervin în viaţa copilului de la vârste fragede ne provoacă dificultăţi atât nouă cât şi părinţilor. Suntem mereu atenţi să observăm fiecare mişcare a copilului şi să reacţionăm imediat, să luăm măsuri, dar uităm uneori că acesta are dreptul de a primi educaţie, de a-şi dezvolta capacităţile în condiţii de libertate şi demnitate, de a fi crescut în spiritul înţelegerii, toleranţei, prieteniei, respectului.

De la constituirea grupului şcolar, în calitate de profesor-diriginte am elaborat împreună cu elevii, un cod de reguli al clasei, afişat la loc vizibil, care cuprinde regula şi avantajele respectării ei:

1. Dacă ne ajutăm la nevoie, nu pierdem timp!
2. Dacă vorbim pe rând şi ascultăm cu atenţie, este linişte şi vom învăţa uşor!
3. Dacă păstrăm ordinea şi curăţenia, ne vom găsi cu uşurinţă lucrurile!

4. Dacă îmi respect cuvântul, îţi respect părerea, vom deveni prieteni adevăraţi!
5. Dacă împreună găsim soluţii pentru orice problemă,eliminăm conflictele!
6. Dacă lucrăm în echipă, ne bucurăm împreună!

Având în vedere că lucrăm cu clase de copii eterogene, iar în grupul şcolar apar diferenţe fizice, psihice, sociale, ne bazăm activitatea pe un set de principii prin care încercăm să creăm un mediu tolerant, propice dezvoltării, să acordăm şanse egale în educaţie tuturor copiilor. Întâlnim în grupurile cu care lucrăm copii care necesită o atenţie specială, pentru că au probleme, e drept nu foarte grave. Am realizat integrarea activă şi eficientă în grupul clasei, de cele mai multe ori prin joc. În toate activităţile am încercat să antrenăm fiecare copil, să-i stimulăm pe cei timizi să se afirme, să-i ajutăm pe cei cu tulburări de limbaj sau comportamentale, pe cei ce nu se pot concentra decât pentru scurt timp. Am apelat la învăţarea individualizată pentru că există tendinţa ca aceşti copii să fie izolaţi de restul colectivului. Această strategie vizează contribuţia fiecăruia adusă situaţiei de predare-învăţare: propriile experienţe, atitudini, calităţi, abilităţi. Impune utilizarea unui material didactic variat(fişe, dicţionare, atlase, scheme, grafice, tabele, etc.), familiarizează elevii cu tehnici de muncă independentă, valorifică experienţa anterioară, se poate adapta stilurilor proprii de învăţare, respectă ritmul individual, stimulează spiritul de echipă, asigură corelarea intereselor cu obiectivele curriculare, stimulează încrederea în sine, elevul participă la evaluarea propriei munci, fiind evaluat în raport cu el însuşi. Elevul şi cadrul didactic se influenţează reciproc, construiesc împreună, iar la baza acestui tip de învăţare stau principiile toleranţei şi echităţii. Lecţiile bazate pe învăţarea prin cooperare influenţează interacţiunea directă şi formarea deprinderilor interpersonale şi de grup, formarea răspunderii individuale, interdependenţa dintre membrii grupului. Favorizează cunoaşterea reciprocă dintre elevi, înţelegerea şi acceptarea, integrarea în grup.

Literatura pentru copii abundă în teme în care eroii pozitivi dau dovadă de toleranţă, cooperare, iubire de semeni, curaj, responsabilitate. În parcurgerea textelor literare am folosit metode activ-participative care au pus elevii în situaţia de a coopera pentru realizarea sarcinilor. Mozaicul, cubul, explozia stelară, predarea – învăţarea reciprocă, brainstormingul, turul galeriei, au sprijinit integrarea tuturor în activitate, exprimarea liberă a ideilor, comunicarea, asumarea rolurilor, i-au învăţat să colaboreze, să asculte şi să respecte părerile celorlalţi, să accepte diversitatea. Apariţia unor situaţii problematice a determinat de fiecare dată, cooperarea şi participarea tuturor partenerilor la găsirea soluţiilor. Metoda învăţării în grupuri mici se bazează pe principiul întăririi coeziunii grupului prin interacţiunea dintre membrii săi, accentuând ideea că scopul şi succesul grupului pot fi atinse numai dacă toţi membrii echipei se implică în activitate.

În rândul metodelor interactive utilizate s-a aflat jocul de rol care se bazează pe ideea că se poate învăţa nu numai din experienţa directă, ci şi din cea simulată. Jocul pune participanţii în ipostaze

care nu le sunt familiare tocmai pentru a-i ajuta să înţeleagă situaţiile respective şi pe alte persoane care au puncte de vedere, preocupări şi motivaţii diferite. Punând elevii să relaţioneze între ei, jocul de rol îi activizează din punct de vedere cognitiv şi afectiv, iar interacţiunile dintre participanţi permit autocontrolul conduitelor, comportamentelor, dar şi al achiziţiilor, înlăturarea pornirilor negative, dominatoare. Utilizarea jocului de rol a condus la stimularea dialogului, posibilitatea de a explora şi lărgi orizontul cunoaşterii şi de a-şi forma deprinderi,dezvoltarea capacitatăţii de evaluare a atitudinilor partenerilor şi adoptarea unui comportament adecvat, a capacităţii de evaluare a propriilor acţiuni, de înţelegere şi de învăţare din situaţia simulată,cultivarea sensibilităţii faţă de oameni şi de probleme, rezolvarea pozitivă a situaţiilor problemă,formarea spiritului de echipă. Din studiul textelor literare, elevii au înţeles că trebuie să se ajute, să aprecieze ajutorul pe care îl primesc, să fie mai toleranţi.

Ca formator, cadrul didactic este un exemplu pentru elevii săi. El trebuie să găsească modalităţi de promovare a toleranţei în rândul acestora. Noi am identificat câteva:

- Prin ceea ce faci determină copilul să se simtă important, în siguranţă, iubit!
- Ajută copilul să se descopere pe sine, creând situaţii în care să-şi exprime calităţile!
- Creează ocazii în care elevii să ofere ajutor!
- Creează oportunităţi de învăţare despre locuri, oameni, culturi noi!
- Arată copiilor perspective diferite prin prezentarea de cărţi, cântece, evenimente culturale, sărbători naţionale şi internaţionale!
- Implică-te când apare un comportament intolerant!
- Dezvoltă abilităţi de negociere de rezolvare a problemelor, situaţiilor de criză!
- Oferă modele de toleranţă şi respect!

Deci, trebuie să tolerăm ca să fim toleraţi, să respectăm ca să fim respectaţi, să oferim libertate ca să fim liberi, să iubim ca să fim iubiţi.

Toleranţa trebuie privită ca o virtute şi nu ca o obligaţie!

ŞCOALA PENTRU DIVERSITATE ŞI EDUCAŢIA PENTRU TOŢI

Autor : Nastase Manuela Ioana
Gradinita cu P.P.nr.28 Sibiu

Realităţile sociale ale lumii moderne şi postmoderne, caracterizată prin mobilitate, expansiune şi globalizare, precum şi preocuparea pentru asigurarea şanselor egale de acces la educaţie şi viaţa comunităţii de care aparţine fiecare persoană au determinat apariţia unor noi provocări şi practici în organizarea şi funcţionarea şcolii ca instituţie formativă şi educativă. În acest context, putem vorbi despre şcoala pentru diversitate sau şcoala pentru toţi, care reprezintă dezideratul maximei flexibilităţi şi toleranţe în ceea priveşte diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice şi psihologice existente între copii/elevi şi în care se încearcă formule de educaţie şi instruire adaptate particularităţilor individuale ale fiecărui elev. Misiunea unei astfel de şcoli este aceea de a le oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate într-un cadru armonios, favorabil unei educaţii la care să aibă acces toţi şi unde experienţele personale şi valorile culturale ale fiecăruia să fie tot atâtea ocazii de învăţare pentru cei din jur.

Filozofia care animă acest tip de şcoală îşi are seva în aspiraţia fundamentală a sistemului naţional de educaţie, tradusă în politici şi strategii educaţionale ce urmăresc împărtăşirea unor valori comune de către toţi membrii societăţii, fără a ignora diversitatea umană şi eterogenitatea. Altfel spus, şcoala este privită ca un soi de nucleu al sistemului social în care se formează deprinderile şi atitudinile de acceptare conştientă şi necondiţionată a semenilor din jur, indiferent de condiţia lor socială, de apartenenţa etnică sau religioasă, de prezenţa unor dificultăţi consecutive unor dizabilităţi, afecţiuni sau disfuncţii la nivel organic şi funcţional sau orice alt aspect care ar putea genera segregarea, marginalizarea sau excluderea lor din mediul şcolar. Această nouă abordare, pentru a avea efect în timp la nivelul întregii societăţi, trebuie să respecte principiul normalizării, adică asigurarea accesului, pentru toate categoriile de persoane, la tiparele existenţiale şi la condiţiile de viaţă cotidiană, cele mai apropiate posibil de normele considerate normale pentru o viaţă obişnuită. Educaţia pentru toţi presupune accesul oricărui copil sau membru al comunităţii la programe şi oferte educaţionale de calitate, urmărindu-se două finalităţi majore :

- asigurarea condiţiilor de participare la educaţie a tuturor copiilor, indiferent de cât de diferiţi sunt ei şi cât se abat, prin modelul personal de dezvoltare, de la ceea ce societatea a denumit normal. Participarea presupune, în primul rând, acces şi, apoi, identificarea căilor ca fiecare să fie integrat în structurile care facilitează învăţarea socială şi individuală, să contribuie şi să se simtă parte activă a procesului.
- asigurarea unor standarde privind calitatea educaţiei, cu referire atât la componentele procesului didactic, conţinuturile învăţării şi resursele mediului şcolar, cât şi la calităţi ale agenţilor educaţionali,

care să faciliteze învăţarea la elevi, să asigure succesul, să facă sistemul deschis, flexibil, eficient şi efectiv.

Înţeles ca un participant activ la procesul de predare-învăţare, fiecare elev aduce cu sine o experienţă personală, un stil de învăţare, un model social de interacţiune specifică, un ritm personal de muncă, un mod propriu de abordare a problemelor de viaţă, elementele unui context cultural căruia îi aparţine etc. Din această perspectivă, fundamentală în procesul de predare-învăţare este înţelegerea interactivităţii, învăţării şi dezvoltării prin interrelaţionarea cu ceilalţi, unde fiecare participant învaţă şi se dezvoltă prin raportare la cei din jur (inclusiv educatorii şi managerii şcolilor). Astfel, şcoala pentru diversitate sau şcoala incluzivă se adresează individualităţilor, dar oferă în acelaşi timp soluţiile colaborării şi cooperării pentru învăţare, deoarece ea nu este numai un teritoriu al cunoştinţelor academice, ci şi unul al experienţelor practice şi al relaţiilor interumane .

Absenţa sau indiferenţa părinţilor în ceea ce priveşte problemele educaţionale ale copilului vine în opoziţie cu ideea de incluziune şcolară; în acest sens, apar o serie de dificultăţi ca urmare a atitudinii de reţinere sau a neîncrederii părinţilor care sunt tributari unor reprezentări/mentalităţi eronate cu privire la viaţa şi evoluţia şcolară a unui copil.

Frecventarea şcolilor din comunitate face să se schimbe tipul de socializare. În general, prin socializare, copilul îşi pune în joc întreaga personalitate, apelând la imitaţii, identificare, substituire, inhibiţii, hotărâre, conformare etc. Actul socializării se poate realiza numai într-un grup (familie, grupă de grădiniţă, clasă şcolară) care ajută copilul să-şi rafineze conduitele şi achiziţiile, să-şi creeze idealuri şi aspiraţii ajustate în permanenţă la solicitările mediului şi la solicitările lui. Pentru elevii cu cerinţe speciale, şcoala de masă reprezintă nu numai un mediu de educaţie instituţională, ci şi un punct de referinţă capabil să dezvolte aspiraţii sociale în rândul acestora.

Adesea, elevii reprezintă unul pentru celălalt fie un prieten sau un simplu copil, un coleg de joacă sau un prieten mai special, o cunoştinţă, un model, un amic sau un coleg de clasă, un semen de încredere sau un vecin etc.; în toate aceste situaţii există câte ceva de învăţat unul de la celălalt. Astfel, elevii se cunosc mai bine, procesul de socializare capătă o serie de valenţe noi prin înlăturarea unor bariere de relaţionare determinate de anumite prejudecăţi, stereotipuri sociale sau, uneori, chiar de modele ale indiferenţei şi intoleranţei oferite de experienţa socială în comunitatea din care fac parte (în acest sens, este suficient să amintim experienţa segregării rasiale sau etnice întâlnită în anumite şcoli sau a marginalizării şi etichetării copiilor cu deficienţe sau aflaţi în condiţii socio-economice precare). Şcoala pentru diversitate luptă împotriva acestor forme de discriminare prin promovarea unor modele şi forme de interacţiune între elevi bazate pe egalitate deplină între parteneri şi unde spiritul de toleranţă şi acceptare totală prevalează în faţa oricăror alte atitudini sau reacţii discriminatorii.

Bibliografie

- Ainscow, M. (1991), Effective Schools for All, Fullton, Baltimore, P.H. Brookes, London.
- Barton, L. and Oliver, M. (1992), Special Needs: Personal Trouble or Public Issue in Voicing Concerns: Sociological perspectives on contemporary education reforms, London, Triangle Books Ltd.
- Biklen, D. (1992), Schools Without Labels: Parents, educators and inclusive education. Philadelphia: Temple University Press.
- Declaraţia de la Salamanca şi direcţiile de acţiune în domeniul educaţiei speciale. Conferinţa mondială asupra educaţiei speciale: acces şi calitate, UNESCO, Salamanca, Spania, 1994 (editată în limba română de Reprezentanţa Specială UNICEF în România, 1995).
- Fulcher, G.(1989), Disabling Policies? A comparative approach to education policy and disability, London: Farmer Press.
- Gherguţ, A., (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Editura Polirom, Iaşi.
- Jenkinson, J.C. (1997), Mainstream or Special? Educating students with disabilities, Routledge, London, U.K.
- Melero, M.L. (1990), La integracion escolar otra cultura, Junta Andalucia, Malaga. Stainback S.,

STRATEGIES TO BUILD CONFIDENCE IN YOUR STUDENTS

Prof. MUȘAT CORNELIA MARIANA
Școala Gimnazială ”Nicolae Titulescu” Caracal

No one is born confident. Everyone feels nervous during a presentation in front of people. Fear of failure stops students from participating in competitions, activities and even classroom discussions. This is due to lack of confidence. But what is confidence?

It is one of the most important skills for a human; it is the belief that you can accomplish a task and not be afraid of failure. Confidence breeds success. Teachers have the power and responsibility to cultivate confidence in students since they are among the most influential figures for students throughout their formative years. Teachers can help students develop confidence by keeping a few useful strategies in mind.

1. Embrace a growth mindset

Having a growth mindset is believing that you can improve yourself with continuous efforts and actions. It is the ability to identify challenges and try to overcome them. It turns out that students who possess a growth mindset are generally more successful, have better grades and are better able to face their challenges. So it is really important to instill a growth mindset in students from a very early age.

Although developing a growth mindset is a long term process with continuous feedback and support, teachers can start with small exercises to help students identify their problems and help them overcome them.

2. Setting up realistic expectations

It is believed that if the level of an assignment is too difficult it can create anxiety among students whereas an easy assignment may not push the child enough to boost their learning. Therefore, teachers should try to offer a balanced assignment with optimal and realistic expectations that students can achieve. It will also help students gain a sense of accomplishment once they are able to solve the assignment.

3. Praise and acknowledge accomplishments

Praising student work and acknowledging their contributions boosts their confidence. Students will have confidence in their capabilities and strive to do more. Praise should be targeted and related to the process rather than student intellect, for instance, “Good Work! I can see a difference in your work compared to yesterday”.

4. Provide constructive feedback

Studies have shown that constructive feedback helps students learn and grow. You can't grow if you don't know what you're doing wrong. Teachers should provide necessary constructive feedback to their students. Teachers should be supportive of their students and have faith in their talents.

5. Don't overcorrect students

Overcorrection may undermine a student's self-assurance. Before outlining a better solution, give students ample time to think. Otherwise, they might doubt their abilities and show less initiative in class. Success comes from confidence, therefore don't overcorrect the student's work.

6. Avoid peer comparison

Every student is unique in terms of cognitive development, learning style, needs, and so on. Constant comparison can cause feelings of inadequacy and insecurity that hamper the learning capabilities of the student. In place of peer comparison, teachers should compare the student's work with his/her previous work. Self-comparison will help students to know their strengths and feel confident about their progress.

7. Wall of fame

Teachers should highlight their students' accomplishments both within and outside of the classroom. Teachers can also create virtual portfolios for each student and share them with parents. As a result, students will feel inspired because they will have accomplished something, which will encourage them to try new things.

8. Develop questioning skills

Asking questions both within and outside of class is one of the best ways to boost students' confidence. However, very few students participate and ask questions in class. Teachers should work to create a welcoming atmosphere. There are two ways to do this. Firstly, teachers should help students in developing the skill of questioning through various activities. Secondly, teachers should encourage children to express their interests in ways that could lead to learning.

9. Use think-pair-share technique

The think-pair-share method is a part of cooperative learning, which is one of the techniques for boosting students' confidence. With this method, two students must work together to finish the assignment. They must work on their own findings, talk about them with one another, and polish their work. Later, they must present their work to the entire class, during which other students may provide comments or ideas. Student engagement rises as a result of this exercise, which boosts their confidence and capacity to participate in class discussions.

10. Let students be in charge

Children have a lot to offer. To merely stand in front of the class and speak would be ineffective and it would curb the kids' confidence. Let them be in charge of the discussion activities. Bring out the talent of each student and urge everyone to get involved in the activity/discussion. Students' self-worth and confidence will increase if they are given a sense of leadership and importance.

Conclusion

By using any or all of the aforementioned methods, teachers can assist students in developing confidence in their skills and acquiring new skills. Since success develops confidence, teachers must inculcate it in students early on if they are to produce successful adults in the future.

Bibliography:

https://www.projectschoolwellness.com/how-to-boost-students-self-confidence/

https://varthana.com/school/top-10-ways-to-build-confidence-in-your-students/

JOCURI PENTRU ÎNSUŞIREA PRINDERII ŞI PASĂRII MINGII

Prof. MUȘAT LUCIAN
Liceul Teoretic ”Ioniță Asan” Caracal

1. **„Pasa în cerc”.** Jucătorii se împart în mod egal în echipe care se aşează în cercuri, având în centru un căpitan. Fiecare cerc constituie o echipă. Fiecare căpitan are o minge pe care, la semnal, o pasează câte unui jucător care o trimite înapoi. Câştigă echipa care termină prima. (*Figura nr. 76*).

2. **„Linia câştigătoare”.** Jucătorii împărţiţi în mai multe echipe egale ca număr se aşează pe o linie, la distanţă de 2-3 m între ei, cu un căpitan în faţa lor la 3-5 m. La semnal căpitanii încep să paseze mingea pe rând câte unui jucător. Câştigă echipa care termină prima. (*Figura nr. 77*).

3. **„Mingea în cruce”.** Jucătorii fac echipe de câte patru, aşezaţi în pătrat la distanţă de 4-5 m. Fiecare echipă are câte două mingi. La semnal ei încep să paseze mingea câte doi, în cruce, fără ca mingile să se lovească între ele. Câştigă echipa care execută mai multe pase într-un timp delimitat. (*Figura nr. 78*).

4. **„Semicercul”.** Jucătorii formează echipe de 4-6 participanţi cu câte un căpitan aşezat la 4-5 m în faţă. La semnal, fiecare căpitan începe să paseze pe rând la jucători. Câştigă echipa care a reuşit să execute mai multe pase într-un anumit interval de timp. (*Figura nr. 79*).

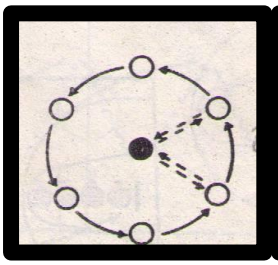

Figura nr. 76

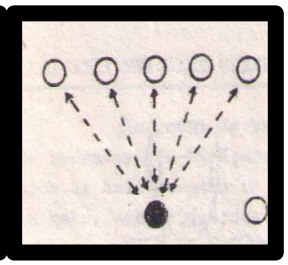

Figura nr. 77

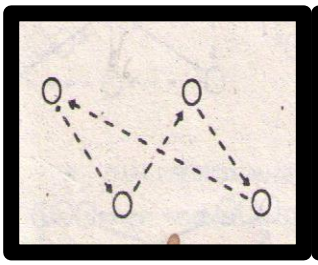

Figura nr. 78

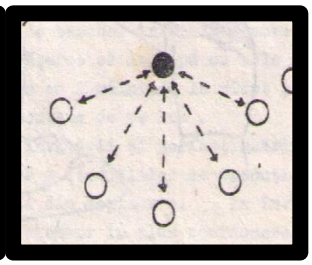

Figura nr. 79

5. **„Zig-zag în perechi”.** Jucătorii formează echipe de câte 4 aşezaţi în zig-zag. Fiecare pereche din echipă are câte o minge. La semnal ei încep să paseze câte doi. Câştigă echipa care a executat mai multe pase într-un anumit timp.

6. **„Trei pase câte doi în cerc”** Jucătorii formează echipe de câte 4-8 participanţi. La semnal, jocul începe prin executarea a câte trei pase între doi, apoi cel care are mingea se întoarce şi execută trei pase cu celălalt coechipier. Când mingea ajunge la jucătorul de la care a plecat, jocul se opreşte. Câştigă echipa care termină jocul prima.

7. **„Aruncarea de la tuşă”** Două echipe, egale ca număr de jucători, se aşează pe şiruri înapoia liniei de plecare. La 5-7 m înaintea fiecărei echipe se plasează câte un jucător, orientat cu faţa spre şir, care ţine în mâini câte o minge de handbal. La semnal, cei din faţă aruncă mingea cu o mână primului

jucător din şir, apoi aleargă şi se aşează la coada şirului în timp ce elevul căruia i-a aruncat-o aleargă în faţă si predă mingea următorului din şir apoi trece la capătul şirului. Jocul se termină după ce toţi jucătorii echipei aruncă mingea.

8. **„Fură mingea”**. Efectivul este împărţit în două echipe, egale ca număr, aşezate pe şiruri înapoia liniei de plecare. La 5-10 m de aceasta se aşează pe sol o minge de handbal. La semnal, primul din fiecare echipă aleargă până la minge, o ridică şi o aruncă următorului coechipier care aleargă şi depune mingea la loc, în timp ce primul se aşează la coada şirului. Câştigă echipa care a terminat prima.

9. **„Pasează mingea”.** Participă două echipe formate din număr egal de elevi. La o distanţă de 4-6 m, în faţa fiecărei echipe, care şi-a aşezat jucătorii în şir, se află câte un elev. La un semnal, acesta pasează mingea primului din echipa sa, care o va prinde şi apoi o va arunca înapoi celui de la care a primit-o şi se ghemuieşte dând astfel posibilitatea următorului să prindă mingea şi să o trimită înapoi. Ultimul jucător din fiecare echipă păstrează mingea şi trece în locul celui care pasează. Elevul care a fost schimbat trece în faţa şirului. Fiecare jucător trebuie să fie pe locul celui care pasează mingea.

10. **„Joc de pase în doi cu întrecere”.** Jucătorii se organizează pe perechi la distanţă de 3-5 m. La semnal încep să paseze mingea între ei. Câştigă echipa care a reuşit să termine prima un număr de pase dinainte stabilit sau cea care execută mai multe pase într-un anumit timp. (*Figura nr. 80*).

11. **„Mingea în zig-zag”.** Jucătorii sunt împărţiţi în două grupe, aşezate faţă în faţă, la distanţă de 3-5 m, cu intervalul de un pas între jucători. Numărătoarea jucătorilor se face din 2 în 2 în continuare, ajungând astfel ca numărul 1 să aibă în faţă un jucător cu numărul 2. Jucătorii cu acelaşi număr formează o echipă. Primii dintr-o echipă au câte o minge, unul fiind numărul 1 şi celălalt numărul 2. La comandă începe pasarea în zig-zag între jucătorii aceleiaşi echipe. (*Figura nr. 81*).

12. „**Mingea frige”.** Se formează cercuri, cu număr egal de jucători, cu faţa spre exteriorul cercului. Unul din jucătorii din cerc are o minge pe care, la semnalul conducătorului, o pasează într-un singur sens. La un alt semnal, jucătorul care este prins cu mingea, dacă nu o pasează imediat, este scos din joc. Dacă o pasează şi jucătorul următor nu este atent şi o primeşte, acesta este scos din joc. Jocul se reia în sens opus. Câştigă ultimii patru jucători care au rămas în joc. Pentru a nu elimina jucătorii, se pot penaliza cei ce greşesc cu un număr de puncte, câştigând cei care, după un anumit timp, au cele mai puţine penalizări. (*Figura nr. 82*).

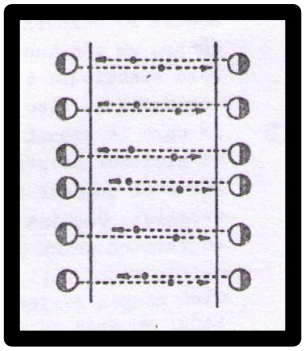

Figura nr. 80

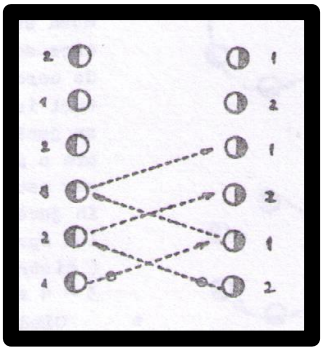

Figura nr. 81

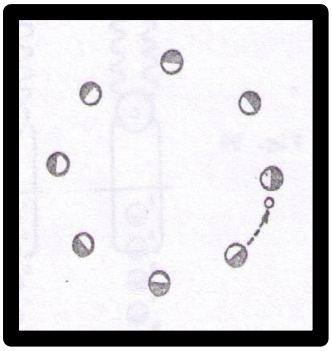

Figura nr. 82

13. **„Şoarecele şi pisica”.** Pe un spaţiu limitat (dreptunghi, pătrat sau cerc) doi elevi pasează mingea între ei. Un alt elev (pisica) încearcă să intercepteze mingea. Dacă elevul reuşeşte să intercepteze mingea (să prindă şoarecele) rolul din mijloc (pisica) va fi preluat de elevul care a greşit pasa. Acest joc se desfăşoară în echipe de trei elevi, în care este împărţit tot colectivul.

ELEVII CU CERINȚE SPECIALE ÎN CADRUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DE MASĂ

Prof. Rotar Otilia
Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr” Pecica jud. Arad

Educația speciala are în vedere un anumit tip de educație adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului obișnuit nivele educative și sociale corespunzătoare vârstei. Cerințe educative speciale este o sintagma, care se referă la cerințele în plan educativ ale unor categorii de persoane, cerințe consecutive unor disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrice, fiziologică sau ca urmare a unor condiții psihoafective, socioeconomice sau de alta natură; aceste cerințe plasează elevul într-o stare de dificultate în raport cu ceilalți din jur, stare care nu-i permite o existență sau o valorificare în condiții normale a potențialului intelectual și aptitudinal de care acesta dispune și induce un sentiment de inferioritate ce accentuează condiția sa de persoană cu cerințe speciale.

Utilizată, preponderent, în raport cu copiii cu dizabilități, sintagma cerințe educaționale speciale a fost lansată la momentul publicării Raportului Warnock (Marea Britanie, 1978) . Conform prevederilor Legii Învățământului, integrarea școlară a copiilor cu nevoi educaționale speciale este asigurată prin următoarele forme: a)în unități de învățământ dedicate integral educației și formării profesionale a copiilor cu nevoi educaționale speciale (învățământ special separat); b) în grupe sau clase pentru copii cu nevoi educaționale speciale organizate în unități ale învățământului de masă (învățământ special parțial integrat); c) în grupe și clase organizate în unitățile învățământului de masă (învățământ special total integrat).

Noul tip de școală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerințe educaționale ale copiilor, să reacționeze adecvat la acestea, să asigure o educație de calitate pentru toți. Este vorba de o altă opțiune de politică a educației, pentru ca școlile să poată oferi răspunsuri adecvate cerințelor educației diferite ale copiilor

O școală incluzivă înseamnă că toți elevii sunt întâmpinați pozitiv și fără discriminare - indiferent de sex, etnie, mediul socioeconomic etc.. Ei învață, contribuie și participă la toate aspectele vieții școlare.

În cadrul școlii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiți specialiști în domeniul educației, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuți și alți specialiști pentru că doar împreună vor reuși să obțină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind și cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Școala incluzivă presupune îmbunătățirea sistemului educațional pentru toți elevii. Implică

schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învățare al elevilor, precum și schimbări în modul cum interacționează copiii cu CES cu colegii lor și viceversa.

Ideea este ca școlile, centre de învățare și educație, să se schimbe astfel încât să devină comunități educaționale în care nevoile tuturor elevilor și profesorilor să fie îndeplinite. Cu alte cuvinte, acest tip de școală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toți elevii să participe și să învețe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii și școlile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educația incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învățare pentru toți elevii, chiar și pentru cei ce au fost anterior excluși.

Elevii cu CES își petrec cea mai mare parte sau tot timpul învățând cu colegii lor, iar școala trebuie să încurajeze conștientizarea beneficiilor reciproce ale incluziunii.

Incluziunea școlară reprezintă primul pas spre incluziunea socială, dezideratul oricărei societăți moderne și presupune existența unui sistem educațional în care orice copil, indiferent de particularitățile sale de dezvoltare și învățare, trebuie să aibă dreptul la educație fără a fi marginalizat sau exclus, dar și relații și asumări conștiente ale responsabilităților în familie și comunitate.

În cazul în care integrarea devine o practică educațională regulată, aceasta atinge un nivel diferit, care include nu numai elevii cu nevoi educaționale speciale, ci și profesorii, colegii, precum și activitățile desfășurate în acea clasă.

Diferitele activități educaționale integrate au ca scop final includerea tuturor copiilor, indiferent de sex, statut social, etnie și niveluri de capacitate.

Educația incluzivă implică pe deplin toți elevii, inclusiv cei cu dizabilități fizice sau alte provocări de învățare, în educația de calitate. Sa dovedit că este cea mai eficientă metodă în a ajuta toți elevii să învețe, chiar dacă rămân provocările legate de implementarea sistemelor de educație incluzivă.

Din perspectiva pragmatică, practicile de integrare variază de la o clasă la alta în funcție de dinamica clasei, de cerințele curriculumului național pentru diferite niveluri de studiu, de caracteristicile pe care le posedă copiii cu nevoi speciale, de stilul de predare a profesorului, precum și de personalitatea profesorului.

Educația integrată va permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalți copii, să desfășoare activități comune, dobândind abilități în vederea adaptării, integrării și devenirii lor ca și ceilalți.

Bibliografie:

1. Maria Anca **METODE SI TEHNICI DE EVALUARE A COPIILOR CU CES** Editura Presa Universitara Clujeana 2007
2. ***** EDUCAȚIA INTEGRATĂ A COPIILOR CU HANDICAP,** VERZA E.,PĂUN E., (COORDONATORI), UNICEF ȘI ASOCIAȚIA RENINCO, ROMÂNIA, BUCUREȘTI, 1998.
3. Gherguț, A. (2006), **Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație**, Editura Polirom, Iași
4. https://edu.ro/legisla%C8%9Bie-organizare-%C8%99i-func%C8%9Bionare-0

SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR PRIN METODA CÂȘTIG-CÂȘTIG

Prof. Mădălina Dinu-Pătrașcu,
Școala Gimnazială ”Ion Câmpineanu”, Câmpina
Prof. Mihail Dinu-Pătrașcu, L.T.A.S. ”Victor Slăvescu”, Ploiești

Obiectivele sesiunii: La finalul sesiunii, elevii vor fi capabili:

• să folosească metoda câștig-câștig în soluționarea conflictelor

• să identifice atitudinile proprii care pot iniția sau menține un conflict

Materiale necesare: Laptop, videoproiector sau tabla interactivă, 2 foi flipchart, markere, Jurnalul învățării

Timp necesar: 45 minute

- **MOTIVAȚIA** – 8 minute

  Se va viziona un material video pe tema comunicării eficiente, elevii fiind invitați apoi să concluzioneze în legătură cu modul de soluționare a unei situații tensionate.

  https://www.youtube.com/watch?v=Vgp1_X0-Lg4&t=2s

- **EXPLORAREA** – 30 minute

  Profesorul prezintă metoda câştig – câştig:

  Nu ne interesează cine a început, cine este vinovat, cine are dreptate !

  Pas 1: Interpretare personală: expunerea propriei perspective.

  Pas 2: Faza critică: Raportare la celălalt. Ascultarea empatică a perspectivei celuilalt, înțelegând care au fost propriile gesturi, vorbe ce au declanșat reacțiile celuilalt.

  Pas 3: Faza transformativă: Lecții învățate, recunoașterea ”cărămizilor”/ a propriei contribuții la conflict.

  Elevii vor fi împărțiți în 2 echipe. Fiecare va descrie câte un conflict în care elevii au fost direct implicați şi pe care nu au reuşit să-l soluționeze sau pe care l-au soluționat ineficient.

  Dacă elevii nu se simt încă suficient de confortabil pentru a vorbi despre propriile conflicte, vor primi câte un scenariu pe care trebuie să-l pună în joc de rol, imaginând desfășurarea dialogului dintre părțile implicate.

SCENARIUL 1

Diana a aflat cu surprindere că prietena ei, Maria, a criticat-o în discuția cu alte două colege, atunci când ea nu era la școală. Se simțea trădată pentru că o considera prietena ei cea mai bună, așa că a căutat-o în pauză să îi ceară explicații.

1. VARIANTA INEFICIENTĂ: Diana îi spune Mariei că se simte trădată și nu consideră că Maria s-a purtat ca o prietenă adevărată. Maria replică faptul că a încercat să vorbească deschis cu ea de mai multe ori. Diana o anunță însă că nu mai au ce să-și comunice și că din acel moment nu vor mai avea nicio relație.

Care credeți că vor fi consecințele conflictului?

2. VARIANTA CÂȘTIG-CÂȘTIG:

• Interpretare personală: Diana îi spune Mariei că se simte trădată și nu consideră că Maria s-a purtat ca o prietenă adevarată.

• Faza critică: Maria îi explică dificultatea pe care o are de a comunica cu ea ori de câte ori are o observație de făcut privind comportamentul Dianei.

• Faza transformativă (lecții învățate): Diana înțelege că într-o relație e nevoie să fi deschis la observații, e important să asculți și punctul de vedere al celuilalt. Dacă Maria nu i-a putut spune direct Dianei ceea ce o deranjează în relația lor, frustrările s-au acumulat și a avut nevoie să se elibereze în discuția cu colegele.

Maria înțelege că dacă va folosi un mod asertiv de a-i comunica Dianei ceea ce o nemulțumește în relația lor, acesteia îi va fi mai ușor să asculte și să accepte observațiile.

Care credeți că sunt consecințele conflictului în acest caz?

SCENARIUL 2

Mihai intră pe poarta școlii și este întâmpinat de un grup de 3 colegi care încep să facă glume legate de modul în care este îmbrăcat. Mihai se oprește și le răspunde cu o înjurătură, fapt care îi determină pe cei trei să sară la bătaie.

Sarcina de lucru - Imaginați un dialog în care Mihai și cei trei colegi soluționează conflictul prin metoda câștig - câștig.

- **REFLECȚIA** – 7 minute

  În încheierea activității, profesorul deschide un dialog cu ambele grupuri, adresând elevilor următoarele întrebări pentru reflecție:

- Ce ați învățat nou despre modul în care vă puteți soluționa conflictele?
- Ce considerați că puteți face diferit pe viitor, când vă veți afla într-o situație conflictuală?

Educația incluzivă, o șansă pentru fiecare

Ionescu Monica
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea

Un sistem de învățământ de calitate nu se referă doar la educația în sine sau la conceptele care trebuie transmise, ci este și cea care se concentrează asupra elevilor sau grupurilor care pot fi marginalizate, pentru ca aceștia să-și dezvolte potențialul.

Dreptul la educație urmărește să garanteze tuturor dreptul omului de a accesa o educație de calitate pe tot parcursul vieții. O abordare incluzivă a educației înseamnă că nevoile fiecărui individ sunt luate în considerare și că toți elevii participă și reușesc împreună. Recunoaște că toți copiii pot învăța și că fiecare copil are caracteristici, interese, abilități și nevoi de învățare unice. O atenție deosebită este acordată elevilor care pot fi expuși riscului de marginalizare, excludere sau performanță insuficientă. De exemplu, atunci când un copil are un handicap, acesta nu ar trebui să fie separat de ceilalți elevi la școală, iar evaluările și progresul învățării ar trebui să țină cont de dizabilitate.

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură – UNESCO – definește educația incluzivă ca „procesul de identificare și de răspuns la diversitatea nevoilor tuturor elevilor printr-o mai mare participare la învățare, culturi și comunități și pentru reducerea excluziunii în educație”. Se bazează pe principiul că fiecare copil are caracteristici, interese, abilități și nevoi de învățare diferite și că ar trebui să fie concepute sistemele de învățământ și programele educaționale care să fie adaptate la nevoile lor diferite.

Educația incluzivă este un model de educație care își propune să răspundă nevoilor tuturor copiilor , tinerilor și adulților, luând în considerare în special cazurile în care poate exista riscul de excluziune socială, precum și garantarea accesului la o educație de calitate, cu șanse egale, corecte și echitabile pentru toți. Este vorba despre construirea unui context, adaptarea lui la oameni, în care diferențele sunt abordate și în care sprijinul specific și ajutorul cerut de grupurile sau persoanele cele mai vulnerabile sunt garantate. De asemenea, educația incluzivă este concepută pentru a facilita învățarea adecvată pentru toți elevii, cu obiective comune de a reduce orice posibile indicii de excluziune socială.

Fiecare elev trebuie să fie inclus într-o clasă eterogenă și să lucreze cu o echipă didactică într-o clasă a cărei organizare și planificare sunt responsabilitatea echipei didactice.

Dintre caracteristicile de bază ale educației incluzive, sunt de evidențiat și aspecte precum universalitatea, în care nu există condiții de acces sau mecanisme de admitere, calitatea vieții elevilor, în interiorul și în afara sălii de clasă, crescând astfel fericirea și libertatea acestora pentru a forma oameni cu spirit critic și cooperant. Munca colaborativă, grupurile interactive, activitățile de promovare a dialogului și munca pe proiecte, printre alte strategii, sunt exemple de practici importante și eficiente pentru a realiza o educație corectă incluzivă.

De asemenea, se recomandă crearea unui mediu inovator și creativ , în care să fie încurajată luarea deciziilor studenților, riscurile acceptate, provocările și chestionarea rezultatelor obținute. Un mediu în care succesele sunt celebrate și eșecurile susținute contribuie la o dezvoltare personală și profesională adecvată.

Într-o școală incluzivă elevii se simt incluși, sprijiniți și acceptați de membrii școlii.
În plus, implicarea familiilor, inclusiv măsuri care promovează apropierea dintre școală și cultura familiei reprezintă o bună metodă preventivă pentru rezolvarea dificultăților care pot apărea în școala incluzivă, dar mai presus de toate este un bun instrument de promovare și îmbunătățire a învățării elevilor atât în interior cât și în afara sălii de clasă. Pentru aceasta, informarea și participarea familiilor este decisivă în spațiul de învățare.

Școala secolului XXI nu poate fi înțeleasă fără o incluziune educațională adecvată. Prin urmare, profesorii trebuie să aibă instrumentele și pregătirea adecvată pentru a facilita procesul.

Bibliografie

https://www.unesco.org

https://additioapp.com

Apprendre à apprendre

Tataru Lola-Gabriela
Liceul Teoretic ``Mihail Kogălniceanu``, Vaslui

La réalité contemporaine, démultipliée dans les variantes protéiformes et polyphoniques de la mondialisation, de la multiculturalité, de l`immédiat et de l`urgent, met la didactique actuelle des langues en présence d`un défi des moins negligeables : susciter, favoriser et surtout maintenir la motivation initiale des apprenants.

Dans le présent article nous nous interrogeons exactement sur cette question centrale : la motivation des apprenants et la mise en place d`une stratégie motivationnelle efficace intégrant aussi l`exploitation de la bande dessinée comme document de départ motivant et stimulant. Ayant déjà sa propre place dans l`enseignement des langues étrangères, cette forme narrative particulière qui allie texte et image représente en effet un support très ancré dans le quotidien des élèves, très proche de leur environnement, mettant en avant le ludique et favorisant en même temps le travail des quatre compétences.

L`enseignant postmoderne se voit de nos jours obligé de changer progressivement ses habitudes et ses pratiques : après avoir si longtemps ciselé ses stratégies d`enseignement, il se trouve de nouveau dans la position caduque de l`éduqué, de l`apprenti, du récepteur ; il doit se mettre de nouveau dans la peau d`un apprenant, de l`apprenant qui apprend à motiver ses apprenants. Il apprend à les motiver afin qu`ils puissent apprendre à leur tour à agir, à évoluer en acteurs sociaux, à construire avec d`autres acteurs sociaux « une culture d`action commune dans le sens d`un ensemble cohérent de conceptions partagées »[11]. Une marche en boucle fascinante et mystérieuse, car il n`y a rien de plus satisfaisant pour un enseignant que de voir s`entrouvrir et rester ouvert le système de réception formative de ses élèves. L`enseignant - redevenu apprenant – apprend à mettre en place des pistes motivationnelles efficaces destinées à stimuler l`intérêt de son public. Et il y a là un enjeu majeur car la motivation est perçue comme moteur de l`apprentissage.

Dans ce contexte, le «comment ?» rhétorique ne tarde pas à faire son apparition : Comment faire perdurer la motivation et l`attention des apprenants ? Comment susciter l`intérêt de son public scolaire ? Comment maintenir la motivation initiale des apprenants tout en restant dans l`espace sécurisant de l`appréciatiation positive ? Comment éviter l`ennui en classe de langues ? Comment diagnostiquer pertinemment la démotivation des élèves pour en faire disparaître les symptômes? Comment prendre en compte les besoins, les attentes et les centres d`intérêt des apprenants afin de donner du sens à son acte pédagogique ? Comment dresser des passerelles pertinentes, utiles, diversifiées entre

[11] Puren, Ch., *L'évolution historique des approches en didactique des langues-cultures, ou comment faire l'unité des « unités didactiques »,* consulté en ligne *:* http://www.tesol-france.org/uploaded_files/files/OJ-Puren05.pdf

l`espace scolaire et le vécu des apprenants ? Comment éviter le superflu, l`ennui, l`artificiel, tous ces pièges engendrés par la configuration scolaire obligatoire ?

Nous trouvons que tout enseignant, si dynamique et enthousiaste qu`il soit, est assez souvent exposé à ce risque ; il s`est à coup sûr trouvé au moins une fois dans cette zone d`inconfort professionnel : des élèves qui bâillent pendant le cours, qui chuchotent, qui jettent un coup d`oeil furtif (ou non), sur leurs portables ou qui semblent plongés dans un univers intérieur visiblement supérieur au discours de l`enseignant.

Face à tant de défis, cette réflexion pédagogique se propose de répertorier quelques solutions qui figurent à nos yeux parmi les plus efficaces : donner du sens à l`apprentissage, mettre l`apprenant en confiance, favoriser les interactions, ne plus corriger en rouge (oui, nous trouvons que le rouge est vraiment anxiogène), mettre en place un travail collaboratif, se rapporter davantage à l`environnement des jeunes, mettre en avant les activités ludiques.

Pour ce faire, le recours à la bande dessinée en classe de langues semble une réponse pertinente et accessible. En effet, utiliser une bande dessinnée comme élément déclencheur d`une séquence didactique permet une exploitation plurielle, ouverte à la fois vers le littéraire, l`interculturel, l`écrit, l`oral, l`interaction et la créativité. A partir d`une simple plache de bande dessinnée les élèves peuvent être mis en situation de recherche, de découverte, de mise en commun, ce qui a le grand avantage de stimuler leur motivation et de répondre à l`un des aspects gagnats de l`approche actionnelle, en l`occurrence le travail collaboratif.

Pendant longtemps, on a vu dans la place privilégiée accordée à l`enseignement de la grammaire en classe de langues une menace à l`égard du ludique, un rapport de forces, parfois presque d`exclusion, instauré suite à la répartition quantitative inégale des composantes linguistiques : grammaire, communication, vocabulaire. La communication et la grammaire se sont toujours disputé les positions gagnantes. L`alternance s`est opérée seulement entre les deux premiers rangs, la communication reprenant la première position à partir de l`avènement de l`approche communicative ou s`alliant à la grammaire sous la forme de la grammaire communicative.

Cette tendance à l`hégémonie entre les composantes linguistiques s`est progressivement diminuée, n`étant plus tellement explicite à l`heure actuelle et cela grâce aux efforts de l`enseignant-concepteur d`en assurer une coexistence équilibrée. Voilà pourquoi on retrouve aujourd`hui la bande dessinée parmi les déclencheurs privilégiés d`un cours de langues. Précisons donc le type de rapport qui s`établit entre la motivation, le ludique et la bande dessinée. Les activités ludiques représentent l`une des premières solutions pour stimuler la motivation des apprenants ; la bande dessinée a une profonde dimension ludique, elle tient du ludique, elle met en avant le ludique. Conclusion : la bande dessinée favorise à son tour la motivation des apprenants.

En plus, il convient de dire qu`elle favorise aussi l`interculturel et qu`elle relève même d`une approche interculturelle. Nous considérons que la bande dessinée encourage la découverte et la prise de contact avec les pratiques culturelles du pays cible, tout en sensibilisant les apprenants à l`altérité culturelle. Cette découverte de l`Autre par effets contrastifs permet à l`apprenant de mieux comprendre les spécificités de sa propre culture, tout en clarifiant et en nuançant les représentations de la culture cible.

Comme la langue est « l`expression linguistique d`une culture »[12], nous avons la conviction que tout cours de langues correctement élaboré doit prendre en compte la dimension culturelle de la langue et par là, toucher à l`interculturel.

Notons aussi un autre aspect très important : la plupart des thèmes prévus dans le programme scolaire peuvent faire l`objet de pratiques culturelles intégrées, à savoir qu`ils permettent l`approche contrastive, ils nous permettent de mettre en évidence les distances et les points communs des deux codes culturels. Quelques exemples seulement de thèmes permettant l`approche contrastive et par là, interculturelle : L`univers familial, la famille française/la famille roumaine, Les habitudes des Français en matière de loisirs, Les fêtes, les traditions et les coutumes / l`identité française et l`identité roumaine, L`univers des métiers et des professions, Les habitudes alimentaires des Français, Le patrimoine culturel et les personnalités culturelles, Le système d`enseignement et les études en France/en Roumanie. La bande dessinée thématique recouvre pertinemment ce domaine, se montrant une fois de plus aussi proche que possible de l`univers culturel des jeunes.

Partie intégrante du cours de FLE, l`exploitation de la bande dessinée peut suppléer aves succès au manque d`authenticité du manuel scolaire. On le sait très bien, la plupart des textes des manuels de langue sont des « textes prétextes »[13] choisis pour des raisons parfois exclusivement linguistiques et destinés à illustrer, à identifier et à faire acquérir certaines structures de la langue. L`approche d`une bande dessinée avec les armes de la lecture de l`image ou de l`expression orale pourrait détourner le cours de ses fins purement linguistiques pour le faire avancer vers des fins plus nuancées, plus communicatives ; l`accès au sens pourrait se faire à partir des indices visuels, en tissant des liens, en exerçant le jeu de rôles, l`intonation théâtrale, en remplissant des bulles, en élaborant des scénarios ludiques. Voilà quelques variantes d`exploitation de la bande dessinée qui servent à varier d`une façon dynamique la structure du cours et à mettre les apprenants en confiance.

---

[12] Leylavergne, J., Parra, A., « La culture dans l`enseignement/apprentissage d`une langue étrangère », *Zona Proxima*, nº 13, 2010, p. 118, consulté en ligne :
http://orbi.ulg.ac.be/bitstream/2268/89267/1/article%20publi%C3%A9%20sur%20la%20culture.pdf
[13] Courtillon, J., *Élaborer un cours de FLE*, Paris, Hachette, 2003, p. 54.

Utiliser la bande dessinée en classe de FLE sert non seulement à déclencher l`expression orale et écrite, mais aussi à favoriser la motivation et l`interaction. Face à un déclencheur si proche de leur environnement, les apprenants se sentirons moins captifs dans un espace souvent perçu comme artificiel, ils seront plus autonomes, plus créatifs. Il s`agit en fait de choisir un focus, une manière prioritaire de faire entrer le ludique en classe de langues, de le rendre plus enseignable en vue de son emploi ultérieur, moins formel et non simulé, dans un contexte social authentique.

Bibliographie

Courtillon, J., Élaborer un cours de FLE, Paris, Hachette, 2003 ;

Defais, J.-M, Deltour, S., *Le français langue étrangère et seconde : Enseignement et apprentissage*, Bruxelles, Éditions Mardaga, 2003 ;

Sitographie

http://www.tesol-france.org/uploaded_files/files/OJ-Puren05.pdf

http://orbi.ulg.ac.be/bitstream/2268/89267/1/article%20publi%C3%A9%20sur%20la%20culture.pdf

IMPORTANȚA PROMOVĂRII EDUCAȚIEI INCLUZIVE

Prof. Imbrea Nicoleta
Grădinița P.P. „Floarea-Soarelui” Reșița

„Eu sunt copilul! Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă , te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume".

(„Child's Appeal”, Mamie Gene Cole)

Educația reprezintă un pilon fundamental în formarea indivizilor și, fără îndoială, unul dintre cele mai importante instrumente pentru dezvoltarea personala a copiilor. Intr-o lume tot mai complexa si diversa, in care interacționăm cu o varietate de culturi, valori si perspective, este important ca procesul educațional sa fie adaptat pentru a susține nu doar dezvoltarea cunoștințelor si abilităților, ci si dezvoltarea personala autentica si incluziva a fiecărui copil.

Un aspect esențial al dezvoltării personale a copiilor este înțelegerea si aprecierea diversității. Educația trebuie sa-i învețe pe copii ca lumea lor este bogata in diferențe culturale, sociale, etnice si individuale. Prin promovarea diversității in procesul de învățare, copiii pot învăța sa valorizeze si sa respecte perspectivele si experiențele altor oameni. Aceasta ii va ajuta sa devina adulți mai înțelegători si mai toleranți, care pot contribui la o societate mai incluziva si mai armonioasa. Evoluția este strâns legata de abilitatea lor de a naviga cu încredere într-o lume diversa. Este important sa promovam diversitatea si incluziunea in toate aspectele societății noastre, sa fim deschiși la dialog si sa ne implicam activ in procesul de educare a copiilor noștri. Prin aceste eforturi, putem construi un viitor mai bun, in care fiecare copil are șansa de a se dezvolta într-un mod autentic si de a aduce contribuții valoroase la progresul si evoluția societății noastre.

Incluziunea pornește de la respectarea anumitor principii:

-Principiul drepturilor egale- fiecare ființă umană are dreptul la o dezvoltare personală, socială si intelectuală și trebuie să aibă asigurate ocaziile de a-și desăvârși potențialul propriu de dezvoltare.

-Principiul unicității- fiecare om este unic în termeni de caracteristici, interese, abilități, motivații si nevoi de învățare.

-Principiul diversității- sistemul educațional trebuie astfel proiectat încât să ia in calcul și să-și asume întreaga diversitate a persoanelor pe care le antrenează.

-Principiul accesului si participării- toți cei care au nevoi/cerințe speciale și/sau dizabilități ar trebui să aibă acces la o educație adecvată și de calitate.

În acest sens, integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială,

printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor „diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Incluziunea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru accepțiunea diversitară de orice tip.

Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Grădinița are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, cu persoane diferite, să înțeleagă, să accepte, să aprecieze diferențele și asemănările culturale, să poată deveni cetățeni activi. Conviețuirea împreună cu „alții” ne dă posibilitatea să ne cunoaștem să luăm ce e mai bun de la fiecare si să ne ajutăm reciproc.

Cunoașterea și acceptarea diversității culturale pregătesc copiii pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor, educă respectul de sine și al altora, creează condiții pentru dezvoltarea sociabilității, a prieteniei, a cooperării cu ceilalți.

Educația incluzivă promovează participarea și implicarea tuturor elevilor într-un sistem educațional comun.

Fiecare copil are un potențial educativ înnăscut care trebuie doar descoperit și activizat. Aceasta este misiunea sfânta a școlii, a educatorilor, deoarece, după cum spunea Comenius : “E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită, încât să nu reflecte totuși imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunțuroasă încât să nu putem scrie totuși ceva pe ea. Daca se întâmplă însă ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o ștergem, iar o tablă prea zgrunțuroasă trebuie s-o dăm la rindea.”

Bibliografie:

Ecaterina Vrăjmaş -„Educaţia copilului preşcolar”, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;
Ecaterina Vrăjmaş - „Introducere în educaţia cerinţelor speciale”, Editura Credis, Bucureşti, 2004.
www.educaţieincluzivă.info http://www.asociatia-profesorilor.ro https://www.reninco

Incluziune prin abordări și relații bune, diversitate în unitate prin acțiuni minunate!

Prof. Vasile Liliana Carmen

Liceul Teoretic „W. Shakespeare”, Timișoara

Viața și toate teoriile educației ne-au demonstrat că nu e suficient ca doar să proclamăm drepturile omului, deci și ale copiilor, ci e necesar să și implementăm, cu fermitate, bunătate și integritate, tot ceea ce ține de respectarea, realizarea și punerea în practică a acestor idei , teorii și drepturi, în fiece moment și în orice context școlar sau de viață.

Drepturile copiilor sunt consfințite prin multe acte și documente, precum în Convenția O.N. U., și trăim vremuri în care și copiii, de la o anumită vârstă, încep să învețe despre acestea. În spiritul celor proclamate, de exemplu, într-o Declarație cunoscută, copiii generațiilor actuale pot fi și trebuie educați, au nevoie să fie crescuți și educați în respect pentru drepturile tuturor, formându-i în spiritul înțelegerii, armoniei, păcii, toleranței”, cu atât mai mult în zilele noastre, tulburate de războaie, conflicte, violență, neînțelegeri, sărăcie, boli grave, pandemie etc., atât pe scară largă, cât și la nivel mai mic.

Dacă noi, adulții, fie că suntem profesori, fie părinți, bunici, rude, vecini, prieteni etc. , aflați în preajma celor mici, îi respectăm și îi ajutăm să se integreze cu ușurință în grupuri, să își însușească cu plăcere cunoștințe și abilități diverse, îi ajutăm să își formeze deprinderi și priceperi bune, folositoare, într-un climat cald, deschis, primitor, atunci și ei, când vor fi adulți, vor manifesta același comportament prin raport cu cei mici. Doar educând cu răbdare, prin exemplul personal și printr-o bună, eficientă, atractivă organizare și desfășurare a timpului pe care copiii îl petrec eficient la școală, acasă sau oriunde ar fi, vom reuși ca integrarea tuturor copiilor în grupuri și societate să se facă într-adevăr la modul cel mai armonios și trainic cu putință, estompând neajunsurile mentalităților vechi, care nu credeau posibilă, de exemplu, integrarea cu succes în școlile de masă a copiilor cu CES sau cu deficiențe mentale ușoare sau moderate, ori cu tulburări comportamentale, mentalități închise, în ciuda cărora o bună coordonare a activității cu copiii să conducă la armonizarea colectivului, integrând toată suflarea de copii, respectând diversitatea și particularitățile, individualitatea fiecărui copil.

Pentru început, să acceptăm și să fim de acord din toată inima cu ideea că fiecare copil are dreptul fundamental la educație și că e spre folosul lui și al întregii societăți faptul de a i se oferi șansa de a ajunge și de a se păstra la un nivel acceptabil de învățare!

Astfel, în toată lumea se aplică, s-au inițiat programe educaționale prin care se urmăresc reorganizarea și modernizarea învățământului public, de masă, și special, fapt care se derulează deja de mulți ani, în scopul egalizării șanselor tuturor copiilor și în cel al îmbunătățirii condițiilor de acces la forme de educație pentru toți copiii, fără discriminare.

Copiii integrați individual, cei cu cerinte educative speciale, beneficiază de profesor de sprijin/ itinerant, care le acordă asistență psihopedagogică și de specialitate. Concomitent, e necesar ca și ceilalți copii să stabilească, nu numai între ei, ci și cu copiii cu cerințe speciale, relații de înțelegere, pace , prietenie, întrajutorare. Cadrul didactic planifică și animă toate aceste situații, ambienturi, conducând, ca un părinte, atenția și pașii copiilor înspre dezideratul creării unui solid, frumos și sensibil „cămin” al sufletelor, al nevoilor intelectuale, afective, emoționale ale copiilor, îndeosebi prin joc, voie bună, mișcare, muzică, poveste, desen, pictură, teatru pentru copii, întreceri, concursuri (desfășurate fie frontal, fie pe grupe ori individual), la anii mai timpurii, iar mai apoi, prin alte metode, strategii și forme de organizare ale activităților cu copiii.

Cunoscând îndeaproape particularitățile de vârstă și individuale ale școlarului mic, învățătorul poate ajuta la integrarea cât mai ușoară a tuturor copiilor în grupul școlar, asigurându-se că, în același timp, orice activitate poate contribui la dezvoltarea armonioasă a fiecăruia dintre copii. De la lecții,

activități școlare și extrașcolare și până la Cercuri de arte, științe, ansambluri de dansuri, de activități sportive etc, paleta ofertei vieții școlare este extrem de largă.

Depinde însă și de timpul care îi e lăsat cadrului didactic pentru a se ocupa, în timpul școlar, doar de copii, depinde și de energia fiecărui cadru didactic în parte, întrucât , nu o dată, cadrele didactice au fost copleșite de volumul de documente care trebuiau realizate, ca și de abundența problemelor de comportament ale unor copii, cărora doar el, singur, trebuia să le facă față...

În ciuda atâtor și atâtor greutăți și încercări, fiecare învățător știe și simte că fericirea, împlinirea menirii sale nu ține atât de împlinirea sa, ca specialist sau profesionist, cât de bucuria frumoasă că fiecare copil de care s-a ocupat, ca elev al său, toți copiii, elevii săi, au mers pe o cale bună , că vor ajunge în viață oameni de caracter și suflet ales, cinstiți, pricepuți, cumpătați, destoinici, gospodari, cuminți și deștepți, vigilenți, atenți la ei și la semeni, credincioși, harnici.

Căci, pentru noi toți, ce semănăm, aceea culegem...

Bibliografie

- Andruskiewicz, Maria; Prenton, Keith – Educaţia incluzivă/Ghidul cadrului didactic, nr.1, Program Phare 2004 “Acces la educaţie pentru grupuri dezavantajate”, Bucureşti, EDP S.A, 2007
- *** – Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli, Bucureşti, MEC – UNICEF, 1999

EDUCAȚIA- INSTRUMENT ÎN REALIZAREA UNUI VIITOR DURABIL

Prof.înv.preșcolar CHIRIAC ALBOMIȚA
G.P.N.COCHIRLEANCA, BUZĂU

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, **fundamentul pentru a forma o societate de către toți**, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Educația este un ansamblu de acțiuni și influențe menit să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele morale și estetice în scopul responsabilizării și integrării sociale optime, ca cetățean.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă acea capacitate de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice**, vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea**.

Interesul pentru educaţie a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăţilor şi a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluţia industrială, când accesul la şcoală s-a generalizat, învăţământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie şi doar din speranţa, justificată, că individul se poate ridica deasupra condiţiei date de familia, locul şi circumstanţele în care s-a născut.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată şi foarte dinamică în ceea ce priveşte piaţa muncii, ţările care au reuşit să creeze schimbări majore şi benefice pentru învăţământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaţionale**.** Astfel, experienţa reformelor din ţări că Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, şi aici trebuie avute în vedere şi experienţele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorinţa ei legitimă de a-şi decide propriul destin prin generaţiile viitoare.

Pentru aceasta, este necesară:

-Crearea unei **viziuni de ţară** pentru educaţie şi învăţământ pe termen lung;

-Stabilirea de standarde ridicate şi deci, de aşteptări de la toţi elevii şi de la toate şcolile.

-Egalitatea de şanse pentru toţi copiii.

-Pregătirea viitorilor profesori ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universităţi și școli, cu practică la școli – parte din cerinţele pentru acordarea diplomei.

-Alinierea curriculei pentru clasele 0-12 şi necesitatea coerenţei în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material.

-Motivarea şi implicarea elevilor în întreg procesul şcolar (excursii, ore după şcoală, sport organizat, activităţi artistice, etc).

-Clarificarea responsabilităţilor şi folosirea lor pentru dezvoltare şi iniţiative.

-Eficientizarea folosirii resurselor.

-Crearea unui “**portret de caracter**”, aşa cum îl numea Simion Mehedinţi, **al elevului**.

-Conectarea la practicile educaţionale de succes în contextul globalizării .

Astfel elevii ar trebui să devină:

-Persoane ce gândesc

-Capabili să comunice

-Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate şi responsabilitate

-Persoane cu o viziune echilibrată a realităţii care să-i ajute să poate lua decizii logice şi etice

-Deschişi la minte – cu o toleranţă şi înţelegere a altor culturi

-Oameni ce reuşesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică şi psihică

-Capabili să-şi evalueze părţile pozitive, limitele şi experienţele astfel încât să-şi poată urma propria dezvoltare

-Persoane capabile de compasiune, de empatie şi respect pentru situaţiile şi sentimentele altora.

Nicolae Slavici spunea: “Menirea firească a şcolii nu e să dea învăţătură, ci să deştepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuinţa de a învăţa toată viaţă”.

Nu avem nicio îndoială că cei mai mulţi dintre cei implicaţi în educaţie şi învăţământ, dar şi simplii părinţi sau cetăţeni interesaţi de soarta viitorului ţării lor sunt de acord cu Nicolae Slavici. Pentru ca şcoala să cultive “destoinicirile intelectuale”, şi am adaugă noi şi practice ale copilului, ea ar trebui să ştie atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse şi politici înţelepte dar şi care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Şcoala, universitatea, părinţii, organizaţiile non guvernamentale şi partidele trebuie să se pună de acord asupra direcţiei spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuinţa de a învăţa toată viaţă” pentru propria desăvârşire şi a României, devenire şi participare la progresul şi prosperitatea societății.

Educaţia ar trebui să fie prioritară atât la nivel local şi naţional, cât şi mondial. Ar trebui să aibă în vizor o reformă în cadrul fiecărui nivel, de la cel mai mic la cel mai înalt, încât să asigure un viitor sustenabil pentru generaţiile prezente, dar şi urmaşilor acestora, să realizeze dezvoltarea pe mai multe direcţii, fără a necesita un mare consum de resurse.

Educaţia este un instrument esenţial pentru realizarea unui viitor durabil. De fapt, în ultimul timp, numeroase declaraţii din cadrul conferinţelor ONU au pledat în mod repetat pentru educaţie, sensibilizarea şi creşterea gradului de conştientizare a publicului privind dezvoltarea sustenabilă. Însă, progresele realizate în crearea şi punerea în aplicare a programelor, nu au avut efectul scontat. De aceea, considerăm, că trebuie să ne punem anumite întrebări: De ce nu au avut efect? De ce nu apar

reorientări în sistemul educaţional al abordării dezvoltării durabile? Ce am învăţat până acum? Am explorat toate cauzele şi soluţiile? Şi dacă raspunsul este NU, atunci ce măsuri trebuie avute în vedere, astfel încât acest răspuns negativ să devină unul pozitiv?

Paradoxal sau nu, însă cu cât o societate este mai educată şi mai înstărită, cu atât impactul ei negativ asupra mediului este mai mare, necesităţile de consum sunt mai mari şi poluarea la fel. Ceea ce duce la concluzia că doar educarea cetaţenilor nu este suficientă pentru realizarea dezvoltării durabile. Provocarea este să educăm fără a creşte nevoia de consum a populaţiei, modificând tendinţele de consum şi limitând poluarea, adică să îi motivăm să folosească conştient.”

Conform cercetărilor, educaţia este cea care ajută ţările să îşi atingă obiectivele de dezvoltare durabilă, având impact asupra creşterii productivităţii în agricultură, a gradului de atenţie acordată sănătătii, reduce rata de creştere a populaţiei şi, în general, creşte nivelul de trai. În reorientarea educaţiei către dezvoltarea durabilă, cei care dezvoltă programe de educaţie trebuie să găsească echilibrul între cunoştinţele viitorului şi cele ale trecutului, între inovaţie şi tradiţie.

Pentru garantarea accesului la educaţie şi la formarea profesională de calitate, precum şi pentru asigurarea continuă a calităţii educaţiei se vor îndeplini unele obiective specifice,cum sunt:

- Îmbunătăţirea sistemului de asigurare a calităţii în învăţământul preşcolar, primar şi secundar şi formarea profesională iniţială, prin susţinerea unităţilor de învăţământ preuniversitar în vederea perfecţionării managementului şi a capacităţii de furnizare a calificărilor relevante pe piaţa muncii; - Ameliorarea sistemului de asigurare a calităţii în învăţământul superior prin susţinerea universităţilor în vederea îmbunătăţirii managementului şi a capacităţii de furnizare a calificarilor relevante;
- Îmbunătăţirea calificării profesorilor, formatorilor şi altor categorii de personal din educaţie şi formare, prin sprijinirea formării iniţiale şi continue a acestora;
- Lărgirea cadrului de stimulare a învăţării pe toată durata vieţii prin sprijinirea furnizorilor de formare, în vederea dezvoltării sistemului de asigurare şi management;
- Fundamentarea învăţării pe baza nevoilor de dezvoltare personală şi profesională a tinerilor, din perspectiva dezvoltării durabile şi a asigurării coeziunii economice şi sociale;
- Asigurarea şi recunoaşterea complementarităţii dintre educaţia formală, non-formală şi informală, învăţarea permanentă devenind unul din pilonii de bază ai politicii educaţionale;
- Deschiderea sistemului educaţional şi de formare profesională către societate, în ansamblu, către mediul economic, social şi cultural al calităţii;
- Sprijinirea obţinerii de cunostinţe şi competenţe superioare de către tinerii cercetători, prin extinderea oportunităţilor pentru studii doctorale şi post-doctorale;

Oamenii ar trebui să înţeleagă că, pentru a asigura o lume durabilă, este nevoie de angajare şi de cunoaşterea unor informaţii relevante şi aplicabile în diferite domenii, de capabilitatea de a analiza

şi compara diferite interese, dând dovadă de respect faţă de alte popoare şi culturi. În concluzie, educaţia ar trebui să creeze cadrul prin care să ofere inspiraţia necesară, să stimuleze creativitatea, îndrumându-i pe oameni spre o gândire critică, spre cooperare, în vederea soluţionării unor probleme complexe, reale.

Prin urmare, pentru o dezvoltare durabilă avem nevoie de educaţie, să ne educăm în primul rând pe noi şi apoi pe cei de lângă noi, mereu apar lucruri noi ce merita explorate şi, de ce nu, exploatate eficent.

BIBLIOGRAFIE:

- Mihaela Roberta Stanef, Sistemul educaţional din România, disparităţi dintre mediul urban şi cel rural, Academia de Studii Economice din Bucureşti, 2013,
- Guvernul României, Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile, Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030, Bucureşti, 2008.
- Ghid Metodic Interdisciplinar: Educaţia pentru Dezvoltarea Durabilă

EDUCAŢIE ALTERNATIVĂ PRIN ACTIVITĂŢI NONFORMALE

Prof. înv.primar: BURNAR MARIA – VALERICA
Liceul Tehnologic “Liviu Rebreanu” Maieru

Educația reprezintă un pilon fundamental al societății umane, prin intermediul căreia se urmărește clădirea unei vieți de calitate a fiecărui individ în mod particular, precum și dezvoltarea în mod general a societății și culturii acesteia. În context actual, cadrele didactice nu se pot rezuma doar la aspectele tradiționale ale educației, fiind necesară introducerea aspectelor educației nonformale. Educația copiilor și a tinerilor reprezintă un proces amplu de acțiuni cu impact asupra cunoștințelor, atitudinilor, valorilor și caracterului acestora. În funcție de gradul de organizare al formelor educației se delimitează trei mari categorii: educația formală, educația nonformală și educația informală.

Educația nonformală reprezintă, conform lui J. Kleis (1973) ”orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal.” Școala – principalul mediu pentru realizarea educației tradiționale, a constatat nevoia de depășire a barierelor formale în context actual, dată fiind introducerea programului ”Școala Altfel – să știi mai multe, să fii mai bun!” în cadrul curriculei școlare. Acumularea cunoștințelor și dezvoltarea competențelor prin intermediul școlii tradiționale s-a dovedit a fi o condiție insuficientă pentru dezvoltarea multilaterală a viitorilor adulți. Cunoștințele teoretice nu au valoare foarte mare dacă nu sunt aplicate corespunzător. De asemenea, pe lângă dezvoltarea cognitivă este determinant să fie vizate dezvoltarea personalității copilului, inteligența sa emoțională, abilitățile sociale și cele de gândire. Aici educația nonformală vine ca o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea acestora în practică. Cu toate acestea, valențe ale educației nonformale au fost introduse și în mediul școlar. Începând de la programul ”Școala Altfel” până la activitățile extrașcolare și extracurriculare, școala sprijină și încurajează demararea acestor activități și apreciază exemplele de bune practici, menționând avantajele pe care acestea le conferă. Avantajele educației nonformale derivă din obiectivele și caracteristicile acesteia. Educația nonformală: oferă o utilitate practică imediată a cunoștințelor învățate, permite punerea în valoare a intereselor și aptitudinilor educabililor, se desfășoară în contexte diverse, cadrul de învățare și conținutul fiind lejer, folosește metode care stimulează participarea și implicarea educabililor, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării fiind orientat spre participant, stimulează formarea relațiilor

interumane informale și facilitează promovarea muncii în echipă și a unui demers pluri- sau interdisciplinar.

La nivel de unitate am implementat o activitate extrașcolară numită **„Tradiţii si obiceiuri româneşti”**, activitate prin care ne-am gândit să facem un front comun – cadre didactice ,elevi şi adulţi – şi să încercăm împreună să schimbăm în bine mentalităţile şi comportamentele oamenilor, mai ales ale tinerilor, privind respectul pentru obiceiurile si tradiţiile noastre , să aprecieze frumuseţea portului popular, a cântecului si dansului popular, respectul faţă de strămoșii neamului , faţă de eroii și oamenii de cultură ai neamului românesc dar si pastrarea, cu sfinţenie , a celor mai mari sărbatori creştine si însemnatatea lor. S-a urmărit educarea atitudinii de respect faţă de valorile tradiţionale şi vârstnicii satului, consolidarea colaborarii intre şcoală, familie şi comunitate in scopul orientarii si aprecierii valorilor tradiţionale. S-au vizitat cateva case batraneşti şi le-a fost prezentat elevilor portul tradiţional femeiesc şi barbatesc cât şi lucruri făcute de mână ce , poate, nu se mai regăsesc in multe case din vremea aceasta. Elevii au promovat prin cantec, dans popular şi şezătoare, frumuseţea artei populare romaneşti. Până la finalul acestui proiect elevii colaboratori au promovat tradiţiile si obiceiurile românesti prin respectarea, practicarea si transmiterea acestora, colegilor. Au incercat să implice alţi şcolari să participe la derularea activitaţilor, aceştia din urmă înţelegând că tradiţia şi copilaria merg mână în mână.

Nu putem nega rolul determinant al educației formale în dezvoltarea integrală și armonioasă a personalității copiilor și în sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare pe tot parcursul vieții, însă consider determinant rolul integrării aspectelor educației nonformale pentru maximizarea bucuriei și plăcerii de a învăța și pentru dezvoltarea abilităților de viață și sociale, a inteligenței emoționale și a relațiilor interpersonale necesare atât copiilor, cât și viitorilor adulți.

BIBLIOGRAFIE:

¬ BLOOM, B.S., Human characteristics and school learning, McGraw-Hill, 1976.

¬ GARDNER, H., Multiple Inteligences: The theory in Practice, Perseus Books, 1993.

¬ OPREA, CRENGUȚA, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Ed. Universității, București,2003.

¬***Nonformal Education Manual, Peace Corps, 2004.

WEB: ¬http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Educatia-non-formala-si-avantajele-sale-406.html

ȘCOALA, UN MEDIU EDUCAȚIONAL INCLUZIV

Prof. Bătrăneanu Mihaela Mirela
Școala Gimnazială Nr. 99,
Sector 4, București

Copiii cu cerințe educaționale și emoționale speciale necesită o abordare autentică și eficientă pentru incluziune, bazată pe eforturi reciproce reale. Incluziunea este vitală pentru acești copii, deoarece tulburările fobice, de anxietate, stresul și dificultățile de adaptare sunt caracteristice acestora.

Se recomandă utilizarea artei ca mijloc de facilitare a incluziunii școlare, prin învățarea modurilor de exprimare a emoțiilor cu tehnici creative, asimilarea strategiilor eficiente de comunicare și relaționare în context școlar, social și familial. Cultivarea creativității și utilizarea acesteia pentru normalizarea trăirilor negative, împreună cu promovarea relațiilor bazate pe respect, egalitate și prietenie între elevii cu CES și cei fără, sunt fundamentale pentru un mediu educațional incluziv.

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă are ca scop crearea unui climat propice dezvoltării armonioase și echilibrate a acestora. În orice clasă pot fi găsiți copii cu CES, iar integrarea lor permite celorlalți elevi să înțeleagă mai bine această problemă și să ofere sprijin.

Profesorii trebuie să acționeze nu doar în timpul orelor de curs, ci și în organizarea ambientului educațional și în propria lor dezvoltare profesională pentru a răspunde adecvat nevoilor copiilor cu CES.

Planurile de învățare sau educaționale personalizate pot fi elaborate pentru acești copii, dar rolul profesorului este să-i integreze în activitățile alături de ceilalți colegi, folosind metode și tehnici variate și inovative.

Activitățile suplimentare, precum terapiile, pot fi de mare ajutor pentru acești copii, iar implicarea părinților și a altor specialiști este esențială pentru succesul lor în învățare și dezvoltare.

Construirea unei imagini pozitive despre sine și cultivarea unui climat afectiv pozitiv în clasă sunt esențiale pentru progresul educativ al elevilor cu CES.

Școala incluzivă are ca obiectiv principal integrarea elevilor cu nevoi speciale, combătând discriminarea și facilitând comunicarea deschisă și autentică față de acești elevi, cultivând empatia și angajându-se activ în procesul de incluziune a lor.

Activitatea extrașcolară –o altă șansă

Stratulat Cristina-Amelia
Școala Gimnazială ”Ioan Bădescu”

Dinamica populației se modifică în timp ceea ce duce la o diversitate umană, la integrarea și incluziunea tuturor elevilor în școală, realizându-se astfel o egalitate de șanse tuturor copiilor privind educația . Școala la care predau este o instituție școlară din învățământul public de stat unde au acces toți copiii din localitate care aparțin acestei școli. Este o școala deschisă, în cadrul căreia sunt integrați elevi indiferent de mediul din care provin , este o școală în care personalul didactic participă la cursuri de perfecționare pentru a da elevilor o șansă la educație prin activități diferențiate . În cadrul elevilor din medii defavorizate toate cadrele didactice implicate în procesul instructiv -educativ au contribuit la încurajarea elevilor de a participa la cursuri, explicându-le avantajele participării la progaul școlar, șansa pe care o au în viață prin educația pe care o primesc la școală, de a se înscrie la învățământul liceal sau professional . În calitate de profesor diriginte, dintre elevii coordonați, în clasă au fost elevi din medii defavorizate –cazuri de abandon școlar dar și elevi cu CES. Astfel, am implicat elevii în diferite activități extrașcolare dezvoltând lucrul în echipă, implicarea în realizarea proiectelor ducând la îmbunătățirea relațiilor dintre colegi, la relații de egalitate, învățând unii de la alții, dezvoltându-și abilitățile, trecând peste diferite tipuri de bariere. Dintre aceste activități amintesc:

”Cea mai mare lectie despre vaccinare”-activitate organizată cu sprijinul UNICEF și Ministerul Educației

”Dă BLOCK agresivității. Și glumele dor. Stop Cyberbullying

”Dependența de internet”

”Drepturile copiilor și adolescenților în mediul online”

Multe dintre activități s-au desfășurat în cadrul proiectului Ora de Net, coordonat la nivel național de Organizația Salvați Copiii.

În cadrul acestor activități elevii au vizionat materiale propuse de organizatori. Pe baza acestor materiale, fiecare elev, și-a spus și argumentat punctul de vedere în legătură cu tema propusă. În urma dezbaterilor elevii au realizat postere, machete . Implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor de lucru a avut numeroase avantaje pentru toți elevii: au căpătat încredere în forțele proprii , au învățat să accepte ideile celorlalți , s-au cunoscut mai bine , au colaborat pentru a reuși , elevii integrându-se în climatul educațional . Concomitent cu activitățile extrașcolare, elevii au fost implicați și în concursuri extrașcolare: ”Învingător prin artă”, ”Iarna la fereastra mea” –concurs de desene. În cadrul Programului Național ” Săptămâna Altfel” în cadrul școlii s-au organizat diferite activități ,vizită la Azilul din localitate,

plantare de flori la Biserica ”Vintilă Vodă”, elevii participând cu interes . Activitățile extrașcolare au scos elevii din rutina zilnică, au oferit o altă perspectivă a școlii, au dus la antrenarea elevilor în activități plăcute, interesante, din viața reală, au dus la facilitarea integrării în mediul școlar, o metodă de a atrage elevii spre școală. În toată această perioadă nu am neglijat legătura cu toate cadrele didactice care au predat la clasă , cu părinții elevilor dar și cu poliția , pentru a preveni orice tentativă de abandon școlar. Implicarea în diferite proiecte a dus la închegarea colectivului, la îndepărtarea barierelor, la conștientizarea faptului că putem lucra împreună, că putem reuși , că ne putem tolera, indiferent de mediul din care provenim. Activitatea extrașcolară este o componentă eficientă a procesului educativ , o alternativă de închegare a colectivului de elevi , de a uni elevii , de a elimina plictiseala , de a integra toți elevii , de a da ”o șansă educației prin diversitate, incluziune, toleranță”.

STRATEGII EDUCAŢIONALE PENTRU INCLUZIUNEA CU SUCCES A COPIILOR DISGRAFICI ÎN ŞCOLILE DE MASĂ

Profesor pentru învăţământul primar,
Blaga Adriana Ioana
Şcoala Gimnazială “Horea” Şimleu Silvaniei

Disgrafia constă în incapacitatea copilului dezvoltat normal din punctul de vedere al limbajului, auzului si intelectului de a învaţa corect şi de a utiliza scrisul în condiţii normale.

Dificultaţile de învăţare a scrierii iau forme foarte variate, de la erori la nivelul literelor, erori sintactice şi erori de punctuaţie pâna la organizarea grafică a paragrafelor ca atare (Ungureanu, 1998).

În prezent, tulburările din sfera scrierii sunt denumite folosindu-se termeni precum, disgrafie, disortografie, tulburari a exprimarii în scris , tulburari a expresiei grafice. (Rosan, 2015).

În DSM IV, în categoria tulburărilor de învaţare este inclusă şi tulburarea exprimării în scris care vizează dificultaţile de scriere corectă sub aspectul componenţei cuvintelor, cât şi sub aspect morfosintactic. DSM V vizează scrierea corectă sub aspectul componenţei literelor, cuvintelor, scrierea corectă sub aspet grammatical şi al punctuaţiei. Disgrafia poate să apară atât izolat, cât şi în asociere cu alte tulburari. (Rosan, 2015)

Disgrafia este o perturbare a învăţării şi scrierii, manifestată prin: confuzii, inversiuni, adăugiri şi substituiri de litere, cuvinte sau chiar sintagme, neînţelegerea completă a celor scrise, lipsa de coerenţă logică a ideilor în scris (Popescu-Neveanu, 1978).

După Verza (1983) tulburările dislexo-disgrafice sunt clasificate astfel: dislexo-disgrafie specifică (propriu-zisă), de evoluţie (structurală, de dezvoltare), spaţială, pură (consecutivă, se manifestă în asociere cu alte handicapuri), lineară şi motrică.

Există diferiţi factori de risc: alţi membri ai familiei care au avut probleme similare, existenţa unor leziuni mărunte ale sistemului nervos, obligarea copilului stângaci să folosească mâna dreaptă.

Cel mai adesea, afecțiunea se descoperă în clasa întâi, în lunile ianuarie-februarie, deoarece atunci încep dictările la școală. Colaborarea dintre copil, părinte și învățătoare este foarte importantă. Adesea, copiii cu disgrafie ajung la psiholog nu pentru afecțiunea în sine, ci pentru că nu le mai place la școală, sunt foarte stresați sau dezvoltă ticuri.

În munca la clasă unde timpul este scurt, scrierea ar trebui limitată pe cât posibil. Ideale sunt exerciţiile cu spaţii lacunare în care elevul trebuie doar să completeze spaţiile lipsă. Potrivite sunt şi exerciţiile în care au doar de subliniat sau înconjurat răspunsul corect, scrierea trebuie redusă la câteva cuvinte izolate într-o lecţie. Indicat este deasemenea să se evite copierea propoziţiilor de pe tablă.

Cadrul didactic este necesar să pună accentul pe aspectele pozitive ale muncii copiilor, atât individual, cât şi in grup. Pentru a face acest lucru, este indicat să promoveze activităţi cu şanse mari de succes, cu nivel înalt de motivaţie, valorificând punctele forte ale copilului. În acelaşi timp, reducând şansele de nereuşită ale copilului. De exemplu, se va evita cititul cu voce tare în clasă, cu excepţia cazului în care textul a fost lucrat anterior individual la cabinetul logopedic, acasa sau în clasă.

În evaluări este important ca profesorul să nu se bazeze doar pe scris. Testele scrise trebuie completate de examene orale. Testul trebuie sa includă diferite tipuri de întrebări, de exemplu adevărat – fals, întrebări cu răspunsuri multiple. De asemenea, este bine sa fie stimulată auto-evaluarea şi completarea propoziţiilor cu cuvintele ţintă. Fiecare test este bine sa includă două obiective: unul care reflectă conţinutul, iar cealalt care să reflecte erorile legate de ortografie. Intervenţia merge dincolo de aspectele academice, luând în considerare suportul emoţional, deoarece copiii cu dislexie au adesea probleme cu stima de sine, pierderea încrederii sau anxietatea.

Cadrul didactic va suplimenta timpul pentru sarcinile scrise, inclusiv luarea de notiţe, copiere şi teste, va permite copilului să înceapă proiectele sau misiunile de timpuriu, va aloca timp în programul copilului pentru a face activităţi alternative legate de materialul învăţat.

O soluţie poate fi folosirea unui copil resursă care va scrie ceea ce îi dicteaza disgraficul. Acesta va transcrie textual ceea ce va spune copilul. Copilul poate face modificări, fără asistenţă din partea copilului resursă.

Anticiparea predării unor teme, mai devreme decât ar fi de aşteptat, va uşura gestionarea lor de către copil, datorită suplimentării timpului acordat învăţării.

Sunt permise instrumente de hârtie sau de scris de diferite culori. Este indicată utilizarea celui mai confortabil instrument de scris. Foarte populare sunt creioanele mecanice sau creioanele triunghiulare. Unii preferă creionul sau stiloul de tipul pilot frixion pentru că le permite corectarea rapidă a geşelilor. Exista şi creioane care asigură ghidajul pentru cele trei degete. Uneori însă gasirea instrumentului potrivit poate fi o adevarata provocare. Părinţii vor înţelege că nu există un instrument magic ci un instrument potrivit pentru fiecare copil.

Este foarte folositoare linierea caietului în partea stangă cu o anumită culoare. Aceasta indică locul de unde începem scrierea. Aceeaşi culoare pentru margine trebuie pastrată şi pentru tablă. Este bine să se permită folosirea unor caiete cu liniatură colorată care să marcheze mai exact spaţierea rândurilor.

La munca în grup copilul poate lua diferite roluri: organizator de informaţii, scriitor, corector şi ilustrator. Copilul va fi ajutat permanent, astfel încât să nu îi fie teamă că va rămâne în urmă. Pot fi

stabilite termene-limită pentru anumite proiecte, după o consultare prealabilă cu părinţii. Poate fi oferit chiar un proiect alternativ, cum ar fi un raport oral sau un proiect vizual.

Detaliile şi gradul de independenţă depind de atitudinea copilului. În cazul în care dificultatea de scriere este severă, copilul va beneficia de terapie ocupaţională şi de alte servicii de învăţământ special, pentru o remediere intensivă. Este important să se dezvolte şi să se menţină scrisul lizibil.

Trebuie încurajată utilizarea calculatorului, copilul progresând enorm cu ajutorul unui procesor de text. Acest lucru este de nepreţuit. Este recomandat chiar programe de recunoaştere a vorbirii, întrucât copilul poate dicta propoziţii, mai degrabă decât să le tasteze. Aceste programe permite elevului să spună ce gândeşte şi să obţină un rezultat imediat. Unor copii cu dificultăţi de scriere pur şi simplu nu le place tastarea. Instruirea pentru folosirea unui astfel de program de recunoaştere a vocii nu este deloc dificilă şi nu ia nici mult timp. De obicei, se observă o îmbunătăţire a vitezei şi o acurateţe sporită, de parcă şi-a găsit inspiraţia.

Trebuie să ne va asigurăm că sala de clasă este confortabilă, este un loc plăcut, propice pentru a acumula informaţii noi. Scaunul trebuie să fie confortabil, masa la înălţimea optimă, astfel încât copilul să poată scrie confortabil, luminarea să fie potrivită, mai ales în apropierea copilului cu disgrafie.

Esenţială este însă colaborarea cu părinţii copilului, profesorul fiind un mediator în acest sens. Specialistul oferă de informaţii familiei despre ce este dislexia, care sunt manifestările ei principale şi consecinţele ei asociate. Mesajul fundamental care trebuie transmis părinţilor este că disgrafia va fi o condiţie pe tot parcursul vieţii, că această problemă nu poate fi rezolvată rapid. O bună colaborare între specialist, familie şi şcoală poate compensa dificultăţile copilului.

Nu este obligatoriu ca părinții să-și trimită copilul la un logoped sau la un psiholog: pot lucra chiar ei cu copilul, după un anumit program. De-a lungul vieții, persoanele cu disgrafie vor face greșeli, în special când sunt stresate, dar deficiența se recuperează. De altfel, în afară de multă muncă, nu există nici un leac pentru ea.

Copilul este încurajat să fie răbdător, să depăşească frustrările. Cel mai adesea, stresul este ascociat cu disgrafia. Copilul devine stresat la gândul că trebuie să scrie, că nu va reuşi, că alţii vor râde de el. Se pierde uneori încrederea în propriile abilităţi. De aceea, răbdarea este un element esenţial în acest proces. Inclusiv profesorul va manifesta clemenţă faţă de greşelile constatate, mai ales în primele etape ale procesului de învăţare. Numai cu o atitudine potrivită poate fi diminuată frustrarea şi se pot înregistra progrese. Frustrarea provoacă adesea demotivare în învăţare, dar şi tristeţe şi chiar depresie.

Bibliografie

Ajuriaguerra, J. de, Auzias, M., *Scrisul copilului*, vol. I, II, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980.

Crouch, A., Jakubecy, J., *Dysgraphia: How It Affects A Student's Performance and What Can Be Done About It*, 2007.

APEDA, *Le petit guide des dyslexiques, comment les dépister et les aider en classe* , 2009.

Burlea, G., *Tulburările limbajului scris – citit*, Editura Polirom, Iaşi, 2007.

Haţegan, C., *Abordări structuralist – integrate în terapia tulburărilor de limbaj şi comunicare*, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2011.

Păunescu, C., *Tulburările limbajului scris*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1967.

Rosan, A., *Psihopedagoie specială- Metode de evaluare si interventie*, Edituta Polirom, Iasi,2015

Verza, E., *Tratat de logopedie*, Editura Fundaţia Humanitas, Bucureşti, 2003.

STRATEGII DE INTEGRARE A ELEVILOR CU CES ÎN ACTIVITĂȚILE EDUCATIVE

Profesor itinerant de sprijin,
Filip Cornelia Viorica
CSEI- Şimleu Silvaniei

Integrarea şcolară este un proces de includere în şcolile de masă obişnuite, la activităţile educative formale şi nonformale, a copiilor consideraţi ca având cerinţe educative speciale.

Cerinţele educative speciale desemnează acele nevoi speciale faţă de educaţie care sunt suplimentare, dar şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei. Fără abordarea adecvată acestor cerinţe speciale nu se poate vorbi de egalizarea şanselor de acces, participarea şi integrarea şcolară şi socială.Copiii cu deficienţe au şi ei aceleaşi trebuinţe în creştere şi dezvoltare. Aceşti copii au în acelaşi timp şi anumite necesităţi particulare, individualizate. Ei sunt diferiţi din punct de vedere al temperamentului, motivaţiilor, capacităţii chiar dacă prezintă acelaşi tip de deficienţe.

Educaţia integrată a copiilor cu CES urmăreşte dezvoltarea capacităţilor fizice şi psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de copii normali; a implementării unor programe cu caracter colectiv-recuperator, stimularea potenţialului restant ce permite dezvoltarea compensatorie a unor funcţii menite să suplinească pe cele deficitare, crearea climatului afectiv în vederea formării motivaţiei pentru activitate în general şi pentru învăţare în special, asigurarea unui progres continuu în achiziţia comunicării; formarea unor abilităţi de socializare şi relaţionare cu cei din jur; formarea de deprinderi cu caracter profesional şi de exercitare a unor activităţi cotidiene; dezvoltarea comportamentelor ada

Există diferite forme de integrare a elevilor cu CES în activitatea didactică, integrarea care presupune construirea unei relaţii de colaborare emoţional-educaţională:

- integrarea parţială; presupune ca elevii cu CES să desfăşoare doar o parte din timpul lor în şcoală, participând direct doar la anumite discipline, acolo unde pot face faţă;
- integrarea totală, unde elevii cu CES petrec tot timpul în cadrul organizat, în instituţia de învăţământ acolo unde sunt înscrişi la începutul anului şcolar. Parcurgerea programului educaţional nu exclude participarea la şedinţele terapeutice, desfăşurate în spaţii speciale, destinate acestui scop;
- forme de integrare ocazională ce presupune participarea în comun la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, spectacole, unde reuşesc sa stabilească relaţii cu ceilalţi membri ai grupului.

Procesul integrării şcolare a copiilor cu CES presupune elaborarea şi aplicarea unui plan de intervenţie individualizat, centrat pe folosirea unor modalităţi eficiente de adaptare a curriculumului şi pe diversificarea ofertelor de învăţare în cadrul lecţiilor. În acest scop, principalele strategii care ar

putea fi folosite pentru proiectarea unui curriculum din învăţământul integrat se referă la :

- selectarea unor conţinuturi din curriculumul general accesibile şi elevilor cu CES şi renunţarea la alte conţinuturi cu un grad ridicat de complexitate;
- accesibilizarea întregului conţinut printr-un proces de simplificare, cadrul didactic participant la procesul educativ modificând conţinutul astfel încat să devină realizabil;
- diversificarea componentelor curriculumului general prin introducerea elevilor cu CES în activităţi individuale, terapeutice, destinate recuperării acestora.

Parcurgând şi depăşind toate aceste etape, profesorul îşi desfăşoară activitatea spre a-l determina pe elevul cu CES să se integreze în societate, „să înveţe să înveţe”, pe cât este posibil şi să-l ajute să depăşească conştientizarea propriilor drame.Elevii cu CES au, majoritatea, capacităţi intelectuale reduse, suprasolicitând dascălul în găsirea celor mai bune metode de lucru în cadrul lecţiei. Reluarea, repetarea, elemente mereu prezente în lecţiile cu elevi cu CES, pot afecta calitatea participării active. Aşadar, este mereu necesară identificarea celor mai bune metode pentru ca elevii cu CES să-şi menţină participarea activă la un nivel optim pentru ca, în cadrul lecţiei, să nu intervină plictiseala, modificarea conţinuturilor învăţării fiind un proces gradat şi anevoios, mai ales sub aspectul corelării instruirii cu restul elevilor clasei.

Ca şi în cazul celorlalte discipline, ora de limbă şi literatură română, devine prilej de încercare de a dezvolta capacităţile de exprimare orală şi scrisă a elevilor cu CES. Cele trei competenţe generale nu se pot regăsi în activitatea de zi cu zi a cadrului didactic desfăşurand al unei activităţi ce are în prim plan relaţia cu aceşti elevi. Întreaga activitate trebuie să se organizeze în vederea informarii și formării cadrelor didactice de sprijin / itinerante privind utilizarea corectă a modalitaţilor de proiectare și implementare a demersului de intervenţie personalizată asupra copiilor cu cerinţe educative speciale, a identificării instrumentelor și a metodelor specifice de lucru adaptate particularităţilor de vârsta și individuale ale elevilor integraţi, creării premiselor pentru asigurarea unui climat socio-afectiv favorabil dezvoltării armonioase a personalităţii copiilor cu dizabilităţi.Profesorul trebuie să dovedească creativitate în conceperea unor materiale auxiliare care să favorizeze o evoluţie favorabilă a copilului cu cerinţe educative speciale, să dezvolte abilităţii de a constitui un portofoliu individual de intervenţie personalizată conform particularitaţilor psiho- individuale ale copiilor integraţi.

Competenţele specifice şi conţinuturile asociate dezvoltă un program educativ complex şi numai pregătirea cadrului didactic determină integrarea acestora în sistemul educaţional. Vom încerca o trecere în revistă a acestor competenţe specifice pentru a identifica conţinuturile educaţionale realizabile de elevii cu CES:

- receptarea mesajului oral în diferite situaţii de comunicare devine realizabilă în măsura

în care elevul construieşte mesaje orale diverse, transcrie structuri din texte cunoscute, aplică principiile ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat. Se observă o imposibilitate a acestora de a crea forme lexicale corecte, să stabilească sensul unui cuvânt necunoscut prin apel la context, să stabilească rolul categoriilor semantice în textele literare studiate.

- utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea unor mesaje orale în situaţie de comunicare monologată şi dialogată devine realizabilă în măsura în care se solicită rezumarea orală a unui text dat. Realizarea orală a unui plan simplu şi dezvoltarea acestuia prin adăugarea ideilor secundare devine item irealizabil deoarece, de cele mai multe ori, aceşti elevi îşi pierd atenţia pe parcursul desfăşurării activităţii educative. În ceea ce priveşte utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, dovedesc incapacitate de a asocia fiecărei părţi de vorbire, categoriile învăţate. Unii dintre ei însă diferenţiază subiectul de predicat şi uneori chiar alcătuiesc propoziţii respectând cerinţele indicate. Un element notabil îl constituie participarea la diferite situaţii de comunicare, manifestând o atitudine favorabilă progresiei comunicării.
- receptarea mesajului scris, din texte literare şi nonliterare, în scopuri diverse dovedeşte incapacitatea elevilor cu CES de a diferenţia elementele de ansamblu de cele de detaliu în cadrul textului citit, de a identifica problema principală abordată. Reuşesc însă să prezinte succint subiectul operei literare fără identificarea momentelor subiectului într-un text epic şi a procedeelor de expresivitate artistică într-un text liric.
- utilizarea corectă şi adecvată a limbi române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse devine ineficient realizată; rezumarea unui text citit, relatarea unor fapte, motivarea unei opinii se produce în texte minime cu grave greşeli de ortografie şi punctuaţie. Se observă incapacitatea elevilor cu CES de a utiliza un lexic adecvat, de a-şi exprima o opinie, de a se exprima nuanţat. De cele mai multe ori întrebările sunt directe şi dirijate şi răspunsurile pe măsură: scurte şi fără nuanţă.

Evaluarea elevilor cu CES se realizează diferenţiat faţă de ceilalţi participanţi la lecţie prin evaluări formative şi sumative personalizate, prin itemi care să măsoare o înregistrare minimă a progresului şcolar, prin raportare la cerinţele din curriculum. Progresul educativ al elevului cu CES depinde de relaţia pe care cadrul didactic de la clasă o stabileşte cu profesorul de sprijin, dându-i permanent informaţii despre punctele slabe ale acestuia. Intervenţia acestuia permite valorificarea şi insistarea pe cunoştinţele greu asimilabile determinând raportarea la nivelul cunoştinţelor de grup.

Activitatea didactică devine astfel importantă şi prin relaţia personală care se stabileşte între profesor şi elev, cu încercarea permanentă a primului de a determina dezvoltarea capacităţii de exprimare a propriilor sentimente, a propriilor atitudini şi, nu în ulitimul rând, a propriei viziuni

despre viaţă.

BIBLIOGRAFIE

1. Alois Gherguţ, 2006, *Psihologia persoanelor cu cerinţe speciale*, Editura Polirom, Iaşi
2. Carmen Creţu, 1999, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom, Iaşi
3. Ecaterina Vrăjmaş, 2001, *Strategiile educaţiei inclusive*, Editura Polirom

   Ghid de predare – învaţare pentru copii cu C.E.S., UNICEF si Asociaţia Reninco, Bucureşti, 2000

CAIET DE PRACTICĂ
– MOBILITATE GRANADA

Pentru învățământul liceal specialitatea *Organizator banqueting,* clasa a XI-a

Prof. INCULEȚ SIMONA-CARMEN
COLEGIUL ECONOMIC „V. MADGEARU” IAȘI

CUPRINS

Responsabilitățile practicanților

Programul activității de instruire practică

CAPITOLUL I: Prezentarea agenților economici, Informații despre preparatele tradiționale (mod de pezentare și servire) din regiunea Andalusia/Granada – Spania

CAPITOLUL II: Recomandări privind respectarea normelor de sănătate și securitate a muncii potrivit modulului de pregătire**,** Fișe de documentare 1 – 16**,** Fișe de lucru 1- 11

CAPITOLUL III: Jurnal de instruire practică - săptămâna 1,2,3; Fișe de prezență- săptămâna 1,2,3; Fișă de evaluare finală; Chestionar feed back

Bibliografie

Informații despre preparatele tradiționale
(mod de prezentare și servire) din regiunea Andalusia/Granada – Spania

Gustul plăcut al mâncărurilor spaniole nu se bănuieşte după aspectul acestora. Uneori nu îţi dai seama din ce este preparată mâncarea, dar este picantă şi foarte consistentă, cum ar fi “Paella” – care se prepară din diferite feluri de carne, peşte, orez, legume, verdeţuri parfumate – un bun exemplu de amestec de gusturi contrastante. Pentru europeanul de pe continent, gusturile se diversifică şi mirodeniile sunt specifice mâncărurilor. Spaniolii cultivă toate mirodeniile, toate condimentele şi le folosesc, din punctul lor de vedere, cel mai bine. Alte ţări au condimentat mâncărurile ce au avut la îndemână din cultura naţională sau din import. Spaniolii le au asigurate din cultura proprie. Pe lângă preparatele specifice se observă și o puternică influență franceză. Elementele predominante utilizate la obținerea preparatelor sunt: ardeii, șofranul și uleiul de măsline. Gustul foarte plăcut al alimentelor și mâncărurilor spaniole este dat de amestecul contrastant în care carnea, peștele, ardeiul, legumele, condimentele sunt amestecate în proporții și cantități bine dozate, iar aspectul acestora nu oferă nicio indicație asupra gustului. Peștele este considerat condimentat pentru orice fel de mâncare. Supele sunt realizate din toate sorturile de carne și legume și se servesc calde sau reci, unele supe reci servindu-se chiar cu gheață. Salatele de legume sau combinate sunt asezonate și se servesc lângă gustări și sandwich-uri sau cu un sos picant, cu sardele montate deasupra. Ca gustări se servesc crochete de carne de pasăre, ouă, legume, sardele, pește mioc fiert, având alături salată și lămâie. Preparatele culinare sunt însoțite de sosuri cu adaos de vin alb sau roșu. Se consumă multe varietăți de scoici și animale

mici marine. De asemenea sunt răspândite preparatele din morun, din pește de apă dulce, din carne de miel (cu ananas), din berbecuț sau jambon fiert în vin de Madeira sau vin roșu fiert cu zahăr. Fripturile sunt consumate cu sos bine condimentat și aromat, însoțite de legume sotate și alte garnituri. Preparatele fripte au unele particularități: se pot frige pe țepușe diferite sortimente din carne de vită, de porc, de pasăre, de pește, de vânat, de miel sau berbecuț, combinate cu ardei iute, ardei gras și chiar bucăți de brânză telemea. Dintre dulciurile de bucătărie se preferă prăjiturile cu aluaturi franțuzești, budincile, clătitele, etc. Băuturile preferate sunt vinurile din podgoriile proprii, renumite în întreaga lume.

MICUL DEJUN (desayuno/cafe da manhă) este o masă destul de consistentă. Se servesc: lapte dulce-cald sau rece, lapte cu cacao, cafea cu lapte sau ceai. Sunt preferate chiflele, cornurile franțuzești (croiantes), brioșele, tostul. Se adaugă untul, dulceața, gemul sau mierea de albine, ouăle ochiuri, omletele (cu roșii, șuncă, cașcaval, brânzeturi, etc), preparatele de carmangerie și legumele natur, sucurile de fructe, fructele proaspete.

DEJUNUL (almuerzo/almoço), începe de regulă cu gustări picante, cu pește, cu sos de roșii bine scăzut și condimentat. Supele consistente pot înlocui antreurile. Se preferă mâncărurile din carne de vită, de porc, de pasăre, de batal, de vânat, la care se adaugă sosuri consistente ce au în componență vin sau coniac. Fripturile de regulă înăbușite sunt însoțite din garnituri din legume fierte sau sotate. În continuarea mesei, se servesc salate, brânzeturi, fructe, dulciuri (foietaje cu fructe proaspete au din compot), budinci, sufleuri, cremă diplomat, compoturi, clătite cu dulceață, înghețată, fructe.

CINA (cena/antar) nu e deosebește prea mult de dejun. Este și aceasta o masă conistentă. Se servesc: gustări reci sau calde, preparate din pește, supă, fripturi la tavă cu sosuri condimentate sau la grătar, salate, înghețată, prăjituri cu fructe, cafea. Întotdeauna se va pune pe masă o fructieră cu fructe asortate (corbell). Se vor servi la cerere, vinuri dulci, albe sau roșii și coniacuri fine.

Tortilla de patatas

Ingrediente: 4 ouă, o ceapă, 5 cartofi medii, sare, piper, ulei, condimente (chili, rozmarin) după gust, puțin mărar (opțional).

Mod de preparare:

- cartofii se taie felii, rondele sau cubulețe, după preferințe, se sărează, se piperează și se pun la prăjit în ulei fierbinte. Se pot adăuga și puțin rozmarin și ceapă.
- într-un vas se bat bine ouăle, cu puțin mărar și sare
- cartofii se lasă la prăjit până se fac bine, fără a fi crocanți
- aceștia se toarnă peste ouăle bătute și se amestecă bine
- compoziția astfel obținută se răstoarnă într-o tigaie în care se picură puțin ulei și se prăjeste pe ambele părți, ca

o omletă. Nu se amestecă!

- întoarcerea de pe o parte pe alta se realizează cu ajutorul unei farfurii întinse
- când este aurie se scoate pe un platou și se taie felii, putând fi servită caldă sau rece, cu roșii sau alte legume proaspete.

Tapas

Tapas, micuțele sandvisuri care se mănâncă cu mâna, vin sau nu însoțite (în funcție de preferințele clienților) de salate din legume, nuci sau patatas bravas (cartofi prăjiți serviți cu diverse sosuri). De cele mai multe ori reci, aceastea constau în bruschete, mini tarte, mini burgeri, omletă spaniolă, creveți, calamari

FIȘĂ DE LUCRU

Etapele aranjării salonului de servire

I. Aranjați corect etapele următoare în ordinea ce trebuie respectată pentru a realiza un mise-en-place, dimineața, înainte de sosirea consumatorilor, (prin numerotare în fața fiecărei etape):

- ☐ Alinierea meselor
- ☐ Aducerea fetelor de masa
- ☐ Ștergerea prafului
- ☐ Fixarea naproanelor
- ☐ Aerisirea sălii
- ☐ Fixarea moltoanelor
- ☐ Aducerea obiectelor de inventar

II. Aranjați corect etapele următoare, în ordinea ce trebuie respectată pentru a aranja un salon de servire după terminarea programului, (prin numerotare în fața fiecărei etape).

- ☐ Curățarea pardoselii
- ☐ Strângerea fețelor de masă
- ☐ Aerisirea sălii
- ☐ Debarasarea meselor
- ☐ Curățarea obiectelor de inventar
- ☐ Florile – schimbat apa, schimbat florile ofilite, udat ghivecele, etc.
- ☐ Ștergerea prafului

FIȘA DE DOCUMENTARE

Recomandări de amplasare a tacâmurilor, veselei și paharelor

Etapele pregătirii salonului pentru primirea clienţilor:

- Pregătirea obiectelor de inventar;
- Aranjarea salonului pentru servirea clienţilor:

- După terminarea programului de funcţionare;
- Înainte de sosirea clienţilor.

- Pregătirea chelnerilor pentru primirea şi servirea clienţilor.

Recomandări de amplasare a tacâmurilor, veselei şi paharelor

1. C
2. A
3. I
4. I
5. I
6. A
7. I
8. I
9. I

10. Pâine/unt

Linguri/Linguriţe	*Pahare*
11. Supă	13.Apă

12.Desert/cafea/ceai	14.Vin roșu 15. Vin alb 16. Lichior/aperitiv/tărie 17. Șampanie
Farfurii/veselă 18. Farfurie serviciu 19. Farfurie 20. Farfurie pâine-unt 21. Solnița 22. Pipernița	*Diverse* 23. Șervet 24. Eticheta invitat 25. Meniu

Şcoala incluzivă

Profesor: Ancuța Vasilica
Școala gimnazială „Iustin Pîrvu”,
comuna Poiana Teiului, Județul Neamț

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul/profesorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi. Acesta trebuie:

- să elaborareze un program pedagogic individualizat.
- să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale la instrucţie şi educaţie;
- să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;
- să coopereze cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

Școala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Fiecare copil este unic, cu necesităţi diferite. Părinţii şi dascălii deopotrivă, încearcă să-i educe, astfel încât să devină, la rândul lor, adulţi fericiţi, iubitori şi eficienţi. Însă există copii marginalizaţi, defavorizaţi şi/sau excluşi de la educaţie. Aceştia sunt cei pentru care educaţia incluzivă a devenit o şansă pentru o dezvoltare armonioasă.

Incluziunea presupune efortul de a asigura tuturor elevilor - de limbă şi cultură diferite, din familie diferită, cu orice probleme de sănătate, cu interese şi moduri de învăţare diferite - strategii de predare-învăţare adecvate şi individualizate, fără a stigmatiza sau a separa. Includerea îmbunătăţeşte procesul de învăţare pentru toţi elevii, cu şi fără nevoi speciale. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Pentru ca activitatea instructiv –educativă să fie profitabilă pentru toţi elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferenţiat. Educaţia diferenţiată vizează adaptarea activităţii de instruire la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte.

Educaţia incluzivă promovează egalitatea şanselor, oferind sprijin pentru învăţare şi acestor copii, care nu reuşesc să se adapteze la exigenţele şcolii, care întâmpină dificultăţi în învăţare.

Incluziunea presupune nu doar acceptarea, tolerarea copiilor cu nevoi speciale într-o clasă din învățământul de masă, ci şi adaptare la cerinţele acestor copii, cuprinderea acestora în programele educaţionale alături de copii normali, dar şi responsabilitatea de a le asigura în acelaşi timp servicii de specialitate, programe de sprijin individualizate. Înseamnă asumarea unor schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv – educative derulate în şcoală. Dar în condiţiile actuale, într-o perioadă de transformări continue, patronate de lipsuri materiale, când numărul de copiii la clasă este încă destul de mare, când prezenţa unui profesor de sprijin care să fie alături de copilul cu ADHD reprezintă doar o dorinţă a învăţătorului/profesorului, responsabilitatea pentru educarea unui astfel de copil pentru sprijinirea familiei lui cade pe umerii profesorilor şi a psihologului din şcoală (acolo unde acesta există).

Bibliografie:

1. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.
2. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001.
3. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.
4. Vrăjmaş, Traian, *Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001*
5. Gherguţ, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, editura Polirom , Bucureşti,2006*
6. A. Gherguţ, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001.
7. Hall si Tinklin, *Elevii cu deficienţe din învăţământul superio*r, Consiliul Scoţian de Cercetare a Educaţiei, 1998

BENEFICII ALE EDUCAȚIEI INCLUZIVE

Prof. Ceapă Svetlana
Şcoala Gimnazială „Miron Costin”, Galaţi

Dezvoltarea personalității copiilor, precum și dobândirea abilităților sunt determinate de educația primită în familie și de educația formală din cadrul instituțiilor școlare – aceștia reprezentând factorii care condiționează formarea personală și profesională a copiilor și pregătirea lor pentru viața de adult. Pentru o educație de calitate, este nevoie ca intituțiile statului și familia să le ofere copiilor toate condițiile și cadrele necesare dezvoltării.

Declarația Drepturilor Copilului și principiul egalizării șanselor demonstrează necesitatea tuturor grupurilor de beneficiari ai serviciilor educaționale din sistemul public și din sistemele alternative de educație existente într-o comunitate, de a avea șanse egale la educație.

Copiii cu cerinţe educaţionale speciale au dreptul de a învăța, iar educația incluzivă are ca scop înlăturarea tuturor barierelor în învățare, dar și asigurarea participării tuturor celor aflați în situații de risc sau vulnerabili. Există multe motive pentru a oferi elevilor cu cerinţe educaţionale speciale oportunitatea de a învăța și de a interacționa cu colegii lor din școala de masă. Integrarea elevilor poate fi benefică atât pentru grupurile de elevi, cât și pentru părinți și profesori și pentru societate în general.

Educația incluzivă prezintă avantaje pentru toți elevii - aceasta le permite elevilor fără cerinţe educaţionale speciale să își dezvolte abilitățile sociale și ei capătă o mai bună înțelegere și acceptare a elevilor cu cerinșe speciale și a diversității în ansamblul ei. Elevii învață să fie toleranți, să accepte, să respecte și să ofere ajutorul colegilor lor. De asemenea, ei capătă o îmbunătățire a stimei de sine. Învățând alături de colegii lor cu cerințe educaționale speciale, elevii deprind o apreciere a caracteristicilor și abilităților unice ale fiecărui individ. Ei învață să îi respecte pe cei care arată sau se comportă altfel decât ei și să devină conștienți de limitările și nevoile acestora. Ajutându-și colegii, aceștia capătă o mai bună înțelegere a rolului fiecărui membru al societății și dezvoltă un simț al responsabilității.

Oportunitatea educației incluzive le oferă elevilor cu cerințe educaționale speciale, care învață în același mediu și au acces la aceleași cunoștințe ca și ceilalți elevi, dreptul la o viață normală și șanse mult mai bune în viața de adult. Ei învață abilități sociale adecvate vârstei prin imitarea colegilor lor în medii unde sunt necesare. Un mediu inclusiv oferă un cadru propice elevilor cu cerințe educaționale speciale, ajutându-i să relaționeze și să evolueze armonios într-o ambianță adecvată vârstei și intereselor lor. Prin urmare, acești elevi învață să fie mai independenți și să dobândească abilități avansate din punct de vedere al dezvoltării. De asemenea, pot lega prietenii și pot dobândi o imagine

de sine mai pozitivă, având posibilitatea de a face ceea ce fac și ceilalți elevi. O clasă în care învață elevi cu cerințe educaționale speciale, poate reprezenta pentru profesor atât o provocare, cât și o oportunitate de dezvoltare a abilităților de comunicare și de regândire a modului de predare. Un mediu inclusiv oferă oportunitatea de a afla despre specificitatea cerinţelor educaţionale ale fiecărui elev și despre cum pot fi aceștia stimulați ca să-și atingă potențialul maxim. Prin lucrul cu elevii cu cerințe educaționale speciale, profesorii își conturează așteptări realiste și pot adapta materia și modul de expunere a acesteia, activitățile și strategiile de predare extinzându-se astfel pentru a se plia pe abilitățile lor.

Beneficii ale educației incluzive pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, le oferă un sentiment de apartenență la un grup de aceeași vârstă și având aceleași interese; le asigură un mediu variat și încurajator în care să învețe și să se dezvolte; le permite să comunice și să lege prietenii; le sporește respectul de sine și încrederea în forțele proprii; le oferă șansa de a își afirma personalitatea; le oferă modele de urmat; le oferă oportunitatea de a fi educați împreună cu colegi de aceeași vârstă.

Beneficii ale educației incluzive pentru toți elevii: le oferă oportunitatea de a trăi experiența diversității societății la nivelui unei săli de clasă; le oferă o înțelegere a conceptului diversității: fiecare individ are caracteristici și abilități unice; capătă respect pentru oamenii cu caracteristici deosebite și devin mai sensibili față de limitările altora; dezvoltă sentimentul de responsabilitate și înțeleg puterea oricui de a face o diferență; dezvoltă abilitățile de a ajuta si de a îi învăța pe colegii de clasă; dezvoltă abilități empatice.

Beneficii ale educației incluzive pentru profesori: îi ajută pe profesori să aprecieze diversitatea; îi ajută pe profesori să recunoască faptul că toți elevii au propriile abilități; aduce conștientizarea importanței unei învățări individualizate si adaptate nivelului de înțelegere a elevului; dezvoltă creativitatea si modalitățile de a face față provocărilor.

Beneficii ale educației incluzive pentru societate: promovează drepturile tuturor membrilor societății; susține valoarea egalității sociale; încurajează socializarea și dezvoltarea abilităților de colaborare; le oferă copiilor un model în miniatură al procesului democratic.

Principiile cheie ale incluziunii au în vedere următoarele concepte fundamentale: valorizarea diversităţii; dreptul de a fi respectat; demnitatea fiinţei umane; nevoile individuale înţelese ca cerinţe individuale; planificarea; responsabilitatea colectivă; dezvoltarea relaţiilor şi culturii profesionale; dezvoltarea profesională; şanse egale; toleranța, etc.

Educaţia este factorul decisiv care acţionează asupra dezvoltării copilului. Acest proces continuu nu se referă doar la educaţia intelectuală (informativă și formativă) care se realizează în instituţiile de învăţământ. Este vorba despre toate influenţele care modelează copilul, ajutând la crearea unei personalităţi cât mai armonios structurate.

Educaţia trebuie să asigure adaptarea optimă a copilului la cerinţele societăţii, bazându-se pe potenţialul său individual.

Pentru elevii cu cerințe speciale, mediul incluziv le oferă un sentiment de apartenență, precum și o mai bună înțelegere a diversității. Acești elevi primesc o educație de calitate care îi stimulează în mod pozitiv, ajutându-i să crească și să devină membri ai societății cu aceleași șanse.

Rolul esenţial în educaţia integrata îl deţine profesorul/învăţătorul clasei care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

În concluzie, profesorul / învățătorul clasei trebuie să dobândească o pregătire adecvată în educaţia acestor elevi, să poată identifica elevii cu cerințe educaționale speciale, să-i trimită la Comisia de Expertiză Școlară, să elaboreze, în colaborare cu echipa, programele individualizate, să fie disponibil pentru a lucra cu alţi specialişti, cu părinţii, să aibă capacităţi manageriale şi pedagogice la clasă, să lupte pentru reducerea izolării elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

Bibliografie:

1. Abrudan, C., 2003, *Psihopedagogie specială,* Editura Imprimeriei de Vest, Oradea;
2. Gherguț, A., 2001, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrate*, Editura Polirom, Iași;
3. Vrăjmaș, T., 2001, *Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale.* Editura Aramis, București.

Drumețiile culturale – modalitate de atragere și menținere a elevilor în mediul educațional. Exemple de bună practică din cadrul Clubului de lectură „Poveștile fermecate”

Prof. Vatamanu Mihaela
Școala Gimnazială „Ion Simionescu”, Iași

Învățarea experiențială reprezinta alternativa cea mai indicată pentru o abordare de succes a învățării. Pornind de la acest deziderat, crește tot mai mult impactul activităților extracurriculare în procesul de învățământ, care au rolul de a-i face pe elevi să-și dezvolte o gamă largă de competențe, mai ales prin intermediul jocului.

Din practică am observat că elevii iubesc activitățile în natură sau în alte spații neconvenționale de învățare. Zidurile școlii sunt asociate de ei cu reguli peste care nu se poate trece, repetitivitate, obligație, rutină. În momentul în care elevul este scos din spațiul școlii, acesta devine curios, își angrenează toate simțurile pentru a descoperi experiențe noi de învățare.

Proiectul POCU „Educație outdoor prin activități integrate pentru formarea competențelor de viață” – 153449, beneficiar Școala Gimnazială „Ion Simionescu”, Iași, în parteneriat cu Școala Profesională Focuri și Școala Gimnazială „Ion Creangă” Târgu Frumos, și-a propus reducerea părăsirii timpurii a școlii prin măsuri integrate de prevenire și de asigurare a oportunităților egale pentru 480 de elevi aparținând preponderent grupurilor vulnerabile din mediul rural și cu risc educațional ridicat din mediul urban, din care minimum 50 au fost de etnie romă din comunitățile rurale dezavantajate socio-economic aferente școlilor partenere, și îmbunătățirea competențelor pentru 40 de cadre didactice din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive.

În cadrul acestui proiect, am coordonat, în perioada februarie – decembrie 2023, Clubul de lectură „Poveștile fermecate”, prin intermediul căruia mi-am propus să urmăresc întărirea relațiilor dintre membrii clubului (elevi din categorii dezavantajate), dezvoltarea abilităților sociale, principiul egalității de șanse și nondiscriminarea, iar pe de altă parte să facilitez transmiterea unor noțiuni ce țin de abordarea textului literar. Pentru atingerea unor astfel de obiective, am apelat la o gamă diversă de activități, precum: jocuri de rol, punere în scenă a unor opere literare, crearea de compuneri pornind de la un simbol/ o imagine/ o culoare, discutarea semnificațiilor unor cărți, realizarea de poezii, dialoguri cu scriitori, vizite la muzee, defășurarea cluburilor de carte în spații neconvenționale (de pildă, în Grădina Botanică) etc.

O activitate dragă nouă este cea care a avut loc în luna august 2023, la Muzeul „Mihai Eminescu”, Iași. Deși în plină vacanță, elevii din cluburile „Poveștile fermecate” și ARTS & CRAFTS, coordonați de prof. Mihaela Vatamanu, prof. Rodica Chipriean și bibl. Alexandra Nechifor, și-au luat

rucsacurile și au pornit spre Copou. Aici, elevii au făcut popas la Muzeul „Mihai Eminescu”, unde au fost întâmpinați cu drag de doamna Maria Simion, custode al muzeului. Elevilor li s-au oferit informații inedite despre viața și opera marelui poet, aceștia intervenind adesea cu completări sau întrebări. S-a insistat pe prietenia dintre Mihai Eminescu și povestitorul Ion Creangă, subliniindu-se faptul că, în ciuda dificultăților de ordin material, cei doi scriitori iluștri ai literaturii române au reușit să-și continuie studiile, conștientizând importanța educației. De asemenea, doamna Maria Simion le-a prezentat elevilor manuscrise eminesciene, pe care aceștia le-au consultat cu emoție și multă atenție. Picturile inspirate de textele lui Mihai Eminescu, care se află în acest muzeu, au constituit un prilej de discuție pe marginea textelor la care se face trimitere. Elevii au încercat să ghicească operele literare sau secvențele care au inspirat aceste lucrări. În permanență a fost încurajat dialogul, pentru a se exersa dezvoltarea gândirii critice și a abilităților sociale, principiul egalității de șanse și nondiscriminarea. Fiecare răspuns a fost încurajat și apreciat.

Elevii au demonstrat prețuirea față de opera lui Mihai Eminescu, recitând sau citind din textele preferate semnate de acest poet. De exemplu, o elevă din clasa a V-a, a recitat poezia „Floare albastră”, primind aprecierile tuturor.

De asemenea, elevii au vizitat expoziția „Experiența alb-negru” din cadrul Colecției „Istoria teatrului românesc”, aflată la etajul Muzeului „Mihai Eminescu”, unde au aflat date despre lumea spectacolului – arta interpretativă, scenografia, regia, muzica, dansul – puse în valoare de costumele, documentele, fotografiile, obiectele de scenă sau cele personale ale unor mari nume din lumea artistică românească, precum Matei Millo, State Dragomir, Grigore Manolescu, Aristizza Romanescu, Hariclea Darclée, Agatha Bârsescu, Teodor T. Burada, George Enescu. Elevii au observat pagini de corespondență, afișe (dintre cele mai vechi din istoria teatrului românesc), cronici și programe, documente întocmite sau care poartă semnăturile lui Mihail Sadoveanu, Garabet Ibrăileanu, Mihai Codreanu, George Topîrceanu, Ionel Teodoreanu sau Ion Sava.

În partea de final a activității, elevii au completat fișe cu impresii în urma vizitei la Muzeul „Mihai Eminescu”, Iași. Aflându-ne în Parcul Copou, activitatea nu se putea încheia altfel decât cu un concurs de badminton, care și-a propus întărirea relațiilor dintre membrii celor două cluburi.

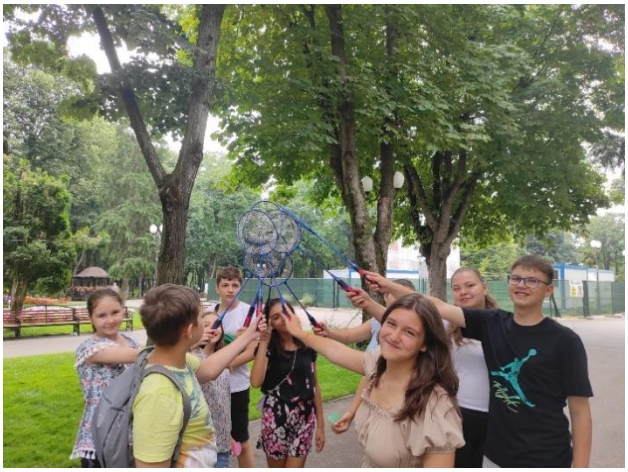

Educația prin incluziune și toleranță – o prioritate a reformelor educaționale

Prof. Florea Mihaela-Maria
Școala Gimnazială Solovăstru, jud. Mureș

În contextul evoluției problematicii lumii contemporane, noile educații nu trebuie percepute ca fiind doar surse de revigorare și reconstrucție a unor conținuturi care provin din dimensiunile tradiționale ale educației. Este meritul școlii românești care și-a arătat preocupările continue pentru problematica noilor educații, în concordanță cu preocupările lumii occidentale.

În prezent, democrația este o valoare, care se află în strânsă legătură cu celelalte valori ale societății civile, cum ar fi: libertatea, binele,egalitatea, dreptatea, diversiunea, incluziunea, toleranța, solidaritatea etc. Democrația nu se poate realiza fără democrați, educația prin incluziune și toleranță jucând un rol important în realizarea progresului uman, contribuind la formarea unui comportament democratic și adaptat nevoilor societății.

Educația prin incluziune și toleranță reprezintă un instrument de protejare a respectării drepturilor omului, fiindcă îl face conștient pe individ de existența drepturilor sale, dar și de responsabilitățile care derivă din aceste drepturi. Omul nu este singur în societate, el trebuind să-și adapteze interesele nevoilor societății, prioritare fiind interesele societății în raport cu interesele personale ale individului.

Studiile de specialitate au identificat cele trei componente ale democrației, acestea fiind: componenta socială, care se referă la dreptul de a avea un nivel decent de viață, dreptul la sănătate, educație, locuință și un venit minim; componenta politică, care include dreptul de a participa la exercitarea puterii politice, de a vota și de a fi ales în instituții parlamentare; componenta civică, care cuprinde dreptul la libertatea individuală.

Nu putem face o delimitare a democrației în raport cu educația, deoarece democrația presupune și educarea unor atitudini democratice și crearea unei culturi politice specifice. Educația prin incluziune și toleranță își propune ca obiectiv formarea personalității elevilor, în vederea gestionării corecte a mesajelor mediatice.

Educația pentru democrație se impune ca scop educativ practic,deoarece școala trebuie să pregătească tineretul pentru a face față exigențelor democratice ale societății, școala participând la educația tinerilor care „vor activa într-o democrație în acțiune, iar pregătirea lor în acest sens implică o cultură aleasă și o conduită democratică, într-un cadru social în care democrația este în funcțiune.”[14]

Centrul educației prin incluziune și toleranță îl constituie formarea tinerilor și adulților pentru a deveni cetățeni responsabili și activi ai societății. În egală măsură, promovează dezvoltarea unei culturi a democrației și a drepturilor omului.

Educația prin incluziune și toleranță furnizează cunoștințe legate de modul de funcționare a instituțiilor democratice, de înțelegere a rolului drepturilor omului în viața de zi cu zi, de familiarizare cu instrumentele naționale și internaționale de protecție a drepturilor omului.

[14] Mariana Marinescu, *Noile educații în societatea cunoașterii*, Editura Pro Universitaria, București, 2013, p. 125

Capacitățile formate de educația prin incluziune și toleranță sunt: interacțiunea, cooperarea și rezolvarea pașnică a conflictelor; apărarea și promovarea drepturilor omului la nivel local și global; organizarea și participarea la unele activități sociale; gândirea critică, evaluarea critică a experiențelor, preluarea informației corecte, recunoașterea diferitelor forme de manipulare, sensibilitatea față de prejudecăți și discriminări, luarea unor decizii, având la bază criterii raționale; comunicarea activă, prin capacitatea de a accepta puncte de vedere diferite, de a-și apăra propriile păreri și pe cele ale altor persoane.

Atitudinile și valorile promovate de educația prin toleranță se referă la sentimentul demnității umane, la cel al valorilor personale și ale celorlalți; la acceptarea și aprecierea diversității; la justiția socială, ca dorință de activare a idealului libertății și a respectului pentru diversitate; la solidaritatea față de alții și la dorința de a-i sprijini pe cei ale căror drepturi sunt amenințate; la responsabilitatea față de propriile acțiuni, la preocuparea pentru dezvoltarea personală și la schimbarea socială.

O altă atitudine promovată de educația prin incluziune și toleranță presupune acceptarea punctelor de vedere diferite și însușirea unor modalități de realizare pașnică a conflictelor. Se impune ca tineretul să fie educat sub semnul respectului pentru predecesori și pentru urmași, al încrederii în destinul lumii și al valorilor umane.

Ca orice gen de educație, și educația prin incluziune și toleranță presupune mai multe forme, care au scopul de a contribui la buna însușire a normelor și valorilor promovate de aceasta. Educația formală presupune o învățare structurată cronologic și susținută în instituții specializate, grădinițe, școli, licee, universități, de către un personal specializat. Educația nonformală este structurată pe activități educative care au loc în afara sistemului formal de învățământ, cu ajutorul unor instituții educative. Educația informală cuprinde experiențe de învățare cotidiană, existențială, realizate în medii culturale al căror scop nu este cel educativ.

În plan european, educația prin incluziune și toleranță este considerată ca fiind o prioritate a reformelor educaționale. Aceasta se bazează pe drepturile și responsabilitățile cetățenilor și este un factor important al realizării coeziunii sociale, reprezentând o dimensiune majoră a tuturor politicilor educaționale din țările europene. Toate aceste dimensiuni ale educației pentru democrație sunt discutate în cadrul orelor de educație socială.

În concluzie, putem afirma că educația prin incluziune și toleranță are drept scop orientarea sistemului de învățământ spre un set de valori comune, cum ar fi: drepturile omului, pluralismul, diversitatea, solidaritatea, justiția socială.

Bibliografie:

Cristea, S. (2017), *Conținuturile și formele generale ale educației*, Editura Didactica Publishing House, București

Cucoș, C. (2000), *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom, Iași

Marinescu, M. (2013), *Noile educații în societatea cunoașterii*, Editura Pro Universitaria, București

Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale în grădiniță

Tănăsoiu Alice
Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Călimănești

Pornind de la definiția integrării, observăm că aceasta presupune egalitatea de participare socială și egalitatea de şanse în realizarea accesului la educaţie. Integrarea înseamnă că relaţiile dintre indivizi sunt bazate pe o recunoaştere a integrităţii lor, a valorilor și drepturilor comune pe care le poseda. Când lipseşte recunoașterea acestor valori, se instaurează alienarea și segregarea între grupurile sociale. Altfel spus, integrarea se referă la relaţia stabilită între individ şi societate şi se poate analiza având în vedere mai multe niveluri, de la simplu la complex.

Integrarea în grădiniță, instituție de învățământ- reprezinta procesul de includere în învățământul de masa sau în clasele obisnuite, la activitățile educative formale și nonformale, a copiilor considerați ca avand cerințe educative speciale. Considerând grădinița ca principala instanță de socializare a copilului, integrarea în mediul educativ reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanță fundamentală în facilitarea integrării ulterioare în viața comunitară prin formarea unor conduite și atitudini, a unor aptitudini și capacități favorabile acestui proces. În plus, integrarea școlară a copiilor cu cerințe speciale permite, sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice, perceperea și înțelegerea corectă de către elevii normali a problematicii și potențialului de relaționare și participare la viața comunitară a semenilor lor care, din motive independente de voința lor, au nevoie de o abordare diferențiată a procesului de instrucție și educație din grădiniță și de anumite facilități pentru accesul și participarea lor la serviciile oferite în cadrul comunității.

În funcție de caracteristicile copiilor cu dizabilități, procesul instructiv-educativ trebuie realizat în mod diferențiat. Una dintre principalele schimbări care caracterizează acest proces instructiv-educativ trebuie să fie tendința spre normalizare deoarece normalizarea facilitează accesul acestor copii la condiții de existența cotidiană cât mai apropiate de stilul de viață normal al societății în care trăiesc.

Realizarea educației integrate a copiilor cu dizabilități reprezintă o adevărată provocare pentru activitatea de până acum a cadrelor didactice care trebuie să se axeze pe trei direcții principale: schimbarea atitudinii, perfecționarea sau dezvoltarea profesională şi modificarea predării la clasa. Unitatea școlară care îi introduce pe copii cu dizabilități în colectivitatea sa are obligația ca la nivel intern să încurajeze crearea unor relații constructive care se realizează prin atitudine deschisă, prin disponibilitate și înțelegere. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Atitudinea cadrului didactic față de copilul cu dizabilități trebuie să păstreze aparență de normalitate, el trebuie să fie tratat la fel că și ceilalți copii din clasa

ceea ce le va demonstra și lor că colegul lor este la fel de valoros că și ei. Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea educatorului şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate. Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.Copiii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.

Așadar, incluziunea copiilor cu dizabilități în învățământul de masă reprezintă o provocare atât pentru cadrele didactice cât și pentru copii și părinți.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof.înv.primar , ENCULESCU DELIA MARIA
Școala Gimnazială Dimitrie Cantemir Baia Mare

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță este esențială pentru dezvoltarea unei societăți progresiste și echitabile. Aceste elemente contribuie la formarea unui mediu educațional care respectă și valorizează diferențele individuale, promovând în același timp înțelegerea reciprocă și cooperarea. Iată câteva aspecte cheie ale unei astfel de educații:

Diversitatea culturală și etnică: Educația ar trebui să reflecte diversitatea culturală și etnică a societății. În acest fel, elevii au oportunitatea să înțeleagă și să aprecieze perspectivele și tradițiile diferite. Aceasta contribuie la formarea unor cetățeni informați și toleranți.

Incluziunea: O educație incluzivă asigură că toți elevii, indiferent de diferențele lor, se simt acceptați și valorizați în școală. Instituțiile educaționale ar trebui să creeze un mediu în care fiecare individ se simte reprezentat și are acces la resurse și oportunități echitabile.

Toleranța și respectul reciproc: Educația ar trebui să promoveze toleranța și respectul reciproc, încurajând dialogul deschis și înțelegerea. Elevii ar trebui să învețe să gestioneze conflictele în mod constructiv și să fie deschiși la idei și experiențe diferite.

Educație privind stereotipurile și discriminarea: Programul educațional ar trebui să includă materiale care combat stereotipurile și discriminarea. Elevii ar trebui să învețe să recunoască și să respingă prejudecățile, să promoveze egalitatea și drepturile omului.

Formarea cadrelor didactice: Profesorii joacă un rol crucial în promovarea diversității și incluziunii. Formarea cadrelor didactice pentru a gestiona un mediu de clasă diversificat și pentru a aborda problemele legate de discriminare este esențială.

Resurse educaționale echitabile: Accesul la resurse educaționale ar trebui să fie echitabil pentru toți elevii, indiferent de originea lor socială, etnică sau economică. Aceasta include atât materialele didactice, cât și accesul la tehnologie și alte facilități.

Prin promovarea diversității, incluziunii și toleranței în sistemul educațional, se creează nu doar cetățeni bine educați, ci și o societate mai unită și mai tolerantă. Aceasta contribuie la construirea unei lumi în care oamenii pot conviețui în armonie, respectând și valorizând diversitatea care îi caracterizează.

Educația pentru empatie: Promovarea empatiei în cadrul procesului educațional este esențială. Elevii ar trebui să învețe să își pună în locul celorlalți și să dezvolte înțelegerea pentru

experiențele și perspectivele diferite. Aceasta poate contribui la construirea unei societăți în care oamenii se sprijină reciproc și se înțeleg mai bine.

Participarea părinților: Implicarea părinților în educație este crucială pentru susținerea valorilor de diversitate și incluziune. Colaborarea dintre școală și familie poate consolida mesajele educaționale și poate ajuta la formarea unui mediu de învățare coerent și susținător.

Programarea curriculară inclusivă: Planurile de învățământ ar trebui să includă materiale și informații care reflectă diversitatea lumii în care trăim. Aceasta nu se referă doar la aspecte culturale, ci și la reprezentarea echitabilă a genurilor, orientărilor sexuale și a altor identități.

Promovarea liderilor diversificați: Promovarea liderilor diversificați în cadrul sistemului educațional oferă modele pozitive pentru elevi. Este important ca elevii să vadă lideri și modele de succes care provin din diferite medii și au experiențe variate.

Combaterea hărțuirii și bullying-ului: Educația trebuie să ofere instrumente pentru prevenirea și gestionarea hărțuirii și bullying-ului. Elevii trebuie să înțeleagă consecințele negative ale discriminării și să dezvolte abilități de comunicare sănătoasă și rezolvare a conflictelor.

Evaluarea echitabilă: Sistemele de evaluare ar trebui să fie concepute astfel încât să reflecte diversitatea abilităților și experiențelor elevilor. Este important ca evaluările să nu perpetueze inegalitățile și să ofere șanse egale pentru toți elevii să-și demonstreze aptitudinile și cunoștințele.

Prin implementarea acestor principii în educație, se poate crea un mediu care să pregătească elevii pentru o lume diversă și să îi înzestreze cu abilitățile necesare pentru a contribui la construirea unei societăți incluzive, tolerante și respectuoase. Educația devine astfel un instrument puternic pentru formarea cetățenilor care să înțeleagă și să aprecieze diversitatea umană.

Diferiți, dar egali- Despre incluziune școlară și toleranță

Chiriță Cristiana-Daniela
Grădinița cu P.P. Nr. 24 Brașov

Educația este un drept fundamental al fiecărui individ și unul dintre pilonii fundamentali ai unei societăți prospere și echitabile.

Tema incluziunii școlare ne pune în fața unui concept complex și esențial în educație. Ea se bazează pe ideea că fiecare individ, indiferent de originea sa etnică, socială, de gen sau de alte caracteristici, are dreptul la educație și ar trebui să aibă acces la ea într-un mod echitabil și just.

În esență, incluziunea școlară presupune că toți copiii sunt tratați în mod egal și că fiecare copil, indiferent de circumstanțele sale, trebuie să primească o educație de calitate.

Unul dintre principiile fundamentale ale incluziunii școlare este acela că toți copiii, indiferent de diferențele lor, ar trebui să fie integrați într-un mediu de învățare comun. Acest lucru nu înseamnă că fiecare copil trebuie să fie tratat în mod identic, ci că fiecare copil trebuie să aibă oportunitatea de a se dezvolta și de a învăța în funcție de propriile nevoi și abilități.

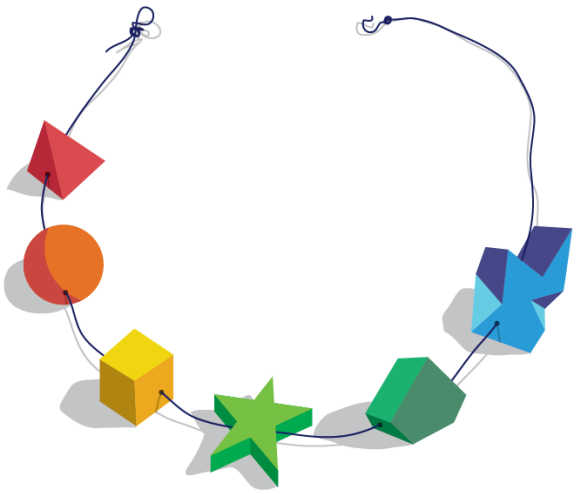
Un aspect important al incluziunii școlare este că fiecare copil trebuie să fie tratat cu respect și să fie apreciat pentru contribuția sa la mediul de învățare. Acest lucru presupune crearea unui mediu care să încurajeze și să promoveze diversitatea și diferențele individuale. Prin recunoașterea și aprecierea diversității, elevii își pot dezvolta încrederea în sine și pot avea o imagine pozitivă despre sine și despre ceilalți.

Diversitatea reprezintă o valoare esențială a educației și se referă la varietatea de experiențe, tradiții, culturi și perspective care există în lume. Prin recunoașterea și aprecierea diversității, educația poate fi îmbunătățită în mod semnificativ. Prin expunerea la diferite culturi și perspective, elevii devin mai înțelegători și mai capabili să gândească critic. În plus, diversitatea în educație poate să

îmbunătățească nivelul de succes academic al elevilor, deoarece aceștia sunt expuși la o gamă mai largă de idei și abordări.

Incluziunea școlară implică și asigurarea că toate persoanele au acces la resurse și oportunități egale de învățare. Aceasta înseamnă că trebuie să fim atenți la factori precum diferențele de origine socio-economică, limbă și alte caracteristici care ar putea crea inechități în sistemul de învățământ.

Incluziunea școlară este, în cele din urmă, despre crearea unui mediu în care fiecare copil se simte acceptat și apreciat pentru cine este și unde se află. Acest lucru poate avea un impact pozitiv nu numai asupra performanței academice a elevilor, ci și asupra dezvoltării lor personale și sociale.

Incluziunea este o altă componentă esențială a unei educații de calitate și se referă la asigurarea că toți elevii au acces la resursele și oportunitățile necesare pentru a atinge succesul. Incluziunea înseamnă și că fiecare student este apreciat și valorizat pentru contribuția sa la comunitatea școlară, indiferent de originea, religie sau statut social. Prin promovarea incluziunii, se poate crea un mediu de învățare mai pozitiv și motivant, care încurajează colaborarea și înțelegerea între elevi.

Înțelegerea incluziunii școlare poate fi privită ca o schimbare a paradigmei dintr-o perspectivă de tip medical sau de "tratament" a persoanelor cu nevoi speciale către o perspectivă de tip social care pune accent pe integrare și acceptare. Ea nu se referă doar la copiii cu dizabilități, ci și la orice alt grup marginalizat, inclusiv minorități etnice sau religioase, copii din familii defavorizate, sau copii din alte medii socio-economice.

Pentru a promova incluziunea școlară, sunt necesare schimbări la nivelul politicii educaționale, la nivelul instituțiilor de învățământ și la nivelul profesorilor și părinților.

Politica educațională trebuie să promoveze accesul la educație pentru toți copiii, indiferent de caracteristicile lor. Aceasta poate include fonduri suplimentare pentru școlile care au elevi cu nevoi

speciale, instruirea suplimentară a profesorilor pentru a lucra cu acești elevi sau schimbări la nivelul curriculumului pentru a le oferi tuturor copiilor oportunități egale de învățare.

Instituțiile de învățământ trebuie să creeze un mediu sigur și stimulativ pentru toți elevii. Aceasta poate include adaptarea clădirilor și a echipamentelor pentru a fi accesibile pentru toți elevii, oferirea de servicii de consiliere și suport pentru elevii care au nevoie de acest lucru și crearea unui mediu care să promoveze respectul și înțelegerea între toți copiii.

Profesorii și părinții au, de asemenea, un rol crucial în promovarea incluziunii școlare. Ei trebuie să lucreze împreună pentru a identifica nevoile și abilitățile individuale ale fiecărui copil și pentru a crea un mediu care să îi ajute pe toți copiii să își atingă potențialul maxim. Acest lucru poate include oferirea de instruire suplimentară pentru profesori pentru a lucra cu copii cu nevoi speciale, crearea de programe de suport pentru elevii care au dificultăți de învățare și promovarea unor relații de respect și înțelegere între elevi și între profesori și părinți.

Toleranța este, de asemenea, o valoare esențială în educație și se referă la capacitatea de a accepta și de a respecta diferențele și diversitatea umană. Într-o lume tot mai interconectată, toleranța este esențială pentru a asigura o comunicare și o cooperare eficientă între diferite culturi și comunități. În plus, promovarea toleranței în școli poate contribui la reducerea conflictelor și a discriminării, creând un mediu mai sigur și mai stimulativ pentru toți elevii.

Promovarea diversității, incluziunii și toleranței în educație reprezintă un pas important spre crearea unui sistem de învățământ mai echitabil și mai eficient. Prin recunoașterea și aprecierea diversității, promovarea incluziunii și cultivarea toleranței, educația poate deveni un instrument **puternic pentru a construi un viitor mai bun pentru toți elevii.**

O educație de calitate fără discriminare

Prof. Zamfir Maria
Grădinița cu Program Normal Numărul 8 Caransebeș

O cunoaștere psihologică a copilului de grădiniță este importantă, dar și necesară, ajutând cadrele didactice să aplice principiul tratării individuale a acestuia. Obținerea unor rezultate deosebite se poate realiza prin modelarea trăsăturilor negative descoperite și evidențierea trăsăturilor pozitive.

Cu toții ne adresăm următoarele întrebări: Ce este discriminarea? Cum o percepe persoana discriminată?

Discriminarea presupune compararea dintre persoane în mod diferit, nu similar. De exemplu: doi copii, unul cu “dizabilități vizibile”, iar celălat “normal” doresc să meargă la înot. Cel „normal” intră în incintă, iar celui cu „dizbilității” îi este refuzat accesul chiar de la ușă.

În general, discriminarea începe cu gesturi mărunte, ajungându-se uneori la acțiuni extreme. Deseori, diferențele dintre noi sunt vizibile, de exemplu: persoanele de religie ortodoxă, persoanele de origine română, germanii, romii, femeile, bărbații și lista poate continua.

Din dorința de a proteja grupurile vulnerabile, dar și pentru combaterea discriminării s-au găsit diferite soluții:

-legile, care sancționează orice tip de discriminare;

-eliminarea stereotipurilor prin diverse documentare, webinarii, informații trimise în mass-media.

Constant, I.S.J.-ul și C.C.D.-ul, organizează cursuri care să abordeze metodele de lucru necesare copiilor cu nevoi speciale.

La noi, în învățământul preșcolar, prin diplomația și tactul cadrului didactic se poate elimina discriminarea, aceasta transformându-se în incluziune și toleranță.

Prin diferite povești și jocuri de adaptare, includere, socializare, copiii preșcolari formează prietenii, colectiv, dornici să descopere/experimenteze lucruri noi.

Oricum, la această vârstă fragedă, copiii mici trăiesc succesul, eșecul, timiditatea, agresivitatea, remușcările, invidia, admirația și au nevoie de adultul/ cadrul didactic care să-i încurajeze, să le fie alături pentru a-i ajuta să treacă peste aceste trăiri.

Cadrele didactice trebuie să includă în permanență toți copiii, în diverse activități extracurriculare, iar cei cu nevoi speciale trebuie încurajați și sprijiniți să participe și la competiții.

Bibliografie:

-Profesionalizarea carierei didactice- noi competențe pentru actori ai schimbărilor în educație din județele Caraș-Severin și Mehedinți, Mircea Toma și Mădălina Szelmenczi, 2013;

-Copilăria- fundament al personalității, Silvia Dima, 1998;

-Cunoașterea copilului preșcolar, Julieta Alexandru, Silvia Breben, Vasile Bunescu, Sorin Cristea, Miltred Cristescu, Georgeta Ghiță, Ioana Herseni, Alexandra Mateiaș, Eleonora Pop, Alexandru Popescu-Mihăiești, Filofteia Rotariu, Ursula Șchiopu, Rodica Șovar, 1992;

DIVERSITATE ȘI INCLUZIUNE ÎN PROCESUL DIDACTIC

Prof. SPIRIDON ELENA
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea

Școala incluzivă reprezintă dezideratul instituțiilor de învățământ, este dorința continuă de a da șansă tuturor copiilor la o educație de calitate, având ca scop formarea viitorilor adulți ai societății.

Școala incluzivă are menirea de a le oferi tuturor elevilor șanse egale, oferind posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia, ținând cont de aptitudine și interesele acestuia.

Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este un copil tipic sau atipic. Toți copiii au dreptul la educație, chiar dacă suferă de o deficiență, iar o separare a acestora ar duce la discriminare și marginalizare.

Filozofia educației incluzive trebuie să se răsfrângă asupra tuturor dimensiunilor din cadrul vieții școlare, urmărind și dezvoltarea laturii creative a fiecărui elev.

G.W. Allport, introduce termenul „creativitate” în psihologie pentru a desemna o formaţiune de personalitate. În opinia lui, creativitatea nu poate fi limitată doar la unele dintre categoriile de manifestare a personalităţii, respectiv la aptitudini (inteligenţă), atitudini sau trăsături temperamentale. Acesta este unul dintre principalele motive pentru care în dicţionarele de specialitate apărute înainte de 1950, termenul „creativitate” nu este inclus. Cu toate acestea, abordări mai mult sau mai puţin directe ale creativităţii, sau realizat şi înainte de 1950, noţiunea fiind consemnată sub alte denumiri: inspiraţie, talent, supradotare, geniu, imaginaţie sau fantezie creatoare.

Prin învăţarea creativă nu se urmăreşte neapărat a se face din fiecare copil un geniu, dar putem şi trebuie să reuşim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ – independent sau în grup – la „redescoperirea” adevărurilor despre lucruri şi fenomene, atunci când i se indică direcţiile de cercetare sau i se dau notele definitorii, să-şi pună întrebări similare cu cele pe care şi le pune cercetătorul ştiinţific cum ar fi: „cine”, „ce”, „unde”, „prin ce mijloace”, „în ce scop”, „cum”, „când”, deoarece ele întreţin interesul pentru cunoaştere şi corespund spiritului de curiozitate al copilului.

METODA FRISCO

METODA FRISCO- o perspectivă de abordare pentru caracterizarea personajelor; Se explică elevilor metoda de lucru:

Metoda Frisco abordează o problemă din perspective multiple; elevii trebuie să interpreteze anumite roluri şi să-şi susţină cu argumente punctele de vedere în cadrul unei dezbateri colective.

Se vor forma două echipe: 1. Echipa de investigaţie alcătuită din 10 - 15 elevi care vor răspunde unui chestionar pe marginea lecţiei anterioare;

2. Echipa de concluzionare alcătuită din 5 - 6 elevi, care comentează critic întrebările echipei de investigaţie şi propune rezolvări obişnuite, revenindu-le apoi sarcina de a juca anumite roluri:

C = conservatorul/tradiţionalistul - apreciază meritul soluţiilor vechi, prezintă neajunsurile fără a elimina posibile îmbunătăţiri;

E = exuberantul - emite idei originale, imposibil de aplicat în practică, asigurând astfel o atmosferă creativă - imaginativă;

P = pesimistul - neagă posibilitatea oricarei îmbunătăţiri a soluţiilor originale;

O = optimistul - critică poziţia pesimistului şi susţine, în mod realist, soluţiile propuse de exuberant.

Echipa de investigaţie se împarte în trei grupe:

G 1

1. Care sunt personajele din schiţa “D-l Goe…”?
2. Care este personajul principal?
3. Care sunt personajele secundare?
4. Care sunt personajele episodice? G 2

1. Cum explicaţi titlul schiţei?
2. Precizaţi câteva din acţiunile lui Goe!
3. Care sunt trăsăturile morale ale lui Goe desprinse din schiţă?
4. Care este atitudinea celor trei «dame» faţă de acţiunile lui Goe?

G 3

1. Care sunt trăsăturile personajului principal desprinse din limbajul său?
2. Numiţi modalităţi de caracterizare ale personajului!
3. Goe este caracterizat direct de către autor prin descriere. Cum?
4. Din ce rezultă caracterizarea indirectă a personajului?

- Grupele vor formula răspunsurile la întrebările din lista de control.
- Membrii echipei de concluzionare vor face aprecieri la adresa răspunsurilor.

Echipa de concluzionare identifică problema şi împarte rolurile. Are o anumită atitudine faţă de Goe care este obraznic şi răsfăţat.

Concluzie: Goe este tipul copilului needucat, rezultat al unei educaţii greşite din partea părinţilor. Produsele elevilor

Conservatorul/ tradiţionalistul

E păcat, dragi colegi, că personajul Goe aflat la o vârstă destul de fragedă, nu ascultă de sfaturile celor mari, nu învaţă şi este etichetat ca un copil needucat. E păcat că este obraznic, atât cu mama, cu bunica, cu mătuşa, cât şi cu ceilalţi oameni. Ar trebui să i se explice ce este bine şi ce este rău, să nu

mai fie încurajat permanent în prostiile lui, să se comporte civilizat şi să înţeleagă că nu are doar drepturi, ci şi obligaţii.

Exuberantul

Şi ce dacă Goe este neastâmpărat şi nu ascultă de mama lui? Mie mi se pare că nu este chiar aşa de rău ceea ce face el, trăindu-şi copilăria în sânul unei familii care îl iubeşte, îl răsfaţă, îl lasă să facă tot ce doreşte el, îl încurajează chiar şi atunci când rămâne repetent oferindu-i totul. Dacă aş avea şi eu o familie care mi-ar permite să mă comport asemenea lui, să fac ce vreau fără să ofer ceva în schimb, să fiu permanent încurajat şi să nu fiu pedepsit, aş face la fel.

Pesimistul

Eu cred că Goe nu poate deveni un copil cuminte, fiind foarte răsfăţat, încurajat de mamă, bunică şi mătuşă să facă orice prin simplul fapt că nu este certat, adăugându-se încurajarea permanentă, lipsa de preocupare, limbajul de mahala folosit. Toate acestea se învaţă şi din familie, din mediul în care trăieşte copilul, dar şi prin educaţie. Acest copil nu este educat, dar nu are nici modele de conduită.

Optimistul

Eu sunt sigur, dragi colegi, că este un copil care se poate schimba. Cred că atunci când va mai creşte îşi va da seama că nu este bine ceea ce face şi va deveni un copil politicos, respectuos şi civilizat.

Câteva citate despre creativitate:

“Creativitatea este contagioasă, dă-o mai departe.” – Albert Einstein

„Creativitatea este să faci legatura între lucruri.”- Steve Jobs

“Creativitatea necesită curajul de a renunţa la certitudini.” ― Erich Fromm

“Daca nu esti pregătit să greşeşti, nu vei scoate niciodata nimic original.” ― Ken Robinson

„Nu poti epuiza creativitatea. Cu cât mai mult foloseşti, cu atât mai multă ai.” Maya Angelou

Bibliografie:

1. Mihaela Roco- *Creativitate şi inteligenţă emoţională*, Polirom, Iaşi, 2004.

Educaţia integratã

Prof. Dobre Adriana
Colegiul Naţional „Victor Babeş” Bucureşti

Integritatea reprezintã, unul dintre mijloacele de a obţine acceptarea socialã şi de a ajunge la schimbarea adaptivã a comportamentului. Integrarea socialã a persoanelor cu nevoi speciale depinde de integrarea şcolarã. Ideea integrãrii copiilor cu dizabilitãţi în şcoala publicã a apãrut ca o reacţie necesarã şi firească a societãţii la obligaţia acesteia de a asigura normalizarea condiţiilor de educaţie pentru persoanele cu cerinţe educative speciale. Educaţa integratã presupune ca relaţiile dintre indivizi sã se bazeze pe o recunoaştere a integritãţii lor, a valorilor şi drepturilor commune pe care le posedã.

Educaţia integratã vizează mai ales obiective legate de şcolarizarea normalizatã a copiilor cu cerinţe educative, iar incluzivitatea educaţiei are ca obiectiv principal adaptarea şcolii la cerinţele speciale de învãţare ale copiilor, iar, prin extensie, adaptarea şcolii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate – ceea ce presupune reforma si regândirea statutului şi rolului şcolii. Printre avantajele şcolii incluzive se semnalează şi optimizarea de ansamblu a calitãţii educaţiei oferite, prin creşterea eficacitãţii (în sensul mãririi numãrului de elevi care progresează corespunzãtor în şcoalã)- de aici şi tendinţa unor autori de a utiliza în locul termenului şcoalã incluzivã pe cel de *„ şcoalã/educaţie eficientã ”.*

Acest nou tip de educaţie, flexibilã, adaptatã necesitãţilor persoanelor cu C.E.S. presupune o detaşare de normativitatea educaţiei tradiţionale. Conceptul de strategie în educaţia integratã se distanţează de accepţia din pedagogia europeanã – continentalã, apropiindu-se de cea anglo-saxonã. Aceasta nu pune accent pe combinarea inspiratã a metodelor şi mijloacelor clasice, ci pe *„ aplicarea inspiratã, original, creativã, în orice caz, într-o nouã manierã, a unor metode şi mijloace vechi, preexistete, acceptàndu-se chiar modificarea acestora ”.*

În esenţa lor, strategiile educaţiei integrate sunt „strategii de micro-grup” , activ-participative, cooperative , colaborative, parteneriale, implicante, organizative şi socializante”. Acestea datoritã atributelor lor,sunt adaptabile, putând fi cu uşurinţã multiplicate sau diversificate pentru a acoperi situaţiile noi. Aceste atribute caracterizează şi învãţarea care trebuie sã se realizeze în grupuri mici, sã fie cooperativã, partenerialã, activ-participativã, sã se desfãsoare într-un mediu relaxant, plãcut.

În vederea integrãrii şcolare a copiilor cu cerinţe special pot fi identificate mai multe perspective:

• perspectiva individualã care pune accentul pe identificarea şi scoaterea în relief a problemelor specifice de învãţare ale fiecãrei categorii de elevi cu cerinţe speciale;

• perspectiva de grup care se referã la relaţiile elevului cu ceilalţi colegi de clasã şi la modalitãţile de rezolvare în grup a problemelor de învãţare sau la modalitãţile de intercunoaştere între elevii cu C.E.S. şi restul elevilor ca o condiţie a acceptãrii şi recunoaştere reciproce a valorii lor în grupul-clasã.

• perspectiva curricularã care poate acţiona prin flexibilizarea conţinuturilor şi adaptarea mijloacelor de învăţare, la tehnicile specifice învăţământului integrat (învâţare interactivâ, modalităţi de sprijin şi suport, apelul la profesori itineranţi etc.)

Acestor perspective li se poate adãuga straategii definite de noul cadru de referinţã:

• valorificarea experienţelor cotidiene ale elevilor prin crearea unor portofolii situaţionale cu tipuri subsecvente ce se pot actualiza de la o situaţie la alta;

• exploatarea cunoştinţelor şi experienţelor anterioare prin rezolvarea concretã a unor sarcini noi în grupuri mici sau perechi;

• apelul la strategiile ludice (jocul de rol, dramatizre, jocul didactic);

• folosirea problematizării şi a unor metode bazate pe aspecte de evidenţiere expresivã precum desenul, povestirea, modelajul;

• rezolvarea creativã a conflictelor din clasã, colaborarea cu familia şi valorificarea resurselor din comunitate cu tehnici de sprijinire a învăţării, predării şi evaluării;

• degajarea unor activităţi educative bazate pe cooperare, negociere şi solidarizare în îndeplinirea unor sarcini de învăţare sau de lucru.

Cunoaşterea strategiilor educaţiei integrate este indispensabilã oricărui cadru didactic, care vrea sã-şi asume responsabilitatea de a rãspunde tuturor exigenţelor şi cerinţelor educative ale diverşilor elevi, care le calcã pragul clasei cu speranţa reuşitei . Profesorul trebuie sâ se plieze dupã fiecare caz, sã-şi flexibilizeze demersal didactic pentru a satisfice cerinţele educative ale fiecărui elev.

Bibliografie :

Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2006.

Ungureanu, Dorel, Educaţia integratã şi şcoala inclusivã, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

Vrăşmaş, Traian, Învăţământul integrat şi/ sau incluziv, Bucureşti, Aramis,2004.

Terapia prin joc individual pentru copiii cu ADHD

Prof. Huci Diana, Șc. Gimn. „I. Cîmpineanu”/
Gr. P.N. Câmpineanca, Vrancea

În învăţământul românesc se constată o creştere a incidenţei cazurilor în care copiii sunt diagnosticaţi sau acţionează în aşa fel încât ar putea fi diagnosticaţi cu ADHD.

Practica pedagogică demonstrează că atunci când implicarea copiilor este activă şi relaţiile intra-personale şi a activităţilor de învăţare sunt stimulative şi colaborative, rezultatele sunt benefice.

Totodată o clasă de elevi este foarte eterogenă ca reprezentare pe sexe, etnii, apartenenţă religioasă, temperamente, abilităţi, competenţe, iar cadrul didactic trebuie să armonizeze totul astfel încât să asigure tuturor succesul şcolar, dezvoltarea personalităţii lor, formarea competenţelor necesare nivelului de şcolarizare în care se află copilul, dar şi a intereselor, preocupărilor şi posibilităţilor personale ale fiecărui copil.

Rezultatele educaţiei se văd adesea după mulţi ani, tocmai de aceea un cadru didactic are o misiune dificilă în care în mod normal nu-şi permite să dea rateuri, iar pentru aceasta este absolut necesar să fie bine informaţi şi bine intenţionaţi.

Despre copiii cu ADHD se ştie că sunt copii cu probleme de adaptare, copii slabi la învăţătură, incapabili să se concentreze pe o sarcină, mereu agitaţi, adesea agresivi. De cele mai multe ori ei sunt incluşi în categoria “Copii obraznici”. Cât despre “vină” aceasta este în majoriatatea cazurilor aruncată de la părinţi la dascăli şi invers, fiecare aşteptând ca celălalt să rezolve problemele copilului.

Pentru a lucra cu astfel de copii este necesar în primul rând să acceptăm faptul în sine, să acceptăm că ne confruntăm cu o problemă, apoi pentru a găsi soluţionarea acesteia, trebuie să înţelegem în ce constă cu adevărat, apoi să-l învăţăm pe copil comportamentul dezirabil. Tocmai de aceea sute de cadre didactice care lucrează cu copii cu ADHD sunt pregătiţi să -şi concentreze atenţia pe trei termeni sugestivi: ”Acceptă - mă, înţelege – mă şi învaţă – mă”.

Copilul cu ADHD, când este diagnosticat corect, poate fi îndreptat spre specialiştii care să-l ajute să-şi corecteze comportamentul, să adopte unul cât mai aproape de cel dezirabil. Un copil cu ADHD intrat în terapii cu siguranţă este ajutat prin serviciile pe care le oferă acestea.

În funcţie de vârsta pe care o are copilul, în funcţie de rezultatele evaluării psihologice, psihiatrice şi chiar neurologice, copilul poate fi îndreptat spre terapia corespunzătoare. O astfel de terapie, este terapia specifică prin joc individual, recomandată în special copiilor cu vârste de până la 7 ani, terapie utilizată cu precădere în intervenţia timpurie.

Terapia prin joc individual este o terapie complexă, care se ocupă cu rezolvarea problemelor cu care se confruntă copilul. Aceasta se adresează copiilor cu probleme de adaptare şcolară, celor

abuzaţi fizic sau emoţional, celor care au suferit pierderi, fie că vorbim de pierderea unei personae dragi sau de diverse handicapuri. Legat de terapia specifică prin joc individual este bine să prezentăm câteva idei. În primele şedinţe de terapie, terapeutul observă copilul, întocmeşte o fişă de evaluare, după care pe baza celor observate va stabili obiective generale, obiective specifice pe care le include în programul de intervenţie individualizat al copilului, alături de obiectivele urmărite de către alţi terapeuţi care vor lucra cu copilul. Rezultatele sunt înregistrate şi comunicate în cadrul întalnirii cu microechipa formată din specialiştii care au în vedere cazul respectiv.

Obiectivele operaţionale sunt concrete, clare şi măsurabile. Oricare dintre terapeuţii implicaţi în cazul respectiv poate vedea progresul obţinut de către copil pe o anumită perioadă de timp. Datele legate de copil sunt confidenţiale, dar sunt făcute cunoscute părinţilor copilului, doar după consultarea în prealabil a echipei multidisciplinare.

În cadrul terapiilor prin joc individual, terapeutul, pe baza informaţiilor obţinute, identifică “problemele” cu care se confruntă copilul şi caută modalităţi de rezolvare a acestora folosindu-se de joc.

Se ştie că pentru copii, jocul este forma cea mai potrivită de a învăţa. Tocmai de aceea terapia specifică prin joc individual vine să completeze rolul jocului spontan al copilului, ajutându-l sa recepţioneze sau să îşi exprime ideile.

Terapia specifică prin joc individual se desfăşoară în general pe o durată de 25 de minute, timp în care copilul se joacă ghidat de terapeut. Jocul folosit în terapie este divers. Jucăria reprezintă tocmai unealta de care se foloseşte terapeutul pentru a capta atentia copilului. Jucăria se dă copilului în funcţie de problemele cu care se confruntă acesta, dar şi de vârsta pe care o are copilul respectiv. Jocul este modul de exprimare a copilului, care din diverse motive nu poate sau nu vrea să verbalizeze, problema (ele) cu care se confruntă.

Un copil trece prin diverse etape de dezvoltare astfel si jocul său evoluează, odată cu acumularea de noi cunoştinţe. Dacă în primul an de viaţă predomină jocul explorator şi manipulator, copilul fiind atras de jucăriile senzoriale, pe parcurs, jocul acestuia capătă noi înţelesuri. În terapie, tocmai aceste înţelesuri ascunse, caută terapeutul să le scoată la iveală, iar mai apoi să le găsească aplicaţii practice şi benefice dezvoltării armonioase a copilului venit în terapie.

Copilul cu ADHD, este copilul care asemeni altor covârstnici trebuie ghidat în jocul său, pentru ca la final, terapeutul să-şi poate atinge obiectivele propuse în totalitate sau poate doar parţial. Munca cu copilul nu implică un număr fix de şedinţe, aşa cum nici aplicarea stimulentelor nu are o perioadă fixă. Stimulentele pot fi luate de copiii cu ADHD, 6 luni, şase ani sau chiar până la maturitate.

METODE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ÎN PRACTICA EDUCAȚIONALĂ CU ELEVII

PROFESOR ALUCĂI ELENA
LICEUL TEHNOLOGIC ”ARHIMANDRIT CHIRIAC NICOLAU”,
COMUNA VÂNĂTORI-NEAMȚ, JUDEȚUL NEAMȚ

Conceptul de creativitate

În contextul psihologiei românești, creativitatea a fost abordată în diverse moduri, iar cercetătorii și psihologii români au contribuit cu diferite definiții și perspective asupra acestui concept. Iată câteva exemple:

- Alexandru Roșca: "Creativitatea este capacitatea omului de a se adapta la noile cerințe ale vieții sociale, profesionale și culturale și de a rezolva problemele care apar în aceste contexte într-un mod original și eficient."
- perspectiva școlii românești de psihologie cognitivă: "Creativitatea este capacitatea de a găsi soluții inovatoare și adaptative pentru problemele și situațiile cu care ne confruntăm în viața de zi cu zi." Această abordare se concentrează pe procesele cognitive implicate în generarea ideilor noi și în rezolvarea problemelor.
- Emil Verza: "Creativitatea reprezintă capacitatea individului de a produce soluții inedite și eficiente pentru a rezolva problemele și de a genera idei noi într-o varietate de domenii."
- Mircea Miclea: "Creativitatea este capacitatea de a gândi și de a acționa în moduri care sunt neașteptate, originale și care produc soluții eficiente la problemele cu care ne confruntăm."
- Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX): "Capacitatea de a crea, de a inventa, de a găsi soluții originale și inedite; ingeniozitate, originalitate."
- Ștefan Odobleja: "Creativitatea este o proprietate a psihicului, fiind o tendință internă de dezvoltare continuă, aflată în permanentă evoluție și transformare."
- Constantin Noica: "Creativitatea este o formă de cunoaștere prin care omul pătrunde în lumea din jurul său, o formă de descoperire a adevărului."
- Mihai Șora: "Creativitatea este puterea de a spune DA acelor mii de întrebări pe care viața ni le adresează, puterea de a nu te limita doar la răspunsuri, ci și de a pune, la rândul tău, întrebări, întrebări noi, cât mai noi, întrebări care să provoace, să suscite, să anime, să creeze."
- Teresa Amabile: "Creativitatea este producerea de idei sau de artefacte care sunt noi și valoroase pentru individul sau pentru alții implicați în procesul creativ."
- Mihaly Csikszentmihalyi: "Creativitatea este o forță sau o calitate a personalității care îi permite unui individ să rezolve probleme într-un mod original și eficient."

- Robert Sternberg: "Creativitatea este capacitatea de a gândi și de a acționa în moduri care sunt noutăți pentru individ și care sunt valoroase pentru alții."
- Ellis Paul Torrance: "Creativitatea este capacitatea de a produce ceva ce este nou și valoros."

Dezvoltarea personalității creative a elevului.

Pentru a fi creativ, elevul trebuie să asimileze întregul sistem care face posibilă creativitatea. Elevii cu potențial creativ crescut se remarcă prin capacitatea de a se adapta la aproape orice situație și de a ieși dintr-o dificultate cu orice au la îndemână pentru a-și atinge scopurile. Aceste lucruri îi deosebesc de ceilalți.

Este destul de ciudat cât de puțin pare să fi influențat școala și chiar liceul viețile oamenilor creativi. În vreme ce școala în sine e rareori menționată ca sursă de inspirație, apare câte un profesor care trezește, susține sau direcționează interesul copilului. Creativitatea elevilor constă în spontaneitate și libertate de exprimare. Abilitățile specifice domeniului includ: cunoștințe de specialitate, abilități tehnice, talent special în domeniul respectiv. Abilitățile creative presupun caracteristici ale stilului cognitiv și ale stilului de lucru, trăsături de personalitate care dau posibilitatea unui individ de a-și folosi deprinderile dintr-un domeniu într-un mod diferit de ceilalți. Un stil de lucru creativ este caracterizat de: dăruire totală, dorința de a face lucrurile bine, capacitatea de concentrare a atenției pe peioade lungi de timp, capacitatea de a abandona ideile nproductive și de a lăsa temporar deoparte problemele mai dificile, tenacitatea în fața dificultăților, dorința de a munci cu perseverență.

Dezvoltarea creativității elevilor

Fiecare individ posedă însușiri care îi vor permite acte creative, dar la niveluri diferite de realizare. Deschiderea unor cursuri de creativitate sau școli de ,,inventică”. Ce se poate face pentru stimularea creativității elevilor? sau Care sunt coordonatele unei educații în vederea obținerii creativității? Profesorii pot face foarte mult pentru stimularea creativității elevilor. Atitudinea pozitivă a profesorului față de creativitate este unul dintre cei mai importanți factori care facilitează creativitatea. Profesorul trebuie să știe ce înseamnă a fi creativ, să aibă cunoștințe de bază despre creativitate, despre psihologia creativității, despre posibilitățile de dezvoltare ale acesteia în învățământ. Respectarea personalității creatoare a elevului. Elevii creativi pun întrebări incomode, oferă soluții inedite de rezolvare a problemelor, nerespectând procedeele stereotipe, sunt de o curiozitate supărătoare și nonconformiști. Din păcate, de multe ori sistemul educațional nu numai că nu încurajează, ci inhibă creativitatea elevilor prin cultivarea unui comportament conformist.

Este foarte important ca profesorul să nu reprime manifestările elevilor creativi, să încurajeze libera exprimare a opiniilor, să stimuleze imaginația sau soluțiile mai deosebite. Elevii trebuie să-și poată manifesta liber curiozitatea și spontaneitatea. Mulți pedagogi și psihologi susțin că factorul esențial pentru stimularea spiritului creator al elevului sunt relația profesor-elev, atitudinea

profesorului în clasă și în afara clasei. În egală măsură și profesorul trebuie să învețe să fie creativ în activitatea didactică.

Orientând activitatea elevilor, profesorul îi încurajează să descopere cunoștințe, să rezolve probleme dar și să formuleze ei înșiși probleme. Învățarea pe bază de probleme , învățarea prin descoperire sau învățarea prin descoperire dirijată reprezintă forme ale unei învățări de tip euristic prin care profesorul stimulează creativitatea elevilor. Elevii trebuie îndrumați să dobândească o gândire independentă, să manifeste toleranță față de ideile noi, să acționeze liber și să utilizeze o critică de tip constructiv. Acest tip de învățare nu numai că duce la formarea unui stil creativ de rezolvare a problemelor dar are efecte și asupra dezvoltării personalității elevilor. Elevul se obișnuiește să abordeze fără teamă problemele, să le analizeze și să le rezolve. Este stimulat să devină curios și deschis, să îndeplinească cu plăcere sarcinile. Este important și impactul în planul relațiilor interpersonale. Elevii învață să-și cunoască propriile capacități și să le compare cu ale altor colegi de clasă, capătă încredere în forțele proprii, comunică mai ușor cu ceilalți, își exprimă opiniile cu mai mult curaj.

Metode și procedee specifice de stimulare a creativității

Stimularea creativității poate fi realizată prin diverse metode și tehnici care încurajează gândirea originală, flexibilitatea mentală și generarea de idei noi. Iată câteva metode eficiente de stimulare a creativității:

- ✓ ***Exerciții de încălzire a creierului***: Acestea includ rezolvarea de puzzle-uri, ghicitori, întrebări cu răspunsuri neașteptate și alte activități care pun la încercare gândirea și imaginația.
- ✓ ***Adoptarea unei mentalități deschise***: Este important să fii deschis la idei noi și să renunți la prejudecăți sau constrângeri mentale care pot limita creativitatea.
- ✓ ***Practicarea observației conștiente***: Observarea atentă a mediului înconjurător și a detaliilor mici poate alimenta creativitatea prin furnizarea de noi idei și perspective.
- ✓ ***Încurajarea întrebărilor și provocărilor***: Adresarea întrebărilor provocatoare și încurajarea explorării ideilor non-conformiste poate ajuta la dezvoltarea creativității.
- ✓ ***Încurajarea eșecului și învățarea din greșeli***: Acceptarea eșecului ca parte a procesului creativ și învățarea din greșeli sunt aspecte esențiale în dezvoltarea creativității.
- ✓ ***Utilizarea tehnologiei și a resurselor online***: Există numeroase resurse online și aplicații care pot stimula creativitatea, inclusiv platforme de colaborare, instrumente de design grafic și cursuri de dezvoltare personală.
- ✓ ***Participarea la workshop-uri și seminare creative***: Implicarea în workshop-uri și seminarii care explorează diverse tehnici și aspecte ale creativității poate oferi noi perspective și instrumente practice pentru dezvoltarea abilităților creative.

- ✓ ***Încurajarea explorării și experimentării:*** Este important să încurajezi explorarea și experimentarea în diferite domenii și activități, chiar dacă acestea par în afara zonei tale de confort.
- ✓ ***Brainstorming:*** Este una dintre cele mai cunoscute și folosite tehnici de generare a ideilor. Implică generarea liberă și spontană a unui flux de idei, fără a critica sau evalua în modul inițial.
- ✓ ***Mind mapping (Harta mentală):*** Această metodă implică crearea unei hărți vizuale a ideilor, conectând concepte și subconcepte într-un mod care reflectă modul în care gândirea funcționează în mod natural.
- ✓ ***Teatru improvizat***: Participarea la sesiuni de teatru improvizat poate stimula creativitatea, deoarece implică gândirea rapidă, adaptarea la situații noi și explorarea unor idei neconvenționale.
- ✓ ***Exerciții de divergent și convergent***: Exercițiile de divergent încurajează generarea unei varietăți de idei, în timp ce exercițiile de convergent ajută la selectarea și dezvoltarea celor mai bune idei.
- ✓ ***Schimbarea mediului***: Uneori, schimbarea mediului poate ajuta la stimularea creativității. Lucrul în alte locuri decât mediul de lucru obișnuit sau călătoriile pot deschide noi perspective și inspirație.
- ✓ ***Lectură și expunere la artă***: Cititul cărților, vizionarea filmelor și expunerea la diverse forme de artă pot alimenta imaginația și creativitatea.
- ✓ ***Jocuri și provocări creative***: Participarea la jocuri și provocări creative, precum jocurile de rol, puzzle-urile, sau provocările de construcție pot stimula gândirea laterală și soluțiile inovatoare.
- ✓ ***Meditație și relaxare***: Starea de relaxare și meditația pot facilita fluxul de idei și accesul la resursele interne de creativitate.
- ✓ ***Colaborare și discuție***: Interacțiunea cu alți oameni, discuțiile și colaborarea pot aduce perspective noi și idei neașteptate.
- ✓ ***Păstrarea unui jurnal creativ***: Înregistrarea gândurilor, ideilor și observațiilor într-un jurnal creativ poate fi o modalitate eficientă de a explora și dezvolta creativitatea personală.
- ✓ ***Practicarea exercițiilor de visualizare*** în care îți imaginezi soluții creative sau scenarii neobișnuite poate ajuta la dezvoltarea creativității.
- ✓ ***Rezolvarea de probleme inversate***: Încearcă să gândești la soluționarea unei probleme prin inversarea cerințelor sau a presupunerilor. Această abordare poate aduce la suprafață idei noi și inovatoare.
- ✓ ***Desenul și arta abstractă***: Chiar dacă nu te consideri un artist talentat, desenul și pictura pot fi modalități excelente de a-ți exprima creativitatea și de a descoperi noi perspective.
- ✓ ***Mersul pe jos și reflecția***: Plimbările relaxante în natură sau în alte medii stimulative pot elibera blocajele mentale și pot facilita fluxul de idei creative.
- ✓ ***Limitarea resurselor***: Încercarea de a găsi soluții creative în condiții de restricții de timp, bani sau materiale poate antrena creierul să găsească alternative neașteptate și ingenioase.

- ✓ ***Utilizarea tehnicii SCAMPER:*** SCAMPER este un acronim care reprezintă diferite moduri de a aborda o problemă sau un concept - Substitute, Combine, Adapt, Modify, Put to another use, Eliminate, Reverse (Înlocuiește, Combina, Adaptează, Modifică, Folosește în alt scop, Elimină, Inversează). Această metodă poate fi folosită pentru a genera idei noi sau pentru a îmbunătăți idei existente.
- ✓ ***Jocurile de rol și povestirea:*** Participarea la jocuri de rol sau scrierea de povești poate stimula imaginația și poate dezvolta abilitățile narrative și creative.
- ✓ ***Încurajarea curiozității și explorării***: Fii deschis să explorezi subiecte noi, să încerci activități noi și să întrebi întrebări provocatoare care să îți extindă orizonturile mentale.
- ✓ ***Feedback-ul și colaborarea***: Solicită feedback de la alții și colaborează cu colegii sau prietenii pentru a genera idei și soluții creative prin sinergie.
- ✓ ***Rutina și obiceiurile creative***: Creează o rutină zilnică sau săptămânală în care să îți aloci timp pentru activități creative, cum ar fi scrisul, desenul sau gândirea liberă.

BIBLIOGRAFIE

Amabile, T. M. (1996). Creativity in context: Update to the social psychology of creativity. Boulder, CO: Westview Press

Csikszentmihalyi, M. (1996). Creativity: Flow and the psychology of discovery and invention. New York: Harper Perennial

Maior, A., & Miclea, M. (2005). Psihologie cognitivă. Cluj-Napoca: Editura ASCR

Miclea, M. (2003). Psihologie cognitivă și emoțională. Cluj-Napoca: Editura ASCR

Odobleja, S. (1982). Psihologia consonantistă. București: Editura Științifică și Enciclopedică

Noica, C. (1982). Rostirea românească. București: Editura Eminescu

Roșca, A. (1999). Inteligența creativă. București: Editura Științifică și Enciclopedică

Sternberg, R. J. (1999). Handbook of Creativity. Cambridge University Press

Șora, M. (1997). Jurnal de idei. București: Humanitas

Torrance, E. P. (1962). Guiding creative talent. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall

Verza, E. (2006). Psihologia creativității. Cluj-Napoca: Editura ASCR

DEX Online

OPORTUNITĂȚI EGALE DE ÎNVĂȚARE ȘI DEZVOLTARE PENTRU FIECARE PRIN EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ȘI DIVERSITATE

Prof. Macamete Adela Maria
Grădinița cu Program Prelungit „Floarea Soarelui” Reșița

„Să presupunem că fiecare persoană are șanse egale, nu să devină egal cu ceilalți, ci să fie diferit pentru a realiza acel potențial unic de care dispune, în corp, minte și spirit.”

(John Fischer)

Conceptul de dezvoltare personală este un proces complex și continuu, care are un impact semnificativ asupra calității vieții lor și asupra societății in ansamblu. Este o călătorie în care copiii învață să-și descopere identitatea, să-și dezvolte abilitățile, să-și exploreze pasiunile și să dezvolte valori și principii personale. Însă, pentru ca această dezvoltare să fie completă și autentică, este esențial ca educația să se concentreze și să promoveze diversitatea și incluziunea.

În cadrul procesului de dezvoltare personală a celor mici, incluziunea este un aspect crucial. Fiecare copil are dreptul să se simtă acceptat și valorizat în mediul său educațional. Educația pentru incluziune le oferă copiilor o bază solidă pentru dezvoltarea lor personală, construindu-și încrederea în sine și dezvoltându-și abilitățile de colaborare și comunicare într-un mediu divers.

Principiile care stau la baza educației oricărui copil:

- garantarea dreptului la educație al oricărui copil:
- copiii au dreptul să învețe împreună, indiferent de dificultăți și de diferențe;
- fiecare este unic și are un anume potenţial de învăţare şi dezvoltare;
- școala și comunitatea asigură șanse egale de acces la educaţie pentru toţi –copiii;
- asigurarea de servicii specializate centrate pe nevoile copiilor;
- corelarea tipurilor de educaţie şi a formelor de şcolarizare în funcţie de scopul educaţiei, obiectivele generale şi specifice precum şi de finalităţile educaţiei;
-asigurarea conexiunilor educaţionale activităţii complexe.

Aceste principii ale incluziunii se subordonează ideii de educație pentru toți care presupune o nouă orientare/ schimbare de optică ce pune accentul pe: cooperare, parteneriat, învățare socială și valorizare a relațiilor pozitive, umaniste in educație. Incluziunea în educație implică: aprecierea tuturor elevilor şi a personalului didactic in egală măsură, creşterea gradului de participare a elevilor şi reducerea excluderii lor din culturile, curriculumul şi comunităţile şcolilor, restructurarea culturilor, politicilor şi practicilor în şcoli încât acestea să răspundă diversităţii vârstelor populaţiei şcolare, reducerea barierelor de învăţare şi participarea tuturor elevilor, învăţarea din încercările de a depăşi barierele care împiedică anumiţi cursanţi să aibă acces şi să participare la procesul de luare a deciziilor,

utilizarea diferenţelor dintre elevi drept resurse de sprijinire a procesului de învăţare şi nu transformarea acestor diferenţe în probleme ce trebuie depăşite, recunoaşterea dreptului elevilor la o educaţie de bună calitate în localitatea lor, îmbunătăţirea şcolilor atât pentru personalul didactic cât şi pentru elevi, sublinierea rolului şcolilor atât în cadrul procesului de construire a comunităţii şi de dezvoltare cât şi în procesul de îmbunătătire a rezultatelor scolare, încurajarea relaţiilor de ajutorare reciprocă dintre şcoli şi comunităţi, recunoaşterea faptului că incluziunea în educaţie reprezintă o etapa a incluziunii în societate ca intreg.

Educația incluzivă se bazează pe drepturile umane. Potrivit principiilor drepturilor omului, orice copil are dreptul la o educație bună, de calitate, indiferent de nivelul capacităților de dezvoltare sau de apartenența lui. O educație bună, de calitate trebuie să trebuie să conducă la dezvoltarea capacităților cognitive și de integrare socială. Diferențele școlare în funcție de apartenența la o anumită categorie socială sau în funcție de nivelul de dezvoltare intelectuală nu sunt justificate. Școala de masă este cea care asigură mediul, nivelul de calitate al învățământului și însușirii aptitudinilor cognitive. Copiilor cu dificultăți, pentru a le ușura intrarea în școlile de masă, acestea trebuie să asigure o atmosferă primitoare și de acceptare. Conceptul de incluziune merge dincolo de conceptul de integrare. Când vorbim de integrare se sugerează un individ care este în afara grupului și, pentru care, se face un efort pentru a-l primi în grup. Totodată, incluziunea pornește și de la principiul că individul, oricât ar fi de diferit, el face parte din grupul social.

Principiul fundamental al educației incluzive în România este acela că toți elevii, inclusiv cei cu nevoi speciale, ar trebui să învețe împreună în școli și să beneficieze de aceleași oportunități de educație.

Educația incluzivă își propune să ofere fiecărui elev oportunități egale de învățare și dezvoltare, să promoveze toleranța și înțelegerea între elevi și să pregătească societatea pentru diversitatea și incluzivitatea pe termen lung. Sistemul educațional românesc oferă mai multe modalități de sprijin pentru elevii cu nevoi speciale în cadrul școlii incluzive.

Bibliografie:

Gherguţ Alois - Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii, Editura Polirom, Iaşi, 2016;
www.educaţieincluzivă.info http://www.asociatia-profesorilor.ro https://www.reninco

Etapele argumentării literare

Profesor Safta Mariana Alina
Școala Gimnazială *Tudor Vladimirescu*, Târgoviște

Elevul trebuie să fie mereu în centrul preocupărilor și exprimarea punctului său de vedere raportat la o situație, o temă, îl poate determina să fie mai motivat în realizarea învățării și ceea ce realizează.

Constantin Sălăvescu definește argumentarea ca o ,,organizare de propoziții cu ajutorul raționamentelor în vederea întemeierii altei propoziții, cu scopul de a convinge interlocutorul de adevărul sau falsitatea ei”. (*Teoria și practica argumentării, 2003*)

Numeroasele studii asupra argumentării demonstrează importanța acesteia și posibilitatea studierii din perspectiva mai multor specialități (ex. retorica lingvistică, lingvistică, istorie, logică, argumente teologice, inferență naturală, structura argumentativă a limbii).

Vincenzo lo Cascio în volumul *Gramatica argumentării*, 2002, identifică următoarele caracteristici: o temă pentru dezbatere, subiectul care argumentează, care are rolul de a convinge interlocutorul despre validitatea propriei teze: ,, un raționament pentru a convinge de validitatea unei opinii, care să conțină unul sau mai multe argumente alese în funcție de interlocutori, prin urmare, marcate cultural și aparținând unor arii specifice și cu o concluzie”.

Alina Pamfil în articolul ,,Discursul argumentativ: contur teoretic și scenarii didactice”, accentuează integrarea discursului argumentativ în aria largă a discursurilor scrise, prin raportarea la narativ, descriptiv, explicativ pentru a sublinia trăsăturile comune și cele distinctive prin parcurgerea reperelor: a. dimensiunea discursivă care implică statutul emițătorului, receptorului, finalitatea actului discursiv; b. dimensiunea textuală, care vizează analiza tiparului; c. dimensiunea lingvistică implicând elemente de macrostructură, lexicale, morfo-sintactic, stilistic.

Întrebările ce pot fi puse la clasă:

-pentru dimensiunea discursivă: care este statutul argumentatorului? Cui i se adresează textul?, Ce efect are argumentarea asupra receptorului? Elevul trebuie să știe stilul în care trebuie să încadreze argumentarea: beletristic, științific, publicistic.

-pentru dimensiunea textuală: Care este teza și care sunt argumentele? De ce tip sunt argumentele și care este ordinea lor? Care este orientarea argumentării, deductivă sau inductivă? Elevul poate exemplifica în eseu conținuturi din mai multe domenii. Poate aborda pluridisciplinar, interdisciplinar, transdisciplinar.

- pentru dimensiunea lingvistică: Care este tipul de scriitură? La ce persoană se realizează redarea? Ce timp verbal domină? Sunt elemente specifice stilului oral?

La nivel textual, profesorul trebuie să ofere elevilor exemple de conectori și modul în care ei pot fi utilizați:

- Conectori ai subiectivității, care introduc teza: părerea mea este, voi arăta că;
- Conectori ai concesiei, ai cauzalității etc, care leagă argumentele de tezele pe care le susțin: în consecință, fiindcă, întrucât;
- Conectori care introduc argumente- justificatori: căci, pentru că, dovada că, cum, de altfel, de fapt, având în vedere că;
- Conectori care introduc primul argument: în primul rând, mai întâi de toate, să începem prin, prima remarcă se referă la, trebuie amintit mai întâi că;
- Conectori care introduc următoarele argumente: în al doilea rând, în plus, în continuare, la fel, pe de o parte...pe de altă parte, nu numai...ci și;
- Conectori care introduc ultimul argument: în fine, pentru a termina, în ultimul rând;
- Conectori care leagă argumentele între ele: și, dar, sau, ci, însă, prin urmare, așadar;
- Conectori care introduc concluzia: în concluzie, deci, așadar, iată de ce, ...

După natura relației între secvențele discursive pe care le leagă, conectorii pot fi:

-de analogie: și, de asemenea, adică, precum, ca și, ca și cum, să ne amintim de;

-de explicare: adică, mă refer, vreau să spun, de fapt;

- de disjuncție: sau, fie, ori, expectând, spre deosebire...;

- de opoziție: dar, or, totuși, în schimb, din contră, de fapt, în realitate, în timp ce, în loc să, nici, ceea ce contrazice, ceea ce interzice;

- de concesie: chiar dacă, cu toate acestea, totuși, în ciuda...;

- de cauzalitate: pentru că, fiindcă, deoarece, căci, dat fiind că; de aceea;

- de consecință: deci, în consecință, ca urmare, ceea ce implică, de unde decurge;

Elevul trebuie să facă analogii, exemplificări, să formuleze puncte de vedere utilizând conectorii dați. În introducere se utilizează descriptivul și expozitivul, formulându-se opinia. Cuprinsul cuprinde argumentele introduse prin conectori, fiind urmate de exemplificări.

Cuprinsul textului argumentativ trebuie să urmeze principiului proximității, al similarității și relației cauză- efect.

Un eseu argumentativ bun trebuie să îmbine elemente care țin de: pluridisciplinaritate, interdisciplinaritate, transdisciplinaritate. Pluridisciplinaritatea se bazează pe cunoașterea din diferite discipline, în limitele acestora. O temă este abordată, valorificând mai multe discipline.

Interdisciplinaritatea dezvoltă o gândire integratoare. Transdisciplinaritatea integrează științele naturii, sociale într-un context umanist și transcede fiecare dintre limitele lor tradiționale. Sunt propuse fenomene și procese de mare complexitate. Temele care pot fi date la clasă pot acoperi domenii variate,

dar elevul trebuie să știe cum le poate combina. Este important ca temele propuse să fie din sfera de interes a elevului și să implice cunoștințele din mai multe discipline.

Creativitatea are un rol important în formarea elevului pentru viitor.

Sâmihăian Florentina*, O didactică a limbii și literaturii române, Provocări actuale pentru profesor și elev*, Grup Editorial ART, București, 2014

Rațiu Bogdan, Cergan Cristina, Vlaicu Anca, Leu Natalia, *Concursul de titularizare și Examenul de definitivat-Limba și literatura română*, EDITURA PARALELA 45, Pitești, 2022Alexandru, Mirela, Catană, Luminița, Gheorghe, Oana, Țăranu, Adela Mihaela, Aramă, Alexandra, Căpiță, Laura Elena, Mihăilescu, Angelica, Velea, Simona, *Parteneriate pentru învățare,* EDITURA UNIVERSITARĂ, București, 2022.

Educația incluzivă – educație pentru diversitate

Prisacariu Elena Mihaela
Colegiul Tehnic „D. Ghika Comănești, jud. Bacău

Despre educaţie s-a vorbit şi se vorbeşte mult şi, totuşi, nu este suficient. Dacă dorim să intervenim în favoarea copiilor, trebuie să le oferim tuturor o educaţie de calitate şi, în mod deosebit, celor cu cerinţe educative speciale: o educaţie de calitate pentru toţi într-o şcoală pentru toţi. Lumea contemporană este tot mai dinamică, influenţând politicul, economicul, socialul. Printre primele sectoare sociale afectate de aceste schimbări de durată a fost şi rămâne învăţământul, îndeosebi cel pentru copiii cu cerinţe educative speciale – o problemă cronică a sistemului educaţional, care nu poate răspunde exigenţelor speciale din motive obiective şi subiective.

De altfel, problematica persoanelor cu nevoi speciale, a celor cu dizabilităţi este una cu ramificaţii puternice în toate sferele societăţii, nu doar în domeniul educaţiei. În acest sens discursurile la toate nivelurile sociale şi politice vizează aspecte legate de egalitate pentru toţi oamenii, acces egal la resursele societăţii, fie ele de natură materială sau nu. Incluziunea nu este un concept sterp, aplicat doar la mediul şcolar. Din contră, problematica incluziunii, a diversităţii, este o sursă fecundă de politici, dezbateri şi acţiune socială. În principal una din dezideratele acestor politici este aceea de a asigura o schimbare durabilă la nivel de societate faţă de persoanele cu dizabilităţi, schimbare care să se integreze în mai larga cerinţă a acceptării şi promovării diversităţii. Este de netăgăduit că persoanele cu dizabilităţi sunt într-o poziţie de mare vulnerabilitate socială, vulnerabilitate ridicată de-o parte de situaţia lor specifică de persoană cu dizabilităţi dar pe de altă parte şi de reacţia şi modul în care societatea tratează aceste persoane. Iată graniţele şi condiţiile care afectează viaţa acestor persoane, graniţe şi condiţii care trebuie adresate de către politicile şi strategiile de creştere a incluziunii sociale. Şcoala, prin misiunea ei de instituţie formatoare de personalităţi, alături de misiunea de a transmite bagajul de cunoştinţe ale unei societăţi, este un mediu care este prioritar pentru începerea şi implementarea politicii incluzive. Să ne gândim doar la perioada pe care un copil o petrece în şcoală. Aceşti ani pot fi marcaţi de segregare, de excluziune sau pot fi marcaţi de efortul de a adapta metodele, tehnicile şi instrumentele de care dispune educatorul pentru a facilita integrarea copiilor cu cerinţe educaţionale speciale în mijlocul copiilor fără CES. Efectele pozitive ale unui astfel de efort pot fi surprinse prin apelul la doar un singur aspect – dizabilitatea nu este o stare care se dobândeşte doar prin naştere. Ca urmare a unor situaţii de viaţă negative oricine poate să ajungă în această stare. Tocmai de aceea, exercitarea abilităţii de a accepta că toţi suntem diferiţi şi a abilităţii de a accepta că nu există standarde unice de evaluare a valorii absolute a unei persoane este un exerciţiu cu valoare pe viaţă pentru elevi, viitori cetăţeni. Trecând de la discuţia asupra beneficiilor educaţiei incluzive şi a locului ei în cadrul

politicilor generale privind incluziunea este bine să accentuăm faptul că vorbim de un proces, şi nu de un fapt. Această trecere a societăţii în general şi a şcolii în special către acceptarea 20 diversităţii şi educaţia incluzivă este o procesualitate, nu se poate întâmpla peste noapte. Din acest motiv este important să privim şi la mecanismele prin care acest proces este facilitat sau din contră, întâmpină rezistenţe din partea actorilor câmpului social / educaţional.

Materialul de faţă adresează această problemă – încearcă să ofere o alternativă, un model de acţiune pentru facilitarea trecerii la educaţia incluzivă. Accentul acestui model este pe cadrele didactice, şi propune o abordare informală a proceselor de formare continuă a acestora în cadrul instituţiei şcolare unde activează. În acest sens modelul de formare continuă internă pe care îl propunem este o adaptare după conceptul similar cu aplicabilitate în societatea germană. Preluarea are ca scop realizarea unei paralele între acest concept aşa cum este el prezent în societatea germană şi contextul în care caracteristicile acestui tip de formare este benefic. Astfel, punctele tari ale acestui concept au fost evidenţiate în cazul lucrării de faţă printr-un experiment care a întregit o analiză de diagnoză mai largă. S-au scos în evidenţă prin această diagnoză un număr de obstacole, rezistenţe din partea actorilor - cadre didactice a câmpului educaţional, rezistenţe şi lipse de competenţe care împiedică implementarea cu eficacitate maximă a strategiei de trecere la educaţia incluzivă. Programul de formare continuă internă a fost construit ca un model pilot a ceea ce se poate face la nivelul şcolii pentru a realiza această trecere cât mai uşor şi mai eficient. Pentru testarea acestui model pilot s-a realizat un experiment în cadrul şcolii cu clasele 1-8 Andrei Mureşanu din Oradea. Dezvoltarea teoretică a problematicii dizabilităţii şi a caracteristicilor educaţiei incluzive a stat la baza unui program de training informativ şi formativ – nucleele modelului pilot de formare continuă internă propus. În general, putem spune că rezultatele obţinute indică această modalitate de formare profesională continuă internă ca o soluţie pe care şcoala o poate adopta pentru a adresa situaţii locale specifice, datorită gradului mare de contextualizare care se poate atinge şi a posibilităţilor foarte ridicate de a targheta exact acele aspecte care pot facilita şi sprijini trecerea la educaţia incluzivă: formarea atitudinilor, formare de competenţe, dezvoltarea unui climat suportiv. Conceptul central al educaţiei incluzive este ideea de dizabilitate, ideea de cerinţe educaţionale speciale, şi chiar cea de handicap. Toate aceste idei se referă în esenţă la situaţia în care un individ prezintă afecţiuni ale uneia sau a mai multor funcţii esenţiale pentru funcţionarea normală, ca membru al comunităţii în care trăieşte. Această afectare este de natură să diminueze libertatea de mişcare, de expresie sau de acţiune a persoanei. De asemenea, pentru a circumscrie corect şi larg acest domeniu al educaţiei incluzive este important să definim şi să înţelegem relaţia existentă între deficienţă - incapacitate – handicap. De asemenea în această relaţie de interdependenţă continuă se impun termeni ca: „cerinţă educativă specială”, „educaţie specială”, „reabilitare”, „abilitare - reabilitare”, „recuperare”, „educaţie şi şcoală incluzivă”, „normalizare”, „normalitate şi anormalitate”.

Persoana cu dizabilităţi este persoana care prezintă o serie de deficienţe de natură: intelectuală, senzorială, fizică, psihică, comportamentală sau de limbaj precum şi persoanele aflate în situaţii de risc datorită mediului în care trăiesc, resurse insuficiente de subzistenţă sau prezintă boli cronice degenerative care afectează integritatea lor: biologică, fiziologică sau psihologică. Cerinţele educaţionale speciale (CES) Termenul de cerinţe educative speciale (CES) s-a încetăţenit în ultimii ani şi a dobândit o largă circulaţie, îndeosebi după publicarea documentelor elaborate de Conferinţa mondială în problemele educaţiei speciale, desfăşurată între 7-10 iunie 1994 în oraşul Salamanca, Spania, cu genericul „Acces şi calitate”. Conceptul sus menţionat a fost preluat de „Legea Învăţământului” din România şi, de asemenea, de „Regulamentul de organizare a învăţământului special”. O formulă alternativă, utilizată, uneori, este acea de „cerinţă / nevoie specială”, sintagmă a cărei sferă semantică este însă adeseori mai extinsă - incluzând pe lângă copiii cu deficienţe sau cu tulburări de învăţare şi copiii din mediile sociale şi familiile defavorizate, copiii delincvenţi sau, uneori, copiii din anumite grupuri etnice. Specialistul în psihopedagogie specială trebuie să facă distincţia dintre noţiunea de deficienţă / handicap şi cea de cerinţe educative speciale, aceasta din urmă având o sferă de cuprindere mai largă. Ele revendică o reformă majoră a şcolii obişnuite şi vizează elevii care întâmpină dificultăţi în şcoală, nu numai pe cei cu handicap. În această interpretare sintagma cerinţe educative speciale desemnează: necesităţile educaţionale complementare obiectivelor generale ale educaţiei şi învăţământului; educaţie adaptată particularităţilor individuale şi caracteristicilor unei anumite deficienţe de învăţare; intervenţie specifică (prin reabilitare/recuperare). Educaţia specială Expresia de “educaţie specială” este folosită din ce în ce mai des în locul celei de “învăţământ special”. Învăţământul special se referă la educarea copiilor cu deficienţe prin intermediul unor instituţii şcolare speciale, de regulă separate de celelalte unităţi şcolare. Educaţia / şcoala incluzivă Școala incluzivă este maximal cuprinzătoare în ceea ce priveşte diversitatea elevilor ei, mergând de la deficienţii cu cele mai severe probleme, acceptând fără rezerve şi indivizii cu deficienţe comportamentale oricât de grave, ajungând până la a include în procesul instructiv-educativ, şi elevii supradotaţi, pe care îi valorizează în consecinţă, ceea ce nu face şcoala integrată. Școala incluzivă este total incompatibilă cu şcoala specială, pe care practic o dezafectează, nemaifiind posibilă coexistenţa, cu atât mai mult colaborarea cu aceasta, cum se întâmpla cu şcoala integrată, încă dispusă la asemenea concesii.

Cu referire la tematica educaţiei incluzive este necesar să abordăm şi problema dificultăţilor de învăţare şi a clasificării acestora. Problematica dificultăţilor de învăţare este o nouă perspectivă a educaţiei speciale (Vrăşmaş, E, 1998). Principalele tulburări întâlnite în mod frecvent la elevii cu deficienţe de învăţare sunt următoarele: deficienţe de atenţie: datorită acestora elevii nu se pot concentra asupra lecţiei; deficienţe de motricitate generală şi fină: elevii întâmpină dificultăţi de coordonare spaţială a motricităţii; dificultăţi în prelucrarea informaţiilor perceptive auditive şi vizuale:

mulţi elevi au greutăţi de recunoaştere a sunetelor limbii, dar recunosc uşor literele şi cuvintele scrise; lipsuri în dezvoltarea unor strategii cognitive de învăţare: unii elevi sunt incapabili să-şi organizeze activitatea de studiu şi sunt lipsiţi de un stil propiu de învăţare; tulburări ale limbajului oral: sunt legate de recepţie, nedezvoltarea vocabularului, slaba componentă lingvistică şi prezenţa deficienţelor de limbaj; dificultăţi de citire: principalele greutăţi sunt legate de recunoaşterea, decodificarea şi înţelegerea cuvintelor citite; dificultăţi de scriere: sunt manifestate prin greutăţi în realizarea unor sarcini ce solicită activităţi de scris; dificultăţi în realizarea activităţilor matematice: concretizate prin slaba însuşire a simbolurilor şi calculul matematic, precum şi a noţiunilor spaţiale şi temporale folosite la această disciplină. (Popovici, 1998)

Educația prin Diversitate, Incluziune și Toleranță

Prof.Nistor Alina Nicoleta
Colegiul National Vasile Alecsandri, Iasi

Introducere

Educația este călătoria prin care descoperim lumea și învățăm să ne cunoaștem pe noi înșine. Pentru a face această călătorie autentică și plină de semnificație, este esențial să ne îndreptăm atenția către trei valori fundamentale: diversitatea, incluziunea și toleranța. Aceste elemente sunt nu doar piloni ai unei educații comprehensive, ci și esențiale pentru a forma indivizi autentici și conectați la realitatea complexă a lumii în care trăim. Educația reprezintă piatra de temelie a societății, iar dezvoltarea acesteia prin prisma diversității, incluziunii și toleranței devine tot mai crucială într-o lume marcată de schimbări rapide. Scopul acestui referat este de a explora importanța acestor principii umane în cadrul sistemului educațional și impactul lor asupra formării individului.

Diversitatea - O Bogăție a Omenirii

Fiecare individ este o comoară unică, cu propriile experiențe, trăiri și perspective. Diversitatea înseamnă a celebra această unicitate și a recunoaște că fiecare individ aduce o contribuție valoroasă la țesătura societății. În școli, diversitatea ar trebui să fie reflectată în mod activ în conținutul curricular, în materialele didactice și în interacțiunile zilnice. Astfel, elevii pot învăța nu doar din cărți, ci și din experiența diversă a colegilor lor. Diversitatea este cea mai naturală trăsătură a societății noastre. Prin încurajarea respectului față de diferențele culturale, etnice, sociale și de gen, educația devine o punte între lumi variate. Integrarea diversității în programele școlare nu numai că oferă cunoștințe, ci și dezvoltă empatie și înțelegere.

Incluziunea - Un Mediu Prietenos pentru toți

Căutăm să construim un mediu școlar în care toți elevii se simt acceptați, sprijiniți și apreciați. Incluziunea este actul de a deschide ușile pentru fiecare individ, eliminând barierele și creând un spațiu în care fiecare voce contează. Prin adaptarea programelor educaționale pentru a răspunde nevoilor individuale și prin promovarea colaborării și prieteniei între elevi, școlile pot deveni locuri în care fiecare elev se simte parte integrantă a comunității școlare.

Un mediu școlar incluziv este o necesitate pentru a asigura că fiecare elev se simte acceptat și valorizat. Aceasta implică nu doar adaptarea fizică a spațiului școlar, ci și crearea unei culturi care să încurajeze participarea și contribuția tuturor elevilor, inclusiv celor cu nevoi speciale.

Toleranța - Pilon al conviețuirii pașnice

Toleranța înseamnă a accepta și a respecta diferențele, chiar dacă nu le înțelegem întotdeauna pe deplin. Educația trebuie să ofere spații sigure pentru dialog și comunicare deschisă. Învățând să

ascultăm și să înțelegem perspective diferite, elevii pot dezvolta abilități esențiale pentru conviețuirea pașnică într-o lume diversă. Toleranța în educație nu înseamnă doar a accepta diferențele, ci și a le celebra. Promovarea unui dialog deschis și a respectului pentru diversitatea de opinii și valori contribuie la formarea cetățenilor capabili să rezolve conflicte în mod constructiv și să trăiască într-o societate pașnică.

Curriculum informativ și relevanță culturală

O parte esențială a educației prin diversitate este actualizarea conținutului în conformitate cu evoluțiile societale. Elevii ar trebui să învețe nu doar din manuale, ci și din realitatea din jurul lor. Integrarea exemplelor și studiilor de caz relevante cultural în materialele didactice contribuie la o înțelegere mai profundă a lumii.

Formarea cadrelor didactice - modelarea viitorului

Profesorii reprezintă puntea directă între conținutul educațional și elevi. Prin urmare, formarea cadrelor didactice în domeniul diversității și incluziunii este esențială. Aceștia au rolul de a crea un mediu sigur și stimulant, în care fiecare elev să se poată dezvolta în deplinătatea sa.

Programe de sensibilizare - Construirea comunității

Evenimente, seminarii și proiecte educaționale pot deveni instrumente puternice pentru a sensibiliza comunitatea la importanța diversității. Implicarea părinților, elevilor și a comunității în general contribuie la construirea unei societăți care promovează valorile umane fundamentale.

Concluzie

Încheind această călătorie prin educația bazată pe diversitate, incluziune și toleranță, realizăm că aceste valori nu sunt doar cuvinte abstracte, ci piloni care susțin structura unei societăți umane și autentice. În fiecare clasă, în fiecare discuție și în fiecare proiect educațional, aceste valori pot deveni călăuzitori ai unei generații care nu doar învață despre lume, ci contribuie și la modelarea ei. Călătoria educației devine astfel nu doar un proces de acumulare de cunoștințe, ci și o călătorie umană, plină de compasiune, înțelegere și respect reciproc. Educația prin diversitate, incluziune și toleranță reprezintă o investiție în viitorul unei societăți armonioase și progresiste. Prin abordarea acestor principii umane, sistemul educațional devine nu doar o sursă de cunoștințe, ci și un mediu în care se formează cetățeni responsabili și deschiși la diversitatea lumii înconjurătoare.

ASIGURAREA CONDIŢIILOR DE EDUCARE ŞI INSTRUIRE A COPIILOR CU C.E.S.

NIȚU OANA ADRIANA
LICEUL TEORETIC NR. 1, PERIȘ, JUD. ILFOV

Adesea, când explorăm universul fiinţei umane ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul grupelor noastre ne pun în situaţia de a căuta mereu noi soluţii la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim cele mai bune soluţii pentru copii. Uneori suntem puşi însă în dificultate de complexitatea problemelor. Ce este mai bine pentru copilul în cauză? Ce este bine pentru ceilalţi copii din grupă? Avem disponibilitate şi resurse suficiente pentru a depăşi problemele apărute? Copilul cu C.E.S. nu este special în sine, ci are nevoie de o abordare personalizată în ceea ce priveşte demersurile pe care le întreprindem în educaţia lui.

Voi prezenta câteva modalităţi de lucru utilizând metodele moderne.

Partenerul de sprijin este o nouă modalitate de învăţare prin care copilul cu dificultăţi este sprijinit de alt coleg ”partener”. Dar partenerul de sprijin trebuie să aibă anumite calităţi:

- să fie un copil recunoscut de grup, de cel care are nevoie de sprijin;
- să ştie să coopereze, să ajute, să explice, să se facă înţeles;
- să fie „expert” în activitate, adică să dispună de tipul de inteligenţă caracteristic domeniului respectiv.

Calităţile celui sprijinit:

- să aibă curajul să recunoască faptul că are nevoie de sprijin;
- să accepte sprijinul cu încredere,
- să solicite sprijin;
- să-şi aleagă „partenerul de sprijin”.

În activităţile de comunicare „partenerul de sprijin” este copilul „expert” cu inteligenţă lingvistică: ex. povesteşte corect: respectă cronologia evenimentelor, se exprimă corect gramatical, adresează întrebări stimulative pentru o povestire corectă. Exemple de sarcini de sprijin. „Citim şi povestim împreună” „Povesteşte ce ai făcut în timpul liber”, „Răspunde întrebărilor partenerului”, „Povesteşte ca mine”, etc.

În activităţile de memorizare „partenerul de sprijin” are sarcini ca: „Spune cu mine poezia”, „Eu sunt mama, tu eşti Scufiţa” (dialogul dintre personaje), „Cine ştie mai multe”, etc.

În rezolvarea de probleme partenerul de sprijin are capacitatea de a găsi soluţii, idei pentru rezolvarea unor situaţii fiind „expert” cu inteligenţă logico-matematică. Exemple de sarcini: „Să împărţim corect jucăriile”, „Câte ai tu, câte am eu”, etc. Realizându-se prin joc activităţile, cel sprijinit nu se simte frustrat, iar cel care sprijină nu devine vedetă.

Beneficii:

- copiii devin „parteneri de sprijin” atât ai colegilor dar şi ai educatoarei, înlesnind activitatea de recuperare;
- stimulează şi exersează inteligenţele multiple;
- dezvoltă încrederea în forţele proprii, cooperare şi lucrul în pereche;
- determină „cunoaşterea de sine” şi recunoaşterea colegilor.

O altă metodă folosită „schimbă perechea” are ca obiectiv stimularea comunicării şi rezolvarea de probleme în pereche.

Descrierea metodei:

- Organizarea colectivului de copii: se împarte grupul de copii în două grupe egale care de aşează în 2 cercuri concentrice pe scaune. Ex. Joc „Caută-ţi mama” unii copii au medalioane cu chipul mamei, ceilalţi cu chip de copil.
- Se comunică sarcina didactică sau problema spre rezolvare: ex. comunicaţi între voi despre mama: chipul mamei (cum arată), realizare profilului moral, activitatea mamei acasă şi la serviciu, etc.
- Activitatea în perechi: de câte ori se prezintă o nouă sarcină de învăţare, se schimbă perechea respectând algoritmul de formare a noii perechi.
- Prezentarea rezultatelor: se înregistrează concluziile în jurnalul grupei care cuprinde judecăţile de valoare ale copiilor.

Beneficiile metodei:

- Strategie nouă de predare-învăţare în grup,de realizare modernă a obiectivelor curricu-lumului;
- Stimulează învăţarea în perechi activizând întregul colectiv;
- Permite copiilor să lucreze cu fiecare coleg din grupă;
- Dezvoltă inteligenţele multiple;
- Stimulează cooperarea şi ajutorul reciproc,
- Educă tolera gândirea şi operaţiile ei, limbajul, atenţia.

Bibliografie :

- S. Breben și colaboratorii – Metode interactive de grup – Editura Arves,2002;
- A. Gherguț – Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educaționale speciale – Editura Polirom, 2006

Multiculturalitatea și toleranța care nu este un merit, ci un minim uman

Profesor Illés Sándor Ferenc
Liceul Tehnologic Gheorghe Șincai Tg. Mureș

Cât de greșită este percepția că dezvoltarea toleranței este scopul programelor de sensibilizare educației școlare? Tolerarea altora ar trebui să fie o bază. Pentru că nu vorbim despre comportamente care sunt sancționate prin lege. Înțelegerea și gestionarea diversității și a incluziunii sociale reale înseamnă mult mai mult decât atât. Este un alt concept. Este vorba de a tolera diferențele celuilalt, și de a le lua ca atare, de a le cunoaște, de a le aprecia, de a compensa orice dezavantaje care decurg din ele și de a le exploata potențialul.

Ciclul sărbătorilor de iarnă, de primăvară aduce cu el punerea în evidență a multiculturalității, prin menționarea diferitelor religii, tradiții, culturi, diferențe, contradicții, critici, care deseori sunt benefice. Nu este vorba despre definirea adevărului, ci despre acceptarea toleranței în multiculturalitate. Este un subiect mult dezbătut, dar întotdeauna de actualitate, nu numai în mediul nostru, ci și în întreaga lume. Se pune întrebarea dacă multiculturalitatea și toleranța pot conviețui.

Educația multiculturală înseamnă sensibilitate față de diferitele culturi și etnii, și o schimbare de paradigmă care implică acceptarea diferitelor moduri de gândire ca valori și pur și simplu luarea alterității ca atare. Educația multiculturală se caracterizează prin incluziune, de care poate beneficia toată lumea.

Educația multiculturală se bazează pe drepturile omului și drepturile civile. Țările dezvoltate declară egalitatea de șanse, dreptul la educație egală, nediscriminarea pentru toți cetățenii, copiii imigranți și minoritari.

Multiculturalismul nu este un obstacol în calea apropierii dintre popoare, ci o oportunitate de a cunoaște, primi și învăța noul. Oportunitatea de a învăța, și dezvolta noi relații. Multiculturalitatea mediului nostru nu ar trebui văzută ca un obstacol în calea dezvoltării sau cooperării sau ca o negare a identității și culturii, ci ca o modalitate de a trăi cu ele și de a profita de oportunitățile sale, de a ne simți mai bogați împreună.

Cele trei criterii de toleranță coexistente sunt toleranța la conflict, acceptarea egalității în drepturi și respingerea violenței. Toleranța nu cunoaște violență și indiferență de cultura omului. Toleranța înseamnă înțelegerea faptului că toată lumea este diferită. Pe de o parte, se recunoaște că nu

există un singur adevăr într-un caz, că același lucru înseamnă ceva diferit dintr-un alt punct de vedere, că fiecare comunitate, fiecare cultură are propria față.

Toleranța nu înseamnă că totul trebuie tolerat. Nu putem tolera infracțiunile, vandalismul, abuzul verbal sau fizic, rasismul sau actele care pun în pericol o persoană sau o societate în orice fel care provoacă daune morale, fizice sau materiale.

Educația multiculturală și toleranța sunt foarte importante astăzi. Multiculturalismul și Europa multiculturală, întreaga planetă cu multiplele culturi sunt prezente în mediul nostru.

Familia și școala joacă un rol important în învățarea acestui lucru. Una dintre condițiile pentru ca acest lucru să fie prezent în viața noastră de zi cu zi nu este numai familia, ci și intenția școlilor și a profesorilor. În legătură cu realizarea acestui lucru, înseamnă în primul rând deschiderea, intenția de a cunoaște lumea din afara școlii într-un mod diferit decât de obicei și asigurarea cadrului adecvat. Școala trebuie să ia măsuri pentru a preveni excluziunea culturală și diversitatea socială și etnică.

Copiii cresc, au copii și ceea ce au învățat și perceput în familie și școală aplică mai departe. Educația multiculturală poate fi definită ca un domeniu al educației al cărui obiectiv principal este de a oferi oportunități educaționale egale elevilor de diferite rase, grupuri etnice și culturale. Unul dintre obiectivele sale cele mai importante este ca într-o comunitate mare, unde coexistăm mai multe etnii să fie înțelegere, acceptare, discutarea unor probleme care dăunează societății, de a găsi calea de rezolvare, să fim mai bogați în ceea ce privește cultura noastră a tuturor.

Învățarea multiculturalității și toleranței nu înseamnă pierderea sau negarea identității etnice, nici toleranța nu înseamnă a deveni o victimă a altora.

Bibliografie:

- Banks, J. A. (2003): Multicultural Education: Goals and Dimensions. http://depts.washington.edu/ceterme/view.htm
- Banks, J. A. (ed.) – Banks, C. A. M. (ass. ed.) (2001): Handbook of research on multicultural education. Jossey-Bass, San Francisco.

ŞCOALA INCLUZIVĂ, O ŞCOALĂ PENTRU DIVERSITATE

Prof. înv. primar, Stanca Cristina
Școala Gimnazială Mădulari, Loc. Cernișoara,Județul Vâlcea

Pentru a se transforma într-o şcoală incluzivă, orice şcoală de masă ar trebui să respecte nişte paşi. Acest proces major de transformare ar trebui să înceapă cu sensibilizarea celor ce lucrează în unitate, a elevilor şi a părinţilor.Toţi aceştia trebuie informaţi încercându-se diminuarea adversităţii, dărâmarea prejudecăţilor ce pot apărea numai datorită dezinformării sau a informării unilaterale legate de copiii cu cerinţe speciale.

Incluziunea mai depinde foarte mult de atitudinea profesorului faţă de elevii aflaţi în dificultate, de capacitatea şi de disponibilitatea acestuia de a-şi modifica strategiile de predare. Orice cadru didactic dispus să lucreze şi cu elevii cu nevoi speciale trebuie să posede un repertoriu de cunoştinţe şi de abilităţi, trebuie să cunoască principii şi metode specifice educaţiei speciale:tehnici versatile ce pot fi adaptate pentru fiecare categorie de elev în parte. La fel de adevărat este că el trebuie să posede şi timpul necesar şi mijloacele, materialele utile în adaptarea conţinutului şi pentru transmiterea acestuia. La fel de important este ca profesorul ce are în clasă copii cu CES să fie capabil de empatie şi de căldură, să aibă un comportament profesionist pentru că atitudinea şi aşteptările sale faţă de elevi sunt fundamentale în ceea ce priveşte succesul acestora. Un profesor ce se ocupă de copiii cu CES trebuie să ştie să-şi redefinească noţiunea de succes apreciind cu entuziasm orice pas înainte, ţinând cont în permanenţă de ceea ce poate copilul şi nu neapărat de cerinţele curriculare pentru că atitudinea pozitivă a cadrelor didactice faţă de copiii integraţi este esenţială.

De aceea, ei au nevoie de susţinere, de sprijin, atât intern, din partea conducerii unităţii, a colegilor, dar şi extern, din partea comunităţilor. De asemenea, trebuie să ţinem cont că nu doar copilul are nevoie de sprijin pentru că de multe ori şi familiile acestor copii au nevoie de sprijin, iar acesta trebuie să înceapă cu implicarea şi informarea familiei.

O şcoală incluzivă, deschisă tuturor copiilor trebuie să fie centrată pe copil pe unicitatea sa,trebuie să fie prietenoasă, flexibilă, dispusă să înveţe şi să schimbe. O astfel de şcoală are răspunsuri la situaţii educaţionale diverse, dovedeşte înţelegere, acceptând diferenţele dintre copii.

Diversitatea copiilor, unicitatea fiecăruia dintre ei, cu atât mai mult cu cât e vorba de copii cu cerinţe speciale vor constitui întotdeauna o provocare atât profesională cât şi umană, iar cei implicaţi trebuie să se simtă întotdeauna gata să facă faţă acestei provocări.

Un argument în plus în favoarea promovării educaţiei incluzive şi a integrării elevilor cu cerinţe speciale în şcolile obişnuite este oferit de rezultatele experienţelor practice care susţin că absolvenţii şcolilor speciale prezintă mai multă lipsă de încredere în forţele proprii, diminuarea

nivelului emoţional, dezorientarea, absenţa intereselor şi a expectanţelor pozitive în activităţile cotidiene, obişnuinţa de a fi ajutaţi în permanenţă, imposibilitatea de a identifica alternative, de a opta şi de a lua decizii, toate acestea conducând la ideea unei pseudoalienări în plan socio-acţional (în raport cu posibilităţile reale), pe fondul unei resemnări sau răzvrătiri, văzută ca o constantă a conduitei şi personalităţii acestora.

Cercetările ştiinţifice realizate în diferite ţări au demonstrat că şcoala specială de tip segregativ nu atrage efecte pozitive deosebite, ci mai ales efecte negative: elevii nu ajung la performanţe, iar cadrul special al educaţiei de acest tip nu poate crea premisele pentru integrarea în mediul obişnuit de viaţă, ci mai degrabă accentuează caracterul special.

Din aceste motive, mai multe documente internaţionale au pus accentul pe măsurile care au drept scop integrarea, menite să înlăture diferitele forme de segregare şi excludere socială. Concepţia educaţiei integrate a dus treptat, pe plan mondial, la diferite practici: crearea şi dezvoltarea de clase speciale afiliate unor şcoli obişnuite, crearea unor centre de resurse în şcolile obişnuite, crearea unor echipe multidisciplinare de intervenţie la nivelul şcolilor obişnuite.

Educaţia incluzivă aduce în atenţie necesitatea reexaminării şi extinderii rolului învăţământului obişnuit, pentru a se putea adapta cerinţelor copiilor, şi nu invers, premisă a dezideratului ca, pe cât posibil, toţi copiii să înveţe împreună. Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferitele cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, care pune accentul pe transformări substanţiale la nivelul capacităţilor şcolilor obişnuite, pentru ca acestea să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţionale diferite ale copiilor.

Diferenţele dintre copii sunt considerate firești, iar şcoala trebuie să dispună de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale speciale.

CE ÎNŢELEGEM PRIN INCLUZIUNE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNT?

Aprecierea elevilor şi a personalului

Creşterea participării elevilor

Reducerea obstacolelor din calea educaţiei şi participarea tuturor elevilor

Îmbunătăţirea şcolilor atât pentru personal cât şi pentru elevi

Accentuarea rolului şcolilor în construirea comunităţii şi crearea valorilor

Recunoaşterea faptului că incluziunea este un aspect al integrării în societate

BENEFICII ALE INCLUZIUNII

Reducerea consecinţelor negative ale dezavantajului educaţional asupra sănătăţii, sărăciei, găsirii unui loc de muncă

Crearea unei societăţi tolerante care să respecte diversitatea

Evitarea consecinţelor morale ale risipei de capital uman

CE ÎNSEAMNĂ INCLUZIUNEA ?

Celebrarea individualităţii

Aprecierea opiniilor şi contribuţiilor celorlalţi

Aprecierea propriei culturi şi pe cele ale celorlalţi

Cunoaşterea nevoilor elevilor

Adaptarea organizăriişi proceselor şcolare astfel încât să răspundă nevoilor elevilor

Înţelegerea faptului că incluziunea este responsabilitatea tuturor

CE NU ESTE INCLUZIUNEA?

Includerea cu forţa a ceva ce nu se potriveşte

A face oamenii să se conformeze

Aceeaşi experienţă pentru toţi

Strategii care sunt ţinute pe rafturi să prindă praful

BIBLIOGRAFIE

Vrăjmaş,T.,Daunt,P.,Muşu,T.,1996, „Integrarea în comunitate a copiilor cu cerinţe educative speciale”,Ministerul Invaţământului şi Reprezentanţa UNICEF în România

***Educaţia integrată a copiilor cu handicap,1998,UNICEF şi Asociaţia RENINCO România

COPIL CA TINE SUNT ȘI EU!

Prof. înv. primar, Olescu Ileana
Școala Gimnazială Mădulari, Loc. Cernișoara,Județul Vâlcea

Viața e mare carte în care se scriu în fiecare zi povești... **o poveste** începe într-o zi de toamnă, în prima zi a anului școlar... doi frați ținându-se de mână, băiatul șchiopătând, iar fata cu chipul trist și privirea pierdută în gândurile învălmășite de durere... acum erau orfani, doar mama mergea tăcută în spatele lor**, alta** se conturează privind fața posomorâtă a unui copil al cărui tată a plecat la muncă în străinătate, iar râsul unei fetițe mărunțele, pe care nu o însoțea nimeni, nu avea prieteni în jur, deci nu avea motiv de veselie, creionează **o altă poveste**... și **câte altele asemenea**... **acești copii trebuie pregătiți să învețe să trăiască și să interacționeze pozitiv în această lume diversă!** De aceea, fiecare cadru didactic trebuie să se asigure că niciun elev nu este neglijat. Așa realizăm incluziunea! Ea înseamnă împiedicarea tuturor formelor de excluziune și marginalizare, astfel încât niciun copil să nu se simtă abandonat. Acest lucru înseamnă că trebuie să ținem cont de nevoile, abilitățile și capacitățile elevilor, care sunt diversificate.

Incluziunea nu trebuie văzută ca o favoare pentru o anumită categorie de elevi, ea trebuie înțeleasă ca fiind responsabilitatea tuturor. Există elevi care se confruntă cu dificultăți de învățare, cu diverse probleme de sănătate sau care provin dintr-un mediu defavorizat socioeconomic, din familii monoparentale sau cu părinți plecați în străinătate la muncă, din zone dezavantajate geografic. De asemenea, pot fi elevi care se confruntă cu obstacole de natură socială: discriminare pe motiv de religie sau etnie, elevi orfani, elevi cu aptitudini sociale limitate sau având comportamente antisociale.

Asigurarea și menținerea unui climat relațional pozitiv, ca element esențial pentru a permite fiecărui elev să își dezvolte la maximum potențialul intelectual, fizic sau cultural, astfel încât să devină cea mai bună variantă a sa în acel moment, constituie o prioritate în educația incluzivă.

În acest sens, am derulat proiecte cultural-educative urmărind integrarea elevilor cu CES, adaptând curricular prestația acestora pentru a crea oportunități de învățare individualizate, fără ca elevii să simtă că sunt favorizați.

Activitatea *PE CĂRĂRILE TOAMNEI* a evidențiat frumosul din natură, manifestat în culori şi forme sonore cu influenţe benefice asupra copiilor, căci trebuie să-i învăţăm să observe şi să se apropie cu emoţie de acest spectacol sublim al naturii, astfel încât raţiunea să armonizeze cu sensibilitatea.

Pentru participarea la proiectul cultural-educativ *CERNIȘOARA, COLȚ DE RAI,* am pregătit șezătoarea *DE LA LUME ADUNATE ȘI IARĂȘI LA LUME DATE,* activitate care a însumat cunoștințele acumulate la orele de limba și literatura română, muzică și mișcare, dar și cele însușite în cadrul opționalelor *INVITAȚIE LA TEATRU* și *PRIETENA MEA, CARTEA!*.

Perspectiva transdisciplinară, în general, are ca punct de plecare demersurile intelectuale, afective şi psihomotorii ale elevului. Prin activităţile extraşcolare se pune în valoare demersul elevului în diferite situaţii oferite de disciplinele din curriculum.

Excursia organizată ca finalitate a proiectului ***INVITAȚIE LA ZÂMBET*** a reuşit să îmbine armonios cunoştinţe însuşite la clasă. În organizarea acestui proiect, am pornit de la ideea că incluziunea nu este posibilă fără acțiunea creativă și practică a fiecăruia dintre noi. **Spectacolul de teatru, vizita la Grădina Zoologică, participarea la atelierele de pictură** constituie suporturi de o reală valoare pentru desfășurarea interactivă a activităților, modelează noi abilități și permit elevilor să practice aceste aptitudini nou dobândite în mod independent.

ȘCOALA DE VARĂ-O ȘCOALĂ PENTRU SUFLET

Această activitate organizată în colaborare cu World Wision a oferit, în timpul vacanței de vară, posibilitatea de a realiza cu succes incluziunea tuturor elevilor care provin din medii dezavantajate.

ȘCOALA DE VARĂ poate fi descrisă prin trei cuvinte: COMUNICARE, COLABORARE, PRIETENIE! Activitățile desfășurate au avut conținut bogat, atractiv, interesant, dar mai ales, UTIL. Din această experiență am luat cu noi idei, soluții, mai mult curaj și încredere în forțele proprii.

Implicare, cooperare, incluziune. Întoarcere la tradiții, căci, e clar, MESERIA E BRĂȚARĂ DE AUR. Olărit, cusături... câte nu pot face două mâini dibace?

Asta a însemnat pentru noi ȘCOALA DE VARĂ: implicare, calitate, empatie, integrare...și totul prin joc și joacă!

Proiectul ***SPECTACOLUL TOAMNEI*** a stimulat imaginația elevilor fructificând experiența personală pentru a exprima păreri, gânduri, sentimente astfel încât să devină consumatori și creatori de frumos, realizându-se incluziunea copiilor din medii dezavantajate.

Prin activitățile propuse, copiii au confecționat costume din materiale reciclabile, au participat cu real interes la atelierele de lucru organizate de Clubul Copiilor Horezu și ***LA BRAȚ CU TOAMNA,*** au socializat și au descoperit fascinația unui traseu practic-aplicativ într-un parc de aventură.

Astfel, elevii nu se tem să experimenteze, înțelegând că fiecare dintre ei aduce o valoare reală procesului de învățare, deoarece sunt diferiți, deci se pot completa și întotdeauna pot spune: *COPIL CA TINE SUNT ȘI EU!*

.

VIZITĂ DE DOCUMENTARE LA REZERVAŢIA DE ZIMBRI ŞI FAUNĂ CARPATINĂ “DRAGOŞ VODĂ”

Prof. Cojocaru Lăcrămioara
Școala Gimnazială nr. 3,Piatra Neamț

Cele mai multe dintre vizitele de documentare pentru elevii din invățământul preuniversitar se desfăşoară la muzee, grădini botanice, zoologice şi publice. Muzeele şi grădinile zoologice sunt locuri care oferă ocazii de învăţare, dar ele nu sunt şcoli. Oamenii învaţă uitându-se în jur, făcând propriile evaluări şi alegând ceea ce doresc să privească mai atent sau mai în fugă, învaţă observând, descriind, discutând despre ceea ce văd, citind plăcuţe şi stabilind legături între obiectele expuse şi propria lor viaţă. În timpul acesta, ei îşi construiesc propriile semnificaţii privind obiectele. Muzeul, grădina botanică sau cea zoologică, reprezintă un loc de învăţare neoficială, de învăţare în ritmul propriu ,de învăţare în conformitate cu multe şi diverse premise. Autenticitatea lucrului real evocă admiraţie, curiozitate, dorinţa de a atinge, şi chiar această varietate de reacţii încurajează învăţarea prin descoperire, în timp ce experienţa personală devine punctul de atracţie pentru dezvoltarea înţelegerii.

Pregătirea şi identificarea unui obiectiv bine definit sunt foarte importante pentru reuşita unei lecţii vizite.

Lecţia vizită de documentare, în acest caz la *Rezervaţia de Zimbri şi Faună Carpatină “Dragoş Vodă”* are ca scop trezirea interesului la elevi pentru astfel de evenimente dar şi a familiarizării cu tehnici tradiţionale şi moderne de lucru.Munca în echipă antrenează atât elevii curajoşi, stăpâni pe cunoştinţele şi deprinderile lor, cât şi elevii timizi, nesiguri, stimulându-le interesul şi ajutându-i să depăşească anumite bariere emoţionale existente între ei şi restul clasei. Colectivul de elevi se sudează în acest fel şi între ei se stabilesc sentimente pozitive ca: respectul, ajutorul, altruismul, satisfacţia.

Vizita la *Rezervaţia de Zimbri „Dragoş Vodă”*, permite şi observaţii directe asupra animalelor, a spaţiilor de întreţinere, compararea, utilizarea cunoştinţelor acumulate anterior,lucrul în echipă, consolidarea cunoştinţelor.

Grădina zoologică este o instituţie ştiinţifică dotată cu o suprafaţă de teren pe care sunt crescute diferite specii de animale din diferite regiuni ale pământului, pentru a fi expuse publicului sau studiate. *Rezervaţia de Zimbri şi Faună Carpatină “Dragoş Vodă”* este o arie protejată a Parcului Naţional “Vânători Neamţ”, cu o suprafaţă de 11500 ha. Rezervaţia “Dragoş Vodă” a fost înfiinţată în anul 1968 şi deschisă publicului în anul 1970.

Primii zimbri pentru popularea rezervaţiei au fost aduşi din Polonia. Toţi zimbri născuţi în România primesc nume proprii a căror prime litere sunt RO: ROCHIŢA, ROMANIŢA.

Spaţii amenjate în cadrul *Rezervaţiei de Zimbri şi Faună Carpatină “Dragoş Vodă”:*

- ţarcuri pentru căprioare, cerb, zimbri;
- adăposturi cu ţarcuri pentru păsări, urs, porc mistreţ, lup;
- hrănitori pentru animale;
- alei pentru circulaţie.

Specii de animale sălbatice: căprioara, cerbul carpatin comun, cerbul lopătar, ursul brun, porcul misteţ, zimbrul, porumbei ,păunul.

Obiective : pe parcursul desfăşurării vizitei elevii trebuie:

- să observe organizarea teritorială a grădinii zoologice;
- să prezinte date despre istoricul rezervaţiei;
- să identifice speciile de animale cuprinse în arealul grădinii zoologice;
- să descrie aspectele morfo-fiziologice, structuri de organizare a speciei principale-**zimbrul;**
- să identifice urme de recunoaştere a trecerii zimbrilor prin pădure;
- să evidenţieze importanţa reintroducerii zimbrului în libertate pentru zona Vînători-Neamţ;
- să exemplifice posibilitatea de monitorizare a zimbrilor în libertate prin Telemetrie.

Pregătirea vizitei:

Pregătirea metodico- ştiinţifică a profesorului.

Cu câteva zile înainte, profesorul ia legătura cu *Administraţia Parcului Naţional “Vânători Neamţ”* şi stabileşte**,** ţinând cont de programul de lucru ziua de desfăşurare a vizitei.

Pregătirea elevilor, constă în anunţarea vizitei, precum şi în prezentarea temei, scopului, obiectivelor. Se fac recomandări privind comportarea elevilor în timpul vizitei la grădina zoologică. Elevii semnează procesul verbal privind instructajul.

Desfăşurarea vizitei:

În ziua şi la ora stabilită elevii se deplasează însoţiţi de pofesor spre grădina zoologică; vor asculta explicaţiile domnului inginer de la Parcului Naţional “Vânători Neamţ”, profesorul intervenind pentru

a sublinia unele aspecte. La începutul vizitei elevilor li se reamintesc principalele reguli de comportament pentru buna desfăşurare a activităţii.

- Profesorul prezintă principalele elemente de organizare şi amenajare a rezervaţiei: ţarcuri, adăposturi, hrănitori, alei pentru circulaţie.
- Elevii sunt invitaţi să viziteze grădina zoologică, citind cu atenţie informaţiile pentru fiecare specie prezentă: căprioară, păsări, urs, porc mistreţ, cerb comun, cerb lopătar, zimbrul.
- La ţarcul zimbrilor, care reprezintă scopul vizitei, profesorul aplică întrebări elevilor despre: morfologia, fiziologia, organizarea ciurdelor, hrănirea zimbrilor. Cere elevilor să evidenţieze importanţa reintroducerii zimbrului în libertate, efectele negative ale prezenţei lor în păduri; duşmani ai speciei.
- Pentru că principalul vânător al zimbrului este omul, profesorul cere elevilor să identifice posibilităţi de informare precise, despre zimbri în libertate chiar şi atunci când nu putem fi în apropierea lor.

Valorificarea instructiv-educativă a rezultatelor vizitei

Consider vizita la rezervaţia de Zimbri şi Faună Carpatină „Dragoş Vodă”ca fiind utilă pentru elevi ,deoarece ei pot compara ceea ce au învăţat în cadrul orelor la clasă cu ceea ce văd şi pot aplica în grădina zoologică.

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță în grădiniță

Dobre Aurelia
Liceul Teoretic Nr. 1, Periș, Jud Ilfov

În contextul unei societăți tot mai diverse și interconectate, grădinița reprezintă primul pas în educația formală a copiilor și are un rol esențial în formarea unor valori precum diversitatea, incluziunea și toleranța. În acest referat, vom explora importanța unei educații care promovează aceste principii încă de la vârste fragede și modalitățile prin care acestea pot fi integrate în mediul grădiniței.

1. Diversitatea în grădiniță:

a. Promovarea diversității etnice și culturale:
- Introducerea copiilor la diferite culturi, tradiții și obiceiuri prin intermediul poveștilor, cântecelor și dansurilor specifice fiecărei comunități.
- Organizarea unor evenimente tematice care să evidențieze diversitatea etnică și culturală a grupului de copii.

b. Acceptarea diversității de gen și identitate:
- Crearea unui mediu non-discriminatoriu în care copiii să se simtă liberi să-și exprime identitatea de gen.
- Utilizarea jucăriilor și a materialelor educaționale care să nu perpetueze stereotipurile legate de gen.

2. Incluziunea în grădiniță:

a. Crearea unui mediu prietenos și deschis:
- Promovarea colaborării și a lucrului în echipă în cadrul activităților educaționale.
- Încurajarea copiilor să-și exprime opiniile și să participe activ la discuții și jocuri.

b. Sprijinirea copiilor cu nevoi speciale:
- Asigurarea accesului la resurse și servicii adecvate pentru copiii cu dizabilități.
- Formarea cadrelor didactice în tehnici de integrare și suport pentru copiii cu nevoi speciale.

3. Toleranța în grădiniță:

a. Promovarea empatiei și a respectului reciproc:
- Învățarea copiilor să-și recunoască și să-și aprecieze diferențele, dar și să fie empatici față de ceilalți.
- Abordarea conflictelor și a diferențelor de opinie prin dialog și negociere.

b. Modelarea comportamentului tolerant:
- Cadrele didactice și părinții au un rol crucial în modelarea unui comportament tolerant și respectuos față de diversitatea umană.

- Promovarea valorilor precum bunătatea, respectul și înțelegerea în relațiile interpersonale.

Concluzie:

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță în grădiniță nu este doar o opțiune, ci o necesitate într-o lume din ce în ce mai complexă și interconectată. Prin promovarea acestor valori încă de la vârste fragede, grădinița devine un mediu propice pentru formarea unor cetățeni responsabili, deschiși și toleranți, capabili să valorizeze diversitatea și să contribuie la construirea unei societăți mai juste și mai incluzive.

Proiectul de parteneriat familial pentru diversitate - exemplu de bune practici.

Maria Savu
Grădinița Nr. 1 Voluntari, Ilfov

Introducere

În societatea contemporană, educația este văzută nu doar ca un proces de transmitere a cunoștințelor și abilităților, ci și ca un mediu propice pentru promovarea valorilor fundamentale precum diversitatea, incluziunea și toleranța. Aceste concepte reprezintă piloni esențiali în construirea unei societăți juste, armonioase și progresive.

Diversitatea se referă la varietatea și diferitele trăsături pe care le întâlnim în rândul elevilor și al cadrelor didactice în mediul educațional. Această diversitate poate fi observată în aspecte precum etnia, cultură, religie, limbă, orientare sexuală, abilități și nevoi speciale. Educația trebuie să recunoască și să valorizeze această diversitate, oferind un spațiu în care toți elevii se simt acceptați și apreciați pentru cine sunt.

Incluziunea, pe de altă parte, implică crearea unui mediu educațional care să fie accesibil și potrivit pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor. Incluziunea nu înseamnă doar admiterea tuturor în sistemul educațional, ci și adaptarea acestuia pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui elev, asigurându-se că toți au șanse egale de a învăța și a se dezvolta.

Toleranța reprezintă capacitatea de a accepta și a respecta diferențele, chiar și atunci când nu le împărtășim. În contextul educației, toleranța înseamnă să fim deschiși la diversitatea de idei, opinii și perspective, să fim dispuși să ascultăm și să înțelegem punctele de vedere ale celorlalți, chiar dacă sunt diferite de ale noastre.

Diversitatea, incluziunea și toleranța sunt aspecte fundamentale ale unei educații relevante și responsabile în secolul XXI. Promovarea acestor valori în sistemul educațional contribuie nu doar la formarea unor indivizi bine pregătiți academic, ci și la construirea unei societăți mai deschise, mai echitabile și mai armonioase. Educația joacă un rol crucial în promovarea diversității, incluziunii și toleranței.

Diversitatea în educație

În societatea modernă, diversitatea este o realitate inevitabilă și omniprezentă. Globalizarea, migrația și schimbul cultural au condus la o diversificare semnificativă a populației în întreaga lume. În consecință, această diversitate se reflectă și în mediul educațional, unde elevii și cadrele didactice provin dintr-o varietate de medii culturale, lingvistice, religioase și socio-economice.

Diversitatea în educație nu se referă doar la diferențele evidente, cum ar fi etnia sau limba maternă, ci și la varietatea de experiențe de viață, abilități, talente și perspective. Această diversitate este o resursă valoroasă și trebuie să fie recunoscută și valorizată în cadrul sistemului educațional.

Beneficiile diversității în mediul educațional:

- Stimularea creativității: Diversitatea în mediul educațional aduce cu sine o gamă largă de idei, perspective și abordări. Interacțiunea cu persoane care au viziuni diferite asupra lumii poate stimula creativitatea și inovația în rândul elevilor și al cadrelor didactice. Această diversitate de gândire poate duce la soluții mai inovatoare și la abordări mai eficiente în rezolvarea problemelor.
- Îmbogățirea perspectivei: Interacțiunea cu persoane din medii culturale și sociale diverse poate să ofere elevilor o perspectivă mai amplă și mai profundă asupra lumii. Acest lucru îi poate ajuta să-și dezvolte empatia, să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și să înțeleagă mai bine complexitatea și diversitatea umană.
- Pregătirea pentru o lume globalizată: Într-o lume din ce în ce mai interconectată, abilitatea de a naviga într-un mediu cultural și lingvistic divers devine tot mai importantă. Educația într-un mediu divers pregătește elevii pentru provocările și oportunitățile unei societăți globale, în care colaborarea interculturală și comunicarea sunt esențiale pentru succesul personal și profesional.

Diversitatea în educație este o realitate inevitabilă și o resursă valoroasă pentru îmbogățirea experienței de învățare a elevilor și a cadrelor didactice. Promovarea diversității în mediul educațional nu doar că reflectă realitatea societății moderne, ci și contribuie la formarea unor indivizi mai deschiși, mai înțelegători și mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor și oportunităților unei lumi din ce în ce mai diverse și interconectate.

Promovarea diversității în grădiniță este esențială pentru crearea unui mediu educațional inclusiv și stimulativ pentru toți copiii.

Câteva modalități prin care acest lucru poate fi realizat:

- Respectarea și valorizarea diversității: Educatorii pot promova diversitatea prin integrarea în programul de învățământ a activităților și materialelor care reflectă diferite culturi, limbi, tradiții și experiențe de viață. Aceste activități pot include povestiri, cântece, jocuri și artefacte din culturile reprezentate în grupul de copii.
- Crearea unui mediu prietenos și sigur: Este important ca grădinița să fie un loc în care toți copiii se simt acceptați, protejați și respectați pentru cine sunt. Educatorii pot promova un mediu prietenos și sigur prin promovarea valorilor precum empatia, respectul reciproc și colaborarea între copii.
- Familiarizarea cu diversele tradiții și obiceiuri: Educatorii pot organiza activități care să îi expună pe copii la diferite tradiții și obiceiuri culturale din diverse părți ale lumii. Aceste activități pot include sărbători tematice, zile culturale sau vizite la muzee sau evenimente culturale locale.

- Promovarea interacțiunii între copii din medii diverse: Este important ca copiii să aibă oportunități să interacționeze și să colaboreze cu colegi din medii culturale și lingvistice diferite. Aceasta poate contribui la dezvoltarea abilităților sociale, a empatiei și a înțelegerii interculturale.
- Formarea și pregătirea educatoarelor: Educația continuă și pregătirea educatoarelor în domeniul diversității și incluziunii sunt esențiale pentru promovarea diversității în grădiniță. Educatoarele ar trebui să fie conștiente de importanța valorilor diversității și să fie pregătite să răspundă la nevoile și experiențele diverse ale copiilor.
- Implicarea părinților și comunității: Părinții și membrii comunității pot juca un rol important în promovarea diversității în grădiniță. Educatorii pot încuraja implicarea părinților în activități și evenimente culturale și pot să îi invite să împărtășească tradițiile și experiențele lor cu copiii în cadrul grădiniței.

Promovarea diversității în grădiniță este un proces continuu și implică eforturi constante din partea educatoarelor, părinților și comunității pentru a crea un mediu educațional inclusiv și stimulativ pentru toți copiii.

Proiectul de parteneriat familial pentru diversitate

Proiectul de parteneriat familial pentru diversitate implementat în cadrul unei grădinițe dintr-un cartier cu populație diversă a avut un impact semnificativ asupra legăturilor dintre școală și comunitate, precum și asupra promovării respectului și înțelegerii interculturale. Iată mai multe detalii despre acest proiect și beneficiile sale:

Scopul proiectului:

Scopul principal al proiectului a fost să creeze o punte de legătură între viața familială și cea școlară a copiilor, facilitând schimbul de cunoștințe, tradiții și experiențe culturale între familiile copiilor și educatoarele grădiniței.

Modalități de implementare:

- Invitarea părinților la participare: Educatoarele au invitat părinții să se implice în proiect prin împărtășirea tradițiilor, obiceiurilor și povestirilor culturale ale familiilor lor cu copiii din grupă. Ei au fost încurajați să vină în grădiniță și să povestească despre sărbătorile tradiționale, mâncărurile specifice, cântecele și dansurile populare din țara lor de origine.
- Organizarea de evenimente și activități culturale: Grădinița a organizat evenimente și activități culturale în care părinții au fost invitați să participe și să împărtășească aspecte din cultura lor. Aceste evenimente au inclus zile tematice dedicate diferitelor culturi, prezentări de dansuri sau muzică tradițională, precum și expoziții de artă și artizanat.

- Crearea unui spațiu de învățare și dialog intercultural: Prin intermediul acestui proiect, s-a creat un spațiu în care copiii au avut oportunitatea să învețe și să exploreze diversitatea culturală și să își dezvolte înțelegerea și respectul față de tradițiile și valorile altor comunități.

Beneficii și impact:

- Întărirea legăturilor dintre școală și comunitate: Proiectul a contribuit la consolidarea parteneriatului între grădiniță și familiile copiilor, facilitând colaborarea și comunicarea între educație și viața de acasă.
- Promovarea respectului și înțelegerii interculturale: Prin expunerea la tradițiile și obiceiurile diferitelor culturi, copiii au dezvoltat un sentiment de deschidere și înțelegere față de diversitatea umană, învățând să aprecieze și să respecte diferențele culturale.
- Îmbogățirea experienței de învățare: Participarea părinților și implicarea lor în activitățile culturale au adus o dimensiune nouă și captivantă în cadrul educației copiilor, îmbogățindu-le experiența de învățare și stimulându-le curiozitatea și creativitatea.

Concluzii

Proiectul de parteneriat familial pentru diversitate a fost o inițiativă de succes în promovarea legăturilor între grădiniță și comunitate și în cultivarea respectului și înțelegerii interculturale în rândul copiilor și familiilor lor. Acest tip de proiecte sunt esențiale pentru crearea unui mediu educațional inclusiv și pentru pregătirea copiilor pentru o lume din ce în ce mai diversă și interconectată.

Bibliografie

1. Buciuman, M. (2017). Diversitatea în grădiniță: resurse educaționale și practici didactice. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Cucoș, C. (2007). Diversitate și educație. Editura Polirom.
3. Dumitrache, M., & Gomoiu, R. (2004). Educația incluzivă. Editura Polirom.
4. Gavriluță, C., & Pană, M. (2018). Educația interculturală. Editura Didactică și Pedagogică.
5. Pană, M. (2012). Diversitate culturală și educație. Editura Polirom.

A FI UN DASCĂL ECHITABIL

Profesor pentru învățământ primar
Georgeta Staicu
Școala gimnazială *Mihai Viteazul* Călărași

Diversitatea, toleranța și incluziunea în educație reprezintă concepte-cheie pentru a construi sisteme educaționale mai echitabile și mai incluzive.

În orice activitate din sistemul educațional, la baza proiectării și conducerii acesteia, ar trebui să fie luate în considerare aceste concepte de bază ale echității: diversitatea care se referă la varietatea de caracteristici și experiențe ale elevilor, cum ar fi originea etnică, limba, religia, genul, abilitățile, nevoile speciale, care recunoaște că fiecare elev este unic și aduce o perspectivă valoroasă la masă; toleranța, respectiv, respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversității culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie și manierelor de exprimare a calității noastre de ființe umane, incluziunea, care se referă la crearea unui mediu școlar în care toți elevii se simt binevenițI, acceptați și valorizați. Într-un sistem educațional incluziv, elevii cu nevoi speciale, minorități etnice sau alte grupuri marginalizate sunt integrați în mod activ și au acces la aceleași oportunități ca și ceilalți elevi.

Aceste concepte sunt esențiale pentru a construi o societate mai echitabilă și mai tolerantă. Educația joacă un rol crucial în promovarea diversității, echității și incluziunii, având un impact nu doar asupra elevilor, ci și asupra întregii societăți

Cum pot fi un dascăl echitabil? Cum pot promova în clasa mea aceste valori?

Există o multitudine de strategii didactice. Iată câteva dintre acestea:

- Adaptarea conținuturilor învățării și a mediului de predare pentru diferite culturi;

  Aceasta presupune utilizarea de către profesori a unui număr mare de exemple, diverse atunci când explică sarcinile din diferite discipline, asigurându-se că, cel puțin un exemplu, crește probabilitatea ca elevii să se relaționeze cu acestea. Profesorii ar trebui să depună un efort pentru a discuta deschis (și a se educa prin intermediul elevilor, ca rezultat) diferite religii, etnii și credințe culturale.

- Planificarea activităților de învățare care necesită implicarea tuturor elevilor;

  Este important să se creeze un mediu de clasă incluziv care să permită tuturor elevilor să se simtă confortabil cu răspunsurile lor, asigurându-se că nu le este frică să răspundă, că nu este nimeni etichetat cu răspuns „greșit” de către profesor sau de către colegi.

  Trebuie să încercăm să încorporăm activități de echipă în demersul didactic, acolo unde este posibil, asigurându-ne că fiecare membru al echipei se implică în activitatea de învățare și de relaționare. Acest

tip de activitate va anula orice sentiment de izolare și va permite elevilor să se simtă egali, fără ca nicio persoană să-și asume responsabilitatea de purtător de cuvânt.

- Proiectarea unor așteptări mari de la elevi ;

  În viață, încrederea va deveni cea mai mare armă a unei persoane, care permite să creadă în abilitățile sale atunci când vine vorba de a aplica pentru studii ulterioare sau la un interviu de angajare. Prin urmare, ca profesor, insuflarea acestei asigurări și curaj fiecăruia dintre elevi va deveni cel mai important atuu pentru a încuraja un mediu incluziv. Drept urmare, este esențial să avem așteptări mari pentru fiecare elev, în parte, motivându-l, în funcție de particularitățile personale și sociale ale fiecăruia.

- Revizuirea așteptărilor și a strategiilor pedagogice aplicate la clasă;

  Inclusivitatea începe în clasă, dar este un principiu din ce în ce mai crucial în societatea noastră, atât la scară locală, cât și internațională. Ca ghid pentru viitorul elevilor, este important să-i orientăm pe copii către o versiune cât mai bună a lor, plină de încredere în cadrul comunității din care face parte.

- Colaborarea între profesori;

  A discuta cu colegii, a împărtăși strategiile unii altora, chiar a planifica împreună unele activități din perspective diferite, asigură dezvoltarea de competențe educaționale și, implicit, rezultatele așteptate.

- Promovarea unei școli a diversității:

  Școala pentru diversitate pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea ca în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite (Melero 1998). Școala pentru diversitate se centrează mai ales pe cunoașterea modului de învățare, a strategiilor necesare rezolvării problemelor de viață cotidiană, într-o manieră cooperantă și solidară, unde procesul de predare și învățare este simultan, unde fiecare elev „învață cum se învață”, unii de la alții, fără competiție și ierarhii arbitrare, în spiritul respectului și toleranței față de cei din jur. Toate acestea vor permite copiilor și elevilor/tinerilor să trăiască diferențele dintre persoane ca pe ceva natural, mediind dezvoltarea atitudinilor de solidaritate și de apărare a drepturilor umane în cadrul aceluiași grup social, clasă, școală, comunitate, etc. Astfel, prin aceste strategii bazate pe cooperare, profesorul poate favoriza unele procese de interacțiune socială în clasele eterogene ale școlii pentru diversitate, diferențele dintre elevi putând fi percepute de către profesori, colegi și părinți ca fiind normale și nu neobișnuite.

  Într-o școală pentru diversitate, perspectiva interculturala presupune reducerea inegalităților dintre actorii participanți la procesul care se desfășoară în școală, reconsiderarea principiilor de egalitate și libertate de acțiune necesare dezvoltării și manifestării elementelor specifice fiecărei culturi minoritare sau individuale. În acest mod se poate crea o cultură școlară care să permită respectarea diferențelor

dintre elevi, reconsiderarea din partea profesorilor a diferențelor cognitive, sociale, etnice, culturale în scopul îmbunătățirii practicilor profesionale și nu pentru a stabili inegalități, diferențe și etichetări bazate pe o serie de stereotipuri cognitive, prejudecăți, orgolii sau ambiții subiective.

Școala pentru diversitate este deschisă unor situații stimulative, fiind mai flexibilă și mai variată din punctul de vedere al ocaziilor de învățare; actul învățării nu mai este privit ca fiind ceva impus, ci capătă o serie de semnificații noi datorită posibilităților de selecție și „negociere” a tipurilor de învățare/ adaptate cerințelor și posibilităților fiecărui copil în parte.

Așadar, promovând o școală de calitate, profesorul are misiunea de a realiza un cadru educativ incluziv, bazat pe egalitate de șanse, diversitate, toleranță, incluziune socială.

BIBLIOGRAFIE:

1.Melero, M.L. (1998). Ideologie, diversitate si cultura; o școala pentru noua civilizație, Primul Congres International pe tema integrării, Buenos Aires în conduita interpersonală în grupurile de elevi”, în Revista de pedagogie, nr. 12/ 1975;

2.Verza, E., “Psihopedagogia integrării și normalizării” în Revista de Educație Specială, nr.1/1992;

3.Tomlinson C. The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 1999;

4.Armstrong T., Multiple intelligences in the classroom, 2nd edition. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 2000;

Educație pentru toți

Dragomir Cristina-Aura
Colegiul Național „ Mihai Eminescu” Buzău

Educația este pilonul pe care se clădește viitorul societății noastre. Într-o lume tot mai interconectată și diversă, este esențial să ne concentrăm asupra promovării diversității, incluziunii și toleranței în sistemele noastre de învățământ. Aceste valori fundamentale nu numai că îmbogățesc experiența educațională, dar și contribuie la crearea unui mediu propice în care toți elevii pot înflori și atinge potențialul maxim.

Diversitatea în cadrul educației aduce în clasă o varietate de perspective, experiențe și culturi. Elevii provenind din medii diferite aduc cu ei o bogăție de cunoștințe și înțelegeri unice, care pot stimula dialogul și creativitatea în procesul de învățare. Interacțiunea cu colegi de diverse origini etnice, religioase, socio-economice și culturale nu numai că îi învață pe elevi să aprecieze diversitatea lumii în care trăiesc, dar și să își dezvolte empatia și înțelegerea față de alții.

Cu toate acestea, pentru ca diversitatea să fie cu adevărat valorizată, este crucial să asigurăm incluziunea tuturor elevilor în procesul educațional. Fiecare elev ar trebui să se simtă acceptat și apreciat pentru cine este, indiferent de originea sa sau de circumstanțele sale. Este responsabilitatea noastră să creăm un mediu sigur și suportiv în care fiecare elev să poată învăța și să poată contribui la comunitatea școlară în mod egal.

O educație bazată pe toleranță promovează respectul și înțelegerea reciprocă între diferitele grupuri și indivizi. Învățarea toleranței înseamnă recunoașterea și acceptarea diferențelor, fie ele culturale, religioase, de gen sau de orientare sexuală. Prin educație, putem contracara prejudecățile și stereotipurile, și putem construi punți de înțelegere între comunități diverse.

În concluzie, promovarea diversității, incluziunii și toleranței în educație este esențială pentru a crea un viitor mai bun și mai luminos pentru toți. Prin cultivarea acestor valori în sistemul nostru de învățământ, putem să contribuim la formarea unei societăți mai echitabile, mai deschise și mai respectuoase, în care fiecare individ are șansa de a-și atinge potențialul și de a se dezvolta într-un mod holistic.

A FI UN DASCĂL ECHITABIL

Profesor pentru învățământ primar
Georgeta Staicu
Școala gimnazială *Mihai Viteazul* Călărași

Diversitatea, toleranța și incluziunea în educație reprezintă concepte-cheie pentru a construi sisteme educaționale mai echitabile și mai incluzive.

În orice activitate din sistemul educațional, la baza proiectării și conducerii acesteia, ar trebui să fie luate în considerare aceste concepte de bază ale echității: diversitatea care se referă la varietatea de caracteristici și experiențe ale elevilor, cum ar fi originea etnică, limba, religia, genul, abilitățile, nevoile speciale, care recunoaște că fiecare elev este unic și aduce o perspectivă valoroasă la masă; toleranța, respectiv, respectul, acceptarea şi aprecierea bogăției şi diversității culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie şi manierelor de exprimare a calității noastre de ființe umane, incluziunea, care se referă la crearea unui mediu școlar în care toți elevii se simt binevenițI, acceptați și valorizați. Într-un sistem educațional incluziv, elevii cu nevoi speciale, minorități etnice sau alte grupuri marginalizate sunt integrați în mod activ și au acces la aceleași oportunități ca și ceilalți elevi.

Aceste concepte sunt esențiale pentru a construi o societate mai echitabilă și mai tolerantă. Educația joacă un rol crucial în promovarea diversității, echității și incluziunii, având un impact nu doar asupra elevilor, ci și asupra întregii societăți

Cum pot fi un dascăl echitabil? Cum pot promova în clasa mea aceste valori?

Există o multitudine de strategii didactice. Iată câteva dintre acestea:

- Adaptarea conținuturilor învățării și a mediului de predare pentru diferite culturi;

Aceasta presupune utilizarea de către profesori a unui număr mare de exemple, diverse atunci când explică sarcinile din diferite discipline, asigurându-se că, cel puțin un exemplu, crește probabilitatea ca elevii să se relaționeze cu acestea. Profesorii ar trebui să depună un efort pentru a discuta deschis (și a se educa prin intermediul elevilor, ca rezultat) diferite religii, etnii și credințe culturale.

- Planificarea activităților de învățare care necesită implicarea tuturor elevilor;

Este important să se creeze un mediu de clasă incluziv care să permită tuturor elevilor să se simtă confortabil cu răspunsurile lor, asigurându-se că nu le este frică să răspundă, că nu este nimeni etichetat cu răspuns „greșit” de către profesor sau de către colegi.

Trebuie să încercăm să încorporăm activități de echipă în demersul didactic, acolo unde este posibil, asigurându-ne că fiecare membru al echipei se implică în activitatea de învățare și de relaționare. Acest tip de activitate va anula orice sentiment de izolare și va permite elevilor să se simtă egali, fără ca nicio persoană să-și asume responsabilitatea de purtător de cuvânt.

- Proiectarea unor așteptări mari de la elevi ;

În viață, încrederea va deveni cea mai mare armă a unei persoane, care permite să creadă în abilitățile sale atunci când vine vorba de a aplica pentru studii ulterioare sau la un interviu de angajare. Prin urmare, ca profesor, insuflarea acestei asigurări și curaj fiecăruia dintre elevi va deveni cel mai important atuu pentru a încuraja un mediu incluziv. Drept urmare, este esențial să avem așteptări mari pentru fiecare elev, în parte, motivându-l, în funcție de particularitățile personale și sociale ale fiecăruia.

- Revizuirea așteptărilor și a strategiilor pedagogice aplicate la clasă;

Inclusivitatea începe în clasă, dar este un principiu din ce în ce mai crucial în societatea noastră, atât la scară locală, cât și internațională. Ca ghid pentru viitorul elevilor, este important să-i orientăm pe copii către o versiune cât mai bună a lor, plină de încredere în cadrul comunității din care face parte.

- Colaborarea între profesori;

A discuta cu colegii, a împărtăși strategiile unii altora, chiar a planifica împreună unele activități din perspective diferite, asigură dezvoltarea de competențe educaționale și, implicit, rezultatele așteptate.

- Promovarea unei școli a diversității:

Școala pentru diversitate pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea ca în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite (Melero 1998). Școala pentru diversitate se centrează mai ales pe cunoașterea modului de învățare, a strategiilor necesare rezolvării problemelor de viață cotidiană, într-o manieră cooperantă și solidară, unde procesul de predare și învățare este simultan, unde fiecare elev „învață cum se învață”, unii de la alții, fără competiție și ierarhii arbitrare, în spiritul respectului și toleranței față de cei din jur. Toate acestea vor permite copiilor și elevilor/tinerilor să trăiască diferențele dintre persoane ca pe ceva natural, mediind dezvoltarea atitudinilor de solidaritate și de apărare a drepturilor umane în cadrul aceluiași grup social, clasă, școală, comunitate, etc. Astfel, prin aceste strategii bazate pe cooperare, profesorul poate favoriza unele procese de interacțiune socială în clasele eterogene ale școlii pentru diversitate, diferențele dintre elevi putând fi percepute de către profesori, colegi și părinți ca fiind normale și nu neobișnuite.

Într-o școală pentru diversitate, perspectiva interculturala presupune reducerea inegalităților dintre actorii participanți la procesul care se desfășoară în școală, reconsiderarea principiilor de egalitate și libertate de acțiune necesare dezvoltării și manifestării elementelor specifice fiecărei culturi minoritare sau individuale. În acest mod se poate crea o cultură școlară care să permită respectarea diferențelor dintre elevi, reconsiderarea din partea profesorilor a diferențelor cognitive, sociale, etnice, culturale în

scopul îmbunătățirii practicilor profesionale și nu pentru a stabili inegalități, diferențe și etichetări bazate pe o serie de stereotipuri cognitive, prejudecăți, orgolii sau ambiții subiective.

Școala pentru diversitate este deschisă unor situații stimulative, fiind mai flexibilă și mai variată din punctul de vedere al ocaziilor de învățare; actul învățării nu mai este privit ca fiind ceva impus, ci capătă o serie de semnificații noi datorită posibilităților de selecție și „negociere” a tipurilor de învățare/ adaptate cerințelor și posibilităților fiecărui copil în parte.

Așadar, promovând o școală de calitate, profesorul are misiunea de a realiza un cadru educativ incluziv, bazat pe egalitate de șanse, diversitate, toleranță, incluziune socială.

BIBLIOGRAFIE:

1.Melero, M.L. (1998). Ideologie, diversitate si cultura; o școala pentru noua civilizație, Primul Congres International pe tema integrării, Buenos Aires în conduita interpersonală în grupurile de elevi”, în Revista de pedagogie, nr. 12/ 1975;

2.Verza, E., “Psihopedagogia integrării și normalizării” în Revista de Educație Specială, nr.1/1992;

3.Tomlinson C. The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 1999;

4.Armstrong T., Multiple intelligences in the classroom, 2nd edition. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development, 2000;

Incluziunea în școală

Prof. înv. primar : Tănase Gabriela
Școala Gimnazială„Nichita Stănescu”, comuna Ceptura

Ce este educația incluzivă?

Incluziunea este un mod de viață - un mod de a trăi împreună - care se bazează pe convingerea că fiecare persoană are valoare.

Educația incluzivă înseamnă că toți elevii participă la școala de vecinătate, sunt cazați în clase adecvate vârstei lor, în clasele obișnuite și sunt sprijiniți să învețe și să învețe. Ele contribuie și participă la toate aspectele vieții școlare.

Educația incluzivă este despre modul în care dezvoltăm și proiectăm școli, sălide clasă, programe și activități astfel încât toți elevii să învețe și să participe împreună.

Misiunea școlii este de a preda o serie de lucruri tuturor, folosind toatemijloacele disponibile (individualizarea) și, în același timp, să permită / stimulacapacitatea fiecărui elev de a conduce căi de învățare personale personalizare).

Predarea într-o manieră incluzivă înseamnă primirea tuturor și angajarea de ainstrui fiecare student din comunitate, fiecare cetățean într-o democrație, cu dreptul inalienabil de a face parte din acea comunitate. Incluziunea presupune ca viata si invatatura sa aduca beneficii tuturor, nu doar copiilor care sunt etichetati ca avand o diferenta.

Din momentul în care a fost adoptată de școală, o viziune incluzivă ghidează și îndrumă toate deciziile și acțiunile celor care se alătură acesteia.

Oamenii nu mai pun întrebarea "De ce incluziunea?", Dar "Cum putem include cu succes pe toți elevii?"

Incluziunea beneficiază nu numai elevilor cu dizabilități, ci și tuturor elevilor, educatorilor, părinților și membrilor comunității. Experiența nearată că atunci când comunitățile și școlile fac alegerea includerii în adevăratul sens al cuvântului, ele fac sistemul educațional mai bun și, în același timp, reușesc să transforme o societate intolerantă, care se teme de diferențe, într-osocietate care sărbătorește și valorizează diferențele.

Practicile incluzive mobilizează eficient resursele unei școli

În trecut, educația specială a implicat deseori "segregarea" elevilor cu dizabilități. Acest model de educație specială într-un mediu "separat" și izolat nu numai că îi privează pe elevi cu dizabilități de interacțiunea cu colegii lor și de accesul deplin la calea de învățare, dar poate implica și duplicate și costisitoare școli. Învățarea incluzivă face posibilă utilizarea mai eficientă a resurselor școlare prin maximizarea disponibilității personalului și materialelor în beneficiul tuturor elevilor.

După cum spune Ianes, pentru a răspunde într-un mod cu adevărat incluziv tuturor nevoilor educaționale speciale, școala trebuie să mobilizeze o gamă largă și bogată de resurse într-un mod metodologic corect . Prin urmare, conceptul de "resursă" este lărgit, iar cel al "normalității" intră în joc: dincolo de cadrul normal al școlii, este necesar să se țină seama de "resursele suplimentare" care trebuie îmbogățite prin "know-how special" », Adică abilitățiîn ceea ce privește tehnica, instruirea și sprijinul .

Un alt factor important pentru ca educația incluzivă să fie eficientă este dezvoltarea unor suporturi comportamentale pozitive consecvente în întreg mediul de învățare. Această consistență este esențială pentru succesul studenților cu tulburări emoționale sau comportamentale în mediul general de învățare, dar acest sprijin la nivelul personalului din întreaga școală contribuie, de asemenea, la crearea de așteptări ridicate în întreaga comunitate școlară.

După cum afirmă Canevaro, "Educația incluzivă face ca școala obișnuită să fiemai bună: o școală unde toți copiii sunt binevenițți, unde pot învăța în propriul ritm și, cel mai important, unde pot participa, o școală unde copiii pot învăța săînțeleagă. toate diferențele și că aceste diferențe sunt îmbogățite. Deci, diversitatea devine normală. ".

Profesorii eficienți sunt conștienți de diversitatea profundă a studenților și sunt dispuși să îi implice în educație prin diferite metode de predare / învățare, folosind diferite interese și folosind diferite metode. Într-o clasă diferențiată, profesorul "arată respectul față de studenți, subliniind atît asemănările lor, cîtși diferențele lor, nu le tratează pe toate în același mod".

Deși unele cunoștințe și abilități esențiale sunt obiective comune pentru toți elevii, profesorul încearcă în permanență să perceapă elevii care au nevoie în special să învețe mai eficient și se străduiește să le ofere opțiuni de învățare adecvate. . Teoria inteligențelor și a stilurilor multiple de învățare deschide ușaunei game largi de strategii de predare. Opțiunile strategice și metodologice ale profesorului trebuie să fie clare și coerente cu stilurile de învățare ale elevilor.

Profesorii eficienți utilizează o gamă largă de strategii și modifică de la lecțiela lecție tipul de inteligență cel mai accentuat pentru a se asigura că există întotdeauna un moment în timpul zilei în care elevul vede tipurile stimulate. dincele mai dezvoltate inteligențe. În plus, ele își proiectează și implementează activitățile didactice luând în considerare stilurile de învățare. Fuziunea acestor două modele are ca rezultat o abordare holistică a educației care permite profesorilor să țină cont de diversitatea umană și să adere la standarde riguroase. "Trebuie să combinăm cele două modele cele mai bune pe care le avem la dispoziție pentru a înțelege diferitele moduri în care studenții gândesc și învață": astfel, clasele incluzive "se străduiesc să creeze un mediu în care toți elevii simt că ideile, iar munca lor este evaluată și este capabilă să reușească ".

Incluziune și Diversitate în școala primară: o construcție solidă pentru viitorul societății noastre

înv. Șurubaru Răzvan
Școala Gimnazială „Gheorghe I. Brătianu”, Iași

Educația joacă un rol esențial în modelarea unei persoane și formarea societății. În mediul școlar, mai ales la nivelul claselor primare, se conturează bazele cunoașterii, iar promovarea incluziunii și diversității devine esențială pentru a construi o societate armonioasă.

Incluziunea nu se rezumă doar la a oferi acces la educație, ci implică și crearea unui mediu în care toți elevii, indiferent de diferențele lor, se simt parte integrantă a comunității școlare. Diversitatea, pe de altă parte, se referă la varietatea de caractere, acoperind o gamă largă de caracteristici, de la abilități la origini etnice, religie și alte aspecte care definesc identitatea individuală a fiecărui copil. Împreună, incluziunea și diversitatea contribuie la construirea unui mediu școlar echitabil și tolerant, promovând respectul reciproc și înțelegerea.

Beneficiile promovării incluziunii și diversității în mediul școlar sunt diverse. În primul rând, acestea contribuie la dezvoltarea empatiei, a abilităților sociale ale elevilor, dar și a capacității de a coopera în echipă, învățând să aprecieze și să respecte diferențele, astfel fiind pregătiți pentru o integrare armonioasă în societate. În al doilea rând, stimulează învățarea reciprocă, oferind oportunitatea copiilor de a împărtăși experiențe și cunoștințe. Prin aceasta, se construiește un fundament solid pentru înțelegerea și aprecierea diversității culturale.

Școala și implicarea părinților sunt esențiale în promovarea incluziunii și diversității. Un aspect important reprezintă integrarea materialelor didactice care reflectă diversitatea culturilor și experiențelor. Organizarea activităților care să încurajeze colaborarea și interacțiunea între elevi consolidează relațiile sociale și promovează acceptarea reciprocă.

Prejudecățile și stereotipurile pot împiedica atingerea obiectivelor de incluziune și diversitate. Educația trebuie să fie orientată spre combaterea acestor probleme, promovând dialogul deschis și o critică constructivă bazată pe respect și înțelegere. Împreună, școala și implicarea părinților pot contribui la la combaterea prejudecăților și la formarea unor perspective mai incluzive.

Promovarea incluziunii și diversității nu este doar o sarcină a educației formale; comunitatea joacă un rol crucial. Colaborarea între școală, părinți și comunitatea locală este esențială pentru a crea un mediu care să susțină diversitatea. Evenimente culturale, ateliere și proiecte de implicare comunitară pot contribui la încurajarea respectului și a înțelegerii reciproce.

Incluziunea și diversitatea în școala primară reprezintă un efort complex și continuu, implicând toate nivelele societății. Totodată, reprezintă fundamentul pentru construirea unei societăți echitabile

și armonioase. Prin crearea unui mediu în care fiecare copil se simte acceptat și valorizat, profesorii, părinții și oamenii din comunitate pot contribui la formarea unei generații de tineri deschiși, toleranți și pregătiți să facă față diversității lumii și să contribuie la construirea unei societăți bazate pe respect reciproc și înțelegere.

INTEGRARE VS. INCLUZIUNE

Prof. Potoschi Daniela
Grădinița cu Program Prelungit „Crai Nou” Bacău

În sistemul educațional dreptul la educație este unul dintre cele mai importante din Drepturile omului. Educația funcționează ca un multiplicator, deoarece, la rândul său, permite tuturor persoanelor, inclusiv persoanelor cu dizabilități, să își exercite alte drepturi ale omului. Articolul 24 din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități prevede că persoanele cu dizabilități au dreptul la educație pe care trebuie să-l poată exercita pe baza egalității de șanse. Pentru aceasta, Convenția cere să existe un sistem educațional incluziv la toate nivelurile și învățare pe tot parcursul vieții.

Educația incluzivă oferă o platformă pentru combaterea stigmatizării și discriminării. De asemenea, permite persoanelor cu dizabilități, să participe pe deplin la societate; în plus, o abordare incluzivă a educației ar permite tuturor elevilor să acceseze și să-și exercite dreptul fundamental la educație. Unii elevi sunt excluși de la aderarea la sistemul educațional pe motiv de deficiență, fără nicio altă oportunitate de educație oferită. Alții sunt trimiși în școli speciale ce răspund la o anumită deficiență și sunt astfel segregați de ceilalți elevi.

Integrare vs Incluziune

Există controverse și multe întrebări despre integrare și incluziune. Ce înțelegem prin integrare și incluziune? Care sunt avantajele și dezavantajele fiecărei abordări? Poate fi justificată o abordare pentru copii și adulți sau ar trebui ca severitatea dizabilității unui elev să determine abordarea? Unde aparține un elev cu dizabilități? Se aplică școlilor și copiilor, sau și adulților cu dizabilități?

Incluziunea nu este totuna cu integrarea. Incluziunea este adesea confundată cu integrarea. Cunoașterea acestor diferențe poate ajuta profesorii din sistemul de învățământ și poate ajuta la susținerea unui mediu incluziv care să ajute toți elevii cu dizabilități să învețe. Incluziunea este 100% plasare în învățământul general și trebuie să se refere la adaptarea sistemului fiecărui elev cu dizabilități. Elevii cu dizabilități de toate vârstele care sunt educați în medii de învățământ obișnuite alături de colegii lor fără dizabilități, unde există un angajament de a elimina toate barierele din calea participării depline a tuturor, ca persoane la fel de valoroase și unice. Integrarea necesită adaptarea la un sistem educațional; elevii cu dizabilități sunt educați parțial într-un program de educație specială. Elevii cu dizabilități sunt plasați în medii de învățământ de masă, cu anumite adaptări și resurse, dar cu condiția ca elevul cu dizabilități să se potrivească cu structurile, atitudinile preexistente și un mediu nealterat și prezența fizică a unui elev cu dizabilități.

Aceasta poate însemna clase specializate sau activități de grup segregate în afara orelor de masă într-un cadru educațional. Poate însemna, de asemenea, că o persoană cu dizabilități se află într-o clasă de masă, dar are un program separat sau nu se bucură de aceleași rezultate sociale și de învățare ca și alți membri ai clasei. Accesibilitatea TIC înlătură diferența dintre integrare și incluziune. Recent, au fost întreprinse multe îmbunătățiri pentru a adapta mediile de predare și de învățare pentru incluziune și integrare și pentru a le face mai adaptabile și mai relevante la nevoile diverse ale cursanților cu dizabilități. Prin crearea unei învățări accesibile, fără bariere și incluzive. Accesibilitatea TIC este un domeniu de interes în creștere și oferă posibilități fără precedent de a asigura dreptul la incluziune și educație integrată.

Utilizarea accesibilității TIC în educație permite eliminarea multor bariere rămase cu care se confruntă cursanții cu dizabilități în școlile sau universitățile lor. Integrate din ce în ce mai mult în fiecare aspect al lumii moderne, aceste tehnologii omniprezente au devenit o forță pozitivă de transformare către incluziune și spre integrare și un element crucial al oricărei dezvoltări și împuterniciri personale.

Oferirea de educație accesibilă nu înseamnă doar asigurarea accesului fizic și de mobilitate, ci și promovarea accesibilității în educația pentru integrare și incluziune. De exemplu, programa de formare a profesorilor ar trebui să includă elementele de bază și principiile educației incluzive și să se concentreze pe accesibilitatea la îmbunătățirea sălilor de clasă. Metodele de predare au folosit măsura în care sunt angajați ca actori în propria educație, disponibilitatea mijloacelor și resurselor didactice necesare și dorința de a înlătura barierele care le împiedică frecventarea.

Cu toate acestea, în multe cazuri, în toate mecanismele care vizează asigurarea accesului egal la educație al copiilor cu dizabilități, ar trebui să se recunoască faptul că accesibilitatea este o condiție și nu scopul final al incluziunii sau integrării. Educația se bazează pe interesul superior al elevilor și pe relațiile lor cu ceilalți. Sprijinirea inițiativelor naționale care abordează drepturile elevilor cu dizabilități, atât din punct de vedere financiar, cât și din punct de vedere tehnic, precum și pentru a spori cooperarea și parteneriatul internațional eficace consolidează schimbul de cunoștințe și consolidarea capacităților privind drepturile studenților cu dizabilități în dezvoltarea de programe, cercetare și formare profesională.

Bibliografie:

Ainscow, M., Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli, Editura Bucureşti, 1999

Alois Ghergut, Luciana Frumos-Educația incluziva. Ghid metodologic – Ed. POLIROM, 2019

Creţu, V., Educaţia pentru drepturile copilului, FICE România, Editura Semn, Bucureşti, 1999

Nuţ, S., Problematica educaţiei şi a curriculum-ului, Editura Eurostampa, Timişoara, 2003

FACILITATORI DE ÎNVĂȚARE DIGITALĂ

Prof.Albert Éva
Liceul Tehnologic”Joannes Kájoni”,Miercurea-Ciuc

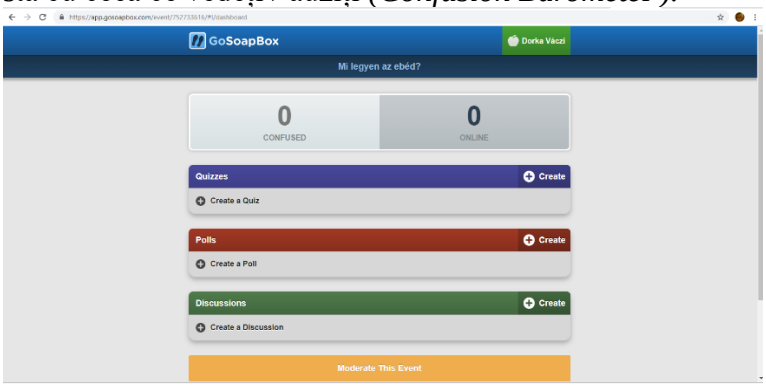
Namepicker Ninja, Gosoapbox, BouncyBalls, WordArt, coduri QR

Tragerea la sorți pe grup

Dacă doriți ca grupurile dvs. să se reunească la întâmplare, există, de asemenea, interfețe digitale foarte simple și ilustrative. Un exemplu este **Namepicker Ninja**. Accesând pagina https://namepickerninja.com/ , faceți clic pe ”Add Name” pentru a șterge scriitori celebri de limbă engleză și introduceți în schimb numele elevilor. Când ai terminat,”Go!” pentru a începe extragerea. Puteți elimina numele extras din listă înainte de următoarea extragere apăsând butonul ”Remove name from list”. Apoi faceți clic pe ”Go!” pentru următorul membru al echipei.
O pagină similară http://www.transum.org/software/RandomStudents/ , unde puteți salva lista elevilor introduse și apoi sortați elevii în grupuri.

Feedback

GoSoapBox este o platformă, unde vă puteți conecta cu elevii înainte, în timpul și după lucrul în grup: puteți face sondaje, chestionare, dar pot pune și întrebări despre materialul lecției, astfel încât să poată oferi feedback dacă nu au înțeles ceva sau dacă s-au blocat sau au rămas în urmă. ”*Confusion Barometer*” specifică câți oameni au înțeles un subiect și câți s-au blocat. Acest lucru ne oferă posibilitatea de a face un pas înapoi de la planurile noastre inițiale sau de a schimba modul în care abordăm un anumit subiect.
Interfața este destul de simplă de utilizat, deși este în limba engleză. 15 diapozitive arată cum să o utilizați: https://www.slideshare.net/gosoapbox/getting-started-with-gosoapbox-25965556
După înregistrare (din păcate, nu există facilitare Facebook sau Google, dar este suficientă o adresă de e-mail) pe pagina http://www.gosoapbox.com/ , profesorul poate crea așa-numitele evenimente, la care elevii clasei sau grupului dat se pot conecta cu un cod de nouă cifre. Puteți alege dacă doriți să vă înregistrați cu un nume sau un mod anonim. De asemenea, îl poți crea apăsând pe fila ”Your Events Create”. După ce i-ați dat o adresă, veți vedea un cod din 9 cifre pe care să-l partajați cu elevii, pe care trebuie să-l introducă pe pagina de ”app.gosoapbox.com”. Mergând mai departe, puteți alege să creați un test *(Quizzes)*, un sondaj *(Polls*), o dezbatere (*Discussions)* sau pur și simplu să vedeți cine unde stă cu ceea ce vedeți / auziți *(Confusion Barometer).*

Celălalt mai mare poate folosi un instrument similar **Sli.do .**

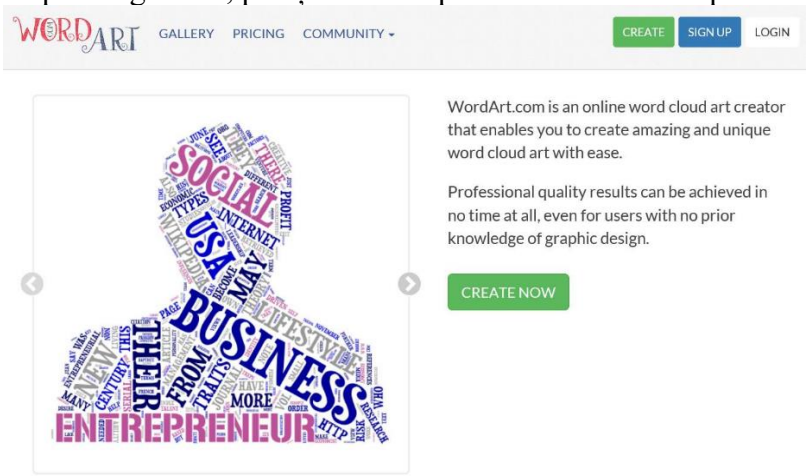
BouncyBalls - Sonometru

Munca bună vine cu sunet, cel puțin în majoritatea comunităților. Cu toate acestea, zgomotul este adesea deranjant și îngreunează colaborarea. **BouncyBalls** este un site web unde bile mici, emoji, bule sau globi oculari (!) indică niveluri de zgomot. Interfață foarte simplă. Mergând în partea https://bouncyballs.org/ , pornim microfonul cu pictograma microfonului din colțul din dreapta sus. Apoi putem regla sensibilitatea, gradul de sărituri, forma bilelor și ce semnal să dăm dacă există prea mult zgomot. Pentru acest semnal, desigur, aveți nevoie de un difuzor, dar cred că merită. Preferatul meu personal, care în engleză este sub porecla *Shush*. Încercați-l, le place atât celor mai mici cât și celor mari.

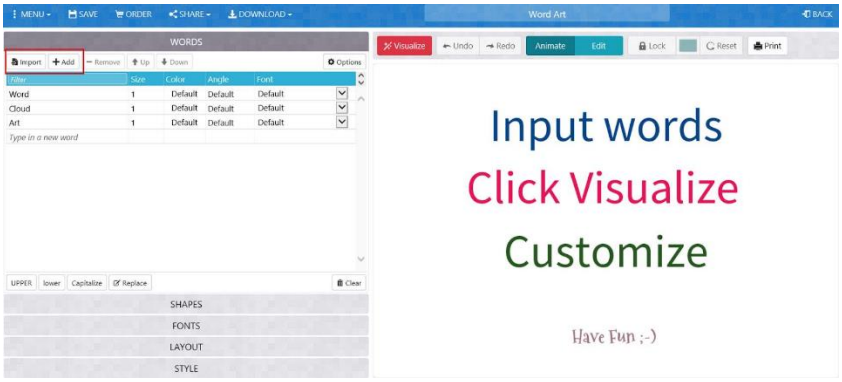
Wordart - cloud de cuvinte

https://wordart.com/ este un constructor de cloud de cuvinte care are un facilitator de înregistrare, vă puteți înscrie cu conturi Facebook și Google.

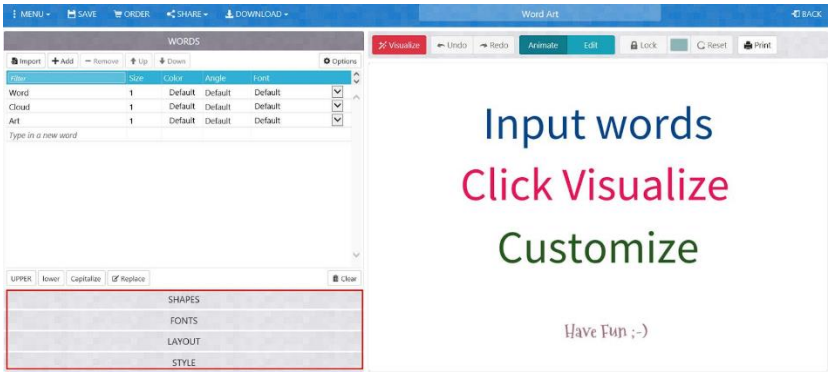
După înregistrare, puteți face clic pe butonul ”Create” pentru a crea cuvântul cloud.

Sub fila cuvinte, faceți clic pe ”Import” sau pe ”Add” pentru a introduce text.

Și pe celelalte file, puteți seta fonturi, culori, orientări și, cel mai important, forma norului.

Și, în sfârșit, cum să generați un cod QR în care puteți ascunde aproape orice?
Mergând [la pagina https://wwwqrcode-monkey.com/](), putem alege din filele de pe bara albastră ce conținut dorim să ascundem.
Pentru a insera un link, selectați URL. În fereastra ”YourURL”
, copiați și lipiți site-ul web pe care doriți să îl partajați. Dacă doriți să ascundeți textul, cum ar fi o evaluare text a proiectului, selectați ”TEXT” și tastați textul de criptare în fereastra ”Your Text”.
În dreapta, sub exemplul de cod QR, mutați glisorul ”Quality” la cel mai înalt: ”High Quality”(aceasta vă va oferi o rezoluție bună).
Apăsați ”Create cod QR” și apoi apăsați ”Download PNG”. Codul QR generat va fi apoi descărcat pe aparat.
Acest cod QR poate fi codificat cu un cititor de cod QR descărcabil din Magazin Play, este suficient să introduceți cititorul de cod qr în motorul de căutare Store și să descărcați aplicația gratuită pentru telefoane sau tablete.
Copiii iubesc puzzle-urile, puteți ascunde textul unei sarcini de grup în spatele unor astfel de coduri și puteți începe clasa interesant.

BIBLIOGRAFIA / WEBOGRAFIA:

- https://namepickerninja.com/
- https://wwwqrcode-monkey.com/
- https://bouncyballs.org/
- http://www.gosoapbox.com/
- http://www.transum.org/software/RandomStudents/
- Carol S.Dweck,*Schimbarea mentalității*-2015

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

MAEREANU ANIȘOARA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „FLORENȚA ALBU”

Diversitatea reprezintă acel spectru infinit de diferențe dintre oameni. Întreaga lume, în frunte cu societățile cele mai avansate la nivel global, face eforturi pentru a transmite ideea de acceptare a diversității în toate modurile posibile. De ce? Pentru că s-a dovedit, științific și empiric, că orice comunitate, societate, organizație sau chiar individ, tinde să prospere și să crească atunci când acceptă și integrează diversitatea celor din jur. Un alt motiv este că multe diferențe dintre oameni au la bază caracteristici pe care nu le putem schimba, iar renegarea/respingerea oamenilor pe baza unor elemente pe care nu le aleg, este nedreaptă pentru aceștia și irosește resurse importante de tip competență dobândită pe care ei le pot avea.

Mai concret, nu ne putem alege conștient și voluntar aspectul fizic, familia de origine, cultura, etnia, orientarea sexuală, rasa, dizabilitățile, uneori chiar și religia pe care o avem tinde să fie într-o zonă greu de schimbat dacă este din copilărie practicată și respectată. Toate acestea însă nu afectează în absolut niciun mod inteligența, valorile, competențele legate de job, abilitățile exersate, comportamentul, bunătatea, prietenia, iubirea etc. Din aceste motive, oamenii au decis că acceptarea tuturor este benefică pentru orice grup. Iar la nivel individual, a fi deschis și a cultiva relații fără a ține cont de prejudecăți duce la echilibru și fericire crescute.

Incluziunea, ca proces psihologic de asimilare, poate fi atinsă doar în cadrul incluziunii sociale, fiind un proces de încorporare a unui individ în sistemele sociale: familie, grup, clasă, şcoală, comunitate, societate. Incluziunea diferă de integrare. A integra un grup de copii dezavantajaţi se referă la capacitatea unui grup, unei clase, a unei şcoli de a asimila noi membri, care au nevoie de suport pentru a se adapta, a se integra, a se socializa. Educaţia incluzivă se referă la eliminarea tuturor barierelor din calea educaţiei şi a asigura participarea celor vulnerabili din punct de vedere al excluziunii şi marginalizării. În primul rând, este vorba de o abordare strategică care are ca scop facilitarea succesului în învăţare pentru toţi copiii. Prima cerinţă a educaţiei incluzive este de a diminua până la a elimina toate formele de excluziune. Ea asigură accesul, participarea şi succesul şcolar pentru toţi copiii. Şcoala incluzivă dezvoltă toate elementele necesare unei integrări sociale reuşite. Şcoala incluzivă este deschisă tuturor elevilor şi le furnizează elementele esenţiale unei integrări sociale reuşite. Şcolile incluzive sunt acele şcoli deschise şi prietenoase, care au o curriculă flexibilă şi practici de predare de calitate care promovează evaluarea continuă şi parteneriatele din educaţie. Cât despre alegerea termenilor, am preferat „incluziune şcolară” în locul „integrării şcolare” fiindcă termenul „integrare şcolară” este legat doar de procesul de asimilare al elevilor cu dificultăţi de învăţare, pe când aspectul

cheie al incluziunii este asimilarea elevilor care au orice fel de dificultăţi de a se integra în procesul educativ. (Thomas et al., 1998, p.14).

O primă imagine a conceptului incluziunii este schimbarea. Incluziunea implică schimbare. Ea este un proces care poate crește practic la nesfârșit nivelul învățării și al participării pentru toți elevii. De fapt incluziunea are loc concomitent cu creșterea gradului de participare. Incluziunea educațională presupune:

- valorizarea egală a tuturor elevilor și a personalului;
- creșterea participării tuturor elevilor la educație și, totodată, reducerea numărului celor excluși din cultura și valorile comunității promovate prin școala de masă;
- restructurarea culturii, a politicilor și a practicilor din școli, astfel încât ele să răspundă diversității elevilor din localitate;
- reducerea barierelor în învățare și participare pentru toți elevii, nu doar pentru cei cu dizabilități sau cei etichetați ca având nevoi educaționale speciale;
- însușirea cunoștințelor rezultate din încercările de depășire a barierelor de accesare a școlii și de participare din partea unor elevi;
- înțelegerea diferențelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învățare, nu ca o problemă ce trebuie depașită;
- recunoașterea dreptului elevilor la educație în propria lor localitate.

Toleranţa este o valoare morală, care implică respect deplin pentru ceilalţi, pentru ideile, practicile sau convingerile lor indiferent dacă sunt diferite de ale noastre. În acest sens toleranţa este şi recunoaşterea diferenţelor inerente naturii umane, a diversităţii culturilor, a religiilor sau a felurilor de a fi sau de a acţiona. Este un termen ce provine din latinescul „tolerare”, ce semnifică a suporta, este o valoare ce trebuie deprinsă şi încorporată în viaţă din copilărie. Este foarte importantă pentru că înlesneşte convieţuirea armonioasă în cadrul societăţii. Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice. Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate. Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori al copiilor.

Școala promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească a raportului ,,eu-celălalt” şi a noţiunii de străin, recunoaşterea şi respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate între oameni şi nu prin aplicarea polarităţii superior-inferior. De asemenea presupune promovarea unor politici şcolare care să permită egalizarea şanselor în educaţie şi a unor strategii de valorificare a diferenţelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice. Şcolile îşi bazează activitatea în mare parte pe principiul conform căruia toţi suntem egali. Acum educaţia interculturală cere şcolii să ia în considerare şi să respecte diferenţele interculturale dintre indivizi. Elevii sunt materialul cel mai uşor de prelucrat, dacă dascălul nu are prejudecăţi, dacă există pasiune, convingere, dragoste şi o preocupare permanentă de a scoate în evidenţă tot ce are mai valoros un grup etnic. Educaţia interculturală este una din dimensiunile educaţiei integrale.

Toţi copiii trebuie să înveţe să trăiască şi să interacţioneze pozitiv în această lume diversă. Şcoala îşi propune în primul rând să sprijine capacităţile individuale ale fiecărui elev şi să-i întărească încrederea în forţele proprii. Toţi copiii au aceleaşi drepturi şi obligaţii. Trebuie să încercăm să-i convingem pe părinţi că această convieţuire a culturilor şi tradiţiilor diferite reprezintă un ajutor pentru dezvoltarea personală a copilului şi să le explicăm în acelaşi timp că nu există nici un fel de discriminare în instituţiile noastre.

ȘCOALA INCLUZIVĂ – O NECESITATE IN EDUCAȚIA ACTUALĂ

Stoica Vasile Laurențiu
Liceul cu Program Sportiv”I.B.Soter”, Buzău

Fiecare copil e diferit. Eu, ca profesor, mă intreb la un moment dat, după o perioadă de timp petrecută cu elevii mei zi de zi la școală, “De ce elevii mei nu progrseaza toți în același fel? Cum aș putea să-i fac pe toți să înțeleagă? Cum aș putea să-i ajut pe cei care învață mai greu?”

În abordarea acestei situații, primul pas trebuie să vină tot de la noi, de la profesori (în cazul meu profesor de liceu). Profesorul trebuie să accepte, în primul rând, diversitatea într-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacități intelectuale, diferite de cele ale altor colegi; că fiecare are propriile sale capacități intelectuale, diferite de cele ale colegilor săi, fiecare elev are propriul stil de a învăța și nevoile sale în ceea ce privește asimilarea de informații. După părerea mea, unul din cele mai importante aspecte ale învățământului actual e nevoia de adaptare la necesitățile elevilor/ copiilor, chiar dacă sunt elevi cu CES sau pur și simplu au un ritm mai lent de învățare.

O astfel de metodă de adaptare o reprezintă școala incluzivă, care se axează pe includerea acestor elevi/grupuri de elevi care au fost marginalizați anterior și care au nevoie de sprijinul părinților, a consilierilor specializați, a îngrijitorilor. Studiile au arătat că metodele noi folosite în cadrul claselor incluzive duc la o îmbunătățire semnificativă a performanței tuturor elevilor. În comparație cu educația din școlile speciale care au riscul de a-i menține pe copiii/elevii respectivi în afara socității, școala incluzivă reprezintă un teren ideal pentru integrarea lor viitoare în societate. În loc să-i izolăm și să spunem că acești elevi sunt “dificili”, “turbulenți” sau chiar ”handicapați”, am putea să admitem faptul că acești elevi ar putea progresa mai mult într-o clasă obișnuită, dacă profesorii ar accepta că educația este pentru toți.

Predarea în cadrul diversității implică predarea pentru fiecare copil în parte. Diferențele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări pentru un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităților fiecărui elev în parte. O nouă dimensiune care începe să prindă contur în cadrul învățământului românesc este democratizarea și egalizarea de șanse pentru fiecare elev în parte. Acesta este scopul pentru care a fost înființată și școala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educației. Școala incluzivă are rolul de a crea pentru toți elevii un cadru propice învățării, plecând de la considerentul că diferențele dintre oameni sunt normale și trebuie acceptate.

Pedagogia și învățarea centrată pe elev au un rol important în cadrul școlii incluzive. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului și a metodelor de predare la nevoile fiecărui elev în parte. Predarea la elevii cu CES implică aceleași practici și strategii ca și predarea la orice alt tip de

clasă. Cu alte cuvinte, o metodă bună de predare în general va fi o bună metodă de predare și pentru elevii cu nevoi speciale. Toți elevii au dreptul să primească cele mai eficiente metode de învățare, iar elevii cu CES nu fac diferența. În cadrul școlii incluzive specialiștii din domeniul educației trebuie să colaboreze cu profesorii. Psihologii, consilierii, terapeuții și alți specialiști vor lucra împreună cu cadrele didactice pentru că doar împreună vor obține cele mai bune rezultate. Profesorul de sprijin este cel care va coopera cel mai mult cu fiecare cadru didactic în parte. Școala incluzivă presupune îmbunătățirea sistemului educațional pentru toți elevii. Implică schimbări în curriculum, în modalitatea de predare a profesorului, în modul în care învață elevii, precum și în felul în care copiii cu CES interacționează cu colegii lor. Trebuie asigurată o educație incluzivă, nu doar una obișnuită sau specială pentru ca toți elevii să poată învăța împreună. Acest tip de școală se adresează tuturor elevilor.

Un alt factor determinant în succesul procesului educațional este toleranța. Toleranța înseamnă acceptarea persoanelor cu dizabilități inclusiz cele fizice sau intelectuale. Înseamnă respectul. Toleranța este armonia în diferențe, este o cultură a păcii semnificând acceptarea faptului că ființele umane, prin comportamentele și prin valorile lor, au dreptul de a trăi în pace. Promovarea toleranței și modelarea atitudinilor față de diferite opinii în sensul unei deschideri reciproce și al solidarității se face în școală prin educație.

Ceea ce e îngrijorător e faptul că mai mult de jumătate din copiii/elevii din clasa la care sunt diriginte nu doresc să aibă prieteni printre copiii cu CES pentru că, probabil, aceștia nu cunosc particularitățile de dezvoltare ale copiilor cu Ces. Unii consideră că este chiar un dezavantaj pentru scăderea calității procesului de învățare dacă au în clasă un copil cu CES. Alții cred că profesorii vor acorda mai multă atenție copilului cu CES în detrimentul celorlalți elevi. Majoritatea elevilor sunt influențați de teama că, dacă au colegi de bancă sau de clasă eleci cu CES, li se va modifica performanța școlară, vor primi mai puțină atenție din partea cadrelor didactice. Toate acestea apar, totuși, din lipsa de informații. Lipsa de informații generează elemente de intoleranță, discriminare și excludere din cauza deficiențelor fizice sau mentale.

Cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor este educația incluzivă care se bazează pe următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educație pe baza egalității de șanse; niciun elev nu poate fi supus discriminării pe motive de religie, etnie, rasă, culoare, dizabilități. Școala trebuie să se adapteze la nevoile elevilor; diferențele dintre elevi constituie o provocare, o sursă de bogăție și diversitate, și nu o problemă. Școala incluzivă are la bază un curriculum adaptat pentru nevoile tuturor elevilor.

Educația incluzivă îl determină pe fiecare elev cu CES să fie împreună cu colegii săi, să colaboreze cu aceștia. Profesorul trebuie să încurajeze acest lucru pentru a evita discriminarea și izolarea elevilor cu cerințe educaționale speciale. Profesorul trebuie să explice celorlalți elevi de ce

unii dintre colegii lor se comportă diferit. Diversitatea trebuie recunoscută și respectată. Cel mai mare obstacol în calea incluziunii este atitudinea negativă. Elevul trebuie ajutat sî vadă dincolo de diferențe. Oare ce ar face el dacă ar fi în locul celui cu CES? Toți ne dorim să avem parte de un comportament activ, civilizat, de a fi responsabil, tolerant, capabil de respect față de ceilalți, conștient de drepturi și datorii, liber și deschis spre gândire corectă și spre evaluarea și respectarea valorilor morale.

Bibliografie :

1. Gheorghiu, F. (2005), Modalități de intervenție personalizată în cadrul învățământului integrat, Presa Universitară Clujeană
2. Gherguț, A. (2001), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași
3. Vrășmaș, E. și alții (2005), ghid pentru cadre didactice de sprijin, Editura Vanemonde.

INCLUZIUNEA ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC

Stoica Mariana Raluca,
Liceul cu Program Sportiv “I.B.Soter” Buzau

Victor Hugo – “Toleranța este singura flacără care poate lumina înăuntrul unui suflet mare.”

Orice copil contează. Orice copil are nevoie de iubire și apreciere – atât din partea familiei cât și a școlii și a societății – necondiționate de performanța școlară sau de alt fel. Problema educației pentru toleranță este abordată ca una dintre “ noile educații” definite de programele UNESCO ca răspunsuri ale sistemelor educative la provocările lumii contemporane.

Dimensiunea sociala a educației ne obligă, în timpurile actuale, să folosim noi conținuturi, cu teme presante, cu un impact puternic în formarea și definirea profilului moral al individului. Un nou conținut, în contextul sociocultural actual, îl oferă educația pentru toleranță care a devenit unul din scopurile noilor educații, iar noi, cadrele didactice, trebuie să reconstruim demersurile educative pentru a ne adapta la valorile lumii contemporane și la noile principii ale sistemului de învățământ: democrație, drepturile omului, libertate, toleranță, justiție și egalitate.

Mediul școlar îi ajută pe copii să se adapteze lumii prin știință și cunoaștere. Elevul trebuie învățat să respecte propriile valori, dar și pe ale altora. Școala e obligată să primească toți elevii, indiferent de condiția lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică. Toleranța implică o atitudine care arată deschiderea și respectulpentru diferențele dintre oameni, de orice natură ar fi ele. Copiii trebuie ajutati să devină persoane tolerante. De la vârste mici, copiii imită comportamentul din jur, dezvoltându-și valori proprii. Nouă ne revine responsabilitatea de a-i crește și de a-i educa pe copii. De aceea dascălul trebuie să manifeste toleranță în relația cu copiii.

Datorită mijloacelor moderne – televiziune, calculator – care intervin în viața copilului de foarte devreme, noi, ca profesori, cât și părinții, avem dificultăți. Avem mereu tendința de a reacționa imediat, de alua măsuri, dar uităm că elevul/copilul are dreptul de aprimi educație, de a fi crescut în spiritul înțelegerii, toleranței, respectului. Având în vedere că lucrăm cu clase de elevi eterogene, iar in grupul de elevi apar diferențe fizice, psihice, sociale, ne bazăm activ pe niște principii pe care le folosim să creăm un cadru tolerant, să dăm șanse egale tuturor copiilor. Unii din elevii din clasele noastre necesită o atenție specială, pentru că au probleme, dar nu foarte grave. Am reușit integrarea activă și eficientă în grupul clasei, de cele mai multe ori prin joc. În toate activitățile am încercat să antrenez fiecare copil, să-i stimulez pe cei timizi să se afirme, să-i ajut pe cei cu tulburări de limbaj sau de comportament, pe cei care nu se pot concentra pe termen lung. Ca profesor, am folosit învățarea individualizată pentru că există tendința ca acești copii să fie izolați de restul clasei. Această strategie are în vedere propriile experiențe, atitudini, abilități. Se impune folosirea unui material didactic

diversificat (dicționare, fișe, tabele, etc) și astfel se încearcă familiarizarea elevilor cu tehnici de muncă independentă, se valorifică experiența anterioară, se adoptă stiluri proprii de învățare, se stimulează spiritul de echipă, încrederea în sine. Elevul și profesorul se influențază reciproc și se bazează pe principiile toleranței și echității.

Ca metodă interactivă folosită cu rezultate deosebite menționez jocul de rol. Acesta se bazează pe ideea că nu se poate învăța numai din experiența directă ci și din cea stimulată. Jocul pune elevii în situații nefamiliare lor tocmai pentru a-i ajuta să înțeleagă respective și pe alte persoane cu puncte de vedere și preocupări diferite. Jocul de rol îi activează pe elevi afectiv și cognitiv pentru că astfel relaționează între ei permițând aotocontrolul comportamentului și înlăturarea pornirilor dominatoare și negative.

Educația incluzivă este o modalitate de a oferi tuturor copiilor șansa de a merge la școală, de a învăța, de a-si dezvolta competențele. Mulți copii, nu doar din țara noastră, au nevoi speciale. Dar, la fel ca toți copiii, au visuri și ambiții legate de viitorul lor. Ei au nevoie de o educație de calitate pentru a-si atinge potențialul maxim.

De cele mai multe ori acești copii întâlnesc bariere în calea educației, care provin din discriminare, stigmatizare și eșec obișnuit al factorilor de deczie de a accepta dizabilitatea în școli. Educația incluzivă reprezintă multitudinea de metode și atitudini care asigură tuturor elevilor accesul la învățare. Când educația este cu adevărat incluzivă aceasta este benefică pentru toți elevii, nu doar pentru cei cu dizabilități. Sunt mai multe metode cheie în construirea unui climat incluziv în școală:

1. Cunoaște-ți elevii și lasă-i și pe ei să te cunoască. Stabilirea unei legături cu elevii necesită timp, dar începe din primele zile de școală. Creând oportunități pentru ca elevii să ne împărtășească provocările și aspirațiile, se creează o legătură în continuă creștere.
2. Să creăm un spațiu sigur pentru ca elevii să împărtășească valori cheie în procesul de educație incluzivă. Elevii au nevoie de timp pentru a crea relații cu colegii lor. Trebuie împărțiți în grupuri mici, să se folosească strategia “Văd, gândesc, mă întreb”pentru a digera ceea ce au învățat. Astfel, elevii au conversații fructuoase care să dezvolte empatia și să împărtășească opinii diferite în mod respectuos. Consolidarea abilităților socio- emoționale ca recunoștință, empatia și compasiunea în clasă încurajează interacțiunea pozitivă între elevi.
3. Planificarea procesului didactic în moduri variate, sunt multe dovezi care arată că lecțiile gamificate influențează în mod pozitiv implicarea elevilor. Trebuie să reimaginăm lecțiile deja existente, mai ales cele încărcate de prelegeri, cu activități digitale care să conducă la o învățare activă. Trebuie să oferim elevilor șansa de a învăța despre istorie, egalitate de drepturi, echitate dar și despre evenimentele actuale prin diferite mijloace, iar toată implicarea trebuie să culmineze cu un proiect de echipă.

Copiii cu CES nu se pot adapta ritmului și cerințelor școlii, ei pot participa conform abilităților și propriului nivel de dezvoltare. Educația incluzivă este un process permanent care presupune școlarizarea copiilor cu cerințe educative speciale, adaptarea la nevoile acestora, participarea lor la activitati educative formale și nonformale care să le asigure învățarea și dezvoltarea, identificarea și eliminarea barierelor. Este foarte importantă și atitudinea comunității față de copiii cu CES, a profesorilor, a părinților, a colegilor de clasă. Dacă profesorul/învățătorul dovedește înțelegere și o atitudine pozitivă, el poate influența atât atitudinea clasei incluzive, a părinților, dar și a copilului cu CES.

Copilul cu cerințe educaționale speciale e o provocare chiar și pentru propria familie. Mulți părinți refuză să accepte că propriii lor copii ar putea avea probleme. Pentru a-i determina să conștientizeze deficiențele pe care le are copilul, cadrele didactice pot apela la consilierul școlar. Implicarea familiei este extrem de necesară.

Un alt factor important se referă la nevoile copilului cu CES. De exemplu, un copil cu deficiențe vizuale și auditive nu va putea fi integrat într-o școală de masă unde nu sunt specialiști. Câteodată acest copil nu acceptă sprijinul oferit și instabilitatea lui emoțională, factorii temperamentali pot îngreuna un program de intervenție.

O educație de calitate se poate face prin programe de învățământ adecvate, o bună organizare, alegerea unei strategii optime de predare – învățare – evaluare, folosirea unor resurse și tehnologii variate. O școală incluzivă pune accept pe progresul individual și nu pe diferențele dintre elevi, se promovează învățarea prin cooperare, și astfel , copiii sunt încurajați să ajute, învață unii de la altii și fiecare elev este valorificat. Un profesor bun este acela care obține rezultate și progres cu toți elevii săi.

Bibliografie :

4. Gheorghiu, F. (2005), Modalități de intervenție personalizată în cadrul învățământului integrat, Presa Universitară Clujeană
5. Gherguț, A. (2001), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași
6. Vrășmaș, E. și alții (2005), ghid pentru cadre didactice de sprijin, Editura Vanemonde.

GRĂDINIȚA ȘI EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Prof. înv. Preșcolar Moisă Simona
Școala Gimnazială „Ciprian Porumbescu”, Comănești

Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale.În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

În acest sens, integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată , învățându-i pe aceștia că primirea copiilor „diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Argumentul acestui referat este tocmai ideea că incluziunea poate și este mai mult decât un discurs demagogic, declarativ; ea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru accepțiunea diversitară de orice tip. Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței şi nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme. Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe c opiii defavorizați și își determină intern „direct și indirect”, atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații

de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism” specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupăîn scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficienţe.

Primirea în grupă a copilului cu cerinţe educative speciale, atitudinea faţă de el trebuie să păstreze o aparenţă de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalţi copii din grupă. Conduita şi atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalţi copii că i se acordă preşcolarului cu dizabilităţi. De aceea trebuie să exprime aceleaşi aşteptări şi să stabilească limite similare în învăţare ca şi pentru ceilalţi copii din grupă. Ea trebuie să îşi asume rolul de moderator , să promoveze contactul direct între copiii din grupă şi să direcţioneze întrebările şi comentariile acestora către copilul cu cerinţe educative speciale.

Această relaţie a grădiniţei cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează grădiniţa şi despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv- educativ al grădiniţei. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborare a părinţilor cu grădiniţa este, cel mai adesea, proporţional cu rezultatele obţinute de aceştia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare.

Grădiniţa are rolul de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă faţă greutăţilor cu care acestea se confruntă. Educaţia părinţilor şi consilierea acestora au un rol important în integrarea copiilor cu afecţiuni de natură psihică, emoţională ori de altă natură în grădiniţă. Rezultatele muncii pentru promovarea incluziunii, atât directe cât şi indirecte, faţă de partenerii educaţionali, părinţi, apar după intervale mari de timp şi sunt efectul unui exerciţiu asiduu, susţinut. Centrarea atenţiei educaţionale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizaţie atins de o anumită societate şi aceasta impune căutarea unei noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificaţie aparte în societatea noastră.

Grădiniţa este incluzivă printr-un curriculum flexibil şi deschis ce permite adaptări succesive. Nu copilul urmează curriculumul, ci acesta este un instrument menit să sprijine dezvoltarea lui, se adaptează nevoilor şi particularităţilor acestuia. Când spunem „grădiniţă incluzivă”, nu trebuie să ne ducem cu gândul la copiii cu CES, ci la fiecare copil în parte, pentru că fiecare are un ritm propriu de dezvoltare şi la un moment dat poate avea nevoie de anumite cerinţe speciale în ceea ce priveşte educaţia. Există, de asemenea, şi anumite situaţii de risc, în care educatoarea trebuie să cunoască trăirile şi comportamentele copilului, pentru a-l sprijini. Riscurile pot apărea din mediul socio-cultural din care acesta face parte, din relaţiile de familie care îi determină existenţa zilnică, precum şi modul de dezvoltare, din modelele formale educaţionale ce pot exercita un stres deosebit asupra copilului care nu corespunde „normalităţii” cu care ne-am obişnuit.

Bibliografie:

-Ecaterina Vrăşmaş-„ Educaţia copilului preşcolar”, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;

-Ecaterina Vrăşmaş-„Introducere în educaţia cerinţelor speciale”, Editura Credis, Bucureşti, 2004.

INCLUZIUNEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF.ÎNV.PREȘCOLAR LĂZĂROIU SIMONA- NICULINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”CIPRIAN PORUMBESCU” COMĂNEȘTI

Adesea, când explorăm universul ființei umane, ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul grădiniței ne pun în situația de a caută mereu noi soluții la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluțiile cele mai bune pentru copii. Uneori suntem puși însă în dificultate de complexitatea problemelor.

Ce este mai bine pentru copilul în cauza? Ce este bine pentru ceilalți copii din grupa? Avem disponibilitate și resurse suficiente pentru a depăși problemele apărute? Acestea sunt unele întrebări pe care ar trebui să ni le punem, noi cadrele didactice.

Una dintre aceste probleme o reprezintă copiii cu cerințe educative speciale. Acești copii nu sunt speciali în sine. Ei au nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce privește demersurile pe care le întreprindem în educația lor. O caracteristică specială a acestor copii "în pericol de excludere" o constituie faptul că ei nu sunt în concordanță cu nivelul obișnuit al așteptărilor față de copii, ei nu se adaptează cu ușurință.

În spatele acestor probleme, stă desigur și faptul că nici în cadrul familiei și nici în societate, ei nu beneficiază de o stimulare corespunzătoare. Deficitul apărut în urmă educației necorespunzătoare este totuși reversibil și poate fi compensat chiar și în cazul unor tulburări organice, cu condiția că potențialul copilului să fie activat în mod corespunzător.

Incluziunea școlară se definește prin acceptarea de către instituțiile de învățământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenența etnică sau socială, religie, naționalitate sau infirmitate și este strâns legată de recunoașterea și acceptarea diversității - condiție normală a conviețuirii umane. Învățământul incluziv presupune că tinerii și copiii cu dizabilități și ceilalți fără probleme să învețe împreună în instituțiile de învățământ având sprijinul corespunzător. Un început timpuriu în grupuri de joacă sau grădinițe obișnuite este cea mai bua pregătire pentru o viață integrată.Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu disabilitati. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Și copiii diferiți au drepturi egale cu ceilalți, iar o educație separată ar duce la marginalizare și discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine și afirmarea personalității. Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simțit încă acest lucru. Separarea ne limitează înțelegerea reciprocă. Familiaritatea și toleranță reduc frică și respingerea favorizând relații de comunicare și colaborare în beneficiul tuturor. Educația incluzivă vine să sprijine acest aspect deoarece ea se centrează mai ales pe învățarea strategiilor necesare rezolvării problemelor din viață

cotidiană, într-o manieră cooperantă și solidară, unde procesul de învățare este realizat în spiritul respectului și acceptării celor din jur. Prin strategii didactice bazate pe cooperare, educatoarea poate favoriza unele procese de interacțiune socială, diferențele dintre copii fiind percepute că modalități de îmbogățire a practicii pedagogice,iar strategiile învățării că modalități de abordare a diversității. Fiecare copil trebuie înțeles că un participant activ la învățare pentru că fiecare aduce cu sine, în procesul complex al învățării și dezvoltării, o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un model de abordare, un context cultural căruia ii aparține, o valoare.Incluziunea ar trebui reglementată prin lege și să se bucure de practici active și eficiente. Se întâmplă abuzuri și discriminări foarte des: o persoană nu este angajată pentru un handicap fizic; un copil cu CES este marginalizat de restul copiilor și părinții acestora, chiar exclus prin acțiuni de stradă, așezat singur sau în ultima banca etc și exemplele pot continuă. Concluzia ce se desprinde este că legea poate reglementa într-o anumită măsură problema incluziunii într-o societate, dar nu suficient.

Grădinița are că scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite disabilitati, de alte etnii, proveniență socială, etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Că obiective, urmărite în acest scop pot aminti:

Perceperea diferenței dintre copii că resurse în sprijinul educației mai degrabă decăt că probleme care trebuie să fie depășite;

Înlăturarea obstacolelor din calea incluziunii, obstacole provocate de societate și nu de problemele medicale specifice;

Schimbarea atitudinii față de copilul deficient sau defavorizat social;

Promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre români și rromi, dintre copii cu nevoi speciale și copii considerați ,,normali" (restul grupului);

Pregătirea copiilor preșcolari de a răspunde pozitiv la provocarea diversității pentru a face față varietății existente în mod normal în rândul copiilor;

Schimbarea atitudinii față de copilul diferit;

Reducerea riscului de marginalizare și excluziune socială a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități sau de diferite etnii;

Recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni;

Dezvoltarea abilităților copiilor cu diferite deficiențe sau probleme de învățare pentru a face față exigențelor instructiveducative în vederea integrării cu șanse egale alături de ceilalți copii

Promovarea relațiilor de susținere reciprocă între grădinițe și comunitate.

Educația incluzivă se desfășoară în cadrul unui proces interdisciplinar zilnic, cuprinzând forme de organizare multiple, desfășurate sub cele trei forme de organizare: jocuri, activități pe domenii experențiale, activități de dezvoltare personală și activități extracurriculare, cuprinzând toate domeniile de activitate.

Copiii, majoritatea timpului lor liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprimă propriile capacități. Prin joc, copilul capătă informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp. În timpul jocului, copilul vine în contact cu alți copii sau cu adultul, astfel că jocul are un caracter social.Jocurile sociale sunt esențiale pentru copiii cu deficiențe, întrucât le oferă șansă de a se juca cu alți copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă și comentează situațiile de joc (loto, domino, table, cuburi, cărți de joc etc.). În perioada de preșcolar se desfășoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficiențe trebuie să fie înscriși la grădiniță, alături de copiii sănătoși. Copiii sunt curioși, dar practici, astfel că ei vor accepta ușor un copil cu deficiență fizică, care se deplasează în scaun cu roțile sau în cârje. Ei sunt suficient de simpli și deschiși pentru a accepta ușor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de preșcolar este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficiențe. La această vârstă, socializarea se realizează ușor prin intermediul jucăriilor și al echipamentelor de joc. Totuși, trebuie să fim atenți la unele probleme deosebite. Unii copii cu deficiențe au avut experiență neplăcută a spitalizării și a separării de părinți. De aceea, pot apărea reacții intense, mai ales în primele zile de grădiniță.

O grădiniță poate fi incluzivă și poate dezvoltă practici incluzive în abordarea copiilor, dacă se dorește cu adevărat acest lucru. În acest sens, muncă cu copiii continuă până când nu se vor mai face diferențieri și segregări în cadrul grupului, iar părinții vor accepta toți „colegii" copilului lor.De asemenea, pentru o educație incluzivă, comunitatea și multiplele modalități de intervenție, au un rol hotărâtor în depășirea barierelor de comunicare, a dificultăților de ordin social și economic care ar putea să ducă la marginalizare și segregare.

În acest sens, muncă cu preșcolarii trebuie să continue până când nu se vor mai face diferențieri și segregări în cadrul grupului, iar părinții vor accepta toți "colegii" copilului lor.

Conceptul de educație incluzivă se poate defini prin acceptarea de către instituțiile de învățământ a tuturor copiilor, indiferent de sex, apartenența etnică și socială, religie, naționalitate, rasă, limba,

infirmitate, situația materială a copilului, a părinților sau tutorilor săi. Educația este strâns legată de recunoașterea și acceptarea diversității; caracteristicile
individuale diferă, dar această este condiția normală a conviețuirii umane. De aici se poate ajunge ușor la întrebarea "Cum putem trăi diferiți în același grup?"

Este nevoie de educație incluzivă deoarece copiii, indiferent de disabilitatea sau dificultatea de învățare, au un rol de jucat în societate după terminarea școlii. Un început timpuriu în grupuri de joacă, urmat de educația în școli și colegii normale este cea mai bună pregătire pentru o viață integrată. Educația este o parte integrantă și nu separată de restul vieților copiilor. Copiii cu dizabilități pot și sunt educați în școli obișnuite cu un sprijin adecvat.

În condițiile actuale se amplifică importantă educației preșcolare, determinată pe de o parte de părinții suprasolicitați profesional, o parte din ei plecați peste hotare, sau situația celor din familii vulnerabile (alcoolici, familii cu mulți copii), iar pe de altă parte, cerințele grădiniței presupun deja anumite cunoștințe și abilități pe care copii trebuie să le aibe.

Grădiniță este o parte minoră că dimensiune a comunității, dar devine foarte importantă prin structura ei calitativă de a determina, prin funcționarea ei, viitorul celorlalte elemente ale parteneriatului familia este prima influențată de calitatea activității grădiniței, apoi școală este la fel de interesată de educația preșcolară, iar comunitatea locală este cea care cumulează toate influențele viitorului prin educația preșcolară.

Trebuie să înțelegem faptul că trăim într-o lume a diversității umane, că școală nu se poate eschiva de la rolul de promotor al progresului uman și că doar ea poate facilita schimbarea, întrevăzută că posibilă, a mentalității și atitudinii față de cerințele educative ale tuturor copiilor.

Bibliografie:

Ungureanu, Dorel, Educaţia integrată şi Şcoala inclusivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

Verza, Emil, Psihopedagogia integrării şi normalizării, în Revista de educaţie specială, nr. 1 /1992.

Anucuţa, Partenie, Pedagogie pentru studenţi şi cadre didactice, Editura Eurostampa, Timişoara, 1999.

Educația prin incluziune, diversitate și toleranță

Autor: prof. Anca Violeta LILOF
Colegiul Economic ION GHICA, Brăila

Îmbunătățirea abilităților și a cunoștințelor teoretice și practice ale cadrelor didactice privind implementarea unui demers educativ bazat pe respectarea egalității și a diversității, incluziunii şi toleranței, are la bază o educație specifică. De altfel, în contextul diversității tot mai mari a populației globale, promovarea incluziunii și toleranței în educație devine esențială pentru a asigura accesul egal la oportunități și pentru a construi un mediu în care fiecare individ să se simtă valorizat și respectat.

Educația prin incluziune, diversitate și toleranță este privită de mulți experți în educație și societate ca fiind esențială în dezvoltarea unei societăți echitabile și înțelegătoare.

Diversitatea este recunoscută ca o sursă de bogăție și o oportunitate pentru învățare reciprocă. Incluziunea, la rândul său, se concentrează pe crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt acceptați și valorizați.

Prin promovarea toleranței, educația își propune să încurajeze acceptarea și respectul față de diferențele culturale, etnice, religioase și de altă natură.

Printre motivele care justifică o educație de acest tip s-ar putea număra:

Promovarea înțelegerii și a respectului reciproc, deoarece educația prin toleranță, diversitate și incluziune încurajează oamenii să înțeleagă și să respecte diferențele culturale, etnice, religioase, de gen și alte aspecte ale diversității umane. Acest lucru ajută la construirea unei societăți în care oamenii se tratează cu respect și empatie, indiferent de diferențele lor.

Reducerea discriminării și segregarea pot fi promovate prin învățarea despre diversitate și incluziune, educația permanentă contribuind la reducerea discriminării și a segregării sociale. Când oamenii învață să aprecieze și să accepte diversitatea, sunt mai puțin predispuși să judece sau să excludă pe cineva pe baza diferențelor lor.

Creearea unor medii de învățare mai stimulative, solicită contribuții majore pentru dezvoltarea unui mediu educațional care încurajează diversitatea și incluziunea, elevii simțindu-se mai confortabil să își exprime opiniile și perspectivele lor unice. Acest lucru poate duce la schimburi mai bogate de idei și la învățare îmbunătățită pentru toți elevii.

De altfel, *pregătirea elevilor pentru lumea reală*, din ce în ce mai interconectată și diversă, abilitățile de a interacționa cu oameni din diferite medii culturale și sociale sunt esențiale pentru succesul personal și profesional. Educația prin toleranță, diversitate și incluziune îi pregătește pe elevi să devină cetățeni globali responsabili și adaptați.

Prin abordarea problemelor legate de inegalitate și nedreptate, educația prin toleranță, diversitate și incluziune poate juca un rol important în *construirea unei societăți mai echitabile*, încurajând generațiile de astăzi să recunoască privilegiile și să lupte împotriva injustiției sociale.

Educația prin incluziune, diversitate și toleranță reprezintă un cadru educațional care promovează acceptarea și respectul față de diversitatea umană în toate formele ei, inclusiv diferențele de etnie, cultură, religie, orientare sexuală, identitate de gen, abilități și alte caracteristici. Această abordare în educație este esențială pentru crearea unui mediu în care toți elevii se simt acceptați, valorizați și incluși.

Această formă de educație încurajează elevii să fie deschiși și să-și dezvolte înțelegerea și respectul față de persoanele cu experiențe de viață diferite. Crearea unui mediu școlar în care elevii să se simtă în siguranță pentru a-și exprima identitatea și pentru a participa la procesul educațional fără teama de discriminare sau hărțuire este fundamental unei educații de success.

De aceea, această abordare recunoaște diversitatea ca o resursă valoroasă și încurajează învățarea și colaborarea între elevi cu background-uri diferite, pentru a îmbogăți experiența educațională a tuturor.

Prin educație prin incluziune, se urmărește reducerea discriminării și a prejudecăților în societate, pregătind elevii să devină cetățeni responsabili și empatici.

În egală măsură, această abordare educativă pune un accent deosebit pe promovarea drepturilor omului și a echității sociale, contribuind astfel la construirea unei societăți mai juste și mai incluzive.

Astfel, educația prin incluziune, diversitate și toleranță nu este doar un obiectiv în sine, ci și un mijloc esențial pentru a forma viitoarele generații de cetățeni responsabili și empatici, capabili să trăiască și să lucreze într-o lume diversă și interconectată.

Bibliografie:

1. Popovici, D.V., „Elemente de psihopedagogia integrării”, Editura PRO HUMANITE, Bucureşti, 1999
2. Gavreliuc, A., ”Psihologie interculturală”, Editura Polirom, Iaşi, 2011

Diversitate, incluziune și toleranță în educație

Autor: Prof. Chiru Argentina Gabi,
Colegiul Economic Ion Ghica, Brăila

Această lucrare analizează importanța diversității, incluziunii și toleranței în educație și propune observarea acestor valori pentru a le putea integra în sistemele educaționale.

”O șansă pentru educație prin diversitate” este o expresie care subliniază importanța includerii diversității în procesul educational. Aceasta se referă la crearea unui mediu în care elevii sunt expuși la o gamă largă de perspective, culturi , experiențe și identități în timpul învățării lor.

Prin integrarea diversității în educație, elevii pot să învețe despre lumea lor inconjurătoare într-un mod mai cuprinzător și să dezvolte abilități esențiale în integrarea intr-o societate din ce în ce mai globalizată și interconectată. Aceasta poate contribui la combaterea stereotipurilor, a discriminării și a intoleranței, promovând înțelegerea empatia și respectful reciproc între indivizi din diferite medii și culturi.

Implementarea diversității în educație poate fi realizată prin includerea conținutului divers în programele școlare, recrutarea și susținerea diversității în școli, crearea unor medii de învățare inclusive și promovarea dialogului deschis și a schimbului de idei între elevi cu perspective diferite.

O educație care valorizează diversitatea nu doar că oferă oportunități egale de învățare pentru toți elevii , dar și îi pregătește pe aceștia pentru a deveni cetățeni informați și empatici într-o lume în continuă schimbare.

Diversitatea în educație se referă la prezența și recunoașterea diferențelor individuale între elevi , inclusiv diferențele legate de rasă, etnie, limbă, religie, abilități și orientare sexuală. O abordare diversificată în educație nu numai că reflectă realitatea societății noastre, dar și îmbogățește experiența educațională a elevilor, oferindu-le oportunitatea de a învăța de la ceilalți și de a-și dezvolta empatia și înțelegerea.

Promovarea incluziunii și toleranței în educație devine esențială pentru a asigura accesul egal la oportunități și pentru a construi un mediu în care fiecare individ să se simtă valorizat și respectat.

O Șansă Educației, prin Incluziune" subliniază importanța creării unui mediu educațional care să ofere fiecărui elev oportunitatea de a participa și de a se dezvolta în mod adecvat, indiferent de diferențele individuale. În cele ce urmează, vom explora cum conceptul de incluziune poate transforma sistemul de învățământ și poate contribui la crearea unei societăți mai echitabile și mai prospere.

Incluziunea în educație se referă la angajamentul de a asigura accesul la educație pentru toți elevii, indiferent de abilități, nevoi sau background socio-economic. Ea presupune crearea unui mediu

în care fiecare elev este acceptat și susținut, având acces la resursele și suportul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim.

Unul dintre aspectele fundamentale ale incluziunii în educație este respectarea și valorizarea diversității. Fiecare elev este unic, cu propriile sale abilități, nevoi și experiențe de viață. Prin adoptarea unei abordări incluzive, sistemul educațional poate să răspundă mai bine acestor diferențe individuale și să ofere fiecărui elev șansa de a se simți parte integrantă a comunității școlare.

Incluziunea în educație promovează, de asemenea, colaborarea și empatia între elevi. Prin interacțiunea cu colegii lor, elevii învață să-și aprecieze și să-și respecte diferențele, să-și dezvolte abilitățile sociale și să își îmbunătățească competențele de comunicare. Acest lucru contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și înțelegători, pregătiți să contribuie la construirea unei societăți mai unite și mai incluzive.

În plus, incluziunea în educație poate avea un impact pozitiv asupra performanței academice a tuturor elevilor. Atunci când fiecare elev se simte acceptat și susținut, ei sunt mai predispuși să se angajeze în procesul de învățare și să-și exploreze potențialul. Astfel, incluziunea nu numai că promovează echitatea în educație, dar și îmbunătățește calitatea învățământului pentru toți elevii. Pentru a transforma conceptul de incluziune în realitate, este necesară o abordare holistică și colaborativă. Aceasta determină implicarea părinților, a cadrelor didactice, a comunității și a factorilor decizionali în promovarea unei culturi a incluziunii în școli. De asemenea, este esențială adoptarea unor politici și practici educaționale care să asigure accesul echitabil la resurse și suport pentru toți elevii.

În concluzie, incluziunea în educație nu este doar un ideal, ci și o necesitate pentru construirea unei societăți mai echitabile și mai prospere. Prin promovarea incluziunii în școli, oferim fiecărui elev șansa de a-și atinge potențialul maxim și de a contribui la crearea unui viitor mai bun pentru toți.

"O Șansă Educației, prin Toleranță" evidențiază importanța cultivării unui mediu educațional care să promoveze respectul, înțelegerea și acceptarea diversității de opinii, culturi și identități. În cele ce urmează, vom explora cum toleranța poate contribui la îmbunătățirea calității învățământului și la formarea unei societăți mai armonioase și mai incluzive.

Toleranța în educație reprezintă capacitatea de a accepta și de a respecta diferențele individuale, chiar și atunci când acestea sunt în contradicție cu propriile noastre convingeri sau valori. Ea implică promovarea deschiderii către alte perspective și culturi, dezvoltând astfel abilități esențiale pentru conviețuirea pașnică într-o lume tot mai diversă.

Unul dintre principalele beneficii ale toleranței în educație este promovarea dialogului și a înțelegerii reciproce. Prin încurajarea elevilor să împărtășească și să asculte perspective diferite, se creează o atmosferă de respect și cooperare în clasă. Această abordare contribuie la dezvoltarea

abilităților de comunicare și rezolvare a conflictelor, esențiale pentru conviețuirea într-o societate pluralistă.

Toleranța în educație poate, de asemenea, să reducă discriminarea și marginalizarea. Prin promovarea respectului față de diferențe, se poate construi un mediu școlar mai inclusiv și mai sigur pentru toți elevii. Aceasta oferă tuturor elevilor șansa de a se simți acceptați și apreciați pentru cine sunt, indiferent de originea lor etnică, religioasă sau socio-economică.

De asemenea, toleranța în educație poate să contribuie la prevenirea conflictelor și violenței în școli. Prin promovarea valorilor de respect și înțelegere reciprocă, se poate crea un climat de pace și armonie în comunitatea școlară. Elevii învață să-și gestioneze emoțiile și să-și rezolve conflictele în mod pașnic, contribuind astfel la crearea unei atmosfere propice învățării și dezvoltării personale.

Pentru a promova toleranța în educație, este necesară o abordare comprehensivă, care să implice atât curriculum-ul școlar, cât și practicile educaționale și climatul școlar. Este important să se integreze în programa școlar subiecte legate de diversitate culturală, religioasă și de gen, precum și să se ofere formare cadrelor didactice în domeniul gestionării diversității și al rezolvării conflictelor.

În concluzie, toleranța în educație nu este doar un scop în sine, ci și un mijloc pentru a promova pacea, înțelegerea și respectul reciproc în societate. Prin promovarea valorilor de toleranță în școli, oferim fiecărui elev șansa de a deveni cetățeni responsabili și înțelegători, pregătiți să contribuie la construirea unei lumi mai bune pentru toți.

Opinia mea despre educația prin toleranță, diversitate și incluziune este una extrem de pozitivă. Consider că aceste valori sunt fundamentale pentru dezvoltarea unei societăți echitabile, progresive și empateice.

În concluzie, cred că educația prin toleranță, diversitate și incluziune este esențială pentru dezvoltarea unei societăți armonioase și progresive. Aceste valori ar trebui să fie încorporate în toate aspectele sistemului educațional pentru a promova o cultură a respectului, înțelegerii și echității.

BIBLIOGRAFIE:

Ulrich C. Postmodernism şi educaţie. Bucureşti: E.D.P., 2007
Cristea S. Fundamentele ştiinţelor educaţiei. Teoria generală a educaţiei. Chişinău-Bucureşti: Litera Educaţional, 2003
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/23_28_Promovarea%20educatiei%20pentru%20toleranta%20in%20invatamintul%20secundar%20general.pdf

Medierea conflictelor: abordări inovatoare ale predării

Prof. Mureșan Corina Lidia
Școala Gimnazială Recea

Medierea conflictelor în contextul educațional reprezintă o abordare inovatoare care vizează rezolvarea disputelor și tensionărilor între elevi, cadre didactice, părinți și alte părți implicate în procesul educațional. Această practică promovează dialogul, înțelegerea reciprocă și găsirea soluțiilor constructive pentru a îmbunătăți climatul școlar și performanțele academice.

O abordare inovatoare este integrarea medierii în sistemul educațional. Predarea abilităților de mediere încă din școlile primare și secundare poate contribui la dezvoltarea unui climat școlar mai pașnic și la învățarea elevilor moduri constructive de rezolvare a conflictelor. Curriculumurile școlare ar putea include module sau cursuri opționale despre mediere, în care elevii să învețe despre comunicare eficientă, empatie și negocieri, precum și să practice aceste abilități în situații de conflict simulate sau reale. În plus, formarea cadrelor didactice în tehnici de mediere ar putea spori eficacitatea acestui efort și ar încuraja o cultură a dialogului și a înțelegerii în școli.

Dintre abordările inovatoare în medierea conflictelor amintim:

- **Integrarea medierii în curriculumul școlar:** O abordare inovatoare constă în includerea medierii conflictelor în curriculumul școlar, atât ca materie de sine stătătoare, cât și ca parte a altor discipline precum educație civică sau consiliere școlară. Elevii ar putea învăța despre tehnici de comunicare non-violentă, empatie, ascultare activă și rezolvare a conflictelor prin exerciții practice și studii de caz adaptate la vârsta și nivelul lor de dezvoltare.

- **Utilizarea jocurilor și a activităților creative:** O altă abordare inovatoare constă în folosirea jocurilor de rol, a scenariilor interactive sau a tehnicii teatrului forum pentru a simula situații de conflict și pentru a-i învăța pe elevi să găsească soluții constructive. Aceste activități pot fi adaptate pentru a aborda diverse probleme întâlnite în mediul școlar, cum ar fi hărțuirea, discriminarea sau conflictele interpersonale.

- **Formarea cadrelor didactice în mediere:** Un alt aspect important este formarea cadrelor didactice în tehnici de mediere și gestionare a conflictelor. Prin înțelegerea profundă a procesului de mediere și a abilităților necesare pentru a facilita dialogul între elevi și pentru a găsi soluții durabile, cadrele didactice pot juca un rol crucial în promovarea unui climat școlar pașnic și cooperativ.

- **Implicarea părinților și a comunității:** Medierea conflictelor în educație poate implica și părinții și comunitatea în procesul de rezolvare a disputelor. Abordările inovatoare pot

include organizarea ședințelor de mediere în care părinții, elevii și cadrele didactice să participe împreună pentru a discuta și a găsi soluții la problemele care afectează învățarea și dezvoltarea elevilor.

- **Utilizarea tehnologiei pentru mediere:** Tehnologia poate fi folosită și în medierea conflictelor educaționale, facilitând comunicarea între părți și oferind instrumente pentru gestionarea conflictelor online sau la distanță. Platformele de colaborare, aplicațiile de mesagerie sau forumurile online pot fi utilizate pentru a facilita dialogul și pentru a monitoriza progresul în rezolvarea conflictelor.

Un alt aspect inovator este **diversitatea și incluziunea în practica medierii**. În multe comunități, există nevoi specifice și dinamici culturale unice care trebuie luate în considerare în procesul de mediere. Astfel, formarea mediatoarelor în sensibilitate culturală și în abordări adaptate la nevoile diverse ale părților implicate poate crește eficacitatea și acceptarea medierii în aceste comunități. De asemenea, promovarea diversității în rândul mediatoarelor și facilitarea accesului la serviciile de mediere pentru toate grupurile sociale poate contribui la creșterea încrederii în procesul de mediere și la reducerea inegalităților în accesul la justiție.

În concluzie, predarea medierii conflictelor într-o manieră inovatoare și adaptată la nevoile și contextele specifice poate contribui la promovarea păcii și a înțelegerii în societate. Utilizarea tehnologiei, integrarea în educație și promovarea diversității și incluziunii reprezintă doar câteva dintre modalitățile prin care medierea poate deveni mai eficientă și mai accesibilă pentru toți cei care doresc să își rezolve conflictele într-un mod pașnic și constructiv.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță

Prof. învățământ preșcolar: Libu Gabriela
Liceul Tehnologic Cogealac – GPN Cogealac, Județul Constanța

“Eu sunt copilul. Tu ţii în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuşi sau voi eşua în viaţă! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume”. (Din Child’s Appeal, Mamie Gene Cole)

Din punct de vedere legislativ, toți cetățenii români au dreptul la educație, în mod egal, indiferent de gen, naționalitate, religie, status economic, afiliere politică, conform Legii învățământului nr. 84/1995. În cazul persoanelor cu anumite cerințe există un segment de învățământ special, bazat pe programe educaționale specifice, pentru a asigura integrarea eficientă a acestor persone. În funcție de gradul nevoilor speciale pe care le manifestă un copil, acesta poate fi înscris în învățământul special sau în învățământul de masă. În mod practic, copiii cu nevoi speciale medii, precum dificultăți de limbaj, dificultăți socio-afective sau dificultăți comportamentale sunt acceptați în învățământul de masă, pentru a facilitatea integrarea lor socială. De cealaltă parte, învățământul special este organizat în funcție de nivelul deficienței, precum de auz, de văz, deficiență motorie sau deficiență mentală, pentru a răspunde nevoilor de acceptare a acestor copii, în condiții de normalitate, în cadrul societății.

Incluziunea din punct de vedere al școlarizării este o abordare globală a potențialului reprezentat de elevi, astfel toți elevii, fie cu nevoi speciale sau marginalizați social, prezentând risc de excludere sau abandon școlar, să primească șanse egale pentru a învăța în școli. De cealaltă parte, viziunea tradiţională asupra educației presupune o simplă acceptare a acestor elevi în cadrul școlilor, fără a pune accent pe recuperarea lor și valorificarea abilităților, în scopul asimilării ulterioare pe piața muncii. O dată integrați într-o formă de învățământ adecvată, copiilor cu nevoi speciale trebuie să li se ofere constant atenție, în sensul elaborării de activități școlare care să răspundă necesități de incluziune, spre deosebire de perspectiva tradițională în care acestor copii li se oferă acces parțial la educație. Incluziunea eficientă a copiilor cu nevoi speciale debutează progresiv, după cum urmează: Integrarea fizică, în sensul de acceptare a prezenței unor elevi cu nevoi speciale în cadrul claselor obișnuite, pentru a reduce gradul de distanțare socială între normalitatea elevilor fără deficiențe și deosebirea pe care o prezintă acești elevi. Deși este un nivel primar de incluziune, bazat pe folosirea comună a unor spații, echipamente școlare, este un prim pas spre obținerea aspirației de incluziune eficientă. Integrarea pedagogică presupune participarea elevilor cu nevoi speciale la activități comune de învățare alături de colegii fără deficiențe, pentru a asimila cunoștințe și abilități, împreună cu ceilalți colegi. Este urmărit ca un elev cu nevoi speciale să atingă un nivel relativ egal de participare cu ceilalți elevi, pentru a-i fi stimulată evoluția personală și astfel mărite șansele de incluziune. Integrarea socială

presupune pe lângă rezultatele obținute în stadiile anterioare, includerea elevilor cu nevoi speciale în activități extrașcolare sau în afara cadrului lecțiilor, cum ar fi pauze, jocuri recreative. La acest nivel, elevul cu nevoi speciale participă activ la viața grupului școlar din care face parte, fiind inclus în relațiile sociale ale clasei și totodată pregătit, pentru a socializa în afara contextului școlar. Pentru ca orice program școlar dedicat copiilor cu nevoi speciale să obțină rezultate pozitive, este necesar ca fiecare cadru didactic care interacționează cu un astfel de elev să înțeleagă pe deplin însemnătatea rolului său. În școlile de masă, cadrele didactice care predau au sarcina de a organiza clasa, proiectând strategii didactice, care să faciliteze accesul la informație pentru elevii cu nevoi speciale. Constant, cadrul didactic trebuie să ofere sprijin pentru ca acest tip de elev să poată obține rezultate bune, comparativ cu colegii săi, pentru a evita sentimentul de inferioritate, care duce la ideea de auto-izolare.

Cadrul didactic trebuie să pună un accent pe abordarea pozitivă a comportamentului copiilor, ameliorarea practicilor educaţionale, cum ar fi: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării copiilor, evitarea reacţiilor impulsive neadecvate, a ameninţării şi intimidării copiilor, exprimarea încrederii în posibilităţile fiecărui copil de a reuşi (cam în acelaşi fel cum procedează profesorul, aşa vor proceda şi elevii în tratarea unui coleg cu CES).

Educatia integrata este privita ca un proces cu o evolutie total diferita de cea traditionala in care au loc reformulari de concepte si teorii legate de normalizare ca un proces prin care se asigura accesul la tiparele existentiale si la conditiile de viata cotidiana pe cat mai apropiat posibil de caracteristicile de viata obisnuite, pentru toate categoriile de persoane, astfel incat sa se aiba in vedere nu numai felul in care persoana / copilul cu dizabilitati se adapteaza la mediu , ci mai ales la felul in care mediul este pregatit sa primeasca si sa integreze aceste categorii de persoane . Incluziunea este adeseori asociata cu elevi care au dizabilitati sau care au nevoi educationale speciale . De fapt, incluziunea se refera la educația scolara a tuturor copiilor și tinerilor, conform conceptului "scoala pentru toți".

Incluziunea educationala presupune:

- valorizarea egala a tuturor elevilor si a personalului;
- cresterea participarii tuturor elevilor la educatie si, totodata, reducerea numarului celor exclusi din cultura si valorile comunitatii promovate prin scoala de masa;
- restructurarea culturii, a politicilor si a practicilor din scoli, astfel incit ele sa raspunda diversitatii elevilor din localitate;
- reducerea barierelor in invatare si participare pentru toti elevii, nu doar pentru cei cu dizabilitati sau cei etichetati ca avand nevoi educationale speciale;
- insusirea cunostintelor rezultate din incercarile de depasire a barierelor de accesare a scolii si de participare din partea unor elevi;

- intelegerea diferentelor dintre elevi ca resursa pentru procesul de invatare, nu ca o problema ce trebuie depasita;
- recunoasterea dreptului elevilor la educatie in propria lor localitate.

Toţi copiii trebuie să înveţe să trăiască şi să interacţioneze pozitiv în această lume diversă. Şcoala îşi propune în primul rând să sprijine capacităţile individuale ale fiecărui elev şi să-i întărească încrederea în forţele proprii. Toţi copiii au aceleaşi drepturi şi obligaţii.

În activităţile de predare –învăţare trebuie pus accentul pe progresul individual şi mai puţin pe comparaţiile cu alţi elevi, utilizarea metodelor activ participative care încurajează învăţarea prin cooperare, astfel încât elevii să-şi poată ajuta colegii, să-şi devolte spiritul de echipă. Elevii trebuie învăţaţi să se comporte democratic acceptând pluralismul de opinii şi idei, diversitatea modalităţilor de exprimare, limitele şi diferenţele individuale.

Lumea de azi evoluează într-o direcţie nouă: Învăţăm că nu trăim într-un univers al “excluderii”, ci într-o lume a “includerii”, nu într-o lume a “scindării” ci într-o lume a relaţiei simbiotice între interacţiune si interdependenţă. Fiecare persoană posedă o abilitate deosebită de a urca culmile sau de a cădea în disperare, dar ni se oferă tuturor şansa de a putea încerca? Toţi avem “daruri” si “talente”. Toţi suntem identici şi, totuşi, deosebiţi. Un suflet inocent ca cel al unui copil este ca o pasăre care doreşte să îşi ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngrădit sau restricţionat, el doreşte să fie liber să poată să atingă imensitatea albastrului de o claritate orbitoare. Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul este compromis, nu mai poate să atingă înălţimi nemărginite, este reprimat, iar aripile îi vor fi frânte, la fel si spiritul. Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viată existent. O societate dezvoltată poate să întreprindă mai multe acțiuni pentru diminuarea problemei discriminării în orice sferă. Nu e complicat să oprim discriminarea, avem nevoie doar de voinţă, perseverenţă şi cel mai mult de dorinţa de a nu trăi într-o societate bolnavă de prejudecăţi.

BIBLIOGRAFIE

VERZA EMIL, Psiho-pedagogie speciala ,Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1994;
POPOVICI DORU, Elemente de Psihopedagogia Integrarii, Editura Pro Humanitate, 2000;
PĂUN, Emil, Școala – o abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iaşi, 1999;
POPOVICI, Dumitru, Sociologia educaţiei, Ed. Institutul European, Iaşi, 2003
Vrăsmaș, Traian (coord.), „Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educative speciale”, București, Editura Vanemonde, 2010.
Introducere în educaţia incluzivă-ghid pentru cadrele didactice,2005

DIVERSITATE ȘI INCLUZIUNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

POPA NICOLETA ANDREEA
GPP 56, ORADEA

În ciuda faptului că preșcolarii sunt de vârste apropiate sau chiar de aceeași vârstă, între ei există numeroase diferențe, și anume particularități care dau identitatea fiecăruia și fac grupul de copii mai diversificat. „*Atunci când copilul are o problemă de dezvoltare sau învățare, aceasta trebuie privită ca o particularitate individuală și ca un prilej de învățare. Cu alte cuvinte, fiecare problemă trebuie văzută ca o situație de învățare*”. (Albulescu & Catalano, 2019, p. 160)

Pentru ca fiecare copil să se integreze în mediul școlar, educatoarea trebuie să îi cunoască particularitățile bio-psiho-socio-culturale și, astfel, să îi ofere experiențe afective, cognitive și psihomotrice cât mai apropiate modului său de funcționare. În această ordine de idei, tratarea diferențiată în educație presupune „a organiza interacțiunile și activitățile în așa fel încât fiecare elev să fie constant sau cât mai frecvent confruntat cu situațiile didactice cele mai fecunde pentru el" (Perrenoud, 1995, p. 29).

Diferențierea și individualizarea în procesul educațional trebuie să aibă ca punct de pornire cunoașterea copilului, nu ca o acțiune în sine, ci ca premisă, etapă inițială în sprijinirea formării și dezvoltării personalității copiilor. (Albulescu & Catalano, 2019)

Astfel, cunoașterea copilului devine condiția indispensabilă a diferențierii și individualizării copilului în vederea integrării sale optime în mediul școlar, care se caracterizează prin:

1. Dezvoltarea generală a organismului;
2. Nivelul de dezvoltare a diferitelor procese psihice;
3. Ritmul de dezvoltare;
4. Caracteristicile personale (afectivitate, voință etc.);
5. Experiența personală și amprenta mediului sociocultural căruia îi aparține copilul. (Albulescu & Catalano, 2019)

Autoarea Ecaterina Vrășmaș, în lucrarea *Educația copilului preșcolar*, a realizat un program de educate timpurie individualizat prin jocurile si activitățile din grădiniță. Conform acestui program, educatoarea de la grupă este cea care:

- Planifică, organizează și desfășoară activități instructiv-educative care trebuie să corespundă nevoilor de dezvoltare ale copiilor.
- Pornind de la cunoașterea fiecărui copil în parte, se concentrează pe activități în cadrul cărora fiecare copil este antrenat, valorizat și evaluat. Construiește ocazii de joc pentru preșcolari, care întâmpină necesitățile, dorințele fiecărui copil.

- Utilizează metode de predare, învățare și evaluare individualizate și în perechi sau în grupuri mici, pentru a stimula dezvoltarea personalității copilului și particularitățile fiecăruia.

În funcție de particularitățile sale, fiecare copil prezintă pentru cadrul didactic anumite cerințe educative. Acest lucru este valabil pentru absolut toți copiii, indiferent că sunt considerați obișnuiți, ori de exceptie, situați la extremele superiorului sau cu probleme serioase în dezvoltare. Copiii prezintă diferențe importante în dezvoltarea lor fizică, psihică, socială și culturală. Ei sunt diferiti prin (Vrăsmaș, 2014):

- ritmul personal de creștere și dezvoltare;
- nivelul de dezvoltare;
- stilul de experimentare și învățare;
- particularitățile determinate de ereditate;
- trasăturile personale imprimate deja de mediul familial;
- experiența de viață.

Fiecare copil poate să aibă la un moment dat anumite ceruințe speciale față de educație, iar acestea pot fi pasagere sau chiar permanente. Sfera conceptului CES este mult mai mare decât cea a dizabilității. Astfel, nu întotdeauna dizabilitatea înseamnă și CES: nu toți copiii cu dizabilități au CES, așa cum nu toți cei care au CES prezintă dizabilități. Astfel, în categoria celor cu CES există mai multe situații ale copiilor (OCDE, 1995):

1. Categoria A - cuprinde cerințele derivate din dizabilități – inclusiv subcategoriile tradiționale.
2. Categoria B – se referă la cerințele determinate de dificultăți și/sau tulburări de învățare și conduită.
3. Categoria C – cuprinde cerințele educaționale determinate de influența limitativă a unor factori socioeconomici, culturali și/sau lingvistici. (Albulescu & Catalano, 2019)

Indiferent de categoria din care face parte, un lucru este sigur: fiecare copil trebuie să aibă acces egal la o educație de calitate. În acest sens, cadrul didactic trebuie să își îndrepte atenția înspre modalitățile în care îl poate sprijini mai bine pe copil. Totodată, trebuie să colaboreze cu familia și cu diferiți specialiști deorece integrarea fizică a copilului nu este suficientă. Acesta trebuie să fie implicat activ în cadrul activităților desfășurate cu grupa de copii, nu doar să fie prezent din punct de vedere fizic. Așadar, în vederea unei integrări și incluziuni optime, cadrul didactic va avea în vederea cunoașterea posibilităților reale ale copiilor, a intereselor și a nevoilor sale.

Amenajarea spațiului educativ este esențială în activitatea preșcolarii, și anume centrele tematice care cuprind materialele și jucăriile pe care copiii le vor utiliza. Etichetarea spatiului și împodobirea acestuia cu materiale confecționate chiar de preșcolari îi fac pe aceștia să se simtă importanți și le conferă un sentiment de apartenență la grup.Varietatea și flexibilitatea materialelor didactice reprezintă o tehnică eficientă de individualizare. Utilizând materiale adaptate și schimbându-

le periodic, educatoarea asigură o continuă adaptare a mijloacelor de învățământ la nevoile de învățare ale copiilor.

În concluzie, tratarea diferențiată în cadrul procesului de învățământ presupune o revalorizare profesională și o anumită responsabilitate din partea personalului didactic, în vederea realizării unei integrări și incluziuni eficiente a fiecărui copil. Astfel, educatoarei îi revin mai multe atribuții: să cunoască foarte bine preșcolarii și grupa în general; să coreleze curriculumul cu particularitățile individuale și cu particularitățile de vârstă ale copiilor; să analizeze, să utilizeze mijlocele de învățământ pe care le are la dispoziție si să identifice altele noi, confecționând ea însăși materiale didactice captivante proprii; să stabilească obiectivele de dezvoltare ale grupei și ale fiecărui preșcolar în parte; să creeze o atmosferă deschisă, de conlucrare, pozitivă, comunicând eficient cu toți colaboratorii (copii, colegi, părinți, membri ai comunității, autorități locale, profesori de sprijin etc.) (Albulescu & Catalano, 2019)

Bibliografie:

1. Albulescu, I.; Catalano H., (2019), *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar – Ghid penrtu pregătirea examenelor de titularizare, definitivat, gradul didactic II*, Editura Didactica Publishing House, București
2. Perrenoud, P., (1995) *La pédagogie à l'école des différences. Fragments d'une sociologie de l'échec*, E.S.F., Paris
3. Vrăsmaș, E., (1999), *Educația copilului preșcolar*, Editura Pro Humanite, București
4. Vrăsmaș, E., (2014), *Educația timpurie*, Editura Arlequin, București

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE SPECIALE

Pentie Daniela Alexandra
Centrul Școlar pentru educație incluzivă „Orizont”

În context şcolar, integrarea se referă la procesul de educare a copiilor cu sau fără dizabilităţi în acelaşi spaţiu şi în aceleaşi condiţii, scopul final al acesteia constând în participarea deplină a tuturor copiilor la activităţile şcolare şi extraşcolare (Gherguţ, 2006, p. 18).

În sens larg, reprezintă procesul de plasare a oricărui copil la început de an şcolar în programul de învăţământ, iar în sens restrâns ea se referă la şcolarizarea unor copii cu dizabilităţi în unităţile şcolare obişnuite, în structuri şcolare cât mai apropiate de şcolile obişnuite sau în unităţile speciale de învăţământ (Gherguţ, 2006, p. 19).

Integrarea presupune a educa copii cu cerinţe speciale în şcolile obişnuite alături de ceilalţi copii, totodată utilizând anumite servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală etc.) și punând la dispoziția copiilor sprijinul personalului didactic şi al managerilor şcolii, atât în procesul de proiectare, cât şi în cel de aplicare a programelor de integrare. Astfel, copiii cu cerinţe speciale au acces la programul şi resursele şcolii obişnuite, beneficiind de asemenea de programe de sprijin individuale pentru copiii cu cerinţe speciale. Cadrele didactice vor avea rolul de a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicare între toţi copiii din clasă/școală și de a educa şi sprijini toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei, în vederea unei colaborări optime între aceștia. În plus, cadrul didactic de la clasa care integrează astfel de copii va ţine cont de problemele şi părerile părinţilor/tutorilor şi îi va încuraja să se implice în viaţa şcolii, acceptând astfel schimbări radicale în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală (Gherguţ, 2005).

Există mai multe niveluri ale integrării, adică ale relaţiei ce se stabileşte între copil şi societate. De la simplu la complex, aceste niveluri sunt după cum urmează:

- *Integrarea fizică:* reprezintă satisfacerea nevoilor de bază, adică a celor existenţiale, și anume adaptarea clădirilor şi căilor de acces la nevoile persoanei cu dizabilităţi, organizarea claselor şi grupurilor în şcoli obişnuite, asigurarea unor spaţii de locuit în zone rezidenţiale etc.

- *Integrarea funcţională:* are în vedere accesul persoanelor cu cerințe speciale la folosirea tuturor facilităților și serviciilor oferite de mediul social/comunitate în vederea asigurării unui minimum de confort

- *Integrarea socială:* reprezintă totalitatea relațiilor sociale stabilite între persoanele cu cerințe speciale și ceilalți membri ai comunității;

- *Integrarea personală:* presupune şansa iniţierii, menţinerii, dar şi dezvoltării unor relaţii de interacţiune cu persoane semnificative în diverse perioade ale vieţii, incluzând aici diverse categorii de relaţii în diferite perioade ale vieţii;

- *Integrarea în societate:* urmărește oferirea de drepturi egale, precum şi respectarea autodeterminării persoanei cu dizabilitate;

- *Integrarea organizaţională:* urmărește participarea deplină la toate nivelurile structurii organizaţionale, conform capacităţilor şi intereselor persoanei cu dizabilitate (Gherguț, 2007, p.268).

Atunci când ne referim la copiii cu C.E.S., literatura de specialitate identifică o anumită procesualitate a integrării realizată în patru etape:

- *Integrarea fizică* – reprezintă nivelul inițial al integrării, presupunând prezenţa unor copii cu dizabilităţi în grupe sau clase obişnuite. Astfel, se ajunge la o intercunoaştere şi familiarizare a acestor copii, însă participarea efectivă a copilului la activitatea grupului şi comunicarea cu ceilalți membrii este redusă în această etapă.

- *Integrarea funcţională sau pedagogică* – se referă la implicarea copilului cu C.E.S. într-un proces comun de învăţare cu clasa, aceasta însemnând că aceştia asimilează anumite cunoştinţe împreună cu ceilalţi colegi. Acesă etapă apare atunci când un elev cu C.E.S. atinge un nivel maximal posibil de participare cu ceilalţi elevi la lecţii şi activităţi şcolare, pe perioade de timp şi conţinuturi similare – trebuie menționat, însă, faptul că nivelul de cerinţe este diferit. Implicarea în actul de învăţare presupune o *abordarea personalizată, individualizată* a acestor copii, prin care se urmărește atingerea *potențialului individual al copilului.*

- *Integrarea socială* – se referă la antrenarea copiilor cu deficienţe în activităţile desfăşurate în afara lecţiilor (în şcoală şi în afara ei: jocuri, activităţi sportive, outdoor, spectacole, vizite, excursii). În acest moment, includerea este mai uşor de realizat, referindu-se la participarea egală a copilului la diferite activităţi de socializare, împreună cu ceilalți.

Integrarea societală – se instalează atunci când copilul cu C.E.S. are sentimentul de apartenenţă şi participare la viaţa comunităţii; aceasta presupune asumarea de anumite roluri. În această ordine de idei, se are în vedere şi o extensie a integrării în afara grupului şcolar, în comunitate. Această etapă include asumarea de responsabilităţi sociale, exercitarea unei anumite influenţe asupra partenerilor, includerea în comunitate, încrederea în propria persoană, dar şi în ceilalţi (Chelemen,2010, p.92).

BIBLIOGRAFIE

- Chelemen, I. (coord.), Peter, K., Boros, D., Perte, A., Onicas, R. (2010). Elemente de psihopedagogie specială. Oradea: Editura Universităţii din Oradea
- Gherguţ, A.(2005), Sinteze de psihopedagogie specială - Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Editura Polirom, Iași
- Gherguț, A. (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație (editia a II-a), Editura Polirom, Iași
- Gherguţ, A.(2007), Sinteze de psihopedagogie specială - Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Editura Polirom, Iași

„Diferiți , dar împreună”

Ana Bucur
Liceul Teoretic Iulia Zamfirescu, Mioveni, Argeș

Educația este o activitate socială cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare. In funcție de gradul de organizare și de oficializare al formelor educației putem delimita trei mari categorii: educația formală (oficială), educația non-formală (extrașcolară), educația informală (spontană).

„***Educația incluzivă*** caută să răspundă nevoilor de învățare ale tuturor copiilor, tinerilor și adulților, cu un accent deosebit pe cei vulnerabili din punctul de vedere al marginalizării și excluziunii sociale.” (UNESCO, Conferința de la Salamanca, 1994).

Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități. Educaţia incluzivă este ***bazată pe comunitate*** – școala reflectă comunitatea ca întreg; ***fără bariere*** – este accesibilă tuturor, atât sub aspectul fizic, cât și sub cel curricular, prin sisteme de sprijin și metode de comunicare; ***promovează colaborarea*** – prin care se înțelege că o școală incluzivă, lucrează cu alte școli; ***promovează egalitatea*** – o școală incluzivă are un caracter democratic, toți membrii având drepturi și responsabilități.

Incluziunea pornește de la respectarea anumitor principii: ***principiul drepturilor egale:*** fiecare ființă umană are dreptul la o dezvoltare personală, socială și intelectuală și trebuie să aibă asigurate ocaziile de a desăvârși potențialul propriu de dezvoltare; ***principiul unicitatății:*** fiecare om este unic în termeni de caracteristici, interese, abilități, motivații și nevoi de învățare; ***principiul diversității:*** sistemul educațional trebuie astfel proiectat încât să ia in calcul și să-și asume întreaga diversitate a persoanelor pe care le antrenează; ***principiul accesului și participării:*** toți cei care au nevoi/cerințe speciale și/sau dizabilități ar trebui să aibă acces la o educație adecvată și de calitate. Aceste principii ale incluziunii se subordonează ideii de educație pentru toți care presupune o nouă orientare/ schimbare de optică ce pune accentul pe: cooperare, parteneriat, învățare socială și valorizare a relațiilor pozitive, umaniste în educație.

Fiecare individ are o ***identitate*** socială alcătuită din diferite caracteristici. În funcție de identitatea noastră, experimentăm situațiile şi evenimentele în mod diferit. În acest mod, comunicarea ne este filtrată de propriile perspective culturale. Suntem suma caracteristicilor și experiențelor trăite ce ne modelează viziunea și perspectivele față de ceilalți. Identitatea are legătură cu modul în care noi suntem şi ne percepem. Unii ar face referire la calităţile care îi individualizează, alţii la ţelurile sau principiile

în care cred, hobby- uri (cărţi sau filme) sau chiar prieteni. Identitatea se referă la specificul fiinţei sale care caracterizează şi o diferenţiază de alţi oameni. Personalitatea are legătură cu mediul social, acesta reprezentând o oglinda în care te poţi reflecta. Acesta este motivul pentru care ne aflăm într-o epocă în care putem să explorăm adâncurile oceanului şi cosmosul – pentru că, la un moment dat, ne-am întrebat ce se află dincolo de pământul pe care trăim. Aşadar, identitatea implică două dimensiuni: cea personală şi cea socială. Apartenenţa la un grup ne influenţează cu siguranţă existenţa. Calitatea de membru este baza identităţii sociale. Tocmai de aceea, întrebarea ,,Cine eşti?” aduce cu sine încă una: “Din ce punct de vedere? ”. De exemplu Tudor (19) spune despre sine: ,,Sunt un student, un visător, un fiu, un frate, o fiinţă umană, sunt român şi mândru de asta, sunt fericit. Sunt ceea ce vreau să fiu acum şi voi rămâne aşa până o să devin ceva mai bun.”

Echitatea în educație reprezintă dreptul la un sistem educațional corect și incluziv care să asigure accesul la o educație de înaltă calitate și să ofere oportunități pentru învățarea personalizată și dezvoltarea personală și socială. Echitatea în educație vizează: incluziunea, educația corectă, accesul, învățarea personalizată, dezvoltarea personală și socială, oportunitatea. Echitatea este atunci când sistemele oferă un tratament echitabil, adică acces și oportunități egale pentru toți. Echitatea înseamnă că indivizilor li se oferă resursele de care au nevoie pentru a fi sinele lor cel mai de succes. Este important să nu tratăm oamenii diferit doar din cauza a,,cine sunt ei". Oricine ar trebui să aibă o șansă egală pentru a-și valorifica la maximum viața și talentele. Este important să promovăm cu toții egalitatea și să apărăm oamenii care sunt tratați nedrept. Amintește-ți să fii mândru de cine ești și să respecți faptul că fiecare om este diferit!

Excluziunea reprezintă procesul prin care anumiți indivizi sau grupuri sociale sunt marginalizate și private de oportunitățile de angajare, oportunitățile de venit și cele educaționale sau sunt excluși de la activitățile și rețelele sociale și comunitare. Combaterea excluziunii se realizează prin promovarea incluziunii. Procesul de ***marginalizare/ excluziune*** se caracterizează printr-o situare a indivizilor sau grupurilor pe o poziție socială marginală sau de izolare și implică limitarea accesului la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității precum și printr-un deficit de posibilități de afirmare și de participare la viața colectivității. (Dicționarul de Sociologie, coord. C.Zamfir, L.Vlăsceanu, 1993)

Discriminarea se referă la orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea drepturilor omului și libertăților sale.

Integrarea constă în asimilarea copilului în cadrul învățământului general, proces continuu prin care se adaptează la condițiile vieții unei societăți umane, școlii, în timp ce aceasta rămâne, în cea mai mare parte, neschimbată, iar ***incluziunea*** presupune ca instituțiile și sistemul educațional, în general, să se schimbe și să se adapteze continuu necesităților copiilor.

Incluziunea se referă la faptul că oricine, indiferent de deficiența sa sau de dificultățile pe care le întâmpină în învățare, trebuie tratat ca un membru al societății, iar diversele servicii speciale de care are nevoie, trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaționale, medicale și celelalte servicii puse la dispoziția tuturor membrilor societății”. (D.Popovici, 1999). Termenul incluziune a fost introdus pentru a descrie mai bine calitatea învățământului oferit tuturor elevilor într-un mediu incluziv. (Farrell, 2000) Incluziunea înseamnă construirea unei comunități care este accesibilă; constă în adaptarea condițiilor pentru a satisface nevoile tuturor elevilor; înseamnă găsirea punctelor forte ale elevilor și planificarea intenționată a succesului lor; este o atitudine, o credință, o mentalitate; este apartenență.

Stereotipurile reprezintă seturi de trăsături atribuite membrilor unui grup social. Prin aceste trăsături reuşim să ne explicăm la scară mică lumea care ne înconjoară. Poate că nu vom cunoaşte niciodată un italian ca să probăm că vorbeşte mult şi gesticulează, sau un francez pentru a vedea dacă bea numai şampanie şi este arogant, dar pentru ca ,,italian’’ sau ,,francez’’ să nu rămână doar simple cuvinte pentru noi, avem nevoie de o imagine în mintea noastră care să le dea o semnificaţie, de aceea facem apel la stereotipuri. Avem nevoie să scoatem din fiecare cutiuţă a minţii noastre instrumentele necesare înţelegerii lumii din jurul nostru. Stereotipurile sunt puternic încărcate cu sentimentele ataşate lor.

Prejudecata este o părere, o idee preconceptă pe care şi-o face cineva asupra unui lucru, o judecată care nu are o justificare raţională, de cele mai multe ori eronată şi peiorativă, adoptată fără cunoaşterea directă a faptelor. Are la bază stereotipizarea, este universală şi rigidă şi poate fi un gând, o concepţie manifestată prin discriminare. Prejudecata reprezintă o atitudine individuală sau colectivă legată de o persoană sau un grup de persoane.

Diversitatea înseamnă să acceptăm faptul că oamenii sunt diferiţi în privinţa aspectului exterior şi personalităţii. Modul în care fiecare dintre noi înţelege şi respectă aceste lucruri contribuie la dezvoltarea şi consolidarea societăţii civile. Diversitatea se bazează pe egalitatea de şanse şi include principiile echităţii, dar are un spectru mult mai larg. Diversitatea înseamnă a fi diferit şi cu toţii suntem diferiţi din momentul în care ne naştem. Nu avem o opţiune sau puterea de decizie în a fi sau a nu fi diferiţi. Acolo unde avem două sau mai multe persoane, avem diversitate. Diferenţele dintre noi pot fi în funcţie de vârstă, etnie, gen, abilităţi fizice, naţionalitate, orientare sexuală, educaţie, stare civilă,

religie, experienţele de viaţă pe care le-am trăit şi care ne-au influenţat. Diferenţele dintre noi ne dau nişte avantaje şi caracteristici unice şi o perspectivă distinctă asupra vieţii.

Imaginează-ţi... poate fructele tale preferate sunt merele, poate cireşele, poate piersicile sau căpşunile, dar oricât de mult ţi-ar plăcea oricare dintre acestea, te-ai sătura şi poate chiar ţi s-ar face rău până la urmă să mănânci doar asta după câteva săptămâni sau poate chiar după doar câteva zile sau oricât ţi-ar plăcea Rihanna, Maroon 5, Lady Gaga sau Michael Jackson, să asculţi doar muzica unuia dintre ei, te-ar înnebuni până la urma. Avem nevoie de diversitate și, de fapt, suntem tot timpul înconjuraţi de diversitate chiar dacă nu suntem conştienţi de asta şi foarte des tindem să ne înconjurăm noi înşine de diversitate, fie că acest lucru înseamnă să ne cumpărăm haine noi sau să ne schimbăm rutina zilnică, pur şi simplu pentru că suntem plictisiţi – ceea ce s-ar traduce de fapt că suferim de lipsa diversităţii.

Contribuția la diversitate, incluziune și egalitate ne cere: • să promovăm interesele altora;• să vorbim pentru grupurile marginalizate; • să ne dedicam îmbunătățirii lucrurilor pentru toată lumea; • să urmărim implementarea acestor angajamente prin acțiunile noastre; • să fim conștienți de sine și acțiunile proprii; • să comunicăm și să ascultăm activ; • să fim proactivi.

Bibliografie:

- https://gep.unibuc.ro/wp-content/uploads/2023/01/Modul-Diversitate-egalitate-si-incluziune-sociala%CC%86.pdf
- https://www.britishcouncil.ro/sites/default/files/ghid-respecting-diversity.pdf
- GHID METODOLOGIC PENTRU PREDAREA disciplinei opționale EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ȘI DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE
- https://revistaeducatie.ro/wp-content/special/diferite/Kis%20Amalia%20Gabriela-Nediscriminare%20si%20incluziune.pdf

CUNOAȘTEREA PERSOANELOR CU CES CU AJUTORUL METODEI OBSERVAȚIEI

Prof. Coșaru Georgiana
Liceul Ștefan Procopiu, Vaslui

Demersul de cunoaștere a persoanelor cu CES necesită o cercetare amănunțită a tuturor manifestărilor și comportamentelor acestora. Această cercetare trebuie să se realizeze în mod organizat și sistemic, bazându-se pe metode de cercetare și pe analiza datelor colectate cu ajutorul acestora.

Una din cele mai vechi metode de cercetare utilizate în phihologie este metoda observaţiei. Aceasta constă în urmărirea intenţionată şi sistematică, înregistrarea exactă a diferitelor manifestări comportamentale ale individului şi ale contextului situaţional al comportamentului. .(C.Stanciu, 2016)

În timpul observaţiei, psihologul trebuie să întocmească un **protocol** al observației în care să noteze:

- descrierea contextului (data, spaţiul, aranjamentul subiecţilor);
- descrierea participanţilor (sex, vârstă, etnie, aspect fizic);
- descrierea observatorului (vârstă, sex, existenţa/nonexistenţa unor relaţii anterioare cu subiecţii observaţi);
- descrierea acţiunilor şi conduitelor participanţilor (mai ales a celor verbale, nonverbale, motorii, expresiv-emoţionale);
- interpretarea situaţiei (încercarea observatorului de a înţelege ce înseamnă situaţia pentru subiect);
- interpretări alternative ale situaţiei (acestea furnizează motive pentru concluziile la care se va ajunge);
- notarea şi explorarea de către observator a propriilor trăiri şi sentimente.

(C.Stanciu, 2016)

Pentru ca observaţia să aibă succes, trebuie să se caracterizeze prin eficienţă şi obiectivitate. Observatorul trebuie să stabilească clar și precis scopul urmărit, să realizeze un plan dinainte stabilit, în care să se menţioneze obiectivul urmărit, aspectul, latura sau comportamentul vizat. Acesta va selecta formele utilizate, condiţiile şi mijloacele necesare. Va preciza cu claritate tipurile de observaţii folosite şi condiţiile de loc, timp, durată, de înregistrare a manifestărilor subiectului, aparatura folosită pentru înregistrare și va elabora un plan riguros al observaţiei, notând prompt observaţiile. Este foarte important ca observaţiile să se noteze dacă este posibil chiar în timpul activităţii, dacă nu, imediat după încheierea activităţii, evitând astfel omisiunile sau distorsiunile.

Calitatea observaţiei depinde de o serie de particularităţi psihoindividuale ale observatorului. A. Binet arăta că există diferite tipuri de observatori:

- tipul descriptiv (înregistrează minuţios, exact, sec);
- tipul evaluativ (cu tendinţa de a face aprecieri, interpretări, estimări);
- tipul erudit (furnizează informaţii savante suplimentare);
- tipul imaginativ şi poetic (neglijează faptele şi dă frâu liber imaginaţiei).

(C.Stanciu, 2016)

Pentru a nu influența rezultatele observației, subiectul nu trebuie să-şi dea seama că este observat şi ce aspecte sunt vizate. Înregistrarea faptelor observate trebuie să fie veridică şi să nu fie influențată de supoziţiile observatorului, părerile, comentariile acestuia. S-a putut constata o tendinţă a observatorului de a deforma faptele în funcţie de orizonturile, dispoziţiile mentale în care se află acesta în momentul efectuării observaţiei.

În vederea obținerii de rezultate optime, se recomandă efectuarea unui număr suficient de observaţii în condiţii cât mai variate, iar datele reţinute trebuie să permită un minimum de cuantificare şi prelucrare statistico-matematică, cu posibilitatea repetării observaţiei pentru evidenţierea semnificativului, esenţialului.

Ca orice altă metodă, observația are avantajele și limitele ei. Avantajele observației sunt :

- este o metodă mai puțin intruzivă;
- are caracter flexibil, permițând o nouă perspectivă asupra unor fenomene studiate anterior;
- furnizează date bogate într-o perioadă scurtă de timp;
- are o mare validitate ecologică (datele sunt luate din viața reală, nu sunt schimbate cu nimic);
- observatorul nu lucrează cu categorii teoretice prestabilite și el este acela care construiește teoriile ce vor genera, lega, diferitele categorii relaționale;
- observația permite accesul la fenomene care sunt și mai puțin evidente prin alte tehnici și poate fi replicată (repetată).

Limitele acestei metode constau în :

- dificultatea de a controla toate variabilele implicate în fenomenul investigat (exista variabile perturbatoare);
- formularea incorectă a premiselor și a afirmațiilor poate duce la urmărirea unor aspecte irelevante sau chiar greșite;
- categoria de subiecți poate fi incorect aleasă;
- este o metodă costisitoare, din punct de vedere al timpului și personalului calificat - necesar;

- calitatea rezultatelor obținute prin metoda observației depinde de experiența și abilitatea observatorului.

Observația sistematică se realizează cu ajutorul unei grile de observație. Acesta este instrumentul cel mai sigur care facilitează recoltarea și compararea datelor de observație și constă într-o listă de rubrici care oferă un cadru de clasificare a datelor brute. Ea nu trebuie să cuprindă mai mult de 12 categorii, care trebuie să fie disjuncte și să epuizeze principalele aspecte ale fenomenului care urmează să se studieze. Avantajul grilei de observație este că oferă același cadru de referință unor observații diferite.

În activitatea la clasă am folosit observația în identificarea comportamentelor specifice ADHD la unul din elevii mei. Am elaborat astfel, în prealabil, un plan de observatie, am precizat obiectivele ce vor fi urmărite, cadrul în care se va desfășura, precum și instrumentele necesare pentru înregistrarea datelor. Datele observației au fost înregistrate imediat fără ca cel observat să-și dea seama. Am încercat să observ elevul în timpul orelor, al activităților la clasă, în mijlocul colectivului de elevi și individual, dar nelăsându-i niciodată bănuiala că este supus observației exprese destinate să-l califice. Actul observatiei vizează comportamentul elevului în anumite situații (activități obligatorii și libere) urmărind dacă finalizează sarcinile începute, dacă respectă regulile, își așteaptă rândul, este rezistent la frustrare, atenția îi este distrasă de stimuli externi sau stă linistit în timpul activităților.

Am utilizat următoarea grilă de observaţie a comportamentului elevului cu sindromul deficitului de atenţie şi hiperactivitate:

Interval orar / **Aspecte de conduită**	**8-9**	**9-10**	**10-11**	**11-12**	**Total**
Nu finalizează sarcinile începute.	3	3	5	5	16
Răspunde la întrebare înainte ca aceasta să fie finalizată.	4	5	3	5	17
Cererile trebuie să îi fie imediat îndeplinite, altfel devine frustrat.	2	3	3	3	11
Nu îşi aşteaptă rândul în activităţi de joacă sau învăţare.	2	1	2	2	6
Îşi părăseşte locul din bancă atunci când ar trebui să stea aşezat.	3	4	5	6	**18**
Atenţia îi este distrasă de stimuli irelevanţi.	5	5	7	8	**25**

Îşi necăjeşte colegii în timpul orei.	2	2	3	3	10
Manifestă neastâmpăr pe parcursul activităţii didactice.	3	5	4	5	17
Total	23	28	31	**37**	

Din grila de mai sus se poate observa faptul că atenția și concentrarea elevului scad odată cu trecerea orelor, ajungând la punctul maxim spre sfârșitul programului. De asemenea, elevul observat manifestă probleme de menținere a atenției. În vederea ameliorării comportamentului acestui elev, am organizat programul școlar, astfel încât orele mai solicitante să se desfășoare la începutul programului, iar elevul să primească fișe de lucru diferențiate.

Bibliografie:

Cosmovici, A., (1990), „Metode de investigare a personalităţii’’, Bucureşti, Editura Academiei

Muster, D., „Metodologia cercetarii in educatie si invatamant’’. Buc.1985

Nicola, I, .„ Pedagogia scolara ‘’.E.D.P. Buc.1980

Stanciu, C., (2016) „ Metodă şi metodologie în psihologie’’-extras din cursul „FUNDAMENTELE PSIHOLOGIEI’’Tîrgu-Mureș

EDUCAȚIA PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ LA PREŞCOLARI

Profesor educaţie timpurie Anamaria Crăcin
Profesor educaţie tinpurie Maria Sas
Liceul Greco Catolic Iuliu Maniu Oradea

Educația, ca şi catalizator al progresului social și individual, nu poate să-și îndeplinească cu adevărat scopul decât atunci când este fundamentată pe principii solide de *diversitate, incluziune şi toleranță*. Aceste elemente nu sunt doar concepte abstracte, ci şi repere esențiale pentru modelarea unei societăți care să aprecieze diferențele, să ofere șanse egale și să construiască un cadru în care coexistența pașnică este posibilă.

Conceptul de **diversitate** în educație transcende simpla recunoaștere a diferențelor individuale, ajungând la integrarea acestora în structurile educaționale. O abordare proactivă pentru a îmbrățișa diversitatea etnică, culturală, socioeconomică și de altă natură creează un mediu de învățare în care copiii sunt expuși la o paletă variată de perspective și experiențe. Aceasta nu doar îmbogățește procesul de învățare, dar și pregătește preşcolarii pentru realitățile unei lumi complexe și interconectate.

Incluziunea înseamnă mai mult decât adaptarea conţinuturilor la nevoile individuale. Ea presupune crearea unui mediu educațional care să nu excludă pe nimeni, indiferent de abilități, nevoi sau situaţia materială în care se află. Implementarea unor programe educaționale care să răspundă nevoilor diversificate ale copiilor asigură accesul la o educație de calitate pentru toți, contribuind la reducerea inegalităților și formând o societate echitabilă.

Toleranța, ca fundament moral și etic, este esențială pentru promovarea dialogului și respectului reciproc într-un mediu educațional. Copiii care sunt învățați încă de la cea mai fragedă vârstă să fie toleranți devin cetățeni capabili să gestioneze provocările unei societăți diversificate. Educația bazată pe toleranță contribuie la formarea unei mentalități deschise, în care diferențele sunt privite ca o sursă de îmbogățire, nu de diviziune.

Beneficiile Educației bazate pe diversitate, incluziune și toleranță:

Această abordare educațională aduce numeroase beneficii. Copiii expuși la diversitate devin cetățeni globali, capabili să navigheze prin lumea cu granițe din ce în ce mai fluide. Incluziunea garantează că niciun copil nu este marginalizat, iar toți au acces la oportunități egale. Toleranța în educație previne discriminarea și conflictul, construind bazele pentru o societate mai coezivă și mai pașnică.

Astfel promovarea diversității, incluziunii și toleranței în sistemul de educaţie timpurie nu este doar un ideal, ci o necesitate imperativă pentru construirea unei societăți progresiste și durabile. Educația devine astfel un instrument puternic pentru modelarea unui viitor în care diversitatea este sărbătorită, incluziunea este garantată, iar toleranța devine fundamentul unei comunități umane armonioase și

evoluate. Este o investiție într-o lume în care cunoașterea și respectul reciproc transcend barierele, contribuind la edificarea unei societăți autentice și progresiste.

În grădiniță, activitățile axate pe tema diversității, incluziunii și toleranței pot fi concepute pentru a dezvolta înțelegerea copiilor cu privire la aceste concepte esențiale.

Iată câteva obiective şi exemple de activităţi desfăşurate de noi cu preşcolarii grupei noastre:

Obiective generale:

- Dezvoltarea capacității de înțelegere și apreciere a diversității în rândul copiilor.
- Promovarea incluziunii și respectului față de diferențe.
- Încurajarea abilităților de comunicare și colaborare.

Obiective specifice:

- Să înțeleagă conceptele de diversitate, incluziune și toleranță.
- Să identifice și să aprecieze diferențele culturale, etnice și de gen.
- Să dezvolte abilități de comunicare și colaborare într-un mediu divers.
- Să exprime înțelegerea lor despre diversitate și toleranță prin creații artistice și activități practice.

Câteva exemple de activități:

-Săptămâna interculturală: Am invitat părinții să împărtășească aspecte din cultura lor, să aducă mâncăruri tradiționale sau să prezinte dansuri și cântece specifice. Copiii au avut ocazia să exploreze și să aprecieze diversitatea culturală.

-Povești interactive: Am selectat povești și cărți pentru copii care abordează teme precum prietenia, acceptarea și diversitatea. După lectură,am organizat discuții interactive și activități creative, cum ar fi desenul personajelor principale.

-Teatru de păpuși "Lumea Noastră Colorată": Copiii au creat propriile păpuși reprezentând diverse personaje și culturi. Apoi, împreună, au creat şi interpretat scurte scenete care promovează valorile diversității și toleranței.

-Jocuri cooperante: Am organizat jocuri care să încurajeze colaborarea și înțelegerea reciprocă. De exemplu, jocuri în care copiii trebuie să lucreze împreună pentru a atinge un obiectiv comun, promovând astfel spiritul de echipă.

-Atelier de artă "Lumea noastră diversă": Copiii au realizat colaje sau desene care reflectă diversitatea lumii în care trăiesc. Am utilizat materiale reciclabile, culori vii și imagini reprezentând diferite culturi și medii.

-Ziua "Prietenii noștri": Copiii au fost invitaţi să aducă un obiect special care reflectă cultura sau interesele lor .Ei au prezentat aceste obiecte colegilor, promovând astfel împărtășirea și aprecierea diferențelor.

Evaluare:

Evaluarea activităţilor am realizat-o pe baza participării active a copiilor la activități, implicarea în discuții și creativitatea manifestată în realizarea proiectelor artistice.

Am organizat şi sesiuni de feedback în grup pentru a discuta experiențele și pentru a consolida înțelegerea valorilor de diversitate, incluziune și toleranță.

Toate aceste activități nu numai că sprijină învățarea copiilor despre diversitate, incluziune și toleranță, ci și promovează dezvoltarea abilităților sociale, empatice și colaborative într-un mod distractiv și interactiv.

Educația Incluzivă, Diversitate și Toleranță pentru Viitor

Cseke Zsuzsánna
Liceul Tehnologic Joannes Kájoni, Miercurea Ciuc

În societatea noastră rolul educației a căpătat o valoare cât mai mare în ultima vreme. Educația este lucrul cel mai esențial în formarea tinerilor și pregătirea lor pentru piața muncii. Daca ne propunem să creștem calitatea educației pentru elevii noștri, noi, dascălii trebuie să fim conștienți că acest lucru nu se poate realiza fără incluziune, diversitate și tolerantă.

Incluziunea încearcă să ofere o șansă la educație pentru toți. Educația incluzivă tratează toți copii ca fiind egali, fără diferențiere și le oferă șanse egale pentru a asimila cunoștințele într-un ritm adecvat. În educația incluzivă și copii cu nevoi speciale au aceleași șanse și oportunități ca și ceilalți. Toți suntem conștienți cât de important este ca să integrăm copii cu nevoi speciale în comunitatea școlii, pentru ca după finalizarea studiilor și acești elevi să -și găsească locul, rolul și menirea în societatea noastră.

Educația incluzivă trebuie să aibă la bază două principii importante: valorizarea tuturor copiilor și implicarea unui număr cât mai mare de elevi în diferite activități școlare și extrașcolare. Prin valorizarea elevilor crește încrederea de sine. Stima de sine a elevilor cu nevoi speciale este de obicei mai scăzută, însă dacă le acordăm mai multă atenție, nu îi separăm, ci din contră îi grupăm cu alții, și le dăm sarcini pe care ei le pot face, atunci cu siguranță și ei vor simți că sunt parte integrantă a comunității clasei.

În contextul incluziuni predarea tradițională devine demodată. Noi profesorii trebuie să adaptăm lecțiile să simplificăm sau chiar să mai adaugăm anumite lucruri la materia dată pentru ca toți elevii să aibă posibilitatea de a înțelege, a asimila informația nouă. Cooperarea dintre elevi este esențială și trebuie să fie susținută de profesori pentru ca învățarea să fie un proces plăcut pentru toți.

Diversitatea în educație este un alt principiu extrem de important care nu se poate neglija în secolul nostru. Elevii trebuie să fie familiarizați cu diferitele tipuri de diversitate care pot exista în școli. Diferențele culturale la elevii care provin din medii multiculturale trebuiesc educate încă de la bun început. Conform unor cercetări s-a dovedit, totuși, că diferențele sunt mai majore între elevii care provin din aceeași etnie sau cultură. Fiecare clasă are elevi care se descurcă bine, mai puțin bine, foarte greu sau chiar există și elevi cu cerințe educaționale speciale. Pentru a favoriza incluziunea tuturor elevilor, dascălii trebuie să fie bine pregătit și să gestioneze probleme și dificultățile ivite în mod corespunzător. Învățământul de masă, programele școlare nu pun accent suficient pe dezvoltarea competențelor elevilor cu nevoi speciale. Programele școlare ar trebui modificate astfel ca să fie

potrivite pentru toți elevii. Dascălii trebuie să participe la diferite cursuri de formare și să fie deschiși și toleranți față de diversitatea elevilor.

Flexibilitatea și toleranța se manifestă atunci când competențele și abilitățile de comunicare sunt suficient de dezvoltate. Respectul față de celălalt facilitează dezvoltarea personală. Combaterea discriminării este o tematică care trebuie dezbătută în mod frecvent de către cadrele didactice în timpul orelor.

Măsurile de educație incluzivă identificate de UNICEF se bazează pe metode didactice mult mai eficiente, creșterea stimei de sine, comunicarea mai eficientă între părinți și profesori și sprijinirea comunității în favoarea educației.

În vederea realizării educației incluzive este important ca fiecare elev să aibă dreptul la educație în localitatea de domiciliu. Conform reglementărilor în vigoare educația oferă locuri distinct alocate elevilor cu cerințe educaționale speciale. Aplicarea acestor reglementări presupune ca personalul didactic de specialitate este suficient de bine pregătit pentru a pune elevul în centrul atenției.

În contextul actual putem remarca faptul că s-au făcut anumite demersuri pentru a facilita educația incluzivă, însă mai avem multe de făcut până când ajungem la un nivel înalt. Diversitatea elevilor este cauza principală care duce la necesitatea incluziunii. Fără toleranță și flexibilitate elevii cu nevoi speciale sau cei din medii dezavantajate nu vor avea șanse egale la educație. Ținând cont de cerințele și schimbările radicale cu care ne confruntăm zilnic, noi, dascălii trebuie să fim cât mai bine pregătiți pentru a oferi șanse echitabile tuturor copiilor din învățământul de masă.

EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE

Prof.Docan Rozina
Liceul Tehnologic Târgu Ocna, județul Bacău

Evaluarea didactică este o componentă esențială a procesului de învățământ, alături de predare și învățare, ea furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestora. Pentru a fi un proces calitativ, evaluarea presupune următoarele operații: 1.Măsurarea - demers evaluativ cantitativ, care constă în atribuirea de simboluri (cifre, litere, calificative) unor elemente care constituie obiectul măsurării (subiecți, caracteristici, însușiri). Obiectul măsurării trebuie definit, în mod clar, prin comportamente sau caracteristici observabile. Exactitatea măsurării este în funcție de: calitatea instrumentelor utilizate (probe, teste etc.); gradul de adecvare a acestora în raport cu specificul fenomenelor măsurate; capacitatea evaluatorului de a exprima cu ajutorul numerelor ceea ce este caracteristic fenomenelor vizate; 2.Aprecierea presupune raportarea datelor obținute, prin măsurare, la un set de criterii sau de norme, în vederea emiterii unor judecăți asupra valorii rezultatelor și a elaborării concluziilor. Se estimează calitativ rezultatele măsurate prin aprecieri (de genul foarte bine, bine etc.), laude, observații critice. Calitatea aprecierii este dependentă, în mare măsură, de experiența și trăsăturile personalității evaluatorului, de gradul de pregătire docimologică a acestuia; 3. Decizia prelungește actul aprecierii într-o notă, caracterizare, hotărâre, recomandare și vizează măsuri de îmbunătățire a activității în etapele următoare. În opinia mea, evaluarea online are anumite limite.

În primul rând, pentru probele orale, se pot utiliza tot felul de aplicații moderne cum ar fi: Zoom, Meet, Skype, Whatsapp,chiar etc.Evalurea aici este facila însemnând pur şi simplu răspunsul la anumite întrebări sau redarea conținutului unei lecții. Probele scrise, însă, ridică anumite probleme, deoarece sunt anumite discipline(cele umaniste)în care evaluarea înseamnă apelarea la subiectivitatea cadrului didactic. Există anumite platforme(de exemplu Asq sau Kahoot, sub formă de joc) care oferă cadrelor didactice posibilitatea de a crea diverse teste sau de a le folosi pe cele deja încărcate, precum și posibilitatea de a vedea, în timp util, cum și cât lucrează elevii. Dar platformele de genul acesta se pretează pentru discipline realiste și mai puțin pentru cele umaniste. Pentru referate și proiecte se poate, totuși, utiliza clasicul e-mail.

În al doilea rând, evaluarea online, dar și cea clasică, necesită un grad înalt de corectitudine. În mediul online, este cam greu de obținut această corectitudine, deoarece problematica este cunoașterea identității celui evaluat. Orice instrument sau modalitate am folosi, nu putem ști, cu exactitate, cine ne returnează răspunsurile, referatele, proiectele etc astfel încât să putem evalua corect, transparent și complet.

În concluzie, evaluarea online este, încă, o necunoscută, niciun cadru didactic nu poate afirma că deține metoda absolută prin intermediul căreia poate realiza o evaluare corectă, cu un scop. Închei cu un citat care mi se pare că definește, exact, nebuloasa în care ne aflăm cu privire la evaluarea online: „Oricât de performantă sau prietenoasă ar fi o aplicație de evaluare online, aceasta nu poate înlocui pe deplin multiplele acțiuni ale feedback-ului învățării, acțiuni inițiate prin microdeciziile educatorului.”

Referințe:

- Cucoș, C., ***Teoria și metodologia predării***, Editura Polirom, Iași, 2010, ISBN: 978-973-46-0936-9
- Tănase, M., ***Evaluarea – componentă esențială a procesului instructiv-educativ***, Brașov, 2011,ISBN:978-973-0-11834-6, https://tanaseexpert.files.wordpress.com/2011/11/evaluarea-componenta-esentiala-a-procesului-instructiv-educativ1.pdf

EXCLUZIUNEA SOCIALĂ A COPIILOR DIN EUROPA

Autor: prof. Mihai Docan
Colegiul Național „ Costache Negri” Tg. Ocna

În fiecare țară europeană există copii care trăiesc în sărăcie, inclusiv în statele nordice egalitare prin tradiție. În cele 28 de state membre UE, 28% dintre copiii sub 18 ani sunt afectați de riscul sărăciei sau excluziunii sociale.3 În multe țări, discrepanța dintre săraci și bogați se adâncește. Venitul familial, compus din salarii și diferite măsuri de sprijin social, reprezintă unul dintre factorii principali pe baza căruia se determină dacă un copil trăiește în sărăcie. Cu toate acestea, sărăcia nu se referă doar la lipsa banilor. Fenomenul are mai multe dimensiuni și este una dintre principalele cauze care stau la baza încălcării drepturilor copiilor în Europa. Sărăcia se corelează cu excluziunea socială și lipsa accesului la servicii, inclusiv servicii de îngrijire pentru copii, educație de calitate și condiții de locuit adecvate. În cazul copiilor, fenomenul presupune și imposibilitatea de a participa la activități sociale și culturale alături de colegi. Inegalitatea nu este doar o cauză principală a sărăciei, ci și o consecință a acesteia. Copiii care se nasc în zonele dezavantajate economic și social, copiii cu dizabilități, copiii care provin din familii cu trecut de migrație sau cei aparținând minorităților sunt mult mai expuși riscului de a-și începe viața în dezavantaj. Efectele sărăciei și excluziunii sociale nu se manifestă doar pe termen scurt. Dimpotrivă, acestea pot dura o viață întreagă și pot fi transmise generațiilor viitoare. Din aceste motive, se consideră că sărăcia și excluziunea socială în rândul copiilor trebuie abordate din perspectiva drepturilor copiilor. Acest lucru ar permite abordarea tuturor aspectelor referitoare la impactul sărăciei asupra copiilor, precum și implicarea activă a copiilor la identificarea celor mai eficiente soluții de reducere a sărăciei care îi afectează. Cercetarea noastră analizează cauzele generale și efectele sărăciei și excluziunii sociale asupra copiilor, arătând că intervențiile statului de redistribuire a resurselor, alături de locurile de muncă (salariile și condițiile de muncă) au cea mai mare influență asupra sărăciei copiilor. Țările europene în care inegalitatea cu privire la condițiile de angajare este ridicată și care au sisteme de transferuri sociale incapabile să redistribuie beneficii către majoritatea copiilor dezavantajați, înregistrează cele mai ridicate rate de sărăcie și excluziune socială în rândul copiilor. Accesul egal la servicii de îngrijire și la învățământ de calitate și gratuit este esențial pentru a asigura oportunități egale și pentru a întrerupe cercul vicios al sărăciei. Cu toate acestea, mai puțin de jumătate din țările europene și-au atins obiectivul stabilit în 2002 în ceea ce privește furnizarea de servicii de îngrijire, până în 2010, pentru cel puțin o treime din copiii mai mici de trei ani.4 La nivelul UE, 13% din copii părăsesc timpuriu școala la finalul ciclului secundar inferior și nu sunt înscriși în alte programe de educație sau de formare. În anumite țări, această cifră ajunge la 25%. Un alt aspect important al sărăciei și excluziunii îl reprezintă condițiile de locuit inadecvate și inaccesibile. În UE,

în jur de 11% dintre copii trăiesc în familii care alocă peste 40% din venitul disponibil pentru locuință. În anumite țări, procentul copiilor care trăiesc în această situație depășește 30%. De asemenea, 17% din copiii din UE trăiesc în case cu scurgeri prin tavan, igrasie sau tâmplărie putrezită. Sărăcia și excluziunea socială în rândul copiilor constituie o problemă asociată drepturilor copiilor și trebuie abordată din această perspectivă. Analizând participarea pe piața muncii, se observă că gradul de ocupare al părinților joacă un rol important în determinarea nivelului sărăciei în rândul copiilor. Participarea pe piața muncii și obținerea unui venit minim adecvat sunt esențiale pentru a garanta un venit familial corespunzător. În plus, un loc de muncă „crește încrederea de sine a părinților ca urmare a creșterii nivelului de autonomie și independență. Poate contribui la bunăstarea copiilor, nu doar prin faptul că îmbunătățește situația materială a familiei, ci și pentru că ajută la stabilirea unei rutine, dezvoltă o etică a muncii și oferă stabilitate în viețile copiilor

Bibliografie

-Bargu, G., SĂRĂCIA ȘI EXCLUZIUNEA SOCIALĂ A COPIILOR DIN EUROPA, Editura Rao, București, 2015.

Soluții didactice la incluziunea elevilor cu CES

Prof.înv. primar: Pușcașu Maria Anca
Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

„ Fiecare copil pe care îl educăm este un OM dăruit societății” (N. Iorga)

Educația incluzivă este un concept nou care are la bază principiul dreptului la educație pentru toți copiii, indiferent de mediul cultural sau social din care provin, religie, etnie, limba vorbită sau condițiile economice în care trăiesc. El are în vedere atingerea obiectivului „educația pentru toți”, care impune reformarea școlii publice și a sistemului de învățământ, răspunzând astfel mai bine nevoilor, potențialului și aspirațiilor tuturor copiilor, inclusiv a celor cu cerințe educative speciale.

Ca dascăli suntem puși deseori în situația de a căuta diferite soluții la problemele cu care ne confruntăm. Faptul că acceptăm că fiecare elev are propriile capacități intelectuale diferite de ale colegilor săi, că fiecare învață în ritmul său, că fiecare copil e unic, face din noi adepții principiilor educației incluzive. La nivel școlar incluziunea se realizează prin respectarea și valorizarea diferențelor socio-culturale existente în rândul elevilor și prin promovarea bogăției și a diversității experienței educative care rezultă din aceste diferențe.

Școala incluzivă este cea care răspunde nevoilor, drepturilor și responsabilităților copiilor dar și angajaților; este prietenoasă, deschisă, se bazează pe democrație și solidaritate umană, pe lucru în echipă, oferă răspunsuri adecvate situațiilor educaționale variate, manifestă flexibilitate și adaptare la schimbare, învață acceptarea și integrarea tuturor copiilor, contribuie la eliminarea barierelor existente între diferite grupuri din interiorul unei comunități.

În vederea integrării școlare a elevilor cu CES e nevoie de :

- Un curriculum adecvat care să le permită progresare în ritm propriu și în funcție de capacitățile lor de învățare;
- Formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat;
- Îndrumarea către profesorul de sprijin;
- Activități de învățare în grupuri mici/în echipă;
- Împărțirea unei sarcini de lucru în altele mai mici;
- Activități ludice: joc de rol, joc didactic, dramatizare etc;
- Colaborare cu familia;
- Organizarea de expoziții cu produsele muncii lor, concursuri, spectacole, vizite, drumeții, excursii;
- Întâlniri pe teme ce vizează cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor;

- Asigurarea accesului elevilor cu CES la programul și resursele școlii normale (sala de clasă, laboratoare, săli de sport, bibliotecă, ateliere, cabinet, etc);
- Folosirea unui sistem de laude, încurajări, aprecieri, recompense etc;
- Organizarea unui mediu ambiental ”prietenos” în care elevii cu CES, și nu numai, să se simtă valorizați, în siguranță, ocrotiți.

Fiecare copil este unic, iar rolul dascălului este acela de a-i păstra unicitatea și de a-i oferi căile potrivite pentru propria dezvoltare.

Exemplu de adaptare a unui conținut:

Aria curriculară: Om și societate

Disciplina : Educație civică

Clasa : a III-a

Unitatea de învățare: *Persoana*

Competențe generale:

- Aplicarea unor norme de conduită în viața cotidiană
- Manifestarea unor deprinderi de comportament social civic în contexte de viață din mediul cunoscut
- Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate

Conținuturi:

- Persoana
- Ce înseamnă să fim persoane?
- Persoana mea
- Persoana lui/ei
- Trăsături morale: -bunătate/răutate
  -respect/lipsa de respect
  -adevăr/minciună
  -curaj/lașitate
- Recapitulare
- Evaluare

Conținuturi adaptate pentru elevul cu CES:

- Prezentarea propriei persoane (nume, prenume, numele și prenumele părinților, data nașterii, adresa, localitatea)
- Identificarea trăsăturilor fizice și morale ale propriei persoane și a celor din mediul familiar
- Exerciții de apreciere a propriei persoane
- Discuții despre grupurile din care face parte și regulile grupului pornind de la imagini, texte

- Vizionarea unor desene animate/ filme pentru copii și observarea comportamentelor manifestate în situații familiare
- Exerciții de exprimare a lucrurilor care îi reprezintă sau nu (preferințe, atitudini, comportamente)
- Participarea la activități desfășurate pe grupuri mici pentru a rezolva unele sarcini de lucru asumându-și drepturi și îndatoriri
- Participarea la proiecte simple pe teme cu conținut moral-civic (un mediu curat/ape nepoluate, etc.)

Metode și tehnici :

- Observația
- Exercițiul
- Jocul de rol/ dramatizare
- Gândiți/ lucrați în perechi
- Proiectul

Materiale didactice:

- Manual, caiet, fișe de lucru, laptop, videoproiector

Bibliografie:

1. Booth, T., Ainscow, M. (2006). Indexul incluziunii școlare, Cluj-Napoca: Editura Presa Universitara Clujeana.
2. Incluziunea educațională a copiilor cu CES disponibil la https://mecc.gov.md/sites/default/files/educatie_incluziva_final.pdf
3. Vrăsmaș, T. (2001), Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale, București: Editura Aramis
4. Radu, D., Gherghina, A., (2016). Educați civică: manual pentru clasa a III-a, București: Editura Aramis Print

PROIECTUL EDUCAŢIONAL NAŢIONAL „O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ"! PRIN DIALOG PENTRU A PĂRĂSI PREJUDECĂŢILE ŞI DEZAVANTEJELE

Jászay Laura Andrea, prof. înv. primar
Şcoala Gimnazială “Tompa László”
Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita

Lucrez în educaţie de aproape patru decenii, timp în care m-am străduit ca în urma muncii mele educaţionale să profite fiecare clasă de elevi şi fiecare elev în parte. Am avut mulţi elevi “fără problemă”, cu multe rezultate şcolare foarte bune. În fiecare generaţie de elevi însă am avut din ce în ce mai mulţi copii cu nevoi educaţionale speciale şi care se confruntau cu dificultăţi de integrare, învăţare şi comportament. Scopul muncii mele a fost întotdeauna să-mi pot sprijini elevii individual dar şi în grup, în depăşirea dificultăţilor de învăţare, de comportament şi de socializare. Singură n-aş fi reuşit doar bazându-mă pe dialog şi colaborare cu ceilalţi factori implicaţi în educaţia copiilor - şcoală, părinţi, asociaţii.

Fiecare copil a adus cu el ceva la care se pricepe cu adevărat, prin care să poată fi învăţat. Cel mai important lucru a fost să le trezesc interesul şi dorinţa de cunoaştere. O cantitate mare de cunoştinţe provoacă frustrare, încrederea în sine scade şi ea, nu va exista un sentiment de succes, ceea ce ar creşte activitatea. Trebuia să mă concentrez mereu pe esenţă, iar ceea ce am avut de spus trebuia grupat în jurul ei. Multitudinea de cunoştinţe trebuiau coborâte la nivelul elevului, pentru a facilita înţelegerea, astfel încât aceste cunoştinţe să poată fi urmărite logic şi conectate între ele. Scopul meu era să implementez toate acestea în practică. De îndată ce înlăturam obstacolele, înlăturam inhibiţiile şi dădeam încredere, viitorul copilului nu a mai fost doar o idee, ci o realitate

În toţi aceşti ani am dovedit că cooperarea cu părinţii are succes pentru că dacă cineva este întrebat şi părerii lui i se acordă atenţie, el se implică tocmai din această cauză. Poate că aceşti părinţi nu au fost niciodată întrebaţi ce cred înainte. M-am adresat lor ca să gândim împreună şi să construim un viitor comun. De aceea au simţit că acesta ar fi a lor. Am experimentat că *dacă dialogăm, este mult mai uşor să ne părăsim atât prejudecăţile, cât şi dezavantajele.*

Am colaborat cu diferite asociaţii. De exemplu m-am implicat în proiectul Asociaţiei Caritas : ”Toți pentru toți ”– Servicii integrate pentru incluziunea comunităților marginalizate din Odorheiu Secuiesc. În cadrul acestui proiect s-au numărat ativități de educație nonformală pentru copii școlari din familii dezavantajate pentru prevenirea abandonului școlar.

Perioada proiectului : 2021.01.01.- 2023.02.28.

Publicul ţintă: implicaţi în total de 290 de copii defavorizaţi pe parcursul a trei semestre (190 romi, din 100 de familii defavorizate).

În acest proiect au participat şi elevii clasei mele.

Am dat ajutor colegilor de la Asociaţia Caritas în implementarea programului: zilnic am răsplătit efortul depus de către elevi cu un jeton roşu, periodic am organizat programe care s-au derulat în acest scop, lunar (după consultarea prealabilă cu colegii de la Caritas) am organizat târgul de recompense.

/ Fotografii din arhiva personală: momente din programe, desen cu tema:” Mă simt bine”/

Cu ocazia programelor concepute în acest proiect, am fost întrebată: Care este cheia unui tratament special? După părerea mea, copii “marginalizaţi” sunt cei care pot face tot ceea ce pot face ceilalţi, au nevoie doar de o abordare diferită - mai individuală -, puţin mai multă atenţie şi mai multă energie. La prima vedere, tot ceea ce este necesar pentru a le face faţă şi a lucra împreună poate părea înfricoşător de mare. Desigur, starea actuală, energia şi timpul pedagogului determină la cât de mult se poate angaja. În diferite perioade ale carierei noastre, putem ţine cont de diferite lucruri. Este important însă să ştim că pentru aceşti copii şi puţinul poate fi mult. De cele mai multe ori salută chiar şi puţina atenţie înţelegătoare de care suntem capabili la un moment dat.

După părerea mea abordarea tratamentului special acoperă în principal următoarele:

- atitudine şi reacţii emoţionale mai profunde,

- feedback mai mult şi mai clar şi întărire pozitivă (în acest scop ar trebui să li se dea multe sarcini pe care ştim sigur că le pot îndeplini cu succes),
- comunicare clară şi intensă,
- formularea clară a aşteptărilor,
- deschidere şi interes faţă de o persoană şi faţă de problemele sale,
- o relaţie de încredere, pe baza căreia pot fi vizate comunicările noastre către copii, pe orice temă şi putem deveni un model dacă e cazul,
- reciprocitate, partajarea responsabilităţii,
- utilizarea mai frecventă a afirmaţiilor de sine.

Sper ca eforturile mele să aibă roade în viaţa elevilor mei. “Atunci când eşti profesor, nu poţi vedea roadele unei zile de muncă. Ele sunt invizibile si rămân aşa poate chiar si douăzeci de ani.” – Jacques Barzun

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE LA COPIII CU DIZABILITĂȚI COGNITIVE

AUTOR: POP CRINA RAMONA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ “SPERANȚA” ZALĂU, SĂLAJ

Prin tulburare de limbaj înţelegem toate „abaterile de la limbajul normal, standardizat, de la manifestările verbale tipizate, unanim acceptate în limba uzuală, atât sub aspectul reproducerii cât şi al perceperii, începând de la dereglarea componentelor cuvântului şi până la imposibilitatea totală de comunicare orală sau scrisă” (Guţu,1975, p. 7).

Limbajul copilului cu dizabilitate cognitivă poartă amprenta caracteristicilor de concretism, rigiditate şi inerţie specifice nivelului gândirii. Se poate vorbi despre apariţia întârziată a vorbirii şi despre dificultăţile pe care le întâmpină copilul cu dizabilitate cognitivă în folosirea propoziţiilor. Dezvoltarea întârziată a limbajului priveşte toate aspectele sale: fonetic, lexical, semantic, gramatical şi atrage după sine frecvenţa mare a tulburărilor limbajului la această categorie de deficienţă.

Tulburările limbajului la copiii cu dizabilități cognitive generate de lezarea sau de inhibiţia nivelurilor de organizare a limbajului (periferic – instrumental, cortical şi gnozic – de recunoaştere auditivă şi vizuală) sunt:

− sindromul de nedezvoltare a vorbirii (cu formele: alalie, mutism electiv etc.);

− dizartria (pe fondul dizabilității cognitive ușoare sau severe);

− disfonia;

− tulburările gnozo-praxice (tulburări de percepţie auditivă şi vizuală şi tulburări praxice ale organelor fonoarticulatorii).

Primele trei categorii dintre tulburările menţionate anterior sunt evidente în comportamentul de comunicare al copilului, în timp ce ultima categorie se manifestă disimulat.

Cele mai frecvente manifestări ale tulburărilor limbajului pe fondul dizabilității cognitive sunt cele de tipul **dislaliei, disgrafiei şi dislexiei**.

Tulburările de limbaj au efecte negative şi asupra *însuşirii scrierii*; deoarece în procesul scrierii, copilul se sprijină pe pronunţarea cuvintelor în limbaj interior, iar acele sunete care sunt pronunţate greşit vor fi confundate cu precădere în procesul scrierii. În plus, s-a dovedit faptul că analiza auditivă beneficiază de un ajutor mai substanţial din partea analizei verbo-kinestezice. Numai în măsura în care copilul diferenţiază sunetele în procesul pronunţării, el reuşeşte să realizeze o diferenţiere precisă a lor în cadrul perceperii auditive. De mare importanţă este dezvoltarea, la copiii cu dizabilităţi cognitive, a capacităţii de a transpune în activitate ceea ce se recepţionează prin limbajul scris. În acest scop, sunt utile în perioada abecedarului propoziţiile comenzi: se alcătuiesc grupe care

citesc anumite instrucţii; unul din membrii grupului execută acţiunile indicate, în timp ce ceilalţi urmăresc corespondenţa dintre instrucţie şi acţiuni.

Deoarece limbajul este un fenomen extrem de complex, activitatea educativă de dezvoltare şi de corectare trebuie să fie orientată în multiple direcţii. Punctul de plecare îl constituie dezvoltarea unei motivaţii adecvate, deci obţinerea cooperării copilului, trezirea interesului pentru activitatea de comunicare prin limbaj. În al doilea rând, activităţile nu se pot reduce la corectarea articulării, ritmului şi fonaţiei, ci trebuie să se urmărească dezvoltarea limbajului ca instrument al gândirii şi ca mijloc de reglare a activităţii de gândire. Pentru a oferi un suport activităţii de vorbire, se vor utiliza cât mai multe obiecte, machete, imagini cu care subiectul să poată acţiona. Nu poate fi neglijată nici dezvoltarea capacităţii de susţinere a unui dialog. În acest scop, se efectuează în prezenţa copiilor o experienţă interesantă, cu rezultate neaşteptate, participanţii fiind stimulaţi să discute între ei ceea ce au observat.

“ Deficienții mintali prezintă o întârziere globală în dezvoltarea somato-psihică, dar nu se poate conchide că există o omogenitate a funcțiilor motorii, așa cum nu se poate vorbi de o omogenitate a funcțiilor intelectuale” (Păunescu, 1990, p. 75).

Dezvoltarea abilităţilor de comunicare la copiii cu dizabilităţi cognitive

În corectarea tulburărilor de limbaj se utilizează două categorii de metode: „unele de ordin general (gimnastica şi miogimnastica corpului şi a organelor care participă la realizarea pronunţiei, educarea respiraţiei şi a echilibrului dintre inspir şi expir, educarea auzului fonematic şi educarea personalităţii logopatului – persoanei cu tulburare de limbaj), iar alte metode sunt specifice fiecărei categorii de handicap de limbaj în parte” (Avramescu, 2006, p.123). Pentru ca intervenția logopedică să fie eficientă și să fie urmată de rezultatele dorite este indicat ca aceasta să fie susținută de cadrele didactice care lucrează cu preșcolarul respectiv elevul. De asemenea, părinții trebuie să fie implicați în acest proces, comunicarea și colaborarea lor cu echipa care realizează intervenția are un rol deosebit de important în eficiența intervenției logopedice.

Comunicarea este un proces interactiv foarte complex

Lipakova (1995) menţionează 13 cerinţe psihopedagogice pentru achiziţia limbajului şi dezvoltarea abilităţilor de comunicare la copiii cu cerinţe educative speciale, datorate dizabilităţii cognitive:

1. Crearea situaţiilor de contact direct, care servesc ca bază pentru stabilirea relaţiei verbale cu copilul. De exemplu, un contact strâns, atunci când copilul are nevoie să fie ajutat pentru a realiza o anumită acţiune.
2. Educatorul nu trebuie să i se adreseze copilului doar în situaţiile în care acesta este calm, deci poate recepta cuvintele adultului. Nu este necesar să i se ceară un răspuns oral.

3. Toate reacţiile preverbale ale copilului, prin privire şi cuvânt, vor fi încurajate.

4. Copilul va fi pregătit în mod special, pentru a asimila sunetele şi cuvintele, recurgând la ritm, muzică şi mişcări.

5. Se vor utiliza jocuri de imitaţie, folosindu-se diferite onomatopee.

6. Se va antrena capacitatea de înţelegere a diferitelor situaţii în cadrul cărora se desemnează, prin cuvinte, diverse obiecte.

7. Copilul va fi motivat pentru a participa activ la situaţii care permit înţelegerea semnificaţiei cuvintelor ce desemnează obiectele (le indică şi le numeşte).

8. In mod treptat, se va extinde sfera de achiziţie a cuvintelor, în raport cu activităţile cotidiene.

9. Stimularea relaţiilor verbale se va realiza prin diverse întrebări adresate copilului de către educator.

lO.Pentru ca antepreşcolarul şi preşcolarul să înţeleagă utilizarea obiectelor şi pentru a memora şi înţelege semnificaţia cuvintelor, educatorul se va adresa cu întrebări de genul: “Pentru ce ai nevoie de un balon?", "La ce serveşte linguriţa?" etc.

11.Pentru stimularea învăţării unor noţiuni generale, concomitent cu prezentarea unor obiecte, se vor pune întrebări adecvate acestui scop: "Ce este aceasta?", "Cum se numeşte aceasta?", "Unde este păpuşa?" etc.

12.Activitatea ortofonică, de nuanţă formativă, se poate realiza cu o serie de trei imagini puse într-o anumită ordine. De exemplu, o astfel de activitate se poate realiza în trei secvenţe: povestirea după imagini, realizată de terapeut, întrebări referitoare la imagini, povestirea coerentă, după imagini, realizată de copil.

13.Stimularea şi motivarea copilului pentru a comunica verbal presupune utilizarea unor obiecte materiale cunoscute de acesta, incluse, pe cât posibil, în jocuri sau în situaţii pentru care prezintă interes.

Pentru a se obţine o eficacitate maximă în dezvoltarea abilităţilor de comunicare verbală, este necesar ca în perioada anterioară achiziţiei limbajului expresiv, copilul să fie capabil să utilizeze mijloacele de exprimare a emoţiilor sale, generate în interacţiunea cu diferiţi stimuli vizuali, auditivi, gustativi etc.

După Preda (2000), în terapie, nu se va concepe un plan rigid de exerciţii. Programul terapeutic va fi flexibil şi activizat, pentru a-1 face pe copil să comunice. Terapeutul trebuie să fie înarmat cu răbdare, să aştepte, insistând timp îndelungat asupra "impregnării" auditive, evitând, însă, reacţiile negative ale copilului, care poate să se simtă presat pentru a vorbi la "ordin". Situaţia poate fi, uneori, delicată, deoarece, fără un minimum de fermitate, la anumiţi copii, nu se poate obţine nici un progres. Pe de altă parte, şi în sfera limbajului trebuie intuită "zona proximei dezvoltări".

Bibliografie

1. Anca, M.D., (2002). *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană: Cluj-Napoca.
2. Guţu, M., (1975). *Logopedie*, Cluj-Napoca, Universitatea Babeş-Bolyai.
3. Păunescu, C., (1976). *Deficiența mintală și procesul învățării*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
4. Preda, V., (2000). *Orientări teoretico-praxiologice ăn educaţia specială,* Editura Presa Universitară Clujeană : Cluj – Napoca.

Dislexia
- o tulburare de învățare despre care nu suntem instruiți -

prof. GIURANIUC GABRIELA-DOINA
Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava

Unii elevi nu pot învăța din numeroase motive, însă unul care mi-a atras atenția în mod deosebit este dislexia. Despre aceasta se vorbește foarte puțin în România cu toate că există din ce în ce mai mulți copii care suferă deficiență. Există statistici care susțin că unul din zece copii suferă de una sau mai multe forme de dislexie și e posibil ca procentul acestor copii să fie în creștere. Dr. Sally Shaywitz, co-director la Yale Center for Dyslexia and Creativity – estimează că între 80-90% dintre copiii cu probleme de învățare au de fapt diverse forme de dislexie (www.childmind.org/guide/parents-guide-to-dyslexia).

Primul caz de dislexie a fost diagnosticat în Marea Britanie în anul 1896. Doctorul W. Pringle Morgan care a examinat un elev de 14 ani ce era foarte isteț, dar citea cu greutate și a realizat că problemele sunt cauzate de efecte congenitale. Elevul până la a fi dignosticat a fost considerat leneș la învățătură sau cu o inteligență scăzută. Prin diagnosticarea corectă a dislexiei s-a demonstrate că problemele erau de natură medicală, iar copilul nu putea învăța, deși era inteligent și-și dorea să învețe.

Dislexia este o afecțiune cu transmitere genetică și este cunoscută ca fiind o tulburare de citire și de scriere caracterizată prin dificultăți de învățare datorate problemelor de pronunțare, citire și scriere cu toate că nivelul de inteligență al copiilor este normal sau chiar unul peste medie. Copiii sunt afectați în moduri imprevizibile și diferite. Aceștia au probleme în rostirea, ortografierea, citirea rapidă și scrierea cuvintelor, pronunțarea cuvintelor cu voce tare și înțelegerea textului citit. Ei depun atât de mult efort pentru a se concentra să poată citi încât nu mai pot să și înțeleagă ceea ce au citit. Adesea, aceste dificultăți în cazurile fericite sunt observate mai întâi la școală de către învățător, dacă acesta recunoaște această afecțiune. Din păcate, de multe ori, acestă deficiență nu este recunoscută și i se spune părintelui că este un copil inteligent, dar care nu vrea să învețe. Drept consecință primește calificative și note proaste care-l descurajează pe copil. Acasă este certat sau chiar pedepsit, iar colegii de clasă îl etichetează ca fiind prostul clasei agresându-l verbal și chiar fizic. Copilul aflat în acestă situație nu înțelege ce se întâmplă, cu ce este vinovat dacă el își dă toată silința să învețe. Nu înțelege cum se poate descurca foarte bine în alte situații dând dovadă de agerime și inovație și atunci când trebuie să citească sau să scrie parcă n-ar mai fi el, astfel îi scade stima de sine învinovățindu-se pentru lipsa performanței școlare. Adeseori se descurajează foarte mult, cad în depresie, iar la toate acestea se adaugă și bullyingul de la școală, din fața blocului, din cercul de prieteni și chiar acasă din partea familiei. În consecință copilul va căpăta o aversiune față de școală începând s-o urască, iar în timp va

abandona școala lipsindu-i motivația de a se perfecționa și progresa. Unii chiar își vor ascunde suferința luând droguri, alții devenind infractori sau agresori. De aceea suportul moral oferit de familie, profesori, prieteni, colegi este extreme de important pentru acești copii. Dislexicii trebuie mereu încurajați și lăudați pentru cele mai mici realizări, astfel pas cu pas se remediază problema și vor căpăta încredere în ei dezvoltându-se armonios.

Din păcate, la noi, nici legislația în vigoare nu îi sprijină foarte mult pe acești copii. Mai grav este faptul că informațiile privind dislexia nu sunt popularizate și puse aplicare nici măcar cele câteva facilități legislative existente. Deși teoretic în fiecare clasă există cel puțin doi elevi dislexici, aceștia nu sunt identificați pentru că profesorii nu sunt instruiți să recunoască aceste cazuri. De asemenea în învățământul primar nu se organizează testări pentru identificarea lor așa cum se face în alte țări.

Deși la noi în țară există o legislație în vigoare (ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 3124/2017, capitolul III), în practică nu se aplică aproape nimic. Legislația face referire în general la copiii cu tulburări de învățare cu diferite grade de retard care pot fi încadrați în învățământul de masă. Nu trebuie să uităm însă ca acești copii au o inteligență normală, chiar ascuțită și o creativitate deosebită putând performa dacă sunt ajutați să deprindă abilitățile de citire, pronunțare și scriere corectă. Creierul acestor copii, am înțeles că percep altfel simbolurile și de aceea le este greu să citească și să scrie. Unii chiar scriu în oglindă pentru că așa percepe creierul lor. Există numeroase cazuri de personalități remarcabile care sunt dislexici: Thomas Alva Edison, Henry Ford, Walter Elias “Walt” Disney, Hans Christian Andersen, Benjamin Solomon „Ben” Carson Sr., Tom Cruise, Steven Spielberg, Tucker Carlson. Acești copii au nevoie de mai mult timp și de mult mai multe exerciții cu un logoped specializat pe dislexie pentru a obișnui creierul să perceapă corect simbolurile și astfel se remediază această disfuncție de învățare. Din păcate la noi în Suceava există un număr foarte mic de logopezi specializați pe dislexie, disgrafie și discalculie. Acești logopezi sunt atât de ocupați încât nu reușesc să-i ajute pe toți acești copii.

Părinții care sunt destul de apropiați de copiii lor și-și dau seama din timp că ceva nu este în regulă și cer ajutor specializat cresc șansele de „vindecare” a copiilor. Cu cât sunt diagnosticați la o vârstă timpurie maximum 7-8 ani, cu atât au șanse să deprindă mai repede și mai ușor abilitățile de citire și scriere. „Vindecare” este un fel de a spune pentru că nu este vorba de o vindecare propriu-zisă, ci de corectarea deprinderilor.

Din punctul meu de vedere, acești copii sunt condamnați la suferință pentru că sistemul nostru de învățământ nu oferă o evaluare potrivită nivelului lor de inteligență. Cred că ar fi mult mai corectă o evaluare la limba și literature română făcută asemenea testelor Cambridge. Ceea ce au în plus aceste teste față de testările naționale este componenta. I-ar ajuta foarte mult dacă ar auzi textele și n-ar trebui să le citească. Bineînțeles că există dislexici cu forme grave și cu forme mai ușoare, cei cu forme ușoare

reușesc după o periodă de exerciții zilnice suplimentare să-i ajungă pe colegii lor, însă vor părea mai lenți în rezolvarea sarcinilor.

In concluzie, există posibilitatea ca majoritatea așa numiților „analfabeți funcționali” să fie în realitate copii dislexici neidentificați și prin urmare nerecuperați la timp.

Rolul comunicării și al activităților de grup în promovarea incluziunii și toleranței

Prof. Irina Vlădescu
Colegiul Național Pedagogic „Carol I”Câmpulung, Argeș

Raportată la sistemul educațional, comunicarea poate fi văzută din trei perspective: comunicarea informațiilor de către profesor elevilor, comunicarea între profesori și elevi cu participarea și implicarea elevilor și comunicarea între elevi.

Pentru o comunicare eficientă între elevi, cadrul didactic poate elabora sarcini care presupun organizarea colectivului unei clase în perechi sau în grupuri. O parte esențială a procesului de comunicare este dezvoltarea unor relații între participanții la acest proces. Astfel, ei vor ajunge să se cunoască, să cunoască așteptările celorlalți și să interacționeze într-un mod pozitiv.

A fost dovedit faptul că activitățile desfășurate prin cooperare sunt superioare celor care presupun o competiție între elevi. Elevii au de câștigat din lucrul prin cooperare în următoarele privințe: „interrelațiile dezvoltă capacitățile sociale de comunicare și de adaptare la regulile grupului, succesele înregistrate la nivelul grupului sunt mai mari, este stimulată gândirea critică, este dezvoltată încrederea în propriile puteri și se promovează o atitudine pozitivă, respectul reciproc și toleranța” (Oprea, 2009, p. 146).

Activitățile în pereche sau în grup presupun organizarea elevilor în funcție de interesele, de nivelul și de particularitățile lor. Atunci când sunt grupați, elevii manifestă un interes mai mare pentru sarcinile de lucru decât în activitățile frontale sau individuale. În cadrul grupurilor, se sprijină unii pe ceilalți în procesul de învățare. Chiar dacă au păreri diferite, ei vor învăța să respecte părerea celorlalți și să aducă argumente relevante dacă vor considera că ideile lor sunt mai potrivite în situația respectivă de învățare.

Astfel, organizați în grupuri, elevii reușesc să se integreze, deoarece găsesc interese comune și nu mai există presiune din partea clasei, fiecare grup desfășurându-și activitatea separat. Totodată, părerile tuturor sunt ascultate și respectate, ei învățând să accepte și perspectiva diferită a colegilor din grupul lor și din celelalte grupuri.

Bibliografie

Oprea, C. L. (2009). *Strategii didactice interactive*. Editura Didactică și Pedagogică.

Toleranță și respect prin educație

Prof. înv.primar: Suciu Petronela
Colegiul Național ”Onisifor Ghibu”Oradea,jud.Bihor

Toleranţa este abilitatea de a accepta diferenţa dintre noi şi alţii. Această capacitate apare după ce copilul şi-a dezvoltat cu succes anumite calităţi: ataşamentul, autocontrolul, perceperea suferinţei, a durerii; când va putea relaţiona cu alţi copii, simţindu-se în siguranţă, controlându-şi anxietatea; când, întâlnind situaţii şi oameni noi, va concretiza capacităţile, nevoile şi interesele celorlalţi. Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-şi explica suferinţa celuilalt, de exemplu, spre a o înţelege. Deosebirea este fundamentală din punct de vedere practic. A-şi explica înseamnă a cunoaşte condiţiile în care o fiinţă reacţionează într-un anumit fel, pe când a-l înţelege pe cel ce suferă înseamnă a încerca să-l alini, a lua măsuri pentru a face să înceteze acea stare. Dacă explicaţia este o reacţie de natură pur intelectuală, înţelegerea este o reacţie adaptată, complexă, a întregii noastre fiinţe, faţă de altul.

Respectul este abilitatea de a vedea în noi înşine şi în ceilalţi valorile. Această abilitate presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă şi emoţională. Apare în copilărie şi ne însoţeşte întreaga viaţă.

Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate.

Toleranţa ar putea însemna faptul de a recunoaşte şi a accepta modul de a fi al altor persoane sau grupuri, adică faptul de a nu interzice, a nu împiedica şi a nu interveni în comportamentul respectivei persoane sau a grupului. Este vorba de respectarea libertăţii celuilalt, a modului său de a gândi, simţi şi acţiona, a convingerilor sale.

Deosebirea fundamentală dintre toleranţă şi indulgenţă constă în faptul că indulgenţa ar putea fi privită ca un exces de toleranţă, în sensul că, din dorinţa de a nu se leza specificitatea nimănui, se permite, în numele toleranţei, încălcarea oricărui principiu moral.

Noile alternative educaţionale îşi vor găsi aplicabilitate şi condiţionate de un discernământ sănătos pot oferi soluţii optime pentru veritabila educaţie completă şi modernă.

Sunt chiar frecvente conflictele între un anumit elev şi profesor, dobândind în viziunea celor mai mulţi, caracterul unei „probleme personale”. Adolescenţii devin şi mai necruţători, pretind să li se ofere posibilitatea de exprimare, de dezbateri legate de temele lecţiilor. Acceptarea compromisului oricând

şi oriunde este o cale tristă, iar înţelegerea tradusă prinindiferenţă la tot ce e abatere şi lipsa sancţionării juste nu şi-ar atinge scopul . Elevii ocupă imediat terenul lăsat liber şi aduc în favoarea lor un răspuns la replică formulat în mod explicit ca un reproş : „Dacă nu e nici o ordine, de ce unul dintre noi ar face excepţie ? ’’O toleranţă controlată, corelată cu personalitatea deschisă, dar puternică a profesorului ar putea stăvili din agresivitatea vârstei. Atitudinea poliţienească ar fi ridicolă şi infructoasă, vizând un adolescent de optsprezece ani . Necesitatea de autoafirmare şi de tratare de pe un plan apropiat este mai viu resimţită acum,comparativ cu perioadele anterioare. A oferi elevului adolescent dreptul la opinie, la susţinerea propriilor idei fără impertinenţă constituie o alternativă ce-şi dovedeşte eficienţa . Să încurajeze discuţia, să nu refuze să recunoască temeinicia opiinilor elevilor, să recunoască propriile înfrângeri sunt dovezi de înţelegere justă a personalităţii elevului adolescent. Indulgenţa nu trebuie însă să degenereze în favoritisme sau să încarce cu sentimente de frustrare pe cei rămaşi în afara „graţiei”.

Educaţia pentru toleranţă poate beneficia de aportul mai multor discipline de învăţământ. Iată câteva dintre ele:

- **Cultura civică**: presupune favorizarea acţiunilor de identificare şi respectare a diversităţii, de respectare a drepturilor celorlalţi prin analogie cu drepturile proprii, armonizarea individualităţii cu grupul, promovarea toleranţei ca atitudine activă;
- **Istoria,** poate realiza această cerinţă prin punerea accentului pe convieţuirea paşnică dintre diferiteetnii şi popoare, pe iniţiativele de pace. Din prisma toleranţei ar putea fi privite diversele orânduiri social – politice care au marcat evoluţia omenirii, documentele care reglementau, în diversele epoci, conduitele indivizilor, diversele tipuri de dictaturi, împreună cu doctrinele lor intolerante, modul cum s-au constituit diverse organizaţii internaţionale, viaţa şi activitatea unor personalităţi care au luptat pentru respectarea drepturilor omului.
- **Religia** are la bază principiul unităţii fundamentale a spiritului religios, principiul neutralităţii confesionale, principiul toleranţei care înseamnă acceptare.
- **Filosofia**, disciplină cu vocaţie complexă, poate dezvolta la elevi spiritul toleranţei, abordând şi problematica drepturilor omului şi a egalităţii dintre oameni.
- **Geografia** îşi manifestă potenţialul formativ mai ales în ceea ce priveşte educaţia interculturală şipentru acceptarea diversităţii.
- **Consilierea şi orientarea**, prin realizarea unor activităţi în cadrul cărora elevul să fie ajutat să se cunoască pe el însuşi şi să-şi îmbunătăţească imaginea de sine.

Metode susceptibile de a fi aplicate pentru educarea elevilor în spiritul toleranţei:

- Expunerea, poate fi utilizată şi când li se prezintă elevilor unele elemente de ordin istoric, sau referitoare la drepturile omului, la democraţie, la nediscriminare.

- Problematizarea are ca nucleu o situaţie-problemă, având ca temă necesitatea limitării toleranţei, conflictele valorice, infirmarea unor stereotipuri.
- Dezbaterea, având drept cerinţă esenţială desfăşurarea unei discuţii la care să participe toţi elevii, pe teme ca: necesitatea toleranţei în societatea actuală, limitele toleranţei, documente ONU, prezenţa unor stereotipuri în societate şi efectele lor asupra relaţiilor interumane.
- Studiul de caz, având drept punct de pornire manifestări de intoleranţă, discriminare sau excludere, situaţia în care s-au confruntat şi se confruntă persoanele sau categoriile de

Activităţile extraşcolare pot contribui şi ele la realizarea acestei dimensiuni a educaţiei.

Întâlniri ale elevilor cu anumiţi invitaţi: specialişti şi activişti în domeniul drepturilor omului, reprezentanţi ai ONG–urilor, persoane aparţinând unor minorităţi naţionale, persoane cu dizabilităţi, reprezentanţi ai asociaţiilor persoanelor cu deficienţe, reprezentanţi ai diferitelor culte religioase.

Copiii sunt tot ce avem mai scump. Bogăția noastră cea mai mare sunt copiii pe care i-am crescut și educat, căci asta este menirea educatorului pe pământ. Această menire de a crește și educa copii este o mare responsabilitate.

Democritus spunea: "A crește copii e un lucru riscant, căci reușita depinde de multă trudă și grija, iar nereușita întrece orice alta durere". Ce-i drept, copiii se cresc greu, timpul trece foarte repede, si când te uiți – ei sunt deja copii mari. Să recunoaștem, de multe ori avem obiecții la comportamentul copiilor , și uneori chiar spunem: " copilăria noastră a fost deosebită, adică nu era așa ca acum". Toleranța ne va face să gândim puțin altfel...nu era chiar așa, căci erau și alte timpuri. De aceea, dascălul trebuie să manifeste toleranța în interacțiunea cu copiii. Toleranța, față de opiniile celorlalți copii, trebuie încurajată mai ales atunci când fiecare vrea să impună jocul sau regulile jocului (exemplu : dacă nu vrea să se joace cu Lego-ul azi, nu-i nimic. Lasă-l să se joace cu altă jucărie și arata-i Lego-ul mâine când sigur va fi interesat) .

Toleranţa nu este decât începutul, prima etapă a unui proces mai îndelungat, mai profund de dezvoltare a unei culturi a păcii. Este calitatea esenţială minimală a unor relaţii sociale care refuză violenţa şi constrîngerea. Fără toleranţă pacea nu este posibilă. În condiţiile toleranţei poate fi urmărit procesul de realizare a unei serii de posibilităţi umane şi sociale pozitive, inclusiv evoluţia unei culturi a păcii şi convieţuirea comunităţilor care o integrează pe acesta.

A şti să trăieşti în condiţiile diversităţii care ne înconjoară reprezintă una dintre cele mai mari provocări, cărora trebuie să le facă societăţile în care cresc copii noştri. Într-o lume în care culturile sunt în contact reciproc şi se întrepătrund din ce în ce mai mult, educaţia trebuie să promoveze, în primul rând, valorile şi competenţele indispensabile acelora care învaţă arta convieţuirii.

Uneori reușim, iar alteori nu, căci nu chiar totul depinde de noi. Probabil că uneori se uită, că și copiii au drepturi : dreptul la dragoste și înțelegere, alimentație, de a fi protejat împotriva tuturor

formelor de neglijență, cruzime si exploatare, de a primi educație, de a-și dezvolta capacitățile în condiții de libertate si demnitate, de a fi crescuți îintr-un spirit de înțelegere, toleranță, prietenie și respect.

Prin contribuția noastră dar și a părinților la implinirea acestor drepturi ne câștigăm respectul din partea copiilor. Însă, să nu uităm că respectul se poate câștiga dar se poate și cultiva.

"Este mare lucru de a fi dascăl - căci, chiar și atunci când suferă din cauza copiilor, el nu-i urăște" -scria Sophocles. "Oricum ar fi copiii, ei sunt dragi dascălilor", spunea mai simplu filosoful.

Toleranța presupune valoare individului, autonomia lui, libertatea alegerii. O societate tolerantă va tinde mai mult spre a fi creativă și inovativă, deoarece este deschisă față de noi descoperiri, adevarului și noi pătrunderi psihologice, îmbunătățind astfel experiența umană. O societate tolerantă este mai potrivită pentru a promova încrederea și colaborarea reciprocă. Într-o societate tolerantă va fi mai puțină cruzime și înșelăciune, mai puțin dogmatism și fanatism.

Societatea modernă ce tinde spre pace și prietenie, toleranță, are nevoie și de dreptate. Noi trebuie să învățăm să fim corecți, să recunoaștem dreptatea, să demonstrăm și generației viitoare că în acțiunile noastre am avut dreptate.

Bibliografie

• Cucoş, C.: Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale, Ed. Polirom, Iaşi
• Şchiopu, U (1997): Dicţionar de psihologie, Ed. Babel, Bucureşti

Educația tehnologică și abilitățile practice, o nouă dimensiune a educației

Prof. Boitor Doina
L.T.A „Alexiu Berinde”Seini, Maramureș

Educația tehnologică reprezintă o dimensiune a educației, dar și a culturii generale a omului contemporan, deoarece tehnologia face parte din viața lui cotidiană, însoțindu-l pretutindeni: la locul de muncă, acasă, pe stradă, în orice domeniu de activitate.
Trăim într-o lume a tehnologiei, în care progresele științifice și tehnice, informatizarea industrială, trcerea de la tehnologia forțată la cea modernă, impune o educație și o mentalitate tehnologică nouă.

Tehnologia reprezintă un ansamblu de procese și operații la capătul cărora se obține un anumit produs, un anumit rezultat. Ca știință, tehnologia studiază formele, metodele și mijloacele de prelucrare a materiilor prime și materialelor, în vederea obținerii unor produse în diferite domenii de activitate.

Rezultatele activității tehnologice sunt răspândite în toate domeniile de desfășurare a activităților umane, scopul esențial al tehnologiei fiind tocmai acela de a asigura noi mijloace materiale , care să ducă la obținerea de produse de calitate superioară, cu un consum redus de materie primă, surse de energie și resursă umană.

Educația tehnologică este o disciplină școlară de cultură generală, înțeleasă ca știință în actiune, ca știință aplicată, cu o contribuție importantă în orientarea și aplicarea cunoștințelor teoretice în practică, în diferite domenii de activitate și de cunoaștere, lărgind viziunea privind orientarea școlară și profesională, a fiecărui adolescent.
Scopul educației tehnologice este acela de a forma şi dezvolta personalitatea celui educat, printr-o educaţie intelectuală profundă, pe baza căreia elevul să pună în practică,toate cunoștințele teoretice dobândite.

„Educaţia tehnologică și aplicațiile practice”, este o disciplină extrem de importantă pentru viitorul oricărui elev, oferindu-i acestuia o minimă cultură generală tehnică, atât de necesară în lumea progresului rapid al tehnologiei în care trăim.
Ea determină totodată, dezvoltarea creativității, a spiritului de observație, a curiozității față de tot ceea ce tehnologia pune la dispoziția omului.

Modulele din care este alcătuită disciplina, oferă spre studiu elevului o sferă largă de domenii de activitate, dându-i acestuia ocazia să-şi descopere abilităţile, înclinaţiile, vocaţia pentru un anumit domeniu. Astfel, educația tehnologică vine în sprijinul absolventului de clasa a VIII-a, în ceea ce privește orientarea școlară și profesională, știut fiind faptul că în gimnaziu este aproape inexistentă, iar elevii trec la nivelul liceal fără a ști prea bine ce li se potrivește.
Disciplina „Educaţia tehnologică și aplicațiile practice”, este o componentă a Curriculum-ului naţional, născută din raportul omului modern cu tehnologia, menită să cultive credinţa în puterea şi frumuseţea ştiinţei, este o disciplină obligatorie în planul de învăţământ pentru clasele I –VIII.

Educaţia tehnologică oferă competenţe care nu sunt abordate la nici o altă disciplină studiată:
- Descrierea elementelor mediului construit şi funcţionalitatea acestora;
- Realizarea de produse simple cu respectarea normelor de calitate, securitate şi sănătate în muncă şi protecţia mediului;
- Aplicarea unor soluţii pentru înlăturarea disfuncţionalităţilor din mediul apropiat;
- Identificarea si selectarea produselor alimentare în funcţie de informaţiile de pe ambalaj

- Asigurarea condiţiilor de preparare a mărfurilor alimentare în funcţie de caracteristicile de calitate ale produselor;
- Analizarea legăturilor între activităţile de obţinere a produselor alimentare şi meseriile /profesiile specifice;
- Identificarea efectelor tehnologiilor de obţinere a materiilor prime, a semifabricatelor şi a produselor finite asupra mediului şi societăţii.

În cadrul orelor de Educaţie tehnologică și aplicații practice, elevii dobândesc deprinderi şi cunoştinţe esenţiale, necesare în viaţa de zi cu zi, cunoştinţe extrem de necesare şi pentru varianta în care elevii vor opta pentru continuarea studiilor în învăţământul profesional. Dacă pentru elevii de clasa a VIII-a, care se îndreptă către licee cu profil uman, cunostințele dobândite la Educație Tehnologică , sunt singurele cunoștinte tehnice studiate în școală, deoarece în liceu ei nu vor studia astfel de discipline, pentru cei care vor urma filiera tehnologică, cunoștinele acumulate la Educație Tehnologică, reprezintă un bogat bagaj de cunoștințe, care va asigura asimilarea mult mai ușoară a noilor conținuturi ale disciplinelor tehnice , studiate in liceu.

Și pentru că nimic nu funcționează mai bine ca școala prin experimente și nimic nu poate stârni întrebări și pasiuni, decât atunci când vezi și experimentezi, abilitățile practice, ca parte componentă a educației tehnologice pentru învățământul primar și gimnazial, se impune ca o cerință de bază în ceea ce privește formarea de capacități și deprinderi practice, de punere în practică a cunoștințelor dobândite, de pregătirea profesională a elevilor și deschiderea unor noi orizonturi cu privire la orientarea școlară și profesională.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI – PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ!

Prof. înv. primar Ilie Nina
Școala Gimnazială Liliești, Orașul Băicoi, Județul Prahova

Pe fundalul diversităţii de elevi, fiecare copil este important şi unic, indiferent de rezultatele sale la învățătură. Şcoala trebuie să asigure şanse egale tuturor. A asigura şanse egale elevilor □nseamn□ a asigura posibilit□□i maxime de dezvoltare fiec□ruia, în func□ie de aptitudinile şi interesele sale. Pentru a răspunde nevoilor/cerinţelor fiecărui copil, se propun strategiile individualizate şi personalizate.

Fiind direct implicată în ipostaza de a avea la clasă elevi cu cerinţe educative speciale și la această serie, am acţionat în urma unei reflecţii îndelungate, a unei analize amănunţite a capacităţilor şi comportamentelor acestora, folosind metoda studiului de caz, studiu care m-a ajutat să dezvolt programe educaţionale recuperatorii ale acestora.

Analizând particularităţile specifice procesului de învăţare cu tipurile de deficienţă de la clasă (*autism, dislexo- disgrafie, tulburări de vorbire-dislalia, ADHD*), am ajuns la concluzia că una dintre calităţile esenţiale ale curriculum-ului şcolar vizează un grad cât mai mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui elev să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta, a fost necesar ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor să o realizez diferenţiat.

În *elaborarea curriculum-ului flexibil* şi uşor de adaptat cerinţelor educaţionale ale fiecărui elev, am avut în vedere: respectarea dreptului la instrucţie şi educaţie pe măsura potenţialului şi capacităţilor sale; formarea la copilul cu probleme a unui registru comportamental adecvat, care să permită adaptarea şi integrarea sa socială, printr-o experienţă comună de învăţare, alături de ceilalți elevi; asigurarea legăturii cu faptele reale de viaţă şi familiarizarea cu o serie de obişnuinţe privind activităţile de utilitate practică; dezvoltarea capacităţilor necesare pentru rezolvarea independentă a problemelor de viaţă, autocontrol în situaţii dificile şi practicarea unor metode şi tehnici de muncă intelectuală, care să asigure eficienţă în adaptarea şi integrarea şcolară şi socială.

Metodele şi procedeele de predare-învăţare le-am selectat în raport cu scopul şi obiectivele activităţii didactice, conţinutul lecţiei, particularităţile elevilor (vârsta, nivelul dezvoltării psihice, tipul şi gradul deficienţelor/ tulburărilor, tipul de percepţie al elevilor – analitic sau sintetic) și stilul meu de lucru. Pentru elevii speciali din clasa mea, mi-am adaptat stilul de predare la stilul acestora de învăţare, pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru a fost posibil chiar de la clasa pregătitoare, când am cunoscut stilul de învăţare al lor, după o evaluare

eficientă, care mi-a permis să știu cum învaţă, dar şi ce este necesar să fie învăţat. De asemenea, am observat că elevii au nevoie de ajutor suplimentar din partea mea şi a colegilor, că este nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

O tehnică inovatoare pot spune, care mi-a adus rezultate pozitive în activitatea desfășurată cu elevii cu cerințe educative speciale, dar și cu ceilalți a fost *art-terapia vizual-plastică*. Tehnicile de terapie creativă i-au ajutat pe elevi să se înțeleagă pe sine, să se elibereze de anxietățile acumulate, de tensiuni și să dezvolte abilitățile de comunicare și inserție socială. Activitățile pe care le-am realizat au fost: desenul, pictura, modelajul cu plastilina sau lutul, colajul din elemente independente (plante sau elemente textile), mişcarea și teatrul.

Prin desen și pictură, elevii cu deficiențe și-au exprimat sentimentele, trăirile, nevoile, se exprimă pe sine și își descoperă astfel identitatea. Acestea s-au manifestat ca un joc, un dialog între mine și elev, a reprezentat un mijloc de comunicare eficientă. Pictura și desenul artistic au fost acțiuni recuperatorii foarte agreate de elevi și au putut fi practicate din orice poziție, necesitând doar pensula, pânza, culori sau creion și hârtie. Sunt abordabile de toate persoanele cu deficiențe care au mai mult sau mai puțin simț artistic. Desfășurarea lor au indus un sentiment de satisfacție și utilitate. Modalitățile folosite au fost în funcție de deficiențe, merg de la pictura cu degetul sau cu pensula pâna la rafinamente moderne, prin aruncare, pulverizare, tamponare etc.

Acţiunea educativă cea mai bună este aceea *care modelează eul*, permiţând tuturor copiilor învăţarea realităţii sociale, pentru că ei se vor integra în realitatea socială normală. Ca urmare, profesorul trebuie să sensibilizeze în elevi propriul *eu*, conştiinţa posibilităţilor, capacitatea de a lua decizii, de a fi stăpâni pe ei. Acest lucru se poate realiza nu numai prin activităţi educative şcolare, ci şi prin activităţi extracurriculare.

Astfel, în anii şcolari trecuți am participat diverse proiecte eTwinning, printre care și ***Empathy and Tolerance Everywhere*** sau ***Empatiksen Simpatiksin,*** prin care elevii clasei mele au descoperit multe aspecte despre empatie și toleranță, despre emoții, sentimente și idei, au aflat cum este să fii empatic, cum putem ajuta persoanele care au nevoie de noi și cum este normal să ne acceptăm unii pe alții așa cum suntem.

Obiectivele educaţionale folosite cu elevii mei, în timpul desfășurării activităţilor din cadrul proiectelor, au urmărit înţelegerea de către elevi a importanţei empatiei, simpatiei, sărăciei, integrării și dezintegrării sociale, a modului de a putea empatiza cu cei din jurul nostru. De asemenea, să conștientizeze importanța de a privi viața prin fereastra celorlalți și de a deveni persoane cu valori morale universale, care să înţeleagă respectul, să poată ajuta persoanele care au nevoie, o persoană tristă, handicap, persoanele în vârstă, lucrând în colaborare cu alţi membri ai comunității locale.

Proiectele au cuprins activităţi şi acţiuni deosebite, variate și atractive, astfel încât copiii au descoperit că empatia este abilitatea, capacitatea de a înțelege și simți emoțiile, sentimentele și gândurile celuilalt, atât pentru persoanele dragi, dar și pentru cei aflați în dificultate, precum le-am trăi noi. Au realizat că atunci când ești empatic, ești simpatic și au colaborat activ, folosind tehnologia, cu partenerii de proiect. Au conștientizat faptul că este bine să oferim ajutor ori de câte ori este nevoie, să ne implicăm în acţiuni de caritate, că putem permanent să fim mai buni. Au conștientizat faptul că este foarte bine să fii empatic și tolerant tot timpul, ca să ai rezultate foarte bune.

Un rol deosebit în recuperarea elevilor speciali l-au avut și *proiectele educaționale naționale și activitățile extrașcolare*, prin care am urmărit îmbunătăţirea gradului de integrare a copiilor cu cerinţe educative speciale în colectivele de elevi din şcolile de masă, prin acţiuni comune, stimulând colaborarea. Aceste programe, au avut ca ţintă acţiuni de voluntariat în folosul grupurilor de copii cu cerinţe educative speciale. Am propus şi realizat activităţi de socializare sub forma unor jocuri colective şi activităţi de abilităţi practice prin care elevii au confecţionat mici atenţii pentru prietenii lor, cu diferite ocazii: 1 martie, sărbătoarea Paştelui, Crăciunul, 1 Iunie, care au fost finalizate prin acțiuni, precum: *Suntem alături de tine!, Un zâmbet pentru fiecare!*- proiecte caritabile; *Copiii şi drepturile lor*- concurs de postere care ilustrează drepturile copiilor (cu accent pe incluziune); *Copil ca tine sunt și eu!, Tombola copilăriei, Diferiți, dar egali!* etc.

Activităţile desfăşurate au stârnit interesul elevilor şi au asigurat cadrul oportun transferului de cunoştinţe dobândit în procesul instructiv-educativ. Fiecare elev a avut posibilitatea să se implice activ, să-şi valorifice potenţialul creativ, să devină conştient de impactul pe care îl are fiecare în comunitatea în care trăieşte prin acţiunile desfăşurate.

Pentru a avea cu adevărat o şcoală incluzivă care să funcţioneze, este necesară pregătirea acesteia. Sunt necesare condiţii materiale, care să permită un învăţământ cât mai diversificat şi adaptat diferitelor cerinţe speciale: profesori itineranţi, mobilier, posibilităţi de modelare a programului zilnic, tehnici speciale de predare, adaptare curriculară individualizată etc. Ţinând cont de introducerea şi aplicarea acestui concept de largă rezonanţă asupra modului în care este organizată şi funcţionează şcoala, există mai multe dimensiuni şi provocări contemporane:

- centrarea pe copil, pe unicitatea acestuia- o şcoală deschisă, prietenoasă;

- democraţie şi solidaritate umană- o şcoală echitabilă, mai naturală;
- răspunsul la situaţii educaţionale diverse;
- şcoală flexibilă, care se adaptează, care învaţă şi se schimbă.

Rolul terapeutic al tuturor activităţilor a constat în faptul că prin ele se poate realiza mai uşor socializarea copiilor speciali. În funcţie de specificul lor, aceste activităţi au dezvoltat la elevi priceperi, deprinderi şi abilităţi cognitive şi comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfăşurându-se în afara cadrului tradiţional al sălii de clasă, ele au permis contactul direct cu realitatea socială.

Bibliografie:

Vrășmaș Ecaterina, *Dificultăți de învățare în școală*, Editura V&I Integral, București, 2007.

Carasel, A; Lazăr,V., *Psihopedagogia activităţilor extracurriculare*, Editura Arves, 2008.

Neamţu C., Gherguţ, A., *Psihopedagogie specială*, Editura Polirom, IAŞI, 2000.

Aplicarea unor metode nonformale în scopul dezvoltării personale a preșcolarilor

Ciuperceanu Mihaela-Corina
Grădinița P.P. ”Piticot” Craiova

În perioada copilăriei, influenţele educative sunt hotărâtoare pentru dezvoltarea socio-emoţională a copilului.

Vârsta preşcolară constituie o perioadă în care se produc însemnate schimbări în viaţa afectivă şi socială a copilului. Emoţiile şi sentimentele însoţesc toate manifestările copilului, fie că este vorba de jocuri, activităţi educative, de interacţiunea cu cei de vârsta lui sau cu adulţii.

Pe măsură ce copilul dobândeşte controlul asupra comportamentului, emoţiile sunt exprimate prin modalităţi tot mai subtile, acesta învăţând să reacţioneze în conduite aprobate social.

Competenţa emoţională pe care o dobândesc copiii desemnează abilitatea acestora de a-şi gestiona propriile emoţii, precum şi de a recunoaşte şi de a se adapta la emoţiile celorlalţi.

Capacitatea de manifestare a laturii sociale și competențele emoționale ale preșcolarilor se modelează prin intermediul unei intervenții educaționale constante, reprezentată de diferite jocuri, metode și instrumente de comunicare, de interrelaționare, de formare de grupuri.

Exemple de jocuri de îmbunătățire a comunicării:

Joc în oglindă

- Tipul jocului – joc de îmbunătățire a comunicării
- Specificul grupului – copiii trebuie să fie în număr par
- Obiectivele jocului: -să execute mișcări ale brațelor, capului, corpului în oglindă cu partenerul său, respectând direcția mișcărilor, ritmul, complexitatea.
- Descrierea jocului: Copiii se grupează pe două coloane, așezate față în față. Fundal muzical – o melodie lentă, relaxantă. În prima parte a jocului, copiii din prima coloană execută mișcări simple (fiecare copil improvizează mișcări proprii, pe loc), iar cei din fața lor, prin copiere/imitație, execută aceleași mișcări. În a doua parte a jocului, se schimbă rolurile între cele două coloane.

Jocuri care vizează dinamica grupurilor (formarea grupurilor, dinamica grupurilor, includerea și excluderea din grup, dezvoltarea încrederii și a stimei de sine, gestionarea și medierea conflictelor):

Orbul și câinele

- Tipul jocului – joc de interrelaționare, stimulează creșterea încrederii în partenerul de joc
- Specificul grupului – copiii trebuie să fie în număr par
- Obiectivele jocului:

  -să ghideze cu responsabilitate și în siguranță partenerul de joc;

  -să manifeste încredere în partener.
- Descrierea jocului:Copiii formează perechi, unul dintre ei are ochii acoperiți cu o eșarfă. Cel cu ochii acoperiți este orbul, celălalt este câinele. Cu atenție și răbdare, ”câinele” îl va ghida pe orb prin sala de clasă, astfel încât să ocolească cu succes obstacolele.

Prințesa și dragonul

- Tipul jocului – de coeziune a grupului
- Obiectivele jocului:

  -să comunice cu colegii de grup;

  -să manifeste atitudini pozitive, indiferent de situația de joc creată.
- Descrierea jocului: Jocul pornește de la relatarea unei povești de către educatoare. (Într-un castel, trăia o prințesă frumoasă, care fusese răpită de un dragon. Dar un cavaler viteaz și curajos din regatul în care se afla castelul, a aflat despre răpirea prințesei și a sosit îndată la castel. Zi de vară până-n seară s-a luptat cavalerul cu dragonul. Și la apusul soarelui, dragonul cel rău a fost învins de cavaler, iar prințesa a fost eliberată. Și cavalerul cu prințesa au trăit fericiți....)
- Copiii se împart în două grupuri. Fiecare grup stabilește, de comun acord, ce personaj să reprezinte. Cele două grupuri vin față în față și fiecare execută mișcări specifice personajului stabilit anterior. (Cavalerul – poziție de luptă cu sabia, prințesa – o reverență, dragonul – manifestare a furiei).

- În urma întâlnirii a două personaje, urmările sunt: cavalerul învinge dragonul, dragonul învinge prințesa, prințesa învinge cavalerul.

”Educația este arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele.”

(Platon)

Bibliografie: Suportul de curs ”Nonformal for inclusion” - proiectul SMART Erasmus+ 2021-1-RO01-KA122-SCH-000014593

Incluziunea educațională – trecere în revistă

Dr. Orbán Rita
Liceul Reformat „Lorántffy Zsuzsanna”, Oradea

Incluziunea educațională este în strânsă legătură cu incluziunea socială, în acest sens afectează funcționarea și eficiența reciprocă.

Politicile educaționale sunt „direcții de acțiune din domeniul educației pe care autoritățile publice le aleg ca răspuns la o anumită problemă sau la o serie de probleme interconectate” (Nicu, 2013, p. 40). Aceste politici sunt influențate de diferite factori: politica actuală a societății, situația economică, cultura cetățenilor dar în același timp și de normele Uniunii Europene. Politicile educaționale au mai multe dimensiuni care se interconectează. Așadar, Nicu menționează următoarele dimensiuni: violența în școală, management educațional, marketing educațional, curriculum și competențe, formarea cadrelor didactice, educația timpurie, educația universitară, (in)egalitatea de șanse (p. 92). După cum se vede, politicile educaționale sunt complexe, de aceea poate influența funcționarea eficientă a sistemului de învățământ. Într-un studiu publicat de OECD (2012) este menționat că în vederea asigurării succesului școlar, politicile educaționale trebuie alcătuite în cooperare cu alte politici guvernamentale, promovând stimularea motivației și implicarea elevilor în procesul educațional.

Politicile sociale sunt la fel de importante ca politicile educaționale, care se referă atât la oportunitățile cât și la modalitățile în care societățile pot contribui la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Preda (2007) subliniază faptul că politicile publice trebuie să fie caracterizate prin „justiție socială” și „eficiență”, care împreună înseamnă echitatea socială. În literatura de limba engleză, termenul de echitate (equity) menționează că eliminarea discriminării reprezintă o condiție necesară, dar nu este suficientă pentru egalitatea de șanse.

Așadar, incluziunea educațională creează un spațiu de interacțiune socio-educațională în care toți participanții se cunosc într-un spirit de cooperare reciprocă, își acceptă valorile și se bazează pe diferențele individuale (Torgyik, 2004). Andersson (1996) privește integrarea diversității în clasă ca o bună practică educațională, pentru că este în conformitate cu obiectivul fundamental al unei societăți democratice care dorește ca educația să fie accesibilă tuturor. Totodată, educatorii trebuie să își asume responsabilitatea pentru evaluarea pozitivă a diversității în clasele lor și să își încurajeze pe elevi să facă același lucru.

Conceptele de bază folosite în literatura de specialitate și prevederile metodologice din România privind elevii atipici sau cu cerințe educaționale speciale sunt: **integrarea** și **incluziunea**. Deși poate la prima vedere aceste concepte par a fi asemănătoare dar diferența dintre ele trebuie

abordată pentru evitarea neînțelegerilor și confuziilor. În *Metodologia privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă*, adoptată prin Ordinul nr. 5574/2011, respectiv *Metodologia privind evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale*, cu nr. 6552/2011 găsim următoarele definiții:

- **integrarea (școlară)** reprezintă „procesul de adaptare a persoanei cu cerințe educaționale speciale la normele și cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor relații afective pozitive cu membrii grupului școlar (grup/clasă) și de desfășurare cu succes a activităților școlare” (Art.3/e, respectiv Art. 2/e);
- **incluziunea (școlară)** este „procesul permanent de îmbunătățire a serviciilor oferite de unitățile de învățământ pentru a cuprinde în procesul de educație toți membrii comunității, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultățile acestora” (Art. 3/f, respectiv Art. 2/f).

Subcapitolul V.6 din Proiectul „România Educată”, intitulat *Educație incluzivă de calitate pentru toți copiii* conține rezultatele analizei privind situația sistemului educațional românesc în comparație cu datele europene, identificarea factorilor care pot contribui la producerea analfabetismului funcțional, viziunile strategice implementate până în 2030, precum și obiectivele și măsurile fezabile în acest sens. Importanța acestui proiect constă în aspirația statului de a acorda educație de calitate pentru toți actorii din sistemul de învățământ, punând accent pe elevii care aparțin de o categorie minoritară și care din acest motiv sunt amenințați de abandonul școlar și totodată, bazând pe rezultate de analiză, elaborează o strategie funcțională de lungă durată. Recunoaște strânsa legătura între calitatea educației și dezvoltarea societății, prin îmbunătățirea educației este posibilă atât dezvoltarea personală a beneficiarilor cât și dezvoltarea societății și economiei.

Participarea activă a elevilor atipici la activitățile școlare și extracurriculare este condiția incluziunii socio-educaționale, care în același timp contribuie la exprimarea și dezvoltarea identității. Astfel, elevii devin tot mai curajoși, se dezvoltă abilitatea de comunicare, de exprimare, îmbunătățesc cunoștințele și sunt mai bine pregătiți pentru viitor. În unitatea de curs *Educație incluzivă* (Balan et al., 2017, p. 243) sunt rezumate particularitățile mediului incluziv, care constituie baza procesului de incluziune educațională și socială al elevilor atipici sau cu cerințe educaționale speciale. Așadar mediul incluziv este prietenos învățării, bazat pe viziuni și valori împărtășite care:

- include toți copiii: cu și fără CES și/sau dizabilități;
- este sigur: protejează toți copiii;
- este sensibil: observă diferențele tuturor copiilor și le valorifică;
- este stimulativ: încurajează toți copiii să învețe;
- este relevant: toți copiii știu că învață pentru propria dezvoltare;

- este cooperant: cadrele didactice, familiile și comunitățile sunt parte a procesului educațional.

Rolul cadrului didactic în procesul de incluziune al elevilor cu CES este esențial și are mai multe atribuții în acest sens, trebuie să aibă competențe foarte bune în observarea elevilor, în evaluarea situațiilor, în stabilirea obiectivelor, în selectarea metodelor și materialelor cele mai adecvate pentru fiecare caz în parte, în rezolvarea problemelor, în managementul clasei, în comunicare și colaborare cu părinții, cu instituția respectivă sau cu alți specialiști din domeniu. Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice trebuie să fie temeinică, transparentă și distinctă din acest punct de vedere, aceasta fiind prima condiție în asigurarea și eficiența incluziunii școlare, precum și a educației de calitate cu rezultatele așteptate.

Bibliografie:

Andersson, Y. (1996). Merging teaching effectiveness, learning outcomes, and curricular changes with the diverse student needs of the 21th century. Keynote address presented at the Proffessional and Organizational Development Network in Higher Education (POD), Salt Lake City, Utah

Balan V., Bortă, L., Botnari, V., Bulat, G., Efrodi, A., Gînu, D., …, Velișco, N. (2017). *Educație incluzivă*. Unitate de curs. Ediție revăzută și completată. Chișinău

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (2011). Ordinul nr. 5574 privind aprobarea *Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă*, apărut în Monitorul Oficial al României, partea I, Nr. 784/4.11.2011

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (2011). Ordinul nr. 6552/2011, privind aprobarea *Metodologiei privind evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale,* apărut în Monitorul Oficial al României, Nr. 45 din 19.01.2012

Nicu, A. (2013). *Politici educaționale: repere teoretice și pragmatice*. Cluj-Napoca: Editura ASCR

Orbán, R. (2022). *Oportunități de optimizare a serviciilor educaționale destinate copiilor cu dificultăți de învățare din ciclul primar.* Teză de doctorat. Oradea

Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD], (2012). *Equity and Quality in education. Supporting Disadvanataged Students and Schools.* Citit la: https://www.oecd.org/education/school/50293148pdf

Preda, M. (2007). *Politica socială românească. Între sărăcie și globalizare*. Iași: Editura Polirom

Proiect al Președintelui României (2021). *„România Educată.”.* Citit la: http://www.romaniaeducata.eu/wp-content/uploads/2021/07/Raport-Romania- Educata-14-iulie-2021.pdf

Torgyik, J. (2004). Hatékony iskola: együttműködő iskola. *Új Pedagógiai Szemle* 4-2002, 26- 38

INCLUZIUNE ȘI EGALITATE DE ȘANSE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

PROF. ÎNV. PRIMAR: MARTIN RAMONA NICOLETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”RĂDUCANU ROSETTI” CĂIUȚI, BACĂU

Diferiți, dar egali este un principiu al egalității și respectului reciproc. Provocarea în cazul copiilor din medii defavorizate o reprezintă în primul rând menținerea unei frecvențe bune a tuturor copiilor înscriși la școală, adică reducerea fenomenului de abandon școlar. Foarte importante sunt valorificarea diferențelor fizice, psihologice (interese, aptitudini, valori) și a diferențelor social-culturale în activitățile desfășurate la școală și valorificarea experienţei pozitive a cadrelor didactice în valorizarea diversității.

Școala incluzivă înseamnă nediscriminare, egalitate în drepturi şi în şanse, evaluarea capacităţii persoanei, evaluarea nevoilor, dreptul la înţelegere și accesibilitate. Cea mai mare răsplată a oricărui dascăl este să își aducă contribuția la educarea și formarea caracterului copiilor, să vadă pe fețele lor încântarea și bucuria de a învăța lucruri noi și interesante, strălucirea ochilor și a zâmbetului lor. Mai ales atunci când reușesc să-și depășească limite personale sau prejudecățile altora. A fi diferit înseamnă a fi unic, ceea ce este un lucru bun.

Toţi suntem diferiţi, dar în aceleaşi timp, egali. Nu avem o opţiune sau puterea de decizie în a fi sau a nu fi diferiţi. Acolo unde avem două sau mai multe persoane, avem diversitate. Diferenţele dintre noi pot fi în funcţie de vârstă, etnie, gen, abilităţi fizice, naţionalitate, orientare sexuală, educaţie, stare civilă, religie, experienţele de viaţă pe care le-am trăit şi care ne-au influenţat. Diferenţele dintre noi ne dau nişte avantaje şi caracteristici unice şi o perspectivă distinctă asupra vieţii. Diversitatea culturală nu mai este un prejudiciu, ci o realitate care trebuie fructificată în mediul şcolar. Pluralitatea culturală pune nu numai problema apărării diferenţelor, ci a dialogului cultural, care recunoaşte că fiecare trebuie să contribuie la îmbogăţirea experienţei umane şi că fiecare dintre ele este un efort de universalizare a unei experienţe particulare.

Educaţia interculturală presupune promovarea unor politici şcolare care să permită egalizarea şanselor în educaţie şi a unor strategii de valorificare a diferenţelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice. Fiecare școală poate fi un atelier de conviețuire democratică, unde copiii pot învăța să conviețuiască în mod constructiv, să accepte și să aprecieze diferențele ca „valori“ și nu să fie refuzate sau evitate, elevii experimentând concret cetățenia globală.

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-şi dezvolte capacităţile personale şi să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de şanse are la baza asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viata economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc.

Şcoala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate, dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, pofesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă.

Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu continuă să rămână una dintre problemele școlii românești. Conceptul de „egalitate“ înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare.

Egalitatea şanselor semnifică, în fapt, oferirea de opţiuni multiple pentru capacităţi şi aptitudini diferite, „o educaţie pentru toţi şi pentru fiecare”, o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă şi condiţii socio-economice, dar şi o educaţie pentru fiecare, în funcţie de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea şi încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalităţii şanselor de acces în viaţa socială.

În categoria copiilor defavorizaţi îi putem include pe cei proveniţi din familii monoparentale sau orfani de ambii părinţi, copiii ai căror părinţi sunt şomeri, au grave probleme de sănătate sau un comportament imoral, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate şi a căror şcolarizare depinde de existenţa unui mijloc de transport şi copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi.

Cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedeşte a fi educaţia incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi; şcoala se adaptează la nevoile elevilor; diferenţele individuale între elevi constituie o sursă de bogăţie şi diversitate şi nu o problemă.

Şcoala incluzivă are la bază un curriculum adaptat în raport cu nevoile copiilor. De aceea, proiectarea sistemelor educaţionale şi implementarea programelor şcolare trebuie să ţină seama de marea diversitate a caracteristicilor şi trebuinţelor elevilor incluşi în procesul instructiv-educativ, care trebuie să asigure şanse egale pentru copiii defavorizaţi prin implicarea tuturor cadrelor didactice, părinţilor şi a instituţiilor locale abilitate.

Cadrele didactice trebuie să adopte mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, construind o societate bazată pe spiritul de toleranţă şi oferind şanse egale 10 la educaţie pentru elevii defavorizaţi. Societatea contemporană pune tot mai mult accentul pe diversitate. Educaţia pentru diversitate este un răspuns la pluralismul de toate felurile cu care ne confruntăm. Valorificarea diversităţii permite toleranţa; recunoaşte, apreciază şi facilitează procese implicate în explorarea şi

descoperirea noului, conduce la întărirea relaţiilor în cadrul comunităţii şi măreşte posibilităţile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă.

Instituţiile de învăţământ trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor. Profesorii au nevoie să îşi conştientizeze propriile prejudecăţi, să fie corect formaţi, să ia în considerare condiţiile sociale şi nevoile elevilor. Copiii trebuie pregătiţi să înveţe să trăiască şi să interactioneze pozitiv în această lume diversă.

Multiculturalitatea este un fenomen care ne îmbogăţeşte cu diversitate. Şcoala trebuie să formeze deprinderea preţuirii valorilor pluriculturale, ideea ca nu există valori superioare sau valori inferioare. Există valori specific care trebuie preţuite prin aportul lor la nuanţarea şi îmbogăţirea celorlalte culture cu care vin în contact.

Școala românească trebuie să construiască diverse strategii pentru o tratare pluralistă a diversităţii culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei elevii şi utilizarea acestuia pentru a ajuta profesorii şi directorii să înveţe culturile elevilor; utilizarea conflictelor etnice pentru producerea unor schimburi culturale şi sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori şi familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal şi eficient la instituţia şcolară; înlăturarea prejudecăţilor legate de rasă, clasă socială sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane şi grupuri de elevi.

BIBLIOGRAFIE:

Țoropoc, Loredana, (2019).Culegere de jocuri incluzive, București;

Velișco, N. (2017). Educație incluzivă: Unitate de curs. Chișinău;

Verza, E. (1995). Psihopedagogie specială. București: Editura Didactică și Pedagogică.

EGALITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

PROF. PĂVĂLUȚĂ MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”RĂDUCANU ROSETTI” CĂIUȚI, BACĂU

Educaţia pentru toţi copiii este o cerinţă fermă şi clară a epocii noastre, determinată de nevoile acute ale timpului prezent. În filosofia lumii moderne materializată în politicile educaţionale, internaţionale şi naţionale, se caută răspuns la întrebări fireşti care doresc să exemplifice îngrijorarea faţă de viitorul lumii. Procesul educativ trebuie să se adreseze tuturor şi să se concentreze pe soluţii rapide şi adecvate la adaptarea faţă de diversitatea şi unicitatea umană.

Pentru un cadru didactic este un adevăr evident că fiecare copil este în felul său. Fiecare copil este unic și nici un copil nu este identic cu altul. Sunt diferențe pe care le vedem cu ochiul liber și altele pe care le observăm mai greu sau avem nevoie de metode speciale ca să le evidențiem.

Mai mult decât în orice perioadă de viață copiii la clasele mici sunt foarte diferiți. Împărțirea lor în grupuri de vârstă cronologică nu corespunde în fapt cu nivelul lor de dezvoltare. Așa cum este cunoscut fiecare copil se dezvoltă în ritmul și stilul său. Dezvoltarea este determinată de ereditatea biologică și de influența mediului, într-o combinație specifică fiecărui individ, dezvoltarea se realizează prin procesul de învățare.

Învățarea presupune achiziții, adaptări succesive, reveniri, bariere și factori de facilitare, particularități. Abordarea copiilor la clasele gimnazială în funcție numai de vârsta cronologică poate să împiedice tratarea corectă individualizată și personalizată a copilului. Copiii sunt diferiți prin particularitățile de vârstă și prin particularitățile individuale. Chiar la aceeași vârstă unii sunt mai scunzi sau mai înalți; mai slabi sau mai grași, mai sensibili sau mai puternici, învață mai repede sau mai încet, etc. Putem spune că există multe diferențe date de particularitățile de vârstă, altele de trăsăturile lor fizice, de reacții emoționale, de temperament, de ritmul de dezvoltare, de stilul învățării, de preocupările predilecte, de aptitudini și de comportamente pe care și le manifestă fiecare.

Toate aceste diferențe se traduc în activitatea școlară, de aceea se impun și cerințe educative. Acest lucru este valabil pentru toți copiii, fie că sunt obișnuiți, fie de excepție, aflați la extremele superiorului și ale problemelor serioase ale dezvoltării (deficiențe, tulburări).

Importanţa educaţiei este deosebită, sistemul educaţional trebuie să se bazeze pe premiza ca fiecare individ poate fi educat, poate fi ajutat să treacă de la o etapă la alta. Izvorul dezvoltării psihice îl constituie, după cum se ştie, contradicţiile interne care apar ca urmare a solicitărilor externe. Crearea mijloacelor necesare pentru depăşirea şi rezolvarea acestor contradicţii revine, în primul rând, educaţiei. Pe de o parte, educaţia oferă conţinuturile ce urmează să fie asimilate, pe de altă parte ea se preocupă de modul în care să fie asimilate, de formarea capacităţilor. Rolul conducător al educaţiei

apare în intervenţia acesteia în crearea unui climat educaţional favorabil, cu valenţe educative puternice asupra formării personalităţii umane. “ Educaţia este o artă “. În cadrul procesului instructiv-educativ, misiunea cea mai importantă revine cadrului didactic, care trebuie să realizeze accesibilizarea cunoştinţelor înainte de a fi transmise.

Dreptul fiecarui individ la educaţie trebuie conştientizat de societate, iar dacă sistemul şcolar general nu vine în întâmpinarea necesităţilor tuturor persoanelor, trebuie avută în vedere educaţia specială, care se referă la toţi acei copii ale căror cerinţe sunt generate de incapacităţi sau dificultăţi în a se adapta cerinţelor educaţionale şi societale ca şi cei consideraţi “ normali “ de către societate. Totuşi, trebuie să se tindă la o pregătire a tuturor copiilor în sistemul şcolar obişnuit. Calitatea educaţiei speciale trebuie să reflecte aceleaşi standarde şi ambiţii de calitate ca şi educaţia obişnuită şi să fie strâns legată de aceasta.

Presupunând un demers intenţionat, educaţia are caracter teleologic, acţiunile educaţionale derulate corelându-se cu o serie de reguli şi norme cunoscute şi aplicate de cadrele didactice.

Diversitatea interindividuală este imensă, iar necesitatea luării în considerare a acestui lucru şi accesibilizării conţinuturilor apare în didactica, ca teorie a procesului de predare-învaţare, sub forma principiului accesibilităţii şi individualizării învăţământului.

Potrivit acestui principiu, organizarea şi desfăşurarea procesului de învăţământ trebuie să se realizeze pe măsura posibilităţilor reale ale elevilor, ţinându-se seama de particularităţile de vârstă, sex, nivelul pregătirii anterioare, precum şi de deosebirile individuale, de potenţialul intelectual şi fizic al fiecărui elev. Aceste cerinţe se referă atât la obiectivele, conţinutul şi volumul celor studiate în şcoală, cât şi la modalităţile de predare-învăţare.

Cadrul didactic trebuie să pornească de la datele personale ale celui educat şi să nu forţeze nepermis de mult peste limitele pe care le îngăduie vârsta şi caracteristicile individuale. Fiecare copil e o individualitate irepetabilă care pretinde un tratament individualizat, pentru exploatarea în mod diferenţiat a calităţilor psihoindividuale. Este necesară dimensionarea atentă a conţinuturilor învăţării, în consens cu posibilităţile psihice de vârstă şi individuale ale copiilor. Momentul principal când se realizează accesibilizarea cunoştinţelor este lecţia, pregătită şi susţinută de cadru didactic, care este momentul cel mai important în acest sens.

Şcoala este “obligată“ să creeze condiţii adecvate pentru a da posibilitate fiecărui elev “să-şi realizeze propria lui dezvoltare optimă“. Această viziune optimistă asupra accesibilităţii presupune încredere şi respect faţă de individualitatea elevului.

Activitățile din școală sunt orientate spre formarea personalităţii elevului în conformitate cu cerinţele sociale ale vremii, scopul principal fiind integrarea socială.

Abordarea provocărilor și a discriminării grave cu care se confruntă copiii cu dizabilități,

reprezintă o problemă urgentă. În primul rând, negarea dreptului la educație răpește copiilor beneficiile viitoare pe care le aduce educația, dar îi lipsește și de șansa de a avea acces la alte drepturi – de exemplu, limitându-le șansele de a se angaja sau de a participa mai târziu la viața civică. Lipsa educației restrânge participarea deplină în societate, adâncește marginalizarea și poate limita șansele unei persoane de a scăpa de sărăcie.

Egalitatea presupune respectarea drepturilor copilului: dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, dreptul la libertatea de întrunire și de asociere (drepturi civile), dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor din partea unui individ, grup, instituție, precum și drepturi economice, sociale și culturale (dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la educație și la pregătire profesională, dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive). Egalitatea șanselor semnifică oferirea de opțiuni multiple pentru capacități și aptitudini diferite, o educație pentru toți și pentru fiecare, o educație deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă și condiții socio-economice, dar și o educație pentru fiecare, în funcție de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea și încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalității șanselor de acces în viața socială.

Sistemele de educație incluzivă sunt foarte necesare prin faptul că toți copiii învață împreună, în școli de masă aflate în localitatea sau comunitatea lor, indiferent de abilitățile sau dizabilitățile lor, iar metodele de predare, materialele didactice și mediul școlar sunt adaptate nevoilor tuturor elevilor. Crearea unor sisteme incluzive de educație este esențială pentru asigurarea unei mai bune calități a educației și pentru respectarea drepturilor fundamentale de care trebuie să beneficieze toți copiii, contribuind, de asemenea, la abordarea nevoilor altor categorii vulnerabile de copii.

BIBLIOGRAFIE:

Mara D., *„Strategii didactice în educaţia incluzivă”*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

Păun E. – *„Educaţia integrată a copiilor cu handicap”,* UNICEF şi RENINCO, Bucureşti, 2008.

Gherasim, Ruxandra Loredana, Butnariu, Simona *Performanța școlară*. *Determinanți individuali și contextuali în adolescență;*

Mărginean, Ioan, *Proiectarea cercetării sociologice*, Iași, Ed. Polirom, 2000.

O şansă educaţiei, prin diversitate, incluziune şi toleranţă

Zuda Marilena Dumitra
Şcoala Gimnazială Cezar Bolliac

Diversitatea, incluziunea și toleranța sunt aspecte fundamentale în domeniul educației, contribuind la crearea unui mediu școlar pozitiv și echitabil. În vederea asigurării diversităţii şi incluziunii în domeniul educaţiei, ar trebui avute în vedere mai multe principii ce pot fi integrate în sistemul educaţional.

Un prim principiu ar putea fi asigurarea diversităţii în curriculum naţional. Atunci când este elaborat curriculum naţional trebuie avut în vedere ca acesta să reflecte diversitatea culturală, etnică şi de gen. Integrarea diversităţii în curriculum naţional este crucială pentru a reflecta realitatea diversă a societăţii şi pentru a promova înţelegerea şi acceptarea diferenţelor. Acest fapt poate fi realizat prin asigurarea că manualele şcolare şi resursele educaţionale include exemple şi contribuţii din diverse culturi, grupuri etnice, genuri, religii.

Trebuie promovată învăţarea şi utilizarea mai multor limbi şi includerea operelor literare scrise de autori din diferite medii culturale. Acest lucru poate oferi elevilor o perspectivă mai largă asupra vieţii. Ar trebui avută în vedere o educaţie interculturală ceea ce presupune introducerea unor concepte şi programe care să dezvolte înţelegerea intreculturală. Elevii ar trebui să aibă contact cu tradiţii, obiceiuri şi credinţe variate pentru a încuraja toleranţa şi respectul reciproc. Ar trebui realizate activităţi dedicate studiilor culturale şi sociale care să abordeze aspecte legate de diversitate culturală, socială şi istorică. Accentul trebuie să se pună pe drepturile omului prin includerea în studiu a drepturilor copiilor şi egalitate în curriculum. Acest lucru poate contribui la conştientizarea elevilor cu privire la importanţa respectării şi promovării depturilor fundamentale pentru toţi. Un curriculum bine elaborat asigură dezvoltarea competenţelor interculturale şi de comunicare în contexte diversificate în colaborare cu membrii comunităţii pentru a integra experienţele lor şi pentru a aduce exemple concrete de diversitate în clasă, ţinând cont de nevoile individuale ale elevilor.

Implementarea acestor elemente în curriculum naţional poate contribui la educarea unei generaţii de elevi deschişi, înţelegători şi respectuoşi faţă de diversitate în societate.

Un al doilea principiu ar putea fi formarea cadrelor didactice în privinţa diversităţii culturale şi a metodelor de predare incluzive. Formarea cadrelor didactice în privinţa diversităţii culturale şi a metodelor de predare încluzive este esenţială pentru a asigura că mediul şcolar este un mediu unde toţi elevii sunt acceptaţi şi se simt sprijiniţi. Cadrele didactice ar trebui să fie încurajate să participe la sesiuni de formare care să acopere subiecte precum diversitatea culturală, echitatea în educaţie, conştientizarea prejudecăţilor şi metode de predare incuzive. Aceste cursuri pot fi furnizate de experţi în domeniu sau pot implica schimburi de bune practici între cadrele didactice. Este important să fie

furnizate cadrelor didactice resurse educaţionale relevante, inclusiv literatură, videoclipuri şi studii de caz care să evidenţieze importanţa diversităţii în procesul educaţional. Ar trebui să fie implementate activitaţi de mentorat didactic care să conecteze cadrele didactice cu experţii în diversitate şi incluziune, promovând colaborarea între colegi pentru a împărtăşi experienţe şi strategii eficiente. În felul acesta cadrele didactice iau parte la exerienţe practice pentru a dezvolta empatie şi înţelegere faţă de realităţile diferite ale elevilor. Cadrele didactice trebuie să-şi adapteze strategiile de predare la nevoile individuale ale elevilor, luând în considerare diferenţele culturale şi stilurile de învăţare variate. Acest lucru se poate realiza când cadrele didactice integrează exemple şi materiale educaţionale care reflectă diversitatea culturală în planurile de lecţie şi adaptează activităţile nevoilor tuturor elevilor.

Formarea continuă în aceste domenii este esenţială pentru a asigura pregătirea cadrelor didactice în ceea ce priveşte diversitatea la clasă şi să creeze un mediu educaţional echitabil şi incluziv.

Un al treilea principiu ar putea fi implementarea de politici şi practici incluzive în mediul educaţional. Acest principiu presupune crearea unui mediu care să sprijine toţi elevii, indiferent de diferenţele lor. Acest fapt poate fi realizat prin implementarea în mediul şcolar a unor politici antidiscriminare clare care să interzică discriminarea, hărţuirea şi intimidarea bazată pe orice caracteristică, cum ar fi rasă, etnie, gen, religie, dizabilitate, etc. Trebuie avută în vedere în mod permanent evaluarea nevoilor individuale ale elevilor pentru a identifica posibile obstacole în procesul de învăţare, furnizându-se suport suplimentar acolo unde este necesar.

Un aspect deosebit de important este dezvoltarea de programe de educaţie specială care să ofere sprijin adecvat pentru elevii cu nevoi speciale, asigurându-se accesul la resurse şi metode de învăţare adecvate. În acest sens este necesară adaptarea programelor şcolare la nevoile individuale ale elevilor, asigurându-se resurse şi materiale didactice variate pentru a aborda diferenţiat elevii, ţinându-se cont de diferite stiluri şi ritmuri de învăţare.

Când vorbin despre incluziune în mediul educaţional trebuie să avem în vedere accesibilitatea fizică şi tehnică a infrastructurii şcolare, inclusiv pentru elevii cu dizabilităţi fizice. Şcoala trebuie să ofere tehnologii şi echipamente care să sprijine deversitatea nevoilor.

Nu trebuie să lipsească programele de consiliere şcolară şi servicii de sprijin emoţional pentru a facilita dezvoltarea emoţională şi socială a elevilor. Aceştia trebuie să aibă acces la resurse variate care să-i ajute să gestioneze stresul şi axietatea, abordând nevoile lor emoţionale şi mentale deferite.

Când avem în vedere incluziunea în mediul educaţional nu trebuie să excludem implicarea părinţilor şi a comunităţii în procesul educaţional. Comunicarea deschisă şi colaborarea pot contribui la sprijinirea şi înţelegerea nevoilor tuturor elevilor.

Implementarea acestor principii şi practici în mediul educaţional pot contribui la crearea unui mediu şcolar în care toţi elevii se simt acceptaţi, sprijiniţi şi încurajaţi să îşi atingă potenţialul maxim.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Autor: Paraschiv Mădălina Gabriela
Instituția: Grădinița Albina- structură arondată Liceului Teortic ,,Marin Preda” București, Sector 6

Într-o lume diversă și complexă, accesul la educație este nu doar un drept fundamental, ci și o necesitate pentru dezvoltarea individuală și progresul societății în ansamblu. În acest eseu, vom explora importanța oferirii șanselor egale de educație prin prisma diversității, incluziunii și toleranței.

Diversitatea în educație nu se referă doar la diversitatea etnică sau culturală a elevilor, ci și la diversitatea în gândire, experiențe și abilități. Fiecare individ aduce o perspectivă unică în sala de clasă, iar exploatarea acestei diversități poate îmbogăți experiența de învățare a tuturor. Prin interacțiunea cu colegi din medii diferite, elevii își pot dezvolta empatia, înțelegerea și abilitățile de comunicare, pregătindu-i pentru o lume interconectată.

În același timp, incluziunea este vitală pentru asigurarea că niciun elev nu este lăsat în urmă. Fiecare individ merită să se simtă acceptat și valorizat în cadrul sistemului educațional. Prin crearea unui mediu inclusiv, în care diversitatea este sărbătorită și respectată, școlile pot contribui la creșterea încrederii și a încrederii în sine a elevilor. Elevii care se simt incluși sunt mai predispuși să participe activ la învățare și să își exploreze potențialul pe deplin.

Toleranța este, de asemenea, un aspect crucial al educației într-o societate diversă. Educația în toleranță nu înseamnă doar acceptarea pasivă a diferențelor, ci și înțelegerea și respectarea acestora. Elevii trebuie să învețe să aprecieze diversitatea ca pe un aspect pozitiv și să își dezvolte abilitățile de rezolvare a conflictelor și de colaborare în medii interculturale. Prin promovarea toleranței și a respectului reciproc în școli, putem contribui la construirea unei societăți mai pașnice și mai unite.

Oportunitatea universală la educație nu poate fi realizată fără un angajament ferm față de diversitate, incluziune și toleranță. Guvernele, instituțiile educaționale și comunitățile trebuie să lucreze împreună pentru a elimina barierele care împiedică accesul la educație pentru toți elevii, indiferent de originea lor socială, etnică sau economică. Aceasta poate include implementarea politicilor de incluziune și diversitate, furnizarea de resurse suplimentare pentru elevii defavorizați și promovarea unui climat școlar care să sărbătorească și să aprecieze diversitatea.

Există numeroase metode prin care educatoarea poate promova diversitatea, incluziunea și toleranța în sala de clasă. Iată câteva dintre ele:

- Crearea unui mediu deschis și acceptant: Educatoarea poate încuraja deschiderea și comunicarea liberă în clasă, astfel încât toți elevii să se simtă confortabil în a împărtăși perspective diferite fără teama de a fi judecați sau excluși.

- Utilizarea materialelor educaționale diverse: Se pot folosi materiale educaționale, cărți, filme și alte resurse care reflectă diversitatea culturală, etnică și socială a elevilor. Acest lucru îi ajută pe elevi să se simtă reprezentați și să înțeleagă și să aprecieze lumea din perspective variate.

- Promovarea colaborării și a lucrului în echipă: Educatoarea poate organiza activități care implică colaborarea între elevi din diferite medii și cu abilități diferite. Lucrul în echipă îi învață pe elevi să aprecieze contribuțiile fiecăruia și să își dezvolte abilitățile de comunicare și cooperare.

- Încurajarea empatiei și a înțelegerii: Educatoarea poate organiza discuții și activități care să încurajeze elevii să își pună în locul celorlalți și să înțeleagă perspectivele diferite. Aceasta poate implica, de exemplu, povestirea de povești despre experiențele personale sau organizarea de dezbateri pe teme sensibile.

- Combaterea stereotipurilor și a discriminării: Educatoarea poate aborda deschis stereotipurile și prejudecățile în clasă și să îi învețe pe elevi să le recunoască și să le combată. Prin discuții și activități interactive, se pot explora și deconstrui stereotipurile cu privire la diferite grupuri sociale.

- Promovarea respectului reciproc: Educatoarea poate pune accent pe importanța respectului și a politeții în interacțiunile dintre elevi. Aceasta poate implica stabilirea unor reguli clare de comportament și așteptări în ceea ce privește tratarea cu respect a celorlalți.

- Formarea parteneriatelor cu comunitatea: Educatoarea poate colabora cu părinții, comunitatea locală și organizațiile non-guvernamentale pentru a promova diversitatea, incluziunea și toleranța. Aceasta poate implica organizarea de evenimente culturale sau educaționale în școală sau participarea la proiecte și activități în comunitate.

Acestea sunt doar câteva exemple de metode prin care educatoarea poate promova diversitatea, incluziunea și toleranța în sala de clasă. Este important ca aceste principii să fie integrate în toate aspectele educației și să fie promovate constant pentru a crea un mediu în care toți elevii să se simtă acceptați, respectați și încurajați să își atingă potențialul maxim.

În concluzie, educația prin diversitate, incluziune și toleranță reprezintă cheia pentru crearea unei societăți echitabile și prospere. Prin valorizarea și celebrarea diferențelor noastre, putem construi

un viitor în care fiecare individ să aibă șansa de a-și atinge potențialul maxim și de a contribui la progresul comun al omenirii.

DIVERSITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT, CALEA CĂTRE O SOCIETATE ÎMBOGĂȚITĂ

PROF. OARGĂ DANIELA
GRĂDINIȚA P.P. NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația este piatra de temelie a unei societăți prospere și echitabile. Pentru a atinge excelența în educație, este esențial să abordăm această provocare cu o perspectivă deschisă, axată pe diversitate, incluziune și toleranță. Aceste valori nu doar că aduc beneficii educaționale individuale, ci și contribuie la construirea unei societăți mai echitabile și mai armonioase.

Diversitatea înseamnă mai mult decât simpla varietate a background-urilor culturale sau etnice. Ea include, de asemenea, diversitatea în abilități, talente și experiențe de viață. Integrarea acestei diversități în sistemul educațional oferă elevilor o perspectivă mai amplă asupra lumii și îi pregătește pentru realitățile unei societăți tot mai interconectate.

Prin acceptarea diversității în rândul elevilor și profesorilor, școlile devin centre vii ale cunoașterii, în care se încurajează schimbul de idei și perspectivelor. Această diversitate oferă elevilor oportunitatea de a învăța nu doar din manuale, ci și din experiențele reale ale colegilor lor, construind astfel competențe sociale și culturale esențiale.

Incluziunea în educație se referă la crearea unui mediu care să permită participarea tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor. Fie că vorbim despre nevoi educaționale speciale, diferențe culturale sau orice alt aspect, incluziunea presupune adaptarea programelor și a metodelor de predare pentru a satisface nevoile individuale ale tuturor elevilor.

Un mediu școlar incluziv încurajează empatia și înțelegerea reciprocă între elevi. Elevii învață nu doar să tolereze diferențele, ci să le aprecieze și să le vadă ca pe niște resurse. În acest fel, incluziunea nu doar că sprijină succesul academic al tuturor elevilor, dar contribuie și la formarea unor cetățeni responsabili și empatici.

Toleranța este o valoare fundamentală în construirea unei societăți pașnice și progresive. În contextul educației, toleranța înseamnă acceptarea diversității de opinii, culturi și moduri de viață. Într-o școală tolerantă, se promovează dialogul deschis și respectul reciproc.

Prin promovarea toleranței în școli, se creează un mediu în care elevii învață să gestioneze conflictele și să găsească soluții constructive. În plus, toleranța în educație pregătește elevii pentru lumea reală, în care diversitatea și diferențele sunt inevitabile.

O șansă reală pentru educație se află în adoptarea și promovarea valorilor diversității, incluziunii și toleranței. Aceste principii nu numai că îmbunătățesc calitatea educației, dar contribuie și la formarea unei societăți echitabile și armonioase. Prin investirea într-un sistem educațional care

încurajează diversitatea, favorizează incluziunea și promovează toleranța, vom asigura o temelie solidă pentru viitorul nostru comun.

Într-o lume tot mai interconectată, educația este cheia către formarea unei societăți echitabile și prospere. Diversitatea în învățământ nu este doar un concept, ci un imperativ pentru a pregăti tinerii pentru provocările complexe ale secolului XXI. Prin adoptarea și promovarea diversității în școli, nu doar că oferim fiecărui elev o șansă egală, dar și contribuim la crearea unei societăți cu adevărat îmbogățite.

Diversitatea în învățământ aduce cu sine o gamă largă de beneficii. În primul rând, ea oferă elevilor oportunitatea de a învăța din experiențele și perspectivele diferite ale colegilor lor. Această interacțiune directă cu diversitatea culturală, socială și economică îi pregătește să devină cetățeni informați și empatici, capabili să navigheze într-o lume complexă.

În plus, diversitatea în rândul profesorilor aduce varietate în abordările de predare și în modalitățile de a aborda nevoile individuale ale elevilor. Elevii beneficiază de la profesori care aduc nu doar cunoștințe academice, ci și experiențe de viață diverse. Această diversitate între profesori și elevi contribuie la dezvoltarea unui mediu de învățare bogat și dinamic.

Incluziunea este un partener inseparabil al diversității în învățământ. Ea presupune crearea unui mediu care să încurajeze participarea tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor. Într-un mediu incluziv, fiecare elev se simte valorizat și acceptat, ceea ce favorizează un climat pozitiv de învățare.

Incluziunea înseamnă nu doar adaptarea fizică a școlilor pentru a răspunde nevoilor diferite, ci și modificarea programelor și metodelor de predare. Astfel, elevii cu diverse abilități și background-uri pot beneficia de o educație care le stimulează dezvoltarea la întregul lor potențial.

Toleranța este liantul care unește diversitatea și incluziunea într-un cadru armonios. Într-o școală tolerantă, elevii nu doar că învață să accepte diferențele, dar sunt încurajați să le celebreze. Toleranța în educație înseamnă dezvoltarea abilităților de comunicare, rezolvare a conflictelor și cooperare, pregătind astfel elevii pentru provocările vieții de zi cu zi.

Diversitatea în învățământ nu este doar o abordare pedagogică, ci o investiție în viitorul nostru comun. Prin promovarea diversității, incluziunii și toleranței în școli, construim nu doar elevi bine pregătiți academic, ci și cetățeni responsabili și empatici. Astfel, deschidem calea către o societate autentic îmbogățită, în care fiecare individ aduce contribuții valoroase și distincte.

INCLUZIUNEA ÎN EDUCAȚIE: SURSĂ DE DIVERSITATE, RESPECT ȘI SUCCES PENTRU TOȚI ELEVII

PROF. NIȚĂ FLORINA ADELINA
GRĂDINIȚA „ALBĂ CA ZĂPADA ȘI PITICII”, BUCUREȘTI, SECTOR 4

Într-o lume în continuă schimbare și diversitate, educația trebuie să îmbrățișeze această realitate și să promoveze valori precum diversitatea, incluziunea și toleranța. Aceste principii sunt esențiale pentru dezvoltarea unui mediu educațional sănătos și pentru pregătirea elevilor pentru o societate complexă și interconectată.

Diversitatea reprezintă un aspect intrinsec al societății noastre moderne. În cadrul unei societăți diverse, în care indivizii vin dintr-o varietate de medii culturale, lingvistice, socio-economice și de identitate, educația trebuie să încurajeze și să celebreze această diversitate. Experiența învățării într-un mediu divers oferă elevilor oportunitatea de a înțelege și aprecia perspectivele diferite, de a-și dezvolta abilități de comunicare și colaborare și de a învăța să navigheze într-o lume complexă și interconectată.

În paralel, incluziunea este esențială pentru a asigura că fiecare elev se simte acceptat, sprijinit și respectat în cadrul comunității școlare. Este important ca instituțiile de învățământ să creeze un mediu în care toți elevii se simt bineveniți și în siguranță, indiferent de originea lor, abilități sau identitate. Prin promovarea incluziunii, educația poate să devină un loc în care diversitatea este nu doar tolerată, ci și celebrată, iar fiecare elev este încurajat să-și valorifice unicitatea și să-și atingă potențialul maxim.

De asemenea, toleranța reprezintă un pilon al unei educații sănătoase și progresive. Într-o lume în care diferențele sunt inevitabile, este esențial să promovăm învățarea și practicarea toleranței față de aceste diferențe. Educația trebuie să ofere elevilor instrumentele necesare pentru a-și depăși prejudecățile, pentru a-și înțelege și accepta colegii și pentru a colabora cu aceștia într-un spirit de respect și deschidere.

Diversitatea în educație reprezintă un concept fundamental care recunoaște și încurajează prezența unei varietăți de caracteristici și perspective în cadrul comunităților școlare. Aceste caracteristici, extrem de diverse, includ diferențe culturale, lingvistice, socio-economice, de abilități și de identitate sexuală. Prin acceptarea și încurajarea diversității în școli, se creează un mediu în care elevii sunt expuși la lumi și experiențe diferite, ceea ce îi pregătește pentru interacțiuni și colaborări într-o societate tot mai diversă și interconectată.

Diversitatea culturală reprezintă una dintre cele mai evidente forme de diversitate în educație. Elevii provin din familii și medii culturale variate, iar interacțiunile cu colegii lor le permit să învețe și să aprecieze diferite tradiții, obiceiuri și perspective culturale. Această expunere la diversitate

culturală îi învață pe elevi să fie deschiși și să fie capabili să navigheze cu succes într-o societate globalizată.

Diversitatea lingvistică este, de asemenea, o componentă importantă a diversității în educație. Elevii pot fi vorbitori nativi ai diferitelor limbi și dialecte, iar prezența acestor diversități lingvistice în școli poate să fie o oportunitate valoroasă pentru schimbul cultural și lingvistic între elevi.

Pe lângă aceste aspecte culturale și lingvistice, diversitatea socio-economică este, de asemenea, prezentă în comunitățile școlare. Elevii vin din medii socio-economice variate, iar acest lucru poate să influențeze modul în care ei învață și interacționează în mediul școlar. Promovarea diversității socio-economice în educație este importantă pentru a asigura accesul echitabil la oportunități educaționale pentru toți elevii, indiferent de statutul lor socio-economic.

De asemenea, diversitatea de abilități și de identitate sexuală reprezintă aspecte esențiale ale diversității în educație. Elevii pot avea nevoi și abilități diferite, iar educația trebuie să fie adaptată pentru a răspunde acestor diferențe individuale. În plus, promovarea unei culturi a acceptării și incluziunii față de elevii cu diferite identități sexuale este crucială pentru a crea un mediu educațional sigur și stimulativ pentru toți elevii.

Incluziunea în educație implică asigurarea participării și implicării tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor individuale. Astfel, este esențial ca instituțiile de învățământ să creeze un mediu în care toți elevii se simt acceptați și sprijiniți în îndeplinirea potențialului lor academic și personal.

Promovarea diversității în educație aduce cu sine numeroase beneficii care afectează atât dezvoltarea personală a elevilor, cât și performanța lor academică. Prin interacțiunea cu persoane de diferite origini și perspective, elevii au oportunitatea să își dezvolte abilitățile sociale, emoționale și cognitive într-un mod semnificativ. Iată câteva dintre principalele beneficii ale promovării diversității în educație:

1. Dezvoltarea abilităților de comunicare: Interacțiunea cu persoane de diverse origini și perspective îi expune pe elevi la o varietate de moduri de comunicare și de exprimare. Astfel, ei învață să comunice eficient și să își exprime ideile într-un mod clar și respectuos.
2. Dezvoltarea empatiei și înțelegerii: Interacțiunea cu persoane cu experiențe de viață diferite îi ajută pe elevi să își dezvolte abilitățile de empatie și să înțeleagă mai bine perspectiva și experiențele altora. Această înțelegere și empatie sunt esențiale pentru construirea relațiilor interpersonale sănătoase și pentru contribuirea la o societate mai echitabilă și mai inclusivă.
3. Creșterea gândirii critice și creative: Studiile arată că elevii care învață într-un mediu divers au tendința să dezvolte gândirea critică și creativă într-un mod mai profund. Expunerea la idei și abordări variate îi stimulează pe elevi să își pună întrebări și să își exploreze ideile într-un mod mai amplu și mai complex.

4. Îmbunătățirea performanței academice: Elevii care învață într-un mediu divers au tendința să obțină rezultate academice mai bune. Acest lucru se datorează faptului că expunerea la idei și abordări variate îi încurajează pe elevi să gândească critic, să exploreze conceptele în profunzime și să abordeze problemele din multiple perspective.

Incluziunea în educație este un principiu fundamental care vizează asigurarea participării și implicării tuturor elevilor în procesul educațional, indiferent de diferențele lor individuale. Aceasta înseamnă crearea unui mediu educațional în care fiecare elev se simte acceptat, respectat și sprijinit în îndeplinirea potențialului său academic și personal. Iată câteva aspecte-cheie ale incluziunii în educație:

Accesul echitabil la educație: Incluziunea înseamnă asigurarea că toți elevii au acces la oportunități educaționale egale, fără discriminare sau privilegii bazate pe caracteristici individuale precum originea etnică, sexul, statutul socio-economic sau abilitățile fizice sau intelectuale.

Crearea unui mediu sigur și sprijinitor: Instituțiile de învățământ trebuie să creeze un mediu în care toți elevii se simt în siguranță și confortabil, indiferent de identitatea lor. Acest lucru implică implementarea unor politici și practici care să promoveze respectul reciproc, toleranța și abordarea non-discriminatorie a diferențelor.

Sprijin individualizat pentru elevii cu nevoi speciale: Incluziunea înseamnă oferirea de sprijin și resurse individualizate pentru elevii cu nevoi speciale sau diferențe individuale, pentru a le permite să își atingă potențialul maxim și să se integreze în mediul educațional într-un mod eficient.

Promovarea colaborării și a spiritului de echipă: Incluziunea în educație implică promovarea colaborării și a spiritului de echipă între elevi, indiferent de diferențele lor individuale. Acest lucru contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și a încrederii în sine și la crearea unei comunități școlare mai unite și mai solidare.

Prin implementarea acestor principii și practici, instituțiile de învățământ pot să creeze un mediu educațional inclusiv și sprijinitor, în care fiecare elev se simte valorizat și încurajat să își exploreze și să își dezvolte potențialul într-un mod autentic și satisfăcător.

Incluziunea în educație este o valoare esențială în construirea unui sistem educațional care să promoveze participarea și implicarea tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor individuale. Este un principiu fundamental care asigură că fiecare individ are acces la oportunități educaționale echitabile

și că este sprijinit în îndeplinirea potențialului său academic și personal. Prin crearea unui mediu educațional incluziv, fiecare elev poate să se simtă acceptat, respectat și încurajat să își urmeze visurile și să își atingă obiectivele.

Accesul echitabil la educație este un pilon al incluziunii în educație. Aceasta înseamnă că toți elevii, indiferent de originea lor etnică, sexul, statutul socio-economic sau abilitățile lor, trebuie să aibă acces la aceleași oportunități educaționale. Instituțiile de învățământ trebuie să se asigure că nu există discriminare sau privilegii bazate pe caracteristici individuale și că fiecare elev are acces la resursele și sprijinul necesar pentru a-și dezvolta abilitățile și talentele.

Un alt aspect cheie al incluziunii în educație este crearea unui mediu sigur și sprijinitor pentru toți elevii. Instituțiile de învățământ trebuie să fie locuri în care fiecare elev se simte în siguranță și confortabil, indiferent de identitatea lor. Acest lucru implică implementarea unor politici și practici care promovează respectul reciproc, toleranța și acceptarea diversității. Elevii trebuie să se simtă liberi să își exprime ideile și să își împărtășească experiențele fără teama de a fi judecați sau excluși.

Sprijinul individualizat pentru elevii cu nevoi speciale este, de asemenea, un aspect esențial al incluziunii în educație. Fiecare elev are nevoi și abilități diferite, iar educația trebuie să fie adaptată pentru a răspunde acestor diferențe individuale. Instituțiile de învățământ ar trebui să ofere sprijin și resurse individualizate pentru elevii cu nevoi speciale sau diferențe individuale, pentru a le permite să își atingă potențialul maxim și să se integreze în mediul educațional într-un mod eficient.

Promovarea colaborării și a spiritului de echipă este un alt aspect important al incluziunii în educație. Încurajarea colaborării între elevi, indiferent de diferențele lor individuale, contribuie la dezvoltarea abilităților sociale, a încrederii în sine și la crearea unei comunități școlare mai unite și mai solidare. Elevii învață să lucreze împreună, să își susțină și să își ajute colegii, creând astfel un mediu educațional în care fiecare individ se simte valorizat și apreciat pentru contribuția sa la succesul comun.

Prin implementarea acestor principii și practici, instituțiile de învățământ pot să creeze un mediu educațional inclusiv și sprijinitor, în care fiecare elev se simte valorizat și încurajat să își exploreze și să își dezvolte potențialul într-un mod autentic și satisfăcător. Incluziunea în educație nu este doar o valoare esențială, ci și o responsabilitate morală și socială, iar fiecare efort depus în acest sens contribuie la construirea unei societăți mai echitabile și mai prospere.

INTEGRARE ŞI INCLUZIUNE

Prof.înv.primar : Popovici Maria
Școala Gimnazială Sichevița

Conceptul de integrare” s-a dezvoltat în corelaţie cu cel de ”normalizare” considerându-se că normalizarea constituie mai degrabă scopul general (idealul), în timp ce integrarea reprezintă mijlocul sau modalitatea principală de atingere a acestui scop.

Integrarea, în sensul cel mai larg, este definită de UNESCO ca fiind un ansamblu de măsuri care se aplică diverselor categorii de populaţie şi care urmăreşte înlăturarea segregării, sub toate formele

Educaţie (învăţământ) integrat (ă) - reprezintă o modalitate instituţionalizată de şcolarizare a copiilor cu dizabilităţi, în şcoli şi clase obişnuite, sau în structuri şcolare cât mai apropiate de cele obişnuite, și se desfășoară pe mai multe dimensiuni

Educația incluzivă este o necesitate și în același timp o provocare. Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă este un proces complex. Toți copiii au dreptul la educație și fiecare copil este capabil să învețe în ritm propriu. Școala și politicile școlare trebuie să se schimbe în funcție de nevoile fiecărui copil. Tipul dizabilității, atitudinea cadrelor didactice, a copiilor, implicarea familiei sunt factori care influențează educația incluzivă.

Incluziunea este diferită de integrare. Integrarea copiilor cu cerinţe speciale are in vedere intrarea acestora în clasele obişnuite.Incluziunea se distinge de conceptul de integrare prin faptul că integrarea presupune menţinerea în şcoală a aceluiaşi sistem, dar adăugarea anumitor elemente care să răspundă elevilor cu nevoi diferite.

Copiii cu deficienţe medii, cu dificultăţi de învăţare şi tulburări de limbaj, cu tulburări socio-afective sau comportament sunt integraţi în şcolile de masă unde pot beneficia de servicii educaţionale de sprijin.” (OMEC nr. 4653/ 2001). Profesorul itinerant și de sprijin este persoana specializată în activităţile educative şi recuperatorii adresate copiilor integraţi în învăţământul de masă. El poate fi angajatul unei şcoli speciale, al unui centru şcolar sau chiar angajatul unei şcoli de masă.

Atribuţiile cadrului didactic de sprijin sunt multiple și adesea covârșitoare: colaborează cu comisia internă de evaluare continuă din şcoală/ centrul de resurse; colaborează cu întregul corp profesoral al unităţii de învăţământ în care este înscris copilul/ elevul; elaborează şi realizează planul de intervenţie personalizat şi adaptarea curriculară în parteneriat cu cadrele didactice de la grupă/ clasă; colaborează cu cadrele didactice de la grupa/ clasa în care sunt elevi cu cerinţe educative speciale; realizează evaluarea periodică a elevilor cu CES; consiliază familiile copiilor/ elevilor care beneficiază de serviciile de sprijin si colaborează cu acestea – lucruri enorme ca solicitare fizică și psihică a unui singur om!

Din punct de vedere legal normarea şi încadrarea cadrelor didactice de sprijin și itinerante se realizează în funcţie de numărul de copii cu CES şi de gravitatea afecţiunilor acestora: o normă de 16 ore pentru 8-12 copii/ elevi cu cerinţe educative speciale în grupe de grădiniţe/ clase din unităţi de

învăţământ obişnuit o normă de 16 ore pentru 4-6 copii/ elevi cu deficienţe severe/ asociate, integraţi în grupe/ clase din şcoala obişnuită.

În realitate, în norma de 16 ore, profesorul itinerant ar trebui să lucreze cu un număr mult mai mare de copii, adesea dublu! mai mult decât atât,vorbim despre categorii diferite de CES, fiecare cu particularitățile sale,copiii nefiind repartizați unui cadru didactic pe criteriul aceluiași diagnostic. Continuitatea pe post reprezintă o altă problemă. Este foarte important ca profesorii de sprijin să aibă continuitate pe post după ce copiii cu CES s-au ataşat de ei și după ce s-au pus bazele unei relații de colaborare cu eficiență pentru ambele părți. Astfel, din cauza multiplelor atribuţii care revin profesorilor de sprijin, aceştia - din lipsa timpului fizic necesar - nu pot realiza cu succes toate aceste activităţi.

De aceea, credem că principala problemă este insuficienţa numărului de profesori de sprijin în raport cu numărul de copii cu CES din cadrul şcolilor unde îşi desfăşoară activitatea, sau chiar lipsa totală a profesorilor de sprijin din anumite unităţi de învăţământ. În anii 2004-2005 s-au stabilit măsuri de ameliorare a metodologiei de organizare şi funcţionare a Serviciilor educaţionale de sprijin pentru copiii cu CES: OMEC nr. 5379/ 2004, HG nr. 1251/ 2005. Aceste reglementări abordează diferite aspecte specifice integrării copiilor cu CES în învăţământul de masă: resurse umane, curriculum şi resurse educaţionale, resurse materiale şi financiare.

Pe lângă activităţile de intervenţie recuperatorie realizate de profesorii de sprijin, copiii cu CES ar trebui să beneficieze teoretic, și de alte servicii speciale: activităţi de recuperare fizică, consiliere şcolară, terapia tulburărilor de limbaj organizate de alţi specialişti: kinetoterapeuţi, medici, consilieri şcolari, psihologi, logopezi etc. Aceşti specialişti ar trebui să lucreze în echipă cu profesorul de sprijin, și să își acorde suport reciproc profesional şi uman, consultare, luare împreună a deciziilor în abordarea fiecărui caz. Primul pas pentru integrare este realizarea compensării. Procesul compensării poate contribui la medierea, la suplinirea unor funcţii psihice dereglate sau absente şi astfel la o dezvoltare aproximativ normală şi corespunzătoare vârstei.

A doua formă de intervenţie este recuperarea: folosirea sistematică şi eficientă a restanţelor funcţionale ale copilului. Integrarea este optimizată ,în cele mai fericite cazuri şi prin recuperarea prin psihoterapie: diminuarea trăirilor afective negative, a frustraţiei,a complexelor, a sentimentului de inferioritate şi inutilitate; prin stimularea încrederii în sine, prin conştientizarea cauzelor ce conduc sub o formă sau alta spre eşec, dar şi prin asumarea deficienţei.

Optimizarea integrării în grupul de covârstnici se face prin terapie educaţională – integrată; se face o corelare a formelor de terapie prin joc, terapie prin învăţare, terapie cognitivă, art-terapie, meloterapie, terapie ocupaţională. Așadar, în vederea realizării incluziunii, ar trebui să existe pe lângă profesorul de sprijin şi alte resurse umane alocate serviciilor educative specializate: consilier şcolar,

logoped care colaborează cu profesorul de sprijin, contribuind la recuperarea diferitelor tipuri de deficienţe, psihologul, kinetoterapeutul, psihoterapeutul etc.

Bibliografie

Ion Radu -„Psihologia educației și dezvoltării’’, Editura Academiei, București, 1983

Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, Ionel Mușu, Unicef, 2000

INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂŢI

Prof. Ioana Vulpeș
Liceul Tehnologic „Dacia” Caransebeș

Incluziunea socială presupune un set de acțiuni multidimensionale în domeniile justiţiei, protecţiei sociale, ocupării forţei de muncă, sănătăţii, educaţiei, transporturilor, drumurilor, construcţiilor, culturii, informării şi comunicării, destinate persoanelor aflate în situaţie de marginalizare socială, pentru crearea şi dezvoltarea oportunităţilor de asigurare a unui indice al calităţii vieţii echivalent comunităţii în care trăiesc.

Dizabilitatea este văzută ca o limitare impusă în special de către oportunităţile şi experienţele sociale care restrâng abilitatea individului de a relaţiona cu ceilalţi sau de a accesa anumite locaţii. Privită din această perspectivă, dizabilitatea poate conduce la excluziune socială, şi prin faptul că este percepută în raport cu barierele sociale impuse neagă oportunitatea de angajare în relaţiile cu ceilalţi. Termenul de dizabilitate desemnează acea persoană care, din cauza situaţiei sale speciale, nu poate avea o viaţă considerată a fi normală în condiţiile date.

Deficienţa constă în pierderea sau anomalia cu caracter definitiv sau temporar a unei structuri fiziologice, anatomice, psihologice, desemnând o stare patologică, funcţională stabilă sau de lungă durată, inevitabilă sub acţiunea terapeutică şi care afectează capacitatea persoanei de a duce o viaţă considerată a fi normală.

Impactul dizabilităţii asupra copilului şi a membrilor familiei acestuia accentuează implicaţiile dizabilităţii la nivel individual, cât şi la cel de grup familial. Cei mai mulţi dintre cercetătorii care au fost preocupaţi de această problematică au surprins faptul că, atunci când vorbim despre copiii cu dizabilităţi nu putem să nu raportăm problemele cu care se confruntă membrii familiilor acestora. Suferinţa cronică generată de dizabilitatea copilului are implicaţii asupra funcţionării familiei în general și în mod direct incluziunea socială a copilului cu dizabilități. Ca şi sistem, familia poate experimenta perioade intense de stres, poate învăţa din aceste experienţe şi poate deveni mai puternică.

Dizabilitatea ca stigmat: Excluziunea socială a persoanelor cu handicap nu înseamnă doar mai puţine resurse materiale, ci mai ales dificultăţile sau imposibilitatea lor de a participa în mod efectiv la viaţa economică, socială, politică şi culturală sau chiar distanţare faţă de societatea obişnuită. Educaţia persoanelor cu dizabilităţi s-a realizat o lungă perioadă de timp cu precădere în forme segregate, ca educaţie specială, separată de cea obişnuită.

Categoriile de stigmat:

- anomaliile corporale (deficiențe fizice);
- defecte ale caracterului individului;

• trăsăturile negative asociate cu rasa;

• națiunea;

• religia.

Termenul stigmat este folosit pentru a se referi la un atribut care discreditează profund, cu referire la un limbaj al relațiilor şi nu cea a unui limbaj al atributelor. Efectul fundamental al stigmatului constă în reducerea şanselor vieţii persoanei stigmatizate prin intermediul acţiunilor discriminatorii. Experienţa respingerii este foarte dureroasă. Să fii respins din cauza a ceea ce eşti, să ai sentimentul că oamenii te evită fiindcă ai o anumită rasă, naţionalitate, religie, clasă socială sau infirmitate, reprezintă o mare suferinţă distructivă. Până şi respingerea de către nişte persoane necunoscute şi nevăzute, sau în situaţii fără miză concretă, faptul de a fi ignorat într-o discuţie oarecare, pot provoca perturbări ale stimei de sine.

Integrarea semnifică faptul că relaţiile dintre indivizi sunt bazate pe o recunoaştere a integrităţii lor, a valorilor şi drepturilor comune ce le posedă. Relaţia care se instaurează între individ şi societate stă la baza integrării, care se realizează pe mai multe niveluri, de la simplu la complex. Obiectivul final al oricărei activităţi de integrare îl reprezintă, de fapt, o incluziune totală a persoanelor cu dizabilități. Pentru atingerea acestui obiectiv, este necesară rezolvarea respingerii sociale, pe care aceste persoane o întâmpină din partea societăţii.

Copiii cu dizabilități au dreptul la educație adaptată nevoilor lor dar, mai ales, au nevoie de șansa de a-și dezvolta potențialul și de a crește incluși în societatea din care fac parte.Copiii cu dizabilități au nevoie de sprijin pentru a deprinde abilitățile de viață independentă, adică au nevoie de terapii de recuperare (logopedie, terapie ocupațională, kinetoterapie, PECS, ABA, etc.), au nevoie de sprijin și programe adaptate în școli și grădinițe, au nevoie de tehnologii asistive, de programe de mentorat și tranziție către piața muncii încă din adolescență.

Toate aceste măsuri de suport reprezintă practic ridicarea barierelor de acces și investiția în acești copii, care vor deveni contributori la viața socială. Nu ne dorim copii asistați social. Iar ei cu atât mai puțin își doresc acest lucru.

ABANDONUL ȘCOLAR DE LA PREVENȚIE, LA INTERVENȚIE

Prof. Grădinariu Isache Alina
Colegiul de Artă “ C. Porumbescu” Suceava

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studiu început. Cauzele abandonului școlar sunt diverse și nenumărate, originea acestora putând fi economică sau socială. Vorbim concret despre inadaptarea elevului la activitatea de învăţare realizată în mediul şcolar, dar și de inadaptarea şcolii la factorii interni : biologici, psihologici şi externi: economici, culturali.

Părăsirea timpurie a şcolii este rezultatul unui cocktail de cauze interne precum imaturitatea şcolară, instabilitatea afectivă, tulburări de comportament etc. şi externe (de natură economică: situaţia precară a familiei, lipsa hainelor şi încălţămintei, condiţiile de locuit, dezbinarea familiei, lipsa ajutorului la învăţătură).

Cauze concrete:

- Dificultăţile materiale ale familiei, mai ales în cazul familiilor numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, care au probleme în a asigura îmbrăcămintea adecvată tuturor copiilor şi resimt uneori nevoia de forţă de muncă (fie pe câmp, fie în gospodărie). Dezorganizarea familiei atrage după sine dificultăţi materiale. Factori precum alcoolismul, divorțul sau violența in familie sunt semne ce reprezintă un decizia de abandon. De asemenea, alți factori reprezentanți pot fi și climatul familial excesiv de permisiv, sau lipsa de autoritate a părinților , atitudinea despotică sau, din contra, indiferentă a celor care ar trebui să ofere un șablon comportamental perfect pentru integrarea lină în societate și viață.
- Modelul educaţional oferit de părinţi şi fraţi . Cel mai adesea, elevii care ajung să nu își dorească studiul provin din familii în care părinţii au maxim opt clase. Există, desigur, şi excepţii. Modelul educaţional oferit de fraţi are o mult mai mare influență. Familiile în care există fraţi mai mari ce au renunţat devreme la școală au tendința să reproducă modelul şi în cazul fraţilor mai mici.
- Intrarea pe piața muncii. Chiar daca vorbim de joburi temporare, cum ar fi lucrul cu ziua ori de week-end, sau daca ajungem la extreme si pomenim de cerșetorie sau prostituție, activități aflate la limita legii, acestea reprezintă factori de risc care duc, de regula, la părăsirea școlii in defavoarea acestor activități generatoare de câștig imediat.
- Anturajul de calitate îndoielnică care are influență în cazul elevilor cu un psihic slab, traumatizat sau care doresc să evadeze din tiparele modelului familial impus. Anturajul este un factor negativ care poate să determine elevul să consume alcool, să fumeze, să lipsească de la școală, să își însușească obiecte necuvenite furând.

- Factorii de natură educațională: refuzul respectării normelor și regulilor școlare, motivație scăzută în raport cu școala, greșelile cadrelor didactice (de gestionare a unor conflicte, de atitudine și relaționare, de competență sau autoritate), integrarea nesatisfăcătoare în colectivul clasei, calitatea relațiilor cu profesorii sau colegii.

- Fenomenul de abandon școlar este destul de frecvent și răspândit în cazul populației de etnie romă, deoarece este legată de tradiții, obiceiuri respectate cu sfințenie, fără a se ține cont de privarea de educație și efectele pe care le poate avea acest lucru. Aceștia încurajează mariajul timpuriu, lucru care este regăsit și în multe din zonele rurale și împiedică continuarea educației. Desigur, mergând în această direcție, apariția unui copil este un impediment clar pentru continuarea educației, din contra, gândind pozitiv, poate reprezenta un factor determinant în a îți dori mai mult pentru el.

- Plecarea de acasă a părinților duce la abandon școlar, deoarece copiii sunt nesupravegheați sau necorespunzător supravegheați.

Condițiile-cheie pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii pot fi sintetizate pe cinci domenii strict interconectate unul cu celălalt: management școlar, suport pentru elevi, profesori, familia, implicarea părților interesate.

1. **MANAGEMENTUL ȘCOLAR**

Managerii de școli sunt cei care încurajează inițiativa profesorilor în identificarea și gestionarea cazurilor de risc de abandon școlar. În plus, managerii fixează drept obiective principale ale managementului instituțional prevenirea și combaterea absenteismului și a abandonului școlar. În acest fel, se asigură o gândire unitară și eficientă la nivelul întregii unități școlare.

2. **SUPORT PENTRU ELEVI -** Elevii trebuie sprijiniți. Este vorba inclusiv de sprijin emoțional și psihologic pentru abordarea problemelor (stres, depresie, tulburări post-traumatice) și comportamentelor de risc. De aceea, în fiecare școală care se confruntă cu fenomenul abandonului școlar ar trebui să existe:

- Mecanisme de detectare precoce a riscului de abandon școlar;
- Identificare rapidă a dificultăților de învățare;
- Participare activă a elevilor la viața școlară;
- Învățarea interactivă și non-formală;
- Educație și îndrumare în carieră.

3. **PROFESORI -** Motivarea cadrelor didactice este cel puțin la fel de importantă ca motivarea elevilor. De aceea, aceștia au nevoie de:

- Management eficient;

- Învățare de la egal la egal;
- Cursuri de formare, inclusiv prin proiecte europene;

4. **FAMILIA**

- Implicarea părinților;
- Educația ca responsabilitate partajată;
- Participarea la luarea deciziilor școlare și la viața școlară;
- Educația părinților.

5. **IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE** - Școala nu este numai despre elevi, profesori și părinții. Școala este și despre toți ceilalți agenți ai vieții socio-economice care se pot implica pentru a face activitatea educațională mai interesantă și mai motivantă pentru tineri. Lucrătorii sociali, serviciile și organizațiile de tineret, lucrătorii de asistență socială, psihologii, asistentele medicale și alți terapeuți, servicii de protecție a copilului, specialiști, polițiști, sindicate, afaceri, mediatori interculturali, ONG-uri și alte organizații comunitare din mediul sportiv etc. Cooperarea cu acești parteneri poate contribui la vitalizarea și diversificarea actului educațional, la motivarea tinerilor și, în final, la atractivitatea educației pentru tineri care este obiectivul final în lupta pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar.

Bibliografie:

1. Baban Adriana, 2001, Consiliere educațională, Editura Ardealul, Cluj Napoca;
2. Holban Ion, 1973, Orientarea școlară, Editura Junimea, Iași;
3. Jigău Mircea, 2001, Consilierea carierei, Editura Sigma, Bucureşti;
4. Plosca Marin, 2001, Consiliere privind cariera, aplicaţii în şcoală, Editura Dacia, Cluj Napoca;
5. Tomşa Gheorghe, 1999, Consilierea şi orientarea în şcoală, Casa de Editură şi Presă „Viaţa Românească”, Bucureşti.

INCLUZIUNEA COPIILOR CU TULBURĂRI COMPORTAMENTALE

Profesor învăţământ preşcolar PETREA ALINA
Grădiniţa cu P.N. nr. 16 Focşani, Vrancea

Tendinţa de a crea şi sprijini cadrul necesar integrării sociale a copiilor cu dizabilităţi este cu cât mai activă, cu atât mai eficientă, argumentul suprem constituindu-l beneficiile psihosociale ale incluziunii, aceasta facilitând asumarea de roluri sociale proprii în comunitate şi stabilirea de relaţii sociale.

Crearea unor parteneriate între şcoală, familie şi comunitate dar şi între instituţii şcolare presupune succesul elevilor la şcoală şi mai târziu, în viaţă. Atnci când părinţii, elevii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul copiilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze. „Unde-s mulţi, puterea creşte!” şi numai prin efortul părinţilor, cadrelor didatice, a şcolii şi a comunităţii locale se poate face o mai bună integrare a copiilor cu CES.

Modificarea comportamentelor nedorite este o activitate extrem de complexă şi dificiă. Din cauza posibilităţilor mai reduse de adaptare, copilul cu tulburări de conduită resimte o nevoie accentuată de sprijin din punct de vedere afectiv şi social.

Există în principal două etape importante în modificarea comportamentelor: observarea sistematică a comportamentelor în cauză, inclusiv a faptelor care precedă şi a celor care urmează; ascultarea activă – angajarea într-o relaţie de parteneriat cu copilul - este foarte importantă mai ales la vârsta preşcolară şi şcolară mică; manipularea acestor conduite şi evenimente în scopul obţinerii conduitei dezirabile (manipularea consecinţelor sau a antecedentelor).

Tehnica întăririi are în vedere manipularea evenimentului care urmează unui comportament. Întărirea poate fi pozitivă sau negativă. Întărirea pozitivă (aprobarea, lauda etc.) creşte posibilitatea ca persoana să producă în viitor un comportament asemănător, în situaţii similare.

Întărirea pozitivă presupune folosirea recompenselor pentru a motiva numai comportamentul corespunzător. Unii autori numesc relaţia dintre recompensă şi comportament „contingent". Există o gamă largă de recompense (aflate şi în arsenalul clasic al „tehnologiei" educaţiei morale); ele trebuie utilizate în funcţie de fiecare copil: aprobare verbală, valorizare, apreciere a ceva; aprobare nonverbală (zâmbet, râs, aplauze); contact fizic (atingere pe umăr, strângerea mâinii, sărut, îmbrăţişare etc); acordarea accesului la activităţi preferate; oferirea de premii, obiecte materiale etc. Recompensele pot fi acordate continuu sau intermitent. Reguli: este necesară explicarea programului de întărire, a contingentelor, înainte de începerea acestuia. Copilul trebuie să ştie care este comportamentul dezirabil. La începutul fiecărei zile se vor reaminti contingentele. Recompensa trebuie acordată imediat după producerea comportamentului dezirabil. Recompensarea comportamentului dezirabil se

face ori de câte ori este nevoie. Explicarea clară a motivului acordării recompensei se face de fiecare dată când aceasta se acordă. Recompensa nu trebuie asociată cu alte comentarii ca, de pildă, cu menţionarea modului în care comportamentul poate fi îmbunătăţit în continuare.

Întărirea negativă (dezaprobarea, critica etc), consecutivă unui comportament negativ, este menită să scadă în viitor probabilitatea apariţiei unui comportament similar; aşteptarea este ca în viitor copilul să aleagă un comportament alternativ, ca să scape de întărirea negativă. Întărirea negativă este, după unii autori, o tehnică aversivă mai ales atunci când are în vedere eliminarea conduitelor indezirabile prin metoda sancţiunilor. Metoda poate deveni eficientă doar în cazul în care subiectul în cauză vrea efectiv să depăşească conduita respectivă. Sancţiunea poate consta atât în înlăturarea întăririlor pozitive - deci este sinonimă cu întărirea negativă de mai sus -, cât şi în utilizarea unor stimuli aversivi. O variantă mai eficientă pare a fi întărirea diferenţiată, respectiv întărirea acelor comportamente care sunt incompatibile cu cele indezirabile. În utilizarea sancţiunilor, care nu au întotdeauna efectul scontat, trebuie respectate câteva reguli:

Pedeapsa se va folosi doar dacă este neapărat necesar (de exemplu, dacă a fost încălcată o regulă stabilită de comun acord). Înainte de aplicare, educatorul se va asigura că elevul în cauză înţelege de ce anume urmează a fi pedepsit. Sancțiunea trebuie aplicată de îndată ce conduita indezirabilă a fost realizată. Pedeapsa trebuie preferată pe cât posibil în forme uşoare: mustrarea blândă (de preferat individual), atenţia negativă (ignorarea), privarea de recompense etc. Pedeapsa trebuie aplicată consecvent. Pedepsele mai grave trebuie precedate de avertismente verbale. Sancțiunea nu trebuie asociată cu încetarea respectului sau a afecţiunii către copil. După efectuarea pedepsei trebuie purtată o discuţie cu copilul pentru a se identifica mai bine rolul pe care aceasta l-a avut, sentimentele copilului, perspectiva eliminării sau prevenirii conduitei respective în viitor. Tehnica stingerii comportamentului constă în principal în renunţarea la sursele de întărire care urmează unui comportament (diminuarea sau eliminarea completă a acestora). Programul de acţiune (organizat de consilier sau psihopedagog) se recomandă a fi realizat în comun cu familia, în două etape principale:

a. Abilitarea părinţilor, ca şi a cadrelor didactice de a face distincţie între comportamentele autentice şi cele intenţionat negative.

b. Sfătuirea părinţilor şi a cadrelor didactice de a manifesta aprobare numai pentru comportamentele dezirabile pozitive. Cea mai utilizată tehnică în acest sens este "ignorarea" comportamentului în cauză. Copilul va reintra în atenţia profesorului sau a părintelui numai după încetarea comportamentului nedorit.

Consilierea centrată pe realitate este una dintre cele mai utilizate metode de consiliere în domeniu. Individul trebuie să ajungă la un comportament responsabil, dar pentru aceasta trebuie

îndeplinite trei condiţii esenţiale: să se confrunte cu realitatea, adică să o privească în faţă; să facă lucrurile corect; să fie responsabil.

Consilierul sau educatorul are obligaţia de a pune accentul pe prezent şi nu pe trecut, pe comportament şi nu pe sentimente. Adultul trebuie de asemenea să-1 ajute pe elev să-şi proiecteze planuri specifice pentru viitor şi apoi să le urmeze.

Nevoilor de adaptare copiilor cu dizabilităţi li se adresează educaţia nonformală, ea fiind, aşa cum spunea C. Cucoş: „o cale de ajutor pentru cei care au resurse mai mici de a accede la o şcolarizare normală: săraci, izolaţi, tineri în derivă, persoane cu nevoi speciale”.

Educaţia nonformală este importantă prin următoarele avantaje pedagogice:

- este centrată pe cel ce învaţă, pe procesul de învăţare, nu pe cel de predare solicitând în mod diferenţiat participanţii,
- dispune de un curriculum la alegere, flexibil şi variat propunându-le participanţilor activităţi diverse şi atractive, în funcţie de interesele acestora, de aptitudinile speciale şi de aspiraţiile lor,
- creează ocazii de petrecere organizata a timpului liber, într-un mod plăcut, urmărind destinderea şi refacerea echilibrului psiho-fizic,
- este nestresantă, oferind activităţi plăcute şi scutite de evaluări riguroase, în favoarea strategiilor de apreciere formativă, stimulativă, continuă,
- răspunde cerinţelor şi necesităţilor educaţiei permanente.

Competenţele şi atitudinile dezvoltate elevilor în cadrul învăţării nonformale includ: competenţe interpersonale, capacitatea de lucru în echipă, încrederea în sine, disciplina, responsabilitatea, coordonare şi organizare, capacitatea de a rezolva probleme practice. Întrucât aceste competenţe au relevanţă crescută în dezvoltarea personală a individului, contribuind deopotrivă la participarea activă în societate, acestea ar trebui să fie complementare celor achiziţionate prin educaţia formală.

În cazul educaţiei nonformale accentul este pus pe învăţarea prin acţiune, învăţarea de la egali şi activitatea voluntară, mai degrabă decât învăţarea unor cunoştinţe din manuale şi alte surse scrise de învăţare. Întrucât educaţia nonformală se bazează pe oferirea de situaţii de viaţă reală, care nu pot fi reproduse în clasă, instituţiile de educaţie formală ar trebui să coopereze cu furnizorii de educaţie nonformală pentru a dezvolta activităţi extracurriculare, combinând cunoştinţele şi metodologiile specifice ambelor tipuri de educaţie, dar respectând principiile educaţiei nonformale. Mai jos sunt câteva exemple de activităţi utilizate pentru dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor cu dizabilităţi. Abilitatea socială este definită drept capacitatea de a iniţia şi întreţine relaţii personale, de a fi acceptaţi si de a ne integra în grupuri, de a acţiona eficient ca membri ai unei echipe.

Prin dezvoltarea abilităţilor de comunicare şi relaţionare interpersonală, putem preveni scăderea performanţelor şcolare, problemele emoţionale şi de comportament, dificultăţile de adaptare socială.

Într-o şcoală a diversităţii, educaţia trebuie să pună accentul nu numai pe împărtăşirea unor noi modele de socializare şi de percepţie a propriei persoane, ci şi să faciliteze acceptarea unor diverse moduri de viaţă, situaţii, puncte de vedere, etc. Într-o lume perfectă deficienţa nu reprezintă un impediment, o lipsă, ci doar o altă faţă a normalităţii. Deseori comunitatea tinde să-i marginalizeze pe cei care sunt altfel. Persoanele cu deficienţe suferă nu atât din cauza deficienţei, cât din cauza atitudinii pe care cei din jur o au faţă de ea. Nu este suficient să spunem că au aceleaşi drepturi, ci trebui să le oferim şi aceleaşi şanse la integrarea în societate. Dacă persoanele cu dizabilităţi se străduiesc să ţină pasul cu societatea, oare cea din urmă la rândul ei, nu ar trebui să le ofere şansa de a evolua cât mai aproape de normal sub aspect fizic, psihic, personal, profesional şi social?

Bibliografie:

1. Dumitru G.; Bucurei C,; Cărăbuţ C., „Integrarea elevilor cu cerinţe educative speciale”, Timişoara, Editura Mirton, 2006.

2. Cucoş, C.,“Pedagogie”, Iaşi, Editura Polirom, 2006.

3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenței sociale: forme și strategii de protecție a grupurilor defavorizate”, Editura Eidos, Botoşani, 1995.

4. Tomşa, G., Consiliere şcolară, Credis, Bucureşti, 2000.

‘

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ

Prof. Bojin Nicoleta Maria
Liceul Tehnologic „Dacia” Caransebeș

Noțiunea de educație incluzivă are în spate nu numai o vastă literatură de specialitate, dar vine și cu o obligație imediată asumată prin legi internaționale și naționale. Dacă ar fi să vorbim foarte simplu, o școală incluzivă este o școală prietenoasă unde sunt binevenițI, educați și protejați toți copiii (copiii tipici, cu dizabilitate, de diferite etnii, copiii vulnerabili, migranți, etc).

Conform legislației și a studiilor și bunelor practici în domeniu pe plan internațional, educația incluzivă presupune adaptarea școlii la nevoile elevilor.Cu alte cuvinte, serviciile de suport și bugetul urmează copilul în cel mai prietenos și adecvat loc de învățare pentru acesta.

Așadar, o școală incluzivă presupune personal specializat și suficient, programa adaptată, spații accesibilizate, manuale alternative adaptate, noi metode de predare și schimbarea fundamentală a culturii școlii tradiționale, care pune accent pe competiția fără substanță și prin orice mijloace.

Efectele incluziunii în educație sunt o realitate pe care multe țări dezvoltate precum SUA, țările nordice, UK, Italia le cunosc. Aceste efecte profund transformatoare au impact nu numai asupra copiilor cu dizabilități, ci a tuturor copiilor, viitori adulți care îmbrățișează valorile diversității, ale compasiunii, ale solidarității și bunei credințe. Este un mit foarte grav și periculos să credem că numai un copil cu dizabilitate poate învăța de la un copil tipic, că acesta are nevoie doar de ajutor și milă. Nimic mai fals. Procesul de învățare și dezvoltare emoțională în relația dintre un copil tipic și unul cu dizabilități funcționează în ambele direcții, ca în orice relație dintre copii. În plus, copiii tipici își dezvoltă inteligența emoțională, își fixează cunoștințe prin colaborare și tutoring și învață lecția diversității. Toți copiii beneficiază de incluziune atunci când aceasta funcționează în școli și comunități.

Scoaterea din „conul de umbră” a problematicii protecției copilului și plasarea acesteia într-o zonă de interes, constituie o prioritate națională. Protecția de care trebuie să beneficieze copilul într-un stat democratic reprezintă un element foarte important.

Transpunerea în practică a principiului conform căruia toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și drepturi, trebuie să se aplice corespunzător și pentru copii, în așa fel încât aceștia să beneficieze de ajutorul și asistența specială de care au nevoie pentru a-și îndeplini rolul lor în societate.

În definirea și implementarea strategiei sale în domeniul protecției copilului, Guvernul României pornește de la premisa politică majoră a continuării și aprofundării reformei în domeniu, prin valorificarea experienței și rezultatelor pozitive obținute până în prezent și prin acordarea unei atenții sporite față de aspectele care ridică încă probleme majore de sistem.

În ciuda angajamentului României de a respecta Convenția Organizației Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilităţi și în pofida Strategiei Naționale privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități pentru perioada 2022-2027, plan ce conține o serie de măsuri cadru menite să asigure respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilităţi și să îmbunătățească condițiile de trai ale acestora, în România dizabilitatea încă este tratată ca un defect sau un neajuns al persoanei, și nu ca o incapacitate sistemică de adaptare a mecanismului social la cerințele specifice ale individului. Ca urmare, în 2024, numărul rampelor de acces, al locurilor de parcare cu regim special și cel al angajaților cu nevoi speciale din instituțiile publice și private rămân, poate, singurii indicatori reali ai modului în care societatea românească înțelege să-și asume dizabilitatea.

Statutul persoanei cu dizabilități a cunoscut și trebuie să cunoască un proces de schimbare și continuă îmbunătățire, astfel încât să se ajungă la demnitate și personalitate, atât datorită unei structuri publice descentralizate cu rol de reformă și control, a parteneriatului puternic dezvoltat între structurile de stat și ONG-urile persoanelor cu handicap sau a celor care activează în domeniul protecției persoanelor cu handicap, cât și a descentralizării sistemului de protecție existent și a umanizării acestuia.

Este deosebit de important de subliniat faptul că acțiunea de integrare se plasează pe două direcții:

- Integrarea copiilor deficienți în învățământul public și păstrarea lor în familia naturală;

- Integrarea copiilor cu deficiențe asociate, grave, severe sau profunde din căminele spital sau din familie, neșcolarizați anterior, în școlile speciale, cu menținerea lor, acolo unde este posibil, în familie.

În concluzie, educația incluzivă este un proces permanent de îmbunătățire a instituțiilor școlare, având ca scop valorificarea pe deplin a resurselor existente, în special a resurselor umane, pentru a sprijini participarea tuturor elevilor din comunitate la procesul educațional. Conceptul de educație incluzivă solicită recunoașterea necesității reformelor școlare pentru a oferi asistență educațională pentru toți copiii, inclusiv pentru cei cu dizabilități, supradotați sau cu talente speciale, într-un mediu școlar comun.

PRACTICI ŞI METODE INOVATOARE ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

EDUCATOARE: PROF. BODESCU MIHAELA LAURENȚIA
GRĂDINIȚA P.P. NR.3, PETROŞANI

Motto

“ Este imposibil ca elevii să înveţe ceva cât timp gândurile lor sunt robite de vreo patimă.

Întreţinţi-i deci într-o stare de spirit plăcută, dacă vreţi să vă primească învăţăturile. Este tot atât de imposibil să imprimi un caracter frumos şi armonios într-un suflet care tremură, pe cât este de greu să tragi linii frumoase şi drepte pe o hârtie care se mişcă.”

(John Locke-“Some Thoughts Concerning Education”)

De-a lungul timpului a fost conștientizată importanța învățării și a educației. Pentru dezvoltarea personalității și pentru dezvoltarea psihică în general, învățarea are un rol decisiv deoarece, în esență, cu ajutorul ei dobândim noi comportamente. În relație cu învățarea a fost introdus conceptul de “bariere în învățare”. A fost depășită mentalitatea conform căreia barierele sunt legate de individ care trebuie să se adapteze la sistem și au fost gândite demersuri legislative pentru educație incluzivă, considerându-se că sistemul trebuie să înlăutre aceste bariere și să se adapteze la nevoile individuale ale copiilor. Barierele în învățare pot fi de trei tipuri: bariere în participare, bariere generate de curriculum și bariere instituționale.

În calitatea ei de principal mijloc între ansamblul relaţiilor sociale şi individualitatea umană în formare, şcoala este chemată să-şi sporească funcţiile sale formative în raportul direct proporţional cu complicitatea şi accelerarea ritmului dezvoltării vieţii sociale.

Activitatea cu copiii cu CES a demonstrat necesitatea unor demersuri specializate în care practica şcolară a impus programe şi manuale adaptate la obiectivele învăţământului special.

Integrarea şcolară este un proces de includere în şcolile de masă obişnuite, la activităţile educative formale şi nonformale, a copiilor consideraţi ca având cerinţe educative speciale.

Considerând şcoala ca principala instanţă de socializare a copilului (familia fiind considerată prima instanţă de socializare), integrarea şcolară reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanţă fundamentală în facilitarea integrării ulterioare în viaţa comunitară prin formarea unor conduite şi atitudini, a unor aptitudini şi capacităţi favorabile acestui proces.

Cerinţele educative speciale desemnează acele nevoi speciale faţă de educaţie care sunt suplimentare, dar şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei. Fără abordarea adecvată a acestor cerinţe speciale nu se poate vorbi de egalizarea şanselor de acces, participarea şi integrarea şcolară şi socială.

În jurul nostru observăm în fiecare zi oameni diferiţi. Aceste diferenţe nu se referă doar la înălţime, forma fizică, conturul feţei, culoarea pielii, ci, mai ales la felul de manifestare al fiecăruia, la calitatea muncii sale. De asemenea, aceste diferenţe sunt constatate şi la nivel intelectual, nivel de care depinde în cea mai mare măsură reuşita sau nereuşita unei activităţi. Fiecare copil prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul, trăsături care necesită o evaluare şi o abordare personalizată. Copiii cu deficienţe au şi ei aceleaşi trebuinţe în creştere şi dezvoltare. Aceşti copii au

în acelaşi timp şi anumite necesităţi particulare, individualizate. Ei sunt diferiţi din punct de vedere al temperamentului, motivaţiilor, capacităţii, chiar dacă prezintă acelaşi tip de deficienţe. Integrarea copiilor cu CES permite, sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice, perceperea şi înţelegerea corectă de către ceilalţi copii a problematicii şi potenţialului de relaţionare şi participarea lor la serviciile oferite.

Educaţia integrată se referă la integrarea în structurile învăţământului de masă a copiilor cu CES pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase şi cât mai echilibrate a acestor categorii de copii. Educaţia integrată a copiilor cu CES urmăreşte dezvoltarea capacităţilor fizice şi psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de copiii normali; a implementării unor programe cu caracter colectiv-recuperator, stimularea potenţialului restant ce permite dezvoltarea compensatorie a unor funcţii menite să suplinească pe cele deficitare, crearea climatului afectiv în vederea formării motivaţiei pentru activitate în general şi pentru învăţare în special, asigurarea unui progres continuu în achiziţia comunicării; formarea unor abilităţi de socializare şi relaţionare cu cei din jur; formarea de deprinderi cu caracter profesional şi de exercitare a unor activităţi cotidiene; dezvoltarea comportamentelor adaptative şi a însuşirilor pozitive ale personalităţilor care să faciliteze normalizarea deplină.

Aşadar, este mereu necesară identificarea celor mai bune metode pentru ca elevii cu CES să-şi menţină participarea activă la un nivel optim pentru ca, în cadrul lecţiei, să nu intervină plictiseala, modificarea conţinuturilor învăţării fiind un proces gradat şi anevoios, mai ales sub aspectul corelării instruirii cu restul elevilor clasei. Ca şi în cazul celorlalte tipuri de activităţi, activităţile de educarea limbajului devin prilej de încercare de a dezvolta capacităţile de exprimare orală a copiilor cu CES. Cadrul didactic trebuie să dovedească creativitate în conceperea unor materiale auxiliare care să favorizeze o evoluţie favorabilă a copilului cu cerinţe educative speciale. Competenţele specifice şi conţinuturile asociate dezvoltă un program educativ complex şi numai pregătirea cadrului didactic determină integrarea acestora în sistemul educaţional.

1. Receptarea mesajului oral în diferite situaţii de comunicare devine realizabilă în măsura în care elevul construieşte mesaje orale diverse, transcrie structuri din texte cunoscute, aplică principiile ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat. Se observă o imposibilitate a acestora de a crea forme lexicale corecte, să stabilească sensul unui cuvânt necunoscut prin apel la context, să stabilească rolul categoriilor semantice în textele literare studiate.

2. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea unor mesaje orale în situaţie de comunicare monologată şi dialogată devine realizabilă în măsura în care se solicită rezumarea orală a unui text dat. Realizarea orală a unui plan simplu şi dezvoltarea acestuia prin adăugarea ideilor secundare devine item irealizabil deoarece, de cele mai multe ori, aceşti elevi îşi pierd atenţia pe parcursul desfăşurării activităţii educative. În ceea ce priveşte utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, dovedesc incapacitate de a asocia fiecărei părţi de vorbire, categoriile învăţate. Unii dintre ei însă diferenţiază subiectul de predicat şi uneori chiar alcătuiesc propoziţii respectând cerinţele indicate. Un element notabil îl constituie participarea la diferite situaţii de comunicare, manifestând o atitudine favorabilă progresiei comunicării.

Evaluarea preşcolarilor cu CES se realizează diferenţiat faţă de ceilalţi participanţi la lecţie prin evaluări formative şi sumative personalizate, prin itemi care să măsoare o înregistrare minimă a progresului şcolar prin raportare la cerinţele din curriculum. Reuşita activităţilor depinde de reuşita dublei abordări a instruirii în interiorul grupei si a relaţiei fundamentale dintre instruire şi evaluare.

Pentru ca activităţile să fie profitabile pentru toţi elevii, cadrul didactic trebuie să găsească calea de mijloc în care instruirea şi evaluarea să aibă atât caracter integrat, cât şi caracter diferenţiat, adaptat la particularităţile deficienţelor elevilor cu CES, participanţi la procesul educativ. Raporturile dascălului cu fiecare elev în parte sunt foarte importante. Elevii cu CES au mare nevoie de a dezvolta relaţii afective cu cei cu care intră în contact social, aspect care vizează calităţile etice şi morale ale dascălului, sub al cărui control se află limita relaţionării.

Şcoala reprezintă un prim mediu organizaţional cu care se confruntă copilul şi care exercită o influenţă profundă, cu rol facilitator pentru experienţele sociale ulterioare. Studiile de specialitate subliniază faptul că prin integrarea copilului într-un grup social, el dobândeşte abilităţi în a se raporta la ceilalţi membri ai grupului, cu care învaţă să stabilească relaţii eficiente şi este ajutat să rupă relaţiile de dependenţă faţă de părinţi, prin afirmarea capacităţilor de autoservire: a mânca, a se îmbrăca, a se încălţa, a se pieptăna, ceea ce îi conferă o altă libertate de acţiune. În cadrul programului instructiv-educativ din şcoală, copilul este cooptat într-un proces de construire sau elaborare a unui comportament care să-i permită afirmarea eului prin descoperirea competenţelor sale ori prin constatarea dificultăţilor pe care le are de învins.

Noua orientare a educaţiei are ca ideal conturarea personalităţii omului de mâine, care să fie mai responsabil, căruia să-i pese de tot ceea ce se petrece în jurul său, de aceea, educatorii trebuie să-i înveţe pe copii să-şi dezvolte competenţe sociale, emoţionale, atitudini şi valori.

Concepţia postmodernă asupra învăţării este legată de considerarea copilului ca element esenţial în construirea cunoaşterii şi identităţii sale. Se consideră astfel că a învăţa să înveţe este una din cele mai importante abilităţi pe care copilul trebuie să şi le însuşească.

Învăţarea poate avea loc într-un cadru în care copilul se simte în siguranţă, în care poate fi spontan şi în care îi sunt împlinite nevoi de bază cum ar fi cea legată de atenţie, afecţiune, recunoaştere socială şi competenţă. Astfel, copilul va fi dispus să înveţe, datorită unor caracteristici cum ar fi curiozitatea, prietenia şi va fi înclinat să valorifice ceea ce presupune învăţarea.

Se poate considera că învăţarea are loc prin parcurgerea unor stadii:

- manifestarea interesului,
- implicarea,
- persistarea în pofida dificultăţilor şi incertitudinilor,
- comunicarea cu alţii,
- asumarea responsabilităţii pentru propria învăţare.

Aşadar, pentru a învăţa, copilul va trece prin etapa caracterizată prin „a fi pregătit” (este motivat), după care urmează cea legată de „a vrea” (recunoaşte situaţia în care anumite comportamente sunt adecvate), iar în cele din urmă cea legată de „a fi capabil” (posedă abilităţile care îi sunt necesare într-un anumit context legat de învăţare). Pe măsură ce copilul creşte, parcurge aceste etape cu privire la tot mai multe comportamente.

Câteva domenii de interes pentru contextual şcolar sunt legate de autonomia în:

- comportamente de autoîngrijire (copilul mănâncă, se îmbracă, se spală pe mâini singur şi din proprie iniţiativă) şi de orientare (ştie drumul de la şcoală până acasă);
- însuşirea autodisciplinei;
- luarea deciziilor potrivite în raport cu abilităţile de la această vârstă etc.

Jocul are şi funcţie de socializare a copilului, ceea ce se explică prin tendinţa mereu accentuată a copiilor de a se acomoda cu ceilalţi, dar şi de a asimila relaţiile cu cei din jur la eul său. Această funcţie este prezentă mai ales în jocul cu reguli, care înseamnă acceptarea normelor exterioare lui, dar care,

odată asimilate, devin un bun câştigat de copil. Mânuit cu tact pedagogic de către educatori, jocul este cel mai eficient mijloc de modelare practică a socio-afectivităţii şcolarului. Educarea sociabilităţii se face prin încredinţarea unor sarcini şi responsabilităţi sociale, prin antrenarea copiilor în jocuri şi activităţi colective care au ca obiective generale facilitarea schimburilor şi comunicării cu alţii, „jocul împărtăşit fiind prima etapă a socializării”.

Începând cu vârsta de 6 ani, când activităţile sunt organizate pe bază de reguli, convenţii, norme ce trebuie respectate, celălalt este perceput ca partener egal de activitate, cu individualitate proprie, dorinţele acestuia fiind luate în considerare: apare jocul colectiv, în care fiecare joacă rolul său, dar ţinând cont de acţiunea celorlalţi parteneri; apar relaţii de colaborare şi, chiar dacă mai există fenomene ca certuri, întreruperi, excluderi şi autoexcluderi din activitate, acestea sunt, în general, semne de sociabilitate, pentru că viaţa socială şi înclinaţia care îi determină pe anumiţi copii să o caute multiplică prilejuri de conflict. Totuşi, cu cât copiii singuri reuşesc să le rezolve între ei, fără apel la autoritatea adultului, cu atât mai mult „există garanţia unei sociabilităţi şi socializări autentice”.

Ludoterapia reprezintă o tehnică prin care modalitatea naturală de expresie a copilului - jocul este utilizată ca modalitate terapeutică în asistenţa copilului cu probleme emoţionale. Ea îi permite copilului să acţioneze direct asupra lumii, la o scară redusă, jucându-se cu materiale şi obiecte alese cu grijă, sub îndrumarea adultului, copilul îşi scoate la lumină trăirile, emoţiile ascunse pentru a putea fi conştientizate şi înţelese. Cadrul didactic trebuie să accepte orice ar spune sau orice ar face copilul, căci acesta are nevoie să simtă că se poate manifesta liber şi deschis întro atmosferă caldă, prietenoasă.

Oferindu-li-se oportunitatea, copiii îşi vor exterioriza sentimentele şi nevoile într-o manieră similară adulţilor. Deşi dinamica expresiei şi modalitatea de comunicare sunt diferite pentru copii, exprimările (teama, satisfacţie, manie, fericire, frustrare, mulţumire) sunt similare cu cele ale adulţilor. Copiii pot întâmpina dificultăţi considerabile în a exprima ceea ce simt sau în ce fel experienţele trăite i-au afectat. Dacă sunt lăsaţi totuşi, în prezenţa unui adult căruia îi pasă, o persoană sensibilă şi care să manifeste empatie, copiii îşi vor dezvălui sentimentele interioare, prin intermediul jucăriilor şi al materialelor pe care ei le aleg, prin ceea ce fac cu acestea sau cum se joacă cu ele, de asemenea şi prin poveştile pe care le interpretează.

Potenţialul persoanei cu dizabilităţi poate fi ca al oricărei persoane din societatea actuală. Însă, pentru întreaga societate, aceasta nu trebuie încărcată de obligaţiile sociale ale celorlaţi oameni. În schimb, drepturile lor trebuie să fie mai multe şi de altă factură. Din analiza rezultatelor obţinute se evidenţiază sentimentul de compasiune faţă de aceste persoane, precum şi faptul că li se atribuie rolul de consumatori de resurse.

Este important să învăţăm să lucrăm cu aceşti copii, deoarece au multe talente ascunse, mult potenţial şi multe de oferit.

Bibliografie

1. Gherguț, A. (2016) *Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii*, Editura Polirom, Iași
2. Gherguț, A, (2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Editura Polirom,
3. Gherguț, A.(2018) *Managementul instituțiilor și serviciilor pentru persoane cu cerințe speciale,* Ed. Polirom, Iași,
4. Oprea Crenguta, (2006), *Strategii didactice interactive – repere teoretice și prac*tice, Editura
5. Didactică și Pedagogică,. Vrăsmaș,
6. E. (2004) *Introducere în educaţia cerinţelor speciale*, Ed. Credis, București.

TIPURI ŞI TEHNICI DE ÎNTĂRIRE A COMPORTAMENTULUI

Prof. consilier școlar, SIMONA CHIMIȘLIU
C.J.R.A.E. Sălaj

Deseori procesul de modelare a comportamentului este evident privilegiat: când un profesor îşi abordează elevii cu calm, vorbeşte liniştit, copiii din clasa respectivă tind să se autocontroleze şi să răspundă calm, în timp ce, dacă profesorul abordează un mod opus celui menţionat, atunci şi elevii vor reacţiona în consecinţă.

Teoria învăţării sociale ajută la a explica cum asimilează copiii elemente complexe, cum sunt valorile şi abilităţile sociale, care sunt rareori predate direct, dar care sunt deseori achiziţionate de către copii prin observarea a ceea ce se întâmplă în mediul lor de viaţă.

Teoreticienii învăţării subliniază faptul că viaţa este un continuu proces de învăţare a noi modele comportamentale de răspuns la diferiţi stimuli ce apar şi în raport cu care reacţiile anterior învăţate şi practicate nu mai sunt suficiente sau sunt inadecvate. Acest proces de învăţare, numit condiţionare, se realizează în două moduri de bază: clasic şi operant.

Condiţionarea clasică presupune ca stimulul să fie conectat sau asociat cu un alt stimul ce a produs o anumită reacţie psihologică în trecut (experimentele lui Pavlov).

O influenţă foarte mare în ceea ce priveşte teoria învăţării a avut-o Skinner, care a acceptat ideea că anumite comportamente pot fi explicate prin condiţionare clasică, în special comportamentele reflexe, însă pentru a explica procese de învăţare mai complexe, acesta a propus un alt tip de condiţionare, respectiv condiţionarea operantă.

În condiţionarea operantă, procesul prin care un comportament particular este impulsionat mărindu-se probabilitatea ca acesta să apară, este denumit întărire, iar această întărire poate fi pozitivă sau negativă.

A. Întărirea pozitivă şi întărirea negativă

Întărirea pozitivă se realizează utilizându-se stimuli de întărire plăcuţi (apreciere verbală, nota şcolară, satisfacerea unei nevoi, o bomboană etc.) pe care o persoană o primeşte ca recompensă pentru un anumit comportament manifestat.

Întărirea negativă este realizată prin intermediul stimulilor negativi. Când anxietatea unui elev generată de o evaluare este redusă printr-un plus de pregătire, reducerea anxietăţii este un stimul de întărire negativ.

Este necesar de subliniat faptul că stimulul de întărire este diferit de pedeapsă, care este un eveniment neplăcut care scade probabiliatea de repetabilitate a unui comportament.

Teoreticienii învăţării apreciază eficienţa unui stimul de întărire sau a unei pedepse prin gradul în care este impulsionat sau schimbat un anumit comportament. Nu toţi stimulii de întărire sau toate pedepsele au o semnificaţie egală pentru cei care le experimentează. De exemplu, unii copii pot depune efort foarte mare dacă sunt lăudaţi, alţii sunt stimulaţi dacă primesc bani sau anumite privilegii. La fel, dacă un copil este pedepsit să stea izolat de grup o perioadă de timp, poate fi o pedeapsă adecvată şi eficientă pentru stoparea unui comportament greşit în cazul unui copil, dar este posibil ca aceeaşi pedeapsă să nu aibă efect similar asupra unui alt copil, pe care îl poate chiar bucura această „pedeapsă” particulară.

Dintre regulile generale referitoare la întărire, se apreciază că stimulii legaţi de nevoile de bază (mâncare, confort fizic) sunt, de obicei, mai eficienţi pentru copiii mici în timp ce stimulii mai complecşi şi cei simbolici (reuşita la un examen, un computer performant etc.) sunt mai eficienţi pentru adulţi. Pe orice nivel de dezvoltare însă, stimulii sociali de întărire, cum ar fi lauda sau afecţiunea, pot fi puternici.

Timpul, momentul când se realizează întărire este important pentru a impulsiona învăţarea. În special pentru copii, întărirea imediată după fiecare pas este o premisă a succesului. Mai târziu, întărirea ocazională, după un număr mai mare de realizări, este cea indicată.

În general, întărirea se preferă pedepsei deoarece pedeapsa are efecte pe termen scurt, nu ajută la permanentizarea comportamentului şi nu oferă alternativa de comportament dezirabil. De asemenea, pedeapsa poate avea efecte distructive (cei care sunt pedepsiţi frecvent pot deveni apatici sau agresivi).

Eficienţa întăririi primare nu se bazează pe învăţare, ci mai degrabă pe efectele biologice, confortul fizic, pe când întărirea secundară se bazează pe condiţionare sau învăţare.

În general, este cunoscut faptul că profesorii au nevoie să creeze un mediu de învăţare pozitiv, care va fi în acord cu nevoile speciale şi cu stilurile de învăţare ale elevilor. Nevoia de dezvoltare adecvată a stimurilor antecedenţi este considerată a fi de mare importanţă (ex. amenajarea clasei, explicaţia ce precede acţiunea), dar sunt mai accentuate evenimentele consecutive, care urmează un comportament. Aceasta deoarece regulile de bază ale comportamentului statuează:

- comportamentul care este întărit tinde să apară mai frecvent;
- comportamentul care nu este mai mult timp întărit se va stinge;
- comportamentul care este pedepsit se va repeta mai rar.

Astfel, profesorii trebuie sistematic să fie capabili să utilizeze întărirea adecvată şi disponibilă pentru toţi copiii de-a lungul unei zile şcolare.

B. Întărirea socială

Întărirea socială se referă la comportamentul altora care influenţează direct îmbunătăţirea şi întărirea comportamentului copilului. Gama potenţialelor întăriri sociale include expresii verbale care

exprimă aprobarea realizărilor elevilor (ex. lauda ca „Mă bucur că stai în banca ta!” sau „Ai lucrat foarte bine astăzi!”), expresii noverbale (ex. a pune mâna pe umărul elevului), oferirea unui privilegiu ce aduce un anumit statut pentru elev între colegii săi (ex. a-l numi liderul grupului). Întărirea socială poate fi folosită ca o tehnică planificată în modelarea comportamentului elevilor sau poate fi folosită spontan.

Avantajele în folosirea întăririi sociale constau mai ales în uşurinţa utilizării acesteia, în faptul că necesită puţin timp şi este disponibilă în orice situaţie. Întărirea socială rareori implică critica şi poate fi generalizată în cele mai multe situaţii. În general, dezavantajul este că ea nu poate fi destul de puternică, deseori fiind nevoie să fie asociată cu o întărire „palpabilă”.

C. Întărirea „materială”

Folosirea itemilor materiali/palpabili ca şi întărire consecutivă comportamentului dezirabil este numită întărire **„**materială”. Acest tip de întărire poate fi folosit singur sau ca parte a altui sistem (întărire simbolică). Stimulii materiali/palpabili distribuiţi în situaţii educative tipice sunt aceia care pot fi folosiţi (sau consumaţi) în clasă pentru activităţile şcolare (ex. creioane, hârtie) sau de-a lungul activităţilor de timp liber (ex. postere, mingi).

Întărirea **„**materială” este considerată importantă pentru copii deoarece aceasta implică itemi concreţi (obiecte, jucării, hrană). Valoarea înaltă a întăririi îi dă eficienţă însă poate fi costisitoare şi greu de achiziţionat, ea trebuie să fie adecvată vârstei şi, dacă este dată numai unora dintre elevi, duce la diferenţieri frustrante. Este indicat ca elevii să primească aceste tipuri de întărire mai puţin frecvent sau în situaţii diferite. Se poate utiliza alternativ cu diverse tipuri de întăriri pentru a se reduce semnificaţia acesteia.

D. Întărirea prin activitate

Întărirea prin activitate se referă la implicarea elevului în activități preferate. O activitate în care elevii se implică frecvent voluntar poate fi folosită ca întărire pentru orice fel de activitate la care elevul rareori participă.

Exemplele de activităţi disponibile în situaţiile din clasă includ realizarea unor afişe, conducerea unor activităţi de grup, scoaterea afară a cărţilor sau hărţilor, colectarea materialelor şi aranjarea echipamentelor clasei.

Avantajele majore în folosirea întăririlor pozitive sunt legate de disponibilitatea lor şi de interesul pe care îl suscită, ceea ce previne saturaţia.

Dezavantajele întăririi prin activitate sunt puţine şi se referă la nevoia de a menţine elevul în sarcina de lucru până la obţinerea gratificării (aşteptarea momentului când poate să acţioneze) şi la posibilitatea întreruperii altor activităţi ale clasei, accesul la activităţi selective nu poate fi totdeauna posibil, anumite activităţi sunt disponibile pentru toţi elevii şi limitarea accesului unora dintre ei la acestea nu este posibilă fără a periclita performanţele lor şcolare.

E. Întărirea simbolică

Un sistem prin care elevii primesc imediat întărirea prin sensuri date obiectelor ce poate fi schimbat printr-un nou întăritor al valorii în viitor este cel al întăririi simbolice. În utilizarea acestui sistem, simbolul (întăritor generalizat) este oferit contingent cu un răspuns dezirabil.

Simbolurile trebuie să fie durabile, practice şi uşor de distribuit. Ele pot fi în formă de obiecte (stele, bile) sau ele pot fi simboluri propriu-zise (puncte).

Folosite singure, simbolurile au valoare scăzută sau pot să nu aibă valoare. Valoarea lor de întărire este legată de posibilitatea ca elevii să primească ceva tangibil ca recompensă a acumulării unui anumit număr de simboluri.

Folosirea sistemului de simboluri (Băban, A, 2004) are ca avantaj furnizarea unui sens concret pentru întărirea imediată şi posibilitatea întocmirii unui „document“ observabil unde sunt înregistrate simbolurile. Folosirea acestui sistem necesită organizare, timp şi efort pentru a deveni operaţional. Alte consideraţii ale utilizării lui pot fi: dependenţa de concretul primit, întărirea imediată, imposibilitatea de a generaliza acest sistem în interiorul altui mediu.

Pentru a fi eficiente, este necesar să se cunoască efectele întăririlor şi modul în care este indicat ca acestea să fie utilizate. Astfel, un program continuu de întărire este utilizat în cazul în care se urmăreşte modelarea unui comportament nou. Odată ce noul comportament a devenit stabil, este de dorit să se utilizeze un tip de întărire mai puţin frecvent pentru a menţine comportamentul şi pentru a evita saturaţia.

Bibliografie:

Abrudan, Casandra (2003), Elemente de psihopedagogie specială, Editura Europrint, Oradea

Bonchis, E. şi colab. (2000), Dezvoltarea umană, aspecte psihosociale, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea

Bonchiş, E. (2001), Învăţarea şcolară, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea

Orţan, Florica (2004), Management educaţional, Editura Universităţii din Oradea

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN SALA DE CLASĂ

Prof. Hirean Claudia
Sc. Gimn. ,,Ovidiu Hulea,, Aiud, Alba

Educația incluzivă în sala de clasă este o abordare a învățământului care se concentrează pe asigurarea că toți elevii, indiferent de abilități sau nevoi speciale, sunt incluși și susținuți în învățare împreună cu ceilalți elevi. Acest concept promovează accesul echitabil la educație pentru toți elevii și recunoaște diversitatea acestora.

Incluziunea reprezintă educaţia şcolară a tuturor copiilor şi tinerilor, potrivit ideii de „şcoală şi educație pentru toţi”. Educația incluzivă reprezintă un proces care poate creşte semnificativ nivelul învăţării şi al participării pentru toţi elevii. În fapt, incluziunea se desfăşoară simultan cu creşterea gradului de participare.

O şcoală incluzivă este o şcoală în mişcare. Școala presupune adaptarea permanentă la nevoile tuturor elevilor, dar și a celor copiilor cu nevoi speciale, integrarea acestora cu succes în învățământul de masă, dându-le astfel oportunitatea de a învăța cot la cot cu toți copiii.

Educația incluzivă este cea mai eficientă modalitate de a oferi tuturor copiilor o șansă echitabilă de a merge la școală, de a învăța și de a-și dezvolta abilitățile de care au nevoie pentru a prospera.

Educația incluzivă înseamnă toți copiii din aceleași săli de clasă, din aceleași școli. Aceasta înseamnă oportunități reale de învățare pentru grupurile care au fost excluse în mod tradițional – nu numai pentru copiii cu dizabilități, ci și pentru vorbitorii de limbi minoritare.

Sistemele incluzive apreciază contribuțiile unice pe care elevii din toate mediile le aduc în sala de clasă și permit diferitelor grupuri să crească cot la cot, în beneficiul tuturor. Pentru a implementa o educație incluzivă în sala de clasă, sunt necesare mai multe strategii și practici:

1. **Evaluarea individualizată:** Înțelegerea nevoilor și abilităților fiecărui elev prin evaluări individualizate pentru a identifica modalități eficiente de învățare.
2. **Planuri de învățare individualizate (IEPs):** Dezvoltarea de planuri personalizate pentru elevii cu nevoi speciale sau abilități diferite pentru a le oferi sprijinul adecvat și resursele necesare pentru a învăța cu succes.
3. **Adaptarea materialelor și metodelor de predare:** Utilizarea unei varietăți de materiale didactice și tehnici de predare pentru a asigura că toți elevii pot înțelege și accesa informațiile predate.
4. **Colaborare între profesori și specialiști:** Lucrul în echipă între profesori, terapeuți, consilieri și alți specialiști pentru a oferi sprijin și îndrumare adecvată elevilor care au nevoi speciale.
5. **Promovarea unui mediu de clasă incluziv:** Crearea unui mediu sigur și suportiv în care toți elevii se simt acceptați și încurajați să-și exprime ideile și opiniile.

6. **Sensibilizare și educație pentru elevi:** Promovarea în rândul elevilor a înțelegerii și acceptării diversității, astfel încât aceștia să poată colabora și să își sprijine colegii în învățare.
7. **Formare continuă pentru cadrele didactice:** Asigurarea că profesorii sunt instruiți și pregătiți să lucreze cu diverse nevoi ale elevilor și să implementeze practici eficiente de educație incluzivă.

Educaţia incluzivă presupune:

- Valorizarea egală a tuturor elevilor şi a personalului;
- Creşterea participării tuturor elevilor la educaţie şi, totodată, reducerea numărului celor excluşi din cultura, curricula şi valorile comunităţii promovate prin şcoala de masă;
- Restructurarea culturii, a politicilor şi a practicilor din şcoli, astfel încât ele să răspundă diversităţii elevilor din localitate;
- Reducerea barierelor în învăţare şi participare pentru toţi elevii, nu doar pentru cei cu dizabilităţi sau cei etichetaţi ca având „nevoi educaţionale speciale”;
- Însușirea învățămintelor rezultate din încercările de depăşire a barierelor de accesare a şcolii şi de participare din partea unor elevi;
- Înţelegerea diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depăşită;
- Recunoaşterea dreptului elevilor la educaţie în propria lor localitate;
- Evoluţia gradului de incluziune în şcoli, atât în privinţa personalului, cât şi în privinţa elevilor;
- Creşterea rolului şcolilor în construirea comunităţilor şi a valorilor lor, precum şi în creşterea performanţelor;
- Cultivarea unor relaţii de susţinere reciprocă între şcoli şi comunităţi;
- Recunoaşterea faptului că incluziunea în educaţie este un aspect al incluziunii în societate;

Participarea şcolară înseamnă învăţarea alături de ceilalţi copii şi colaborarea cu ei, prin împărtăşirea experienţelor de învăţare. Ea presupune implicarea activă în învăţare şi dreptul la opinie în ceea ce priveşte modul în care educaţia este trăită de către fiecare copil. Mai mult, participarea înseamnă recunoaşterea, acceptarea şi valorizarea ca personalitate.

Implementarea educației incluzive în sala de clasă

O clasă incluzivă poate fi benefică pentru mulți elevi; Este crucial să se ofere tuturor elevilor o șansă echitabilă de a învăța în mediul potrivit pentru ei.

Modalitățile de implementare a educației incluzive în sala de clasă:

Învățarea prin cooperare

O modalitate foarte bună de a implementa educația incluzivă în clasă este de a prezenta sarcinile și activitățile într-un mod care încurajează învățarea prin cooperare. Prin învățarea în grupuri, elevilor li se oferă tuturor posibilitatea de a participa.

Pe lângă faptul că oferă elevilor șansa de a face parte din ceva, ei vor putea, de asemenea, să dezvolte abilități sociale cruciale între ei. Învățarea în grup nu aduce beneficii doar celor cu dizabilități sau diferențe comportamentale. Un plan de intervenție pentru incluziunea școlară ar putea include mai multe aspecte, în funcție de nevoile specifice ale elevilor și comunității școlare. Iată câteva elemente cheie care ar putea face parte dintr-un astfel de plan:

1. Evaluarea nevoilor: Începeți prin realizarea unei evaluări a nevoilor și resurselor disponibile. Identificați elevii care se confruntă cu dificultăți în procesul de învățare și găsiți modalități de a sprijini diversitatea lor.
2. Formare și sensibilizare: Organizați sesiuni de formare pentru cadrele didactice, personalul școlar și părinți pentru a crește gradul de conștientizare și înțelegere a problemelor de incluziune școlară și a modalităților de sprijinire a tuturor elevilor.
3. Adaptarea curriculumului și metodelor de predare: Dezvoltați strategii de predare și materiale didactice care să fie accesibile pentru toți elevii, inclusiv cei cu nevoi speciale sau cei care provin din medii marginalizate.
4. Sprijin individualizat: Asigurați resurse suplimentare și sprijin individualizat pentru elevii care au nevoie de ajutor în înțelegerea și asimilarea conținutului academic.
5. Crearea unui mediu incluziv: Promovați un mediu școlar care să fie prietenos și incluziv pentru toți elevii, unde aceștia să se simtă acceptați și încurajați să-și exprime nevoile și gândurile.
6. Colaborare cu comunitatea: Implicați comunitatea locală în eforturile de incluziune școlară, stabilind parteneriate cu organizații locale, instituții de învățământ superior sau alte entități care ar putea oferi resurse și sprijin suplimentar.
7. Monitorizare și evaluare: Monitorizați progresul și efectele planului de intervenție în timp, și ajustați strategiile în funcție de rezultatele obținute și feedback-ul primit de la elevi, cadre didactice și părinți.
8. Promovarea echității și diversității: Integrați conceptele de echitate și diversitate în politicile și practicile școlare, astfel încât toți elevii să aibă acces egal la o educație de calitate.

Implementarea unui plan de intervenție pentru incluziunea școlară necesită angajament, colaborare și perseverență din partea întregii comunități școlare. Este important să se creeze un mediu în care toți elevii să se simtă susținuți și încurajați să-și atingă potențialul maxim.

Educația incluzivă nu numai că oferă un mediu mai echitabil de învățare, dar și încurajează colaborarea, empatia și înțelegerea între elevi, pregătindu-i pentru o societate mai diversă și mai incluzivă.

Bibliografie:

https://www.unicef.org/education/inclusive-education

https://www.futurelearn.com/info/blog/what-is-inclusive-education

https://edict.ro/despre-educatia-incluziva/

STUDIU - EDUCAŢIA INCLUZIVĂ, EDUCAŢIA PENTRU TOŢI

înv. Marc Aurica
Școala Gimnazială Câmpeni

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, cautându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Fiecare copil este unic, cu necesităţi diferite. Noi, adulţii, părinţi şi dascăli deopotrivă, încearcăm să-i educăm, astfel încât să devină, la rândul lor, adulţi fericiţi, iubitori şi eficienţi. Însă există copii marginalizaţi, defavorizaţi şi/sau excluşi de la educaţie. Aceştia sunt cei pentru care educaţia incluzivă a devenit o şansă pentru o dezvoltare armonioasă. Incluziunea presupune efortul de a asigura tuturor elevilor - de limbă şi cultură diferite, din familie diferite, cu orice probleme de sănătate, cu interese şi moduri de învăţare diferite - strategii de predare-învăţare adecvate şi individualizate, fără a stigmatiza sau a separa. Includerea îmbunătăţeşte procesul de învăţare pentru toţi elevii, cu şi fără nevoi speciale. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Pentru ca activitatea instructiv –educativă să fie profitabilă pentru toţi elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferenţiat. Educaţia diferenţiată vizează adaptarea activităţii de instruire la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte.

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi.Acesta trebuie :

· să elaborareze un program pedagogic individualizat.

· să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale pentru aceştia la instrucţie şi educaţie;

· să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;

· să coopereze în cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

O categorie de copii pentru care educaţia incluzivă reprezintă o şansă la învăţământul de masă, în care ei să se dezvolte alături de viitorii lor semeni, colegi de serviciu, vecini, prieteni, lideri de echipă, subordonaţi, sunt cei care manifestă tulburare de hiperactivitate cu deficit de atenţie. Hiperactivitatea specifică preşcolarilor şi şcolarilor mici cu ADHD este cauzată de o serie de deficienţe cerebrale ale copiilor, de faptul că impulsurile şi informaţiile nu se transmit într-o manieră normală datorită insuficienţei secreţiei neurotransmiţătorilor. Conform cercetărilor realizate de specialişti, alte cauze ar fi plictiseala, supradotarea, conflictele psihice, tulburările emoţionale, depresie, mediu familial conflictual, deficit de atenţie, deficit de învăţare, auz sau văz, tulburări tiroidiene, alergii alimentare.

Educaţia incluzivă promovează egalitatea şanselor, oferind sprijin pentru învăţare şi acestor copii, care nu reuşesc să se adapteze la exigenţele şcolii, care întâmpină dificultăţi în învăţare, care uneori vor, dar…nu pot.

Incluziunea presupune nu doar acceptarea, tolerarea copiilor cu nevoi speciale într-o clasă din învătământul de masă ci şi adaptare la cerinţele acestor copii, cuprinderea acestora în programele educaţionale alături de copii normali, dar şi responsabilitatea de a le asigura în acelaşi timp servicii de specialitate, programe de sprijin individualizate. Înseamnă asumarea unor schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv – educative derulate în şcoală.

B.A., elev în clasa întâi, este unul dintre copiii cu astfel de nevoi speciale. A fost diagnosticat cu tulburare de hiperactivitate cu deficit de atenţie încă de la grădiniţă. În urma evaluării problemelor copilului, planul terapeutic a cuprins medicaţie şi şedinţe de psihoterapie. Este monitorizat de medicul psihiatru, care la evaluări a reconsiderat dozele utilizate sau i-a schimbat tratamentul.

Este crescut de mamă, părinții fiind divorțați. Băiatul nu întreabă şi nu vorbeşte despre tatăl său. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrece cu bunica şi bona, mama lucrând în schimburi. La rubrica pentru eventualele probleme de sănătate nu a fost specificat nimic.

Prima zi de şcoală a fost percepută de B. A. ca pe o răsplată. Copilul şi-a exprimat bucuria, ca toţi ceilalţi elevi, însă s-a manifestat printr-o neliniște motorie permanentă.

În perioada evaluarii iniţiale, l-am descoperit pe B. A. ca pe un copil special. Testele au dovedit în mare măsură competenţe specifice particularităţilor de vârstă. A demonstrat încă din perioada preabecedară deprinderea de a citi în ritm propriu cuvinte şi propoziţii cu grad mediu de dificultate. Manifestă creativitate şi o mare curiozitate în abordarea diferitelor exerciţii-joc propuse în cadrul activităţilor. Cu toate acestea, problemele nu au întârziat să apară.

Încă din primele zile, am observat că era distras cu uşurinţă de orice stimul. Întrerupea des lecţia cu întrebări sau remarci, de multe ori fără legătură cu contextul. Nu îşi aştepta rândul, exprimându-ţi nemultumirea verbal, chiar zgomotos. Vorbea continuu, deranjându-şi colegii. Se ridica

din bancă şi pleca prin clasă. Se împiedica de lucrurile din clasă şi avea nevoie de ajutor pentru a-şi pune rechizitele în ordine pe bancă. Nu reuşea să finalizeze o activitate şi, uneori, cerea chiar întreruperea acesteia, solicitându-mi să îi permit să facă altceva (de obicei activităţi uşoare, plăcute pentru el: să deseneze în loc să scrie literele şi cuvintele noi, de exemplu). Scria corect şi îngrijit aproximativ jumătate din sarcina dată, apoi o întrerupea şi începea “jocul”. A început să vorbească în continuu, peste vocea mea, chiar lucruri obscene.

La primele întâlniri cu familia – mama şi bunica- am adus în discuţie problemele întâmpinate de băiat la şcoală. Am aflat că şi acasă acesta era distras uşor de stimulii externi, avea dificultăţi în organizarea sarcinilor şi activităţilor, era refractar în ceea ce priveşte îndeplinirea sarcinilor şcolare date pentru acasă, deşi erau reduse ca volum şi grad de dificultate.

La şcoală, deja instituisem măsuri individualizate, care să ducă la ameliorarea comportamentului băiatului, să-i trezească interesul şi curiozitatea, să-l stimuleze şi să-l motiveze în învăţare. Am discutat şi cu familia despre modalităţi de lucru care să ducă la remedierea problemelor, prezentându-le necesitatea legăturii strânse părinte-educator.

De asemenea, din comportamentul copilului şi din informaţiile primite, am înţteles că toate aceste manifestări - neatenţie, distractibilitatea, autocontrolul slab - pot să reclame o problemă mai gravă, şi de aceea, în urma consultării cu psihologul şcolii, am decis să discut cu familia, pentru a-i îndruma către un specialist. Aşa am aflat că, de fapt, copilul urma un tratament medicamentos şi până la debutul şcolar avusese parte de psihoterapie, fiind diagnosticat cu ADHD.

În aceste condiţii am realizat un plan de intervenţii şi am continuat măsurile de lucru, aplicându-le consecvent, pentru a-l ajuta pe copil. Recompensele, alegerea unor sarcini plăcute, atractive, realizate după cele obligatorii, sarcinile de lucru aplicate gradat, cu pauze pentru relaxare, feedback imediat pentru fiecare comportament pozitiv, feedback din partea unui coleg – partener de studiu, izolarea faţă de distractori prin aşezarea băncii aproape de catedră, stabilirea unor reguli clare, nu foarte numeroase, în clasă şi acasă, folosirea unui mod adecvat de formulare a solicitărilor de ajutor ale copilului, antrenarea în organizarea informaţiei, o bună perioadă de timp a fost însoțit la școală de mama, bunica sau bona, în funcție de programul fiecăreia. A fost necesară o astfel de măsură pentru a-l determina să-și canalizeze atenția spre activitatea școlară și a-l face să nu mai vorbească fără încetare. Încet, au început să apară şi rezultatele.

Intervenţia din mediul şcolar a presupus, permanent, încurajarea copilului să relaţioneze cu ceilalţi colegi, activităţi, jocuri în care să fie implicat alături de copii, astfel încât să îmi stabilesc ţinte individuale şi, în acelaşi timp, să nu se simtă diferit de ceilalţi. S-a constatat că un copil cu ADHD poate fi cel mai afectat în urma interacţiunii cu ceilalţi. În mod eronat se crede că persoanele din jurul lui suferă de pe urma efectelor negative ale comportamentului copilului hiperactiv, presupunându-se

că perturbă activitatea şcolară. În realitate, el întâmpină dificultăţi de relaţionare cu ceilalţi copii (e respins de colegi, de părinţii acestora), poate încălca regulile şcolare, poate primi pedepse nemeritate, datorate comportamentului său, iar consecinţele pot îmbrăca formele tristeţii, ale persecuţiei, izolării, deprimării, manifestând chiar revoltă. Organizând activităţi pe echipe, am căutat ca B. A. să primească sarcini de lucru pe care să le facă uşor şi cu plăcere, care să îl pună în valoare şi prin care să câştige încrederea colegilor, astfel încât aceştia să observe calităţile lui şi să-l aprecieze. Am avut parte şi de sprijinul unor părinţi din clasă care l-au apropiat pe copil, l-au invitat la zilele aniversare (de obicei, nu era primit la astfel de manifestări). Participarea la spectacole, vizite, alături de ceilalţi colegi, l-a motivat pe B. A., oferindu-i confort psihologic. Cu aceste ocazii a exersat abilităţi sociale şi a încercat să manifeste autocontrol, deşi pe termen scurt.

Ca orice copil cu ADHD, B.A. vrea să înveţe bine, să fie răsplătit pe mama, pe profesori. El face eforturi considerabile pentru ca cei apropiaţi, familia, profesorii, colegii să fie mândri de el. Când nu reuşeşte este dezamăgit şi descurajat, se manifestă prin neliniște motorie şi reacţii verbale repetitive. Intervenţia imediată a profesorului, prin manifestarea înţelegerii, afecţiunii faţă de nevoile lui, rememorarea regulilor, captarea atenţiei copilului, îl ajută să se liniştească şi activitatea continuă. Este nevoie de responsabilitate, tact, înţelegere, afecţiune, multă răbdare, empatie, pentru că B.A. este copilul care vrea, dar nu reuşeşte.

În tot acest timp, am ţinut permanent legătura cu familia şi împreună am intervenit, astfel încât tehnicile comportamentale să fie aplicate atât în mediul de acasă cât şi în mediul şcolar.

Comunicarea cu familia despre programele şcolii şi despre progresul elevului, ajută familia să conştientizeze rolul modelului în educaţie, rolul părinţilor în integrarea copilului în societate. Poate că acestă intervenţie de a convinge familia să folosească reguli asemănătoare şi acasă, de a nu-şi manifesta slăbiciunea, folosind metode agresive în corecţia copilului este un aspect important şi mai dificil de atins. Este una din problemele pe care le-am întâmpinat cu mama copilului, care, depăşită de situaţie, recurge deseori la pedepse fizice intrând în dezacord cu metodele folosite la şcoală.

Pe de altă parte, părinţii acestor copii au nevoie de înţelegere, încurajare, susţinere, sfaturi pertinente, pentru că ei trăiesc o dramă, conştient sau nu, drama părintelui care se simte incapabil să-şi ajute copilul, care nu este auzit, ascultat care este înfierat pentru că nu ştie cum să-şi înveţe copilul. De cele mai multe ori, ei nu înţeleg şi nu recunosc problema cu care se confruntă şi, de aceea, au nevoie de sprijin şi multă răbdare.

Activitatea de incluziune în cazul B.A. este la început de drum, într-o fază în care rezultatele nu sunt vizibile şi efortul este maxim. Însă putem răspunde provocării, oricât de dificil ar fi, pentru a dezvolta o şcoală favorabilă incluziunii, în care implicarea şi cooperarea dintre educatori, părinţi, comunitate va găzdui toţi copiii şi le va facilita accesul la cunoştinţele, aptitudinile, deprinderile de

care au nevoie în viaţă. Aceşti copii sunt adulţii de mâine, care ne pot asigura o viaţă mai bună. Incluziunea oferă posibilitatea copiilor de a se simţi bineveniţi şi egali celorlalţi, fără a fi stigmatizaţi. Indiferenţa noastră şi izolarea nu rezolvă problema, ci duce la adâncirea tulburării copiilor cu ADHD şi se poate finaliza cu formarea unui adult inadaptabil şi profund nefericit.

La un nivel fundamental, incluziunea este, de fapt, corectitudine. Depinde şi de noi să le deschidem drumul pe care pornesc, pentru că nu putem să-i ignoram şi nici să-i excludem. Ei vor fi cei alături de care vor trăi copiii noştri, ei sunt copiii noştri, adulţii de mâine.

Este nevoie ca dascălul să aibă în vedere faptul că “fiecare om în acelaşi timp seamănă cu toţi, seamănă cu unii şi nu seamănă cu nimeni”(V.Pavelcu), căci aşa cum nu există doi fulgi de nea în natură care să aibă acelaşi desen, două apusuri de soare identice, tot aşa omul – copil este unic - unicitate irepetabilă.

Esenţială este modalitatea prin care putem stârni curiozitatea şi imaginaţia fiecărui copil. Stă în puterea educatorului să găsească bobul de rouă şi raza de lumină pe care să le insereze în sămânţa cu rod curat a minţii copilului, astfel încât acesta să rodească şi să înflorească. Şi totuşi, cel mai important lucru este să putem să facem ca rozul zâmbetului să persiste pe feţele pure ale copiilor noştri. Zâmbetul este un gest tandru de prietenie. El destinde sufletul împovărat şi redă speranţa celui descumpănit. Este nevoie uneori de un singur zâmbet, căci el dureză un moment, dar se păstrează în minte, veşnic!

Bibliografie:

Vrăjmaş, Ecaterina, *Introducerea în educaţia cerinţelor speciale, Editura Cedis, Bucureşti, 2004*

Vrăjmaş, Traian, *Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001*

Gherguţ, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, editura Polirom , Bucureşti,2006*

Incluziune socială prin voluntariat, pentru o lume mai bună

prof. Ivaşc Marilena
Liceul de Turism şi Alimentaţie ”Dumitru Moţoc” Galaţi

Motto:

"*...Dacă aşteptăm să trăim într-o lume mai bună trebuie să contribuim la crearea ei, pentru a fi schimbarea pe care ne-o dorim în lume.*" (Mahatma Ghandi)

Într-o societate egoistă şi egocentristă omul alege uneori să uite că trăieşte în comuniune cu alţi oameni şi că alături de el se află semeni ce au nevoie de înţelegerea şi sprijinul său. Astăzi, mai mult ca oricând, trebuie să învăţăm să ne acceptăm, să învăţăm să respectăm principiile democraţiei autentice, pentru că numai împreună vom reuşi să coexistăm într-o societate democratică.

Trebuie să învăţăm să ne respectăm reciproc, să comunicăm, să ne tolerăm, să cooperăm cu ceilalţi, deoarece doar aşa nu vor mai exista diferenţe între noi cei care suntem diferiţi, dar totuşi egali.

Voluntariatul este o modalitate, cu beneficii dovedite în ceea ce priveşte incluziunea socială a tinerilor din categorii sociale vulnerabile. Dacă este bine structurat, voluntariatul oferă oportunităţi pentru tineri de a-şi găsi ieşirea din excluziune, oferindu-le şansa de a participa activ şi de a contribui în comunităţile lor.

Deşi nu obţin beneficii financiare, tinerii voluntari câştigă din experienţa ca voluntar; printre recompense se numără sentimentul de implicare, de a ajuta o cauză în care cred, dorinţa de schimbare, experienţa câştigată în diverse domenii, prietenii şi relaţiile profesionale câştigate. Astfel, voluntariatul îi ajută pe cei implicaţi atât în dezvoltarea lor personală, cât şi în cea profesională.

Pe lângă beneficiile personale, voluntariatul le oferă tinerilor şi oportunitatea de a experimenta în plan profesional, de a lua contact cu diverse domenii de interes şi de a afla ce li se potriveşte şi ce îşi doresc să facă mai departe, fiind un mod foarte potrivit de a învăţa.

Adulţii sunt responsabili în a construi un mediu educaţional care să motiveze elevii, să dăruiască din timpul lor liber, să împărtăşească altora din experienţele personale, să înveţe pe alţii şi împreună cu ceilalţi, fiind esenţial ca omul să fie educat şi în spiritul respectului faţă de aproapele său.

Asigurarea unei experienţe de voluntariat de succes şi pentru tineri care se află în grupurile vulnerabile implică un proces complex, care trebuie facilitat de către instituţia şcolară.

Voluntariatul în anii de şcoală este un prim pas în conştientizarea tinerilor de rolul lor în societate, de importanţa lor ca individ, de nevoia societăţii de oameni ca el.

Cu ajutorul profesorilor lor, elevii sunt educaţi să privească ideea de voluntariat pe de o parte ca activitate extraşcolară care să ajute la ocuparea timpului liber şi a formării adolescentului ca

persoană, pe de altă parte voluntariatul este privit ca acumulare de experienţă de muncă, factor de responsabilitate şi maturitate.

Din experiența acumulată considerăm că, modalitățile cele mai eficiente menite să motiveze elevii să se lase antrenați în activităţi de voluntariat trebuie să aibă ca punct de plecare educația prin care aceștia să conștientizeze care sunt motivele pentru care poți alege să fii voluntar, care sunt beneficiile personale şi respectiv cele pentru comunitate, pe care le aduce activitatea de voluntariat.

De asemenea, considerăm că trebuie să oferim celor pe care-i educăm exemple personale de implicare şi oportunitatea de a se manifesta într-un cadru organizat, supravegheați de cel puţin un cadru didactic.

Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, empatie și dragoste. Voluntariatul în școală este o activitate de pe urma căreia adolescenții au mult de câștigat: noi abilități, noi contacte, experienţă într-un anumit domeniu, competențe sociale.

În școala noastră am derulat activități care și-au propus să transforme valorile sociale în principii de conduită personală prin activități educative, de voluntariat reunite sub denumirea
Să dăruim bucurie acum, ca peste 10 ani lumea să fie mai bună.

Activitățile care au făcut parte din proiect promovează egalitatea de șanse, dezvoltarea procesului didactic într-un cadru multicultural, susținerea categoriilor dezavantajate, lupta împotriva abandonului şi eșecului școlar. De asemenea considerăm că prin participarea la activități, se va dezvolta la elevi sentimentul apartenenței la un grup și vom crea un spațiu în care se va stimula creativitatea şi inițiativa elevilor pentru creşterea stimei de sine, a încrederii în forțele proprii, dezvoltarea cetățeniei active şi a dezvoltării personale.

Una dintre activitățile desfășurate în cadrul proiectului a fost *Sărbătoarea Paștelui văzută prin ochi de copii* care a avut drept scop socializarea elevilor de la Liceul de Turism și Alimentație ” Dumitru Moţoc” Galați cu copiii de la Centrul de Primire Copii în Regim de Urgență, prin activități hand made de confecționare de obiecte decorative pentru Paști, din materiale reciclabile.

Din grupul de elevi voluntari de la Liceul de Turism și Alimentație ” Dumitru Moţoc” Galați au făcut parte și elevi cu oportunități reduse, cu risc de abandon.

Confecționarea obiectelor decorative pentru Paști au fost realizate de către elevii voluntari atât la școală cât și la Centrul de Primire Copii în Regim de Urgență.

Obiectivele pe care ni le-am propus să le atingem prin desfășurarea acestei activități au fost: promovarea învățării reciproce între elevii din unitățile partenere cu scopul de a încuraja îmbunătățirea și inovarea în domeniul educației; promovarea non discriminării şi a strategiilor integrate de incluziune - factor important în formarea personalității tinerilor cetățeni și integrării sociale; sprijinirea elevilor aflați în dificultate să devină mai încrezători în forțele proprii, oferindu-le acces la responsabilitate şi

participare comună în cadrul activităților propuse; dezvoltarea simțului estetic și a creativității în realizarea manuală a decorațiunilor pe teme pascale; dezvoltarea interesului și respectului pentru tradițiile și obiceiurile pascale; corectarea stereotipurilor cu privire la persoanele aflate în situații de excluziune.

Descrierea activității

Pregătirea activității a presupus colectarea materialelor reciclabile: polistiren, cofraje de la cutiile de bomboane, carton, sfoară, staniol, mărgele, nasturi, șnururi, particule de silicagel, CD-uri, deșeuri textile, fire de lână, pene, ambalaje de la buchetele de flori, flori uscate.

Pentru realizarea unor decoruri cât mai reușite echipa de voluntari a lucrat cu migală folosind din plin imaginația și creativitatea.

Este uimitor câte lucruri frumoase se pot realiza când sunt puse laolaltă suflet, răbdare și imaginație!

Din materiale care în mod normal ar fi luat drumul coșului de gunoi, combinate și decorate cu tempera, sclipici, panglicuțe, și lipici colorat, și nu în ultimul rând cu pasiune și dăruire, au luat naștere obiecte de decor frumoase, la care nici nu te-ai fi așteptat.

Mostrele din imaginile alăturate sperăm să ne susțină afirmațiile.

Rând pe rând s-au conturat inele pentru șervețele tăiate din rulouri de carton învelite cu panglică asortată; ouă „sculptate” din polistiren, „artistic încondeiate” cu tempera, lipici colorat cu sclipici și mărgele; fluturi grațioși din sârmă, folie de plastic, lipici colorat cu sclipici și mărgele; floricele din polistiren decorate cu mărgele și lipici colorat; fluturași din pene pictate; puișori din resturi de lână; panglici din hârtie de ambalaj de la cadouri.

Așa cum am arătat și mai sus, a primat pasiunea și dorința voluntarilor de a realiza mici obiecte decorative și nu în ultimul rând creativitatea, imaginația și răbdarea de care au dat dovadă pentru de a aduna laolaltă obiecte aparent nefolositoare pentru a le combina original.

La centru, activitatea a debutat cu un exercițiu de ”spargere a gheții”: fiecare dintre participanții la activitate (cadre didactice și elevi) a arătat care este dispoziția de moment, utilizând atâtea cuvinte care definesc starea sa de spirit câte bomboane a luat din bolul oferit la începutul activității.

Cadrele didactice participante au inițiat o discuție despre însemnătatea sărbătorii Paștelui după care elevii de la Liceul de Turism și Alimentație ”Dumitru Moțoc” au prezentat un material despre tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște din diferite colțuri ale țării.

Elevii și profesorii voluntari de la Liceul de Turism și Alimentație ” Dumitru Moţoc” Galaţi au pus la dispoziția copiilor de la Centrul de Primire Copii în Regim de Urgenţă, Galați materiale pentru realizarea decorațiunilor de Paște (cartoane, hârtie colorată, elemente decorative, lipici, acuarele, carioci, creioane colorate, floricele din polistiren realizate de elevii voluntari la școală etc).

Toate aceste obiecte puse laolaltă au decorat: crenguțe „primăvăratice” așezate în bol de ceramică „încins” cu brâu de material textil; „caruselul” din mosor de panglică învelit cu resturi de material textil (care este suport pentru floricele din polistiren şi fluturași din pene pictate); caruselul suspendat confecționat din carton de la cutiile de bomboane, de care au fost prinse cu șnur auriu fluturași grațioși din pene pictate, ouă şi floricele „sculptate” din polistiren; coronițe din nuiele de care am prins panglici din resturi de material textil, ouă din polistiren şi fluturași din pene colorate; „cornul abundenței”, din rafie de ambalaj pentru flori, din care se revarsă mici minuni atent migălite, puse în evidenţă de CD-urile care reflectă frumos lumina

Copiii de la centru, ajutați de elevii și profesorii voluntari, au realizat decorațiuni de Paște cu care au decorat un pomișor de Paște aducător de bucurie și speranță în casele creștinilor. Lucrând împreună voluntarii și copiii de la centru au socializat, cultivându-şi gustul pentru estetic şi dezvoltarea artistică şi creativă precum și dezvoltarea motricității fine și a îndemânării. Implementarea acestui tip de activităţi în școli, cu participarea voluntară a elevilor, va avea un impact pozitiv asupra atitudinii lor față de semeni şi va contribui la dezvoltarea personală a acestora.

Voluntariatul este o activitate demnă de a fi practicată și sprijinită în școală. A trezi şi a dezvolta spiritul voluntariatului la copii, a cultiva valorile lui ar putea fi una dintre sarcinile de seamă ale cadrelor didactice.

Proiectul educațional are în vedere promovarea voluntariatul activ în rândul tinerilor, folosirea artei şi a jocului în vederea prevenirii discriminării sociale, educarea în spiritul respectării drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului, al demnității şi al toleranței, al schimbului liber de opinii.

O comunitate care susține dezvoltarea actului educativ din școală, va beneficia ulterior de generații de profesioniști, de actori sociali implicați, activi şi capabili de schimbare; pe de altă parte, acțiunile de voluntariat ale instituțiilor școlare şi reprezentanților lor de a răspunde nevoilor comunității, vor contribui la rezolvarea problemelor actuale ale societății.

Inteligenţa emoţională la elevii cu tulburări de învățare

Profesor Consilier Scolar Tomescu Elena
CJRAE VÂLCEA –Seminarul Teologic Ortodox Sfantul Nicolae

Este important să abordăm noţiunea de emoţie pentru început, iar apoi să realizăm legătura cu inteligenţa, empatia şi capacitatea empatică a unei persoane. În materialul ce urmează vom dezvolta aspecte teoretice privind inteligenţa emoţională, deoarece este un concept inserat în România de puţin timp, iar aplicabilitatea acestuia în sistemul de învăţământ este util având în vedere dificultăţile cu care ne confruntăm.

În *psihologie* emoția este definită ca o modalitate de percepţie a elementelor şi relaţiilor dintre realitate şi imaginaţie, exprimată fizic prin intermediul unor funcţii fiziologice, ca expresia facială sau ritmul cardiac şi ducând până la reacţii de conduită precum agresivitatea sau plânsul.

Procesele emotionale se dezvoltă și în legatură cu amintiri sau circumstanțe imaginare.

Fiziologic vorbind, emoţiile controlează răspunsurile la anumite situaţii, incluzând expresia facială, tonul vocal dar şi sistemul endocrin, pentru a pregăti organismul pentru anumite urmări.

Inteligenţa emoţională înseamnă folosirea inteligentă a emoţiilor în viata personală şi profesională.

Conceptul de inteligenţă emoţională a fost formulat pentru prima data într-o teză de doctorat, în S.U.A. (1990). Autorul, Wayne Leon Payne, defineşte inteligenţa emoţională ca fiind o abilitate ce implică o relaţionare creativă cu stările de teamă, durere şi dorinţă.

Daniel Goleman, cercetător în ştiinţele comportamentale, a preluat acest concept alături de teza pe care o promova: “IQ-ul nu garantează succesul în viaţă”. În 1995 acest cercetător a publicat o carte ce a provocat o adevărata revoluţie, numită „Inteligenţa Emoţională’’. Acest cercetător defineşte în cartea sa inteligenţa emoţională ca fiind abilitatea unei persoane de a înţelege şi a-şi gestiona eficient emoţiile sale, de a înţelege si a se descurca cu emoţiile celor din jur în scopul creării unor relaţii adecvate cu ceilalţi si a creării unui echilibru emoţional atât intrapersonal cât si interpersonal.

Inteligenţa emoţională presupune cinci abilităţi importante.

1. Cunoaşterea emoţiilor personale

Cunoaşterea emoţiilor personale presupune identificarea şi exprimarea lor coerentă, într-un context dat. În orice relaţie exprimăm informaţii, sentimente, fapte, amintiri, uneori însă, ne este greu să exprimăm clar ceea ce vrem să spunem sau simţim - nu suntem coerenţi, iar alteori ne este greu să înţelegem ceea ce ni se spune - intenţia care se ascunde in spatele cuvintelor.

Aceste situaţii sunt generatoare de conflicte intrapersonale şi interpersonale. Pentru a le evita este important să putem codifica şi decodifica mesajele transmise, la nivelul verbal sau non-verbal, astfel încât să transmitem şi să înţelegem corect sensul mesajelor. Este adevărat faptul că din cauza mentalităţilor care sunt transferate de la o generaţile la alta, nu suntem obişnuiţi să comunicăm ceea ce ne deranjează, pentru că acest aspect „deranjează’’, nu suntem obişnuiţi să acceptăm realitatea, că anumite comportamente declanşează reacţii şi cogniţii negative pe care trebuie să ni le asumăm.

2. Gestionarea emoţiilor

Gestionarea emoţiilor se referă la capacitatea noastră de a alege modalitatea prin care ne vom exprima într-o anumită situaţie. Pentru a ne gestiona emoţiile este important să ţinem cont de: Ce exprimăm? ; Cum exprimăm? ; Când exprimăm? ; Unde exprimăm?; Cui exprimăm?

3. Direcţionarea emoţiilor către scop

Scopul este criteriul după care ne gestionăm emoţiile. Asfel poţi fi capabil să te concentrezi pe sarcină şi să îţi menţii atenţia asupra ei; să fii mai puţin impulsiv, să obţii un autocontrol mai bun. Este important să ţinem cont de ceea ce vrem să facem sau să obţinem, în mod concret:

_ durata în timp - când vrem să atingem scopul;
_ participanţi - de cine avem nevoie;
_ strategie - ce paşi trebuie urmaşi;

_ resurse - de ce avem nevoie.

4. Empatia

Este capacitatea de a intui sau de a recunoaşte emoţiile celorlalţi. Empatia nu înseamnă să trăim emoţiile altor persoane, ci să le înţelegem pornind de la experienţele noastre.

5. Capacitatea de a construi relaţii interpersonale pozitive

Capacitatea de a construi relații interpersonale constă în dezvoltarea abilităţilor de a analiza şi înţelege relaţiile interpersonale, de a negocia neînţelegerile şi de a rezolva conflictele, capacitatea de soluţionare a problemelor din planul interpersonal; deschidere (spirit pozitiv) şi uşurinţa în comunicare; să te implici cu tact (delicat, atent, politicos) ; să fii prosocial şi armonios în grup; să fii cooperant, participativ, serviabil, de nădejde, îndatoritor; să fii democratic în raporturile oficiale, în modul de a-i trata pe ceilalţi . Astfel, avem posibilitatea de a ne crea propriile relaţii folosind elementele menţionate până acum: ne fixăm scopurile, ne canalizam energia şi emoţiile în funcţie de scop (folosind empatia ca instrument), ne exprimam şi identificăm emoţiile într-un mod coerent. Vom fi conştienţi de responsabilitatea noastră şi a celorlalţi în relaţiile interpersonale. Acest lucru ne va ajuta să reducem conflictele și să comunicăm eficient.

Inteligenta emoţională presupune a fi empatic, a avea capacitatea de detectare şi interpretare corectă a reacţiilor emoţionale.

Empatia este abilitatea de a simți sentimentele cuiva, de a vedea lumea prin ochii lui şi de a comunica cu aceasta la acelaşi nivel. Empatie înseamnă a asculta şi cu inima şi implică experimentarea sentimentelor celorlalţi păstrându-se distanţa şi identitatea fiecăruia.

O persoană empatică va răspunde corect la durerea sufletească a celui de alături fără a fi afectată sau deranjată de aceasta. Emoţiile celeilalte persoane sunt simţite şi înţelese, dar nu se pierde abilitatea de a face distincţia între sentimentele proprii şi cele ale partenerului de conversaţie.Prin capacitatea empatică partenerul de conversaţie se simte înţeles, determinând o creştere a stimei de sine.

Eşti empatic atunci când:

_ reuşeşti să rezonezi cu partenerul/partenerii de dialog, chiar dacă opiniile sunt diferite;
_ reuşeşti să găseşti resurse în a asculta şi alte păreri;
_ nu emiţi judecăţi de valoare în necunoştinţăde cauză;
_ îţi susţii ideile, opiniile argumentat;
_ respecţi şi punctul de vedere al celuilalt;
_ eşti deschis spre a te transpune în locul celuilalt.

Folosindu-ne de simţuri, ascultându-ne spiritul de observaţie, vom reuşi să pătrundem dincolo de măştile abordate de către unii parteneri de dialog, citim ceea ce se ascunde în spatele acestor măşti. Aceasta înseamnă să fim atenţi la: limbajul trupului, tonul şi inflexiunile vocale abordate de ceilalţi, alegerea cuvintelor folosite de către ceilalţi, entuziasmul sau dimpotrivă timiditatea, reţinerea, ori ” furia ” cu care ceilalţi înţeleg a aborda un subiect.

ANTRENAMENTUL EMOŢIILOR POATE CUPRINDE URMĂTORII PAŞI:

_ conştientizarea emoţiilor;
_ recunoaşterea momentelor emoţionale ca ocazii pentru adâncirea relaţiilor şi pentru învăţare;
_ ascultarea empatică şi validarea sentimentelor celuilalt;
_ stabilirea de limite pentru rezolvarea problemelor şi respectarea acestora.

REGULI SIMPLE PENTRU O BUNĂ GESTIONARE A EMOŢIILOR

_ Ai răbdare cu tine, dar şi cu cei de lângă tine.
_ Fii sincer.
_ Evită critica excesivă, comentariile umilitoare, ironia.
_ Evită calificativele negative.
_ Bucură-te şi de micile succese.
_ Conştientizează nevoile tale şi ale celorlalţi
_ Identifică ceea ce îţi place şi ceea ce nu îţi place.
_ Alege ceea ce te avantajează.

_ Respectă dorinţele tale, dar şi pe ale celorlalţi.
_ Adoptă o atitudine pozitivă.
Cel care îşi gestionează bine emoţiile:
_ se descurcă mai bine în societate, are mai mulţi prieteni;
_ învaţă mai bine;
_ tratează mai bine stările sufleteşti negative;
_ are mai puţine probleme comportamentale;
_ suportă mai bine conflictele celor din jur;
_ are încredere în propriile emoţii şi în sine.

Antrenamentul emoţiilor poate fi realizat de fiecare dintre noi. Întrebarea care urmează în mod firesc este ce alţi factori sunt relevanţi în împlinirea personală şi profesională. Această întrebare i-a îndreptat pe cercetători către studiul amănunţit asupra vieţii emoţionale a individului pentru a stabili dacă există abilităţi emoţionale care facilitează drumul unora şi deficienţe la nivel emoţional care ar putea îngreuna reuşita altora în viaţă. Există persoane care nu se pot integra intr-un grup, nu pot susţine conversaţii, aceste persoane nu recunosc semnalele pe care ceilalţi le transmit, nu se pot racorda la dispoziţia generală, orice ar face pare ciudat şi nelalocul lui. Aceste exemple evidenţiază importanţa emoţiilor, a gestionării lor în vederea unei vieţi mai bune.

Bibliografie:

1. Daniel Goleman,“Inteligenţa emoţională”, Editura Curtea Veche, 2007.
2. Daniel Goleman, Boyatzis R.. McKee A., Primal Leadership
3. http://www.scribd.com/doc/7528624/Daniel-Goleman-Inteligenta-Emotională
4. http://www.psihodiagnostic.ro/lucrari-psihomil-i/51/inteligenta-emotionala.html
5. http://www.benessere.ro/Psiho/529/Inteligenta-emotionala.html

EXCURSIA SCOLARA

PROF. POP DANINA DIANA
ȘC.GIMN.GRIGORE SILASI BECLEAN,BN

Excursile şcolare sunt forme eficiente de petrecere a timpului liber, au menirea de a aprofunda enoţiunile învăţate în cadrul orelor de curs. Numai în acest fel elevii observă la faţa locului derularea diferitelor procese naturale, tipurile şi formele de relief rezultate şi modul cum forţele externe şi interne ale naturii modelează necontenit aspectul Pământului.

Fără astfel de activităţi, bazându-ne numai pe programa şcolară, riscăm să ne facem treaba numai pe jumătate, chiar şi în condiţiile în care organizarea şi derularea unei excursii de mai multe zile necesită eforturi financiare de către părinţi, precum şi sacrificarea timpului liber ale cadrelor didactice.

Consider că şi în aceste condiţii, excursiile geografice, sau cele care vizează calitatea mediului, sunt extrem de utile, deoarece contribuie la dezvoltarea unei atitudini responsabile faţă de valorile naturale în vederea conservării lor în stare naturală .

Formele de activitate care se pot organiza în afara clasei au menirea de a ridica prestigiul geografiei în şcoală, al profesorilor de geografie şi de a trezi interesul elevilor pentru învăţarea geografiei.

Activităţile turistice şcolare sunt activităţi didactice care pot fi proiectate şi organizate de profesorul de geografie sub mai multe forme, cum ar fi:

- călătoriile pe anumite distanţe şi în anumite spaţii cu durată limitată;
- excursiile sunt o formă de activitate didactică extraşcolară, cu ocazia căruia se fac aplicaţii în orizontul local sau pe trasee mai complexe.

În timpul unei activităţii turistice şcolare elevul îndeplineşte rolul de turist, pentru că se deplasează în afara domiciliului său, în scopul recreeri pe plan spiritual, pentru cunoaşterea unor fapte noi, iar profesorul are rolul de ghid, pentru că îl conduce şi îndrumă pe elev pe tot parcursul activităţii.

Turismul şcolar se diferenţiază, după anumite criterii, în tipuri şi forme, care vizează scopul, distanţa, durata, zona de proveniență, mijlocul de transport, sezonul, numărul de participanţii.

Excursia este o călătorie cu durată de cel puţin o zi efectuată în afara localităţii de reşedinţă cu un mijloc de transport, având ca scop recreerea, vizitarea, informarea, studierea, dar poate fi realizata si cu scopul de a cunoaşte spaţiul geografic din imediata vecinătate a localităţii de reşedinţă.

Excursiile organizate de şcoală au multiple valenţe de informare şi educare a elevilor. Acestea, bine pregătite sunt atractive la orice vârstă pentru că se desfăşoară într-un cadru nou, stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar.

Mediul de acţiune fiind deosebit, iar tehnicile de instruire altele, contribuie la dezvoltarea spiritului de observaţie îmbunătăţesc memoria vizuală şi auditivă, formează gândirea operatorie a copilului cu calităţile ei de echilibrare, organizare şi obiectivare.

Elevii se deprind să folosească surse informative diverse, să întocmească colecţii, să sistematizeze datele.

Acţionând individual sau în grup, elevilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale.

Participarea efectivă şi totală în activitate angajează atât elevii timizi cât şi pe cei slabi, îi temperează pe cei impulsivi, stimulează curentul de influenţe reciproce dezvoltă spiritul de cooperare, contribuie la formarea colectivului de elevi.

Prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi, elevii se autodisciplinează.

Profesorul are, prin acest tip de activitate, posibilitatea să-şi cunoască mai bine elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor obiectivele propuse.

Având în vedere importanţa excursiilor în procesul de însuşire a cunoştinţelor de-a lungul activităţii mele didactice am organizat numeroase excursii.

În cadrul excursiilor organizate,elevii au avut ocazia să studieze atât condiţiile fizico-geografice,cât şi componenta antropică din orizontul local .Elevii au descoperit utilitatea cunoştiintelor sale de istorie,matematica,biologie,pe care le vor corela cu cunoştinţele lor din domeniul geografiei.

Studierea elementelor naturale cât şi antropice, au avut ca rezultat dezvoltarea spiritului de observaţie,de previziune,de diagnosticare,de prognosticare al elevilor; ei reuşind până la urmă să tragă concluziile corecte culminând prin a oferi ei insişi diferite de exemplu,soluţii de ameliorare a unor procese naturale dereglate.

Activităţile extraşcolare reprezintă activităţi care cuprind întreaga masă a copiilor dintr-o grupă,mai multe grupe sau chiar clase de copii din mai multe şcoli. Aceste activităţi le oferă destindere,recreere,voie bună,socializare,satisfacţiile atmosferei de grup,iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări şi recunoşteri a aptitudinilor.

BIBLIOGRAFIE

1. **Ciangă, N.** – ***Evoluţia şi tendinţele cercetării de Geografia Turismului în România***, Studiu UBB, 1-2, Cluj-Napoca, 1995

3. **Cocean, P.** – ***Geografia turismului***, Editura Caroo, Bucureşti, 1996

4. **Cocean, P.** – ***Geografia turismului românesc***, Editura Focul viu, Clij-Napoca, 1997

5. **Coteţ, P.** – ***Geomorfologia României***, Editura Tehnică Bucureşti, 1973

Educația – Diversitate și incluziune

Ban Laura
Liceul Teoretic “Adam Muller Guttenbrunn” Arad

Educația prin diversitate și incluziune este un concept și o practică esențială în procesul educațional care recunoaște și valorifică diversitatea umană în toate formele sale, inclusiv etnică, culturală, lingvistică, socio-economică, de gen, abilități și alte diferențe individuale. Acest concept promovează un mediu educațional în care toți elevii sunt acceptați, respectați și incluși, indiferent de diferențele lor, și în care se încurajează înțelegerea și aprecierea acestor diferențe. În continuarea lucrării vom detalia câteva aspecte importante ale educației prin diversitate și incluziune.

Primordială este acceptarea și respectul diversității. Educația prin diversitate și incluziune încurajează acceptarea și respectul pentru toate culturile, limbi, religii, identități de gen, abilități și alte diferențe individuale. Prin aceasta afirmatie se subliniază angajamentul educației prin diversitate și incluziune de a promova acceptarea și respectul pentru toate formele de diversitate umană. Într-un mediu educațional bazat pe acest principiu, fiecare individ este valorizat pentru ceea ce este, indiferent de apartenența culturală, limbă, religie, identitate de gen, abilități sau alte caracteristici individuale. Aceasta înseamnă să recunoaștem și să sărbătorim diversitatea ca fiind o sursă de bogăție și înțelegere în comunitatea noastră și să ne angajăm să creăm un mediu în care toți se simt incluși și respectați.

În al doilea rând, promovarea echității și egalității este esențială. Ea vizează asigurarea că toți elevii au acces la oportunități egale de învățare și de dezvoltare a potențialului lor, fără discriminare sau privilegii nejustificate.

Învățarea interculturală este de asemenea importantă. Educația prin diversitate și incluziune încurajează experiențele și interacțiunile interculturale în cadrul procesului educațional, pentru a promova înțelegerea reciprocă și cooperarea între diferite grupuri culturale.

Nu trebuie uitat aspectul curriculumului diversificat. Curriculumul ar trebui să reflecte diversitatea lumii noastre și să includă perspective și experiențe variate, pentru a oferi elevilor o înțelegere mai amplă și mai profundă a realității și pentru a le dezvolta gândirea critică și empatia.

Crearea unui mediu sigur și incluziv este de asemenea un principiu important de luat în seamă. Educația prin diversitate și incluziune implică crearea unui mediu educațional sigur, deschis și inclusiv, în care toți elevii se simt acceptați și sprijiniți. Acest mediu ar trebui să ofere un cadru în care toți elevii să se simtă în siguranță să își exprime opinii și să își manifeste identitatea, fără teama de discriminare sau hărțuire. Prin implementarea politicii și practicilor care promovează respectul reciproc, empatia și susținerea între elevi și cadrele didactice, se poate construi un climat pozitiv în care diversitatea este valorizată și în care fiecare individ se simte acceptat și apreciat pentru cine este.

Aceasta implică următoarele:

1. Politici și regulamente clare împotriva hărțuirii, discriminării și violenței, aplicate consecvent și ferm.
2. Promovarea dialogului deschis și respectuos în cadrul comunității educaționale, care să încurajeze înțelegerea și acceptarea diferențelor.
3. Susținerea și încurajarea inițiativelor care promovează colaborarea și solidaritatea între elevi, indiferent de diferențele lor.
4. Formarea cadrelor didactice și personalului școlar în tehnici și strategii pentru a crea un mediu incluziv și sprijinitor pentru toți elevii.
5. Dezvoltarea unor programe și resurse educaționale care să abordeze probleme legate de diversitate și incluziune în mod pozitiv și constructiv.

Prin crearea unui mediu sigur și incluziv, educația prin diversitate și incluziune își propune să ofere tuturor elevilor oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim și de a contribui la o societate mai tolerantă, mai echitabilă și mai armonioasă. Prin promovarea acestor principii și practici, educația prin diversitate și incluziune poate contribui la formarea unei societăți mai juste, mai echitabile și mai armonioase, în care fiecare individ este valorizat și are oportunități egale de a-și atinge potențialul.

Promovarea Diversității, Incluziunii și Toleranței în Educație:
O Șansă Pentru Societatea Noastră"

Autor: Prof. Podhora Maria
GPP NR.1 ALEȘD

Educația este un pilon fundamental în dezvoltarea individului și a societății în ansamblu. În lumea contemporană, promovarea diversității, incluziunii și toleranței în sistemul educațional este esențială pentru a asigura accesul egal la oportunități și pentru a crea medii de învățare care să încurajeze potențialul fiecărui elev. În acest document, vom explora importanța acestor valori și modalitățile în care ele pot fi integrate în practica educațională, contribuind astfel la crearea unei societăți mai echitabile și mai armonioase.

Diversitatea în contextul educațional se referă la prezența și recunoașterea diferențelor între elevi, inclusiv diferențe de rasă, etnie, religie, cultură, orientare sexuală, abilități și alte caracteristici. Abordarea diversității în școli nu numai că reflectă realitățile societății moderne, dar și îmbogățește experiența de învățare a elevilor prin expunerea la perspective diferite și prin promovarea înțelegerii interculturale.

Incluziunea înseamnă asigurarea că fiecare elev este acceptat și încurajat să participe activ la procesul educațional, indiferent de diferențele individuale. Aceasta implică crearea unui mediu în care toți elevii se simt valorizați, respectați și susținuți în atingerea potențialului lor maxim. Prin promovarea incluziunii, școlile pot reduce inegalitățile și pot oferi șanse egale de învățare pentru toți elevii, indiferent de originea lor socială sau de abilități.

Toleranța este o valoare fundamentală într-o societate democratică și deschisă, iar educația joacă un rol crucial în cultivarea acestei atitudini în rândul tinerilor. Prin învățarea toleranței, elevii învață să respecte și să accepte diferențele celor din jur și să trăiască în armonie cu indivizii din diverse medii culturale, sociale și religioase. Educația în toleranță încurajează dialogul deschis, empatia și înțelegerea reciprocă, contribuind la prevenirea discriminării și conflictelor interpersonale.

Dezvoltarea unor programe educaționale care să promoveze diversitatea culturală și lingvistică, inclusiv studierea istoriei și a culturii grupurilor minoritare.

Formarea cadrelor didactice în domeniul diversității și incluziunii, pentru a putea gestiona eficient nevoile diferite ale elevilor și pentru a crea un mediu de învățare sigur și susținător.

Implementarea unor politici și practici școlare non-discriminatorii și programe de prevenire a hărțuirii și violenței în școli.

Promovarea cooperării și colaborării între elevi din diferite grupuri sociale și culturale prin proiecte și activități educaționale comune.

Promovarea diversității, incluziunii și toleranței în educație este esențială pentru construirea unei societăți mai juste și mai echitabile. Prin adoptarea acestor valori și prin implementarea lor în practica educațională, putem oferi fiecărui elev șansa de a-și atinge potențialul maxim și de a contribui la construirea unui viitor mai luminos și mai armonios pentru toți.

Omul învață din diferite surse, iar una dintre cele mai semnificative este educația. În cadrul procesului educațional, promovarea diversității, incluziunii și toleranței are un rol crucial în modelarea minților și a inimilor tinere. Este esențial ca în instituțiile de învățământ să se creeze un mediu în care fiecare individ să se simtă valorizat și respectat, indiferent de diferențele sale. Prin îmbrățișarea diversității și a incluziunii, școlile pot deveni spații de învățare autentice, care să încurajeze dialogul deschis, înțelegerea reciprocă și colaborarea între elevi cu origini, culturi și abilități variate.

Diversitatea în educație nu se limitează doar la diferențele etnice sau culturale, ci include și diversitatea de gândire, abilități și perspective. Prin expunerea la o gamă largă de idei și experiențe, elevii devin mai toleranți și mai deschiși către nou. În același timp, incluziunea înseamnă asigurarea că niciun elev nu este lăsat în urmă sau marginalizat. Fiecare individ trebuie să se simtă parte integrantă a comunității școlare și să aibă acces la resursele și sprijinul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim.

Toleranța este o valoare esențială care trebuie cultivată în educație. Elevii trebuie să învețe să respecte și să accepte diferențele, să își exprime propriile opinii într-un mod constructiv și să coopereze cu cei din jur în ciuda divergențelor lor. Într-o lume tot mai interconectată, înțelegerea și acceptarea diversității devin tot mai importante pentru construirea unei societăți pașnice și prospere.

Pentru a promova diversitatea, incluziunea și toleranța în educație, este necesară o abordare holistică, care să implice atât curriculumul și metodele de predare, cât și politicile și practicile instituționale. Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul diversității și incluziunii, dezvoltarea unor programe educaționale care să promoveze înțelegerea interculturală și crearea unor spații sigure și suportive pentru toți elevii sunt doar câteva dintre aspectele cheie care pot contribui la transformarea sistemului educațional într-un mediu propice pentru creșterea și dezvoltarea tuturor copiilor.

În concluzie, promovarea diversității, incluziunii și toleranței în educație nu este doar un ideal, ci și o necesitate pentru construirea unei societăți mai juste și mai prospere.

Prin investirea în aceste valori și prin integrarea lor în practica educațională, putem crea o lume în care fiecare individ să aibă șansa de a-și atinge potențialul și de a contribui la progresul și bunăstarea comună.

Multitudinea avantajelor promovării diversității, incluziunii și toleranței în sistemul educațional nu poate fi neglijată. Printre acestea se numără:

Îmbogățirea experienței de învățare: Elevii expuși la diverse perspective, culturi și experiențe de viață au oportunitatea să învețe și să crească într-un mediu stimulativ și captivant.

Prevenirea discriminării: Prin promovarea toleranței și a respectului față de diferențe, educația poate contracara prejudecățile și stereotipurile, contribuind la crearea unei societăți mai echitabile și mai incluzive.

Dezvoltarea abilităților interculturale: Elevii care învață într-un mediu divers învață să comunice eficient și să colaboreze cu persoane din medii culturale diferite, dezvoltând astfel abilități esențiale pentru succesul într-o lume globalizată.

Stimularea creativității și inovației: Experiența diversificată încurajează gândirea critică și creativă, având potențialul de a genera idei inovatoare și soluții la probleme complexe.

Promovarea echității și a justiției sociale: Educația bazată pe diversitate și incluziune are capacitatea de a reduce inegalitățile sociale și de a oferi oportunități egale pentru toți elevii, indiferent de originea lor.

Prevenirea conflictelor: Înțelegerea și acceptarea diversității pot contribui la reducerea tensiunilor și a conflictelor interpersonale, creând un mediu școlar mai pașnic și mai armonios.

Construirea unei comunități mai puternice: Prin promovarea valorilor de diversitate, incluziune și toleranță, educația poate contribui la consolidarea solidarității și coeziunii sociale în cadrul comunităților locale și globale.

Prin urmare, integrarea acestor valori în sistemul educațional nu numai că oferă beneficii imediate elevilor și cadrelor didactice, dar are și potențialul de a transforma în mod pozitiv societatea în ansamblu, creând un viitor mai luminos și mai echitabil pentru toți membrii ei.

Educația incluzivă

Profesor Carmen Gioroc
Școala Gimnazială Nr. 97, București

Educația reprezintă ansamblul tuturor cunoștințelor acumulate atât în context formal, ci și în alte contexte, informale sau nonformale. În formarea personalității copiilor, un rol deosebit de important îl are educația interculturală, valorile morale, valorile educației fără discriminare. Pornind de la ideea lui Kant conform căreia educația reprezintă „ calea omului spre umanitate”, putem afirma că într-adevăr, educația umanizează și conduce către acceptarea aproapelui, indiferent de etnie, stare materială, cultură. Uneori, suntem tentați să judecăm, să condamnăm alți oameni, deoarece avem anumite convingeri acumulate poate în copilărie. În învățământul românesc, incluziunea presupune respectarea următoarelor principii:

- Principiul drepturilor egale conform căruia fiecare ființă umană are dreptul la dezvoltare personala, socială și intelectuală.
- Principiul unicității – urmărește respectarea unicității, individualității fiecărui om
- Principiul diversității are ca scop proiectarea unui sistem educațional care să țină cont de diversitatea oamenilor
- Principiul accesului și participării, conform căruia elevii cu cerințe educaționale speciale sau cei cu dizabilități să aibă acces la o educație adecvată.

Incluziunea în educație are ca scop creșterera gradului de participare a elevilor și reducerea excluderii din comunitățile școlilor. Din acest motiv, este necesară restructurarea politicilor și practicilor în școli, astfel încât să corespundă diversității școlare. Un alt aspect privește reducerea barierelor școlare care împiedică anumiți elevi să aibă acces la luarea deciziilor. De asemenea, este indicat să se utilizeze aceste diferențe dintre elevi ca o resursă de a sprijini procesul de învățare. Mai mult, în localitățile în care accesul la școală este dificil, ar trebui să se găsească resursele necesare, pentru a recunoaște dreptul la educație a fiecărui copil.

Rolul școlii este acela de a construi și a dezvolta comunitatea, prin susținerea și includerea copiilor, prin îmbunătățirea performanțelor școlare. Un factor important care poate contribui la susținerea performanței poate fi încurajarea relațiilor de ajutorare reciprocă dintre comunități și școli. Incluziunea reprezintă includerea în societate și pregătirea pentru viață. Apare din ce în ce mai des ideea de a promova cultura antidiscriminare, prin proiectarea unor strategii pentru egalitatea de șanse. Se pot realiza intervenții care să urmărească facilitarea transferului de bune practici antidiscriminatorii. Astfel, reprezentații unor școli pot forma la nivel regional rețele care să aibă ca principală preocupare includrea socială și combaterea discriminării.

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să poată alege liber. Școala este consuderată locul în care toate speranțele pot deveni realitate, doar dacă cei care iau parte la procesul de învățare conștientizează complexitatea și diversitatea umană. În ultimii ani, școala românească se confruntă cu probleme grave care se referă la școlarizarea copiilor ce provin din medii defavorizate. Deși egalitatea de șanse este garantată prin lege, realizarea concretă este dificilă. Reformele din învățământ urmăresc egalizarea reală a șanselor, prin promovarea socială, punând educația pe primul loc în dezvoltarea personală.

Mai mult, educația inclusivă presupune respectarea drepturilor omului. Orice copil are dreptul la o educație de calitate, ce trebuie să conducă la dezvoltarea propriilor capacități cognitive și de integrare socială. În funcție de nivelul de dezvoltare intelectuală, apar și diferențele școlare. Școala de masă asigură nivelul de calitate al învățământului. Conceptul de incluziune presupune mai mult decât integrare, pornind de la ideea că fiecare individ, indiferent de cât este de diferit față de ceilalți, face parte din grupul social.

Egalitatea șanselor din educație trebuie să sprijine școlarizarea tuturor copiilor cu deficiențe. Școlile ar trebui să fie dotate material pentru a asigura integrarea acestor copii, să asigure personal calificat pentru toate tipurile de deficiențe.

Așadar, egalitate de șanse ar pesupune oferirea de opțiuni multiple, „o educație pentru toți și pentru fiecare”, în funcție de nevoile specifice, indiferent de vârstă, condiții socio-economice. Obiectivele educației actuale sunt combaterea excluziunii și selecției, formarea unor competențe de bază, necesare integrării pe piața muncii, educația de tip „a doua șansă” pentru cei care au părăsit sistemul. În categoria copiilor defavorizați pot fi incluși copiii rromi, cei care provin din familii monoparentale sau orfani de ambii părinți, copii ai căror părinți sunt șomeri sau au probleme de sănătate, dar mai ales cei care locuiesc în zone izolate și nu au acces la un mijloc de transport. Școala incluzivă are la bază un curriculum adapatat în raport cu nevoile copiilor. Valorificaea diversității permite toleranța, apreciaza felul propriu al fiecărui copil, conduce la întărirea relațiilor în cadrul comunității, ajutându-i să se integreze în societate.

BIBLIOGRAFIE

1. *Vrăşmaş, E.* - Introducere în educația cerințelor speciale, București, Credis, 2004
2. *Gherguț, Alois* -Sinteze de psihopedagogie specială, Ed. Polirom, Iași, 2005
3. *Cristea, Sorin* – Fundamentele pedagigice ale reformei învățământului, EDP, București, 1994

INCLUZIUNE ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC

Niță Crina- Alina
Școala Gimnazială nr. 79- București

Seligman a declarat că școlile sunt un loc minunat pentru a învăța copiii despre psihologia pozitivă deoarece își petrec o mare parte din timp acolo, iar tehnicile sunt ușor de aplicat pentru a obține fericire și bunăstare.

Psihologia pozitivă aduce multe tehnici pe care putem să le implementăm în educaţie, în actul de predare- învățare-evaluare, în relațiile cu elevii, cu părinții lor, în metode cât mai atractive, dar și în relațiile cu profesorii în cancelarie, cu directorii școlilor. Aplicând tehnicile putem să transformăm școlile în școli ospitaliere.

O școală nu urmărește doar ca elevii săi să-și atingă potențialul academic, ci își propune să le dezvolte tuturor responsabilitatea de ce se întâmplă în școală.

Seligman a dezvoltat modelul PERMA , care identifică cele cinci lucruri necesare pentru bunăstare, starea de bine. PERMA înseamnă emoție pozitivă (P), angajament (E), relații (R), semnificație (M) și realizare (A). Psihologia pozitivă se apropie de o abordare activă a bunăstării.

Psihologia pozitivă se bazează pe cele mai bune practici de predare pentru a ajuta elevii să obțină cele mai bune rezultate academice, corelate cu aspecte care promovează siguranța și bunăstarea elevilor.

Psihologia pozitivă a intrat și în școala mea și a văzut copiii veseli și fericiți. Ei sunt primiți în fiecare dimineață cu un salut special de către profesorii de serviciu și directorii școlii. Pentru copii acesta este un lucru fabulos, ei simțindu-se într-o atmosferă familiară, caldă și prietenoasă. Atunci când un profesor îi salută și le acordă acele 3 secunde, se simt speciali, își iau porția de curaj și susținere pentru întreaga zi, scapă de emoții și pot învăța mai ușor pe parcursul zilei. Pe de altă parte, nici chipurile profesorilor nu mai sunt atât de încruntate și de serioase, ba din contră devin copilărești și susținătoare.

Apoi copiii conduc salutul în clasă, între colegi și creează confortul de care au nevoie pentru o nouă zi cu experiențe noi de învățare. Copiii mai mari duc apoi salutul copiilor mai mici, în felul acesta creându-se o atmosferă sigură în toată școala.

Starea de bine continuă și în cancelaria profesorilor. Aici sunt alte gesturi frumoase, alte vorbe prietenoase de salut. Profesorii se întâlnesc și pun la cale alte moduri de salut în fiecare săptămână. Bunăstarea generală , emoția pozitivă, angajament la locul de muncă face ca ziua să înceapă bine.

Personal îmi face o deosebită plăcere să stau în fiecare dimineață la intrarea în școală și să îmi salut colegii. Vin mai devreme tocmai pentru a termina de pregătit materialele și apoi să pot sta la

intrare. Este un mod plăcut de a socializa cu colegii mei, dar și cu elevii. Este un început de zi bun. A devenit o obișnuință pentru mine să-mi întâmpin colegii și elevii cu zâmbetul pe buze.

Această metodă devine valoroasă pentru că văd bucuria copiilor care vin să mă îmbrățișeze, să mă salute, să împart covrigul pe care îl iau cu mine, să îmi admire unghiile sau cum sunt îmbrăcată. Este acel moment când numai elevul contează, dar și momentul când el este ascultat. Interacțiunea cu colegii reprezintă momentul nostru, al cadrelor didactice când putem vorbi despre noi. Este momentul nostru de răgaz. Este momentul meu în care mă încarc de energie și de dragoste. Este momentul în care suntem numai noi și nimeni altcineva. Este o parte din zi și ultima în care împărtășim ce am făcut sau ce vom face.

Copiii își încep ziua într-un semicerc împreună cu colegii săi , iar eu am grijă de conectarea cu ei, îi întreab cum a fost ziua lor ieri, ce a mers bine, ce nu a mers bine, îi las să decidă dacă vor să împărtășească. Deobicei ei sunt dornici să răspundă, să spună o glumă, un banc, ce au aflat nou, ce curiozitate au citit, ce au făcut animăluțele familiei, cine a venit în vizită, dacă au avut un coșmar, ce au mâncat bun la cină, cum s-au plimbat cu familia în parc, cum au avut grijă de frații mai mici.

Această sumă de exemple ilustrează modul în care psihologia pozitivă, chiar dacă nu este predată ca o disciplină de studiu pentru copii, ea este încorporată în activitățile de zi cu zi și se trăiește și face diferența în viața elevilor și a profesorilor.

Metoda Blazonul a fost pe placul copiilor , ei își măresc stima de sine prin recunoașterea și valorizarea aspectelor pozitive. Elevii își creează simboluri personale care vor fi parte a unui blazon individual. Își pun întrebări despre modul în care se percep pe ei înșiși și folosesc punctele tari/ calitățile identificate. Elevii formează grupuri ca să discute metoda și să se ajute. Ei aleg împreună un nume și un motto pentru pentru ei . Elevii discută simbolurile pe care le-au realizat și își împărtășesc gândurile. Elevii realizează următoarele sarcini: explică simbolul (simbolurile) membrilor grupului , au lipit sau desenat toate simbolurile individuale pe blazon și au găsiți un simbol comun pentru el, au descris pe cine se bazează, ce frici au, ce nu-și doresc să li se întâmple. să se deseneze cum se văd. Blazoanele completate sunt apoi prezentate frontal de către ei și explică ce au scris , apoi sunt expuse împreună pe perete.(poza 1)

Starea de bine introdusă în face ca toată lumea din școală să fie zâmbitoare și prietenoasă, să împartă idei și sentimente, să se susțină reciproc și să trăiască într-o conexiune care să determine evoluția personală și profesională a fiecăruia dintre ei, de a lăsa garda jos în fața copiilor, părinților, colegilor și de a avea curajul să se vadă pe ei cu adevărat.

Părinții școlii sunt implicați în toate evenimentele importante - Festivalul Toamnei, Workshopuri de Crăciun, Târg de Crăciun, Ziua porților deschise pentru părinții care își voi înscrie

copiii la această școală. Ei se simt susținuți și sprijiniți cu căldură și deschidere spre soluționarea oricăror situații apărute în viața copiilor lor.

Părinții participată la evenimentele organizate cu ocazia realizării unor podoabe pentru Târgul de Crăciun. Toți participanții sosesc la eveniment în costum de sărbătoare, specific românesc, cu bunătăți de împărțit cu toată lumea, dar și cu chipuri vesele, calde și pregătite să fie de ajutor. Starea de bine de bine se observă pentru că totul este foarte bine organizat și armonizat de profesorul care conducea clasa și evenimentul.

Pe ușile claselor se află afișe cu mesajul,, Ușa noastră este astăzi deschisă tuturor!,, Profesorii claselor o dată pe săptămână își deschid ușa clasei pentru oricine dorește să participe la activitățile clasei respective. Pot intra alți profesori, alți copii, părinți, vizitatori. Pentru profesori nu este ușor să se expună în felul acesta, însă este un exercițiu excelent de a-și gestiona emoțiile, de a arăta deschidere către ceilalți, de a-i face pe vizitatori să se simtă bine veniți, dar și elevii sunt puși în situații noi din care învață să relaționeze cu persoane cu care nu au mai intrat în contact.

O altă metodă interesantă de a spori gradul de susținere și siguranță din școală a fost ca elevii să scrie niște scrisori profesorilor lor în care să expună ce le place și ce nu le place în timpul orelor acelui profesor și ce nevoi ar avea ei pentru ca totul să funcționeze armonios în relația lor. Această metodă se bazează pe o relație sigură, pe mult respect reciproc pentru ca elevii să poată dezvălui ceea ce simt în legătură cu comportamentul unui profesor. Fabulos este modul în care au recepționat profesorii mesajele trimise de copii. Aceștia și-au făcut liste cu ce îi deranjează pe copii, le-au citit în fața clasei și și-au luat angajamente de soluționare împreună cu aplicarea unor semnale de atenționare din partea copiilor atunci când lucrurile o iau iar la vale. Parteneriatul real dintre elevi și profesori chiar funcționează după această experiență.

Implicarea activă a copiilor în învățare duce la starea de bine în școala, ei vin cu plăcere la școală și se implică în activitățile de zi cu zi cu curiozitate, dragoste de învățare și creativitate.

Starea de bine din școala mea a ajuns pe un tărâm plin de armonie în gânduri și în fapte, unde nimeni nu se simte singur, unde fiecare este valoros și valorizat, unde vorba adresată de la mic la mare mângâie și ajută și unde fiecare se simte ca acasă.

Am învățat că că am puterea de a fi răbdătoare cu alții, de a fi bună și blândă fără să se judec, de a fi generoasă și empatică, de a zâmbi tot timpul și de a împărți iubire în jur.

Avantajele psihologiei pozitive a crescut motivația în rândul elevilor , i-a facut să-și gestioneze mai bine emoțiile, să-și facă viața mai grozavă, îmbumătățirea vieții, gânduri pozitive la școală, relațiile intre ei sunt mai deschise și mai bune, relațiie cu profesorii și părinții lor.

Părinții elevilor au prins curaj să se implice mai mult în viața școlii, au început să vină cu idei de activități și proiecte pentru ca au ajuns să se bucure de respectul copiilor, iar copiii au ajuns să se simtă iubiți acasă și la școală .

Din punctul meu de vedere toți părinții își doresc binele pentru copiii lor.Vor să fie fericiți și să înflorească la școală. Vor să-și trăiască visele și să-și atingă potențialul înnăscut, să fie sprijiniți de profesori să-și găsească calea. Provocarea constă în găsirea modelul educațional potrivit. Unul care să nu le înăbușe potențialul și nici să produce anxietăți sau să fie descurajați, ci de a le crește fericirea și bunăstarea.

Pentru a încuraja educația pozitivă în mai multe școli, susțin că mai mulți practicieni ar trebui să împărtășească cunoștințele și experiențele lor, de a dezvolta un ghid de bune practici care să poată fi utilizat de educatori din toate domeniile de educație și care să promoveze inovația, schimbul de experiență și modele de acțiune care să dezvolte satisfacția. Mai mult decât atât metodele să vizeze crearea unui spațiu ospitalier, permițând incluziunea socială și reducerea ratei abandonului școlar. Aceasta include reducerea sentimentului de singurătate și înstrăinare în rândul elevilor.

In concluzie, aplicând tehnicile psihologiei pozitive în mediile de învățare a contribuit la stimularea copiilor în actul de invățare, a făcut elevii să aibă mai mult succes, să aibă încredere în ei, să ceară ajutorul, să-și susțină punctul de vedere. Scopul profesorilor este de a promova sănătatea mintală înfloritoare sau pozitivă în cadrul comunității școlare alături de părinti, elevi, colegi, personalul didactic si nedidactic din școală.

I-am învățat pe elevi cum să fie fericiți, iar ei au arătat că pot să înțeleagă pe deplin ce factori i-au ajutat să prospere și să înflorească pentru a-și îmbunătăți starea de bine pe termen lung printr-un control mai mare asupra experiențelor lor emoționale pozitive. Ei au avut o atenție mai bună, au fost mai creativi și au fost mai implicați, mai curioși și mai deschisi pentru învățare

Această stare de bine i-a avantajat și pe profesori. Este mai ușor pentru profesori să se angajeze cu elevii în diferite proiecte, provocări sau alte metode de învățare și să mențină munca susținută din toate punctele de vedere. In școală se creează o cultură care se bazează pe grijă și încredere, care previne comportamentul problematic, iar relațiile dintre profesori-elevi sunt mai bune și duc către o învățare de calitate, pe termen lung.

Intervențiile diverse, încercări care au funcționat sau care au eșuat depind de luarea deciziilor, de abilitățile de adaptare la nou, la necunoscut, abilități de rezolvare a problemelor, relaxare și brainstorming creativ. Utilizarea acestora în educație îmbunătățește sănătatea mintală și satisfacția vieții, îmbunătățește succesul școlar și gândirea creativă. Profesorii trebuie să fie instruiți să lucreze cu intervenții psihologice pozitive.

Bibliografie:

1. Stănculescu, Elena (2013). Psihologia Educației- De la teorie la practică. București. Editura Universitară
2. David, Daniel. Szentagotai-Tatar, Aurora (2017). Tratat de psihologie pozitiva. București. Editura Polirom.
3. Mih, Viorel(2010). Psihologie educaționala. Cluj- Napoca. Editura ASCR

INCLUZIUNEA SOCIALĂ ŞI ŞCOLARĂ A COPIILOR CU CERINŢE EDUCATIVE SPECIALE

Prof. înv. primar Bolbotină Mirela Paraschiva

În activitatea pe care o desfăşoară, omul este o fiinţă dependentă de ceilalţi. Are nevoie permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.

Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare.

Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora

tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Din experienţa personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare- evaluare diverse strategii şi intervenţii utile: în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă. De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţarii pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar si la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere.

Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul

colectivului şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă. Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Consider că nu există "reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”, Iaşi, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintali”, Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de

AGRESIVITATEA ȘI MODALITAȚTI DE COMBATERE A AGRESIVITAȚII

Prof.înv.primar ȘUHAN ALINA
Liceul Tehnologic ”Iorgu Vârnav Liteanu ”Liteni

Agresivitatea=o formă de comportament atat verbală cat și nonverbală a amenințarii care este resimțită și poate avea ca surse o frică interioară,o frustrare,starea de amenințare interioară.,lipsă de afectivitate,probleme din familie etc.

. Agresivitatea **este definită ca fiind orice comportament ostil, distructiv al unui individ.** Poate fi îndreptată împotriva altor persoane, obiecte sau animale, precum şi împotriva fiinţei proprii, ca autoagresivitate. Agresivitatea poate fi verbală şi fizică, aplicată direct sau indirect asupra victimei, manifestă sau pasivă. De exemplu, încăpăţânarea, tărăgănarea lucrurilor, opoziţia tăcută, stilul „spune ca el, dar fac ca mine” sunt forme de agresivitate pasivă. Adesea agresivitatea este considerată a fi sinonimă cu violenţă, deşi nu orice conduită agresivă presupune şi violenţă, după cum nu orice act violent este însoţit de agresivitate. De exemplu, şantajul emoţional (o formă de violenţă psihică) nu este în mod necesar însoţit de agresivitate. Violenţa presupune dorinţa de a distruge, de a vătăma, de a produce suferinţă, pe când agresivitatea, adesea, urmăreşte alte scopuri: afişarea, demonstrarea masculinităţii, a puterii, autoapărarea, obţinerea de beneficii materiale, atragerea atenţiei, răzbunarea.

AGRESIVITATEA se refera la,**„orice comportamentul fizic sau verbal care intenționează să ranească pe cineva”(Baron și Byrne)**

„*AGRESIVITATEA* este înnascută”susține **Sigmund Freud dar și Konrad Lorend**. La Freud agresivitatea apare ca fiind predominant distructivă pe cand la Lorenz agresivitatea are o valoare adaptiva și este chiar esențială pentru supraviețuire.

„*AGRESIVITATEA* este un raspuns la frustrare”susțin cei de la Yale University din SUA.Această frustrare devine o sursă a manifestarii a agresivității.(„o tintă sigura).

Sursele agresivităţii

Frustrarea este una din principalele surse ale agresivităţii umane. Frustrarea (lipsirea) de obiect şi frustrarea de relaţie (de pildă, o iubire neîmpărtăşită, părăsirea partenerului, divorţul) conduc la manifestări ostile, distructive, din partea celui frustrat. Indivizii, adulţi sau copii, au o toleranţă diferită la frustrare, cei cu toleranţă scăzută fiind mai agresivi decât cei cu o toleranţă mai ridicată.

Teama, anxietatea constituie o altă sursă importantă a agresivităţii. De multe ori, copiii (dar şi adulţii!) care nu îşi pot exprima teama prin cuvinte, se comportă agresiv atunci când se simt angoasaţi sau ameninţaţi. Agresivitatea copilului se manifesă uneori chiar asupra obiectului care îi produce teamă: copilul aruncă cu pietre în căţeii de care se teme, îşi loveşte părintele care l-a ameninţă cu retragerea iubirii („Eşti copil rău, nu te mai iubesc”) sau cu părăsirea („Plec la alt copil”). Un copil cu un ataşament nesecurizat faţă de părintele său este greu de consolat atunci când este separat de acesta, iar în momentul revederii, în loc să se bucure, copilul se manifestă agresiv faţă de el: îl ceartă, îl loveşte, îl muşcă, plânge, urlă.

Provocarea verbală, dar şi fizică constituie adesea o sursă sigură pentru un comportament agresiv atât la copii, cât şi la adulţi.

Urmărirea materialelor video cu caracter violent şi pornografic, jocurile violente pe calculator, duc la intensificarea şi creştera frecvenţei comportamentelor agresive, violente şi antisociale, cu atât mai mult cu cât accesul copiilor la astfel de materiale (pe internet, în presă sau la televizor) are loc la vârste mai mici.

Mediul familial şi social agresiv, violent şi antisocial contribuie în mare măsură la dezvoltarea conduitei agresive şi violente, dar şi a celei antisociale la copii şi tineri. Familiile marcate de violenţă domestică, mediile sociale sărace, defavorizate, unde violenţa şi delincvenţa devin normale, distorsionează complet percepţia acestor atitudini şi conduite, copiii valorizându-le aşa cum au văzut

că fac adulţii sau însuşindu-şi-le în lipsa oricărei forme alternative de comportament. Cu alte cuvinte, fac şi ei ce au văzut în familia lor şi în mediul în care au crescut.
Au fost identificaţi şi alţi factori favorizanţi ai agresivităţii: **canicula, aglomeraţia urbană, durerea fizică sau boala. .**

Factorii care contribuie la agresivitatea copiiilor:-Influente genetice si/sau temperamentale;-Modele de atasament nesecurizante;-Conditii de stres constante;-Lipsa unor strategii adecvate de rezolvare a problemelor;-Insuficiente modele care promoveaza si ofera exemple de comportamente neagresive, experienta limitata in acest sens (colegi, membri ai familiei, emisiuni TV, jocuri pe calculator);-Stil parental ineficient: stil autoritar, dur sau coercitiv; stil parental permisiv, prea indulgent; stil de respingere;probleme de ordin psihologic ale parintelui – depresia sau alcoolismul;-Nivel ridicat al stresului in familie, conflicte între parinti.

Prevenirea agresivităţii la copii.

Dincolo de situaţiile pe care le-am menţionat mai sus, situaţii în care este bine să facem un efort de autocontrol şi să ne abţinem de la a provoca conflicte, cum putem controla agresivitatea la copii? Evident, unii părinţi s-ar putea întreba chiar dacă este bine dacă nu cumva îi facem astfel mai vulnerabili, nu cumva îi transformă în *looseri*. Alţi părinţi, nici nu mai stau pe gânduri, ei înşişi cultivând conduita agresivă şi violentă la proprii copii pentru a-i „pregăti mai bine să facă faţă în lumea mare şi rea”.
.Pentru toţi părinţii, se cuvine să spunem că agresivitatea este instinctivă, inerentă şi chiar utilă în natură, asigurând supravieţuirea speciei. Copiii cu comportament agresiv au mari dificultati in controlarea temperamentului si devin foarte usor irascibili, recalcitranti, sfidatori, cu stari de manie si resentimente. Adesea, aceste atitudini nu sunt deliberate, **ci reprezinta modul prin care copilul se exprima cand nu poate gasi cuvintele potrivite pentru a spune cum se simte sau ce vrea.** Furia este normala! Cu totii avem dreptul sa o simtim daca lucrurile nu merg asa cum ne dorim.Ce trebuie retinut insa este ca furia reprezinta o emotie, in timp ce agresivitatea – un comportament, iar cei mici este bine sa invete ca nu o pot folosi pentru a-si rezolva problemele.**Copiii agresivi trebuie invatati efectiv cum sa isi controleze comportamentul si, mai ales, cum sa isi gestioneze furia si conflictele, toate acestea fara sa apeleze la agresiune – desigur, cu ajutorul parintilor, care le ofera modalitati alternative de rezolvare a problemelor.**Comportamentele agresive nu asigură succesul copilului nici la şcoală, nici mai târziu în profesia lui, nici în viaţa personală. Cel mult, îi pot asigura supravieţuirea şi „succesul” într-un mediu marcat de delincvenţă, sărăcie, de multe ori, aflat la marginea societăţii (de pildă, în viaţa din „cartier”).**Cum putem controla agresivitatea la copii**? Educaţia este cheia.
Educaţia emoţională pentru recunoaştera şi înţelegerea corectă a emoţiilor şi sentimentelor, exprimarea lor verbală adecvată şi înţelegerea corectă a emoţiilor şi trăirilor celorlalţi.
Amânarea plăcerii. Copilul căruia i se face pe plac imediat, mereu, pentru a i se evita disconfortul, creşte având nerealista aşteptare ca toată lumea, de fiecare dată, să îi facă de îndată pe plac, să obţină ceea ce îşi doreşte pe loc, fără să ţină cont de nimeni şi de nimic. În acest sens, disciplinarea copilului, introducerea de norme şi reguli pe care să le respecte îl obişnuieşte de mic să îşi amâne plăcerea de moment în scopul unui obiectiv mai important, să tolereze amânarea şi situaţia de moment care, poate nu îi este cea mai confortabilă.
Cultivarea unui mod de gândire raţional, bazat pe flexibilitate şi aşteptări realiste versus inflexibilitate şi aşteptări nerealiste. **Evaluarea contextuală versus evaluarea globală** (EX .faptul că am picat la un examen nu înseamnă că sunt un incapabil, ci că nu m-am pregătit suficient de mult, lucru care poate fi îmbunătăţit). Prin urmare, sunt de evitat **generalizările în situaţii nedorite sau neplăcute, gândirea catastrofizantă, permanetizarea situaţiilor neplăcute şi personalizarea** lor.
Combaterea răsfăţului. Copilul răsfăţat este copilul care primeşte orice îşi doreşte fără să dea nimic în schimb. Un asemenea copil creşte considerând că toată lumea este datoare să îi facă pe plac, are o toleranţă la frustrare scăzută atunci când nu i se dă satisfacţie şi devine agresiv, poate chiar violent în

atare situaţie. De altfel, nu puţine sunt cazurile de indivizi care ajung să aibe probleme la şcoală, la serviciu, ba chiar şi cu legea pentru că, netolerând frustrarea, consideră că pot apela la orice mijloc, inclusiv unul antisocial (furt, fals, uz de fals, înşelătorie, fraudă, viol etc.) pentru a-şi atinge scopul, pentru a obţine satisfacţia.

Impunerea unor reguli stricte cu privire la distrugerea intenţionată de obiecte, vătămarea intenţionată a persoanelor, a lor înşişi şi a altor vieţuitoare. Copiii pot distruge din neatenţie, din nepăsare şi fără intenţie obiecte, îşi pot face rău lor şi altora fără să îşi dea seama de ceea ce au făcut decât ulterior comiterii faptei (şi poate nici atunci). În cele mai multe astfel de cazuri, pedeapsa decurge chiar din consecinţa naturală a faptei (pierderea obiectului, a atenţiei, retragerea prieteniei etc). În alte situaţii însă, aceste distrugeri sau vătămări sunt săvârşite cu intenţie şi aceasta trebuie pedepsită prin aplicarea unor consecinţe logice (time out, retragerea privilegiilor, a sprijinului pentru anumite activităţi, neînlocuirea obiectului distrus şi pierdut astfel, plata pentru paguba produsă prin retragerea banilor de buzunar etc.). Nesancţionarea sau sancţionarea necorespunzătoare a unor astfel de comportamente duce la repetarea lor.

Oferirea de exemple personale corecte şi învăţarea de comportamente alternative adecvate la comportamentele agresive este, de asemenea, o metodă importantă de prevenire a conduitei agresive la copii. Adesea părinţii interzic şi pedepsesc un comportament agresiv, cu explicaţii sau fără, dar uită lucrul cel mai important: să-i arate copilului CE ALTCEVA SĂ FACĂ într-o situaţie similară, CUM ALTFEL SĂ PROCEDEZE. Exemplul personal este un factor cheie, oricât l-am învăţa noi pe copil cum să se comporte corect, adecvat, dacă nu punem în practica lecţiile pe care i le dăm, nimic nu facem. Putem să-l pedepsim oricât pentru agresivitatea lui, dacă vom înjura, ne vom brusca, răsti la el sau la alţii, vom arunca cu obiecte, ne vom arunca unii altora vorbe urâte în faţa lui, vom deveni lupi moralişti, lipsiţi de credibilitate. Aşchia nu sare departe de trunchi.

Poveştile cu tâlc îl pot ajuta pe copil să priceapă într-o formă metaforică şi uşor de înţeles consecinţele unui comportament agresiv (cu sau fără violenţă) şi ale neascultării. Acestea nu trebuie neapărat interpretate de părinţi pentru copii, cât mai ales povestite cu vocea şi atitudinea potrivită pentru a stârni interesul copilului.

Jocurile de rol sunt foarte potrivite pentru a învăţa în joacă, deci într-o formă accesibilă puterii de înţelegere a copilului şi într-o manieră plăcută pentru el, diverse situaţii de viaţă şi roluri pe care le avem în societate. Creând spontan scenarii similare celor din viaţa reală, folosind păpuşile (antropomorfe sau zoomorfe), putem să învăţăm copiii care sunt consecinţele comportamentului agresiv şi violent, dar, mai ales, care sunt alternativele la un asemenea comportament.

Practicarea de sporturi şi activităţi cu caracter sportiv conduc la transformarea agresivităţii brute într-o formă de competitivitate organizată pe bază de reguli (deci disciplinată). Nu uitaţi că una este bătaia din stradă şi cu totul altceva lupta din ring, chiar dacă multe persoane nu reuşesc nicidecum să facă diferenţa şi susţin că ar fi totuna! **Este important sa intelegi modul in care emisiunile TV si alte activitati care presupun petrecerea timpului in fata ecranelor pot influenta negativ comportamentul agresiv.** Violenta de la televizor este intalnita chiar si in emisiunile special create pentru copii sau in desenele animate. Studiile sugereaza ca televizorul si jocurile video incurajeaza agresivitatea, deoarece, de multe ori, o folosesc ca pe un mijloc de rezolvare a conflictelor. In plus, aceste forme de divertisment ii desensibilizeaza pe copii, impingandu-i spre agresivitate. Ei devin atat de obisnuiti sa o vada, incat nu mai sunt afectati de ea.**Fii un model adecvat de control emotional si de gestionare a furiei!Copiii imita comportamentul parintilor.** Daca tu esti agresiv/a in tratarea anumitor situatii, atunci, cel mai probabil, copiii te vor copia. Ei pun in practica ceea ce faci, mai putin ceea ce zici. De aceea, renunta la comportamentul agresiv sau bazat pe forta, ca raspuns la situatiile dificile sau negative, si opteaza pentru o abordare ferma si controlata, asa cum ai dori sa o deprinda copilul tau.**Invata copilul sa foloseasca alternative la violența !** Daca stii ca are probleme la scoala, cu un coleg, sau ca un vecin il necajeste, nu-i sugera sa riposteze prin agresivitate, ci ia in calcul formele prin care el se poate apara. Inscrie-l la cursuri de arte martiale! Acest sport promoveaza disciplina, respectul si ii va dezvolta caracterul, mult mai controlat si neagresiv.**Ajuta-l sa lucreze cu**

ceea ce simte. Nu ii satisface capriciile, daca se poarta nepoliticos si agresiv, ci disciplineaza-l si spune-i ca nu vei raspunde unui asemenea comportament. Invata-l sa foloseasca mai degraba cuvintele decat actiunile pentru a exprima o emotie. Dupa ce accesul de furie a trecut, vorbeste-i cu blandete, intreaba-l ce l-a deranjat si de ce. Copiii au nevoie sa fie invatati cum sa eticheteze si sa gestioneze aceste emotii, mai ales furia. Foloseste intrebari precum: „Ai fost furios?“, „Te-ai simtit trist?“, „A i fost speriat?“.**Observa emotiile copilului pentru a-i opri comportamentul agresiv.** Fii atent/a la semnele care anunta o anumita stare de suparare sau furie si trateaza emotia, inainte ca aceasta sa escaladeze. Cere-i copilului sa descrie problema si sa promoveze comunicarea verbala. In cazul in care copilul nu isi poate exprima nemultumirile, sugereaza-i sa ia o pauza, pentru a se calma. Poate ca e bine sa stea un timp singur. Acest lucru ii demonstreaza copilului ca exista moduri mult mai calme de a face fata emotiilor negative.**Foloseste agresiunea accidentala ca instrument de invatare!** In cazul in care copilul tau raneste, din greseala, un alt copil, explica-i cum acest comportament agresiv provoaca durere. Indeamna-l sa isi ceara scuze sincere.**Evita pedeapsa fizica!** Parinții – si în general adulții – sunt modele pentru copiii lor. Daca parinții raspund cu agresivitate, copiii lor vor face, foarte probabil, acelasi lucru. Unii parinți își bat sau își lovesc copilul drept pedeapsa. Un copil care este pedepsit fizic, poate incepe sa creada ca acesta este modul corect de a-i trata pe oameni atunci cand nu îți place comportamentul lor. Pedeapsa fizica poate consolida agresivitatea unui copil.**Observa-i micile modificari si premiaza-i comportamentele adecvate, lipsite de agresivitate!.**Pasii mici fac diferenta si conduc spre un rezultat pozitiv. Cand copilul se comporta neagresiv, lauda-l, spune-i cat de mandru/mandra esti de el. Inclusiv cel mic trebuie sa fie mandru de sine, deci nu uita sa ii evidentiezi si acest aspect.**Faceti impreuna un pact comportamental si fixati obiective!** Ajuta-ti copilul sa stie exact care comportament este acceptabil si care nu. Lucrați împreuna pentru a stabili obiectivele unui comportament îmbunatațit. Scrie pe hartie un pact agreat de amandoi, bazat pe aceste obiective, și in fiecare zi contureaza un grafic ce urmareste comportamentul copilului. Da-i feedback pozitiv – un tratament special, o calatorie cu unul dintre voi, parintii, pentru a se bucura de activitatea preferata, sau pur si simplu distractie si jocuri impreuna.**Evita întarirea comportamentului agresiv.** Profesorii si parintii pot întari involuntar comportamentul agresiv. Cicalitul sau pedepsirea celor mici pentru actiunile agresive poate consolida comportamentul lor agresiv, mai ales ca unii copii simt ca orice tip de atentie este mai buna decat deloc. Prin urmare, atenția negativa poate consolida un comportament agresiv. Lauda-i chiar si cea mai mica încercare de comportament adecvat si fa tot ce depinde de tine pentru a-i ignora comportamentul negativ.

Time-out. Dupa izbucnirea agresiva, atat tu cat si copilul luați o scurta pauza. Va poate ajuta pe amandoi sa va calmați si chiar este recomandata inainte de a discuta despre comportamentul agresiv al celui mic si stabilirea consecintelor. Trimite-l într-o camera unde este liniste sau aseaza-l pe un scaun, la colț(este recomandat un minut, pe an de varsta). Asigura-te ca locul de pauza nu recompenseaza copilul (la tv, la desene, cu jucarii, jocuri etc.). Astfel, ne va fi mult mai usor sa aplicam ulterior tehnicile de corectare..

Using distraction. Toti copii au nevoie de a emana fericire. Distractia emana starea de pozitiv,starea de bine și agresivitatea se elimină fara sa vrei.

Bibliografie:

- -Ranschburg Jeno(1979),, FRICA,SUPARAREA,AGRESIVITATEA”Editura Didactica și Pedagogică.
- -www.psychologies.ro
- Claudia Marian(2011),,Agresiviatea în Școală,Determinări,mecanisme și traiectorii”,Editura Limes,Cluj.
- -www irinapetrea.ro.Familie
- -https://en.wikipedia.org/wiki/Aggression
- -International Journal of Therapy and Rehabilitation,August 2008,vol 15,no 8

O ȘANSĂ EDUCAŢIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANŢĂ!

- ***Studii, exemple de bune practici –***

BĂICOIANU ELENA, Profesor Psihopedagogie Specială,
Centrul Școlar de Educaţie Incluzivă, Comuna Filipeştii de Târg
Loc. Filipeştii de Târg, jud. Prahova

Trăim, învăţăm, într-o era a evoluţiei tehnico-ştiinţifice continue, într-o lume caracterizată prin diversitate, în acest context devine imperativ să oferim fiecarui copil sentimentul de siguranţă, de respect şi de a fi acceptat prin egalitate de şanse, să schimbăm atitudinii în scopul realizarii idealului propus în educaţie.

În ultimii ani, acest subiect “educația copiilor cu cerințe educaționale speciale” sau “educația elevilor cu deficiențe” în școlile de masă, a fost abordat în spațiul teoretic și practic de mari specialiști, în școli, clase pilot. Rezultatele nu au fost tocmai, în totalitate satisfăcătoare. Am avut șansa să particip la asemenea experiențe, realizand studii, la cererea profesorilor implicați direct în învățământul de masă, solicitându-mi sprijin și ajutor în rezolvarea problemelor apărute în grupul/ clasa pilot. Fenomenul cel mai dramatic a fost dezvoltarea tulburărilor de comportamente, dezechilibre emoționale, mergând până la traume în plan socio-afectiv cu consecințe , unele pe termen scurt, altele pe termen lung. Am acordat sprijin prin consiliere atât cadreleor didactice cât și elevilor și părinților acestora. Am oferit exemple de metode eficiente, strategi, mijloace, de adaptare a procesului didactic de instruire și învățare la cerințele diversității elevilor și a situațiilor concrete pentru optimizarea actului educațional. Am urmărit evoluția elevior pe parcursul a mai multor ani, de la finalizarea clasei a VIII-a până la integrarea lor în domeniul socio-profesional activ. O parte dintre ei nu au reușit să depășească traumele în plan afectiv, au rămas cu ideea că au făcut parte dintr-o categorie de “reduși mintali” sau “întârziați”, “copii problemă”cu șanse mici de integrare în societate. Trăind în aceeași comunitate cu greu poate fi schimbată mentalitatea semenilor, a comunității (din mediul rural, unde comunitatea este mai mică iar cetațenii se cunosc între ei).

În alegerea unei meserii, pentru elevii cu dizabilități, a fost oferta unui câmp restrâns, deoarece ei nu au mai făcut față programei școlare din învățământul de masă iar, în pregătirea unei meserii necesită anumite competențe. Aşadar au avut mai puține obțiuni și atunci punem întrebarea – Cum se respectă principiul – “şanse egale în educație”? Practic (poate) ar fi avut şanse egale (noi) opurtunități mai multe (opțiuni pentru alegerea unei meserii), însă în conștientul lor a rămas ideea de “incapabil” de a face față unei anumite meserii. Și pe bună dreptate, de exemplu în cazul meseriei de electrician, nu poate opta un elev – viitor tânăr activ, cu tulburări de comportament, opozant, negativist, cu dezechilibre…incapacitate de autocontrol și de a lua decizii corecte în diferite situații…chiar dacă teoretic ar fi făcut față, supravegheat, pentru anumite operații în acest domeniu. Cu toate testele psihologice, control periodic, omul are o latură imprevizibiă – nu putem risca punerea în pericol a altor vieți umane. Atât copiii, cât și profesorii nu pot fi comparați cu un robot programat, trebuie să înțelegem că fiecare dintre noi suntem diferiți, prin natura biologică, prin valențele culturii, educației primite din primii ani de viața, în familie (unele defavorizate socio-economic) și apoi în societatea care se află în continuă schimbare – cu referire la globalizare, migrațiile, uneori pierderea identității, a valorilor etc. Menținerea, stabilirea unor valori prin programe de educație informală, nonformală și formală, cu reguli și principii, drepturi versus îndatoriri putem stăpânii fenomenul actual care se dezvoltă tot mai mult în violență, agresivitate, consum de droguri, lipsa moralității și a “modelelor”.

În acest context, de-a lungul timpului, după câțiva ani de experiență în învățământul de masă și peste 15 ani de experiență în învățământul special, am căutat pașii care ar trebui urmați pentru incluziunea, integrarea copiilor cu nevoi speciale în școlile de masă. Primul pas – schimbarea

mentalității prin oferirea unor exemple de bune practici, pentru dezvoltarea relațiilor de intercunoaştere – prin schimb de experiențe între şcoli cu clase de elevi integrați în acelasi grup, activități/ lecții demonstrative cu elevii din şcoală de masă alături de elevi cu dizabilități, co-teaching; actvități extracurriculare / extraşcolare, excursii împreună, serbări şcolare sau manifestări la diferite evenimente, activități de voluntariat (în cadrul programelor SNAC), activități ecologice, sportive, concursuri. Toate aceste activități le-am organizat, realizat în colaborare / parteneriat cu diferite şcoli, licee, instituții locale, culturale, bibliotecă, biserică, poliție, pompieri, din domeniul silvic, unități medicale, fundații, cluburi, etc., pentru a ne cunoaşte mai bine, pentru socializare, pentru afirmare şi comunicare, pentru “schimbarea mentalități”, a impresiilor şi atitudiniilor formate greşit față de copiii cu deficiențe. Am demosntrat că se poate, obținând feedback pozitiv iar, satisfacția beneficiarilor a fost mare. Totuşi este un proces lung, anevoios până la educație prin incluziune, diversitate şi toleranță.

Ideea “asigurarea de şanse egale la educație” prin incluziunea copiilor cu deficiențe în şcolile de masă, teoretic şi mai puțin practic pot fi integrați o anumită categorie, cu diverse nevoi speciale. Respectând toate condițiile, cu profesori de sprijin, profesori cu pregătire psihopedagogică, competențe profesionale şi exeperiență de lucru cu elevii cu dizabilități/ c.e.s., tehnică, mijloace şi metode moderne corespunzătoare, centrate pe elev în funcție de nevoile fiecăruia, strategii inovative respectând principiile, scopul şi idealul educației – cu toate acestea sunt/ sau pot apărea probleme greu de gestionat. Cadrul didactic cu pregătire profesională, competențe dovedite, cu aptitudini creative, spirit empatic şi nu în ultimul rând, acesta trebuie să dovedească un management eficient şi progresiv calitativ – totuşi rămane o întrebare la nr. de situații.

Incluziunea nu rezolvă şi problema integrării elevului cu c.e.s/ deficiențe în scoală de masă; integrarea unora şi “discriminarea altora”. Incluziunea este o etapă, integrarea în colectivul şcolar/ al clasei reprezintă un proces cu şanse şi nivel gradual diferit. Facem referire la problemele datorate diagnosticului, gradului necesității unui timp, resurse, materiale, context – toate nu par imposibil de realizat, însă practic, pentru clasa în care sunt incluşi elevi cu tulburări de comportament: agresiv, turbulent, violent, hiperkinetic, opozant, negativist, atitudine de lider,…etc., punem întrebarea – Ce performanțe vor avea elevii cu un potențial ridicat (QI)?; -La cine se raporteză ei însăşi privind nivelul de pregătire?...al clasei?; - Cum se simt elevii cu c.e.s. – raportând nivelul cunoştințelor, al deprinderilor? Întotdeauna ceilalți vor fi judecați ca cei mai buni – cei rămaşi în urmă cum vor fi percepuți în grup /clasă? – Cum va face profesorul evaluarea?...care sunt standardele, criteriile de evaluare ale unora şi altora?...oare nu apar discuții, diferențieri, etichetări prin însăşi standardele evaluării? – fiecare elev învață în propriul ritm – evaluarea se va face în funcție de rezultate la nivel individual. Vorbim din punct de vedere psihologic, percepțiile – “Sinele” şi nu observând aparențele, ci interiorul - Eul, stima de sine, încrederea în sine. – Cum se face orientarea şcolară? Fără a face dicriminare, etichetare, a oferii tuturor elevilor şanse egale, însă pregătirea şi potențialul fiecăruia diferă, ca şi interesele şi dorințele lor.

Cu toate explicațiile, convingerile, înțelegerile sunt de urmat mai multe etape pentru educație prin diversitate, unitate – avem prea multă birocrație şi mai puțină libertate acordată profesorului pentru creativitate, inovație. Sunt profesori /colegi, care lucrează cu copii cu c.e.s. în învățământul de masă, fără a fi “declarativ”, şi muncesc cu devotament, pasiune şi responsabilitate, cu dăruire şi respect față de educat, acesta din urmă având progrese şi şanse egale.

Avem nevoie de un proiect în educație pe termen lung, fără generații “sacrificate”. De-a lungul timpului am luptat cu acest fenomen problematic de integrare, prin aplicarea a diverse proiecte (modalitați) în latura social – cultural- educațional. Schimbarea mentalității, a prejudecăților adulților – după muncă persuasivă necesită şi timp, resurse, material – instuire. Partea cea mai dificilă este conştientizarea, înțelegerea şi acceptarea din partea elevilor / colegilor din cadrul şcolii de masă. Ei

arată deja un bagaj de informații, opinii/ păreri nu tocmai bune, din familie, din mediul social-cultural – greu pot fi “corectate” (cu referire la generațiile care au deja formate anumite atitudini).

Ca orice “construcție” și în educație se pornește de jos, de la o bază - “fundație” nouă – formarea ideii de educație (acceptare) prin diversitate și unitate – după cum știm că este mai greu să “renovăm” – “să corectăm” și mai ușor să formăm. În cosecință primul pas este unul de “Reformă in Educație”, apoi urmează un proces lung, bine pregătit, cu strategii adaptate la nivelul socio-cultural -economic al fiecarei comunități. Este un proces (anevoios) de durată, de la tranziție, de la idei => la concepții =.convingeri; de la latura axiologică => la cea pragmatică. Fenomenul psihologic individual și colectiv la nivel social este de acceptare, persuasiv, fără discriminare și respectarea stimei de sine => Eul și SupraEul.

Aparent lucrurile par a fi rezolvate, însă trebuie să avem în vedere diverse forme aleatorii, imprevizibile care pot să apară în plan psihologic, dezechilibre greu de depistat și controlat. Astăzi, luptăm, în evoluția domeniului tehnic cu – internetul și rețelele de socializare, inteligența artificială – care gestionată, controlată este benefică și de mare ajutor în procesul- instructiv-educativ, în procesul educațional de instruire a elevului. Această tehnologie modernă creează și multe probleme în defavoarea omenirii și în special în rândul tinerilor (școala ca instituție nu poate controla totul). O altă problemă gravă, cu care ne confruntăm în general, nu numai școala ci și familia, societatea sunt drogurile, violența, agresivitatea. Trebuie să recunoaștem, să avem în vedere aceste aspecte atunci când vorbim de incluziune, și mai ales de gradul ridicat al sugestibilitații la elevul cu deficiențe. În urma experienței profesionale pot afirma ca aceste fenomene pot fi prevenite/ combătute prin proiecte de voluntariat – unde toți suntem egali, putem ajuta, lucra alaturi de ceilalți, în funcție de pregătire, de competențe, de vârstă etc. Am elaborat, organizat și implementat diverse proiecte de colaborare, proiecte educaționale, am dat valoare acțiunilor de voluntariat prin diversitatea umană și culturală în domeniul socio–cultural–educațional; activitați extracurriculare / extrașcolare - unde au fost implicați părinți, voluntari din comunitate; proiecte de vară cu programe de învățare experiențială prin activități recreative-instructive de tip outdoor. Toate acestea au avut un scop de integrare-strategie-dezvoltare, conștientizarea și responsabilizarea elevului în propriul proces educativ prin implicarea activă și directă a tuturor categoriilor de elevi => prevenirea abandonului școlar, dezvoltarea personală și profesională prin diversitate, incluziune și toleranță. În urma acestor activități am obținut un feedback pozitiv, satisfacerea beneficiarilor a fost motivantă.

Aceste activități sunt premergătoare procesului de incluziune și integrare a copiilor cu c.e.s. în școlile de masă, este un exemplu demostrat bun de urmat. Includerea elevilor în clasele din învățământul de masă nu trebuie făcută printr-o selecție brutală, direct, fără a fi create condițiile necesare, climatul favorabil (cu referire la acceptare), schimbarea concepțiilor acolo unde este nevoie. Pregătirea personalului didactic teoretic nu este de ajuns. Numai prin practica cu elevi cu deficiențe alaturi de un profesor mentor, în urma dobândirii unei experiențe suficiente pentru a face față situațiilor, care se pot întâlnii pe parcursul procesului educațional. Niciodată nu putem spune că suntem pregătiți îndeajuns, societatea evoluează odată cu problemele lor, așadar învățăm tot timpul prin experiențe noi. Pe lângă pregătirea personalului didactic de la catedră, nevoile sunt mari: resurse umane (consilieri, psihologi, logopezi, kinetoterapeuti, medici specialisti, profesori de sprijin), resurse financiare, materiale, mijloace și tehnici de lucru moderne, spații destinate diferitelor activități – terapii etc.

În concluzie, “o șansă educației prin incluziune, diversitate și toleranță”, fără a face o prezentare exhautivă, avem de urmat un proces care necesită timp – primul pas este unul de “Reformă a Învățământului”, realizarea unui proiect în educație pe termen lung.

Pasul premergător este schimbarea mentalității și convingerea asupra incluziunii și integrării copiilor cu c.e.s., oferind demonstrații și exemple practice – co teaching (activitate în parteneriat).

Sunt de apreciat şcolile care fac incluziune /integrare a copiilor cu c.e.s., cu succes uneori, însă este adevarat că, doar o categorie de elevii sunt integrați, deoarece lipsesc multe din cele amintite mai sus.

Datoria noastră de dascăl, pe lângă alte competențe profesionale, este de a satisface interesele /nevoile tuturor copiilor, de a respecta particularitățile psihoindividuale şi de vârstă ale acestora, prin datoria noastra, conştientă => noi formăm viitorul, suntem responsabili de formarea şi integrarea tinerilor în societate, indiferent de funcția şi statutul pe care îl ocupăm în societate.

Îndemn!

Învață să cunoşti oamenii printre oameni! Sunt parte a comunității! Sunt alături de tine!

A chance for education through diversity and inclusion

Profesor, Soloan Anca
Colegiul Tehnic ”Gheorghe Cartianu”, Piatra Neamț

A good and equitable educational system must take into account diversity and inclusion. Students with diverse backgrounds, ethnicities, and abilities provide fresh viewpoints and ideas to the classroom that enhance it. Some of the **best primary schools** have put strategies in place to promote diversity and inclusion after realizing how important those concepts are.

There are several benefits to diversity and inclusion in school. The first benefit is that it fosters a warmer, friendlier atmosphere that gives pupils a sense of value and respect. When they feel welcomed, students are more likely to participate in class discussions, communicate with their peers and teachers, and feel motivated to learn. Better academic results for all kids follow from this. **Secondary schools** offer a diverse range of educational opportunities for students to excel in their academic and personal growth.

Second, it gets kids ready for life in a multicultural society. Students should cultivate cross-cultural competences and skills in order to interact with people from various backgrounds as the world becomes more globalized. This may entail picking up knowledge of various customs, languages, and cultures as well as growing tolerant of and empathy for individuals who are different from oneself.

Not least among benefits to society as a whole is diversity and inclusion. Diversity-aware students are more likely to grow up to be polite, compassionate individuals who respect inclusivity and justice. A more just and peaceful society is the end consequence.

Unfortunately, there are still many barriers standing in the way of inclusion and diversity in education. Some of the main challenges include prejudice, bigotry, and stereotypes. Many students face discrimination based on their race, ethnicity, gender, belief system, or ability. This might lead to a lack of representation, lowered self-esteem, and school disengagement.

The absence of funding and support is another obstacle. Some schools might not have the means to offer a wide selection of educational resources or support services to pupils from various backgrounds. Due to this, teachers and employees may not be culturally competent, which may cause misunderstandings and poor communication.

Despite these obstacles, parents, educators, and policymakers can all work together to promote diversity and inclusion in the classroom through a variety of tactics. Creating a secure, inviting environment that values diversity is one of the most effective tactics. This might involve educating kids about various cultures, traditions, and languages in addition to giving them the chance to engage with one another in a respectful and encouraging way.

Offering assistance and resources to kids from all backgrounds is another successful tactic. This may entail making culturally sensitive instructional materials available, offering mentorship and support programs, and setting up secure areas where students can interact with one another and helpful adults.

Finally, it's critical to include families and parents in the effort to advance diversity and inclusion in education. This can involve giving parents the chance to share their traditions and cultures with the school community as well as offering resources and assistance to parents who may be facing prejudice or discrimination.

To summarize, essential components of a high-quality education are diversity and inclusivity. We can make the classroom a space that is more welcoming and respectful of the distinctive qualities among all children by encouraging variety and inclusion. All children perform academically at a higher level as a result, and students are better prepared for life in a heterogeneous society as a whole. Together, educators, decision-makers, and parents can foster a welcoming and varied learning environment.

The **best primary schools** recognize this and have implemented various strategies to promote diversity and inclusion. By promoting diversity and inclusion in education, we can prepare students for a diverse and globalized world and create a more accepting and equitable society.

The decision made it illegal to segregate public schools on the basis of race. That cornerstone decision of the civil rights movement has played a major role in breaking down racial barriers in the decades since. It has also enabled social scientists to study how diversity in the classroom leads to students' increased cultural understanding, stronger critical thinking skills and enhanced creativity, which all better prepare them for adulthood. While student demographics vary greatly across the country, there is no question that cultural respect and inclusion are values that matter greatly in the modern classroom.

Diverse schools feature differences in ethnicity, socioeconomic class, religion, reading level, athletic ability, background, gender, personality, and much more. Strong EdD programs teach educators to value the unique aspects of what makes each student different, and helps them embrace those differences in the classroom.

An in-depth research review of dozens of other studies on diversity found that having different and divergent perspectives can create positive learning outcomes. Those outcomes, explored below, can have benefits that reflect well beyond students' graduation and can impact their lives going forward.

The presence of diversity in the classroom allows students to consider perspectives and opinions beyond those they've already formed or were shaped in early life by family and friends. By presenting students with viewpoints far different from their own, it gives them the opportunity to think

critically about their own beliefs and examine the world in fresh ways. Diversity alters the way individuals think by promoting creativity and innovation, as well as decision-making and problem-solving skills. As the article summarizes, “Diversity jolts us into cognitive action in ways that homogeneity simply does not.”

When students enter the professional world, they join a vast and diverse workforce. Interacting with people of all different backgrounds and mindsets can present a challenge without prior exposure to diversity, especially at a younger age. Companies are taking note of their employees’ ability to handle diversity with grace and maturity and it is vital that employees are able to work with people from diverse backgrounds.

At its core, creativity is all about bringing together different ideas and transforming them to make something new, unique, and personal. The more ideas and experiences people are exposed to, the more creative they can be. Several research professors found that groups with racial diversity significantly outperformed groups without diversity in a problem-solving scenario. In professional and nonprofessional situations that call for creativity, it is a wise choice to bring together diverse perspectives.

As has been discussed, diversity in the classroom has numerous positive benefits for students, but how can educators ensure their pupils are getting the most out of interacting with their diverse peers? Well-trained educators, like those with an EdD, are equipped with the tools to encourage the exchange of ideas and interpersonal understanding. No matter what level of education, elementary school teachers through college professors can all utilize the following strategies to benefit their classrooms.

Classroom students aren’t the only ones who can benefit from learning about what makes them diverse. An academic source committed to nondestructive evaluation, educators should also get to know their students and what makes them unique, thereby discovering the viewpoint from which they see the world and their personal learning style. For an educator, understanding cultural diversity in the classroom is a crucial part of being able to anticipate where certain lessons might lead, or any issues that might arise between students of different backgrounds. Educators can establish a tone of inclusion, emphasizing that all perspectives are valuable.

An educator who properly creates a culturally responsive environment will have fostered a classroom where students become respectful and understanding of cultures different from their own. Those students are typically more willing to listen respectfully to different viewpoints, rather than mock, scorn, or fear the unfamiliar. The best way for educators to achieve this is to teach students that people who do not look the same as them—or who come from different socioeconomic backgrounds,

follow different religious traditions, speak different languages, or have a different sexual orientation or gender identity—are still just the same as them on the inside.

Learning about one's own culture is just as important as learning about others when it comes to developing cultural understanding among students. Educators with a strong teaching background such as an EdD can facilitate projects for their students that encourage them to get to know their own history. Activities such as visiting community landmarks of importance to their culture, and interviewing important members of their community. Students can then be given the opportunity to share what they discover with their classmates.

In recent years, schools have enacted zero-tolerance policies in an attempt to curb bullying, harassment, and intimidation. However, the tide is now shifting toward zero-indifference policies instead. Zero-indifference is an alternative that promotes safety in schools by consistently and firmly addressing disrespectful behavior. Unlike zero-tolerance, in which a first offense results in punishments as harsh as suspension or expulsion, zero-indifference allows the teacher to use culturally insensitive moments as opportunities for learning and understanding.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Lucica Bocai
Grdinița Nr. 1 Voluntari

Educaţia incluzivă în grădiniţă presupune integrarea şi includerea tuturor copiilor indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi de învăţare, în mediul educaţional. În acest sens, fiecare copil trebuie să fie sprijinit şi să se lucreze în beneficiul tuturor. Oricare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare pentru că aduce cu sine: o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Prin incluziune se înţelege:

- a educa copiii cu cerinţe speciale în grădiniţe obişnuite, alături de copii normali;
- a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele grădiniţei
- (bibliotecă,terenuri de sport,spaţii de joacă etc.);
- a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din grupă;
- a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;
- a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa grădiniţei;
- a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale;
- a accepta schimbări în organizarea activităţilor instructiv-educative.

De la cea mai fragedă vârstă conştiinţa copiilor trebuie formată şi dezvoltată, învăţându-i că primirea celor „diferiţi” alături de ei înşişi trebuie făcută nu doar din obligaţie sau milă, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la acţiuni comune care să conducă la dezvoltarea lui ulterioară şi la dezvoltarea comunităţii în care trăieşte. Toţi copiii trebuie să înţeleagă că o persoană instruită are o şansă în plus pentru o viaţă mai bună, mai sănătoasă, când se va afla în situaţia de a lua propriile decizii şi a-şi decide singură drumul în viaţă.

Acceptarea necondiţionată a diversităţii într-un grup şi stimularea toleranţei este o adevărată provocare pentru educatori. Ei trebuie să încurajeze cooperarea,lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoaşterea şi discutarea diverselor obiceiuri, tradiţii, valori. Desigur că rezultatele nu se văd imediat, ci în urma multor activităţi educative având la bază obiective clar precizate şi accesibile copiilor preşcolari.

Incluziunea preşcolară vizează implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conştiinţei şi formare a comportamentelor copiilor în sprijinul toleranţei şi nediscriminării, al acceptării şi oferirii de şanse egale pentru toţi. Aceasta presupune pregătirea celorlalţi copii în vederea acceptării copiilor cu cerinţe speciale şi de alte etnii în mod firesc, pentru a nu face diferenţe în manifestarea comportamentală sau verbală.

Evaluarea iniţială oferă educatoarelor, posibilitatea de a analiza nivelul de cunoştinţe al copiilor precum şi modul de socializare al lor la grupul respectiv, în vederea elaborării unei optime strategii de intervenţie. În acest sens s-a realizat un inventar al cunoştinţelor copiilor preşcolari despre colegii lor „diferiţi”, despre problemele acestora şi cum reacţionează ei în situaţiile „diferite” întâlnite.

Prin activităţi educative folosind diferite strategii, punând accent pe metodele şi tehnicile interactive, am reuşit să-i învăţ pe copii ce înseamnă toleranţa. Prin tema de discuţie „ Diferiţi dar egali”, care a avut şi suport intuitiv şi anume: reviste, cărţi,albume ilustrând viaţa copiilor din alte ţări, am reuşit să-i familiarizez pe copii cu diversitatea oamenilor (de culoare, de aspect) în general.

La apariţia unor incidente care apar în grupă se poate folosi brainstorming-ul. Această metodă îi determină pe copii să elaboreze soluţii personale pentru problemele identificate în diverse situaţii.

Poveştile reprezintă un izvor de rezolvare a situaţiilor conflictuale şi abordare a lor din perspectiva „câştig-câştig”. Copiii trebuie să găsească întotdeauna soluţii de rezolvare paşnică a tuturor situaţiilor conflictuale astfel încât toate personajele să fie mulţumite. În acelaşi timp, copiii constată că oricine are dreptul la o a doua şansă şi are dreptul să se apere. Astfel liderul grupului comunică rezumatul discuţiilor şi soluţia paşnică adoptată de grup.

Modelând copiii de la cea mai fragedă vârstă avem avantajul că anumite prejudecăţi învăţate în familie pot fi diminuate, iar ideea de apartenenţa etnică nu este încă formată.

Dar, putem spune că munca noastră a avut succes, dacă se implică şi familia în propria formare a copiilor. La orice copil, în mod particular la copiii cu cerinţe speciale, gradul de interes şi de colaborare al părinţilor este direct proporţional cu rezultatele şi evoluţia copiilor.

Psihopedagogia modernă, centrată pe copil, se bazează pe convingerea că familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare. Rolul nostru foarte important este acela de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă faţă greutăţilor cu care ele se confruntă.

Am întâlnit în ultima vreme o preocupare frecventă pentru a delimita cât mai adecvat educaţia incluzivă, văzută ca o nouă provocare a pedagogiei moderne. Mi se pare tot mai clar că înţelegerea educaţiei pentru toţi în relaţie directă cu educaţia incluzivă nu poate fi realizată fără o schimbare a percepţiilor, imaginilor şi ideilor tradiţionale despre educaţie. Nu putem înţelege educaţia pentru toţi, ca şi pe cea incluzivă, dacă nu vedem, acţionăm şi înţelegem altfel educaţia – ca proces, şi oamenii (copiii şi adulţii) – ca „actorii“ ei.

Foarte multă vreme pedagogia, ca ştiinţă a educaţiei, a fost criticată. S-au făcut şi se fac discuţii referitoare la statutul de ştiinţă sau de artă al pedagogiei. Educaţia însă (acţiunea, procesul, intervenţia), cea care constituie procesul organizat şi proiectat de formare şi socializare a omului, nu este pusă în discuţie.

Toată lumea afirmă că educaţia este importantă, chiar foarte importantă. Probleme apar însă atunci când se uită că educaţia este un domeniu complex şi complicat, cu o infinitate de variabile.

Toţi suntem martorii şi actorii educaţiei, dar numai unii dintre noi devin profesionişti în acest domeniu. Pentru toţi însă, educaţia se învaţă. Înveţi să înveţi. Te educi ca să educi. Ca părinţi, de multe ori simţim nevoia de a fi informaţi şi sprijiniţi pentru a ne creşte copiii mai bine. Profesionişti sau nu, toţi suntem implicaţi în procesul educaţiei şi este nevoie să identificăm schimbarea continuă a valorilor şi dimensiunilor acesteia.

Nu există nici un dubiu asupra faptului că toţi avem nevoie de educaţie, nu numai unii dintre noi. Să nu uităm că societatea nu este formată numai din unii oameni, ci din toţi. Educaţi sau mai puţin educaţi, suntem parte a întregului şi dăm fiecare identitate şi specific comunităţii din care facem parte. Valoarea unui om este dată de unicitatea sa, de ceea ce reprezintă el prin particularităţile, caracteristicile, capacităţile şi competenţele pe care le are, dar şi de modul în care este integrat social, apreciat de comunitatea şi societatea din care face parte.

Fiecare om are dreptul de a beneficia de sprijin pentru formarea şi integrarea lui socială şi individuală. Cu atât mai mult când este vorba de copii, aceştia au dreptul de a se dezvolta şi forma cât mai adecvat pentru a-şi construi unicitatea şi a participa la identitatea socială şi culturală din care fac parte. Este firesc ca societatea să îi sprijine prin politicile derulate la început la nivelul familiei, apoi prin grădiniţă şi şcoală.

Bibliografie

1. Băceanu, Raluca, și Corina Tiron. "Educație incluzivă: provocări și strategii pentru cadrele didactice." Polirom, 2016.
2. Luțaș, Daniela, și Adriana Babeți. "Implementarea educației incluzive în școli: o perspectivă practică." Editura Didactică și Pedagogică, 2018.
3. Pătru, Luminița. "Managementul diversității în educația incluzivă." Editura Aramis, 2014.
4. Cofaru, Valentin, și Adrian Nedelcu. "Politici și practici în educația incluzivă: un studiu de caz asupra sistemului românesc de învățământ." Trei, 2015.
5. Albu, Gabriela, și Anca Velicu. "Educație incluzivă și dezvoltare durabilă: implicarea comunității în procesul educațional." Editura Universității București, 2017.
6. Muraru, Elena, și Mihaela Guran. "Educația incluzivă și formarea continuă a cadrelor didactice: perspective și direcții de dezvoltare." Polirom, 2019.
7. Velicu, Anca, și Gabriela Albu. "Educația incluzivă și tehnologia educațională: noi abordări și soluții." Editura ASCR, 2018.

SENSIBILIZAREA ELEVILOR CU DEZVOLTARE TIPICĂ ȘI INTEGRAREA COLEGILOR LOR CU DEZVOLTARE ATIPICĂ

Prof. Albert-Nagy Erica
Școala Gimnazială Specială pentru Deficienți de Auz ”Kozmutza Flóra”

În anul școlar 2019-2020, două clase de elevi au participat la un proiect de mare succes. Atunci când am semnat acordul de parteneriat în vederea implementării acestui proiect, nu ne imaginam că activitățiile care vizează integrarea elevilor cu cerințe educative speciale vor fi atât de bine primite de copii.. Doresc să prezint proiectul educativ: “Împreună prin joc” ca exemplu de bune practici:

Descrierea proiectului:

Din 1996 la Liceul Teoretic “Báthory István” funcționează anual 4-5 clase speciale integrate. Aceste clase din anul 2013 aparțin de Școala Gimnazială Specială pentru Deficienți de Auz “Kozmutza Flóra“, dar ca și locație își desfășoară activitatea în clădirea mică a Liceului Teoretic “Báthory István”. Din 1997 predau la aceste clase speciale. De a lungul timpului periodic am organizat activități care vizează integrarea elevilor cu CES, consider că sunt foarte importante aceste activități mai ales că ne desfășurăm activitatea într-o școală de masă. Pe lângă importanța integrării elevilor cu CES este foarte important sesibilizarea elevilor din învățământul de masă să fie deschiși față de persoanele cu cerințe educative speciale, să accepte diversitatea.

Proiectul se numește “Împreună prin joc“, este o colaborare între 2 clase, o clasă specială integrată și o clasă (cl. VI.A) de la Liceul Teoretic “Báthory István”. Am convenit cu diriginta clasei a VI.A că vom organiza activități comune, ore de dirigenție comune cu elevii celor două clase pe o perioadă de un an școlar. Am încheiat un Protocol de parteneriat, am planificat 4 activități pe an școlar. Pentru activități am propus jocuri de cunoaștere, de socializare, de dezvoltarea cooperării, de teambuilding. În situația ultimilor ani, când copiii, tinerii stau mai mult singuri în fața televizorului și a calculatorului în loc să socializeze, am considerat că este foarte important să implementăm un proiect în care favorizăm interacțiunile sociale. Elevii celor două clase se întâlnesc în clădire, folosesc aceeași sală de masă, curte, holuri, toalete, am dorit să se cunoască să stabilească relații, să lege prietenii.

Am încredere că prin proiectul propus vom îmbunătății relația dintre elevi cu CES și elevi cu dezvoltare tipică. Pe lângă o relație mai bună între elevii celor două clase vom dezvolta o serie de abilități de bază necesare unor interacțiuni sociale sănătoase.

Obiectivele proiectului:

- Integrarea socială a elevilor din clasele speciale integrate;
- Deschidere față de persoanele cu cerințe educative speciale;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare;

- Dezvoltarea abilității de a coopera;
- Dezvoltarea abilității de a iniţia şi a menţine o relaţie sau interacţiune cu un alt copil;- Dezvoltarea abilității de a rezolva în mod eficient conflictele aparute;
- Dezvoltarea abilității de a respecta regulile aferente unei situaţii sociale;
- Schimbarea mentalităţilor despre drepturile şi protecţia copilului cu dizabilităţi;
- Dezvoltarea spiritului de echipă;
- Dezvoltarea unor trăsături pozitive de personalitate;

Activitățile proiectului: ore de dirigenție comune a celor două clase 4/an școlar:

- activități de jocuri de cunoaștere: „Avem ceva în comun”, „Comoara din mine”, „Ața adevărului”, „Codul Braille”
- jocuri de socializare: „Perfect team”, „La aniversare”, „Fructe exotice”, „Schimb de roluri”
- jocuri de dezvoltarea cooperării: „Turnul paharelor”, „Podul magic”, „Balonul magic”, „Scrisul vrăjit”
- jocuri de teambuilding: „Să ne salvăm împreună”, „Ploaia din junglă”, „Ghemul fermecat”

Activitatea nr.1- „Ața adevărului”, „La aniversare”

Activitatea nr.2- „Avem ceva în comun”, „Turnul paharelor”

Activitatea nr.3- „Codul Braille”

Activitatea nr.4- „Comoara din mine”, „Perfect team”

Grupul țintă: elevii clasei VI-VII C 10 elevi de la de Școala Gimnazială Specială pentru Deficienți de Auz “Kozmutza Flóra“, și elevii clasei a VI. A de la Liceul Teoretic “Báthory István” 25 elevi.

Rezultate așteptate:

- Elevii participanți la acest proiect vor deveni mai empatici,mai atenți, mai sensibili, vor înțelege emoțiile celorlalți.
- Se va îmbunătății limbajul lor.
- Vor învăța să coopereze, să negocieze, să își aștepte rândul și să joacă respectând regulile jocului.
- Cu cât joacă cu mai multe tipuri de jocuri, cu atât vor deveni mai sociabili și mai cooperanți.
- Vor fi capabili să gestioneze propriile eșecuri, să accepte un răspuns ”nu”, să ceară și să ofere ajutor.

Sustenabilitatea proiectului: Proiectul poate fi repetat și cu alte clase, chiar ar fi bine să fie inclus într-un astfel de proiect fiecare clasă. Proiectul poate să continue pe parcursul mai multori ani școlari. Aceste tipuri de proiecte pregătesc elevii claselor speciale integrate pentru integrarea socială, să fie membrii folositori ai societății noastre, în același timp pregătesc elevii din școala de masă să fie adulți mai toleranți, să accepte diversitatea și să fie capabili să respecte în egală măsură fiecare membru el societății noastre.

Raport de activitate:

Primele 3 activități am reușit să le organizăm, restul activităților nu am apucat să le facem din cauza pandemiei.

Activitatea nr.1- „Ața adevărului”, „La aniversare”

- „Ața adevărului”- Elevii celor două clase stăteau pe scaune într-un cerc. Foloseam un ghem de ață. Fiecare elev spunea două afirmații despre el, una adevărată și una falsă. Arunca ghemul de ață (prinzând capătul firului) elevului care ghicea afirmația corectă.Când fiecare elev se ținea cu o mână de “paianjenul de ață”, jocul lua sfârșit.
- „La aniversare” – Dramatizarea unei zile de naștere, unde împreună curățau și mâncau mandarine.

Activitatea nr.2- „Avem ceva în comun”, „Turnul paharelor”

- „Avem ceva în comun” -Aranjarea cercului- un elev spunea o afirmație despre el. Dacă un alt elev se recunoștea în afirmația respectivă se așeza lângă el, continuând așa până ce fiecare elev ajungea în cerc. După formarea cercului se jucau cu o minge, aruncând mingea elevului al cărui afirmație își aduceau aminte.
- „Turnul paharelor” - Am format două echipe.În fața echipelor am pus câte o masă cu pahare de unică folosință. Sarcina era să construiască un turn de pahare, fiecare membru al echipei avea voie să aranjeze doar un pahar, după care fugea la capătul rândului. Câștiga echipa care termina mai repede.

Activitatea nr.3- „Codul Braille”

- „Codul Braille”- Elevii au încercat o mașină de scris Braille. Fiecare elev și-a scris numele cu ajutorul mașinii de scris. Au încercat să descifreze scrisul Brille.

Rezultatele proiectului:

După cele 3 activități comune pe care le -am organizat am observat următoarele lucruri:

- Toleranța față de elevii cu CES a crescut semnificativ.
- Elevii cu CES au devenit mai siguri pe ei, au inițiat dialoguri cu colegii din învățământul de masă.
- Elevii participanți au devenit mai empatici, înțelegeau mai bine emoțiile celorlalți.
- S-a îmbunătățit limbajul lor.
- Au învățat să coopereze, să negocieze, să își aștepte rândul și să joacă respectând regulile jocului.
- Sunt capabili să-și gestioneze propriile eșecuri, să accepte un răspuns ”nu”, să ceară și să ofere ajutor.
- Elevii au început să vină împreună la școală dacă veneu din aceeași cartier.
- În timpul pauzelor comunicau unii cu alții.
- Comunică împreună și pe rețelele de socializare.
- În timpul carantinei s-au jucat împreună în mediul online.
- Țin legătura unii cu alții.

Bibliografie:

Balogh, T.: Lélek és játék, Editura Akadémia, Budapesta, 2001

Gönczi, K.: Önismereti játékok gyűjteménye 2., Editura Pedellus, Debrecen, 2008

Polcz, A.: Dinamikus játékdiagnosztika és játékterápia, Editura Pont, Budapesta, 1999

.

INTEGRAREA VS. INCLUZIUNEA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

PROF.DINU CRISTIANA-LARISA
G.P.P. „RAZĂ DE SOARE” URZICENI, IALOMIȚA

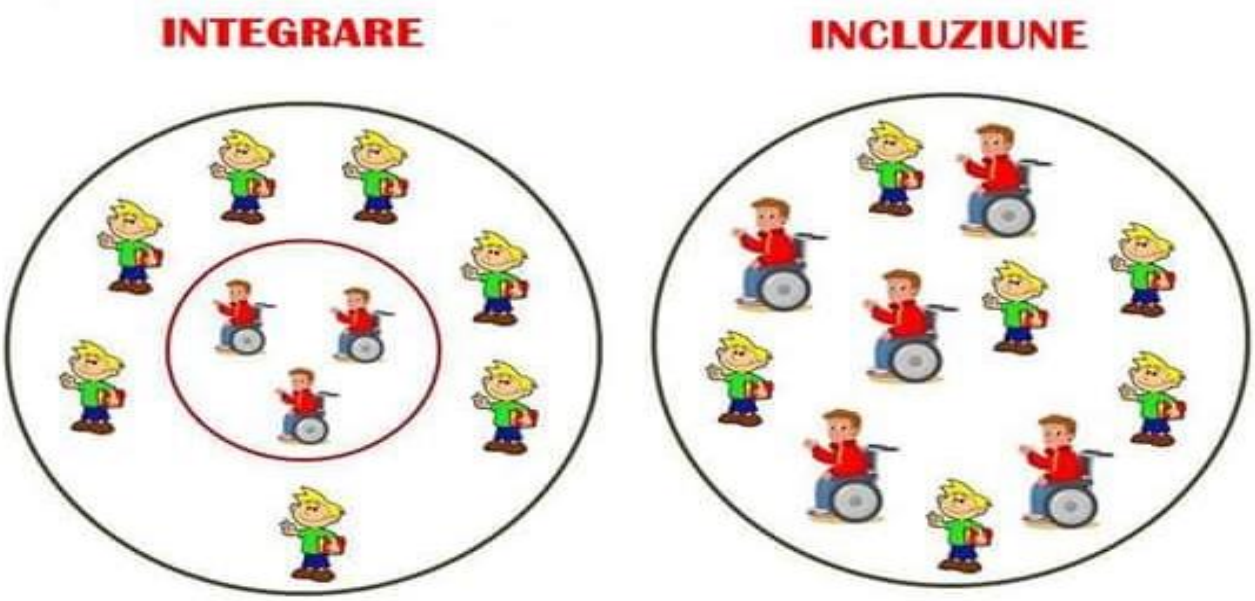
Integrarea este procesul de asimilare al elevului în cadrul învățământului normal, proces prin care elevul se adaptează școlii, în timp ce aceasta rămâne, în cea mai mare parte, neschimbată. Integrarea presupune un accent predominant pe copil, pe individul supus acestui proces și mai puțin pe mediul integrator.

Incluziunea presupune ca școlile și sistemul educațional, în general, să se schimbe și să adapteze nevoilor elevului. Astfel școala incluzivă devine o școală deschisă tuturor, o școală prietenoasă, flexibilă, o școală care abordează procesul de predare-învățare-evaluare într-un mod dinamic și atractiv.

O școală incluzivă este o școală deschisă către orice elev, o școală care primește orice elev, îl valorizează și îl face să se simtă ca acasă. Este o școală, unde toată lumea se duce cu plăcere și toți elevii sunt ajutați să-și atingă maximul potențialului nativ. Este o școală care oferă sprijin accentuat pentru acei copii care au nevoie în mod deosebit de el.

Incluziunea este diferită de integrare. Integrarea copiilor cu cerințe speciale are în vedere intrarea acestora în clasele obișnuite. Incluziunea se distinge de conceptul de integrare prin faptul că integrarea presupune menținerea în școală a aceluiași sistem, dar adăugarea anumitor elemente care să răspundă elevilor cu nevoi diferite.

Diferența dintre integrare și incluziune se poate observa și în următoarea imagine:

-expertiza (experiență+competență+clasificare) profesorilor integratoriști, parțial a specialiștilor;
-intervenție predominant etnic-procedurală, cu elemente preluate din Educația specială.

Școala incluzivă se centrează pe:

-nevoile tuturor elevilor;

-schimbarea școlii însăși după elevii ei;

-beneficiile tuturor elevilor;

-experiența și inspirația responsabilă a fiecărui profesor;

-predare de calitate, pentru toți elevii, prin adecvare până la personalizare.

Procesul de incluziune prezintă numeroase beneficii, atât în rândul elevilor cu CES, cât și în rândul elevilor tipici, al cadrelor didactice și al părinților.

Beneficii ale procesului de incluziune pentru elevii cu CES sunt: relaționarea cu ceilalți elevi, fie cu elevii cu CES, fie cu elevii tipici, legând astfel prietenii, dezvoltarea acestora pe plan emoțional , având trăiri emoționale cu ceilalți indivizi, apar modificări în personalitate, minimizarea frustrării acestora, fiindcă elevii cu CES sunt deosebit de vulnerabili la anxietate și intoleranți la sentimentele de frustrare dacă nu își pot îndeplini singuri sarcinile alocate.

Beneficii ale procesului de incluziune pentru elevii tipici sunt: dezvoltarea sentimentelor de empatie, sensibilitate față de persoanele cu CES, dezvoltarea maximului potențial nativ, prin faptul că educația este centrată pe fiecare individ în parte, dezvoltarea respectului și a întrajutorării pentru persoanele din comunitatea și societatea în care trăiesc, învață cum să se comporte cu fiecare individ în parte.

Beneficii ale incluziunii pentru cadrele didactice (profesori): dezvoltarea pe plan profesional (învață cum să se comporte sau cum să educe fiecare elev, toți având personalitate diferită), relaționarea cu ceilalți profesori, fiecare dintre aceștia participând la planificarea activităților de pregătire a elevilor, dezvoltarea pe plan emoțional și moral.

Părinții copiilor cu nevoi educaționale speciale prezintă niveluri mai ridicate de suferință emoțională, depresie, anxietate și izolare socială. Această categorie de părinți se poate simți copleșită de problemele copiilor săi.

Beneficii ale procesului de incluziune pentru părinți: îmbunătățirea strategiilor de acceptare a copilului său, dobândirea sentimentului de liniște, știind că fiul/fiica sa se află sub o protecție bună, optimismul că acesta se va dezvolta normal din punct de vedere psihic și moral.

Webografie:

- https://kinetoterapie09.wordpress.com/2011/08/01/conceptul-de-integrare-si-incluziune-pentru-copiii-cu-c-e-s/
- https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/88-91_39.pdf

FAMILIA,
FACTOR IMPORTANT AL INCLUZIUNII ȘI DIVERSITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Profesor învăţământ primar, LUPU MARIA
Şcoala Gimnazială ”Mihail |Sadoveanu” Fălticeni

Un factor determinant asupra succesului şi insuccesului şcolar este cel familial. Cercetarea cauzelor insuccesului şcolar s-a orientat mai mult către mediul de proveniență al copilului (familie, mediul comunitar restrâns), pe considerentul ca un mediu defavorizat nu poate să asigure referinţele minime necesare pentru a valorifica eficient oferta şcolară existentă. Această abordare este cunoscută sub numele de teoria handicapului sociocultural, care susţine că inegalităţile socioculturale reprezintă cauza majoră a diferenţierii traiectoriilor şcolare. Şcoala nu face decât să reproducă inegalităţile sociale. În ciuda multor critici venite din partea celor ce susţin ideea egalităţii şanselor, orice investigaţie asupra eşecului şcolar va găsi o relaţie între frecventa acestuia şi mediul socioeconomic al copilului aflatl în dificultate.

În momentul când se evaluează impactul familial asupra rezultatelor şcolare ale copilului, se iau în considerare o serie de factori: situaţia economică a familiei şi statutul socioprofesional al părinţilor, nivelul cultural, stilul educaţional şi tipul de coeziune familială. Situaţia economică precară şi instabilă, nivelul scăzut al veniturilor familiei afectează traiectoria şcolară a elevului în mai multe feluri. În primul rând, sărăcia face ca multe familii să nu poată suporta cheltuielile de şcolarizare ale copilului (rechizite, îmbrăcăminte, transport), şi atunci există riscul întreruperii şcolarităţii. Se ştie că în ultimii ani există o rata ridicată a abandonului şcolar, cauzate de situaţia economică a familiei. Cel mai grav este faptul că abandonul se produce, în multe cazuri, înainte de finalizarea învățământului obligatoriu. În toate ţările se înregistrează abandon şcolar, numai că, în ţările dezvoltate economic, abandonul este mai ridicat la nivelul învăţământului postobligatoriu (liceu, învăţământ superior), în timp ce în ţările sărace rata abandonului este mai mare la nivelul învăţământului şcolar obligatoriu.

În al doilea rând, sunt situaţii în care familiile fac mari eforturi financiare şi sacrificii pentru a-şi trimite copii la şcoală, dar lipsurile pe care trebuie să le suporte se transformă în conflicte intrafamiliale, în relaţii tensionate, în acumularea de către elev a unor frustrări legate de sărăcia familiei sale, toate acestea influenţând negativ prestaţia lui şcolară. În al treilea rând, copii care trăiesc în familii sărace au şanse mai mici de a-şi însuşi o educaţie şcolară completă, cheltuielile pe care le presupune şcolaritate, face ca multe familii să se orienteze spre filiere şcolare de scurtă durată şi spre profesii solicitate imediat pe piaţa forţei de muncă.

Sunt autori care susţin că reuşita la învăţătură depinde cu mult mai mult de factorii culturali sau de nivelul de pregătire al părinţilor decât de condiţiile materiale. Este invocată influenta deosebirilor

în ceea ce priveşte nivelul de aspiraţie al părinţilor şi atitudinea lor faţă de educaţie, dar mai ales bagajul cultural, exprimat în limbajul utilizat în familie, în practicile culturale ale acesteia şi în sistemul de valori.

Atitudinile şi performanţele şcolare ale elevilor sunt influenţate şi de stilurile educative familiale. Stilul educativ al familiei desemnează natura şi caracteristicile raporturilor familiale în cadrul cărora se realizează procesul educativ. În literatura sociologică sunt identificate mai multe modele de acţiune parentala, care se organizează în jurul următoarelor axe: restricţie-toleranţă, angajament-detaşare, dependenţă-autonomie, respingere-acceptare.

Copilul trebuie să simtă că părinţii se ocupă de el, că îl înţeleg şi îl ajuta. El are însă nevoie de un cadru de disciplină şi de exigentă, pentru a nu crede că libertatea lui este fără margini.

Familia influenţează decisiv personalitatea copilului, dezvoltă spiritul de cooperare şi de comunicare, transmite obiceiuri, atitudini şi valori şi orientează copilul din punct de vedere moral. Tot familia este cea care modelează personalitatea acestuia şi face trecerea de la un comportament normativ (în care copilului îi sunt impuse din exterior anumite reguli) la un comportament normal (ce se bazează pe autoreglare şi autonomie morală).

Datorită faptului că socializarea familială se realizează într-un cadru de afectivitate care permite transmiterea şi însuşirea valorilor şi normelor sociale, în personalitatea şi comportamentul copiilor sunt regăsite securitatea, îngrijirea, sprijinul material şi moral asigurate de familie.

Alt factor determinant al procesului educativ, este şcoala care trebuie să se orienteze nu numai către crearea cadrului adecvat în vederea auto-dezvoltării personale, dar şi către definirea unui mediu care să furnizeze o experiență educațională de cea mai înaltă calitate.

O parte importantă a acestei misiuni este garantarea capacității elevilor de a percepe în mod coerent şi critic probleme complexe şi de a-şi aplica propriile cunoştințe într-o lume în continuă schimbare. Pentru realizarea acestui țel, elevii trebuie să depăsească simpla memorare a unor informații prestabilite într-un anumit domeniu şi să dezvolte o înțelegere integrată mai profundă a unor sisteme aflate în interacțiune complexă. Este esențială în această privință abilitatea de a gândi profund, creativ şi din perspective diferite.

Rolul şcolii este acela de a încuraja tinerii să articuleze şi să evalueze opinii, să asimileze date din multiple surse şi să emită judecăți într-un mod inovativ şi modern. Este necesar să se creeze situații de învățare care să-i angajeze pe elevi, să încurajeze discuțiile şi să faciliteze dezbaterile pentru a crea perspective multiple de abordare a diferitelor situații şi probleme.

Din cercetările psihologice reiese din ce în ce mai clar că interacțiunea între elevi în cadrul unui colectiv divers promovează acest tip de experiență de învățare. Prin interacțiunea între elevi care provin

din medii şi experienţe de viaţă diferite, aceştia sunt puşi în mod inevitabil în faţa unor concepţii care diferă de cele personale.

Acest contact furnizează oportunităţi nelimitate de cercetare, exprimare şi dezvoltare a propriilor puncte de vedere. În consecinţă, aceşti elevi vor avea un nivel de gândire critică mai ridicat şi vor demonstra un mai mare angajament şi grad de motivaţie.

BIBLIOGRAFIE

1. Antonesei L., Fundamentele culturale ale educaţiei. Iaşi: Polirom, 1966
2. Bâran-Pescaru A., Familia azi. O perspectivă sociopedagogică. Bucureşti: Aramis, 2004
3. Bodrug-Lungu V., Rolul familiei în educaţia copiilor. În: Didactica Pro, 2001
ale dezvoltării învăţământului în Republica Moldova. Chişinău: Prometeu, 1997

PROMOVAREA INCLUZIUNII ÎN ȘCOALĂ PRIN DIVERSITATE

Mateș Rodica
Școala Gimnazială „Horea” Horea

Într-o lume aflată în continuă schimbare, valorizarea diversității și promovarea incluziunii au devenit aspecte esențiale pentru o societate echitabilă și tolerantă. Fie că ne referim la diversitatea culturală, etnică, de gen sau la alte aspecte ale identității umane, este esențial să înțelegem modurile în care putem contribui la crearea unei lumi în care fiecare individ să se simtă acceptat și respectat.

Pentru a promova incluziunea, trebuie să înțelegem diversitatea în toate formele ei. Diversitatea nu se limitează doar la aspectele evidente, precum etnia sau religia, ci include și diferențele de vârstă, abilitățile și multe altele. Fiecare individ este unic și are experiențe de viață diferite. De aceea, este important să fim deschiși și să învățăm despre culturi, tradiții și noi perspective.

Să luăm, de exemplu, diversitatea culturală. Prin înțelegerea și aprecierea diferitelor culturi, putem depăși stereotipurile și prejudecățile și putem construi punți de comunicare între diverse comunități. Astfel, cunoașterea sărbătorilor, obiceiurilor și valorilor altor culturi ne ajută să ne conectăm mai profund cu semenii noștri.

Empatia constă în a te pune în locul altora și a înțelege sentimentele și experiențele lor. Pentru a dezvolta empatie, trebuie să ne desprindem de propriile noastre perspective și să ne deschidem mințile și inimile către experiențele altor persoane.

Ascultarea activă, pe de altă parte, înseamnă să nu ascultăm doar cu urechile, ci și cu inima și mintea. Este important să fim atenți la ceea ce spune și simte celălalt și să punem întrebări pentru a ne asigura că înțelegem corect. Ascultarea activă poate reduce conflictele și poate construi relații mai profunde și de durată.

Prejudecățile și stereotipurile pot crea bariere în calea incluziunii și toleranței. Pentru a le depăși, este important să ne evaluăm propriile prejudecăți și să fim conștienți de stereotipurile pe care le avem. Uneori, aceste prejudecăți sunt în subconștientul nostru și trebuie să le aducem la lumină pentru a le contracara.

Un mod eficient de a lupta împotriva prejudecăților este să ne educăm și să căutăm informații corecte. De exemplu, să luăm în considerare stereotipul legat de o anumită grupă etnică. Cercetarea și învățarea despre istoria și cultura acestei grupări ne poate ajuta să înțelegem și să apreciem contribuția lor la societate.

Educația joacă un rol important în promovarea toleranței și acceptării. Este important să promovăm învățarea continuă și să susținem educația în domeniul diversității și incluziunii în școli, la

locul de muncă și în comunitatea noastră. Cu cât înțelegem mai bine diferențele dintre noi, cu atât suntem mai predispuși să le acceptăm și să le valorizăm.

În școli, programele educaționale ar trebui să includă studiul diversității culturale, al istoriei grupurilor marginalizate și al problemelor legate de discriminare. Totodată, la locul de muncă, companiile pot organiza traininguri de conștientizare și diversitate pentru angajați, pentru a promova un mediu de lucru mai incluziv.

Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice.

Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celuilalt, pentru a o înțelege. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect - abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională, ceea ce în cazul copiiilor nu se regăsește. Respectul apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață dacă acesta este cultivat.

Modalități de a promova toleranța și respectul la copii:

- Crearea unor oportunități de învățare despre locuri noi, despre alte culturi, alți oameni și a unor situații în care copiii să aibă oportunitatea de a oferi ajutor și celorlalți.
- Dezvoltarea unor abilități de negociere, de rezolvare a problemelor, de a face față situațiilor de criză;
- Copilul trebuie să se simtă important, în siguranță și iubit. Un copil care se simte iubit, învață să-i iubească și pe ceilalți;
- Comentarii adulților trebuie să fie pozitive pentru a forma comportamentul copilului;
- Modelul oferit de către părinți copiilor, îi vor învăța pe aceștia din urmă să fie sensibili și respectuoși cu ceilalți.

Atât respectul cât şi toleranţa sunt importante pentru siguranţa copilului. Toleranţa va determina apariţia ideii că este special, valoros şi acceptat. Printr-un exerciţiu repetitiv, spunându-i şi arătându-i cât este de iubit, copilul se va simţi acceptat, fiindu-i mai uşor să-i accepte şi pe alţii.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranţă şi respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm şi îi creştem vor fi protejaţi de violenţă doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei nişte deziderate.

Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil, așadar, părinții au un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori al copiilor.

Nu este suficient să fim doar conștienți de problemele legate de diversitate și incluziune; trebuie să și trecem la acțiune, trebuie să fim activi în comunitate și să susținem schimbările pozitive.

Putemi să ne implicăm în programe de voluntariat care luptă împotriva discriminării sau care susțin grupurile marginalizate. De asemenea, putem să susținem cauzele și inițiativele care promovează incluziunea și diversitatea prin donații sau implicare activă.

Nu în ultimul rând, să ne amintim că suntem un model pentru cei din jur. Comportamentul și atitudinile noastre pot influența modul în care ceilalți privesc și tratează diversitatea și incluziunea.

În relațiile cu prietenii, colegii și familia, se poate promova dialogul deschis despre diversitate și incluziune. Prin crearea unui mediu în care oamenii se simt liberi să fie ei înșiși, contribuim la construirea unei societăți mai tolerante și mai incluzive.

În final, diversitatea și incluziunea sunt piloni esențiali ai unei societăți progresiste și echitabile. Prin înțelegere, empatie, educare și acțiuni concrete, fiecare dintre noi poate contribui la promovarea acestor valori în societate. Așadar, să ne angajăm să fim parte a schimbării și să construim împreună un viitor mai bun pentru toți!

METODE ACTIVE UTILIZATE ÎN PREDARE – ÎNVĂŢARE ŞI EVALUARE ÎN VEDEREA INTEGRĂRII COPIILOR CU C.E.S.

Prof.-educator: Prunaru Constantina
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Sf. Vasile” Craiova

Învăţământul special este o parte componentă a sistemului de învăţământ românesc şi oferă tuturor programe educaţionale potrivite nevoilor lor de dezvoltare. În ţara noastră, copiii cu dizabilităţi pot fi înscrişi în învăţământul special sau în învaţământul de masă. În şcolile de masă pot fi integraţi copii cu deficienţe medii, dificultăţi de învăţare şi tulburări de limbaj, tulburări socio-afective sau de comportament. Aceşti copii au nevoie de sprijin pentru adaptare, integrare, socializare, pentru a nu fi marginalizaţi sau excluşi.

Copiii cu cerinţe educative speciale, integraţi în şcolile de masă au nevoie de profesor de sprijin/itinerant, psiholog, consilieri şcolari, medici. Grupurile de lucru pot fi între 3-7 copii, coordonate de un profesor de sprijin care păstrează o legătură strânsă cu profesorii de la clasă, cu dirigintele clasei şi chiar cu părinţii copiilor.

Profesorul de sprijin, împreună cu psihologul şcolii şi profesorii care predau la clasă alcătuieşte programul de intervenţie personalizat, în funcţie de preferinţele şi de dificultăţile copilului, precizează modalităţile de lucru pentru anumite capitole, lecţii, propune modalităţi de lucru pe anumite secvenţe de învăţare în care copiii au dificultăţi, caută să dezvolte copiilor motivaţia pentru învăţare.

Ghidul metodologic este un instrument de lucru pentru acest profesor, care detaliază conţinutul programei şcolare, pe care o adaptează conform nevoilor. Curriculumul general este simplificat pentru a putea fi parcurs de elevii cu C.E.S., iar strategiile didactice utilizate pentru integrarea acestor copii sunt şi ele modificate.

Profesorul trebuie să cunoască şi să utilizeze strategii didactice care să identifice şi să sprijine rezolvarea dificultăţilor de învăţare în clasă, dar să-l şi implice pe elev în procesul de învăţare, urmărindu-se astfel dezvoltarea gandirii şi stimularea creativităţii şi a interesului pentru învăţare. Nu se poate lucra diferenţiat cu elevii dacă profesorul nu cunoaşte foarte bine copiii, atât sub aspectul dezvoltaării lor fizice cât şi al dezvoltării psihice.

În proiectarea activităţilor educative, metodele active de grup stimulează şi dezvoltă foarte mult învăţarea prin cooperare, facilitează comunicarea, colaborarea şi relaţionarea între elevi, luarea deciziei, autonomie personală formarea opinniilor şi înţelegerea corectă a realităţii. Aplicarea metodelor activ participative duce la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente, pregătind copiii de a fi capabili să ia decizii în rezolvarea unor situaţii neobişnuite.

Dintre **metodele activ-participative** care se utilizează cu succes în predarea – învăţarea şi evaluarea noţiunilor şcolare la diferite discipline pot fi amintite: jocul didactic, metoda mozaic, metoda KWL „Ştiu- Vreau să ştiu – Am învăţat”, instruirea programată, metoda Starbursting şi altele.

Jocul didactic este o metodă care constă în plasarea elevilor într-o activitate ludică cu caracter de instruire. Învăţarea care implică jocul devine plăcută şi atrăgătoare, se face într-o atmosferă de bună dispoziţie şi destindere. Indiferent de tipul său, jocul didactic trebuie să îndeplinească anumite cerinţe:

• Să aibă precizate obiectivele pedagogice;

• Să fie raţional integrat în sistemul muncii educative;

• Să dozeze gradul de dificultate implicat (în funcţie de particularităţile de vârstă şi intelectuale ale copiilor);

• Să fie dozate din punct de vedere calitativ.

Activităţile ludice cu valenţe instructive pot fi extrem de variate. Ele trebuie să fie folosite pentru a dinamiza activitatea de predare-învăţare şi pot fi îmbinate cu alte metode, în funcţie de particularităţile intelectuale şi de vârstă ale elevilor şi de tipul de lecţie.

Metoda KWL – Know, Want to Know, Learn - Ştiu – Vreau să ştiu – Am învăţat – este metodă ce activează elevii şi îi face conştienţi de procesul învăţării şi oferă elevilor posibilitatea de a-şi verifica nivelul cunoştinţelor.

Prin acest exerciţiu se încurajează participarea fiecărui elev prin conştientizarea eventualelor lacune şi prin motivarea acoperirii acetora, se stimulează atenţia şi gândirea.

Etapele metodei:

• Anunţarea temei de către profesor.

• Se cere elevilor să inventarieze ideile pe care consideră că le deţin cu privire la subiectul ce va urma. Aceste idei vor fi notate în rubrica „ Ştiu” a tabelului;

• Ei vor nota ideile despre care au îndoieli sau ceea ce ar dori să ştie în legătură cu tema respectivă. Aceste idei sunt notate în rubrica „Vreau să ştiu”.

• Profesorul va propune apoi studierea unui text şi fixarea unor cunoştinţe, iar ideile nouasimilate le notează în rubrica „ Am învăţat”.

• După rezolvarea sarcinii de lucru elevii vor folosi noţiunile înscrise în fiecare coloană pentru a demonstra nivelul actual al cunoştinţelor.

Instruirea programată se realizează cu ajutorul calculatorului, prin lecţii, teste interactive şi softuri educaţionale. Softurile educaţionale trebuie să fie compatibile cu nevoile şi preferinţele ludice ale copiilor cu C.E.S. şi să fie centrate pe elev.

Metoda Starbursting (engl. „star” = stea; engl. „ burst” = a exploda), este o metodă nouă de dezvoltare a creativităţii. Scopul metodei este de a obţine cât mai multe întrebări şi astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativităţii individuale şi de grup.

Organizată în grup, metoda Starbursting facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări.

Modul de procedare este simplu. Se scrie problema a cărei soluţie trebuie „descoperită” pe o foaie, apoi se înşiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun puct de plecare îl constituie cele de tipul: Ce?, Când?, Cum?, Cum?, De ce? – unele întrebări ducând la altele din ce în ce mai complexe care necesită o concentrare tot mai mare.

Metodele activ-participative constituie nu numai la educaţia elevului ci şi la socializarea sa, ducând la o învăţare mai activă, cu rezultate pozitive.

Procesul de integrare a copiilor cu C.E.S. în învăţământul de masă poate fi uşurat prin utilizarea de către profesor a unor strategii didactice care să-i dezvolte elevului abilităţi, deprinderi şi priceperi care să-i modifice comportamentul.

Bibliografie:

-Ungureanu, Dorel, ”*Educaţia integrată şi Şcoala inclusive,,,* Editura de Vest, Timişoara, 2000.

-Verza, Emil, ”*Psihopedagogia integrării şi normalizării”*, în Revista de educaţie specială, nr. 1 /1992.

-Anucuţa, Partenie, *Pedagogie pentru studenţi şi cadre didactice,* Editura Eurostampa, Timişoara, 1999

JOCURI DIDACTICE ŞI EXERCIŢII LEXICAL SEMANTICE CA STRATEGII DE PREDARE – ÎNVĂŢARE ŞI EVALUARE ÎN LECŢIILE DE LIMBĂ ŞI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Prof.înv.primar,Camelia Ojog
Școala Gimnazială „Grigore Antipa ”Botoșani

În condiţiile actuale, în structura sistemului de învăţământ, se produc mutaţii importante. Aceste mutaţii determină înnoirea metodelor, mijloacelor şi tehnicilor de lucru cu elevii. De aceea şi pedagogia modernă „ tinde să opereze cu un regim din ce în ce mai larg de metode, procedee şi mijloace de predare-învăţare, de neîntreruptă îmbogăţire şi diferenţiere, nuanţare şi particularizare.” [1]Metoda de învăţământ este calea urmată de elev şi profesor, cu scopul ca elevul să se formeze cu îndrumarea profesorului sau în mod independent, să-şi însuşească cunoştinţele, priceperile şi deprinderile, să-şi dezvolte aptitudinile.

Realizarea unui învăţământ activ şi formativ se leagă strâns şi de o evidentă tendinţă de lărgire şi diversificarea considerabilă a repertoriului de metode şi procedee pus în acţiune, concomitent cu încercarea de îmbinare frecventă a metodelor de muncă individuală cu metode de muncă în echipă şi în colectiv.Cadrele didactice pot găsi o gamă variată de procedee în aplicarea fiecărei metode de învăţământ, spre a face lecţiile vii şi atractive, spre a le spori eficienţa.

În concluzie, se poate afirma că alegerea metodelor este un act deliberativ, de sinteză a condiţionărilor impuse de o serie de factori obiectivi şi factori subiectivi.

„ Modernizarea metodelor şi procedeelor de formare a deprinderilor de exprimare corectă orală şi scrisă, se impune ca o consecinţă îmbunătăţirii calitative a muncii de predare şi asigurarea unui nivel optim de pregătire a elevilor. ” [3]

O cerinţă fundamentală în cadrul procesului de învăţământ, spre a spori eficienţa lecţiilor, este îmbinarea metodelor tradiţionale (expunerea, demonstraţia, conversaţia, munca cu manualul, exerciţiul) cu metode moderne (problematizarea, învăţarea prin descoperire, activitatea pe grupe etc.). Ne vom referi la câteva metode şi procedee pe care le-am folosit, în vederea îmbogăţirii, nuanţării şi activizării vocabularului la elevi.

Lectura explicativă

Aşa cum arată denumirea ei, lectura explicativă este o îmbinare a lecturii (a cititului) cu explicaţiile necesare care împreună duc, în cele din urmă, la înţelegerea textului. Se poate spune că lectura explicativă e mai mult decât o metodă, este mai degrabă un complex de metode. Aşa cum sugerează denumirea ei, lectura explicativă este de fapt, un fel deosebit de analiză literară a textelor pe care le citesc elevii în ciclul primar, adaptată la nivelul capacităţii lor intelectuale. Etapele sau

componentele lecturii explicative prin care se face receptarea mesajului textului citit sunt următoarele :

- *citirea integrală a textului ;*
- *citirea pe fragmente şi analiza lor ;*
- *activităţi în legătură cu planul textului ;*
- *conversaţia generalizatoare ;*
- *reproducerea pe baza planului ;*
- *citirea de încheiere .*

Textele de citire sunt diverse din punct de vedere al conţinutului şi formei, după cum este diversă şi realitatea pe care o oglindesc. Cea dintâi problemă care trebuie rezolvată, chiar dacă elevii nu posedă noţiuni de teorie literară, este stabilirea genului literar deoarece nivelul lor de înţelegere este determinat de măsura în care cititorul ştie să abordeze textul în funcţie de ce are specific. Luând, spre exemplu, textele epice, stabilirea genului se poate face direct fără a fi definit, deci fără a mai face apel la noţiuni de o teorie literară. După o primă lectură, se formulează direct întrebarea :

- *În text se povesteşte ceva ?*
- *Cine povesteşte ?* (Autorul)
- *Cine sunt cei care săvârşesc faptele, întâmplările povestite de autor ?*

(personajele individuale şi colective) Aşadar, studiem un text în care se povesteşte ceva, în care apar personaje care participă la întâmplare.

În continuare urmează comentarea textului pentru a afla răspuns la întrebarea : *Cum procedează autorul ca să poată transmite cititorului aceste idei ?* (Prin înfăţişarea unor momente, a unor întâmplări legate de tema textului, de ideea de bază).

Acum, atenţia elevilor va fi îndreptată asupra faptului că unele momente prezintă cadrul, timpul şi împrejurările în care are loc acţiunea, precum şi participanţii la acţiune, personajele, alte momente arată cauzele desfăşurării acţiunii, succesiunea întâmplărilor din ce în ce mai încărcată până când se atinge momentul cu tensiunea cea mai înaltă, ultimul înfăţişând sfârşitul acţiunii. Delimitarea fragmentelor poate fi realizată corect dacă se ţine cont de criteriile de mai sus. Alcătuirea planului de idei se desfăşoară paralel cu delimitarea fragmentelor, în sensul că după discutarea conţinutului, elevii sunt ajutaţi de învăţător să formuleze ideea fragmentului respectiv care se scrie pe tablă şi în felul acesta se încheagă treptat planul de idei. În clasele mici, elevii sunt antrenaţi să alcătuiască planul simplu al lecţiei. Iată spre exemplificare, lectura explicativă îmbinată cu celelalte metode în lecţia Moş Ion Roată şi Cuza - Vodă , de Ion Creangă (Clasa a IV -a)

Etapa I

- pregătirea pentru perceperea textului

Se povesteşte elevilor cine a fost Cuza - Vodă unde şi când a domnit el, care era climaticul istoric al ţării în jurul anului 1859, se prezintă elevilor şi cine era moş Ion Roată, se localizează pe hartă capitala ţării precum şi hotarele ei. Se povesteşte în continuare că moş Ion Roată participa la discuţiile Divanului ad-hoc, deşi era un om simplu din popor. El răspunde cu bunăvoinţă, dar şi cu mândrie acuzaţiilor şi jignirilor boierului. În povestire vor fi strecurate şi cuvintele : " *episcop* ", " *mitropolit* ", " *Divan ad -hoc*", " *megieş* ", " *napoleon* ", " *a avea gâdilici la limbă* ", "*a-şi lua inima în dinţi* ", şi explicate, la nivelul lor de înţelegere, facilitând astfel înţelegerea textului din manual.

Prietenia cu care voievodul îi strânge mâna în semn de apreciere, înţelegerea şi bunătatea cu care Cuza îi " *şterge* " ruşinea boierească de pe obrazul bătrânului fac din această povestire, o pagină memorabilă. Cuza Vodă apare drept un voievod drept şi generos preţuind, înţelepciunea oamenilor din popor. Se citeşte expresiv lecţia. Elevii reflectă în intimitate asupra conţinutului ei.

Etapa a II -a

Se cere elevilor să citească lecţia, apoi să explice cuvintele.

- Se va citi textul pe fragmente.
- Cine făcea parte din Divanul ad-hoc ?
- Ce l-a nemulţumit pe ţăran în timpul discuţiilor din Divan ?
- Delimitaţi fragmentul în care este disputa ţăranului cu boierul.

Etapa a III - a

Ultimul fragment va fi citit independent în gând. Apoi vor răspunde la următoarele întrebări :

- Ce l-a întrebat moş Ion Roată după ce i-a sărutat mâna lui Vodă ?
- Ce i-a răspuns domnitorul ?

Etapa a IV - a

Se alcătuieşte planul de idei :

Etapa a V-a

I. Repovestirea textului pe baza ideilor.

II. Transpunerea vorbirii directe în vorbire indirectă.

III. Caracterizarea lui Cuza - Vodă

Analiza unui text de citire nu poate fi redusă la desprinderea ideilor principale, ci este necesar să se înţeleagă structura şi unitatea lui logică, logica construcţiei sale, să se ceară elevilor să explice, să motiveze la nivelul lor realităţile dintre evenimentele şi faptele realizate dintre diferitele aspecte ale realităţii care sunt înfăţişate să facă referiri la modul lor propriu.

BIBLIOGRAFIE:

1..Cerghit, Ion, Metode de învăţământ, Editura didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1989, p.82.

2. Ţârcovnicu , Victor, Pedagogie generală, Editura „Facla”, 1975, p.203.

3. Meline, Nica, Predarea ortografiei în gimnaziu, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980.

Adaptarea resurselor didactice la particularitățile psihioindividuale ale elevilor cu CES

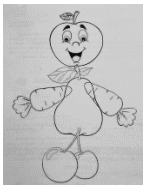
”Să nu îi educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Aceasta nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” Maria Montessori

Prof. Rusu Otilia
Colegiul Tehnic ”Ion Holban”Iași

Abordarea procesului instructiv - educativ la elevii cu CES este o provocare zilnică atât pentru cadrele didactice din învățământul special cât și pentru cadre didactice care lucrează cu elevii cu CES integrați în învățământul de masă. Varietatea resurselor existente, în format letric dar și pe platformele și site-urile de specialitate oferă libertate cadrului didactic și apelează la creativitatea acestuia.

Din păcate, varietatea diagnosticelor, complexitatea acestora și coloborarea acestora (ADHD, AUTISM INFANTIL, AUTISM ATIPIC, SINDROM ASPERGER, etc.), fac de cele mai multe ori ca procesul didactic să fie anevoios, necesitâd o resursă mare de timp și de material didactic. Se impune astfel, ca pentru însușirea unor noțiuni și formarea unor abilități, informaţiile să fie repetate și reluate, adică trebuie să faci același lucru, iar și iar, dar de fiecare dată altfel. Da, este o mare provocare!

Fișa de mai jos este preluată de pe internet. La prima vedere este o fișă simplă de colorat, dar poate fi mult mai mult decât atât. Voi detalia o adaptare a acesteia pentru a putea fi folosită în lucrul cu copiii cu CES. Folosind doar aceste imagini se pot realiza fișe de lucru pentru toate disciplinele. Se pot folosi şi obiectele concrete, din plastic, ilustrate în această fișă.

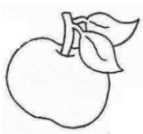
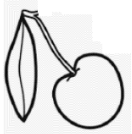
Adaptarea fișei pentru a fi folosită în cadrul ariei curriculare *limbă și comunicare,* disciplina *abilități de comunicare și limbaj.*

1. Ascultă cu atenție și arată fructul sau leguma pe care o auzi:

2. Așează literele pentru a scrie numele corect:

Ă, R, M Ș,C,I, Ă,R,E,A R,Ă,P,A O,R,C,O,M,V

3. Încercuiește prima literă pe care o auzi:

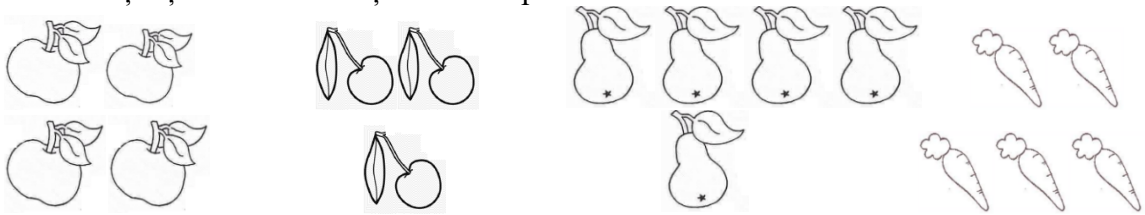

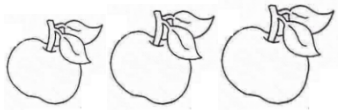
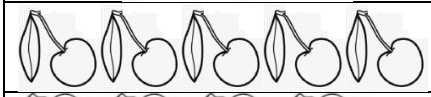
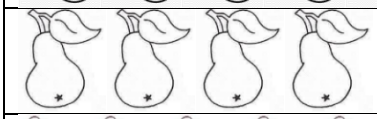
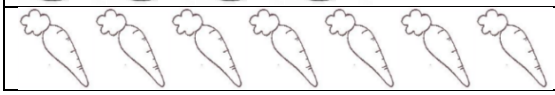

Ă, R, M Ș,C,I, Ă,R,E,A R,Ă,P,A O,R,C,O,M,V

Adaptarea fișei pentru a fi folosită în cadrul ariei curriculare *matematică și științe*, disciplina *elemente de matematică:*

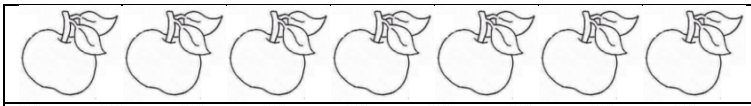
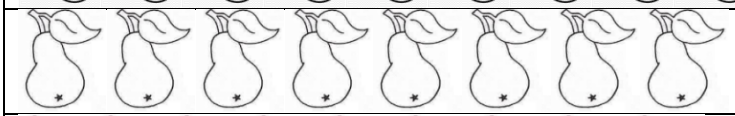
1. Încercuiește și formează mulțimile corespunzător:

2. Asociază numărul cu mulțimea corespunzătoare:

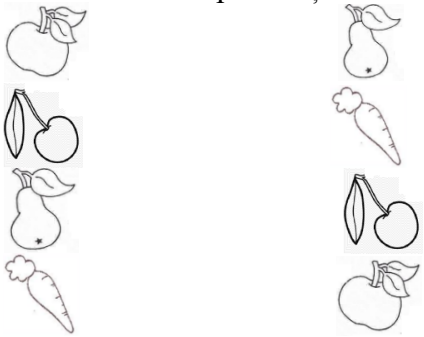
	4
	7
	3
	5

3. Încercuiește atâtea elemente câte îți indică numărul:

	4
	7
	3
	5

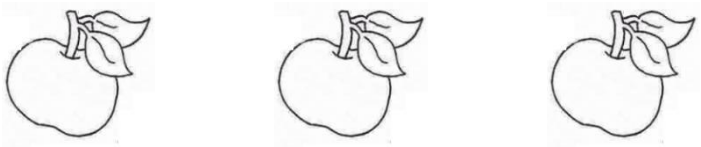
Adaptarea fișei pentru a fi folosită în cadrul ariei curriculare *matematică și științe*, disciplina *educație senzorială și psihomotorie*:

1. Realizează corespondența între cele două coloane:

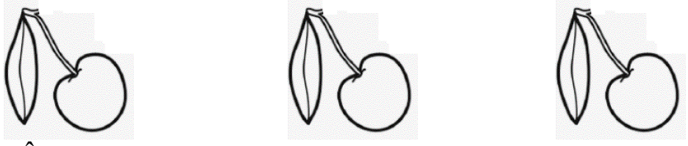

2. Ascultă cu atenție şi rezolvă:

2.a Încercuiește primul măr:

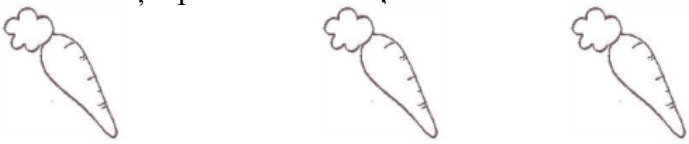
2.b. Încercuiește ultima cireașă:

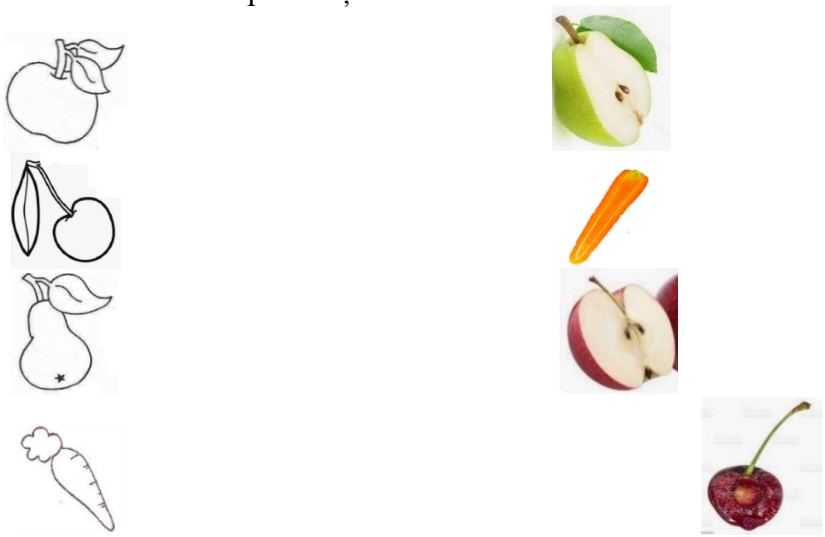
2.c. Încercuiește para din mijloc:

2.d. Încercuiește primul morcov și colorează ultimul morcov:

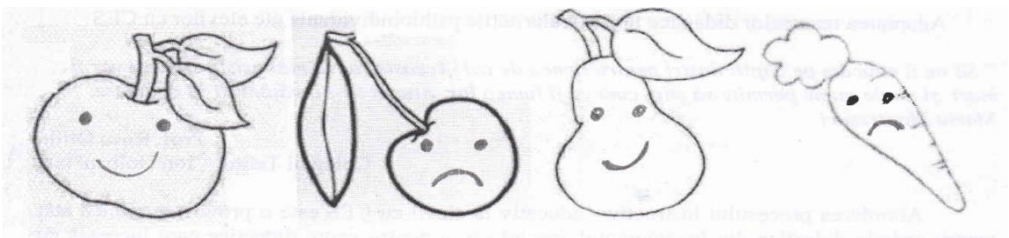

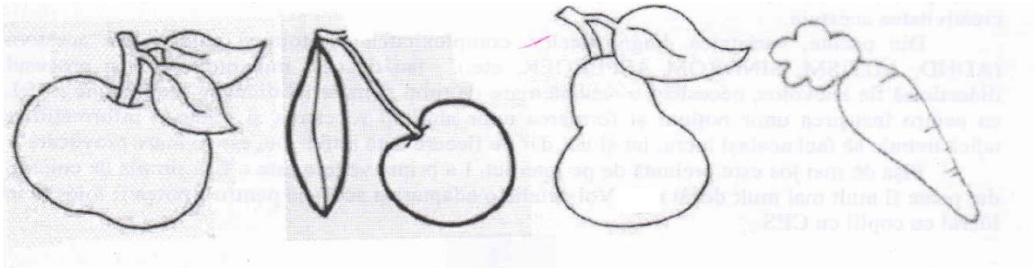
3. Realizează corespondența între cele două coloane:

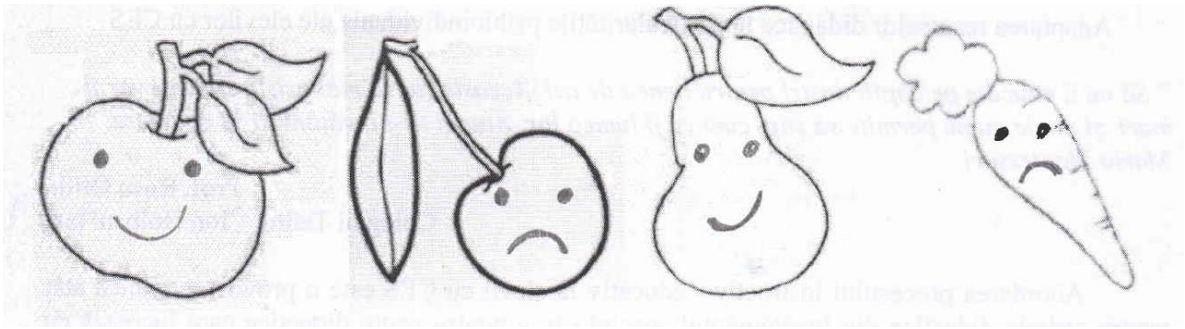
Adaptarea fișei pentru a fi folosită în cadrul ariei curriculare *om și societate*, disciplina *abilități socioemoționale*:

1. Desenează după model:

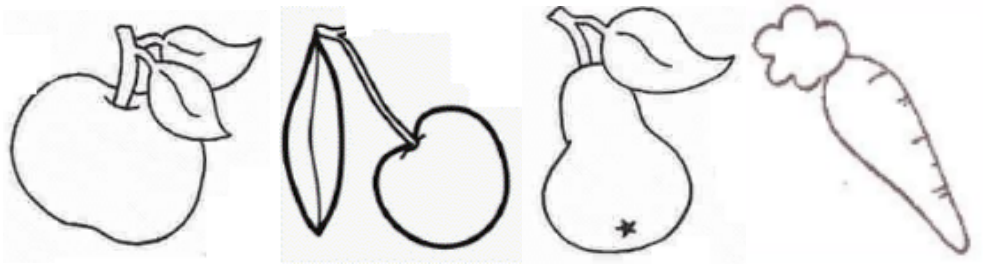

2. Colorează fiecare emoţie de mai jos, așa cum vrei:

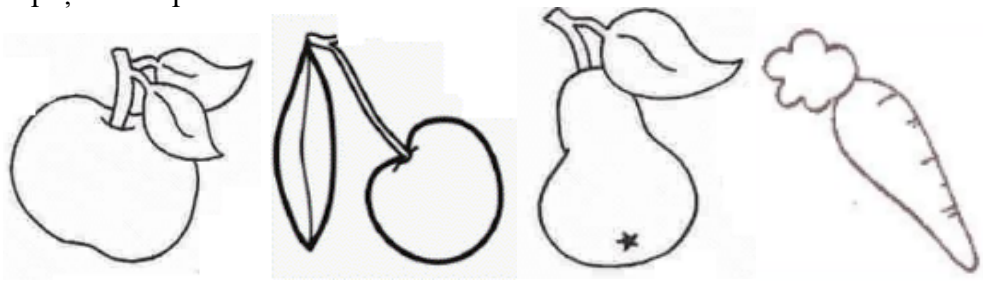
Adaptarea fișei pentru a fi folosită în cadrul ariei curriculare *arte*, disciplina *educație plastică*:

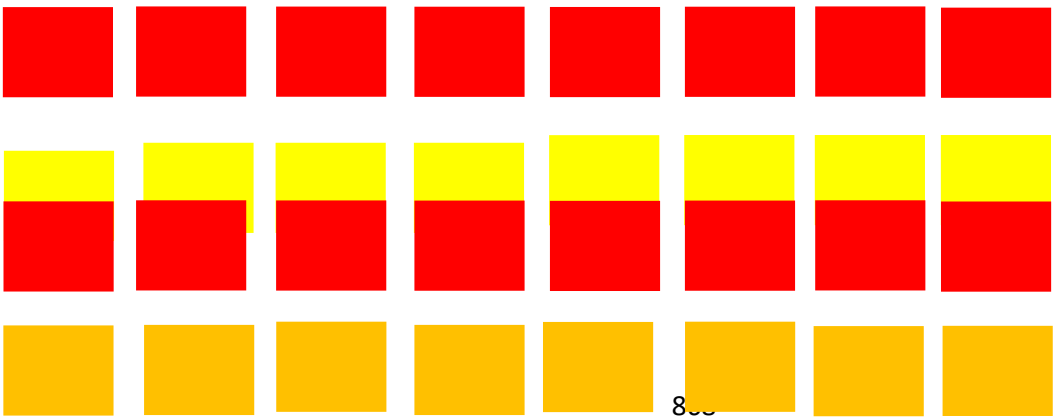
1. Colorează corespunzător:

Adaptarea fișei pentru a fi folosită în cadrul ariei curriculare *tehnologii*, disciplina *abilitare manuală*:

1. Lipește corespunzător:

UN ALT FEL DE A ÎNVĂŢA

TENDER CRISTINA-
MIHAELA,CNMV,SLobozia

Orice poveste are o formulă de început sau o formulă iniţială ca în basme,de genul A fost odată...
Povestea începe în 2015 în Lisabona,Portugalia ,când am avut şansa să particip la cursul Diversitate în educaţie ,al cărui formator belgian,WIM SIMOENS ,a reuşit să ne captiveze încă din prima zi,pe noi cei 35 de profesori din România,Belgia,Italia,Grecia.
A fost prima dată când am învăţat ce este un Mobility Pass şi am înţeles că totul este organizat de nişte profesionişti ca la carte –agenda zilnică cu activitaţi de teaching şi learning,vizite şi excursii educative,etc.
Temele abordate la această mobilitate au fost deosebite-Prejudecăţi şi stereotipii,Identitate culturală,Norme şi valori,Discriminare şi rasism,Etic şi Etnic,Şcoala Incluzivă,etc.
Şi acum folosesc site ul www.ittakes.allkinds.eu în orele de dirigenţie şi nu numai pentru a le arăta elevilor că suntem diferiţi,dar oameni şi e nevoie de respect şi toleranţă în relaţiile noastre de zi cu zi.
Centrul de imigranţi pe care l am vizitat în Lisabona,Templul SIKH,ILGA-Centrul pentru egalitate au oferit participanţilor informaţii preţioase despre normalitate ,oameni şi omenie,negociere .
Această mobilitate la care am participat a fost urmată de o alta în 2019, în Bolonia,Italia-Public Speaking ,la care furnizorul a fost IFOM , Italia.Aici am avut oportunitatea să folosesc metode activ participative de lucru la clasă ca de exemplu-Metoda pălăriilor gânditoare,Puzzle ul, Cubul,Debate.
Formatorul a pus accent pe Comunicarea verbală,dar mai ales pe cea nonverbală şi paraverbală şi ne –a determinat să acţionăm în orice situaţie fiind conştienţi de limitele şi vulnerabilităţile elevilor.
S –a pus accent pe folosirea cuvintelor pozitive,frumoase ,chiar şi în situaţiile conflictuale şi pe gestionarea momentelor delicate ce pot apărea în activitatea didactică.Conflictele nu trebuie să ne sperie,ele ne ajută să ne descoperim,să vedem personalităţile celor din jur,să facem faţă unor noi situaţii,să comunicăm eficient,să găsim punctele sensibile,să găsim resurse,etc.
În anul 2021, m –am implicat în alte proiecte obţinute de şcoala mea,Let s make ideas şi You have no right to bully me,de data aceasta cu elevi ai Colegiului Naţional Mihai Viteazul.
În septembrie 2021 am participat la Subotica,Serbia alături de alţi trei colegi la instruiri bazate pe folosirea noilor platforme de învăţare impuse de pandemie şi în aprilie,2022, în Skopje,Macedonia de Nord la LTA-Learning and Teaching activities adaptate perioadei pe care o traversăm.
Mi-am susţinut elevii să se implice în diverse acţiuni alături de elevi din Polonia ,Turcia, Macedonia, Italia şi să găsească soluţii de oprire a bullyingului ,a agresivităţii,hărţuirii de orice natură.
Au comunicat în engleză şi au demonstrat că se pot adapta diverselor situaţii şi au avut şansa să descopere noi culturi,noi obiceiuri şi tradiţii.Au adus în comunitatea lor experienţe inedite şi şi-au exprimat dorinţa de a repeta astfel de mobilităţi.
Am avut şansa să descoperim sisteme educaţionale europene diferite ,dar şi asemănătoare şi să învăţăm lucruri noi,utile nouă şi mai ales copiilor noştri.

COMMUNICATION
COMMUNICATION STYLES
Shark
Fox
Owl
Turtle
Styles

STRATEGII DIDACTICE ÎN PERSPECTIVĂ TRANSDISCIPLINARĂ

Toderic Adriana
Liceul cu Program Sportiv Bistrița
Toderic Ioan Cristian
Colegiul tehnic INFOEL Bistrița

“Pentru că ne aflăm astăzi în plină revoluţie a inteligenţei, trebuie să înţelegem că transdisciplinaritatea ne descoperă dimensiunea poetică a existenţei, traversând, aşa cum am spus, toate disciplinele, dincolo de ele. A nu se confunda, însă, cu pluridisciplinaritatea şi interdisciplinaritatea” (Basarab Nicolescu). Plecând de la citatul lui Basarab Nicolescu, se dorește ca prin lucrarea de față , să prezentăm câteva repere teoretice cu privire la transdisciplinaritate:

1.Ce este transdiciplinaritatea?

2.Diferențe conceptuale între-transdisciplinaritate, interdisciplinaritate, monodisciplinaritate, pluridisciplinaritate.

3.Metode utilizate în predarea-învățarea transdisciplinară.

1.Trandisciplinaritatea este întrepătrunderea mai multor discipline, sub forma integrării curriculare, cu posibilitatea constituirii, în timp, a unei discipline noi sau a unui nou domeniu al cunoaşterii, prin fuziune – faza cea mai radicală a integrării. Este o abordare a procesului instructiv-educativ care nu se mai centrează pe discipline, ci le transcende, subordonându-le omului pe care vrem să-l formăm. Transdisciplinaritate, după semnificaţiile prefixului trans „dincolo” şi nu „prin”, cum se înţelegea când era vorba de perspectiva pluridisciplinară sau interdisciplinară, este ceea ce se află în acelaşi timp şi între discipline, şi înăuntrul şi dincolo de orice disciplină, înseamnă înţelegerea lumii prezente prin unitatea cunoaşterii umane.Prin transdisciplinaritate, ca modalitate de intersectare a diferitelor discipline școlare, reuşim să punem în valoare ceea ce ştie elevul, pentru a învăţa să cunoască, a învăţa să facă, a învăţa să fie, a învăţa să construiască. Numai oferindu-le un mediu care le generează experienţe incitante, relevante pentru vârsta lor ca individualităţi, elevii au posibilitatea de a se descoperi, de a se exprima, de a pune probleme şi, în acelaşi timp, de a rezolva probleme.

„Transdisciplinaritatea privește - așa cum indică prefixul **trans** - ceea ce se află în același timp și *între* discipline, și *înăuntrul* diverselor discipline, și *dincolo* de orice disciplină. Finalitatea ei este înțelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoașterii. (Wikipedia, enciclopedia liberă)”

2.Indiferent de tipul de integrare abordat in procesul de invatare, proiectarea integrata si organizarea invatarii se centreaza pe invatarea prin descoperire, pe invatarea prin cercetare, pe baza viziunii constructiviste si globale asupra lumii inconjuratoare. Cel mai puternic argument pentru integrarea disciplinelor este insusi faptul ca *viata nu este impartita pe discipline*.(J. Moffett).

a)Monodisciplinaritatea – desi promoveaza supremaţia disciplinelor, elemente de integrare pot aparea chiar si la acest nivel: insertia unui fragment in structura unei discipline, armonizarea unor continuturi din interiorul disciplinei pentru a permite o mai buna rezolvarea de probleme.

b)**Pluridisciplinaritatea (multidisciplinaritatea)** se refera la situatia in care o tema este supusa analizei din perspectiva mai multor discipline, procesul de integrare referindu-se in special la nivelul continutului invatarii, cu focalizare pe **realizarea conexiunilor intre cunostinte**, prin utilizarea unor **strategii didactice de predare – invatare tematica**.

c)Interdisciplinaritatea – presupune transferul metodelor dintr-o disciplina in alta, cautandu-se teme comune mai multor discipline, care pot conduce la **realizarea obiectivelor de invatare de nivel inalt, a competentelor transversale** – luarea de decizii, rezolvarea de probleme, insusirea tehnicilor si metodelor de invatare eficienta, care indiferent de disciplina implica aceleasi principii, prin utilizarea unor **strategii de predare – invatare bazate pe probleme.**

d)Transdisciplinaritatea – presupune abordarea integrata a curriculumului prin centrarea pe probleme ale vietii reale, pe problemele importante, asa cum apar ele in context cotidian, cu focalizare pe identificare de solutii, rezolvare de probleme ale lumii reale, in scopul dezvoltarii **competentelor pentru viata**. Intrebarea care orienteaza demersul transdisciplinar este: *Cum ii putem invata pe elevi sa devina cetateni mai buni? S*trategiile didactice utilizate in demersul transdisciplinar sunt de **predare – invatare bazate pe proiect**.

3.Metodele enumerate mai jos pot fi folosite cu succes în transdisciplinaritate.

Expunerea şi explicaţia

Avantajele unei expuneri eficiente face auditoriul receptiv şi interesat de subiectul expunerii. Acesta este şi motivul pentru care expunerea nu trebuie să fie prea lungă astfel încât să plictisească auditoriul. Un profesor expert va presăra pe parcursul expunerii sale exerciţii şi sarcini de învăţare care să dezvolte interesul elevilor şi va avea un discurs clar, atrăgător şi convingător. Dezavantajele acestei metode: atenţie de scurtă durată, pasivitate şi neimplicare din partea elevilor, moleşeală intelectuală, lene, etc.

Chestionarea

Această metodă este prezentată ca o expunere combinată cu dialog şi permite procesările de adâncime şi dezvoltarea motivaţiei şi a interesului elevilor pentru dialogul iniţiat de profesor. Chestionarea are ca scop sondarea şi extinderea bazei de cunoştinţe ale elevilor.

Activităţile independente/temele pentru acasă

Activităţile independente permit elevilor să aplice şi să exerseze ceea ce au învăţat la oră, dar la un nivel de dificultate din ce în ce mai profund.

Procedeul Philips 6 – 6

Presupune împărţirea clasei în grupe de 6 persoane care lucrează împreună 6 minute. Etape: 1. constituirea grupelor şi desemnarea conducătorului 2. anunţarea temei şi dezbaterea ei în grupuri de 6 elevi 3. prezentarea de către fiecare conducător a concluziilor grupului 4. discutarea în plen a temei, prin dezbaterea concluziilor 5. formularea soluţiei optime, motivarea excluderii celorlalte variante. Avantaje: 1. dă posibilitate elevilor să se exprime, să participe 2. implică toţi membrii clasei în identificarea soluţiei optime 3. favorizează exersarea negocierii, precum şi a altor forme de comunicare.

Metoda dramatizării

Se bazează pe utilizarea mijloacelor şi procedeelor artei dramatice. Elevii sunt puşi să interpreteze roluri ale unor personaje autentice sau din viaţa reală: implicat, apărător – suţinător, acuzator. Elevii încearcă să exprime stările, trăirile, sentimentele personajelor interpretate. Se comentează mai puţin jocul de rol şi mai ales se comentează sentimentele trăite de elev când a jucat rolul respectiv. Avantaje: 1. stimulează receptarea corectă a mesajelor 2. stimulează sensibilizarea elevilor faţă de conţinutul mesajului 3. formează competenţe transferabile 4. ajută elevul să discearnă între teorie şi practică, între cognitiv şi acţional la nivelul competenţelor. Se foloseşte cu succes la orele de limba şi literatura română.

Învăţarea prin cooperare

Elevii, grupaţi în echipe de lucru, primesc o întrebare la care trebuie să dea răspunsul corect, complex. Se foloseşte un set de întrebări ajutătoare. După expirarea timpului de dezbateri în grup, li se cere elevilor să prezinte în plen rezultatele discuţiilor din grup.

Etape: 1. enunţarea temei; 2. constituirea grupurilor de lucru; 3. elaborarea şi distribuirea întrebărilor ajutătoare 30; 4. Desfăşurarea activităţii; 5. prezentarea răspunsurilor în plen; 6. comentarii, completări, explicaţii clarificatoare.

Avantaje: 1. stimulează lucrul în echipă: asumare de roluri, cooperare, ascultare activă, negociere; 2. este bine primit de către elevii al căror stil de învăţare predominant este stilul auditiv ;3. se educă/dezvoltă spiritul de cooperare, acordare de sprijin, altruismul.

Referinţe bibliografice:

Cucoş C. –2000, Pedagogie, Editura Polirom,

Basarab Nicolescu – 1999, Transdisciplinaritatea, Editura Polirom,

Lucian Ciolan – 2000, Noi didactici în viziune transdisciplinară. Concepte fundamentale, Centrul Educaţia

INCLUZIUNEA ŞCOLARĂ - DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

Prof. inv. primar DANCIU IONEL GINEL
Şcoala Gimnazială Săruleşti, Buzău

Incluziunea şcolară se defineşte prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenenţa etnică sau socială, religie, naţionalitate sau infirmitate şi este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii – condiţie normală a convieţuirii umane.

Învăţământul incluziv presupune ca tinerii şi copiii cu dizabilităţi şi ceilalţi fără probleme să înveţe împreună în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător. Un început timpuriu în grupuri de joacă sau medii şcolare obişnuite este cea mai bună pregătire pentru o viaţă integrată. Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu disabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor. Şi copiii diferiţi au drepturi egale cu ceilalţi, iar o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii. Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simţit încă acest lucru. Separarea ne limitează înţelegerea reciprocă. Familiaritatea şi toleranţa reduc frica şi respingerea favorizând relaţii de comunicare şi colaborare în beneficiul tuturor.

Educaţia incluzivă vine să sprijine acest aspect deoarece ea se centrează mai ales pe învăţarea strategiilor necesare rezolvării problemelor din viaţa cotidiană, într-o manieră cooperantă şi solidară, unde procesul de învăţare este realizat în spiritul respectului şi acceptării celor din jur.

Şcoala trebuie să aibă contacte cu toate instituţiile sociale interesate direct sau tangenţial de domeniul educaţiei copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare. Ea contribuie la transmiterea moştenirii culturale şi facilitează învăţarea individuală şi colectivă . Totodată şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică, elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc . Actul educativ in şcoala incluzivă are şanse de reuşita dacă cei trei factori implicaţi, adică elevul cu deficienţe, familia, echipa de specialişti, cooperează, sunt parteneri care conlucrează in aceeaşi direcţie: dezvoltarea copilului cu cerinte educative speciale

Integrarea individuală a copilului cu nevoi speciale în clasa obişnuită persupune următoarele implicaţii:

- se oferă sprijin educaţional după nevoile copiilor, aceştia nu sunt excluşi şi se asigură dezvoltarea personală a fiecăruia;
- adaptarea programelor şi a resurselor organizatorice şi procedurale la nevoile sale;
- învaţă în clase omogene;

- creşte motivaţia pentru învăţare, fiindca este stimulat de mediul competiţional şi de performanţele şcolare ale colegilor valizi;
- scade nivelul de izolare al copilului cu deficienţă şi creşte nivelul de contact cu copiii obişnuiţi,sporind nivelul de socializare;
- copiii valizi, ca urmare a contactului cu copiii/elevii cu nevoi speciale, îi vor înţelege, îi vor accepta şi îşi vor forma chiar atitudini de protejare a acestora în grupurile obişnuite.

Pornim de la constatarea că părinţii sunt cei mai importanţi factori de sprijin în viaţa copilului cu deficienţe sau a copilului sănătos, viaţa familiei (sau cel puţin a unuia dintre părinţi) se va adapta, se va plia după programul copilului cu deficienţe profunde sau medii. Pentru a-şi putea sprijini copiii aflaţi în dificultate, părinţii trebuie să participe la următoarele acţiuni, asigurate de echipa de intervenţie:

- informare asupra potenţialului real al copilului şi asupra mijloacelor susceptibile să-i favorizeze dezvoltarea;
- informare asupra tipurilor de servicii care pot asigura cel mai bine educarea şi dezvoltarea copilului cu nevoi speciale.
- convingerea părinţilor că nu sunt singuri în demersurile lor educative cu copilul
- deficient;învăţarea familiei să traiască în echilibru cu copilul cu nevoi speciale;
- însuşirea unor abilităţi şi tehnici speciale de educaţie a copilului cu deficienţe, conlucrând adecvat cu profesioniştii;
- elaborarea programelor educaţionale în conlucrare cu membrii echipei transdisciplinare.

În activitatea la clasă, cu elevi cu deficienţe, acceptăm diversitatea ca valoare. Pentru a valoriza cu adevărat potenţialul fiecărui copil cu cerinte educative speciale., trebuie să reformulăm toate componentele educaţiei: obiective/scopuri; curriculum; resurse procedurale, materiale, organizatorice; evaluare; relaţiile între partenerii educaţiei; resursele mane.

Implicarea cadrelor didactice este condiţia majoră în realizarea intregrării copiilor cu cerinte educative speciale. în viaţa şcolară şi socială. În acest demers la clasă, pentru a favoriza integrarea cât mai rapidă a copiilor cu nevoi speciale, am valorificat sensibilitatea deosebită a acestora şi disponibilitatea de a oferi şi de a primi afecţiunea celor din jur.

Fiecare persoană – copil, tânăr sau adult – trebuie să beneficieze de oportunităţi educaţionale proiectate pentru a le satisface necesităţile educaţionale de bază.

Bibliografie:

Vraşmaş,T.,(2004),”Şcoala şi educaţia pentru toţi”, Ed. Miniped, Bucureşti.
Ungureanu,D.,”Educaţia integrată şi şcoala incluzivă”, Editura de Vest, Timişoara

APLICAREA EDUCAŢIEI INCLUZIVE ÎN ŞCOLI

Prof. înv. primar DANCIU FLORENTINA RODICA
Şcoala Gimnazială Săruleşti, Buzău

Pentru un copil cu necesităţi speciale frecventarea unei şcoli de masă este oportunitatea cea mai mare, dacă nu chiar unica, de a se integra în societate. Astfel, mai întâi societatea civilă, iar ulterior şi structurile guvernamentale au conştientizat acest lucru şi au lansat ample campanii şi proiecte în susţinerea incluziunii copiilor cu dizabilităţi în sistemul de învăţământ.

Dizabilitatea, în cazul societăţii noastre, poate fi factorul de decizie în soarta de mai departe a unui copil. Este adevărat, societatea noastră nu a depăşit stereotipul faţă de copilul cu dizabilităţi. Până nu demult, apariţia unui copil cu deficienţe lăsa o amprentă negativă asupra părinţilor şi îi putea marca pentru tot restul vieţii. Pentru că atunci, din lipsa de şanse de a se integra în societate, acesta devenea o povară pentru familie.

Oriunde persoanele cu dizabilităţi necesită o atenţie specială, care se manifestă fie prin politici şi strategii guvernamentale adecvate (oportunităţi, indemnizaţii băneşti, instituţii speciale), fie prin atitudinea cetăţenilor de rând sau implicarea activă a societăţii civile în soluţionarea problemelor cu care se confruntă acestea.

Resursele umane ale şcolilor cu practici incluzive:

- *Copilul cu cerinţe educaţionale speciale (CES)* – necesită atenţie şi asistenţă educaţională suplimentară (o abordare individualizată în baza particularităţilor şi/sau caracteristice unei dizabilităţi/ tulburări de învăţare), fără de care nu se poate vorbi de egalizarea şanselor, de acces şi participare şcolară şi socială.
- *Echipa multidisciplinară* – alcătuită din învăţătorul clasei, cadrul didactic de sprijin, specialişti/ terapeuţi (medic, asistent social, psihopedagog, logoped, kinetoterapeut), părinţi. Se întrunesc în vederea adaptării curriculumului, elaborării Planului de servicii personalizat (PSP), care include serviciile necesare reabilitării şi dezvoltării copilului, şi Planului de educaţie individualizat (PEI), soluţionării tuturor dificultăţilor ce ţin de integrarea şcolară a copiilor cu CES.
- *Cadrele didactice* – care învaţă cum să facă faţă transformării şcolii în una incluzivă prin participarea la programe de formare în domeniu. În acelaşi timp, ele trebuie să fie dispuse să acorde ajutor tuturor elevilor din clasă, stimulându-i în susţinerea reciprocă la activităţile de învăţare, în baza principiilor fundamentale privind educaţia şi dezvoltarea copilului: TOŢI copiii au dreptul la învăţătură şi FIECARE copil poate învăţa.
- *Cadrele didactice de sprijin (CDS)* – dirijează eforturile întregii echipe spre a oferi copilului cu CES şanse, oportunităţi şi strategii eficiente de învăţare şi socializare; informează, mediază, consiliază,

evaluează, predau, adaptează programe şi metode, cooperează cu specialişti şi părinţi. Cadrul didactic de sprijin este „avocatul” copilului cu CES.

- *Echipa managerială a şcolii* – se implică în activităţile de perfecţionare a cadrelor didactice prin măsuri specifice de popularizare a experienţelor pozitive în incluziune şi prin achiziţia de informaţii de specialitate de ultimă oră.

Integrarea şcolară a copiilor cu CES necesită transformări la nivel de instituţie educaţională. Acestea sunt cu adevărat eficiente doar atunci cînd au loc la nivelul întregii şcoli; de la strategia de dezvoltare instituţională la proiectul de lecţie; de la formarea directorilor la pregătirea profesorilor şi a personalului administrativ, de la implicarea activă a elevilor la implicarea părinţilor; de la reutilarea curţii la adaptarea şi reamenajarea fiecărei săli de clasă.

Pentru cei angajaţi în incluziunea copiilor cu dizabilităţi este important a înţelege că părinţii, pedagogii, colegii nu sunt medici – ei nu pot trata dizabilitatea, dar pot reduce dificultăţile cu care se confruntă aceştia, prin conştientizarea faptului că această categorie de copii, ajutaţi de cei din jurul lor, vor putea depăşi, într-un timp mai scurt sau mai lung, o parte din greutăţile pe care le au .

REDUCEREA ABSENTEISMULUI ŞCOLAR

Prof.înv.primar: Fîlfănescu Iuliana
Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” Mioveni

Absenteismul este primul factor asociat în mod direct cu abandonul şcolar. Este prezent mai frecvent în mediul urban, în cadrul familiilor sărace. Absenteismul este folosit de elevi ca o formă de agresiune pasivă împotriva şcolii, fără a le mai fi frică de posibilele pedepse ce ar surveni atât din partea conducerii instituţiei, cât şi a părinţilor.

Studiile de specialitate indică următoarele tipuri de absenteism:

- absenteism selectiv (fuga de la şcoală este frecventă la o singură disciplină sau doar la câteva discipline);
- absenteism generalizat (fuga de la şcoală este frecventă şi generalizată, prefigurează abandonul şcolar);
- căutarea singurătăţii (reacţie la tensiunea puternică intra- sau interpersonală);
- dorinţa de a fi cu partenerul (la adolescenţi);
- dorinţa de apartenenţă la grup („ritualuri de iniţiere”);
- atitudine defensivă faţă de autoritatea unui sistem;

Semnificaţiile psihosociale ale fugii de la şcoală sunt funcţia de separare sau de individualizare, mai ales la adolescenţi. Pentru a putea lua măsurile optime de prevenire a absenteismului, care este de altfel primul pas spre abandonul şcolar este necesară cunoaşterea **cauzelor** care pot genera în rândul elevilor acest fenomen:

1. Cauze care ţin de personalitatea şi starea de sănătate a elevului: motivaţie şcolară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educaţia şcolară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilităţi sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alţii (reacţie la presiunea exercitată de dorinţele adulţilor);
2. Cauze care ţin de familie, condiţiile socio-economice ale familiei: sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinţi foarte ocupaţi sau plecaţi în străinătate;
3. Cauze care ţin de contextul şcolar specific (inclusiv relaţia profesor-elev): presiunea grupului, supraîncărcarea şcolară, comunicarea defectuoasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului), evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspiraţiile, trebuinţele de învăţare şi oferta educaţională a şcolii; formă de apărare împotriva disciplinei excesiv de rigidă şi severă, politici proabsenteiste ale şcolii la elevii din clasele terminale foarte importantă este şi variabila vârstă.

Familia poate contribui la reducerea ratei de abandon școlar prin:

- asigurarea unor condiţii socio-economice cât mai bune (asigurarea hranei zilnice şi a pacheţelului cu mâncare pentru şcoală, a îmbrăcămintei şi încălţămintei, a condiţiilor locative necesare studiului, a materialelor educaționale necesare);
- asigurarea unei echilibru emoțional, a sentimentului de apartenență și sprijin necondiționat;
- crearea unui climat familial adecvat, asigurarea unui mediu favorabil dezvoltării şi învăţării, cu scopul de a pregăti copilul pentru existenţa independentă și viața de adult dându-i repere pe care să le urmeze;
- schimbarea mentalității vis-a-vis de acţiunile şi nevoile sociale, de modalitatea de raportare la mediul înconjurător al copilului;
- atitudine pozitivă a adulților din apropierea copilului față de educația acestuia;
- control parental direct și activ în viața copiilor;
- limitarea prestării unor activități lucrative în gospodărie sau în afara acesteia;
- control asupra activităţii copiilor în timpul liber;
- acordarea ajutorului la învăţătură din partea părinţilor/tutorilor să fie cât mai mare;
- prezența părintelui/părinților în viața copilului;

Efectele absenteismului sunt de natură complexă, conducând pe lângă pierderi din sistemul de cunoştinţe, la tentaţii de comportamente delicvente, conflicte cu părinţii şi chiar grupul de prieteni, insuccese repetate sau eşecuri şcolare până la abandonul şcolar, ca ultimă instanţă a absenteismului. Însă efectul pe termen lung este inadaptarea socio-profesională generată de insuficienta pregătire, sau nefinalizarea studiilor, cu repercusiuni asupra imaginii de sine şi implicit a stimei de sine, care într-un final pot fi generatoare de boli psihice, deci de randament social scăzut.

Absenteismul poate deveni la rândul lui cauză a unor efecte negative atât pentru persoana în cauză (pe termen scurt, mediu şi lung), cât şi pentru mediul copilului care recurge la acest comportament. Familia poate fi grav afectată de decizia copilului de a absenta (cu referire specifică la absenteismul voluntar, fără ştirea părinţilor), deteriorându-se relaţiile cu copilul în primul rând, apoi apărând tensiuni între părinţi, iar ca efect final poate determina chiar dezorganizarea familiei. Lacunara pregătire, şi insuficienta dezvoltare a abilităţilor poate modifica nivelul de aspiraţii, limitând o viitoare dezvoltare plenară şi completă a tânărului. Toate acestea vor afecta pe termen lung integrarea socio-profesională a tânărului şi mai târziu a adultului.

Cauza principală generatoare de absenteism, este în sine considerată o caracteristică a adolescenţei. Aceasta este incapacitatea adolescentului de a anticipa consecinţele faptelor sale.

O bună colaborare între şcoală şi familie este posibilă numai atunci când familia înţelege bine rolul şcolii, acela de a fi principalul izvor de cultură şi factor de civilizaţie, iar şcoala vede în familie un aliat, un colaborator sincer, direct interesat de întregul proces instructiv-educativ.

Bibliografie:

1. Băran-Pescaru, Adina, 2004, *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică,* Editura Aramis, Bucureşti;

2. Van Pelt, Nancy, 2002, *Secretele părintelui deplin,* Editura Viaţă şi Sănătate, Bucureşti.

UNITATE ÎN DIVERSITATE - E OK SĂ FII DIFERIT!

PROF. VENETICU FLORENTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VITĂNEȘTI, JUDEȚUL TELEORMAN

„Cuvântul progres nu are nici un sens atât timp cât există copii nefericiţi”.(Albert Einstein)

Flexibilitatea noului sistem de învăţământ are ca urmare democratizarea şcolii şi egalizarea şanselor, şcoala viitorului fiind şcoala pentru toţi. Atât ca dascăli dar şi ca oameni ai noului sistem de învăţământ e bine să avem în vedere faptul că pentru a atinge perfecţiunea nu e nevoie să facem lucruri extraordinare, ci să facem extraordinar de bine, orice lucru mic pe care îl facem. În mâinile noastre se află balanţa deciziilor care ne face să fim mai toleranţi şi să acceptăm diversitatea.

Fidelitatea redusă a memoriei şi fluctuaţia permanentă a capacităţii de concentrare a atenţiei la elevul deficient reprezintă una din principalele probleme cu care se confruntă cadrul didactic la clasă.

Ideea de şcoală incluzivă şi de curriculum-model pentru elevii cu deficienţe intelectuale se utilizează încă din 1987 în occident, însă la noi în ţară se află încă în stadiul de început, iar aplicarea normelor în vigoare cu privire la integrarea elevilor cu cerinţe educative speciale se face după regula bunului simţ de cele mai multe ori, deoarece cadrele didactice nu au susţinerea de specialitate necesară, aşa cum prevede legea, inclusiv profesori de sprijin, logopezi și terapeuţi.

„Imaginea de sine este o reprezentare mentală a propriei persoane sau o structură organizată de cunoştinţe declarative despre sine care ghidează comportamentul social”precizează Andreea Băban în lucrarea sa „Consiliere educaţională”.

Stima de sine se află în strânsă legătură cu imaginea de sine şi se referă la modul în care o persoană se evaluează pe ea însăşi, cât de bună se consideră în raport cu propriile expectanţe sau cu alţii.

Deoarece atât în scoală, cât și la mine în clasă sunt mulţi elevi cu cerinţe educative speciale, am fost nevoită să găsesc modalităţi de lucru cu aceştia astfel încât activitatea lor la clasă sau în cadrul altor activităţi şcolare şi extraşcolare să fie mai mult decât una pasivă sau de contemplare a colegillor. Am gasit o metoda care se bazează pe lucrul în echipe mixte formate din 3-4 elevi ai clasei plus un elev cu cerinţe educative speciale pe care grupa trebuie sa-l spijine pe parcursul activităţii. Fiecare membru al echipei are în permanenţă câte o sarcină de lucru pe măsura propriilor posibilităţi. Elevii cu cerinţe educative vor avea şi ei sarcini de lucru adaptate, însă vor fi permanent monitorizaţi în cadrul grupei şi ajutaţi doar daca nu reuşesc singuri să-şi ducă sarcina la bun sfârşit în timp util. Sloganul sub care ne desfăşuram activităţile pe grupe a fost dat de elevi „**E OK să fii diferit!”.**

Rolul dascălului este unul de monitorizare a activităţii elevilor şi de dirijare către atingerea obiectivelor. Partea pozitivă a acestui mod de lucru este faptul că, în urma rezolvării sarcinilor primite,

elevilor cu cerinţe educative speciale li se îmbunătăţesc simţitor imaginea de sine, iar motivaţia pentru a învăţa devine una reală şi bazată pe propriile necesităţi şi aspiraţii.Astfel, diferenţele dintre elevii clasei se reduc sau chiar dispar în mare parte.

Formula de lucru pe grupe am aplicat-o în permanenţă la calsă, dar şi in cadrul activităţilor susţinute în alte locaţii. Lucrările colective realizate de elevi în aceste condiţii sunt pline de imaginaţie, iar cooperarea dintre elevi a facut ca accceptarea colegilor cu cerinţe educative speciale să vină de la sine, fără conflicte sau respingeri. De asemenea, rezultatele obţinute la testări de către elevii cu cerinţe educative speciale au fost mult mai bune când testele au fost aplicate după o perioadă de lucru pe grupe mixte, decât atunci când s-a lucrat frontal sau cu fişe individuale.

Dorind să atrag elevii către studiu şi să le stimilez creativitatea, însă simţindu-mă încorsetată de actualele programe şcolare şi manuale alternative, am elaborat o strategie trandiscplinară a conţinuturilor obligatorii dintr-o perspectivă nouă ,amuzantă şi atractivă, atât pentru elevi cât şi pentru mine.Această perspectivă mai neobişnuită este menită să susţină şi eforturile de integrare a elevilor cu cerinţe educative din clasă, dar şi educaţia inter şi transculturală, încă puţin abordată în cadrul manualelor şcolare actuale.Raportatea permanentă la experienţa de viaţă a copiilor va face mult mai uşoară abordare atematică şi înţelegerea conţinuturilor de către aceştia.

Folosirea metodelor specifice gândirii critice vor crea un cadru propice pentru asimilarea într-un mod plăcut a cunoştinţelor şi pentru formarea unor deprinderi de lucru specifice acestor metode.

Colaborarea între grupele de elevi din clasă sau între clase diferite de elevi, va creea o atmosferă de colaborare şi va încuraja elevii în relaţionarea cu colegii lor care au necesităţi educative speciale .

Am ales o denumire neconvenţională, după cum spunea o elevă „Ziua GHIDUŞĂ”, deoarece tot ceea ce vom realiza cu ajutorul imaginaţiei (mai multă sau mai puţină după puterea fiecăruia) pe parcursul unei unităţi tematice, vom expune şi vom analiza la fiecare două săptămâni (în sala noastră de clasă sau, dacă vom colabora cu alte clase din şcoală, vom putea face activităţi comune în alte locaţii din şcoală şi nu numai).

Astfel ZIUA GHIDUȘĂ va avea ca tematică culorile curcubeului, însă într-o ordine diferită de ROGVAIV, penru a le putea coordona cu anumite evenimente sau anotimpuri (de exemplu „Ziua verde ” va ilustra anotimpul primavara,”Ziua Rosie ” va ilustra Pastele etc.)

Pentru fiecare zi ghiduşă, copiii se vor îmbrăca în haine care ilustreaza culoarea zilei respective,vor mânca alimente care au culoarea respectivă, vor realiza picturi, colaje şi lucrări de orice fel principal cu respectiva culoare, iar în măsura în care va fi posibil, se vor canta cântece care au legătură cu culoarea zilei respective, se vor recita poezii şi se vor citi povesti ce ilustrează tema culorii respective.

Toate aceste manifestari pozitive ale copiilor, dovedeau faptul că obiectivul cuprins în curriculum (asigurarea unui climat psiho-afectiv) și-a atins scopul, iar munca mea de convingere pentru comportamentul lor n-a fost în zadar.

O metodă de intervenţie aplicată cu succes a fost implicarea copiilor cu CES, în activităţi care presupun asumarea unor mici responsabilități , achitarea corespunzătoare de aceste obligaţii conducând cu timpul la obişnuinţa de a duce lucrurile la bun sfârşit ajungând chiar să afirme că adoră să fie de serviciu.

În aplicarea curricumului am pornit întotdeauna de la lucrurile bune pe care le fac copii cu cerinţe educative speciale (sunt politicoşi, iubesc copii, le place curăţenia) şi nu de la greşeli (evitând discuţiile stresante, în contradictoriu), ajutându-i astfel să-şi construiască mai uşor imaginea de sine.Am considerat apoi foarte important pentru socializarea lor, locul pe care îl ocupă copii în clasă. Îi menţin mereu aproape de mine şi îi plasez lângă copii cuminţi, calmi, plini de afecţiune, motivându-i ca fiind modelul lor. De fiecare dată, am evidenţiat orice intenţie a copilului aflat în dificultate de a se apropia de ceilalţi colegi, de a intra în jocul lor, de a vorbi cu ei, de a zâmbi alături de ei ....

Astfel, într-una din zile, am avut marea satisfacţie de a-i surprinde ţinându-se de mână cu câţiva copii, fie prin clasă, fie pe hol. Acest gest a constituit un mic pas, dar deosebit de important spre integrare în grupul social.

Dovedind o slabă concentrare a atenţiei în procesul instructiv- educativ am utilizat perioade scurte de predare ,variind apoi ritmul. Activităţile didactice au fost mereu însoţite de prezentări vizuale, auditive, dinamice, plastice, care să atragă copii la activităţi. În momentele de copleşeală la lecţie am fragmentat sarcinile făcând pauze scurte.

Subliniez faptul că accesul copiilor cu cerinţe speciale în învăţământul de masă nu trebuie privit ca fiind rodul unor acte de caritate, ci ca un drept legitim, întrucât societatea aparţine tuturor cetăţenilor şi nu există nici un argument de discriminare. Însă, procesul de integrare fiind un proces dificil, cu multe obstacole, depinde foarte mult de atitudinea celor care sunt chemaţi să-i dea viaţă, de dăruirea şi de profesionalismil lor.

Iubire înseamnă să îţi pese şi să arăţi înţelegere!

Iubire înseamnă să fii alături de cineva, care are nevoie de tine!

Şi pentru că ne iubim copiii, să deschidem uşa sufletului nostru spre a-i primi şi a le oferi tot ce avem noi mai bun! Ei au dreptul de a fi înţeleşi şi sprijiniţi!

Noi, dascălii, suntem cei care luăm copii de mână şi îi conducem spre marea poveste a cunoaşterii şi devenirii. Fericit va fi ca atunci copilul care va găsi în fiecare etapă a drumului său pe profesorul, capabil să-i insufle încrederea şi forţa necesară împlinirii destinului său de Om.

BIBLIOGRAFIE:

1. GHERGUŢ , ALOIS , Sinteze de psihopedagogie specială , Editura Polirom , Bucureşti , 2005.
2. BĂBAN, ANDREEA , Consiliere educațională, Cluj Napoca, 2001.

INCLUZIUNE ȘI ECHITATE ÎN EDUCAȚIE

Prof. Florentina JANȚĂ
Liceul cu Program Sportiv Câmpulung – Argeș

Echitatea este bazată pe dreptate, egalitate, cinste, omenie. Comportarea bazată pe respectarea riguros reciprocă a drepturilor și a datoriilor, pe satisfacerea în mod egal a intereselor fiecăruia. Echitatea presupune asigurarea dreptului la educație pentru toți copiii, astfle încât aceștea să își poată realiza potențialul și aspirațiile. De asemenea, ea presupune stabilirea mecanismelor pentru realizarea acestor scopuri.

În școlile din întreaga lume există câțiva termeni educaționali comuni, termeni care pot fi definiți în moduri comune; dintre aceștia, primii trei termeni ar putea fi: egalitate, echitate și dreptate. Haideți să discutăm acești termeni și ceea ce înseamnă ei pentru noi și pentru elevii din școlile noastre. În general, termenul ,,dreptate'' ar putea fi legat foarte frumos de termenul ,,egalitate''. Din punctul acesta de vedere, noi nu ne-am mai uita la diferențele individuale deoarece se presupune că ar trebui sa tratăm fiecare persoană în mod egal. Dreptatea, din această perspectivă, se presupune că trebuie să fie oarbă. Dacă cineva face ceva pozitiv, atunci acea persoană trebuie să primească rezultate pozitive. Dacă o persoană face ceva negativ, atunci acea peroană primește rezultate negative. Dacă acea persoană nu face nimic, atunci el sau ea nu va obține niciun rezultat. Astfel, într-un tribunal, dacă încalci o lege ești vinovat. Dacă nu încalci o lege ești nevinovat. Nu are nicio importanță culoarea pielii tale, genul tău, orientarea ta sexuală, vârsta ta, religia ta, cantitatea de bani pe care tu sau părinții tăi o au sau locul unde trăiești. Dacă încalci o lege ești vinovat și ar trebui să primești, să suporți consecințele. Toată lumea este tratată în mod egal - prin urmare avem termenul de justiție oarbă. Nu ne pasă de cine ești tu sau care sunt circumstanțele tale, primești ceea ce meriți: dreptate.

Sistemele educaționale anterioare au plasat copiii care sunt diferiți și au dificultăți de învățare într-o secțiune separată “specială”. Înainte, cadrele didactice care nu erau implicate în mod specific și concret în educația specială au fost formate plecând de la premisa că elevii cu nevoie speciale nu reprezintă preocuparea lor. Pentru ei există școli speciale cu profesori formați special. Abordarea educației incluzive susține că elevii cu nevoie speciale trebuie educați împreună cu cei de vârsta lor în școlile de masă.

Astfel, educația incluzivă reprezintă un sistem educațional în care toate școlile năzuiesc să ofere “educație pentru toți”. Este un sistem care recunoște dreptul tuturor copiilor de a fi educați împreună și consideră că educația tuturor copiilor este la fel de importantă.

Principiile pe care se axează educația incluzivă sunt următoarele:principiul dreptului egal la educaţie;principiul egalizării şanselor; principiul interesului superior al copilului; principiul

nondiscriminării, toleranţei şi al valorificării tuturor diferenţelor; principiul intervenţiei timpurii; principiul individualizării procesului educativ şi al dezvoltării maximale a potenţialului fiecărui copil; principiul asigurării serviciilor de sprijin;principiul flexibilităţii în activitatea didactică; principiul designului universal, adică al accesibilităţii tuturor la un mediu adecvat de educaţie; principiul managementului educaţional participativ; principiul dreptului părintelui de a alege; principiul cooperării şi al parteneriatului.

Funcţiile educaţiei incluzive sunt următoarele:

- satisfacerea necesităţilor educaţionale ale tuturor membrilor comunităţii
- adaptarea personalităţii la condiţiile vieţii cotidiene şi integrarea acesteia în societate
- schimbarea de atitudini, comportamente, conţinuturi educaţionale
- aplicarea practicilor nondiscriminatorii în procesul de educaţie
- prevenirea şi combaterea excluderii şi/sau marginalizării în educaţie
- reformarea şcolii şi a societăţii, în ansamblu, întru satisfacerea necesităţilor educaţionale
- ameliorarea continuă a calităţii educaţiei

Pentru a realiza o *evaluare* complexă și multidisciplinară e necesar: să se stabilească nivelul de dezvoltare al copilului;înțelegerea și stimularea dezvoltării copilului și stabilirea serviciilor și programelor de intervenție și sprijincare răspund necesităților de dezvoltare a copilului. Un rol foarte important e deținut de:abordarea multidisciplinară; echipa de evaluare (necesită a fi calificată și bine intenționată); participarea părinților. O evaluare complexă și multidisciplinară cuprinde:

- evaluarea psihologică
- evaluarea pedagogică
- evaluarea logopedică
- evaluarea medicală
- evaluarea socială

Pentru o derulare eficientă pe termen lung e necesară monitorizarea activității, cât și suportul sistemic oferit. Monitorizarea se poate realiza prin chestionare (elevi, părinți, profesori) aplicate semestrial, cât și prin verificarea prin diverse metode a indicilor enumerați mai sus, din partea unei comisii formate special pentru acest lucru. Foarte important este suportul sistemic oferit școlii. E necesar ca acesta să fie real, atât din punct de vedere financiar, cât și din punct de vedere al resurselor umane.

Liceul cu Program Sportiv Câmpulung - o școală incluzivă

- Drepturile copiilor sunt incluse în politica școlii și sunt practicate de către școală. Elevii, părinții și personalul școlii cunosc aceste drepturi și le respectă.
- Toți elevii au acces egal pentru a fi admiși la școală, deși există anumite restricții de admitere (aptitudini sportive).
- Viziunea și misiunea școlii includ în mod explicit principiul echității. Regulamentele școlare, activitățile și strategiile cuprind această viziune și tot personalul școlii este responsabil pentru asigurarea unui progres adecvat tuturor elevilor.
- Conducerea școlii apreciază și are o atitudine pozitivă față de corectitudine și echitate.
- Resursele sunt folosite adecvat, în funcție de nevoile elevilor.
- Școala îndrumă și sprijină acele familii care au nevoie să solicite ajutoare educaționale disponibile din partea administrației.
- Elevii au posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere în procesul de luare a deciziilor și participare la activitățile școlii.
- Părinții pot fi implicați în activitățile școlii și pot colabora pentru a crea condiții bune de învățare pentru elevi.
- Comunitatea locală și școala colaborează și se sprijină reciproc.
- Școala, în colaborare cu serviciile sociale, monitorizează elevii cu ses/ces scăzut/ defavorizați socio-economic.
- Școala face întotdeauna vizibile modele feminine în activitățile de predare și învățare pentru a implica mai multe femei în domeniul științific și pentru a depăși problemele culturale de gen.
- Diversitatea și orientarea sexuală, genul și exprimarea identității sunt întotdeauna luate în considerare pentru a evita orice fel de discriminare.
- Școala promovează progresul elevilor aparținând diferitelor grupuri etnice cu acțiuni și planuri specifice, care includ prevenirea absenteismului și abandonului școlar – avem alocate locuri pentru rromi.
- Multiculturalitatea este înglobată în viziunea școlii pentru a promova conviețuirea socială, astfel încât mediul/ contextul cultural din care provin elevii se transformă în experiențe de învățare, relevante din punct de vedere al conținutului. Acest lucru este împărtășit de comunitatea școlară, care are un rol activ în această viziune – avem alocate locuri pentru elevi din Republica Moldova.
- Școala asigură un număr de 13 locuri/ școlarizare, de la clasa pregătitoare până la absolvirea învățământului liceal.
- Școala urmărește să aibă cadre didactice competente și utilizează o parte din resursele disponibile oferite de sistemul de angajare.

- Școala dispune de mecanisme eficiente pentru a monitoriza, urmări și pentru a preveni absenteismul.
- Școala se asigură că alocarea resurselor și accesul la materiale sunt echitabile pentru toți elevii, bazându- se pe informațiile relevante disponibile despre mediul familial și personal al fiecărui elev.
- Școala oferă activități de sprijin și intervenție în cadrul școlii pentru a ajuta elevii să facă progrese – activități remediale ROSE.
- Proiectele școlare dezvoltă abilitățile și competențele elevilor și oferă oportunități de învățare și instrumente pentru a promova dezvoltarea generală a elevilor.

“Dacă un copil nu poate învăța în felul în care îi predăm, atunci trebuie să îi predăm în felul în care el poate învăța.” (Ivan Lovaas)

Bibliografie :

1. Camelia Cămăşoiu, Economia şi sfidarea naturii, Editura Economica, Bucureşti, 1994.
2. Victor Platon, Protecţia mediului şi dezvoltarea economică, Editura Didactrică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997.
3. Vladimir Rojanschi ș.a. Economia şi protecţia mediului, Editura Tribuna Economica, Bucureşti, 1997.
4. Mihai Manoliu, Cristina Ionescu, Dezvoltarea durabilă şi protecţia mediului, H.G.A., Bucureşti, 1998.
5. Maria Popescu, Globalizarea şi dezvoltarea trivalentă, Editura Export, Bucureşti, 1999.
6. George Georgescu, Reforma economică şi dezvoltarea durabilă, Editura Economică, Bucureşti, 1995.
7. Nicholas Georgescu Roegen, Legea entropiei şi procesul economic, Editura Expert, Bucureşti, 1996.

CULTIVAREA TOLERANȚEI, A INCLUZIUNII ȘI A DIVERSITĂȚII ÎN STUDIEREA TEXTULUI LITERAR

Prof. Sîrbu Simona, Școala Gimnazială nr.24
Timișoara, jud. Timiș

Educaţia pentru cetăţenie democratică înseamnă învăţarea comportamentului democratic printr-o diversitate de experienţe şi practici sociale" (Bîrzea, C., 2000). "Pentru Consiliul Europei, adjectivul "democratică" subliniază faptul că este vorba despre o cetăţenie bazată pe principiile şi valorile pluralismului, întâietatea legii, respectarea demnităţii umane şi a diversităţii culturale ca bogăţie. (…) Astfel, conceptele de participare, democraţie sau cetăţenie participantă par să fie tot mai mult recunoscute ca fiind vitale pentru viitorul vieţii noastre împreună.

Cooperare, participare, dialog şi respect sunt cuvinte care desemnează atitudini pe care trebuie să le aibă toţi oamenii dintr-o şcoală, în special adulţii, atitudini care trebuie să inspire activităţile în şcoli şi atmosfera generală a vieţii într-o şcoală. (François Audigier, Concepte de bază şi competenţe esenţiale referitoare la educaţia pentru cetăţenie într-o societate democratică, Consiliul Europei, 2000).

Vă propun o secvență a unei lecții de morfologie, în care am integrat un scurtmetraj (*Good vibrations)* care să permită dezbaterea unor comportamente dezirabile. Am ales ca subiect al lecției *Pronumele și adjectivul pronominal interogativ*, conținut inclus în programa aferentă clasei a VII-a. Înainte de a contura scenariul didactic, mi-am stabilit valorile și atitudinile, am selectat competențele generale și pe cele specifice, mi-am stabilit obiectivele operaționale, după cum urmează:

VALORI ŞI ATITUDINI:

- Stimularea gândirii autonome, reflexive şi critice în raport cu diversele mesaje receptate;
- Cultivarea unei atitudini pozitive faţă de comunicare prin conştientizarea impactului limbajului asupra celorlalţi şi prin nevoia de a înţelege şi de a folosi limbajul într-o manieră pozitivă;
- Cultivarea unei atitudini pozitive faţă de limba română şi recunoaşterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală şi îmbogăţirea orizontului cultural;

COMPETENŢE GENERALE:

***** Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situaţii de comunicare monologată şi dialogată;

***** Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

COMPETENŢE SPECIFICE:

2.3 respectarea normelor morfosintactice în propoziţii şi în fraze
3.3 sesizarea corectitudinii şi valorii expresive a categoriilor gramaticale şi lexicale învăţate, într-un text citit
4.4 utilizarea corectă a flexiunii nominale şi verbale în textul scris, utilizând corect semnele ortografice şi de punctuaţie

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârşitul activităţii, elevii vor fi capabili:
O 1–să recunoască formele pronumelui şi adjectivului pronominal nehotărât;
O2 –să analizeze morfo-sintactic pronume şi adjective pronominale nehotărâte;
O3 – să utilizeze corect pronume şi adjective pronominale nehotărâte în diferite contexte;
O4 - să construiască enunţuri în care cuvintele date să fie pe rând pronume şi adjective pronominale nehotărâte;

O5- să își exprime opinia critică autonomă referitor la acțiuni și gesturi civice;

În etapa de obținere a perormanței și de asigurare a feedback-ului, le-am propus elevilor urmărirea scurtmetrajului *Good Vibrations* ce se poate regăsi pe site-ul https://gokid.ro/9-scurtmetraje-de-animatie-despre-empatie-si-fapte-bune/. Le-am soliciat elevilor opinia referitoare la gesturile protagoniștilor, moralitatea acestora, atitudinea corectă personală.

Ofer ca exemplu un eseu care conține o dezbatere a semnificație gesturilor personajelor, eseu redactat de unul dintre elevii clasei:

Astăzi, la ora de română, am început să mă gândesc despre cum sunt alți oameni sunt influențați de micile sau marile noastre alegeri, după ce am vizionat un scurt videoclip la finalul orei.

Videoclipul se baza pe un lucru banal, ilustrând o zi normală, în care un muncitor spărgea o parte din asfalt, însă de fiecare dată când acel muncitor punea în acțiune picamerul, o dală de pe trotuar se mișca, iar când oamenii treceau pe acolo, se împiedicau. În scurt timp, o mare parte din angajații unui birou din apropiere, asistau vizual la întâmplare, amuzându-se de cei care cădeau, nimeni însă nu încerca să rezolve situația, eram curios cât de mult o să mai țină indolența acelora. Toată această întâmplare s-a terminat atunci când un bătrân vulnerabil a decis să pună un semn peste acea dală, rezolvând problema. Toți angajații s-au retras înapoi la treabă, unul singur însă a rămas la fereastră si a analizat nepăsarea de care a dat dovadă.

Am stat apoi în pauza dintre ore și am reflectat la cele văzute. Am fost surprins de ignoranța celor care priveau întâmplarea, întrebându-mă de ce acei oameni nu au acționat, până la urmă nu îi costa nimic, ba din contră făceau o fapta bună exact cum a făcut acel bătrân, chiar dacă era lipsit de puteri nu a ezitat să ajute.

Într-un final am ajuns la concluzia că un om bun este acela care se hrănește cu mici fapte bune, care, adunate, fac lumea în care trăim un loc mai bun, plin de energie pozitivă.

„Cinstea nu este o vocație, cinstea este o opțiune” – Nichita Stănescu

(Alegeri personale, V.S., cls. a VII-a B)

Bibliografie:

1. *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a VII-a, Florentina Sâmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu-Roman, Horia Corcheș, Editura Art Klett, București, 2019;
2. Pamfil Alina, ***Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise***, Piteşti, Editura Paralela 45, 2006;
3. https://gokid.ro/9-scurtmetraje-de-animatie-despre-empatie-si-fapte-bune/;

Șanse egale la educație

Prof.înv.primar ANTON IOANA CODRUȚA
Șc. Gimnazială Nr.1 Bunteşti

Dreptul fiecărui individ la educaţie trebuie conştientizat de societate, iar dacă sistemul şcolar general nu vine în întâmpinarea necesităţilor tuturor persoanelor, trebuie avută în vedere educaţia specială, care se referă la toţi acei copii ale căror cerinţe sunt generate de incapacităţi sau dificultăţi în a se adapta cerinţelor educaţionale şi sociale şi cei consideraţi “normali“ de către societate. Dreptul la educaţie al fiecărei persoane a fost decis încă din 1948, prin Declaraţia Universală a Drepturilor Omului.Astfel, şcolile trebuie să includă în procesul de învăţământ toţi copiii, fie ei cu handicap sau supradotaţi, copii ai străzii sau copii provenind din alte zone sau grupuri dezavantajate.

Din păcate,în învățământul românesc domnesc prejudecățile și respingerea elevilor cu C.E.S., văzuți uneori ca o piedică în educația celorlalți elevi sau în avansarea cadrelor didactice, alteori ca aducând atingere imaginii școlii din cauza rezultatelor de la examenele finale.

Egalitatea și nediscriminarea sunt drepturi ale omului și, deși pot exista opinii politice sau religioase diferite cu privire la acestea, toți avem obligația de a ne asigura că nimeni nu este marginalizat sau discriminat.

Fiecărui copil trebuie să i se asigure toate drepturile, fără deosebire de rasă, culoare, gen, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, origine etnică sau socială, avere, dizabilitate, sau alt statut al său, al părinţilor săi sau al tutorilor săi legali.

Educația fără discriminare trebuie să fie un efort comun al școlii, al familiei și al comunității locale.Educaţia pentru toţi poate să fie un mijloc de îmbunătăţire a educaţiei în general prin reconsiderarea sprijinului care se acordă anumitor copii. Maniera în care o serie de particularităţi de dezvoltare şi învăţare determină împărţirea copiilor în categorii determinate tinde să fie înlocuită de o manieră noncategorială, care consideră că orice copil este o persoană care învaţă într-un anumit ritm si stil şi deci poate avea nevoie de un sprijin diferit.

Educaţia pentru toţi a fost definită ca acces la educaţie, participare şi calitate a acesteia pentru toţi copiii. S-au identificat două obiective generale:

- asigurarea posibilităţilor participării la educaţie a tuturor copiilor, indiferent de cât de diferiţi sunt ei şi se abat prin modelul personal de dezvoltare de la ceea ce societatea a denumit normal. Participarea presupune în primul rând acces şi apoi găsirea căilor ca fiecare să fie integrat în structurile care facilitează învăţarea socială şi individuală, să-şi aducă contribuţia şi să se simtă parte activă a procesului.

-calitatea educaţiei se referă la a găsi acele dimensiuni ale procesului, conţinuturilor învăţării şi calităţi ale agenţilor educaţionali care să sprijine învăţarea tuturor, să asigure succesul, să facă sistemul deschis, flexibil, eficient şi efectiv.

Unul dintre cele mai importante aspecte a le învăţământului actual este nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învăţare.

Noţiunea de CES desemnează necesităţile educaţionale complementare obiectivelor generale ale educaţiei şcolare, necesităţi care solicită o şcolarizare adaptată particularităţilor individuale şi/ sau caracteristice unei deficienţe (ori tulburări de învăţare), precum şi o intervenţie specifică, prin reabilitare/ recuperare corespunzătoare. CES exprimă o necesitate evidentă de a se acorda anumitor copii o atenţie şi o asistenţă educaţională suplimentară (un anumit fel de discriminare pozitivă), fără de care nu se poate vorbi efectiv de egalizarea şanselor, de acces şi participare şcolară şi socială.

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind şi cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs.

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi.

Acesta trebuie:

- să elaborareze un program pedagogic individualizat.
- să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale pentru aceştia la instrucţie şi educaţie;

- să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;

- să coopereze în cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

Fiecare copil este unic, cu necesităţi diferite. Noi, adulţii, părinţi şi dascăli deopotrivă, încercăm să-i educăm, astfel încât să devină, la rândul lor, adulţi fericiţi, iubitori şi eficienţi. Însă există copii marginalizaţi, defavorizaţi şi/sau excluşi de la educaţie. Aceştia sunt cei pentru care educaţia incluzivă a devenit o şansă pentru o dezvoltare armonioasă.

Școala este “obligată“ să creeze condiţii adecvate pentru a da posibilitate fiecărui elev *“să-şi realizeze propria lui dezvoltare optimă“*. Această viziune optimistă asupra accesibilităţii presupune încredere şi respect faţă de individualitatea elevului.Toată lumea din societate merită să fie tratată cu respect, iar cadrele didactice pot contribui la construirea bazei unei societăți incluzive care respectă și protejează demnitatea și drepturile tuturor copiilor, prin promovarea sentimentelor și comportamentelor de valoare de sine și de respect social în clasă și în afara ei.

Bibliografie:

1. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.
2. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001.
3. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.
4. Vrăjmaş, Traian, Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ- EDUCAȚIA PENTRU TOȚI

Elisei Elena Daniela

Școala Gimnazială Nr. 43 „Ferdinand” Constanța

Fiecare are nevoie deeducaţie pentru că prin educaţie ne dezvoltăm şi putemdeveni membrii integraţi ai societăţii dar şi că aceasteducaţie trebuie să fie potrivită fiecăruia pentru a fi de folos. Toţi cetăţenii români au drept egal la educaţie, la toate nivelurile şi toate formele, indiferent de gen, rasă, naţionalitate, religie sau afiliere politică şi indiferent de statutul social sau economic. Învăţământul special este parte componentă a sistemului de învăţământ românesc şi oferă tuturor copiilor programe educaţionale potrivite cu nevoile lor de dezvoltare. Educaţia specială este în răspunderea tuturor angajaţilor unei şcoli şi este flexibilă şi atotcuprinzătoare.

În România, copiii cu dizabilităţi au acces la diferite forme de educaţie şi pot fi înscrişi, în funcţie de gradul de dizabilitate, în sistemul de învăţământ special sau în învăţământul de masă. Copiii cu deficienţe medii, cu dificultăţi de învăţare şi tulburări de limbaj, cu tulburări socio-afective sau de comportament sunt integraţi în şcolile de masă unde pot beneficia de servicii educaţionale de sprijin. Copiii din învăţământul special pot urma curriculumul şcolii de masă, curriculumul şcolii de masă adaptat sau curriculumul şcolii speciale.

Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi. Acesta înseamnă că şi o şcoală specială poate fi incluzivă sau poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor. Şcolile deschise, prietenoase, în care se urmăreşte flexibilizarea curriculumului, calitatea predării-învăţării, evaluarea permanentă şi parteneriatul educaţional sunt şcoli incluzive. Şcoala de tip incluziv este şcoala de bază accesibilă, de calitate şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, a-i transforma în elevi şi a-i deprinde şi abilita cu elementele esenţiale necesare integrării lor sociale.

Incluziunea diferă de integrare. Integrarea copiilor cu nevoi speciale urmăreşte includerea lor în învăţământul de masă şi se referă la capacitatea unui grup, clasă, colectiv, şcoală de a primi noi membri care au nevoie de sprijin pentru adaptare, integrare, socializare. De obicei ei sunt mutaţi în clasele respective pentru a-şi petrece timpul în clase separate şi pentru a primi sprijinul necesar. Când această mutare a lor nu este acompaniată de o interacţiune crescută între copiii cu nevoi speciale şi ceilalţi copii, ea reprezintă doar un pas – integrarea fizică şi nu adevărata incluziune. Incluziunea implică modificări structurale şi funcţionale de ambele părţi: atât pentru cel care urmează a fi integrat dar şi pentru cei care primesc/includ in interiorul lor elemente noi.

Principiile cheie ale incluziunii au în vedere următoarele concepte fundamentale: valorizarea diversităţii; dreptul de a fi respectat; demnitatea fiinţei umane; nevoile individuale înţelese ca cerinţe individuale; planificarea; responsabilitatea colectivă; dezvoltarea relaţiilor şi culturii profesionale; dezvoltarea profesională; şanse egale.

Școala incluzivă este şcoala care : nu selecteaza si nu exclude; este deschisa, tolerantă, prietenoasă si democratică; este naturală prin eterogenitatea ei; valorizează toţi elevii; se adaptează la diversitatea nevoilor educaţionale şi la particularităţile de învăţare şi dezvoltare. Şcoala incluzivă pune în centrul atenţiei omul ca fiinţă originală, unică şi irepetabilă.

Fiecare copil are nevoi și cerinţe special faţă de educaţie, pentru că nu suntem toţi la fel şi deci nu putem trata cu aceeaşi metodă pe toţi copiii. Între limita de sus şi cea de jos a nevoilor și cerinţelor speciale există o gamă extrem de variată: de la problem pasagere determinate de ritmul şi stilul învăţării care caracterizează fiecare individ până la probleme de dezvoltare, învăţare determinate de existenţa unor limite în componenţele biologice, psihologice şi sociale ale individului sau în interrelaţia acestora. Orice copil are o serie de particularităţ, caracteristici care sereferă la modul, stilul, ritmul şi specificul învaţării sale. Conceptul de cerinţe educative speciale corespunde unei abordări care postulează ideea ca fiecare copil este unic; identifică faptul ca orice copil poate învaţa; valorizează unicitatea tipului de învăţare determinată de particularităţile individuale; cultivă diversitatea copiilor ca un mijloc de învăţare care sprijină şi întăreşte învăţarea dacă este folosită adecvat (prin curriculum).

O categorie de copii pentru care educaţia incluzivă reprezintă o şansă la învăţământul de masă, în care ei să se dezvolte alături de viitorii lor semeni, colegi de serviciu, vecini, prieteni, lideri de echipă, subordonaţi, sunt cei care manifestă Tulburare de Spectru Autist (TSA). Autismul este o afecţiune considerată drept una dintre cele mai frecvente tulburări ale copilăriei, mai frecventă decât cancerul, diabetul şi sindromul Down. Statisticile internaţionale ne arată că 1 din 68 de copii suferă de autism, iar datele înregistrate în ultimii ani în România indică o creştere continuă a numărului acestora.

Este o tulburare de origine neurobiologică ce afectează copilul până la vârstă de 3 ani, până la această vârstă deficienţele sunt evidente şi poate fi stabilit un diagnostic. Autismul implică toate palierele de dezvoltare, cognitiv, comportamental, motricitate grosieră, motricitate fină, practic sunt afectate toate laturile care privesc dezvoltarea normală a unui copil.

Autismul nu este o boală, ci o tulburare de comportament, din acest motiv diagnosticul nu poate fi pus prin analize de sânge, analize ADN sau alte investigaţii clinice. Singurul mod prin care un medic psihiatru în pediatrie pune diagnosticul de autism este prin analizarea comportamentului copilului. De aceea, implicarea părintelui este esenţială, pentru că el trebuie să observe primul dacă apare ceva anormal în dezvoltarea celui mic.

Copiii cu tulburări din spectrul autist întâmpină dificultăți în ceea ce privește abilitățile de comunicare, cognitive, de socializare și comportament, însă, cu ajutor specializat mulți, dintre ei pot face față activităților din grădinițe și școli de masă. In mod necesar, curricula copiilor autisti trebuie sa cuprinda si alte discipline despre comunicare si invatarea expresiilor faciale ale emotiilor. Sau, in paralel cu curricula obisnuita, copilul sa participe la astfel de traininguri fie in centre fie acasa. De asemenea, orele de invatare individuala si de timp liber nu le aduc multe beneficii. Ei au nevoie de o definitie clara a ceea ce se cere de la ei.

Stilul educational trebuie adaptat la nevoile de baza ale sindromului autist, iar aceasta adaptare se refera in primul rand la formularea clara a cerintelor, structurarea cerintelor si structurarea spatiului si timpului. Cea mai recomandată abordare de predare pentru elevii cu TSA este aceea de a folosi prompteri vizuali. Ar putea fi dificil pentru elevul cu TSA să asimileze informații relevante și simultant să poată bloca stimularea de fundal. Folosind prompterii vizuali permitem elevului să se concentreze asupra mesajului.

Atunci când furnizăm instrucțiuni pentru elevi cu TSA, trebuie să evităm seriile lungi de informații orale. Instruirea orală cu indicii și reprezentări vizuale îi vor ajuta pe elevi să înțeleagă. Elevii cu TSA ar putea avea nevoie de mai mult timp pentru a răspunde decât ceilalți elevi.

Bibliografie:

Vrăjmaş, Ecaterina, *Introducerea în educaţia cerinţelor speciale, Editura Cedis, Bucureşti, 2004*

Vrăjmaş, Traian, *Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001*

Gherguţ, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, editura Polirom , Bucureşti,2006*

Conceptul de toleranță în mediul școlar

Drăguț Andreea
Colegiul Național Vlaicu Vodă

Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii (a suferinței în anumite cazuri), când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea. Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere – necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conştiinţa propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind şi remediind atitudini şi comportamente deficitare sau problematice.Cand vorbim despre egalitate, trebuie în primul rând să ne gândim strategii de combatere a discriminării, în rândul copiilor.

Combaterea discriminării este văzută ca fiind idealul egalității dintre oameni. În cazul copiilor, în școală pot apărea multe situații în care unul sau mau mulți copii sunt discriminați, direct sau indirect. Mobilizarea părinților pentru a rezolva probleme de atitudine discriminatoare din școală, poate contribui la inițierea sau în unele cazuri la amplificarea comunicării dintre elevi și părinți.Pentru a identifica situații discriminatorii este necesară cunoașterea grupurilor vulnerabile. Rasa, sexul, naţionalitatea, etnia, limba, religia, categoria socială, convingerile, orientarea sexuală, vârsta, handicapul, boala cronică necontagioasa, infectarea HIV, apartenenţa la o categorie defavorizată, sunt motivațiile discriminărilor pe criterii identitare sau de opțiune.În identificarea unei situații discriminatorii trebuie să nu existe nicio justificare rațională pentru diferența făcută. Există situații în care o situație discriminatorie poate fi confundată cu o nedreptate. În oricare dintre cazuri, acest comportament nu poate avea un efect pozitiv.Așadar, discriminarea este o problemă de actualitate și nu ar trebui ignorată, întrucât aceasta afectează stilul de viață din toate punctele de vedere. Acest fenomen nu ar trebui tratat cu indiferență, ci ar trebui contientizat faptul că dacă nu vor fi luate măsuri cât mai repede, consecințele vor afecta întregul colectiv, ca societate.

Printr-o educație bazată și pe combaterea discriminării se pune accent pe următoarelor obiective:

- Identificarea situațiilor de discriminare, prin studii de caz și, când este posibil, din realitate.
- Educația atitudinii prin reducerea nedreptății și a comportamentelor discriminatoare.
- Realizarea unei diferențieri între valorile umane care definesc dicriminarea și normele care susțin aceste valori.

Un individ educat va susţine eforturile care au în vedere educaţia, va sprijini lupta împotriva ignoranţei, vulgarului şi cultivării lipsei de valori.Pornind de la gradul de intenţionalitate acţională,

educaţia se realizează în trei moduri: educaţie formală, educaţia nonformală şi informală.Educaţia formală se realizează în instituţiile de învăţământ şi are scopul de a introduce elevii progresiv în paradigmele cunoaşterii şi de a le transfera tehnici prin care îşi vor asigura o anumită autonomie educativă. Acest tip de educaţie necesită un grup de specialişti care pregăteşte modul elaborat şi bine eşalonat în care se face transferul de informaţie. Educaţia formală asigură asimilarea de cunoştinţe şi facilitează dezvoltarea unor capacităţi, atitudini şi aptitudini necesare individului în vederea introducerii sale în societate. Acest tip de educaţie este influenţată de contextul social şi politic. Importanţa educaţiei formale este aceea de a transmite mai departe moştenirea istorică şi culturală şi de a asigura formarea profesională. Educaţia formală se realizează prin intermediull şcolii şi al cadrelor didactice.

Cum reușim să îi determinăm pe copii să fie toleranți cu cei din jur**?** Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celuilalt, pentru a o înțelege. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect. Cum trebuie văzut respectul? Este abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională, ceea ce în cazul copiiilor nu se regăsește. Respectul apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață dacă acesta este cultivat.

Ce modalități de a promova toleranța și respectul la copii există?

- Încercați să creați oportunități de învățare despre locuri noi, despre alte culturi, alți oameni.
- Creați copilului situații în care să aibă oportunitatea de a oferi ajutor și celorlalți.
- Dezvoltați-le abilități de negociere, de rezolvare a problemelor, de a face față situațiilor de criză.
- Ajutați copilul să se simtă important, în siguranță și iubit. Un copil care se simte iubit, învață să-i iubească și pe ceilalți.
- Încercați să folosiți comentarii pozitive pentru a forma comportamentul copilului.
- Modelul oferit de către părinți copiilor, îi vor învăța pe aceștia din urmă să fie sensibili și respectuoși cu ceilalți.

Erori în educație

Paul Calmâc

Prof. Școala Gimnazială Titu Maiorescu

În sistemului de educație, nu doar cel românesc, ci la nivel mondial există anumite discrepanțele rezultate din dezvoltarea mult prea rapidă a tehnologiei și statornicia metodelor de predare, a conceptelor sau preconceptelor societății, care, din punct de vedere al mentalității, nu au posibilitatea de a evolua concomitent cu progresul tehnologiei. Acest progress este scos în evidență, în special, atât din relațiile familiale, cât și din cele sociale.

Educația copiilor nu este axată pe individ și pe abilitățile acestuia, ci este vorba despre perspectiva de educație în masă. Sunt impune anumite standarde ca fiind puncte de referință ce trebuie atinse de fiecare copil, elev, persoana educabilă în parte. Îngrădirea personalității elevului aflat în plină dezvoltare și încercarea menținerii acestuia în anumite canoane educaționale, inhibă și omoară spiritul creativ. Prestabilirea liniilor de dezvoltare emoțională, culturală, creativă au un effect distructiv asupra elevilor. Accentul nu este pus, în școli, pe factorul social, sau pe individ, ci pe canoanele preexistente, care nu pot ține pasul cu nevoiele generațiilor noi. Elevul este obligat să memoreze informații. Această metodă, „învățarea neautentică” este impusă la nivel național. În sistemul educațional actual se pune accentul, în special, pe oferierea feedback-ului prin teste și evaluări periodice. Este dovedit faptul că această metodă nu este una obiectivă, întru-cât mulți dintre participanți uită informațiile imediat după încheierea examinării, iar metoda menționată nu-și atinge scopul. În plus, stresul provocat de aceste evaluări au efecte negative asupra dezvoltării emoționale și nu numai. În spațiul cultural românesc există anumite perioade, sau etape care sunt marcate de o evaluare la nivel național a elevilor. Pot fi amintite evaluările de la sfârșitul clasei a opta, care au drept scop rezervarea unui loc în învățământul liceal. La absolvirea celor patru ani, se susțin examenele de bacalaureat. Acestea nu au rolul unui concurs pentru obținerea unui loc într-o universitate, ci marchează încheierea unui ciclu de formare, și anume, învățământul preuniversitar. În această perioadă de dezvoltare, nu este alocat niciun spațiu pentru dezvoltarea pasiunilor elevului. Notele nu au alt rol decât pentru erarhizare. Ele nu reprezintă baza cunoștințelor, ci, din contra acestea pot avea un rol negativ de scădere a respectului de sine al elevului. Acest lucru duce la inhibarea originalității. La nivel individual nu se alocă timp pentru dezvoltarea laturii creative, elevul este obligat să primească și să asimileze aceeași informație ca toți ceilalți participanți la factorul educațional, renunțandu-se astfel la factorul uman care ne diferențiază unii de alții. O problemă care nu este luată în considerare, se referă la cum să învățăm. Fiecare persoană care ia parte la procesul educațional posedă un set diferit de aptitudini, un potențial de memorare mai

ridicat sau mai scăzut, predilecții pentru limbi străine sau înclinație pentru materiile teoretice. De asemenea, setul de aptitudini de învățare este diferit. Unii rețin mai repede, direct prin factorul aplicabilității, a practicii, alții rețin mai repede prin metoda dialogului, alții utilizează cu success metoda vizuală, în timp ce altora le place să obțină informația prin citit. Fiecare set de metode de predare ar trebui aplicat diferit pentru fiecare elev în parte.

În prezentarea lui Eddy Zhong[1] înțelegem că modul în care școala ne pregătește pentru experiența vieții, nu este mereu potrivit pentru copilul tratat ca parte individuală. Educația de masă nu avantajază individul, ci doar munca de corporație. Exemplul său este simplu: decât să prezinți general idea, mai bine o pui în practică, cumpărând materialele necesare și obținând un produs palpabil. Aici se pot regăsi mulți dintre elevii școlii care ar putea asimila informațiile mult mai bine punându-le în practică decât să le folosească doar la niver informal.

Sistemul de învățământ este doar o parte din procesul de educare. Un alt factor, la fel de important, este cadrul familial. Părinții au un rol esențial în dezvoltarea emoțională și intelectuală a copilului. Pute gndi șapte aspect toxice[2] pe care părinții le fac propriilor copii. Primul aspect discutat este *Supracontrolul copiilor*. Se întâmplă atunci când părinții vor să dețină controlul și să cunoască fiecare pas sau acțiune pe care copii lor vor să o facă din momentul în care încep să se integreze în societate. În loc să susțină deciziile luate de infanți, aceștia le impun limite, fapt care duce la nefericirea micuților. Al doilea aspect toxic este *Nesocotirea limitelor*. La începutul vieții copilului, părinții sunt implicați în toate activitățile pe care aceștia le desfășoară, însă, uneori, acest lucru poate fi dăunător dacă părintele îi încalcă spațiul intim. Orice copil are nevoie, la un moment dat de intimitate. Dacă acesta este sufocată de prezența părinților, copilul devine nesigur pe el.

Părinții care sunt *prea critici* cu propria copii și nu vor încuraja reușitele acestora, îi va face să se simtă descurajați. Cercetările demonstrează faptul că cei mici trebuie să fie încurajați și susținuți de către părinți, mai ales când reușesc să obțină un rezultat pozitiv al muncii lor.

Refuzul de a înțelege perspectivele propriului copil este o temă importantă ce trebuie luată în considerare. Fiecare dintre noi are o perspectivă unică asupra unei situații. Unii părinți nu iau în considerare opinia celui mic, replicând că nu are experiența necesară. Acest lucru are ca effect imediat comunicarea greoaie sau inexistentă din cadrul familiei.

[1] https://www.youtube.com/watch?v=2Yt6raj-S1M

[2] https://www.youtube.com/watch?v=RE2zmtua0eE

Manipularea copiilor în mod direct sau indirect se referă la modurile de a-i stimula pe cei mici să facă anumite lucruri pe care infantul nu le agrează sau nu le face cu plăcere. Manipularea se poate face atât direct cât și indirect. Fie prin inducerea vinei – că a făcut sau nu poate realiza o sarcină - , fie direct prin stimulare financiară sau cumpărarea bunurilor care îi plac.

The silent treatment sau *tramentul prin liniște* se referă la acel moment în care copilul nu este ascultător, iar părintele îl tratesază cu ignorare. Adică, în urma unei dispute cu cel mic, adultul alege calea opusă a dialogului. Neputința comunicării dintre subiecți este considerate nesănătoasă pentru relația adult-copil, deoarece acesta imita figura parentală și nu va putea să-și exprime trăirile.

Ultima temă atinsă este *Satisfacerea fiecărei dorințe.* Un copil răsfățat nu va reuși să înțeleagă munca pentru a obține un bun, nu va aprecia calitativ cea ce i se oferă. De acea, intențiile bune ale părinților nu înseamnă că îi fac bine infantului.

În concluzie, erorile făcute în educație au mai mulți factori. Primul vizează sistemul învechit care livrează doar informație și nu ajută tinerii să se exprime liber, apoi lipsa unui spațiu în programa școlară care să-i ofere școlarului timpul necesar de a învăța prin practică, lipsa stimului creativității și acceptarea ideilor noi pe care elevul le exprimă într-o formă sau alta în mediul social sau familial. Într-o altă ordine de idei, educația parentală vine și ea cu o serie de erori menite să inhibe spiritul creativ al copiilor, precum lipsa spațiului privat, supracontrolul acestora, manipulare sau lipsa dialogului.

Abordări inovative cu elevii cu C.E.S.

prof. învăț.preșcolar Cozma Lorena

de la G.p.p.Nr.13

Sistemul de învățământ din prezent susține integrarea și incluziunea școlară.
În acest sens, pentru copiii cu cerințe educționale speciale, în școli există resurse umane și materiale pentru a răspunde nevoilor de formare ale acestora. Copiii cu cerințe educaționale speciale pot fi incluși în școlile de masă, curriculumul este adaptat, se manifestă deschidere pentru abordarea și integrarea acestora. Relația familie-școală este foarte importantă în vederea îndeplinirii cerinței de integrare și incluziune școlară.
Împreună trebuie să creeze un climat afectiv-pozitiv, să-i stimuleze încrederea în sine, să-i motiveze pentru învățare, să-i sprijine, oferindu-le timpul și sprijinul necesare în această călătorie către dezvoltarea personalității copiilor cu cerințe educative speciale, prin acordarea încrederii că fiecare pas făcut împreună este un pas înainte, spre reușită.
Aceste strategii de incluziune au un impact benefic deoarece se urmărește cultivarea relațiilor bazate pe prietenie, încredere și sprijin reciproc. Obiectivele propuse pot prindecontur și se pot materializa dacă se colaborează în vederea realizării unui pas către integrarea copiilor cu cerințe speciale în cadrul comunității, respectiv al societății în ansamblu. Louis Pasteur scria: ”*Când mă apropii de un copil, el trezește în mine două sentimente: tandrețe pentru ceea ce este și respect pentru ceea ce poate deveni*”.

Şcoala incluzivă se referă în sens restrâns la integrarea tuturor copiilor, indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi deci de învăţare, într-o formă de şcoală. În sens larg, ea înseamnă preocuparea pentru ca fiecare copil să fie sprijinit şi să se lucreze în beneficiul învăţării tuturor. Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare şi pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.
Şcoala incluzivă ridică învăţarea la rang de principiu general şi presupune înainte de orice acceptarea faptului ca orice copil poate invata. Fiecare participant învaţă şi se dezvoltă pri faptul că interacţionează cu ceilalţi. Sursele învăţării, pentru fiecare, vin din relaţiile interumane şi din experienţa permanentă cu obiectele, cu semenii şi cu sine. Şcoala nu este un teritoriu al cunoştinţelor academice, ci şi unul al experienţelor practice si al relaţiilor interumane.

Un curriculum integrat trebuie să pună accent pe următoarele domenii:
1) Dezvoltarea trăsăturilor de personalitate din domeniul afectiv, motivațional, caracterial și al socializării: imaginea de sine; motivația internă și externă; scopurile, interesele, pasiunile; activitățile individuale și în grup; gradul de toleranță și înțelegere față de cei din jur și față de valorile acestora; echilibrul afectiv; jocul, activitățile de timp liber; responsabilități individuale, școlare, sociale; atitudine față de muncă etc.
2) Dezvoltarea deprinderilor de muncă individuală: deprinderile de studiu și stilul personal de învățare; învățare socială; activitățile extrașcolare de învățare; comunicarea verbală și non verbală, orală și scrisă, cititul; operațiile aritmetice de bază;
3) Dezvoltarea conduitei morale, religioase și a simțului estetic: sistemul de valori morale; atitudinea față de valorile religioase;atitudine față de diferite evenimente și fenomene sociale; gradul de implicare în diferite activități cu conotație etică sau estetică etc.
4) Dezvoltarea armonioasă a conduitelor psihomotrice: deprinderi psihomotrice de bază (locomoția,

gesturile, mimica); jocurile dinamice și exercițiile fizice; rezistența la efort fizic etc.
În proiectarea curriculumului trebuie să se țină seama de tipul și gradul deficienței elevului.
În practica instructiv-educativă am întâlnit numeroase cazuri de elevi deficienți care au fost integrați în clase de elevi fără deficiențe și au avut evoluții spectaculoase la unele discipline. În cadrul activităților, au fost aplicate cu precădere metodele activ-participative care stimulează interesul pentru cunoaștere, facilitează interacțiunea cu realitatea înconjurătoare. Lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi au facilitat comunicarea între ei, colaborarea sau sprijinul reciproc în realizarea sarcinilor sau temelor avute. Au fost toleranți unii cu alții, au luat decizii prin consultarea între ei, șiau exprimat opinii realizând o participare activă și înțelegere a realității înconjurătoare.

În cadrul lecțiilor se pot utiliza o serie de metode sau tehnici de lucru adaptate vârstei elevilor și nivelului lor de performanță. Prezint câteva metode aplicate în cadrul lecțiilor, care au dus la obținerea unui progres școlar al copiilor cu deficiențe.

1) **Predicțiile în perechi** au fost folosite în cadrul orelor de Limba și literatura română, Educație Civică sau Consiliere. Această activitate presupune o listă de cuvinte dintr-o povestire sau un text. Fiecare pereche trebuie să alcătuiască o scurtă compunere pe baza unei predicții în jurul listei de cuvinte. Elevii sunt încurajați să emită idei și să-și valorifice experiența personală pe care o au.

2) **Știu -Vreau să știu- Am învățat** este o metodă des întâlnită mai ales în cadrul orelor de Limba română. Se alege o temă/ un subiect, se spune ce știu deja elevii despre tema respectivă, apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în timpul lecției, iar la sfârșit se verifică ce au aflat nou după desfășurarea lecției.

3) **Brainstormingul** este o metodă aplicată individual sau în perechi în care elevii scriu pe hârtie toate lucrurile despre un subiect dat. De exemplu am cerut elevilor să scrie ce le vine în minte la auzul cuvântului copilărie în cadrul lecției de Limba și literatura română „La scăldat” după Ion Creangă.
Inclusiv elevii cu CES au reușit să scrie numeroase cuvinte.

4) **Ciorchinele** este o metodă grafică de organizare şi integrare a informaţiei în cursul învăţării. Poate fi folosit la începutul lecţiei numindu-se ,,ciorchinele iniţial” sau după lectura textului, numindu-se ,,ciorchine revăzut”. Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei, presupunând următoarele etape:
• se scrie un cuvânt sau temă care urmează a fi cercetat în mijlocul tablei;
• se notează toate ideile care vin în minte în legătură cu tema respectivă în jurul acestuia, trăgânduse linii între acestea şi cuvântul iniţial;
• pe măsură ce se scriu cuvinte se trag linii între toate ideile care par a fi conectate;
• activitatea se opreşte când se epuizează toate ideile; încurajează elevii să gândească liber şi deschis;
Este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoştinţe pentru a înţelege un anumit conţinut.

5) **Gândiţi – lucraţi în perechi, comunicaţi** presupune o activitate de învăţare prin colaborare parcurgând următorii paşi:
• fiecare elev dintr-o pereche scrie despre un anumit subiect;
• cei doi parteneri îşi citesc reciproc răspunsurile şi convin asupra unuia comun;
• profesorul pune două – trei perechi să rezume conţinutul discuţiilor şi concluziile la care au ajuns partenerii de comun acord.
Este o modalitate simplă şi rapidă de învăţare prin colaborare pe grupe. La o întrebare pregatită anticipat de învăţător elevii pot găsi mai multe răspunsuri posibile.

6) Metoda R.A.I. „Răspunde-Aruncă- Interoghează” este o metodă de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor, dar şi de verificare. Are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor copiilor de a

comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce au învăţat. Urmăreşte realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi uşoare. Copilul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare din cunoştintele însuşite, copilului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Copilul care nu ştie răspunsul iese din joc, la fel ca şi cel care este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare.
Copiilor le plac aceste metode activ-participative și chiar dacă uneori copiii cu CES nu le înțeleg pe deplin ei solicită să participe în număr cât mai mare la realizarea lecției.
Lista metodelor și tehnicilor este foarte vastă și poate fi folosită și îmbogățită în funcție de imaginația și creativitaea dascălului și în funcție de nivelul clasei la care predă.
Progresul școlar se obține treptat prin muncă și efort uriaș depus atât de cadrul didactic cât și de elev. Capacitatea de învățare a elevilor cu CES, ambianța și sprijinul familiei și a societății în general, influențeză foarte mult obținerea unui progres școlar real.
Este important să învățăm să lucrăm cu aceşti copii, deoarece au multe talente ascunse, mult potenţial şi multe de oferit.

Bibliografie

1. Alois, Gherguț, 2016, Educția incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom.
2. Alios, Gherguț, 2001, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom.
3. Oprea Crenguta, 2006, Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice, Editura Didactică și Pedagogică.

BUNE PRACTICI PRIVIND EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ

Profesor învățământ primar Dindiri Carmen
Școala Gimnazială Deveselu
Localitatea Deveselu, județul OLT

Cultura include credinţe, tradiţii şi obiceiuri dobândite într-un anumit context, deci constituie un ansamblu de cunoştinţe, atitudini, deprinderi şi modele de comportament proprii unui grup social dat, transmisibile prin educaţie.Termenul *intercultural* este utilizat, de obicei, atunci când vorbim de educaţie, iar *multicultural*, atunci când este vorba despre o societate diversificată din punct devedere cultural.

Educația interculturală a devenit o temă de actualitate în școală și în societatea românească. Educaţia interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească a raportului ”eu-celălalt” şi a noţiunii de străin, recunoaşterea şi respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate între oameni. Educaţia interculturală presupune un demers în spiritul înţelegerii şi acceptării diferenţelor de limbă, port, tradiţii, religie etc. Constantin Cucoş afirmă că aceasta este „o opţiune ideologică în societăţile democratice şi vizează pregătirea viitorilor cetăţeni în aşa fel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori” .

Problematica lumii contemporane este prezentă în noile tipuri de educații sau ***„noile educații”.*** Aceste „noi educații” corespund unor trebuințe socio-pedagogice. În programele UNESCO figurează 11 exemple de „noi educații” între care: educația relativă la mediu, educația pentru comunicare și pentru mass-media, educația în materie de preocupare pentru o nouă ordine economică internațională, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația nutrițională, educația economică și casnică modernă, educația pentru timpul liber, ***educația interculturală***, educația pentru pace, educația pentru democrație și toleranță.

Școala este principalul spațiu al învățării pluralității culturale prin prețuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Școala trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În școală este necesară ,,modelarea’’orgoliului etnic al majorității și intărirea încrederii în sine a minorității.

Educația interculturală nu trebuie să se limiteze in mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală; nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legatură cu extrașcolarul (familie, grupuri sociale, instituții , comunități , mass - media).Se remarcă și o schimbare a rolului profesorului, care depășește funcția de a comunica modele și programe , acesta trebuind să acorde o mai mare atenție spiritului de inițiativă și creativității, centrarea intregii acțiuni fiind pe elev.Educaţia interculturală, deschisă diverselor valori culturale, constituie unul dintre răspunsurile nevoilor existenţiale ale individului şi ale oricărei comunităţi, în condiţiile societăţii din vremea noastră. Importanţa educaţiei interculturale creşte considerabil în condiţiile lărgirii posibilităţilor de liberă circulaţie a cetăţenilor.

Într-o eră a globalizării economice şi culturale, oameni din ţări şi culturi diferite comunică şi muncesc împreună. Ei trebuie să se cunoască reciproc şi, această cunoaştere, nu se reduce doar la cunoaşterea limbii în care comunică celălalt, ci şi la cunoaşterea culturii şi a condiţiilor în care s-a format. În faţa acestui pluralism cultural, rezultat al evoluţiei societăţii, este necesar ca educaţia să încorporeze, în conţinuturile şi obiectivele ei, elemente care să vizeze formarea conştiinţei şi a

capacităţii individului de a comunica şi de a se raporta la alte culturi, de toleranţă şi de evitare a conflictelor interculturale.

Educaţia pentru interculturalitate constituie una dintre condiţiile principale pentru îmbunătăţirea aspectelor relaţionale ale locuitorilor aparţinând unor culturi diferite şi, în general, a raporturilor interumane. Educaţia interculturală se referă la posibilitatea educării diferitelor grupări etnice, religioase, culturale şi tradiţionale pentru a lucra împreună în spiritul respectului reciproc şi al înţelegerii reciproce. În România, în fiecare şcoală există elevi aparţinând unor etnii diferite, de religii diferite, dar și elevi aparținători altor culturi, ca efect al migraţiei internaţionale a capitalurilor şi a forţei de muncă în mișcare. Într-un asemenea univers cultural complex se impune restructurarea atitudinilor faţă de valorile fiecăruia, mai mare atenție la limbajul pedagogic utilizat, la folosirea strategiilor didactice integrate. Educaţia interculturală trebuie înţeleasă ca o propunere pedagogică în stare de a configura modalităţi apte de a ne învăţa să trăim împreună, în diferenţă, îmbogăţindu-ne reciproc tocmai din patrimoniul acestor deosebiri, centrându-ne pe valorile de respect şi preţuirea diferenţei culturale, empatie, solidaritate, toleranţă activă. Alteritatea trebuie să îşi ocupe locul său adevărat în lumea şcolară; ea trebuie recunoscută, acceptată, preţuită, valorificată în direcţia autodezvoltării personalităţii.

Din punct de vedere educaţional, este foarte important de a păstra în minte faptul că fondul culturii de origine nu coincide cu ansamblul cunoştinţelor, abilităţilor şi obiceiurilor propuse de programele şcolare. În aceste cazuri, educaţia trebuie organizată cu ajutorul unor activităţi de învăţare plăcute şi atractive, care să asigure: dezvoltarea motivaţiilor cognitive ale copilului, crearea unei imagini coerente despre lume, achiziţionarea unor valori morale şi crearea bazelor unei culturi personale. Astfel, dezvoltarea copilului se realizează ca un proces de afiliere la lumea culturii şi a valorilor, în sensul căutării unui loc propriu în această lume şi în sensul dobândirii capacităţii de autodeterminare a comportamentului. În acest fel poate să-şi păstreze un copil ce aparţine unei grupări etnice identitatea culturală şi să adere,în acelaşi timp, la valorile culturale ale omenirii.

Motivaţia pozitivă are un rol important în procesul participării active a copilului la învăţarea limbii în care îşi va exprima emoţiile şi gândurile. Copiii aparţinând unor grupări etnice diferite trebuie să fie obişnuiţi de mici să achiziţioneze actualele valori europene cu privire la naţionalitate şi etnicitate. Achiziţionarea culturii este un proces creativ în cadrul căruia copilul acumulează, dezvoltă şi exprimă importante abilităţi: imaginaţie, gândire comprehensivă, orientarea către ceilalţi, control comportamental. Cunoaşterea elevilor este una dintre condiţiile esenţiale pentru integrarea lor în activitatea şcolară şi socială. Fiecare copil reprezintă un univers. Universul acesta atât de complex, al fiecărui copil se află într-o continuă evoluţie, fapt pentru care, cunoaşterea are un caracter dinamic. Cu toate că nu se încheie niciodată, o cunoaştere imediată este necesară pentru a interveni prompt, atunci când este nevoie în tratarea deficienţelor şi disponibilităţilor. Când cunoaşterea elevilor este atât de profundă încât cadrul didactic poate anticipa cu exactitate reacţia copilului pus într-o anumită situaţie, atunci se poate interveni eficient şi se poate alege strategia didactică care să producă transformările de ordin calitativ. Copiii proveniţi dintr-o diversitate de medii socio-culturale, familiale, din etnii diferite, impun includerea lor în programe educaţionale adecvate. Ideea de la care se porneşte este aceea a admiterii, înţelegerii şi acceptării faptului că desfăşurarea procesului de învăţământ în clase/şcoli eterogene şi pluriculturale este o realitate obiectivă, în curs de consolidare şi expansiune într-un număr din ce în ce mai mare de şcoli, chiar şi în unele care nu au cunoscut până de curând, în mod semnificativ, acest aspect al convieţuirii. Spiritul care trebuie să antreneze educaţia interculturală este unul de deschidere, cooperare şi nu unul de selecţionare, ierarhizare, segregare şi respingere. Inevitabil, vor fi mereu „diferenţe” între cei aparţinând populaţiei majoritare şi cei ce aparţin unor ,,minorităţi”, **educaţia interculturală** derulată prin acţiuni la nivelul şcolii sau al comunităţii trebuie să vizeze:

- promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească a raporturilor dintre etnii;
- recunoaşterea şi respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate între oameni;
- promovarea unei politici şcolare care să favorizeze egalizarea şanselor în educaţie;
- demararea unor strategii de valorificare a diferenţelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice;
- iniţierea de demersuri pentru cunoaşterea culturii etniei minoritare şi pentru tratarea cu tact şi înţelegere a aspectelor vieţii lor culturale şi sociale;
- amendarea oricărei forme de manifestare ostilă, privind populaţia minoritară;
- promovarea unor relaţii de cunoaştere şi de bună înţelegere între etnii;
- lupta împotriva prejudecăţilor etnice; activităţi desfăşurate în parteneriat cu părinţii şi cu reprezentanţii diferitelor instituţii culturale;
- participarea la evenimente culturale şi sărbători locale, serbări, concursuri, în condiţiile în care arta se prezintă ca un excelent pretext şi ca o cale privilegiată pentru descoperirea, recunoaşterea şi aprecierea altor culturi;
- manifestări sportive, acestea fiind ocazii autentice de întâlniri, colaborări, cu atât mai mult cu cât principiul de constituire al echipelor nu este unul al separării, ci al integrării;
- organizarea de întâlniri între persoane aparţinând unor culturi diferite, în scop de cunoaştere şi de stabilire a unor relaţii de prietenie, mergând de la vizite, excursii etc. până la schimburi muzicale, culinare etc. Educaţia interculturală este necesar să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice, care să-şi pună amprenta asupra disciplinelor de învăţământ şi programelor şcolare, asupra priorităţilor educative, asupra criteriilor de evaluare a competenţelor şi comportamentelor, asupra relaţiilor cu părinţii şi comunităţilor.Educația interculturală se adresează tuturor elevilor. Prin intermediul unui demers educațional intercultural, elevii trebuie:
- să înțeleagă că trăiesc într-o lume interdependentă, a diversității;
- să înțeleagă cum funcționează rasismul, intoleranța și xenofobia;
- să poată gândi, depășind prejudecățile și stereotipurile negative;
- să-și dezvolte gândirea critică, precum și gândirea care să le permită să evalueze în mod pozitiv diferențele și diversitatea;
- să-și dezvolte o atitudine și un comportament pozitiv față de oamenii din alte societăți și din alte culturi;
- să-ți dezvolte un sentiment de solidaritate cu persoanele din alte culturi, precum și dorința de a-și exprima solidaritatea prin acțiune;

  Misiunea educatorilor este de a cultiva elevilor respectul pentru diversitate, toleranță, spiritul de solidaritate, de a le forma conduite și atitudini interculturale de tipul:
- deschiderea spre altul, spre străin, spre neobișnuit;
- aptitudinea de a percepe ceea ce ne este străin;
- acceptarea celuilalt ca fiind altul;
- trăirea situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea a ceea ce este diferit;
- atitudinea favorabilă de a experimenta;
- alungarea fricii față de altul;
- capacitatea de a pune în discuție propriile norme;
- neacceptarea utopiei discursului comunicațional egalitar;
- aptitudinea de a asuma conflicte;
- capacitatea de a recunoaște și a relativiza propriile repere etno și sociocentriste.

  Clasa de elevi este o realitate cu mii de nuanțe, o realitate multicoloră, este un spațiu multicultural.Respectul **diversității** și **echitatea** sunt, în opinia lui Batelaan, cele două dimensiuni majore ale educației interculturale.

Pentru a cultiva respectul pentru **diversitate,** profesorii trebuie să implementeze practici educaționale care promovează metodele și tehnicile interactive, să încurajeze învățarea prin cooperare, comunicarea instituită între elevi și interînvățare în grupuri de lucru eterogene.

Astfel, elevii își vor împărtăși propriile valori, vor învăța să empatizeze cu un altul diferit, să accepte perspective și puncte de vedere diferite de ale lor, vor învăța toleranța și respectul pentru **diversitate.**

În ceea ce privește echitatea, miza majoră a axei echității este înțelegerea faptului că alte puncte de vedere pot fi la fel de valabile și de corecte ca și propria perspectivă, odată ce sunt evaluate cu ajutorul criteriilor ”celuilalt”.

Chiar dacă procesul de formare a competenței interculturale își poate găsi un cadru propice pe oricare dintre palierele educației (formal/nonformal/informal), fundamentul acestei competențe este asigurat, în principal, prin intermediul activităților instructiv-educative derulate în școală.

Facilitând realizarea acestor achiziții, cultivând sistematic valorile circumscrise educației interculturale, deschiderea față de celălalt, toleranța, respectul pentru **diversitate**, acceptarea celuilalt, diferit de sine, etc., profesorii demonstrează eficiența propriei competențe interculturale și transformă diferențele dintre elevi în surse ale dezvoltării, individuale și de grup.

Bibliografie :

1. Cucoș, C. – ”Educația. Dimensiuni culturale și interculturale” - , Ed. Polirom , Iași 2000;
2. Dasen, P.; Perregaux, C.; Rey, M. – „Educaţia interculturală”, Ed. Polirom, Iaşi 1999;
3. Mara, D. - ”Dimeniunile interculturale ale educației”- , Casa Editorială Tribuma, Sibiu, 2008;
4. Nedelcu, A. – ”Fundamentele educației interculturale. Diversitate, minorități, echitate”

ASIGURAREA ACCESULUI LA O EDUCATIE INCLUZIVA DE CALITATE

PROF,INV.PRESC. SIMION ALINA ELENA
LICEUL COBADIN, G.P.N. „AUREL MARINESCU” COBADIN
LOC.COBADIN, JUD.CONSTANTA, ROMANIA

Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi (HGR nr.1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătăţire a activităţii de învăţare, instruire, compensare, recuperare şi protecţie specială a copiilor/tinerilor cu cerinţe educative speciale Conceptul de educaţie incluzivă se referă la adaptarea şi completarea educaţiei pentru anumiţi copii, în vederea egalizării şanselor de participare şi integrare şcolară. Raţiunea acestei nuanţări terminologice – care înlocuieşte ‘educaţia specială’ (UNESCO, ISCED – Clasificarea Internațională a Educației/1997) este legată de faptul că, astfel, se pune accentul în mai mare măsură pe faptul că, dacă anumiţi copii au anumite cerinţe/nevoi speciale, acestea pot fi satisfăcute şi în medii de învăţare obişnuite, incluzive, nu numai în medii şcolare separate, în vreme ce educaţia specială sau chiar CES sugerează o abordare specială şi, deci, segregativă. În acelaşi timp se utilizează cuvântul dizabilitate ca termen generic pentru afectări/deficienţe, limitări de activitate şi restricţii de participare, definite conform Clasificării Internaţionale a Funcţionării, Dizabilităţii şi Sănătăţii, adoptată şi aprobată de Organizaţia Mondială a Sănătăţii în anul 2001, şi care relevă aspectul negativ al interacţiunii individ-context, în conformitate și cu înțelesul din Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicat.

Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme.

Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe copiii defavorizați și își determină intern ,,direct și indirect”,atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism” specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupăîn scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi

integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta.

Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficienţe.

Primirea în grupă a copilului cu cerinţe educative speciale, atitudinea faţă de el trebuie să păstreze o aparenţă de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalţi copii din grupă. Conduita şi atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalţi copii că i se acordă preşcolarului cu dizabilităţi. De aceea trebuie să exprime aceleaşi aşteptări şi să stabilească limite similare în învăţare ca şi pentru ceilalţi copii din grupă. Ea trebuie să îşi asume rolul de moderator , să promoveze contactul direct între copiii din grupă şi să direcţioneze întrebările şi comentariile acestora către copilul cu cerinţe educative speciale

Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă presupune informarea părinţilor cu privire la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, dar presupune şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicaţi proprii lor copii.

Această relaţie a grădiniţei cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează grădiniţa şi despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor).

Grădiniţa este incluzivă printr-un curriculum flexibil şi deschis ce permite adaptări succesive. Nu copilul urmează curriculumul, ci acesta este un instrument menit să sprijine dezvoltarea lui, se adaptează nevoilor şi particularităţilor acestuia . O planificare nu poate porni aşa, tradiţional, ca altă dată, de la conţinuturi, ci de la personalităţile copiilor,

de la caracteristicile şi particularităţile individuale.

Pentru a evalua copilul, educatoarea trebuie să aibă în vedere competenţele şi capacităţile educaţionale ale fiecărui copil şi să identifice:

- cum este fiecare;
- ce ştie fiecare;
- ce face fiecare;

- cum cooperează cu ceilalţi.

În concluzie, pentru abordarea unei educaţii incluzive în grădiniţă, educatoarea trebuie să respecte următorii paşi:

-să elaboreze un plan de dezvoltare a grădiniţei în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia şi comunitatea;

-să fie pregătit întregul personal al grădiniţei pentru a primi toţi copiii, fără discriminări;

-să asigure un climat primitor şi deschis prin organizarea mediului educaţional cât mai eficient şi stimulator;

-să aibă discuţii, în prealabil, cu copiii pentru a se accepta unii pe alţii, pentru a negocia, a colabora şi a lucre împreună;

-să asigure un curriculum flexibil şi deschis la care să aibă acces şi părinţii;

-să evalueze fiecare copil prin observaţie directă şi indirectă pentru a asigura participarea lui adecvată la activităţile curriculare;

-să asigure accesul tuturor copiilor la programul grădiniţei, dar şi la modificările şi adaptările acestuia;

-să asigure participarea tuturor familiilor la decizii şi acţiuni în favoarea tuturor copiilor;

să evalueze permanent şi periodic progresele pe care le fac toţi copiii, nu numai di punctul de vedere al achiziţiilor intelectuale, dar şi al relaţiilor sociale, al cooperării şi colaborării, al dezvoltării imaginii de sine şi încrederii în forţele proprii;

-să elaboreze planuri individualizate, personalizate pentru copiii care au nevoie de sprijin în anumite componente ale dezvoltării şi la anumite momente;

-să ajusteze permanent curriculumul pentru a-l adapta la nevoile educative ale copiilor;

-să realizeze un permanent schimb de idei, experienţe şi soluţii cu celelalte colege, din grădiniţă sau din alte instituţii, precum şi cu familiile copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

-UNICEF în România, 1995.

- Cerinţele speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor, UNESCO, 1993, versiunea în limba română (1995) cu sprijinul UNICEF.

- Ecaterina Vrasmaş, Traian Vrasmaş –coord .Educaţia incluzivă în grădiniţă : dimensiuni, provocări şisoluţii/ UNICEF România, Ed. Alpha MDN, 2012

-Ecaterina Vrăşmaş-,, Educaţia copilului preşcolar”, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;

-Ecaterina Vrăşmaş-,,Introducere în educaţia cerinţelor speciale”, Editura Credis, Bucureşti, 2004.

INCLUZIUNEA ȘCOLARĂ ÎN LICEE TEHNOLOGICE – O ȘANSĂ PENTRU FIECARE ELEV

Prof.Ing. Enică Marilena
Liceul de Turism și Alimentație „Dumitru Moțoc”, Galați

Sintagma *„învățare pentru toți”* subliniază faptul că este necesar să ne asumăm responsabilitatea pentru ca toți copiii și tinerii, nu doar cei mai privilegiați sau cei mai capabili, să învețe – și nu doar să fie prezenți la școală – pentru a-și atinge potențialul maxim, pentru a dobândi acele cunoștințe și abilități de care au nevoie pentru o viață sănătoasă, productivă, inclusiv pentru a-și găsi locul optim pe piața muncii. Este esențial să înțelegem că accesul la școală, în clădirea școlii, în sala de clasă nu este egal cu accesul la învățare. Sistemul de învățământ are așadar responsabilitatea să asigure condiții optime pentru învățare, pentru progresul fiecărui elev, indiferent de unde pornește acesta în momentul în care intră în școală.

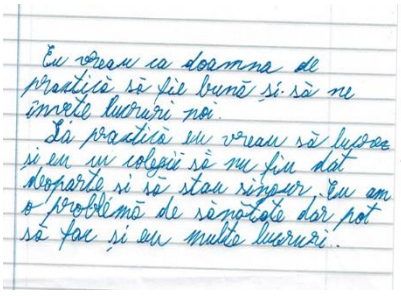
Liceul de Turism și Alimentație „Dumitru Moțoc” din Galați este școală incluzivă deoarece cunoaște și aplică liniile directoare ale unei strategii pentru educația incluzivă:

- ✓ Implicarea părinților
- ✓ Teme curriculare adecvate şi abordate gradual
- ✓ Acordarea timpului necesar studiului şi o instruire bazată pe nevoile de învăţare
- ✓ Predare directă pornind de la noţiuni cheie şi continuând cu o serie de paşi sistematici
- ✓ Raportarea instruirii la experienţa anterioară a elevilor
- ✓ Strategie de învăţare în 3 paşi:
    1. Modelarea prin demonstrarea comportamentelor dorite
    2. Activităţi asistate în care elevii sunt ajutaţi direct de profesor
    3. Activităţi practice în care elevii acţionează independent
- ✓ Sprijin pentru învăţare
- ✓ Asigurarea învăţării temeinice
- ✓ Învăţarea prin cooperare
- ✓ Educaţie adaptată nevoilor specifice şi potenţialului specific.

„Există un singur fel de a înțelege oamenii și anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi, să se zugrăvească ei înșiși în ei... ”(*Charles Augustin Saine-Beune*).

Ca profesor, pe parte de instruire practică pentru discipline tehnologice, în fiecare început de an școlar sunt supusă unei mari provocări și anume aceea de a-mi pune în aplicare tactul și măiestria didactică în cunoșterea fiecărui elev. La început de an școlar în prima întâlnire cu fiecare clasă obișnuiesc să îi rog să îmi răspundă în scris, anonim, la câteva întrebări:

- ✓ Cum ți-ai dori să fie profesorul tău de instruire practică?
- ✓ Cum ți-ai dori să se desfășoare orele de instruire practică?
- ✓ Ce ți-ai dori să înveți la orele de instruire practică?

Eu vreau ca doamna de practică să fie bună și să ne învețe lucruri noi.
La practică eu vreau să lucrez și eu cu colegii să nu fiu dat deoparte și să stau singur. Eu am o problemă de sănătate dar pot să fac și eu multe lucruri.

La începutul acestui an școlar am avut surpriza să citesc un bilețel care m-a impresionat profund: „Eu vreau ca doamna de practică să fie bună și să ne învețe lucruri noi. La practică eu vreau să lucrez și eu cu colegii să nu fiu dat deoparte și să stau singur. Eu am o problemă de sănătate dar pot să fac multe lucruri”.
Este acel moment când simți că nu mai poți respira, înghiți în sec câteva minute și parcă îți trec prin fața ochilor toate traumele acelui copil care ți-a mărturisit cu atâta sinceritate prin ce a trecut el în anii anteriori. În spatele acestui bilet era „M”, un băiat cu ochii mari, cu o privire profundă care abia aștepta parcă confirmarea că totul va fi altfel în școala noastră, că tot ce a trăit urât până în acel moment va fi dat uitării. Din acel moment următoarea mea ora cu ei s-a transformat în oră de dirigenție în care am discutat de empatie, unitate,

lucru în echipă, unicitatea ființei umane și misiunea fiecăruia dintre noi pe acest pământ. „M” a fost integrat ușor și frumos de colegii de grupă, realizam preparate deosebite însă, ne-am dat seama că la sfârșitul orelor când terminam produsele „M” nu mânca niciodată din preparatele realizate. A fost o altă provocare, pe lângă dizabilitatea fizică pe care o avea „M” avea și intoleranță la lactoză. Din acea zi fiecare coleg se implica să îl ajute pe „M” să realizeze produse fără materii prime care conțineau lactoză, ba mai mult, copiii începuse-ră să aprecieze mai mult produsele fără lactoză ca fiind mai gustoase decât cele care conțineau lactoză. Învățarea prin cooperare l-a ajutat pe „M” să devină mai puțin dependent de ceilalți, să zâmbească și să se bucure de fiecare reușită și să găsească soluții în activitățile la care a participat alături de colegii săi.

O școală incluzivă este într-un proces continuu de căutare a celor mai potrivite moduri de a răspunde la diversitatea elevilor, a intereselor și a nevoilor lor diferite de învățare. Acest proces este abordat cu o atitudine pozitivă și se bazează pe o bună înțelegere a principiilor și a practicilor incluzive.

În cercetarea din domeniul pregătirii profesorilor au fost identificate patru valori de bază care fundamentează competențele profesorilor în dezvoltarea și susținerea unor practici incluzive (UNESCO, 2017):

- Aprecierea diversității elevilor: diferențele dintre elevi sunt considerate o resursă, un bun de valoare în procesele de învățare parcurse de către fiecare elev;
- Sprijinirea tuturor elevilor: profesorii au așteptări mari față de rezultatele la învățătură ale tuturor elevilor;
- Colaborarea: conlucrarea ca echipă în abordarea sarcinilor, a problemelor cu care se confruntă profesorii este fundamentală;
- Dezvoltarea profesională continuă: în esență, predarea este o activitate de învățare și profesorii își asumă responsabilitatea pentru propria lor învățare pe tot parcursul vieții.

Adoptarea acestor valori poate sprijini profesorii în identificarea și elaborarea unor soluții la situațiile provocatoare cu care se confruntă elevii care întâmpină dificultăți de învățare. Explicitarea acestor valori în comunitatea de profesioniști ai școlii incluzive are șanse sporite de a conduce la schimbarea mult dorită care constă în eliminarea barierelor din calea participării active și a învățării eficiente a tuturor elevilor.

Profesorii sunt cea mai valoroasă și cea mai eficace resursă dintr-o școală incluzivă. Investiția în dezvoltarea lor profesională continuă, în condițiile în care școlile se confruntă cu o diversitate din ce în ce mai largă a elevilor, este deosebit de benefică mai ales în condițiile în care această dezvoltare profesională:

- Are loc în primul rând în sala de clasă, acolo unde se transpun în realitate noile practici;
- Este conectată la competența disponibilă în școală și o completează pe aceasta, aducând plusvaloare în comunitatea profesională;
- Creează spații de cooperare în care profesorii pot proiecta împreună, pot face schimb de idei practice, de resurse și au ocazia să se observe reciproc în acțiune;
- Implică profesorii în adoptarea unui limbaj comun al practicilor incluzive, care ajută în procesul de autoreflecție, de reflecție asupra propriilor acțiuni și asupra modalităților de a le îmbunătăți.

Schimbul de practici între colegi este un mod foarte eficient de a încuraja dezvoltarea profesională. Profesorii au nevoie de încurajare pentru a colabora cu colegii, pentru a reflecta asupra practicilor lor și a le analiza împreună, pentru a construi astfel un set de cunoștințe și abilități de echipă.

„Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul”. (*Henry David Thoreau*)

Bibliografie

- ✓ Hattie, J. (2014). Învățarea vizibilă: ghid pentru profesori, Editura Trei, București
- ✓ Comisia Europeană/EACEA/Eurydice, 2012. Dezvoltarea competenţelor cheie în şcolile din Europa:Provocări și Oportunităţi pentru Politică. Raport Eurydice. Luxemburg: Oficiul pentru Publicaţii al Uniunii Europene, https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/47063155-d7f7-4de8-87b0-8103e8b84197/language-ro (accesat 21.12.2017)
- ✓ *** Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Ordin cadru privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar, nr. 6134/ 2016, https://www.edu.ro/ordin-cadru-nr-613421122016-privind-interzicerea segreg%C4%83rii-%C8%99colare-%C3%AEnunit%C4%83%C8%9Bile-de-%C3%AEnv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt (accesat 21.12.2017)
- ✓ *** Ordin nr. 6552 pentru aprobarea Metodologiei privind evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale din 19 ianuarie 2012, https://docs.google.com/document/d/1ICULAMPQnDhDWpzLaRI4qud9_0qmJ7ivndZ06YFosSU/edit (accesat 21.12.2017)
- ✓ UNESCO (2017). A Guide for Ensuring Inclusion and Equity in Education, unesdoc.unesco.org/images/0024/002482/248254e.pdf (accesat 21.12.2017)

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ŞCOALA DE MASĂ

Profesor învăţământ primar ROTEA ANCA MARIA
ŞC GIM. NICOLAE BĂLCESCU, DRĂGĂȘANI - VÂLCEA

Problematica educaţiei copiilor cu CES a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul specialiştilor. Apariţia conceptelor de educaţie integrată şi şcoală incluzivă a determinat modificări fundamentale în percepţia actului educativ.
Analizând particularităţile specifice procesului de învăţare a copiilor cu diferite tipuri de deficienţă, se ajunge la concluzia că una dintre calităţile esenţiale ale curriculum-ului şcolar vizează un grad cât mai mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor să se facă diferenţiat.

Elaborarea unui curriculum flexibil şi uşor de adaptat cerinţelor educaţionale ale fiecărui elev are la bază mai multe argumente:

- respectarea dreptului fiecărui copil la instrucţie şi educaţie pe măsura potenţialului şi capacităţilor sale;
- formarea la copilul deficient a unui registru comportamental adecvat care să permită adaptarea şi integrarea sa socială printr-o experienţă comună de învăţare alături de copiii normali;
- asigurarea legăturii cu faptele reale de viaţă şi familiarizarea cu o serie de obişnuinţe privind activităţile de utilitate practică şi de timp liber;
- -dezvoltarea capacităţilor necesare pentru rezolvarea independentă (în limitele permise de gradul deficienţei) a problemelor de viaţă, autocontrol în situaţii dificile şi practicarea unor metode şi tehnici de muncă intelectuală care să asigure eficienţă în adaptarea şi integrarea şcolară şi socială.

În scopul eficientizării procesului de învăţare pentru elevii cu CES sunt invocate câteva repere fundamentale:

- învăţarea interactivă care presupune folosirea unor strategii de învăţare focalizate pe cooperarea, colaborarea şi comunicarea între elevi la activităţile didactice, precum şi pe interacţiunea dintre cadre didactice, cadre didactice şi elevi;
- elaborarea în comun a obiectivelor învăţării (educator – elev) deoarece fiecare participant la actul învăţării are ideile, experienţele şi interesele personale de care trebuie să se ţină seama în proiectarea activităţilor didactice;
- demonstraţia, aplicaţia şi feedbeckul – orice proces de învăţare (mai ales în cazul elevilor cu CES) este mai eficient şi mai uşor de înţeles dacă informaţiile prezentate sunt demonstrate şi aplicate în situaţii reale de viaţă, existând şi un feedbeck continuu de-a lungul întregului proces;
- modalităţile de sprijin în actul învăţării – elevii cu CES au nevoie în anumite momente de un sprijin activ de învăţare atât în timpul activităţilor desfăşurate în clasă, cât şi la activităţile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educaţional cu anumite categorii de specialişti, cu familiile elevilor.

Metodele şi procedeele de predare-învăţare trebuie să fie selectate în raport cu scopul şi obiectivele activităţii didactice, conţinutul lecţiei şi particularităţile elevilor (vârsta, nivelul dezvoltării psihice, tipul şi gradul deficienţelor/ tulburărilor, tipul de percepţie al elevilor – analitic sau sintetic) , stilul de lucru al educatorului.

În activităţile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi metodele expozitive, (povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea) dar trebuie respectate anumite cerinţe:
- să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale;
- prezentarea să fie clară, precisă, concisă;

- ideile să fie sistematizate;
- să se recurgă la procedee şi materiale intuitive;
- să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.

Pentru elevii cu deficienţe mintale utilizarea povestirii ca metodă didactică trebuie să fie însoţită de suporturi ilustrativ - sugestive sau imagini filmate, deoarece se captează mai uşor atenţia şi este facilitată implicarea afectiv-motivaţională a elevilor în secvenţele lecţiei.

Metodele de simulare (jocul didactic, dramatizare) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce priveşte conţinutul unor discipline cât şi în formarea şi dezvoltarea comunicării la elevii cu deficienţe mintale şi senzoriale. Implicarea lor cât mai directă în situaţii de viaţă simulate, trezesc motivaţia şi participarea activă, emoţională a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare şi interrelaţionare cu cei din jur.

Metoda demonstraţiei ajută elevii cu dizabilităţi să înţeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces . Alături de metoda demonstraţiei, exerciţiul constituie o metodă cu o largă aplicabilitate în educaţia specială, mai ales în activităţile de consolidare a cunoştinţelor şi de antrenare a deprinderilor.

În activitatea educativă a copiilor cu cerinţe educative speciale se poate folosi cu maximă eficienţă învăţarea prin cooperare. Lecţiile bazate pe învăţarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanţei fiecărui elev care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, elevii se ajută unii pe alţii, încurajându-se şi împărtăşindu-şi ideile, explică celorlalţi, discută ceea ce ştiu, se învaţă unii pe alţii, realizează că au nevoie unii de alţii pentru a duce la bun sfârşit o sarcină a grupului.

Educaţia integrată îi va permite copilului cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi, indispensabile pentru o viaţă cât mai apropiată de cea a valizilor, pentru o adecvată inserţie socială.

Cu certitudine, elevii cu dificultăţi de învăţare au nevoie de ajutor în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi elevi – cu succese şi insuccese, cu realizări şi ratări dar şi cu rezultate încurajatoare.

BIBLIOGRAFIE

Gherguţ, A., *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, 2005
Stănică, I., Popa, M., *Psihopedagogie specială*, Editura Pro Humanitas – Bucureşti, 2001
Ionescu, M., *Educaţia şi dinamica ei*, Editura Tribuna învăţământului – Bucureşti, 1998

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ – O NECESITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL CONTEMPORAN

Prof. Alina Mihăilescu
Colegiul Național de Informatică *Matei Basarab* Rm.Vâlcea

Învăţământul incluziv presupune ca tinerii şi copiii cu dizabilităţi şi ceilalţi, fără probleme, să înveţe în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător. Indiferent de deficienţa sau dificultatea de învăţare, copiii au un rol de jucat în societate după terminarea şcolii. Minorii cu dizabilităţi au drepturi egale cu ceilalţi, o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii.

Diminuarea prejudecăţilor se poate face prin identificarea şi caracterizarea atitudinilor etnice şi rasiale ale copiilor şi descoperirea modului în care ele pot fi modificate în procesul de instruire.

Investigând universul fiinţei umane, cadrele didactice se confruntă cu o mare diversitate, care constă în aceea că, sunt puse în situaţia de a căuta mereu noi soluţii la problemele ridicate de copiii care trec pragul grupelor/ claselor din instituţiile de învăţământ.

Copiii cu cerinţe educative speciale fac parte din societatea noastră, aceştia mai mult decât ceilalţi copii au nevoie de o permanentă socializare şi colaborare cu alţi copii pentru asigurarea integrării sociale a lor. Prin contactul direct cu elevii din alte instituţii şcolare şi prin participarea alături de ei la diverse activităţi se realizează diminuarea izolării şi înlăturarea, în mare măsură, a tendinţelor de agresivitate, contribuind la îmbunătăţirea modului lor de viaţă. Tendinţa de a crea şi sprijini cadrul necesar integrării sociale a copiilor cu dizabilităţi este cu cât mai activă, cu atât mai eficientă, argumentul suprem constituindu-l beneficiile psihosociale ale incluziunii, aceasta facilitând asumarea de roluri sociale proprii în comunitate şi stabilirea de relaţii sociale.

Există multe provocări in spațiul educativ românesc. O astfel de provocare, menită să insereze un echilibru între idealul educațional și idealul social, este reprezentat de educația integrată a copiilor cu CES, cu asigurarea unor resurse și modalități de intervenție și de sprijin. Pentru cadrele didactice din unitățile integratoare, implicațiile majore se structurează pe cel puțin trei direcții principale: schimbarea atitudinii, perfecționarea/ dezvoltarea profesională și modificarea practicii la grupă.

Crearea unor parteneriate între şcoală, familie şi comunitate dar şi între diverse instituţii şcolare, presupune succesul elevilor la şcoală şi mai târziu în viaţă. Atunci când părinţii, elevii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze. „Unde-s mulţi, puterea creşte” spune învăţătura populară şi numai prin unirea efortului părinţilor, cadrelor didactice, a şcolii şi a comunităţii se poate face o mai bună integrare a copiilor cu CES. Asistenţa psihopedagogică specifică acordată acestor elevi este şi ea foarte importantă. Aceasta se realizează de către psihopedagog, profesor itinerant,

consilier şcolar, ca şi de alţi profesionişti (inclusiv medici) sau de echipe de intervenţie multidisciplinară. Există, în principal, două etape importante în modificarea comportamentelor: observarea sistematică a comportamentelor în cauză, inclusiv a faptelor care precedă şi a celor care urmează; ascultarea activă – angajarea într-o relaţie de parteneriat cu copilul – este foarte importantă mai ales la vârsta preşcolară şi şcolară mică; manipularea acestor conduite şi evenimente în scopul obţinerii conduitei dezirabile.

Profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare-evaluare diverse strategii şi intervenţii utile: în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă.

Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţării pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES. De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar şi la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere. Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi. O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul colectivului şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă. Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi

Este evident că nu există „reţete” pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie. Subtilele devieri de la normele fireşti, constituie bariere puternice, care împiedică derularea procesului de integrare în învăţământul de masă a copiilor cu deficienţe mintale şi/sau tulburări de comportament. Se impune, în această situaţie, renunţarea, cât mai curând, la inerţia instalată în activitatea educaţională, culturală şi socială în care sunt antrenaţi atât copiii cu deficienţe, cât şi familiile lor.

Bibliografie

1. Dumitru G.; Bucurei C.; Cărăbuţ C., „Integrarea elevilor cu cerinţe educative speciale”, Timişoara, EdituraMirton, 2006.

2. Cucoş, C.,“Pedagogie”,Iaşi, EdituraPolirom, 2006.. 3. Tomşa, G., Consiliere şcolară, Credis, Bucureşti, 2000.

Integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă –Strategii de integrare utilizate în cadrul unității școlare

prof. Mitric Dănuța
Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” comuna Moldovița, județul Suceava

Educația incluzivă face referire la faptul că toți copiii au dreptul la șanse egale la educație, indiferent de particularitățile, de caracteristicile , de modul, de stilul, de ritmul, de specificul învățării sale. Toți copiii au dreptul să învețe împreună într-un mediu cât mai apropiat de contextul normal al vieții, au dreptul de a fi integrați într-un program adecvat de educație, într-o școală care să răspundă nevoilor lor educative.

Fiecare individ are o serie de particularități, caracteristici , de trebuințe de bază în creșterea și dezvoltarea sa. Astfel, dezvoltarea tipică a individualității persoanei acoperă o realitate extrem de variată, complexă și dinamică- de la probleme simple până la probleme unice. Aceste probleme unice necesită un sprijin suplimentar și se pot rezolva prin activități specifice, intervenții speciale, cu personal calificat în domeniu.

În ultimii ani se pune un accent deosebit pe integrarea copiilor cu cerințe speciale în învățământul de masă. Acești copii au nevoie de un sprijin suplimentar, de afecțiune și securitate sporită, de apreciere și întărire pozitivă, de cultivarea și dezvoltarea încrederii în sine, de responsabilizare, de activități specifice pentru realizarea sarcinilor de învățare. Aceste activități trebuie să fie diferite de ale majorității copiilor.

„Școlile trebuie să primească toți copiii indiferent de starea lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică sau oricare alta. Aici trebuie cuprinși și copii cu dizabilități, și copiii talentați, și copii din zonele rurale izolate și cei din populațiile nomade, și copiii minorităților lingvistice, etnice sau culturale, precum și copiii din alte grupuri sau zone marginale” (Cadrul de acțiune privind cerințele educative speciale, UNESCO / Conferința de la Salamanca, 1994, p.6)

Problematica educaţiei copiilor cu CES a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul cadrelor didactice, indiferent de nivelul de învățământ. Apariţia conceptelor de educaţie integrată şi şcoală incluzivă a determinat modificări fundamentale în percepţia actului educativ.

Încă de la apariția lor în domeniul educațional, conceptele de integrare și incluziune au ridicat probleme de aplicare deosebite tuturor actorilor implicați în acest proces. Dificultățile, în opinia mea, decurg din lipsa unei veritabile aserțiuni la principiile educației incluzive, uneori, chiar din partea celor care ar trebui să fie promotorii integrării.

Pentru a putea realiza o integrare sinceră, cred că este nevoie de respectarea unei singure condiții: integrarea și incluziunea trebuie să fie idei care definesc structura noastră internă, să credem în ele și să nu ne apară în nici un moment ca fiind impuse, străine de noi.

Școala trebuie să fie un loc al educaţiei pentru toţi, unde fiecare copil să se dezvolte, să se formeze după propriile puteri, să asimileze cunoștințe, să-și dezvolte priceperi și deprinderi, funcție de aptitudini și nivelul de inteligență. Școala trebuie să asigure copiilor siguranță și confort emoţional, să îi încurajeze, să-i motiveze pentru învăţare, să acorde atenţie fiecărui copil în parte, dar şi să fie deschisă şi primitoare, astfel încât părinţii şi comunitatea, în general, să se poată implica.

Fiecare copil este unic, este valoros şi se dezvoltă în funcţie de lumea care îl înconjoară. Diferenţele dintre copii sunt de cele mai multe ori prilej de învăţare şi dezvoltare.

Copiii care sunt diferiți și au cerințe educative speciale, cer atenţie specială şi necesită sprijin pe tot parcursul dezvoltării lor. Educația permanentă este mijlocul prin care indivizii se pot adapta la schimbările socio-profesionale rapide. Pentru a oferi egalitatea șanselor tuturor copiilor și elevilor, cel de la catedră trebuie să privească educația ca pe un proces continuu și să aibă în vedere să-i învețe pe cei din fața lui: să știe, să facă, să trăiască împreună cu alții și să fie (să devină om).

Așadar, nu copiii trebuie să se adapteze școlii, ci, dimpotrivă, școala trebuie să găsească soluții astfel încât să răspundă fundamentului egalității șanselor și adaptării metodelor înspre facilitarea parcursului școlar pentru toți educabilii.

Copilul cu nevoi speciale integrat în şcoala obişnuită are nevoie nu doar de adaptare curriculară, sprijin psihopedagogic, acceptare şi susţinere din partea învăţătorului / profesorului integrator ci şi de un mediu social propice dezvoltării, de un rol bine definit, recunoscut în grupul în care îşi va petrece majoritatea timpului, clasa de elevi. Fiecare copil posedă caracteristici, interese, abilități și trebuințe de învățare unice. Sistemul de educație și programele trebuie proiectate în așa fel încât să ia în considerare aceste trebuințe și caracteristici. Trebuie subliniat faptul că integrarea copilului cu nevoi speciale este dependentă și de modul în care clasa, ca întreg, îl acceptă, iar acest lucru poate să devină hotărâtor în cazul unui copil cu CES.

În acest context al orientării sistemului de învățământ spre incluziune, dar mai ales datorită mediului social din care provin copiii instituției în care îmi desfășor activitatea, mi-am propus, în ultima perioadă, găsirea factorilor de suport cu care s-ar putea acționa atât în școală cât și în afara ei, astfel încât elevii cu CES să simtă beneficiile unei școli incluzive.

Școala trebuie să se adapteze cerințelor beneficiarilor direcți, copiilor, astfel încât, toți copiii să aibă posibilitatea de a învăța împreună, indiferent de dificultățile pe care le întâmpină. Noi, educabilii, ne punem întrebarea : Cum este posibil ca un copil cu CES să se integreze în învățământul de masă? Răspunsul îl găsim în: *Școala incluzivă.*

Școala este ca o mini societate în care elevii, copiii au posibilitatea să se exprime, să se comporte într-un anumit fel și să observe că răspunsurile primite de la colegii lor pot fi diferite în

funcție de comportamentul lor. Astfel, comportamentele lor pot fi validate sau invalidate în funcție de valorile pe care le oferă sau acceptă fiecare.

Nu în ultimul rând, există la școală profesorul , la care elevii trebuie să se raporteze, pentru că nu există loc mai bun decât în școală unde să găsești atâția oameni laolaltă, fiecare cu valoarea sa, cu ideile sale, cu concepțiile sale, cu exemplul personal concret. Prin exemplul personal profesorul este gata să le ofere elevilor, necondiționat, atât din speranțele sale, cât și din experiența, din cunoștințele sale. Singurul lucru pe care îl cere înapoi este asumarea valorilor predate și exemplificate în școală.

Profesorul trebuie să manifeste un interes deosebit față de elevii cu CES, de la identificare până la integrare. Este important acest lucru, deoarece se dorește integrarea lor în societate, astfel, ei devenind membri activi ai societății. Într-un final vor putea beneficia de toate drepturile și oportunitățile pe care le au toți cetățenii activi din această țară.

Pe lângă școală climatul familial joacă un rol important în dezvoltarea personalității elevului. Astfel, atmosfera din familie, lipsa autorității părinților, a controlului și a afecțiunii acestora duce la neadaptare social. Conflictele din familie afectează , în mare măsură, procesul de maturizare psihologică și psihosocială a personalității copiilor. De aceea colaborarea școlii cu familia este foarte importantă. Profesorul trebuie să implice familia în educația propriilor copii, să sprijine familia de a include în mod real copilul în propria familie, sprijină familia în luarea de decizii cu privire la dezvoltarea emoțională a copilului, oferă sprijin pentru dezvoltarea copilului și activitățile sale de învățare în familie.

Este în interesul nostru, al tuturor, profesori, învățători, dar și a altor instituții, să reducem discrepanța între elevii buni și cei mai buni, viitori adulți, prin aceasta asigurându-le un viitor mai bun din punct de vedere educațional, dar și socio- material, știind că un copil mai bun, va fi un adult mai bun, deci vom avea o societate mai bună.

BIBLIOGRAFIE:

- Dănescu, E.,(2010), *Educaţia integrată a elevilor cu cerinţe educative speciale*, Editura Universității din Pitești, Pitești.
- Dumitru,G., Bucurei, C., Cărăbuț, C.,(2006), *Integrarea elevilor cu cerinţe educative speciale*, Editura Mirton, Timișoara.
- Gherguţ, A., (2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Editura Polirom , Iaşi.
- Gherguţ, A., (2003), *Managementul serviciilor de asistenţă psihopedagogică şi socială. Ghid practic*, Editura Polirom , Iaşi.
- Gherguț, A., (2005), *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom , Iaşi.
- Mitrofan, Iolanda , (2001), Psihopatologia, Psihoterapia şi Consilierea copilului (abordare experienţială), Editura SPER, Bucureşti.
- Ungureanu, D.,(2000), Educaţia integrată şi şcoala inclusivă, Editura de Vest, Timişoara.

DIVERSITATE ȘI CREATIVITATE ÎN LUCRUL CU COPILUL CU DIZABILITĂȚI

Prof. Dr. BĂICEANU ADRIANA
Colegiul Tehnic “Ion Holban” Iași

Competența profesională și creativitatea cadrului didactic constă în cunoașterea cât mai precisă a particularităților psihice și psihosociale ale persoanelor cu nevoi speciale, precum și elaborarea pe această bază a celor mai eficiente strategii corectiv-recuperatorii și educațional incluzive.

Copilul cu deficiențe poate fi sprijinit în multe moduri, dacă pornim de la imaginea pe care o avem despre el: fiecare copil cu dizabilități este o ființă unică care crește, fiecare copil trebuie tratat ca orice copil, fiecare copil reprezintă o individualitate și are nevoile sale, fiecare copil are o personalitate care este în curs de dezvoltare, fiecare copil are dreptul la educație.

Cadrul didactic trebuie să posede cunoștințe care îl fac capabil să recunoască tulburarea de învățare a copilului. În fazele ameliorate și acute ale tulburărilor de învățare apare o divergență între performanțele școlare și nivelul intelectual al copilului. Performanța scăzută apare în clasele primare, iar în cazul afecțiunilor mai puțin grave apare mai târziu. Astfel de disfuncții sunt: dislalia, disgrafia, discalculia. Un model comportamental tipic îl reprezintă tulburări ale atenției hiperactivitate și neurotizare secundară. Sindromul cognitiv specific care poate afecta una sau mai multe aptitudini. Tulburarea percepției derivă din deficiențele tactile, vizuale, kinestezice și vestibulare. Tulburarea capacității lingvistice rezultă din deficiențe ale percepției, limbajului.

Prin definire, copiii cu dizabilități au nevoie de sprijin. De aceea ei nu vor avea decât de câștigat dacă activitatea de predare este îndreptată către nevoile lor speciale. Cei mai mulți părinți sau adulți care îngrijesc de copiii lor, doresc ca aceștia să se dezvolte cât mai bine, să se recupereze cât mai repede și să fie integrați în societate.

Amenajarea spațiului grupei (clasei) într-o nouă manieră, care să nu mai imite modelul școlar, ci să ofere ocazii și oferte de joc liber și creativ, corespunde în fapt cu organizarea ariilor de stimulare. Acestea sunt: colțuri, ateliere, sectoare, centre, domenii, locuri, în care sunt puse materiale didactice la îndemâna copiilor, într-o manieră care să dea prilejul desfășurării unor activități în sensul și în favoarea dezvoltării lor psihice și fizice.

Îndemnul adresat de J. J. Rousseau *începeți prin a vă cunoaște copiii* este temelia educației. Este reclamată o participare a psihologiei, medicinei, biologiei și pedagogiei la elucidarea acestui microunivers uman care este copilul. Nevoia specialistului de certitudine este dublată de dragostea învățătorului pentru cel pe care îl crește. De asemenea, din etimologia cuvântului „a educa”, această acțiune presupune creștere, ocrotire.

O lecție nu este eficientă doar prin faptul că o serie de metode sau artificii procedurale sunt în sine valoroase, ori că au fost impecabil transpuse didactic. Einstein spunea că „educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ce ai învățat”, iar „creativitatea este mai importantă decât cunoașterea”.

De aceea, a fi creativ sau a educa în spiritul creativității devine în ziua de azi o necesitate. Inteligența de tip reproductiv trebuie schimbată cu cea de tip creativ-aplicativ-interpretativ.

Un important factor al stimulării creativității în cadrul școlar este educatorul. Cadrul didactic creativ oferă învățarea autoinițiată, atmosfera neautoritară, îi încurajează pe elevi să învețe suplimentar, încurajează procesele gândirii creative. Aceasta înseamnă că el îi îndeamnă pe copii să caute noi conexiuni între date, să asocieze, să-și imagineze, să găsească soluții la probleme, să facă presupuneri nebănuite, să emită idei, să perfecționeze ideile altora și să orienteze aceste idei în direcții noi. El încurajează elevul să jongleze cu elemente ce par a nu fi corelate, să exprime teorii care par a fi ridicole, să formeze teorii greu de crezut, să combine materialele și noțiunile în modele noi, neașteptate. Educatorul bun permite elevilor să-și asume riscuri intelectuale, să speculeze pe baza informațiilor neconcludente, să sondeze relațiile structurale și spațiile dintre lucruri.

În fine, nu trebuie neglijată autoevaluarea. Pentru a învăța să fii creativ, să fii autoactiv și autoresponsabil este nevoie de o practică constantă în autoevaluare. Un profesor bun va cultiva această capacitate la elevii săi. Elevii trebuie antrenați să se aprecieze corect, corectitudinea înseamnă de fapt raportarea propriei producții de valori interne, proprii fiecăruia, care se constituie în acel cadru intern de evaluare al creatorului, atât de necesar în întreținerea curajului de a înfrunta opinia deseori neînțelegătoare și ostilă a celor din jur. Pe scurt, evaluarea care să răspundă exigențelor unei pedagogii a creativității îmbracă trei ipoteze: își schimbă caracterul; uneori se amână (braistormingul); alteori se renunță la ea (neevaluarea).

Un prim accent ar trebui pus atunci când formulăm obiectivele instructiv-educative. Cultivarea imaginației să nu apară pe undeva, la urmă, printre scopurile secundare. Ea trebuie să figureze alături de educarea gândirii. Este nevoie să combatem însuși conformismul cultural, care se manifestă la profesorii care privesc exercițiile de fantezie ca pe un simplu joc, fără consecințe serioase asupra dezvoltării intelectuale.

Comportamentul creator este cel mai complex , se desfășoară pe mai multe niveluri, putând duce până la revoluționarea din temelii a cunoașterii întregii umanități, de aceea se impune existența copilul creativ de azi, cel care este baza progresului societății de mâine. Câtă vreme creația era socotită un privilegiu dobândit ereditar de o minoritate, școala nu s-a ocupat în mod special de acest aspect, deși, e drept, s-au creat ici colo clase speciale pentru supradotați. De când se arată că automatele dirijate de calculatoare înfăptuiesc toate muncile monotone, stereotipe și deci omului îi revin mai mult sarcini de perfecționare, de înnoire, cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor de

masă. Pe lângă efortul tradițional de educare a gândirii critice, stimularea fanteziei apare și ea ca un obiectiv major. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și în ce privește metodele de educare și instruire. În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive. Se cer relații distinse, democratice, între elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social al celor din urmă. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor-e vorba de acele metode active, din păcate prea puțin utilizate în școala românească. În fine, fantezia trebuie și ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoștințelor, de raționamentul riguros și spiritul critic.

Bibliografie:

1. Buica, Cristian – Bazele pedagogiei.

2. Iucu, Romița; Manolescu Marin – Pedagogie pentru institutori, invatatori, educatori, profesori, studenti și elevi.

3. Vrasmas, Ecaterina – Educația copiilor preșcolari.

4. Tadeusz, Kotabinski – Tratat despre lucrul bine făcut

EDUCAȚIA PRIN INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ LA ELEVII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

prof. POPESCU GIANINA
Colegiul Tehnic “Ion Holban” Iași

Colegiul Tehnic „ION HOLBAN” din Iași școlarizează elevi cu deficiențe locomotorii și asociate, acești elevi urmând cursurile conform programei învățământului public, iar atunci când este cazul conform programelor adaptate. Actualmente, Colegiul Tehnic „ION HOLBAN” Iași este singura instituție din nord-estul țării care asigură asistență educațională copiilor cu dizabilități fizice, cu vârste cuprinse între 7 și 18 ani, asigurând, prin intermediul specialiștilor, un proces instructiv-educativ și terapeutic recuperatoriu adecvat. Mediul școlar susține dezvoltarea psihointelectuală a tuturor adolescenților, nu doar a celor cu nevoi speciale, demersul profesorului fiind orientat spre satisfacerea trebuințelor specifice adolescenților, stabilite în baza identificării atitudinilor acestora față de principalele valori și instituții aferente vieții adolescenților. Instruirea practică se realizează în atelierele de producție dotate cu utilaje corespunzătoare, respectând programa școlară, întreaga activitate din acest sector fiind autofinanțată. Activitatea de recuperare psiho-fizică din școală noastră se realizează în cabinete dotate corespunzător cu ajutorul unor echipe interdisciplinare de lucru formate din: cadre medicale şi personal pentru recuperarea psihică şi locomotorie.

În cadrul școlii, se promovează o cultură favorabilă incluziunii, creată de întregul personal, de elevii de la învățământul special, alături de elevii de la învățământul public. Cadrele didactice au un rol esențial prin faptul că adoptă un comportament favorabil incluziunii și toleranței. În acest sens a fost îmbunătățită atât accesibilitatea la mediul construit, cât și la mediul digital astfel încât elevii cu cerințe educaționale speciale să aibă un mediu educațional de lucru atractiv și eficient. În urma derulării proiectului european „Reabilitarea, modernizarea și dotarea școlilor speciale din județul Iași” s-au realizat: sala de sport reamenajată, piscină pentru programe de recuperare a elevilor cu dizabilități, ascensor montat în școală pentru înlesnirea deplasării elevilor cu handicap la etajele superioare și o sală de festivități.

Mediul școlar reprezintă contextul sau câmpul în care se desfășoară acțiunea educațională, după un program curricular elaborat, în vederea realizării obiectivelor care decurg din idealul pedagogic, într-o etapă istorică dată. El include un ansamblu de factori naturali, socioculturali, materiali sub incidența cărora elevul este supus unui efort adaptiv continuu. Raportul dintre asimilare și acomodare, dintre echilibru și echilibrare se modifică în funcție de capacitatea sistemului biopsihic al elevului de a recepta și prelucra informația din ambianță și de a elabora comportamente adecvate noului statut, mediul școlar fiind considerat cea mai favorabilă condiție pentru umanizarea, transformarea și

construcția personalității. Este foarte important ca prin educație, individul uman să-și sporească mereu capacitatea de adaptare și readaptare la situații mereu schimbătoare, într-o societate care își mărește accelerația pe zi ce trece.

Procesul integrării constituie o acțiune complexă care generează o fuziune între elementele sistemului personalității și elementele sistemului social, determinând o dinamică de dezvoltare prin intermediul unor factori purtători de valori morale, spirituale, culturale (familia, școala, instituțiile publice din comunitate etc.) aparținând grupului social. Abilitățile și competențele necesare adaptării și integrării sociale sunt rezultatul unui proces continuu de învățare și antrenament al deprinderilor copilului în situații diverse de viață. Aceste câteva considerații generale privind procesul adaptării și integrării sociale permite analiza și proiectarea programelor educaționale raportate la specificul și particularitățile individuale ale copilului. Elevul cu cerințe educative speciale va beneficia de programe educaționale care să asigure în primul rând terapia și recuperarea, facilitând astfel adaptarea și integrarea sa în societate. Structura programului general de autonomie personală și socială are la bază următoarele obiective generale:

- formarea si dezvoltarea abilităților sociale care să conducă la un grad înalt de maturitate psihosocială;
- formarea și dezvoltarea competențelor psihomotrice și de manualitate care să consolideze autonomia personală;
- perceperea corectă, obiectivă și exactă a propriei persoane;
- educarea sensibilității și a echilibrului afectiv pentru a garanta siguranța de sine și exprimarea propriilor emoții și sentimente în relațiile cu cei din jur;
- manifestarea acceptării și respectului față de alte persoane în contexte sociale diferite;
- organizarea și programarea de activități care să permită exersarea autocontrolului și învățarea folosirii corecte și civilizate a utilităților și serviciilor publice; (A. Gherguț, 2013).

Realitatea școlară demonstrează faptul ca există un procent însemnat de elevi la care se constată devieri de comportamente, ca expresie a inadaptării sau dezadaptării școlare, ca: forme supraliminare de anxietate și tulburări neurovegetative, bariere și blocaje psihice și alte forme de devieri comportamentale agravante, care merg până la atitudinea de abandon școlar. Adaptarea și integrarea școlară/socială au o determinare multifactorială și tocmai de aceea, aceste procese necesită o asistență psihopedagogică și medicală sistematică. Una dintre variabilele care determină procesul de adaptare școlară o constituie personalitatea profesorului, fiind considerată principala sursă de influențare a proceselor adaptive (Crețu, Elvira, 1999).

Capacitatea elevului, de a răspunde corect solicitărilor, este primul indiciu referitor la lărgirea spectrului de comportamente adaptive și, implicit, a reușitei școlare. Nonparticiparea la activitățile propuse, sau respingerea cerințelor constituie semnele de stagnare a procesului de asimilare-

acomodare și deci, începutul procesului invers, respectiv inadaptarea ori dezadaptarea. Adaptarea socială este procesul prin care o persoană sau un grup social devine capabil să trăiască într-un nou mediu social, ajustându-și comportamentul după cerințele noului mediu.

Integrarea este o acțiune exercitată asupra unei persoane, implicând o continuă transformare și restructurare a potențialului și însușirilor individuale pentru a permite familiarizarea cu mediul, modificarea unor stereotipuri vechi și punerea lor în acord cu o nouă situație, cunoașterea și acomodarea cu specificul locului de muncă etc.

Școala incluzivă trebuie să asigure o participare egală tuturor elevilor și de asemenea să răspundă nevoilor comunității. Incluziunea presupune faptul că fiecare elev/persoană contează și că este nevoie de mai multă răbdare și toleranță. Într-o astfel de unitate de învățământ, se asigură educație pentru toți elevii și se caută mijlocul cel mai eficient de combatere a acțiunilor de discriminare, astfel că elevii beneficiază de toate drepturile și serviciile sociale și educaționale conform principiului „resursa urmează copilul”.

Bibliografie:

1. Berge, A.; 1973, Omul modern și educația sa. Psihologie și educație, (trad.), E.D.P., București;.
2. Crețu, Elvira; 1999, Probleme de adaptare școlară. Ghid pentru perfecționarea activității educatorilor și învățătorilor, Editura Aramis, București..
3. Coasan, Aurelia, Anton, Vasilescu,1998, Adaptarea școlară, Editura Didactică și Pedagogică, București.
4. https://www.consilium.europa.eu/media/67088/strategia-de-diversitate-%C8%99i-incluziune-a-secretariatului-qc0921337ron.pdf.
5. https://edict.ro/integrarea-copiilor-cu-cerinte-educationale-speciale-ces-in-scolile-de-masa/.

INCLUZIUNEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Prof. Ruiu Florin-Marius
Școala Gimnazială Frâncești, județul Vâlcea

Toți copiii au dreptul la educație iar asigurarea și promovarea acestui drept precum şi identificarea unor modalităţi cât mai practice de implementare a principiului egalităţii de şanse sunt acţiuni prioritare în învățământul românesc.

Copiii cu cerințe educaționale speciale au nevoie de sprijin suplimentar pentru integrarea în școlile obișnuite iar școlile speciale ar trebui să fie o alternativă doar dacă școlile de masă nu pot face o ofertă adecvată.

În sistemul educațional, incluziunea poate avea mai multe semnificații:

- perceperea ca o caracteristică a integrării în societate
- diferențele dintre elevi să reprezinte resurse care să sprijine educația
- în comunități rolul școlilor să fie îmbunătățit astfel încât acestea să creeze mai multe valori
- toți elevii să fie stimulați pentru a se implica în activități iar prin aceasta se pot elimina obstacolele din calea educației
- elevii trebuiesc valorizați pentru ceea ce sunt și pentru ceea ce reușesc să facă
- experiența în învățare să fie folosită astfel încăt să încurajeze participarea și accesul la educație

Incluziunea în sistemul educațional este responsabilitatea tuturor actorilor implicați în educarea copiilor deoarece fiecare dintre noi trebuie să cunoască nevoile elevilor. Școala și procesul de educație trebuie să corespundă nevoilor copiilor, fiecare având propria personalitate care trebuie valorizată pentru că aprecierea opiniilor și contribuțiilor celorlalți constituie elemente specifice societății secolului în care trăim.

Copiii zilelor noastre pot fi și diferiți dar și egali, trebuie să știe să aprecieze cultura celorlalți, felul lor de a fi și faptul că propria cultură constituie o valoare și nu un element negativ.

Incluziunea reprezintă un proces care nu se întrerupe ci evoluează permanent iar școala trebuie să ofere o experiență educațională cât mai flexibilă și adaptată tuturor cerințelor. Comunitatea școlară are nevoi diverse iar incluziunea este necesar a se adapta la dezvoltarea continuă a copiilor noștri.

În scopul dezvoltării unei culturi incluzive este nevoie ca:

- elevii să fie valorizați în mod egal
- în școli să se accepte și să se practice reziliența

- cadrele didactice să colaboreze eficient cu părinții
- cadrele didactice să se implice în luarea deciziilor și în rezolvarea problemelor
- elevii să se adreseze unii altora în moduri care să confirme valoarea lor individuală
- școala să fie primitoare pentru toată lumea
- diversitatea elevilor să fie văzută ca o resursă de mare valoare
- profesorii să își cunoască și să își valorizeze elevii
- să se dezvolte relațiile dintre școală și comunitatea locală

Pentru eficientizarea incluziunii în învățământul de masă elevii trebuie să fie mulțumiți de realizările lor, să se simtă bine unii cu ceilalți, să aibă ce învăța din activitățile desfășurate în școală și în afara școlii, să fie capabili pentru a participa la activități și, nu în ultimul rând, să simtă că aparțin școlii.

„Toți copiii beneficiază de educație incluzivă care permite: dezvoltarea punctelor forte și a darurilor individuale, cu așteptări mari și adecvate pentru fiecare copil; copiilor diferiți să lucreze la obiectivele individuale în timp ce participă la viața clasei cu alți elevi; implicarea părinților în educația lor și în activitățile școlilor locale; promovarea unei culturi școlare, a respectului și a apartenenței.” (Participatory Role Of Parents In Inclusive Education)

BIBLIOGRAFIE

1. Gherguţ, Alois – *Sinteze de psihopedagogie specială,* Editura Polirom, Iaşi, 2005
2. Horga I., Jigău M. (coord.). *Situaţia copiilor cu cerinţe educative speciale incluşi în învăţământul de* masă, Editura Vanemonde, București, 2009
3. https://www.researchgate.net/profile/GovindarajanSingaravelu/publication/351523918_PARTICIPATORY_ROLE_OF_PARENTS_IN_INCLUSIVE_EDUCATION/links/609be908299bf10fbb0e1086/PARTICIPATORY-ROLE-OF-PARENTS-IN-INCLUSIVE-EDUCATION.pdf

Incluziunea persoanelor cu dizabilități în societate și în sistemele de învățământ

Prof. înv. primar, Luca Georgescu Cristina Raluca
Școala Gimnazială „George Poboran” Slatina, jud. Olt

De-a lungul anilor percepțiile asupra dizabilității au variat semnificativ de la o comunitate la alta. În 1969, Roeher spunea că examinând atitudinea oamenilor fată persoanele cu dizabilități într-o anumita cultura, acesta sugerează că percepția socială nu este una nici omogena nici statică.

Percepția grecilor și a romanilor este documentată în literatură. În opinia grecilor, copiii cu dizabilități erau considerați inferiori (Baker, 1953) și în lucrarea sa, Republica, Platon recomanda ca cei născuți cu malformații atât la membrele inferioare cat ss la cele superioare, să fie izolați în niște locații necunoscute de restul (Goldberg & Lippman , 1947). Pe de alta parte, odată cu apariția creștinismului, ia naștere o noua doctrină care introduce o altă viziune. Aceea că o boala nu este o rușine și nici o pedeapsa a unui păcat, ci un mod de purificare și de apropiere de divinitate. (Barker et al, 1953)

Totuși, în secolul XVI, creștini precum Luther și John Calvin susțineau că persoanele cu retard mintal, precum și alte forme de dizabilitate, erau posedate de spirite rele. Astfel, acești oameni precum și lideri religioși ai vremii, supuneau persoanele cu dizabilități unui proces dureros fizic si psihic prin care se presupunea ca se realiza exorcizarea spiritelor demonice.(Thomas, 1957)

In secolul XIX, suporteri ai mișcării Darwiniste, s-au opus ajutorului oferit de stat persoanelor cu dizabilități dar și celor din medii sărace. Motivul susținut era că prin ajutorarea acestor categorii se intervenea în procesul de selecție naturală, proces care presupunea selecția celor mai bune si pregătite elemente necesare procreării.

Lukoff si Cohen (1972) indică faptul că anumite comunități izgoneau sau aplicau rele tratamente persoanelor cu dizabilități grave de vedere, în timp ce altele le acordau privilegii speciale. Într-o comparație a statutului persoanelor cu dizabilități în anumite societăți neoccidentale, s-a observat o gama larga de diferențe. Persoanele cu dizabilități erau complet respinse de anumite culturi, în altele erau considerate labilități economice și ținute în viată de familiile lor, fără prea multa tragere de inima. În alte societăți ele erau tolerate și luate în considerare incidental, pe când în alte culturi aveau un statut respectat și li se permitea să participe, în limita posibilităților lor, la viața societății respective.

Astfel, putem concluziona că percepția a fost una foarte variată de-a lungul istoriei dar și în cadrul unei societăți în aceeași perioada de timp.

În domeniul educației percepția față de copiii și adulții cu dizabilități s-a schimbat semnificativ. Una dintre cele mai mari provocări în educația de azi este să se asigure că toate instituțiile de învățământ sunt pregătite și dotate corespunzător pentru copiii cu dizabilități, la fel ca și pentru cei fără dizabilități. Din orice punct de vedere, fie că este al drepturilor omului, al eficienței economice sau al integrării sociale, interesul național al fiecărui stat ar trebui să servească copiii cu dizabilități în mod egal cu ceilalți copii.

Punerea acestui concept în practică înseamnă o schimbare radicală de la metoda tradițională a separării persoanelor cu dizabilități. O mare parte din scriitorii amintiți anterior pun accent pe importanța fundamentală a schimbării atitudinii, comportamentului și structurilor socio-educaționale. Crucială este necesitatea schimbării, nu doar a individului ci și în mediul social și cel cultural care promovează neajutorarea ca fiind caracteristică și integrată persoanelor cu dizabilități. „Cei „etichetați” ca având un handicap sunt tratați diferit de societate, care pare sa pună accent mai mult pe dizabilitatea individului decât pe abilitățile sale, fapt care nu lucrează în favoarea individului.” (Birch 1974)

Legislația internațională recentă, dar și cea la nivel național, a început să sublinieze filozofia incluziunii și a școlarizării incluzive. Formulată în politica educațională a UNESCO, adoptată la Conferința de la Salamanca din 1994, educația incluziva devine treptat acceptată ca fiind o modalitate eficientă prin care atitudinea părtinitoare față de elevii cu dizabilități ar putea fi redusă.

Declarația de la Salamanca susține educația ca fiind un drept al fiecărui copil, un drept fundamental al tuturor, indiferent de diferențele individuale (UNESCO 1994). Mai mult, atenția internațională acordata convenției Națiunilor Unite asupra drepturilor omului „Educația pentru toți”, Declarației Jomtien din 1990 și Summit-ului mondial despre copii, a forțat statele să se angajeze în furnizarea educației tuturor copiilor, inclusiv copiilor marginalizați (Organizația Națiunilor Unite 1990). Acești pași înainte la nivel internațional au avut impact asupra politicilor și practicilor naționale.

Conform Regulilor Standard ale Națiunilor Unite cu privire la persoanele cu dizabilități, din 1993, „ statele trebuie să recunoască principiul oportunităților egale la educație pentru tinerii si adulții cu dizabilități. Statele trebuie să se asigure că educația pentru persoanele cu dizabilități este o parte integrată a sistemului educațional.

Bibliografie

1. Bârsan C., 2005 – Convenția Europeană a Drepturilor Omului, București, Ed. Allback
2. Baker, R.G., 1953 – Adaptarea la handicapul fizic și la boală: un studiu al psihologiei sociale a fizicului și a dizabilităților, New Yourk
3. Dimitriu Triton Elena, 2005 – Dimensiunile educației contemporane, București, Ed. Institutul european
4. UNESCO, 1994, Declarația de la Salamanca

EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ PENTRU INCLUZIUNE ȘI ECHITATE

Irimia Daiana-Patricia
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova, Dolj

Într-o lume din ce în ce mai diversă, educația interculturală joacă un rol esențial în promovarea incluziunii și echității în sistemul de învățământ. Acest referat explorează conceptul de educație interculturală și modul în care poate contribui la crearea unui mediu educațional care să ofere oportunități egale pentru toți elevii, indiferent de originea lor culturală sau socială.

Educația interculturală este un proces continuu de învățare și înțelegere a diferitelor culturi, valori și perspective. Ea promovează dialogul, respectul reciproc și colaborarea între membrii diferitelor grupuri sociale. Scopul este de a dezvolta competențe interculturale care să permită indivizilor să trăiască și să lucreze într-o societate diversificată în mod pașnic și constructiv. Importanța educației interculturale constă în faptul că aceasta pregătește elevii pentru a deveni cetățeni globali într-o lume interconectată.

Incluziunea în educație implică asigurarea participării și accesului echitabil la oportunități de învățare pentru toți elevii, indiferent de caracteristicile lor individuale sau de grup. Echitatea în educație presupune furnizarea de sprijin și resurse adecvate pentru a compensa diferențele și a asigura că fiecare elev are șanse egale de succes în școală. Incluziunea și echitatea sunt valori fundamentale într-o societate democratică și sunt esențiale pentru a asigura accesul la educație pentru toți copiii.

Educația interculturală promovează incluziunea și echitatea în educație prin încurajarea dialogului deschis și respectului reciproc între elevi din medii culturale și sociale diferite. Prin înțelegerea și aprecierea diversității culturale, elevii sunt pregătiți să devină cetățeni activi și responsabili ai unei societăți globale. Integrarea conținutului intercultural în curriculumul școlar și utilizarea resurselor educaționale diverse contribuie la crearea unui mediu educațional care să fie receptiv la nevoile și perspectivele tuturor elevilor.

Școala incluzivă se dorește a fi un promotor al unei societăți deschise, democratice, tolerantă la diferențele interindividuale și nondiscriminatorie, care promovează egalitatea în drepturi. Școala incluzivă este unitatea de învățământ public de masă în care au acces toți copiii unei comunități, indiferent de mediul de proveniență, în care sunt integrați într-o formă sau alta și copii cu cerințe speciale în educație, unde programul activităților didactice are la bază un curriculum specific (individualizat și adaptat) și unde participarea personalului didactic la activitățile educative din clasă se bazează pe un parteneriat activ între profesori, profesorii de sprijin/suport, specialiști în educație specială și părinți.

Caracterul integrat al învățământului ne pune în fața situației în care un copil cu handicap este integrat într-o clasă obișnuită. În fapt este vorba pe de o parte de situația copilului respectiv, iar pe de altă parte, de situația clasei în care este integrat. Sub ambele aspecte, ceea ce urmărim este o bună înțelegere reciprocă, o existență socială normală a copiilor, în ciuda diferențelor existente.

Rolul esențial în educația integrată îl deține ***învățătorul clasei***, care devine principalul factor de acțiune și de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru acești elevi. El trebuie să fie capabil să depășească predarea tradițională transmisivă (lecție frontală, manual de studiat, întrebări individuale etc.) și să se îndrepte către o pluralitate de abordări diversificate, care să țină cont de multiple variabile precum: timpii lecției și ai relației, spațiile, metodele de investigare a conținuturilor cunoștințelor (învățare semnificativă prin descoperire și elaborare), respectul pentru diferite stiluri de învățare, utilizarea diferitelor stiluri de predare, diferite tipuri de relații și atitudini ale cadrelor didactice, modalități de agregare a elevilor, mijloacele, instrumentele și mediatorii didactici folosiți.

Învățătorul clasei trebuie:

- să-și îmbogățească pregătirea pedagogică cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a elevilor cu C.E.S. și asigurarea de șanse egale pentru aceștia în educație;
- să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea și reprogramarea periodică a conținuturilor învățării pentru fiecare elev;
- să coopereze în parteneriat cu profesorul de sprijin și cu ceilalți membri ai echipei educaționale, dar și cu familia elevului;
- să participe la elaborarea programului pedagogic individualizat pentru fiecare elev cu C.E.S. și să țină evidența rutei curriculare a acestuia.

Procesul de integrare educațională a elevilor cu C.E.S. include elaborarea unui plan de intervenție individualizat, în cadrul căruia, folosirea unor modalități eficiente de adaptare curriculară joacă rolul esențial. În planul dezvoltării curriculare pentru elevii cu deficiență, are loc o mișcare în sensuri diferite față de curriculum-ul general pentru ceilalți elevi. Pe de o parte curriculum-ul acestora se restrânge, iar pe de altă parte se amplifică prin introducerea unor activități suplimentare, individualizate, destinate compensării și recuperării stării de deficiență.

În vederea pregătirii copiilor pentru societatea din ce în ce mai mult bazată pe cunoaştere este necesar să le dezvoltăm o serie de abilităţi, ceea ce necesită adesea noi metode de predare.

În cadrul activităților, au fost aplicate cu precădere metodele activ-participative care stimulează interesul pentru cunoaștere, facilitează interacțiunea cu realitatea înconjurătoare.

În cadrul lecțiilor se pot utiliza o serie de metode sau tehnici de lucru adaptate vârstei elevilor și nivelului lor de performanță.

Metodele de simulare (jocul didactic, dramatizarea) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce priveşte conţinutul unor discipline, cât şi în formarea şi dezvoltarea comunicării la elevii cu deficienţe mintale şi senzoriale. Implicarea lor cât mai directă în situaţii de viaţă simulate, trezesc motivaţia şi implică participarea activă, emoţională a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare şi interrelaţionare cu cei din jur.

Metoda demonstraţiei ajută elevii cu dizabilităţi să înţeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces. Alături de metoda demonstraţiei, exerciţiul constituie o metodă cu o largă aplicabilitate. În activitatea educativă a copiilor cu cerinţe educative speciale se poate folosi cu maximă eficienţă învăţarea prin cooperare.

Lecţiile bazate pe învăţarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanţei fiecărui elev, care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, elevii se ajută unii pe alţii, încurajându-se şi împărtăşindu-şi ideile, explică celorlalţi, discută ceea ce ştiu, învaţă unii de la alţii, realizează că au nevoie unii de alţii pentru a duce la bun sfârşit o sarcină a grupului.

Experienţa proprie mi-a demonstrat utilitatea deosebită pe care o poate avea ***jocul*** în procesul educativ al elevilor cu CES, făcând mai atractive conţinuturile învăţării, care nu mai sunt văzute ca un efort prea mare de concentrare, având în vedere disponibilitatea scăzută în sensul acesta. **Jocul de rol** plasează copiii în ipostaze noi, tocmai pentru a-i ajuta să înţeleagă unele situaţii diferite, să se adapteze, să accepte şi să înţeleagă diferenţele de opinii dintre persoane.

Metode moderne aplicate în cadrul lecțiilor, care au dus la obținerea unui progres școlar al copiilor cu deficiențe:

- **Predicțiile în perechi**. Această activitate presupune o listă de cuvinte dintr-o povestire sau un text. Fiecare pereche trebuie să alcătuiască o scurtă compunere pe baza unei predicții în jurul listei de cuvinte. Elevii sunt încurajați să emită idei și să-și valorifice experiența personală pe care o au.
- **Știu -Vreau să știu- Am învățat** este o metodă des întâlnită. Se alege o temă/ un subiect, se spune ce știu deja elevii despre tema respectivă, apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în timpul lecției, iar la sfârșit se verifică ce au aflat nou după desfășurarea lecției.
- **Brainstormingul** este o metodă aplicată individual sau în perechi în care elevii scriu pe hârtie toate lucrurile despre un subiect dat. De exemplu am cerut elevilor să scrie ce le vine în minte la auzul cuvântului „copilărie” Inclusiv elevii cu CES au reușit să scrie numeroase cuvinte.
- **Ciorchinele** este o metodă grafică de organizare şi integrare a informaţiei în cursul învăţării. Poate fi folosit la începutul lecţiei numindu-se „ciorchinele iniţial” sau după lectura textului, numindu-se „ciorchine revăzut”.

- **Gândiţi – lucraţi în perechi, comunicaţi** presupune o activitate de învăţare prin colaborare parcurgând următorii paşi:
  - fiecare elev dintr-o pereche scrie despre un anumit subiect;
  - cei doi parteneri îşi citesc reciproc răspunsurile şi convin asupra unuia comun;
  - profesorul pune două – trei perechi să rezume conţinutul discuţiilor şi concluziile la care au ajuns partenerii de comun acord.
- **Metoda R.A.I. „Răspunde-Aruncă- Interoghează”** este o metodă de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor, dar şi de verificare. Are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor copiilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce au învăţat.

Lista metodelor și tehnicilor este foarte vastă și poate fi folosită și îmbogățită în funcție de imaginația și creativitaea dascălului și în funcție de nivelul clasei la care predă.

Progresul școlar se obține treptat prin muncă și efort uriaș depus atât de cadrul didactic cât și de elev. Capacitatea de învățare a elevilor cu CES, ambianța și sprijinul familiei și a societății în general, influențează foarte mult obținerea unui progres școlar real.

BIBLIOGRAFIE

1. Gherghuț, Alois - *Educaţia incluzivă şi pedagogia diversităţii*, Editura Polirom, Iaşi, 2007;
2. Gheruţ, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Editura Polirom, Iaşi, 2001;
3. Vrăjmaș, Traian, *Educația incluzivă,* Editura Vanemonde, București, 2007;
4. Popovici, D., (1999), Elemente de psihopedagogia integrării;
5. Cucoș, C.,(2000), Educație. Dimensiuni culturale și interculturale.

IMPORTANȚA INCLUZIUNII, DIVERSITĂȚII ȘI TOLERANȚEI ÎN EDUCAȚIE: CONSTRUIND UN MEDIU PROPICE PENTRU TOȚI ELEVII

Prof. Limba engleză Saghin Cristina
Liceul Teoretic Cujmir, jud. Mehedinți

Educația bazată pe diversitate, incluziune și toleranță este cheia pentru a construi societăți mai echitabile și mai armonioase. Prin promovarea diversității, oferim oportunități egale pentru îmbogățirea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților într-un mediu care recunoaște diferențele individuale. Incluziunea asigură că nimeni nu este exclus sau marginalizat și că toți se simt acceptați și valorizați în comunitatea lor de învățare. Toleranța ne învață să respectăm și să acceptăm diferitele perspective, culturi și moduri de viață, promovând înțelegerea și cooperarea într-o lume tot mai interconectată.

Incluziunea reprezintă un element fundamental pentru crearea unui mediu propice în care toți elevii să se simtă acceptați, valorizați și încurajați să-și atingă potențialul maxim. Este esențial să recunoaștem că fiecare individ are propriile sale nevoi, abilități și experiențe, iar educația trebuie să fie adaptată pentru a răspunde acestor diferențe și pentru a asigura că nimeni nu este exclus sau marginalizat.

Un aspect crucial al incluziunii este asigurarea accesului egal la oportunități de învățare pentru toți elevii, indiferent de originea lor socio-economică, abilități, sau alte caracteristici individuale. Acest lucru implică eliminarea barierelor fizice, financiare și sociale care pot împiedica anumite grupuri de elevi să beneficieze de educație în mod egal. Prin crearea unui mediu inclusiv, fiecare elev are șansa să își dezvolte cunoștințele și să își descopere pasiunile fără a se simți limitat sau discriminat.

De asemenea, incluziunea în educație implică adaptarea procesului de învățare la nevoile individuale ale fiecărui elev. Fiecare student are propriul său ritm de învățare, stiluri de învățare și provocări unice, iar educația trebuie să fie flexibilă și receptivă pentru a răspunde acestor diferențe. Prin oferirea suportului adecvat și a resurselor necesare, putem ajuta fiecare elev să-și atingă potențialul maxim și să se simtă încrezător în abilitățile lor.

Diversitatea este o caracteristică fundamentală a societății noastre contemporane, iar educația joacă un rol crucial în gestionarea și valorificarea acestei diversități. Educația prin diversitate nu se limitează doar la acceptarea diferitelor grupuri etnice sau culturale, ci își propune să încurajeze explorarea și aprecierea diversității în toate aspectele sale, inclusiv etnie, cultură, religie, limbă, abilități, vârstă.

Un alt beneficiu al diversității în educație este îmbogățirea procesului de învățare prin expunerea la perspective și idei variate. Elevii care învață într-un mediu divers sunt expuși la o gamă

mai largă de experiențe și cunoștințe, ceea ce îi ajută să-și dezvolte gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor. De asemenea, această expunere la diversitate îi pregătește pentru succes într-o lume tot mai globalizată și interconectată, în care abilitățile de comunicare interculturală și de lucru în echipe diverse sunt din ce în ce mai importante.

Cu toate acestea, pentru a valorifica pe deplin beneficiile diversității în educație, este important să recunoaștem și să abordăm inegalitățile și discriminarea care pot afecta anumiți elevi. Este esențial să luăm măsuri pentru a asigura că toți elevii au acces la resursele și suportul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim, indiferent de originea lor sau de circumstanțele lor personale.

Toleranța în educație este o valoare fundamentală care nu numai că încurajează respectul și acceptarea diversității, dar și promovează o cultură a înțelegerii reciproce și a conviețuirii pașnice în cadrul comunităților școlare și în societate în ansamblu. Educația este un mediu privilegiat pentru cultivarea acestei valori, deoarece oferă elevilor șansa de a învăța să aprecieze și să respecte diferențele, să își dezvolte empatia și să învețe să își exprime opiniile într-un mod constructiv și tolerant.

Un aspect crucial al educației pentru toleranță este promovarea dialogului deschis și a comunicării eficiente între elevi cu perspective diferite. Elevii ar trebui să fie încurajați să-și exprime opiniile și să discute problemele într-un mediu sigur și respectuos. Prin facilitarea acestor discuții și dezbateri, elevii învață să asculte și să înțeleagă perspectivele și experiențele celorlalți, ceea ce contribuie la dezvoltarea abilităților lor de gândire critică și la promovarea respectului reciproc.

În plus, educația pentru toleranță implică promovarea conștientizării și înțelegerii diferitelor culture, religii și moduri de viață. Elevii ar trebui să fie expuși la diversitatea culturală și să învețe să aprecieze contribuțiile fiecărei culturi la patrimoniul comun. Prin înțelegerea și respectarea diversității culturale, elevii dezvoltă o mai mare deschidere mentală și sunt mai dispuși să se angajeze în relații interculturale pozitive.

Prin integrarea acestor principii în sistemele de educație, putem crea un mediu propice pentru dezvoltarea elevilor nu doar din punct de vedere academic, ci și din punct de vedere social și emoțional. Educația prin diversitate, incluziune și toleranță nu este doar despre predarea unor subiecte sau concepte, ci și despre cultivarea unei mentalități deschise, respectuoase și empatice față de ceilalți.

Este esențial ca educația să ofere elevilor oportunități de a înțelege și de a aprecia diversitatea în toate formele sale, să îi învețe să-și recunoască propriile opinii și să se angajeze în dialoguri constructive pentru a depăși prejudecățile și stereotipurile. Prin promovarea unei culturi a respectului și a înțelegerii reciproce, putem contribui la construirea unei societăți mai pașnice și mai incluzive pentru toți.

Bibliografie

- Banks, J. A. (2009). "Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum, and Teaching." Pearson.
- Gay, G. (2010). "Culturally Responsive Teaching: Theory, Research, and Practice." Teachers College Press.
- Nieto, S., & Bode, P. (2012). "Affirming Diversity: The Sociopolitical Context of Multicultural Education." Pearson.
- UNESCO (2016). "Education for All 2000-2015: Achievements and Challenges." UNESCO Publishing.
- Teaching Tolerance (Southern Poverty Law Center). Disponibil la: https://www.tolerance.org/
- Cohen, E. G., Lotan, R. A., & Catanzarite, L. (2014). "Designing Groupwork: Strategies for the Heterogeneous Classroom." Teachers College Press.
- Salend, S. J. (2015). "Creating Inclusive Classrooms: Effective, Differentiated, and Reflective Practices." Pearson.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI PRIN INTEGRARE ȘI INCLUZIUNE

TOTOIAN MONICA IULIA PROF. ÎNV.PRIMAR
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CIUGUD, CIUGUD-ALBA

Prin învățământul incluziv nu se înțelege doar să plasezi un copil cu cerințe educaționale speciale într-un colectiv de copii tipici, așteptând să se producă, de la sine, integrarea. Rezultatul va fi tocmai stigmatizarea și excluderea celui diferit. Este nevoie de legislație care să se aplice ferm, de sprijin de specialitate, de echipă interdisciplinară, de mijloacele materiale și umane. Este nevoie de timp în care lucrurile se fac bine, profesionist și este nevoie de constanță.

Deși, în România integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învăţământul de masă este reglementată printr-o serie de acte normative, iar problematicile integrării şi incluziunii au fost abordate încă de la începutul anilor 1990, rolul de profesor itinerant și de sprijin (rol ce apare încă din Legea privind Statutul Cadrului Didactic din 1997), a fost pus în aplicare concret, abia după anul 2000. În anul 2001 se aprobă metodologia de organizare şi funcţionare a serviciilor educaţionale pentru copiii/ elevii cu deficienţe integraţi în şcoala publică, prin cadre didactice de sprijin/ itinerante: „În România copiii cu dizabilităţi au acces la diferite forme de educaţie şi pot fi înscrişi, în funcţie de gradul de dizabilitate, în sistemul de învăţământ special sau în învăţământul de masă. Copiii cu deficienţe medii, cu dificultăţi de învăţare şi tulburări de limbaj, cu tulburări socio-afective sau comportament sunt integraţi în şcolile de masă unde pot beneficia de servicii educaţionale de sprijin.” (OMEC nr. 4653/ 2001). Profesorul itinerant şi de sprijin este persoana specializată în activităţile educative şi recuperatorii adresate copiilor integraţi în învăţământul de masă. El poate fi angajatul unei şcoli speciale, al unui centru şcolar sau chiar angajatul unei şcoli de masă.

Atribuţiile cadrului didactic de sprijin sunt multiple și adesea covârșitoare: colaborează cu comisia internă de evaluare continuă din şcoală/ centrul de resurse; colaborează cu întregul corp profesoral al unităţii de învăţământ în care este înscris copilul/ elevul; elaborează şi realizează planul de intervenţie personalizat şi adaptarea curriculară în parteneriat cu cadrele didactice de la grupă/ clasă; colaborează cu cadrele didactice de la grupa/ clasa în care sunt elevi cu cerinţe educative speciale; realizează evaluarea periodică a elevilor cu CES; consiliază familiile copiilor/ elevilor care beneficiază de serviciile de sprijin si colaborează cu acestea – lucruri enorme ca solicitare fizică și psihică a unui singur om!

Din punct de vedere legal normarea şi încadrarea cadrelor didactice de sprijin și itinerante se realizează în funcţie de numărul de copii cu CES şi de gravitatea afecţiunilor acestora: o normă de 16 ore pentru 8-12 copii/ elevi cu cerinţe educative speciale în grupe de grădiniţe/ clase din unităţi de

învăţământ obişnuit o normă de 16 ore pentru 4-6 copii/ elevi cu deficienţe severe/ asociate, integraţi în grupe/ clase din şcoala obişnuită.

În realitate, în norma de 16 ore, profesorul itinerant ar trebui să lucreze cu un număr mult mai mare de copii, adesea dublu! mai mult decât atât,vorbim despre categorii diferite de CES, fiecare cu particularitățile sale,copiii nefiind repartizați unui cadru didactic pe criteriul aceluiași diagnostic. Continuitatea pe post reprezintă o altă problemă. Este foarte important ca profesorii de sprijin să aibă continuitate pe post după ce copiii cu CES s-au ataşat de ei și după ce s-au pus bazele unei relații de colaborare cu eficiență pentru ambele părți. Astfel, din cauza multiplelor atribuţii care revin profesorilor de sprijin, aceştia - din lipsa timpului fizic necesar - nu pot realiza cu succes toate aceste activităţi.

De aceea, credem că principala problemă este insuficienţa numărului de profesori de sprijin în raport cu numărul de copii cu CES din cadrul şcolilor unde îşi desfăşoară activitatea, sau chiar lipsa totală a profesorilor de sprijin din anumite unităţi de învăţământ. În anii 2004-2005 s-au stabilit măsuri de ameliorare a metodologiei de organizare şi funcţionare a Serviciilor educaţionale de sprijin pentru copiii cu CES: OMEC nr. 5379/ 2004, HG nr. 1251/ 2005. Aceste reglementări abordează diferite aspecte specifice integrării copiilor cu CES în învăţământul de masă: resurse umane, curriculum şi resurse educaţionale, resurse materiale şi financiare.

Pe lângă activităţile de intervenţie recuperatorie realizate de profesorii de sprijin, copiii cu CES ar trebui să beneficieze teoretic, și de alte servicii speciale: activităţi de recuperare fizică, consiliere şcolară, terapia tulburărilor de limbaj organizate de alţi specialişti: kinetoterapeuţi, medici, consilieri şcolari, psihologi, logopezi etc. Aceşti specialişti ar trebui să lucreze în echipă cu profesorul de sprijin, și să își acorde suport reciproc profesional şi uman, consultare, luare împreună a deciziilor în abordarea fiecărui caz. Primul pas pentru integrare este realizarea compensării. Procesul compensării poate contribui la medierea, la suplinirea unor funcţii psihice dereglate sau absente şi astfel la o dezvoltare aproximativ normală şi corespunzătoare vârstei.

A doua formă de intervenţie este recuperarea: folosirea sistematică şi eficientă a restanţelor funcţionale ale copilului. Integrarea este optimizată ,în cele mai fericite cazuri şi prin recuperarea prin psihoterapie: diminuarea trăirilor afective negative, a frustraţiei,a complexelor, a sentimentului de inferioritate şi inutilitate; prin stimularea încrederii în sine, prin conştientizarea cauzelor ce conduc sub o formă sau alta spre eşec, dar şi prin asumarea deficienţei.

Optimizarea integrării în grupul de covârstnici se face prin terapie educaţională – integrată; se face o corelare a formelor de terapie prin joc, terapie prin învăţare, terapie cognitivă, art-terapie, meloterapie, terapie ocupaţională. Așadar, în vederea realizării incluziunii, ar trebui să existe pe lângă profesorul de sprijin şi alte resurse umane alocate serviciilor educative specializate: consilier şcolar,

logoped care colaborează cu profesorul de sprijin, contribuind la recuperarea diferitelor tipuri de deficienţe, psihologul, kinetoterapeutul, psihoterapeutul etc.

Bibliografie

Ion Radu -„Psihologia educației și dezvoltării’’, Editura Academiei, București, 1993

Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, Ionel Mușu, Unicef, 2009 Alois Gherguț Psihopedagogia persoanelor cu cerințe special. Strategii diferențiate ți inclusive în educație, Editura Polirom, Iași, 2016

INCLUZIUNE ŞI DIVERSITATE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR: DINU DANA-ELENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PETRACHE CERNĂTESCU”, CERNĂTEȘTI, DOLJ

Educaţia incluzivă este adeseori asociată cu elevi care au dizabilităţi sau care au „nevoi educaţionale speciale”. De fapt, incluziunea se referă la educaţia şcolară a tuturor copiilor şi tinerilor, conform conceptului „şcolii pentru toţi”. Incluziunea este un proces care poate creşte practic la nesfârşit nivelul învăţării şi al participării pentru toţi elevii. De fapt incluziunea are loc concomitent cu creşterea gradului de participare. O şcoală incluzivă este o şcoală în mişcare. Participarea şcolară înseamnă învăţarea alături de ceilalţi copii şi colaborarea cu ei, prin împărtăşirea experienţelor de învăţare. Ea presupune implicarea activă în învăţare şi dreptul la opinie în ceea ce priveşte modul în care educaţia este trăită de către fiecare copil. Mai mult, participarea înseamnă recunoaşterea, acceptarea şi valorizarea ca personalitate.

Cele mai actuale orientări în domeniul incluziuni statuează importanța câtorva principii-cheie în vederea asigurării educației incluzive efective și de calitate. Unul din acestea vizează formarea cadrelor didactice (educatori, învățători, profesori, psihologi, logopezi etc.), astfel încât acestea să posede atitudinile, valorile și competențele corespunzătoare și necesare pentru activitate eficientă în mediul educațional incluziv.

Cadrele didactice profesioniste, bine instruite, sunt esențiale pentru realizarea demersului de incluziune, educație de calitate echitabilă și învățare de-a lungul vieții pentru toți. Este vital ca fiecare cadru didactic, care activează la orice nivel al sistemului de învățământ, să fie pregătit pentru a organiza și realiza un proces educațional cuprinzător, ce creează acces și participare reală și asigură performanțele celor care învață. Complexitatea atribuţiilor pe care le exercită zilnic cadrul didactic impune o foarte bună cunoaștere de către acesta a informațiilor care ţin strict de specialitatea sa, dar și a unor conținuturi trans-disciplinare pentru a realiza obiectivele unei educaţii de calitate.

În această ordine de idei, este necesar ca sistemul de formare inițială a cadrelor didactice să cuprindă programe ce abordează în complexitate problematica educaţiei incluzive, să conducă spre dobândirea de astfel de cunoștințe și abilități care să asigure că toate cadrele didactice sunt familiarizate cu metodologiile centrate pe copil, sunt capabile să predea în medii diferite şi să realizeze în mod adecvat predarea diferențiată, să valorifice punctele forte ale copiilor și să răspundă necesităţilor lor.

Promovarea incluziunii și predarea din perspectivă incluzivă necesită o viziune largă și competențe specifice pe care trebuie să le posede toate cadrele didactice, nu doar, cum se crede în mod eronat, cele care asistă direct un copil cu cerințe educaționale speciale. Educația incluzivă și sistemele de învățământ, în general, au evoluat până în punctul în care toate cadrele didactice trebuie să știe că diversitatea este prezentă în grupurile de copii la toate nivelurile de educație și că abordarea diferitelor cerințe ale copiilor este ceea ce marchează fundamental noile tendințe în educație.

În acest cadru general, pedagogii trebuie să fie pregătiți pentru inovarea continuă în domeniul tehnologiilor educaționale, astfel încât să răspundă necesităților diferite și în continuă schimbare ale celor care învață. Aspectul-cheie al inovării, care trebuie să guverneze predarea și procesul educațional în general, este flexibilitatea: o abordare flexibilă și sensibilă la cerințele speciale ale fiecărui copil/tânăr constituie standardul de bază pe care se edifică sistemul de formare a cadrelor didactice.

Școlile trebuie să includă în procesul educațional toţi copiii, indiferent de condiţiile fizice, intelectuale, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură ale acestora. Școlile trebuie să includă în egală măsură copiii cu dizabilităţi şi pe cei supradotaţi, copiii străzii şi pe cei încadraţi în muncă, copiii aparţinând populaţiilor locuind în zone greu accesibile sau ducând o viaţă nomadă, copiii aparţinând minorităţilor lingvistice, etnice sau culturale, precum şi copiii provenind din alte zone sau grupuri dezavantajate sau marginalizate.

Persoanele cu cerinţe educaţionale speciale trebuie să aibă acces în şcolile obişnuite, care trebuie să se adapteze unei pedagogii centrate pe cel care învaţă, capabile să vină în întâmpinarea acestor cerinţe. Școlile obişnuite, cu orientare incluzivă, sunt cele mai utile mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, creând comunităţi primitoare, construind o societate incluzivă şi oferind educaţie pentru toţi; mai mult, ele furnizează o educaţie utilă pentru majoritatea copiilor, cresc eficienţa şi, în ultimă instanţă, rentabilitatea întregului sistem educaţional.

Principiul fundamental al şcolii incluzive este acela că toţi copiii trebuie să înveţe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultăţile pe care le au sau de diferenţele dintre aceştia. Școala incluzivă trebuie să recunoască şi să reacţioneze la diversele cerinţe ale elevilor, armonizând, pe de o parte stiluri şi ritmuri diferite de învăţare, iar, pe de altă parte asigurând o educaţie de calitate pentru toţi, prin programe de învăţământ adecvate, bună organizare, strategii de predare, folosire optimă a resurselor şi parteneriate cu ceilalţi membri ai comunităţilor în care funcţionează.

Trebuie să se asigure un continuum al sprijinului şi serviciilor oferite pentru cerinţele speciale în fiecare şcoală. În școala incluzivă participarea copiilor face parte din elementele-cheie ale incluziunii. Copiii cu CES (cu dificultăți de învățare, cu dizabilități, din familii vulnerabile), altădată

neglijați și excluși, lipsiți de inițiativă, motivație și acțiune, devin parte a tuturor proceselor. Alături de cadre didactice și părinți, copiii sunt membri ai grupurilor de promotori ai educației incluzive, organizează și realizează acțiuni de advocacy (crearea grupului de mentori din rândul elevilor, care să ofere sprijin şi asistenţă individualizată unul-la-unul colegilor lor cu CES și/sau dizabilităţi). Un aspect important legat de participarea copiilor este implicarea în activități de voluntariat.

Reprezentând o formă de educaţie nonformală foarte accesibilă şi eficientă, acțiunile de voluntariat contribuie la dezvoltarea spiritului civic al elevilor, lucrul în echipă, toleranța, dorința de a lucra în parteneriat şi de a învăţa lucruri utile pentru viaţă. Activităţile de voluntariat dezvoltă abilităţile de comunicare şi cooperare pe diferite nivele: elev – elev, elev – cadru didactic, cadru didactic – cadru didactic. Pe de altă parte, voluntariatul consolidează percepţia individuală asupra personalităţii proprii a elevului, asupra valorilor existente în societate, conferind sentimentul de apartenenţă la comunitate prin faptul că fiecare poate fi util şi poate aduce bucurie semenilor.

Un element distinct al școlii incluzive este și colaborarea cu familia/părinții, în calitate de parteneri educaționali. Este bine cunoscut rolul incontestabil al familiei în consolidarea și asigurarea calității educației propriului copil, iar prin acesta – a întregului proces de educație. Studiile în domeniu demonstrează faptul că atunci când există o relație pozitivă și convingătoare între familie și școală, copiii au doar de câștigat, iar beneficiile sunt evidente, inclusiv în ceea ce privește îmbunătățirea performanțelor academice. Această relație nu ține și nu trebuie să țină cont de particularitățile familiilor: situație socio-economică, etnie, context cultural etc. și este favorabilă pentru copii la orice vârstă.

Familiile trebuie să își încurajeze copiii, să vorbească cu ei despre ceea ce se întâmplă la școală, să îi convingă despre importanța învățăturii și efectuării temelor, să îi susțină în proiectarea unor planuri de viitor ș.a.m.d. Cu alte cuvinte, toate familiile pot să aibă și au efecte pozitive asupra învățării copiilor. În implicarea parentală efectivă există numeroase bariere: atât pentru școli, cât și pentru părinți. Unele bariere sunt determinate de resursele limitate, în timp ce altele (cele mai multe) provin din percepții, atitudini, convingeri. Colaborarea cu părinții este crucială pentru crearea, în comun, a unui mediu în care copiii se simt fericiți și protejați, se simt atașați de familie și se pot dezvolta la potențialul lor maxim.

- Bibliografie:

1. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

2. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001.

3. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN COLECTIVITATE

Prof. Obeadă Sanda-Teodora
Școala Gimnazială Nr.27 Timișoara, Județul Timiș

MOTTO: „NU TREBUIE SĂ FIM SINGURI, CI TREBUIE SĂ FIM ÎMPREUNĂ!”

Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental - un învățământ pentru toți, împreună cu toți - care constituie un deziderat şi o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare / incluziune. Programele de stimulare timpurie a dezvoltării reprezintă o etapă decisivă în realizarea obiectivelor educației pentru toți. Acestea au o influență determinantă asupra formării inteligenței, a personalității și a comportamentelor sociale. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor şi mijloacelor optime de intervenție educativă încă de la vârstele mici asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă.

În lumea modernă, diversitatea în sens larg – indiferent dacă este de natură culturală sau lingvistică – poate fi pusă pe seama a doi factori esenţiali: intensificarea migraţiei şi noile tehnologii de informare şi comunicare.

Ce inseamna interculturalitate?

„Interculturalitate” este termenul ce denumește contactul dintre culturi, existența unui dialog între acestea și nu în ultimul rând interacțiunea și influența pe care o primesc reciproc.

Uniunea europeană fiind un ansamblu de țări care încearcă să conviețuiască și să se ajute reciproc pe toate planurile (social, economic, cultural etc) interculturalitatea este indispensabilă pentru că aceasta decurge de la sine. Aceste țări, pentru a putea colabora, trebuie să interacționeze, să comunice, să intre în contact unele cu celelalte. De aceea, pentru că există această uniune există și interculturalitate în spațiul european care se poate recunoaște pe mai multe planuri. Unul dintre aceste planuri ar fi cel cultural. Fiind mai multe țări care colaborează toate au unele particularități culturale pentru că nu putem fi toți la fel. Fiecare țară are o identitate culturală și acesta este unul din lucrurile cele mai importante care o deosebeste de celelalte. Chiar dacă ne influențăm unii pe alții, nu înseamnă că trebuie să renunțăm la identitatea noastră, ci să preluăm acele aspecte pozitive care ne avantajează, cu acordul țării respective.

Educația incluzivă înseamnă faptul că toți copiii au acces la educaţie de calitate într-un mediu incluziv.

Cele trei componente ale acestei definiţii pot fi înţelese după cum urmează:

“Copii cu dizabilităţi, copii supradotaţi, copii fără adăpost, copii din zone izolate sau aparţinând unor grupuri nomade, copii aparţinând unor minorităţi lingvistice, etnice sau culturale, copii cu HIV sau aparţinând oricăror altor grupuri vulnerabile” – Declaraţia de la Salamanca (1994).

Mediul incluziv înseamnă acel mediu în care sunt bineveniţi, protejaţi şi educaţi toţi copiii, indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici (UNESCO).

Rezumând, incluziunea în educaţie înseamnă:

-Respect pentru diversitate,

-Beneficii pentru toţi elevii, nu orientarea doar către cei excluşi,

-Asigurarea accesului egal la educaţie sau stablirea unor măsuri pentru anumiţi copii fără ca aceştia să fie separaţi sau excluşi.

Ce **NU** înseamnă incluziunea în educaţie:

-Doar reforma educaţiei speciale, ci a întregului sistem de educaţie,

-Doar răspunsul la nevoile anumitor copii, ci o îmbunătăţire a calităţii educaţiei pentru toţi elevii,

-Măsuri în şcolile speciale, ci suport pentru elevi în şcolile de masă,

-Doar răspunsul la nevoile copiilor cu dizabilităţi,

-Satisfacerea nevoilor unui copil/elev în detrimentul altuia.

Cu alte cuvinte, **educaţia incluzivă** este un proces prin care răspundem diversităţii nevoilor copiilor prin creşterea gradului de participare la învăţare şi reducerea excluziunii. Aceasta presupune o serie de schimbări de substanţă din perspectiva conţinutului educaţional, a abordării didactico-pedagogice, a structurii sistemului de educatie şi a strategiilor educaţionale.

Elevii născuţi în medii defavorizate vor fi ajutaţi să-şi valorifice aptitudinile, chiar dacă ele nu se exprimă în termenii acceptaţi de şcoală.

Politicile educaţionale trebuie să aibă la bază principiul educaţiei realiste şi practice şi logica adaptării învăţământului la realităţile şi nevoile locale, naţionale şi europene.

Pentru ţările membre ale Uniunii Europene, educaţia şcolară preuniversitară este o prioritate. Libera circulaţie a ideilor şi persoanelor pe teritoriul Uniunii Europene presupune şi un spaţiu educativ propice schimburilor de valori culturale, spirituale, economice. Şcoala trebuie să formeze oameni capabili să coopereze pe plan local, naţional, internaţional. Calitatea învăţământului trebuie să crească în aşa fel încât să ţină seama de aptitudinile şi motivaţiile elevilor, de posibilităţile, nevoile, perspectivele dezvoltării unei ţări, de redescoperirea relaţiilor şcolii cu întrepinderea, cu biserica, cu alte instituţii şi alţi parteneri.

Se urmăreşte stimularea informării părinţilor şi elevilor asupra profesiilor, meseriilor şi pieţei muncii. Acţiunea educatorului va avea rezultate dacă şi familia îi dă copilului posibilitatea

experimentării precoce a mai multor roluri şi dacă se bazează în relaţiile cu el pe respect reciproc, egalitate, solidaritate, aşteptări pozitive.

Literatura de specialitate arată că elevii cu și fără dizabilități beneficiază deopotrivă, atât din punct de vedere social, cât și din punct de vedere academic, de incluziune. În plus, incluziunea are beneficii pentru profesori, părinți și comunitate.

Beneficii pentru elevii cu cerințe educaționale speciale: performanță academică îmbunătățită, mai mult timp petrecut în contact cu curriculumul general, îmbunătățirea stimei de sine și a comportamentului social, dezvoltarea prieteniei între studenți cu și fără dizabilități, care conduc la oportunități de relaționare și îmbunătățirea stimei de sine.

Obiectivele educatiei incluzive vizează combaterea neparticipării școlare, ca și a abandonului și eșecului școlar, prin demersuri care depășesc barierele impuse de dificultățile de ordin material, personal, familial sau social cu care se confruntă copiii. În același timp, educația incluzivă vizează asigurarea unor condiții optime de învățare care să ofere tuturor șansa unui start egal în viață din punct de vedere educațional.

Competenţa interculturală presupune atât din partea cadrului didactic, cât şi a copiilor, părinţilor un ansamblu de elemente interiorizate şi încadrate funcţional personalităţii, care să permită şi să susţină reacţii fireşti, adecvate în diferite contexte educaţionale, percepţii ale diversităţii culturale şi etnice fără etichetări categoriale nefondate, de tipul prejudecăţilor şi stereotipurilor sau tensionărilor.

Nu există o metodologie anume pentru a asigura o educaţie interculturală, ci doar mijloace care sunt capabile de a dezvolta o dinamică interculturală şi o înţelegere interculturală. Nu trebuie să înlăturăm tot ceea ce a fost până acum, ci trebuie să acordăm prioritate şi să dezvoltăm acele dimensiuni capabile să promoveze drepturile omului şi trebuie, totodată, să lărgim perspectivele solidarităţii, făcându-le mai concrete şi mai puţin limitate.

Sentimentul apartenenţei la o comunitate multiculturală se formează din primii ani ai vieţii, altfel spus, în cei ,, şapte ani de acasă’’, care includ, firesc, anii petrecuţi în grădiniţă.
Iată de ce le revine educatoarelor, în ansamblu, misiunea de a dezvolta în forme şi conţinut activităţi de educare şi formare multiculturală a copiilor.

Cadrele didactice bine intenţionate, convinse pe drept că toţi copiii sunt egali, iar majoritarii nu sunt mai presus de ceilalţi, ignoră diferenţele dintre copii, stabilind perspectiva majoritară ca normă aplicabilă tuturor şi fără negociere.

Vom considera interculturalitatea o parte componentă a realităţii zilnice din grădiniţă, şi nu o temă sau o activitate adăugată. De asemenea acordăm atenţie materialelor expuse, organizării spaţiului care să permită învăţarea prin colaborare, comunicarea, şi nicidecum marginalizarea unor copii. Am

căutat să deschidem spaţiul grădiniţei către comunitate şi specificul ei organizând întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural.

Educaţia interculturală derulată prin acţiuni la nivelul preşcolarilor au vizat următoarele obiective specifice:

-promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească între români şi alte etnii;

-transmiterea de cunoştinţe despre propria cultură şi despre alte culturi aparţinând altor etnii;

-formarea unor deprinderi legate de viaţa într-o societate multiculturală;

-formarea atitudinii de respect faţă de propria cultură şi a celorlalte etnii şi combaterea discriminării şi a intoleranţei;

-promovarea unor relaţii de prietenie şi de bună înţelegere între români şi celelalte naţionalităţi.

-învăţarea unor cuvinte, expresii, cântece şi dansuri în limba română, greacă, turcă, japoneză, mexicană, indiană.

La îndeplinirea acestor obiective au contribuit: copiii, educatoarea, părinţii, comunitatea.

Bibliografie:

1. “Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani)”, 2008
2. “Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar- O metodică a activităţilor instructiv-educative”, Monica Lespezeanu, Editura Omfal Esential, Bucuresti, 2007
3. “O noua provocare pentru educatie: Interculturalitatea” – Teodor Cozma, Editura Polirom, Iasi, 2001
4. ”Viaţa cotidiană ca spectacol” ,Goffman E. Ed. Comunicare.ro,București, 2007
5. ”Tr. Învăţământul integrat şi/sau incluziv”,Ed. Aramis, București, 2001

Importanța activităților extrașcolare în învățământul primar

Onila Alina-Florentina
Școala Gimnazială „Dr.Balasi Jozsef„- Curtuișeni

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat

Activitățile extrașcolare se referă la acele activități realizate în afara mediului școlar, în afara instituției de învățământ, cu participarea clasei, a mai multor clase de elevi sau a mai multor instituții de învățământ.

Activitățile extrașcolare vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria de desfășurare a acestora e greu de delimitat. Pot fi excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, operă, muzică clasică, activități artistice, cluburi tematice, activități sportive, legate de protecția mediului etc. Iată câteva caracteristici de bază ale activităților extrașcolare:

-înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/ muzică pentru copii, etc.);

-au rol complementar celui al școlii;

-dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate;

-oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor.

Este cunoscut faptul că activitățile extrașcolare generează capital social și uman, constituie un mediu formator mai atractiv, în afara contextului instituțional. Participarea elevilor la astfel de activități îi ajută să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament în comparație cu al celorlalți.

Activitățile extrașcolare reprezintă totodată un element prioritar în politicile educaționale întucât au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității elevilor, asupra performanțelor școlare și a integrării sociale. Un studiu al lui J. Eccles și B.L.Barber(1999) indică un impact diferit al activităților extrașcolare, în funcție de tipul acestora și rata de participare, astfel:

participarea în cadrul tuturor tipurilor de activități extrașcolare corelează cu creșterea rezultatelor și performanțelor școlare;

participarea la activități sportive înregistrează o probabilitate mai mare ca elevii să aleagă să urmeze o școală superioară (nivel universitar) până la la împlinirea vârstei de 21 de ani;

participarea la activități prosociale corelează cu o rată mai mică de delincvență în rândul elevilor participanți.

Activitățile extrașcolare ocupă un loc important în ansamblul influențelor educative. Participarea la acest tip de activități lărgește orizontul cultural al elevilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs. De asemenea, constituie un mijloc de formare a competențelor, contribuie la educarea morală, estetică a elevilor, diciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul cultural-artistic. Activitățile extrașcolare reprezintă un mijloc de formare a deprinderilor elevilor de a-și folosi, în mod rațional, timpul liber, sunt propice manifestării spiritului de independență și inițiativei.

O altă particularitate a activităților extrașcolare, de o reală importanță, o constituie legătura acestora cu partea practică. Aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților extrașcolare are valoarea unui exercițiu de dezvoltare a aptitudinilor elevilor. Important în derularea acestor activități este faptul că elevii pot fi antrenați atât în inițiere și organizare, cât și în modul de desfășurare a acestora.

„Oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare, i se poate transmite cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă.”- afirma J. Bruner.

Condiția primordială pentru receptarea corectă și coerentă a mesajului o reprezintă demersul adoptat de cadrul didactic, metodele, procedeele, modul și modalitățile utilizate, precum și cadrul în care se desfășoară procesul.

Modelarea, formarea, educarea cer timp și dăruire. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale și nu numai.

Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală:

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi vremea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Bibliografie:

Ţîru C. Maria, „Pedagogia activităţilor extracurriculare” – Suport de curs, Cluj-Napoca 2007
Ionescu M.; Chiş V. – Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
Lazăr V., Cărăşel A., Psihopedagogia activităţilor extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2000.

Adaptarea profesorului la particularitățile generațiilor Z și Alpha

Prof. înv. primar, Macarie Adriana
Școala Gimnazială „Ion Pop Reteganul” Sâncel

Educaţia este o instituţie fundamentală în orice tip de societate. Ea implică parcurgerea unui itinerar complex şi îndelungat de învăţare., Debutează în familie, continuă în cadrul unor instituţii publice specializate şi apoi în mediul social. Pe acest traseu are loc modelarea şi construcţia personalităţii tinerilor.

Educaţia este supusă în societăţile actuale unor provocări variate şi contradictorii.

Sistemul de învăţământ se confruntă cu numeroase provocări în contextul cultural contemporan. Principala provocare la care trebuie să răspundă este aceea de a integra în mod adecvat noile tehnologii de comunicare în procesul instructiv-educativ.

Copiii din generația Alpha pot fi caracterizați ținând cont de oportunitățile pe care societatea le oferă din punct de vedere tehnologic și economic, așa cum fiecare generație are specificul ei, influențat de contextul economic si tehnologic.

Tehnologia IT, comparativ cu orice alte vremuri de până acum, ne influențează viețile mai mult decât orice alt domeniu. Impactul ”revoluției” IT pe care o trăim în prezent se răsfrânge atât la nivel personal, național cât și la nivel global. Este o provocare pentru noi toți să ținem pasul cu tehnologia.

Generația Alpha este prima generație complet digitală, conectată permanent la tehnologie, din prima zi de viață. Mai mult, pentru mulți copii din generația Alpha, telefonul și tableta au luat locul primelor jucării, iar ecranele device-urilor le sunt cel puțin la fel de familiare ca figurile părinților.

Transformările sociale, culturale și economice din societate se produc într-un ritm accelerat și în felul acesta determină restructurarea permanentă a sistemului şcolar. În aceste condiţii, şcoala este determinată să răspundă adecvat, oferind societăţii oameni pregătiţi corespunzători nevoilor de producţie materială şi spirituală.

Timpurile pe care le trăim impun reconfigurarea a ceea ce noi numim educație sau proces de învățare.

Astfel, a crește și a educa copiii din Generatia Alpha înseamnă a ține cont de o multime de dimensiuni care le guvernează stilul de viată, iar provocările sunt pe masură. Este nevoie ca adulții

din viața copiilor Alpha să acorde suficientă atenție cultivării abilităților de relaționare interpersonală, inteligenței emoționale, gândirii critice, precum și spiritului antreprenorial și leadership-ului.

Schimbările tehnologice și economice rapide la care asistă copiii din generația Alpha schimbă și modul în care ei se vor raporta, în viitor, la sfera și valorile profesionale.

În contextul transformărilor actuale din educație, atenția cadrelor didactice se concentrează pe fenomenul de digitalizare și metodele de predare folosite, astfel încât procesul educațional să nu fie afectat din punct de vedere calitativ.

Toate provocările menționate mai sus, în ceea ce privește viteza cu care se întâmplă schimbările și cerințele în sistemul de învățământ, obligă cadrele didactice la o continuă adaptare. Societatea are această adaptare din partea sistemului de învățământ de a oferi tineri pregătiți corespunzător nevoilor societății.

Cadrele didactice trebuie să țină pasul cu toate schimbările din sistemul de învățământ, cu perfecționarea învățământului, aceasta fiind singura soluție pentru asigurarea echilibrului între școală și societate. Nevoia unei educații permanente ne provoacă la gasirea rapidă a unor noi soluții, metode eficiente, ușoare, plăcute pentru a menține trează dorința participării tuturor elevilor în mod activ la propria educație.

Este necesar ca educatorii să nu piardă din vedere acest proces, deoarece devin depășiți de situație, iar în activitățile pe care le conduc se pot produce anomalii cu efecte în evoluția copilului.

Școala modernă trebuie să fie locul în care elevii cercetează, își dezvoltă personalitatea și modul propriu de gândire sub îndrumarea profesorului, care coordonează activitățile educaționale.

Metodele și strategiile de predare trebuie să fie adaptate condițiilor de lucru și necesităților individuale ale elevilor și să susțină dezvoltarea competențelor. De asemenea, în tot procesul educațional trebuie să se țină cont de faptul că tocmai modul diferit de a gândi îi ajută pe elevi să evolueze, așadar profesorul nu trebuie să clasifice drept greșite anumite idei, ci să încerce să îndrume elevul spre a găsi soluția la problema propusă. Folosirea TIC în școală face parte din evoluţia naturală a învăţării şi sugerează o soluţie elegantă la provocările moderne adresate învăţării şi a nevoilor elevilor.

Școala trebuie privită ca un laborator ce permite elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul individual de învățare, cu sprijinul profesorului care are rolul de a crea scenarii reale de învățare.

Accesul la noile tehnologii şi mijloace de comunicare a devenit un indicator semnificativ al dezvoltării în contextul societăţii informaţionale. Aceste mijloace au un rol important şi în formarea tinerei generaţii. Ele reprezintă noi ferestre deschise spre lume, noi posibilităţi de acces la informaţie

şi la sursele cunoaşterii. Totuși, există şi un revers al medaliei. Consumul excesiv al produselor media, jocurile pe calculator, navigarea pe internet, dependenţa pe care o generează aceste tehnologii provoacă grave disfuncţii cerebrale şi afectează negativ dezvoltarea capacităţilor cognitive ale copiilor şi tinerilor. Părinţii, educatorii şi toţi cei responsabili de formarea copiilor şi a tinerilor pentru viaţă trebuie să găsească un echilibru şi un dozaj optim pentru a valorifica potenţialul educativ al acestor noi mijloace şi a limita efecte lor negative. Întrucât este imposibil să-i izolăm pe copii de acest uriaş dispozitiv mediatic, care a devenit un element omniprezent în viaţa noastră cotidiană, trebuie să regândim procesul de educaţie în acest context şi să conștientizăm atât beneficiile și oportunitățile, cât și riscurile și vulnerabilitățile semnalate.

Pentru a putea transmite elevilor cunoștințe care să îi conducă pe un drum sigur și să facă față provocărilor unei societăți într-o continuă schimbare, învăţătorul trebuie să aibă nu doar competenţe cognitive, ci și digitale, relaţionale și comportamental-atitudinale.

Atunci când nevoile sociale sunt mereu în schimbare cel mai important lucru pentru resursa umană, fie că este vorba de profesori sau societate în general, este capacitatea de adaptare.

Bibliografie

Carr, N. (2012). Superficialii. Efectele internetului asupra creierului uman. Traducere de Dan Crăciun. Bucureşti: Editura Publica.

Buzan, T., Buzan B. (2012). Hărţi mentale. Bucureşti: Editura Curtea Veche

Kellner, D. (2001). Cultura media. Iaşi: Institutul European.

Cerghit, I., 2008, Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Editura Polirom, Iaşi.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Profesor Moț Aurica
Școala gimnazială Sântana, jud. Arad

Societatea este din ce în ce mai **diversă.** Trebuie îmbrățișate diferențele culturale, rasiale, etnice, de gen în cadrul școlilor și în viața personală.

Motivele pentru aceasta sunt numeroase:

- pentru că promovează toleranța și acceptarea diferențelor,
- oamenii sunt educați să înțeleagă că nu există un singur mod corect de a gândi,
- fiecare trebuie să se poată exprima liber,
- fiecare persoană trebuie să fie respectată și acceptată pentru ceea ce este,
- ajută la eliminarea prejudecăților,
- ajută la îmbunătățirea comunicării,
- ajută la dezvoltarea gândirii critice,
- ajută la înțelegerea culturii politice.

Diversitatea în educație este amplă, aici am prins doar câteva aspecte.

Prin **educație incluzivă** crește gradul de participare a elevilor la procesul educațional.

Incluziunea presupune valorizarea egală a tuturor elevilor și personalului școlar.

Fiecare individ are valoarea sa, fiind bun la ceva. Prin incluziune crește participarea tuturor elevilor la educație.

Iată ce mai face incluziunea:

- reduce numărul celor excluși din cultură,
- reduce barierele în învățare și oferă participare pentru toți elevii,
- recunoaște drepturile elevilor la educație în propria lor școală sau localitate,
- cultivarea unor relații de susținere reciprocă între școală și localitate.

Toleranța rezolvă multe probleme legate de violență și bullying în școală.

La fel ca incluziunea și diversitatea, toleranța elimină diferențele dintre oameni de orice natură ar fi ele.

De la vârste mici copii trebuie ajutați să devină persoane tolerante indiferent de condiția lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică, religioasă.

Iată câteva metode de implementare a toleranței:

- vorbim pe rând și restul ascultă cu atenție,
- respectarea cuvântului, a părerilor,
- împreună găsim soluții și eliminăm astfel conflictele,

- lucrăm în echipă,
- diferențierea cerințelor pe aceeași temă,
- sarcini identice, timp diferiți,
- sarcini diferite, timpi egali,
- folosim metoda învățării în grupuri mici,
- predăm folosind metode interactive de exemplu jocul de rol.

Fără toleranță societatea ar fi într-un război permanent.

Iată cum prin diversitate, incluziune și toleranță educația are șansa să devină de calitate.

O ȘANSĂ A EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

MUNTEANU BIANCA-CLAUDIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „LUMEA COPIILOR, TÂRGU-JIU

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță este esențială pentru construirea unei societăți echitabile, progresive și armonioase. Iată de ce este importantă această abordare:

- **Promovează înțelegerea și acceptarea diferențelor**: Prin educația bazată pe diversitate, elevii învață să aprecieze și să respecte diferențele culturale, sociale, etnice, religioase și de gen. Înțelegerea și acceptarea diversității contribuie la diminuarea stereotipurilor și a prejudecăților.
- **Creează un mediu de învățare incluziv**: O educație care încurajează diversitatea și incluziunea oferă un mediu în care toți elevii se simt bineveniți și valorizați. Acest lucru poate duce la o creștere a încrederii în sine și a sentimentului de apartenență pentru elevi, ceea ce favorizează succesul academic și social.
- **Încurajează gândirea critică și perspectiva globală**: Educația prin diversitate îi încurajează pe elevi să abordeze problemele din diverse perspective și să analizeze diferitele realități din întreaga lume. Această abordare îi pregătește pentru a deveni cetățeni informați și angajați într-o societate tot mai interconectată și globalizată.
- **Contribuie la construirea păcii și a armoniei sociale:** Prin promovarea toleranței și a respectului reciproc, educația prin diversitate poate contribui la prevenirea conflictelor și la promovarea păcii și a înțelegerii între diferitele grupuri și comunități.
- **Încurajează empatia și cooperarea:** Prin învățarea despre experiențele și perspectivele altora, elevii dezvoltă empatie și înțelegere față de cei din jurul lor. Aceste abilități sunt esențiale pentru a construi relații interpersonale sănătoase și pentru a lucra eficient într-o lume diversă și interconectată.

Educația prin diversitate este o abordare care recunoaște și valorifică diversitatea în cadrul procesului educațional. Aceasta implică includerea și promovarea diversității culturale, etnice, lingvistice, religioase, socio-economice și de altă natură în cadrul sistemului educațional.

Iată câteva aspecte cheie ale educației prin diversitate:

Includerea tuturor elevilor: Educația prin diversitate promovează includerea tuturor elevilor, indiferent de originea lor etnică, religioasă, socio-economică, abilități sau alte caracteristici. Aceasta implică crearea unui mediu educațional care să fie deschis, receptiv și acceptant pentru toți elevii.

Promovarea înțelegerii interculturale: Educația prin diversitate încurajează înțelegerea și respectul față de diferitele culturi și perspective. Elevii sunt expuși la experiențe și perspective variate, ceea ce îi ajută să dezvolte empatie, deschidere și înțelegere față de ceilalți.

Combaterea discriminării și prejudecăților: Prin educația prin diversitate, se încurajează combaterea discriminării, a stereotipurilor și prejudecăților. Elevii învață să aprecieze diversitatea și să vadă valoarea diferitelor identități și experiențe.

Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare: Într-un mediu educațional divers, elevii învață să comunice și să colaboreze eficient cu persoane din diferite medii și culturi. Aceste abilități sunt esențiale într-o lume tot mai interconectată și diversă.

Încurajarea gândirii critice și creativității: Diversitatea în cadrul procesului educațional poate stimula gândirea critică și creativă. Elevii sunt expuși la idei și perspective noi, ceea ce îi poate încuraja să gândească în moduri inovatoare și să găsească soluții la probleme complexe.

Incluziunea și toleranța sunt concepte interconectate care sunt fundamentale pentru promovarea unei societăți echitabile și respectuoase. Iată o scurtă descriere a fiecăruia:

Incluziunea: Incluziunea se referă la crearea unui mediu în care fiecare individ se simte acceptat, valorizat și respectat pentru cine este, indiferent de diferențele lor. Într-o societate sau într-un mediu educațional inclusiv, toți oamenii, indiferent de originea lor, rasă, religie, gen, orientare sexuală, abilități, sau alte caracteristici, sunt tratați cu respect și au acces la aceleași oportunități și resurse. Incluziunea încurajează colaborarea, diversitatea și participarea egală a tuturor membrilor societății.

Toleranța: Toleranța se referă la acceptarea și respectarea diferențelor și a diversității umane. Într-o societate tolerantă, oamenii sunt deschiși și receptivi față de idei, culturi și perspective diferite de ale lor. Toleranța nu înseamnă neapărat că trebuie să fim de acord cu tot ceea ce ceilalți gândesc sau fac, ci mai degrabă implică capacitatea de a trăi în armonie și respect reciproc, chiar și în ciuda diferențelor noastre.

Prin promovarea incluziunii și toleranței în școli, organizații, comunități și în societatea în ansamblu, putem contribui la construirea unui mediu mai echitabil, mai empatic și mai pașnic. Aceste valori pot fi încorporate în politici, programe educaționale, proiecte sociale și în diferite aspecte ale vieții cotidiene pentru a promova înțelegerea, cooperarea și respectul reciproc între oameni, indiferent de diferențele lor.

ADHD- program de intervenție în familie

Alb Ionela Angelica

Grădinița cu P.P. Nr. 5 Zalău

Tulburarea hiperactivitate/ deficit de atenție este una dintre cele mai des întâlnite tulburări la vârsta copilăriei și una dintre cel mai des cercetate. Această tulburare se manifestă printr-un cumul de probleme persistente, precum dificultatea în menținerea atenției, hiperactivitatea și comportamentul impulsiv. Un copil poate prezenta toate cele trei componente ale acestei tulburări, într-o combinație variabilă de grade de severitate. Există două categorii de ADHD:

I. Nota predominantă a comportamentului este dată de hiperactivitate și impulsivitate;

II. Predomină dificultate de concentrare a atenției

Cercetările actuale stabilește etiologia ADHD ca fiind de două tipuri: neurologică (diferențe în ceea ce privește morfologia creierului) și genetică (cel puțin 65% dintre copiii cu ADHD au cel puțin o rudenie diagnosticată cu această tulburare).

Profesorii si părinții se așteaptă ca elevii să fie capabili să asculte și să urmărească lecțiile, să obțină note cât mai bune, să ducă la bun sfârșit proiectele etc. Pentru elevii cu ADHD aceste expectanțe sunt extrem de provocatoare și solicitante.

De multe ori credem că elevii cu ADHD fac intenționat anumite erori, dar trecem cu vederea faptul că ei sunt capabili să detecteze erorile, dar au dificultăți în a anticipa consecințele acestora pe plan comportamental, școlar etc. (Drugaș I, 2014)

De asemenea memoria de lucru vizuală și spațială le este afectată. Această limitare se asociază cu eșecul în menținerea atenției, a inhibiției comportamentale și în răspunsul la programlele de întărire.

Din cauză că nu pot să își focuseze atenția, riscă să fie certaţi, pedepsiţi, să fie declaraţi responsabili și vinovați pentru tot ce se întâmplă negativ în jurul lor. Astfel cei mai mulți dintre copii hiperkinetici sfârșesc prin a avea probleme de natură emoţională:

Inatenția nu afectează doar activitatea școlară, ci are efecte negative și asupra dezvoltării relațiilor cu copiii de aceeași vârstă deoarece de cele mai multe ori sunt neatenți, impulsivi, intruzivi, cu pretenții, etc.

Eşecul şcolar, frecvent în cazul acestor copii, din cauza că nu pot fi atenți, nu pot să se concentreze să își ducă sarcinile la bun sfârșit, conduce la scăderea motivaţiei cu privire la activitatea şcolară.

Capacitatea de autocontrol devine probabil cel mai important element de care trebuie să ținem cont pentru dobândirea unui comportament guvernat de reguli pentru reducerea impusivității.

Părinții sunt încurajați să participe la traininguri în care învață să identifice și să modifice antecendentele și consecințele comportamentului, să îl monitorizeze, să crească frecvența actelor dorite prin întăriri și să descrească frecvența celor nedorite prin penalizări și pedepse.

Programul destinat părinților copiilor cu ADHD propus de Barkley (1997, apud Barckey ,2002) se desfășoară în 10 pași:

(1) T*recerea în revistă a unor informații despre ADHD*- cu scopul atât de informare cât și pentru a risipi eventualele idei preconcepute pe care părinții le-ar putea avea cu privire la ADHD;

(2) *Identificarea cauzelor comportamentului opozant sau distruptiv al copilului* . Se trec în revistă patru categorii de factori : (a) caracteristicile copilului (starea de sănătate, temperamentul, eventualele deficiențe de dezvoltare); (b) caracteristici ale părinților similare cu ale copilului; (c) consecințe situaționale ale comportamentului copilului; (d) evenimente stresante ale vieții de familie. Părinții învață că problemele din categoria (a), (b), (d) cresc probabilitatea de apariție a comportamentelor disfuncționale, pe când cele din categoria (c) determină menționea sau creșterea frecvenței acestora;

(3) *Dezvoltarea unui nou mod de a fi atenți din partea părinților*. Părinții sunt învățați să-și modifice modul în care acordă atenție comportamentului copiilor: să ignore comportamentele nepotrivite, dar să fie alături de copii când manifestă comportamente acceptate;

(4) *Dezvolarea abilităților părinților de a-i determina pe copii să respecte regulile și să se joace independent*. Părinții sunt învățați să formuleze cerințe scurte și să întărească imediat respectarea acestora, să elimine din mediu elementele care ar putea interfera cu respectarea cerințelor (dacă cerința ar fi punerea jucăriilor într-un coș, televizorul ar trebui oprit), să acorde sistematic atenție copiilor atunci când aceștia sunt antrenați în activități acceptate.

(5) *Instituirea unui sistem de economie de jetoane* . Pentru asta părinții e nevoie să întocmească o listă cu responsabilități, cerințe și comportamente pe care copilul ar trebui să le respecte și apoi să atribuie fiecăruia un număr de jetoane sau puncte, în funcție de vârstă. Punctele se acordă la finalul fiecărei zile, la finalul săptămânii copilul poate să schimbe punctele acumulate pe un premiu dintre cele anunțate la începutul programului de părinți;

(6) *Implementarea unui sistem de time- out pentru comportamente distruptive sau când copiii nu respectă cerințele.* Părinții invață cum se folosește această metodă. Time-out-ul se aplică imediat după apariția comportamentului nedorit. Părintele cere oprirea comportamentului, așteaptă 5 secunde, adresează avertisment, așteaptă alte 5 secunde, iar apoi pune copilul într-un time-out dacă nu s-a oprit comportamentul problematic;

(7) *Extinderea time-out-ului la situațiile în care nu respectă cerința*;

(8) *Managementul neascultării cerințelor în locurile publice* Părinții învață să extrapoleze metodele folosite acasa în spațiile publice. Recomandările sunt ca înainte să ajungă într-un spațiu public, părinții să le amintească copiilor așteptările precum si consecințele respectării sau nerespectării acestora.

(9) Îmbunătățirea comportamentului la școală, utilizarea fișelor de activitate zilnică . Aceste fișe de activitate zilnică conțin 3-8 obiective de îmbunătățire a comportamentului în domenii diverse, alese de comun acord cu părinții și profesorii. Cadrul didactic monitorizează astfel progresul făcute de elev și transmite părinților fișele;

(10) *Managementul comportamentelor viitoare* .Scopul acestui pas este de a-i pune pe părinți să anticipeze ce ar putea face în viitor dacă vor apărea alte forme indezirabile de comportament;

Dacă adulții se concentrează pe nevoile lor, dacă se perseverează, atunci și rezultatele nu vor întârzia să apară. Lupta copiilor cu ADHD este una dificilă, dar aceasta trebuie încurajată, sprijinită și susținută pe cât posibil de cei din jur, pentru ca aceștia să își amelioreze deficiențele și tulburările de care suferă, pentru a-și recăpăta încrederea și respectul de sine, pentru îmbunătățirea rezultatelor școlar și prevenirea abandonului.

Bibliografie

Barkley, R. A (2006). History . In R.A Barkley (Ed*), Attention Deficit Hyperactivity Disorder: A Handbook for Diagnoses an Treatemen*t – New York: The Guilford Press

Drugaș I, Drugaș M.(2014). *Educație și intervenție în ADHD,* Oradea Ediura Primus

ABANDONUL ȘCOLAR

Prof. Atena Luminița Ilie
Grădinița cu P.N. Petrești, Jud. Dâmbovița

MOTTO: “Rădăcinile educației sunt amare, dar fructul este dulce” (ARISTOTEL)

- Abandonul scolar reprezintă, o temă de mare actualitate, dată fiind rata mare a abandonului școlar din țara noastră. Pentru a putea interveni eficient trebuie cunoscute cauzele care pot conduce la abandonul școlar.
- Abandonul şcolar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării şcolii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obţinerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studii început.
- Fiecare caz de abandon şcolar are o „istorie” proprie care presupune o analiză complexă, o interpretare psihogenetică, dinamică şi funcţională a situaţiei particulare a fiecărui subiect aflat în această situaţie.

În lucrarea de faţă se va dezbate pe larg problema asupra abandonului şcolar cu precădere din punct de vedere pedagogic.

Înainte de 1989 rata abandonului şcolar era foarte scăzută, însă imediat după schimbarea regimului s-a constat că elevii tind tot mai mult să părăsească băncile şcolii. Astăzi România, din păcate, se situează mult peste nivelul celor mai multe dintre statele membre sau care au aderat recent la Uniunea Europeană în ceea ce priveşte abandonul şcolar,relatează AGERPRES.

Rata abandonului este mult mai ridicată în învăţământul urban. Statisticile demonstrează că şcolile din centrele oraşelor care îşi concentrează serios atenţia asupra menţinerii ordinii şi a disciplinei , asupra dezvoltării caracterului şi a responsabilităţii elevilor, precum şi asupra excelenţei şcolare, au un nivel sensibil mai scazut de nereuşite şi de abandonuri şcolare.

Abandonul şcolar este rezultatul unei combinaţii de cauze interne şi externe, de factori interni şi factori externi. Fiecare abandon are o istorie personală şi socială legată de modul cum se aplică diferenţiat principiul dezvoltării. Eşecul şcolar este produsul mai multor factori cauzali aflaţi într-o anumită configuraţie pedagogică, psihologică şi socială care determină la rândul ei mai multe consecinţe imediate dar şi de durată.

Eşecul şcolar are la bază mai mulţi factori care pot fi diferiţi, dar cel mai adesea asociaţi, elevul se confruntă cu o serie de dificultăţi şcolare care au ca principale cauze: propria persoană, părinţii şi familia, şcoala , comunitatea locală, etc.

Putem distinge cinci mari tipuri de dificultăţi pe care elevul poate să le întâmpine: dificultăţi de natură somatică, deficienţe intelectuale/cognitive, probleme de învăţare de ordin instrumental sau dificultăţi de ordin afectiv privind direct copilul, adesea familia sa; slăbiciuni pedagogice privind şcoala, dar adesea şi părinţi.

A. Cauze psihologice :

1. Imaturitatea şcolară

Imaturitatea şcolară constă în incapacitatea, mai mult, sau mai puţin temporară şi reversibilă, de a face faţă sarcinilor şcolare. Ea reprezintă o neconcordanţă între dezvoltarea copilului şi sarcinile şcolare.

Se întâlnesc mai multe forme ale imaturităţii şcolare, şi anume:

a) imaturitate şcolară exprimată prin diminuarea trebuinţei de apartenenţa la grup şi prin conduita socială inadecvată în condiţiile de grup;
b) imaturitate mintală exprimată prin incapacitatea de analiză şi planificare a sarcinilor didactice;
c) imaturitate morală exprimată prin neformarea sentimentului datoriei şi prin capacitatea redusă de analiză şi de planificare a sarcinilor didactice;
d) imaturitate prin muncă exprimată prin incapacitatea de concentrare a atenţiei si de prelungire a efortului voluntar;
e) imaturitate fizică exprimată prin forţa de rezistenţă redusă în condiţii de efort necesar în context şcolar;
f) imaturitate volutivă exprimată prin incapacitatea de autoreglare a acţiunilor necesare în regim şcolar.

2. Instabilitatea psiho-afectivă a elevului

Instabilitatea şi tulburarile de natură psihoafectivă conduc la anxietate. Aceasta este exprimată prin una sau mai multe fobii, reacţii de teamă care în condiţii normale dispar de la sine, dar în condiţii educative neadecvate (părinţi prea autoritari, camarazi de joacă agresivi, profesori duri, lipsiţi de empatie pedagogică, etc.) devine o trăsătură de personalitate durabilă, cu efecte negative majore înregistrate în planul nereuşitei şcolare şi implicit conduce la abandonul şcolar.

Tulburările instrumentale sunt cele legate de realizarea insuficientă a funcţiei semiotice a unor obiecte indispensabile în acitvitatea de învăţare (textul scris, desenul, hârtiile, diagramele, etc.).

Tulburările de compotament sunt legate de trăsăturile de personalitate afectiv-emoţionale şi volativ-caracteriale, aptitudinale care reglează conduita elevului, se formează şi se cristalizează în procesul interacţiunilor sociale.

3. Tulburări instrumentale

4. Tulburări comportamentale

B. Cauze sociale :

1. Situaţia economico-financiară a familiei (asigurarea hranei zilnice, lipsa îmbrăcămintei şi încălţămintei, condiţiile de locuit, starea de sănătate, etc.)
2. Dezagregarea familiei, lipsa ajutorului la învăţătură, lipsa controlului asupra activităţilor copilului
3. Exploatarea copiilor prin muncă

Evoluţia socio-economică a României după anul 1989 a fost influenţată de schimbările de democratizare a societăţii şi de procesul de tranziţie de la economia socialistă la economia de piaţă, în contextual unei crize economice prelungite, al unor presiuni structurale puternice, al întârzierilor în procesul de restructurare şi al unor importante tensiuni şi conflicte sociale.

Mecanismele de redistribuire ce au functionat în ultimii ani au condus la crearea de elite în diferite domenii, care au contribuit în final la polarizarea socială, izolare şi agravarea sărăciei în societatea românească.

Urmare a acestor schimbări şi transformări, nevoia de asistenţă socială focalizată pe grupurile afectate a crescut.

Educaţia copiilor proveniţi din familiile sărace este o problemă atât de natură educaţională, cât şi socio-economică.

Cauzele pentru care copiii proveniţi din familiile sărace întâmpină dificultăţi în parcurgerea procesului educaţional sunt în egală măsură legate de disfuncţiile existente în sistemul educaţional cât şi de problemele de natură socio-economică pornind de la imposibilitatea asigurării hranei zilnice corespunzătoare, a îmbrăcămintei şi încălţămintei adecvate fiecărui anotimp şi terminând cu cheltuielile care depăşesc cu mult posibilităţile materiale ale părinţilor.

Conform studiilor de specialitate efectuate s-au identificat o serie de factori sociali care conduc la apariţia fenomenului de abandon şcolar.

Asigurarea hranei zilnice :

Imposibilitatea părinţilor de a asigura copiilor alimentaţia corespunzătoare favorizează insuccesul şcolar, conducând în cele mai multe cazuri la abandon.

Copiii aflaţi într-o astfel de situaţie nu se pot concentra asupra lecţiilor din cauza subalimentaţiei.

Prin implicaţiile pe care le poate avea o alimentaţie insuficientă şi neadecvată, actul educaţional în sine devine direct dependent de acest factor, putând creşte sau diminua.

Lipsa îmbrăcămintei şi încălţămintei :

Lipsa banilor pune în dificultate părinţii în sensul că nu pot asigura copiilor hainele şi încălţămintea pentru ca aceştia să poată merge la şcoală.

Deşi s-au identificat mai multe surse de procurare a acestora cum ar fi ajutoare primite de la O.N.G.-uri, ajutoare de la vecini sau rude, magazine second-hand, majoritatea familiilor dispun doar de un schimb de haine pentru fiecare copil, în cazuri extreme copiii din aceeaşi familie fiind îmbrăcaţi pe rând în aceleaşi haine.

Calitatea locuinţei :

Calitatea locuinţei are o influenţă foarte mare asupra rezultatelor şcolare.

Datorită lipsei spaţiului fizic, dotării precare, precum şi a lipsei utilităţilor, copiii nu dispun de condiţiile necesare studiului şi efectuării temelor. Din aceste motive rezultatele şcolare scad, acest fapt implicând creşterea numărului cazurilor de insucces şi de abandon şcolar.

Dezagregarea familiei :

Mediul familial dezagregat, caracterizat prin certuri frecvente, violenţa şi consumul de alcool şi droguri au efecte negative asupra psihicului copilului, a capacităţii lui de asimilare, influenţând comportamentul la şcoală şi în societate.

Mulţi dintre aceşti copii ajung într-un final pe străzi, pentru ei viitorul devenind sumbru, iar societatea îi va îndepărta.

Lipsa ajutorului la învăţătură.

Indiferenţa părinţilor cu privire la educaţia şi activitatea şcolară a copiilor conduce la apariţia fenomenului de insucces sau abandon şcolar.

Neacordarea sprijinului la învăţătura copiilor de către părinţi se datorează, pe de o parte, faptului ca aceştia au un nivel scăzut de educaţie, iar, pe de altă parte, faptului că ei trebuie să muncească toata ziua pentru a asigura cele necesare familiei.

MODALITĂȚI DE PREVENIRE ALE ABANDONULUI ȘCOLAR

Pentru a putea reduce numărul abandonurilor şcolare ar fi bine să încercăm sa identificăm şi să studiem cauzele. Principalele obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului şcolar:

- identificarea elevilor aflaţi în abandon sau risc de abandon şcolar în vederea menţinerii acestora în sistemul învăţământului guvernamental de zi;
- implicarea sistemului familial în reabilitarea şcolară şi socială a elevului; creşterea gradului de implicare a comunităţii locale în soluţionarea situaţiilor de abandonşcolar sau a situaţiilor ce prezintă risc de abandon şcolar.

În măsura în care aceste obiective vor fi îndeplinite, abandonul şcolar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenţie bine organizat, ce se desfăşoară pe o perioadă foarte îndelungată.

Se impun măsuri de prevenire a abandonului şcolar:

- **psiho-pedagogice şi psiho-sociologice** – care urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive;
- **socio-profesionale** – ele decurg din măsurile psiho-pedagogice şi psiho-sociale; psihiatrice - depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendinte agresive;
- **juridico-sociale** – aceste măsuri permit creşterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor şi prin propaganda juridică, în general.

În cadrul învăţământului preşcolar educatoarea are, de asemenea, un rol decisiv în formarea conceptului despre şcoală a copiilor preşcolari - viitori şcolari. Rolul acesteia este nu numai de a-i informa cu privire la şcoală, ci şi de a-i face să conştientizeze importanța pe care o deține scoala în viața unui individ.

Un alt element în combaterea abandonului şcolar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forţa şi posibilităţile sale. Copiii sunt diferiţi, capacităţile lor sunt diferite, gradul lor de adaptare şi percepere este diferit, dar în grupul de la grădiniţă fiecare poate avea un loc, un statut, un rol şi o valoare, fapt ce îi determină să îndrăgească mediul şcolar. Evaluarea pe care o poate face

educatoarea se referă la competenţele şi capacităţile educaţionale ale fiecărui copil. Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare şi este unic şi că fiecare copil poate învăţa, indiferent de nevoile lui sociale. Pentru o mai bună prevenire a abandonului şcolar trebuie cunoscute aptitudinile şi nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educaţie fie el de religie sau etnie diferită faţă de restul copiilor.

În cazul etniei rome, cunoaşterea obiceiurilor şi tradiţiilor, faţa necunoscută şi nebănuită a existenţei membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înşişi nu mai ştiu ori nu au reuşit să răzbată. Copiilor le oferă identitate şi apartenenţă la neam, le redă mândria de descendenţi ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le crează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor. "Unicitatea pozitivă" care în esenţă arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negative", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare.

Aşadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învăţământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenţie cum evoluează cum se menţine în sistemul educative, făcându-l cât mai eficient prin intervenţii oportune atât din partea părinţilor, cadrelor didactice, cât şi a comunităţii din care provine copilul pentru o mai mare siguranţă în prevenirea abandonului şcolar – o problema gravă în România. Educaţia pentru toţi este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare cadru didactic în parte, de responsabilitatea şi implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să înveţe şi să se dezvolte şi să nu uităm că educația depinde foarte mult de familie.

Privitor la această temă, Abandonul şcolar – cauze şi modalități de prevenire, consider că este o temă foarte mult abordată în mediul şcolar. Cadrele didactice împreună cu consilierul şcolar încearcă să-i determine pe elevi să conştientizeze importanța şcolii, a terminării unui liceu. La noi, în România, abandonul şcolar reprezintă un motiv de îngrijorare şi pentru aceasta şcoala trebuie să aibă o relație foarte strânsă cu membrii familiei.

BIBLIOGRAFIE

- Interventii psihologice in scoala. Manualul consilierului scolar - Violeta Enea
- Clerget, Stephane, (2008),
- Criza adolescenţei, Editura Trei, Bucureşti Moisin, Anton, (2007),
- Arta educării copiilor şi adolescenţilor în familie şi în şcoală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti Tatu, Cornelia,
- Suport de curs: Consiliere şcolară (2009)

IMPLICAȚIILE ATAȘAMENTULUI ASUPRA DEZVOLTĂRII SOCIALE ȘI EMOȚIONALE A COPIILOR

Prof. Coste Valeria
Școala Gimn. ,,Gh. Lazăr,,-Zalău

Ataşamentul este o relaţie afectivã care uneşte doi indivizi în raport cu valorizarea şi importanţa pe care le are unul pentru celãlalt. Cu alte cuvinte, ataşamentul este expresia comportamentalã de apropiere socio-afectivã, este expresia relaţiilor de comunicare socioafectivã copil↔adult (mamã, tatã, alte persoane semnificative).

Stilul de atașament se referă la necesitatea copilului de a crea o relație de atașament, de siguranță, cu persoanele cele mai apropiate, de obicei cu figura maternă și cu cea paternă, sau cu a persoanelor care substituie aceste poziții, cum sunt bunicii, frații mai mari sau educatorii.

Conform teoriei ataşamentului, interacţiunile timpurii dintre copil şi îngrijitorul primar sunt internalizate şi encodate ca modele de lucru interne, cu funcţie de predicţie a interacţiunilor în relaţii apropiate, a încrederii în responsivitatea şi disponibilitatea partenerilor de relaţie. Figura centrală de ataşament este iniţial îngrijitorul primar, însă pe parcursul dezvoltării grupul de vârstă şi ulterior partenerul romantic devin figuri centrale de ataşament, spre care persoana direcţionează comportamentele de ataşament în situaţii care le activează

Există 4 stiluri de ataşament, după cum urmează:

Stilul de ataşament sigur

Stilul de atașament ține de două condiții importante: de proximitate și de disponibilitatea afectivă. Asta presupune că bebelușul se simte în siguranță, se poate baza că figurile importante din viața sa sunt lângă el în orice moment și că pe lângă nevoile de bază (somn, hrană) primește și afectivitate.

Copiii cu un stil de atașament sigur îl văd pe părintele lor ca pe o bază sigură de unde se pot aventura și explora independent lumea. La maturitate, pattern-ul securizat se reflectă în comportamentul copilului prin conduită, autonomie, siguranță, încredere în relația cu alți adulți. Copilul devine astfel un adult sigur care are o relație similară cu partenerul său romantic, simțindu-se în siguranță și conectat, permițându-și atât lui cât și partenerul lui să se miște liber

Stilul de atașament nesigur-anxios

Copiii cu un stil de atașament anxios simt o nevoie crescută de a se simți doriți, caută un sentiment de siguranță și se agață de părinți.

Stilul de atașament nesigur-ambivalent

Copiii cu acest stil de atașament sunt suspicioși în fața străinilor, se întristează când sunt separați de părinte, dar nici nu se liniștesc atunci când acesta se întoarce.

În unele cazuri, copilul poate respinge în mod pasiv părintele, refuzând confortul sau afișând în mod deschis agresiune față de părinte. În timpul anumitor teste, s-a descoperit faptul că acest stil de atașament este asociat cu disponibilitatea scăzută a mamei față de nevoile copilului.

Copiii cu un stil de atașament ambivalent dezvoltă anxietate, caută atenție, dar niciodată nu simt că o primesc și au nevoi emoționale mari.

Stilul de Atașament nesigur-evitant

Copiii cu un tip de atașament evitant tind să-și evite părinții, mai ales după o perioadă mai mare de absență. Nu resping, neapărat, atenția unui părinte, însă nu caută să fie în contact cu aceștia și nu manifestă o preferință anume între părinte și o persoană străină.

Un atașament nesigur poate fi cauzat de:

- neglijare fizică: alimentație dezechilibrată, lipsa mișcării, neglijarea problemelor medicale;

- neglijare emoțională sau abuz emoțional: prea puțină atenție acordată copilului; un efort minim de a înțelege sentimentele acestuia;
- abuz verbal, fizic sau sexual;
- separerea de părinte sau de persoana care are grijă de copil – schimbarea bonelor sau a personalului de la grădiniță;
- schimbări fecvente: spre exemplu, în cazul copiilor care își petrec primii ani ai existenței în orfelinate sau în centre de palsament iar apoi se mută la asistenți maternali etc.;
- experiențe traumatizante: boli grave sau accidente;
- depresia maternă: mamele pot suferi de depresie și se pot retrage din rolul matern din cauza izolării, a lipsei de sprijin sau a problemelor hormonale;
- dependența mamei de alcool sau de alte substanțe: reacție absentă la nevoile copilului din cauza acelei dependențe;
- lipsa de experiență a unei mame prea tinere – care nu are încă o maturitate necesară pentru a fi părinte

Pentru copiii cu tulburări de atașament, principala problemă este sentimentul de nesiguranță. Aceștia sunt distanți și neîncrezători pentru că simt o nesiguranță și afișează un scut pentru a se proteja, scut care îi împiedică, în același timp, să accepte dragostea și sprijinul celor din jur.

Este esential să se construiască un cadru de siguranță pentru copil. Acesta se poate obține prin:

- încercarea de a fi un model pozitiv;
- stabilirea unor limite;
- asumarea unei atitudini: este recomandat să rămâneți calmi atunci când copilul este supărat sau are un comportament neadecvat;
- disponibilitate imediată pentru o reconectare emoțională în urma unui conflict;
- asumarea greșelile și repararea acestora;
- încercarea de a menține rutine și programe bine stabilite.

Dezvoltarea atașamentului este împărțită de Bowlby în patru etape,conform Gratielei Sion:
-etapa de preatașament – de la naștere la 6 săptămâni când comportamentul este reprezentat de răspunsuri reflexe determinate genetic, cu valoare de supraviețuire
-etapa atașamentului de acțiune (6 săptămâni- 6/8 luni) – în această fază copiii mici se orientează și răspund, marcând mai mult ca până acum preferința pentru mamă
-etapa atașamentului delimitat –(6/8luni până la 18 luni, 2 ani)- în această etapă atașamentul față de mamă este foarte evident, copiii manifestă anxietate de separare
-etapa formării unei relații reciproce – 18 luni/ 2 ani și după –în această perioadă copilul construiește progresiv o reprezentare internă a figurilor de atașament, care îi va permite să suporte din ce în ce mai bine absența acestora și să anticipeze întoarcerea lor.

Copiii care experimentează o comunicare confuză sau au o relație distantă cu părinții în copilărie se transformă în adulți cu dificultăți de înțelegere atât a propriilor emoții și sentimente, cât și ale celorlalți. Acest lucru le limitează capacitatea de a construi sau menține relații autentice.

Pentru că tipurile de atașament influențează semnificativ modul în care relaționăm cu ceilalți, este foarte importantă cultivarea unui stil de atașament sigur încă din primii ani de copilărie. Acest lucru presupune, în primul rând, ca părinții să fie disponibili din punct de vedere emoțional pe cât de mult posibil pentru nevoile copiilor lor.

Relațiile timpurii stabilesc matricea pe care se vor construi relațiile mai târziu în viață. Astfel, un tipar de atașament nesigur cu îngrijitorul primar crește șansa ca, adult fiind, o persoană să stabilească atașamente nesigure cu alte figuri importante (prieteni, familie, relații de iubire, proprii copii). Totuși, se pare că atașamentul timpuriu nu este neapărat un dat care nu poate fi schimbat și unele persoane dovedesc stiluri diferite de atașament cu persoane diferite. Totodată, experiențele pozitive de viață

(“relații vindecătoare”), dar și psihoterapia pot altera tipare vechi. Mai multe despre implicațiile pe termen lung ale atașamentului, în articolul Atașamentul și implicațiile sale practice.
Functiile de baza ale atasamentului: asigura siguranță si protective pentru cei mici prin apropierea de persoana de ingrijire.

BIBLIOGRAFIE

Bowlby, John, O baza de siguranţă, Editura Trei, 2011
https://cabinetclaudiumanea.ro/stilurile-de-atasament/
file:///C:/Users/admin/Downloads/PLR1062%20Introducere%20in%20psihologia%20dezvoltarii%20(1).pdf

DIVERSITATEA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Ghile Aurelian Ovidiu
Şcoala Gimnazială Nr. 1 Marca

Trăim într-o lume în care deşi auzim mereu cuvinte precum toleranţă, acceptare, înţelegere, diversitate, pentru care, cel puţin apparent, se militează la nivel global, concretul cotidian contrazice adesea teoria.

Suntem diferiţi şi, cu toate că civilizaţia omenească evoluează într-un ritm ameţitor, se pare că în ciuda conştientizării acestui fapt, diferenţele generează din ce în ce mai des dispute care conduc în cele din urmă la discriminare şi la toleranţă.

Diversitatea pare să fie, oricât de abstract sună acest lucru, una dintre provocările secolului în care trăim, la toate nivelurile. Acceptarea ei este însă în mod cert singura soluţie pentru a trăi în armonie cu semenii nostril şi de aceea, ca părinţi, dincolo de problemele immediate pe care le implică educaţia propriilor copii, ar trebui sa ne preocupe şi acest aspect, apparent situate la un nivel general, dar cu care societatea se confruntă în forme din ce în ce mai variate.

Diversitatea, ca principiu, reprezintă dezideratul flexibilităţii şi toleranţei faţă de diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice, psihologice existente între copii/elevi. Rolul şcolii este acela de a oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate.

La nivelul societăţii, această atitudine se manifestă în respectarea principiului normalizării, adică al asigurării accesului, pentru toate categoriile de persoane, la tiparele existenţiale şi la condiţiile de viaţă cotidiană, cât mai apropiate de normele considerate fireşti pentru o viaţă obişnuită.

Fiecare şcoală care doreşte să fie deschisă şi flexibilă, prin aplicarea principiilor incluziunii, trebuie să demonstreze, prin managementul pe care îl propune, următoarele:

- înțelegerea reală şi recunoaşterea incluziunii ca o parte a politicilor de egalizare a şanselor persoanelor cu cerințe speciale, şi nu ca o simplă plasare a copiilor împreună;
- recunoaşterea legăturilor dintre educația incluzivă şi valorizarea diversității umane prin promovarea unui etos şcolar care valorizează toți copiii şi familiile lor ;
- favorizarea unui climat de sprijin flexibil, oferirea unor răspunsuri adecvate cerințelor individuale prin oferta educațională a şcolii ;
- susținerea implicării comunității locale în dezvoltarea programelor şi a ofertelor educaționale pentru toate categoriile de elevi din şcoală ;
- favorizarea accesului personalului didactic la ocazii de dezvoltare profesională care să susțină/sprijine dezvoltarea practicilor incluzive.

Școala incluzivă pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică şi irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există personalități, grupuri diferite, motivații, rațiuni şi puncte de vedere diferite.

În opinia mai multor autori, promovarea educației incluzive/integrate în şcolile din sistemul de învățământ trebuie să aibă la bază următoarele principii-cadru:

- toți elevii au dreptul să participe la toate activitățile incluse în programa şcolilor obişnuite;
- în timpul programului şcolar, personalul didactic şi de specialitate se va implica direct în susținerea pe toate căile a integrării maximale a elevilor cu cerințe educaționale speciale ;
- şcoala va trebui, printr-o serie de schimbări radicale în domeniul curriculumului, să vină în întâmpinarea tuturor cerințelor educaționale ale elevilor, fără a leza demnitatea şi personalitatea acestora.

Şcoala poate deţine un rol major în păstrarea spiritului de libertate şi toleranță al tinerei generații. Într-o lume marcată de diferențe culturale şi lingvistice, şcoala trebuie să îi învețe pe tineri să conviețuiască într-o societate deschisă şi liberă, fundamentată pe autoritatea valorilor împărtăşite. Înțelegerea şi însuşirea concepției conform căreia interculturalitatea înseamnă demnitate şi respect acordate individului devine, astfel, o necesitate.

În această perspectivă, țelul procesului educativ modern este pregătirea elevilor pentru realitățile complexe şi diverse ale societății, prin dezvoltarea abilităților de recunoaştere, valorificare şi achiziționare de cunoştințe provenite din orizonturi culturale eterogene. Scopul esențial este dezvoltarea unui respect fundamental pentru moduri de viață şi procedee de a munci şi de a învăța diferite. Valorificarea diversității trece dincolo de simpla toleranță față de variate medii şi concepții; ea recunoaşte, apreciază şi facilitează procesele implicate în explorarea şi descoperirea a ceea ce nu este familiar, permițând o gama largă de modalități de a gândi şi de a comunica. Mai mult decât atât, valorificarea diversității conduce la întărirea relațiilor în cadrul comunității şi măreşte posibilitățile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Aceştia vor învăța să înțeleagă şi să respecte oameni şi puncte de vedere diferite de ale lor, deoarece aceasta este lumea în care ei vor trăi şi îşi vor desfăşura activitatea.

Din cercetările psihologice reiese din ce în ce mai clar că interacțiunea între elevi în cadrul unui colectiv divers promovează acest tip de experiență de învățare. Prin interacțiunea între elevi care provin din medii şi experiențe de viață diferite, aceştia sunt puşi în mod inevitabil în fața unor concepții care diferă de cele personale. Acest contact furnizează oportunități nelimitate de cercetare, exprimare şi dezvoltare a propriilor puncte de vedere. În consecință, aceşti elevi vor avea un nivel de gândire critică mai ridicat şi vor demonstra un mai mare angajament şi grad de motivație.

În concluzie, dimensiunea interculturală a unui proces educativ de calitate joacă un rol deosebit de important în societatea modernă prin capacitatea sa de a îmbogăți creativ sistemul general de valori, dar şi prin abilitatea da a împărtăşi în mod efectiv aceste valori cu cei din jurul nostru. Acest fenomen va avea o consecință logică şi necesară: dezvoltarea inevitabilă a unor relații bazate pe toleranță, înțelegere şi flexibilitate între cetățenii lumii de azi.

Bibliografie:

1. Cucoș, C.(2002). Pedagogie, ed.a II-a. Editura Polirom, Iași;
2. Gherguţ, A. (2005), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi inclusive în educaţie, Iași, Ed. Polirom;
3. Potolea, D., Neacşu, I., Iucu, R., Pânişoara, I.o., (2008), Pregătirea psihopedagogică, Manual pentru definitivat și gradul didactic II, Iași, Ed. Polirom;
4. Savu-Cristescu, M., (2007), Rolul evaluării în creşterea performanţelor şcolare, Târgovişte, Ed. Bibliotheca.

INCLUZIUNEA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Ghile Luminiţa Maria
Şcoala Gimnazială “Simion Bărnuţiu” Zalău

Incluziunea este subiectul zilelor noastre. La fel și diversitatea.

Într-o lume a diversităţii, căutarea resurselor necesare pentru a-i implica pe toţi cei care sunt diferiţi în toate activităţile a devenit urgenţă. Construirea unui viitor în care persoanele marginalizate să nu mai sufere din cauza stigmatizării și a excluderii nu se mai poate realiza decât prin implicarea generaţiilor de tineri. Tot acest proces începe din școală. Şcoala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, profesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane.

Educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop valorificarea optimă a resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ al tuturor elevilor din cadrul unei comunități (aceasta înseamnă că și o școală specială poate fi incluzivă sau poate dezvolta practice inclusive în abordarea copiilor). Dacă prin educația integrată se aveau în vedere mai ales obiective legate de școlarizarea în condiții de normalitate a copiilor cu cerințe educaționale speciale (accentul se pune pe copii și pe serviciile de suport în școală pentru aceștia), educația incluzivă are ca obiectiv principal adaptarea școlii la cerințele speciale de învățare ale copiilor, iar prin extensie, adaptarea școlii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate, ceea ce presupune o reformare și dezvoltare în ansamblu a școlii.

Incluziunea educaţională presupune:

- valorizarea egală a tuturor elevilor și a personalului;

- creșterea participării tuturor elevilor la educaţie și, totodată, reducerea numărului celor excluși din cultură și valorile comunităţii promovate prin școala de masă;

- restructurarea culturii, a politicilor și a practicilor din școli, astfel încît ele să răspundă diversităţii elevilor din localitate;

- reducerea barierelor în învăţare și participare pentru toţi elevii, nu doar pentru cei cu dizabilităţi sau cei etichetaţi ca având nevoi educaţionale speciale;

- însușirea cunoștinţelor rezultate din încercările de depășire a barierelor de accesare a școlii și de participare din partea unor elevi;

- înţelegerea diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depășită;

- recunoașterea dreptului elevilor la educaţie în propria lor localitate.

Metode eficiente utilizate în incluziunea educaţională

1) Responsabilitatea pentru învăţare

Responsabilitatea ultimă de a învăţa este a elevului. Mediul şcolar trebuie să-i permită să se angajeze în învăţare, dar el însuşi este cel care acţionează. Totuşi, înainte să acţioneze, e nevoie să ştie ce i se cere pentru a învăţa eficient. Există câteva atitudini şi comportamente pe care elevii care vor să devină independenţi le afişează şi pe care profesorii ar trebui să le promoveze şi încurajeze, cum ar fi: încrederea, implicarea activă, deschidere pentru împărtăşirea ideilor şi ascultarea activă.

2) Încrederea

Elevii trebuie să ajungă să creadă că opiniile lor sunt apreciate. Trebuie să simtă că ceea ce gândesc şi împărtăşesc este unic, important şi reprezintă o contribuţie la o înţelegere mai profundă a conceptelor şi problemelor care sunt dezbătute. Fără încredere în propria lor valoare şi demnitate, nu se pot implica activ în construcţia universului de cunoştinţe.

3) Implicarea activă

Este demonstrat faptul că elevilor le place să fie implicaţi activ în procesul de învăţare şi atunci când implicarea lor este solicitată aceştia manifestă o capacitate sporită de înţelegere. Elevii care se angajează pe deplin în învăţare ajung să conştientizeze împlinirea pe care o resimt în urma depunerii unui efort în învăţare.

4) Deschidere pentru împărtăşirea ideilor

Împărtăşirea ideilor cere curaj. Iniţiatorul trebuie să renunţe la ceva de dragul celorlalţi. Părinţii îşi învaţă copiii de mici că dăruirea, împărţirea lucrurilor este un comportament social şi important. Copiii ajung să accepte ideea de a împărţi, nu pentru că părinţii lor vor acest lucru ci pentru că înţeleg beneficiile ei intrinseci. Când elevii se angajează intr-ol astfel de activitate de împărtăşire a anumitor lucruri, se dedică întregii comunităţi de elevi, clasei lor, şcolii lor şi se simt împliniţi.

5) Ascultarea activă

Expunerea ideilor în clasă, printre colegi, presupune ascultare, renunţare la emiterea de judecăţi sau la impunerea propriei opinii în faţa sau în detrimentul altora. Elevii primesc în schimb înţelepciunea colectivă, care le încadrează ideile într-un context mai larg şi trebuie să îi învăţăm să o aprecieze. Prin intermediul dialogului amplu, elevii devin capabili să-şi examineze şi să-şi corecteze propriile idei, să ofere şi să preia cunoştinţe. Învăţarea activă în clasele incluzive aduce o serie de avantaje elevilor care asimilează la un nivel mai profund, reţin ideile mai mult timp şi pot utiliza conţinutul cursurilor lor. Prin învăţarea activă, aceştia sunt mai motivaţi să înveţe, pot corela mai uşor ceea ce au învăţat cu viaţa reală şi pot folosi lucrurile învăţate la şcoală în practică. De asemenea, învaţă să aibă iniţiativă în procesul de învăţare, pot dezvolta relaţii de calitate cu ceilalţi şi îşi întăresc abilităţile sociale.

Participarea directă în procesul propriu de formare îi face să deprindă abilităţi de cooperare care-şi dovedesc ulterior utilitatea în societate şi la locul de muncă.

Bibliografie:

1. Cucoș, C.(2002). Pedagogie, ed.a II-a. Editura Polirom, Iași.

2. David, D. (2006). Metodologia cercetării clinice. Fundamente. Editura Polirom, Iaşi.

3. Gherguț, A. (2013). Sinteze de psihopedagogie specială, ediția a III-a. Ed. Polirom, Iași.

4. Harwoord, R., Miller, S.A., Vasta, R. (2010). Psihologia copilului. Ed. Polirom, Iași.

ŞCOALA INCLUZIVĂ – UN NOU TIP DE ŞCOALĂ

PROF. SIMOC DIANA – ADELA
SC.GIMN. “GH. LAZAR”,ZALAU

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Diferenţele dintre copii sunt considerate fireşti, iar şcoala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii este un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie stă la baza unor strategii şi decizii curente privind practica. Aceasta dimensiune se referă la realitatea unei şcoli şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Este adevărat că nu de puţine ori condiţiile de organizare şcolară - efective numeroase de elevi în clasă, programa şcolară foarte încărcată, timpul scurt de activităţi şi interacţiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecţii, insuficienta pregătire psihopedagogică şi /sau de educaţie -reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învăţământ eficace pentru fiecare elev.

După 1990 a fost lansat un nou concept, al educaţiei incluzive, care aduce în atenţie necesitatea reexaminării şi extinderii rolului învăţământului obişnuit, pentru a se putea adapta cerinţelor copiilor şi nu invers, ca până atunci, pentru ca toţi copiii să înveţe împreună.

Copiii care nu pot face faţă cerinţelor şcolare, cei care prezintă diverse forme şi niveluri de eşec şcolar sunt încă prea puţin cunoscuţi şi acceptaţi din punct de vedere psihopedagogic. Atitudinea cea

mai frecventă manifestată faţă de aceştia din partea şcolii şi a societăţii în general este de subvalorizare - bazată în mare măsură pe lipsa de reuşită şi de competenţa şcolară.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Argumente

De ce este Şcoala mea - Şcoală incluzivă?

Diferenţele dintre copii sunt considerate firești, iar şcoala dispune de servicii adecvate care să acţioneze continuu pentru a întâmpina cerinţele educaţionale diferite.

Se pun următoarele întrebări:

- De ce nu pot face progrese semnificative în invăţare toţi elevii dintr -o clasă?
- Cum pot fi sprijiniţi să progreseze în învăţare elevii care par să înveţe mai greu?
- Cât este de justificată marginalizarea ori chiar excluderea unor elevi din şcoala obligatorie?

În orice act de educaţie se întrepătrund trei dimensiuni importante: politicile, practicile şi cultura. Se porneşte de la un cadru de inţelegere, de la obiective şi direcţii ale acţiunilor. Se vehiculează şi se operează cu un set de practici care antrenează schimbările preconizate prin obiective. Întreaga acţiune se derulează intr-un context anumit, întro situaţie educaţională care surprinde un cadru cultural specific. Fiecare din aceste elemente este la fel de important. De aceea construcţia unei educaţii pentru toţi ia în calcul schimbările necesare, obţinute prin procesul organizat al invăţării în aşa fel încât să se construiască politici ale incluziunii, să se dezvolte practici incluzive pentru ca în final să apară şi să se organizeze o cultură a incluziunii. Pentru a analiza şi descrie o şcoală incluzivă pot fi folositi o serie de indicatori (Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli - Ghid managerial, 1998, MEC, UNICEF).

„Indicatorii de incluziune" asigură o bază utilă pentru realizarea unei astfel de analize. Aceştia se bazează pe datele preluate din două surse principale de informaţie. În primul rând, este vorba de datele care au rezultat din studiul acelor procese despre care se ştie că stimulează participarea elevilor care anterior au fost excluşi sau marginalizaţi; în al doilea rând, se au in vedere datele recente privind procesele eficiente în vederea îmbunătăţirii activităţii în şcoală. Astfel, indicatorii definesc o agendă bazată pe rezultatele cercetării care poate fi utilizată pentru a orienta activităţile de revizuire şi dezvoltare. Indicatorii se concentreaza asupra celor trei dimensiuni ale vieţii şcolare:

Dimensiunea 1 - Cultura

Filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii este un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie stă la baza unor strategii şi decizii curente privind practica. Aceasta dimensiune se referă la realitatea unei şcoli şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Dimensiunea 2 - Strategia

Abordarea incluzivă este plasată în inima dezvoltării şcolare, astfel încât aceasta să pătrundă în toate strategiile şi să nu fie privită ca o nouă strategie care se adaugă la cele existente. Atenţia faţă de conceptul de educaţie incluzivă este prezentă în toate aspectele planificării şcolare.

Dimensiunea 3 - Practica

Cultura şi politicile incluzive ale şcolii se reflectă în activitatea la clasă. Astfel, planurile de învăţământ şi modul în care ele se aplică - în interiorul şi în afara clasei - încurajează participarea tuturor elevilor.

Linii de acţiune pentru atingerea indicatorilor de incluziune:

- Promovarea şi susţinerea politicii şcolii incluzive.
- Contribuţia la combaterea discriminării şi la crearea unei societăţi şcolare incluzive, care valorizează toate persoanele indiferent de gen, vârstă, etnie, condiţie fizică sau intelectuală, statut social etc.
- Credinţa că orice şcoală poate deveni incluzivă dacă abordează o educaţie specifică incluziunii şi o aplică în procesul de învăţământ pe care îl gestionează. În acest sens, schimbarea începe cu crearea unei culturi incluzive şi continuă cu dezvoltarea de practici educaţionale şi măsuri concrete de incluziune.

1. Cunoaşterea liniilor directoare ale unei strategii pentru educaţie incluzivă, linii directoare valorificate în managementul instutuţional: 1) Implicarea părinţilor; 2) Teme curriculare adecvate şi abordate gradual; 3) Acordarea timpului necesar studiului şi o instruire bazată pe nevoile de învăţare; 4) Predare directă pornind de la noţiuni cheie şi continuând cu o serie de paşi sistematici; 5) Raportarea instruirii la experienţa anterioară a elevilor; 6) Strategie de învăţare în 3 paşi: a) Modelarea prin demonstrarea comportamentelor dorite, b) Activităţi asistate în care elevii sunt ajutaţi direct de profesor, c) Activităţi practice în care elevii acţionează independent 7) Sprijin

pentru învăţare; 8) Asigurarea învăţării temeinice; 9) Învăţarea prin cooperare; 10) Educaţie adaptată nevoilor specifice şi potenţialului specific.

Este adevărat că nu de puţine ori condiţiile de organizare şcolară - efective numeroase de elevi în clasă, programa şcolară foarte încărcată, timpul scurt de activităţi şi interacţiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecţii, insuficienta pregătire psihopedagogică şi /sau de educaţie -reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învăţământ eficace pentru fiecare elev.

Rolul esenţial în educaţia integrată îl deţine învăţătorul clasei, care devine principalul factor de acţiune şi de coordonare a realizării programului pedagogic individual pentru elevi.

Acesta trebuie:

- să elaborareze un program pedagogic individualizat.
- să-şi îmbogăţească pregătirea cu elemente care să-i faciliteze includerea optimă în clasă a acestor elevi şi asigurarea de şanse egale pentru aceştia la instrucţie şi educaţie;
- să manifeste interes continuu pentru identificarea, evaluarea şi reprogramarea periodică a conţinuturilor învăţării pentru fiecare elev;
- să coopereze în cu ceilalţi membri ai echipei educaţionale, dar şi cu familia elevului;

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale.

Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

ANALIZA DE NEVOI A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC EVIDENȚIIND OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI PRIVIND EDUCAȚIA COPIILOR CU CES

MARIAN LAVINIA
Grădinița cu P.P. Dumbrava Minunată-Zalău

Problematica educaţiei copiilor cu cerinţe speciale a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul specialiştilor, mai ales odată cu apariţia conceptelor de educaţie integrată, incluziune şcolară şi şcoală incluzivă, care au determinat modificări fundamentale în percepţia actului educative.

Educatia sau scoala inclusiva implica cu necesitate pregatirea de ansamblu a scolii si societatii, pentru a primi si satisface participarea persoanelor cu CES la medii scolare si sociale obisnuite, ca elemente componente naturale ale diversitatii umane, cu diferentele ei specifice.

Copilul deficient trebuie să primească întregul sprijin suplimentar de care are nevoie pentru obţinerea de performanţe proprii după posibilităţile lui;

Argumentele care stau la baza elaborării unui curriculum flexibil şi uşor de adaptat cerinţelor educaţionale ale fiecărui elev sunt:

– respectarea dreptului fiecărui copil la instrucţie şi educaţie pe măsura potenţialului şi capacităţilor sale;

– formarea unui registru comportamental care să permită pe termen lung adaptarea şi integrarea lui socială;

– asigurarea legăturii cu faptele reale de viaţă şi familiarizarea cu o serie de obişnuinţe privind activităţile de utilitate practică şi de timp liber;

– dezvoltarea capacităţilor necesare pentru rezolvarea independentă (în limitele permise de tipul şi gradul dizabilităţii) a problemelor de viaţă, de autocontrol în situaţii dificile şi practicarea unor metode şi tehnici de muncă intelectuală care să asigure eficienţă în adaptarea şi integrarea şcolară şi socială.

O analiză de nevoi a sistemului de învățământ românesc impune o reconstrucție a abordării școlii ca instituție :

- Administrarea, înțelegerea și acceptarea nevoilor în școală
- Elaborarea unor strategii pentru dezvoltarea școlii ca instituție și organism
- Implicarea profundă a managerului școlar în introducerea schimbărilor

Modalităţile de adaptare a strategiilor didactice şi a conţinuturilor educaţiei speciale în contextul modernizării şi reformării serviciilor educaţionale destinate copiilor cu cerinţe speciale determinate de dizabilităţi presupun o analiză atentă a următoarelor aspecte:

– tipul şi gravitatea deficienţei/tulburărilor diagnosticate – rolul şi importanţa diagnosticului diferenţial în susţinerea unui program recuperator şi educaţional eficient;

– vârsta copilului – decalajul dintre vârsta cronologică şi vârsta mintală;

– experienţa de viaţă a copilului în familia din care provine – gradul de implicare a familiei în dezvoltarea şi evoluţia sa normală, susţinerea afectivă şi materială, educaţia oferită şi atitudinea membrilor familiei faţă de problemele speciale ale copilului;

– ruta şcolară a copilului – dacă a urmat sau nu programul învăţământului preşcolar sau programul unei şcoli, rezultatele şcolare obţinute, problemele privind modul şi potenţialul de învăţare al copilului etc.;

– atitudinea şi modalităţile de implicare a familiei şi resurselor comunitare în activităţile

educative ale copiilor cu cerinţe educative speciale – interesul pentru educarea şi integrarea copiilor cu dizabilităţi în viaţa socială normală;
– pregătirea psihopedagogică a educatorilor – cunoaşterea metodelor de lucru cu această categorie de copii, a limitelor şi posibilităţilor lor de învăţare, a modalităţilor şi formelor de evaluare;

Oportunitățile privind educația incluzivă din școlile românești derive din necesitatea de adaptare a acestora la cerințele impuse de către autoritățile europene și naționale și din nevoia de a identifica strategii didactice adecvate pentru integrarea școlară și profesională a copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masa a determinat o schimbare a percepției asupra persoanelor cu dizabilități, favorizând dezvoltarea unor relații sociale mai intense între elevi și evitarea stigmatizări și excluziunii sociale a acestora.

Oportunități:

- Oferirea unui ajutor specializat din partea personalului școlii. În fiecare școală în care există persoane cu dizabilități ar trebui să existe un consilier școlar sau un profesor de sprijin care să faciliteze integrarea acestor copii în școală și în societate.

- Oportunități de pregătire vocațională și de inserție pe piața muncii. În prezent există multe meserii pe care persoanele cu dizabilități le pot practica, ceea ce trebuie să determine o schimbare a ofertei educaționale a școlilor incluzive, astfel încât aceasta să fie adaptată nevoilor și oportunităților de pe piața muncii

- Adaptarea strategiilor de predare din partea profesorilor, astfel încât să fie adecvate pentru categoria de vârstă și de dizabilitate a persoanelor în cauză. Această oportunitate depinde, în prezent, de capacitatea de adaptare și de schimbare a profesorilor, ceea ce generează o lipsă de unitate a strategiilor de predare-învățare-evaluare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale

- Integrarea mai rapidă a persoanelor cu dizabilități în societate printr-o educție incluzivă oferită atât acestora cât și celorlalți elevi. În fiecare școală trebuie să fie promovată empatia și grija față de persoanele cu dizabilități, printr-o disciplină opțională, încă din ciclul primar.

- Schimbarea percepției asupra persoanelor cu dizabilități din partea societăți, prin demontarea unor clișee. În societatea românească există o terminologie diversă care face refeire la persoanele cu dizabilități. Acești termeni ar trebui explicați copiilor de către un cadru didactic, astfel încât copiii să înțeleagă impacul psihologic al unor cuvinte asupra persoanelor în cauză.

Dacă oportunitătile privind educatia incluziva pot fi prognozabile, provocările asociate acestui tip de educatie sunt extrem de greu de gestionat. Majoritatea dintre aceste provocari sunt determinate de rezistenta la schimbare a societati si a personalului didactic care interactioneaza cu persoanele cu dizabilitati si de dificultatea implementarii unui cadru metodologic unitar de lucru cu elevi cu cerinte educationale speciale.

Provocări:

- Schimbarea percentiei societatii asupra persoanelor cu dizabilitati:

- Eliminarea unor clisee cu care sunt asociate persoanele cu dizabilități;

- Rezistenta la schimbare a personalului didactic si auxiliar care trebuie să lucreze cu persoane cu dizabilități

- Lipsa unui cadru curricular unitar. adaptat copiilor cu cerinte educaționale speciale:

- Dotarea scolilor cu materiale didactice adaptate copiilor cu cerinte educationale speciale;

- Dificultatea insertiei pe piata muncii a absolventilor cu CES

Copiii cu CES au nevoie de sprijinul nostru al tuturor pentru a avea acces la educație. Școlile trebuie să ofere şanse egale la educaţie fiecărui copil, indiferent de posibilităţile sale de învăţare, participare şi dezvoltare. Iar comunitatea trebuie și ea pregătită să accepte nevoile acestor copiii.

În concluzie, se poate afirma ca educatia în sistemul de învățământ românesc este pe un drum bun, dar inca există limite sociale si educationale peste care este greu de trecut. Insă, includerea copiilor cu cerinte educationale speciale in invatamantul de masa va determina o schimbare a perceptiei societatii asupra acestora si o integrare mai rapidă în societate si pe piata muncii.

BIBLIOGRAFIE

1. **Psihopedagogie specială, editura POLIROM, volum coordonat de Adrian Roșan, publicat în 2015**

2. **Educația specială- ghid metodologic, editura POLIROM, publicat în anul 2016**

3. **https://copii.gov.ro/1/copii-cu-cerinte-educationale-speciale/**

4. **https://www.qreferat.com/referate/pedagogie/INTEGRAREA-COPIILOR-CU-CERINTE924.php**

Diversitate, incluziune și toleranță în educație

Bănică Carmina-Maria
Colegiul Național Vlaicu Vodă

Educația este cheia care deschide ușa de aur a libertății- George Washington

Vă imaginați că puteți trăi într-o lume unde primim cu toții o educație de calitate? Prin sistem de educație de calitate, nu fac referire doar la educația însăși sau la conceptele pe care trebuie să le transmitem, ci și la elevi sau la grupurile care pot fi marginalizate, așa încât nu pot să-și mai dezvolte potențialul.

Conform datelor UNESCO, în prezent sunt 262 de milioane de copii și de tineri neșcolarizați, iar 6/10 nu au dobândit după mai mulți ani de studiu, competențele de bază de lectură, scriere, calcul, ceea ce perpetuează sărăcia și marginalizarea. Departe de a fi o întrebare marginală despre modul în care anumiți elevi pot fi integrați în curentul dominant, trebuie să reflectăm la transformarea sistemelor educative la nivel mondial pentru a răspunde diversității și nevoilor elevilor.

Educația incluzivă este procesul de identificare și de răspuns la diversitatea nevoilor tuturor elevilor, datorită unei mai mari participări la învățare, la cultură și comunitate și evitarea excluderii în educație. Ea se bazează pe faptul că fiecare copil are caracteristicile, interesele, capacitățile și nevoile sale de învățare diferite și că sistemele educative și programele educative trebuie să fie adaptate la nevoile lor diferite.

Educația incluzivă este un model de educație care vizează să răspundă nevoilor tuturor copiilor, tinerilor și adulților, în special ținându-se cont de cazurile în care există un risc major de excludere socială, precum și garantarea accesului la o educație de calitate, cu șanse egale, justă și echitabilă pentru toți.

Asta înseamnă construirea unui context, adaptarea lui la persoane, în care sunt abordate diferențele, iar susținerea și ajutorul specific sunt garantate pentru persoanele și grupurile vulnerabile. De asemenea educația incluzivă este concepută pentru a facilita învățarea potrivită pentru toți elevii, cu obiective comune pentru a reduce pe cât posibil orice indice de excludere socială.

Fiecare elev trebuie să fie inclus într-o clasă eterogenă și lucrează cu o echipă de profesori care au drept responsabilitate organizarea și planificarea acesteia. Este indicată alternarea regrupărilor în sânul unei clase și combinarea muncii de echipă în grupuri mari și mici, cu munca individuală.

Printre caracteristicile de bază ale unei educații incluzive, trebuie subliniate aspecte ca universalitatea, unde nu există condiții de acces sau mecanisme de admitere, calitatea vieții elevilor,

în interiorul sau în afara clasei, sporindu-le fericirea și libertatea, cu scopul de a forma persoane cu spirit critic și cooperativ.

Munca colaborativă, grupurile interactive, activitățile care promovează dialogul și lucrările de proiect, printre alte strategii sunt exemple de practici importante și eficace pentru a ajunge la o educație incluzivă corectă.

Este de asemenea recomandată crearea unui mediu inovativ și creativ unde luarea de decizii a elevilor este favorizată, riscurile și provocările sunt acceptate, un mediu în care reușitele sunt celebrate și eșecurile sunt susținute, contribuind astfel la o dezvoltare personală și profesională corecte.

O școală incluzivă este aceea unde elevii se simt acceptați, susținuți. În plus, implicarea familiei prin apropierea față de școală este o bună metodă pentru a rezolva dificultățile care pot apărea în școala incluzivă, și de asemenea reprezintă un bun instrument pentru a ameliora învățarea elevilor atât în interiorul cât și în exteriorul școlii. Pentru aceasta, informația și participarea familiei este determinantă în spațiul învățării.

O școală unde fiecare se simte ca la el acasă este un pas important spre o societate în care fiecare contează. Învățând împreună în școli incluzive, copiii vor considera normal, mai târziu în viața lor, să interacționeze unii cu alții. Acest lucru va crea o societate fondată pe toleranță, incluziune și justiție socială.

Învățământul incluziv permite de asemenea evitarea ca unii elevi, ca de exemplu cei cu handicap, să fie excluși. Acest tip de învățământ este o etapă indispensabilă pentru ca numeroși elevi să devină mai independenți, să dezvolte competențe sociale mai bune și să aibă posibilități de a participa la economie și la societatea în ansamblu ei.

Incluziunea înseamnă o educație de calitate pentru toți, pentru că educația incluzivă ameliorează educația pentru toți elevii. Și exact asta trebuie să facem, oricare le-ar fi handicapul, originea migratoare, dificultățile lingvistice, statutul socio-economic.

Cum să facem asta? Adaptând educația mai mult la persoană. Un sistem educativ incluziv este bazat pe diversitate. El recunoaște și se bazează pe talentele tuturor elevilor, pentru a răspunde eficient nevoilor lor de învățare individuală. Un sistem educativ incluziv ameliorează astfel rezultatele de învățare ale tuturor elevilor.

Cercetările au arătat de asemenea că atunci când elevii cu nevoi educaționale diferite învață împreună, toți elevii cunosc o dezvoltare școlară și socială mai bună și experiențe mai reușite după școală.

Bibliografie:

Vrasmaş, T., coordonator, (2010), Incluziunea şcolară a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale, editura Vanemonde, Bucureşti.

Vrasmaş, T., Vrasmaş, E., coordonatori, (2011) Modele şi forme de sprijin educaţional în contexte incluzive, editura A.P.D. „Simion Mehedinţi”, Focşani

Şcoala incluzivă – o necesitate în educaţia actuală

Prof. ***Mihaela Preda***
Școala Gimn. „Negru Vodă”, Pitești

Poate fiecare profesor a încercat să răspundă la un moment dat la întrebări de genul: De ce nu toţi elevii mei progresează în acelaşi fel? Cum pot să-i ajut pe toţi să înţeleagă? Cum pot să-i ajut pe cei care învaţă mai greu?

Un prim pas în oferirea răspunsurilor la aceste întrebări stă în faptul că profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacităţi intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăţa şi fiecare are nevoile sale în privinţa asimilării de informaţii. Aşadar, unul dintre cele mai importante aspecte a le învăţământului actual este nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învăţare.

O astfel de metodă de adaptare o constituie şcoala incluzivă, o şcoală ce se axează pe includerea acelor copiii sau chiar grupuri ce au fost anterior marginalizate şi care implică în procesul de învăţare şi de luare a deciziilor părinţii, îngrijitorii şi consilierii specializaţi.

S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi semnificativ performanţa tuturor elevilor. In comparaţie cu educaţia în centre sau şcoli speciale, care are riscul de a-i menţine pe copii şi adolescenţi în afara societăţii, şcoala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. In loc să-i izolăm şi să spunem că sunt „dificili”, „turbulenţi” sau chiar „handicapaţi”, am putea să admitem faptul că aceşti copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obişnuită, dacă noi, profesorii, am accepta că educaţia este pentru toţi.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale facem, de fapt, un pas important în educaţia elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferenţele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleaşi strategii şi practici ca şi predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare şi

pentru elevii cu nevoi speciale. Toţi elevii au dreptul să aştepte de la învăţământ cele mai bune şi eficiente metode, iar elevii cu CES nu fac diferenţă.

Şcoala incluzivă reprezintă o provocare pentru şcolile obişnuite, însă ea nu trebuie privită ca o ameninţare pentru performanţa acestor şcoli. Multe dintre aceste instituţii găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obişnuite. Însă această teamă poate fi depăşită prin educaţie, resurse didactice adecvate, sprijin şi nu în ultimul rând credinţa că incluziunea este un drept moral şi social ce nu poate fi negat nimănui.

Există anumite etape ce trebuie urmate în cadrul şcolarizării copiilor cu CES, printre care, în primă fază, este acceptarea ideii că există astfel de copii, recunoaşterea dreptului lor la educaţie, integrarea lor treptată în cadrul şcolilor obişnuite. Astfel pe măsură ce aceşti copii vor creşte, vor deveni adulţi şi vor avea probabil proprii copii, incluziunea va fi deja un fapt acceptat şi o măsură firească în cadrul educaţiei. Copiii educaţi în cadrul şcolii incluzive vor fi mai bine pregătiţi să interacţioneze cu diverşi indivizi precum şi cu diverse situaţii din lumea reală.

În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind şi cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

Ideea este ca şcolile, centre de învăţare şi educaţie, să se schimbe astfel încât să devină comunităţi educaţionale în care nevoile tuturor elevilor şi profesorilor să fie îndeplinite. Şcolile incluzive nu mai asigură o educaţie obişnuită sau o educaţie specială, ci asigură o educaţie incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăţa împreună. Cu alte cuvinte, acest tip de şcoală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toţi elevii să participe şi să înveţe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii şi şcolile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educaţia incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învăţare pentru toţi elevii, chiar şi pentru cei ce au fost anterior excluşi.

Printre avantajele şcolii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt trataţi ca parte integrantă a societăţii, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât şi colegii lor îşi dezvoltă abilităţile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea,etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învăţare, de care beneficiază toţi elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii şi dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învăţare, datorită schimbului de informaţii permanent.

În ceea ce priveşte cadrele didactice din cadrul şcolii incluzive, ele trebuie încurajate să adopte practici moderne în cadrul orelor de curs, să se autoperfecţioneze în permanenţă în ceea ce priveşte copiii cu CES. Un alt rol important pe care cadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-şi accepte şi să-şi ajute colegii cu CES, fără a-i ridiculiza, sau exclude. Concluzionând, putem spune că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu CES; ea este de fapt o realitate şi recunoaşterea faptului că fiecare copil este unic. Şcoala incluzivă ne demonstrează, aşadar, că suntem unul, dar nu unul şi acelaşi.

Incluziunea în educaţie presupune:

- Valorizarea egală a tuturor elevilor şi a personalului;
- Creşterea participării tuturor elevilor la educaţie şi, totodată, reducerea numărului celor excluşi din cultura, curricula şi valorile comunităţii promovate prin şcoala de masă;
- Restructurarea culturii, a politicilor şi a practicilor din şcoli, astfel încât ele să răspundă diversităţii elevilor din localitate;
- Reducerea barierelor în învăţare şi participare pentru toţi elevii, nu doar pentru cei cu dizabilităţi sau cei etichetaţi ca având „nevoi educaţionale speciale”;
- Insuşirea învăţămintelor rezultate din încercările de depăşire a barierelor de accesare a şcolii şi de participare din partea unor elevi;
- Înţelegerea diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depăşită;
- Recunoaşterea dreptului elevilor la educaţie în propria lor localitate;
- Evoluţia gradului de incluziune în şcoli, atât în privinţa personalului, cât şi în privinţa elevilor;
- Creşterea rolului şcolilor în construirea comunităţilor şi a valorilor lor, precum şi în creşterea performanţelor;
- Cultivarea unor relaţii de susţinere reciprocă între şcoli şi comunităţi;
- Recunoaşterea faptului că incluziunea în educaţie este un aspect al incluziunii în societate.

Şcoala incluzivă devine astfel o şcoală deschisă tuturor, o şcoală prietenoasă, flexibilă, o şcoală care abordează procesul de predare – învăţare – evaluare într-un mod dinamic şi atractiv, o şcoală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăţilor legate de apartenenţa la un anumit mediu şi la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunităţi

Impunându-se ca un nou tip de educaţie , flexibilă , adaptabilă la nevoile speciale şi c.e.s. ale tuturor educabililor în general şi la cele ale celor disabili în special , educaţia integrată se detaşează de normativitatea educaţiei tradiţionale . Acest aspect se reflectă în maniera de abordare metodologico-procedurală a educabililor . Strategiile specifice integrării educative sunt la rândul lor flexibile , caracterizate prin diversitate Conceptul de strategie în educaţia integrată se distanţează de accepţia din pedagogia europeană-continentală , apropiindu-se de cea anglo-saxonă . Aceasta nu pune accent pe combinarea inspirată a metodelor şi mijloacelor clasice , ci pe „ aplicarea inspirată , originală , creativă , în orice caz , într-o nouă manieră , a unor metode şi mijloace vechi , preexistente , acceptându-se chiar modificarea acestora “ (Ungureanu Dorel , 2000) .

ŞCOALA INCLUZIVĂ – UN NOU TIP DE ŞCOALĂ

Şcoala are datoria de a asigura şanse egale tuturor elevilor. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale. Educaţia incluzivă a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi şi constituie răspunsul şcolii la nevoile ce decurg din diversitatea copiilor. Sunt aduşi elevii împreună într-o sală de clasă şi într-o comunitate, indiferent de punctele lor forte sau punctele slabe în orice domeniu, căutându-se maximizarea potenţialului tuturor.

Noul tip de şcoală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerinţe educaţionale ale copiilor, să reacţioneze adecvat la acestea, să asigure o educaţie de calitate pentru toţi. Este vorba de o altă opţiune de politică a educaţiei, pentru ca şcolile să poată oferi răspunsuri adecvate cerinţelor educaţiei diferite ale copiilor.

Bibliografie:

1. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.
2. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001.
3. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.
4. Vrăjmaş, Traian, *Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001*

DIVERSITATE, TOLERANTA ȘI INCLUZIUNE ÎN EDUCAȚIE

Prof. Junoiu Ionela
Școala Gimnazială Negru Vodă- Pitești

Formarea omului este o sarcină complexă și de înaltă răspundere,care trebuie realizată fără rebuturi sau pierderi de valori umane. Indeplinirea acestei nobile misiuni ,cu dezideratul său major de a ameliora progresiv capacitatea adaptativă a omului la cerințele sociale , revine în principal , școlii.

Formarea capacității de adaptare la diverse situații de viață este condiționată , într-o mare masură, de găsirea modalităților optime de instruire și învățare. Dezvoltarea psihică a elevilor poartă amprenta conținutului concret al învățământului și al modului de realizare a acestuia.

Diversitatea impune dezvoltarea în școală a unor programe de educație pentru cetățenie democratică, ce vor răspunde diferențelor din interiorul și dintre popoare. În procesul de implementare a acestor programe, profesorii ar trebui să abordeze diverși termeni specifici: multiculturalitare, interculturalitate, cetățenie democratică, diversitate culturală, dialog intercultural, acceptare, toleranță, unitate, valori, principii. Prin utilizarea unor strategii pedagogice adecvate nivelului de dezvoltare, cadrele didactice trebuie să îi îndrume pe elevi la o înțelegere din ce în ce mai aprofundată a acestor concepte, ceea ce va conduce la însușirea valorilor și principiilor educației pentru diversitate.

Diversitatea are mai multe accepțiuni. În primul rând, aduce în atenție o realitate, aceea că oamenii sunt diferiți și unici. Fiecare persoană are propria personalitate, valori și principii după care își ghidează viața, în funcție de moștenirea culturală a familiei de proveniență, experiențele de viață de-a lungul timpului, influențele mediului, dezvoltarea intelectuală, socio-emoțională și morală. Vorbim aici de diversitate umană.

Diversitatea este o provocare pentru educația cetățenească la nivel mondial. Pentru a pregăti în mod eficient elevii să devină cetățeni responsabili și implicați în comunitate, la nivel național și european, școlile din statele democratice ar trebui să îi ajute să înțeleagă și să aplice în mod constructiv conceptele unitate și diversitate. Unitatea se referă la legăturile comune care sunt esențiale pentru funcționarea statului național. Diversitatea se referă la diferențele interne din toate statele și care reflectă variații în factori precum rasa, clasa socială, etnia, religia, limba, genul, dizabilitatea și orientarea sexuală. Actul de echilibrare unitate-diversitate este universal, dar dinamic și manifestările sale sunt diferite în fiecare țară și regiune culturală. Pentru înțelegerea principiilor educației pentru diversitate, elevii ar trebui să studieze subiecte complexe, care au marcat societățile de-a lungul istoriei:

(1) moduri în care statul a tratat inegalitatea dintre categoriile sociale;

(2) moduri în care statul a tratat limitele unității și diversității;

(3) moduri în care statul a definit cetățenia și a stabilit criterii pentru obținerea acesteia;

(4) moduri în care membrii diferitelor state au tratat identitățile multiple ale indivizilor.

Educația pentru diversitate ar trebui să ofere elevilor oportunități de a dezbate idei care au semnificații multiple – uneori contestate – și deseori tranzitorii, cum ar fi toleranța, justiția, egalitatea, respectul, democrația, incluziunea, drepturile omului, rasa, patriotismul, cosmopolitismul, democrația și securitatea. Elevii ar putea să învețe despre modurile în care oamenii din comunitate, țară și spațiul european sunt tot mai conectați cu ceilalți oameni din întreaga lume și sunt preocupați de schimbările economice, politice, culturale, de mediu și tehnologice.

În ceea ce privește toleranța, aceasta este o atitudine ce reprezintă deschiderea şi respectul pe care le manifestăm faţă de diferenţele dintre oameni, de orice natură ar fi ele. De la vârste mici, copiii imită comportamentele celor din jur, dezvoltându-şi valori proprii. Nici o vârstă nu este prea mică pentru a-l ajuta pe copil să fie tolerant.

Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celuilalt, pentru a o înțelege. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect. Cum trebuie văzut respectul? Este abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională, ceea ce în cazul copiiilor nu se regăsește. Respectul apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață dacă acesta este cultivat.

Educaţia pentru toleranţă reprezintă, astfel, “capacitatea de a accepta diversitatea culturală, lingvistică, etnografică, nutriţională etc., precum şi ideea că nu există soluţii imediate pentru toate problemele; în sens socio-politic nu presupune acceptarea nonvalorii, a fanatismului, a agresivităţii etc.” (George Văideanu, UNESCO – 50 – EDUCAŢIE, Editura Didactică şi Pedagogică RA., Bucureşti, 1996, p. 79).

Sistemele educaționale anterioare au plasat copiii care sunt diferiți și au dificultăți de învățare într-o secțiune separată “specială”. Înainte, cadrele didactice care nu erau implicate în mod specific și concret în educația specială au fost formate plecând de la premisa că elevii cu nevoie speciale nu reprezintă preocuparea lor. Pentru ei există școli speciale cu profesori formați special. Abordarea educației incluzive susține că elevii cu nevoie speciale trebuie educați împreună cu cei de vârsta lor în școlile de masă.

Astfel, educația incluzivă reprezintă un sistem educațional în care toate școlile năzuiesc să ofere “educație pentru toți”. Este un sistem care recunoște dreptul tuturor copiilor de a fi educați împreună și consideră că educația tuturor copiilor este la fel de importantă.

Principiile pe care se axează educația incluzivă sunt următoarele:

- principiul dreptului egal la educaţie;
- principiul egalizării şanselor;

- principiul interesului superior al copilului;
- principiul nondiscriminării, toleranţei şi al valorificării tuturor diferenţelor;
- principiul intervenţiei timpurii;
- principiul individualizării procesului educativ şi al dezvoltării maximale a potenţialului fiecărui copil;
- principiul asigurării serviciilor de sprijin;
- principiul flexibilităţii în activitatea didactică;
- principiul designului universal, adică al accesibilităţii tuturor la un mediu adecvat de educaţie;
- principiul managementului educaţional participativ;
- principiul dreptului părintelui de a alege;
- principiul cooperării şi al parteneriatului.

Sistemul educațional din Romania, deși se schimbă și evoluează, mai prezintă încă elemente de discriminare, în sensul că nu toți copiii ajung la școală sau, atunci când merg, nu se bucură de toate oportunitățile posibile de dezvoltare maximală a potențialului lor. În mod deosebit vorbim aici de elevii cu CES. În situații de dezavantaj se pot afla și copii romi sau din familii foarte sărace, din localități izolate și alții. Deși au fost inițiate programe și proiecte pentru a deschide mai ușor ușa școlilor pentru copiii cu cerințe educative speciale, iar rezultatele sunt, de cele mai multe ori, îmbucurătoare, diseminarea rezultatelor și a bunelor practici nu constituie un exercițiu permantent. În concluzie, se poate menționa faptul că instituțiile de învățământ preșcolar, primar, secundar, dar și superior, trebuie să includă în procesul de învățământ toți copiii, indiferent de condițiile fizice, intelectuale, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură.

Bibliografie

1. George Văideanu, UNESCO – 50 – EDUCAŢIE, Editura Didactică şi Pedagogică RA., Bucureşti, 1996, p. 79
2. Sorin Cristea- Educația pentru toleranță, revista Didactica Pro, nr.4 / 2004

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI TIMPURII

Prof. FELDRIHAN ANGELICA
GRĂDINIȚA NR. 230, SECTOR 6, BUCUREȘTI

Copilul, acest miracol, pe care mama il ocrotește în trupul său și apoi în brațele sale, cu dragostea sa - toată viața - se lasă greu cunoscut, descifrat în intimitatea structurii sale psihologice, tocmai pentru că aceasta ființă minusculă reprezintă un întreg univers posibil.

Dintr-o ființă in miniatură, care vine pe lume pregatită sumar pentru a exista fizic, in 3 ani, se conturează o persoană, o individualitate, capabilă de participare la viața socială, cu bucurii imense, dar și cu posibilitatea unor posibile mahniri. Evantaiul posibilităților sale de acțiune, de relații afectiv-sociale, de joc, de cunoaștere, acoperă o arie extrem de mare și prefigurează într-o modalitate specifică, individul adult. Cu alte cuvinte, copilul este înzestrat pentru etapa în care se găsește să se adapteze mediului de viață și de educație, încorporând și preluând fluxurile de stimulare. Datorită acestor posibilitați latente, copilul poate să evolueze atât de spectaculos în primii ani de viață și să devină o persoană cu individualitate nu numai biologică, ci și psihologică și.socială.

Educația constituie în lumea contemporană o activitate de infinită complicitate și de o importanță majoră. Pentru oricare copil, din punct de vedere educațional, lumea nu se împarte în parinți, care au datoria să-l educe, și educatori profesioniști. Toți membrii unei colectivități sociale sunt, prin statutul lor modelatori de constiinte, pentru că toți reprezintă conștiința unei națiuni in dinamica sa istorică.

Roadele bogate ale copilăriei avansate și ale tinereții nu pot să apară decat ca rezultate a cât și cum s-a sădit în copilăria timpurie. Cunoașterea și stimularea, dezvoltate din primele zile de viață ale copilului au devenit un deziderat major al societății contemporane. Copilul foarte mic are un statut cu totul deosebit de cel al copilului, in general, ce rezidă din dependența lui aproape exhaustivă, de adultul educator. În condiții firești, dependența afectivă față de mama este dominantă. În acest sens, familia este recunoscută ca un mediu primar natural și social, în care trebuie să se dezvolte copilul mic, iar mama este educatorul investit cu cele mai alese insușiri, acordate la nevoile de creștere și dezvoltare ale copilului. Însusirile materne, generate de interacțiunea naturală, firească, dintre mama și copil sunt, in acelasi timp, și un efect de cultură și civilizație.

Caldura caminului părintesc, înțelegerea și afecțiunea din familie sunt esențiale pentru buna dezvoltare a copilului. În creșterea și educarea copilului este nevoie de mult tact, de o imbinare perfectă a înțelegerii, afecțiunii și autorității părintești. S-a observat că deprinderile diverse, inclusiv limbajul, apar mult mai devreme, evoluează mult mai rapid și se consolidează mai sigur în cadrul unor relații afective echilibrate între copil și părinți. Întârzierile, uneori marcate, întâlnite la copiii din colectivitățile închise, copiii fără părinți, se datorează acestui proces.

Un fapt de mare importanță este capacitatea copilului de a imita gesturi, atitudini, acțiuni, comportamente. Tocmai de aceea ,,modelele'' primare și hotărâtoare sunt părinții și, în special, mama. Învățarea prin imitație funcționează la această vârstă a copilariei timpurii, prin acceptarea afectivă a modelului și aprobarea a tot ceea ce face aceasta.

Nu trebuie omis faptul că educația cuprinde o pluritate de component, care transformă permanent viața individului :

- condițiile de hrană, necesară vieții, creșterii și dezvoltării organismului uman (la noi, prin polarizarea saraciei, malnutriția provoacă diminuarea capacității intelectuale);
- condițiile igienice, fizice și ecologice, cele care asigură starea de sanatate biologică și mintală a copilului și stimulează evoluția comportamentului uman;
- natura limbajului folosit și climatul afectiv familial (afecțiunea, de exemplu, cu gestul ei de tandrețe, de încredere în om, duce la maturizarea psihică);
- condițiile materiale și culturale ale existenței.

Prin urmare, interacțiunea dintre condițiile educației ne conduce la dezvoltarea comportamentului copilului mic.

Obiectivul programelor de Dezvoltare Timpurie este acela de a ajuta dezvoltarea psihică, emotională și socială a copiilor, și, pe termen lung, de a promova supraviețuirea copilului. Focalizarea pe educația timpurie și anii preșcolarității este importantă, deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid, și dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu este mult mai dificil și costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu. Alegerile făcute acum și acțiunile întreprinse de părinți și societate în copilăria timpurie au o puternică și mai de durată influență asupra progresului individual al copilului.

Strategiile și programele pentru Dezvoltarea Timpurie a Copilului trebuie să se adreseze nevoilor multiple ale copilului, tinându-se cont de sănătate, nutriție, educație timpurie, stimularea psiho-socială și-n același timp întărind rolul mediului în care trăiește copilul.

Educația timpurie se referă, strict la momentele de învățare ale copilului cu vârstă până la 3 ani, în conceptul românesc. Educația timpurie, în sensul mai larg, înseamnă dezvoltarea timpurie a copilului, presupune învațare, îngrijire și protecție.

Educația timpurie se realizează ca ***educație informală*** (în familie, în relații de vecinătate și în relații comunitare, prin mass-media), ca ***educație formală*** (în creșe, grădinițe și alte instituții de ocrotire și educație) și sub forma ***educației nonformale*** (în cluburi sportive, cluburi ale copiilor și elevilor, dar și prin biblioteci, muzee, activități ale unor organizații nonguvernamentale).

Specialiștii consideră că perioada de timp pentru educație timpurie este definită de la concepție până la vârsta de 8 ani, perioada în care are loc cea mai rapidă dezvoltare a creierului. Cei mai

importanți sunt primii doi ani din viață, când apar cele mai semnificative schimbări din punct de vedere intelectual, emoțional, psihologic și social.

Un program educativ eficient este un program care își propune să ia în seamă copilul de la primele momente ale existenței sale și care implică toți agenții educaționali care contribuie la creșterea și dezvoltarea lui.

Conceptul de educație timpurie se referă, așadar, la două dimensiuni:

- ❖ începerea preocupărilor educaționale de la vârstele mici;
- ❖ implicarea familiei și a comunității în educarea copilului mic și preșcolar.

În mod firesc, instituțiile de educație nu se pot substitui familiei, ci o sprijină și contribuie la dezvoltarea relațiilor intra- și extrafamiliale. Nicio instituție, oricât de bună ar fi ea, nu poate înlocui familia.

Educația timpurie se preocupă de extinderea strategiilor de stimulare și dezvoltare a copilului și în familie. Aceasta prevede parteneriate active cu părinții copiilor, în așa fel încât aceștia să continue acasă, ceea ce se realizează la creșă sau la grădiniță și, chiar să-și îmbunătățească practicile parentale. Familia și comunitatea trebuie să participe activ și eficient încă din primul an de viață a copilului, la creșterea, îngrijirea, sănătatea și educația copilului și până la intrarea lui la școală.

Beneficiarii primari ai educației timpurii sunt copiii, iar beneficiarii secundari sunt părinții, educatorii și toți agenții educaționali din comunitate, iar prin efecte, societatea, in ansamblu.

Așadar, din perspectiva abordării integrale a educației, este necesar ca societatea să conștientizeze și să respecte drepturile copilului, să schimbe mentalitatile, abordând o nouă concepție despre copil, ca membru al comunității, să sprijine și să dezvolte relații de tip democrat referitoare la copil, familie, instituție educațională, comunitate.

BIBLIOGRAFIE

- Curriculum pentru Educație Timpurie -2019.
- Revista învățământului preșcolar 3/2007
- www.edu.ro
- Vrășmaș,E,Ed.timpurie ,Editura Polirom,2002.
- Șovar R.,Educația timpurie a copilului de la 0-6 ani- Ministerul Educației și Învățământului și reprezența UNICEF în România,1998.

O ȘANSĂ EDUCAȚIEI PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. dr. NIȚU GLORIA CASANDRA
Colegiul Național „Decebal” - Deva

Educația se află la o răscruce de drumuri. Pe de o parte, realitatea lumii contemporane este definită de diversitate, multiculturalism și interconectare. Pe de altă parte, sistemele educaționale tradiționale se luptă să țină pasul cu această evoluție, rămânând adesea rigide și exclusiviste.

Diversitatea este o realitate incontestabilă a lumii în care trăim. Oamenii provin din medii diferite, au culturi, religii, etnii, limbi și nevoi diverse. Incluziunea presupune adaptarea sistemelor educaționale la această diversitate, oferind șanse egale tuturor elevilor, indiferent de particularitățile lor. Toleranța este fundamentul unei societăți democratice și se referă la respectarea diferențelor și la acceptarea celuilalt.

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță are un rol esențial în construirea unei societăți mai juste și mai armonioase. Iată câteva dintre beneficiile sale:

Pregătește elevii pentru o lume diversă: Elevii învață să interacționeze cu oameni din medii diferite, să aprecieze diversitatea și să combată prejudecățile.

Reduce riscul marginalizării și discriminării: Toți elevii se simt acceptați și apreciați, indiferent de originea lor.

Dezvoltă abilități sociale și emoționale: Elevii învață să comunice eficient, să empatizeze cu ceilalți și să gestioneze conflictele.

Crește performanța școlară: Un mediu incluziv și tolerant stimulează motivația elevilor și îi ajută să își atingă potențialul maxim.

Realizarea unei educații prin diversitate, incluziune și toleranță presupune o serie de provocări:

Schimbarea mentalității cadrelor didactice: Este necesară o pregătire adecvată a profesorilor pentru a putea gestiona diversitatea din clasă și a implementa strategii didactice incluzive.

Adaptarea curriculumului: Curriculumul școlar trebuie să reflecte diversitatea culturală și socială a societății și să promoveze valori precum toleranța și respectul pentru diferențe.

Combaterea discriminării și a stereotipurilor: Este necesară o abordare proactivă pentru a combate fenomenele de discriminare și bullying.

Implementarea cu succes a educației prin diversitate, incluziune și toleranță necesită o implicare activă din partea tuturor actorilor educaționali: cadre didactice, elevi, părinți, autorități locale

și ONG-uri. Doar prin colaborare și efort susținut vom putea construi o școală a viitorului, care să ofere șanse egale tuturor elevilor și să pregătească generații de tineri responsabili și implicați în construirea unei societăți mai bune.

Concluzie: Educația prin diversitate, incluziune și toleranță nu este o opțiune, ci o necesitate. Este o șansă de a construi o lume mai justă, mai tolerantă și mai prosperă.

EDUCAȚIE FĂRĂ DISCRIMINARE

Prof. Mihalachi Constantin Elena
Școala Gimnazială Moțca,jud.Iași

Ţara noastră acordă din ce în ce mai mare atenţie educaţiei inclusive, cu atât mai mult cu cât ea este semnatara unor tratate ce reglementează dreptul persoanelor cu dizabilităţi, la educaţie: Convenţia UNESCO împotriva discriminării în educaţie (CDE), Acordul internaţional asupra drepturilor civile şi politice (AIDCP), Acordul internaţional asupra drepturilor economice, sociale şi culturale (AIDESC), Convenţia internaţională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (CEDR), Convenţia Naţiunilor Unite asupra drepturilor copilului (CNUDC), Convenţia europeană pentru protecţia drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului (CEDO), Convenţia cadru pentru protecţia minorităţilor naţionale. Cu toate acestea, de-a lungul timpului, educaţia incluzivă a cunoscut o multitudine de forme, de la negarea existenţei copiilor cu probleme – în comunism, până la adoptarea unor metode active-participative, ce implicau elevii în propria lor formare – în lumea contemporană.
În societatea contemporană, cadrul didactic ţine cont de o serie de factori care condiţionează buna desfăşurare a acţiunilor de predare-învăţare-evaluare, variabile ce ţin de elev, de curriculum, de organizarea şcolară şi chiar de cadrul didactic însuşi. Strategia didactică devine astfel rodul unei participări colaborative desfăşurate de cadrul didactic împreună cu copiii, aceştia completând planul de lucru cu propriile interese, dorinţe de cunoaştere şi de activitate intelectuală.
Astfel, aceştia pot să-şi manifeste dorinţa de a învăţa prin cooperare, în echipă, colectiv, sau individual, pot să opteze pentru anumite materiale didactice pe care să le folosească, pentru anumite metode, tehnici sau procedee de lucru. Dându-le o şansă de a face astfel de opţiuni, profesorul contribuie la creşterea activismului şi a dezvoltării creativităţii propriilor discipoli, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicaţi, poate conduce cu succes către atingerea deziderateloor propuse, în primul rând, către asigurarea învăţării, cu mai multă uşurinţă a copiilor cu cerinţe educative speciale.
În Convenţia ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi, se stipulează că:
„Articolul 24 – Educaţia
1. Statele Părţi recunosc dreptul persoanelor cu dizabilităţi la educaţie. În vederea realizării acestui drept, fără discriminare şi cu respectarea principiului egalităţii de şanse, Statele Părţi vor asigura un sistem educaţional incluziv la toate nivelurile, precum şi formarea continuă, îndreptată spre: a. dezvoltarea pe deplin a potenţialului uman, a simţului demnităţii şi a propriei valori, consolidarea respectului pentru drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului şi pentru diversitatea umană; b. dezvoltarea personalităţii, talentelor şi creativităţii proprii persoanelor cu dizabilităţi, precum şi a abilităţilor lor mentale şi fizice, la potenţial maxim; c. a da posibilitatea persoanelor cu dizabilităţi să participe efectiv la o societate liberă.”
În acest sens se impune o adaptare a noilor metode de învăţare, astfel încât, elevii cu cerinţe educative speciale să poată să asimileze un volum de cunoştinţe, în funcţie de propriile posibilităţi. Pentru creşterea eficienţei educaţiei copiilor cu CES este definitorie identificarea resurselor şi optimizarea corelaţiei dintre ele şi scopuri.
Importante sunt:
- resursele materiale – selectate în funcţie de gradul de adecvare, disponibilitate;

- resursele umane – stabilite pornind de la expertiza furnizată; pot fi identificate experienţele elevilor, posibilităţile de motivare şi implicare.
- resursele de timp – stabilite cât mai exact în scopul gestionării eficiente, având în vedere faptul că, de obicei, procesul de predare-învăţare consumă aproape tot timpul normat. Pentru o evidenţiere clară a calităţii cunoştinţelor dobândite de elevi, ca şi a abilităţilor practice, se poate opta pentru un complex de activităţi de învăţare, care să pună în valoare capacitatea elevilor de observare, adaptare, cooperare. În acest sens evidenţiem câteva tehnici moderne interactive.

Brainstorming, sau ,,furtuna în creier”, sau ,,asaltul de idei” este o metodă de stimulare a creativităţii ce constă în enunţarea spontană a cât mai multe idei pentru soluţionarea unei probleme.

Explozia stelară „este o metodă de stimulare a creativităţii, o modalitate de relaxare a copiilor şi se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme şi noi descoperiri.” Obiectivele acestei metode sunt formularea de întrebări şi realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacţiune şi individual pentru rezolvarea unei probleme.

Metoda „Piramida şi diamantul” reprezintă o strategie modernă de instruire care are la bază împletirea activităţii individuale cu cea desfăşurată în mod cooperativ. Prin aplicarea acestei metode se urmăreşte antrenarea în activitate a fiecărui copil astfel încât întregul colectiv să participe la soluţionarea sarcinilor date.”

Alte metode mai puţin utilizate, dar cu eficienţă mare sunt cele care implică integrarea activităţilor practice. Desenarea unor simboluri este un tip de activitate de învăţare complementar, care evidenţiază modul de percepţie a realităţii de către elev. Modelajul este o activitate cu un pronunţat caracter formativ ce permite exprimarea artistică a elevilor. După realizarea modelajelor elevii au comparat rezultatele, evidenţiind punctele comune, dar şi deosebirile.

Educația incluzivă este una dintre direcțiile principale de reformă și transformare a sistemului de educație generală și specială în multe țări ale lumii, al cărui scop este realizarea dreptului la educație fără discriminare. La baza transformării sistemului de învățământ, în context global și al dezvoltării abordărilor incluzive în educație, se află, în primul rând, cele mai importante acte juridice internaționale - declarații și convenții încheiate sub egida Națiunilor Unite (ONU) și Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) referitoare la drepturile omului și nediscriminarea de orice gen.

Fiecare copil este unic, incomparabil, înzestrat cu necesităţi diferite. Fiecare copil este diferit și, totodată, special și are propriile nevoi, capacități. A asigura şanse egale elevilor înseamnă a asigura posibilităţi maxime de dezvoltare fiecăruia, în funcţie de aptitudinile şi interesele sale, nevoile și capacitățile. În domeniul educaţiei, incluziunea presupune ca şcolile şi întregul sistem educaţional, să se schimbe şi să se adapteze posibilităților elevului, devenind o instituție favorabilă fiecărui copil cu mediu educațional incluziv distinct și de calitate. Şcoala de tip incluziv este o şcoală accesibilă, de calitate și se adresează tuturor copiilor, cu menirea a-i abilita pe elevi cu elementele necesare integrării lor sociale. Conform organizației UNICEF (2000) educația de calitate presupune mediu de învățare calitativ, accesibil şi sigur pentru fiecare copil (inclusiv pentru copiii cu cerinţe educaționale speciale (CES); calitatea procesului educațional, aplicarea tehnologiilor pentru a diminua diversitatea proceselor și a facilităților, calitatea rezultatelor. Acest concept al calității în educație a stat la baza modelului de educație cunoscut ca școala prietenoasă copilului.

La Salamanca (Spania, 1994) a fost adoptată Declatația asupra educaţiei incluzive şi făcute recomandări care au rămas de referinţă pentru toți în toată perioada ulterioară: „...şcolile trebuie să includă în procesul de învăţământ toţi copiii, indiferent de condiţiile fizice, intelectuale, sociale,

emoţionale, lingvistice sau de altă natură ale acestora”. Declaraţia precizează că: „Persoanele cu cerinţe educaţionale speciale trebuie să aibă acces în şcolile obişnuite, care trebuie să se adapteze unei pedagogii „centrate pe copil”, capabile să vină în întâmpinarea acestor cerinţe (Declaraţie, art.2). Copiii cu cerinţe educaționale speciale (CES) sunt copiii a căror nevoi (cerinţe) speciale derivă din deficienţe mintale, fizice, senzoriale, de limbaj, socio-afective şi de comportament ori asociate, indiferent de severitatea acestora. Totodată, acestor copii cu CES li se includ şi copiii din instituţiile rezidenţiale de protecție, copiii/elevii din învățământul general, care prezintă dificultăţi de învăţare şi adaptare şcolară. Or, abordarea corectă și adecvată a acestor cerinţe speciale permite realizarea egalizării şanselor, a accesului și participării egale a tuturor segmentelor de populație școlară de elevi. Aceasta îi aduce în cadrul comun al învățării pe toți copiii și le îmbunătățește rezultatele școlare, abilitățile sociale și, desigur, încrederea în sine. Educaţia incluzivă este un proces continuu de dezvoltare a politicilor educaţionale, orientate spre asigurarea şanselor egale pentru persoanele excluse/marginalizate de a beneficia de drepturile fundamentale ale omului la dezvoltare şi educaţie de calitate, în condiţiile diversităţii umane.

Crearea unui mediu școlar incluziv într-o instituție de învățământ modernă reprezintă una dintre prioritățile incluse în calendarul procesului de integrare europeană, dar reprezintă şi scopul principal al procesului de democratizare a educației prin racordare la cerinţele societăţii. Incluziunea copiilor cu CES în învățământul general a necesitat reconsiderarea procesului de predare-învățare-evaluare, cu accent pe aplicarea celor mai adecvate tehnici care să faciliteze învățarea. Printre acestea se evidențiază tehnicile de învățare multisenzorială ca cele mai eficiente metode în asigurarea performanțelor școlare ale copiilor cu dificultăți de învățare.

Eforturile pentru incluziunea copiilor cu dizabilități în școlile obișnuite în încercarea de a-i primi pe toți elevii, pune accentul pe schimbarea politicii educationale care presupune eliminarea formelor de discriminare în ceea ce privește școlarizarea copiilor cu dizabilități; dobândirea unor valori ca deschidere în fața diferențelor, a toleranței și respectul față de celălalt. În concluzie, un sistem educaţional modern şi funcțional din punct de vedere al asigurării dreptului la educație de calitate pentru toți copiii, trebuie să facă față tuturor provocărilor copiilor care îl frecventează. De altfel, incluziunea îşi propune să garanteze faptul că toţi copiii au acces echitabil şi egal la resurse, servicii şi facilităţi care sunt favorabile pentru dezvoltarea şi bunăstarea lor.

Bibliografie:

1. Bocoş M. Instruirea interactivă. București: Polirom, 2013.
2. Cerghit I. Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii. București: Aramis, 2002.
3. Creţu D., Nicu A. Pedagogie şi elemente de psihologie. Sibiu: Editura Universităţii „Lucian Blaga”, 2004.
4.Cioloca Simona Ionela. Ameliorarea serviciilor educaţionale din România din perspectiva educaţiei incluzive. Rezumatul tezei de doctorat. Cluj-Napoca, 2012, 44 p.
5. Convenţia ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilităţi, http://www.infocons.ro/
6.Ion Floarea, Elena Uzeanu. Educaţia Incluzivă În Şcoală. Educaţia incluzivă: dimensiuni, provocări, soluţii.
7. Nicu A.Curs de pedagogie. Sibiu, 2002.
8. Oprea, Crenguţa-Lăcrămioara, Strategii didactice interactive. București: Didactică şi Pedagogică, 2009.
9.Stefania Volmer, Liliana Banu. Clasa Incluzivă: Abordări Și Strategii Didactice. Educaţia incluzivă: dimensiuni, provocări, soluţii"

ȘCOALA, FAMILIA ȘI COMUNITATEA ÎN PARTENERIAT

prof. MIHALCA LOREDANA
Școala Gimnazială Gârdani, jud. Maramureș

Şcoala şi familia sunt cei doi piloni sprijin ai educaţiei, iar între aceştia şi comunitate, mediul extraşcolar şi extrafamilial, evoluează copilul, obiect şi subiect al educaţiei. Dacă aceste medii educaţionale se completează şi se susţin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea şcolară şi pe plan general în viaţa socială. Şcoala trebuie să aibă contacte cu toate instituţiile sociale interesate direct sau tangenţial de domeniul educaţiei copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare. Ea contribuie la transmiterea moştenirii culturale şi facilitează învăţarea individuală şi colectivă. Totodată şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică, elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc.

Printr-un parteneriat între școală, familie și comunitate se poate crea oportunități pentru educația copiilor din școlile de azi care sunt într-o continuă transformare și, bineînțeles, pot oferi un orizont deschis spre succes pentru viitorii adulți.

Parteneriatul școală – familie – comunitate reprezintă o temă importantă, reliefată de diferite documente de politică educațională națională, dar și internațională. Trebuie să recunoaștem, că există o presiune ca școala, părinții și comunitatea să găsească soluții care să îmbunătățească sistemul de învățământ și să-i ajute pe copii să se dezvolte.

Colaborarea dintre familie şi şcoală este un factor esenţial în procesul de educare a şcolarilor. Numai împreună putem reuşi să dăm societăţii un cetăţean pregătit, gata să înfrunte problemele inerente ce apar, capabil să relaţioneze, să se integreze în colectivitate, să facă faţă cerinţelor acesteia. Indiferent de mediul economic, etnic sau cultural al familiei, când părinţii sunt parteneri în educaţia copiilor lor, rezultatele determină performanţa elevilor, o mai bună frecventare a şcolii, scăderea fenomenului delincvenţei.

Şcoala trebuie să-i încurajeze pe părinţi să le devină parteneri, să poată lua împreună decizii cu privire la educaţia copiilor. Acest parteneriat încurajează familia să stabilească ţelurile de atins pentru copiii lor iar şcoala să stabilească obiectivele pentru obţinerea succesului şcolar.

Parteneriatul se constituie ca un sistem de obligaţii reciproce în cooperarea autorităţilor locale cu şcoala şi implică colaborarea acestora în activităţile şcolare, nu numai sub aspect economic, respectiv de a participa, susţine şi evalua eforturile şi acţiunile financiare ale şcolii, ci şi sub aspect educaţional-cultural.

În societatea de astăzi, familiile se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru obținerea atenției celor mici și, de cele mai multe ori, din dorința de a le oferi siguranța economică, petrec tot mai puțin timp cu aceștia. La acestea se adaugă și lipsa de comunicare cu școala, iar situația este gravă. Astfel, școala trebuie să vină în ajutorul părinților și să ogranizeze diferite activități comune, pentru a-i îndruma pe părinți în rolul de instruire a copiilor. Implicarea părinților în activitățile elevilor are o multitudine de beneficii: îmbunătățește performanțele elevilor, iar rata de succes școlar a acestora este mai mare, comportamentul copiilor în clasă este mai bun, crește stima de sine, motivația.

Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai trebuie considerate ca o simplă activitate cu caracter opțional. Obstacolele relației școală-familie pot fi de ordin comportamental, dar si material. Dificultățile pot rezulta din ideile divergente privind: responsabilitatea statului și a părintelui privind educarea copilului, libertatea de alegere a obiectelor studiate de către copil, randamentul pedagogic, participarea părintelui la gestionarea și procesul decizional din instituția școlară. Se consideră, în general, că problema este de atitudine. Este greu să recunoști, atât ca părinte, cât și ca profesor, că relația de colaborare școală-familie este plina de sincope. Reproșurile care li se aduc părinților privind colaborarea cu școala sunt: lipsa de responsabilitate în educația copiilor, prezența slabă la reuniunile organizare de școală, timiditatea, purtarea necuviincioasă, adică critica adusă profesorilor, uneori impertinența, așteptările exagerate privind statutul propriului copil, rolul parental rău definit prin neimplicarea în educarea copilului și plasarea întregii responsabilități școlii, contacte limitate cu școala, doar atunci când sunt situații de criză în comportamentul copilului, conservatorism în adoptarea metodelor noi. Sunt și situații în careactivitățile cu părinții au un caracter neorganizat, sporadic și la întâmplare sau sunt complet ignorate. Reproșurile care li se aduc profesorilor sunt asemănătoare, recunoscute fiind în special: atitudinea față de părinți din perspectiva autoritară, tratamentul diferențiat aplicat elevilor, lipsa pregătirii profesionale, dar și privind relația școală-familie. Astfel, atât profesorii, cât și părinții trebuie să realizeze un parteneriat, angajându-se în activități comune de învățare, sprijinindu-se unii pe alții în îndeplinirea rolurilor cerute, desfășurând proiecte de curriculum colaborativ, participând împreună la diverse activități de luare a deciziilor. Părinții care participă la activitățile organizate de școală vor putea aprecia mai bine abilitățile și aptitudinile copiilor, problemele și posibilitățile de rezolvare a acestora în procesul învățării, dar și în comportament. Ei isi vor cunoaste mai bine propriul copil, îi vor ști și aprecia capacitățile cognitive, îl vor sprijini în alegerea profesiei și a carierei, îl vor susține emotional.Prin cooperarea reală și comunicare cu părinții, școala pune bazele unei unități de decizie și acțiune între cei doi factori. De asemenea, relatiile bune cu părinții duc la rezolvarea situațiilor problemă, posibil conflictuale. Dacă cele două medii educaționale, școala și familia, se completează și

se susțin, ele asigură integrarea copilului în activitatea școlară cu randament maxim. Beneficiile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor.

Se recunoaște că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecventare a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delicvenței. Atunci când părinții, elevii și școala devin și se comportă ca parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea activității în școală și în clasele de elevi. Educaţia răspunde atât cererii sociale cât şi nevoilor şi aspiraţiilor individuale. Presupune eliberare de energiile lăuntrice, prin implinirea armonioasă şi creatoare, a insecuritaţii, inferioritaţii şi dependenţei pe care le poate simţi fiinţa umană într-o societate aflată într-o schimbare rapidă.

Bibliografie:

1. Baran-Pescaru, A., Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate, Editura Aramis, București, 2004;
2. Molan, V., Managementul școlar, Editura Credit, București, 2003
3. Nicola Ioan, Bucureşti -1994, *Pedagogie*, E.D.P. R. A.
4. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educaţie”,Editura Aramis Print, Bucureşti, 2004
5. Robu, Maria, Bucureşti -2008, *Empatia în educaţie*, Didactica Publishing House
6. Şerdean Ioan , Bucureşti -2004, *Pedagogie,* Editura Fundaţiei România de Mâine
7. Teoderescu-Nedelcu, G., Băsu, M., Rolul parteneriatului școală – familie în formarea personalității copilului, Editura Ecou Transilvan, 2021;

Povestea copiilor răi

Prof. Iordan Ramona Georgiana
Școala Gimnazială "Regina Maria " București

A fost odată ca niciodată...

Acum 5 ani, reîntoarsă după concediul de maternitate, am fost așteptată de una dintre colegele mele, mai ceva ca pâinea caldă. Colega mea, învățătoare la clasa a II-a, mi-a spus că eu sunt salvarea ei. Avea o clasă plină de copii ce nu reușeau să treacă neobservați de la o zi, la alta. Schimbaseră doi profesori de religie, unul de limba engleză, iar eu eram cel de-al treilea profesor de educație fizică. Era o nouă provocare. Cât de rău putea fi la această clasă încât să nu poți continua?

Păi... cam așa:

1. Fugeau prin curtea școlii din timpul orelor, părăsind sala de sport în fracțiune de secundă. De fiecare dată trebuia să las un coleg să îi supravegheze pe ceilalți, pentru a porni în căutarea "fiului rătăcitor ".
2. Nu suportau competițiile, de fiecare dată se ajungea la urlete și plânsete.
3. Se băteau.
4. Se jigneau.
5. Foloseau diverse grimase la adresa mea.
6. Refuzau să facă ora, acuzând diverse dureri, ceea ce împiedica practicarea vreunui sport, iar lista ar putea continua la nesfârșit.

Am zis gata, nu se poate! Am încercat cu calm, cu nervi, cu ton ridicat, cu ton scăzut, prin semne, prin rapoarte sau diverse procese verbale. Era sfârșitul primului semestru iar eu efectiv mă bucuram că nu am suferit vreun AVC în timpul orelor de la clasa lor.

Am chemat-o pe doamna învățătoare și i-am spus că eu nu îi pot duce până la sfârșitul anului în niciun caz. Cei care au reușit, au fost super-eroi. A început să tremure, mă ruga insistent să mă mai gândesc. Eram ultima ei speranță că îi pot schimba. Dar răspunsul meu era în continuare, negativ.

A lăsat capul în jos și a spus: " pe copiii ăștia nu-i vor nici părinții lor, ce pretenții să mai am? Nimeni nu îi iubește!" Am simțit că mi se taie picioarele, că nu mai pot respira, iar stomacul mi se făcuse ghem. Copiilor le lipsea, cu desăvârșire, iubirea!

Am reluat orele, am spus că e ultima mea încercare, de data aceasta cu "minutul de îmbrățișare". Fiecare oră de educație fizică începea și se încheia cu o îmbrățișare. Recunosc, erau forțate din ambele părți. Copiii nu voiau asta, li se părea "aiurea", iar eu, căutam doar o soluție câștigătoare.

De fiecare dată când mă supărau, lăsam capul plecat și le arătam că nu merit asta și că devin tristă în urma acestui comportament de-al lor. Minutul de îmbrățișare a devenit... "5 minute de iubire ". Fiecare oră era o întreagă poveste de dragoste, cu copii care povesteau, care se descărcau de lucruri negative și făceau sport de dragul doamnei. Atât ei, cât și eu, așteptam ora noastră specială. Elevii aceștia sunt clasa a VII-a acum, dar sunt în continuare elevii mei preferați, elevii care mă strigă de la geam să îmi declare iubirea, elevii cu care mă îmbrățișez și acum pe holurile școlii, chiar dacă am fost nevoiți să ne despărțim fiindcă profesorul lor diriginte, predă educație fizică.

Așadar, copiii nu sunt răi, nu există noțiunea aceasta, copiii pot fi modelați. Iar cel mai eficient mecanism, vine din inimă. Cea mai bună terapie, este terapia cu iubire, terapia care vindecă orice.

P.S. nu cred că aș fi reușit dacă doamna învățătoare nu îmi dădea atâta încredere în forțele proprii!

Colajul - metodă art-terapeutică
Aplicație practică în cadrul orelor de terapie ocupațională

Profesor ed. POP ADELA
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Cluj-Napoca

Terapia prin artă este o formă de interacțiune psiho-corectoare, folosind diferite mijloace artistice pentru a facilita persoana să își exprime emoțiile. Aceasta ajută la satisfacerea nevoilor emoționale, la construirea acceptării de sine, la creșterea stimei de sine, reduce anxietatea, satisface nevoile cognitive și dezvoltă abilitățile sociale.

Prin această categorie de terapie se dezvoltă imaginația și creativitatea, empatia, se formează atitudinea pro-socială și, ceea ce este important, arată că abilitățile artistice nu joacă niciun rol în procesul de creație.

Potrivit dicționarului explicativ al limbii române, colajul este definit ca fiind un ”procedeu artistic care constă în compunerea unui tablou prin lipirea laolaltă a unor elemente eterogene”.

Din punct de vedere terapeutic colajul este o modalitate psihoteraputică vizual-plastică care urmărește:

a) posibilitatea subiectului să se exprime şi să se reprezinte prin intermediul formelor, simbolurilor, imaginilor şi culorilor;

b) îmbogăţirea experienţei senzoriale, motorii şi vizuale;

c) utilizarea suporturilor de exprimare nonverbale şi verbale cu o puternică notă de personalizare.

Este mult mai ușor pentru elevii cu dizabilitate intelectuală să-și exprime creativitatea prin colorarea unor desene, fără a fi solicitați ca ei să deseneze, asta deoarece nu toți au un talent înnăscut pentru desen, iar colorarea unor desene deja primite e mult mai ușor de realizat, ei sunt mai încrezători și este eliminată astfel emoția negativă că nu pot desena un desen autentic.

Activitate art-terapeutică:

Am ales ***colajul, ca tehnică art-teraputică*** pentru tema propusă, deoarece grupul țintă cu care lucrez este o clasă de elevi cu dizabilități intelectuale ușoare, moderate, caracterizată de tulburări de comportament, tulburări instrumentale mixte, retard ușor, tulburări din spectrul autist, deficit de atenție și hiperactivitate, tulburări emoționale; însă au dezvoltată capacitatea de memorie vizuală și vizuo-spațială; activitățile de pictură, desen, colaje le stârnesc un mare interes în parcursul educațional. Elevii au vârste cuprinse între 12-14 ani.

Domeniul: COMPORTAMENT

Scopul activităților:

- Dezvoltarea potențialului creativ
- Îmbunătățirea comportamentului social/relațional

- Creșterea stimei de sine
- Diminuarea anxietății, a furiei și a stresului
- Dezvoltarea cognitivă și emoțională

Obiective:

- Stimularea și valorificarea creativității
- Antrenarea elevilor în activități relaxante
- Utilizarea instrumentelor de lucru specifice terapiei ocupaționale
- Respectarea etapelor de lucru în realizarea produselor propuse
- Focalizarea atenției pe sarcina de lucru

Activitățile s-au desfășurat secvențial în perioada premergătoare vacanței de iarnă și a sărbătorilor. Ne-am propus să decorăm clasa cu un colaj de felicitări, ghirlande și tablouri; așadar au rezultat până la finalul activităților trei colaje: un colaj de felicitări, două ghirlande conținând mai multe piese și câteva tablouri

Materiale utilizate:

- Hârtie albă; hârtie colorată, hârtie creponată; hârtie cartonată
- Foarfeci; lipici;
- Betișoare de urechi, carioci, creioane colorate
- Ghirlande
- Bandă scoci; fir de ață; corector; capsator cu forme de steluțe; pampoane colorate

Metode utilizate:

- Explicația, Demonstrația, Exercițiul, Observația

Forma de organizarea a activităților:

- Individualizat și pe grupe

Desfășurarea activităților:

La fiecare oră de Terapie ocupațională destinată acestor colaje, au fost pregătite și prezentate atât materialele și instrumentele de lucru, cât și modelele după care ne-am ghidat spre realizarea colajelor. Fiecare oră a fost însoțită de ascultarea unor colinde și cântece cu specific al sărbătorilor de iarnă, cântece ascultate la volum mic; acestea au avut rolul de a ne relaxa.

Am realizat un număr de trei colaje destinate sărbătorilor de iarnă: ghirlande, felicitări și tablouri.

1. **Colajul – Ghirlande** - elevii au primit diverse desene: om de zăpadă, ren, clopoțel, îngeraș, brăduț. Elevii au colorat aceste desene după preferință folosind creioane colorate sau carioci, după care le-au decupat și le-au asamblat, apoi le-au înșirat pe ghirlandă
2. **Colajul – Felicitări** - elevii au primit coli de hârtie albe și colorate. La acest colaj s-a lucrat în colaborare/pe grupe, unii elevi au trasat cercuri pe hârtie albă, apoi le-au decupat pregătind

astfel ramurile brazilor pentru felicitări; alți elevi au perforat steluțele, alți elevi au mototolit hârtie creponată; la final fiecare elev a primit coală de hârtie colorată, cercuri albe, steluțe și au realizat felicitarea. Unii elevi au fost sprijiniți de cadrul didactic în realizarea operațiilor premergătoare realizării felicitării. Alți elevi au primit felicitări pe care le-au colorat. După ce s-au realizat felicitările au fost lipite în clasă sub ghirlandă realizându-se astfel al doilea colaj, cel de felicitări.

- **Colajul – tablouri de iarnă -** elevii au primit bețișoare de urechi, hârtie albă, lipici, carioci, hârtie colorată negru sau maro închis, corector. Pe hârtia cartonată închisă la culoare au fost lipite bețișoare de urechi, realizând o casă, copaci plini cu zăpadă, omuleți de zăpadă, luna, fulgi de nea și o stea. Au fost ajutați elevii, care au solicitat sprijin, de către cadrul didactic.

Rezultate:

- Elevii au fost mai relaxați și mai flexibili, mai puțin anxioși pentru că au realizat activități motivante, plăcute și interesante
- Au arătat altruism prin faptul că își împărțeau între ei diferite instrumente de lucru sau idei
- Au încercat îmbunătățirea unor abilități sociale și de comunicare, au fost mai amabili, prietenoși, mai toleranți unii față alții, comportamentele sociale au fost mult mai bune
- Unii dintre elevi, mai ales cei mai timizi, au fost mai încrezători, mai curajoși că și ei sunt capabili să realizeze lucruri frumoase și interesante, imaginea de sine a cunoscut ușoară creștere
- Și-au îmbunătățit abilitățile de învățare, au fost mai atenți și mai orientați spre sarcina de lucru
- Au fost mai atenți la informațiile noi, dezvoltându-și astfel imaginația și gândirea simbolică (au adăugat elemente noi în desene/colaj).
- Au fost îmbunătățite unele abilități motorii: colorarea în cadrul conturului, decupaj după contur, înșirarea diferitelor elemente pe ghirlandă și lipirea corectă a elementelor pe colaj; perforarea corectă a hârtiei, mototolirea hârtiei creponate, adăugarea ornamentelor pe colaj, dar și simțul tactil al diverselor materiale
- Au fost sesizate și îmbunătățirea unor abilități cognitive prin potrivirea culorilor, a imaginilor și a dimensiunilor

Concluzie

Activitățile care le fac plăcere elevilor din categoria celor cu dizabilități intelectuale ușoare, moderate, contribuie în mod semnificativ la diminuarea anxietății, a furiei și stresului, sunt mai relaxați, mai cooperanți, mai toleranți și au comportamente mult mai pozitive.

Sarcinile de lucru trebuie trasate foarte precis, cu pași mici, secvențial, iar îndrumarea și ajutorul permanent din partea cadrului didactic nu trebuie să lipsească!

Surse bibliografice:

1. Gherguț A., Sinteze de Psihopedagogie, Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, Ed. a III-a, Polirom, 2013
2. Roşan A., C. Bălaş-B, ”Psihopedagogie Specială, Modele de evaluare şi intervenţie”, Polirom, 2015.
3. B. Hoffmann, The role of expressive therapies in therapeutic Interactions; art therapy – explanation of the concept, Trakia Journal of Sciences, No 3, pp 197-202, 2016.
4. No 3, pp 197-202, 2016.

INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. ing.Tapalagă Mihaela
Colegiul Tehnic ”Petru Mușat” Suceava

„Sunt doar unul. Sunt totuşi cineva. Nu pot face totul de unul singur, dar pot face ceva. Şi chiar dacă nu pot face totul, nu voi refuza să fac ceea ce-mi stă în putinţă.” (E.E. Hale)

Educația prin diversitate, incluziune și toleranță este crucială pentru dezvoltarea unei societăți mai echitabile, mai armonioase și mai prospere. Incluziunea și toleranța sunt două concepte fundamentale în societatea contemporană și în promovarea unei culturi a respectului reciproc și a diversității.

Incluziunea este ideea că fiecare individ, indiferent de diferențele sale, ar trebui să se simtă binevenit și valorizat în cadrul unei comunități sau a unei societăți. Incluziunea presupune crearea unui mediu în care toți oamenii sunt tratați cu respect și sunt implicați în procesele decizionale, indiferent de rasă, etnie, religie, gen, orientare sexuală, abilități sau alte caracteristici.

Toleranța se referă la acceptarea și respectul față de diferențe, idei, opinii sau practici care sunt diferite sau contrare propriilor convingeri. Toleranța înseamnă să fii deschis la diversitate și să fii dispus să trăiești în armonie cu persoane care au opinii sau tradiții diferite de ale tale. Școlile ar trebui să fie locuri în care toți elevii se simt în siguranță și acceptați. Politicile și practicile școlare ar trebui să fie concepute pentru a preveni și a combate discriminarea, hărțuirea și intoleranța. Incluziunea și toleranța sunt strâns legate între ele și sunt cruciale pentru construirea unei societăți în care toți oamenii se simt respectați și încurajați să își aducă contribuția. Promovarea acestor valori poate duce la o mai mare coeziune socială, la îmbunătățirea relațiilor interpersonale și la creșterea bunăstării individuale și colective.

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în sistemul educațional este esențială pentru asigurarea accesului lor la o educație de calitate și pentru promovarea incluziunii în școli.

Dezbaterea problemelor legate de educația specială și incluzivă și studiile privind dizabilitățile elevilor crează multe controverse. Aceste controverse implică abordări divergente ale elevilor cu dizabilități și inclusiv al educației incluzive, mai ales că este legată de nevoile educaționale și de capacitatea profesorilor de a preda tuturor copiilor dintr-o clasă, indiferent de dizabilitate. Natura și severitatea dizabilităților și mărimea clasei sunt factori care pot afecta în mod deosebit succesul educației speciale și incluzive.

În lucrarea *Recent debates in special & inclusive education* autorii sugerează că cea mai mare valoare ar trebui să fie acordată învățării elevilor cu dizabilități, nu doar prezenței lor în învățământul

de masă. Includerea a cât mai mulți copii cu dizabilități care pot beneficia de educație este importantă, dar accentul principal ar trebui să fie pus pe învățarea adecvată, oriunde are loc această învățare. Toți elevii au dreptul la o educație adecvată pentru ei și, uneori, această instruire este cel mai bine furnizată într-un cadru separat în afara sălii de clasă de educație generală.

Fiecare elev cu CES ar trebui să beneficieze de o evaluare individualizată pentru a identifica nevoile lor specifice și pentru a dezvolta un plan de instrucțiune adaptat. Acest plan ar trebui să fie flexibil și să ofere sprijin suplimentar în funcție de nevoile și abilitățile elevului.

Asigurarea accesului la suport specializat, cum ar fi serviciile de terapie ocupațională, fizioterapie, vorbire sau alte resurse specifice nevoilor individuale ale elevilor cu CES, poate facilita integrarea lor în mediul școlar.

De asemenea, profesorii ar trebui să primească formare specializată în lucrul cu elevii cu CES pentru a putea oferi suport și instruire adecvată. Acest lucru poate include metode de diferențiere a instrucțiunii, gestionarea comportamentului și comunicarea eficientă cu elevii și familiile lor. Implicarea părinților în procesul educațional și colaborarea strânsă între școală, familie și alte agenții comunitare poate spori sprijinul și resursele disponibile pentru elevii cu CES și poate contribui la dezvoltarea unui mediu de învățare inclusiv.

Promovarea unei culturi școlare care să valorizeze diversitatea și să promoveze respectul și acceptarea reciprocă poate crea un mediu mai incluziv și mai potrivit pentru elevii cu CES. Activitățile de sensibilizare și de educare a elevilor despre nevoile și abilitățile colegilor lor cu CES pot contribui la crearea unei atmosfere mai prietenoase și mai empatică.

Prin adoptarea acestor practici și prin angajamentul continuu pentru promovarea incluziunii, școlile pot oferi un mediu educațional echitabil și stimulant pentru toți elevii, inclusiv cei cu cerințe educaționale speciale.

Câteva metode eficiente de predare pentru elevii cu CES ar putea fi:

- *diferențierea instrucțiunii*: adaptarea instrucțiunii pentru a se potrivi nivelului de înțelegere și ritmului de învățare al fiecărui elev este esențială. Acest lucru poate include oferirea de materiale suplimentare sau alternative, prezentarea informațiilor în mai multe moduri și utilizarea diferitelor strategii de predare;
- *utilizarea instrucțiunii multisenzoriale*: predarea prin intermediul mai multor simțuri poate ajuta la consolidarea înțelegerii și la angajarea elevilor cu CES. Utilizarea materialelor tactile, vizuale, auditive și kinestezice poate sprijini diferitele modalități de învățare ale elevilor;

- *utilizarea tehnologiei asistive*: tehnologia poate fi o resursă valoroasă pentru elevii cu CES. Software-ul specializat, aplicațiile educaționale și dispozitivele de accesibilitate pot facilita accesul la informații și pot sprijini învățarea și comunicarea elevilor cu nevoi speciale;
- *predarea prin modelare și demonstrație*: demonstrațiile și modelarea activităților pot ajuta elevii cu CES să înțeleagă mai bine conceptele și să dobândească abilități practice. Profesorii ar trebui să ofere exemple concrete și să ghideze elevii în procesul de învățare;
- *folosirea strategiilor de organizare și structurare*: organizarea clară a informațiilor și a activităților poate fi benefică pentru elevii cu CES. Stabilirea unor rutine și a unui mediu structurat poate ajuta la reducerea anxietății și la facilitarea învățării;
- *evaluare adaptată*: evaluarea ar trebui să fie adaptată la nevoile și abilitățile individuale ale elevilor cu CES. Aceasta poate implica utilizarea unor metode alternative de evaluare, precum teste orale sau proiecte practice, și acordarea de timp și suport suplimentar pentru completarea sarcinilor.

Este important, așadar, ca profesorii să fie flexibili și să abordeze predarea într-un mod individualizat, având în vedere nevoile specifice ale fiecărui elev cu CES. Comunicarea deschisă și colaborarea între profesori, personalul școlar și părinți sunt, de asemenea, aspecte esențiale pentru asigurarea succesului elevilor cu CES în mediul educațional.

Bibliografie:

1. Recent debates in special & inclusive education - ScienceDirect

James M. Kauffman, Dimitris Anastasiou, Marion Felder, Garry Hornby, Joao Lopes, *Recent debates in special & inclusive education*, International Encyclopedia of Education (Fourth Edition) 2023, Pages 269-283

2. Strategii didactice de predare pentru elevii cu CES – EDICT

Incluziune în acțiune prin cursurile Erasmus+

Prof. Anicolaesei Alexandra
Colegiul Național „Mihail Sadoveanu” Pașcani

Berlin, capitala Germaniei, a fost pentru noi, cei patru profesori de la Colegiul Național „Mihail Sadoveanu” din Pașcani, care am participat la cursul Erasmus+ „Inclusive education – peer learning in the academic education of inclusive students” („Educație incluzivă - Învățare colaborativă în educația academică a elevilor cu nevoi speciale”) un spațiu de învățare și descoperire personală, o aventură a cunoașterii care ne-a deschis noi perspective și ne-a consolidat convingerile în ceea ce privește rolul nostru în crearea unui mediu de învățare echitabil și performant pentru toți elevii. Acest curs, desfășurat în perioada 22-26.01.2024, ne-a fost oferit de „Sherlock Edu”, având ca formator pe un om minunat pe care îl recomandăm tuturor celor ce vor să învețe cu adevărat de la un profesionist – Monika Stawska.

Călătoria noastră a debutat cu o incursiune în terminologia specifică educației incluzive, definind clar concepte precum incluziune, integrare, segregare și excludere. Această clarificare conceptuală a pus bazele unei înțelegeri mai profunde a principiilor care stau la baza educației incluzive și a modului în care acestea se traduc în practici concrete în sala de clasă.

Comparația sistemelor educaționale din diverse țări europene a reprezentat o altă componentă fascinantă a cursului. Am descoperit o varietate de abordări în ceea ce privește educația elevilor cu cerințe speciale, de la modele centrate pe segregare la sisteme care promovează incluziunea deplină. Această perspectivă comparativă ne-a permis să apreciem mai bine contextul educațional din România și să identificăm oportunități de îmbunătățire a propriilor noastre practici didactice.

Dobândirea de strategii concrete pentru o învățare eficientă a constituit un pilon esențial al cursului. Am învățat tehnici pentru a energiza elevii, a gestiona comportamentele disruptive și a crea o atmosferă de învățare pozitivă și calmă. Am explorat tipologia elevilor cu CES și am identificat metode specifice de adaptare a curriculumului și a metodelor didactice la nevoile lor individuale.

Un accent important a fost pus pe comunicarea eficientă și colaborarea în sala de clasă. Am învățat tehnici de ascultare activă și strategii de comunicare nonviolentă pentru a facilita o interacțiune mai profundă cu elevii și a le înțelege mai bine nevoile. De asemenea, am descoperit metode de învățare colaborativă, precum metodologia EduSCRUM și strategia Jigsaw Classroom, care promovează colaborarea și cooperarea între elevi.

Pe lângă latura profesională, cursul a pus accent și pe dezvoltarea personală a profesorilor. Am identificat punctele forte și am învățat strategii pentru a ne spori productivitatea și implicarea în activitatea didactică. Am explorat structura PERMA, o abordare holistică a sănătății mentale, și am

învățat metode de gestionare a stresului și tehnici de mindfulness pentru a ne concentra asupra prezentului și a reduce anxietatea.

Experiența Erasmus+ a fost mai mult decât un curs, a fost o călătorie de învățare transformatoare. Am construit relații de colaborare cu profesori din diverse țări europene, de la care am învățat și cu care am împărtășit experiențe valoroase. Am descoperit o perspectivă mai profundă asupra educației incluzive și am dezvoltat o serie de competențe specifice pentru a facilita implementarea ei în sala de clasă.

Deși aventura noastră în Berlin s-a încheiat, ecoul cunoștințelor dobândite și al experiențelor trăite va continua să ne ghideze parcursul didactic. Am învățat că educația incluzivă nu este doar un concept, ci o realitate posibilă, care necesită dedicare, perseverență și o colaborare strânsă între profesori, elevi și părinți.

Pentru a consolida cunoștințele dobândite la cursul Erasmus+, am încercat să aplic la clasă 2 metode ce mi s-au părut utile: Jigsaw Classroom și Strengths Portrait.

Astfel, am aplicat strategia Jigsaw Classroom la o lecție de limba franceză despre sărbătorile din Franța. Elevii au format grupuri de experți, au studiat individual o sărbătoare, apoi au împărtășit cunoștințele cu colegii din grupul final, creând postere informative. Această experiență a stimulat învățarea activă și colaborativă, a dezvoltat abilitățile de comunicare și prezentare și a demonstrat o modalitate eficientă de a implementa principiile educației incluzive în sala de clasă.

Pentru a consolida învățarea despre punctele forte ale elevilor, am aplicat strategia Strengths Portrait la o lecție de limba franceză din clasa a VIII-a. Elevii au identificat 5 calități ale lor, le-au descris în limba franceză și au realizat un portret personal. Activitatea a inclus o prezentare individuală, un joc de ghicire și completarea unei fișe de lucru. Experiența a fost benefică deoarece a stimulat autocunoașterea și aprecierea de sine, a facilitat exprimarea orală și scrisă în limba franceză, a dezvoltat abilitățile de descriere și argumentare. Strengths Portrait s-a demonstrat a fi o strategie eficientă de a integra principiile educației incluzive, oferind elevilor oportunitatea de a-și exprima individualitatea și de a-și valorifica punctele forte.

Experiența Erasmus+ a fost un pas important pe calea noastră profesională și personală, un pas care ne-a inspirat și ne-a motivat să continuăm să luptăm pentru o educație mai echitabilă și mai performantă pentru toți elevii. Totodată, am înțeles că educația incluzivă nu poate fi realizată de un singur profesor, ci necesită o colaborare strânsă între profesori, elevi, părinți și alți specialiști. Am învățat că adaptarea curriculumului și a metodelor didactice la nevoile individuale ale elevilor este esențială pentru o educație incluzivă. Am dobândit tehnici de ascultare activă și strategii de comunicare nonviolentă pentru a facilita o interacțiune mai profundă cu elevii.

Pe lângă aspectele teoretice și practice ale educației incluzive, am avut ocazia să explorăm un oraș puternic încărcat de istorie. Berlin ne-a impresionat prin diversitatea sa culturală, arta stradală și palatele elegante. Această experiență ne-a deschis noi perspective asupra lumii și ne-a arătat importanța colaborării internaționale în domeniul educației.

Experiența Erasmus+ a fost o călătorie de învățare fascinantă, care ne-a schimbat perspectiva asupra educației și ne-a dat noi instrumente pentru a crea un mediu de învățare mai incluziv și mai performant pentru toți elevii. Recomandăm cu încredere această experiență tuturor cadrelor didactice care doresc să se dezvolte profesional și să contribuie la construirea unui sistem educațional mai echitabil.

Educația incluzivă – educație de calitate pentru toți copii

Prof. Marin Soltănica Tănțica
Școala Gimnazială nr. 1 Slobozia Conachi

Dezideratul oricărei societăți moderne este incluziunea socială. Incluziunea școlară, ca oportunitate pentru orice copil, indiferent de particularitățile sale de dezvoltare și învățare, apartenență etnică, religioasă și socio-economică, devine primul pas spre punerea acesteia în practică. De aici decurge rolul și importanța educației incluzive.

Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități.

Învățământul incluziv trebuie să se adreseze tuturor elevilor, necesită mobilizarea pentru eliminarea barierelor din calea învățării și are în vedere participarea oricărui elev, nu doar a acelora despre care se spune că au nevoie de un sistem de învățământ special, și se referă în egală măsură la participarea cu drepturi depline indiferent de rasă, clasă socială, sex sau condiție socială.

Conform UNESCO, în Conferința de la Salamanca – 1994, „Educaţia incluzivă caută să răspundă nevoilor de învățare ale tuturor copiilor, tinerilor și adulților, cu un accent deosebit pe cei vulnerabili din punctul de vedere al marginalizării și excluziunii sociale.”

Principiul fundamental al școlii incluzive este acela că toți copiii trebuie să învețe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultățile pe care le au sau de diferențele dintre aceștia. Școala incluzivă trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale elevilor, armonizând, pe de o parte stiluri și ritmuri diferite de învățare, iar pe de altă parte să asigure o educație de calitate pentru toți, prin programe de învățământ adecvate, bună organizare, strategii de predare, folosirea optimă a resurselor și parteneriatul cu ceilalți membri ai comunităților în care funcționează.

În școala incluzivă diferențele dintre elevi sunt studiate și acceptate ca bază de pornire în demersul instructiv- educativ, elevii sunt ghidați în sensul cunoașterii propriilor interese, se folosesc forme de organizare a activității diferite: pe grupe, în echipe, frontal, individual, timpul este flexibil, în funcție de nevoile elevilor, se caută perspective multiple asupra evenimentelor și ideilor, profesorul facilitează activitatea independentă a elevilor, elevii se ajută între ei și acționează, împreună cu profesorul, în vederea stabilirii obiectivelor, a criteriilor de evaluare.

Mediul incluziv este acel mediu în care sunt bineveniți, protejați și educați toți copiii indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici. (UNESCO)

Principalele caracteristici ale unui sistem ideal incluziv sunt următoarele.

- Elevii au dreptul să studieze orice materie și să participe la toate activitățile.

- Școala dispune de o politică eficientă de reducere a absenteismului elevilor a încercărilor de intimidare și de abuz asupra elevilor și între elevi.
- Strategia de elaborare a curriculumului ține seama de diversitatea elevilor în ceea ce privește diferențele culturale, lingvistice, realizările și deficiențele acestora.
- Școala realizează adaptări ale clădirii care să o facă accesibilă tuturor.
- Sistemul de evaluare practicat de școală apreciază adecvat rezultatele tuturor elevilor.
- Formarea continuă a cadrelor didactice are în vedere diversitatea elevilor, politicile și serviciile de sprijin sunt coordonate global, iar politicile pentru copiii cu cerințe educative speciale vizează stimularea participării în activitățile obișnuite în clasă.
- Politicile care privesc rezolvarea dificultăților comportamentale sunt legate de politicile de sprijin al activității de învățare.
- Distribuirea resurselor școlii se face în mod echitabil și școala dispune de o strategie prin care părinții sunt încurajați să devină parteneri în procesul de învățare al copiilor lor.
- Serviciile de sprijin de la nivelul școlii (cum ar fi cele asigurate de psihologi, consilieri școlari, profesori de sprijin, etc.) asigură creșterea gradului de participare a elevilor.
- Este încurajată implicarea și participarea la managementul școlii a tuturor cadrelor didactice.
- Dezvoltarea unor practici incluzive. La planificarea lecțiilor se au în vedere toți elevii.
- Lecțiile dezvoltă înțelegerea și sentimentul de respect pentru diferențe. Elevii sunt încurajați să-și asume răspunderea pentru propria lor învățare și explicațiile profesorilor ajută elevii să înțeleagă și să învețe lecția în clasă. În timpul lecțiilor, elevii sunt încurajați să lucreze împreună și să vorbească despre modul în care învață în timpul activităților din cadrul lecțiilor. Profesorii își adaptează lecțiile în funcție de reacțiile elevilor.
- Personalul din școală reacționează pozitiv la dificultățile întâmpinate de elevi.
- Elevii înregistrează succese în procesul de învățare.
- Dificultățile în învățare sunt considerate ca prilejuri de dezvoltare a unor practici mai bune.

Așadar, educația incluzivă prevede schimbarea și adaptarea continuă a sistemului educațional, care să răspundă diversității copiilor și cerințelor individuale de dezvoltare, pentru a oferi tuturor, oportunități și șanse egale de a beneficia de o educație de calitate.

Bibliografie

- Cristea, Sorin - Fundamentele pedagogice ale reformei învăţământului, EDP, București, 1994;
- Cucoș, Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iasi;
- Dan Potolea, Ioan Neacșu, Romiță Iucu, Ion Ovidiu Pânișoară - Pregătirea psihopedagogică, Editura Polirom, Iași, 2008;
- Gherguț Alois - Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii, Editura Polirom, Iași, 2016;
- ORDIN Nr. 5574 din 7 octombrie 2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă;

Educația incluzivă și jocurile didactice

Cantu Daniela
Colegiul Național „Vlaicu Vodă”, Curtea de Argeș

La baza educației incluzive se află principiul potrivit căruia educația constituie un aspect fundamental pentru dezvoltarea indivizilor și a societății. Educația este factorul principal în asigurarea includerii și independenței tuturor persoanelor, inclusiv a celor cu dizabilități.

„Incluziunea” se referă la faptul că oricine, indiferent de deficienţa sa sau de dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare, trebuie tratat ca un membru al societăţii, iar diversele servicii speciale de care are nevoie, trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaţionale, medicale. Astfel, incluziunea și educaţia incluzivă pun accentul pe necesitatea ca sistemul educaţional să se schimbe și să se adapteze continuu pentru a răspunde diversităţii copiilor și nevoilor acestora

În zilele noastre se încurajează din ce în ce mai mult integrarea în învățământul de masă a elevilor cu CES, prin urmare, noi, cadrele didactice, indiferent de natura disciplinei predate, ne confruntăm cu diferite probleme pornind de la adaptarea curriculară la nevoile elevilor, până la diferențierea predării și a evaluării în funcție de cerințele specifice, temperamentul, nivelul fiecărui elev.

Prima provocare atât a cadrului didactic, cât și a elevilor este adaptarea la nou, adică la cerințele impuse prin integrarea elevilor cu CES în colectivul clasei. Persoanele – copii și adulți deopotrivă – care nu se confruntă cu cerințe educaționale speciale, nu pot înțelege sau înțeleg mai greu problemele acelor persoane cu CES. Prin urmare, pentru a fi acceptat și integrat într-un colectiv, un elev cu CES este foarte important ca elevii și cadrele didactice care predau la acea clasă să conștientizeze problemele respective.

Pentru a înțelege comportamentul unui elev cu probleme de vedere și a-i veni în sprijin pe parcursul orelor petrecute împreună propun jocuri de rol. Cel mai eficient este „Mergi pe încredere”. În acest joc sunt implicați toți elevii. Se pot împărți în grupuri pentru a introduce și elementul de competiție. Se realizează astfel un traseu cu diferite obstacole. Pe rând, elevii sunt legați la ochi și parcurg această cursă cu obstacole fiind ghidați de către coechipieri. Fiecare elev trece prin cele două ipostaze: al celui legat la ochi și al celui care ghidează. La finalul parcurgerii traseului, obstacolele se modifică pentru a nu fi memorate de ceilalți participanți. Obstacolele pot fi realizate din ambalaje (peturi, doze, cutii de carton). Indicațiile pot varia de la comenzi scurte la comenzi mai complexe. La finalul acestei activități se împărtășesc impresii și se sugerează și alte jocuri de rol pentru o mai bună cunoaștere a cerințelor speciale ale unor elevi cu care ar putea deveni colegi pentru o perioadă de timp.

Pornind de la jocul de rol exemplificat mai sus, se pot adapta în funcție de cerințele speciale ale membrilor clasei și alte activități interactive pe parcursul cărora elevii colectivului respectiv înțeleg

și conștientizează nevoile situationale ale colegilor și pot anticipa mai ușor acțiunile de sprijin, o dată ce acestea sunt înțelese și conștientizate. Aceste tipuri de activități pot fi reluate periodic pentru a actualiza în conștiința elevilor cerințele colegilor.

Consider că pentru toate tipurile de dizabilități sunt foarte utile jocurile de rol, activitățile pe echipe, care stimulează colaborarea și implicarea tuturor membrilor echipei, valorizarea ideilor acestora, lucrul în echipă, responsabilizarea tuturor și împărţirea sarcinilor.

Un aspect foarte important al jocurilor este stabilirea şi respectarea unui set de reguli încă de la începutul acestor activităţi şi respectarea acestora pe toată durata lor cât şi conştientizarea faptului că toţi participanţii sunt egali empatizând astfel cu ceilalţi, înţelegându-le problemele cu care se confruntă în fiecare zi, nu doar ca ei pe durata jocului.

Pentru cadrul didactic ce predă la o astfel de clasă, provocarea este una și mai mare pentru că suntem obișnuiți și folosim des expresii „uitați-vă la pagina x”, „ce culoare are triunghiul din imaginea alăturată?” fără a ține cont de aspectele legate de aceste cerințe. De aceea, adaptarea conținuturilor predate la o astfel de clasă nu ține doar de adaptarea curriculară, ci și de adaptarea fișelor de lucru și a vocabularului folosit pe tot parcursul programului școlar.

În concluzie, integrarea elevilor cu CES reprezintă o provocare pentru toți actorii implicați, colectivul clasei, elevul cu CES, cadrele didactice. Provocările sunt atât de natură socială, ce constau în acceptarea efectivă a unei persoane cu deficiențe, în empatizarea cu aceasta pentru a-i putea oferi un context sigur și confortabil pentru învățare, dar mai ales în adaptarea conținuturilor disciplinei și a metodelor utilizate pentru a transmite aceste informații, pentru ca elevul respectiv să nu se simtă exclus, să nu se simtă marginalizat.

Bibliografie:

Gherguţ A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerinte speciale. Strategii diferentiate si incluzive in educatie,* Ed. Polirom, Iaşi, 2005.

Mara, D., *Strategii didactice în educaţia incluzivă*. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009.

INCLUZIUNEA ȘI TOLERANȚA ÎN CADRUL PROCESULUI EDUCAȚIONAL

prof. dr. FODOR OANA EUGENIA
Colegiul Național „Decebal” - Deva

Educația are un rol fundamental în formarea caracterului și a personalității elevilor. Pe lângă transmiterea de cunoștințe și abilități, școala are și responsabilitatea de a cultiva valori precum incluziunea și toleranța.

Incluziunea se referă la crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt acceptați și apreciați, indiferent de originea lor etnică, socială, culturală sau religioasă. Toleranța presupune respectarea diferențelor și acceptarea celuilalt, chiar dacă are opinii sau convingeri diferite. Educația copilului este un proces complex care implică mai multe părți, dintre care cele mai importante sunt familia și școala. Deși au roluri distincte, ele nu pot acționa independent, ci trebuie să se afle într-o relație strânsă de colaborare pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a copiilor.

Importanța incluziunii și toleranței în educație:

Pregătesc elevii pentru o lume diversă: Elevii învață să interacționeze cu oameni din medii diferite, să aprecieze diversitatea și să combată prejudecățile.

Combat discriminarea și marginalizarea: Toți elevii se simt incluși și au șanse egale de a se dezvolta.

Dezvoltă abilități sociale și emoționale: Elevii învață să comunice eficient, să empatizeze cu ceilalți și să gestioneze conflictele.

Crește performanța școlară: Un mediu incluziv și tolerant stimulează motivația elevilor și îi ajută să își atingă potențialul maxim.

Promovarea incluziunii și toleranței în școală:

Formarea cadrelor didactice: Profesorii trebuie să fie pregătiți pentru a gestiona diversitatea din clasă și a implementa strategii didactice incluzive.

Adaptarea curriculumului: Curriculumul școlar trebuie să reflecte diversitatea culturală și socială a societății și să promoveze valori precum toleranța și respectul pentru diferențe.

Organizarea de activități și programe: Activitățile interculturale, proiectele de voluntariat și campaniile de sensibilizare pot contribui la promovarea incluziunii și toleranței.

Implicarea părinților și a comunității: Părinții și comunitatea locală pot fi parteneri importanți în promovarea incluziunii și toleranței în școală. Copiii care se simt sprijiniți atât de familie, cât și de școală au mai multă încredere în sine și se adaptează mai ușor la diferite situații sociale. Acest lucru se datorează influenței combinate a două medii esențiale în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Problemele

de comportament la copii pot fi o sursă de îngrijorare pentru părinți și profesori. O comunicare eficientă între școală și familie poate juca un rol crucial în identificarea și rezolvarea problemelor încă din stadii incipiente, contribuind la prevenirea escaladării lor și la o abordare holistică a bunăstării copilului.

Colaborarea dintre familie și școală:

Comunicare frecventă: Este important ca părinții și profesorii să comunice frecvent pentru a monitoriza progresul copiilor, a identifica problemele și a găsi soluții eficiente.

Implicarea părinților în viața școlară: Părinții pot participa la diverse activități școlare, cum ar fi excursii, proiecte educaționale sau comitetul de părinți.

Programe comune de dezvoltare a abilităților sociale și emoționale: Școala și familia pot colabora pentru a organiza programe comune de dezvoltare a abilităților sociale și emoționale pentru elevi.

Exemple de practici incluzive:

Adaptarea materialelor didactice la nevoile individuale ale elevilor.

Utilizarea unui limbaj incluziv și respectuos.

Promovarea diversității prin intermediul lecturilor, filmelor și altor resurse educaționale.

Organizarea de dezbateri și discuții pe teme legate de incluziune și toleranță.

Concluzie:

Incluziunea și toleranța reprezintă aspecte care trebuie să fie prioritare în orice societate și în orice sistem educativ. Acestea presupun conlucrarea cu responsabilitate și consecvență a tuturor factorilor implicați – profesori, părinți, societatea, în ansamblul ei. Relația dintre școală și familie este un pilon fundamental al educației copilului. O colaborare strânsă și eficientă între cele două părți este esențială pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a copiilor și pentru a le oferi șanse mai bune la o viață de succes.

Pe lângă aspectele generale prezentate mai sus, ar putea fi adăugate exemple concrete de bune practici din România sau din alte țări, precum și cu statistici și studii care demonstrează importanța incluziunii și a toleranței în școli, a relației școală-familie, ca parteneriat fundamental.

Punerea în practică a diferitelor metode care vizează incluziunea și toleranța pot fi adaptate la specificul unei anumite școli sau comunități, luând în considerare nevoile și particularitățile elevilor. Este important de reținut că relația școală-familie este un proces dinamic care trebuie construit și consolidat în timp. Este nevoie de eforturi din partea ambelor părți pentru a menține o comunicare deschisă și o colaborare eficientă având ca scop de bază incluziunea și, astfel, pregătirea pentru o integrare armonioasă în societate.

Incluziunea și toleranța sunt valori fundamentale ale unei societăți democratice. Educația are un rol esențial în cultivarea acestor valori și în pregătirea elevilor pentru a deveni cetățeni activi și responsabili.

Educație juridică în școala mea

Ion Felicia

Școala Gimnazială „Prof.Ion Vișoiu, Chitila, Ilfov”

Clasa este o microsocietate a cărei funcţionare necesită stabilirea unor reguli clare ce se cer respectate de toţi membrii grupului şcolar. Respectarea regulilor este o condiţie a socializării, care înseamnă a învăţa să trăiască împreună în relaţii de respect reciproc, excluzând violenţa. Regulile şcolare vizează ţinuta,efectuarea temelor, prezenţa la cursuri, dar sunt şi reguli de civilitate ce au în vedere limbajulfolosit, modalităţile de adresare, respectul faţă de celălalt, păstrarea bunurilor şcolare, toleranţa,solidaritatea, într-un cuvânt maniera de a te comporta astfel încât viaţa în colectivitate să fie câtmai agreabilă.

S-a constat că lipsa sau necunoașterea unor regului morale sau legale în școala sau societate, face ca aceasta conviețuire să nu mai fie armonioasă, ci să gasim efecte ale lipsei de solidaritate, ale lipsei de intoleranță.

În vederea educării elevilor pentru cunoaşterea drepturilor şi a responsabilităţilor care le revin şi crearea în şcoli a climatului necesar pentru promovarea și respectarea acestora, cultivarea în rândul tinerilor a interesului pentru cunoașterea legii, a interesului întregii societăți pentru respectarea legii, am implementat în școala Proiectul educativ „ Educație juridică în școala mea”.

Necesitatea proiectului a vizat următoarele aspecte:

Necesitatea elevilor de a cunoaște și de a stăpâni anumite noțiuni juridice, de a înțelege consecințele faptelor proprii și modul în care acțiunile lor pot atrage răspunderea penală sau răspunderea juridică.

Necesitatea părinților de a explica lucruri care din punct de vedere al unui părinte sunt dificil de explicat sau se tem că nu le pot explica corespunzător și care pot fi mai bine și mai ușor primite de către elevi de la profesioniști ai dreptului.

Necesitatea din partea cadrelor didactice de a cunoaște și stăpâni anumite noțiuni juridice, despre care să poată vorbi ulterior la orele de dirigenție sau în cadrul unor activități non-formale.

Necesitatea comunității – aceasta are nevoie să cunoască de la profesioniști principii de bază ale dreptului, noțiuni care ar permite înțelegerea cu o mai mare ușurință a drepturilor și obligațiilor cetățenești, dar și care sunt limitele și ordinea de prerogative instituționale într-un stat de drept.

Obiectivele urmărite de echipa de proiect au fost:

1. facilitarea accesului elevilor la cunoștințele fundamentale de drept.
2. promovarea unei culturi juridice menite să încurajeze, respectul față de lege, echitate socială și atitudine civică în rândul elevilor

3. obținerea de beneficii majore pentru societate și pentru cetățean prin educarea juridică a elevilor ce sunt viitorii cetățeni ai societății.

4. dezvoltarea valorilor etice ale elevilor, cum să se ferească de pericole şi cum să nu cadă pradă tentaţiilor precum, droguri, ţigări sau alcool,tâlharie, furt, viol etc

5. completarea ofertei educative a şcolii şi a familiei, prin implicarea tinerilor înşişi, ca ofertanţi de educaţie

6. asumarea de responsabilităţi, militarea pentru afirmarea drepturilor lor

Proiectul s-a adresat elevilor de gimnaziu deoarece pot înțelege mai bine sensul anumitor termeni, urmarile faptelor lor etc

Activitățile desfășurate în proiect au fost diverse și numeroase , au presupus întâlnirea cu diversi specialisti din domeniul juridic, psihologic

1. **“VIAȚA ȘI SĂNĂTATEA TA SUNT PE PRIMUL LOC”**

Prin implicarea în activităţi care să valorifice nevoia de comunicare, de relaţionare, de autocunoaştere, de manifestare artistică, adolescentul de azi poate deveni adultul lipsit de inhibiţii, capabil să comunice asertiv, care are încredere în sine şi poate lua deciziile potrivite de unul singur.

Prin implementarea acestui atelier“Viata si sanatatea ta sunt pe primul loc” în colaborare cu CPCA Ilfov și Alianța Internațională Antidrog am dorit sa prevenim consumul de droguri în rândul adolescenţilor din grupa de vârstă 12-15 ani, elevi ai Școlii Gimnaziale „ Prof. Ion Vișoiu”prin :

- dobândirea unor informaţii corecte despre droguri şi riscurile asociate consumului acestora;
- cunoaşterea modului în care curiozitatea şi presiunea grupului influenţează comportamentul de consum;
- identificarea unor strategii de a evita consumul de droguri
- identificarea caracteristicilor unui stil de viaţă sănătos şi cunoaşterea beneficiilor adoptării acestui stil de viaţă;

2. **„CHIPURI DIN UMBRĂ”**

Scopul urmărit a fost creşterea nivelului de conştientizare a adolescenților în ceea ce priveşte amploarea traficului de persoane prin colaborarea cu Agenția Națională de prevenire a traficului de persoane Prin această acțiune, dorim să transmitem în special elevilor, dar și membrilor comunității, că au anumite drepturi fundamentale, care pot fi încălcate, devenind victime, prin diferite forme de exploatare: exploatare sexuală; exploatare prin muncă; prelevare de organe; privare de libertate; cerşetorie. Mulți tineri din ziua de azi, părăsesc țara în căutarea unui loc de muncă, nefiind conștienți de faptul că acolo pot fi exploatați prin muncă, sau că li se pot încălca anumite drepturi fundamentale. Considerăm că un om informat și prevenit, are mai puține șanse de a deveni o victimă a unor traficanți de ființe umane!

3. **“TINERII ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI”**

Prin acest atelier în colaborare cu Direcția Generală Anticorupție s-a urmărit, în rândul elevilor, creşterea nivelului de cunoştinţe despre corupţia din România, despre efectele sale negative şi despre mijloacele de prevenire şi lupta împotriva corupţiei. Mai mult decât atât, vor beneficia de informaţii practice valoroase cu privire la instrumentele pe care le are la dispoziţie orice cetăţean pentru a sesiza şi acţiona împotriva corupţiei. Totodată, atât elevii, cât și profesorii vor fi mai bine informaţi cu privire la riscurile corupţiei şi vor conştientiza mai intens necesitatea unei atitudini integre în societate, o implicare activă în desfăşurarea acţiunilor anticorupţie, pentru eficientizarea luptei împotriva acestui fenomen social.

4. **FII COOL, FĂRĂ SĂ FII PENAL!”**

Scopul imediat al acestui atelier a fost să familiarizeze elevii cu principalele reglementări (legale, statutare și regulamentare) ce se aplică în viața cotidiană. Se insistă nu atât pe drepturi, cât mai ales pe responsabilități: interdicții, permisiuni, proceduri aplicabile, sancțiuni posibile, efecte ale implicării într-o procedură disciplinară sau judiciară asupra individului și viitorului său.

Scopul mediat al materiei a fost să promoveze supremaţia legii ca o condiţie esenţială pentru siguranţa individului şi ca o valoarea intrinsecă a democraţiei. Unde-i lege nu este tocmeală. Legea trebuie respectată și acest lucru constituie o condiție fundamentală pentru a avea și menține o democraţie bazată pe libertate, respectarea drepturilor fiecăruia şi asumarea responsabilităţii

Activitățile de învățare, realizate în colaborare cu As. Viață fără violență- președinte Av. Mihaela Olaru, Judecătorul Alin Bondar, Poliția Școlară a Jud. Ilfov, au inclus: realizarea de dezbateri, pe parcursul mai multor zile, la clase diferite, referitoare la : delincvența juvenilă, infracțiunile comise de minori, răspunderea penală, pedepsele aplicate infractorilor minori etc

5. **ATITUDINI**

Informarea corectă a elevilor cu privire la fenomenul ”bullying”: definire, forme de manifestare, cauze, efecte, statistici privind gradul de escaladare a fenomenului în școala românească, forme de prevenție, modalități de a lua atitudine, de a interveni pentru ei înșiși și/sau pentru alții, în vederea diminuării numărului cazurilor de acest fel în colaborare cu consilierul școlar Roxana Anghel.

6. **DREPTURILE COPIILOR ÎN PROCESUL JUDICIAR**

În procesul judiciar copilul beneficiază de toate prevederile legale, astfel încât orice demers întreprins de autorități, organisme private, părinți sau instanțe de judecată trebuie să urmărească cu precădere interesul superior al copilului. Atelierul s-a realizat în colaborare cu Institutul Român pentru Drepturile Omului.

Rezultate așteptate în urma implementării proiectului au fost:

- Formarea tinerilor în domeniul prevenirii și combaterii delincvenței juvenile; a faptelor anticorupțe;

- Inițierea elevilor în elaborarea și derularea de activități de informare, sensibilizare și prevenire a drogurilor, traficului de persoane;
- Participarea elevilor la acțiuni de voluntariat;
- Promovarea unei culturi juridice

Predarea – învățarea – evaluarea Biologei la clasele care au elevi CES integrați

prof. Szabo Osvath Eva Gabriella
Colegiul Tehnic „Alexandru Roman”

Biologia, ca disciplină ce studiază natura, trezește curiozitatea elevilor prin multitudinea de forme, culori, structuri, procese fiziologice și adaptări ale viețuitoarelor la condițiile mereu schimbătoare ale mediului înconjurător.

Diversitatea biocenozei îi îndeamnă pe elevi să exploreze, îi motivează și îi antrenează în activități practice, astfel ei nu sunt doar simpli spectatori ai naturii, ci devin paticipanți activi ai procesului instructiv – educativ privind studiul mediului înconjurător.

Munca în grup, ca strategie didactică, facilitează însușirea de cunoștințe și formarea de deprinderi practice prin rezolvarea unor sarcini de lucru bine definite. În cadrul grupurilor de lucru elevii își maximizează capacitățile de învățare, aptitudinile și potențialul privind concentrarea asupra atingerii scopului / țintelor educaționale atribuite echipei. În cadrul acestor grupuri de lucru elevii cu CES se pot integra ținând cont de particularitățile fiziologice specifice ale acestora, cu condiția atribuirii corecte a sarcinilor de lucru de către educatori.

Analiza și sinteza informațiilor, extragerea unor noțiuni dintr-un text sau inserarea de cuvinte într-un context pot fi efectuate de elevi cu potențial de învățare mai ridicat, dar asocierea unor noțiuni prin trasarea de săgeți, colorarea unor organe vegetale sau marcarea cuvintelor cheie prin sublinierea acestora se pot realiza de către elevi cu potențial de învățare mai scăzut. Elevii cu CES care au talente înăscutee privind perceperea spațiului, a umbrelor, detaliilor ce deosebesc structuri biologice vor putea desena redând viețuitoarelor formele lor naturale.

Rezolvarea rebusurilor privind descoperirea unor cuvinte științifice privind procese / fenomene ale naturii, organe sau organite specifice unor structuri biologice vor apropia elevii, indiferent de nivelul de cunoștințe sau aptitudini practice însușite ei vor comunica mai bine, stabilindu-se relații reciproce de încredere și sprijin.

Microscopia prin experiența inedită de a pătrunde în adâncul structurilor nemaivăzute cu ochiul liber conferă momente unice de redescoperire a adevărurilor științifice și implicare activă în realizarea unor preparate biologice preluate direct din natură. Realizarea și studiul preparatelor microscopice vor permite dezvoltarea unor competențe de învățare specifice biologiei, vor amplifica curiozități ale elevilor față de lumea înconjurătoare încă necunoscută lor, vor alimenta creativitatea și originalitatea, hrănindu-le setea lor față de cunoștințele care trebuie însușite. Astfel, ei se vor simți mai apropiați față de natură, cunoscând natura se vor apropia cu dragoste față de ea, stabilindu-se sentimente de armonie

și respect între om și mediul înconjurător. Elevii cu CES auzind ciripitul păsărilor, descoperind comunicări prin semnale specifice între animale, înțelegând frumusețea în marea diversitate a naturii vor înțelege că și ei sunt părți ale acestei realități înconjurătoare minunate și vor fi motivați să capete încredere în forțele proprii.

Predarea utilizând strategii didactice diversificate va permite formarea și dezvoltarea de competențe conform particularităților de vârstă ale elevilor, ținând cont de tehnici de învățare specifice biologiei, cum ar fi: realizarea de desene și schițe sugestive, marcarea cuvintelor cheie, realizarea de experimente prin munca în grup.

Evaluarea noțiunilor însușite, la elevi cu activitate nervoasă superioară mai redusă, se poate realiza prin itemi obiectivi solicitând alegerea uneia sau mai multor variante corecte – itemi de tip grilă simplă sau multiplă – generează rezolvări rapide și are avantajul unei corectări în timp scurt. Inserarea unor noțiuni științifice într-un context dat se poate solicita unor elevi cel puțin cu rezultate mediocre la învățătură prin itemi de tip completare spații lacunare, iar judecata elevilor se poate dezvolta prin itemi decizionali de atribuire a valorilor de adevăr unor enunțuri date. Analiza schemelor grafice, construirea de enunțuri utilizând noțiuni specifice unei anumite teme, explicarea alcătuirii unor structuri biologice și / sau mecanisme fiziologice necesită procese cognitive solicitante din partea elevilor și sunt cronofage pentru profesori privind corectarea lor.

În concluzie, biologia ca disciplină de studiu poate atrage elevi cu diferite potențiale la învățătură, aceștia putând fi integrați ca participanți activi ai procesului instructiv – educativ prin atribuirea unor sarcini de lucru particularizate în funcție de interese și competențe, permițând o șansă pentru educația fiecăruia prin parcurgerea unui demers didactic personalizat.

Predarea - învățarea - evaluarea informaticii și TIC la clase care au elevi CES integrați

prof. Szabo Osvath Ioan Robert
Colegiul Tehnic „Alexandru Roman”

Tehnologia Informației și Comunicațiilor, ca disciplină de studiu începând cu clasa a V -a atrage elevii prin necesitatea utilizării computerului. Aplicațiile interesante, multitudinea de forme, culori, animații și sunete inserate în programe distincte îi încântă pe elevi și îi motivează pentru studiu aprofundat.

Crearea unui fișier, redenunirea, mutarea acestuia, inserarea unor simboluri într-un document, adăugarea de noi caractere neobișnuite trezesc curiozități nebănuite și conferă senzație de euforie prin elementul noutății la elevi. Rezolvarea unor probleme de calcul la matematică utilizând computerul, construirea unei prezentări multimedia solicită parcurgerea unei logici matematice și presupune planificarea unui demers bine gândit din partea elevilor.

Grupurile creative care conlucrează pentru rezolvarea unei fișe de lucru permit comunicarea eficientă între elevi și dezvoltă sentimentul încrederii în forțele proprii privind reușita țintelor propuse de către educator. Elevii cu CES în cadrul acestor grupuri vor putea îndeplini sarcini de lucru mai scurte și ușoare, reușind să ofere ajutor membrilor echipei privind observația independentă a unui element dintr-o mulțime, adăugare de efecte speciale unor texte sau schimbarea tipurilor de caractere în anumite locuri ale unui document.

Participarea elevilor la concursuri și competiții școlare privind competențele computaționale vor motiva elevii să se perfecționeze în domeniu fie în grupuri de lucru mai restrânse, fie prin metode de autoperfecționare sau parcurgerea unui demers didactic personalizat ghidat de educator. Informatica, disciplină ce necesită crearea și executarea de programe pe computer atrage elevi cu potențiale ridicate la învățătură, dezvoltă competențe practice de multitasking și procese cognitive multidisciplinare. Profesorul, ca educator al societății contemporane, în funcție de interesele și aptitudinile elevilor va atribui sarcini de lucru diferențiate conform particularităților de vârstă ale acestora. Astfel, elevii vor beneficia de un traseu educațional bine gândit și planificat în funcție de carierele pe care doresc să le aleagă în viitor.

Evaluarea noțiunilor însușite și competențelor dobândite se poate realiza tot cu ajutorul computerului utilizând aplicații ca google forms, kahoot, etc. Evaluarea elevilor cu CES conform unui demers didactic personalizat ținând cont de particularitățile fiziologice specifice ale acestora va

necesita atenție deosebită din partea educatorului, elevul fiind permanent încurajat să rezolve cât mai multe sarcini de lucru cu scopul dezvoltării cognitive ale acestuia.

În concluzie, TIC și informatica, domenii de studiu ale științei viitorului atrag elevii prin elementul de noutate, dinamică și posibilități de programare ale roboților, oferind o șansă fiecăruia să reușească în funcție de motivație și încredere în forțele proprii.

Literatura şi celelalte arte

Boboc Ana-Luiza

Şcoala Profesională Stolniceni-Prăjescu

Structura

Şcoala Gimnazială Cozmeşti

Boboc Teodora

Grădinița cu P.P.nr.2, Pașcani

Ca element de noutate al programei şcolare de Limba şi Literatura română este opţionalul integrat ***Literatura şi celelalte arte****, căruia îi dedic câte o oră pe săptămână, având ca scop îmbunătăţirea cunoştinţelor elevilor cu noţiuni de muzică, pictură, istorie, teatru prin avizarea gustului estic şi estetic, premiat in cadrul concursului "Cred-Creatori de educatie, Exemple de bune practici".*

Opţionalul vine în ajutorul copiilor pentru a-i scoate din lumea audiovizualului, ca un răspuns al efortului cadrului didactic, de a-l transforma într-o personalitate activă şi creatoare, bazat pe povestea experientei de viată. Prin crearea de parteneriate cu Asociatia Romana de Literatie, Biblioteca Comunală Matei Millo , Asociaţia Vasile Pogor- Iaşi, Muzeul Memoriei –Iaşi, s- a extins drumul activităţilor cu caracter inderdisciplinar , participarea la conferinta internaţională Reading to learning si Strategii de educaţie, accentul fiind pus pe metode inovative moderne.

Ceea ce a adus originalitate si creativitate în activităţile din cadrul opţionalului au fost vizitele la Muzeul *Memoriei* Iaşi, participarea cu elevii la proiectul ISJ- *Şcoala pentru valori autentice,* prilej cu care am obţinut titlul simbolic *Luna spiritualităţii* , activităţile desfăşurate având un impact deosebit în crearea situaţiilor de învăţare din perspectiva contextelor semnificative.

Evenimentul *Profesori de drumul schimbării* a prezentat exemple de bună practică a doisprezece profesori, care au obţinut titlul *Profesor –agent al schimbării*, printre care şi subsemnata, iar atelierul de formare *Construirea echipelor de transformare în educaţie* s-a evidenţiat prin atelierele de lucru cu teme precum *Portretul, Jojo, Lego, Rolul mesajelor motivaţionale*. Elevii au fost fascinaţi de aceste metode moderne, pe care le-am aplicat în ora de opţional.

În cadrul acestui opţional am adus ca noutate prin programă şi planificare, a scriitorilor celebrare şi anume *Ziua Mondială a Poeziei*, *Ziua cărţii pentru copii şi tineret*, prin care elevii au intrat în lumea minunată a cărţii, realizând postere, eseuri, desene, fişe bibliografice, portofoliile fiind piesa centrală a evaluării active.

Atelierele de Paşte au evidenţiat gustul artistic exprimat prin limbaj plastic.

Concursul judeţean *Prin teatru spre Educaţie* a adus anul trecut un merituos premiu echipei de teatru, Tinere Sperante, care s-a prezentat cu piesa *Judecata lui Nică* în a cărei distribuţie au fost implicaţi talentaţii mei elevi, fiind concepută şi realizată chiar de un elev al şcolii noastre. Literatura şi teatrul sunt destinate în primul rând să placă.

Un element de inovare didactică a fost vizita în cadrul Şcolii Altfel la Muzeul *Memoriei*-Iaşi, unde elevii au intrat într-o atmosferă extraordinară, în trecutul istoric al tării, îmbinând distracţia cu munca, ancoraţi în prezent prin memorii, fotografii, înregistrări audio, jurnale, realitate virtuală şi proiecţii, care împreună construiesc o formă de dialog afectiv între generaţii. O echipă talentată de

actori ne-au transmis gânduri, emoţii şi trăiri păstrate sau uitate în sertare *Ferestre către trecut,* care ne arată realitatea de acum o sută de ani, *viitorul regăsit prin trecutul trăit.* Impactul derulării activităţii a determinat elevilor conştientizarea acestor valori istorice, mai ales că au avut parte şi de *Telefonul amintirilor*. *Literatura şi istoria* a fost marcată şi cu ocazia zilelorde Centenarşi 24 Ianuarie, într-un cadru festiv extraordinar cu momente inedite, prezentări, interpretări etc.

Opţionalul ***Literatura şi celelalte arte*** a fost prezentat şi elevilor, care sunt înscrişi la programul*A doua şansă învăţământul secundar inferior*, invitându-i să parcurgă lumea cărtii, prin realizarea unor eseuri, poezii, fişe de lectură, prezentări de carte , vizând dezvoltarea competenţelor specifice corespunzătoare –expresivitate culturală, raportarea personală la elementele definitorii ale contextului cultural local şi ale patrimoniului cultural naţional, european, universal.

Am propus acest opţional considerând că poate contribui la dezvoltarea gândirii creative şi reproductive, la dezvoltarea inteligentei, imaginatiei şi spontaneităţii elevilor prin munca în echipă , contribuind astfel la integrarea elevilor aflaţi în categoria de risc-abandon şcolar, absenteism, elevi proveniti din familii monoparentale şi elevi cu situaţii materiale precare, care nu au reuşit sa finalizeze ciclul gimnazial.

În cadrul parteneriatului cu Biblioteca *Matei Millo* am participat cu elevii la inaugurarea bustului marelui exeget al Prăjeştilor, prezentând piesa de teatru *Povestea lui Ion Roată* şi un monolog *Mama Angheluşa*, interpretat de o elevă eminentă, inclusă în programul *Şcoala după şcoală* al proiectului A.C.T.I.V., având ca scop incluziunea socială şi tratarea nediferenţiată.

Prin parteneriatul cu Asociaţia de Română de Literaţie, intitulat Proiectul *Reading to learn,* mi-am propus să abordez una din principalele probleme cu care se confruntă elevii noştri în şcoală-lipsa competentelor de literaţie. Elevii noştri au dificultăţi uriaşe la examenele naţionale şi la testele internaţionale, rezultate plasate pe ultimele locuri cu performanţe foarte scăzute. Am instituit *Pauza de lectură*, prin care se îmbunătăţesc competenţele de învăţare ale elevilor, prin folosirea strategiilor şi metodelor de literaţie în predare de către toţii profesorii Şcolii Gimnaziale Cozmeşti.

Cercul pedagogic al profesorilor de Limba Română a reunit profesorii din zona noastră, pentru a participa la o lecţie de recapitulare şi sistematizare a cunoştintelor în vederea obţinerii unor rezultate satisfăcătoare la examenul de Evaluare Naţională. Metodele moderne aplicate, literaţia şi evaluarea au fost punctul forte al activitătii.

Misiunea şcolii

Şcoala Gimnazială Cozmeşti, comuna Stolniceni-Prăjescu, jud. Iaşi îşi propune să asigure un învățământ de calitate tuturor elevilor din localitate, indiferent de etnie, confesiune religioasă, pentru o cât mai bună pregătire pentru provocările vieții. Scopul nostru este să integrăm toți copiii comunității într-una din formele de învățământ din unitate, reducerea totală a abandonului școlar.

Ne preocupă să atragem cât mai mult comunitatea locală alături de școală, să sensibilizăm pe toți părinții elevilor noștri privind rolul determinant al educației, școlii în general, pentru viitorul copiilor lor și al societății românești, în contextul noilor provocări cu care se confruntă țara noastră după integrarea europeană.

De asemenea, dorim ca fiecare elev al şcolii noastre să păstreze valorile şi obiceiurile tradiţionale locale în contextul fenomenului de globalizare actual, să dobândească cunoştinţe elementare de folosire a computerului, iar prin parteneriatele pe care le avem sa oferim posibilitatea imbunatatirii atitudinilor elevilor fata de lectura și celelalte arte. Prin promovari de schimburi de experiența, dialog și analiza a activitatilor s-a produs o creștere a experienței de colaborare intre toți actorii școlari, familie și autoritatea locala, Prin noile metode și instrumente promovate de acest

optional, au apărut contexte noi de invatare pentru elevi, relevante pentru înțelegerea mesajelor scrise, pentru reflectie asupra propriei invatari. Pentru ca exemplele de buna practica sa contamineze și alți profesori este nevoie de o pregătire suplimentara în tehnici și strategii specifice de comunicare, motivare, sprijin. De aceea am inscris colegii în proiectul ARL Citesc pentru a învața, iar personal m-am inscris în Academia profesorilor, pentru a-i ajuta pe colegii mei sa clarifice unele aspecte legate de analfabetismul functional, dar și de identificare a unor strategii eficiente de lucru cu elevii.

Colaborarea la nivel înalt cu direcţiunea, în persoana domnului profesor Căşăriu Constantin şi colegii, cu părinţii elevilor pe care-i îndrum, evidenţiază legătura dintre cei doi poli- şcoală-familie, dar şi promovarea imaginii şcolii în care activez

Mărturiile elevilor actuali şi ale foştilor elevi sunt elocvente în materialul difuzat pe Antena 1, în cadrul emisiunii *Observator*, în cadrul evenimentului *Liga profesorilor excepţionali,* la care am obţinut locul şapte pe ţară.

Prin dezbateri, problematizări, studii de caz, metode ale gândirii critice, exerciţii creative de interpretare şi de redactare proiecte trandisciplinare, abordări din perspective inteligenţelor multiple, vizionări de filme, piese de teatru, vizite la muzee, încerc o adordare modernă, interactivă. dinamică a literaturii, menită să reducă, să apropie sufletul elevilor de sufletul cărţilor, să-i formeze ca lectori competenţi, activi, capabili să folosească creativ *paradisul din bibliotecă*, dar şi să vadă în carte *Paradisul* , aşa cum spunea J.J.Borges. Documentele prezentate relevează conţinutul sus-menţionat. *(Liga profesorilor de ex*cepţie, articol *Împreună pentru copii*).

Urmând căile medicinii sufletului, de care vorbea Noica, o medicină ce răstoarnă sensurile traditionale, scopul unui astfel de opţional ar fi de a transmite copiilor plăcerea lecturii, prin ochelarii muzicii sau a picturii, ai poeziei sau a cinematografiei, astfel că literatura ca şi pictura şi muzica este mijlocul prin care accedem la esenţialul din om, inapt pentru logică.

Proiectul educaţional **„Împreună în armonie**” se adresează elevilor și cadrelor didactice de la școlile participante din județul Iași în care există o diversitate socio-etnică în rândul elevilor, ca răspuns la cerinţele societăţii actuale, în cadrul căreia *educaţia interculturală* şi *educaţia artistică* ocupă un rol important în formarea abilităților pentru viaţă.

Având în vedere conceptul de *learning to live together,* promovat de UNESCO, putem aprecia că **educaţia interculturală** urmărește formarea în spiritul unor atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a diferențelor culturale, promovarea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educaţie și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse. Am considerat oportun acest proiect educaţional pentru a scoate în evidenţă tot ce are mai valoros un grup etnic, iar elevii să învețe să prețuiască și să respecte diferenţele interculturale dintre indivizi, obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale și portul. Prin derularea acestui proiect ne propunem să cunoaștem mai bine obiceiurile și tradiţiile românești, rrome, ruse-lipovenești etc., să promovăm diversitatea, să educăm copiii din școala noastră și din celelalte școli participante în adevăratul spirit civic.

Opţionalul ***Literatura şi celelalte arte*** este pliat pe gusturile actuale ale elevilor, aceştia fiind provocaţi spre exemplu să pună pe muzică versuri celebre din literatura română, abordarea integrata aducând schimbarea practicilor la clasa, cultura incluziva ar putea fi exemplu pentru alte școli, prin creșterea nivelului de reflectie a profesorilor. Este realist să ne așteptam de la acești profesori sa continue sa aplice și sa dezvolte strategii didactice prin care sa dezvolte competente de literatie a propriilor elevi, sa coopereze și sa doreasca sa impartaseasca din experientele proprii celorlalți colegi.

Călinescu, referindu-se la întrepătrunderea artelor şi la necesitatea păstrării comunicării între artişti afirmă: *Noi scriitorii, vrem să ştim ce probleme artistice preocupă arhitecţi, sunt încredinţat că artiştii vor să afle ce gândeşte scriitorul, poetul, estetul despre punctele commune tuturor artelor,*

trebuie păstrată totuşi acea unitate intre oamenii de creaţie. Sinestezia valorilor îşi găseşte expresia cea mai profundă pe tărâmul artelor.

Repere bibliografice

1. P. Cornea, Introducere în teoria lecturii, Editura Polirom, Iaşi, 1998.
2. V. Goia, I. Drăgotoiu, Metodica predării limbii şi literaturii române, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995.
3.J. Kristeva, Pentru o teorie a textului, Editura Univers, Bucureşti, 1980.
4. Vl. Pâslaru, A. Crişan, Curriculum disciplinar. Limba şi literatura română, Ştiinţa, Chişinău, 1997.
5.Mark w. Conley, Intelegerea textelor, Editura Polirom 2019

INCLUZIUNEA ȘI TOLERANȚA REPREZINTĂ PILONI ESENȚIALI AI UNEI EDUCAȚII PROGRESISTE ȘI RELEVANTE

Prof. Irimia-Matei Elena

CSEI„Sf. Andrei”Gura Humorului/Suceava

Educația este fundamentul pe care se construiește viitorul societății noastre. Într-o lume tot mai interconectată și diversă, importanța promovării diversității, incluziunii și toleranței în sistemul educațional devine tot mai evidentă. Acest articol explorează cum aceste principii pot oferi o șansă educației și dezvoltării individuale într-un mod holistic.

Diversitatea în educație aduce perspective unice și experiențe variate în clasă. Elevii provenind din medii diferite, cu culturi și tradiții distincte, aduc o bogăție de cunoștințe și înțelegere. Într-un mediu educațional divers, elevii au oportunitatea de a învăța nu doar de la profesori, ci și unii de la alții. Această interacțiune între diferențe îi pregătește pe elevi pentru o lume în care colaborarea și respectul față de diversitate sunt esențiale.

Educația prin diversitate reprezintă un pilon fundamental în dezvoltarea societății noastre moderne. Prin promovarea diversității în sistemul educațional, se creează un mediu propice pentru înțelegerea și aprecierea diferențelor individuale, aducând numeroase beneficii atât elevilor, cât și societății în ansamblu.

Într-un context educațional divers, elevii au oportunitatea de a interacționa cu colegi provenind din medii culturale, sociale și economice variate. Această interacțiune îmbogățește experiența de învățare, contribuind la formarea unei viziuni mai complexe și comprehensibile asupra lumii. Elevii învață să aprecieze diversitatea ca pe o sursă de cunoaștere și înțelegere, pregătindu-se pentru o societate globalizată.

Un alt aspect important al educației prin diversitate este reprezentat de eliminarea stereotipurilor și prejudecăților. Prin expunerea la perspective variate și prin promovarea unui curriculum inclusiv, elevii învață să vadă fiecare individ ca pe o valoare adăugată, indiferent de caracteristicile sale personale. Această abordare contribuie la formarea unei societăți mai echitabile și mai respectuoase față de drepturile și demnitatea fiecărui individ.

De asemenea, educația prin diversitate dezvoltă abilitățile sociale ale elevilor, încurajând colaborarea și înțelegerea reciprocă. Elevii învață să lucreze în echipă cu persoane care au perspective diferite, dezvoltând astfel abilități esențiale pentru succesul în lumea reală. Această experiență îi pregătește pentru viitor, într-o societate în care colaborarea și diversitatea de idei sunt extrem de valorizate.

Un alt aspect esențial al educației prin diversitate este promovarea egalității de șanse. Prin asigurarea accesului echitabil la resurse și oportunități pentru toți elevii, sistemul educațional devine un loc în care fiecare individ poate atinge întregul său potențial. Astfel, se creează bazele unei societăți în care succesul nu este condiționat de originea socială sau etnică, ci de efortul și talentul fiecărui individ.

Educația prin diversitate nu reprezintă doar un ideal, ci o necesitate în construirea unei societăți progresiste și incluzive. Prin promovarea diversității în școli, oferim elevilor șansa de a deveni cetățeni pregătiți să contribuie la o lume mai bogată cultural și mai echitabilă.

Incluziunea înseamnă crearea unui mediu educațional care să ofere fiecărui elev șansa de a se simți acceptat și valorizat. Prin crearea unor spații în care fiecare elev se simte parte a comunității școlare, se sprijină dezvoltarea unei stime de sine sănătoase și a unei atitudini pozitive față de învățare. Elevii incluși se simt încurajați să-și exprime ideile și să participe activ la procesul de învățare, ceea ce contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și intelectuale.

Toleranța reprezintă un pilon esențial al unei educații de calitate. Într-un mediu în care toleranța este promovată, elevii învață să respecte opiniile și valori diferite. Această învățare a toleranței îi pregătește pentru o lume în continuă schimbare, în care diversitatea de gândire este un aspect valorizat. Elevii devin mai deschiși către idei noi și capabili să gestioneze conflictele într-un mod constructiv.

Incluziunea și toleranța în educație reprezintă două valori fundamentale care contribuie la crearea unui mediu de învățare echitabil și respectuos. Aceste principii nu doar că modelează experiența elevilor în școli, dar și pregătesc generații viitoare pentru a face față unei societăți diverse și în continuă schimbare.

Incluziunea înseamnă să creezi un mediu educațional în care fiecare elev se simte acceptat și valorizat, indiferent de diferențele sale. Este esențial să se ofere sprijin pentru nevoile individuale ale elevilor, astfel încât aceștia să poată participa activ la procesul de învățare. Incluziunea nu se referă doar la prezența fizică în clasă, ci și la crearea unui spațiu în care toți elevii se simt parte a comunității școlare și sunt încurajați să-și exprime gândurile și ideile fără frică de judecată.

Toleranța este un element-cheie în construirea unei comunități educaționale armonioase. Prin promovarea toleranței, elevii învață să respecte și să accepte diversitatea de opinii, culturi și tradiții. Este important să se încurajeze dialogul deschis și să se dezvolte abilități de ascultare activă pentru a facilita înțelegerea reciprocă. Elevii care învață toleranța devin adulți capabili să colaboreze cu ceilalți în mod constructiv, în ciuda diferențelor lor.

Educația bazată pe incluziune și toleranță nu doar că dezvoltă abilități sociale și emoționale, dar și pregătește elevii pentru o societate globalizată. Într-un mediu în care se promovează aceste

valori, elevii devin cetățeni conștienți de importanța respectului față de ceilalți și de nevoia de a lucra împreună pentru a rezolva problemele comune.

Incluziunea și toleranța reprezintă piloni esențiali ai unei educații progresiste și relevante. Acești piloni nu doar că reflectă valorile unei societăți avansate, ci și influențează semnificativ experiența de învățare a elevilor, contribuind la formarea unor indivizi pregătiți să facă față diversității și schimbărilor din lumea înconjurătoare. Prin integrarea acestor valori în sistemul educațional, nu doar că oferim elevilor o experiență de învățare mai bogată, dar contribuim și la formarea unei societăți mai deschise, respectuoase și pregătite să abordeze provocările viitorului.

Beneficiile unei educații bazate pe diversitate, incluziune și toleranță nu se limitează la perioada școlară. Absorbirea acestor valori în timpul educației contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și empatici în societatea adultă. Acești indivizi vor aduce contribuții semnificative la societate, promovând armonia și înțelegerea în comunitățile în care trăiesc.

Incluziunea în educație presupune crearea unui mediu în care fiecare elev se simte binevenit și apreciat, indiferent de diferențele sale. Este despre asigurarea că toți elevii au acces la oportunități egale de învățare și că se creează spații care să încurajeze participarea activă a tuturor. Prin includere, se promovează respectul pentru diversitatea individuală și se susține dezvoltarea unei comunități școlare unite și cooperante.

Toleranța, la rândul său, este o componentă esențială a unei educații care se adaptează la lumea contemporană. Elevii învață să accepte și să respecte diferențele de opinii, culturi și perspective. Dezvoltarea acestei abilități nu doar că contribuie la un climat școlar mai pașnic, dar pregătește, de asemenea, tinerii să devină cetățeni responsabili într-o societate diversă și interconectată.

Acești piloni nu influențează doar relațiile dintre elevi, ci și relația elev-profesor. Un mediu educațional incluziv și tolerant încurajează deschiderea, comunicarea și colaborarea între toți cei implicați în procesul de învățare. Astfel, profesorii devin ghizi și mentori care inspiră elevii să-și atingă potențialul și să devină lideri în propria lor educație.

Beneficiile unei educații bazate pe diversitate, incluziune și toleranță nu se limitează la perioada școlară. Absorbirea acestor valori în timpul educației contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și empatici în societatea adultă. Acești indivizi vor aduce contribuții semnificative la societate, promovând armonia și înțelegerea în comunitățile în care trăiesc.

Incluziunea și toleranța nu sunt doar concepte teoretice, ci principii practice care modelează viitorul educației. Prin cultivarea acestor valori, oferim elevilor nu doar cunoștințe academice, ci și instrumente esențiale pentru a naviga într-o lume complexă și pentru a contribui la construirea unei societăți mai unite și mai înțelegătoare.

În concluzie, promovarea diversității, incluziunii și toleranței în educație oferă o șansă unică de dezvoltare și învățare pentru fiecare elev. Într-un mediu educațional care încurajează aceste valori, elevii devin cetățeni pregătiți să facă față provocărilor unei lumi complexe și să contribuie la construirea unui viitor mai tolerant și echitabil.

Bibliografie:

Gherguț Alois – *Educaţie incluzivă şi pedagogia diversităţii*, Editura Polirom, Iași, 2016;

Miroiu, A. – *Invatamantul romanesc azi. Studiu de diagnoza*, Ed. Polirom Iasi 1998

Neagu, G. – *Șanse de acces la educatie în societatea românească*, Editura Lumen, Iași 2012

Reardon, B., A., Toleranţa – *Calea spre pace, Arc*, Chişinău 2004

Instrumente digitale pentru o clasă incluzivă: Aplicația Padlet

Bordianu Cristina
Școala Gimnazială „Mihail Kogălniceanu” Dorohoi

În contextul societății contemporane, rolul tehnologiei este de netăgăduit. Internetul reprezintă un aliat prețios pentru cadrele didactice, iar aplicațiile de tip *E-learning* devin instrumente digitale care sporesc considerabil calitatea unei lecții sau a activităților extracurriculare. Utilizarea adecvată a acestor aplicații într-un demers coerent conferă activităților plusvaloare, prin faptul că angajează elevii mai mult în actul învățării, oferindu-le un mediu egal, de care ei se simt atașați și în care pot contribui în același mod, exprimându-se creativ și interacționând într-un mod constructiv.

Prin valențele sale colaborative superioare, aplicația *Padlet* contribuie semnificativ la dezvoltarea competențelor-cheie care stau la baza profilului de formare a absolventului de gimnaziu, garantând totodată un spațiu educativ de exprimare diversă și incluzivă tuturor elevilor.

Utilizând aplicația *Padlet*, profesorul are șansa unei abordări mai motivante a noțiunilor pe care le predă sau poate oferi resurse personalizate și sprijin suplimentar pentru elevii cu nevoi speciale sau care întâmpină dificultăți de învățare.

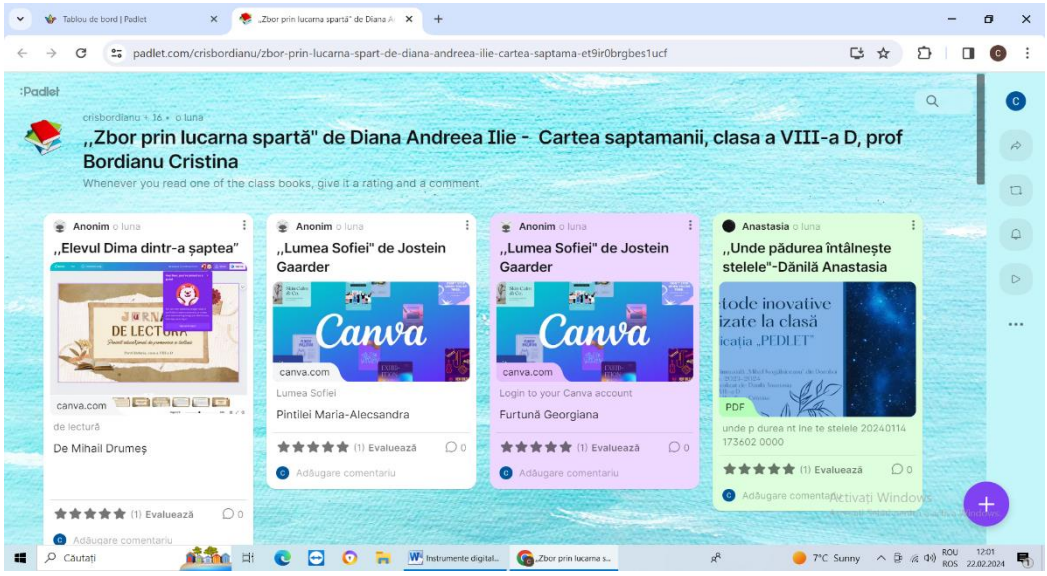
Prin valorificarea acestei aplicații, elevii benefeciază de un tablou virtual de informații bine organizate la nivel vizual și pot primi feedback instantaneu, aprecieri sau comentarii la teme pentru îmbunătățirea unor aspecte (atât din partea profesorului, cât și din partea colegilor). De asemenea, la finalul unei activități, profesorul poate proiecta și pe peretele din fața clasei contribuția fiecărui elev sau a fiecărei grupe implicate, pentru o sesiune de dezbatere colectivă, cu scopul de a evidenția diversitatea perspectivelor de abordare a unei teme sau pentru a-i învăța pe elevi ce înseamnă acceptarea și respectul pentru efortul colegilor.

Ceea ce considerăm un avantaj pentru elevii mai reticenți, mai puțin vocali, este funcția de *feedback* anonim a aplicației. Astfel, și elevii mai timizi pot să-și expună opiniile, fără teama de a fi criticați. Ei se vor simți încurajați să participe și să se implice mai mult, depășindu-și astfel temerile.

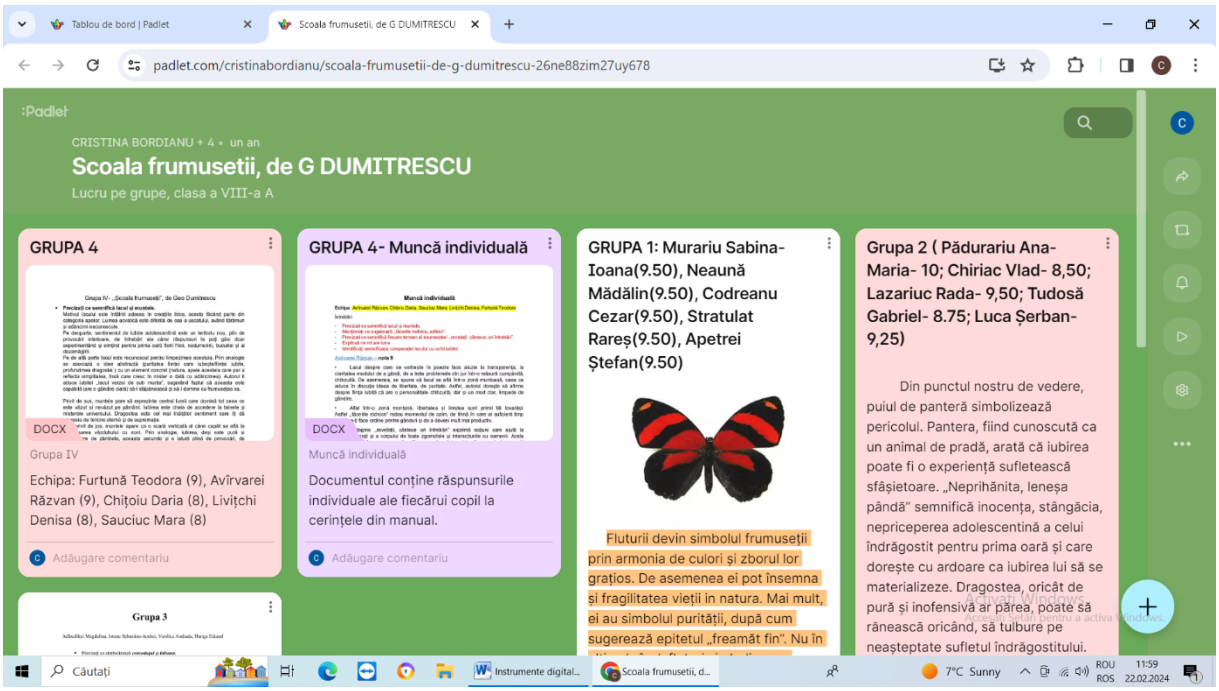
Cel mai mare câștig în valorificarea aplicației *Padlet* este faptul că ea permite tuturor elevilor să fie creativi, atât în ceea ce privește formatul de redactare, cât și în ilustrarea materialului elaborat. Proiectele bazate pe prezentări, analizele comparative lucrate în echipă, colajele sunt genul de activități care se pot realiza optim cu ajutorul acestui instrument digital.

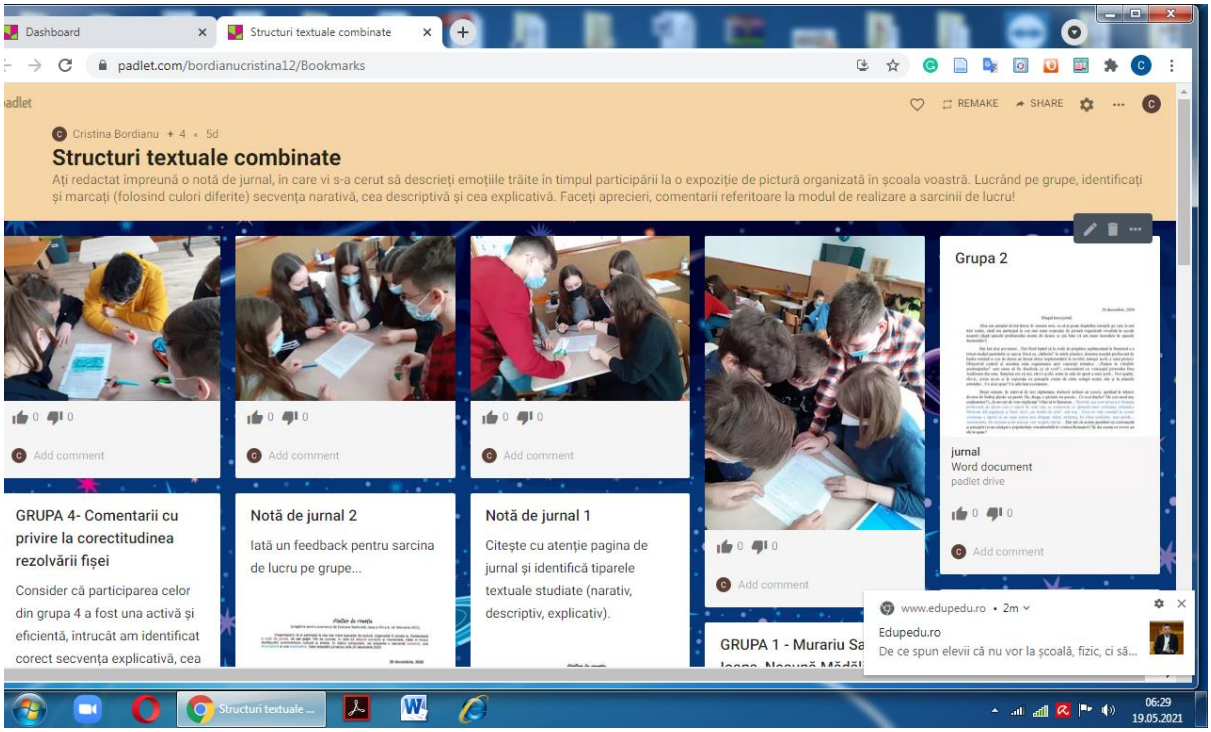
Prin valorificarea uneltelor digitale interactive, clasa de elevi poate deveni un mediu educațional mai coeziv, mai tolerant, oferindu-se șanse de dezvoltare tuturor elevilor. Aceștia sunt încurajați să lucreze împreună, să fie empatici, să-și împărtășească ideile și să respecte opiniile celorlalți, să accepte să fie corectați, să reflecteze la modul de lucru, să-și acceseze resursele creative.

*Valorificarea aplicației *Padlet* în cadrul unor proiecte educaționale de promovare a lecturii

*Valorificarea aplicației *Padlet* în lecții de limba și literatura română – *Textul liric*, *Structuri textuale combinate*, clasa a VIII-a

Dashboard
Structuri textuale combinate
padlet.com/bordianucristina12/Bookmarks
REMAKE
SHARE
Cristina Bordianu + 4 • 5d
Structuri textuale combinate
Ați redactat împreună o notă de jurnal, în care vi s-a cerut să descrieți emoțiile trăite în timpul participării la o expoziție de pictură organizată în școala voastră. Lucrând pe grupe, identificați și marcați (folosind culori diferite) secvența narativă, cea descriptivă și cea explicativă. Faceți aprecieri, comentarii referitoare la modul de realizare a sarcinii de lucru!
Add comment
GRUPA 4- Comentarii cu privire la corectitudinea rezolvării fișei
Consider că participarea celor din grupa 4 a fost una activă și eficientă, întrucât am identificat corect secvența explicativă, cea
Notă de jurnal 2
Iată un feedback pentru sarcina de lucru pe grupe...
Notă de jurnal 1
Citește cu atenție pagina de jurnal și identifică tiparele textuale studiate (narativ, descriptiv, explicativ).
Grupa 2
jurnal
Word document
padlet drive
GRUPA 1 - Murariu Sa
www.edupedu.ro • 2m
Edupedu.ro
De ce spun elevii că nu vor la școală, fizic, ci să...
Structuri textuale ...
06:29
19.05.2021

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ LA GRĂDINIȚĂ

Prof. Marica Ana-Maria
Grădinița nr. 62, sector 4, București

Deşi a trecut mult timp de la lansarea paradigmei educaţiei incluzive pe plan mondial, nevoia de promovare continuă a acesteia nu s-a epuizat.

Educaţia incluzivă relevă, în afara imperativelor sociale şi ideologice, o concepţie ecologică şi interactivă asupra dificultăţilor de învăţare şi evidenţiază posibilitatea ca schimbările organizaţionale şi metodologice, realizate în unităţile şcolare, ca reacţie la dificultăţile de învăţare ale unor copii, să conducă la ameliorarea predării-învăţării pentru toţi copiii.

Rezidă ca o provocare însemnată, lansată de incluziunea în educaţie, necesitatea dezvoltării şcolii, pregătirea şi schimbarea de ansamblu a acesteia, pentru a primi şi satisface corespunzător participarea tuturor copiilor, inclusiv a celor cu cerinţe speciale, cu dizabilităţi (ca şi a altor grupuri marginalizate şi/sau excluse) în medii şcolare obişnuite, ca elemente componente ale diversităţii umane - cu diferenţele ei specifice.

Există mai multe dimensiuni şi provocări contemporane, legate de introducerea şi aplicarea acestui concept, de largă rezonanţă asupra modului în care este organizată şi funcţionează şcoala:

- centrarea pe copil, pe unicitatea acestuia;
- răspunsul la situaţii educaţionale diverse (o pedagogie respondentă, de luare în considerare şi de valorizare a diversităţii umane, sub diversele ei aspecte);
- comprehensivitate – înţelegere, acceptare a diferenţelor între copii (o pedagogie a alterităţii);
- democraţie şi solidaritate umană - o şcoală mai echitabilă, mai naturală;
- o şcoală deschisă, prietenoasă;
- o şcoală flexibilă, care se adaptează, învaţă (ea însăşi) şi se schimbă…

Dacă prin abordarea de tip educaţie integrată se aveau în vedere mai ales obiective legate de şcolarizarea „normalizată” a copiilor cu CES, cât mai aproape de instituţiile şcolare şi clasele obişnuite, deci accentul se pune pe copii şi formele de suport pentru aceştia – incluzivitatea educaţiei are ca sens şi obiectiv principal adaptarea şcolii la cerinţele (speciale ori adiţionale) de învăţare ale copiilor, iar prin extensie, adaptarea şcolii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate, ceea ce presupune reforma şi dezvoltarea de ansamblu a şcolii (din comunitate).

Este nevoie aşadar de o abordare la nivel de sistem educaţional, în totalitatea acestuia, cu provocări însemnate pentru toate sectoarele, inclusiv pentru cel de învăţământ special.

Fiecare copil este diferit, special și are nevoi, fie că este sau nu cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la o educație conform nevoilor lor.

Principiul fundamental al educației incluzive este educația pentru toți, iar educația pentru toți este o realitate ambițioasă care și-a câștigat adepți și s-a concretizat în experiențe și bune practici de integrare/incluziune

Primirea copiilor „diferiți” reprezintă dreptul fiecăruia de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lor ulterioară. Integrarea școlară are ca scop reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale în ceea ce privește tulburările psihomotorii, intelectuale, lingvistice, psiho-comportamentale și senzoriale printr-o serie de măsuri legale, politice, sociale și educaționale. Conștiința copiilor, de la vârste fragede, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i să accepte copiii „diferiți”, și pe toți ceilalți copii, nu în primul rând în folosul lor, nici din milă față de ei, ci este dreptul fiecăruia. să participe la viața comună a acțiunilor care promovează dezvoltarea lor ulterioară și contribuie la dezvoltarea comunității în care trăiesc. Este important să educăm copiii și să-i pregătim pentru a primi colegii cu dizabilități în rândurile lor.

Suntem conștienți de neajunsurile copiilor pe care îi primim în grup pentru a-i înțelege și a ne putea proiecta activitățile în funcție de nevoile copilului. Grupul de copii cu nevoi speciale trebuie să primească informații despre ei într-un mod corect și pozitiv. Este foarte important să creștem gradul de conștientizare a copiilor și să îi pregătim să primească colegii cu dizabilități în rândurile lor. Conștientizarea se face prin stimulare: crearea și aplicarea de jocuri care stimulează anumite deficite (motorii, vizuale, auditive), permițând copiilor să înțeleagă mai bine situația persoanelor cu dizabilități: prin povești, texte literare, prin discuții, vizite ale persoanelor cu dizabilități.

Acțiunile și atitudinile noastre ar trebui să le arate altor copii că persoanele cu dizabilități sunt tratate în mod egal și că toți copiii ar trebui să se simtă egali. Prin urmare, este necesar să se exprime aceleași așteptări și să se stabilească limite de învățare similare pentru ceilalți copii din grup. Acționăm ca facilitatori, facilitând contactul direct între copiii din grup și transmitem întrebările și comentariile acestora copilului cu CES.

Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă socoti informarea părinţilor cu spirit la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, preferinţă socoti şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicaţi proprii lor copii.

Această relaţie a noastră cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de educare al acestuia.

Părinţii ne informează şi despre factorii de influenţă negativă care au fost remarcaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv- educativ al grădiniţei. La orice copil, în special la copiii cu dizabilităţi, gradul de vedere şi de colaborare al părinţilor cu grădiniţa este, cel mai adesea, proporţional cu rezultatele obţinute de aceştia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator şi are cel mai adânc potenţial de modelare.

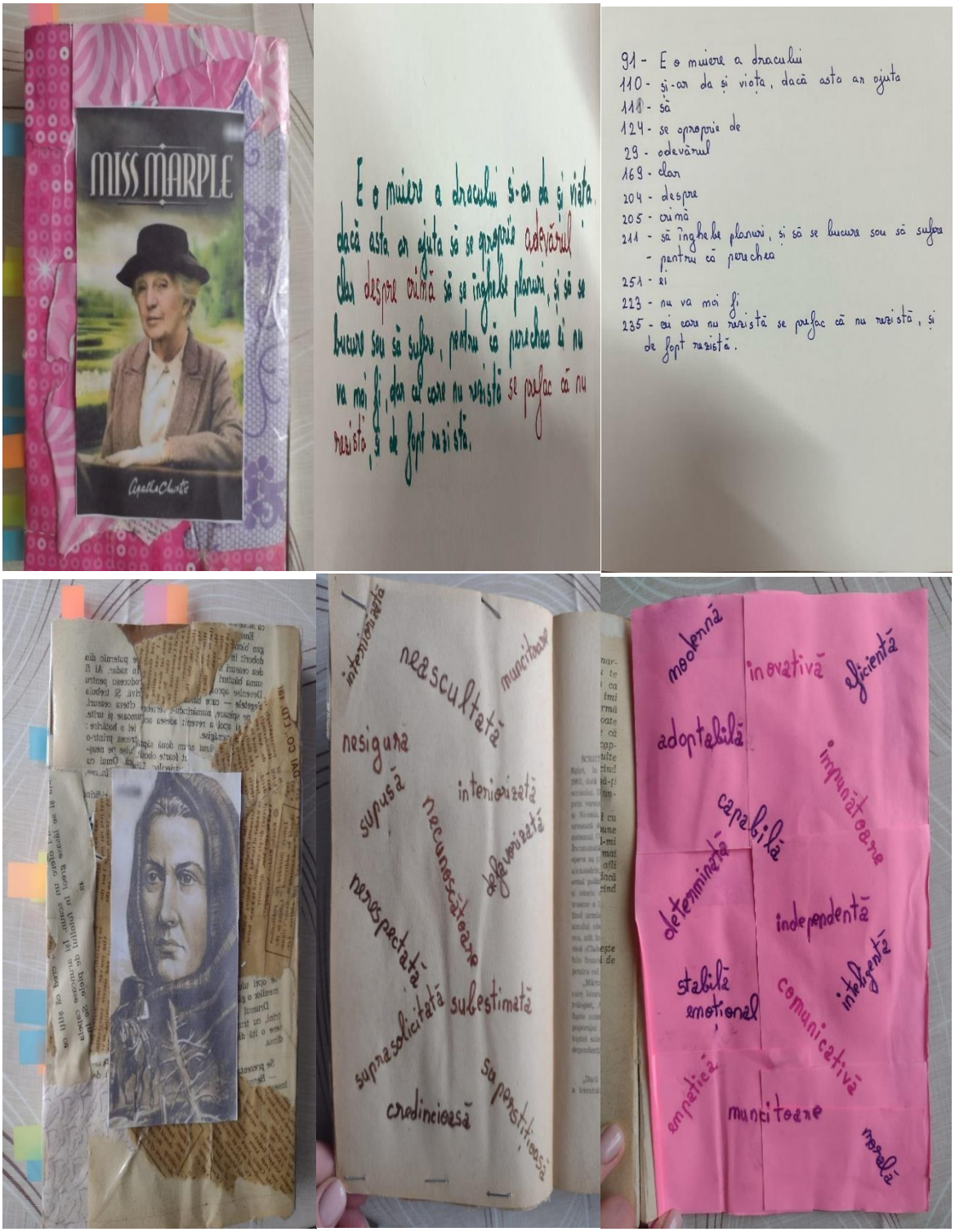
Bibliografie

- ***Educația incluzivă în grădiniță-dimensiuni, provocări și soluții***, E. Vrășmaș,T. Vrășmaș, București, 2012
- ***Introducere în educația cerințelor speciale***, E. Vrășmaș, Ed. Credis, București, 2004

PRO LECTURA

ARDELEAN ANUȚA-RODICA
COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC REGELE FERDINAND
SIGHETU MARMAȚIEI
MARAMUREȘ

Este lesne de înțeles că lectura este o parte intrinsecă a modului nostru de viață, dar la fel de credibil este și faptul că nu pentru toți dintre noi. Dacă însă este să ne raportăm la un eșantion, atunci, referindu-ne la elevii de liceu ai zilelor noastre, trebuie să acceptăm că, pentru mulți dintre ei, lectura a devenit un fel de „cenușăreasă”. Există, astăzi, aspecte mult mai tentante, de o așa manieră, încât lectura să nu mai reprezinte un element la care să ne raportăm sau care să ne ghideze existența. Și, în ciuda acestor tentații aduse de evoluția tehnicii, dascălul acestor timpuri are menirea de a încuraja plăcerea lecturii, de a-l face pe adolescent să înțeleagă că autori precum: L. Rebreanu, I. Slavici, I. Creangă sau M. Sadoveanu sunt vrednici de a fi citiți cu aceeași savoare, fără a coborî în derizoriu conținutul operei lor. Chiar dacă problematica pământului sau imaginea satului tradițional nu mai se bucură de un viu interes în rândul tinerei generații, îmi place să cred că măcar valoric aceste nume sacre de autori trebuie readuși în conștiința tinerei generații, sub o forma sau alta. Într-una dintre lecțiile de la clasa a X-a, în urma abordării romanului „Baltagul”, de M. Sadoveanu, întrucât nu am simțit o reală preocupare a elevilor pentru a se apleca mai cu atenție asupra acestei opere de maturitate artistică sadoveniană, le-am oferit elevilor posibilitatea de a-l oglindi într-o viziune proprie, inedită. Am avut bucuria să constat că, la unele dintre grupele care au accesat acest proiect de lectură, elevii au fost surprinzător de creativi. Pentru a reinventa cartea pe gustul tinerei generații, practic, au conceput până și un format nou pentru ea: astfel, coperta I, oglindea din materiale adecvate, pentru a ilustra izul vechimii și lumea mitică pe care o conturează romanul, chipul Vitoriei Lipan, care însumează atributele unei exponente a lumii tradiționale aflate la confluență cu lumea nouă în care pătrunde. In interiorul copertei, au fost schițate trăsăturile femeii din societatea tradițională, ghidată de legi nescrise, dar respectate cu sfințenie, a femeii muntence, preocupată de grijile casei, ale gospodăriei. Pe coperta II, au pus o imagine care conturează portretul femeii actuale, pentru ca foaia de interior a copertei să însumeze trăsăturile femeii moderne, ancorată în preocupările societății contemporane. Pentru a creiona mesajul romanului, elevii au ales la întâmplare o carte din bibliotecă, din al cărei conținut au selectat expresii, structuri, cuvinte, pe care le-au etichetat colorat. Clasa a fost antrenată atunci când fiecare a venit si a scris pe tabla, în dreptul numărului paginii, cuvântul sau structura etichetată. Puse cap la cap, acestea au ilustrat mesajul romanului „Baltagul”, de M. Sadoveanu, dar și percepția elevilor asupra condiției femeii în timp. Am înțeles cu toții că feminitatea nu cunoaște timp și loc și că femeia aduce cu sine lumină și mister, frumusețe și forță. Aspectul inedit în care ei au ales să se apropie de opera sadoveniană, i-a determinat să sublinieze că autorul este încă unul ce merită toată atenția și că personaje precum Vitoria Lipan, protagonista cărții, pot să reprezinte și astăzi modele demne de urmat.

(Imagini din cadrul activității descrise)

Șanse egale tuturor elevilor la o educaţie de calitate în diversitate

Prof.Vlaicu Claudia
Școala Gimnazială Ghiroda

Pornind de la misiunea Școlii noaste:
“ Șanse egale tuturor elevilor la o educaţie de calitate prin calitatea actului educaţional”, susţinem educaţia prin diversitate, incluziune şi toleranţă, având în vedere faptul că în şcoala noatră există 12 elevi cu cerinţe educaţionale speciale mai exact în fiecare clasă.

Egalitatea de şanse înseamnă a trata elevii în mod corect şi fără prejudecăţi, dar şi a crea condiţii care să încurajeze, să aprecieze diverssitatea şi să promoveze demnitatea în mediul şcolar.Mai mult, egalitatea presupune corectarea dezechilibrelor din trecut şi certitudinea că relaţiile cu partenerii educaţionali şi elevii decurg într-un mod constructiv, susţinând incluziunea şi evitând discriminările nejusticate.

Diversitatea presupune crearea unui mediu primitor şi a unor practice de care să beneficieze atât organizaţia cât şi oamenii care lucrează în şi cu aceasta.Ea ia în calcul faptul că oamenii diferă unii de ceilalţi în foarte multe moduri.

Înţelegerea, aprecierea şi gestionarea acestor diferenţe pot avea ca rezultat o mai mare participare care poate infuenţa succesul la nivel individual, de echipă şi organizaţional.

Când vorbim despre egalitatea de şanse şi diversitate, ne referim la şapte arii principale:

- ♣ Vârstă
- ♣ Dizabilităţi
- ♣ Rasă/ etnie
- ♣ Gen
- ♣ Religie/ credinţă şi cultură
- ♣ Orientare sexual
- ♣ Echilibru muncă- timp liber.

Abordarea egalităţii de şanse şi a diversităţii

- Pentru a promova egalitatea şi diversitatea am creat o serie de politici educaţionale pe care le monitorizăm şi evaluăm cu ajutorul unor instrumente diferite urmărind constant progresul acestora.Considerăm că modalitatea cea mai potrivită de a gestiona şansele egale şi diversitatea este ca acestea să fie prezente în toate procesele şi funcţiile.Mai mult, trebuie să fie considerate parte integrantă a deciziilor la nivel de politici educaţionale şi prezente în planificarea programelor de la început până la sfârşit.

Iniţiativele noatre privind şansele egale şi diversitatea

Politicile şi instrumentele pe care le-am dezvoltat includ:

♣ **POLITICA DE ȘANSE EGALE**

- Prin politica de şanse egale ne asigurăm că nu există niciun fel de discriminare nejustificată în recrutarea, retenţia şi formarea angajaţilor pe bază de gen, stare civilă, identitate sexual, religie şi credinţă, opţiuni politice, etnie/rasă, timpul de muncă, vârstă,dizabilităţi sau statut HIV/AIDS, context socio-economic,condamnări trecute, activitatea sau calitatea de membru în cadrul unui sindicat sau dacă are sau nu pe cineva în îngrijire.

♣ **STRATEGIA DE DIVERSITATE**

- Strategia de diversitate se sprijină pe ideea că relaţiile externe cu factorii educaţionali şi partenerii din exterior ar trebui să reflecte standardele şi comportamentele prin care dirijăm diversitatea intern. Strategia corespunde cu viziunea de incluziune şi diversitate, în care fiecare individ este capabil de a-şi desăvârşi potenţialul şi de a-şi aduce contribuţia în societate.

♣ CADRUL DE EVALUARE A DIVERSITĂŢII

- Cadrul de evaluarea a diversităţii este un instrument care ajută la integrarea egalităţii şi diversităţii în activităţile noastre.Acesta ghidează şi încurajează şcoala noastră să dezvolte bune practice şi să raporteze realizările şi rezultatele în funcţie de măsurile adoptate privind şansele egale şi diversitatea.
- Această iniţiativă a atras un interes considerabil din partea comunităţii Ghiroda şi Giarmata-Vii.

În fiecare an, sub sloganul “Unitate în diversitate”în luna octombrie organizăm evenimentul “Ziua educaţiei” şi în luna mai organizăm evenimentul “Ziua Europei” în biblioteca şcolii sau în sala de clasă cu scopul de a sărbători diversitatea şi de a crea un contex favorabil pentru personae cu dizabilităţi.

În anul 2020 am organizat o serie de activităţi creative pentru copii cu dificultăţii, oferinddu-le ocazia altor personae de a-i cunoaşte şi interacţiona cu ei.

Prin creşterea gradului de conştientizare a dizabilităţilor şi a beneficiilor pe care le oferă diversitatea, dorim să creăm oportunităţi noi pentru persoanele cu dizabilităţi şi să generăm un impact pozitiv în societate.

Evenimentele sunt organizate în parteneriat cu Centrul Judeţean de Resurse şi Asistenţă Educaţională Timiş.

În sprijinul educaţiei incluzive există o serie de priorităţi, reglementate prin legi naţionale şi internaţionale, priorităţi exprimate în termeni de strategii şi practică - Convenţia O.N.U. cu privire la Drepturile Copilului, Declaraţia UNESCO de la Salamanca - 1994, Regulile standard ale O.N.U. privind egalitatea de şanse a persoanelor cu dizabilitaţi - 1993, Legea 272/2004 privind drepturile şi protecţia copilului. Proiectul în exerciţiu PHARE «Acces la educaţie pentru grupuri dezavantajate » iniţiat în 2001 în ţara noastră. Incluziunea ar trebui reglementată prin lege şi să se bucure de practici active şi eficiente. Se întamplă abuzuri şi discriminări foarte des: o persoană nu este angajata pentru un handicap fizic; un copil cu CES este marginalizat de restul copiilor şi părinţii acestora, chiar exclus prin acţiuni de stradă, aşezat singur sau în ultima bancă etc şi exemplele pot continua.

Concluzia ce se desprinde este că legea poate reglementa într-o anumită măsură problema incluziunii într-o societate, dar nu suficient. Școala are ca scop crearea unui program coerent şi coordonat de incluziune a copiilor cu diferite disabilităţi, de alte etnii, provenienţă socială, etc. şi pregătirea celorlalţi copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferenţe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea se impune şi implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conştiinţei şi a comportamentelor copiilor în spiritul toleranţei şi nediscriminarii, a acceptării de şanse egale pentru toţi copiii. Ca obiective, urmărite în acest scop pot aminti: Perceperea diferenţei dintre copii ca resurse în sprijinul educaţiei mai degrabă decât ca probleme care trebuie să fie depăşite; Înlăturarea obstacolelor din calea incluziunii, obstacole provocate de societate şi nu de problemele medicale specifice; Schimbarea atitudinii faţă de copilul deficient sau defavorizat social; Promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească a raporturilor dintre români şi rromi, dintre copii cu nevoi speciale şi copii considerati „normali" (restul grupului); Pregătirea elevilor de a răspunde pozitiv la provocarea diversităţii pentru a face faţă varietăţii existente în mod normal în rândul copiilor; Schimbarea atitudinii faţă de copilul diferit; Reducerea riscului de marginalizare şi excluziune sociala a elevilor cu diferite dizabilităţi sau de diferite etnii; Recunoaşterea şi respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate între oameni; Dezvoltarea abilitatilor copiilor cu diferite deficienţe sau probleme de învăţare pentru a face faţă exigenţelor instructive educative în vederea integrării cu şanse egale alături de ceilalţi elevi ; Promovarea relaţiilor de susţinere reciprocă între şcoală şi comunitate.

Modalităţi de rezolvare a unor probleme de discriminare Educaţia incluzivă se desfăşoară în cadrul unui proces interdisciplinar zilnic, cuprinzând forme de organizare multiple, desfăşurate sub cele trei forme de organizare: jocuri, activităţi pe unităţi de învăţare, activităţi de dezvoltare personală şi

activităţi extracurriculare, cuprinzând toate domeniile de activitate. Elevii, majoritatea timpului lor liber şi nu numai, şi-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru elevi o modalitate de a-şi exprima propriile capacităţi. Prin joc, elevul capătă informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp. În timpul jocului, elevul vine în contact cu alţi elevi sau cu adultul, astfel că jocul are un caracter social. Jocurile sociale sunt esenţiale pentru copiii cu deficienţe, intrucat le ofera şansa de a se juca cu alti copii. În aceste jocuri sunt necesare minim doua persoane care se joacă şi comentează situaţiile de joc (loto, domino, table, cuburi, cărţi de joc etc.). În perioada de elev se desfăşoară mai ales în grup, asigurandu-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficienţe trebuie să fie înscrisi la şcoală, alături de copiii sănătoşi. Elevii sunt curioşi, dar practici, astfel că ei vor accepta uşor un copil cu deficienţă fizică, care se deplaseaza în scaun cu rotile sau in carje. Ei sunt suficient de simpli şi deschişi pentru a accepta uşor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de elev este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficienţe. La aceasta vârstă, socializarea se realizeaza usor prin intermediul jucăriilor şi al echipamentelor de joc. Totuşi, trebuie să fim atenţi la unele probleme deosebite. Unii copii cu deficienţe au avut experienţa neplăcută a spitalizării şi a separării de părinţi. De aceea, pot apărea reacţii intense, mai ales în primele zile de şcoală în clasa pregătitoare.

Brainstorming-ul. Se poate aplica de mai multe ori această metodă deoarece formează comportamente creative prin exersarea gândirii divergente, care invită la elaborarea unor soluţii personale pentru problemele identificete în diverse situaţii. Atunci când, în clasă, se petrece un incident de îndepărtare a unui elev dintr-un grup, sau o altă situaţie, se amintesc copiilor regulile discutate, cu alta ocazie, despre drepturile fiecăruia, despre modul în care trebuie să ne comportăm unii cu alţii. Elevii îşi expun ideile, soluţiile despre incidentul întâmplat, profesorul le acceptă orice idee, părere, le notează, le citeşte pe rând, le analizează împreună, caută soluţia cea mai buna pentru toţi. De obicei, majoritatea îşi schimbă opiniile, acestea devenind pozitive. Prin povestiri: Personajele din poveşti şi basme dezvăluie copilului curajul, bunătatea, hărnicia, altruismul, prin opoziţie cu trăsăturile negative respective. Elevilor le plac poveştile, poeziile şi aderă afectiv la comportamentele pozitive ale eroilor preferaţi. Pentru dezvoltarea spiritului de compasiune şi solidaritate, despre persoane aflate în dificultate sau neajutate, se pot purta discuţii cu elevii după lecturarea unor poveşti.

Le putem cere elevilor să spună câteva idei despre: ce s-ar fi putut face pentru aceste personaje? Ce ar face ei dacă ar întâlni o asemenea situaţie?; Se poate găsi un alt sfârşit povestirii, la alegerea copiilor, acesta fiind redat de copii prin desen, în dramatizare şi in jocurile de rol al copiilor. Activitătile de cunoaştere a mediului înconjurator îi ajută pe copii să cunoască şi să respecte fiinţa umană, indiferent de ipostaza socială în care se află acesta, să-si însuşească normele morale ale colectivităţii din care fac parte. În cadrul activităţii de observare: "Copilul', "Familia mea', La şcoală" etc. Elevii îşi însuşesc cunoştinţe, şi deprinderi sociale. Lecturile după imagini: "Jocurile elevilor în şcoală', "De ziua colegului', împreună cu familia' etc., elevii îşi aprofundează manifestările afective faţă de colegi, prieteni, adulţi. Se urmareşte iniţierea elevilor în practicarea unui comportament activ, responsabil, capabil de toleranţă şi respect faţă de sine şi de ceilalţi, conştient de drepturi şi de datorii. Experimentele, activităţile practice au interesante valenţe pentru educaţia morală. Elevii învaţă să se bucure atunci când pregătesc un dar, să-l ofere politicos, să fie mândri că participă cu forţe proprii la bucuria unui coleg sau prieten. Se pot organiza audiţii cu cântece, dansuri şi jocuri muzicale ale diferitelor naţionalităţi. Activităţile libere. Aceste activităţi lasă deschisă posibilitatea consolidării unor comportamente. Elevii transpun în jocul lor conduite ale adulţilor, se apreciază între ei imitând comportamentul evaluativ al acestora. Profesorii trebuie să urmărească acest comportament imitativ, să-i surprindă nuanţele şi, când este necesar, să intervină cu tact şi eficienţă, corectiv. Jocul de rol plaseaza elevii în ipostaze noi, tocmai pentru a-i ajuta să înteleagă situaţii diferite, să se adapteze, să accepte şi să înteleagă diferentele de opinii dintre persoane.

Mulţi dintre noi au o viziune proprie asupra ideii complexe precum este incluziunea. Diversitatea din sânul grupului poate cauza probleme care prezintă riscul de a conduce la neglijare, excludere sau segregare. Provocările pentru grup şi pentru cei responsabili de grup sunt de a menţine grupul împreună

şi de a lupta împotriva nevoii de excludere sau segregare care ar putea să apară. Acest lucru trebuie făcut de la cea mai frageda vârstă, în prima clasă ,,de grup" la care participă elevii, prin modificarea modalităţilor de lucru şi prin schimbarea normelor, regulilor, valorilor curriculare, strategice, de prejudecată sau stereotipice, pentru a facilita participarea deplina în activităţi a tuturor elevilor.

O şcoală poate fi incluzivă şi poate dezvolta practici incluzive în abordarea elevillor, dacă se doreşte cu adevărat acest lucru. În acest sens, munca cu copiii continuă până când nu se vor mai face diferenţieri şi segregări în cadrul grupului, iar părinţii vor accepta toţi ,,colegii" copilului lor.

Elevii care ne trec pragul şcolii ne pun în situaţia de a cauta mereu noi soluţii la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluţiile cele mai bune pentru elevii noştri. Uneori suntem puşi însă în dificultate de complexitatea problemelor. Avem disponibilitate şi resurse suficiente pentru a depăşi problemele apărute? Acestea sunt unele întrebări pe care ar trebui să ni le punem, noi cadrele didactice. De asemenea, pentru o educatie incluziva, comunitatea şi multiplele modalităţi de intervenţie, au un rol hotărator în depăşirea barierelor de comunicare, a dificultăţilor de ordin social şi economic care ar putea să ducă la marginalizare şi segregare.

Conceptul de educaţie incluzivă se poate defini prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de sex, apartenenta etnică şi socială, religie, naţionalitate, rasă, limba, situaţia materială a copilului, a părinţilor sau tutorilor săi.

Educaţia este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii; caracteristicile individuale diferă, dar aceasta este condiţia normală a convieţuirii umane.

Ca profesor mă preocupă evoluţia fiecărui elev şi, în general, îi urmăresc îndeaproape mai ales pe aceia care prezintă dificultăţi de adaptare ori în îndeplinirea sarcinilor.

APLICAREA METODELOR ACTIVE ÎN ORA DE LECTURĂ

Prof. Roman Andreea
Școala Gimnazială Mihai Drăgan Bacău

Jocul de rol se numără printre modalităţile foarte antrenante, pune în evidenţă calităţile şi capacităţile elevului de a susţine un punct de vedere, de a-şi asuma o responsabilitate, de a pleda pentru o idee.

Este o metodă folosită încă din clasele mici, care permite elevului să înveţe - interpretând - despre sine şi despre ceilalţi, dezvoltând gândirea critică şi capacitatea de exprimare.

În cazul orei de lectură, jocul de rol se poate folosi, de exemplu, pentru analiza şi compararea diverselor tipuri de limbaj actual în vederea producerii de texte, evidenţiind, astfel, variatele tendinţe în limbajul actual: limbajul cosmopolit, religios, argotic, didactic, al elevilor şi identificând particularităţile „limbajului de lemn”.

Prin urmare, puteţi parcurge, împreună cu elevii, următorii paşi:

- ✓ stabilirea obiectivelor / competenţelor;
- ✓ împărţirea rolurilor, pe grupe-se pot forma cinci grupe, fiecare reprezentând un anumit tip de limbaj;
- ✓ analiza situaţiei primite de către fiecare grupă-stabilirea unei „strategii” a grupei;
- ✓ inventarierea particularităţilor „limbajului de lemn”;
- ✓ pregătirea rolului / rolurilor şi reprezentării lor în faţa clasei;
- ✓ interpretarea jocului de rol;
- ✓ reflecţia asupra activităţii desfăşurate.

Prin utilizarea acestei metode, veţi reuşi să influenţaţi pozitiv modul de exprimare al elevilor, atrăgându-le atenţia asupra pericolelor utilizării (fără discernământ) a unor termeni, rolul profesorului nefiind de a interzice folosirea lor, ci de a evidenţia justeţea descoperirii lor de către elevi, conducându-i, din umbră (profesorul animator, activizat şi catalizator), spre dezvoltarea unei exprimări corecte, conştiente şi coerente, fără stereotipuri deranjante.

Jocul de rol poate fi considerat fundamental în dezvoltarea abilităţilor oratorice ale elevilor, o bună gestionare a lor contribuind la formarea şi dezvoltarea exprimării orale alese a elevilor.

Studiul de caz

Etapele parcurse împreună cu elevii pot fi:

- ❖ alegerea cazurilor - fiecare grupă de 3 - 4 elevi poate alege prezentarea unui mit în literatură şi în film;

- cercetarea materialului - suport de către elevi: lectura cărţilor, vizionarea filmului / filmelor - notarea primelor impresii; aici au un rol foarte important moderatorul şi secretarul grupului, moderatorul coordonează discuţia, iar secretarul va nota impresiile membrilor grupului;
- stabilirea datelor problemei, identificarea conceptelor, ierarhizarea şi sistematizarea lor – discutarea şi dezvoltarea ideilor notate anterior de către secretar;
- găsirea unei ’„soluţii” - în cazul de faţă, identificarea mijloacelor specifice de exprimare în cele două arte, precum şi compararea transpunerii mitului în literatură şi în film;
- prezentarea „rezultatelor obţinute” în faţa clasei.

Prezentarea rezultatelor grupei se realizează doar după vizionarea filmului / filmelor de către întreaga clasă, cărţile fiind citite, respectând un *calendar de lectură* stabilit la începutul anului şcolar. Astfel, obişnuim elevii cu o disciplină a muncii, care le este utilă în toate activităţile pe care le vor desfăşura; calendarul de lectură este absolut necesar pentru ca studiul de caz să poată fi înţeles şi apreciat de întreaga clasă, nu doar de membrii grupei care l-au realizat.

Vizita şi / sau excursia literară

În sprijinul orei de lectură poate veni vizita şi / sau excursia literara care ar putea ajuta elevii să pătrundă în lumea scriitorilor români, a locurilor pline de amintiri, pe care le pot cunoaşte fie doar prin intermediul cuvântului scris, fie prin alternarea descrierilor şi amintirilor cu vizita şi / sau excursia literară.

Activităţile didactice planificate pentru realizarea vizitei şi / sau excursiei literare ies din tiparele obişnuite, şi sunt realizate în funcţie de obiectivele propuse şi de modalităţile de realizare.

Chiar dacă la prima vedere pare o sarcină uşoară, vizita şi / sau excursia literară (organizarea şi desfăşurarea ei) presupun o pregătire prealabilă a elevilor şi a cadrului didactic.

Astfel, în clasă şi în biblioteca şcolii s-ar putea realiza partea de documentare - adunarea materialului informativ despre scriitorii ale căror case memoriale vor fi vizitate sau despre care se pot obţine informaţii în muzeele de literatură. Pentru obţinerea acestor informaţii, îţi recomandăm folosirea metodei investigaţiei, elaborând un set de întrebări care să îi conducă pas cu pas pe elevi în identificarea elementelor cheie care ar putea fi discutate şi aprofundate cu ocazia vizitei / excursiei.

Vizita sau excursia literară îţi oferă prilejul de a sensibiliza elevii, de a le trezi interesul pentru cuvântul scris, arătându-le manuscrisele scriitorilor, obiectele personale, etc. Poţi realiza cu succes învăţarea, pentru că *ascultând, văzând şi făcând*, elevii reţin mai uşor, iar analogiile, corelaţiile pe care le vor putea stabili ulterior vor constitui un real sprijin în dezvoltarea lor culturală.

Prin excursia literară se promovează principiile învăţării prin cooperare, elevii se vor obişnui nu numai cu împărtăşirea cunoştinţelor, ci şi a impresiilor, iar „rezultatele” excursiei pot fi notate într-

un jurnal comun - alt procedeu de valorificare a deprinderilor şi capacităţilor de scriere creativă a elevilor.

Vizita şi / sau excursia literară pot fi propuse la începutul sau la sfârşitul ciclului de şcolaritate, având, după caz, valenţe diferite.

Tehnica florii de nufăr

O altă activitate de învăţare, folosită pentru atingerea obiectivelor la ora de lectură, s-ar putea desfăşura folosind tehnica florii de nufăr.

Tehnica florii de nufăr presupune stabilirea unor legături între concepte, idei, pornind de la o temă centrală. Tema centrală generează opt idei secundare care se construiesc în jurul celei principale, asemenea petalelor unei flori de nufăr. La rândul lor, ideile secundare pot deveni teme principale pentru alte opt flori de nufăr.

În cazul nostru, tema centrală a unor ore de lectură ar putea fi cunoaşterea scriitorilor români, pe care o intitulăm - *Pe urmele scriitorilor noştri*. Cele opt idei secundare indicând fiecare câte un scriitor ale cărui „urme” vor fi căutate de elevi. „Urmele” găsite – amintiri ale scriitorului sau despre scriitor, fotografii, descrieri ale locului vizitat (realizate fie de scriitori, fie de elevii înşişi) – vor deveni cele opt idei secundare ale temelor nou constituite.

Etapele pe care trebuie să le parcurgi în realizarea acestei tehnici de învăţare sunt:

a) temei centrale.

b) Lăsaţi-le elevilor câteva minute timp de gândire, după care veţi completa oral - pe baza discuţiei frontale profesor - elevi - cele opt idei secundare ale temei centrale, apoi veţi trece în diagramă cele opt idei secundare.

c) Împărţiţi elevii în opt grupe / perechi, în funcţie de numărul elevilor din clasă.

d) Ideile secundare devin teme centrale pentru cele opt grupe / perechi constituite. Fiecare grupă / pereche dezvoltă câte una dintre temele centrale nou constituite. Se stabileşte timpul de lucru, care poate include un studiu în clasă, altul în bibliotecă şi un al treilea în timpul vizitei sau al excursiei.

e) Fiecare grupă / pereche prezintă în faţa clasei rezultatele muncii. Se fac eventualele clasificări şi corectări, apoi se completează diagrama pe baza ideilor prezentate de fiecare grupă / pereche.

Tehnica florii de nufăr poate fi utilizată în recapitulare, pentru fixarea sau sistematizarea ideilor parcurse într-o unitate de învăţare, dezvăluindu-i cadrului didactic deprinderile şi capacităţile dobândite de elevi în orele consacrate unităţii de învăţare date.

Explozia stelară

Este o metodă care stimulează creativitatea elevilor, generează noi idei, contribuie la dezvoltarea exprimării orale a acestora. Starbursting - explozia stelară-se aseamănă cu brainstormingul.

Această metodă poate fi folosită în cadrul orelor de lectură care vizează formarea capacităţii de receptare şi de producere a mesajului oral în contexte informale sau nonformale.

Istorie din prelungiri

Este o metodă care contribuie la dezvoltarea exprimării orale, la implicarea întregii clase de elevi în activitate, la exersarea memoriei.

Desfăşurarea metodei:

- Elevii pot fi împărţiţi în jucători şi observatori sau, dacă sunt puţini elevi, toţi sunt jucători, profesorul preluând rolul observatorului.
- Jucătorii sunt aşezaţi în cerc, observatorii stau în afara cercului.
- Conducătorul jocului transmite textul de pornire primului jucător. La început recomandăm să fie rostit un singur enunţ, iar după ce elevii dobândesc deprinderile necesare, textul propus de conducătorul jocului poate avea o întindere mai mare, cuprinzând expoziţia şi intriga unei întâmplări.
- Fiecare jucător reia textul şi adaugă câte o frază.
- Jocul continuă până se închide cercul.
- După povestirea ultimului jucător, elevii-observatori reiau povestirea, găsesc o încheiere, dacă nu a fost terminată, sau pot comenta felul în care s-a „născut” povestirea prin colaborarea fiecărui jucător.

Jurnaliştii povestesc

Este o metodă care contribuie la dezvoltarea exprimării orale, la implicarea tuturor elevilor în activitate, la exersarea memoriei.

Desfăşurarea metodei:

- Elevii sunt împărţiţi în jurnalişti şi observatori / spectatori.
- Conducătorul de joc povesteşte o întâmplare.
- Toţi jurnaliştii repovestesc întâmplarea, iar elevii care au rolul de observatori / spectatori notează eventualele greşeli sau omisiuni.

După povestirea ultimului jurnalist, elevii - spectatori încearcă să reconstituie, împreună, istoria iniţială.

BIBLIOGRAFIE

*Parfene Constantin, **Teorie şi analiză literară** , Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1993*

*Radu Ion ; Ionescu Miron, **Experienţă didactică şi creativitate**, Ed. Dacia, Cluj - Napoca, 1987*

*Eftenie Nicolae, **Pedagogia lecturii**, Ed. Dealul melcilor, Braşov, 1997*

Incluziune și diversitate în educația românească

Prof. Grindei Rodica
Școala Gimnazială Nr.1 Stăuceni, jud. Botoșani

Incluziunea și diversitatea în educație reprezintă două concepte interconectate care vizează crearea unui mediu educațional în care fiecare individ este respectat, valorizat și inclus, indiferent de diferențele lor individuale. Iată o definiție pentru fiecare concept:

Incluziunea în educație: Incluziunea înseamnă crearea unui mediu educațional în care fiecare elev se simte acceptat, respectat și implicat. Aceasta implică eliminarea barierelor fizice, sociale și emoționale care ar putea împiedica participarea și progresul elevilor în școală. Incluziunea se concentrează pe asigurarea accesului echitabil la o educație de calitate pentru toți elevii, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale sau cu circumstanțe individuale care ar putea fi considerate excluzive.

Diversitatea în educație: Diversitatea înseamnă recunoașterea și valorizarea diferențelor individuale între elevi și personalul școlar. Aceste diferențe pot include aspecte precum etnia, cultura, religia, limba, abilitățile și nevoile individuale, precum și alte caracteristici personale. Diversitatea în educație este esențială pentru a crea un mediu în care fiecare individ se simte reprezentat și în care se promovează înțelegerea și respectul reciproc.

Împreună, incluziunea și diversitatea în educație formează un cadru care încurajează respectul pentru diferențele individuale și promovează o cultură a egalității și a acceptării în școli. Promovarea acestor principii contribuie la crearea unui mediu educațional mai bogat, mai echitabil și mai susținător pentru toți elevii.

Incluziunea și diversitatea în educație sunt principii fundamentale care vizează asigurarea accesului echitabil la educație pentru toți elevii, indiferent de caracteristicile lor individuale sau de contextul social, economic sau cultural din care provin. Aceste principii se referă la crearea unui mediu educațional care să recunoască și să valoreze diversitatea și să ofere suport adecvat pentru toți elevii.

Iată câteva aspecte cheie ale incluziunii și diversității în educație:

Accesul echitabil: Educația trebuie să fie accesibilă pentru toți, indiferent de originea socială, etnică, economică sau de alte caracteristici individuale. Aceasta implică eliminarea barierelor care ar putea împiedica anumiți elevi să aibă acces la o educație de calitate.

Respectarea diversității: Școlile ar trebui să recunoască și să valorizeze diversitatea culturală, lingvistică, religioasă și de alte tipuri printre elevi și personalul școlar. Aprecierea diversității poate contribui la crearea unui mediu educațional mai bogat și mai incluziv.

Adaptarea la nevoile individuale: Elevii au nevoi și stiluri de învățare diferite, iar sistemul educațional ar trebui să fie flexibil pentru a răspunde acestor diferențe. Acest lucru poate include

oferirea de suport suplimentar pentru elevii cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare, adaptarea materialelor didactice și a metodologiilor de predare pentru a ține cont de diversitatea de abilități și experiențe.

Promovarea incluziunii sociale: Școlile ar trebui să fie locuri în care toți elevii se simt incluși și acceptați, indiferent de identitatea lor. Aceasta poate implica promovarea dialogului intercultural, combaterea discriminării și hărțuirii și crearea unui mediu în care fiecare elev se simte valorizat și respectat.

Formarea cadrelor didactice: Profesorii și personalul școlar au un rol crucial în promovarea incluziunii și diversității în educație. Formarea lor ar trebui să includă abilități de gestionare a diversității, de adaptare la nevoile individuale ale elevilor și de promovare a unei culturi a respectului și a înțelegerii reciproce.

Promovarea incluziunii și diversității în educație nu este doar un scop în sine, ci și o modalitate de a îmbunătăți calitatea educației și de a pregăti elevii pentru a deveni cetățeni responsabili și incluzivi într-o lume din ce în ce mai diversă și interconectată.

Dezvoltarea inteligenței emoționale la copiii cu deficiente de vorbire si integrarea acestora cu succes în mediul școlar

Prof. Inv primar Sanda Olguța
Liceul Tehnologic Sf. Mc. Sava Berca

Omul este o fiinţă complexă, iar nevoia de a comunica, de a transmite sau de a primi semnale, mesaje (informaţii, idei, sentimente) este o trăsătură fundamentală a sa, ea îi defineşte viaţa, îi coordonează acţiunile, organizarea socială, îi condiţionează întreaga evoluţie. Evoluţia culturii şi a civilizaţiei, a omului însuşi, ca fiinţă superioară conduce la evoluţia conceptului de inteligenţă emoţională şi este legată implicit de evoluţia procesului de comunicare, a relaţiilor interpersonale, de multiplicarea şi diversificarea modurilor şi mijloacelor de comunicare.

Trăind într-o societate în continuă schimbare eficienţa şcolarului mic este determinată nu doar de coeficientul de inteligenţă (*capacitatea de asimilare a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor*), dar şi de anumite competenţe emoţionale cu ajutorul cărora elevul va trebui să se orienteze şi să se integreze în mediul socioeducaţional .

Inteligenţa emoţională (EQ) desemnează măsura în care simţi, comunici şi descrii propriile emoţii, capacitatea de a le identifica, asuma, gestiona şi nu în ultimul rând, gradul în care le înţelegi şi eşti orientat să înveţi din acestea.

Un coeficient sporit de inteligenţă emotională asigură integrarea de succes, cu minim de conflicte inter- şi intrapersonale. ***Eficienţa şcolarului mic*** este determinată nu doar de coeficientul de inteligenţă (*capacitatea de asimilare a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor*), dar şi de anumite trăsături de personalitate, deoarece trăind într-o societate în continuă schimbare, elevul va trebui să se orienteze şi să se integreze în mediul şcolar prin competenţe de comunicare şi competenţe emoţionale .

Tendinţa mondială a generaţiei actuale de copii este de a avea mai multe probleme emoţionale decât în trecut: sunt mai singuri şi mai deprimaţi, mai furioşi şi mai nestăpâniţi, mai emotivi şi mai înclinaţi să se îngrijoreze din orice, mai impulsivi şi mai agresivi.

Noi, adulţii, părinţii şi educatorii, avem datoria să îi pregătim pe tineri pentru viaţă. O soluţie ar fi o nouă viziune în privinţa a ceea ce pot face şcolile, pentru a forma complet elevii, punându-le la treabă atât mintea, cât şi sufletul.

Relevant în această ordine de idei devine faptul că la nivel european *competenţele emoţionale sunt incluse în lista competenţelor–cheie necesare împlinirii personale, incluziunii socio-pro- fesionale în societatea cunoaşterii*. Cadrul European de Referinţă defineşte competenţele-cheie pentru educaţia continuă a personalităţii drept “ansamblu multifuncţional, transferabil de cunoş- tinţe, deprinderi, atitudini de care toţi indivizii au nevoie pentru împlinire şi dezvoltare personală, pentru incluziune socială şi muncă eficientă”. Printre cele opt domenii ale competenţelor-cheie regăsim competenţa culturală şi competenţele înterpersonale care actualizează necesitatea discursului privind cultura emoţională a profesorului și formarea continuă a personalităţii .

Activitatea principală a copilului de vârstă şcolară mică este învăţarea şcolară care este posibilă doar prin comunicare. ***Specialiştii în educaţie atrag atenţia asupra importanţei dezvoltării competenţelor sociale şi emoţionale ale copiilor de vîrstă şcolară mică***.

Problema cercetării constă în diversitatea şi profuzimea dificultăţilor afective de integrare a elevilor mici în mediul şcolar şi necesitatea de a descrie particularităţile dezvoltării afective a elevilor mici pentru a preveni apariţia unor probleme de reuşită şcolară prin dezvoltarea inteligenţei emoţionale.

Mai târziu, la vârsta şcolarităţii, copiii îşi conştientizează propriile stări emoţionale, începând cu această perioadă, învăţătorii pot facilita dezvoltarea inteligenţei emoţionale a şcolarului mic, învăţându-i pe aceştia să îşi exprime emoţiile, să şi le recunoască şi chiar să le regleze.

Odată cu venirea copilului la şcoală, acestuia i se lărgeşte orizontul, incluzând pe lângă familie, şi şcoala.

Micii şcolari învaţă să fie independenţi de familie şi să dezvolte relaţii de prietenie cu colegii, profesorii sau cu alte persoane din mediul şcolar.

Dată fiind importanţa inteligenţei emoţionale în adaptarea copilului la mediul social şi în reuşita acestuia în viaţă, ideal ar fi ca, într-o zi, învăţământul să include în programa şcolară studierea unor calităţi umane, cum ar fi conştiinţa de sine, autocontrolul şi empatia, dar şi arta de a asculta, de a rezolva conflictele şi de a coopera .

Tratată ca aptitudine, inteligenţa desemnează calitatea şi complexitatea operaţiilor intelectuale şi a sistemelor cognitive, avându-se în vedere flexibilitatea, fluiditatea şi productivitatea gândirii. Performanţele caracteristice pentru inteligenţă se exprimă în facilitatea şi fecunditatea învăţării cognitive sau conceptuale, în profunzimea înţelegerii şi, cu deosebire, în domeniul rezolvării problemelor.

Din această perspectivă, inteligenţa permite omului să identifice rapid situaţii - problemă şi să le rezolve adecvat, favorizând, în acelaşi timp, adaptarea promptă.

Activitatea principală a copilului de vârstă şcolară mică este învăţarea şcolară care este posibilă doar prin comunicare. Specialiştii în educaţie atrag atenţia asupra importanţei dezvoltării competenţelor sociale şi emoţionale ale copiilor de vârstă şcolară mică.

Versiunea ştiinţifică unilaterală conform căreia ar exista o viaţă, mintală fără influenţe emoţionale - care a călăuzit ultimii ani de cercetări asupra inteligenţei se schimbă treptat, pe măsură ce psihopedagogia a început să recunoască rolul esenţial al sentimentelor în gândire. În vreme ce inteligenţa emoţională determină potenţialul nostru de a deprinde fundamentele stăpânirii de sine şi celelalte, competenţa noastră emoţională arată cât de mult din acel potenţial am acumulat sub forme ce se pot traduce în abilităţi aplicabile practic .

1. Definiri conceptuale ale inteligenţei emoţionale

Termenul “*inteligenţă emoţională*” a fost formulat pentru prima dată într-o teză de doctorat, în SUA, în 1985 de către studentul Wayne Leon Payne care considera că inteligenţa emoţională este o abilitate care implică o relaţionare creativă cu stările de teamă, durere şi dorinţă .

Conceptul „inteligenţă emoţională” îşi are rădăcinile în conceptul de „inteligenţă socială”, identificat prima dată, în 1920, de E.L. Thorndike, profesor de psihologia educaţiei la Universitatea Columbia (S.U.A.). Primii psihologi ce au explorat conceptul de inteligenţă socială (Thorndike în 1920-1930 şi Goleman D. 1995, 2006) care au oferit ideea unui singur concept. Recent mai mulţi psihologi au apreciat complexitatea acestuia şi l-au descris în termeni de capacităţi multiple (Saarni, 1988; Bar-On 1992, 1997; Goleman D., 1998). Gardner (1983) a conceptualizat această arenă apreciind inteligenţa intrapersonală şi inteligenţa interpersonală – două din cele şapte tipuri de inteligenţă. Salovey şi Mayer (1990) au fost primii care au folosit termenul de inteligenţă emoţională. Alte conceptualizări au utilizat termeni precum intreligenţă practică şi inteligenţă de succes, ceea ce vizează succesul sau eficacitatea .

Inteligenţa emoţională este un sistem de competenţe emoţionale de identificare şi gestionare eficientă a propriilor emoţii în raport cu scopurile personale (carieră, familie, educaţie etc.

De la enunţarea conceptului şi definirea lui au fost implementate programe care încearcă să crească inteligenţa emoţională şi s-au introdus cursuri de dezvoltare personală a inteligenţei emoţionale în universităţi şi chiar în şcolile primare din Statele Unite ale Americii. Există mai multe şcoli de gândire care ţintesc să descrie şi să măsoare noţiunea de inteligenţă emoţională într-o manieră de mare acurateţe. Inteligenţa emoţională este un amestec de stăpânire de sine, motivaţie, empatie, gândire liberă, tact şi diplomaţie. Aceste atribute ale unei persoane o fac să aibă o inteligenţă emoţională ridicată. Astfel, ea îşi poate controla reacţiile emoţionale în raport cu alte persoane, datorită faptului că este conştientă de toţi factorii care contribuie la apariţia reacţiei respective .

Mai târziu, în 1990,Peter Salovey şi John Mayer, care au folosit primii termenul de inteligenţă emoţională în scrieri şi publicaţii au definit iniţial inteligenţa emoţională ca find o formă de inteligenţă care implică abilitatea de a monitoriza propriile emoţii şi emoţiile altora, de a le putea departaja şi în final de a folosi aceste informaţii pentru îndrumarea gândirii şi acţiunii unei persoane .

Mai târziu aceşti autori au revizuit definiţia inteligenţei emoţionale, definiţia curentă fiind acum acceptată la scară largă.Ei consideră că inteligenţa emoţională implică:

- ✓ abilitatea de a percepe cât mai corect emoţiile şi de a le exprima;
- ✓ abilitatea de a genera sentimente atunci când ele facilitează gândirea;
- ✓ abilitatea de a cunoaşte şi înţelege emoţiile şi de ale regulariza pentru a promova dezvoltarea emoţională şi intelectuală.

Prin această definiţie autorii au dorit să evidenţieze legătura pozitivă dintre emoţie şi gândire.

Caracterizând conceptul de inteligenţă emoţională, J. Mayer ş i P. Salovey, au abordat inteligenţa emoţională drept totalitate şi unitate a abilităţilor cognitive, emoţionale şi reglatorii ce reflectă coeziunea dialectică a afectului şi a intelectului în activitate. Prin această definiţie, cei doi autori au vrut să evidenţieze intercondiţionările pozitive dintre emoţie şi gândire.

Teoria inteligenţei emoţionale a fost eleborată de D. Goleman, doctor în psihologie la Universitatea Harvard, care i-a dat o dimensiune internaţională . Conform acestei teorii, există *cinci componente emoţionale şi sociale* de bază:

- ✓ **Cunoaşterea de sine** – presupune o evaluare a talentelor proprii şi o încredere de sine întemeiată;
- ✓ **Auto-controlul** –stările meoţionale trebuie conduse astfel încât să favorizeze îndeplinirea obiectivelor şi nicidecum să le blocheze;
- ✓ **Motivarea** - folosirea preferinţelor personale în direcţionarea către atingerea ţscopurilor propuse, care să ajute persoana să ia iniţiativă şi să persiste în ciuda adversităţilor;
- ✓ **Empatia** – identificarea stărilor emoţionale ale celorlalţi, capacitatea de a cultiva relaţii neconflictuale cu ceilalţi;
- ✓ **Deprinderi sociale** – capacitatea de a te descurca bine în relaţii din punct de vedere emoţional [11, p 42-86].

Inteligenţa emoţională poate fi definită ca un areal de deprinderi non-cognitive, capacităţi şi competenţe care influenţează abilităţile unei persoane de a răspunde cerinţelor şi presiunilor mediului.

Inteligenţa este o calitate specifică a organizării mentale a omului, concretizată în anumite capacităţi, cum ar fi:

- de disociere, corelare, sistematizare, generalizare a caracteristicilor semnificative ale obiectelor sau fenomenelor din lumea înconjurătoare şi a relaţiilor dintre acestea;
- de a face faţă situaţiilor problematice care apar în viaţa individului, imprevizibile;
- de a lua cele mai bune decizii în situaţiile alternative, prin aplicarea unor criterii şi teste de eficienţă, adevăr etc.
- de a restructura şi adecva, „din mers”, desfăşurarea comportamentului, respectiv a activităţii la logica desfăşurării evenimentelor în plan obiectiv;
- de a organiza şi transforma, în plan subiectiv, intern situaţiile externe şi de a elabora modele modele ideale pentru intervenţia practică în realitate;
- de a crea şi alege mijloacele adecvate scopului stabilit;
- de a opera cu sisteme de semne, simboluri şi semnale în comunicarea cu cei din jur şi în reglarea propriei conduite;
- de a realiza succesiuni logice şi legice în câmpul unor evenimente haotice sau aleatoare, de a sesiza inadvertenţe, lacune sau absurdităţi în teste verbale sau nonverbale, în situaţii problematice, date spre rezolvare;
- de a se raporta distinct şi specific la anumite laturi ale realităţii sau la una şi aceeaşi latură, în contexte diferite..

Reuşita în rezolvarea unei sarcini depinde, însă, nu numai de inteligenţă, ci şi de efortul pe care omul îl depune şi, mai ales, de modul în care se mobilizează. Există chiar activităţi în care nivelul foarte înalt de

inteligenţă poate 'fi un factor defavorizant, activitatea respectivă putând fi desfăşurată optim în condiţiile unui nivel mediu de inteligenţă.

2. Particularităţile dezvoltării afective la vârsta școlară mică

Dezvoltarea rapidă a tehnologiilor informaţionale, transformările socio-politice ce au loc astăzi în lume şi amplificarea problemelor globale duc permanent la schimbări şi ăn sfera educaţională. Astfel, asigurarea sănătăţii mintale şi emoţionale constituie scopul major al educaţiei, centrate pe ideia că sănătatea este mai mult decît bunăstarea fizică, aceasta avînd dimensiuni mintale şi sociale deoarece nu putem spera să-i învăţăm pe tineri cum să fie sănătoşi din punct de vedere fizic, fără a ţine cont de nevoile lor emoţionale şi sociale (M.Dumitrescu, S.Dumitrescu). Cunoaşterea acestor nevoi este necesară pentru gestionarea dezvoltării emoţionale ale elevilor în vederea asigurării eficienţei şi succesului acestora în viaţa socială.

Omul, în decursul vieţii şi existenţei sale, este supus unor transformări, schimbări, prefaceri de ordin cantitativ şi calitativ, reunite sub termenul general de “dezvoltare”. în funcţie de nivelul la care au loc aceste modoficări, se desprind trei tipuri de dezvoltări şi anume:

• Dezvoltarea biologică, care se traduce prin schimburile fizice, morfologice şi biochimice ale organismului;

• Dezvoltarea psihică, ce constă în apariţia, instalarea şi transformarea proceselor, funcţiilor şi însuşirilor psihice;

• Dezvoltarea socială, concretizată în reglarea condiţiei individului, în conformitate cu normele şi cerinţele impuse de colectivitate, de mediul social existenţial .

Se poate trage concluzia că dezvoltarea este biopsihosociala. Procesul complex care conduce la structurarea deplină a funcţiilor vegetative şi senziomotorii, intelectuale şi afective, motivaţionale şi atitudinale, fapt care se soldează cu emanciparea personalităţii, cu trecerea ei într-un nou stadiu al dezvoltării, este denumit prin termenul de maturizare biopsihologică a omului. Starea funcţională finală, de împlinire anatomofiziologică, neuropsihică şi socială a omului, este desemnată prin termenul de maturitate, provenit de la latinescul “maturus”, care înseamnă “copt” sau de la “maturitas”, care înseamnă “dezvoltare deplină”.

Depistarea şi demarcarea stadiilor dezvoltării psihice au o mare importanţă pentru cunoaşterea aprofundată a profilului psihic aparţinând celor cuprinşi în limitele stadiului respectiv, caracteristicile lor psihice comune purtând denumirea de particularităţi de vârstă. în stabilirea stadiilor dezvoltării psihice, se porneşte de la un ansamblu de criterii, printre care, mai importante, sunt: locul ocupat şi rolul îndeplinit de individ în sistemul relaţiilor sociale; tipul de activitate dominantă; vârsta cronologică.

În funcţie de aceste criterii, au fost desprinse următoarele stadii de dezvoltare psihică: stadiul copilului mic (sugar) - de la naştere până la 1 an; stadiul copilului antepreşcolar (1-3 ani); stadiul copilului preşcolar (de la 3 la 6/7 ani); stadiul copilului şcolar, care se subdivide în: stadiul şcolarului mic (6/7 ani - 10/11 ani).

Dezvoltarea psihică se diferenţiază, de la individ la individ, prin: ritm (accelerat sau lent); viteză (mare sau mică); conţinut (bogat, simplu, diversificat, sărăcăcios, limitat); consum energetic (mare sau mic; raţional, echilibrat sau dezechilibrat, bazat pe economie sau risipă energetică); rezonanţă (puternică, slabă); sens (ascendent sau sincopat); durată (normală, întârziată); efecte (pozitive, negative) etc. Aceste carcteristici ale vieţii psihice a copilului vor conduce spre necesitatea tratării lui diferenţiate în procesul instructiv-educativ, diferenţiere ce poate merge până la individualizare

Combaterea fenomenului de bullying cu ajutorul formării responsabilității parentale în școala primară

Prof inv primar Andronache Roxana Nicoleta
Scoala Gimnaziala Nr 11 Buzau

Bullying - un fenomen ingrijorator cu impact negativ asupra copiilor

Bullying-ul este un fenomen ingrijorator cu impact negativ asupra dezvoltarii copilului pe termen scurt si lung.

Bullying-ul poate provoca copiilor probleme de ordin emotional, social si chiar fizic, conducand la depresie, anxietate, probleme cu somnul, tulburari de alimentatie (crestere sau scadere in greutate), uneori la ganduri de sinucidere.

Totodata bullying-ul afecteaza performantele scolare ale copilului. Un copil hartuit tinde sa absenteze de la scoala, sa nu se implice in activitatile extracuriculare sau are dorinta de a renunta la scoala ca forma de protectie in fata agresivitatii cu care trebuie sa se confrunte acolo.

Despre bullying si efectele sale

- Cuvantul *bullying* provine din englezescul *bully* si poate fi tradus in limba romana prin a ameninta, a hartui, a intimida, a speria, a umili.
- Bullying-ul difera de conflictele obisnuite ori de tachinari prin caracterul sau repetitiv si intentionat de a dauna, a face rau persoanei tintite. Bullying-ul nu este un incident izolat.
- Bullying-ul in copilarie poate avea repercusiuni si la varsta adulta. Adultii hartuiti cand erau copii sunt mai predispusi sa se confrunte cu afectiuni care vizeaza sanatatea mintala (depresie, anxietate, tulburare de stres post-traumatic), dar si fizice: boli cardiovasculare, diabet si obezitate. De asemenea, pot intampina dificultati in relatiile sociale si pot dezvolta comportamente de risc (abuz de alcool, substante interzise, tulburari de alimentatie).
- Cuvantul *bullying* provine din englezescul *bully* si poate fi tradus in limba romana prin a ameninta, a hartui, a intimida, a speria, a umili.
- Bullying-ul difera de conflictele obisnuite ori de tachinari prin caracterul sau repetitiv si intentionat de a dauna, a face rau persoanei tintite. Bullying-ul nu este un incident izolat.
- Bullying-ul in copilarie poate avea repercusiuni si la varsta adulta. Adultii hartuiti cand erau copii sunt mai predispusi sa se confrunte cu afectiuni care vizeaza sanatatea mintala (depresie, anxietate, tulburare de stres post-traumatic), dar si fizice: boli cardiovasculare, diabet si obezitate. De asemenea, pot intampina dificultati in relatiile sociale si pot dezvolta comportamente de risc (abuz de alcool, substante interzise, tulburari de alimentatie).

Cauzele bullying-ului

Copilul care agreseaza alt copil etichetat ca fiind „slab” poate dezvolta acest comportament din diferite cauze:

- **Nevoia de control** - nu doar adultii, ci si copiii au nevoie sa simta ca detin controlul asupra lucrurilor care se intampla in viata lor. Pentru a atinge aceasta senzatie de control vor face ceea ce cred ca ii ajuta, inclusiv sa ii raneasca pe altii. Concret, de la victima agresiunii vor obtine un comportament ori o atitudine prin care ei simt stapani pe situatie.
- **Exemplele negative si abuzul domestic** - copiii expusi la violenta sunt mai predispusi sa dezvolte comportamente negative la adresa altora.
- **Validarea sociala** - unii copii ii vor hartui pe altii pentru ca au urmarit acest comportament la altii si copiaza comportamentul ca o modalitate de a fi acceptati social de catre agresor si/sau colegi. Alti copii vor sprijini hartuirea ca forma de protectie, astfel incat ei insisi sa nu devina o tinta sau o victima a agresiunii.
- **Nevoia de a se simti superior** - copiii care se simt nesiguri pe ei insisi pot fi mai predispusi sa faca bullying
- **Neglijenta parentala, lipsa de atentie ori supraveghere din partea parintilor** - Copiii care nu primesc suficienta atentie din partea adultilor din viata lor pot fi mai predispusi sa faca bullying deoarece cauta o modalitate de a atrage atentia asupra lor

Copiii care se simt sustinuti de familie, prieteni si profesori sunt mai putin predispusi sa fie victimele bullying-ului.

Familia, comunitatea scolara si prietenii pot oferi sprijin copiilor prin oferirea unor oportunitati de a se angaja in activitati pozitive, prin promovarea tolerantei si respectului si prin interventia prompta in cazul oricaror incidente de bullying.

La nivel de colaborare interinstituțională

- Prevenirea și combaterea eficace a acțiunilor de bullying este posibilă într-un efort de echipă multidisciplinar, într-o rețea interinstituțională și în parteneriat cu familia; este necesară o cooperare socială largă: implicarea tuturor organizațiilor profesionale și civile, a grupurilor de interese și a companiilor care au o relație cu școala și cu elevii, inclusiv instituțiile sociale și organizațiile care se ocupă de sănătate și criminalitate.
- Părinții trebuie informați privind serviciile pe care le poate oferi școala în scopul prevenirii bullyingului și cyberbullyingului și ameliorării relațiilor părinți-copii (consiliere, asistență psihologică); implicarea în astfel de activități a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali); acordarea de sprijin familiilor care solicită asistență și orientarea acestora către serviciile specializate;

colaborarea școlii cu familiile elevilor cu potențial violent sau care au săvârșit acte de violență, în toate fazele procesului de asistență a acestora (informarea, stabilirea unui program comun de intervenție, monitorizarea cazurilor semnalate); organizarea de vizite în familii, întâlniri în școală, activități extrașcolare cu participarea tuturor categoriilor implicate: elevi, părinți, cadre didactice si specialiști din alte sectoare de activitate; identificarea unor părinți care să se implice activ în acțiunile de prevenire sau în rezolvarea situațiilor de bullying.

- Este necesară organizarea de activități informale elevi-cadre didactice-părinți, precum și inițierea unor programe destinate părinților, centrate pe conștientizarea, informarea si formarea cu privire la dificultățile de adaptare a copiilor la mediul școlar și la diferite aspecte ale violenței scolare, respectiv a bullyingului (forme, cauze, modalități de prevenire, parteneri).
- Școala are răspunderea de a semnala cazurile de familii cu un comportament violent repetat față de copii, de a se implica în rezolvarea acestora (în cazuri extreme, participarea la procedurile de instituire a plasamentului familial) și de a colabora cu instituții cu responsabilități în acest domeniu

CONCLUZII

Parteneriatul scoala –familie-societate este unul extrem de imprtant.Pusi in fata proocarii fenomenului de bullying , se intelege importanta sa.

Valorificarea rezultatelor , inteleasa prin stoparea acestui fenomen si diminuarea sa considerabila, trebuie inteleasa printr-o cooperare continua intre scoala-familie-societate .

BIBLIOGRAFIE:

- **Adverse Childhood Experiences (ACEs)**, Centers for Disease Control and Prevention (CDC)
- **Ancheta bullying Romania**, 2022, Salvati Copiii Romania
- **Bullying**, American Psychological Association
- **Fast Fact: Preventing Bullying**, Centers for Disease Control and Prevention (CDC)

PROIECT EDUCAȚIONAL NAȚIONAL „ O ȘANSĂ EDUCAȚIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ”
ASERTIVITATEA- O CALE SIGURĂ SPRE INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ

Prof. Înv. Primar **Ciornei Monica Ileana**
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Abrud

A fi un cadru didactic performant înseamnă a fi o prezență semnificativă atât în viața obișnuită, cât și în viața subiectivă a elevilor. În ciuda asimetriei constitutive existente în clasa de elevi, referitoare la statutul de superioritate a profesorului, relația profesor-elev nu mai poate fi concepută ca o relație de dependență a elevului de profesor sau ca o relație de comunicare abstractă.

În cazul clasei de elevi, relațiile interpersonale îmbracă și un nou caracter constitutiv, cel etic, moral, având în vedere obiectivul educativ implicit al acestora, de a forma, dezvolta și consolida componenta axiologică a personalității copilului. Implicit, din exploatarea ultimei fraze poate fi identificat și un alt caracter al relațiilor interpersonale, caracterul formativ, motivat de aportul major al acestor manifestări sociale în construcția personalității.

Elevul, în condițiile vieții școlare, nu trăiește izolat, ci într-un angrenaj social, viața sa afectivă, activitatea intelectuală și nu mai puțin cea profesională desfășurându-se în interiorul și în interdependența cu mediul socio-școlar înconjurător sau în condițiile date de acesta.

În ceea ce privește interacțiunea educațională, aportul etnometodologiei în abordarea acestui subiect este majoritar. Interacțiunea educațională este un aspect, o formă din multitudinea și varietatea relațiilor interpersonale în clasa de elevi.

„Comunicarea educațională reprezintă un ansamblu de procese interumane în care sunt angrenați agenții educaționali implicați nemijlocit în demersuri educaționale și în cadrul cărora se realizează schimburi interpersonale de mesaje, semnificații, decizii, judecăți de valoare, stări afective și influențări referitoare la procesele educaționale, cu ajutorul componenetelor/elementelor repertoriilor comunicaționale proprii, cu scopul atingerii finalităților educaționale” (Bocoș, M.-D. et. al., p.237).

„Comunicarea asertivă – ansamblu al proceselor interumane în cadrul cărora se realizează schimburi interpersonale de mesaje, semnificații, decizii, judecăți de valoare, stări afective și influențări, cu ajutorul componentelor/ elementelor repertoriilor comunicaționale proprii, ținând cont de reacțiile emoționale și afective ale interlocutoruli fără a afecta drepturile acestuia” (Bocoș M.-D. et. al., p.236)

„Asertivitatea reprezintă abilitatea de a ne exprima emoțiile și convingerile fără a afecta și ataca drepturile celorlalți” (Băban, A.,2011, p.93)- pornind de la aceste definiții necesare în înțelegerea conceptului de asertivitate, putem spune că o abordare în această direcție a comportamentului cadrului

didactic la clasă, poate îmbunătăți semnificativ procesul de implementare a normelor de comportament disciplinat și obținerea rezulatelor dorite, cu scopul atingerii tuturor obiectivelor propuse. Comportamentul asertiv se pliază perfect principiului de incluziune socială, de centrare pe nevoile copiilor și nu în ultimul rând pe principiul de integrare și incluziune educațională. Depinde de noi, de fiecare dascăl în parte, reușita unei astfel de intenții, deoarece presupune în primul rând renunțarea la anumite convingeri și prejudecăți, în care cadrul didactic primează ca rol și importanță iar spargerea acestei bariere poate fi considerată de către unii profesori mai conservatori ca fiind o expunere vulnerabilă a propriei persoane.

În primul rând, ca un punct de plecare în înțelegerea acestui concept, trebuie să facem diferența intre: comunicarea agresivă, comunicarea pasivă și cea asertivă. Dacă în comunicarea agresivă se încearcă impunerea propriilor convingeri și comportamente fără a respecta opinia, drepturile și sentimentele celorlalți, prin comportamente amenințătoare, pline de sarcasm și jigniri, consecința poate fi doar una: obținerea unor răspunsuri și comportamente necorespunzătoare așteptărilor, unde frustrarea și sentimentul de oprimare a propriilor gânduri și acțiuni duc la revoltă și nesupunerea/ nerespectarea regulilor grupului.

Prin comunicare de tip pasiv, de asemenea rezultatele dorite nu pot fi dobândite în totalitate, prin lipsa implicării suficiente și a formulărilor neclare a sarcinilor, dezamăgirea și lipsa exprimării libere ducând la nemulțumirea îndeplinirii sarcinilor.

De aceea, orientarea și exersarea unui comportament asertiv aplicat sistematic în munca cu elevii, va conduce cu siguranță la rezultate mult mai bune, colaborarea dintre subiecți va fi mult mai productivă iar mediul de lucru cu siguranță va fi mult mai relaxat și lipsit de inhibiții. Acest comportament poate și trebuie de asemenea aplicat și în relațiile dintre profesori, cu același scop, pentru evitarea oricărui tip de conflict sau rezolvarea acestuia în cel mai scurt și eficient mod.

Pe scurt, printr-un comportament asertiv , problema este discutată, drepturile sunt susținute,se alege activitatea, se promovează încrederea în sine iar drepturile fiecăruia sunt respectate (Herman, p.19-20).

În ciuda acestor avantaje, există multe preocupări cu utilizarea pedepsei și a strategiilor reactive în sala de clasă. În primul rând, utilizarea unor strategii reactive poate duce la întărirea involuntară a comportamentului problematic, crescând astfel probabilitatea ca și comportamentul inadecvat să reapară în viitor. De exemplu, transmiterea unei mustrări unui copil care caută atenție cu comportamentul său problematic poate avea ca rezultat ca copilul să primească exact ceea ce își dorește. În mod similar, administrarea unei consecințe de time-out unui copil care încearcă să evite cerințele provocatoare ale sălii de clasă îi poate oferi scăparea pe care o căuta.

Cu excepția întâlnirii cu un elev care este extrem de beligerant sau perturbator, cele mai multe întreruperi în sala de clasă vor fi ușoare și suficient de perturbatoare pentru a încetini lecția.

Strategiile proactive la nivelul întregii clase sunt rareori suficiente pentru a face față tuturor comportamentelor din clasă. În timp ce profesorul de la clasă poate ști puțin mai multe despre situația unui elev, de obicei venim în clasă ca oaspeți și nu vom ști sau nu vom fi conștienți de abilitățile sau provocările academice ale fiecărui elev. Profesorul de la clasă se va ocupa probabil de orice comportament provocator major de la elevi, dar de multe ori comportamentul perturbator se poate întâmpla în timp ce facilităm o lecție, astfel încât să fim pregătiți și să avem câteva strategii pentru a face față comportamentului provocator ne poate ajuta să gestionăm mai eficient sala de clasă și să păstrăm lectia pe drumul cel bun. Unele comportamente provocatoare comune în sălile de clasă variază de la elevi care doresc să domine discuțiile, elevi care strigă răspunsuri sau nu așteaptă să fie chemați, până la elevii care fredonează, dau clic pe pixuri și nu pot sta nemișcați. De asemenea, s-ar putea întâlni un elev care pune prea multe întrebări, dorește să cunoască informații personale despre noi sau care dorește să dezbate orice informație prezentată. Deși toate aceste comportamente ar fi considerate distrageri sau întreruperi de nivel scăzut, știm că pot avea un impact mare asupra mediului de învățare la clasă. Pe lângă implementarea strategiilor la nivelul

Bibliografie :

1.Băban, A., *Consiliere educațională – Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Editura Ardealul, 2001

2.Bocoş, M., *Teoria şi practica cercetării pedagogice*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca,2003.

3.Bocoș, M.-D, et al., *Dicționar praxiologic de pedagogie, vol.1, A-D,Editura Paralela 45* ,Pitești,2016

4.Bulibaşa, Anabela- Cristina, Barcan, Elena, *Copilul cu devieri de la comportament,* Editura Grafit, Bacău, 2005

5.Cristea, S., - *Managementul organizației școlare*- EDP, București, 2003.

6.Herman, Iulia Ramona, Managementul clasei- strategii eficiente, Editura Eikon, București, 2016

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ ÎN GRĂDINIŢĂ

PROF.ÎNV PREȘCOLAR CONSTANTIN ANDREEA MAGDALENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.5

Educația de tip incluziv este o educație de calitate, accesibilă și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți, împreună cu toți, care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune.

Grupul Român pentru Educație Incluzivă (GREI) are ca obiectiv general conectarea României la eforturile internaționale în realizarea educației incluzive, susținerea și dezvoltarea modelului românesc și promovarea acestuia la nivel național și european. Principiile pe care
GREI le promovează sunt simple, clare și de maximă generalitate:

- fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație;
- fiecare copil poate învăța;
- politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală; nu
- încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală , pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii;
- susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional; educație incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor ,,diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Argumentul acestui referat este tocmai ideea că incluziunea poate și este mai mult decât un discurs demagogic, declarativ; ea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru accepțiunea divers tara de orice tip. Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune

a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme. Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe c opinii defavorizați și își determină intern ,,direct și indirect”, atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism” specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Pentru abordarea unei educații incluzive în grădiniță, educatoarea trebuie să respecte următorii pași:

- să elaboreze un plan de dezvoltare a grădiniței în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia și comunitatea;
- să fie pregătit întregul personal al grădiniței pentru a primi toți copiii, fără discriminări;
- să asigure un climat primitor și deschis prin organizarea mediului educațional cât mai eficient și stimulator;
- să aibă discuții, în prealabil, cu copiii pentru a se accepta unii pe alții, pentru a negocia, a colabora și a lucra împreună;

Bibliografie:

-*Ecaterina Vrășmaș-,, Educația copilului preșcolar”,* Editura Pro Humanitas, București, 1999;

-*Ecaterina Vrășmaș-,,Introducere în educația cerințelor speciale”,* Editura Credit, București, 2004.

MODALITĂȚI DE REALIZARE A EDUCAȚIEI INCLUZIVE LA ȘCOLARI

PROF.ÎNV. PRIMAR POPESCU MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ,COMUNA BERISLAVESTI,VALCEA

Educaţia pentru toţi la nivelul şcolii înseamnă nu numai integrarea copiilor cu CES în clasa, ci presupune o altă abordare a pedagogiei şcolare, abordarea incluzivă sau curriculară, care surprinde şi valorizează în esenţa ei două concepte de bază: unicitatea şi diversitatea. Astfel, se porneşte de la faptul că fiecare copil are valoare şi este unic şi că fiecare copil poate învăţa. Educaţia incluzivă se referă la a identifica şi a da un răspuns adecvat la cerinţele educative speciale ale copiilor, la fel ca şi la situaţiile de risc pentru dezvoltarea lor.

În școală, educaţia incluzivă înseamnă, în esenţă, accesul tuturor copiilor, participarea lor la toate programele educative, dar şi pregătirea invatatorilor pentru realizarea acestor sarcini. Scopul unei astfel de pregatiri este insușirea de către pedagogi din școli și grădinițe a strategiilor de instruire și educație a copiilor cu dezabilități fizice si intelectuale, oferindu-le posibilitatea de a obține educație de calitate. Pentru copiii cu cerințe speciale cărora le este "indicată" integrarea în școlile sau grădinițele de masă acesta poate fi primul pas spre a deveni "ca toți ceilalți". Deoarece, socializarea timpurie se răsfringe pozitiv asupra formării personalității și a adaptării la viață. Majoritatea cercetărilor științifice din domeniul educației incluzive, indică la importanța depistării timpurii a abaterilor în dezvoltarea copilului și calitatea procesului de intervenție. Evaluarea sau selecția copiilor cărora li se propune instruirea integrată trebuie să fie obiectivă și întemeiată. Este necesar să se țină cont de vârstacopilului, de caracterul tulburării primare și de particularitățile manifestărilor secundare, de nivelul de dezvoltare intelectuală și de posibilitățile sale potențiale.

Educaţia incluzivă se poate sintetiza în următoarele cuvinte de sinteză:

Toţi Împreună, Acceptându-ne şi Sprijinindu-ne reciproc

„Educaţia incluzivă nu se preocupă numai de copiii cu dizabilităţi sau de găsirea alternativelor la un sistem de învățământ segregat şi special. Ea încearcă soluţii şi recomandări şi pentru alte grupuri de copii: copii săraci, copii din zone izolate geografic, din grupuri etnice şi lingvistice minoritare, discriminaţi prin sex (fetele în anumite zone culturale) etc. Şi aceştia pot găsi un curriculum inadecvat sau predarea demotivantă, pot să se simtă străini faţă de cultura şcolii respective, sau nu pot înţelege indicaţiile şi materiile de predare din şcoală, sau pot întâmpina multe alte bariere.

Altă dimensiune a educaţiei incluzive se leagă de modelul comprehensiv al acesteia.Nu putem vorbi de o grupă sau clasă incluzivă sau de un singur educator/profesor care este incluziv. Educaţia incluzivă este o educaţie a valorilor globale, a practicilor comune de dezvoltare, a cooperării şi a

colaborării. Putem specifica că incluziunea valorizează diversitatea şi diferenţele cu respect şi gratitudine căci, cu cât este mai mare diversitatea, cu atât ni se îmbogăţeşte capacitatea de a crea noi viziuni asupra vieţii. Această manieră de a înţelege rolul educaţiei devine un adevărat antidot pentru profesori, cu privire la rasism, sexism şi cultul abilităţilor (EI identifică diferenţele şi le valorizează ca şi capacităţi, nu ca şi deficienţe sau lipsuri). Forme de incluziune

Adaptarea copilului cu CES la condițiile instituției, la exigențele și rolurile noi, este susținută de un șir de strategii coerente și adecvate particularităților de vârstă și individuale de dezvoltare a copilului.

1. Interacţiunea pozitivă a copilului cu persoana cheie (la sosire copilul să fie salutat, primit, însoţit pe parcursul activităţilor de una și aceeași persoană – educatorul, învățătorul, altă persoană);
2. Asigurarea stării emoționale echilibrate (aprecieri pozitive, stimulare și sprijin în procesul de educație, oferirea de ‖bonusuri‖, etc.);
3. Respectarea consecutivităţii, ritmului activităţilor zilnice de rutină, regimul individual al copilului etc.;
4. Acceptarea comportamentelor specifice ale copilului (permiteţi-i copilului, la etapa inițială de școlarizare, reintegrare, să facă ceea ce îi place foarte mult, oferiți-i sarcini care le poate realiza, încurajați independenţa copilului etc.);
5. Amenajarea spațiului de activitate – stimulativ, sigur, protector, prietenos, adecvat necesităților copilului;
6. Utilizarea materialelor didactice care ar facilita/ușura activitatea de cunoaștere/învățare/ evaluare a copilului;
7. Evitarea evaluărilor cunoștințelor, investigaţiilor, etc., în perioada de adaptare;
8. Planificarea individuală pentru fiecare copil sau pentru grupuri mici (2-3 copii) a transferului de la o activitate la alta;
9. Amintirea repetată a regulilor de activitate copiilor, înainte de activitate, pe parcursul activității și la sfârșitul acesteia;
10. Oferirea posibilităţii de a și schimba locul în grupă/clasă, de a alege cu cine să stea în bancă, să treacă de la o activitate la alta etc.;
11. Ghidarea copilului în procesul de învățare, pregătire a sarcinilor/temelor, oferirea de recompense morale și materiale (bonusuri, fișe, dulciuri etc.);

12. Îndeplinirea unei fișe de adaptare a copilului la grădiniță/școală (evidenţa sferei emoţionale, vorbirii, activităţii de învățare/ joc, motricii, relaţiilor cu copii și adulţii, stării de sănătate a copilului etc.);
13. Oferirea șanselor de învățare – ajutaţi copilul să se cunoască pe sine însuși, sprijiniți-l în valorificarea la maximum a potenţialului său de dezvoltare.
14. Colaborarea pedagogului cu părinţii copilului, cu alți pedagogi/specialiști care asistă copilul.

Bibliografie: https://www.kinderpedia.co/ro/educatia-incluziva-in-sala-de-clasa.html
https://ro.scribd.com/document/432404085/TEMA-12-Strategii-de-Interven%C8%9BieEficiente-In-Realizarea-Educa%C8%9Biei-Incluzive-Mediul-de-Inv%C4%83%C8%9BareIncluziv-Activit%C4%83%C8%9Bi-de-Sprijin-Pentru-Copiii

ȘCOALA MODERNĂ – O ȘCOALĂ PENTRU TOȚI

Prof. înv. primar CHIRILĂ GINA
Școala Gimnazială Nr. 1, Matca, jud. Galați

„Școala trebuie să devină locul unde copilul trăieşte, locul unde acţionează; pentru că în momentul în care copilul acţionează, el se individualizează.”

John Dewey

Educaţia este acea acţiune şi interacţiune care tulbură şi sporeşte cu nedisimulată şi bună intenţie, sufletul şi mintea copilului. Decurge de aici hotărâtoarea responsabilitate a educatorului în desluşirea de sine a elevului. Astfel există o mare probabilitate ca dascălii buni să însufleţească elevi buni, adică iscoditori în ale cunoaşterii şi distinşi în ale comportamentului. La rândul lor, elevii nu fac loc în sufletul lor tuturor dascălilor. Ei poartă o amintire specială acelora care le-au dat curaj , în care au găsit sprijin şi încredere, care le-au spus ceea ce aveau să le spună fără a-i speria sau umili, pregătiţişideschişi să răspundă la întrebări.

Acest tip de educație, care și-a dovedit eficiența în timp, se poate realiza doar în cadrul unei școli centrate pe elev și interesele acestuia. Acțiunile specifice unei astfel de școli, pe care educatorii trebuie să le cunoască și să le aplice, sunt:

- Dialogul între partenerii educaționali;
- Interesele și abilitățile elevului;
- Interesul pentru profilul individual al educabilului;
- Cunoașterea și valorificarea stilurilor de învățare;
- Colaborarea și lucrul în echipă;
- Comunicarea eficientă;
- Inițiativa;

Pentru a fi buni educatori este decisiv modul cum ne formăm, cum ne „facem” noi pe noi înşine (din punct de vedere cognitiv, psihopedagogic, moral). Înţelegem că este foarte importantă, pentru succesul în meseria şi menirea noastră, învrednicirea de a trece de la stadiul de om la acela de formator de oameni. Astfel, fiecare om care modelează suflete trebuie să aibă constant în vedere patru obiective:autoobservația, autoreflecția, autoevaluarea, formarea continuă.

Să presupunem două scenarii:

. **Un colectiv de educatori constant închişi unul faţă de celălalt.** Majoritatea sunt orgolioşi, aroganţi, discută puţin şi formal, se salută rece, neutru. Nu dezbat (când se hotărăsc s-o faca) decât probleme banale, fără implicare de sine (bani, modă, piaţă, bârfă, politică, mondenităţi). Vine rar vorba despre copii, grup şcolar, schimb de idei, colaborare, proiecte comune. Când apar - dacă apar - sunt puse la modul negativ, precum: „copiii nu mai învaţă”, „sunt indisciplinaţi”, „nimic nu mai merge”, „avem conduceri incompetente”, „programe prea încărcate”, „nu avem timp”. Pe scurt, predomină neputinţa şi frustrarea.	**Un colectiv de educatori constant deschişi unul faţă de celălalt.** Majoritatea colaborează foarte bine, îşi spun deschis şi cu respect ceea ce au de spus. Nu sunt aroganţi, se salută cu căldură, se ascultă cu atenţie, se iau în serios şi sunt toleranţi. Nu-şi pândesc inconsecvenţele, gafele, nu le amplifică şi nu le ţin minte. Sunt observate şi reţinute realizările, ceea ce dă forţă colectivului. În general, pun în discuţie probleme de substanţă, caută soluţii. Este un mediu deschis, sănătos, cu puţine frustrări. Pe scurt, predomină optimismul, dorinţa de a face.

Observăm că, pe lângă pregătirea de sine, sunt importante şi atmosfera din şcoală, starea de spirit a oamenilor şcolii, relaţiile dintre ei, ideile, convingerile, comportamentul cu care participă fiecare la mediul şcolar.Prin urmare, mediul profesional participă la cristalizareaunei anumite percepţii despre starea învăţământului, în general şi despre starea şcolii în care lucrăm, în particular.

Concluzii:

- Să fim atenţi cu colegii noştri, să nu devenim agresivi, să-i respectăm fiecăruia propriul spaţiu de manifestare, individualitatea!
- Să ne asigurăm pe cât posibil, un mediu în care să rămânem noi înşine, în deschidere şi dialog!
- Să nu ne lăsăm lăsaţi conduşi de prejudecăţi care derivă dintr-o anumită percepţie despre şcoală, educatori, elevi, metode, evaluare, etc! Putem interveni cu percepţiile noastrelegate de mediul şi de mersul şcolar.
- Să nu uităm / ignorăm că și cel de lângă noi este formator şi să acceptămcă ne putem educa toţi pe toţi!
- Să contribuim fiecare, în raport cu fiecare dintre noi, la formarea şi nu la deformarea noastră!
- Săcomunicăm într-o manieră clară, cu o viteză şi un volum rezonabile!
- Să acceptămdiferenţeleşisă respectăm punctele forte și defectele celorlalți!

Fiecare individ implicat în educație trebuie privit și înţeles ca un participant activ la învăţareşi predare, pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţăriişi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

BIBLIOGRAFIE:

• Banea, S., Morărașu, V., (2009). Ghid de resurse practice pentru activitatea de consiliere și orientare a elevilor;
• www. didactic.ro.

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ ÎN GRĂDINIŢĂ

PROF.ÎNV PREȘCOLAR CONSTANTIN ANDREEA MAGDALENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.5

Educația de tip incluziv este o educație de calitate, accesibilă și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți, împreună cu toți, care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune.

Grupul Român pentru Educație Incluzivă (GREI) are ca obiectiv general conectarea României la eforturile internaționale în realizarea educației incluzive, susținerea și dezvoltarea modelului românesc și promovarea acestuia la nivel național și european. Principiile pe care
GREI le promovează sunt simple, clare și de maximă generalitate:

- fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație;
- fiecare copil poate învăța;
- politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală; nu
- încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală , pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii;
- susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional; educație incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor ,,diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Argumentul acestui referat este tocmai ideea că incluziunea poate și este mai mult decât un discurs demagogic, declarativ; ea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru accepțiunea divers tara de orice tip. Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune

a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme. Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe c opinii defavorizați și își determină intern „direct și indirect”, atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un „pozitivism” specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Pentru abordarea unei educații incluzive în grădiniță, educatoarea trebuie să respecte următorii pași:

- să elaboreze un plan de dezvoltare a grădiniței în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia și comunitatea;
- să fie pregătit întregul personal al grădiniței pentru a primi toți copiii, fără discriminări;
- să asigure un climat primitor și deschis prin organizarea mediului educațional cât mai eficient și stimulator;
- să aibă discuții, în prealabil, cu copiii pentru a se accepta unii pe alții, pentru a negocia, a colabora și a lucra împreună;

Bibliografie:

-*Ecaterina Vrăşmaş-„ Educația copilului preșcolar”,* Editura Pro Humanitas, București, 1999;

-*Ecaterina Vrăşmaş-„Introducere în educația cerințelor speciale”,* Editura Credit, București, 2004.

Folosirea activităților de scrierea în înțelegerea conceptelor matematice

Andrei Răzvan Băleanu,
Colegiul Național *Gheorghe Șincai*, București

Scrierea întrebărilor, nelămuririlor sau a unui rezumat poate contribui semnificativ la înțelegerea și asimilarea unor noțiuni legate de un anumit concept. Cele mai importante aspecte sunt:

- Clarificare și focalizare: Scrierea întrebărilor te obligă să identifici zonele de confuzie sau de interes în legătură cu conceptul respectiv.
- Analiză și sinteză: Încercarea de a formula întrebări sau de a face rezumate te obligă să analizezi informațiile pe care le-ai învățat și să le sintetizezi în modul cel mai clar posibil.
- Memorare și reținere: Scrierea întrebărilor și a rezumatelor poate fi un exercițiu eficient de memorare și reținere a informațiilor.
- Comunicare și discuție: Împărtășirea întrebărilor și a rezumatelor cu alții poate genera discuții productive și poate oferi oportunitatea de a obține feedback și clarificări suplimentare. Comunicarea acestor idei te ajută să îți consolidezi înțelegerea și să identifici eventualele lacune sau confuzii.

În rândurile următoare voi evidenția câteva activități de scriere ce contribuie la înțelegerea conceptelor matematice:

- *Biletul de ieșire*

  La finalul ore fiecare elev scrie un bilet către profesor. Ideal ar fi ca biletul să conțină o întrebare adresată profesorului legată de ce s-a studiat în ora respectivă. Dacă elevul nu are nicio întrebare biletul poate conține și sinteze sau observații personale legate de subiect. Principalele avantaje ale acestui bilet sunt date de faptul că reprezintă și o formă de autoevaluare pentru elevi, contribuie la reținerea informațiilor și la menținerea unui grad ridicat de concetrare pentru a putea adresa întrebări cât mai utile. De asemenea, prin intermediul acestei activități se poate oferi feedback personalizat elevilor și se încurajază implicarea fiecăruia.

  Profesorul ar trebui să aibă o rutină stabilă de analiză rapidă a biletelor de ieșire pentru a identifica tendințele și nevoile comune ale elevilor. Profesorul ar trebui să ofere feedback prompt și specific pe baza informațiilor colectate din biletele de ieșire. Acest feedback ar trebui să fie orientat către îmbunătățirea înțelegerii conceptelor și corectarea greșelilor. Informațiile obținute din biletele de ieșire ar trebui să ghideze deciziile profesorului în ceea ce privește planificarea și adaptarea instruirii viitoare. Profesorul ar trebui să fie pregătit să ajusteze ritmul și metodele de predare pentru a se potrivi cu nevoile și nivelurile de înțelegere ale elevilor. De asemenea, biletele pot servi și ca instrument de monitorizare a progresului în timp. Profesorul poate urmări evoluția înțelegerii elevilor pe parcursul unui an școlar și poate interveni în mod corespunzător pentru a sprijini progresul lor continuu.

- *Scrierea unui anunț publicitar despre un concept matematic*

  Acest tip de activitate poate fi realizat atât individual, cât și în echipă. Este util deoarece contribuie la îmbunătățirea înțelegerii, dezvoltarea abilităților de comunicare și stimulează creativitatea și implicarea. În același timp, profesorul trebuie să acorde atenție faptului că o astfel de abordare poate încuraja înțelegerea superficială, limitări în acoperirea detaliilor sau poate contribui la scăderea atenției în timpul orei.

  Ca exemplu, la finalul capitolului de geometrie analitică din clasa a X-a elevii pot primi ca sarcină să realizeze un anunț publicitar pentru una din noțiunile/proprietățile/teoremele studiate. De exemplu, ar putea formula un anunț „în favoarea” modalităților de a scrie ecuația unei drepte.

  În funcție de situație elevii pot fi stimulați prin oferirea de puncte bonus, de exemplu, către cel mai votat anunț de către ceilalți colegi.

  Anunțul publicitar poate fi înlocuit și cu alte mijloace similare: o strofă, un afiș etc.

- *Scrierea unui jurnal de învățare*

  Realizarea unui jurnal de învățare la matematică poate fi o strategie eficientă pentru elevi, oferindu-le oportunitatea să își reflecteze progresul, să își organizeze gândurile și să își consolideze înțelegerea. Acesta contribuie la consolidarea învățării și la identificarea nevoilor de învățare. Pentru a fi eficient, un jurnal de învățare necesită disciplină personală din partea elevilor pentru a-l actualiza și a-și reflecta constant progresul și gândurile. Există riscul ca elevii să completeze jurnalele superficial sau fără o reflexie profundă, ceea ce ar putea reduce eficacitatea lor ca instrumente de învățare.
  Pentru a fi un proces cât mai eficient, elevii ar trebui să fie îndrumați de către profesor să își seteze obiective clare (Ex.: recitirea fiecărei lecții în aceeași zi, recapitularea teoremelor, recapitularea problemelor, realizarea unui rezumat) și să aibă regularitate în realizarea procesului. De asemenea, este important ca scrierea să fie una profundă, elevii să acorde importanță nu doar rezultatelor, ci și proceselor și gândurilor lor în legătură cu conceptele și problemele matematice. În plus, elevii pot să își folosească jurnalele de învățare pentru a-și evalua progresul și pentru a identifica modalități de îmbunătățire a învățării lor. Ajustarea în funcție de feedbackul din jurnal poate fi determinantă pentru creșterea lor în matematică.
  Pentru a îi învăța pe elevi să facă acest jurnal într-o manieră eficientă, primele completări ale jurnalului pot fi realizate chiar în timpul orelor. Pentru a crește gradul de motivație jurnalul poate fi folosit și ca o metodă de evaluare.

- *Scrisoare către un elev absent*
  Scrisoarea către un elev absent poate fi folosită ca mijloc eficient de învățare la matematică deoarece atunci când concept o scrisoare elevii recapitulează și fixează noțiunile și aplicațiile parcurse. Aceasta poate conține rezumatul teoretic, exemple de probleme, întrebări pe care și le pot pune elevii atunci când rezolvă un exercițiu.
  Exemplu de sarcină: Scrie o scrisoare unui elev absent la lecție în care să explicit lecția studiată astăzi: Progresii aritmetice. Explică-i ce este o progresie aritmetică, oferă exemple, recapitulează proprietățile și rezolvă probleme (una cu nivel de dificultate scăzut, una cu nivel mediu și una cu nivel de dificultate ridicat)
  Scrisoarea poate fi înlocuită și cu realizarea unui clip video.

Bibliografie:
[1] P. Mower, *Learning Mathematics through readind and writing activities*, San Francisco, Jossey Bass A Wiley Imprint, 2003
[2] A. Văcărețu, *Lecții de matematică pentru dezvoltarea gândirii critice*, ISBN 978-973-757-137-3, Ed. Eikon educațional Cluj-Napoca, 2008

EDUCAȚIA PENTRU TOLERANȚĂ ȘI RESPECT

PROF.ÎNV.PREȘCOLAR DUȚĂ ELENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5

Educaţia pentru toleranţă reprezintă “capacitatea de a accepta diversitatea culturală, lingvistică, etnografică, nutriţională etc., precum şi ideea că nu există soluţii imediate pentru toate problemele; în sens socio-politic nu presupune acceptarea nonvalorii, a fanatismului, a agresivităţii etc.” (George Văideanu, UNESCO – 50 – EDUCAŢIE, Editura Didactică şi Pedagogică RA., Bucureşti, 1996, p. 79).

Învățarea, ca proces și caracteritică umană fundamentală, permite ființelor omenești achiziția de valori, cunoștințe, atitdini și comportamente, astfel încât, în urma acestui proces, fiecare persoană să știe să facă anumite lucruri pe care nu le știa sau nu le putea realiza înainte. În acest proces, un rol deosebit de important îl are formarea și încurajarea unui comportament bazat pe toleranță și respect.

Dintre multiplele deprinderi pe care trebuie să le aibă în vedere un cadru didactic pentru formarea unui comportament bazat pe toleranță și respect, se pot aminti deprinderea de a închega relații cu ceilalți, de a se ajuta reciproc, deprinderea de a-ți asuma responsabilități, precum și deprinderea de a cultiva relații de prietenie, colaborare și respect reciproc în diverse situații.

Toleranța presupune acceptarea celuilalt, egalitate, iubire, responsabilitate, solidaritate. Toate acestea sunt strâns legate de cultivarea unor trăsături pozitive de caracter: cinste, hotărâre, modestie, tact și sinceritate.

Se pune întrebarea cum putem face să-i învățăm pe copii să fie toleranți. Ce soluții găsim pentru a-i ajuta pe copii să devină niște adulți capabili să se integreze în societate acceptându-i pe ceilalți?

Primul răspuns, și cel mai important, este EXEMPLUL PERSONAL. Încercând mereu să fii exemplu pozitiv pentru elevii tăi, să elimini prejudecățile și să manifești respect pentru ceilalți vei ajuta copiii să înțeleagă și să accepte diversitatea.

De asemenea, trebuie acordată o atenție deosebită materialelor folosite în cadrul activităților educative (texte, cântece, prezentări, opere de artă). Atunci când apar stereotipuri injuste, este bine să le discutăm cu elevii, să le explicăm cu sinceritate, astfel încât elevii să învețe să accepte că deși suntem diferiți avem aceleași drepturi și obligații. Activitățile de conștientizare a conceptelor legate de toleranță și respect includ, fără îndoială, informații. Se pot folosi concepte cum ar fi: toleranță, egalitate, discriminare, prejudecăți, stereotip vorbindu-se despre fiecare în parte cu elevi

Un alt mod prin care putem încuraja copiii să îi respecte pe cei din jur este să îi ajutăm să se respecte pe ei înșiși. Copiii care au complexe, care nu se simt bine în pielea lor, au tendința de a se comporta urât cu ceilalți. Ajutându-i să se iubească, îi ajutăm să îi accepte și pe ceilalți. Lauda, folosită

echilibrat și oportun, este un mijloc eficient prin care putem ajuta copiii să se prețuiască și să cunoască și valoarea celor din jur.

Tot în ajutorul formării unui comportament bazat pe toleranță și respect putem folosi corijarea derapajelor comportamentale prin comentarii pozitive. Oferirea unei alternative în locul utilizării interdicțiilor este o variantă mult mai agreabilă și mult mai ușor de acceptat de către copii.

Poate că cel mai bun sfat referitor la toleranța față de ceilalți îl primim de la Gautama Buddha care spune: "Fă în așa fel încât să fii bun cu cel tânăr, milostiv cu cel bătrân, simpatizând cu cel care se străduiește și tolerant cu cel slab și greșit. Uneori, în viața ta, ești câte puțin din fiecare dintre ei."

BIBLIOGRAFIE

Joiţa, Elena - *Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară*, Editura Arves, Craiova, 2003

Văideanu, George - *UNESCO – 50. EDUCAŢIE*, Editura Didactică şi Pedagogică RA., Bucureşti, 1996

Secţiunea II

Proiecte educative/Proiecte didactice

PROIECT EDUCATIONAL
„MARTISOR- CĂRȚIȘOR”

Prof. pentru înv. preșcolar – MURARU FLORENTINA,
Grădiniţa cu P.P. Nr. 19 Botoşani

MOTTO: „În cărți există mai multe comori decât în toate cuferele piraților de pe Insula Comorii.”

(Walt Disney)

TITLUL PROIECTULUI : „Mărțișor-Cărțișor”

TIPUL PROIECTULUI: Proiect educațional la nivelul instituției școlare

DOMENIUL: Cultural-artistic

PERIOADA DE DERULARE: februarie - martie

GRUP ȚINTĂ: prescolarii gradinitei

BENEFICIARI DIRECȚI: prescolarii gradinitei

BENEFICIARI INDIRECȚI: cadre didactice, părinți

SCOPUL PROIECTULUI :

- Stimularea interesului și gustului pentru carte, in randul prescolarilor

OBIECTIVELE PROIECTULUI PENTRU PREȘCOLARI:

- Stimularea interesului pentru carte;
- Îmbogăţirea şi activizarea vocabularului, dezvoltarea capacităţii de exprimare;
- Consolidarea deprinderilor de lucru cu cartea;
- Stimularea capacităţii creatoare;
- Dezvoltarea capacităţii de a gândi şi de a se exprima în conexiuni interdisciplinare;
- Împărtăşirea experienţelor personale;
- Valorificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale;

OBIECTIVELE PROIECTULUI PENTRU CADRELE DIDACTICE IMPLICATE:

- Creșterea numărului de „cititori” de carte ;
- Derularea unor activități extrașcolare cu prescolarii gradinitei;
- Abordarea metodelor interactive, ca metode de lucru folosite în sprijinul realizării obiectivelor proiectului educațional

OBIECTIVELE PROIECTULUI PENTRU PARINTI :

- Conştientizarea rolului pe care îl au în dezvoltarea şi educarea propriilor copii;
- Creşterea implicării părinţilor în activitatea gradinitei;

ECHIPA DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI: cadrele didactice din grădiniță

ARGUMENT:

Acest proiect reprezintă o oportunitate pentru a ne face din tradiţiile, obiceiurile şi creaţiile noastre o carte de vizită cu care să batem la inimile celor dragi pentru a ne îmbogăți biblioteca.

Valorificând frumuseţea tradiţiilor şi obiceiurilor populare în cadrul activităţilor desfăşurate cu preşcolarii, reuşim să înfrumuseţăm viaţa copiilor, îi ajutăm să cunoască tradiţiile româneşti şi rolul important pe care-l au în viaţa oamenilor din cele mai vechi timpuri și dotarea bibliotecilor din fiecare grupă a grădiniței.

Preșcolarii sunt provocați să se implice afectiv şi efectiv în realizarea sarcinilor, în căutarea şi sortarea materilelor necesare,pentru realizarea mărțișoarelor, în culegerea de informaţii şi curiozităţi referitoare la tema aleasă. În cadrul acestor activităţi se îmbină cât mai armonios utilul cu plăcutul, copilul folosindu-şi imaginaţia şi creativitatea, utilizând toate formele de creativitate: jocul, învăţarea şi educaţia.

Pentru fiecare generaţie din ultimii ani, lectura are rivali redutabili care amăgesc cel mai mult pe cei mici.

Mijloacele de informare rapidă şi comodă oferă copiilor meniul complet în orice domeniu al cunoaşterii și acoperă o plajă substanţială a timpului liber, care rămâne din ce în ce mai puţin. Şi atunci se naşte întrebarea: **mai este cartea *„o făgăduinţă, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri şi frumuseţi”*** cum afirma scriitorul român Tudor Arghezi?

Copiii s-au îndepărtat de lumea cărţilor, iar televizorul și internetul au devenit pentru ei cele mai importante surse de informaţie, făcând tot mai rar sau deloc „gestul” de „a citi” o carte, de a intra într-o bibliotecă, într-o librărie, de a-şi construi o bibliotecă proprie.

Dacă prescolarul începe „a citi” din curiozitate şi insistă motivat fiind şi de aprecierile primite la grupă, el va realiza mari progrese prin : informaţie, implicare afectivă, însuşirea unui vocabular expresiv și îmbogăţirea acestuia.

Proiectul a pornit de la nevoia de servicii culturale oferite de gradinită și bibliotecă audienței active, dar și pasive, adică acelor elevi aflați în situații vulnerabile, cauzate de accesul deficitar la cultură. Participantii la proiect își propun să realizeze mărțișoare pentru a le oferi în schimbul unor cărți.

Am încercat să găsim modalităţi şi tehnici care să contribuie la stimularea interesului elevilor pentru **carte**. Acest lucru se poate realiza cu mai multă uşurinţă dacă activităţile desfăşurate în acest sens se desfasoara cu ajutorul unei biblioteci foarte bine dotate la grupă, sau in sala CDI – fiind cele mai potrivite medii pentru a oferi posibilitatea familiarizării cu ambientul ce păstrează atmosfera de lucru şi parfumul magic al cartilor ce ne duc intr-o lume fascinanta de poveste.

Dorim, de asemenea, prin schimbul real de experienţă dintre participanţi, să-i convingem pe copii de valoarea culturală şi spirituală a cărţii, să-i determinăm să descopere şi să înţeleagă că ele sunt rodul marilor spirite ale omenirii oferind în schimb un minunat simbol al primăverii -mărțișorul.

DESCRIEREA PROIECTULUI

Proiectul educațional pe care îl propunem promovează conduita pozitivă a copilului spre literatură și reprezintă încercarea de a reda cărții locul cuvenit, de a educa preșcolarii în spiritul prețuirii acesteia.

Cartea oferă satisfacţii nebănuite şi contribuie la formarea personalităţii şi comportamentului celui care o citeşte.

Principalele texte care formează gustul pentru citit aparţin literaturii pentru copii, texte ce formează dragostea pentru limba maternă, gustul pentru frumos, sensibilitatea şi discernământul în selecţia valorilor, imaginaţia creatoare.

Cu cât preșcolarul se apropie mai devreme de carte, cu atât mai durabile sunt efectele ei în ceea ce priveşte comunicarea comportamentului şi socializarea lui.

Cartea va deveni una din preferinţele copiilor numai dacă vom redescoperi valenţele acestui minunat instrument de lucru şi-l vom pune la îndemâna lor.

RESURSE

- Umane : prescolarii gradinitei, cadre didactice, părinții/tutorii elevilor.
- Materiale: cărți, materiale informative, coli A4/A3, markere, foarfece, lipici, planșe, imagini, creioane colorate/acuarele, panouri, laptop, videoproiector, diplome.
- Financiare: fonduri proprii.
- Temporale: februarie – martie

CALENDARUL ACTIVITATILOR

NR.CRT	DENUMIREA ACTIVITATILOR	MODALITATI DE REALIZARE	PERIOADA SI LOCUL DESFASURARII	RESPONSABIL
1	PROMOVAREA PROIECTULUI	MASA ROTUNDA	FEBRUARIE	COORDONATORII PROIECTULUI
2	„CARTEA CU ZAMBET DE COPIL”	WORKSHOP	SALI DE GRUPA – FEBRUARIE	ECHIPA PROIECTULUI
3	„TOTI COPIII CITESC „	WORKSHOP – CLUB DE LECTURA	SALI DE GRUPA – FEBRUARIE	ECHIPA PROIECTULUI

4	ZIUA INTERNATIONALA A CITITULUI CU VOCE TARE	DIALOG WORKSHOP – CLUB DE LECTURA	SALI DE GRUPA – FEBRUARIE	ECHIPA PROIECTULUI
5	„ATELIER DE MĂRȚIȘOARE„	ATELIERE DE LUCRU	SALI DE GRUPA – FEBRUARIE	ECHIPA PROIECTULUI
6	„CASUTA POVESTILOR” DISEMINAREA PROIECTULUI	EXPOZITIE DE CARTE PENTRU COPII MASA ROTUNDA	SALA CDI SALA CDI	ECHIPA PROIECTULUI COORDONATORII PROIECTULUI

REZULTATE ASTEPTATE

- Creşterea interesului prescolarilor pentru „carte”;
- Dezvoltarea deprinderilor de „a citi” și a gândirii critice la prescolari;
- Formarea unor atitudini responsabile la copii pentru carte;
- Conştientizarea părinţilor privind rolul pe care-l au în formarea şi dezvoltarea copiilor.

LOCUL DE DESFASURARE: Gradinita cu Program Prelungit Nr.19 Botosani.

Produse de etapă și finale: „Colțul de lectură" - biblioteca fiecărei grupe, portofoliul, albumul foto.

Monitorizare:

Completarea lunară a unor fișe de monitorizare / evaluare în care se urmărește:

- desfășurarea activităților programate;
- număr de participanți;
- produse ale activităților.

Procedura de autoevaluare:

- Promovarea proiectului în gradinită;
- Realizarea portofoliului proiectului;
- Panouri cu imagini din activităţi;
- Consemnarea numărului de participanţi la fiecare activitate;
- Evaluarea impactului ce l-a avut proiectul în rândul participanţilor.

Evaluare: observarea sistematică, , expoziții cu produse ale activităților de succes.

Mediatizarea proiectului:

- Prezentarea proiectului în cadrul consiliului profesoral;
- Mediatizarea proiectului în gradinita și în rândul părinților;

Indicatori de performanță:

- Participarea la schimburi de experiență a cadrelor didactice cu privire la modalitățile de formare și dezvoltare a competențelor de „lucru cu cartea” la prescolari;
- Realizarea de expoziții cu fotografii rezultate din activitățile proiectului

Diseminarea proiectului: pliante, afişe.

Sustenabilitate:

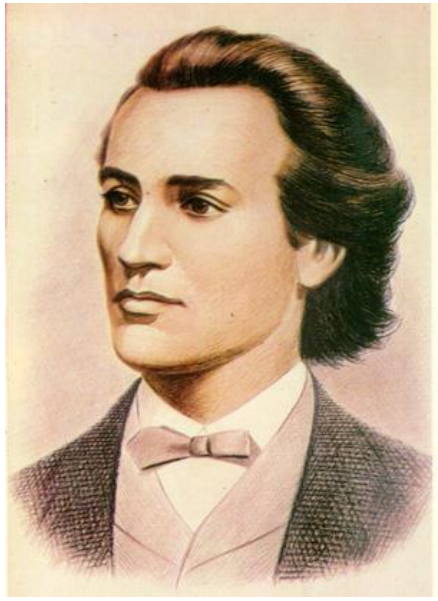
- Dezvoltarea proiectului într-un parteneriat educațional cu alte instituții (unități școlare, biblioteci)

PROIECT EDUCAȚIONAL INOVATOR,

„MIHAI EMINESCU – LUCEAFĂRUL POEZIEI ROMÂNEȘTI ”

prof. Vasiliu Gabriela

Grădinița PP.Nr.19 Botoșani

„Niciodată până la Eminescu, limba română nu a sunat cu atâta plenitudine armonioasă, atât de natural şi de firesc”.

Nicolae I. Nicolae

INIȚIATOR:

*prof. Vasiliu Gabriela-Grădinița PP.Nr.19 Botoșani;

COORDONATORI:

*prof.Muraru Florentina-director- Grădinița PP Nr19 Botoșani;

*prof.Costîn Mihaela-Liliana-director- Școala Gimnazială Nr7 Botoșani;

*prof.Vasiliu Gabriela-Loredana-consilier educativ- Grădinița PP Nr19 Botoșani;

*prof.Grigoraș Olivia- Grădinița PP Nr19 Botoșani;

*prof.Grosu Cosmina- Grădinița PP Nr19 Botoșani;

*prof.Burduja Alina- Grădinița PP Nr19 Botoșani;

*prof.Iurescu Liliana- Școala Gimnazială Nr7 Botoșani;

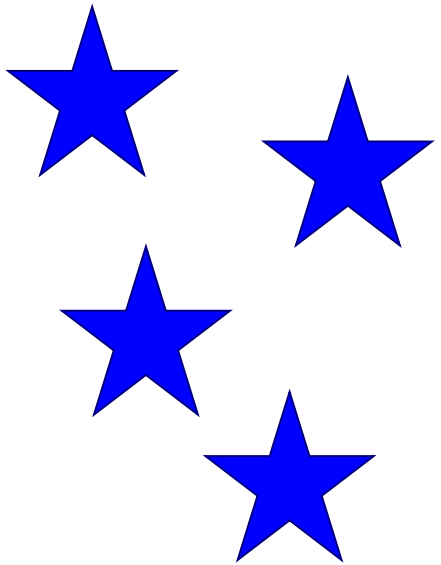
*pof.Popovici Oana- Școala Gimnazială Nr7 Botoșani;

*prof.Roșu Oana- Școala Gimnazială Nr7 Botoșani;

Ziua de 15 ianuarie 2024 marchează un eveniment deosebit pentru poporul român – aniversarea celor 174 de ani de la naşterea lui Mihai Eminescu, Luceafărul poeziei româneşti. Pentru mari, dar şi pentru noi, cei mici, Eminescu reprezintă una dintre valorile inestimabile ale tezaurului cultural al poporului român. Dorim ca această valoare să fie cunoscută, apreciată, respectată şi admirată de toţi cei care sunt români.

Un alt motiv pentru care desfăşurăm acest proiect este oportunitatea de a desfăşura activităţi în parteneriat (grădiniță –şcoală) şi este o plăcere deosebită să fim alături la acest moment aniversar.

OBIECTIVE:

Stimularea interesului pentru literatura română;

Cunoaşterea operei şi vieţii poetului Mihai Eminescu accesibile vârstei preşcolare și școlare;

Cultivarea creativităţii, a imaginaţiei artistice şi plastice;

Redarea prin vers şi cânt a celor mai cunoscute opere eminesciene.

GRUP ŢINTĂ:

Preşcolarii din Grădinița PP.Nr.19 Botoșani grupa mare A „ Fluturașii veseli„ și grupa mijlocie A „ Buburuzele„

Elevii Şcolii Gimnaziale Nr.7 Botoșani clasa Pregătitoare Nr... și clasa a III-a B

RESURSE UMANE:

Preşcolari, elevi, educatoare,învățătoare.

RESURSE MATERIALE: Volume de versuri, ilustraţii, reviste, aparat foto, computer, CD-uri cu tematica abordată, diplome, pliante, ecusoane, materiale necesare artelor plastice (pictură, colaj, desen)

RESURSE TEMPORALE:o zi- 15 ianuarie 20

Volume de versuri, ilustraţii, reviste, aparat foto, computer, CD-uri cu tematica abordată, diplome, pliante, ecusoane, materiale necesare artelor plastice (pictură, colaj, desen) **RESURSE TEMPORALE:**o zi- 15 ianuarie 20 Nr. crt.	Activitatea propusă	Locul de desfăşurare	Data	Responsabili
1.	„Eminescu – în suflet şi în gând” audierea de cântece şi poezii eminesciene în interpretări celebre; memorarea de poezii;	sala de clasă Școala Nr7 Botoșani;	15.01.2024	prof.Vasiliu Gabriela-Loredana;prof.Grigoraș Olivia;prof.Grosu Cosmina;prof.Burduja Alina;prof.Iurescu Liliana;pof.Popovici

				Oana; prof.Roșu Oana.
2.	„Eu – o mică stea” realizarea unor lucrări artistico-plastice care să reflecte opera lui Eminescu; realizarea de portofolii cu viaţa şi opera poetului;	sala de grupă sala de clasă	15.01.2024	prof.Vasiliu Gabriela-Loredana;prof.Grigoraș Olivia;prof.Grosu Cosmina;prof.Burduja Alina;prof.Iurescu Liliana;pof.Popovici Oana; prof.Roșu Oana.
3.	„La ceas aniversar – 174 de ani de la naşterea Marelui Poet” – medalion literar „Eminescu prin ochi de copil” – expoziţie tematică (lucrări artistico-plastice, portofolii); „Despre Mihai Eminescu” - concurs tematic.	Școala Nr7 Botoșani; Grădinița PP.Nr.19 Botoșani	15.01.2024	prof.Vasiliu Gabriela-Loredana;prof.Grigoraș Olivia;prof.Grosu Cosmina;prof.Burduja Alina;prof.Iurescu Liliana;pof.Popovici Oana;prof.RoșuOana.

LOCUL DE DESFĂŞURARE:

Școala Nr7 Botoșani ; Grădinița PP.Nr.19 Botoșani.

EVALUAREA PROIECTULUI:

Expoziţii cu portofolii (ale elevilor) şi lucrări plastice(ale preşcolarilor);

Acordarea de diplome tuturor elevilor şi preşcolarilor participanţi;

Realizarea unui portofoliu tematic „Mihai Eminescu – Luceafărul poeziei românești ”; a unui album cu aspecte din derularea proiectului.

BIBLIOGRAFIE:

- *Dumitru Gherghina, Cornel Novac, Alexandru Mitrache,Didactica activităţilor instructiv-educative pentru învăţământul preprimar , Ed. Didactica Nova, Craiova 2005*
- *Revista învăţământului preşcolar, nr. 3-4/2009;*
- *Revista învăţământului preşcolar, nr.1-2/2010;*
- *Curriculum pentru învăţământul preşcolar(3-6/7ani);*
- *Smaranda Maria-Cioflica,Camelia Lazar, Ziua bună începe la “Întâlnirea de dimineaţă”,Editura Tehno-Art,Petroşani, 2009.*

O șansă pentru fiecare, prin incluziune și toleranță!
-proiect consiliere psihopedagogică pentru copiii/tinerii proveniți din familii destrămate, aflați în situație de risc de abandon școlar

Enia Mădălina
Școala Gimnazială Osoi, Comarna, Iași

ARGUMENT

Consiliere elevilor şi a părinţilor constituie o necesitate a şcolii contemporane având în vedere criza pe care o traversează familia în societatea românească şi ale cărei simptome se reflectă în comportamentul propriilor copii, atât la nivel intelectual cât şi la nivel de grup şcolar. Consilierea oferă oprotunitatea de a explora dimensiuni afective, motivaţionale, atitudinale şi sociale ale elevilor, în acest cadru stabilindu-se relaţii optime de comunicare multidirecţională astefl încât comunicarea să conducă la schimbarea unor comportamente prin aderenţa la sufletul şi mintea copilului.

Desfăşurarea activităţilor moderate de psiholog în colaborare cu învăţătorul şi/sau profesorul vor reduce din tensiunile generate de lipsa comunicării, necunoaşterii de sine, a unei stime de sine scăzute formând o persoană generatoare de gânduri, idei, reprezentări, sentimente, atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi. Elevii vor cunoaşte strategii pentru prevenirea şi rezolvarea eficientă a conflictelor în şcoală şi nu numai, în scopul rezolvării paşnice a acestora. Astfel, elevii care şi-au format concepţia despre lume şi şi-au fixat idealurile şi atitudinile faţă de aspectele vieţii, omenii cu personalitatea conturată vor reuşi să se judece obiectiv şi să aibă o atitudine critică faţă de anumite trăiri afective negative. Autoreglarea afectivă se poate realiza prin orientarea spre alte obiective, prin conştientizarea trăirilor afective negative şi prin dorinţa de a le schimba cu sentimente pozitive.

SCOPUL

- Optimizarea relaţiilor între elevi, elevi-profesori, elevi-părinţi, prin formarea de abilităţi şi atitudini care permit o funcţionare personală şi socială flexibilă şi eficientă
- Dezvoltarea stimei de sine ca factor protector pentru elevii aflaţi în situaţie de risc
- Dezvoltarea abilităţilor decizionale ale elevilor cu privire la traseul şcolar şi profesional pe care îl vor urma

OBIECTIVE

- Cunoaşterea funcţională a elevilor şi a grupurilor de elevi din punct de vedere al dinamismului si particularităţilor caracteristice vârstei
- Dezvoltarea abilităţilor de auto şi intercunoaştere prin identificarea componentelor Eului
- Identificarea reacţiilor pozitive la situaţii cu potenţial dezadaptativ din viaţa cotidiană
- Dezvoltarea abilităţile de exprimare pozitivă a propriei personalităţi în situaţii sociale de risc

- Exersarea conduitei independente pentru integrarea socială
- Dezvoltarea unor comportamente adaptative în relaţia cu mediul social
- Exersarea abilităţilor de receptare a mesajului verbal şi nonverbal
- Dezvoltarea comunicării în context social integrator
- Informarea elevilor cu privire la posibilităţile de continuare a studiilor după absolvirea ciclului primar, gimnazial
- Identificarea identităţii vocaţionale (aptitudini, interese profesionale, deprinderi de lucru, abilităţi, valori profesionale) în vederea proiectării adecvate a traseului şcolar şi profesional
- Formarea şi dezvoltarea unui stil decizional cu privire la traseul şcolar adecvat
- Dezvoltarea abilităţilor de management al stresului
- Dezvoltarea abilităţilor de comunicareşirelaţionare
- Exersarea tehnicilor de lucru utilizate în activităţile de terapie ocupaţională
- Realizarea şi aprecierea de produse

INIŢIATORII PROIECTULUI SCOALA GIMNAZIALA OSOI

COLABORATORI/PARTENERI ScoalaGimnazialaCostuleni,Serviciul de AsistentaSocialaPrimariaComarna, AsociațiaRuddervoorde- Brugges, Belgia

GRUPUL ŢINTĂ Programul se adresează elevilor din ȘcoalaGimnazială OSOI, aflaţiînsituaţie de risc(abandon școlar)prinprivarea de suportulfamilieidestrămateprinplecareaunuiasauambilorpărinţiînstrăinătateşiprincontextul socio-economic defavorizat a 25 elevi

PERIOADA DE DESFĂŞURARE Şedinţele se desfăşoară lunar, cu durata de 2 ore, fiind programate a se desfăşura în lunile ianuarie – decembrie 2015

LOCUL DE DESFĂŞURARE sala de grădiniţă din cadrul şcolii

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII:

Nr. crt.	Denumire activitate	Scurta descrierea a activitatii	Responsabili/ Parteneri
1	Dezvoltarepersonală	*Imaginea de sine – Analiza SWOT *Sinele în raport cu ceilalţi – identificarea relaţiei cu ceilalţi	Psiholog școlar

		*Percepţia Eului – „Afişul meu publicitar” *Percepţia Eului social - fişa „Eu...în oglinda celorlalţi” *Relaţiile mele cu ceilalţi - „Grupuri din care fac parte” *Deciziile mele - fişa „Ce faci dacă...” *Importanţa stimei de sine	parteneri - învăţători, profesori diriginţi
2	Orientareşcolar ăşiîncarieră	*Conturarea identităţii vocaţionale a elevilor - Matricile progresive Raven, Test de valori profesionale Super, fişa de lucru Deprinderile mele *Identitatea vocaţională - rezultat al autocunoaşterii *Informarea elevilor cu privire la reţeua şcolară existentă în judeţul Iaşi *Mituri legate de carieră *Oportunităţi de formare profesională *Proiectarea traseului şcolar şi profesional *Elemente de marketing personal *Portofoliul personal	Psiholog școlar parteneri - învăţători, profesori diriginţi
3	Managementul emoţiilor	*Expertiză şi psihodiagnoză* *Măsurarea nivelului de dezvoltare intelectuală *Evaluarea nivelului dezvoltării psihoindividuale, a autonomiei personale şi sociale *Sondarea imaginii pe care elevii o au despre propria familie *Identificarea situaţiilor problemă (comunicare, decizie, manageriere conflict, adaptabilitate, alte situaţii psihosociale) * Controlul emoţional în situaţii noi (succes, eşec, pierdere, frustrare)	Psiholog scolar parteneri - învăţători, profesori diriginţi

		Socializarea conduitelor pozitive *Folosirea formulelor de politeţe *Cunoaşterea relaţiilor concrete cu alte persoane - fişe de lucru „În situaţia aceasta eu.....”, „Dacă aş fi.....”, „Aş pleca pe Marte cu ....obiecte, personale” *Promovarea relaţiilor de prietenie, colaborare, cooperare *Conştientizarea propriilor emoţii şi dispoziţii *Cultivarea relaţiilor pozitive interumane *Eliminarea unor comportamente indezirabile* *Discuţii individuale şi de grup pornind de la situaţii conflictuale, situaţii de consum de alcool, drog, tutun	
4	Tehnici de comunicare	*Utilizarea curentă a tehnicilor de comunicare în relaţiile cu ceilalţi* *Ştiinţa comunicării - principii, mijloace şi tehnici, obiective *Comunicarea scrisă - structurarea şi redactarea documentelor *Comunicare orală - expunere, interviu *Dinamica grupului *Dezvoltarea lucrului în echipă *Tehnici de învăţareeficientă* *Gândirea laterală şi verticală *Producerea de raţionamente	psiholog școlar parteneri - învăţători, profesori diriginţi
5	Şcoalapărinţilor	Se vor realiza activităţi de cunoaştere între părinţi, a particularităţilor de vârsta pentru copii, activităţi de informare privind consilierea psihologică,conştientizarea rolului moral al familiei, al comunităţii şi al şcolii în educarea copiilor	psiholog școlar parteneri - învăţători, profesori diriginţi

6	Artterapie	Se vor realiza activităţi de construire de produse din hârtie, plastilină, acuarelă, mărgele, aţă, material textil, etc. folosind diverse tehnici de realizare. Aceste produse se vor efectua în funcţie de ocaziile ce apar peste an, pentru copii şi adulţi din comunitate.	psiholog școlar parteneri - învăţători, profesori diriginţi

METODE DE LUCRU examinarea psihologică,conversaţia, studiul de caz, jocul de rol, demonstraţia, problematizarea, exerciţiul, realizarea de planşe, afişe, postere.

MATERIALE FOLOSITE teste şi chestionare psihologice, fişe de lucru, jocuri diverse, hârtie de scris, coli de fleap-chart, creioane, acuarela, mărgele, etc.

REZULTATELOR AŞTEPTATE

Creşterea gradului de socializare, comunicare şi toleranţă

Ameliorareacomportamentuluidezadaptativ al elevilorparticipanţi la program

MODALITĂŢI DE EVALUARE A PROGRAMULUI:

- fişe de lucru ale elevilor
- fişe de prezenţă privind participarea la şedinţe de grup pentru elevi şi părinţi
- fotografii
- chestionare privind gradul de satisfacţie al participanţilor la şedinţele de consiliere psihopedagogică
- raportare anuală
- ameliorarea comportamentului elevilor participanti la program (observaţia sistematică a comportamentului elevilor)

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERCOLABORATIV
„ INCLUDE-MĂ ÎN VIAȚA TA!”

Prof. înv. preşc. STAN ANCA IOANA,
Grădiniţa P.P. „Poieniţa”, Cluj-Napoca, Cluj, România

Categoria în care se încadrează proiectul: domeniul ştiinţific, cultural, educativ
EDUCAȚIE INCLUZIVĂ/ EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ

ARGUMENT

Vârsta preşcolarităţii oferă copiilor cel mai bun context de formare ca viitor membru al societăţii, incluzând pe lângă aspectele de ordin cognitiv şi aptitudinal şi pe cele care ţin de formarea personalităţii, de atitudini şi valori morale, de convieţuire şi empatizare.Promovarea unui proiect intercolaborativ cu copii din medii dezavantajate sau cu diferite dizabilităţi, a voluntariatului în cadrul acestui proiect şi nu numai, în unităţile de învăţământ preşcolar, în rândul familiilor copiilor, în comunitate, solicită din partea actorilor implicaţi – cadre didactice, părinţi, preşcolari, dobândirea unor calităţi legate de comunicare, spirit de echipă, curajul ieşirii din rutină prin diversele activităţi propuse spre desfăşurare din proprie iniţiativă cu scopul cultivării normalităţii acestor acţiuni în comunitate, contribuie la creşterea gradului de senzibilizare, conştientizare şi responsabilizare a societăţii .Pornind de la această premisă, considerăm că această iniţiativă de a organiza şi derula activităţi ce să pună accent pe educaţia incluzivă şi interculturală, la nivelul vârstei preşcolare, este un aspect esenţial al evoluţiei unei societăţi sănătoase fiind benefic a fi implementat încă din perioada educaţiei timpurii.Prin proiectul “ *INCLUDE-MĂ ÎN VIAŢA TA*” se doreşte dezvoltarea unor relaţii de colaborare şi susţinere sub aspect educativ a copiilor proveniţi din medii dezavantajate sau cu dizabilităţi, de către grădiniţe care pot să realizeze acest lucru din punct de vedere logistic, dezvoltându-se, în acelaşi timp, la copii calităţi precum empatia, răbdarea de a asculta, interesul pentru celălalt, grija faţă de alţi semeni.

Proiectul nu are în vedere doar preşcolarii grădiniţelor implicate, copiii Asociației AgaDown și parinții acestora ci şi alţi factori asociaţi procesului educativ.

Prin colaborare, susţinere şi înţelegere se poate crea o lume mai bună şi se poate da o şansă în plus la educaţie.

SCOPUL PROIECTULUI

Reducerea abandonului şcolar şi atragerea copiilor în grădiniţă prin implicarea activă a preşcolarilor, cu suportul părinţilor şi al cadrelor didactice, în activităţi specifice de colaborare, interrelaţionare şi de voluntariat care să vizeze copii din medii defavorizate sau cu diferite dizabilităţi.

OBIECTIVE:

- Dezvoltarea abilităţilor de a utiliza cartea ca sursă de informaţie şi de dezvoltare a vocabularului;
- Stimularea interesului pentru actele de cultură specifice nivelului de vârstă;
- Educarea sensibilităţii copiilor prin implicarea lor şi a părinţilor în acţiuni de voluntariat venite în sprijinul copiilor din medii dezavantajate;
- Formarea competenţelor de comunicare, implicare activă, muncă în echipă;
- Sensibilizarea copiilor cu privire la problemele semenilor lor – dezvoltarea empatiei;
- Educarea spiritului de colaborare, prietenie, întrajutorare – cultivarea altruismului;
- Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, solidaritate, armonie și bună dispoziție în relațiile cu copii din grupuri dezavantajate..

DURATA PROIECTULUI: un an şcolar

GRUP ȚINTĂ: preşcolari, părinţi, cadre didactice din Grădinița cu Program Prelungit “Poienița”,Cluj-Napoca, Asociația AGADOWN, Grădinița Specială, Cluj-Napoca, Centrul de Autism Transilvania.

REZULTATE AȘTEPTATE :

- Reducerea abandonului şcolar;
- Creşterea frecvenţei la grupă a preşcolarilor din medii dezavantajate;
- Creşterea numărului de copii care frecventează grădiniţa;
- Dezvoltarea vocabularului copiilor prin utilizarea cărţilor şi implicarea în diferite activităţi culturale și de voluntariat;
- Responsabilizarea copiilor și a cadrelor didactice prin implicarea în acțiuni comunitare;
- Promovarea imaginii grădiniței în comunitate;
- Întărirea parteneriatului cu alte instituții

MODALITĂȚI DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE:

- Întâlniri cu echipa de proiect;
- Diplome pentru voluntari;
- Mese rotunde cu partenerii si colaboratorii;
- Procese-verbale încheiate în urma desfășurării activităților;
- Raport de evaluare finală;
- Diseminarea activităţilor pe pagina virtuală a proiectului.

IMPACTUL PROIECTULUI:

- Sprijinirea copiilor din medii defavorizate şi cu dizabilităţi pentru a beneficia de serviciile educaţionale oferite de grădiniţă;
- Îmbunătăţirea imaginii grădiniței în spaţiul comunităţii locale.

MODALITĂȚI DE REALIZARE:

- Echipa de proiect va realiza materialele publicitare pentru promovarea proiectului;
- Strângerea de donații pentru copiii defavorizaţi, identificaţi de cadrele didactice şi preşcolarii voluntari;
- Realizarea programului de activităţi prevăzut de proiect.

PRODUSE ALE PROIECTULUI:

Album foto, pagina proiectului, afișe, donații concretizate în rechizite, obiecte vestimentare, dulciuri, jucării , activităţi comune etc.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

1. **LANSAREA PROIECTULUI LA NIVELUL GRĂDINIŢELOR ŞI A ASOCIAȚIEI AGADOWN**
2. **“SPUNE-MI POVESTEA TA!”**-Întâlnire nonformală între cadre didactice din grădiniţele partenere şi studierea nevoilor personale ale copiilor din clase sociale defavorizate şi a mediului educaţional pe care aceştia îl frecventează, găsirea unor soluţii de rezolvare a acestor probleme cu ajutorul echipei de proiect şi a voluntarilor-educatoare, părinţi, preşcolari, comunitatea.
3. **PRIETENIE, JOC ŞI VOIE BUNĂ!**- Realizarea*, jocuri cu accent pe interculturalitate şi incluziune* pentru preşcolarii implicaţi în proiect.
4. **ZIUA INTERNAŢIONALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂŢI- 3 DEC**- Concert de colinde la Biserica Sf Andrei; petrecere la spaţiul de joacă-Hopa Hopa!;
5. **“DAR DIN SUFLET!”**- *Cadouri surpriză* pentru copiii cu situații sociale defavorizate-haine, dulciuri, jucării.
6. **„O POVESTE MAGICĂ”**Activităţi specifice derulate la sediul bibliotecii: audierea unei poveşti în sala de audiţii; donaţii de cărţi de poveşti ilustrate pentru amenajarea unor minibiblioteci în sala de grupă a grădiniţelor incluse în proiect, a Asociației AgaDown şi a Centrului de Autism Transiolvania.
7. **„ NE BUCURĂM ÎMPREUNĂ ”**-Vizionare *piesă de teatru* – Teatrul de păpuşi „PUC”; desfăşurarea unor activităţi comune în oraş.
8. **„ÎNVĂŢ SĂ MĂ COMPORT!”** -Metode de abordare a situațiilor dificile-învăț de la tine!
9. **„ÎMPĂRTĂŞIM ÎMPREUNĂ”**-Program artistic organizat de preşcolarii grădiniţelor implicate în proiect /gazdă, Grădinița cu P.P.”Poienița”.
10. **1 IUNIE- „COPILĂRIA LUME DE VIS!”**- Activităţi în aer liber, jocuri, cântece şi voie bună!
11. **UN AN DE PRIETENIE”**- Întâlnire de evaluare a activităților; impresii, opinii.
12. **O VARĂ DE VIS PENTRU TINE!**- Atragerea de fonduri pentru subvenționarea unei excursii pentru copiii asociației AgaDown la Baile Felix.

IMPLEMENTAREA PROIECTULUI

La nivelul fiecărei echipe de parteneri se stabilesc coordonatori ai proiectului în instituţiile respective. Activităţile proiectului şi datele specificate în detaliere sunt flexibile.

EVALUAREA PROIECTULUI

- observarea comportamentului copiilor implicați în activitățile proiectului, consemnarea acestor observații de către cadrele didactice îndrumătoare, centralizarea acestora la finalul proiectului.
- rapoarte ale activităților derulate.

ACTIVITĂŢI DE PROMOVARE/MEDIATIZARE ŞI DE DISEMINARE

Prezentul proiect, cu activităţile şi rezultatele lui, va fi mediatizat în comunităţile de care aparțin școlile/grădinițele participante la proiect, în revistele instituțiilor organizatoare și partenere, pe site-urile unităților școlare implicate în proiect, publicarea unor articole în presa locală.

BIBLIOGRAFIE:

• Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învăţământul Preuniversitar (2008). *Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/ 7 ani.*

• Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O. (2016), *Piramida cunoașterii,* Editura Diamant, București.

• Ordinul MECTS nr.3035 din 2012 privind aprobarea Metodologiei – cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare.

PROIECT DIDACTIC

Prof.înv.primar Groșanu Magdalena
Liceul Teoretic Ion Barbu

Clasa : a III a
Aria curriculară: Om și societate
Disciplina: Educație civică
Unitatea tematică: Relații, atitudini, comportamente
Subiectul lecției: Relații și atitudini față de lucruri
Tipul lecției: însușire de noi cunoștințe
Forma de realizare: frontală, individuală
Scopul: formarea unui comportament adecvat față de lucrurile personale/comune și dezvoltarea spiritului civic.

Competențe specifice vizate:
1.2. Identificarea unor trăsături morale definitorii ale persoanei
1.3. Explorarea grupurilor mici și a regulilor grupului
2.1. Recunoașterea unor atitudini în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele
2.2. Manifestarea unor atitudini pozitive în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele

Obiective operaționale:
O1: să identifice reguli și norme de comportament civic în diferite situații;
O2: să conștientizeze efecte ale activității omului asupra mediului;
O3: să-și dezvolte vocabularul, utilizând termeni specifici disciplinelor sociale(lucruri, grijă, împrumut, proprietate, atitudine);
Strategii didactice:
-*Metode și procedee :*conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic;
-*Resurse materiale:* manualul, calculatorul;
-*Forma de organizare:* individuală, frontală;
-*Resurse temporare:* 40 de minute;
-*Resurse umane:*33 de elevi
Bibliografie:

- Pițilă ,Teodora; Mihăilescu, Cleopatra ,, Educație civică,, manual pentru clasa a III a, București , Editura Art, 2017;
- Programa școlară pentru disciplina Educație civică, clasele a III a și a IV a(aprobată prin O.M. nr. 5003/ 2.12.2014)
- Molan, Vasile, ,,Didactica disciplinelor *Comunicare în limba română* și *Limba și literatura română* din învățământul primar,, ,București, Editura Miniped, 2016;

Momentele lecției	Ob. op.	Conținutul științific	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
1.Moment organizatoric		Asigurarea unui climat educațional favorabil.	conversația	manual caiet	frontală	
2. Captarea atenției		Vizionăm o secvență din filmul,, Vizită,, ,după I. L. Caragiale		film youtube		

		https://www.youtube.com/watch?v=nbdNXbFHFBs				
3. Anunțarea temei	O 1	Răspunzând corect la întrebările despre filmulețul vizionat, elevii vor descoperii soluția rebusului (anexa 1) care îi anunță titlul lecției „Relații și atitudini față de lucruri„ .	conversația	rebus	frontală individuală	
4. Dirijarea învățării	O 1 O 2 O 3	Le adresez copiilor câteva întrebări: -Cum își păstrează Ionel jucăriile? -Care este atitudinea copilului față de mingea primită în dar? -Cum se comporta băiatul in apropierea lucrurilor periculoase? Le cer copiilor sa enumere lucruri care: a) sunt în proprietatea lor; b) sunt în proprietatea întregii familii; c) le folosesc, dar nu le aparțin. Discutăm despre lucruri pe care le-am dat/ le-am luat cu împrumut și despre grija pe care trebuie să o avem față de acestea. Le prezint elevilor o imagine dintr-un parc și discutăm despre cum trebuie să folosim lucrurile destinate folosului public. Reținem că: 1. *Lucrurile folosite cu grijă durează mai mult;* 2. *Prin grija față de lucruri ne arătam respectul pentru munca celor care le-au confecționat;* 3. *Lucrurile nefolositoare, uzate, se depozitează în locuri special amenajate.* <u>Joc didactic</u>„ *Găsește-mi locul potrivit!*„ (valiză, coș de gunoi sau mașina de spălat) Le cer copiilor să sorteze lucrurile din camera lor și să le pună pe fiecare la locul potrivit. Discutăm despre acțiunile caritabile la care putem participa donând lucruri pe care nu le mai folosim(„Zâmbetul din cutie„ , „Târgul de prăjituri„)	conversația explicația jocul didactic		frontală frontală	observarea sistematică observarea sistematică
5.Obținerea	O 1	*Reguli de păstrare a ghiozdanului* Le cer să scrie un set de reguli pentru păstrarea ghiozdanului..		caiet	individuală	

performanței	O 2					
6. Încheierea activității		Le spun copiilor curiozități din Cartea recordurilor despre lucruri. Fac aprecieri asupra activității.		anexa 2		

CONSIDERAȚII METODOLOGICE – MANAGEMENTUL PROIECTELOR ȘCOLARE

ing. Diaconița Gabriel
Liceul Tehnologic “Vasile Cocea” Moldovița

Concepte generale

Noțiunea de proiect

La disciplina *Tehnologia informației și a comunicațiilor*, se pot concepe multe proiecte care au ca rol punerea în valoare a creativității, a schimbului de cunoștințe și experiență între elevi, respectarea valorilor, dezvoltarea abilităților de comunicare și de lucru în echipă.

Un ***proiect școlar*** constă într-un set de activități înlănțuite, delimitate în timp și care au un obiectiv comun, clar definit, la realizarea căruia participă toți elevii care fac parte din echipa de proiect.

Metoda proiectului este o metodă de predare-învățare activ-participativă, care dezvoltă abilităţile de gândire și de realizare în echipă a sarcinilor cerute. Temele proiectelor se stabilesc împreună cu elevii la începutul unității de învăţare și vor fi urmărite și coordonate pe tot parcursul acesteia. Elevii au la dispoziție instrumentele de comunicare prin Internet - email, chat, mesaje instant – pentru a menține legătura și în afara orelor de curs.

Orice proiect școlar trebuie să aibă o finalitate. Produsele rezultate în urma colaborării între membrii echipei de proiect vor fi prezentate la sfârșitul unității tematice în fața clasei.

Obiectivele proiectului

Obiectivele unui proiect ar trebui să îndeplinească condițiile SMART (*S – specific, M – măsurabil, A – abordabil, R – relevant, T – încadrat în timp*), ele fiind baza pentru conceperea și realizarea proiectului.

Obiectivele trebuie să fie:

- ✓ *formulate clar*, indicându-se explicit ceea ce se dorește să se obțină în final;
- ✓ *cuantificabile*, adică să permită măsurarea progresului făcut pentru atingerea obiectivelor propuse;
- ✓ *realizabile*, ținând cont de resursele și de capacitatea echipei de lucru;
- ✓ *relevante*, să favorizeze atingerea unui obiectiv mai general;
- ✓ *încadrate în timp*, specificându-se clar perioada de timp în care este prevăzut să se realizeze proiectul.

Ciclul de viață al managementului de proiect:

1. Inițierea - În faza de inițiere, se definește proiectul. Se vor elabora obiectivele proiectului, domeniul de aplicare, resursele proiectului și ce rol sunt necesare în echipă. Clarificarea ce așteaptă

părțile interesate de la proiect și ce anume urmărește proiectul să realizeze (și de ce) va oferi proiectului și echipei o direcție clară.

Aceasta este o etapă crucială pentru succesul proiectului. Fără claritate cu privire la ceea ce trebuie realizat și de ce, proiectul riscă să nu atingă obiectivele finale și să nu îndeplinească așteptările părților interesate.

Unii pași din faza de inițiere includ:

- Comunicarea cu părțile interesate pentru a înțelege scopul și rezultatele dorite ale proiectului
- Identificarea domeniului de aplicare al proiectului
- Determinarea obiectivelor SMART (specifice, măsurabile, realizabile, relevante și limitate în timp)
- Clarificarea resurselor precum bugetul și constrângerile de timp
- Confirmarea dimensiunii echipei și a rolurilor necesare
- Determinarea cât de des și ce părți interesate vor fi implicate pe parcursul proiectului

2. Planificare – În faza de planificare, se determină pașii pentru atingerea obiectivelor proiectului. Se stabilesc bugete, calendare și etape, precum și materialele sursă și documentele necesare. Acest pas implică, de asemenea, calcularea și prezicerea riscului, punerea în aplicare a proceselor de schimbare și conturarea protocoalelor de comunicare.

3. Monitorizarea proiectului – principalul rol îl va avea profesorul, dar și un membru al echipei de proiect care va fi desemnat coordonator.

4. Evaluarea proiectului. Se vor folosi următoarele instrumente ed evaluare:

- chestionar de evaluare aplicat echipei de proiect;
- grilă de interevaluare care va fi completată de celelalte echipe;
- grilă de evaluare a produsului final completată de către profesor.

Echipele de proiect vor fi formate din 4 elevi, număr ales astfel încât echipa să fie activă și eficientă. Echipele de proiect pot fi formate pe criterii afective, pot fi omogene, dacă membrii echipei au același nivel de cunoștințe sau pot fi eterogene, dacă sunt formate din elevi cu nivele diferite de cunoștințe.

Elevii își vor asuma roluri diferite, în funcție de competențele, de abilitățile și de implicarea fiecăruia.

După stabilirea componenței echipelor, se va trece la identificarea unui coordonator în grupul nou format.

Următorul pas în organizarea echipelor constă în stabilirea clară a obiectivelor, a sarcinilor care revin fiecărui membru și a rezultatelor așteptate de la ei la finalizarea proiectului.

Elevii trebuie să conștientizeze rolurile pe care le au în cadrul echipei și faptul că aceasta va avea succes doar dacă ei se vor dedica îndeplinirii sarcinilor pe care le-au primit, vor comunica eficient, vor asculta opiniile celorlalți membri și se vor respecta reciproc.

Rolul profesorului este de a monitoriza atent activitatea elevilor în echipe, de a-i îndruma atunci când este necesar sau de a-i determina să găsească singuri răspunsurile la problemele apărute. Uneori, rolul profesorului poate fi și de mediator, dacă în interiorul grupului au apărut mici neînțelegeri, care nu pot fi soluționate de către elevi și care pot conduce la o activitate ineficientă a echipei.

Colaborarea dintre membrii echipei de proiect poate fi facilitată de folosirea unor aplicații, cum ar fi *Google Docs/Drive* - https://drive.google.com/ - sau *Microsoft Office Web Apps*- https://office.microsoft.com/en-us/web-apps/.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ
„Prietenii Prințesei de gheață”

Prof. înv. preșcolar : Ungureanu Nicoleta Alexandra
Grădinița cu Program Prelungit Pătârlagele

NIVEL II

GRUPA MARE - "Buburuzele"

EDUCATOARE: Ungureanu Nicoleta Alexandra

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit Pătârlagele

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Când, cum și de ce se întâmplă?"

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Hai să ne jucăm pe afară!- jocurile copiilor iarna”

TEMA ACTIVITĂȚII : „Prietenii Prințesei de gheață”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

TIPUL ACTIVITĂȚII: Mixtă

COMPONENTA ACTIVITĂŢII INTEGRATE:

- ADP (Activități dezvoltare personală) .
  - Întâlnirea de dimineață: ,,Îmi place iarna, pentru că... ”-dezvoltarea abilității de comunicare
  - Rutine: Salutul, prezența, calendarul naturii
  - Noutatea zilei: Surprize de la prințesa de gheață
  - Tranziții: „Iarna a sosit în zori”

- ALA I (Activități liber alese)- etapa 1:
  - Joc de masă - *puzzle*-„ Prințesa de gheață”
  - Construcţii - „*Micii constructori* ”- „„Patinoarul”

- Joc de rol - „ *De-a cofetarii* ” - Pregatim fursecuri pentru Prințesa de gheață

- ADE (Activități domenii experențiale)- etapa a II-a :
- **DȘ** - Activitate matematică - **„Prietenii Prințesei de gheață”** – Joc didactic
- **DOS** – Activitate practică - **„Omul de zăpadă”** – Aplicație

- Jocuri și activități didactice alese - etapa a III-a:
- „Bulgării jucăușii” – Joc concurs

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- ✓ Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viaţă familiar;
- ✓ Conduita senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
- ✓ Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);
- ✓ Activare și manifestare a potențialului creativ;
- ✓ Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat ;
- ✓ Curiozitate interes și inițiativă în învățare ;

COMPORTAMENTE VIZATE:

- ✓ Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;
- ✓ Realizează sarcinile de lucru cu consecvență;
- ✓ Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
- ✓ Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația;
- ✓ Utilizează mâinile și degetele pentru activități variate;

OBIECTIVE :

La sfârșitul activității, copiii vor fi capabili:

O1. Să unească piesele de puzzle pentru a obține tabloul (Joc de masă);

O2. Să construiască din cuburi gardul patinoarului (Construcții);

O3. Să taie aluatul cu ajutorul formelor puse la dispoziție, obținând fursecuri pentru Prințesa de Gheață (Joc de rol);

O4.Să ordoneze crescător/descrescător în limitele 1-7 (DȘ);

O5. Să stabilească vecinii numerelor în limitele 1-7;

O6. Să identifice variante pentru descompunerea numarului indicat;

O7. Să lipească pe o suprafată dată materialele puse la dispoziție respectând indicațiile primite (DOS);

O8.Să respecte regulile jocului de mișcare (Joc de mișcare);

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul

Materiale didactice: puzzle, cuburi de diferite tipuri, șorțuri, aluat, tăvițe, forme, perne, decor, olaf, post-it, fulgi, panou, ecusoane cu fulgi, sanie, oameni de zăpadă din polistiren, panou, recompense, săniuțe, patine, stelute, ecusoane copii cu sanie, schiuri, patine, fulgi albi, albastru,oameni de zăpadă, bulgări, lucrare model, lipici, farfurii din carton, material mărunt: forme geometrice, bulgări, nas, gură, ochi, nasturi, brațe, fular, elemente decorative de iarnă, bulgări din hârtie albă.

- **Forme de organizare:** individual, frontal, grup, perechi.
- **Durata:** 1 zi

Bibliografie:

1.“Curriculum pentru învățământul preșcolar ”-2019

2. Breben Silvia, Fulga Mihaela, Gongea Elena, Ruiu Georgeta- „Metode interactive de grup” , Editura Arves, 2007

3. Mătasaru, Maria, Chiriloaie, Maria, “Proiectarea didactică în învățământul preșcolar”, Editura Casei Corpului Didactic “Grigore Tabacaru”, Bacau, 2004

4. Pâslaru, Gabriela, Cazacu, Oana, „Instruire și educație modernă în învățământul preșcolar contemporan”, Bacau, Ed. Grafit, 2005, p.124.

5.Cojocariu, Venera, Mătăsaru, Maria, Chiriloaie, Maria, “Secrete metodice în didactica preșcolară” vol. I, Ed. Casei Corpului Didactic, Bacau, 2006

6. Cerghit, Ioan, „Metode de învățământ”, Bucuresti, Ed. Polirom, 2006;

7. Taiban, Maria, Nistor, Valeria, „Jocuri didactice pentru grădinița de copii” , Ed. Didactică și Pedagogică, București

SCENARIUL ZILEI

Activitatea începe cu ***Întâlnirea de dimineață***, copiii se așază în semicerc pentru a putea stabili fiecare un contact vizual cu toți membrii grupei. Educatoarea rostește următoarele versuri:

„De mânuțe ne luăm,
Cercul mare îl formăm
Dimineața ne-am trezit
La grădi ne-am întâlnit.
Bună dimineața, dragi Buburuze!
Mă bucur că sunteți aici!
A-nceput o nouă zi,
Bună dimineața, copii!”

Prezența: „După ce ne-am adunat
Și frumos ne-am salutat
Colegii ne-am întâlnit
Oare cine n-a venit?”

Se identifică copiii care nu sunt prezenți la grădiniță.

Calendarul naturii: *„Vreme bună,vreme rea*
Astăzi noi o vom afla! ”

Se discută despre anotimpul, luna și ziua în care suntem, despre starea vremii și vom completa calendarul naturii folosind jetoanele potrivite.

Momentul de mişcare se realizează prin tranziţia cântecelului: „Bună dimineața!”.

Împărtășirea cu ceilalți : Se va realiza pornind de la decorul din sala de grupă. Se poartă o discuție cu copiii despre ce joc de iarnă prefera fiecare.

Noutatea zilei: SURPRIZE de la Prințesa de gheață.

Trei cutii numerotate (1-3) în care sunt materialele didactice necesare desfășurării fiecărei activități, o scrisoare, și medalioane pentru fiecare copil. Prin metoda –„Mâna oarbă”, fiecare copil își va alege un ecuson (sanie, patine, schiuri). Citesc scrisoarea trimisă de Prințesa gheții. (Anexa 1)

Se comunică tema zilei: “Prietenii prințesei de gheață”. Pentru început, copiii vor primi câte un ecuson cu sporturi de iarna și astfel vor fi direcționați către centre.

<u>Tranziția (1)</u> spre ALA 1: cântec: ***„Iarna a sosit în zori! ”***

Copiii se vor grupa în funcție de ecusonul extras din coșuleț și descoperă materialele de lucru de la *prințesa de gheață. (cutia nr 1)*

Descoperă în prima cutie, numerotată cu cifra 1, materialele pe care le vor folosi în cadrul activității.

Pentru că Zâna va trece prin multe probe la concursul la care își dorește să participe și va trebui să rezolve sarcini diferite, eu zic să îi arătăm pentru început cum reușim noi să unim elementele unui puzzle, să construim, cât suntem de pricepuți suntem la facut fursecuri.

Se prezintă temele și sarcinile de lucru de la centrele pe arii de stimulare deschise și se atrage atenția asupra modului de lucru,după care copiii se împart pe centre în funcție de ecuson.

Dacă sunt copii care vor să schimbe centrul, se va avea în vedere păstrarea echilibrului între echipe.

ALA 1: Activități liber alese

- Puzzle – *joc de masa* -„Prințesa de gheață”. Copiii vor rezolva un puzzle pentru a reda un tablou
- Construcţii - „*Micii constructori* ”- , „Patinoarul”. Copiii vor înconjura patinoarul folosind cuburi de diferite dimensiuni.
- Joc de rol - „ *De-a cofetarii* ” - Pregatim fursecuri pentru Prințesa de gheață. Copiii vor pregăti fursecuri prin tăierea aluatului cu forme diferite: inimioare, fluturi, omuleți etc.

În realizarea sarcinilor de la fiecare centru, copiii vor fi îndrumaţi şi ajutaţi de către educatoare. Pentru asigurarea feedback-ului şi evaluarea modului de lucru din fiecare centru, educatoarea organizează o evaluare de grup, fiecare grup analizând produsele altui grup, exprimându-și părerile despre modul cum au lucrat.

Prin Tranziția 2 : *”Rândul iute îl formăm / La ușă ne așezăm*
Și cuminți să așteptăm / La baie ca să plecăm “

Copiii vor merge la baie, timp în care ne pregătim pentru activitatea pe domenii experiențiale, jocul didactic matematic „***Prietenii Prințesei de gheață***” .

Se revine în sală de grupă interpretând cântecul ***Săniuța fuge*** (**Tranziție 3**), timp în care se vor așeza pe perne pentru următoarea activitate.

ACTIVITĂŢI PE DOMENII EXPERIENŢIALE – Etapa a II-a

DȘ - Activitate matematică - **„Prietenii Prințesei de gheață”** – Joc didactic

Copiii se vor așeza pe covor, folosind pernuțele pentru a fi cât mai comod așezați. Le voi reaminti copiilor faptul că Prințesa ne-a spus că în cutiile trimise vom găsi multe surprize. Impreună,

astazi vom descoperi ce surprize ne-a mai pregătit Prințesa. Elementul-surpriza este descoperirea decorului de iarnă realizat în sala de grupă, dar și prezența unui prieten foarte bun de-al Prințesei, care a venit să fie astăzi cu noi pentru a ne încuraja, Omul de zapada, Olaf.

Introducerea în activitate: Pentru că Prințesa va trece prin mai multe probe la concursul la care își dorește să participe și va trebui să rezolve sarcini diferite, vă propun ca și noi astăzi să organizăm un concurs care se numește *„**Prietenii Prințesei de gheață”*** în care îi vom arăta cât suntem noi de harnici și de isteți.

Astăzi toți ne vom juca /Prințesa o vom ajuta
La concurs, ea, deîndată, / Să ajungă cu bagheta fermecată!
Noi vom număra, / Apoi ușor vom ordona,
Vecini vom identifica /Dar și numere vom așeza ,
Acolo unde Olaf ne va îndruma!

Astfel, în continuare, se comunică copiilor sarcinile și regulile jocului:

Concursul de astăzi se va desfășura pe 2 echipe : echipa fulgilor albi și echipa fulgilor albaștri. Pe parcursul concursului, va răspunde doar copilul ales de catre Olaf prin expresia ritmată:

Olaf se gândește
Și pe ...(Schiorul/Patinatorul,Ionut)
Îl poftește!

Pe rând, câte un copil de la fiecare echipă va alege un fulg de zăpadă pe care va fi o sarcină ce urmează să o rezolve. Dacă un copil întâmpină dificultăți la rezolvarea sarcinii, acesta poate alege un coleg din echipa sa pentru a fi ajutat. Dacă rezolvă corect, va fi aplaudat și echipa sa va primi drept recompensă un fulg la panoul concursului.

SARCINILE JOCULUI:

Verificarea cunoștințelor referitoare la ordonarea obiectelor, clasificarea după criterii date, stabilirea vecinilor numerelor și descopunerea unui număr dat.

ELEMENTE DE JOC: Olaf, mânuirea materialului, aplauze, surpriza, mișcarea, închiderea/deschiderea ochilor, jocul, aprecieri verbale

Pentru a vedea în ce măsură au înțeles regulile, se va desfășura jocul cu câte un reprezentant de la fiecare echipă (jocul de probă).

Proba I : „**Olaf și formula magică”**

Pe rând, Olaf cu ajutorul expresiei ritmate va alege câte un copil de la fiecare echipă care va avea de rezolvat câte o sarcină pentru a o ajuta pe Prințesă să se pregătească de concurs. Pe tot parcursul jocului, sunt antrenaţi toţi copiii, încurajându-le spiritul de competiţie şi interesul pentru rezolvarea sarcinii. Câte un copil de la fiecare echipă va alege un fulg, se citește sarcina care se află pe acesta : *Așază bulgării în ordine crescătoare*. *Așază bulgării în ordine descrescătoare.* (Acesta așează numerele 1-7)

Proba II

„Rezolvă corect!”

Cu atenție privește/ Ce cifră lipsește?

Copilul este invitat să descopere și să spună al câtelea bulgăr lipsește.

Proba III

“Găsește vecinii numerelor.”

Copilul, la această probă, va identifica care este vecinul mai mic și mai mare pentru omul de zăpadă.

Complicarea jocului

Lipește pe cele două patine steluțele de pe șiret. La acest moment, copiii sunt invitați să aplice pe patine elemente decorative în trei moduri.

DOS – Activitate practică - „Omul de zăpadă” – Aplicație

De această dată , Olaf îi roagă pe copii să îl ajute să realizeze tablouri pentru prietenii lui ,oamenii de zăpadă. Acesta oferă copiilor cutia cu numarul 3 (în care se află un plic cu indicațiile privind realizarea tablourilor) ,trimisă de către Prințesa de gheață. Se explică și se demonstrează copiilor modul de realizare a lucrărilor. Se precizează criteriile de realizare a lucrărilor: nu se folosește mult lipici, se acoperă toate spațiile ***(intuirea și prezentarea materialelor)*** , modul în care vor fi lipite materialele. Li se pun la dispoziție materiale variate pentru a le stimula creativitatea, singura specificație fiind ca omul de zăpadă trebuie să fie alcătuit din 3 părți componente. Copiii vor lipi bulgări de zăpadă (mic, mare, mijlociu din diverse materiale), ochi, gură, nasturi, brațe, pălărie și vor forma un om de zăpadă. Înainte de a trece la executarea lucrării, vom realiza câteva exerciţii pentru încălzirea muşchilor mici ai mâinilor:

“Mâna lebadă o fac ,/ Care dă mereu din cap/ Lebedele-n jur privesc,/ Mâinile eu le rotesc!’’.

Pe tot parcursul activităţii, voi urmări îndeaproape modul de realizare a lucrărilor, respectarea cerinţelor de a aplica elementele conform indicațiilor. Îi voi îndruma pe cei care întâmpină dificultăţi, îi voi aprecia pentru efortul depus.

La final, realizăm o expoziție cu lucrările realizate, iar copiii sunt invitați să facă aprecieri asupra rezultatelor.

Tranziție: Sarcinile le-ați rezolvat

Și frumos ați mai lucrat

Acum sunteți invitați

Să vă distrați

În oameni de zăpadă să vă deghizați

Cu bulgării să vă jucați!

Joc distractiv: „Bulgării distractivi’’

La acest joc, copiii primesc hârtie albă numerotată pâna la 7, din care vor forma bulgări cu care ne vom juca. La semnalul educatoarei, aceștia desfac bulgării și, în funcție de cifra prezentă în bulgăre, își cauta vecinii (secvență DȘ).

Evaluarea activității

Activitatea zilei se încheie prin adunarea copiilor la centrul tematic unde copiii vor așeza lucrările realizate la activitatea practică. Apoi, își vor reaminti și vor realiza ce au făcut pe parcursul zilei la centre.

Pentru modul în care au realizat sarcinile și s-au comportat pe parcursul zilei, copiii primesc o recompensă trimisă de Prințesă.

Moment de literație

În cadrul momentului de literație, copiii vor fi așezați pe pernuțe în semicerc, iar educatoarea le va citi povestea **„ Elmer la zăpadă’’**.

Jocuri în aer liber

În cadrul **momentului de reflecție,** vom trece în revistă rapid, momentele zilei, fiecare copil exprimându-și starea de spirit de la finalul zilei.

Anexa 1

Dragi copii din grupa mare,

Eu sunt Printesa de gheață,
Și am o mare supărare,
La concurs eu aș pleca
Dar nu sunt așa pregătită
Aș aprecia daca m-ați ajuta

Și pentru mine ați exersa..

Sarcinile de le-ați rezolva

!

- Ce ziceți, copii? Vreți să o ajutăm pe Prințesă?

- Daaaaa.....!

Mă bazez pe voi, copii,

Să rezolvați corect tot ce aveți în cutii!

La concurs de vom câștiga,

Tare mă voi bucura!

Proiectul educațional
Incluziune prin înțelegere și colaborare

Prof. Mirela Sandu,
Colegiul Naţional Catolic „Sf. Iosif” Bacău

ABSTRACT

O societate în schimbare pune o presiune constantă asupra sistemului educațional și actanților săi, de aceea permanent profesorii și elevii trebuie să găsească soluții care să-i pună în acord cu cerințele sociale. O modalitate plăcută, utilă prin care se pot învăța cunoștințe și exersa deprinderi este proiectul educațional. Propun în cele ce urmează un proiect numit **“*Incluziune prin înțelegere și colaborare*”** ce are ca scop dezvoltarea competențele de incluziune ale elevilor cu CES (Cerințe Educaționale Speciale) prin intermediul educației, sensibilizării și colaborării într-un mediu școlar prietenos și susținător.

ARGUMENT

Există numai un singur fel de a înțelege oamenii, anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi și să se zugrăvească ei înșiși în ei”(Charles Augustine Sainte-Beuve)

Educația joacă un rol esențial în dezvoltarea indivizilor și a societății în ansamblu. În cadrul proceului educațional, formarea aptitudinilor sociale incluzive și tolerante este crucială pentru crearea unei comunități armonioase și pentru promovarea unei lumi mai bune și mai echitabile.

O societate incluzivă este una în care fiecare individ este acceptat, respectat și apreciat pentru ceea ce este, indiferent de diferențele sale. Educația este instrumentul principal în promovarea acestei incluziuni sociale. Încă de la o vârstă fragedă, educația formală desfășurată prin intermediul sistemului educational, îi învață pe elevi să fie deschiși și empatici față de cei din jurul lor, să își valorizeze și să își respecte colegii, indiferent de originea lor etnică, religie, statut social sau alte caracteristici individuale. Prin intermediul interacțiunilor zilnice în cadrul școlii, elevii învață să își dezvolte abilitățile de comunicare, să își împărtășească experiențele și să își susțină unii pe alții într-un mediu sigur și deschis.

Toleranța este o altă aptitudine crucială pe care educația o promovează în rândul indivizilor. Prin intermediul educației, elevii învață să accepte și să respecte diversitatea culturală, religioasă și ideologică din jurul lor. Ei învață să își exprime opiniile într-un mod constructiv și să asculte punctele de vedere ale celorlalți cu deschidere și înțelegere. Prin dezvoltarea acestei aptitudini, educația contribuie la crearea unei societăți în care dialogul și cooperarea sunt promovate în detrimentul conflictului și al discriminării. Dezvoltarea aptitudinilor sociale incluzive și tolerante este dezirabilă în orice societate modernă, deoarece aceste aptitudini nu numai că influențează relațiile interpersonale

la nivel individual, ci au și un impact profund asupra societății în ansamblu. Societățile în care educația este prioritară în promovarea incluziunii și toleranței sunt cele care prosperă și evoluează într-un mod pozitiv. Acestea sunt societăți în care diversitatea este considerată un atu și în care respectul reciproc este fundamentul coexistenței armonioase. Prin intermediul educației, elevii învață să fie membri activi și responsabili ai unei societăți în care diversitatea este apreciată și respectată, iar discriminarea și intoleranța sunt combătute. Prin promovarea incluziunii și toleranței în rândul noilor generații, educația construiește un viitor mai luminos și mai echitabil pentru toți.

Educația incluzivă nu se limitează doar la acceptarea diversității, ci și la promovarea integrării și a participării active a tuturor elevilor în viața școlară. Prin intermediul unor practici educaționale adaptate și a sprijinului suplimentar acordat elevilor cu nevoi speciale, se poate asigura că niciun elev nu este lăsat în urmă, ci că toți au oportunitatea să își atingă potențialul maxim, din acest motiv propun în continuare un proiect

SCOPUL PROIECTULUI:

Scopul acestui proiect este de a dezvolta competențele de incluziune ale elevilor cu CES (Cerințe Educaționale Speciale) prin intermediul educației, sensibilizării și colaborării într-un mediu școlar prietenos și susținător.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

1. **Promovarea înțelegerii și acceptării diversității:** Să încurajăm elevii să-și dezvolte empatia și să înțeleagă și să respecte diferențele dintre ei și colegii lor cu CES.
2. **Creșterea nivelului de conștientizare și sensibilizare:** Să educăm întreaga comunitate școlară, inclusiv elevii, profesorii și părinții, în legătură cu nevoile și abilitățile elevilor cu CES, pentru a elimina stereotipurile și prejudecățile.
3. **Favorizarea colaborării și integrării:** Să creăm o atmosferă de colaborare și sprijin reciproc între toți elevii, indiferent de diferențele lor, pentru a promova integrarea și incluziunea în toate aspectele vieții școlare.

PLANUL DE IMPLEMENTARE:

1. **Sesiuni de Sensibilizare și Educație:**

- Organizarea unor sesiuni de sensibilizare și educație în cadrul fiecărei clasela ora de dirigenție în care se discută despre CES, tipuri de nevoi speciale și moduri de sprijinire a colegilor cu CES, se pot face activități conform celor propuse în fișele de lucru.
- Invitarea unor vorbitori specializați, precum consilierul școlar, psihologi sau pedagogi specializați în educația incluzivă sau a unor foști elevi cu CES pentru a susține prezentări și discuții în cadrul săptămânii ȘCOALA ALTFEL sau la orele de consiliere într-o perioadă stabilită de comun acord la nivelul școlii.

2. **Ateliere Practice:**

- Organizarea de ateliere practice în care elevii lucrează împreună pentru a rezolva provocări și sarcini în echipă, pentru a promova colaborarea și înțelegerea reciprocă.
- Crearea de proiecte de grup care implică colaborarea între elevi cu diverse abilități și nevoi, pentru a dezvolta abilitățile de lucru în echipă și de comunicare.

3. **Evenimente Culturale și Artistice:**

- Organizarea unor evenimente culturale și artistice în cadrul școlii, în care elevii sunt încurajați să-și exprime creativitatea și să-și prezinte lucrările într-un mediu inclusiv și prietenos.
- Promovarea diversității culturale și a diferitelor forme de expresie artistică pentru a celebra diferențele și pentru a consolida sentimentul de comunitate.

4. **Program de Mentorat și Suport:**

- Lansarea unui program de mentorat în cadrul căruia elevii din clasele mai mari să ofere sprijin și îndrumare elevilor cu CES din clasa a9a, ajutându-i să se integreze mai bine în mediul școlar și să-și dezvolte abilitățile sociale și academice.
- Furnizarea de suport suplimentar și consiliere emoțională pentru elevii cu CES, prin intermediul consilierilor școlari sau al echipelor de sprijin specializate.

5. **Evaluare și Monitorizare:**

- Evaluarea continuă a progresului și a impactului proiectului prin intermediul sondajelor, întâlnirilor cu părinții și observațiilor din partea personalului școlar.
- Ajustarea și adaptarea proiectului în funcție de feedback-ul primit și de nevoile identificate ale elevilor și comunității școlare.

RESURSE NECESARE:

- Resurse financiare pentru organizarea evenimentelor și achiziționarea materialelor necesare.
- Participarea și angajamentul profesorilor, părinților și elevilor.
- Sprijinul și colaborarea cu organizații și experți în domeniul educației incluzive și al CES.

REZULTATE AȘTEPTATE:

- Creșterea nivelului de conștientizare și acceptare a diversității în rândul elevilor și al personalului școlar.
- Îmbunătățirea relațiilor interpersonale și a atmosferei generale în școală.
- Dezvoltarea abilităților sociale și academice ale elevilor cu CES.
- Încurajarea incluziunii și colaborării în toate aspectele vieții școlare.

CONCLUZIE:

Proiectul "Incluziune prin înțelegere și colaborare" își propune să creeze un mediu școlar incluziv și divers, în care toți elevii, indiferent de nevoile și abilitățile lor, să se simtă acceptați, respectați și

sprijiniți în atingerea potențialului lor maxim. Prin educație, sensibilizare și colaborare, acest proiect își propune să contribuie la promovarea incluziunii și la construirea unei comunități școlare mai unite și mai echitabile.

Exemple de activități propuse la orele de consiliere sau în cadrul activităților practice

Organizati clasa pe grupe, distribuiți situațiile și fiecare grupă își va prezenta punctul de vedere:

A)Situația 1: Mihai este un coleg de clasă care suferă de anxietate, fapt cunoscut doar de câtiva colegi și de profesorul diriginte. El trebuie să participe la o dezbatere la ora de română, dar nu este pregătit să o facă pentru că își imaginează cel mai neplăcut final posibil. El este sigur că discursul lui nu-i va reuși și că va părea un idiot. De aceea, în pauză vine la tine și îți cere să -l anunți tu pe profesorul de română că îl doare capul și stomacul și nu a putut să fie prezent la oră.

Cum ar fi bine să reacționezi.....

Cum nu ar trebui să reacționezi.....

B)Situația 2: Iosif și Anton sunt colegii tăi de clasă și sunt de religie catolică. Iosif e declarat de părinții săi ceangău român, iar Anton ceangău maghiar. Cei doi elevi se ceartă zilnic acuzându-și reciporoc familiile de trădare. Într-o zi, cearta lor a degenerat în bătaie, iar colegii de clasă au intervenit să-i despartă. Ce ați putea face în calitate de coleg? Cum ar trebui să procedați pentru a-i ajuta să se înțeleagă și să nu se mai jicnească?

C)Citiți textul de mai jos și reflectați, apoi organizați o discuție prin care să răspundeți la următoarea întrebare: de ce acceptăm, fără prejudecăți, valorile materiale și uneori și pe cele culturale ale minorităților din jurul nostru și avem prejudecăți în acceptarea conviețuirii alături de ei?

“Dumnezeul tău este evreu. Mașina pe care o ai este japoneză. Pizza este italiana, iar couscous-ul este algerian. Democrația pe care o practici este grecească. Cafeaua ta este braziliană. Ceasul îți este elvețian. Cămașa este indiană. Radioul tău este coreean. Vacanțele tale sunt turcești, tunisiene sau marocane. Cifrele tale sunt arabe. Scriitura îți este latină, și îi reproșezi vecinului tău că este străin/diferit. (afiș citit într-un restaurant turcesc din Paris)”

BIBLIOGRAFIE

1. Elena HUSAR, Gabriel STAN – Pedagogia diversității și dificultățile de învățare, edit CCD Bacău, 2013
2. A. Gherguț- Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, edit Polirom, 2001

PROIECT EDUCATIONAL NATIONAL
„O SANSA EDUCATIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE SI TOLERANTA”
„PROCESUL EDUCAȚIONAL ÎNTR-O ȘCOALĂ INCLUZIVĂ”

Profesor învățământ preșcolar: Gherghina Tatiana Andra
Unitatea de învățământ: Grădinița “Paradisul Piticilor”, București

Educația incluzivă presupune introducerea în structurile învățământului tradițional a copiilor cu cerințe speciale, având în vedere principiul egalității. Prin urmare, toți copiii au dreptul la educație indiferent de mediul de proveniență (familii sărace cu posibilități financiare limitate / familii cu o stare materială foarte bună); religia; etnia; limba vorbită; naționalitatea sau prezența unor deficiente psihice/ motorii nu ar trebui să reprezinte un motiv prin intermediul căruia s-ar putea realiza acțiuni de discriminare.

„Școala incluzivă” reprezintă o unitate de învățământ, care asigură o educație pentru toți, și în același timp o educație pentru fiecare, prin structura calitativă a actului instructiv educativ, cadrul didactic va folosi cel mai eficient mijloc de combatere a atitudinilor de discriminare.

Școala incluzivă deține următoarele caracteristici:

- Nu selectează și nu exclude, prin urmare diversitatea va sprijini demersul educațional;
- Prin natura sa este deschisă, tolerantă, prietenoasă și democratică, contribuind la construirea comunității incluzive;
- Fiecare copil are acces la cunoaștere, iar învățarea este individualizată, existând mari așteptări pentru asigurarea succesului școlar al tuturor elevilor;
- Există preocupare din partea cadrelor didactice pentru perfecționare;

Principiile școlii incluzive vor avea în vedere:

- *Valorificarea tuturor diferențelor copiilor și flexibilitatea în activitatea didactică:*

Valorificarea diferențelor existente între copiii pot fi exploatate prin intermediul activităților. Fiecare profesor trebuie să dispună de creativitate, răbdare și disponibilitate în realizarea materialelor, pe care le va folosi în cadrul activităților propuse.

Acestea necesită un timp de pregătire și este necesar să adaptăm materialul educațional conform temei propuse, particularităților de vârstă și individuale ale copiilor. De asemenea, activitățile trebuie să aibă o varietate foarte mare și să includă metode și mijloace noi pentru a stârni interesul copiilor și pentru a le valorifica potențialul existent.

- Cooperarea și comunicarea sunt factorii implicați în procesul de educație a copilului; Aceștia sunt reprezentați de relația de interdependență dintre familie -școală-comunitate.

Familia are un rol important în procesul educațional, deoarece în cadrul acesteia copilul își însușește primele priceperi și deprinderi; se formează „ cei 7 ani de acasă”; copilul învață ce este ascultarea și care sunt consecințele încălcării ei.

Școala deține un loc fundamental în construirea potențialului bio-psiho-socio-cultural al copilului. Profesorul se află în centrul demersului instructiv-educativ, pregătind formarea academică a elevilor, dezvoltând competențe în conformitate cu programa și particularitățile individuale ale fiecărui copil. Cadrul didactic va avea întotdeauna în vedere și latura emoțională a copilului, oferind curaj, liniste, speranță și încredere în funcție de nevoile fiecărui elev.

Mediul în care copilul trăiește îi poate influența demersul educațional. Prin urmare, un mediu defectuos/un anturaj negativ duce la regres, iar un mediul propice învățării va favoriza dezvoltarea copilului, a abilităților, deprinderilor și priceperilor pe care le deține.

Parteneriatul familie-şcoală-comunitate presupune din partea fiecărui participant: colaborare, cooperare, comunicare, acceptare, interacțiune şi implicare. Scopul fundamental al acestui trio este dezvoltarea globală şi optimă a copilului.

Educația incluzivă are ca scop dezvoltarea capacităților fizice și psihice a copiilor cu CES și apropierea acestora dintâi de copiii normali. Educația incluzivă trebuie să valorifice la maximum disponibilitățile subiectului deficient. De exemplu, în cazul unui copil care deține o tulburare de vedere este necesar, să introducem activități care dezvoltă ceilalți analizatori. Multisenzorialitate va duce la compensarea și cunoașterea amplificată/profundă, urmând ca activitatea ochiului să fie preluată de celelalte funcții.

Voi concluziona o parte din ideile despre educația incluzivă, folosind un citat reprezentativ: “Există un singur fel de a înțelege oamenii, anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi, să se zugrăvească ei cu ei...”

I. Premisele dezvoltării mijloacelor eficiente de combatere a atitudinilor de discriminare:

Copilul cu dizabilități are nevoie de familie, deoarece aceasta reprezintă primul mediu de socializare prin securitate afectivă, susținere, sprijin și cooperare.

Un copilul cu dizabilități se adaptează destul de greu în cadrul relațiilor interpersonale, de aceea părinții trebuie să intervină și să joace rolul de tampon/ mediator între copil şi persoanele străine.

Există o mare varietate de relații interpersonale, unele fundamentale/largi, exprimând raportarea omului la reperele existențiale determinării sociale, altele cu o sfera mai restransă, mai delimitate, exprimând dimensiuni mai specializate ale interacțiunii interpersonale.

Integrarea în grup apare ca un proces realizat pe mai multe trepte. Ea începe în planul interacțiunii funcționale, evoluează prin acumulări perceptive şi comunicative ca imagine interpsihică, care funcționează ca premisă pentru un anumit nivel de valorizare interpersonală.

II. Atitudini şi comportamente combătute de școala incluzivă:

- Etichetarea- esențializarea subiectivă a caracteristicilor unei persoane, de obicei negative;
- Prejudecățile-opinii, idei preconcepute, adesea nefavorabile;
- Stereotipurile- falsificări ale atitudinilor şi comportamentelor față de ceilalți;
- Discriminarea-nedreptățirea, punerea în acțiune a prejudecăților;
- Marginalizarea- desconsiderarea , neglijarea mai mult sau mai puțin voită;
- Segregarea-formă gravă de discriminare/ separare fizică.

III. Strategii didactice care susțin demersul educațional, în vederea eliminării atitudinilor de discriminare în rândul copiilor cu dizabilități.

a)Activități desfășurate individual, în perechi sau grupuri mici;

Criteriile luate în considerare sunt: elevii cu aptitudini diferite; elevii care se susțin reciproc și elevii care pot îndeplini roluri diferite. Avantajele lucrului în echipă sunt numeroase, printre care: dezvoltarea toleranței, a încrederii reciproce, a colaborării, cooperării, comunicării, respectului colegial și a înțelegerii naturii umane.

b) Diferențierea sarcinilor de lucru și a timpului alocat;
În cadrul acestei categorii vom lua în calcul: gradarea sarcinilor de lucru și a timpului alocat sarcinilor de lucru; combinarea sarcinilor “ pas cu pas” în sarcinile de dezvoltare; sarcini de lucru deschise
c) Diferențierea cunoștințelor elevilor:
Prin felul de abordare a tuturor stilurilor de învățare ale fiecărui elev; folosirea fișelor de lucru ajutătoare pentru elevii care au nevoie şi utilizarea formei de organizare a colectivului în grupuri mici/perechi/echipe.

d) Diferențierea răspunsului:

Presupune stabilirea de către elevi a obiectivelor proprii şi autoevaluarea în funcție de acestea; folosirea feed-back-ului individualizat și constructiv de către profesor; realizarea de către cadrul didactic a unui plan de dezvoltare cu implicarea elevului în activitățile educative.

Necesitatea incluziunii şi promovarea unei educații incluzive va fi întotdeauna în strânsă legătura cu recunoașterea şi acceptarea diversității, aceasta din urmă fiind la baza democrației. Conștiința copiilor trebuie formată şi dezvoltată din perspectiva primirii în colectivitate a celor ”diferiți” nu doar din milă şi obligație, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la activități comune, care vor conduce ulterior la dezvoltarea comunității.

Concluzii:

Din perspectiva educației- școlile incluzive promovează idei conform cărora elevii învață și se dezvoltă împreună, iar cadrul didactic folosește modalități de predare care să corespundă diferențelor individuale.

Din perspectiva socială, școala incluzivă pune bazele diversității, în interiorul acesteia creionându-i-se o societate deschisă, democratică, care îi incurajează pe oameni să lucreze împreună şi să se respecte reciproc.

Bibliografie:

- Curs “Psihopedagogie speciala”, Bucur Cristian, 2014, Universitatea din Bucuresti, Faculatatea de Psihologie şi Stiinte ale Educatiei.
- https://www.google.com/search?q=educatia+incluziva+citate&oq=educatia+incluziva+citate&aqs=chrome..69i57.9383j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#vhid=xa5IUE2IIKbh0M&vssid=l
- https://plei.ro/blog/parteneriatul-gradinita-familie-comunitate/
- https://www.slideshare.net/natalianicu/prezentare-educatiaincluziva
- https://totilascoala.wordpress.com/2009/09/22/stiti-ce-este-educatia-incluziva/

PROIECT EDUCAȚIONAL JUDEȚEAN - EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
„ÎMPREUNĂ EDUCĂM COPII FERICIȚI”

Grădinița PP Alexandrina Simionescu Ghica, Târgoviște
Prof. înv. preșc. Stoica Gabriela Florentina

ARGUMENT:

Istoria conceptelor de integrare și incluziune este destul de recentă, specifică secolului XX. Sinteza literaturii de specialitate din ultimele decenii evidențiază schimbarea de perspectivă privind abordarea teoretică, dar și cea practică a copiilor cu dizabilități.

În urmă cu 30 de ani, incluziunea devenea un subiect provocator pentru specialiștii în educație. În anul 1990, U.N.E.S.C.O. începuse promovarea paradigmei „*educația pentru toți”*, prin care se dorea transformarea mediul școlar într-unul care să corespundă real nevoilor tuturor elevilor, fără discriminări, prețuind diversitatea și acordând șanse egale tuturor.

Școala incluzivă este ”*oglinda*” societății deschise, democratice, tolerantă la diferențele interindividuale și non-discriminatorie, care promovează egalitatea în drepturi. Școala incluzivă este unitatea de învățământ public de masă în care „*au acces toți copiii unei comunități, indiferent de mediul de proveniență, în care sunt integrați într-o formă sau alta și copiii cu cerințe speciale în educație, unde programul activităților didactice are la bază un curriculum specific (individualizat și adaptat) și unde participarea personalului didactic la activitățile educative din clasă se bazează pe un parteneriat activ între profesori, profesorii de sprijin/suport, specialiști în educație specială și părinți.*” (Gherguț, 2016, p. 30). În același timp, școala incluzivă este o școală care asigură condițiile pentru ca toți copiii să-și poată atinge potențialul, bazându-se pe corectitudine.

I. DESCRIEREA PARTENERIATULUI:

I. 1. GRUP ȚINTĂ:

- Preșcolari;
- Părinți;
- Cadre didactice;
- Comunitatea locală.

I.2. DURATA: 1 an școlar

I.3. PARTENERI: -

I.4. COMISIA DE IMPLEMENTARE: -

I.5. RESURSE UMANE:

- preșcolari;
- cadre didactice;
- părinți;
- consilier școlar;

- membrii comunității locale.

I.6. RESURSE MATERIALE: laptop, video-proiector, boxe, scaune, mese, cărți, creioane colorate, donații, banner, hârtie, carioci, guașă, jucării etc.

I.7. SURSE DE INFORMARE:

- *Curriculum pentru educația timpurie,* 2019;
- Gherguț, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale – Strategii de Educație integrată*, Editura Polirom, 2001, Iași;
- Ungureanu, D, *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara;
- Vrăsmaș, T., *Școala și educația pentru toți*”, Editura Miniped, 2004, București.

I.8. PRODUSE ALE ACTIVITĂŢILOR PLANIFICATE: pliante realizate de educatoare, fotografii, imagini, diplome, CD–uri, lucrări ale copiilor etc.

I.9. SCOPUL PROIECTULUI:

Contribuţia la reducerea marginalizării copiilor din categorii dezavantajate (preșcolari cu cerințe educative speciale din învățământul special, integrați în învățământul de masă, copii din familii monoparentale, copii în plasament, copii din comunități sărace/ comunități izolate, cu părinți plecați în străinătate), precum şi la schimbarea mentalităţilor şi atitudinii copiilor, cadrelor didactice faţă de aceştia.

I.10. OBIECTIVUL GENERAL

Prin intermediul proiectulului educațional județean „*Împreună educăm copii fericiți!*”, instituțiile partenere își propun să contribuie la dezvoltarea unor relaţii de colaborare şi susţinere sub aspect educativ a copiilor proveniţi din categorii dezavantajate (preșcolari cu cerințe educative speciale din învățământul special, integrați în învățământul de masă, copii din familii monoparentale, copii în plasament, copii din comunități sărace/ comunități izolate, cu părinți plecați în străinătate).

OBIECTIVE:

- Educarea sensibilităţii copiilor prin implicarea lor şi a părinţilor în acţiuni de voluntariat venite în sprijinul copiilor din categorii dezavantajate (preșcolari cu cerințe educative speciale din învățământul special, integrați în învățământul de masă, copii din familii monoparentale, copii în plasament, copii din comunități sărace/ comunități izolate, cu părinți plecați în străinătate);
- Formarea competenţelor de comunicare, implicare activă, muncă în echipă;
- Sensibilizarea copiilor cu privire la problemele semenilor lor – dezvoltarea empatiei;
- Educarea spiritului de colaborare, prietenie, întrajutorare – cultivarea altruismului.

I.11. REZULTATE AŞTEPTATE :

- Creşterea frecvenţei la grupă a preşcolarilor din categorii dezavantajate (preșcolari sau elevi cu cerințe educative speciale din învățământul special, integrați în învățământul de masă, copii din familii monoparentale, copii în plasament, copii din comunități sărace/ comunități izolate, cu părinți plecați în străinătate);
- Promovarea imaginii grădiniței în comunitate;
- Întărirea parteneriatului cu alte instituții.

I.12. MODALITĂȚI DE EVALUARE, MONITORIZARE ȘI DISEMINARE

- Întâlniri cu echipa de proiect;
- Diplome;
- Fotografii;
- Produse ale activităţii copiilor;
- Mese rotunde cu partenerii și colaboratorii;
- Procese-verbale încheiate în urma desfășurării activităților;
- Raport de evaluare finală;
- Diseminarea activităţilor pe site-ul grădiniței și pe site-ul instituției partenere.

I.13. METODE ŞI TEHNICI DE LUCRU

- Activităţi comune între partenerii proiectului;
- Activităţi extracurriculare;
- Schimb de experienţă între educatoare și psihologi, logopezi, kineto-terapeuți, asistenți sociali ai instituțiilor partenere.

I.14. CARACTERISTICILE PROIECTULUI:

- Educaţia progresivă;
- Managementul grupei.

I.15. STRATEGII DE DEZVOLTARE:

- Dezvoltarea profesională a educatoarelor;
- Dezvoltarea unui învăţământ modern, deschis, flexibil;
- Iniţierea colaborării şi prieteniei între copii şi cadre didactice din climate sociale diferite;
- Evaluarea comportamentelor copiilor pe parcursul activităţilor;
- Investiţia în resurse umane competente, dornice de autodepăşire.

II. CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	***Denumirea activității - Mijloc de realizare***
1.	Întocmirea protocoalelor de colaborare și lansarea proiectului
	5 octombrie – Ziua mondială a Educației *„Educație fără frontiere*” – banner, colaje
3.	*„Magia sărbătorilor de iarnă*” – schimb de podoabe de Crăciun, expoziție
4.	*„Emoțiile, prietenele mele!*” - poveste
5.	*„Să cresc mare și voinic*!” – concurs județean
6.	*„Doar împreună putem reuși!*” - vizită
7.	Program educațional *„Grădinița de vară*” - – finalizarea proiectului

III. MEDIATIZARE:

- Site-urile instituțiilor partenere;
- Facebook;
- Cercuri pedagogice.

IV. IMPACTUL PROIECTULUI:

- Sprijinirea copiilor din categorii dezavantajate (preșcolari cu cerințe educative speciale din învățământul special, integrați în învățământul de masă, copii din familii monoparentale, copii în plasament, copii din comunități sărace/ comunități izolate, cu părinți plecați în străinătate) pentru a beneficia de serviciile educaţionale oferite de grădiniţă;
- Îmbunătăţirea imaginii grădiniței în spaţiul comunităţii locale.

PROIECT EDUCATIONAL NATIONAL „O SANSA EDUCATIEI, PRIN DIVERSITATE, INCLUZIUNE SI TOLERANTA” „PROCESUL EDUCAȚIONAL ÎNTR-O ȘCOALĂ INCLUZIVĂ”

Profesor învățământ preșcolar: Gherghina Tatiana Andra
Unitatea de învățământ: Grădinița “Paradisul Piticilor”, București

Educația incluzivă presupune introducerea în structurile învățământului tradițional a copiilor cu cerințe speciale, având în vedere principiul egalității. Prin urmare, toți copiii au dreptul la educație indiferent de mediul de proveniență (familii sărace cu posibilități financiare limitate / familii cu o stare materială foarte bună); religia; etnia; limba vorbită; naționalitatea sau prezența unor deficiente psihice/ motorii nu ar trebui să reprezinte un motiv prin intermediul căruia s-ar putea realiza acțiuni de discriminare.

„Școala incluzivă” reprezintă o unitate de învățământ, care asigură o educație pentru toți, și în același timp o educație pentru fiecare, prin structura calitativă a actului instructiv educativ, cadrul didactic va folosi cel mai eficient mijloc de combatere a atitudinilor de discriminare.

Școala incluzivă deține următoarele caracteristici:

- Nu selectează și nu exclude, prin urmare diversitatea va sprijini demersul educațional;
- Prin natura sa este deschisă, tolerantă, prietenoasă și democratică, contribuind la construirea comunității incluzive;
- Fiecare copil are acces la cunoaștere, iar învățarea este individualizată, existând mari așteptări pentru asigurarea succesului școlar al tuturor elevilor;
- Există preocupare din partea cadrelor didactice pentru perfecționare;

Principiile școlii incluzive vor avea în vedere:

- *Valorificarea tuturor diferențelor copiilor și flexibilitatea în activitatea didactică:*

Valorificarea diferențelor existente între copiii pot fi exploatate prin intermediul activităților. Fiecare profesor trebuie să dispună de creativitate, răbdare și disponibilitate în realizarea materialelor, pe care le va folosi în cadrul activităților propuse.

Acestea necesită un timp de pregătire și este necesar să adaptăm materialul educațional conform temei propuse, particularităților de vârstă și individuale ale copiilor. De asemenea, activitățile trebuie să aibă o varietate foarte mare și să includă metode și mijloace noi pentru a stârni interesul copiilor și pentru a le valorifica potențialul existent.

- Cooperarea și comunicarea sunt factorii implicați în procesul de educație a copilului; Aceștia sunt reprezentați de relația de interdependență dintre familie -şcoală-comunitate.

Familia are un rol important în procesul educațional, deoarece în cadrul acesteia copilul își însușește primele priceperi și deprinderi; se formează „ cei 7 ani de acasă”; copilul învață ce este ascultarea și care sunt consecințele încălcării ei.

Școala deține un loc fundamental în construirea potențialului bio-psiho-socio-cultural al copilului. Profesorul se află în centrul demersului instructiv-educativ, pregătind formarea academică a elevilor, dezvoltând competențe în conformitate cu programa și particularitățile individuale ale fiecărui copil. Cadrul didactic va avea întotdeauna în vedere și latura emoțională a copilului, oferind curaj, liniste, speranță și încredere în funcție de nevoile fiecărui elev.

Mediul în care copilul trăiește îi poate influența demersul educațional. Prin urmare, un mediu defectuos/un anturaj negativ duce la regres, iar un mediul propice învățării va favoriza dezvoltarea copilului, a abilităților, deprinderilor şi priceperilor pe care le deține.

Parteneriatul familie-şcoală-comunitate presupune din partea fiecărui participant: colaborare, cooperare, comunicare, acceptare, interacțiune şi implicare. Scopul fundamental al acestui trio este dezvoltarea globală şi optimă a copilului.

Educația incluzivă are ca scop dezvoltarea capacităților fizice și psihice a copiilor cu CES și apropierea acestora dintâi de copiii normali. Educația incluzivă trebuie să valorifice la maximum disponibilitățile subiectului deficient. De exemplu, în cazul unui copil care deține o tulburare de vedere este necesar, să introducem activități care dezvoltă ceilalți analizatori. Multisenzorialitate va duce la compensarea și cunoașterea amplificată/profundă, urmând ca activitatea ochiului să fie preluată de celelalte funcții.

Voi concluziona o parte din ideile despre educația incluzivă, folosind un citat reprezentativ: “Există un singur fel de a înțelege oamenii, anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi, să se zugrăvească ei cu ei...”

IV. Premisele dezvoltării mijloacelor eficiente de combatere a atitudinilor de discriminare:

Copilul cu dizabilități are nevoie de familie, deoarece aceasta reprezintă primul mediu de socializare prin securitate afectivă, susținere, sprijin și cooperare.

Un copilul cu dizabilități se adaptează destul de greu în cadrul relațiilor interpersonale, de aceea părinții trebuie să intervină și să joace rolul de tampon/ mediator între copil şi persoanele străine.

Există o mare varietate de relații interpersonale, unele fundamentale/largi, exprimând raportarea omului la reperele existențiale determinării sociale, altele cu o sfera mai restransă, mai delimitate, exprimând dimensiuni mai specializate ale interacțiunii interpersonale.

Integrarea în grup apare ca un proces realizat pe mai multe trepte. Ea începe în planul interacțiunii funcționale, evoluează prin acumulări perceptive şi comunicative ca imagine interpsihică, care funcționează ca premisă pentru un anumit nivel de valorizare interpersonală.

V. Atitudini şi comportamente combătute de școala incluzivă:

- Etichetarea- esențializarea subiectivă a caracteristicilor unei persoane, de obicei negative;
- Prejudecățile-opinii, idei preconcepute, adesea nefavorabile;
- Stereotipurile- falsificări ale atitudinilor şi comportamentelor față de ceilalți;
- Discriminarea-nedreptățirea, punerea în acțiune a prejudecăților;
- Marginalizarea- desconsiderarea , neglijarea mai mult sau mai puțin voită;
- Segregarea-formă gravă de discriminare/ separare fizică.

VI. Strategii didactice care susțin demersul educațional, în vederea eliminării atitudinilor de discriminare în rândul copiilor cu dizabilități.

a)Activități desfășurate individual, în perechi sau grupuri mici;
Criteriile luate în considerare sunt: elevii cu aptitudini diferite; elevii care se susțin reciproc și elevii care pot îndeplini roluri diferite. Avantajele lucrului în echipă sunt numeroase, printre care: dezvoltarea toleranței, a încrederii reciproce, a colaborării, cooperării, comunicării, respectului colegial și a înțelegerii naturii umane.

b) Diferențierea sarcinilor de lucru și a timpului alocat;
În cadrul acestei categorii vom lua în calcul: gradarea sarcinilor de lucru și a timpului alocat sarcinilor de lucru; combinarea sarcinilor “ pas cu pas” în sarcinile de dezvoltare; sarcini de lucru deschise
c) Diferențierea cunoștințelor elevilor:
Prin felul de abordare a tuturor stilurilor de învățare ale fiecărui elev; folosirea fișelor de lucru ajutătoare pentru elevii care au nevoie și utilizarea formei de organizare a colectivului în grupuri mici/perechi/echipe.

d) Diferențierea răspunsului:
Presupune stabilirea de către elevi a obiectivelor proprii și autoevaluarea în funcție de acestea; folosirea feed-back-ului individualizat și constructiv de către profesor; realizarea de către cadrul didactic a unui plan de dezvoltare cu implicarea elevului în activitățile educative.

Necesitatea incluziunii și promovarea unei educații incluzive va fi întotdeauna în strânsă legătura cu recunoașterea și acceptarea diversității, aceasta din urmă fiind la baza democrației. Conștiința copiilor trebuie formată și dezvoltată din perspectiva primirii în colectivitate a celor ”diferiți” nu doar din milă și obligație, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la activități comune, care vor conduce ulterior la dezvoltarea comunității.

Concluzii:

Din perspectiva educației- școlile incluzive promovează idei conform cărora elevii învață și se dezvoltă împreună, iar cadrul didactic folosește modalități de predare care să corespundă diferențelor individuale.

Din perspectiva socială, școala incluzivă pune bazele diversității, în interiorul acesteia creionându-i-se o societate deschisă, democratică, care îi incurajează pe oameni să lucreze împreună și să se respecte reciproc.

Bibliografie:

- Curs “Psihopedagogie speciala”, Bucur Cristian, 2014, Universitatea din Bucuresti, Faculatatea de Psihologie și Stiinte ale Educatiei.
- https://www.google.com/search?q=educatia+incluziva+citate&oq=educatia+incluziva+citate&aqs=chrome..69i57.9383j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#vhid=xa5IUE2IIKbh0M&vssid=l
- https://plei.ro/blog/parteneriatul-gradinita-familie-comunitate/
- https://www.slideshare.net/natalianicu/prezentare-educatiaincluziva
- https://totilascoala.wordpress.com/2009/09/22/stiti-ce-este-educatia-incluziva/

O activitate extrașcolară *Dor de Cuza, dor de țară*, un cadru educativ incluziv, prin diversitate și toleranță

FIȘĂ DE ACTIVITATE

Colegiul Național „Frații Buzești”
Profesor Cismaru Maria-Nicoleta

1.Titlul activităţii: O activitate extrașcolară *Dor de Cuza, dor de țară,* un cadru educativ incluziv, prin diversitate și toleranță.

2.Coordonatorul/ îndrumătorul activităţii: Cismaru Maria-Nicoleta

3.Data desfăşurării: 24 ianuarie 2024

4.Durata activităţii: 12:00 - 17:30

5.Grupul ţintă: cadre didactice, elevi, părinți.

6.Parteneri implicaţi: părinți, Televiziunea GTV Oficial

7.Obiective (2, max 3):

a) Formarea unor schimburi de experiență interculturală între elevi și părinți, proveniți din medii diferite: sociale, religioase, economice, pentru a-și afirma *unitatea tocmai prin diversitate* .

b) Stimularea sentimentului că au permanent rădăcini românești, puternice, prin incluziune socială și prin egalitate de șanse la o educație patriotică, spre a-și defini identitatea, prin cântec și Hora Unirii.

8.Resurse:

a. umane: elevii, cadrele didactice, părinți, cameraman, redactor

b. mijloace și materiale: albume, documentare online, pensulă, carton, acuarelă, creioane colorate, bețișoare, foarfecă, aparat de fotografiat, panouri, laptop, videoproiector, chitare, boxă, microfoane, poezii, cântece, eseuri despre personalități istorice: *Alexandru Ioan Cuza*, făptuitorul *Unirii Principatelor Române*-24 Ianuarie 1859, *Mihail Kogălniceanu*. .

9. Descrierea activităţii (max 5 fraze):

Elevii, la inițiativa cadrelor didactice, prin proiectul educațional **Cu gândul la Unire** vor simți o emoție dulce, pentru că vor participa la activitatea *Dor de Cuza, dor de țară,* în cadrul căreia își vor regăsi rădăcinile străbune și se vor descoperi, prin întâlnirile cu alți elevi și părinți, în poveștile identității naționale, printr-o frumoasă șansă: incluziunea socială ca acceptare a deosebirilor dintre români.

Prin urmare, activitatea *Dor de Cuza, dor de țară* din proiectul educațional devine o lecție ,,Altfel" de predare și învățare cu tema ,,Cultura și civilizația românească în imaginile diversității și ale egalității de șanse prin educație patriotică”.

10.Rezultate așteptate:

Coordonatoarea de activitate și-a propus ca, prin întâlnirea de proiect educațional, elevii și părinții să simtă că trăiesc lecția identității naționale „în terenul unității prin diversitate”, spre a simți glasul străbun, autentic al vieții prin cântec, prin port popular. Să culeagă nemuritoare povești chiar de la întâlnirile cu familia, la școală. Reporterul, reprezentant al instituției partenere, a intenționat, ca, prin această activitate, elevii să-și descopere emoția că există legături nescrise între prezent și trecut prin frumusețea cântecului patriotic, adunat din vatra satului, prin mediul de viață unde trăiește fiecare român, prin povestea proprie, cu dor de rădăcini. Elevii vor conștientiza că ei reprezintă un viitor frumos, sensibil și că sunt, cu adevărat, prin povestea culeasă despre Alexandru Ioan Cuza, continuatori de spirit național.

11. **Modalități de evaluare a activității:**

Expoziție de desene, machete, steaguri, harta portului popular, colaj de cântece, recital de poezie, Hora UNIRII, realizarea de articole în revista școlii, în reviste naționale;

12. Rezultate înregistrate:

Impactul realizării activității *Dor de Cuza, dor de țară* reușește să manifeste în elevi o dorință mare de colaborare, un spirit patriotic, profund prin diversitate culturală și prin incluziune socială, în ciuda diferențelor de mediu din care provin, de prejudecăți, în timpul practicii școlare, să cunoască puterea unei stări, pe care o are un elev, aceea de a se conecta cu puternicele rădăcini istorice. În plus, reușește sa îi facă pe elevi să conștientizeze, prin gestul de a cunoaște viața făptuitorului Unirii Principatelor Române, Alexandru Ioan Cuza, că o activitate extrașcolară e un mediu de educație civică, patriotică, prin care trăiesc *lecția incluziunii sociale*, prin *sentimentul respectului* și prin *emoția toleranței* la ceas de sărbătoare: 24 Ianuarie 2024 .

12. Sugestii, recomandări:

a) Întâlnirile cu cei care au rădăcini istorice, culturale diferite,spre exemplu,cu etniile din țări vecine, așezate de-a lungul timpului pe tărâm românesc, cu darul unic de a construi, prin diversitate, frumusețea unității unui popor, să fie repetate.

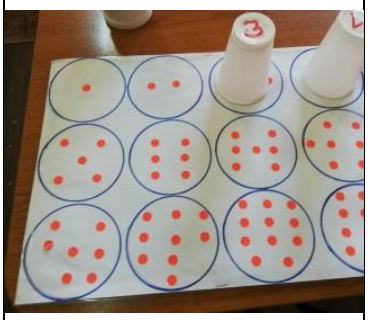
b) Schimburile de experiență culturală și lingvistică să fie transmise la orele de Limba și Literatura Română, spre a simți că lecțiile de vocabular și de civilizație românească își au izvorul în frumusețea fiecărui grai, pe care l-au moștenit *cei uniți în cuget și-n simți*

Exemple de activități pentru un mediu incluziv

Prof. Nemțoc Mirela

Şcoala Gimnazială „Andrei Şaguna” Topliţa, jud. Harghita

Descrierea cazului: elev în clasa a V-a, cu cerințe educaționale speciale, integrat în învățământul de masă, cu certificat de orientare școlară, diagnosticat cu retard moderat în dezvoltarea psihică și neuromotorie, tulburări specifice de dezvoltare ale abilităților școlare.

Nr. crt.	Competența specifică	Conținut/Conținut adaptat	Exemple de activități de învățare	Resurse	Evaluare
1.	1.1 2.1	**Numere naturale** • Numărare, scriere, citire, ordonare • Asociere număr - cifră • Efectuarea de operații aritmetice simple	**„La aniversare’’** Elevul cu CES se pregătește pentru sosirea invitaților: • numără colegii care vor participa, numără fetele, băieții, numără farfuriile pentru tort, tacâmurile, șervețelele, scaunele. • pregătește paharele: cu	Farfurii, pahare, tacâmuri de plastic, șervețele, postit-uri, markere, lista de inventar, puzzle matematic Activitate individuală, cu sprijin 	Observarea sistematică a comportamentului elevului Aprecieri verbale - Feedback imediat

			roșu pentru fete, cu albastru pentru băieți și le așază pe tavă, la locul potrivit, identifică numărul total al paharelor. • încercuiește data în calendar. • completează o listă de inventar cu obiectele pregătite. • scrie numerele pe post it-uri și le lipește pe scaune, în ordine crescătoare. • pregătește pentru fiecare invitat un jeton cu numărul		

			locului, asociind imaginea corespunzătoare.		
2.	1.2	**Fracţii ordinare** • Reprezentarea fracțiilor ordinare cu ajutorul materialului intuitiv și prin desen	**„Pizza fracțiilor”** Folosind acest joc, elevul poate să reprezinte fracții simple, urmând explicațiile. Ilustrează fracția manipulând materialul didactic și scrie fracțiile după	Joc „Pizza fracțiilor” Fișă de lucru Activitate individuală, cu sprijin	Observarea sistematică a comportamentului elevului Aprecieri verbale - Feedback imediat

			model: o felie din 4 – $\frac{1}{4}$, 3 felii din 8 - $\frac{3}{8}$ etc. Unește pe fișa de lucru fracția cu desenul corespunzător.		
3.	1.3	**Elemente de geometrie** • Punct, dreaptă, segment – construcție, desen	• **„Unește punctele!”** - elevul va uni puncte corespunzăt oare numerelor, în ordine crescătoare, apoi va colora imaginea obținută. • **„Paiele jucăușe”** – elevul aranjează paiele de plastic colorate, modelând diverse forme și obiecte. În	Fișă cu imagini din puncte Paie din plastic Activitate individuală, cu sprijin	Observarea sistematică a comportament ului elevului Aprecieri verbale - Feedback imediat

			timpul activității, se pot urmări și aspecte legate de poziție, dimensiuni, comparare: mai sus - mai jos, stânga – dreapta, mai lung – mai scurt etc. • Desenul din puncte și drepte		

Proiect didactic pentru activitate monodisciplinară

Prof. înv. preșcolar Cîrstoiu Mariana
Grădinița cu Program Prelungit Nr.4 Lugoj

NIVEL DE VÂRSTĂ/ GRUPA: 3-5 ani, nivel I, Grupa mică

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: *Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?*

TEMA PROIECTULUI/SĂPTĂMÂNII:„ O lume dispărută’’

DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Științe

DISCIPLINA: Cunoașterea mediului

TEMA ACTIVITĂȚII: O lume dispărută - dinozaurii (observare)

MIJLOC DE REALIZARE: observare

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII: Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare.

COMPORTAMENTE VIZATE: Identifică și valorifică unele caracteristici ale lumii vii;

Descrie unele caracteristici ale lumii vii.

SCOPUL ACTIVITĂŢII: Îmbogățirea cunoștințelor preșcolarilor legate de dinozauri, caracteristicile acestora, mediul de viață, cu ce se hrăneau.

OBIECTIVE:

O1 – Să recunoască diozaurii;

O2 - Să numească părțile componente ale dinozaurului;

O3 - Să precizeze modul de hrană al dinozaurilor;

O4 – Să precizeze denumirea celui mai cunoscut dinozaur;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: conversaţia, observaţia, explicaţia, problematizarea.

Resurse materiale: planșe cu dinozauri, cărți, enciclopedii, dinozauri de pluș.

Forme de organizare: frontal, individual.

BIBLIOGRAFIE:

„Curriculum pentru educatia timpurie (a copiilor de la naştere pâna la vârsta de 6 ani”,) 2019, M.E.N.

„Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie", 2019.

Nr. Crt.	**Etapele activităţii**	**Conţinutul ştiinţific**	**Strategii didactice**		**Evaluare / Metode şi *indicatori***
			Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	
1.	**Captarea şi orientarea atenţiei**	Apelul la curiozitatea intelectuală a copiilor şi orientarea şi concentrarea activităţii psihice cognitive se realizează prin elementul surpriză –apariţia Dinozaurului de pluș. Se orientează atenţia copiilor către centrul tematic din faţa lor, respectiv intuirea tuturor materialelor.	Conversaţia Observaţia	Dinozaur de pluș	
2.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**	Se prezintă copiilor tema şi obiectivele activităţii sub forma unei invitaţii din partea Dinozaurului de a descoperii împreună informații despre el.	Conversaţia Explicaţia		

3.	**Prezentarea noului conţinut şi dirijarea învăţării**	Educatoarea va realiza o descriere a dinozaurilor în care va menționa părțile componente. Dinozaurii sunt reptile care au dispărut de pe Pământ, cu aproximativ 60 de milioane de ani în urmă; Până în prezent există 600 de specii de dinozauri identificate după caracteristicile scheletelor găsite de către cercetători; Dinozaurii aveau mărimi diferite, de la dimensiunea unei șopârle până la dinozauri gigantici; Aceste reptile erau terestre, insa ele se descurcau foarte bine și in apă; Se știe după analiza scheletelor găsite că aveau 4 picioare, doua mai mari (cele din spate pe care își lasă greutatea în timpul mersului) și două mai mici (cele din față- toate prevăzute cu gheare ascuțite), un cap mare de formă alungită cu o gură foarte mare, ochi în nuanțe de verde, cafeniu si galben și o coadă mare pe care deseori o foloseau în luptele lor; Corpul acestor animale era acoperit de solzi, însa nu se cunoște exact ce	Conversaţia Explicaţia Observația Conversaţia	Planșe cu dinozauri, cărîi, dinozauri de pluș.	Observarea sistematică a comporta-mentului copiilor

		culoare avea pielea lor; Dinozaurii se înmulțeau prin ouă, la fel ca reptilele pe care le cunoaștem; Unele specii de dinozauri se hrăneau cu carne (erau carnivore), în timp ce altele aveau nevoie de plante pentru a supraviețui (ierbivore); Unii dinozauri își foloseau mai mult picioarele din spate și aveau gâtul lung pentru a ajunge la frunzele copacilor, în timp ce altele aveau nevoie de toate cele 4 picioare pentru a se deplasa - există însă dovezi că au existat și dinozauri care puteau să zboare; Motivul dispariției dinozaurilor rămâne un mister: schimbarea climei, impactul unui meteorit asupra planetei, o catastrofă naturală, o erupție vulcanică, o epidemie etc.			
4.	**Obţinerea performanţei**	Se realizează prin numirea de către educatoare a unor copii care să descrie alcătuirea dinozaurilor, mediul de viață și modul de hrană.	Exerciţiul Explicaţia Conversaţia	Planșe cu dinozauri	Observarea sistematică a comporta-mentului copiilor
5.	**Evaluarea**	Se fixează tema. Se fac aprecieri verbale individuale şi generale asupra desfăşurării activităţii. Se împart recompense copiilor.	Conversaţia Explicaţia Simboluri de pus în piept		Observarea sistematică a comporta-mentului copiilor

PROIECT DIDACTIC

Profesor: Bondar Ramona Ioana
Instituția: Centru Școlar De Educație Incluzivă, Nr.1, Oradea

Clasa :a II- a A

Aria curriculară: Sănătate și morticitate

Subiectul lecţiei: Mica orchestră

Tipul lecţiei : Formare de priceperi şi deprinderi

Mod de realizare: Meloterapie

OBIECTIV CADRU: Formarea şi dezvoltarea capacităţii de reacţie la stimuli externi

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ :

- antrenarea unuia sau a mai multor organe senzoriale ca răspuns la solicitările externe
- desensibilizarea corpului prin intermediul stimulilor auditivi şi vizuali
- stabilirea unui contact fizic şi vizual cu celălalt

OBIECTIVE OPERAŢIONALE :

Obiective formativ-terapeutice :

O1: să salute utilizând instrumentele muzicale

O2: să producă conştient anumite sunete, folosind instrumentele muzicale

O3: să respecte comenzile impuse de coordonatorul/partenerii de activitate

O4: să conversese cu colegii cu ajutorul instrumentelor

O5: să răspundă la comenzile verbale: “Uită-te la mine!”, “Stai pe scaun”, “Aşteaptă!”, “Dă mai departe!”

Obiective psihomotrice :

O6 : să manipuleze cu grijă instrumentele muzicale date

O7: să imite mişcările coordonatorului şi ale colegilor

O8: Să îşi aştepte rândul

Obiective afective :

O9 : să îşi exprime emoţiile trăite

STRATEGII DIDACTICE

METODE ŞI PROCEDEE DIDACTICE: Conversaţia, exerciţiul, imitaţia, modelarea, demonstraţia, jocul

MIJLOACE DIDACTICE: Instrumente muzicale: Tamburina, toba ocean, toba mare, trianglul din metal, maracas, zurgălăi, xilofonul din metal, xilofon mic din lemn, broasca din lemn.

DURATA: 30 minute

BIBLIOGRAFIE:

Muşu, I., Aurel, T. (1997). Terapie educaţională integrată. Editura PRO HUMANITATE

Ordinul MECT Nr. 5235 din 01.09.2008 Terapia Tulburărilor de Limbaj/Psihodiagnoză, Consiliere, Orientare Şcolară şi Profesională. Programa şcolară

PROIECTAREA ACTIVITĂŢII

Nr. Crt.	Momentele activităţii	Desfăşurarea activităţii	Activitatea elevilor
1.	**Moment organizatoric**	Cadrul didactic pregăteşte sala de clasă în vederea desfăşurării optime a activităţii Se pregătesc instrumentele muzicale care vor fi acoperite cu un cearceaf, pentru a se crea elementul de surpriză şi se aduc elevii în cabinet.	
2.	**Pregătirea psihologică**	La intrarea în sala de clasă , elevii vor auzi un sunet de zurgălăi, iar cadrul didactic îi va întreba Vă place să cântaţi la instrumente?	Elevii raspund: …instrumente muzicale… da!!!!
3	**Enunţarea temei şi a obiectivelor**	Foarte bine, atunci astăzi ne vom juca din nou cu instrumentele muzicale. Vom începe cu salutul nostru obişnuit, apoi vom realiza mai multe jocuri cu ajutorul instrumentelor muzicale. Pe parcurs le vom explora pe toate şi fiecare dintre voi va putea fi conducătorul jocului sau partenerul de comunicare a cuiva. Sesiunea va începe la primul sunet al tamburinei	... elevii ascultă indicaţiile de lucru

4	**Dirijarea învăţări**	• Salutul de început: Conducătorul de grup va saluta fiecare copil din grup folosind tamburina, iar copiii îi vor răspunde pe rând • Prinde tamburina: Pentru a capta atenţia copiilor, pentru a-i antrena şi pentru a le deschide apetitul pentru joc terapeutul va folosi tamburina stând în mijlocul grupului şi o va întinde fiecărui elev în mod alternativ, bătând un ritm. Copilul va imita ritmul. Jocul se poate complica şi pentru a creşte suspansul teraputul poate alege să permită elevului să bată ritmul sau să retragă tamburina din faţa copilului. Ritmul bătut se va schimba în permanenţă. • Toba oceanică care doarme- Toba oceanică este pasată din mână în mână de fiecare copil, având grijă ca mişcările să fie cât mai lente, pt a nu o trezi. Dacă miscările sunt prea agesive, conducătorul de grup va încerca să modeleze mişcările elevilor • Dă instrumentul mai departe - Fiecare elev îşi va alege câte un instrument muzical preferat şi va cânta la el în ritmul impus de conducătorul de grup care va cânta la xilofon. Atunci când conducătorul jocului se opreşte din cântat, instrumentele sunt schimbate între membrii grupului, în sensul acelor de ceasornic.	... elevii vor saluta pe rând ... elevii execută comenzile ... elevii vor fi atenţi la mişcările psihopedagogului, va urmări stimulii vizuali, imitându-l pe acesta ...elevii pasează toba oceanică de la unul la altul, după indicaţiile coordonatorului

		• La ce vrei să cânţi? Elevii şi profesorul coordonator stau în cerc şi vor fi puse în mijlocul grupului jos, câteva instrumente muzicale. Coordonatorul va începe să bată un ritm stabil cu palmele pe genunchi, încurajând elevii să facă acelaşi lucru. Atunci când ritmul este stabilit, profesorul va cânta „La ce vrei să cânţi... (numele copilului)?”. Elevul va fi încurajat să îşi aleagă un instrument şi să cânte, iar restul grupului va continua să bată cu palmele pe genunchi şi grupul îl va sprijini pe cel care cântă, emiţând sunete asemănătoare instrumentului (de exemplu Bum- bum pentru tobă, Clap clap pt castaniete, etc). Pentru a opri grupul şi a da şansa următorilor elevi să îşi aleagă instrumentul preferat, coordonatotul va cânta “Şi acum fiţi gata să staţi”. • Cântă ca mine: Psihopedagogul va solicita elevii să realizeze mişcări imitative, în co-acţiune cu acesta, cu ajutorul unor instrumentelor muzicale.	... fiecare elev îşi alege câte un instrument preferat ...fiecare elev pasează instrumentele colegului din stânga ...elevii bat ritmul impus de profesor ... pe rând, fiecare elev îşi alege câte un instrument preferat
5.	**Asigurarea transferului în învăţare**	• Perechea mea : Copiilor li se va da câte un instrument ales de coordonator (trianglu, maracas, lalele din lemn) astfel încât să se formeze perechi care vor cânta cânta în tandem. Sarcina fiecărui copil va fi să urmărească când terapeutul îl invită să cânte pe cel care are acelaşi tip de instrument şi să i se alăture.	... elevii vor cânta în perechi

6.	**Evaluarea elevilor**	• Conducătorul…sunt eu: Fiecare dintre membrii grupului va fi pe rând conducătorul jocului, iar grupul va respecta regulile impuse de acesta (instrumentul ales, exerciţii, ordinea, etc.) Conducătorul va face semne clare cu mâna fiecărui membru a orchestrei. De exemplu: ridicatul mâinii înseamnă pornire, mâinile ridicate in aer înseamnă că vor cânta foarte tare, intensitatea sunetelor fiind în concordanţă cu nivelul ridicării mâinii sau cu frecvenţa mişcării acesteia. Atunci când mâinile coboară va scădea şi intensitatea sunetelor produse, iar mâinile lăsate jos, înseamnă oprire. Pe rând, fiecare dintre elevi va putea fi conducătorul grupului	... conducătorul ales va înmâna colegilor instrumentele pe care el le doreşte ... elevii vor conduce pe rând orchestra clasei
5.	**Încheierea activităţii**	• Salutul de final: Folosind clopoţelul, elevii şi meloterapeutul se vor saluta. Meloterapeutul va saluta copilul din grup care stă lângă el, acesta îl va saluta pe următorul până când ultimul îl va saluta pe terapeut. • Sesiunea se va termina cu ultimul sunet de clopoţel.	... elevii vor saluta atunci când le vine rândul

”Implementarea digitalizării în practica educațională, premisă a creșterii calității și eficientizării managementului educațional”

„Digital Transformation Is About Talent, Not Technology”
Harvard Business Review, May 2020

Liceul Tehnologic Special Bivolărie
Prof. Palievici Gheorghe Dionisie

PREAMBUL

Transformarea digitală a României, în consonanță cu cea europeană, este accelerată de progresul rapid al noilor tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, robotica, tehnologiile de tip *cloud computing* și *blockchain*[1]. De aceea, este extrem de important ca fiecare om să investească în competențele sale digitale pe tot parcursul vieții. Educația poate beneficia de pe urma deschiderii către experiențele și proiectele concrete, a noilor instrumente și materiale de studiu, precum și a resurselor educaționale deschise (RED). Elevii și studenții pot dobândi mai multă autonomie prin colaborarea online. Accesul la tehnologii digitale și utilizarea lor pot contribui la reducerea decalajului la învățătură dintre elevii care provin din medii socioeconomice favorizate și cei din medii defavorizate. Tehnicile de predare personalizate determină creșterea motivației elevilor/studenților prin concentrarea personalizată a eforturilor profesorilor asupra fiecăruia dintre aceștia în parte.

CONTEXT EUROPEAN

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă evidențiază rolul primordial al educației în formarea și dezvoltarea capitalului uman dotat cu competențe necesare pentru edificarea unui viitor sustenabil evoluat din punct de vedere economic și social.
În textul Agendei 2030, emis de ONU, este stipulat că în perspectiva vizată de documentul în cauză toate țările urmează să beneficieze „[...] de pe urma unei forțe de muncă sănătoase și bine educate, dotatecu cunoștințele și abilitățile necesare pentru o muncăproductivă și împlinită [...]” [1, p. 21] în vederea participării, precum și incluziunii depline în societate. Ace-lași document reflectă dezideratul potrivit căruia până în 2030 ar trebui sa aibă loc „[...] creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care au competențe relevante, inclusiv competențe tehnice, profesionale și antreprenoriale pentru angajarea la locuri de muncă decente” [1, p. 21].

CONTEXT NAȚIONAL

În România, digitalizarea sistemului de educație și formare a constituit un subiect prioritar începând cu 2016, odată cu lansarea, de către Administrația Prezidențială, a proiectului de țară ”România educată”. În perioada 2016-2018 Administrația Prezidențială a derulat o amplă dezbatere publică privind educația din România, pornind de la o proiecție a viitorului și imaginând provocările acestuia pentru societatea prezentului.

”ABORDĂRI DIGITALE”

Voci în susținerea unui management educațional/instituțional axat constructiv pe tehnologiile inovative, inclusiv pe cele digitale, au existat și până la necesitatea introducerii stării de urgență, argumentată prin situația epidemiologică în care ne-am pomenit cu toții odată cu apariția COVID-19. Cercetători din mai multe țări ale lumii expun o pro transformare digitală realizată prin intermediul sprijinului oferit la diverse niveluri organizaționale.

În particular, cercetătorii din **Belgia**, R. Vander- linde și J. Braak(2010),vin cu un studiu în care este prezentat „un cadru conceptual, testat empiric” [2, p. 541], menit să examineze procesul de integrare complexă a Tehnologiilor Informaționale și de Comunicație (TIC) în scopuri didactice într-o instituție preuniversitară.În **Elveția** anului 2016 a fost lansat un nou prog ram de stat, intitulat Digital Switzerland. În contextul proiectului dat managementul instituțional/educațional, dar și cel specific altor tipuri de organizații, a fost implemen- tat din perspectiva unui înalt grad de adaptabilitate socială.**Suedia**. M. Sirajul Islam și Åke Grönlund (2017)întreprind o serie de investigații ce confirmă că „rolurile profesorilor se schimbă” [6, p. 198] și că pe segmentul acesta ar trebui să existe o cooperare între factorii interesați, deoarece „[...] există limite în ceea ce privește ce și/sau cât de mult se poate face fără intervenția conducerii școlii” [6, p. 212]. Autoriisunt ferm convinși că toate aceste dimensiuni nu sunt posibile de integrat și operaționalizat fără implicareamanagerilor instituției de învățământ, adevăr care este indiscutabil.În **Franța** și **Spania** există studii care încă din perioada pre pandemică se expun pro integrare digitală în domeniul managementului intituțional/educațional. Astfel, în investigațiile lor asupra implicațiilor digitalului înpredarea „mixtă” (*blended' teaching*), Sergio Vasquez Bronfman și Olga Alonso Pelegrín (2018) [8] susțin că digitalul este motivul producător de schimbări revoluționare pe dimensiunea managementului instituțional/educațional executiv.

DIGITALIZAREA FORȚATĂ

Tendința de integrare a digitalului în procesul didactic instituțional devine și mai pregnantă în primăvara anului 2020, când experții în materie depedagogie și cercetare, politicienii, cadrele didactice din învățământul preuniversitar din întreaga lume au pornit în căutarea unor remedii eficiente pentru a atenua haosul produs de COVID-19 în majoritatea covârșitoare a sferelor vieții umane. Bineînțeles, cei preocupați de domeniul educației și formării profesionale și continue și-au spus cuvântul privind elaborarea unor strategii educaționale și manageriale orientate pentru diferite perioade de timp, ca durată apoi să soluționeze diferite situații instituționale generale și particulare; elaborarea și implementarea unor metode didactice și manageriale care ar sprijini continuarea constructivă a procesului educațional emergent fie în format de învățare la distanță, fie în condiții de învățare hibridă.

Similar statelor membre, și în România, începând cu luna martie 2020, criza „COVID-19” a reconfigurat practicile educaționale de la interacțiunea „față-în-față” la mediul online. Această provocare a evidențiat rolul educației digitale ca obiectiv-cheie pentru predarea-învățarea- evaluarea de înaltă calitate, accesibilă și favorabilă incluziunii, precum și necesitatea unei abordări strategice privind dobândirea competențelor digitale pe tot parcursul vieții, pentru toți actorii implicați.

În această perioadă, „predarea-învățarea” s-a mutat preponderent în mediul online, iar provocările cu care s-au confruntat școlile din România au fost legate de:

- Lipsa de predictibilitate;
- Rețea școlară eterogenă, cu un puternic decalaj digital între unitățile de învățământ;
- Competențe digitale insuficient dezvoltate pentru organizarea eficientă a procesului didactic în mediul online;
- Acces redus la tehnologie și conectivitate redusă la internet;
- Posibilitățile reduse ale familiilor în a acorda sprijin beneficiarilor educației, copiii, pentru participare la lecții online.

Considerații pentru digitalizarea procesului didactic din perspectiva managementului educațional/instituțional

Nr.	Denumirea acțiunii/direcției de acțiunide implementat de Ministerele Educației	Perioada și aria de implementare	
		Pre pandemică (până în primăvara 2020)	**Pandemică (începând cu primăvara 2020)**
1.	Integrarea TIC în scopuri didactice în instituțiile educaționale orientate pentru diverse niveluri de studii	+	+
		Unele țări ale lumii (Europa de Est, Europa de Vest, SUA)	Pe mapamond
2.	Dezvoltarea unor concepte digitale de optimizare a capacităților instituționale digitale	+	+
		Unele țări ale lumii (Europa de Est, Europa de Vest, SUA)	Pe mapamond
3.	Interesul pentru dezvoltarea competențe-lor digitale ale cadrelor didactice	+	+
		Unele țări ale lumii	Pe mapamond
4.	Lansarea sistemelor de predare-învățaredigitală de la domiciliu	+	+
		Coreea de Sud	Pe mapamond capătă o largă răspândire sistemele de videocon-ferințe și/sau platformele de LMS
5.	Dezvoltarea și punerea în aplicarea manualelor digitale	+	+
		Unele țări ale lumii, predominantla nivel de cercetare; la nivel de stat au fost puse în aplicare în Coreea de Sud	Unele țări ale lumii
6.	Instituționalizarea cursurilor on-line	+	+
		Coreea de Sud	Unele țări ale lumii
7.	Crearea condițiilor de învățare pe totparcursul vieții în domeniul digital	+	+
		Coreea de Sud, Elveția	Unele țări ale lumii
8.	Implementarea LMS în instituțiile educaționale la diverse niveluri de studii	+	+
		Unele țări ale lumii, predominantla nivel universitar	Pe mapamond
9.	Adoptarea de viziuni strategice privindimplementarea resurselor digitale cu utilitate didactică	+	+
		Unele țări ale lumii, predominantla nivel universitar	Pe mapamond
10.	Cercetarea impactului digitalului asupraprredării „mixte” (*blended' teaching*) și învățării „mixte” (*blended' learning*)	+	+
		Unele țări ale lumii, predominantla nivel de studii teoretice	Unele țări ale lumii la nivel de studii teoretice și, parțial, experimentale
		–	+

11.	Dezvoltarea strategiilor de sprijinire a managementului educațional în materiede extindere a aplicabilității digitalului în procesul didactic		Unele țări ale lumii la nivelde studii teoretice
12.	Abordarea extinsă a conceptului de digitalizare capabil să genereze trans-formări la diverse etape organizaționale	–	+
			Unele țări ale lumii la nivelde studii teoretice
13.	Dezvoltarea și adaptarea unor noi cadre instituționale regulamentare și metodolo-gice privind procesul didactic digitalizat	–	+
			Tendință în creștere pe mapamond
14.	Scenarizarea și/sau filmarea lecțiilor de diferit tip pentru diverse disciplinede studii	+	+
		Unități ale universităților din lume, precum cele din SUA: Stanford, Massachusetts Instituteof Technology etc.	Mai multe universități atestă un interes în creștere pentru dez-voltarea cursurilor proprii de tipMOOC.

După cum ne confirmă prezenta sinteză, majoritatea cercetărilor științifice, precum și acțiunile aflate în vizorul guvernelor și/sau al reprezentanților managementului educațional la nivel de sistem și/sau din cadrulinstituțiilor de învățământ, orientate spre digitalizarea procesului didactic și, drept consecință, spre tranziția și/sau transpunerea procesului didactic din format tradițional în cel hibrid/on-line. Cert este că în lume sunt prea puține instituții educaționale, indiferent că acestea sunt de nivel universitarsau preuniversitar, care pot asigura acoperirea pe cont propriu a dezvoltării tuturor dimensiunilor necesare pentru transpunerea studiilor din format tradițional în unul digitalizat, fie că ne referim la varianta hibrid,la cea de studii on-line sau de studii la distanță, careoricum se înscrie în tendințele actuale de digitalizare.

CONCLUZII

Deși în universități necesitatea digitalizării anumitor dimensiuni ale procesului didactic a devenit realitate încă din perioada pre-pandemică, pentru învățământul preuniversitar această tendință s-a transformat într-o stringentă realitate, în special, odată cu declanșarea pandemiei.

Pe moment, subiectul transpunerii procesului didactic în diverse formate digitale, indiferent că vorbim despre lecțiile din sistemul preuniversitar sau decursurile universitare, continuă să rămână actual dată fiind nu doar situația epidemiologică, ci și epoca digitală care ne impune interacțiunea în anumite circumstanțe sociale, economice și tehnologice.Cu părere de rău,propulsarea inovațiilor în mediul educațional preuniversitar, dar și academic,nu este posibilă fără fuziunea forțelor manageriale cu cele executive ale instituțiilor interesate de transformare, în cazul nostru digitală.

În epoca digitală, cadrele didactice din mediul preuniversitar, mai ales din cel academic, deja nu sunt doar cercetători și experți versați și/sau modele bunede urmat, ci și mentori. Datorită digitalizării conținuturilor didactice tandemul educațional profesor-stu- dent sau profesor-elev obține posibilitatea să treacă de la transmiterea și asimilarea de cunoștințe fundamentale la materializarea conceptului de predare-învățarecondusă de cercetare, capabil să familiarizeze studențiisau elevii cu evoluțiile actuale, rezultatele cercetării și expertiza din domeniu.

În ceea ce privește managementul instituțional, digitalizarea reprezintă adoptarea de soluții/programe digitale menite să simplifice activitea managerială, să reducă timpul alocat realizării unui task de multe ori prea aglomerat și limitat ca și termen,și, nu în ultimul rînd să fie ca o premisă a

creșterii calității și eficientizării managementului instituțional.

BIBLIOGRAFIE

- UNITED NATIONS. Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development. A/RES/70/1. 41p.[online]https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20 Sustainable % 20 Development%20web.pdf (consultat: 11.01.2022).
- https://doi.org/10.52673/18570461.22.1-64.12
- European Commission. The European ResearchArea (ERA), ERAvCorona action plan, recommendationsto EU countries in the European Semester, timeline to revitalise ERA,news,2020.[online]https://ec.europa.eu/info/researchandinnovation/strategy/strategy20202024/our digitalfuture/era_en (consultat: 19.09.2021).
- Strategia privind digitalizarea educației în România

PROIECT EDUCATIONAL
ATITUDINE PENTRU LUMEA NOASTRĂ
FII TOLERANT!

Prof. Banciu Delia
Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud

„Diversitatea nu este ceva rău, ci un bine”.
Jhon Stuart Mill

ARGUMENT

Proiectul îşi propune să familiarizeze elevii, părinţii şi cadrele didactice cu principiile şi valorile educaţiei globale, dar şi să creeze un cadru pentru înţelegerea drepturilor şi responsabilităţilor cetăţeniei europene".

Plecând de la premisa că în actualul context educațional educația civică se profilează ca un demers complex ale cărui dimensiuni: educația pentru democrație și civism, educația pentru drepturile omului, educația pentru pace și toleranță, educația interculturală etc., se înscrie într-o nouă paradigma, care își propune extinderea problematicii școlii și al familiei către mediul socio – cultural în ansamblul sau precum și de la premisa că obiectivul principal al intregului proces educational și în mod expres al procesului didactic este formarea cetățeanului activ, bine informat și responsabil, capabil de implicare în viața socială, capabil să accepte în primul rând că ceilalți sunt diferiți și să respecte aceste diferențe și să învețe să trăiască cu ele.

SCOPUL PROIECTULUI:

- Cunoaşterea şi respectarea valorilor fundamentale ale societăţii democratice;
- Armonizarea şi exersarea propriului sistem de valori în acord cu cel social;
- Formarea conduitei participării la viaţa socială.

OBIECTIVE:

- conștientizarea dimensiunii globale și a rolului fiecăruia dintre noi ca cetățean al planetei;
- responsabilitate pentru actiunile proprii ;
- respect pentru diversitate și abilități de comunicare interculturală ;
- să definească noţiunea de toleranţă;
- să identifice caracteristicile care descriu comportamentul tolerant;
- să demonstreze respect de sine şi faţă de ceilalţi;
- să lucreze în echipă în mod constructiv;
- să realizeze diferenţa între o persoană tolerantă şi intolerantă;
- să analizeze şi să identifice diverse situaţii de toleranţă/intoleranţă;

- să completeze chestionarele;

PARTENERI ÎN PROIECT:

Prof. Delia Banciu

Înv. Manole Luminița

GRUP ȚINTĂ: elevii claselor a III-a A și a IV-a A

părinții elevilor

RESURSE PROCEDURALE:

- **Metode şi procedee**: brainstorming, studiul de caz, conversaţia, observarea dirijată, explicaţia, dezbaterea, expunerea, dialogul dirijat, problematizarea.
- **Forme de organizare:** frontal, individual, lucru în grup.

RESURSE MATERIALE: chestionarul, fişă de lucru, material PPT, Filmul: The Dog and a little Bird, computer, videoproiector.

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI: săptămâna 13-17.11.2023

SURSE DE FINANŢARE : profesorul clasei, comitetul de părinți .

Activități propuse :

1. **La început de drum**

-întâlnirea cadrelor didactice;

-realizarea unui panou cu programul activităților

Data/perioada de desfășurare: 13 noiembrie 2023

Locul desfășurării: Școala Gimnazială„Ovidiu Hulea” Aiud

Responsabili: coordonatorii de proiect;

Modalități de evaluare: raport de activitate;

2. **Violența în școală**

-dezbatere în cadrul ședinței cu părinții

Data/perioada de desfășurare: 14 noiembrie 2023

Locul desfășurării: Școala Gimnazială„Ovidiu Hulea” Aiud

Responsabili: coordonatorii de proiect;

Modalități de evaluare: fotografii;

3. **„Fii tolerant” lecție deschisă**
   - Ce înseamnă să fii tolerant?
   - Vizionarea filmului: „The dog and little Bird

   Data/perioada de desfășurare: 15 noiembrie 2023

   Locul desfășurării: Școala Gimnazială„Ovidiu Hulea” Aiud

   Responsabili: coordonatorii de proiect;

   Modalități de evaluare: fotografii;

4. **„Pumnul nu te face mare”**

   – discuții pe baza vizionării unui PPT;

   Data/perioada de desfășurare: 16 noiembrie 2023

   Locul desfășurării: Școala Gimnazială„Ovidiu Hulea” Aiud

   Responsabili: coordonatorii de proiect;

   Modalități de evaluare: fotografii

5. **„Regulile de aur ale clasei tolerante”**

   – dezbateri;

   Data/perioada de desfășurare: 17 noiembrie 2023

   Locul desfășurării: Școala Gimnazială„Ovidiu Hulea” Aiud

   Responsabili: coordonatorii de proiect;

   Modalități de evaluare: fotografii

PROGRAMUL ACTIVITĂŢILOR:

Nr. crt	Activitatea	Grup ţintă	Termen	Responsabil	Obs.
1.	**Lansarea proiectului**	Elevi Cadre didactice implicate în proiect	13 noiembrie 2023	Banciu Delia	
2.	**Violența în școală** dezbatere în cadrul ședinței cu părinții	Părinții elevilor din clasele a III-a A, a IV-a A	14 noiembrie 2023	Banciu Delia Manole Luminița	

3.	**„Fii tolerant” lecție deschisă** Ce înseamnă să fii tolerant? Vizionarea filmului: „The dog and little Bird	Elevii claselor a III-a A, a IV-a A	15 noiembrie 2023	Banciu Delia Manole Luminița	
4.	**„Pumnul nu te face mare”** discuții pe baza vizionării unui PPT;	Elevii claselor a III-a A, a IV-a A	16 noiembrie 2023	Banciu Delia Manole Luminița	
5.	**„Regulile de aur ale clasei tolerante”** dezbateri;	Elevii claselor a III-a A, a IV-a A	17 noiembrie 2023	Banciu Delia Manole Luminița	
6.	**Evaluarea proiectului** - masă rotundă	Elevi Cadre didactice implicate în proiect	17 noiembrie 2023	Echipa de proiect	

EVALUAREA IMPACTULUI: (cadre didactice, elevi, părinţi)

- chestionare;
- realizarea unei prezentări în PowerPoint cu acţiunile desfăşurate.

DISEMINAREA PROIECTULUI

- afişarea produselor activităţilor din proiect în mediul şcolar şi mediul virtual;
- expoziţii cu lucrările realizate;

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

RĂSCRUCEA AMINTIRII UNIRII, INTERSECȚIA GENERAȚIILOR

Prof.înv.primar: **GĂLAN NARCISA-MARIA**

Liceul Teoretic „Ana Ipătescu” Gherla

ARGUMENT:

În fiecare an şcolar apropierea zilei de 1 Decembrie prilejuieşte deschiderea unei palete largi de evenimente culturale desfăşurate în şcoala noastră.

Ziua de **1 Decembrie 1918** marchează bilanţul luptei românilor pentru întregirea statală, care vine să încununeze precedentele acţiuni ale fraţilor din Basarabia (9 aprilie 1918) şi Bucovina (15 / 28 noiembrie 1918). Poporul român a valorificat conjunctura internaţională creată în urma Primului Război Mondial şi a ştiut să se afirme în contextul mişcării de eliberare a popoarelor şi al victoriei principiului naţionalităţilor în Europa.

1 Decembrie este Ziua Naţională a României. Noi, românii, trebuie să simţim româneşte şi să cunoaştem semnificaţia acestui eveniment. Micii şcolari trebuie învăţaţi că, istoria neamului românesc este ea însăşi o lecţie de viaţă, voinţă şi iubire. Călăuziţi de aceste fapte am propus următorul proiect şi credem în puterea acestuia de a uni şi a călăuzi spirite. Cel mai mare si mai fericit moment din istoria noastră s-a desfăşurat la 1 Decembrie 1918. Unirea tuturor românilor într-un singur stat a fost rezultatul firesc al luptei de secole, dusă de poporul român.

Pregătită de fapta lui Mihai Viteazul de la 1600, de „Unirea cea mică” din 1859 şi de lupta eroică din anii 1916-1918 „Unirea cea mare” s-a înfăptuit la 1 Decembrie 1918. S-a împlinit visarea cea mare a românilor: Unirea României într-o singură ţară mare cu hotare minunat de rotunde si întinse, până acolo unde oamenii vorbesc aceeaşi limbă, ***limba română***.

“Te-am dărâmat, hotar de odinioară

Brâu împletit de lacrimi şi de sânge
Veriga ta de foc nu mă mai strânge
*Şi lanţul tău a încetat să doară.” (*Octavian Goga, *Vita nuova)*

Unirea a fost salutată de naţionalităţile: saşi, maghiari, secui. Pentru ei, ca şi pentru români, viitorul însemna „a trăi unul lângă altul în pace.”

Desăvârşirea unirii naţionale a contribuit la făurirea unei Românii mai puternice şi mai bogate.

România, ţara noastră, s-a făurit cu mari jertfe, cu viaţa a zeci și sute de mii de viteji, să nu-i uităm şi să-i slăvim din toata inima noastră!

Prin modul în care abordăm tema **„ RĂSCRUCEA AMINTIRII UNIRII, INTERSECȚIA GENERAȚIILOR ”** dorim să-i determinăm pe elevi să înţeleagă semnificaţia acestei zile importante, prin povestiri istorice, poezii și cântece patriotice, să trezim copiilor sentimente de mândrie şi preţuire a istoriei neamului românesc și să stimulăm colaborarea între elevi și părinții acestora.

<u>SCOPUL PROIECTULUI</u>:

- cunoaşterea însemnătăţii zilei de 1 Decembrie 1918 şi a consecinţelor actelor istorice înfăptuite atunci asupra poporului român;

<u>OBIECTIVELE PROIECTULUI:</u>

- cultivarea interesului elevilor pentru istoria românilor, pentru respectarea şi promovarea valorilor naţionale;
- cunoaşterea însemnătăţii zilelor istorice pentru români;
- formarea atitudinii de respect faţă de simbolurile României: tricolor, stemă, Imnul naţional, limba română, Constituţie
- încurajarea şi stimularea interesului elevilor pentru lumea miraculoasă a istoriei;
- îmbogăţirea orizontului cultural şi spiritual al elevilor;
- dezvoltarea creativităţii artistice a elevilor.
- stimularea colaborării între elevi și părinții acestora.

DURATA PROIECTULUI: 29 noiembrie 2023

LOCUL DESFĂŞURĂRII: Liceul Teoretic “Ana Ipătescu” Gherla , curtea școlii, sala de clasă

GRUPUL ŢINTĂ: **elevii clasei a IV-a A**

PARTENERI: **părinții elevilor**

METODE DE EVALUARE:

- expoziție cu proiectele realizate de elevi;
- diplome de participare tuturor elevilor.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚII

NR. CRT.	ACTIVITATEA	LOC DE DESFĂŞURARE	PROFESOR	PARTENERI
1.	**Sărbătorirea festivă a Zilei Naţionale a României** Semnificaţia zilei :**discurs** Scurt program artistic	Curtea școlii	GĂLAN NARCISA-MARIA	Părinții elevilor
2.	Prezentarea semnificației istorice a zilei de **1 Decembrie** Recitarea unor poezii patriotice Lectură: Legende istorice Cântece patriotice: *“Un cântec istoric”,* *”Hai să-ntindem hora mare!”,* *“Tu Ardeal….”*	Sala de clasă	GĂLAN NARCISA-MARIA	Părinții elevilor
3.	**Atelier de creație literară și plastică** -realizarea unor proiecte cu tema “***MAREA UNIRE”*** - expoziţie cu proiectele realizate	Sala de clasă	GĂLAN NARCISA-MARIA	Părinții elevilor

BIBLIOGRAFIE: internet- Google- imagini, https://m.poetii-nostri.ro

PROIECT DE PROMOVARE A LECTURII
CITITUL ESTE PRIMUL PAS CĂTRE O PRIETENIE FRUMOASĂ!

TUDOR DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 129, BUCUREȘTI

Din experienţa de zi cu zi la catedră am observat dezinteresul crescând al elevilor pentru carte, lectura devine din act pur de plăcere estetică şi relaxare, doar un mecanism de constrângere, o activitate impusă de programe şi dascăli, activitate pe care elevii încearcă să o elimine prin utilizarea rezumatelor sau a comentariilor, a unor fişe de lectură descărcate de pe… net, la care ei nu au nici o contribuţie.

De se s-a ajuns aici? Ce putem face?... iată două întrebări la care fiecare dintre noi trebuie să găsim propriile noastre răspunsuri, propriile noastre soluţii.

Răspunsul nostru este acesta. Acesta este şi modul nostru de a încerca să stimulăm interesul elevilor pentru lectură, printr-un proiect care, sperăm noi, va deveni o tradiţie pentru instituţia pe care le reprezentăm.

Cum am putea capta atenţia elevilor şi cum am putea stimula dragostea pentru carte dacă nu oferindu-le posibilitatea de a scrie?! Activităţile extraşcolare sunt pentru ei, de multe ori, mai captivante decât cel impuse de programe, de aceea credem că şi din acest punct de vedere proiectul nostru va avea succes. Stimulând talentul şi răsplătind munca elevilor noştri îi determinăm să îndrăgească literatura, pentru că numai citind poţi scrie, numai studiind creaţiile altora poţi crea.

SCOP:

- Stimularea interesului pentru lectură;
- asigurarea de şanse egale tuturor elevilor în cunoaşterea fenomenului literar şi implicarea lor în activităţi de creaţie.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

1. Valorificarea valenţelor creative ale elevilor;
2. Realizarea unui schimb de experienţă între clase;
3. Stimularea creativităţii elevilor cu aptitudini speciale;
4. Descoperirea şi promovarea tinerelor talente care se pot dezvolta şi confirma pe parcurs, întărind prestigiul şcolii şi al comunităţii cărora le aparţin;
5. Implicarea elevilor în activităţi extraşcolare care să cultive deschiderea spre creativitate;

GRUP ŢINTĂ:

Elevii din clasele înscrise în Programul național pilot de tip ”Școală după școală”: clasa a II a C, clasa a III a A, clasa a IV a A, clasa a IV a E.

LOCUL DESFĂŞURĂRII PROIECTULUI:

Şcoala Gimnazială nr 129, sect. 4, București

DURATA:

- Aprilie-august 2021.

RESURSE UMANE:

Proiectul va fi susţinut teoretic şi practic de cadrele didactice înscrise în proiect la rubrica profesori coordonatori.

RESURSE MATERIALE:

Finanţarea se va realiza din resurse proprii.

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI:

Copilul va fi mereu în centrul atenţiei dascălilor, iar produsele micilor artişti ne vor fi un imbold pentru continuarea proiectului.

ETAPELE DESFĂŞURĂRII PROIECTULUI:

Aprilie – schimb de experiență între elevii claselor participante. Elevii vor avea:

- activități de lectură;
- joc de rol;
- colorare semn de carte;
- dans.

August – Activități:

- citim împreună;
- desen cu creta- personajul preferat;
- confecționare de coronițe cu personajela din cărțile citite.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Bogdan Mirela-Lavinia
Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr.3, Reghin

Propunător: Bogdan Mirela-Lavinia
Unitatea de învățământ: CSEI Nr.3, Reghin
Grupa:combinată
Tema anuală de studiu: Cine sunt/suntem?”
Tema proiectului: „Am grijă de mine, am grijă de lume!”
Tema săptămânii: „Cum arăt,cum mă -ngrijesc, cum mă îmbrac?„
Tema activității: „Cum arăt, cum mă-ngrijesc!”
Forma de realizare: activitate integrată
Mijloace de realizare: convorbirea, povestirea, jocul didactic.
Categorii de activități de învățare implicate: ADP+ALA1+ADE-DOS (Activitate practică) + **DȘ** (Cunoașterea mediului)+ **ALA2**
Tipul activității: verificare de cunoștințe

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

ADP :

RUTINE:sosirea copiilor, micul dejun, igiena(spălatul și toaleta), gustarea, masa de prânz.

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ:”Vreau să fiu sănătos”

- Salutul „Bună dimineața, copii sănătoși!”
- Prezența „Cine oare n-a venit ?”
- Calendarul naturii „Cum e vremea azi?”
- Îmărtășirea cu ceilalți „Ce ți s-a întâmplat recent?”
- Subiectul zilei „Igiena”

TRANZIȚII„Mergi după cum bat eu”- joc de mișcare

„Nu te supăra frate”- joc distractiv

CENTRE DE ACTIVITATE:

ALA$_1$:

- **ARTĂ:**„ Ca părul să strălucească, peria decorează” - lipire
- **JOC DE MASĂ:**„Din jumătăți-întreg”
- **JOC DE ROL:**„La dentist”

ALA$_2$:

- **Joc de mișcare:**„Batistuța”

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE :

- **Domeniul Științe:(Cunoașterea mediului)** - ***Joc didactic „Săculețul fermecat al obiectelor de igienă personală”***

- **Domeniul Om și Societate: (Activitate practică) - *“Albumul igienei personale”***
  MOMETUL POVEȘTII: “Maricica murdărica” de Luiza Vlădescu

DOMENII ALE DEZVOLTĂRII:

Dimensiuni ale dezvoltării și comportamente vizate:

A. *DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ŞI IGIENEI PERSONALE*

1.***Motricitate grosieră și motricitate fină încontextede viaţă familiare***

1.1 Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specificevârstei

1.2 Participă la activităţi fizice variate, adecvate nivelului lui dedezvoltarei

1.3 Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activităţivariate

2. Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării

2.3 Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore,melodii.

B. ***DEZVOLTAREASOCIO-EMOȚIONALĂ***

1.Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate

1.1 Manifestă încredere în adulţii cunoscuţi, prin exersarea interacţiunii cuaceştia

1.2 Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situaţii problematicespecifice

1.3Inițiază/participă la interacțiuni pozitive cu copii de vârstăapropiată

2.Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității

2.2. Exersează, cu sprijin, asumarea unor responsabilități specifice vârstei, în contextevariate

2.4.Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediulapropiat

3.Conceptul de sine

3.1 Exersează, cu sprijin, autoaprecierea pozitivă, în diferite situaţiieducaţionale

3.2 Își promovează imaginea de sine, prin manifestarea sa ca persoană unică, cu caracteristicispecifice

4.Autocontrol și expresivitate emoțională

4.1 Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artăetc.

4.2 Demonstrează abilităţi de autocontrolemoţional

C. *CAPACITĂȚI ȘI ATITUDINI ÎNÎNVĂȚARE*

1.Curiozitate, interes și inițiativă înînvățare

1.1Manifestă curiozitate şi interes pentru experimentarea și învăţarea în situațiinoi

1.2Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediulapropiat

2.Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)

2.1 Realizează sarcinile de lucru cuconsecvență

2.2 Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmplinădificultăți.

3.Activare și manifestare a potențialului creativ

3.1 Manifestă creativitate în activitățidiverse

3.2 Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative

3.3 Demonstrează simț muzical ritmic, armonic prin cântec, joc cu text și cânt, dans etc.

***D.* Dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii șiscrierii**

1. ***Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute***

1.1 Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)

1.2 Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiiloretc.(comunicare expresivă)

2. ***Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare***

2.1 Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă)

2.2 Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte decomunicare

2.3 Demonstrează extinderea progresivă avocabularului

3. ***Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute***

3.4.Asimilează unele elemente ale scrisului și folosește diferite modalități de comunicare grafică și orală pentru transmiterea unuimesaj

4. ***Manifestarea unei atitudini pozitive faţă de limba română***

4.1 Participă, cu interes și cu plăcere, la activitățile în limbaromână

4.2 Utilizează structurile orale însușite în contexte familiare, cunoscute (ex. în cadrul jocurilor de rol, sau în dramatizări, teatru de păpuși,etc.)

E.***DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREALUMII1.***

1. ***Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat***

1.1 Identifică elementele caracterisice ale unor fenomene/relaţii din mediulapropiat

1.2 Identifică posibile răspunsuri/soluţii la întrebări, situaţii - problemă şi provocări din viaţa proprie şi a grupului decolegi

1.5 Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente şi metode specifice

OBIECTIVE OPERAŢIONALE ADP:

O1. Să participe activ la desfășurarea activităților de grup răspunzând promt la cel puțin patru întrebări;

O2. Să utilizeze formule de salut adecvate momentelor zilei în cel puțin două situații;

O3. Să sesizeze absența sau prezența colegilor;

O4. Să numească în funcție de vremea de afară cel o caracteristică a vremii;

OBIECTIVE OPERAŢIONALE ALA1:

O5. Să execute corect exercițiile de încălzire a mușchilor mâinii, conform indicațiilor educatoarei;

O6. Să lipească formele de hârtie pe peria de păr, cu ajutorul educatoarei;

O7. Să numească cel puțin trei obiecte de igienă personală cu ajutorul simțului tactil;

O8. Să manifeste spontaneitate și creativitate în cel puțin trei momente din interpretarea rolului;

OBIECTIVE OPERAŢIONALE DȘ:

O9.Să identifice și să enumere principalele activități din rutina zilnică, având la dispoziție suport ilustrativ.

O10. Să descrierea și să explice importanței fiecărei activități din rutina zilnică, pe baza discuției purtate.

O11.Să recunoască minim 3 obiecte din săculeț, pe baza cunoștințelor dobândite.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE DOS:

O13.Să numească instrumentele/obiectele de lucru aflate pe masa de lucru.

O14.Să mânuiască atent și corect materialele puse la dispoziție.

O15.Să lipească imaginile primite în album, respectând indicațiile date.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE ALA2:

O17.Să redea cu ajutor melodiei, mișcările sugerate;

Scopul:consolidarea și exersarea unor comportamente și atitudini de igienă personală valorificând acțiuni dintr-o poveste cunoscută, compararea grupelor de obiecte prin formare de perechi, observarea raporturilor cantitative între obiectele din grupele comparate indifferent de forma,mărimea sau dispunerea spațială a obiectelor.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee:conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, observația

Mijloace de învățământ:Săculețul fermecat, obiecte de igienă personală, imagini, album, lipici, foarfecă.

Forme de organizare frontal, individual, pe grupe;

Durata:1 zi

EVALUARE: ținând cont de faptul că, proiectarea activității s-a axat pe comportamente, pe parcursul activității integrate, vor fi evaluate următoarele aspecte:

- Exprimarea în situații de comunicare și împărtășirea cu ceilalți;
- interacțiunea cu ceilalți copii în activitățile de grup;
- corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocurilor de mișcare, a rutinelor, tranziţiilor;
- gradul de implicare în activitate și comportamentul copiilor pe toată durata desfășurării.

BIBLIOGRAFIE:

- Coord. Preda Viorica „Metodica activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii”;
- Silvia Breben „Metode interactive de grup”;
- Revista Învăţământul Preşcolar 1/ 2010, Bucureşti;
- Revista Învăţământul Preşcolar 1-2/ 2014, Bucureşti.
- „Curriculum pentru educatie timpurie”, 2019

SCENARIUL ZILEI

1.MOMENTUL ORGANIZATORIC

Pentru buna desfășurare a activităților de învățare vor avea loc: aranjarea mobilierului, stabilirea liniștii și asigurarea unei atmosfere de lucru adecvate.

Activitatea zilei debutează cu întâlnirea de dimineață „Vreau să fiu sănătos!”

Salutul:

”Bună dimineaţa, cer frumos/noros!
Bună dimineața, soare luminos/timp ploios!
Bună dimineaţa, micutule vânt care alergi pe pământ!
Bună dimineaţa, pietre tari!
Bună dimineaţa, animale mici si animale mari!
-Bună dimineața, dragi pitici, mă bucur ca sunteți aici!
A început o nouă zi!
Bună dimineaţa copii!
-Bună dimineaţa, doamna educatoare!”

Copiii sunt invitaţi la ”marea îmbrăţişare” şi se aşază pe scaune (în semicerc) după rostirea urmatoarelor versuri însoţite de mişcari: ”În fiecare dimineață/ S-avem gândul bun pe față./Către Soare sa privim/Iubire să răspândim/Și-atunci în fiecare dimineață/Fiecare copil va avea gândul bun pe față.”

Prezența: Se face cu ajutorul tablei magnetice. Fiecare copil îşi ia însemnul personal şi-l plasează pe tabla magnetică, marcând astfel prezenţa lui la grădiniţă.

Activitatea de grup: Calendarul naturii Copiii fac referire la: ziua săptămânii, luna curentă, anul, starea vremii, aspecte ale anotimpului, motivând așezarea anumitor imaginii în calendar.
Împărtășirea cu ceilalți: Se alege un povestitor din rândul copiilor, care împărtăşeşte cu ceilalţi un eveniment, o situatie cand a facut o fapta buna, o întâmplare din experienţa proprie .Copiii ascultă cu atenţie ce spune povestitorul, apoi pun întrebări, comentează, îşi expun pe scurt propria opinie. Copilul care a povestit răspunde la întrebări.
2.CAPTAREA ATENȚIEI

Noutatea zileiÎn continuare voi purta cu copiii o discuție despre igiena personală.
Copiii vor veni pe rând în față vor extrage o imagine ce conține un obiect de igienă personală, copilul trebuie să mimeze acțiunea pe care o face cu obiectul respectiv.
3.ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR

Îi voi introduce pe copiii în activitatea zilei prezentând obiectivele urmărite ale activităților. Trecerea de la ADP la ALA1 se va face prin TRANZIȚIA: Joc de mișcare „Mergi după cum bat eu!”
4. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII ȘI OBȚINEREA PERFORMANȚEI
Ziua va continua cu **activităţile liber alese (ALA1) .**
Se va lucra pe centre de interes, în cadrul cărora se va avea în vedere pregătirea pentru activitățile pe domenii experiențiale.Copiii împărțiți pe grupe se vor așeza la următoarele centre de interes:
ARTĂ: “Ca părul să strălucească peria decorează”- lipire
Materiale: fișe de lucru cu contur de perie de păr, decorațiuni, lipici;
Sarcină: copiii vor lipii decorațiunile pe perie;
JOC DE MASĂ:“ Din jumătăți-întreg ”
JOC DE ROL:“La dentist”
Materiale: scaun, halat de doctor, instrumente medicale;
Sarcină: să interpreteze rolul de dentist sau de pacient;
Tranzitie 2: Cântec ”**Corpul meu**”
În cadrul **activităţilor pe domenii experienţiale (ADE),** în prima le voi spune copiilor o poveste, urmând ca în cea de-a doua parte să se realizeze o activitate matemtatică cu materiale individuale.
DOMENIUL ȘTIINȚE (Cunoașterea mediului) - *Joc didactic „Săculețul fermecat al obiectelor de igienă personală”*
Jocul didactic "Săculețul fermecat al obiectelor de igienă personală" aduce un element ludic în procesul de învățare, oferind copiilor o modalitate interactivă de a explora și de a înțelege practicile zilnice de îngrijire personală într-un mod distractiv și educativ.

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE (Activitate practică) - *“Albumul igienei personale”*Scopul activității:
Dezvoltarea abilităților motorii fine prin activitatea de lipire și desen.
Încurajarea copiilor să înțeleagă și să urmeze o rutină zilnică de îngrijire personală.
Stimularea creativității și exprimării personale prin intermediul unui album personalizat.
Tranzitie 4:„Nu te supăra frate” – joc distractiv face trecerea de la ADE la ALA2.
ALA 2
În final se va desfășura jocul de mișcare: „Batistuța”.
Am pierdut o batistuta

Ma bate mamica
Cine-o are sa mi-o deie
Ca-i sarut gurita.
Batista-i parfumata
Se afla la o fata
La o fata frumoasa
Pe care o iubesc.

Dupa ce a fost cantat cantecelul copiii care se tineau de maini inchid ochii si cel care sta in afara cercului pune batistuta in spatele unui copil.Apoi ceilalti copii deschid ochii si fiecare se va uita in spate.Cel care are batistuta trebuie sa-l sarute pe obraz pe cel din afara cercului.Cel care va primi batistuta va inlocui primul copil in afara cercului si tot asa……si tot asa pana la sfarsitul jocului!

5. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII

Educatoarea va face aprecieri individuale și collective pentru activiitățile desfășurate de către copii. Copiii care au reușit să fie atenți la activități, să își ducă sarcinile de lucru la bun sfârșit, vor fi recompensați cu un obiect de igiena.

Competențele de limba franceză dezvoltate la copiii dislexici

Stoica Angelica
Școala Gimnazială « Coresi » Târgoviște

În fiecare clasă există cel puțin un elev cu dificultăți de citire și socotit, spun statisticile. La prima vedere, procentul poate să nu pară îngrijorător. Realitatea din școli ne arată însă că procesul educațional pentru copiii cu dislexie sau care se confruntă cu dificultăți de învățare este unul extrem de dificil, iar problemele – diverse: de la lipsa metodelor și tehnicilor speciale care să îi ajute cu adevărat.

Dislexia este o tulburare la citit manifestată prin modificarea cuvintelor, prin greșeli de lectură. Este un deficit de un anume grad, în recunoașterea și înțelegerea textelor scrise, tipărite sau de mână. Totodată prezintă o lecturare lentă, greoaie, cu ezitări și chiar blocaje în citire. Această deficiență poate fi sesizată în jurul vârstei de 6-7 ani, când apare, de asemenea, și însușirea cititului.

Dislexia nu are nicio legătură cu nivelul de inteligență al individului, cum greșit se crede. Doar că dislexicii trebuie să decodeze fiecare cuvânt, cauză ce duce la un ritm lent al lecturii. Majoritatea oamenilor consideră că dislexie este atunci când vezi literele sau cuvintele invers, de exemplu b în loc de d sau are în loc de era. Dislexia este cauzată de o problemă de procesare fonologică, adică cei afectați nu au nicio problemă în vizualizarea limbajului, ci cu manipularea acestuia. Atunci când citește, un elev dislexic este nevoit să despartă cuvântul în silabe, fapt ce îi solicită mult timp și-i face să rămână în urmă.

Am abordat această temă la ora de limba franceză, la clasa a V-a, acolo unde aveam un copil cu deficiențe de vorbire, cu dislexie. Am realizat un plan personalizat de intervenție, pe o perioadă de 4 luni, urmărind câteva competențe pe care copilul ar putea să le dezvolte, dat fiind deficiența pe care o avea. Am eleborat o fișă de lucru, la sugestiile consilierului am lipit copilului pe bancă, în funcție de tipul lecției și tema acesteia, cartonașe cu vocabular, cu formele verbelor, și cu situațiile de comunicare precizate în plan.

Perioada	Competențe	Detalieri de conținut	Activități de învățare	Resurse materiale și procedurale	Evaluare
11 septembrie-21 decembrie	1.1 – Oferirea unei reacții non verbale adecvate, la salut / o întrebare / instrucțiune simplă rostită clar și rar 1.3 – Identificarea unor aspecte culturale simple 2.1 – Reproducerea unor formule / unor mesaje simple și scurte, respectând pronunția și intonația	1. Vocabulaire thematique: a saluta; a se prezenta; a identifica obiecte - Organisation thématique: Parler de soi-même: Exprimer le nom L'école: Les couleurs; Les objets scolaires 2. Elemente de construcție a comunicării: - Phonéthique et	- Repetarea și folosirea formulelor de salut - Repetarea și folosirea formulelor de prezentare - Audiție cântecel „L'alphabet” (sursa: Youtube) - -Pronunțarea numelui pe litere - Identificarea de obiecte din	Joc de rol Joc de rol Exerciții joc de articulare/de dicție -Jocuri de mima	-Fișa de lucru -Test de evaluare (itemi de asociere, de completare-cu sprijin)
	specifice 2.3 – Prezentarea unui obiect / unei persoane / unui personaj prin identificare;	ortographe: • L'éppelation • L'alphabet - Grammaire: • Le présent des verbes: *avoir, être, s'appeler* (au singulier) 3. Funcțiile comunicative ale limbii: a saluta, a spune adio; a se prezenta - Actes de parole: • Saluer / Répondre: Salut, Bonjour, Ça va ?; Au revoir / À bientôt • Présenter quelqu'un/ se présenter	universul apropiat		

FIȘA DE LUCRU

Unitatea de învățare: MON ÉCOLE
Tema: LES OBJETS D'ÉCOLIER
Obiectiv/e operaționale
- Să identifice obiectele școlarului
- Să asocieze cuvântul cu imaginea și să bifeze varianta corectă

1. ***Soulignes les mots qui représentent les objets d'écolier dans le texte ci-dessous:***
   Dans mon cartable il y a un plumier, des cahiers, des livres et un dictionnaire .

2. *Associe les mots aux images correspondantes:*

Plumier

Livre

Stylo

Sac à dos

3. *Complète les propositions avec des mots:*

a). C’est un……

b). C’est sont des ……

c). C’est une……

PROIECT EDUCAȚIONAL
„ȘCOALA INCLUZIVĂ – O ȘCOALĂ PENTRU FIECARE”

Profesor învățământ primar
BRIGLEZAN LOREDANA DIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LUCIAN BLAGA” JIBOU, SĂLAJ

ARGUMENT:

Educația este un drept fundamental, ea te face mai independent și totodată conștient de drepturile și posibilitățiile proprii. Toți copiii trebuie să aibă dreptul la o educație gratuită și de calitate.

Educația incluzivă este cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor copiilor. Diferențele dintre ființele umane sunt normale și separarea nu e recomandată.

Educația incluzivă încearcă să-i determine pe copiii din categoriile dezavantajate să participe la activitățile zilnice, alături de ceilalți copii. Toți preșcolarii și elevii - cu situație economică precară, cu cerințe educative speciale, aflați în plasament sau în familii monoparentale, cu părinți plecați în străinătate sau în grija bunicilor, au aceleași trebuințe de bază în creștere și dezvoltare ca și ceilalți:

- Nevoia de afecțiune și securitate;
- Nevoia de apreciere și întărire pozitivă;
- Nevoia de responsabilitate și independență;
- Nevoia de încredere în sine.

Pentru a oferi șanse egale, posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia și pentru ca activitatea instructiv-educativă să fie de calitate, profitabilă pentru toți am considerat că este necesar derularea acestui proiect educațional.

O modalitate eficientă de promovare a bunelor practici incluzive o reprezintă activitățile remediale și extracurriculare.

Prin derularea acestui proiect vrem să arătăm că diferențele individuale dintre copii sunt o sursă de bogăție și diversitate, nicidecum o problemă, că școlile noastre oferă un exemplu de educație incluzivă întregii comunități locale, pot fi un spațiu propice pentru a pune bazele educației incluzive și că pot oferi un învățământ de calitate tuturor beneficiarilor, atât direcți, cât și indirecți.

SCOPUL:

Îmbunătățirea situației copiilor cu C.E.S proveniți din familii lipsite de resurse financiare și materiale și prevenirea abandonului școlar, cu suportul cadrelor didactice, prin activități remediale.

OBIECTIVE URMĂRITE:

- Adaptarea conținuturilor pe temă incluzivă la nivelul elevilor din ciclul primar, respectiv gimnazial;
- Participarea fiecărui copil la reușita unei activități, valorificându-și potențialul creativ, aptitudinile, capacitatea de învățare și cunoștințele;

- Dezvoltarea abilităților de recunoaștere, acceptare și respect al diversității;
- Socializarea copiilor și educarea abilității de a realaționa cu ceilalți;
- Dezvoltarea capacității de a participa activ la un dialog despre toleranță și respect;
- Sensibilizarea comunității privind educația incluzivă, ca și demers pe întreg parcursul vieții.

RESURSE MATERIALE:

- materiale didactice tematice;
- cărți și reviste de specialitate;
- softuri educaționale;
- calculator.

GRUP ȚINTĂ: elevi cu C.E.S. și proveniți din familii cu statut socio-economic scăzut;
DURATA: Anul școlar 2023-2024;

REZULTATE AȘTEPTATE:

Elevii

- Învațarea comportamente civilizate față de cei din jur;
- Cultivarea toleranței și acceptarea diversității umane;
- Integrarea copiilor din categoriile dezavantajate în activitățile zilnice, alături de ceilalți;
- Reducerea absenteismului și abandonului școlar.

Cadre didactice

- Schimbarea percepției privind implicarea în activități pe tema educației incluzive;
- Îmbunătățirea comunicării cadru didactic copil.

Școală

- Consolidarea colectivului de cadre și dezvoltarea culturii organizaționale;
- Promovarea unei imagini pozitive a unității de învățământ, la nivel local și județean.

Comunitatea locală

- Modificarea percepției privind famiiliile din care provin copiii din categoriile dezavantajate;
- Creșterea implicării în activitățile extracurriculare proiectate de Școala Gimnazială Frecăței;
- Promovarea bunelor practici de cetățenie democratică.

EVALUAREA PROIECTULUI:

- Fotografii reprezentative pentru conținutul activităților derulate;
- Expoziție cu lucrările copiilor în școli;
- Monitorizare activități, observații.
- Film video de prezentare a activităților realizate din proiect;
- Diplome și premii obținute la concursurile și activitățile partenerilor de proiect.

BIBLIOGRAFIE:

- Tony Booth, Mel Ainscow, Indexul incluziunii şcolare - Promovarea educării şi a participării tuturor copiilor la învăţământul de masă, Ediţie lectorată şi îngrijită de prof. Dr. Maria Roth-Sz în baza contractului cu ***Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE),*** publicat în cadrul programului **Inclues**, coordonat de prof. Dr. Jo Lebeer (din partea Universităţii din Antwerpen), coordonator local prof. Dr. Stefan Szamosközi (dinpartea Universităţii Babeş-Bolyai, Cluj);
- Prof. Univ. Dr. Ecaterina VRASMAŞ, Conf. Univ. Dr.Traian VRASMAŞ, Educațiaincluzivă în grădiniță: dimensiuni, provocări și soluții, Bucuresti, 2012.

PROIECT DE ACTIVITATE TERAPEUTICĂ LOGOPEDICĂ

Profesor logoped: Rus Ana
CJRAE – Bistrița – Năsăud

Obiectul: Terapia tulburărilor de limbaj

Tulburarea de limbaj: Dislalie polimorfă

Grupa/nivel de vârstă: mare/nivel II (5-6 ani)

Tema activității: Terapia dislaliei

Subiectul activității: Consolidarea sunetului „Ș”, în cuvinte și propoziții

Tipul activității: corectiv-terapeutică:

Durata: 35 minute

Obiectiv general: Formarea priceperilor si deprinderilor de pronunție corectă a sunetelor deficitare.

Obiective operaționale:

O1 – Să execute corect exercițiile de dezvoltare a aparatului fonoarticulator;

O2 – Să recunoască auditiv sunetul „Ș”, în cadrul unor cuvinte;

O3 – Să pronunțe corect sunetul „Ș” în silabe, cuvinte și propoziții;

O4 – Să recunoască poziția sunetului „Ș” în diverse cuvinte;

O5 – Să alcătuiască propoziții folosind cuvinte ce conțin sunetul „Ș”.

Strategii didactice:

Metode și procedee didactice: exercițiul, demonstrația, explicația, jocul didactic, analiza fonematică a cuvintelor, imitația.

Mijloace didactice : oglinda logopedică, jucărie de pluș, jucării/obiecte (cocoș, mașină, iepuraș etc.), pai, pahar cu apă, suflători, morișcă, imagini cu sunete, jetoane, laptop, aplicația wordwall, fișe cu sunetul „Ș”, palatograma sunetului „Ș” (Oul vorbăreț), „fețe zâmbitoare”.

Forme de organizare: activitate de grup, frontal, individual

Sistem de evaluare:

Forme de evaluare: evaluare formativă

Metode de evaluare: observare curentă, chestionare orală

Instrumente de evaluare: fișă de lucru digitală (wordwall)

BIBLIOGRAFIE:

- Verza, E. (2003). *Tratat de logopedie*.vol. I. Editura Fundaţiei Humanitas.
- Verza, E. (1977). *Dislalia şi terapia ei*. E.D.P.
- Stănică, C., & Vrăjmaş, E. (1994) *Terapia tulburărilor de limbaj*. Editura S.S.H.

- Doinița, G. (2008). *Şi eu vreau să vorbesc corect! Minighid logopedic*. Editura Imprimeria Ardealul.
- Vrăsmaș, E. (coord.), Oprea,S., Stancu, A., Niculescu, S., Stoica, A., Pârșan, V., Gălbinașu, F.,& Bărbuceanu, I. (2022). *8 LOG, Program de exerciții logopedice pentru remedierea dislaliei*. Editura Arlequin.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

NR. CRT.	ETAPELE ACTIVITĂȚII	TIMP	DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII		OB. OP.	METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE	MIJLOACE DIDACTICE	EVALUARE
1.	***MOMENT ORGANIZATORIC***	2 min	Pregătirea condițiilor necesare desfășurării optime a activităţii terapeutice.			Conversația		
2.	***CAPTAREA ATENȚIEI***	2 min	Prezentarea *personajului–surpriză* (Șușu), care cere ajutorul copiilor în rezolvarea unei probleme.			Conversația	*Personaj-surpriză (Șușu)*	Formativă
3.	***ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR***	1 min	Se prezintă tema și obiectivele activității, în termeni accesibili copiilor.					
4.	***REACTUALIZAREA ARTICULĂRII CORECTE A SUNETULUI „Ş”***	10 min	Se prezintă profilul sunetului **Ş**. Copiilor li se propune să numească poziția organelor articulatorii la emiterea sunetului „**Ş**”. La pronunţia sunetului „**Ş**”: **Buzele** iau forma unui tubuşor deschis. **Dinţii** se unesc, lăsînd o distanţă de 1mm unul de la altul, formând un obstacol pentru aer. **Limba** sub formă de cupă (căuș). **Fluxul de aer** la pronunţia sunetelor **Ş** este cald.		O 1 O 1	Demonstrația Imitația Exercițiul Demonstrația Imitația	Oglinda Palatograma *Ş* Oglinda	Formativă Formativă

			La sunetul **Ş coardele vocale** nu vibrează. Copiii execută un complex de exerciții respiratorii și articulatorii: *Educarea respirației nonverbale și verbale* <u>Ex. de suflat</u> (pai, hârtii, morișcă) Mirositul florilor -inspir, expir vorbit: „Ce frumos a mirosit!” *Dezvoltarea motricității aparatului fonoarticulator* <u>Ex. de gimnastică facială:</u> - umflarea și retragerea obrajilor - imitarea râsului <u>Ex. de gimnastică velopalatină:</u> - imitarea tusei, căscatului, strănutului <u>Ex. de gimnastică lingual:</u> - scoaterea și retragerea limbii lopată - mișcări ale limbii – ștergerea buzelor sus - jos - ștergerea dinților pe partea de interior a dinților sus – jos - rotunjirea buzelor - zâmbetul *Dezvoltarea auzului fonematic* <u>Onomatopee:</u> - liniște (șșșșt) - foșnetul frunzelor toamna (fâșșș), coasa (hârșșș).		O 1 O 1 O 1	Exercițiul Demonstrația	Oglinda Palatograme Pahar cu apă Paie Oglinda Oglinda	Observare curentă Formativă

5.	**DIRIJAREA ACTIVITĂȚII TERAPEUTICE**	15 min	Copiii sunt invitați să emită corect, după model, silabe cu sunetul „Ș”: șa, șe, și, șo, șu, aș, eș, iș, oș, uș, ăș, îș. Exerciții: - prezentarea orală a unor cuvinte și identificarea sunetului „Ș”, printr-o bătaie din palme: COȘ, MOȘ, COCOȘ, DUȘ, PLUȘ, JOASE, COASE, CĂUȘ, JUCĂUȘ etc. - prezentarea unor obiecte/jucării, și formularea unor propoziții cu ajutorul acestora (șarpe, cocoș, roșu coș etc). - se prezintă copiilor fișe cu imagini (*Cărticica mea*), pe care vor trebui să le denumească, să identifice poziția sunetului „Ș” în cuvinte, apoi să coloreze ceea ce doresc. În continuare se va desfășura jocul *„Alintă-mă!”*, în care copiii vor extrage jetoane, apoi vor „alinta” imaginea expusă pe jeton, astfel încât să folosească sunetul „Ș” (ex.: ou – oușor).		O 3 O 2 O 5 O 4	Explicația Exercițiul Exercițiul	Oglinda Jucării Jetoane Fișe cu sunetul Ș Jetoane cu imagini	Observare curentă Chestionare orală Formativă
5.	CONSOLIDAREA ACTIVITĂȚII	4 min	Se va desfășura jocul wordwall „Consolidare sunet Ș”: https://wordwall.net/ro/resource/926770		O 3	Explicația Exercițiul	Laptop Aplicația wordwall	Observare curentă
6.	EVALUARE	1 min	Se va aprecia activitatea desfășurată, iar copiii vor fi recompensați de către *Șușu*, cu o față zâmbitoare.			Conversația evaluativă		Formativă

Jocul didactic în educarea limbajului – exemplu de activitate

Prof. înv. preșcolar: Sularia Andreea-Monica
Grădinița Albă ca Zăpada și piticii, Sector 4, București

GRUPA: Mare

DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Domeniul Limbă și Comunicare – DLC – Educarea limbajului

SUBIECTUL ACTIVITĂȚII: Unu-doi, una-două

TIPUL ACTIVITĂȚII: consolidarea și verificarea cunoştinţelor

MIJLOC DE REALIZARE: Joc didactic

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Consolidarea deprinderilor de a folosi corect singularul și pluralul substantivelor, precum și a deprinderii de a le include corect în propoziții scurte sau dezvoltate, respectând acordul dintre subiect și predicat;

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

D.a. 1. Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

D.a. 2. Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare

COMPORTAMENTE VIZATE:

D.a. 1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)

D.a. 1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc. (comunicare expresivă)

D.a. 2.2. Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare

D.a. 2.3. Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

O1 - să denumească cuvântul reprezentat de imaginea de pe jeton;

O2 - să formulize propoziții în care să folosească în mod adecvat singularul și pluralul substantivelor;

O3 - să sesizeze greșelile de exprimare;

SARCINA DIDACTICĂ: Alegerea unui jeton cu una sau mai multe imagini și exprimarea corectă a substantivului la forma de singular și plural; formularea de propoziții utilizând forma corectă de plural sau singular.

REGULILE JOCULUI: Copiii sunt împărțiți în două grupe. Copilul numit de educatoare ridică un jeton și denumește obiectul (obiectele) de pe el. Un copil din echipa adversă, caută, ridică și denumește forma de plural (singular) a substantivului. Copiii numiți în etapa următoare formulează propoziții folosind forma de singular/plural a cuvintelor. Preșcolarii vor avea rolul de vânzător – cumpărător în perechi și vor formula propoziții cu forma corectă a cuvintelor la singular și plural și cu forma corectă

a numeralului (un, una, doi, două). Se solicită sesizarea greșelilor atât în exprimarea colegilor cât și a educatoarei la finalul jocului.

ELEMENTE DE JOC: surpriza, închiderea şi deschiderea ochilor, ghicirea, aplauzele, mimica, limitarea timpului, mânuirea materialelor, recompense.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: explicația, conversația, exercițiul

Resurse materiale: sac, jetoane, tablă, coș, cercuri;

Forme de organizare: frontal, individual, în echipe, în perechi;

DURATA: 30-35 de minute

BIBLIOGRAFIE:

- M.E.N. (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*

- Glava, A. (coord.), Tătaru, L., Chiș, O., Chiș, V. (2014). *Piramida cunoașterii: repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar.* Pitești: Editura Diamant

- Molan, V. (2020). *Curriculum pentru educația timpurie a copilului de la naștere până la vârsta de 6 ani. Didactica domeniului „limbă și comunicare” din învățământul preșcolar.* București: Editura Miniped

DEMERSUL DIDACTIC

Momentul activității	**Conținutul activității**	**Strategia didactică**			**Evaluare**
		Metode și procedee	**Materiale didactice**	**Forme de organizare**	
Moment organizatoric	Crearea condiţiilor necesare bunei desfăşurări a activităţii prin amenajarea și pregătirea materialelor și a spaţiului de desfăşurare a activităţii;	Explicația Conversația	Ecusoane	Activitate frontală Activitate individuală	
Captarea atenției	Se realizează folosind un Săculeț fermecat din care o să apară elementele necesare jocului. Se solicită copiilor să închidă ochii pentru a plasa jetoanele pe mese.	Explicația Conversația	Sac Jetoane	Activitate frontală Activitate individuală	Obs. comporta -mentului
Anunțarea temei	Se prezintă pe înțelesul copiilor tema, scopul și obiectivele jocului didactic de la activitatea de Educarea limbajului.	Explicația Conversația		Activitate frontală	Obs. comporta -mentului
Desfășurarea activității	Explicarea jocului:	Conversația Explicația	Jetoane Tablă	Activitate frontală	Orală

	Se explică regulile jocului și modul de desfășurare al acestuia. Astfel, voi spune copiilor că pe măsuțele din fața lor sunt așezate mai multe imagini care denumesc unul sau mai multe obiecte. La semnalul meu, un copil vine, ridică un jeton și denumește obiectul reprezentat în imagine. Un copil din echipa adversa cauta jetonul cu mai multe elemente ca cel denumit de colegul său și indică forma de plural. Jocul de probă: Se realizează prin numirea unui copil din fiecare echipă pentru a răspunde la sarcina de a extrage un jeton și de a identifica pluralul și singurarul cuvintelor denumite de imagini. Realizarea jocului propriu-zis: Se procedează la fel pentru ceilalți preșcolari din fiecare echipă. Imaginile sunt plasate în perechi pe tabla magnetică. Varianta 1: Se solicită unui preșcolar să formuleze o propoziție utilizând singularul/pluralul unui cuvând ilustrat în jeton. În urma răspunsului copilul alege un coleg din echipa adversă pentru a formula o propoziție cu pluralul/singularul cuvântului. Se repetă cu mai mulți preșcolari. Varianta 2: Se formează perechi de preșcolari din echipe diferite. Un copil este ales ca vânzător și celălat este cumpărător. Clientul cere un/o, una, doi,	Exercițiul Conversația Explicația Exercițiul Conversația Explicația Exercițiul Conversația Explicația Exercițiul Conversația Explicația Exercițiul	Jetoane Tablă Jetoane Tablă Jetoane Tablă Coș Jetoane Imagini	Activitate individuală Activitate în echipe Activitate în echipe Activitate în echipe Activitate frontală Activitate în perechi	 Orală Orală Orală Orală

	două obiecte de un anumit tip de la vânzător.				
Obținerea performanței	Complicare jocului: Se solicită câte unui copil din fiecare echipă plasarea în cercul verde a jetoanelor care ilustrează cuvinte la singular, în cercul roșu a cele la plural și în intersecția celor două cercuri a cuvintelor care au aceeași formă și la plural și la singular. Jetoanele sunt: bloc-blocuri, casă-case, copac-copaci, sticlă-sticle, mașină-mașini, ardei, ochi, genunchi, pui.	Conversația Explicația Exercițiul	Cercuri Jetoane	Activitate pe grupe Activitate individuală	Orală
Evaluarea activității	Preșcolarii scot de sub scaune jetoane verzi și roșii pentru jocul *Am spus bine, n-am spus bine?* Se prezintă copiilor propoziţii, iar copiii stabilesc corectitudinea sau incorectitudinea enunţului formulat prin ridicarea jetonului potrivit (roșu-incorect, verde-corect).	Conversația Explicația Exercițiul	Jetoane	Activitate frontală Activitate individuală	Orală
Încheierea activității	Se fac aprecieri verbale cu privire la participarea la activitate. Se oferă stimulente.	Conversația	Stimulente	Activitate frontală	Aprecieri verbale

PROIECT DIDACTIC - LESSON PLAN

Hollanda Noémi
Liceul de Arte Plugor Sándor

Teacher: Hollanda Noemi

Grade: elementary

Class: III

Time: 50’

Lesson: Grandma, Grandpa

Type of lesson: Lesson of presentation and consolidation of vocabulary

Skills: Speaking, Writing, Reading, Listening

Lesson aims:

1. To speak about the rooms of a house
2. To learn new vocabulary connected to rooms and furniture
3. To make conversations including the adverbs of place
4. To encourage both individual and pair/group work;
5. To stimulate competition between students;
6. To get students to have fun with English.

Didactic Strategies:

Methods and procedures: reading, conversation, explanation, dialogues

Materials: textbook, pictures, cassette

Organizing types: class work, pair work, individual work

Procedure

Activity 1 interaction: T – S; S – T Timing 5’

Warm up activity

Teacher greets the pupils and asks them: How are you_ pupils answer the right athmosphere is set. Teacher checks the pupils previous vocabulary connected to the house and the objects in each room by showing them images and asking questions.

Activity 2 interaction: T – S; S – T; S – S Timing 15’

Aim: to introduce and present new vocabulary

Teacher asks the pupils to look at the picture that shows a furnished house. Every item is coloured. Pupils may know a few of those items beforehand. If so, they help. The items are numbered. Pupils read out in turns the sentences connected to the picture, the colours guide them to find the right words and match them with the items. Then the teacher asks the pupils to take out their notebooks and with

their help she draws the new items on the blackboard and they write the correct definition under each drawing.

Activity 3 interaction: T – S; S – S Timing 10’

Aim: to be able to form questions and link the previous vocabulary to the new one
to make up dialogues using the new vocabulary

Teacher asks pupils to take their pens or pencils in their hands and they revise the adverbs: on, in, under. Teacher asks them to place their pens on the desk, under the chair or in the pencilcase. Pupils try to follow the instructions. Then teacher asks them to say where she put her pen. The vocabulary is revised. Now they look back at the picture with the house items and they try to say where each item is placed. They use questions like: where’s the glass? It’s on the table.

Pupils work in pairs and they ask similar questions.

Activity 4 interaction: S – S Timing 15’

Aim: to revise plural forms and learn new rules

Pupils are asked to name the plural forms of different nouns connected to the house. Teacher explains that words like glass, box, dish cannot have the plural forms with only adding an –s. She tries to lead pupils into giving the correct answer, how the plural of these nouns is formed, Together they solve the exercise and form the new rule. The next exercise (a worksheet connected to the new structure) deals with the new rule and students work individually to solve it.

Feed-back and homework Timing 5’

Aim: to consolidate the new vocabulary - game

Pupils in turns come out in front of the class and they name one or more items from a room. The other pupils have to guess what room is he/she thinking of.

Teacher gives them the homework, pupils draw their imaginary house at home and try to talk about it next time by showing the drawing in front of the class and pointing to the parts of the house. E.g. This is my house. There are 3 rooms. In my room there is a … Pupils continue with their ideas.

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL
pentru integrarea copiilor cu CES
„Din ghetuța Moșului Nicolae”

Prof. învățământ primar Culiță Gabriela
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava

ARGUMENTUL PROIECTULUI

Activităţile extracuriculare se referă la totalitatea activităţilor educative organizate şi planificate în instituţiile de învăţământ sau în alte organizaţii cu scop educaţional, dar mai puţin riguroase decât cele formale şi desfăşurate în afara incidenţei programelor şcolare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării personalităţii elevului asigurată de educaţia formală sau dezvoltăriialtor aspecte particulare ale personalităţii acestuia. În scopul socializării şi integrării copiilor cu nevoi speciale, completarea activităţilor educative şi terapeutice din şcoală se realizează cu aportul activităţilor extraşcolare. Scopul general al acestor activităţi este creşterea gradului de adaptare a copiilor la viaţa socială, mai exact, dezvoltarea autonomiei personale şi sociale, a comportamentului în grup, creşterea stimei de sine şi a stării de bine prin posibilitatea afirmării în grup, intensificarea implicării părinţilor în dezvoltarea relaţiilor dintre şcoală şi comunitate, dispariţia anumitor bariere în comunicare şi asigurarea unui cadru de confort psihic necesar elevilor care se implică mai greu în rezolvarea sarcinilor la clasă.

Pentru a avea o viaţă echilibrată şi plină de realizări, elevii trebuie să cunoască şi să respecte învăţămintele creştine.

În preajma Sărbătorilor de iarnă trăim nostalgia desăvârşirii noastre spirituale, deoarece sărbătorile de iarna ne transpun pe un tărâm spiritual remarcabil, ne împăcăm cu noi înşine şi cu semenii noştri, prin iubire şi iertare, prin bucuria de a fi împreună şi a deveni mai buni, mai darnici.

Un rol important în decizia de alegere a temei l-au avut întrebările elevilor pe care le pun de fiecare dată la început de iarnă: ”Când vine Moş Crăciun?”, „Dar Moş Nicolae?”, „De ce vine Moşul doar iarna?”, „De unde are el aşa de multe daruri?”, etc.

Implicarea în acest proiect le dă ocazia copiilor să-şi consolideze unele cunoştinţe despre sărbătorile de iarnă, despre tradiţiile şi obiceiurile româneşti pe care le ştim de la strămoşii noştri, din dorinţa de a păstra vie frumuseţea şi prospeţimea lor.

Educatorul tuturor timpurilor este cel care se gândeşte şi la sensibilizarea comunităţii în care trăieşte în legătură cu realităţile crude, de neimaginat, uneori, pe care le trăiesc unii din semenii noştri, adulţi şi copii.

Atunci, când cu eforturi materiale minime, dar cu multă iubire se poate pune un mic stâlp de rezistenţă la întărirea încrederii în ceilalţi, nici un sacrificiu nu este prea mare. Pornind de la aceste gânduri, am hotărât împreună cu elevii să desfăşurăm proiectul „ Din ghetuța Moșului Nicolaie” , în cadrul căruia se va demara şi acţiunea de întrajutorare umanitară pentru copiii din Centrul Școlar de Educație Incluzivă ,Suceava.

INSTITUTIILE IMPLICATE IN PROIECT:

- Colegiul Național “Mihai Eminescu”, Suceava
- Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Suceava

SCOPUL PROIECTULUI

Identificarea, stimularea, aplicarea și dezvoltarea abilităților de adaptare și integrare a elevilor la nivel de microgrup și comunitate în situații concrete.

OBIECTIVELE PROIECTULUI

O_1 Identificarea abilităților sociale prin aplicarea strategiilor educative optime;

O_2 Stimularea abilităților personale pentru a se adapta unor contexte sociale și de învățare noi;

O_3 Antrenarea elevilor cu CES în activități educative variate pentru formarea unei atitudini civilizate față de ceilalți;

O_4 Formarea și dezvoltarea comportamentelor independente în situații deosebite;

O_5 Încurajarea elevilor în vederea exprimării propriilor impresii, trăiri, emoții;

O_6 Îmbogățirea vocabularului activ cu termeni din domeniul religios;

O_7 Aplicarea normelor de comportament civilizat indiferent de etnie, religie, gradul de inteligență;

O_8 Formarea unor deprinderi de colaborare cu copiii de la alte unități școlare și stimularea activităților de grup:

O_9 Dezvoltare cooperării și a colaborării între cadrele didactice din diferite unități de învățământ în vederea integrării elevilor cu CES în școala de masă.

O_{10} Atragerea afectivă a elevilor în organizarea și desfășurarea unor activități cu caracter extracurricular.

GRUP ȚINTĂ

- 32 elevi din clasa a III-a B, Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava

- 11 elevi din clasa a II a A (DMU) de la CSEI Suceava

DURATA PROIECTULUI

2 - 10.XII.2022

COLABORATORI:

- CSEI Suceava

- **umane**: elevi, cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai instituţiilor locale
- **temporale**: decembrie 2022
-**materiale:** filme, fişe, prezentări PowerPoint, povestiri, imagini, texte literare, program artistic, C.D.-uri, acuarele, coli de desen, pensule, hârtie colorată, glasată, creponată, lipici, foarfeci, obiecte şi ornamente de brad, brad, aparat foto, xerox, calculator, cadouri etc.

RESURSE :

REZULTATE SCONTATE:

- dobândirea unor cunoştinţe despre anotimpul iarna;
- educarea elevilor în spiritual valorilor morale şi sociale;
- conştientizarea importanţei pe care trebuie să o dăm sărbătorilor de iarnă şi păstrării tradiţiilor şi obiceiurilor .

* Stabilirea unor relații de prietenie între elevii școlilor partenere, între cadrele didactice;
* Integrarea copiilor cu CES într-un microgrup, formarea unor abilități de integrare în comunitate;
* Promovarea în comunitate a unei imagini pozitive a instituțiilor implicate;

BUGETUL:

- sponsorizări din partea părinţilor elevilor implicaţi în proiect;
- sponsorizări din partea comunităţii locale.

STRATEGIA DE REALIZARE:

- conversaţia, povestirea, observaţia, exerciţiul, explicaţia, munca în echipă, problematizarea, dezbaterea, lucrul în grup, jocul didactic şi jocul de rol.

ACTIVITĂŢI DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE:

- întâlniri periodice între colaboratorii proiectului;
- întâlniri periodice cu părinţii elevilor.

MODALITĂŢI DE EVALUARE:

- aprecieri verbale, expoziţie, desene, lucrări ale elevilor, portofolii;
-
- susţinerea momentului artistic „Sărbătorile iernii”
- cadouri pentru elevi.

DISEMINREA:

- prezentarea proiectului la nivelul cercurilor pedagogice şi al consiliilor profesorale
- rezultatele proiectului vor fi aduse la cunoştinţă instituţiilor implicate în proiect
- afişarea proiectului pe **didactic.ro**
- articole în revista școlii „ Noua generație”

REGULAMENTUL PROIECTULUI:

Proiectul se va desfăşura în luna decembrie 2022.

Coordonatorii proiectului se vor asigura de buna desfăşurare a proiectului şi vor fi responsabili de activitatea desfăşurată în cadrul instituţiei din care fac parte.

Coordonatorii proiectului se vor ocupa de atragerea de sponsori din rândul comunităţii locale, care să ajute financiar sau material la derularea acestui program.

PROIECT DE ACTIVITATE (consiliere şcolară)

Prof consilier: Rus Andreea

CJRAE – Bistrița - Năsăud

Disciplina: Consiliere psihopedagpogică

Activitatea: Consiliere de grup

Tema: *Armonia fulgilor de nea – meloterapie*

Tipul de activitate: mixtă

Nivel de vârstă: 5-6 ani

Timp de desfăşurare: 35 minute

Obiective generale:

- Formarea și dezvoltarea auzului muzical cu elementele sale componente: simț melodic, ritmic și armonico-polifonic;
- Dezvoltarea sensibilității cromatice muzicale: determinarea unor stări de deconectare, bucurie, încântare etc.

Obiective operaţionale:

O1 – să denumească emoțiile proprii, pe baza experienței anterioare, cel puțin unul din cinci copii;

O2 – să descrie emoțiile personajelor din poveștile cunoscute, urmând indicațiile profesorului consilier, cel puțin 75% dintre preșcolari;

O3 – să identifice emoțiile pe care le declanșează muzica, pe baza explicațiilor profesorului consilier, aproximativ 80% dintre copii;

O4 – să dea exemple de genuri muzicale cunoscute, pe baza experienței personale, aproximativ 75% dintre copii;

O5 – să execute corect mișcări ale corpului pe un fundal muzical, urmând indicațiile profesorului consilier, cel puțin 85% dintre copii;

O6 – să redea prin cuvinte proprii trăirile emoționale pe care le-au experimentat pe parcursul activității, cel puțin unul din cinci copii.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, predicțiile

Mijloace de învăţământ: cartea *Emoțiile ne unesc*, boxa portabilă, saci menaj, papuci de casă.

Forme de organizare: frontală

SISTEM DE EVALUARE :

Forme de evaluare: Formativă

Metode de evaluare: Observarea curentă

Instrumente de evaluare: Aprecieri verbale

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Nr. crt.	Etapele activităţii	Ob.	Timp	Conţinut ştiinţific	Strategii didactice			Sistem de evaluare		
					Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	Forme de organizare	Forme de ev.	Metode de ev.	Instrumente de ev.
1.	***Moment organizatoric***		1 min.	Pregătirea materialului didactic necesar desfăşurării activităţii.						
2.	***Captarea atenţiei***	O1	2 min.	Profesorul consilier va capta atenția copiilor prin inițierea unor discuții despre emoții.	conversația		frontală		Obs. curenta	Aprec. verbale
3.	***Reactualizarea cunoștințelor***	O2	5 min.	Copiii ghidați de profesorul consilier vor descrie emoțiile personajelor din poveștile cunoscute (*Emoțiile ne unesc, Deea și Sabrina, Peticel este al meu etc.*)	Conversaţia	Cărți și imagini din povești	frontală		Obs. curenta	Aprec. verbale
4.	***Anunţarea temei şi a obiectivelor***		1 min.	Profesorul consilier va anunța tema și obiectivele activității în termeni accesibili copiilor: „Astăzi, vom păși în lumea minunată a muzicii și vom descoperi cum poate aceasta să ne ajute să fim mai bucuroși, mai relaxați și să ne mișcăm armonios.”	Conversaţia		Frontală			

5.	***Dirijarea învăţării***	O3 O4	15 min.	Copiii vor da exemple de situaţii în care muzica le-a oferit stări de deconectare, bucurie, încântare, apoi vor interpreta jocul cu text și cânt *Dansează bughi- bughi*. În continuare se vor purta discuții referitoare la mesajul transmis de versurile cântecului și se va discuta despre diferite genuri muzicale: muzica populară, muzica religioasă, muzica ușoară, muzica clasică etc. Se va audia *Pequena Serenata Nocturna* de Mozzart, copiii fiind atenționați asupra observării ritmului. Se vor executa mișcările model de către profesorul consilier, respectându-se ritmul și linia melodică, apoi se vor împărți copiilor materialele necesare (pungi menaj) pentru desfășurarea activității. Copiii vor fi așezați stând pe genunchi în formație de cerc și vor executa mișcările fără ritmul melodic pentru însușirea acestora. Mișcările executate de către copii și profesorul consilier sunt pe durata a 8 timpi și se derulează astfel: T $_{1-8}$ – Copiii bat din palme pe ritmul melodiei. T $_{1-8}$ – Copiii vor mișca degetele de la ambele mâini pe coapse înainte și înapoi. T $_{1-8}$ – Copiii vor bate cu palmele pe coapse. T $_{1-8}$ – Copiii se vor deplasa pe palme și genunchi în față și în spate. T $_{1-8}$ – Copiii vor lua pungile în palme, le vor mototoli și apoi le vor trece dintr-o palmă în alta.	Conversația Explicaţie Explicaţie Demonstrația		Frontală	formativă formativă	Obs. curenta Obs. curenta	Aprec. verbale Aprec. verbale

				T $_{1-8}$ –Copiii vor desface pungile, le vor prinde cu ambele mâini le vor ridica și coborî succesiv pe ritm. T $_{1-8}$ –Copiii se vor ridica în picioare și se rotesc stânga – dreapta succesiv. T $_{1-8}$ –Copiii vor ridica și coborî succesiv pungile în aer. T$_{1-8}$ –Copiii se vor deplasa în față și în spate mototolind punga. T $_{1-8}$ –Copiii vor trece punga mototolită dintr-o mână în alta. T $_{1-8}$ –Copiii se vor așeza în poziția stând pe genunchi în cerc și așează pungile în fața lor.						
6.	***Obţinerea performanţei***	O5	5 min.	Se vor executa mișcările respectându-se ritmul și linia melodică a fragmentului muzical audiat. Se va urmări starea de bine a copiilor, comunicare dintre ei, bucuria și bunadispoziție.	Conversaţia Explicaţia	Pungi menaj boxă portabilă	Frontală, individuală	formativă		Aprecieri verbale
7.	***Asigurarea retenţiei şi a transferului***	O5	3 min	Pentru asigurarea retenției și a transferului se va desfășura jocul muzical *Clap, Clap, Song*, în care copiii vor asocia mișcări ale corpului cu ritmul cântecului, având în mâini papuci, în loc de pungi.	conversația	Papuci de casă	Frontal			Aprecieri verbale
8.	***Evaluarea***	O6	2 min	Se vor iniția discuții referitoare la trăirile emoționale pe care copiii le-au experimentat pe parcursul activității	Conversaţia		Frontală			Aprec. Verbale
9.	***Încheierea activității***		1 min	Se realizează aprecierile verbale referitoare la modul în care s-a desfășurat întreaga activite.						

CONSTRUIND UN VIITOR MAI BUN

Prof. Înv. Preșcolar Budai Alexandra-Ioana
Grădinița cu Program Prelungit Nr.50, Oradea

PROIECT DE ACTIVITATE

GRUPA: mică A

TEMA ANUALĂ: Când, cum și de ce se întâmplă?

TEMA PROIECTULUI: Animalele, prietenii omului

TEMA SĂPTĂMÂNII: Pisicuțe și căței, ei sunt prietenii mei

TEMA ACTIVITĂȚII: Pisoiaș, drăgălaș, vrei să-mi fi tu prietenaș?

CATEGORIA DE ACTIVITATE: activitate integrată

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE: ADE (DLC+DEC)

MIJLOC DE REALIZARE: DLC – povestirea educatoarei

DEC – pictură

TIPUL DE ACTIVITATE: mixtă

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
- Mesaje orale în diferite situații de comunicare
- Curiozitate, interes și inițiativă în învățare
- Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)
- Activare și manifestare a potențialului creativ
- Motricitate fină în contexte de viață familiare

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)
- Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare
- Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului
- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi
- Realizează sarcinile de lucru cu consecvență
- Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice
- Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Dezvoltarea capacității de a audia o poveste, de a reține ideile acesteia, demonstrand înțelegerea textului și aplicarea cunoștinților dobândite în vederea realizării unei activități plastice realizată prin pictură.

DEMERSUL DIDACTIC AL ACTIVITĂȚII

ETAPELE ACTIVITĂȚII	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUAREA
		METODE	MIJLOACE	
1.Moment organizatoric	Aerisirea sălii de grupă Pregătirea materialului didactic Aranjarea mobilierului Asigurarea unui climat favorabil desfășurării activității			
2.Captarea atenției	Se realizează prin descoperirea coșului și a obiectelor aflate în el. Se poartă o scurtă conversație pe această temă, după care educatoarea îi anunță pe copii că pentru a deveni prietenii pisoiului trebuie să fie ascultători și să realizeze sarcinile cu maximă atenție.	Convorbirea	Coș, pisică din pluș, sorțul povestitor,	Observarea sistematică a comportamentului copiilor
3.Anunțarea temei și a obiectivelor	Educatoare anunță copiilor titlul povestirii „Povestea pisoiului tărcat” și le menționează că la sfârșitul povestirii vor trebui să cunoască titlul acesteia, să răspundă în propoziții la întrebări folosind cuvinte noi, iar mai apoi să picteze pisoiul din poveste.			
4.Dirijarea învățării	Educatoarea va expune „Povestea pisoiului tărcat” (vezi anexa) - Pentru o bună înţelegere şi receptare a textului, se va ţine seama de: o intonaţie corespunzătoare pe tot parcursul povestirii, folosirea unei mimici şi a unor gesturi expresive care să redea trăirile personajelor, explicarea cuvintelor şi expresiilor necunoscute pe parcursul povestirii. Se va folosi un șorțuleț inedit, pentru a trezi emoții, pentru a asigura motivația învățării și a	Povestirea, explicația,		Observarea sistematică a comportamentului copiilor

	înțelege mai bine povestea. Pe parcursul povestirii, educatoarea mânuiește siluetele personajelor din poveste, corespunzătoare fiecărei secvențe. -educatoarea va explica cuvintele necunoscute precum: tărcat, stilat	șorțul povestitor observația Explicația	Șorț, siluete din fetru	
5.Obținerea performanței	Se va realiza fixarea poveștii prin redarea răspunsurilor la întrebările aflate pe fețele cubului: Cum se numește povestea pe care ați ascultat-o? Despre cine este vorba în poveste? Cum era Ghem? De ce era trist Ghem? Cine a apărut la poartă? Pe cine a ales fetița? Tranziția „Trei pisicuțe micuțe și drăguțe” face trecerea la activitatea artistico plastică	Cubul Conversația	Cub/zar	Aprecieri verbale, Aplauze
6.Asigurarea retenției și a transferului	<u>Prezentarea modelului educatoarei și intuirea materialelor:</u> Se prezintă lucrarea model a educatoarei, iar copiii identifică și denumesc materialele distribuite: pisicuțe din polistiren, tempera, paleta pentru culori, pensulă, șervețele umede. Explicarea și demonstrarea tehnicii de lucru: Se reamintesc copiilor tehnicile de lucru și etapele, apoi se demonstrează modul de realizare. Exerciții de încălzire a musculaturii fine a mâinilor: *Miscăm degetelele/ Batem bine palmele/ Ne spălăm mânuțele/ Scuturăm pălmuțele/ Și începem lucrul.*	Convorbirea Demonstrați a Explicația	Tabla magnetică, Lucrarea model, Pisici din polistiren, Tempera, Palete pentru culori, Pensule, șervețele umede	Observarea sistematică a comportamentului copiilor

	Executarea temei de către copii: La semnalul „Spor la lucru!”, copii vor începe realizarea temei propuse. În timp ce aceștia lucrează, educatoarea va repeta în mod particular indicațiile necesare acolo unde este cazul și va acorda ajutor acolo unde este nevoie. Copiii execută lucrarea conform indicațiilor date pe un fundal muzical liniștitor. La sfârșit, fiecare copil își va expune pisicuța sa pe tabla magnetică.	Exercițiul		Aprecieri verbale, Încurajări
7.Evaluarea	Se fac aprecieri individuale și colective cu privire la modul în care s-au comportat copiiii pe tot parcursul activității integrate. Se oferă recompense.	Conversația , Turul galeriei,		Aprecieri verbale individuale și collective

PROIECT DIDACTIC

Profesor Socol Valeriu
Unitatea de învățământ: Liceul ..Gh. Ruset Roznovanu” Roznov

Clasa: a V a

Data: 02.02.2024

Efectivul de elevi: 30

Loc de desfăşurare: sală de sport

Materiale sportive: mingi tenis, mingi handbal, copete

Temele lecției:

T1. Dezvoltare calitate motrică viteză

- dezvoltarea vitezei de reacție la stimuli sonori și vizuali

T2. Deprinderi motrice de locomoție și de manipulare

- învățarea manevrării de obiecte de tip absorbție prin prindere de pe loc și din deplasare cu două mâini

Obiectivele operaționale/Competențele comportamentale

Psihomotorii

T1 – elevii va fi capabil să răspundă la stimuli sonori și vizuali într-un timp cât mai scurt

T2 – elevii vor fi capabili să manevreze obiecte de tip absorbție prin prindere de pe loc și din deplasare cu două mâini

Cognitive

T1 – elevii vor fi capabili să descrie exercițiile pentru dezvoltarea vitezei de reacție

T2 – elevii vor fi capabili să descrie un exercițiu pentru învățarea manevrării de obiecte

Sociale

T1 – elevii vor fi capabili să coopereze în vederea realizării sarcinilor primite

Afective

T1 – elevii vor fi capabili să-și încurajeze colegii

Estetice

T1 – elevii vor fi capabili ca în timpul execuției sarcinilor de lucru să adopte o postură corectă

Secvența de instruire/ Veriga și durata	Conținut (Sisteme de acționare)	Dozare	Strategii didactice			Obs.
			Formații de lucru	Metode evaluare	Indicații metodice	
1. Organiza -rea colectivu -lui de elevi 3 min	-Alinierea, verificarea stării de sănatate și a echipamentului sportiv; -Prezentarea temelor lecției; -Discuții (profesor-elev) despre starea de sănătate.	2’ 1’	În linie pe un rând.	Observația dirijată Conversația	Elevii se vor alinia de la dreapta spre stânga, de la cel mai mare la cel mai mic	La începutul lecției se vor alinia toți elevii clasei(după realizarea prezenței și verificarea stării de sănătate, elevii scutiți medical se

						vor așeza pe bancă
2.Pregăti-rea organism u-lui pentru efort 12 min	Din linie pe un rând, la comanda profesorului, mers în coloană câte unul execută: -mers normal; -mers cu răsuciri ale trunchiului spre stânga și spre dreapta cu mâinile la ceafă; -mers fandat; -alergare usoară; -mers normal; -alergare cu joc de glezne; -alergare cu genunchii la piept; -alergare cu rotirea brațelor simultan înainte, apoi simultan înapoi; -mers normal cu mișcări de respirație. -alergare cu pas sărit; -mers cu mișcări de respirație;	10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m	În coloană câte unul	Explicația Demonstrați a Observația dirijată	Se urmărește păstrarea distanței de jumătate de metru între elevi in timpul execuției	Elevii trebuie sa respecte cu strictețe spațiul de lucru, care este improvizat pentru a evita accidentele din timpul execuției

	-alergare cu pas săltat; -alergare cu forfecarea picioarelor înainte; -mers normal; -alergare cu pas săltat; -alergare laterală cu fața spre interior; -alergare laterală cu fața spre exterior; -mers normal cu mișcări de respirație.	10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m				
4. TEMA 1 Educarea vitezei și coordonă-rii *Dezvolta-rea vitezei de reacție*	**Exercițiul 1** Colectivul de elevi este organizat în două grupe egale. Din ghemuit, la semnal sonor, aleargă în viteză maximă spre câte un copet așezat pe sol. Îl ocolesc și se întorc așezându-se la coada șirului. **Exercițiul 2** Colectivul de elevi este organizat în două grupe egale. Pe rând, câte un	x2 x2	Două grupe cu număr egal de elevi	Explicația Demonstrația Observația dirijată	Aprecieri privind execuția corectă a	

la stimuli sonori și vizuali 13 min	elev din fiecare grupă se așeaza în fața colegilor din grupă și execută sărituri ca mingea cu spatele spre direcția de deplasare. La semnal vizual se întorc și aleargă în viteză maximă spre câte un copet așezat pe sol. Îl ocolesc și se întorc așezându-se la coada șirului.			Evaluare formativă	sarcinilor de lucru.	
5. TEMA 2 Învățarea, deprinde-rilor motrice *Deprinde-ri motrice de locomoți*	**Exercițiul 1** Colectivul de elevi este organizat în două grupe egale. La semnal sonor execută din mers aruncarea în sus, bătaie de palme și prinderea mingii de tenis cu două mâini. **Exercițiul 2** Colectivul de elevi este organizat în două grupe egale. La semnal sonor, aleargă 4 m, culeg mingea de handbal care este așezată pe un suport, o rostogolesc 4 m, ocolesc un jalon aleargă înapoi până la același	x2 x2	Două grupe cu număr egal de elevi	Explicația Demonstrați a Observația dirijată Evaluare formativă	Aprecieri privind execuția corectă a sarcinilor de lucru	

e și de manipu-lare 14 min	suport, așează pe suport, aleargă 4 m și predau ștafeta colegului care așteaptă la start.					
7. Revenire a organi-smului după efort 5 min	Trecere în formație de raport. Din mers se execută mișcări de respirație, se scutură picioarele, brațele.	5’		Explicația Conversația Observația dirijată		
8. Concluzi i și aprecieri 3 min	Aprecieri asupra modului în care s-au implicat elevii în lecție, recomandări cu privire la aspectele negative din lecție (dacă este cazul), concluzii referitoare la atingerea scopului lecției, recomandări pentru activitatea independentă, salutul.	3’	În linie pe un rând	Conversația		

PROIECT DIDACTIC

Profesor Socol Sabina Iuliana
Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială ..Gheorghe Nicolau” Români

Clasa : a VI a

Data: 02.02.2024

Efectivul de elevi: 12 elevi (6 B, 6 F, 0 SM)

Loc de desfăşurare: holul școlii

Materiale sportive: bănci de gimnastică, copete, bastoane, mingi de baschet, mingi tenis de câmp, coșuri, mingi medicinale, discuri gantere

Temele lecției:

T1 Calitate motrică îndemânare

- Dezvoltarea îndemânării prin manevrare de obiecte

T2 Deprinderi motrice utilitar aplicative

- Învățarea deprinderilor motrice utilitar aplicative mers în echilibru și târâre

Obiectivele operaționale/Competențele comportamentale

Psihomotorii

T1 – elevii vor fi capabili să execute corect sarcinile primite în vederea dezvoltării îndemânării

T2 – elevii vor fi capabili să execute corect elementele deprinderilor motrice utilitar aplicative mers în echilibru și târâre

Cognitive

T1 – elevii vor fi capabili să descrie exercițiile pentru dezvoltarea îndemânării

T2 – elevii vor fi capabili să descrie exercițiile pentru învățarea deprinderilor motrice utilitar aplicative mers în echilibru și târâre

Sociale

T1 – elevii vor fi capabili să coopereze în vederea realizării sarcinilor primite

Afective

T1 – elevii vor manifesta interes pentru realizarea cât mai corectă a sarcinilor primite

Estetice

T1 – elevii vor fi capabili ca în timpul execuției sarcinilor de lucru să adopte o postură corectă

Secvența de instruire/ Veriga și durata	Conținut (Sisteme de acționare)	Dozare	Strategii didactice			Obs.
			Formații de lucru	Metode evaluare	Indicații metodice	
1. Organizarea colectivului de elevi 1 min.	-Alinierea, verificarea stării de sănătate și a echipamentului sportiv; -Prezentarea temelor lecției; -Discuții (profesor-elev) despre starea de sănătate.	30’’ 30’’	În linie pe un rând	Observația dirijată Conversația	Elevii se vor alinia de la dreapta spre stânga, de la cel mai mare la cel mai mic	La începutul lecției se vor alinia toți elevii clasei(du-pă realizare a prezenței și verificar ea stării

						de sănătate, elevii scutiți medical se vor așeza pe bancă
2. Pregătirea organismului pentru efort 10 min	Din linie pe un rând, la comanda profesorului, mers în coloană câte unul pe holul școlii și se execută: -mers normal; -mers cu răsuciri ale trunchiului spre stânga și spre dreapta cu mâinile la ceafă; -mers fandat; -alergare usoară; -mers normal; -alergare cu joc de glezne; -alergare cu genunchii la piept;	10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m		Explicația Demonstrația	Se urmărește păstrarea distanței de jumătate de metru între elevi in	Elevii trebuie sa respecte cu strictețe spațiul de lucru,

	-alergare cu rotirea brațelor simultan înainte, apoi simultan înapoi; -mers normal cu mișcări de respirație. -alergare cu pas sărit; -mers cu mișcări de respirație; -alergare cu pas săltat; -alergare cu forfecarea picioarelor înainte; -mers normal; -alergare cu pas săltat; -alergare laterală cu fața spre interior; -alergare laterală cu fața spre exterior; -mers normal cu mișcări de respirație.	10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m 10 m	În coloană câte unul	Observația dirijată	timpul execuției	care este improvi- zat pentru a evita accidente -le din timpul execuției
4. TEMA 1 Dezvoltarea îndemânării prin manevrări de obiecte 17 min	**Exercițiul 1** Elevii organizați în două grupe aleargă 4 metri cu o minge de baschet în mână, rulează mingile de baschet pe băncile de gimnastică, aleargă 4 metri, ocolesc un jalon prin dreapta cu mingea de baschet în mână și aleargă predând	x4		Explicația		

	mingea următorului elev care așteaptă să o primească. **Exercițiul 2** Elevii organizați în două grupe pe holul școlii primesc sarcina de a arunca 5 mingi de tenis de câmp într-un coș dispus la 5 metri de dânșii. Cei care aruncă cele mai multe mingi în coș sunt declarați câștigători. **Exercițiul 3** Doi elevi, față în față la distanță de 8 m, execută aruncări cu mingea de handbal într-un cerc dispus la jumătatea distanței dintre ei, un elev aruncă, mingea intră în cerc și apoi o prinde colegul din față. Elevul care nu nimerește cercul rămâne să încerce până reușește, cei care reușesc cedează locul altor elevi.	x4 x4	Două grupe cu număr egal de elevi	Demonstrația Observația dirijată Evaluare formativă	Aprecieri privind execuția corectă a sarcinilor de lucru.	
5. TEMA 2 Consolidare	**Exercițiul 1**					

a deprinderilo r motrice utilitar aplicative mers în echilibru și târâre 15 min	Elevii execută câte unul pe lungimea holului mers în echilibru pe banca de gimnastică cu un baston de capete apucat, lasă bastonul lângă bancă, alergă 3 metri si execută din culcat facial pe o altă bancă târâre, aleargă, ocolesc un jalon prin dreapta si revin în alergare la coada șirului. **Exercițiul 2** Elevii cate unul execută mers în zig zag cu două mingi medicinale ținute în ambele mâini	x3 x3	În coloană câte unul	Explicația Demonstrați a Observația dirijată Evaluare formativă	Aprecieri privind execuția corectă a sarcinilor de lucru	
7. Revenirea organismulu i după efort 4 min	Mers pe lateralele holului școlii cu mișcări de respirație	4’	În coloană câte unul	Explicația Conversația Observația dirijată		
8. Concluzii și aprecieri 3 min	Aprecieri asupra modului în care s-au implicat elevii în lecție, recomandări cu privire la aspectele negative din lecție (dacă este cazul), concluzii	3’		Conversația		

	referitoare la atingerea scopului lecției, recomandări pentru activitatea independentă, salutul.		În linie pe un rând			

PROIECT EDUCAȚIONAL NAȚIONAL
„ O ȘANSĂ EDUCAȚIEI,PRIN DIVERSITATE,INCLUZIUNE ȘI TOLERANȚĂ„

PROF.ÎNV.PRESCOLAR ZOTA ADINA MARIA
Liceul Teoretic David Voniga ,Comuna Giroc,jud.Timiș -
STRUCTURA-GRĂDINIȚA PP GIROC

Eveniment școlar dedicat diversității culturale

„Diversitatea este arta de a gândi independent împreună„ Malcom Forbes

De-a lungul vieții,orice persoană se poate confrunta cu situații de discriminare.Discriminarea se poate manifesta în diferite medii și context:la școală,la locul de muncă,la spital,la restaurant etc.În cazul anumitor personae,riscul de a fi discriminate este mai ridicat pentru că fac parte din grupuri vulnerabile:

-discriminarea femeilor;

-discriminarea romilor;

-discriminarea persoanelor cu handicap; însă personae nu sunt singurele care pot fi afectate de discriminare.

Este foarte important să cunoaștem acest fenomen,pentru că oricare dintre noi poate fi pus în situația de a fi discriminate sau în situația de a fi martorul unor situații de discriminare.În oricare dintre cele două variante,trebuie în primul rând,să recunoaștem fapta de discriminare,și apoi să cunoaștem ce măsuri putem lua pentru a aborda problema.Să discriminezi nu este un lucru lipsit de bun simț,dar este și interzis pri lege,în toate țările europene.

Formele discriminării:

- **Discriminarea directă**:constă în excluderea unei personae sau categorii de personae de la beneficial unui anumit drept din cauza unei caracteristici a acelei persoane sau categorii de persoane.
- **Discriminarea indirect**:constă în excluderea unei persoane sau categorii de persoane de la beneficial unui anumit drept prin folosirea unor criteria apparent neuter.Practic ,I se produce dezavantajul unei persoane sau unui grup de persoane.
- **Hărțuirea**:constă în crearea unui cadru intimidant,ostil sau degradant îndreptat împotiva unei persoane sau categorii de persoane din cauza unei caracteristici a acelei persoane sau a grupului de persoane.Hărțuirea presupune un comportament cu caracter repetativ din partea autorului discriminării.
- **Victimizarea**:reprezintă un tratament advers venit ca o reacție la o inițiativă a persoanei de a-și valorifia cale legală dreptul de a nu fi supus discriminării.Este victimizat atunci când iei măsuri pentru că a fost discriminat, iar instituția/persoana care te-a discriminate continuă să îți provoace problem, răzbunându-se pentru că ai reclamat fapta de discriminare.

- **Discriminarea multiplă**:presupune că o persoană este discriminată pe baza mai multor criteria.

  În România funcționează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării care acordă asistență de specialitate persoanelor discriminate.

  Diversitatea cultural

  Diversitatea cultural este sinonimă cu multiculturalismul.Enciclopedia Britannica definește multiculturalismul drept ,, concepția conform căreia grupurile cultural rasiale și entice ,în special cele ale minorităților ,merită o recunoaștere special pentru diferențele lor în cultura politică principal,,.

  Importanța diversității cultural poate fi explicată prin următoarele acțiuni context:

- ❖ Recunossterea că există mai multe culture;
- ❖ Respectarea diferențelor reciproce;
- ❖ Sărbătorirea diferențelor,nu doar toleranța lor;

Una dintre valorile promovate de educație este non-discriminarea și excluderea inechității sociale,culturale,economice.În acest sens ,cadrul didactic trebuie să evite exprimările de tip discriminator,să nu manifeste prejudecăți față de copii,să aibe permanent în vedere nevoile educaționale ale fiecărui copil,astfel în cât toți să se simtă acceptați și valorizați.

În practica educațională însă lucrurile nu stau întodeauna așa.

Minoritatea despre care am ales să scriu ,este cea romilor.Ceea ce m-a determinat să fac această alegere se datorează faptului că localitatea în care locuiesc și lucrez ca și cadru didactic necalificat la școala din localitatea,trăiesc mai multe familii de romi.La școala unde activez ca și cadru didactic învață un număr considerabil de copii romi,dar și de alte etnii cum ar fi :maghiari,sârbi și bugari.Din păcate copiii romi sunt cei care abandonează cel mai mult școala,unul din motive fiind și faptul că sunt marginalizați chiar tratați cu superficialitate de către profesori,izolați din cauza etniei lor.Tot mai multe cadre didactice se feresc de a avea în clasă ,copii de etnie romă,motivul fiind că nu pot avea o colaborare eficentă cu părinții acestora,iar părintii copiilor români ,sârbi,maghiari susțin din păcate acest fenomen de discriminare.

Evenimentul l-as numi :**„Diferiți dar egali ,fii parte la schimbare„-festival pentru a marca ziua diversității culturale.**

Pentru o bună convietuire a devenit necesară implementarea educațieo intercultural a progrmelor educaționale,pentru promovarea diversității și egalității de șanse.

Prin acest festival mi-am propus cultivarea spiritului civic,social și implicarea acestora în acțiuni de voluntariat.

Participanții sunt elevi din școala noastră,alaturi de părinți și bunici,dar și elevi invitați de la Centru Școlar pentru educație Incluzivă ,,Paul Neveanu,, din localitatea vecină și de la Centru de Resurse și Asistență Educațională ,,Speranța,, Timișoara.,elevii liceului Nikolas Lenau(școala cu predare iîn

limba germană) elevii de la liceul Bela Bartok(școala cu predare în limba maghiară) și elevii de la liceul teoretic „Dositei Obradovici„(scoala cu predare în limba sârbă).

Activități:

-Workshopuri de creație;

-Ateliere de lectură;

-Atelierul meșteșugarilor pricepuți;- aici copiii vor confecționa din lut diferite obiecte-meșteșug reprezentativ pentru etnia romă;

-Concurs de talente ;„Talent show„:dans,interpretare

-Standuri cu delicii culinare cu specific pentru fiecare etnie

-Parada steagurilor:

-Parada costumelor tradiționale;

Fiecare stand va prezenta ceva specific pentru țara pe care o reprezintă, copiii expunând material iconic cu ce cred ca este important pentru țara respectivă,elemente legate de istorie,arte etc;

Va avea loc o conferință unde se vor discuții despre prejudecății,printr-un joc .Obiectul acestui joc este de a atenționa despre influențaetichetărilor și a prejudecăților asupra relațiilor dintre oameni.La acest eveniment as invita și autoritățile locale(parteneri educaționali ai școlii) pentru a asigura familile discriminate că au un loc egal în comunitatea noastră.

Prin educație și conștientizare putem schimba atitudinea oamenilor, îî putem determina să fie receptive la schimbare și acceptare .Încă din școală putem inocula aceste principii sănătoase de gândire „suntem diferiți ,dar egali„.

Bibliografie:

1.Lupșa Daria- Daniela,*Manual clasa VI Educație Socială,*Ed.Didactică și Pedagogică S.A

2. https://stayinformedgroup.com/ro/what-is-cultural-diversity-and-why-is-it-important/

3. https://wikicro.icu/wiki/Cultural_diversity

Noi provocări în educația elevilor cu nevoi particulare

Ciuperceanu Marian
Colegiul Național “Frații Buzești”, Craiova

I. Despre diversitatea elevilor cu nevoi speciale

Noile realități (inclusiv migrația populației) au făcut ca educația elevilor cu nevoi speciale să acopere o arie din ce în ce mai largă de tipuri de elevi:

- elevi cu dificultăți de învățare persistente;
- elevi ce manifestă un comportament perturbator;
- elevi capabili de un nivel ridicat de performanță;
- copii străini, noi sosiți în țară și înscriși în școli…

După identificarea nevoilor tuturor elevilor clasei, profesorul trebuie să propună pentru aceștia parcursuri individualizate de învățare și să pună în aplicare strategiile alese.

II. Exemplu de “Plan de intervenție personalizat” pentru un copil cu tulburări de învățare

1. NUMELE ŞI PRENUMELE:
2. DATA NAŞTERII:
3. DOMICILIUL:
4. ŞCOALA :
5. CLASA :
6. ECHIPA DE INTERVENŢIE:

- Consilier psihologic
- Învăţător:

7. INTERVENŢII ŞI ANTECEDENTE:

A beneficiat de serviciul de sprijin şi în anul şcolar anterior

8. CONCLUZIILE EVALUĂRII COMPLEXE:

- *Diagnostic medical:* clinic sănătos
- *Diagnostic psihologic***:** tulburare de atenție
- *Din punct de vedere social***:** este bine integrat în colectivul clasei
- *Din punct de vedere familial***:** relaţiile interfamiliale sunt bune, organizate, bazate pe dragoste şi înţelegere, sunt favorabile creşterii şi dezvoltării echilibrate a copiulului, există o atmosferă destinsă şi o preocupare deosebită a părinţilor pentru dezvoltarea copilului din toate punctele de vedere.
- *Din punct de vedere al competenţelor şcolare:*

Dificultăţi de învăţare:

ARII CURRICULARE	DIFICULTĂŢI DE ÎNVĂŢARE
LIMBĂ ŞI COMUNICARE	LIMBAJ SCRIS: scrie dezordonat, în ritm lent, cu greşeli şi la transcriere, dar mai cu seamă după dictare; nu respectă regulile ortografice; nu respectă regulile de aşezare a textului în pagină, când lucrează mai rapid scrie aproape indescifrabil; LIMBAJ ORAL: cunoaşte semnele de punctuaţie, dar nu le scrie în dictări, identifică cu dificultate unele sinonime sau antonime; vocabular bogat, comunică prin propoziţii dezvoltate, rar agramate, folosind un exces de cuvinte şi povestiri neconcludente. redă personajele din textele citite sau auzite, repetitiv, îmbinând realul cu imaginaţia sa.

9. DERULAREA PROGRAMULUI DE INTERVENŢIE

*Scopul***: -**înlăturarea şi diminuarea dificultăţilor determinate de deficienţele pe care le are elevul, urmărind realizarea unei pregătiri şcolare şi unei socializări la nivelul maxim al potenţialului său.

-asigurarea unei baze instrumentale (citi-scris, socotit) care influenţează fundamental evoluţia ulterioară a elevului.

10. PLANIFICAREA INTERVENŢIEI

a) La nivelului elevului: anexa 1

b) La nivelul clasei: acordare de sprijin de către colegi

c) La nivelul familiei: recomandări pentru supravegherea pregătirii lecţiilor, relaţionarea cu şcoala prin participare la consultaţii cu părinţii, şedinţe şi efectuarea de vizite la domiciliul elevului.

11. INSTRUMENTE DE EVALUARE:

a) Analiza produselor activităţii: caiete de clasă, de teme, desene, fise de lucru

b) Analiza documentelor şcolare

c) Discuţie cu profesorul de sprijin şi părinţii.

Planificarea programului de intervenţie la nivelul elevului

Semestrul I

DOMENIUL: *SOCIALIZARE*

OBIECTIVE	CINE CONTRIBUIE LA REALIZAREA LOR
-să stabilească relaţii de prietenie cu colegii de clasă, -să respecte persoanele cu care relaţionează	Învăţătorul Consilierul psihologic Părinţii

DOMENIUL: *ACHIZIŢII ŞCOLARE*

OBIECTIVE	CINE CONTRIBUIE LA REALIZAREA LOR
-să citească corect, cursiv şi într-un ritm mai rapid cuvinte şi propoziţii date izolat sau cuprinse în texte scurte	Învăţătorul
-să scrie corect la transcriere, dar şi la dictare	Învăţătoru
-să citească corect cuvinte care conţin grupurile de litere	Învăţătorul
-să transcrie corect, lizibil şi îngrijit cuvinte sau texte	Învăţătorul

Semestrul al II - lea

DOMENIUL: *SOCIALIZARE*

OBIECTIVE	CINE CONTRIBUIE LA REALIZAREA LOR
-să stabilească relaţii de prietenie cu colegii de clasă; -să respecte persoanele cu care relaţionează	Învăţătorul Părinţii

DOMENIUL: *ACHIZIŢII ŞCOLARE*

OBIECTIVE	CINE CONTRIBUIE LA REALIZAREA LOR
-să citească şi să scrie corect cuvinte care conţin grupurile de litere	Învăţătorul
-să scrie corect la transcriere, dar şi la dictare	Învăţătorul
-să transcrie corect, lizibil şi îngrijit cuvinte sau texte	Învăţătorul

STRATEGIILE FIECĂRUI FACTOR DE INTERVENŢIE:

*Învăţătorul***:**

- ţine legătura cu familia şi va încerca implicarea mai activă a părinţilor în programul de intervenţie prin conştientizarea acestora faţă de beneficiile pe care le poate câştiga copilul lor.
- asigură munca individualizată şi gradată (de la uşor la greu), cu ajutor retras în timp;

- aplică: dictări, transcrieri, copieri, exerciţii diverse de scriere, exerciţii de citire de: cuvinte, propoziţii şi texte scurte, adunări şi scăderi folosind material concret
- aplică metode ca: joc de rol, metode de autocunoaştere şi intercunoaştere, dezbateri astfel încât să elevul să înţeleagă care sunt „secretele” unei bune relaţionări cu cei din jur şi că în mare parte de el depinde comportamentul colegilor în ceea ce îl priveşte
- antrenează elevul în diferite activităţi în clasă pentru creşterea responsabilităţii personale, cât şi a stimei de sine;
- identifică interesele elevului şi le foloseşte pentru creşterea motivaţiei pentru învăţare;
- utilizează material didactic şi fişe de lucru adaptate posibilităţilor elevului după cum urmează:

  LB. ROMÂNĂ: Grupurile de litere: CE,CI, GE, GI, CHE, CHI, GHE, GHI

  Exerciţii:
- citire de cuvinte care conţin grupurile de litere respective;
- despărţirea în silabe a cuvintelor date;
- exemple de cuvinte care conţin grupurile de litere vizate;
- recunoaşterea sinonimelor;
- fişe de lucru individuale.

  Consilierul psihologic:
- colaborează cu învăţătorul la realizarea planului de intervenţie personalizat, cât şi la stabilirea modalităţilor de lucru pentru fiecare unitate de învăţare;
- activitaţi de intervenţie personalizată în afara clasei;
- utilizează material didactic şi fişe de lucru adaptate posibilităţilor elevului;

  Resurse/ mijloace:
- condiţiile concrete de la domiciliul elevului
- conditiile concrete din sala de clasă şi cabinetul de resurse;

  Metode şi instrumente de aplicare: conversația, explicația, exercițiul, jocul de rol.

Proiect de parteneriat educational
„Suflet pentru suflet”

Prof. Maria Ostafe
Școala Gimnazială Nr. 11 Botoșani

Motto : ***„Să nu te părăsească niciodată bunătatea și credincioșia. Leagă-ți-le la gât, scrie-le pe tăblița inimii tale!”***

DECEMBRIE, 2022

AN ȘCOLAR 2022-2023

Președintele comitetului de părinți,

HONCIUC Daniela

Preambul

„Avem prin urmare în primul rând dreptul incontestabil şi legitim la:

libertate
dreptate
fericire
cunoaştere
liberă alegere
răspundere
nădejde

Libertatea alegerii între bine şi rău, dreptul de a cere şi a ne aştepta să fim trataţi cu dreptate, dreptul de a cunoaşte, libertatea de a fi deplin răspunzători de cele ce am făcut ori n-am făcut, dreptul de a nădăjdui că vom fi mântuiţi, că această nădejde, oricât de îndrăzneaţă, nu ne este tăgăduită ori limitată de o prealabilă hotărâre ursitoare.

La toate acestea – în principal – avem dreptul, şi-l avem întreg, eminent.”

N. Steinhardt

“Suflet pentru suflet”

Echipa de proiect :

Şcoala Gimnazială Nr. 11 Botoşani *Colectivul de părinţi al clasei a III-a B*

Coordonatori proiect: *Prof. OSTAFE Maria*

Preşedintele comitetului de părinţi, HONCIUC Daniela

Scopul proiectului :

-Sprijin umanitar acordat în localitatea Gorbăneşti ***pentru 15 familii*** *defavorizate, asistate social;*

- Sprijin umanitar pentru o famile cu 8 copii, precum şi achiziționarea și donarea unei mașini de spălat

Perioada de desfăşurare : 0*5.12.2022 – 22.12.2022*

Grup ţintă :*32 de elevi de la clasa a III-a B*

Obiective :

- *revigorarea spiritului civic şi a mentalităţilor comunitare prin promovarea valorilor de solidaritate,generozitate;*
- *responsabilizarea elevilor, părinților și cadrelor didactice prin implicarea în acţiuni de voluntariat*

Rezultate aşteptate :

- *creşterea stimei de sine în rândul elevilor*
- *întărirea parteneriatului şcoală- părinți-comunitate*

Indicatori de evaluare *:*

- *Participarea elevilor şi a părinților la actiunea din perioada sarbatorilor*
- *Strângerea de alimente, haine, jucării, încălțăminte, pături pentru cel puțin 15 familii cu situație precară, asistate social, pentru o familie cu 8 copii și achiziționarea unei mașini de spălat pentru aceasta.*

Modalităţi de monitorizare şi evaluare

- *Consultări ale coordonatorilor de câte ori este nevoie*
- *Mediatizarea proiectului pe grupul cu părinții și elevii*
- *Realizarea unui filmuleț cu fotografii din timpul activitaților*

Impactul proiectului

- *îmbunătăţirea imaginii şcolii în spaţiul comunităţii locale;*
- *Cresterea spiritului civic*

Modalităţi de desfăşurare :

- *Se vor colecta toate bunurile donate, se vor împărți în pachete, pe familii*
- *Se va achiziționa mașina de spălat din donațiile părinților, înainte prezentându-li-se cazul, situația fiind consemnată într-un proces-verbal;*
- *Însoțiți de voluntari părinți și elevi, cadrul didactic coordonator vor împărți pachetele și vor duce la locuița familiei cu 8 copii mașina de spălat, precum și celelalte bunuri donate: haine, alimente, încălțăminte, jucării, rechizite;*
- *Diseminarea activității la ședința cu părinții.*

Produse ale proiectulu: *poze.*

Bugetul proiectului:

- *Toate bunurile sunt donate prin bunăvoința părinților elevilor clasei a III-a B.*

Calendarul activităţilor

Nr. Crt.	*Activitatea*	*Data şi locul desfăşurării*	*Resurse*		*Responsabili*
			umane	*materiale*	
1.	*Colectarea de bunuri, realizarea pachetelor*	*05 .12.-12.12.2022 Şcoala Gimnaziala Nr. 11 Botoşani*	*Elevi de la clasa a III-a B, părinți, cadru didactic*	*Donații*	*Președinta Comitetului de părinți, Honciuc Daniela*

2.	*Achiziționarea mașinii de spălat*	*8.12.-10.12.2022*	*Cadru didactic, didactice, 2 voluntari părinți*	*Banii donați*	*Președinta Comitetului de părinți, Honciuc Daniela Prof. Ostafe Maria*
3.	*Împărțirea pachetelor*	*10.12.-16.12.2022*	*Cadru didactic, 2 elevi,2 voluntari părinți*	*Bunurile donate*	*Președinta Comitetului de părinți, Honciuc Daniela Prof. Ostafe Maria*
4.	*Diseminarea activităților*	*17.01.2023*	*Cadru didactic*	*Video-proiector, material prezentat*	*Prof. Ostafe Maria*

Proiect de educație incluzivă
” Reușim Împreună !”

Înv. Jalbă Doina Luiza
Școala Gimnazială ” G.E.Palade” Buzău

Argument justificare, context (analiză de nevoi)

Proiectul **” Reușim Împreună !”**a pornit de la nevoia școlii noastre de a deveni o școală incluzivă, o școală pentru fiecare dintre elevii noștri, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.Prin acest proiect de educaţie incluzivă ne vom orienta spre transformarea mediului larg educațional, pe calitatea şi eficienţa întregului sistem educativ, formal şi nonformal, având în atenție toți copiii și pornind de la premiza că fiecare copil este special și poate avea nevoi diferite de ale celorlalți, la un moment dat al dezvoltării sale. Educația incluzivă este cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor copiilor. Diferențele dintre ființele umane sunt normale și separarea nu e recomandată. Primii pași spre educația incluzivă i-am făcut înscriind în unitatea noastră copiii cu probleme speciale diverse și de etnii diferite.

Pentru a oferi șanse egale, posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia și pentru ca activitatea instructiv-educativă să fie de calitate, profitabilă pentru toți am considerat că este necesar derularea unui proiect educațional în care să fie implicați cât maimulți elevi, profesorii din unitate, profesorul consilier, părinți.

Prin derularea acestui proiect vrem să arătăm că diferențele individuale dintre copii sunt o sursă de bogăție și diversitate, nicidecum o problemă, că școala noastră este un spațiu propice pentru a pune bazele unor prietenii și că le poate oferi un învățământ de calitate tuturor elevilor, oricare ar fi aptitudinile lor.

Proiectul **” REUȘIM ÎMPREUNĂ!” se încadrează în d**omeniul educaţie civică, voluntariat, proiecte caritabile. Vor participa 100 de elevi și 10 cadre didactice, direct, indirect, online,

A. REZUMATUL PROIECTULUI

Prin grupul - țintă și specificul activităților derulate, elevii sunt puși în ipostaze ce necesită activarea și dezvoltarea laturii social-empatice: comunicarea cu copiii care au deficiențe de auz, socializare în mediul școlar al acestora, realizarea de activități/produse prin colaborarea dintre elevi de diferite vârste, informare în legătură cu provocările date de aceste deficiențe pentru integrarea socio-profesională a persoanelor cu dizabilități, formarea unei imagini de sine realiste.

- Din partea Școlii Gimnaziale „G.E. Palade”,participă elevi din clasele primare și gimnaziale , numărul acestora va varia în funcție de specificul fiecărei activități și locația desfășurării ei.
- Activitățile se vor desfășura în incinta instituțiilor de învățământ aplicante și partenere, conform planului de acțiune anexat.

Prezentați minim următoarele elemente ale proiectului dumneavoastră:

a. Număr de elevi și număr de cadre didactice implicate: 100 elevi și 10 cadre didactice.
b. Beneficiarii direcți și indirecți: beneficiarii direcţi ai proiectului sunt cei circa 100 de elevi ai scolilor implicate in proiect. Beneficiarii indirecţi considerăm că suntem noi, profesorii, parintii, societatea.
c. Activități propuse, în ordinea în care se vor desfășura;

1. Lansarea proiectului
2. ”Să zâmbim mereu unul altuia!”(Ziua Mondială a Zâmbetului) 6 octombrie
3. , Copil ca tine sunt și eu”
4. ,, Din suflet vă colindăm”
5. :,, Mărțișoare de la noi din inimioare ”
6. Împreună putem face mediul mai curat, mai sănătos ”
7. ,, Am reușit împreună! ”

d. Descrierea activității principale: „ Mărțișoare de la noi din inimioare ”-voluntariat antreprenoriat.
Va fi organizată o expoziție cu vânzare a mărțișoarelor confecționate de către copiii implicați în proiect,organizată la Iazul Morilor. Banii strânși vor fi utilizați pentru achiziționarea de produse necesare copiilor de la Valea Plopului .

e. Impactul educativ estimat asupra grupului țintă.
Acceptarea, sprijinul reciproc și iubirea față de cel de lângă noi sunt valori esențiale într-un mediu educațional bazat pe incluziune. Incluziunea se referă la practica includerii copiilor cu dizabilități într-un program alături de copiii care se dezvoltă în mod obișnuit. Educația incluzivă este un mod de a gândi creativ pentru a face din școala un loc în care toți copiii sunt egali. Indiferent de dizabilitate, aceștia pot participa în procesul educațional, având șanse și oportunități egale.

D.2. **Scopul proiectului;**
Promovarea educației incluzive, a educației interculturale, a educației pentru diversitate
în mediul școlar prin implicarea tuturor actorilor educaționali

D.3. **Obiectivele specifice ale proiectului:**

- Dezvoltarea deprinderilor și capacităților elevilor de a comunica, verbal și nonverbal, cu semenii.
- Realizarea incluziunii şi implicării persoanelor aflate în dificultate, prin angajarea tuturor celor interesaţi într-un program educaţional de activităţi ce promovează intens integrarea socială;
- Utilizarea strategiilor de succes și a resurselor (materiale și umane) astfel încât să faciliteze integrarea copilului cu C.E.S. prin suportul acordat acestuia.
- Participarea fiecărui copil la reușita unei activități, valorificându-și potențialul creativ, aptitudinile, capacitatea de învățare și cunoștințele;
- Dezvoltarea respectului față de sine și a încrederii în forțele proprii
- Încurajarea elevilor în însușirea și îmbunătățirea imaginii voluntariatului

D.4. **Descrierea grupului țintă** căruia i se adresează proiectul: Grupul țintă al proiectului este format din elevii ciclului primar si gimnazial de la Școala „George Emil Palade” Buzău și elevi de la Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficiențe auditive Buzău , care isi exprima disponibilitatea de a fi alături de profesori in timpul liber in cadrul atelierelor de lucru si de a concura cu elevi de la alte scoli din judet;

D.5. **Beneficiari direcți și indirecți;**
BENEFICIARI DIRECŢI: școlarii, elevii (din clasele pregătitoare) şi cadrele
didactice care se vor înscrie în proiect, elevii de la la Școala „George Emil Palade” Buzău și elevi de la Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficiențe auditive Buzău.
BENEFICIARI INDIRECŢI: părinţii, comunitatea locală

D.6. **Durata proiectului (**minim 6 luni, maxim 12 luni): octombrie 2023- mai 2024:

D.8. **Diagrama Gantt a activităților;**

Nr. crt.	*Obiectiv specific*	*Activitate*	*Oct*	*Nov*	*Dec*	*Ian*	*febr*	*mart*	*Apr*	*MAi*	*Iunie*	*Iulie*	*August*	*Responsabili*
1	Popularizarea proiectului	Lansarea proiectului „Reușim Împreună!”												Echipa de proiect coordonatoare

2	Realizarea lucrărilor proiectului Obținerea de fonduri în urma vânzării lucrărilor participante la concurs	”Să zâmbim mereu unul altuia!” „Copil ca tine sunt și eu” „ Din suflet vă colindăm” „ Mărțișoare de la noi din inimioare ” Comercializare a obiectelor expoziției													Echipa de proiect din fiecare scoala participantă
3	Desfasurea concursului *:„ Împreună putem face mediul mai curat, mai sănătos! ” Expunerea celor mai reușite lucrări*	„ Împreună putem face mediul mai curat, mai sănătos! ”													Echipa de proiect coordonatoare
6	Completarea diplomelor și Diseminarea rezultatelor proiectului în unitățile școlare participante	*„ Am reușit împreună! ”*													Echipa de proiect coordonatoare/ Echipa de proiect din fiecare scoala

D.9. Rezultate calitative și cantitative așteptate ca urmare a implementării proiectului, inclusiv impactul proiectului asupra grupului țintă, unității de învățământ si comunității

- Rezultatele așteptate sunt implicarea unui număr cât mai mare de elevi în activitățile proiectului; îmbunătăţirea comunicării, precum şi formarea unei atitudini pozitive a elevilor faţă de copiii cu dificultăţi de învăţare și față de cei cu alte dizabilități.

- îmbogăţirea talentelor elevilor care pictează, realizeaza postere în diferite aplicații, cântă, etc.
- dezvoltarea încrederii în sine şi în cadrele didactice care doresc o colaborare directă cu elevii.

D.10. **Modalități de monitorizare și de evaluare a proiectului**i • observarea comportamentelor si intervenţia directă pentru încurajarea şi stimularea interrelaţionării pozitive între elevii voluntari şi persoanele cu cerinţe educative speciale;

- stabilirea unor grupe de lucru mixte pentru sprijinirea învaţării active pe probleme de socializare si îmbunătăţirea comunicării, precum şi formarea unei atitudini pozitive a elevilor faţă de copii cu dificultăţi de învăţare sau cu risc de abandon şcolar;
- încurajarea atitudinii proactive şi a implicării elevilor în ameliorarea problemelor socio-economice ale familiilor aflate în dificultate
- impresii şi concluzii prin realizarea de creaţii literare şi plastice.

D.11. **Modalități de asigurare a continuității** /sustenabilității proiectului :Sustenabilitatea proiectului se va realiza printr-o bună diseminare a informației,prin aducerea în fața opiniei publice, prin implicarea instituțiilor din comunitatea locală și prin experiența pe care o vor câștiga toți participanții, fie elevi sau profesori.

D.12. **Riscuri implicate de proiect și planul de rezervă** (retragere parteneri, lipsă sponsori, context situație generată de pandemie etc.) (max. 1500 caractere);În cazul unei pandemii, activitățile vor fi realizate on-line.

D.13. **Activităţi de promovare/mediatizare şi de diseminare** pe care intenţionaţi să le realizaţi în timpul implementării proiectului Ne propunem să mediatizăm concursul pe diverse site-uri accesate de cadre didactice şi elevi, dar şi la întâlnirile directe din cadrul comisiilor metodice, cercurilor pedagogice, consfătuirilor, simpozioanelor, concursurilor, forumurile de profil etc.

D.14. **Parteneri implicaţi în proiect descrierea parteneriatului** :

Scopul/obiectivele prezentului acord de parteneriat cu Biserica Sf. Mina îl reprezintă cooperarea interinstituțională pe următoarele direcții: - Organizarea și desfășurarea Concursului „ Împreună putem face mediul mai curat, mai sănătos!” - Menținerea și creșterea prestigiului instituțiilor implicate și dezvoltarea relațiilor comunitare Scoala Gimnazială „George Emil Palade “promovează proiectul, asigură condiţiile necesare prezentării lucrărilor, asigură diplome pentru toți participanţii, informează partenerul cu privire la selecția lucrărilor și autorii acestora, iar partenerii promovează proiectul, oferă consultanță organizatorilor.

Dăruieşte zâmbete
Proiect educațional

profesor învățământ primar, Ivan Doina
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Călărași

Motto: „Nu contează cât dăruieşti, ci cât de multă dragoste pui în ceea ce dăruieşti.” - Maica Tereza

Motivaţia proiectului:

Ne aflăm în preajma celei mai frumoase și emoționante sărbători a creştinătăţii: Naşterea Domnului Iisus Hristos.E momentul să ne cercetăm sufletul şi să scoatem la lumină bunătatea pe care ,de multe ori,o ţinem ascunsă sau uităm să o împărtăşim în zilele obişnuite şi să aplicăm învăţăturile Bibliei: să ne iubim aproapele cum ne iubim pe noi înşine,să fim buni,milostivi şi darnici.

Proiectul doreşte să promoveze toleranţa,altruismul şi să stimuleze dorinţa de a ajuta pe cei pe care soarta i-a pus la grea încercare, pe cei care nu se pot bucura de copilărie așa cum e firesc.

Este minunat să fii mereu prezent printre oameni cu inima şi sufletul, să-i ajuţi necondiţionat acolo unde este nevoie. Este o onoare să-ţi pese de cei din jur. Atunci când dăruieşti iubire, primeşti iubire, când respecţi, eşti respectat. Toate aceste valori pot fi cultivate în conştiinţa copiilor prin participarea directă la acţiuni. Piatra de încercare a omeniei e fapta bună, căci omenia nu se manifestă în vorbe, ci în fapte.

Prin activităţi de voluntariat, copiii vor înţelege că valoarea unui om rezidă în ceea ce este capabil să dea şi nu în ceea ce este el capabil să primească.

Cu siguranţă, voluntariatul este singura modalitate prin care putem readuce o rază de speranţă în sufletele celor pentru care soarta, din păcate, nu a rezervat prea multe bucurii. De asemenea, prin voluntariat nu numai că sădim un zâmbet pe chipul celor care prea rar zâmbesc, dar învăţăm totodată să fim responsabil, receptivi la problemele celorlalţi…….într-un cuvânt: SĂ FIM OAMENI.

Cu toții dorim să ne lăsăm înconjurați de poveștile și de căldura Sărbătorilor de iarnă.Luna decembrie ne aduce mai aproape de implicarea și de susținerea comunității, a familiilor și, mai ales, de bucuria limpede a copiilor.

"Crăciunul nu este o perioadă, nici un sezon, ci o stare de spirit. Adevăratul spirit al Crăciunului înseamnă să preţuieşti pacea şi bunăvoinţa, să oferi, din plin, compasiune". – Calvin Coolidge.

Scop:

Sprijinirea copiilor cu nevoi materiale şi sociale speciale, prin implicarea elevilor Liceului Teoretic „ Mihai Eminescu" Călărași în acţiuni de caritate, cu scopul formării şi dezvoltării de abilităţi şi atitudini menite să contribuie la optimizarea dezvoltării personale a elevilor.

Echipa de proiect:

Coordonatori:
prof. înv. primar, Ivan Doina
prof. înv. primar, Antonache Ștefania
prof. înv. primar, Stoian Liana
prof. înv. primar, Popa Camelia
prof. înv. primar, Paraschiv Anicuța

Parteneri:
Biblioteca Județeană „Alexandru Odobescu”
Reprezentant: bibliotecară Oana Alina Dumitru

Palatul Copiilor Călărași
Reprezentanți: profesor Natalia Amza
profesor Filofteia Radu
Muzeul Dunării de Jos
Reprezentanți: muzeograf ,Anișoara Topârceanu
Biserica Sfântul Gheorghe Călărași
Reprezentanți: preot Popa Marian
preot Dumitru Florin

Colaboratori: elevii de la ciclul primar de la Liceul Teoretic ,,Mihai Eminescu”, cadre didactice, părinți

Obiective:

- Dezvoltarea la elevi a spiritului de solidaritate şi toleranţă faţă de grupurile sociale dezavantajate
- Familiarizarea elevilor cu specificul acţiunilor de voluntariat
- Dezvoltarea la elevi a abilităților sociale , de comunicare interpersonală
- Formarea şi dezvoltarea în rândul elevilor a capacităţilor de colaborare , lucru în echipă şi de leadership
- Stimularea gândirii critice a elevilor şi a capacităţii de luare a deciziilor.
- Conştientizarea afectivităţii de grup ca suport al prieteniei şi dovedirea unui comportament asertiv.

Beneficiar:

Un elev al Liceului Teoretic ,,Mihai Eminescu”. Având o situație medicală deosebită, care necesită tratament periodic costisitor, dorim să venim în sprijinul acestuia, aducându-i un zâmbet de sărbători.

Durata: 15 noiembrie -15 decembrie 2022

Resurse:

- resurse materiale: donaţii ale elevilor şi părinţilor, materiale pentru realizarea obiectelor de handmade;
- resurse umane implicate: cadre didactice, elevi, părinţi.

Desfăşurarea activităţilor:

1. Identificarea elevilor cu probleme deosebite de sănătate.
2. Popularizarea proiectului în rândul elevilor Liceului Teoretic „ Mihai Eminescu".
3. Desfăşurarea unor ateliere de creaţii vizând confectionarea de felicitări, tablouri, ornamente specifice sărbătorilor de iarnă.
4. Realizarea unei expoziții cu produse realizate de elevi.
5. Strângerea de fonduri din donații.

Rezultate aşteptate:

Conștientizarea elevilor cu privire la rolul activităților caritabile.
Încurajarea interrelaţionării dintre elevii şcolii;
Implicarea activă a părinților și membrilor comunității în viața școlii.
Păstrarea tradițiilor și a obiceiurilor de sărbători.

Evaluarea :

Discuţii, dezbateri
Crearea unui album foto cu imagini din timpul desfăşurării activităţilor

Mediatizarea proiectului:

Afișarea fotografiilor care surprind aspect din activitățile derulate pe panourile din școală.
Popularizarea proiectului pe rețelele de socializare, în cadrul activităților metodice și ședințelor cu părinții.

Diseminarea rezultatelor:
Prezentarea rezultatelor obținute în cadrul consiliului profesoral .
Continuitatea și sustenabilitatea proiectului

Proiectul se va desfășura anual, atâta timp cât vor exista copii care au nevoie de sprijin.

PLANIFICAREA CTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	TEMA	ACTIVITATEA	TERMEN	RESPONSABILI
1.	,,Bucuria de dărui”	Popularizarea proiectului în rândul elevilor și părinților	15 – 21 noiembrie	Cadrele didactice implicate în proiect, elevi, părinți
2.	,,Crăciunul prin ochi de copil”	Desfășurarea unor ateliere de creaţii vizând confectionarea de felicitări, tablouri, ornamente specifice sărbătorilor de iarnă.	22 nov. – 14 dec.	Cadrele didactice implicate în proiect, elevi. bibliotecară Oana Alina Dumitru profesor Natalia Amza profesor Filofteia muzeograf Anișoara Topârceanu
3.	,,Din suflet pentru suflet”	Realizarea unei expoziții cu produse realizate de elevi. Strângerea de fonduri din donații.	15 decembrie	Preot Popa Marian Preot Dumitru Florin Elevi, părinți, cadre didactice

Planul activității extracurriculare

prof. înv. primar, Crăciun Bucurică Tania
Școala Gimnazială „Coresi” Târgoviște

1. DENUMIRE
„ȘI EU AM DREPTURI” - Discipline integrate: educație civică, limba și literatura română
2. SCOP
- Identificarea unor norme și reguli de comportament în diferite situații
3. STRATEGIA DIDACTICĂ
Metode: problematizarea, conversația, metoda Cubului, explicația, ciorchinele **Resurse materiale:** text lacunar, fețe zâmbitoare/triste, Copacul drepturilor, mânuțe decupate, anterior, din hârtie, videoproiector, dicționar explicativ, fișe de lucru **Resurse de timp:** 50 min. **Resurse umane:** 33 de elevi **Modul de realizare a învățării:** frontal, individual, în grup, în perechi **Evaluarea:** fotografii, lucrări ale elevilor
4. DESCRIEREA
Introducere: - Pe tablă este scris un text lacunar, care va fi completat de către elevi (Anexa 1) **Activitate principală:** **Activitate individuală:** - Fiecare elev are o fișă pe care sunt scrise mai multe enunțuri. În dreptul fiecărui enunț vor lipi o față zâmbitoare, dacă este vorba despre respectarea unui drept sau o față tristă dacă este vorba despre încălcarea unui drept (Anexa 2) **Activitate frontală**: - Se audiază textul „Cățelușul șchiop” de Elena Farago. Se analizează textul, făcându-se apoi referire și la situații reale când, unui copil, i se poate întâmpla așa ceva. **Activitate în perechi**: - Fiecare echipă va realiza un ciorchine pentru a sublinia, prin cuvinte cheie și expresii, ceea ce simt față de câinele căruia i s-a întâmplat ceva neplăcut (empatie, compasiune, milă, încălcarea drepturilor, tristețe, bunătate, înțelegere, nu simte dorința de răzbunare, etc.)

Activitate frontală: - Se numesc drepturile încălcate în cazul în care un copil ar păți ceva asemănător; **Activitate în grup**: - Se formează 6 grupe de copii. Câte unul, din fiecare grupă, va arunca Cubul și va lua, spre rezolvare, sarcina corespunzătoare feței cubului: Descrie, Compară, Analizează, Asociază, Aplică, Argumentează (Anexa 3); - După expirarea timpului, fiecare grupă, printr-un reprezentant, va prezenta ceea ce au lucrat; **Activitate individuală**: - Elevii primesc câte o mânuță decupată într-o oră anterioară. Fiecare copil va scrie: în palmă-numele, pe primele patru degete - drepturile de care se bucură, iar pe degetul mic o obligație pe care o are. Vor lipi mânuțele completate pe „Copacul drepturilor”; (Anexa 4) **Activitate frontală**: - Se vor formula concluzii de tipul: „Dacă aș fi în locul cățelușului, aș ... ” - Se evidențiază, astfel, importanța respectării drepturilor. **Evaluare sau feedback:** - Fotografii cu momente din timpul activității - Lucrări ale elevilor: ciorchinele, Copacul drepturilor
5. E BINE DE STIUT!
- Identificarea unor norme de comportare în anumite situații; - Importanța respectării drepturilor fiecărei persoane.

ANEXA 1 - *Copilul si îngeraşul*

Se spune că, într-o bună zi, îngeraşul însărcinat cu drepturile copiilor pe pământ, a făcut o CONVENȚIE cu Dumnezeu să-l lase şi pe el să fie copil măcar pentru o zi. Tare mult i-ar fi plăcut!

A semnat o DECLARATIE în faţa lui Dumnezeu că se va întoarce. De cum a ajuns pe Pământ, s-a grăbit spre un parc din care se auzea mare larmă.

Copiii unei şcoli apropiate organizează o expoziţie cu desene reprezentând diferite ABUZURI.

Un băieţel LINIȘTIT, stătea mai departe de grupul de copii. Îngeraşul s-a apropiat şi a început să-l chestioneze. A aflat că era ADOPTAT. Părinţii naturali îl EXPLOATASERĂ, punându-l să cerşească.

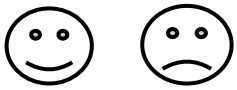
Nu fusese la şcoala până la 8 ani, iar acum recupera din greu. Îngeraşul l-a încurajat spunându-i că totul o să fie bine.

Puneţi în locul punctelor cuvintele următoare:

abuzuri, liniștit, exploataseră, declaraţie, convenţie, **adoptat.**

ANEXA 2

Citește enunțurile apoi lipește o față zâmbitoare dacă este vorba despre respectarea unui drept sau o față tristă dacă este vorba despre încălcarea unui drept.

▪ Radu foloseşte internetul şi citeşte multe cărţi.	
▪ Roxana are multe prietene cu care se joacă în curtea şcolii.	
▪ Deşi este grav bolnav, părinţii nu-l duc pe Iulian la medic.	
▪ Un copil a fost abandonat de părinţi.	
▪ Noi am vizitat laboratorul de biologie pentru a învăţa mai multe despre animale.	

ANEXA 3

1. DESCRIE - Povestește, în cuvinte proprii, pățania cățelușului.

2. COMPARĂ - Citește fragmentele de mai jos și compară situația celor doi copii, menționând drepturile care sunt respectate sau încălcate.

”In mijlocul Bucureștiului, pe spațiul verde dintre două trotuare, trei copilași stau chinuiți de frig și foame, într-un cort improvizat. Sunt murdari și au chipurile triste, dar mușcă cu poftă dintr-o Eugenia primită de la vreun trecător milos și își mai potolesc foamea.”	” E seară! Ioana stă cuibărită în brațele calde ale mamei. Focul pâlpâie ușor în sobă, sclipiri roșcate împrăștiindu-se în cameră. Mama citește din cartea de povești, Ioana o aude ca prin vis. Ce frumos miroase a scorțișoară! E plăcinta mamei, ce stă aburindă pe măsuța de cafea.”

3. ANALIZEAZĂ - Folosind dicționarul, explică următorii termeni:

drept, conflict, opinie, decizie

4. ASOCIAZĂ - Atribuie câte un personaj fiecărei însușiri. Identifică și alte însușiri:

Bunătate
Tristețe CĂȚELUȘUL
Răutate
Prietenie
Bun la suflet BĂIATUL
Plin de remușcări
Plin de dorințe
Cu inima bună
Urât

5. APLICĂ - Răspunde la întrebări?
   a) Care este suferința cățelușului?
   b) Cum se comportă copiii cu el?
   c) Cum își petrece timpul cățelușul?

6. ARGUMENTEAZĂ - Explică atitudinea băiatului, dar și pe cea a cățelușului, care reies din

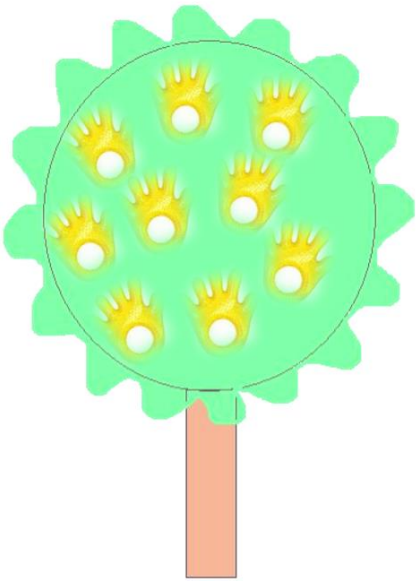
ultimele stofe

„Acum vine şi-mi dă zahăr
Şi ar vrea să-mi fie bun,
Şi-aş putea să-l muşc odată
De picior, să mă răzbun.

Dar îl las aşa, să vadă
Răul, că un biet căţel
Are inima mai bună
Decât a avut-o el.”

ANEXA 4:

Copacul drepturilor

LECTORAT PENTRU PĂRINȚI
”CUM SĂ DEVIN UN PĂRINTE MAI BUN ”

Profesor învățământ primar Irimia Anca
Școala Gimnazială Numărul 2, Hunedoara

ARGUMENT

Deoarece consider familia o componentă esențială, deosebit de importantă a integrării educaționale, voi realiza un lectorat pentru părinții elevilor cu CES integrați în învățământul de masă care au înregistrat probleme la nivel atențional. Doresc să vin în sprijinul părinților cu informații și sfaturi practice care să îi ajute în ceea ce privește educarea atenției copiilor cu CES.

Rolul familiei este acela de a-l orienta pe copil spre exterior, spre societate şi este bine ca fiecare copil să aibă şi mica sa viaţă socială extrafamilială, pentru a intra în contact şi în competiţie cu cei de vârsta lui . În cursul dezvoltării şi devenirii sale ca fiinţă umană, copilul intră în contact cu alte forme de organizare comunitară în afara familiei sale.

La nivelul relației școală-familie-comunitate, în vederea sprijinirii elevilor cu CES pentru o mai bună integrare a acestora în școlile de masă pot apărea o serie de bariere, disfuncționalități sau sarcini suplimentare. Din experiența profesională, de colaborare cu familiile elevilor cu CES, cu cadrele didactice care lucrează la clase cu elevii cu CES integrați, cu elevii cu CES în mod particular, se pot desprinde următoarele aspecte :

În colaborarea cu familia elevilor cu CES

- Nu informează cadrele didactice despre problemele copilului;
- Refuză/ Neagă problemele copilului când îi sunt aduse la cunoştinţă;
- Nu sunt de acord cu diagnosticarea medicală;
- Întârzie întocmirea dosarului şi expiră adeverinţa medicală;
- Renunţă la medicaţia copilului fără acordul medicului;
- Nu colaborează în exersarea acasă a terapiei logopedice;
- Au o slabă participare la întâlnirile de consiliere/ informare;
- Nu supraveghează/sprijină elevii în pregătirea şcolară;
- Consideră că obţinerea Certificatului de orientare şcolară îi asigură promovarea fără a fi prezent/fără a-şi pregăti temele şcolare.

În colaborarea cu copiii/elevii

- Absentează pentru că după ore au activităţi recuperatorii/au un program organizat în centrele de plasament;
- Nu au manuale/rechizite;

- După ore sunt obosiţi pentru terapia logopedică sau consiliere psihopedagogică;
- Refuză/ uită să vină la cabinet la ora stabilită;
- Se tem de etichetare din partea celorlalți colegi de clasă/școală.

În colaborarea cu profesorii

- Realizarea programelor adaptate în colaborare cu profesorul de sprijin, deoarece consideră că nu au pregătirea necesară pentru a le întocmi singuri;
- Respectarea obiectivelor din programele adaptate;
- Adaptarea tezelor şi a testelor ca durată şi grad de dificultate la particularitățile individuale;
- Schimbarea atitudinii faţă de elevii cu CES ;
- Disponibilitatea de timp pentru consiliere.;
- Nemulțumire față de prevederile legislative, potrivit cărora au obligația de al a lucra cu elevii cu CES diferențiat însă ei nu sunt plătiți diferențiat.

În colaborarea cu familiile celorlalţi copii

- Manifestă nemulţumire faţă de copiii cu CES din cauza tulburărilor de comportament;
- Îşi retrag copiii din şcoală sau din clasa integratoare.

În colaborarea cu conducerea şcolii

- Număr mare de elevi în clasele integratoare;
- Repartizarea inegală a elevilor cu CES în clase.

Pentru reducerea acestor bariere existente se impune o implicare activă a tuturor factorilor școală-familie-comunitate implicați în educarea și sprijinirea elevului cu CES.

1. **Titlul activităţii:** ***”Cum să devin un părinte mai bun”.***
2. **Coordonatorul/Coordonatorii activităţii: prof. Irimia Anca**
3. **Durata activităţi: 50 minute**
4. **Grupul ţintă:** părinții elevilor cu CES integrați în învățământul de masă care au înregistrat probleme la nivel atențional.
5. **Obiective :**

a. Să se familiarizeze cu particularitățile atenției la copiii cu CES ;
b. Să-și însușească strategii ce pot fi utilizate în activitatea educațională cu copiii care înregistrează probleme atenționale;
c. Să se familiarizeze cu tehnici necesare creării unei relații favorabile cu copilul neatent.

6. **Resursele:**

a. umane : părinții elevilor cu CES, prof. logoped
b. materiale: planșe, prezentare PPT, chestionar de feedbeck

7. **Descrierea activităţii**:

a) Joc de ”spargere a gheții” SEMAFORUL

Părinții primesc semaforul în cele 3 culori. Fiecare culoare va avea semnificația semaforului care se va plia pe acceptarea/ neacceptarea anumitor acțiuni/comportamente:

ROȘU- interzis

GALBEN- uneori

VERDE- permis

Se denumesc diferite comportamente/acțiuni iar părinții vor ridica culoarea semaforului care se potrivește modului de acceptare sau neacceptate a situației:

Ex.” copilul stă la televizor atâta timp cât dorește”, ” mănâncă în cameră”, nu își adună jucăriile”, ”își face temele când dorește„ etc. Părinții vor fi solicitați ,pe rând să prezinte câte o situație concretă din familia lor iar ceilalți părinți vor alege culoarea semaforului în funcție de modul de gestionare a situației.

b) Prezentarea atenției

Se va realiza pe scurt o prezentare PPT care va conține aspecte teoretice legate particularitățile atenției la copilul cu CES:

- Definirea atenției;
- Calitățile/însușirile atenției;
- Neatenția;
- Semne ale atenției slab dezvoltate;
- Dificultățile școlare cauzate de nivelul scăzut al dezvoltării atenției.

c) Strategii în activitatea cu copii cu probleme atenționale (Ținică Silvia,2004)

Aceste strategii îi vor ajuta pe părinți în activitatea de rezolvare a temelor cu copiii, în însușirea unor comportamente (răbdare, concentrarea și stabilitatea atenției, flexibilitate, capacitatea de executare și ascultare, perseverență în aplicarea strategiilor) sau rezolvarea unor sarcini:

1. Instrucțiunile să fie cât mai clare și mai scurte.
2. Specificați fiecare sarcină și nu mai multe instrucțiuni împreună.
3. Susțineți-l să finalizeze sarcina.
4. Utilizați materiale atractive, interesante pentru el.
5. Reduceți stimulii distractori din jur.
6. Ajutați copilul să își organizeze materialul, spațiul de lucru.
7. Planificați bine activitățile fără a încărca programul.
8. Recompensați răspunsurile corecte.
9. Alternați perioadele active și pasive din timpul rezolvării sarcinilor.
10. Găsiți un spațiu/loc în care copilul să-și revină, să se remonteze.

11. Separați copilul de comportamentul său.
12. Susțineți copilul în a-și utiliza punctele tari.

d)Tehnici necesare creării unei relații favorabile cu copilul neatent (Carl Stock Kranowitz ,2012) Recomandări

- Verificați capacitățile copilului.
- Valorificați interesele copilului.
- Sugerați scopuri mici ,ușor de atins care să-i întărească abilitățile.
- Oferiți-i experiențe senzoriale noi.
- Încurajați mișcarea.
- Oferiți-i sprijinul dumneavoastră fizic și emoțional.
- Lăudați-l.
- Dați-i copilului sentimentul de control.
- Păstrați-vă calmul.

Avertismente

- Nu încercați să convingeți copilul că va depăși dificultățile pe care le are.
- Nu vă rugați de copil.
- Nu-l faceți de rușine.
- Nu vorbiți depreciativ despre copil în prezența lui.
- Nu vorbiți depreciativ despre copil în absența lui.
- Nu faceți în locul copilului ceea ce ar putea face singur.
- Nu vă obligați copilul să facă lucruri de care îi este frică.
- Nu vă simțiți neajutorați.Cereți ajutor.

BIBLIOGRAFIE

Ținică, Sivia (coordonator),(2004), ***Repere în abordarea copilului ”dificil”,*** Editura Eikon, Cluj-Napoca

Kranowitz,Carol Stock (2012), ***Copilul desincronizat senzorial,*** Editura Frontiera, București

*** ***Legea Educației Naționale nr.1/201***

PROIECT DE LECȚIE

DABIJA CLAUDIA ELENA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „RUDOLF STEINER’’ HUNEDOARA
LOCAȚIA LUPENI

Data : 27.04.2023
Clasa : a VIII-a
Profesor educație specială : Dabija Claudia Elena
Aria curriculară : Matematică și stiințe ale naturii
Disciplina: Matematică
Unitatea de învăţare : Unități de măsură
Subiectul lecţiei : Soarele și luna
Tipul lecţiei : Formare şi consolidare de priceperi şi deprinderi
Scopul lecției: Consolidarea deprinderilor si priceperilor de muncă individuală/independentă
Durata : 45 min

Competența generală
Dezvoltarea capacităţilor de explorare/ investigare şi rezolvare de probleme
Competențe specifice:
Utilizarea în situaţii de viaţă a unităţilor de măsură a timpului

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:
O1 - Să răspundă, cu sau fără ajutor, la întrebările adresate;
O2 - Să traseze cu liniarul o linie dreaptă pe mijlocul foii, cu sau fără ajutor;
O3 - Să coloreze, cu sau fără ajutor, foaia de hârtie cu creioane cerate;
O4 – Să deseneze, cu sau fără ajutor, un cerc în centrul foii, după șablon;
O5 – Să taie cu cuțitul de plastic plastilina, cu sau fără ajutor;
O6 – Să modeleze plastilina în forma cercului, cu sau fără ajutor;
O7 - Să urmeze corect etapele în vederea realizării lucrării, cu sau fără ajutor;
O8 – Să participe cu interes la lecție.

Strategia didactică:
● Metode didactice: conversaţia, observația, expunerea, explicația, demonstrația, exercițiul, analiza, aprecieri verbale.
● Mijloace didactice: planșă, imagini reprezentative, coli albe, creioane cerate și colorate, plastilină, șabloane.
● Forme de organizare: frontal, individual
Forma de evaluare: observare sistematică, observarea curentă a comportamentului elevului, evaluarea modului de participare la activitate
Durata: 45 minute
Locul desfăşurării: sala de clasă

Bibliografie:
1. CURRICULUM pentru şcolarizarea elevilor/tinerilor cu dizabilităţi intelectuale uşoare şi moderate prin ALTERNATIVA EDUCAŢIONALĂ DE PEDAGOGIE CURATIVĂ
2. Alois Ghergut, Luciana Frumos – Educație incluzivă, Ghid metodologic, editura Polirom

Etapele lecţiei	**Ob. op.**	**Desfăşurarea activităţii**	**Strategia didactică**			
			Metode didactice	**Mijloace materiale**	**Forme de organizare**	**Forme de evaluare**
1. Moment organizatoric 1 min		Se creează condițiile optime pentru desfășurarea lecției: pregătirea materialului didactic necesar, stabilirea liniștii, îndrumarea elevului în activitatea de pregătire.				
2. Captarea atenţiei 5 min	O 1	Se realizează prin prezentarea unor două ghicitori despre soare și lună : ”Când apare el pe cer Stelele se ascund și pier.” ”Cine știe o crăiasă Toată noaptea luminoasă Între stele locuiește Oare cum se mai numește?”	Conversaţia		Frontal	Observarea sistematică
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor 2 min		Se anunţă elevii că lecția de astăzi la ora de Matematică, se numește ”Soarele și luna” şi se prezintă pe înţelesul lor obiectivele. Pe parcursul orei vom răspunde la întrebările adresate, cu ajutorul imaginilor reprezentative, vom colora coala albă cu creioane cerate, vom trasa cu liniaul o linie dreaptă pe mijlocul foii, vom desena cu ajutorul șablonului și al creioanelor un cerc, apoi vom modela plastilina în forma cercului, care va reprezenta luna și soarele.	Expunerea	Planșă	Frontal	
4. Formarea și consolidarea de priceperi şi deprinderi	O 1	A. *Reactualizarea cunoştinţelor*: - se va purta o discuție despre lungime și cum se măsoară; -se solicită elevilor să enumere: materialele utilizate și tehnici de lucru specifice . B. *Prezentarea şi discutarea lucrării model*: - voi discuta cu elevii despre activitățile din timpul zile și al nopții, cu ajutorul imaginilor reprezentative.	Conversaţia Observația Explicaţia	Planșă Imagini reprezentative Foi albe Culori cerate și coloate	Frontal Individual	Obsrvarea curentă a comportamentului elevului

35 min	O 2 O 3 O 4 O 5 O 6 O 7 O 8	- prezint elevilor lucrarea model și le explic modul în care a fost realizată. C. *Explicarea şi demonstrarea modului de lucru*: Voi arăta copiilor, pas cu pas, cum să utilizeze fiecare material de care avem nevoie pentru realizarea lucrării: - colorarea foii de hârtie cu creioane cerate; - trasarea unei linii drepte pe jumătatea de pagină; - desenarea unui cerc, cu ajutorul șablonului; - modelarea plastilinei în forma cercului. *Realizarea lucrării de către elevi:* - fiecare elev primește câte o foaie de hârtie albă și culori cerate și colorate; - vor colora cu creioane cerate fundalul foii; vor trasa cu ajorul liniarului o linie dreaptă pe jumătatea de pagină; - vor desena cu ajutorul șablonului cercul; - vor modela plastilina în forma cercului - având în față lucrarea model, elevii vor lucra pentru a realiza propria lor lucrare, respectând etapele de lucru; - voi lăsa independență elevilor în executarea sarcinii și voi interveni atunci când este necesar. *D. Analiza lucrărilor*: La finalul activității vom analiza fiecare lucrare, chiar dacă nu sunt terminate, iar elevii au posibilitatea să spună dacă	Demonstrația Exercițiul Observația Analiza	Șabloane Liniare Plastilină Foi albe Culori cerate și coloate Șabloane Liniare Plastilină	Frontal Individual	

		au folosit corect materialele și tehnicile de lucru. Voi întreba dacă le place ce am realizat astăzi și care le place cel mai mult.				
5. Aprecierea și încheierea lecţiei 2 min		Voi face aprecieri asupra modului de participare la lecţie, îi voi felicita pentru activitatea desfăşurată.	Conversația Aprecieri verbale		Frontal Individual	Evaluarea modului de participare la activitate

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar, Bejenaru Manuela Simona
Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Fălticeni

Clasa: a IV-a

Profesor:

Aria curriculară: Matematica şi ştiinţe ale naturii

Disciplina: Matematică

Unitatea de învăţare: Măsurare şi măsurări

Tema lecţiei: Unităţi de măsură pentru valoare

Tipul lecţiei: de consolidare şi sistematizare a cunoştinţelor

Competenţe specifice:

MATEMATICĂ

4.1. Utilizarea unor instrumente şi unităţi de măsură standardizate, în situaţii concrete, inclusiv pentru validarea unor transformări

4.2. Operarea cu unităţi de măsură standardizate, folosind transformări

5.1. Utilizarea terminologiei specifice şi a unor simboluri matematice în rezolvarea şi/sau compunerea de probleme cu raţionamente diverse

Obiective operaţionale:

O1 - Să identifice unităţile de măsură, precum şi instrumentele studiate;

O2 - Să rezolvarea diferitele tipuri de exerciţii de calcul oral;

O3 - Să efectueze transformările din moneda euro în moneda naţională;

O4 - Să rezolve probleme cu una – două operaţii;

O5 - Să explice tehnicile rezolvării unui exerciţiu care conţine două sau mai multe operaţii diferite;

O7 - Să participe activ la dialog.

Strategii didactice:

Metode şi procedee: exerciţiul, conversaţia, explicaţia , observarea, problematizarea, munca independentă;

Mijloace de învăţământ: globul pământesc, scrisoarea pământului, prezentare Power Point, planşe, mini hărţi ale continentelor, fişe;

- ***Forme de organizare:*** frontal şi individual;

  Evaluarea performanţelor: aprecieri individuale şi frontale,

  Material bibliografic:

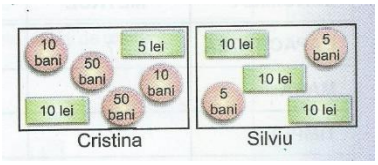
  - *** ***„Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV”,*** Editura Didactică şi pedagogică , Bucureşti 1977
  - Bădescu Anina, Iaurum Gabriela , ***„ Să desluşim tainele matematicii”***, Ed. Aramis
  - Angelica Gherman, ***„Culegere de exerciţii şi probleme de matematică pentru clasele I-IV”,*** Ed. Elis, Bucureşti 2005,
  - Alexandrina şi Viorel George Dumitru***, „Culegere de matematică pentru clasele II-IV”,*** Editura Didactică şi pedagogică Bucureşti.

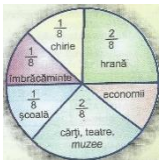
DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Nr. crt.	***Etapele lecţiei***	***Competenţe derivate***	***Conţinutul ştiinţific***	***Metode şi procedee***	***Mijloace de învăţământ***
1.	***Momentul organizatoric***	*O7*	Se asigură condiţiile optime bunei desfăşurări a lecţiei: - aerisirea sălii de clasă; - pregătirea materialului didactic necesar pentru lecţie.	Conversaţia	- materialul didactic, - caiete, cărţi…
2.	***Verificarea temei pentru acasă***	*O7*	- Pentru ce lecţie v-aţi pregătit? - Ce aţi avut de pregătit pentru astăzi la matematică? Se va face mai întâi verificarea cantitativă a temei, şi apoi calitativă. Se vor face aprecieri şi observaţii privind corectitudinea ei.	Conversaţia	caietele cu tema, - creioane colorate
3.	***Captarea atenţiei***	*O7*	Se prezintă sub formă de surpriză o „planşă” (prezentare power point la videoproiector), pe care elevii o privesc cu încântare, ascultând în acelaţi timp şi povestea. ***Supărat că oamenii nu ştiu să preţuiască Pământul, Zeul Neptun (zeul Apelor) i-a pedepsit răpindu-le în fiecare zi câte o bucăţică. Acum oamenii nu mai ştiu cum să-l salveze, când să muncească şi când să se odihnească, plantele sunt din ce în ce mai palide pentru că au nevoie de hrană,***	Conversaţia	Prezentare power pint Video proiector

			animalele sunt agitate, toată lumea este neliniştită. ***Pământul oare se va scufunda?*** El a auzit că într-o clasă a IV-a, elevii rezolvau atât de corect şi repede exerciţiile şi problemele încât a făcut un pact cu Zeul Neptun. ***Vă rog salvaţi-mă de Zeul Neptun! Am şi eu dreptul la viaţă!*** - Oare suntem noi acei elevi?		scrisoare de la Pământ Globul pământesc
4.	***Comunicarea temei şi a obiectivelor operaţionale***		Astăzi vom încerca să-i demonstrăm lui Neptun că noi ştim să preţuim Pământul. De aceea vom încerca să-l salvăm rezolvând corect şi repede toate sarcinile la care suntem supuşi, demonstrând astfel că ştim unităţile şi instrumentele de măsură pentru valoare. Scriu data şi titlul lecţiei pe tablă.	Conversaţia Explicaţia	Cretă , caiete, instrumente descris

5.	***Consolidarea cunoştinţelor însuşite anterior***	*O1* *O2* *O2*	Fiecare exerciţiu rezovat corect le permite salvarea unui continent. ***Proba I Europa*** Descoperiţi în careul dat unităţile de măsură şi instrumentele folosite pentru diferite măsurători. (Anexa nr 2) - Care este unitatea principală de măsură pentru valoare în ţara noastră? Dar în Uniunea Europeană şi Statele Unite ale Americii? - Ce instrumente folosim pentru măsurarea valorii? ***Proba a II-a America de Nord*** **Exerciţii de calcul oral:** Maria are în puşculiţă 6 lei. Aflaţi câte monede sunt în puşculiţă, dacă ea a pus numai monede de: 1 ban - _____; 5 bani - _____; 10 bani - _____; 50 de bani - _____. Cum putem plăti suma de 150 lei numai în bancnote? (Găsiţi toate posibilităţile). Câte bancnote sunt necesare pentru a plăti obiectele expuse? 18 lei 12 lei 8 lei Pământul este mulţumit de răspunsurile voastre, dar vrea să-l ajutaţi şi la următoarele probe.	Explicaţia Conversaţia Exerciţiul Conversaţia Exerciţiul	Harta continentului Fişă rebus Prezentare Power Point Video proiector Harta continentului Exerciţii

		O7	***Proba a III-a America de Sud*** Completează propoziţiile: - Cea mai mare sumă de bani o are….. . - Cei mai puţini bani îi are …… . - Cristinei i-ar trebui ……ca să aibă ……. cât Silviu. ***Proba IV Africa*** Matei a cumpărat o bicicletă care a valorat 450 lei. Ce bancnote a dat el la casă, dacă a primit rest 3 bancnote de 10 lei, 3 bancnote de 5 lei şi 5 bancnote de 1 leu?	Explicaţia Observaţia Exerciţiul	Harta continentului Fişă Carioci
		O4	***Proba V Asia*** O monedă de 1 euro valorează cât 4 bancnote de 1 leu. Ştefan a plătit taxa de 500 de euro în bancnote româneşti. Câte bancnote de 5 lei sunt necesare pentru a plăti taxa? Dar de 10 lei?	Demonstraţia Conversaţia	Harta continentului Enunţul problemei
		O3 *O4*	***Proba VI Australia*** Observaţi lista de cumpărături alăturată. Cunoscând cantitatea şi preţul calculaţi valoarea cumpărăturilor. Exprimaţi restul de la 100 lei în două variante de combinaţii de bancnote. ~ ***Mere - 3 kg ---------3 lei*** ~ ***Ardei – 2 kg----------5 lei*** ~ ***Roşii – 4 kg ----------6 lei***	Exerciţiul Explicaţia Munca indepen-	Harta continentului Tipuri de exerciţii problemă

			~ ***Varză – 7 kg ---------1 leu***	dentă	
		O6	***Proba VII Antarctica*** Compune şi rezolvă o problemă după exerciţiul dat: (30 lei + 10 lei) : 4 =	Problemati-zarea	Exerciţiul problemei
6.	***Asigurarea retenţiei şi a transferului***	*O4* *O6*	Pământul vrea să vă răsplătească, dăruindu-vă bogăţiile sale. Pentru a le primi trebuie să găsiţi cheia potivită pentru a deschide cufărul. - Vreţi să primiţi bogăţiile mele? Rezolvă următoarea problemă: Familia Marinescu are un venit lunar de 800 de lei. Cheltuielile lunare sunt repartizate ca în imaginea alăturată. Ce economii realizează familia lunar? **Temă pentru acasă:**	Conversaţia Explicaţia Munca individuală Problemati-zarea Conversaţia	Jetoane cu bogăţiile pământului Fişă cu enunţul problemei

7.	***Încheierea şi analiza lecţiei***	*O7*	Se fac aprecieri pozitive asupra modului cum au rezolvat sarcinile date.	Conversaţia	

PROIECT EDUCAȚIONAL
ÎMPREUNĂ PRINDEM CURAJ

Pip. Peter Maria Lucia
Școala Gimnazială Lunca Bradului

NEVOILE SPECIFICE
Necesitatea proiectului: Majoritatea elevilor implicați în acte de violență școlară provin din familii dezorganizate, care nu se implică în activitățile educaționale și extrașcolare ale elevilor. În urma anchetelor sociale, a vizitelor la domiciliu, a observațiilor permanente, a discuțiilor individuale am constatat că foarte mulți elevi trăiesc în condiții precare, sunt neglijați, lipsindu-le minimul de materiale și activități educative specifice vârstei lor. Acești copii duc lipsă de afecțiune, empatie, înțelegere, încurajare și sprijin direct din partea părinților. Probleme de comportament și gestionare a emoțiilor întâmpina și copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, lăsați de cele mai multe ori în grija bunicilor, precum și copiii aflați în plasament sau cei cu CES. • Asigurarea unui climat de siguranță pentru elevii Școlii Gimnaziale Lunca Bradului; • Îmbunătățirea comportamentului și dezvoltarea personală a elevilor cu probleme de comportament; • Implicarea părinților în procesul educațional; • Asigurarea unui nivel de stimă optim; • Gestionarea emoțiilor; • Aducerea la cunoștință a faptelor și repercursiunilor actelor comise.

E. ACTIVITĂȚILE PROPUSE			
1.Descrieți activitățile propuse la nivelul unității de învățământ.			
Numărul și denumirea categoriei/ activității	Descrierea succintă a activității	Resurse umane implicate necesare	Materiale necesare
„Ora de joacă”	Organizarea unor întâlniri periodice (bilunare) în care membrii clubului	Cadrele didactice implicate în proiect	Jocuri de societate pentru copii, masă

	pot participa la diferite activități recreative și de divertisment, jocuri de societate pentru copii;	Elevii înscriși în „Clubul Toleranței”	de joc, mingi, palete de tenis etc.
Ateliere de creație	În cadrul clubului, elevii vor crea diferite materiale artistico-plastice, urmând ca acestea să fie expuse pe grupul și pe holul școlii;	Cadrele didactice implicate în proiect Elevii înscriși în „Clubul Toleranței”	Hârtie xerox, coli cartonate, tuș, hârtie de flipchart, carioci, creioane colorate, markere
„O faptă bună”	Activități de voluntariat: - colectarea de alimente și alte produse care vor fi donate persoanelor în vârstă din localitate. - plantare de puieți și vizită la pepiniera silvică din cadrul Ocolului Silvic Lunca Bradului;	Cadrele didactice implicate în proiect Reprezentanți ai Ocolului Silvic Lunca Bradului Elevii înscriși în „Clubul Toleranței”	Pachete obținute de la diferiți sponsori
„Acceptă-mă așa cum sunt!”	Activități de consiliere și informare a elevilor în colaborare cu Poliția Școlară, consilierul școlar, reprezentanți ai comunității locale Realizarea de sesiuni de consiliere și suport pentru elevi care au fost implicați în acte de violență sau au fost victime ale acesteia	Cadrele didactice implicate în proiect, elevii înscriși în „Clubul Toleranței”, consilier școlar, biserica, Poliția Școlară;	Videoproiector, film educativ, pliante;
„Ceaiul de la ora 5”	Activitate cu părinții susținută de către consilierul școlar cu sprijinul unui reprezentant CJRAE	Consilier școlar – reprezentant CJRAE, părinții elevilor	Videoproiector, prezentare PPT, pliante, chestionare, ceai, fursecuri etc.
„Așa nu!”	Vizită la penitenciarul din Târgu	Prof. diriginți.	Bani pentru o masă

	Mureș având ca scop conștientizarea consecintelor asociate săvârșirii faptelor de violență și a infracțiunilor. Deplasarea se va realiza cu trenul.	Elevi, angajați ai penitenciarului;	caldă
„Hai la film!”	Vizionarea unui film la Cinematograful *Călimani* din Toplița	Prof. diriginți Clasele III-VI	Bilete de intrare, microbuzul școlar, mașini personale

REZULTATE AȘTEPTE
Reducerea numărului de note scăzute la purtare comparativ cu anul școlar anterior; Scăderea numărului de incidente și acte de violență la nivelul școlii; Dezvoltarea relațiilor interpersonale; Gestionarea emoțiilor și creșterea stimei de sine în rândul elevilor; Creșterea gradului de implicare al părinților în procesul educațional; Obținerea feedback-ului de la elevi cu privire la beneficiile și impactul clubului de dezvoltarea personală asupra vieții lor.
Parteneriate Poliția Școlară, Biserica Ortodoxă din localitate, Ocolul Silvic Lunca Bradului, Poliția Rurală
Descrieți instituțiile și organizațiile pe care doriți să le implicați în desfășurarea proiectului Poliția Școlară, Poliția Rurală – susținerea unor activități de consiliere și informare referitoare la identificarea și prevenirea actelor de violență; Biserica Ortodoxă prin Centrul Social „Sfântul Stelian”– sprijin moral și oferirea unei mese calde zilnic, pentru elevii proveniți din familii defavorizate; Ocolul Silvic Lunca Bradului – acordarea de sprijin și punerea la dispoziție a materialelor necesare desfășurării unei acțiuni de plantare de puieți.

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL
„ZAMBET DE MARTISOR”

ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU"
FĂLTICENI SUCEAVA
GAVRILESCU VOICA

ARGUMENT

Primăvara.Iubire.Sinceritate.Veselie.Simplitate.Dăruire.Semne,într-uncuvânt **MĂRŢIŞOARE**!

Legendele ne amintesc de semnificaţiile culorilor mărţişoarelor şi de rolul important pe care îl aveau micile obiecte considerate adevărate talismane aducătoare de noroc şi sănătate .Astăzi **MĂRŢIŞORUL** înseamnă altceva ...mai mult sau mai puţin, depinde de fiecare dintre noi. **MĂRŢIŞOARELE** ne sensibilizează pe toţi în fiecare an .Ele marchează începutul primăverii şi momentul în care în fiecare dintre noi se petrece o schimbare. SUNTEM chiar şi numai preţ de o clipă emoţionaţi de mărţişoarele din jurul nostru şi ajungem să ne oprim în loc şi să privim.

Tema “**MĂRŢIŞORUL**”, la o prima analiză se înscrie în cadrul obiectului abilităţi practice, dar este mult mai complexă deoarece îl provoacă pe elev să se implice afectiv şi efectiv în realizarea temei, în căutarea şi sortarea materialelor necesare, în culegerea de informaţii şi curiozităţi referitoare la teme aleasa. În cadrul acestor activităţi se îmbină cât mai armonios utilul cu plăcutul, copilul construind noi produse utilizând toate formele de activitate: jocul, învăţarea, munca şi creaţia.

E MARTIE dragi copii, veniţi să dăruim **MĂRŢIŞOARE** !!!!!

SCOPUL PROIECTULUI:

Cultivarea şi valorificarea potenţialului creator al elevilor;

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Dezvoltarea simţului estetic;
- Stimularea activităţii în grup;
- Atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extracurriculare, conducând la creşterea numerică şi calitativă a acestor activităţi;
- Conştientizarea afectivităţii de grup ca suport al prieteniei;

- Identificarea propriilor valori şi a grupului/comunităţii din care fac parte;
- Stimularea şi promovarea capacităţilor creatoare ale elevilor prin organizarea de expoziţii;
- Stimularea activităţii de cercetare privind istoricul, tradiţiile şi legenda mărţişorului;
- Stimularea interesului elevilor pentru înţelegerea şi păstrarea tradiţiilor legate de sosirea primăverii;

COORDONATOR PROIECT:

Profesor învățământ primar: GAVRILESCU VOICA

COLABORATORI PROIECT:

Profesorii și învățătorii învățământul primar de la Școala Gimnazială Mihail Sadoveanu” Fălticeni

GRUP ŢINTĂ:

Elevii claselor CP-.IV - Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu" Fălticeni, Suceava

RESURSE PROIECT:

★ ***Resurse umane***: cadrele didactice partenere ale proiectului, elevii claselor implicate şi părinţii ai acestora ;

★ ***Resurse temporale***: 20 februarie – 9 martie 2017

★ ***Resurse financiare***: autofinanţare;

★ ***Resurse de spaţiu***: sala de clasă, holurile şcolii

★ ***Resurse materiale***:

- *informaţionale*: cărţi, reviste, ilustraţii;
- *materiale* pentru confecţionarea mărţişoarelor şi felicitărilor – făina, sare, mărgele, paete, aţă, scoici, pene, aracet, creioane colorate, carioca, acuarele, carton colorat etc.;
- *audio-video*: casetofon, aparate foto, camere video;

MEDIATIZARE:

- Prezentarea proiectului educaţional

EVALUARE:

- Notarea şi comentarea proiectului educaţional
- Realizarea de portofolii şi expoziţii de mărţişoare şi felicitării ;

ACTIVITĂŢI PROPUSE:

Nr.crt.	Denumirea şi conţinutul activităţii	Loc de desfăşurare	Termen	Observaţii
1.	❁ Mărţişor – semnificaţie, legende, tradiţii - convorbire euristică;	sala de clasă	20 februarie	
2.	❁ Legenda mărţişorului – povestire ;	sala de clasă	24 februarie	
3.	❁ “Fantezie şi îndemânare”- confecţionare de mărţişoare, felicitări;	sala de clasă	27 februarie - 8 martie	
4.	***„Mărţişor din suflet de copil”*** - expoziţie de mărţişoare şi felicitări;	holurile şcolii	29 februarie	
5.	❁ Să cântăm mamei –învăţarea unor cântece dedicate mamei;	sala de clasa	5-8 Martie	

PROIECT DE ACTIVITATE

Educatoare: Moldovan Angela

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SOLOVĂSTRU

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL SOLOVĂSTRU

Data: 09.02.2024

GRUPA: Mare- **Fluturașii isteți**

UNITATEA ȘCOLARĂ: Grădinița cu Program Normal Solovăstru

EDUCATOARE: Moldovan Angela

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: “Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ ?”

TEMA PROIECTULUI INTEGRAT: ,,Pământul, o planetă din Univers,,

TEMA SĂPTĂMÂNII: ” Viața la poli „

TEMA ZILEI: „O zi cu pinguinul Puff”

FORMA DE REALIZARE: ACTIVITATE INTEGRATĂ: ÎD –DȘ-DOS-ALA1-ALA2

TIPUL ACTIVITĂȚII : fixare și consolidare de cunoștințe, priceperi, deprinderi;

SCOPUL ACTIVITĂȚII: consolidarea și sistematizare cunoștințelor copiilor cu privire la animalele din zonele polare cât și consolidarea numerației în limitele 1-6.

DURATA: o zi

CATEGORII DE ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂȚARE ABORDATE:

ACTIVITĂŢI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP):

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ: ”Ce mi-a povestit un pinguin?”

- salutul, prezenţa, calendarul naturii, împărtăşirea cu ceilalţi, activitatea de grup, noutatea zilei.

Rutine : ,,Nu mă grăbesc,, (deprinderi de a avea răbdare)

,, Sunt valoros, când ajut,, (deprinderea de a-și dezvolta empatia).

Tranziţii: „Pinguinul,, - poezie;

"Sunt micul pinguin" ”- cântec

ACTIVITĂŢI PE DOMENII EXPERIENŢIALE (ADE) (TEMA, MIJLOCUL DE REALIZARE) :

DȘ: „**Animale de la poli**”- joc didactic matematic;

***DPM: „Dansul* pinguinului**”- activitate sportivă

JOCURI ŞI ACTIVITĂŢI LIBER ALESE(ALA):

ALA1:

Bibliotecă: ” Scrisoare pentru eschimoși”- semne grafice

Artă: ”Ursul polar”- confecționare

Construcţii: ”Igluri pentru prietenii pinguinului”- cuburi din lemn

JOC DE MIȘCARE: ” Podul de gheață”

JOC LINIŞTITOR: ”Plimbă pinguinul”

OBIECTIVE GENERALE:

Verificarea

Verificarea si consolidarea cunoștințelor matematica privind numerația în limitele 1-6;

Stimularea și dezvoltarea proceselor psihice cognitive și afective: memoria, atenția, limbajul, gândirea;

Educarea capacității de a exprima verbal și nonverbal idei, opinii, sentimete proprii.

COMPORTAMENTE URMĂRITE PE PARCURSUL ACTIVITĂȚII INTEGRATE

(preluarea din planificarea săptămânală)

1.1.Identifică elementele caracteristice ale unor fenomene/relații din mediul apropiat

2.1. Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația

2.4. Efectuează operații de seriere,grupare,clasificare,măsurare a obiectelor

1.3. Participă la activitățile de grup și la activitățiile de joc

2.5. Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediul apropiat;

3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;

***OBIECTIVE OPERAȚIONALE*:**

O1: să formeze mulțimea de animale polare după specie, pe baza cunoştinţelor acumulate anterior;

O2: să alcătuiască grupe de obiecte respecând criteriul dat și să le utilizeze în mod creativ;

O3: să realizeze corespondența între număr- cantitate ;

O4: să compună și să descompună numerele în limita 1-6;

O5: să folosească corect cifrele în limita1-6 prin raportarea numărului la cantitate.

O6: să realizeze scrisori pentru eschimoși, cu ajutorul semnelor grafice;

O7: să confecționeze felicitări pentru prietenii pinguinului cu ajutorul materialelor puse la dispoziție;

O8: să construiască igluri, din cuburi de lemn pentru prietenii pinguinului;

O9: să respecte regulile jocurilor propuse de către educatoare;

Sarcina didactica:

Fiecare echipă va răspunde corect la sarcinile propuse.

Regulile de joc:

Folosind metoda „*mâna oarbă*”, fiecare copil va extrage un animal din cutia magică, îl va prezenta și îl va așeza pe o banchiză. Pe aceeași banchiză pot fi așezate doar animale aparținând aceleiași specii.

Elemente de joc:

- Aplauze, închiderea și deschiderea ochilor, mânuirea materialelor;

STRATEGII DIDACTICE

Metode şi procedee didactice:

- conversaţia, explicaţia, jocul didactic, demonstraţia, exerciţiul, problematizarea, mâna oarbă,

Mijloace didactice:

- surpriza, banchizele de gheață, mulaje reprezentând animalele de la poli, jetoane cu pești, cifre

MOMENTUL DE LECTURĂ : Povestea pinguinului Apolodor

BIBLIOGRAFIE:

*Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani), M.E.C.I- 2008

*Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii. Ediția a II-a revizuită. M.E.C. București 2005

SCENARIUL ZILEI

Copiii vor intra în sala de grupă şi se vor aşeza pe scăunelele aranjate în formă de semicerc, pentru desfăşurarea „ Întâlnirii de dimineaţă„ astfel încât, fiecare copil să aibă contact vizual cu toţi ceilalţi copii ai grupei.

Activitatea va debuta cu **Întâlnirea de dimineaţă „**Ce mi-a povestit un pinguin” ;

Salutul se va realiza dupa formula: “Bună dimineaţa, ..”, fiecare copil salutându-şi vecinul aflat în stânga sa, prin întoarcerea capului spre acesta.

Prezenţa se va realiza folosind ecusoanele cu simbolurile copiilor, fiecare copil își va alege ecusonul și îl va expune pe perete în timp ce se prezintă.

Urmează **Calendarul Naturii** în cadrul căruia copiii vor stabili: ziua săptămânii, data, luna, anul, anotimpul, vremea.

Noutatea zilei va consta în prezentarea musafirului, pinguinul Puff, care se simte singur și ne roagă să-l ajutăm în descoperirea unor prieteni.

Urmează activitătile pe domeniile experienţiale: DȘ- ***Animale de la poli*** - joc didactic matematic. Așezați pe scăunele și utilizând metoda brainstorming copiii vor expune informații despre cei doi poli și viețuitoarele din aceste zone. Mâna oarbă este o metodă foarte iubită de copii și cu ajutorul ei descoperim animalele de la poli, pe care le grupăm după specie, apoi le numărăm pentru a stabili cantitatea și în cele din urmă asociem numărul la cantitate. Complicarea jocului presupune să aruncăm cu zarul și să pescuim tot atâția pești, cât ne indică semnele de pe zar. Peștii vor fi atribuiți animalelor de la poli.

DPM: ***Dansul pinguinului***- mers ritmic.

Se desfaşoară activitățile pe arii de stimulare :

La sectorul **Artă,** copiii vor confecționa un urs polar din hârtie.

La sectorul **Bibliotecă,** copiii vor realiza scrisori pentru eschimoși.

La sectorul **Construcţii**, copiii vor construi igluri pentru prietenii pinguinului, din cuburi de lemn.

Pe tot parcursul desfăşurării activităţii pe grupuri mici, copiii vor fi încurajaţi şi sprijiniţi în vederea realizării sarcinilor primite. Voi trece pe la fiecare grupă, dând indicaţii şi oferind ajutor copiilor care au nevoie.

Ziua se va încheia cu jocul liniștitor ”Plimbăm pinguinul” și jocul de mișcare ” Podul de gheață.”

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Nr. crt	Evenimentul didactic	Conținutul științific	Metode și procedee	Materiale didactice	Forme de organi-zare	Evaluare
1	Moment organizatoric	Asigurarea condițiilor necesare bunei desfășurări a activității: aerisirea sălii de grupă, așezarea mobilierului, pregătirea materialului didactic				
2	Captarea atenției	Intâlnirea de dimineață: Va debuta cu prezența, salutul, calendarul naturii. Educatoarea le prezintă copiilor surpriza, pinguinul Puff și le propune să-l ajute în descoperirea unor prieteni noi.	Conversația Observația		Frontal	Observa-rea comporta mentului copiilor
3	Prezentarea conținutului și dirijarea învățării	Voi anunța copiii că vom face o călătorie în ținuturile înghețate pentru a-i găsi prieteni noi micului pinguin. Cu ajutorul **tranziției** „Pinguinul dansator” copii se vor îndrepta spre zona amenajată cu un iglu, cu ocean și ghețari, peisaj adecvat călătoriei în zonele polare, unde vom desfășura ADE (DȘ+DPM). Voi prezenta cutia magică, din care, copiii vor extrage câte un animal polar pe care îl vor așeza pe banchiza corespunzătoare speciei.	Explicația Demonstra-ția Explicația Mâna oarbă Exercițiul	 Măști Iglu Cutia magică Animale polare Banchize	 Frontal Frontal Indivi-dual	 Observa-rea comporta mentului copiilor Aprecieri verbale Verifica-rea rezultate-

	Obținerea performanței Și asigurarea feedback-ului	Vor forma mulțimi după criteriul format și vor asocia numărul la cantitate. **Complicarea jocului** Cu ajutorul unui zar, copii vor pescui pești după cât indică zarul și vor hrăni cu aceștia animalele polare. Costumați în pinguini, copiii vor executa pași în ritm de dans exersând săritura în înălțime. Tranziția „Pinguinul” va face trecerea către activitățile pe centre de interes. ARTĂ: confecționare „Ursul polar” CONSTRUCȚII: „Iglu pentru prietenii pinguinului” din cuburi de lemn BIBLIOTECĂ: „Scrisoare către eschimoși”- semne grafice	Exercițiul Problemati-zarea Exercițiul	Cifre Zar Costume de pinguin Hârtie Foarfecă Lipici Cuburi Creioane colorate	Indivi-dual Pe grupe	lor obținute
	Incheierea activității	Educatoarea va face aprecieri globale și individuale		Recompen sa	Frontal Indivi-dual	Aprecieri verbale Aplauze

Exersarea criteriilor de divizibilitate folosind metoda RAI

Ștefania Diana Băleanu,
Colegiul Național *Școala Centrală*, București

Descrierea activității

Pentru a dezvolta competente specifice elevilor, la capitolul divizibilitate, se propune o activitate pe echipe de tipul RAI (răspunde, aruncă, întreabă).

Varianta 1

Profesorul formeaza echipe de 5-6 elevi, împarte fiecarei echipe fișa de lucru anexată la finalul articolului.

Unul dintre elevii din grupa aruncă o minge (poate fi si un ghemotoc de hartie) altui elev si ii pune o intrebare din cele din fisa. Cel ce primeste mingea trebuie sa raspunda la intrebare si dacă raspunsul este corect, se va completa fișa cu el. Ceilalți elevi sunt atenți la dialog și dacă răspunsurile sunt incorecte sau incomplete o să-l ajute pe cel care răspunde să își clarifice răspunsul. După ce s-a răspuns corect la prima întrebare, se procedează analog. Cel care are mingea o arunca altui elev, adresandu-i o altă întrebare. Fiecare elev va răspunde la 3-4 întrebări. Se continua cu intrebările până se finalizeaza fișa.

Varianta 2

Activitatea se desfășoară la nivelul întregului colectiv de elevi. Profesorul poate folosi un proiector pentru a afișa fișa în format electronic. Elevii completează pe rând răspunsurile folosind tableta grafică.

În oricare dintre variante fiecare elev are propria fișă de lucru pe care o completează împreună cu colegii. Profesorul explică clar sarcinile de lucru, se asigură că elevii le-au înțeles, urmărește activitatea și intervine atunci când consideră oportun.

Competențe dezvoltate

Competențe specifice:

- Utilizarea regulilor de calcul pentru efectuarea operaţiilor cu numere naturale şi pentru divizibilitate
- Analizarea unor situaţii date în care intervin numere naturale pentru a estima sau pentru a verifica validitatea unor calcule

Competențe cheie:

- Competențele matematice si cele de bază in științe si tehnologii
- Competențe sociale și civice
- A învăța să înveți

ANALIZĂ SWOT a metodei RAI

Puncte tari (Strengths):

- Este interactivă
- Fiecare elev este implicat
- Explicațiile sunt date atât de elevi, cât și de profesor
- Îmbină predarea cu învățarea și cu evaluarea

Puncte slabe (Weaknesses):

Poate necesita timp suplimentar pentru a fi implementată eficient în comparație cu alte metode mai tradiționale de predare.

Necesită un grad ridicat de implicare și pregătire din partea profesorului pentru a ghida și a menține discuția în direcția dorită.

Este posibil să nu fie potrivită pentru toate subiectele sau pentru toate stilurile de învățare ale elevilor.

Oportunități (Opportunities):

Poate fi adaptată și integrată cu alte metode și tehnologii de predare-învățare pentru a crea experiențe de învățare mai variate și interactive.

Oferă oportunități pentru dezvoltarea abilităților de gândire critică și rezolvare a problemelor, care sunt esențiale pentru succesul într-o lume în schimbare rapidă.

Amenințări (Threats):

Potențialul de a fi dificil de implementat în medii de învățare cu un număr mare de elevi sau în sisteme educaționale care se bazează în principal pe evaluări standardizate.

Existența unor bariere culturale sau sociale care ar putea împiedica participarea activă a elevilor sau acceptarea metodei de către profesori sau alte părți interesate.

Alte observații

Principiul de bază al metodei "Răspunde, aruncă întrebări" este că elevii nu sunt doar pasivi receptori ai informației prezentate de profesor, ci sunt activi în procesul de învățare. Ei sunt încurajați să gândească critic, să analizeze informațiile și să formuleze întrebări relevante pentru a-și clarifica înțelegerea și pentru a stimula discuția în clasă.

Această metodă promovează participarea activă a elevilor în procesul de învățare, îi ajută să își dezvolte abilitățile de gândire critică și de comunicare și îi pregătește pentru rezolvarea problemelor complexe și pentru colaborarea în echipă în viitor. De asemenea, încurajează elevii să își asume responsabilitatea pentru propria lor învățare și să devină mai independenți în procesul de studiu.

Rândurile libere din fișa de lucru pot fi folosite de către elevi pentru a formula propriile întrebări.

Nr.	Intrebare	Raspuns
1.	Care sunt divizorii comuni ai numerelor 10 si 15?	
2.	Dati exemple de patru numere divizibile cu 3.	
3.		
4.	Care sunt multiplii lui 7 mai mici decat 100?	
5.	Identificati divizorii comuni al numerelor 25, 35, 50, 75.	
6.	Dati exemple de cinci numere divizibile cu 2.	
7.	Cati multiplii de 10 sunt intre numerele {0,1,2,…,100}?	
8.	Care sunt divizorii numarului 12?	
9.	Care sunt divizorii comuni ai numerelor 35, 21, 56?	
10.	Dintre numerele 21,3,4,23,6,5,80,62,9,26,27, care sunt divizibile cu 2?	
11.	Care sunt divizorii numarului 24?	
12.		
13.	Determinati multiplii comuni , mai mici de 100, ai numerelor 6 si 7	
14.	Date fiind numerele 100,120,48,72,34,55,28,61,36, determinati multiplii lui 3.	
15.	Determinati multiplii comuni ai numerelor 2 si 7, cuprinsi intre 20 si 70.	
16.	Fiind date numerele 23,18,24,48,60,35,40,84,72, determinati numerele divizibile cu 9.	
17.	Care dintre numerele 30,45,60,75,90 sunt divizibile cu 2, 3 si 5?	
18.		
19.	Care sunt divizorii numarului 9?	
20.	Dati exemple de cinci multiplii ai numarului 8.	
21.		
22.	Dati exemple de patru multiplii comuni ai numerelor 3 si 7.	
23.	Care sunt divizorii numarului 35?	
24.	Determinati numerele divizibile cu 5 dintre urmatoarele : 5,23,45,90,29,12,15	

Bibliografie:

[1] https://edict.ro/metoda-r-a-i/

[2] A. Văcărețu, *Lecții de matematică pentru dezvoltarea gândirii critice*, ISBN 978-973-757-137-3, Ed. Eikon educațional Cluj-Napoca, 2008

[3] Programa școlară clasele V-VIII – disciplina matematică

COMUNICAREA INTERCULTURALĂ ÎN SITUAȚII EDUCAȚIONALE

Prof.înv.primar Burcă-Tutunaru Geanina
Școala Gimnazială Nr.15 Brașov

Suntem diferiți, dar nu înseamna că unul este mai bun decât celalalt, cu toții avem un potențial valoric egal. Toți avem o cultură asemanătoare, dar în același timp și culturi diferite, ce țin de religiile noastre, de grupul nostru etnic, de valorile politice, sociale, de familiile noastre.

Pentru cadrele didactice este esențial să creeze relațiile pozitive în interacțiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identități.

Venind din culturi diferite avem șansa să ne integram într-o societate diferită, multiculturală, care favorizează sentimentul de a fi în realitatea cotidiană, o individualitate care nu seamană cu nimeni și nimic.

În învățământ, culturile se cer a fi studiate într-o manieră comparativă și complementară.

În grădiniță copiii descoperă treptat diferențele și asemănările intercategoriale:

- la 2-3 ani fac diferența dintre sine și ceilalți, își dezvoltă identitatea de sex, învață culorile
- la 3 ani observă diferențele rasiale
- la 4-5 ani copiii dau semne de înțelegere asupra diferențelor rasiale existente
- la 5 ani încep să se identifice cu alții și să se recunoască pe sine ca fiind o parte a grupului
- între 5 și 7 ani aprecierea adultului îi determină imaginea despre performanțele sale, locul lui în grup și despre diferențele sale față de ceilalți.

Toate acestea se continuă în școală.

Interculturalitatea este o componenta a realității zilnice din gradiniță și din școală. Tot modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nu prin marginalizarea unor copii. Deschiderea spațiului școlii către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural, urmărind realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Parteneriatul educațional este un astfel de concept și devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unități de învățământ și diferite segmente ale societații. Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorul de azi, necesitând multă creativitate în concepere, dinamism în derulare, responsabilitate în monitorizare, flexibilitate în luarea deciziilor. Copilul este pus în situația să facă alegeri și să se hotărască cât, cum, când se implică, în funcție de posibilitățile individuale și se obinuiește cu o varietate de modalități de acțiune.

PROIECT INTERCULTURAL „ȘCOALA – FAMILIE MULTICULTURALĂ”

Obiective educaționale:

- Educarea și formarea interculturală a copiilor
- Familiarizarea cu modul de derulare a unei corespondențe cu copiii din altă localitate
- Pregătirea copiilor în sensul dezvoltării personale și a inserției în comunitate
- Necesitatea cunoașterii, valorilor culturale ale diferitelor etnii
- Satisfacerea unor nevoi comunitare specifice educației

PLAN DE ACTIVITĂȚI

TEMA PROIECTULUI: „ Tradiții și obiceiuri populare„

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Îmbunătățirea procesului instructiv- educativ
- Educarea și formarea multiculturală a copiilor
- Implicarea activă a familiei în activitățile desfășurate în școală
- Stabilirea de relații de prietenie între copii

ARGUMENT: Proiectul a fost inițiat din necesitatea cunoașterii obiceiurilor, a muzicii și dansurilor specifice fiecărei culturi, precum și a cultivării toleranței între etnii.

RESURSE UMANE:- elevi

-părinți

-învățători

-reprezentanți ai comunității locale

RESURSE DE SPAȚIU: -școala, Teatrul Muzical

ACȚIUNI CONCRETE:

Acțiunea se desfășoară la nivelul tuturor claselor din învățământul primar. Tema proiectului va fi aprofundată întâi în cadrul activităților instructiv- educative din școală. Li se vor transmite copiilor cunoștințe despre apartenența la o anumită etnie, despre obiceiurile și valorile culturale specifice propriei etnii, despre necesitatea cunoașterii valorilor altor culturi și a înțelegerii și respectării acestora. Elevii vor participa la activități în colaborare (români-maghiari-rromi) pe teme lingvistice, etnografice și culturale sub sloganul „Unitate prin diversitate”.

Acțiuni care se vor desfașura:

- întâlnire cu elevii și profesorii maghiari din școala noastră – tema “Fabula în literatura română și străină”
- tradiții – Hora Junilor, Ceardas
- dansuri populare cu formațiile școlii noastre
- realizarea de albume cu tradiții românești, maghiare, rrome
- discuții on-line, schimburi de experiență cu elevi din alte școli de alte etnii
- expoziție de desene, scrisori, fotografii.

Prin aceste activități se dorește implicarea elevilor în cunoașterea interactivă, pornind de la viața de zi cu zi până la prezentarea unor minireportaje.

Activitatea finală a proiectului constă într-un spectacol susținut de elevii claselor participante.

Bibliografie

1.Dasen, Pierre, *Fundamentele ştiinţifice ale unei pedagogii interculturale*, în *Educaţia interculturală. Experienţe, politici, strategii*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999

2.Jandt, Fred E., *An introduction to Intercultural communication; Identities in a Global Community*, Sage Publication 2004

3.www.didactic.ro

Secţiunea III
PLANURI DE INTERVENȚIE PERSONALIZATE / PROIECTE DE ACTIVITATE INTEGRATĂ/ PLANIFICĂRI/CURRICULUM ADAPTAT

Activităţi de învăţare remedială
Semestrul II

Prof. înv. prescolar:Graur Anca

Grădinița cu P.P. ”Lumea piticilor” Dej, Jud. Cluj

Anul şcolar: 2020-2021

Grupa mijlocie

Analizând rezultatele probelor de evaluare formativă cât și informaţiile obţinute prin strategii alternative (observaţia sistemică, analiza produselor activităţilor, discuţii cu copiii şi cu părinţii) am ajuns la concluzia că este necesară elaborarea unei strategii de remediere pentru sase preșcolari identificați la nivelul grupei mijlocii.

Aceștia prezintă și probleme de pronunţie, beneficiază și de ajutor din partea unui profesor logoped.

Lacunele evidenţiate în cunoştinţele copiilor, cât şi lipsa priceperilor şi deprinderilor de bază a capacităţilor intelectuale şi psihomotrice constatate au drept cauză problemele de pronunţie şi faptul că părinții nu sunt implicați în dezvoltarea propriului copil, drept pentru care am considerat necesar întocmirea un plan de activități remediale care va urmări dobândirea de cunoştinţe şi formarea deprinderilor şi priceperilor intelectuale şi psihomotrice necesare acestei vârste prin activităţi care vizează domeniile limbaj, ştiinţă.

DOMENIUL EXPERIENŢIAL	OBIECTIVE URMĂRITE	ACTIVITATE REMEDIALĂ	NUME COPII	TERMEN
DȘ CUNOAȘTEREA MEDIULUI	-să identifice legumele si florile de primavara; -să identifice mijloacele de transport; -să precizeze câteva însuşiri ale anotimpului de primavara şi vara;	***Cine sunt eu?***- joc didactic ***Aseaza unde se potriveste!***-joc de masa ***Jocul anotimpurilor***-joc distractiv	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021
DȘ ACTIVITĂŢI MATEMATICE	-să identifice cercul si patratul;	**Sa cautam cercul si patratul**?- joc logico-matematic	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021

	-să formeze grupe de obiecte după un criteriu dat(multe ,putine,)	***Cine gaseste mai multe perehi.!***- joc exerciţiu		
	-să numere crescător/ descrescător în limitele 1-5; - să recunoască numerele 1-5;	***Cine sunt vecinii***- exerciții cu material individual,	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021
DLC EDUCAREA LIMBAJULUI	-să pronunţe clar majoritatea sunetelor limbii române;	***Poti sa raspunzi corect***- exerciții de pronunție, jocuri exerciți	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021
	-să povestească diverse întâmplări petrecute acasă şi la grădiniţă;	***O intamplare hazlie****...1*-formulare de propoziții simple	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021
DEC EDUCAŢIE ARTISTICO-PLASTICĂ	-să coloreze în contur folosind culori diferite; -să aplice acuarela folosindu-se de tehnica picturii.;	***Fluturasi multicolori***- desen ***Copaci infloriti!***- pictura	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021
DEC EDUCAŢIE MUZICALĂ	-să intoneze corect linia melodică a unui cântec cunoscut; -să execute mişcările sugerate de cântec;	***La concurs!***-repetare cântece ***Jocuri muzicale învățate***	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021
DOS EDUCAŢIE PENTRU SOCIETATE	-să precizeze rolul vitaminelor in sanatatea noastra ; -să cunoască reguli de igienă personală;	***Vitaminele si sanatatea!***- joc didactic ***Ce face copilul?*** – lectură după imagini	R.A.M., MD, B.B, R.C, V.A, M.L	11.06. 2021

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT/INDIVIDUALIZAT- DISCIPLINA LIMBA FRANCEZĂ

Prof. Chirea Iulia Clemence
Liceul Teoretic *Carol I* Fetești, Ialomița

Numele și prenumele beneficiarului : R.S.
Data și locul nașterii : 4.08.2008, Loc. Medgidia, Jud. Constanţa
Domiciliul: Municipul Feteşti, jud. Ialomiţa, str. Spătar Preda Buzescu, nr.52
Instituția: Liceul Teoretic *Carol I*, Fetești
Echipa de lucru: profesor Chirea Iulia Clemence, specializare *Limba şi literatura română - limba franceză* , prof. psiholog Pismiș Lucica, *specializare psihologie*
Disciplina: Limba franceză
Problemele cu care se confruntă elevul (rezultatele evaluării complexe)

- Eleva nu știe să citească în limba franceză;
- Eleva are dificultăți de înţelegere a conţinuturilor;
- Eleva are de multe ori lipsă de concentrare;
- Eleva prezintă probleme de exprimare în limba română şi franceză ;
- Eleva scrie cu dificultate, cuvinte simple în limba franceză;
- Eleva întâmpină dificultăți în a înţelege şi formula răspunsuri la mesaje scrise, simple, sau orale, în limba franceză.
- Întarzierea reacţiilor;
- Capacitate redusă de a memora şi de a înţelege;

Priorități pentru perioada Octombrie 2023 – Februarie 2024, 17 săptămâni

- Dezvoltarea capacității de a- și menține atenția concentrată pe sarcină;
- Învățarea unor cuvinte uzuale din vocabularul limbii franceze, prin asociere cu planșe, imagini sau orice suport vizual;
- Dezvoltarea capacității de a scrie în limba franceză, cuvintele de la tablă şi unele mesaje simple;
- Adaptarea elevului la mediul școlar;
- Învățarea unor elemente indispensabile pentru studiul limbii franceze (salut, prezentare, obiecte uzuale, membrii familiei, veșminte, anotimpuri);
- Introducerea în universul francofon

Structura programului de intervenție personalizat :

Obiective	*Conținuturi*	*Metode și mijloace de realizare*	*Perioada de intervenție*	*Criterii minimale de apreciere a progreselor*	*Metode și instrumente de evaluare*
Identificarea sensului global al unui mesaj	Leçon 1:Salut! Leçon 2: Qui est-ce?	Conversația Dialogul Exercitiul Explicația	3 săptă-mâni	Identifică sensul mesajului	- observaţia - fişa de evaluare

simplu rostit clar şi rar	Leçon 3: Qu'est-ce que c'est? Leçon 4: Qu'est-ce que tu fais?	Jocul didactic Exerciții de citire în ritm propriu a literelor, silabelor, cuvintelor, propozitiilor. a unor fragmente scurte.		dintr-un text simplu	- aprecieri verbale
Executarea de instrucţiuni simple articulate clar şi rar Emiterea de enunţuri simple despre obiecte/ persoane din universul familiar	**Tema**:Parler de soi-même:nom, sexe, traits physiques **Acte de vorbire**: Saluer/répondre **Tema**: L'école: les affaires d'un élève **Acte de vorbire**: se présenter /répondre;présenter quelqu'un	Conversatia Dialogul Exercitiul Explicația Jocul didactic Fise de exerciții Exerciții de răspuns oral/scris la întrebări	3 săptă-mâni	Emite enunţuri simple din universul familiar: per-soane, obiecte	Observatia progresului Evaluarea performanței obținute
Executarea unor instrucţiuni scrise, simple şi scurte	**Tema**: La famille: les membres de la famille **Acte de vorbire**: identifier des personnes **Tema**: parler de soi-même: traits physiques et qualités morales **Acte de vorbire**: décrire des personnes	Conversația Dialogul Exercitiul Explicatia Jocul didactic Fișa de lucru diferentiată Exerciții de completare a unor propoziții	4 săptă-mâni	Emite idei în scris , în diferite situații de comunica-re	Observatia progresului Evaluarea performanței obținute-se va evalua nivelul elevului în funcție de progresul realizat, nu de nivelul clasei/ programei
Utilizarea unor cuvinte, sintagme, enunţuri	**Tema**: la maison: les pièces de la maison	Explicația Jocul didactic Exercitii de citire după	4 săptă-mâni	Foloseşte cuvinte, sintagme,	Observația progresului

în contexte familiare	**Acte de vorbire**: situer dans l'espace: localiser des personnes **Tema**: Activités courantes; la famille: les vêtements **Acte de vorbire**: identifier des objets **Tema**: Activités courantes; la famille: les vêtements **Acte de vorbire**: identifier des objets	model/ repetare verbală a unor cuvinte din text Exerciții de transcriere a cuvintelor indicate din vocabular Exerciții de alegere a răspunsurilor corecte, din itemi cu dublă intrare, cu ajutorul unui model dat sau prin folosirea unui cod		enunţuri în diferite situații de comuni-care, familiare	Evaluarea performanței obținute
Identificarea sensului global al unui mesaj simplu rostit clar şi rar. Executarea unor instrucţiuni scrise, simple şi scurte	**Tema**: la maison: les meubles **Acte de vorbire**: situer dans l'espace:localiser des objets **Tema**: activités courantes; les mois de l'année; l'expression de la date **Acte de vorbire**: remercier/ répondre **Tema**: le temps qu'il fait; les saisons-caractéristiques climatiques **Acte de vorbire**: relater des actions au présent	Conversatia Dialogul Exercitiul Explicatia Jocul didactic Exerciții de transcriere selectivă/ în lanț a unor texte/ propoziții Exerciții de completare a unor propoziții	3 săptă-mâni	Înţelege sensul unui mesaj simplu Emite idei în scris, în simple situații de comunica-re	Observația progresului Evaluarea performanței obținute

Evaluarea periodică :

- **Obiective realizate**
- **Dificultăți întâmpinate**
- **Metode cu impact ridicat: - pozitive**
  - negative

Revizuirea programului de intervenție educațional- terapeutică (în funcție de rezultatele evaluărilor periodice):

……

……

Recomandări particulare:

……

Rolul și modul de implicare a părinților în program:

……

……

Plan de acțiune pentru integrarea copiilor cu dizabilități

Prof, Șerban Agurița Dorinela
Școala Gimnazială Nr. 2 „Diaconu Coresi” Brașov

1. ***Nevoile copiilor cu CES***

- Copilul cu CES - se manifestă uneori emoțional și comportamental diferit.
- Copilul cu CES - este diferit, nu inferior.
- Comportamentele copilului cu CES vorbesc despre nevoile lui și nu despre cealaltă persoană.
- Corectarea comportamentală se face cu respect, toleranţă şi cu accent pe punctele forte.
- Cu cât ignorăm comportamentele nepotrivite și căutăm să înţelegem nevoia copilului cu atât îl putem ajuta inspirându-i încrederea că poate.
- Dragostea - include ascultarea copilului când își exprimă gândurile și sentimentele, acordarea atenției când are nevoie de aceasta și presupune atingeri adecvate (mangaiere, îmbrățișări) însoțite de afecțiune (zâmbete, cuvinte de încurajare, apreciere, exprimarea încrederii în el ca persoană).
- Întelegere - Copilul are nevoie sa fie înțeles. Ascultat. Uneori îl puteți imita arătându-i ca ați înțeles ce vrea.
- Acceptare - Chiar și atunci când comportamentul este greu de tolerat, ei au nevoie sa se simtă acceptați ca persone.
- Răbdare - Este foarte usor să ai așteptări din partea copilului. Este mai greu să ai răbdare pentru a-l ajuta și învăța cum să le realizeze.

2. ***Reglarea emoțională a copilului cu CES***

- Copilul cu CES manifestă în general stări de anxietate crescută față de copilul tipic – reglarea emoțională are un rol important în procesul de educație.
- Reglarea emoţională este un proces prin care persoana identifică o stare de necesitate, o interpretează și oferă un răspuns comportamental.
- Copilului căruia îi sunt înțelese, respectate, acceptate și validate emoțiile va trece mai ușor prin situațiile de frustrare.
- Va învăța să ceară ajutor atunci când nu face față situațiilor.
- Mesaje care încurajează

- *Poți mai bine*
- *Nu înțeleg*
- *Mai încearcă*
- *Ce te-ar ajuta să faci mai bine?*
- *Cum vei face data viitoare?*

- *Cred ca ar fi bine să apelăm la atenție/ răbdare și să mai incerci odată*

3. ***Scăderea comportamentelor nedorite ale copilului cu CES vine și din invățarea acestuia cum să comunice neputința.***
   - Utilizarea pictogramelor asociate cu mesaje clare conduce la o comunicare mai bună
   - Învățăm copiii să:

- Solicite ajutorul – ”Am nevoie de ajutor”
- Comunice neînțelegerea cerinței – ”Nu știu”
- Comunice neputința – ”Nu pot”
- Comunice așteptarea – ”Mai vreau să stau puțin”
- Comunice stărea fizică – ”Am obosit”

4. ***Dificultăți în interacțiunea cu copilul cu CES:***
   - Așteptări (din partea părinților, din partea terapeuților, din partea educatorilor, partea societății)
   - Hipo sau Hipermotivare
   - Comparațiile
   - Presiunea pe sine și pe copil
5. ***Abilităţi minime de integrare:***
   - Să stea pe scaun
   - Să aibă abilități de imitare
   - Să răspundă la instrucţiuni simple
   - Să poată răspunde la întrebarea: ”Ce vrei?”
   - Să aibă abiliatăţi minime de autonomie personală
6. ***Integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă***

Stilul educaţional trebuie adaptat la nevoile de bază ale copiilor cu CES prin:

- formularea clară a cerinţelor – ” Ex.: Calculează, Potrivește, etc.”
- structurarea acestora – ”Ex.: Citire. Matematica. Desen.Pauza”
- structurarea spaţiului şi timpului – ”Ex.: După ce pleacă pozele te poți juca.”-Numărul de poze acționează ca orientare în timp. Timpul și atenția copilului durează până recunoaște cele 5 imagini.”

Integrarea se face cu ajutorul unui **profesor de sprijin sau a părintelui/facilitatorului** care asistă la ore. Acesta este liantul între educator/învăţator/profesor, colegi şi copil și aduce la cunoştinţă profesorului opţiuni cu privire la îmbunătăţirea relaţionării cu copilul.

Medierea relaţiei coleg-copil în pauze trebuie să aducă beneficii de învăţare relaţională ambilor copii. De asemenea, pentru colegi pot fi folosite orele de dirigenţie, în care se poate explica ce dificultăți întâmpină copilul cu CES şi cum pot ei avea o comunicare eficientă. Unul dintre aceste beneficii pentru colegi este creşterea toleranţei la diversitate.

7. ***Cum îi putem ajuta la integrarea în grup:***

- Este bine ca profesorul să-i spună copilului ce vrea să facă și să evite să-i spună ce nu vrea să facă.
- Profesorul trebuie să fie specific în legătură cu comportamentul pe care-l agrează în loc să spună „eşti băiat bun sau cuminte”.
- Profesorul trebuie să ignore anumite comportamente nedorite, dar să acorde atenție comportamentelor pe care dorește să le vadă mai des.
- Profesorul trebuie să ofere recompensă imediat după apariţia unui comportament.
- Profesorul trebuie să ofere o consecinţă (pedeapsă) pentru comportamentele nedorite în loc să folosească ameninţări.
- Profesorul recompensează copilul pentru orice iniţiativă a sa de a se juca, vorbi sau a se aşeza lângă ceilalţi colegi.
- Profesorul recompensează grupul de copii care iniţiază interacţiunea cu copilul cu CES.
- Profesorul alege un coleg şi îl motivează pentru a interveni ca model, pentru a da indicaţii concrete copilului cu CES. La început este bine ca profesorul să-i spună exact colegului ceea ce să facă.
- Un rol important al profesorului de sprijin este legat de structurarea mediului de clasă. Locul în clasă, alegerea colegului de bancă, delimitarea orelor şi pauzelor, structurarea orarului, responsabilităţile copiilor cu CES, sunt câteva puncte în care profesorul de sprijin poate interveni venind în întâmpinarea nevoilor copilului.
- Rolul de mediator şi de sprijin nu se suprapune cu cel de “persoană care rezolvă probleme”.

8. ***Caracteristicile recompensei:***

- Recompensa creşte frecvenţa comportamentului
- Recompensa este oferită doar în urma unui răspuns corect
- Lipsa recompensei descreşte frecvenţa comportamentului
- Răspunsul greşit sau lipsa răspunsului este urmat de „nu” informal (lipsa recompensei), pentru a nu creşte frecventa acestui tip de răspuns
- Recompensa trebuie să fie direct proporţională cu dificultatea sarcinii
- Recompensa trebuie să fie individualizată, adaptată şi variată
- Recompensa socială trebuie să fie autentică, sinceră

9. ***Performanța școlară a copiilor cu CES depinde de 4 factori MAJORI:***

- Limitările fizice, nivelul cognitiv, stabilitatea atenţiei, capacitatea de înţelegere a abstractului şi autostimulările;
- Vârsta copilului la intrarea în program;

- Gradul de implicare al familiei;
- Profesionalismul profesorilor

10. Bibliografie

1. Gherguţ Alois - Sinteze de psihopedagogie specială, Ghid pentru concursuri şi examene de obţinere a gradelor didactice, Editura Poliorom, Iaşi, 2005
2. Gherguţ Alois - Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Editura Polorom, Iaşi, 2006
3. Muşu, I., Taflan, A. - Terapia educaţională integrată, Ed. Pro Humanitate, Bucureşti, 1997.
4. Peeters Theo - Autismul. Teorie şi intervenţie educaţională, Editura Ştiinţele Educaţiei, 2009
5. Popovici Doru Vlad - Elemente de psihopedagogia integrării, Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 1999.
6. Popovici Doru Vlad - Orientări teoretice şi practice în educaţia integrată Editura Universităţii Aurel Vlaicu, Arad, 2007

PLAN DE CONSILIERE PENTRU DEZVOLTARE PERSONALĂ

Educatoare Broaner Andra Elena ,
Școlala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Întorsura Buzăului, Județul Covasna

INFORMAȚII DESPRE CLIENT

- M este asistent maternal și are în plasament de două luni pe G, un copil de 4 ani. M este și mama a două fete de 7 și 9 ani. M împreună cu familia a fost plecată în Italia, fiind angajatii unei pizzerii. Aceștia s-au intors în țară când fiica cea mare a familiei a trebuit să intre la școală, iar M și-a căutat un loc de muncă , devenind asistent maternal.
- G a fost înscris în grădiniță, după luarea în plasament, iar ca și comportament relațional, acesta nu păstrează contactul vizual cu nici un copil din grupă sau cu cele două fete ale asistentului maternal, nu vorbește, și nu participă la activitățile de grup din grădiniță, preferând să se joace singur cu câte o jucărie.

EVALUAREA SITUAȚIEI 1

- Din spusele asistentului maternal, G provine dintr-o familie dezorganizată, părăsit de mamă și tatăl care s-a recăsătorit, cu situație materială precară. Din lipsa de interes a familiei biologice, G a fost dat în plasment,
- După mai multe examinări medicale la care G a fost supus înainte de a fi dat în plasament, s-a constatat faptul că G nu prezintă alte probleme medicale sau psihofiziologice.

EVALUAREA SITUAȚIEI 2

- La îndemnul educatoarei, care a observat că G nu leagă relații cu ceilalți preșcolari și din spusele asistentului nici cu cele două fete, M a cerut ajutor specializat pentru ca G să interrelaționeze cu cei din jur și în special cu cele două fete ale familiei

STABILIREA OBIECTIVELOR

O1. Să analizăm lista de activități la care G participă atât în cadrul familiei cât și la gradiniță

O2. Să-i prezentăm lui G diferite activități care l-ar putea ajuta la dezvoltarea abilităților de interrelaționare

O3. Să realizăm activitățile stabilite, pentru a veni în ajutorul relaționării lui G cu ceilalți

O4. Să identificăm persoanele cu care G comunică (fete/băieți)

O5. Să dezvoltăm activități de socializare cu aceștia

O6. Să anticipăm posibile obstacole care pot periclita succesul, prin evaluarea lui G de către un logoped

O7. Sa re-evaluam situatia bilunar împreuna cu M si cu G

O8. Să dezvoltăm activități care pun accentul pe jocuri de socializare

INTERVENȚIA PROPRIU-ZISĂ

- În cadrul primelor ședințe, împreună cu asistentul maternal, și în urma discuțiilor purtate cu educatoarea lui G, am reușit să realizăm o lista cu activități care îi stârnesc interesul lui G, una dintre acestea fiind gătitul, iar M ne-a asigurat că întreaga familie este dispusă să se implice în diverse activități pentru a veni în sprijinul lui G.

- Prima recomandare a fost vizita la un logoped, cu scopul dezvoltării limbajului, în situația în care G nu vorbește cu nimeni decât când este singur.

INTERVENTIA PROPRIU-ZISA (2)

- În cadrul următoarelor ședințe, asistentul maternal a povestit despre activitățile distractive desfășurate cu G și cu cele două fete ale familiei, cum ar fi gătitul a diverselor dulciuri preferate, grădinăritul- prin îngrijirea și plantarea unor plante și flori, activități în cadrul cărora G a început să comunice încet, încet cu ceilalți membrii ai familiei, în special cu cele două fete.
- M spune că G a început să se implice mult mai activ în cadrul activităților din Grădiniță și să comunice cu cei din jur
- După unele ședințe cu logopedul, M mi-a comunicat faptul că G nu prezintă tulburari de limbaj, ci doar un vocabular sărac prin slaba implicare a familiei biologice a lui G în educatia acestuia.

PREGATIREA PENTRU ÎNCHEIERE SI ÎNCHEIEREA PLANIFICATĂ:

- În apropiere de încheierea procesului, asistentul maternal a menționat că odată cu venirea în familie a noului membru, atmosfera din cadrul familiei s-a schimbat cu mult în bine, chiar și-au descoperit pasiunea pentru unele activități familiale comune , cum ar fi gătitul și degustatul de pizza.
- Totodată relația lui G cu cele două fete ale asistentului, a început să fie una foarte bună,acesta incepând să comunice, să socializeze și să se joace cu acestea, iar asistentul maternal împreună cu întreaga familie au spus că ar vrea să înceapă demersurile necesare pentru a-l adopta pe G și a le oferi celor două fiice un frățior mult visat.
- Aducând în discuție faptul că adopția lui G ar însemna pierderea locului de muncă, M nemaiavând statutul de asistent maternal ci de mamă, M a spus că este conștientă de acest aspect și că intenționează să-și dezvolte o afacere de familie, prin deschiderea unei pizzerii în curtea locuinței lor și astfel să fie mereu aproape de copii și de G, noul membru al familiei și astfel nici să abandoneze noua lor pasiune, gătitul de pizza

Bibliografie :

❖ M.E.C.I.-„Curriculum pentru educație timpurie” , 2019
❖ *Revista învăţământului preşcolar* Nr.3-4/2020 , Editura Arlequin , 2020
❖ wwwdidactic.ro învățământ preșcolar
❖ Curs
❖ „ Consilier pentru Dezvoltare personală”Note de Curs, ARCI, Cluj Napoca

Proiect de activitate integrată

Olaru Luminița Rozaura
Școala Gimnazială „Sfânta Maria”,Botoșani

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

,,Cartea cu povești’’

Unitatea de învățământ: *Școala Gimnazială ,,Sfânta Maria’’ Botoșani*

Nivelul (3-5ani): Grupa *,,Licuricii”*

Tema anuală : „Cu ce şi cum exprimăm ceea ce simţim”

Tema proiectului tematic: *,,Povești la gura sobei”*

Subtema proiectului: *” Poveștile,comori neprețuite”*

Tema activității integrate: *,,Cartea cu povești”*

Tipul de activitate: consolidare și verificare de cunoștințe și deprinderi

Forma de realizare: Activitate integrată - ADP+ ALA 1+ADE (DLC+DOS+DEC) +ALA2

Durata: 1 zi

Locul de desfășurare: Sala de grupă

Competența generală

- Îmbunătățirea limbajului și a comunicării.
- Exersarea potențialului creativ.

Competența specifică

- Susținerea exprimării verbale a unui mesaj, emoții, povestiri (comunicare expresivă).
- Susținerea exprimării creativității prin activități artistico-plastice.

Scopul activității

Consolidarea cunoștințelor copiilor cu privire la poveștile și personajele învățate, formarea și dezvoltarea sentimentelor de prietenie și ajutor față de cei neajutorați și comportamentului moral, tolerant, de respect față de ceilalți, dezvoltarea creativităţii/expresivităţii verbale, a fluenţei şi originalităţii în vorbire şi gândire prin redarea unor conţinuturi reprezentative din cadrul poveştilor; consolidarea unor abilități practice sfecifice nivelului de dezvoltare motrică.

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

Categoria de activitate: Educarea limbajului

Subiectul activității:„ Surpriza din lada bunicii ‘’

Tipul activității: Consolidare de cunoștiițe

Mijloc de realizare : Joc didactic

Sarcina didactică:

Recunoaşterea și denumirea poveștii, ordonarea imaginilor din povești, plasarea personajelor pe panoul corespunzator poveștii, recunoașterea unor replici din povești, corectarea unor afirmații referitoare la povești cunoscute.

Regulile jocului:

Copiii împărțiți în doua echipe vor trebui să parcurgă mai multe probe.Probele vor consta în rezolvarea unor ghicitori despre povești, ordonarea corectă a unor imagini din povești, așezarea personajelor pe panoul poveștii de care aparțin, recunoașterea unor replici ale unor personaje din povești, corectarea afirmațiilor greșite referitoare la povești.Pentru fiecare răspuns corect, echipa primește o piesa de puzzle, pentru a realiza imaginea bunicii.

Elemente de joc: Surpriza, închiderea și deschiderea ochilor, manipularea materialelor, aplauze.

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE (DOS)

Categoria de activitate : Activitate practică

Subiectul activității: „Cartea cu povești”

Tipul activității: Formare de priceperi și deprinderi

Mijloc de realizare : Confecție (lipire)

DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV(DEC)

Categoria de activitate: Educație muzicală

Subiectul activității: „ În pădurea cu alune”

Tipul activității : Mixt

Mijloc de realizare: repetare joc muzical

Obiective operaționale:

- să răspundă corect la ghicitorile despre povești;
-să ordoneze imaginile conform desfășurării evenimentelor din poveste;
-să așeze personajele pe panoul corespunzător poveștii;
-să denumească personajul după replica auzită;

-să povestească utilizand siluetele personajelor;

-să corecteze afirmațiile incorecte despre povești;

-să alcătuiască propoziții simple sau dezvoltate.

-să denumească materialele și instrumentele de lucru;

-să utilizeze corect materialele puse la dispoziție pentru realizarea lucrării practice;

-să adopte o poziție corporală corectă în timpul desfășurării lucrării

-să intoneze cântecul„În pădurea cu alune”.

Sarcini de lucru ALA1și ALA2;

Construcții: „*Decor „Ursul păcălit de vulpe”*

-să comunice între ei pentru realizarea unui plan de construcție;

-să realizeze o scenă din poveste;

-să coopereze în grup pentru realizarea temei.

Joc de masă: „*Puzzle-povești.’’*

- să reconstituie imaginea prin asamblarea de piese;

Artă: „*Pictăm căsuța din povești”*- pictură

– să denumească corect materialele de lucru puse la dispoziție;

– să picteze imaginile de pe căsuță;

– să respecte etapele de lucru, în vederea realizării cu succes a temei.

ALA 2: *„În pădurea cu alune*”-joc cu text si cânt

-să intoneze cântecul;

-să interpreteze rolurile personajelor din cântec;

Dans tematic: *„În lumea poveştilor” -carnaval*

-să execute mişcări ritmice specifice dansului;

-să coordoneze mişcările cu muzica.

STRATEGII DIDACTICE :

a) metode şi procedee: expunerea, demonstraţia, conversaţia, explicaţia, exerciţiul, lucrul pe grupe, jocul, problematizare, ghicitori, „Veniţi, povestiţi, aplaudaţi!”, Diagrama Venn.

b) material didactic: plicuri cu sarcini de lucru, imagini din poveşti, plicuri cu siluete ale personajelor din poveştile menţionate, panouri, carte cu poveşti, costumaţii, siluete, panoul „Astăzi sunt prezent”, „Lada cu surprize”, calendarul naturii, fişe de lucru, figurine ipsos, acuarele, penson, „Căsuța din padure, CD, calculator.

c) forme de organizare: frontal, pe grupe, în perechi, individual.

Forma de evaluare: continuă - prin observarea comportamentelor copiilor, analiza acţiunilor şi răspunsurilor, corectarea imediată a greşelilor şi stimularea verbală.

RESURSE:

umane: educatoarea şi grupa de copiii;

temporale : o zi

Rutine

-Sosirea copiilor, Întâlnirea de dimineața

-Deprinderi de autonomie și igienice,servirea mesei

-Exersarea deprinderii de lucru în echipă

Tranziții

- **„***Mergem ca piticii”*-joc de mișcare realizat la trecerea de la Întâlnirea de dimineața la activitățile desfășurate la centrele de interes;
- „*Noi suntem piticii*”-cântec intonat la trecerea de la activitatea de educare a limbajului la activitatea practică;
- **„***Câte unul pe cărare*” –joc cu text și cânt la trecerea de la activitatea practică la ALA2

BIBLIOGRAFIE

Curriculum pentru educație timpurie, 2018.

Breben, S.; Goncea, E..; Ruiu, G.; Fulga, M., *Metode interactive de grup*-ghid metodic, Edit. Arves, Pitești, 2002.

Culea, L.; Sesovici, A.; Grama,F.; Pletea, M.; Ionescu,D.; *Activitatea integrată din grădiniță (* Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar), Edit. Didactica Publishing House, București, 2008.

Revista Învățământului Preșcolar și Primar nr.1-2/ 2016, Edit. ARLEQUIN, 2016

Revista Învățământului Preșcolar și Primar nr.3-4/ 2016, Edit. ARLEQUIN, 2016

Revista Învățământului Preșcolar și Primar nr.1-2/ 2017, Edit. ARLEQUIN, 2017

SCENARIUL ZILEI

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ:

I. SALUTUL

Copiii se aşează în semicerc. Educatoarea salută copiii :”Bună dimineaţa, Licurici voinici”. Toţi copiii răspund la salut.

Copiii recită împreună versurile şi execută mişcările corespunzătoare:

„În fiecare dimineaţă, /S-avem gândul bun pe faţă.
Către soare să privim, / Iubire să dăruim.
Gândul rău să-l alungăm, /Bucurie s-adunăm,
Şi-n lume s-o răspândim…
Şi în fiecare dimineaţă, / S-avem gândul bun pe faţă.

PREZENŢA:

Se verifică la panoul cu prezenţa dacă toate fotografiile copiilor prezenţi sunt întoarse.

CALENDARUL NATURII:

Se lucrează pe panou:

În ce anotimp suntem ?

Ce zi a săptămânii este astăzi?

Ce zi a fost ieri?

Ce zi va fi mâine?

Cum este vremea?

Un copil va completa Calendarul naturii cu datele zilei de azi (ziua, luna, anul), anotimpul şi starea vremii în timp ce un alt copil actualizează calendarul naturii prin aşezarea jetoanelor potrivite la panou.

II. ÎMPĂRTĂŞIREA CU CEILALŢI/ ACTIVITATEA DE GRUP:

Aşezaţi pe covor în cerc, copiilor li se va propune un exerciţiu de imaginaţie, trebuind să răspundă la întrebarea „Cu ce personaj de poveste vreau să semăn? De ce?” (împărtăşirea). În momentul în care copilul va răspunde la această întrebare, motivând răspunsul dat, va ţine în mână o carte mică de poveşti pe care o va înmâna apoi altui coleg.

III. NOUTĂŢI / EVENIMENTE / ŞTIREA ZILEI:

Noutatea zilei o constituie amenajarea grupei ca o camera a bunicii şi a unei ladițe cu surprize ce conţine o carte de poveşti dar cu paginile goale, mai multe plicuri colorate şi o scrisoare. Prin intermediul scrisorii, bunica le cere copiilor să rezolve unele sarcini pe care le va recompensa cu surprize.

Educatoarea citeşte scrisoarea.

Dragi copii,

Mă bucur nespus de mult,că astăzi vă simțiți ca la bunica voastră acasă. Eu iubesc poveștile și v-am pregătit multe surprize cu care vă veți juca. În această ladă aveți surprizele pentru voi. De asemenea vă rog să mă ajutați să realizez ,,Cartea cu povești”. Sunt sigură că o să vă descurcați foarte bine. Eu sunt la bucătărie,vă pregătesc ceva bun.

Cu mult drag,

Bunica

Se va desprinde şi mesajul zilei **„ Povestind noi demonstrăm**

Că putem să ajutăm

Împreună de vom lucra

Cartea cu poveşti vom realiza!”

Reactualizarea cunoştinţelor se realizează prin activitatea pe centre de interes.. Se prezintă sarcinile de lucru de la fiecare centru de interes. Copiii vor lucra pe grupe şi individual: vor picta casuța din poveşti, vor decora scena din „Ursul păcălit de vulpe” şi vor rezolva puzzle cu povești . Prin metoda „Veniţi, povestiţi, aplaudaţi!” se realizează evaluarea activităţilor pe centrele de interes.

În cadrul activităţilor pe domenii experienţiale **(ADE)** copiii vor desfăşura jocul „Surpriza din lada bunicii”. Copiii vor trebui să recunoască personajele prin intermediul ghicitorilor, să interpreteze replicile unor personaje folosindu-se de marionete, să povestească după imagini, să grupeze personajele din poveştile „Turtița fermecată” , „Coliba iepurașului” și „Ursul pacălit de vulpe” în personaje pozitive şi negative. Educatoarea le explică copiilor că, pentru fiecare sarcină corect rezolvată vor primi câte o piesa de puzzle pentru a realiza imaginea bunicii.

În urma dicuțiilor purtate copiii vor cunoaşte unele însuşiri şi calităţi morale : isteţime,vitejie, curaj, spirit de întrajutorare (cocoşul); bunătate, sinceritate (iepuraşul); frică, laşitate (lupul, ursul, câinii); isteţime şireată, lăcomie (vulpea).

La activitatea DOS, copiii vor realiza prin diferite tehnici de lucru, scene din povești ,pe care le vor lipi in cartea bunicii, rămasă fără imagini.

La ALA2 – copiii primesc măști reprezentând personajele întâlnite în cântec cu ajutorul cărora se vor costuma şi vor interpreta cântecul „În pădurea cu alune.”

Urmează dansul tematic „Lumea poveştilor”

La sfârşitul zilei se fac aprecieri generale asupra desfăşurării activităţii concluzionând: *„Bunica a fost foarte mulţumită că aţi reuşit să rezolvaţi sarcinile şi aţi realizat corect Cartea cu poveşti, aţi demonstrat că ştiţi să vă comportaţi frumos.*

Copiii primesc turte coapte, pregătite de bunica.

HARTA ZILEI

Activităţi de dezvoltare personală:

***Întâlnirea de dimineaţă*:**

„Dacă ai fi un personaj din poveste cine ai dori să fii?”

***Rutine*:**

“Îmi aştept rândul”- deprinderea de a anunţa prin ridicarea mâinii când solicită un anumit lucru;

***Tranziţii*:**
„Câte unul pe cărare”
„Bat din palme clap-clap

„Noi suntem piticii” – cântec.

ACTIVITĂŢI PE DOMENII EXPERIENŢIALE

DLC, DOS :

”CARTEA CU POVEŞTI”

Joc didactic/ Lipire

Activităţi recreative

„În pădurea cu alune”

Joc cu text și cânt

„Lumea poveştilor”

Dans tematic

Joc de masă:

Puzzle povești

Construcții:

„Scena din Ursul păcălit de vulpe”

Artă:

„Căsuța din poveşti”

EVENIMENTUL DIDACTIC	**CONŢINUTUL INSTRUCTIV-EDUCATIV**	**STRATEGII DIDACTICE**			**EVALUARE**
		Metode şi procedee	**Mijloace de învăţământ**	**Forma de organizare**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1. Moment organizatoric	- Aerisesc sala de grupă -Pregătesc materialul didactic -Stabilirea liniștii și ordinii necesare bunei desfășurări a lecției.	Conversaţia	Calendarul naturii cu elementele specifice	Frontal Individual	Observarea sistematică
2.Captarea atenţiei	**ADP** -Salutul se realizează prin tehnica comunicării rotative. -Se îndreaptă atenția către Calendarul naturii. Vom stabili numărul fetelor și numprul băieților prezenți. Copiii își exprimă părerea cu privire la povestea preferată de ei. În sala de grupă avem o lada a bunicii – „Lada cu surprize” ce conţine o carte fără imagini, mai multe plicuri colorate şi o scrisoare. Prin intermediul scrisorii, bunica le cere copiilor să rezolve unele sarcini pe care le va recompensa cu surprize. Educatoarea citeşte scrisoarea. TRANZIŢIE: „Mergem ca piticii”	Surpriza Conversaţia	Silueta bunica Lada surprizelor Carte cu poveşti Scrisoarea	Frontal	

3. Reactualizarea cunoştinţelor	**ALA1** Copiii se grupează și lucrează la fiecare sector în funcție de preferințe. După intuirea materialelor, se trece la rezolvarea sarcinilor: 1. *Joc de masă* - „Puzzle povești” 2. *Construcții*- „Decor- scenta din poveste” 3. *Artă* - „Căsuța poveşti”-pictură Înainte de începerea lucrului se vor executa exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor (cântecul „Ne jucăm”.) Odată finalizate, lucrările realizate vor fi așezate de către copii la locurile stabilite. Voi face aprecieri generale și individuale referitoare la modul de realizare a lucrărilor, precum și la comportamentul din timpul activităților. Fiecare grupă prezintă rezultatele activităţii desfăşurate prin metoda „Veniţi, povestiţi, aplaudaţi!” TRANZIŢIE: „Noi suntem piticii”(cântec)	Explicaţia Exerciţiul Conversaţia Exerciţiul Conversaţia	Coşuleţ cu medalioane Puzzle Siluete personaje,elemente din poveste Căsuța din carton, acuarele	Individual Individual	Aprecieri individuale şi de grup . Analiza produselor activităţii.
4. Anunţarea temei şi a obiectivelor activităţii	**DLC** Copiii sunt așezați pe scăunele ,în semicerc. Se explică tuturor copiilor regulile jocului didactic „Cartea cu poveşti”.	Expunerea		Frontal	Observarea sistematică

	Copiii vor trebui să recunoască personajele din ghicitori, să recunoască replicile unor personaje, să povestească după imagini, să grupeze personajele din poveştile „Turtița fermecată” „Coliba iepurașului” și „Ursul pacălit de vulpe’’ în personaje pozitive şi negative. Educatoarea le explică copiilor că, pentru fiecare sarcină corect rezolvată vor primi câte o piesa de puzzle pentru a realiza imaginea bunicii.	Explicaţia			
5. Dirijarea învăţării	Pe rând,copiii,împărțiți în doua echipe,vor veni la panou și vor rezolva probele. **Proba I: „ Ghici, ghicitoarea mea!”** Copiii vor răspunde la ghicitori despre povești. „A avut o coadă lungă, Lungă, mare şi stufoasă Şi o mai avea şi astăzi Dacă nu se lăcomea Să prindă peşte mult din baltă Precum vulpea l-a-nvăţat! Ghici, ghici cine este? (Ursul păcălit de vulpe) **<u>Proba II „Personajul negativ”</u>**	Conversaţia Explicaţia Demonstraţia		Frontal Frontal	Observarea sistematică Observarea sistematică

	Pe panoul cu Diagrama Venn, un copil va aşeza personajele poveştii „Coliba iepurașului” (cercul roşu) precizând care sunt personaje pozitive şi negative. Un alt copil procedează la fel cu personajele din „Turtița fermecată”(cercul albastru). Un al treilea copil va trebui să identifice personajul care se întâlneşte în ambele poveşti şi să precizeze dacă este pozitiv sau negativ. **<u>Proba III -personaje din poveşti</u>** Câte un copil din fiecare grupă va ordona imagini din poveștile: „Turtița fermecată” „Coliba iepurașului” și „Ursul pacălit de vulpe’’,la „Panoul poveștilor”. **<u>Proba IV : „Cui aparține replica”</u>** Voi citi copiilor fragmente din povești, iar ei vor încerca să recunoască a cui este replica. ***Ursul:*** „Zău, cumătră, e păcat Să mă laşi înfometat! Hai, te rog nu mă lăsa,	Exerciţiul Exerciţiul Problematiza rea Diagrama Venn Problematiza rea Conversația	Plic cu ghicitoare Piesa puzzle imaginea bunicii-recompensă Panou cu Diagrama Venn Siluete personaje	Frontal Frontal Pe grupe	 Aprecieri de grup Aprecieri verbale

	Că mor, mă prăpădesc, Un borş cu peşte aş mânca Dar peşte nu găsesc!” ***Vulpea:*** „Nici pic de peşte n-am de dat Cu mare trudă eu l-am luat! La baltă am pescuit cu spor Mi-ai dat vreun pic de ajutor? Dacă tu peşte mult pofteşti La baltă mergi să pescuieşti. De bagi codiţa-n apă încetişor Tu peşte o să prinzi cu spor!” **Turtița** „Eu sunt turtita umflată De prin lada adunată Din camara maturată In cuptor sunt rumenita Pe ferestra sunt racită. *Iar apoi vrand să pară tare iscusita, mai zise:* Pe bunic l-am pacalit De bunica am fugit				Aplauze

	De tine-am sa fug in dată Iepuraș fară de pata” Un copil relatează povestea „Ursul păcălit de vulpe”,cu ajutorul siluetelor personajelor din poveste. **<u>Proba V „Am spus bine,n-am spus bine?”</u>** Copiii vor corecta afirmațiile incorecte. „Vulpea și-a prins coada în apa înghețată.” „ Turtița nu era fermecată“ „Iepurașul avea o colibă. **Complicarea jocului** Copiii trebuie să alcătuiască propoziții simple sau dezvoltate cu cuvintele extrase din lada bunicii și expuse la panou.Activitatea se desfășoară frontal, solicit toți copiii și insist pe exprimarea într-un limbaj adecvat. Pentru fiecare răspuns corect copiii vor primi câte o piesă puzzle pentru a realiza imaginea bunicii.				
6. Obţinerea performanţei	Educatoarea le reaminteşte copiilor rugămintea pe care bunica le-a transmis-o în scrisoare. Copiii trebuie să	Conversaţia		Frontal	Evaluare globală

7. Asigurarea retenţiei, a transferului de cunoştinţe	realizeze „ Cartea cu poveşti”, lipind imaginile pe are trebuie să le relizeze prin diferite tehnici de lucru. Se intuiesc materialele puse la dispoziţie . Se execută exerciţii pentru încălzirea muşchilor mici ai mâinilor.” Ne jucăm, ne jucăm, cu degeţelele noi ne jucăm...” O grupă de copiii realizeaza coliba iepurașului prin lipirea de bețișoare, pe imaginea suport. Alți copii, aleg și lipesc personajele din povestea ,,Turtița fermecata”, alti copii realizeaza imaginea vulpii prin lipirea hartiei rupte, realizarea ursului prin imbinarea părților componente. Educatoarea oferă sprijin în timpul lucrului, urmărind respectarea tehnicii de lucru şi a acurateţei lucrării. TRANZIȚIE: ,,Bat din palme clap,clap,clap” Copiii intră în sală costumaţi în personajele din cântecul ,,În pădurea cu alune”,intonând cântecul, apoi dansează pe melodia ,,Lumea poveştilor” –carnaval.	Explicaţia Exerciţiul Conversaţia	Imagini din poveşti,betișoare,hartie ruptă Măști CD, Calculator	Individual Frontal În perechi Pe grupe	Aprecieri verbale
8. Încheierea activităţii	La sfârşitul zilei se fac aprecieri generale asupra desfăşurării activităţii concluzionând: ,,Bunica a fost foarte mulţumită că aţi reuşit să rezolvaţi sarcinile şi aţi	Conversaţia		Frontal	

	realizat „ Cartea cu poveşti” , aţi demonstrat că ştiţi să vă comportaţi frumos. Copiii primesc turte coapte ,pregătite de bunica.				Apreciri stimulative, aplauze.

ANEXA 1

Ursul:

„Zău, cumătră, e păcat

Să mă laşi înfometat!

Hai, te rog nu mă lăsa,

Că mpr, mp prăpădesc,

Un borş cu peşte aş mânca

Dar peşte nu găsesc!”

Vulpea:

„Nici pic de peşte n-am de dat

Cu mare trudă eu l-am luat!

La baltă am pescuit cu spor

Mi-ai dat vreun pic de ajutor?

Dacă tu peşte mult pofteşti

La baltă mergi să pescuieşti.

De bagi codiţa-n apă încetişor

Tu peşte o să prinzi cu spor!”

Turtița

„Eu sunt turtita umflată

De prin lada adunată

Din camara maturată

In cuptor sunt rumenita

Pe ferestra sunt racită.

Iar apoi vrand să pară tare iscusita, mai zise:

Pe bunic l-am pacalit

De bunica am fugit

De tine-am sa fug in dată

Iepuraș fară de pata”

În pădurea cu alune

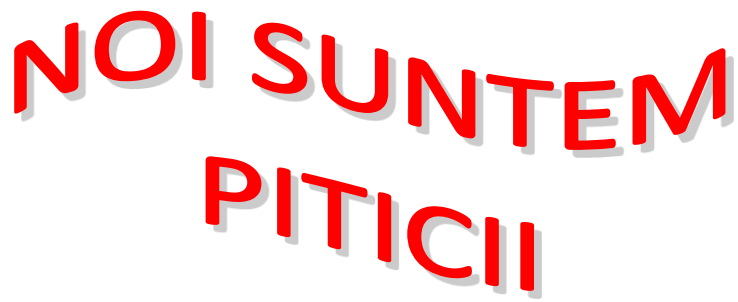
Aveau casa doi pitici

Vine pupăza şi spune

Vreau să stau şi eu aici

Pu-pu-pu, pu-pu-pu
Vreau să stau şi eu aici, bis
Iată vine şi-o broscuţă
Ţup, ţup, ţup sărind mereu
Dacă e loc în căsuţă
Tare-aş vrea să stau şi eu
Ţup, ţup, ţup, ţup, ţup, ţup
Tare-aş vrea să stau şi eu, bis
Şoricelul strigă-ndată
Iată şi eu am venit
Casa voastră e curată
Noroc, bine v-am găsit
Chiţ-chiţ-chiţ, chiţ-chiţ-chiţ
Noroc, bine v-am găsit, bis
Şi-n căsuţa cea drăguţă
Stau vreo cinci prieteni mici
Şoricelul şi-o broscuţă,
Pupăza şi doi pitici
Tra-la-la, tra-la-la
Stau vreo cinci prieteni mici

ANEXA 2

Noi suntem piticii,

Piticii voinicii,

Piticii voioşii,

Cu scufiţe roşii.

Mergem în pădure

După fragi şi mure,

După păsărele

Să zburăm ca ele.

Mergem pe cărare

În pădurea mare,

După ciupercuţe

Şi după frăguţe.

Test inițial la disciplina istorie
Clasa a V-a

Marineac Roxana
Liceul „Ștefan D. Luchian” Ștefănești, județul Botoșani

I. Alege răspunsul corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. Regele care a întemeiat statul dac a fost:

a. Traian; b. Burebista; c. Decebal

2. Mica Unire s-a realizat în anul:

a. 1916; b. 1918; c. 1859

3. Geto-daci au purtat două războaie cu:

a. otomanii; b. ungurii; c. romanii

4. Primul rege al României a fost:

1. Carol; b. Ferdinand; c. Traian 4x5p.=20p.

II. Stabilește dacă enunțurile de mai jos sunt adevărate sau false:

1. Decebal a fost împăratul Imperiului Roman
2. Ștefan cel Mare a fost domn al Moldovei
3. Dacia fost cucerită de romani
4. România nu a participat la cele două războaie mondiale 4x5p.=20p.

III. Realizează corespondența între cele două coloane:

A	B
1. Cuza	a. Țara Românească
2. Mircea cel Bătrân	b. Principatele Române
3. Iancu de Hunedoara	c. Dacia
4. Decebal	d. Transilvania 4x5p.=20p.

1.....; 2....; 3....; 4....

IV. Completează următoarele propoziții cu informațiile potrivite:

1. Istoria studiază evoluția..... .
2. Împăratul ..... a cucerit Dacia în anul 106 d. Hr.
3. Geto-dacii sunt strămoșii poporului..... .
4. Un secol are ..... . 4x5p.=20p.

V. Scrieți în ordine cronologică epocile istorice: 5x2p.=10p.

10 p. Din oficiu

Barem de notare

I. 1-b; 2-c; 3-c; 4-a 4x5p=20p.

II. 1-F; 2-A; 3-A; 4-F 4x5p.20p.

III. 1-b; 2-a; 3-d; 4-c. 4x5=20p.

IV. 1-oamenilor; 2-Traian; 3-român; 4-100 de ani. 4x5p.=20p.

V. antică; preistorică; medievală; modernă; contemporană 5x2p=10p.

Se acordă 10 p. din oficiu.

Total – 100 p.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ A TEMELOR ANUALE DE STUDIU
AN ȘCOLAR 2023-2024
NIVEL II (5-6 ANI)/ GRUPA MARE „ȘTRUMFII”
Prof. înv. preșcolar Lungu Merena

Grădinița cu Program Prelungit „Căsuța Bucuriei” Nr. 11, Brașov

NR. CRT.	SĂPTĂMÂNA	TEMA ANUALĂ DE STUDIU	PROIECT TEMATIC	SUBTEMELE PROIECTULUI TEMATIC	TEME ÎN AFARA PROIECTULUI
MODULUL 1 (01.09.2023-27.10.2023)					
1.	11.09.2023-15.09.2023	„Evaluarea inițială”			„Bine te-am regăsit, dragă grădiniță”
2.	18.09.2023-22.09.2023	„Evaluarea inițială”			„În vacanță n-am uitat la grădiniță ce-am învățat”
3.	25.09.2023-29.09.2023	„Cine sunt/suntem?”	„Micul meu univers!”	„Casa părintească, leagănul copilăriei mele!”	
4.	02.10.2023-06.10.2023			„Sunt un copil curios și cu simțurile cresc frumos!”	
5.	09.10.2023-13.10.2023			„Cum să am grijă de mine și de corpul meu!”	
6.	16.10.2023-20.10.20233			„Orașul meu frumos de munte!”	
7.	23.10.2023-27.10.2023	Programul național „Școala Altfel”			„Să știi mai multe, să fii mai bun!”
VACANȚA DE TOAMNĂ (28.10.2023-05.11.2023)					
MODULUL 2 (06.11.2023-22.12.2023)					
8.	06.11.2023-10.11.2023	„Cum, când și de ce se întâmplă?”	„Toamna mândră prin zăvoi!”	„Frunze cad covor formează!” (caracteristicile anotimpului toamna)	
9.	13.11.2023-17.11.2023			„Alfabetul vitaminelor!”	

10.	20.11.2023-24.11.2023			„Pregătirea viețuitoarelor pentru iernat!”	
11.	27.11.2023-01.12.2023	„Cine sunt/suntem?”		Temă săptămânală independentă	„Sunt român și vreau să fiu!”
12.	04.12.2023-08.12.2023	„Cum este/a fost și va fi aici pe pământ?”	„Magie de sărbători!”	„În împărăția iernii!”	
13.	11.12.2023-15.12.2023			„Lanțul faptelor bune!”	
14.	18.12.2023-22.12.2023			„Crăciunul în lume!”	
VACANȚA DE IARNĂ (23.12.2023-07.01.2024)					
MODULUL 3 (08.01.2024-23.02.2024)					
15.	08.01.2024-12.01.2024	„Cine sunt/suntem”	„Legendele trecutului românesc!”	„Poveștile ne învață lucruri bune despre viață!	
16.	15.01.2024-19.01.2024			„Eminescu și condeiul!”	
17.	22.01.2024-26.01.2024			„Strămoșii mei, mândria mea!”	
18.	29.01.2024-02.02.2024	„Cum este/ a fost și va fi aici pe pământ?”	„De prin lume adunate-necuvântătoarele pământului!”	„Prieteni fără grai din Europa!”	
19.	05.02.2024-09.02.2024			„Animale sălbatice din Asia”	
20.	12.02.2024-16.02.2024			„Viețuitoarele Americii!”	
21.	19.02.2024-23.02.2024			„Necuvântătoarele fără grai ale Africii!”	
VACANȚA DE SCHI (24.02.2024-03.03.2024)					
MODULUL 4 (04.03.2024-26.04.2024)					
22.	04.03.2024-08.03.2024	„Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”		Temă săptămânală independentă	„E ziua mamei mele!”
23.	11.03.2024-15.03.2024	„Când, cum și de ce se întâmplă?”	„Natura înflorește, haideți s-o vedeți copii!”	„În împărăția primăverii!”	
24.	18.03.2024-22.03.2024			„Se-ntorc păsările călătoare!”	

25.	25.03.2024-29.03.2024			„Zumzet în natură!”	
26.	01.04.2024-05.04.2024	„Cum este/a fost și va fi aici pe pământ?”	„Din tainele universului!”	„Călătorie prin univers!”	
27	08.04.2024-12.04.2024			„Lumini și umbre-timpul!”	
28.	15.04.2024-19.04.2024			„Pământul, casa noastră!”	
29.	22.04.2024-26.04.2024	Programul național „Săptămâna verde”			„Săptămâna Verde”
VACANȚA DE PRIMĂVARĂ (27.04.2024-07.05.2024)					
MODULUL 5 (08.05.2024-21.06.2024)					
30.	08.05.2024-10.05.2024	„Ce și cum vreau să fiu”	„Munca o comoară de preț!”	„Meserii îndrăgite de copii!”	
31.	13.05.2024-17.05.2024			„De la bobul de grâu la pâinea caldă!”	
32.	20.05.2024-24.05.2024			„De la joc la educația financiară!”	
33.	27.05.2024-31.05.2024			„112-Să mă ajute cineva!”	
34.	03.06.2024-07.06.2024	„Cine și cum planifică o activitate”		Temă săptămânală independentă	Călătorim în jurul lumii
35.	10.06.2024-14.06.2024	„Evaluare finală”			„Știu, am învățat!”
36.	17.06.2024-21.06.2024	„Evaluare finală”			„În curând școlar!”

Plan de acțiune pentru integrarea copiilor cu dizabilități

Prof. Mrejeru Irina
Şcoala Profesională Mogoşeşti, jud. Iaşi

Situație inițială: elevii sunt în clasa a V-a, în colectivul de copii există o fetiță care suferă de nanism armonic hipofizar, adică la vârsta de 12 ani arată ca un copil de 6 ani. Asociat cu acest diagnostic, ea suferă și de o ușoară deficiență mintala în sensul că are dificultăți de învățare şi, deși este activă, obosește repede, are putere mică de concentrare.

În cele ce urmează voi da câteva detalii despre această boala destul de rar întâlnită.

Nanismul este o boală caracterizată printr-o înălţime inferioară celei ce se consideră a fi normală pentru o anumită vârstă. Exista două tipuri de nanism :

- armonic, hipofizar atunci când copilul este mic pentru vârsta lui, dar are proporţiile corporale normale pentru înălţime – lipsa hormonului de creștere.
- dizarmonic, având proporţii anormale între segmentele corpului (respectiv membre scurte faţă de corp) – lipsa hormonilor tiroidieni (denumirea populara de “piticism”).

Cauzele staturii mici pot fi genetice, malnutriţia, rahitismul, bolile endocrine, bolile cronice, cardiovasculare, bolile ficatului, cele pulmonare, hematologice, renale , diabetul zaharat, infecţiile cronice. Uneori, tulburarea de creştere apare la unii copii de altfel sănătoşi, chiar cu nutriţie corespunzătoare, în cazul copiilor neglijaţi, privaţi de afecţiune sau de prezenţa maternă (nanismul psihosocial).

Un copil cu statură mică este adeseori tratat de cei din jur ca şi cum ar avea o vârstă mai mică, ceea ce îl împiedică să se maturizeze normal din punct de vedere psihologic. Aceşti copii trebuie trataţi exact ca ceilalţi copii de aceeaşi vârstă; trebuie să aibă aceleaşi responsabilităţi şi aceleaşi recompense. Activitățile pe care le voi desfășura contribuie la integrarea elevei cu nanism armonic în grupul clasei, la crearea încrederii în sine, a cooperării, într-un cuvânt a asigurării unui mediu școlar incluziv pentru eleva cu CES.

Idei de activităţi cu elevii (titlu, scop, descriere)

1. ”Albumul clasei” - Activitatea are ca scop conștientizarea faptului că fiecare copil este unic, fiecare are calitățile şi pasiunile sale, dar că toți copiii au aceleași drepturi. Această activitate se va face la începutul anului şcolar, în primele ore de dirigenție .

Descrierea activității: fiecare elev primeşte o foaie A4 şi este rugat să exemplifice prin desen pasiunile sale iar pe verso să scrie câteva lucruri despre el, inclusiv numele şi data naşterii: ce îmi place la mine, ce îmi place/ce nu îmi place la școală, cea mai plăcută amintire, ce mă face fericit, etc. Se realizează un album(dirigintele fotocopiază color foile, le leagă. Fiecare copil din clasă va primi un exemplar).

2. “Prietenul tainic” - Activitatea are ca scop legarea de prietenii, socializarea.

Descriere: activitatea se desfăşoară pe parcursul unei săptămâni. Copiii vor trage la sorți numele unui coleg de clasă şi în fiecare dimineață vor oferi colegului respectiv un mic dar (un bilet cu mesaj, un obiect, ceva dulce, un sandviş, etc) punând darul în bancă, fără să fie văzuți. La final copiii vor spune cum s-au simțit când au primit darurile, vor afla cine a fost prietenul tainic şi vor transmite mulțumiri. Activitatea ar putea fi reluată şi în celelalte module.

3. „Desenul grupului*”* - Activitatea are ca scop facilitarea libertății de manifestare, reducerea anxietăților, eliminarea inhibițiilor, realizarea unui contact verbal și nonverbal între membrii grupului, practicarea răbdării și acceptarea regulilor de grup, cunoașterea copilului și a aptitudinilor de interacțiune în grup, încurajarea exprimării sentimentelor atât prin desen cât și prin povestirea desenului.

Descrierea activității: pe o coală mare de hârtie, fiecare copil își poate alege un loc în care va desena. Este bine să îşi aleagă în aşa fel încât să lase şi colegului un loc la fel de mare ca al său. Fiecare poate desena ce doreşte atât timp cât păstrează spațiul care îi este dedicat. Li se pun la dispoziție două cutii de creioane. Pot folosi orice culoare doresc, dar dacă doresc mai mulți aceeaşi culoare, trebuie să stabilească o ordine şi să folosească culoarea în această ordine. După ce au terminat de desenat, fiecare copil îşi va povesti desenul. Regula este să nu fie întrerupt şi să nu depăşească un anumit timp. Ceilalți îl vor asculta. La final, se vor pune de acord cum să numească desenul care a rezultat din munca lor comună.

4. “Rotaţia desenelor” - Scopul activității este dezvoltarea abilităţilor de rezolvare a problemelor şi conflictelor, respectul faţă de colegii de grup, dezvoltarea creativităţii.

Descrierea activității: copiii aşezaţi în jurul unei mese, vor desena pentru de 3-5 minute pe foile primite ce doresc. La comanda *Stop!* elevii vor da foaia colegului din dreapta care va desena ce doreşte timp de 5 min. Desenele se vor roti de la un coleg la altul, până vor reveni elevului posesor .

5 . “Grupurile zumzăitoare” - Activitatea are ca scop încurajarea tuturor elevilor să facă prezentări în fața clasei.

Descrierea activității: elevii sunt împărţiţi în grupe de câte patru persoane pentru a le permite şi celor mai timizi să-şi exprime opiniile. Rezultatele muncii în echipă vor fi prezentate de un singur elev, fără a se nominaliza elevii care au avut o anumită idee. La început, prezentarea o vor face elevii care nu au probleme de comunicare. Pe măsură ce elevii se vor familiariza cu această tehnică, sarcina prezentării rezultatelor finale va reveni şi celor mai timizi.

Strategii didactice: jocul de rol, observația, conversația, lucrul în echipă, învățarea prin cooperare.

Resurse*:* fișe de lucru, materiale necesare pentru desen, coală mare de hartie

Evaluare: autoevaluare, interevaluare ,observarea directa (în timpul aplicării exercițiilor se observă care sunt relațiile în cadrul grupului: dacă se ajută între ei, dacă-și respectă colegii, dacă au răbdare până le vine rândul).

Idei de activități cu părinții :

1. Dialogul constructiv - Dirigintele trebuie să comunice permanent cu părinții, să-i asigure că sunt bine primiți, să comunice pozitiv şi să mentina fluxul comunicațional, să-i ajute pe părinți să înțeleagă importanța sprijinului lor.

2. Implicarea părinților în activitățile extraşcolare: ateliere de creație la şcoală- părinții sunt partenerii copiilor. Confecționează împreună mărțișoare / decorațiuni de Crăciun; participă împreună la activități de voluntariat prin care strâng şi împachetează daruri pentru copiii din medii defavorizate- “ Din inimă pentru inimi”

3. Desfăşurarea unor activități în cadrul lectoratelor în care să fie implicați cât mai mulți părinți din clasă. De exemplu *Explozia stelară*, care este o metodă de dezvoltare a creativităţii, similară brainstorming-ului şi care începe din centru conceptului şi se împrăştie în afară, cu întrebări asemenea exploziei stelare; *colţurile,* care are drept scop generarea unei dezbateri în contradictoriu în cadrul problemelor controversate, situaţii în care participanţii la discuţie pot avea puncte de vedere diferite; *ciorchinele*, care stimulează realizarea unor asociaţii noi şi permite cunoaşterea propriului mod de a înţelege o anumită temă.

Strategii de învăţare: problematizarea, observația, jocul, ateliere de creație

Resurse: retroproiectorul, necesarul pentru atelierele de lucru (culori, lipici, hartie colorată), fişe de lucru.

Evaluare: chestionare, feedback oral.

Idei de activități pentru cadrele didactice

1. Prezentarea „Albumului clasei” profesorilor pentru ca aceştia să-i cunoasca mai bine pe elevi şi pasiunile lor.
2. Colaborarea permanentă cu dirigintele clasei.
3. Invitația de a participa la şedințele cu părinții şi înlesnirea dialogului dintre profesorii de la clasă şi părinți.
4. Sedințe in cadrul Consiliului Clasei unde se întalneşte întreg colectivul de profesori ai clasei.

Strategii de învățare : dezbaterea, şedințe de lucru, analiza rezultatelor și concluzii

Resurse: laptop, videoproiector, fișe

Evaluare: feedback oral și scris, chestionar

Subiect pentru

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
clasa a V-a

Prof. dr. Rucăreanu Alina Marieta
Liceul Teoretic „Ioan Petruș”
Otopeni, Ilfov
Doctor în Științe ale Educației
Doctor în Filologie

Se dau fragmentele:

A.

Heidi aflase de la Sebastian că nu poate vedea împrejurimile orașului decât din turla unei biserici înalte, cu o bilă de aur în vârful săgeții.

Fata coborî iute scara și, deschizând poarta clădirii, se trezi direct în stradă. Rătăci un timp pe străzile Frankfurtului în căutarea bisericii, dar nu o văzu.

5 *Se apropie de un băiețandru ce stătea într-un colț, ținând în brațe un animal ciudat și o flașnetă mică în spinare.*

- *Nu știi nicio biserică cu turlă înaltă și o bilă de aur în vârful săgeții?*
- *Ți-o arăt eu, dar mai întâi trebuie să-mi spui ce-mi dai în schimb.*
- *Ce vrei? îl întrebă Heidi.*

10 - *Bani, răspunse băiatul.*

- *Nu am. Și cât ai vrea?*
- *Păi, douăzeci de centime.*
- *Bine, hai!*

Ajunseră în fața unei biserici cu turla înaltă. Heidi zări o sonerie și trase de cordon. Ieși **15** *un bătrân care se îndreptă amenințător spre cei doi copii.*

- *De ce ați sunat? se răsti el* ***mânios*****.**

Heidi se apropie de paznic și îi spuse foarte cuviincios:

- *Eu doresc să mă urc în turlă, să privesc priveliștea.*

Înduioșat de privirea blajină a copilei, bătrânul o luă de mână și-i spuse cu un ton vesel:

20 - *Bine, dacă ții atât de mult să urci, hai cu mine.*

Când ajunseră în vârful unei scări înalte, bătrânul o ridică pe Heidi în dreptul unei ferestre mari. De acolo, ea zări o învălmășeală de acoperișuri, turle și coșuri. Dezamăgită, întoarse capul și spuse:

- *Nu asta mă așteptam eu să văd.*

25 - *Ce poate înțelege un copil de vârsta ta dintr-o priveliște atât de frumoasă? mormăi bătrânul paznic. Hai, coboară și altădată să nu te mai prind că suni la ușa bisericii.*

La întoarcere, trecură prin dreptul cămăruței în care locuia paznicul. În mijlocul ei, Heidi zări o pisică tolănită într-un cășuleț de nuiele. În jurul ei se înghesuiau opt pisicuțe, care parcă se întreceau în mieunat. Fata izbucni:

30 - *Ah, ce drăguțe sunt! Și ce frumos se joacă!...*

- *Vrei și tu una? o întrebă paznicul zâmbind.*
- *Una numai pentru mine?! Și de tot?! se miră Heidi, nevenindu-i să creadă.*
- *Da, numai pentru tine. Poți să le iei și pe toate.*
- *Aș vrea să iau două acuma, una pentru Clara și una pentru mine. Se poate?*

35 *Momind-o cu o strachină cu lapte, bătrânul o scoase pe mamă din odăiță, lăsând-o pe Heidi să aleagă două pisicuțe. În culmea fericirii, ea luă una galbenă și una albă și le băgă în buzunarele de la șorț. Îi spuse paznicului unde locuia și plecă.*

Când ajunse acasă, în timp ce urcau scările, Sebastian strigă:

- *Toată lumea e la masă și domnișoara noastră e ca un butoi de pulbere gata să explodeze!*

40 *Apoi, cu o voce mai blajină, adăugă:*

- *Ce idee și pe dumneavoastră, micuță domnișoară, să bateți străzile așa, fără niciun rost.*

Heidi intră în sufragerie. Domnișoara Rottenmeier nici nu se uită la ea. Abia după ce se așeză la masă, domnișoara se întoarse spre ea și-i spuse cu ***asprime*** *în glas:*

- *O să stau de vorbă cu tine mai târziu; Adelheid; deocamdată îți spun doar că te porți foarte* **45** *urât. Ai ieșit din casă fără să ceri voie și ai colindat străzile ca un copil al nimănui. Așa ceva nu s-a pomenit...*
- *Miau! se auzi deodată.*

Domnișoara sări în sus și izbucni:

- *Cum? După ce că ești vinovată mai faci și glume proaste? Bagă de seamă...*

50 - *Nu fac...începu Heidi, dar fu întreruptă de alte două miorlăituri.*

Lui Sebastian mai-mai să îi scape platoul din mâini, atât de tare îl pufnise râsul.

- *Ajunge! țipă domnișoara Rottenmeier.* ***Ridică-te*** *și părăsește imediat sufrageria.*
- *Nu eu miorlăi, pisicuțele...izbuti să îngaime, în cele din urmă, biata Heidi.*
- *Cum? Pisici în casa asta?!*

55 *Îngrozită, domnișoara Rottenmeier îi porunci lui Sebastian să arunce pisicuțele, apoi se încuie în sala de studii.*

- *Spune-mi, te rog, domnule Sebastian, nu știi un loc unde am putea ascunde pisicuțele de domnișoara? O să ne jucăm cu ele numai când suntem singure.*
- *Să n-aveți nicio grijă, domnișoara Clara, o asigură Sebastian, zâmbind în sinea lui că*

60 *asemenea momente hazlii vor mai fi cu siguranță, în viitor. Luând în grabă pisicuțele, dispăru cu ele într-o clipită.*

Heidi scăpă deocamdată de mustrarea promisă, căci, ***istovită*** *de emoțiile și necazurile pricinuite de purtarea micuței domnișoare, guvenanta amână discuția pe a doua zi.* (Johanna Spyri, „Heidi, fetița munților”)

65 **B.** ***Motanul Garfield își parchează caravana la Iulius Mall!***

Sâmbătă și duminică, 1 și 2 octombrie, între orele 12.00 și 1600, simpaticul motan Garfield își parchează caravana în Cluj-Napoca, la Iuliu Mall.

Simpaticul Motan GARFIELD ***s-a hotărât*** *să nu mai fie* ***leneș*** *și îi așteaptă pe toți copiii sâmbătă și duminică, 1 și 2 octombrie, între orele 12.00 și 16.00, la Iulius Mall*

70 *Cluj. Poliția Rutieră prin propria Caravană „Alege Viața” și prin reprezentanții săi va atrage atenția asupra importanței cunoașterii și respectării regulilor de circulație și va organiza concursuri cu premii cu tematică rutieră. Toți copiii care visează să devină polițiști pot admira și testa mașina Poliției și li se va explica în ce constă meseria de polițist. Amfitrionul evenimentului, Motanul Garfield, va da autografe, va face* ***poze*** *cu toți copiii și va oferi cadouri* **75** *personalizate. De asemenea, parteneri în Caravana sunt și Dragoni.ro, cu două mascote foarte haioase, Ado și Ada, care vor anima atmosfera și le vor arăta copiilor jocuri educative, iar Andruța Gogan va canta și va dansa cu toți copiii prezenți. Caravana „PROFESOR GARFIELD TE ÎNVAȚĂ” este un proiect educațional desfășurat în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, la nivel național în toate școlile și grădinițele.*

80 (http://www.clon.ro/motanul-garfield-isi-parcheaza-caravana-la-iulius-mall/989276)

C.

CARAVANA
PROFESOR
GARFIELD
TE ÎNVAȚĂ
Partener oficial
Vino în
Iulius Mall
Sâmbătă și Duminică
1 și 2 octombrie 2011
între orele 12⁰⁰ - 16⁰⁰
ALEGE VIAȚA!
www.caravanagarfield.ro
www.revistagarfield.ro

GARFIELD
MOVIE
HITS THE BIG SCREEN ON JUNE 11
WHENEVER HE WANTS

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la cele trei texte:

SUBIECTUL I **20 puncte**

Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Menționează tipul sunetelor existente în cuvântul ***parteneri***:
a) cinci consoane, patru vocale;
b) cinci consoane, trei vocale, i șoptit;
c) cinci consoane, trei vocale, o semivocală;
d) patru consoane, patru vocale. **2 puncte**

2. În enunțul ***Momind-o cu o strachină cu lapte, bătrânul o scoase pe mamă din odăiță, lăsând-o pe Heidi să aleagă două pisicuțe.***, există:
a) două predicate verbale;
b) trei predicate verbale;
c) cinci predicate verbale;
d) patru predicate verbale. **2 puncte**

3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în textele A și B: ***poze*** (rândul 74), ***istovită*** (rândul 62), ***s-a hotărât*** (rândul 68) sunt, în ordine:
a) atitudine, extenuată, s-a precizat;
b) poziție, frântă, s-a fixat;
c) fotografie, epuizată, s-a decis;
d) fotografie, obosită, s-a precizat. **2 puncte**

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Scrie în ordine alfabetică următoarele cuvinte: ***bătrânul, priveliște, pisicuțele, butoi.*** **2 puncte**

5. Desparte în silabe următoarele cuvinte: ***sonerie, mustrarea, asprime, învălmășeală.*** **2 puncte**

6. Precizează numărul de sunete al fiecărui cuvânt: ***ciudat, circulație, sufragerie, explodeze.*** **2 puncte**

7. Precizează câte un antonim pentru fiecare dintre cuvintele: ***mânios*** (rândul 16), ***leneș*** (rândul 68), ***ridică-te*** (rândul 52), ***asprime*** (rândul 43). **2 puncte**

8. Alcătuiește o propoziție în care să o îndemni pe domnișoara Rottenmeier să nu arunce pisicuțele, folosind un verb la modul imperativ, formă afirmativă. **2 puncte**

9. Transformă propoziția: ***În mijlocul ei, Heidi zări o pisică tolănită într-un cășuleț de nuiele.*** în propoziție simplă, negativă. **2 puncte**

10. Transcrie din textul A patru verbe la timpuri diferite ale modului indicativ. Precizează timpurile. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **40 puncte**

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare din întrebările de mai jos :

1. Transcrie din textele A și B două cuvinte care indică spațiul în care se petrec întâmplările. **6 puncte**

2. Identifică trei stări sufletești ale personajului Garfield în imaginile de la punctul C. **6 puncte**

3. Ce atitudine a personajului Heidi se desprinde din secvența: ***Aș vrea să iau două acuma, una pentru Clara și una pentru mine. Se poate?*** **6 puncte**

4. Care este relația dintre mesajul transmis în textul B și imaginile de la punctul C? Motivează-ți răspunsul. **6 puncte**

5. Pe care dintre ipostazele personajului Garfield ai prefera-o? Motivează răspunsul, în 50-80 de cuvinte, valorificând textul sau imaginile de la punctele B și C. **8 puncte**

6. Ce trăsătură sufletească a personajului Heidi reiese din textul A ? Ilustrează cu un exemplu comentat din text. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **20 puncte**

Cum crezi că te ajută animalele de companie să fii mai prietenos, mai comunicativ ?

Scrie o compunere de 150-300 de cuvinte, în care să răspunzi la această întrebare, justificând ideile prin valorificarea semnificațiilor și a valorilor propuse de textele-suport, precum și a lecturilor, a experiențelor personale și culturale.

În elaborarea răspunsului vei avea în vedere:

- interpretarea evenimentelor din cele trei texte, în vederea justificării răspunsului; **4 puncte**
- corelarea ideilor dintre cele trei texte și a acestora cu idei dintr-un alt text literar sau cu aspecte din experiența personală sau culturală ; **6 puncte**
- respectarea structurii unei compuneri, claritatea exprimării și coerența ideilor **6 puncte**

Vei primi 16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.
Notă ! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al IV-lea **20 puncte**

Imaginează-ți că ai primit în dar un pisoi alb, pe nume Friendly (Prietenosul).

Scrie un text narativ, de 150 -300 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care să arăți că animalul tău de companie își merită numele.

În elaborarea compunerii vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; **4 puncte**
- precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal; **2 puncte**
- prezentarea convingătoare a personajelor; **2 puncte**
- respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri; **4 puncte**
- realizarea coerenței tematice și a coeziunii; **2 puncte**
- utilizarea părților de vorbire specifice textului narativ și a unui limbaj expresiv. **2 puncte**

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.
Nu se acordă puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.

Vei primi 16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.
Notă ! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Barem de corectare

SUBIECTUL I - 20 puncte

1. **2 puncte** pentru alegerea răspunsului corect
2. **2 puncte** pentru alegerea răspunsului corect
3. **2 puncte** pentru alegerea răspunsului corect
4. **2 puncte** pentru scrierea corectă în ordine alfabetică
5. **2 puncte: 0,5 puncte/**cuvânt despărțit corect în silabe **x 4**
6. **2 puncte: 0,5 puncte/** număr de sunete scris corect **x 4**
7. **2 puncte: 0,5 puncte/** antonim redat corect **x 4**
8. **2 puncte**/ alcătuirea corectă a propoziției;
   1 punct dacă apare o greșeală (verbul nu e la modul imperativ, nu are formă afirmativă)

0 puncte pentru mai mult de o greșeală

9. **2 puncte** pentru transformarea corectă a propoziției;
   1 punct dacă apare o greșeală (nu e simplă, nu e negativă)
   0 puncte pentru mai mult de o greșeală
10. **2 puncte: 0,25 puncte**/verb transcris corect **x 4**
    0,25 puncte/ numire corectă a timpului **x 4**

SUBIECTUL al II-lea - 40 puncte

1. **6 puncte: 3 puncte**/ cuvânt care indică spațiul **x 2**
2. **6 puncte: 2 puncte**/ stare sufletească a personajului Garfield **x 3**
3. **6 puncte** pentru răspuns corect în enunț; **3 puncte** pentru răspuns corect fără enunț; **1 punct** pentru răspuns incorect, dar cu formularea unui enunț
4. **6 puncte** pentru motivare expresivă în enunț; **3 puncte** pentru motivare corectă inexpresivă; **1 punct** pentru motivare fără formularea unui enunț
5. **8 puncte** pentru motivare expresivă în enunț; **4 puncte** pentru motivare corectă inexpresivă; **1 punct** pentru motivare fără formularea unui enunț
6. **8 puncte** pentru identificarea trăsăturii sufletești și comentariul expresiv în enunț; **3 puncte** pentru identificarea corectă a trăsăturii fără formularea unui enunț; **2 puncte** pentru identificarea corectă a trăsăturii, dar comentariul este inexpresiv.

SUBIECTUL al III-lea - 20 puncte

- **16 puncte** pentru conținutul compunerii :

✓ **4 puncte:** interpretarea evenimentelor din texte, în vederea justificării răspunsului;
✓ **6 puncte:** corelarea ideilor dintre cele trei texte și a acestora cu idei dintr-un alt text literar sau cu aspecte din experiența personală sau culturală ;
✓ **6 puncte:** respectarea structurii unei compuneri, claritatea exprimării și coerența ideilor.

Notă ! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al IV-lea - 20 puncte

- **16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.**

✓ **4 puncte:** construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut;
✓ **2 puncte:** precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal;
✓ **2 puncte:** prezentarea convingătoare a personajelor;
✓ **4 puncte** respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri;
✓ **2 puncte:** realizarea coerenței tematice și a coeziunii;
✓ **2 puncte:** utilizarea părților de vorbire specifice textului narativ și a unui limbaj expresiv.

Notă ! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TE VĂD, TE AUD!

Fișă de activitate extracurriculară

Prof. Înv. Primar Filip Diana
Școala Gimnazială nr. 43 Ferdinand, Constanța

Data: 19.03.2023

Școala Gimnazială nr. 43 Ferdinand, Constanța

Clasa: a III-a A

Coordonator: Filip Diana

Parteneri: Asociația Nevăzătorilor, filiala Constanța

Centrul Cultural „Theodor Burada”, Constanța

Numărul participanților: 25 elevi

Descrierea activităţii:

"Adevăratul dascăl este caracterizat prin aceea că mintea sa se mişcă în armonie cu minţile elevilor săi, trăind împreună dificultăţile şi victoriile intelectuale deopotrivă."(J.Dewey)

Pornind de la termenul de *incluziune,* care presupune efortul de a asigura șanse egale tuturor elevilor indiferent de limbă, de cultură, de problemele de sănătate și pentru a sparge barierele existente, am încheiat un parteneriat cu Asociația Nevăzătorilor, filiala Constanța și cu Centrul Cultural Theodor Burada, cu ajutorul cărora am realizat diverse activități. Activitatea care i-a sensibilizat cel mai mult pe elevi a fost cea intitulată „ Te văd, te aud!”.

La această activitate a venit și le-a vorbit elevilor„ nea Nicu”, un domn nevăzător, foarte vesel, deschis la toate întrebările copiilor. Dacă la început aceștia au fost reticenți, după ce au ascultat melodiile cântate de „ nea Nicu” la muzicuță și fluier au prins curaj și i-au adresat numeroase întrebări: „ Cum vă deplasați?”, „Cum citiți?”, „De la cine primiți ajutor?”. Elevii s-au deplasat legați la ochi, au vazut cărți scrise cu ajutorul alfabetului Braille și și au pipăit diferite obiecte fără a le putea vedea. Au ajuns la concluzia că este foarte dificil să nu poți vedea. Martha, o fetiță sufletistă, care își oferă ajutorul tuturor colegilor, a încheiat zâmbind: „Chiar dacă nu poate vedea Dumnezeu l-a înzestrat cu un suflet bun și cu un talent deosebit: Cântă Dumnezeiește!”

Impactul activității asupra elevilor

Prin această activitate elevii au luat contact cu alfabetul Braille, au făcut cunoștință cu persoane diferite față de ei, dar cu aptitudini deosebite, realizând că fiecare persoană este unică și are puncte forte sau puncte slabe. De asemenea, au hotărât să continuăm și pe viitor cu astfel de activități.

Sustenabilitatea activității

Datorită impactului pozitiv al acestei activități asupra elevilor s-a hotărât demararea unui proiect la nivelul școlii, în care va fi promovată educația incluzivă și multiculturalitatea. Finanțarea se va face din resurse proprii, cu posibilitatea de a atrage sponsorizări de la diverse firme locale. Proiectul va fi promovat pe site-ul școlii și pe alte site-uri educaționale.

Evaluarea în cazul unui copil cu note de ADHD
- Prezentare de caz –

Prof.înv.primar ROJA ANDREEA NICOLETA
Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Jibou

Problemele cu care se confruntă copiii cu ADHD încep încă de la grădiniţă, când se fac imediat remarcaţi prin energie debordantă şi vociferări. Nu pot sta liniştiţi în timpul citirii unei poveşti, smucesc jucăriile, se împing şi se înghiontesc când stau la rând. Se entuziasmează repede şi la fel de repede le trece, îşi uită temele şi alte obiecte sau îşi rup creioanele colorate, jucăriile, întrerup atunci când li se dau intrucţiuni şi vor să vorbească despre cu totul alte lucruri decât cele puse în discuţie. Astfel, după un timp, entuziasmul lor pentru nou se transformă în aversiune faţă de educaţie. Părinţii sunt îngrijoraţi, profesorii sunt frustraţi, iar copilul ajunge să creadă că nu e bun de nimic şi că nimeni nu îl place. Toate acestea pot duce la depresie.

Simptomele disfuncţiei executive în ADHD:

- dificultăţi de învăţare de pe urma greşelilor
- organizare dificilă, dificultate de întoarcere la executarea sarcinii
- slab simţ al timpului, impresie de mişcare prea lentă a timpului
- abilitate scăzută de utilizare a introspecţiei pentru rezolvarea unei probleme
- slabă capacitate de conştentizare
- internalizare şi generalizare slab regulilor
- descifrarea dificilă a regulilor sociale
- inconsistenţa muncii şi a comportamentului
- toleranţă scăzută la frustrare, iritabilitate crescută
- refuză ajutorul de la cei care l-ar putea ajuta cel mai mult
- reacţii explozive, inflexibile
- manifestă calm doar în mişcare
- dificultăţi de acordare a atenţiei altor persoane
- sentiment al eşecului în realizarea scopului
- învinovăţirea altora, minciuni, furturi.

Disfuncţii ale integrării senzoriale în ADHD :

- legate de incapacitatea procesării informaţiilor venite pe calea analizatorilor,
- hiper- sau hiposenzitivitate la atingere,

- hiper- sau hiposenzitivitate la mişcare,
- poate răspunde anormal la priviri, sunete, mirosuri,
- tulburări de coordonare a mişcărilor.

Manifestările sindromului se asociază cu:

- deficienţe de vorbire şi limbaj care duc la un vocabular limitat, o exprimare înceată şi vagă, lacune de gramatică

- rezolvarea de probleme şi organizarea: dificultăţi în elaborarea unor strategii complexe de rezolvare a problemelor şi în organizare, probleme în activităţile de memorare

- reacţii emoţionale: deoarece au o toleranţă scăzută la frustrare, se enervează repede, exprimă un entuziasm peste limitele situaţiei, reacţionează exagerat. Aproximativ 60% dintre copii cu ADHD manifestă simptome de imaturitate emoţională

- tulburări de conduită: comportament sfidător, încăpăţânare, ostilitate verbală, ieşiri necontrolate ce pot genera într-un comportament antisocial şi delincvenţă.

- probleme medicale: întârzieri motorii, dificultăţi în însuşirea igienei personale, accidente frecvente (uşoare, dar şi severe), tulburări de somn

- dificultăţi în relaţiile sociale: cel mai probabil jumătate din aceşti copii îşi fac şi îşi menţin greu prietenii

Chestionare individuale ce privesc observarea comportamentului în clasă (profesorul estimează în cursul unei lecţii de câte ori se întâmplă ca elevul):

- să nu se implice în sarcina de lucru dată (*off task*),
- să se agite (*fidgeting*),
- să vorbească excesiv sau să scoată sunete (*vocalizing*),
- să-şi părăsească locul în timpul lecţiei (*out of seat*),
- să se joace cu obiecte (*playing with object*).

Terapia comportamentală

- reîntărirea pozitivă,
- rapoarte de activitate zilnică,
- grupuri de abilităţi sociale
- terapie individuală
- folosirea consecinţelor negative pentru reducerea comportamentelor neadecvate. În momentul în care un anume comportament este urmat constant de consecinţe negative pentru copil, ar trebui să poată fi redus ca frecvenţă şi intensitate.
- De exemplu, dacă se încearcă reducerea tendinţei copilului de a răspunde neîntrebat, de a da replici obraznice:

- mai întâi trebuie să fim siguri că el înţelege exact ceea ce vrem ca el să evite să facă;
- apoi, dorim să-l învăţăm o metodă acceptabilă de a fi în dezacord, modul în care îi este permis să-şi exprime dezacordul şi modul în care nu îi este permis;
- se trec în revistă, se discută modalităţile de a recompensa atitudinile acceptabile;
- se discută apoi despre privilegiile pe care le-ar putea pierde dacă va răspunde neadecvat (interdicţia urmăririi programului TV preferat, obligaţia de a se culca devreme etc.)

■ Copilul trebuie determinat să înţeleagă că nu va obţine nimic în cazul unui comportament neadecvat. În schimb, când se va comporta normal, vor apare întotdeauna aspecte pozitive pentru el.

■ Trebuie să ţinem cont de faptul că aceste consecinţe negative nu trebuie exagerate. Copiii au tendinţa de a se descuraja dacă sunt folosite prea des, putându-şi pierde interesul pentru program.De asemenea, trebuie elaborat un plan gradual de aplicare a pedepselor în cazul persistenţei comportamentelor neadecvate.

Condiţii pentru îmbunătăţirea performanţelor copiilor cu ADHD:

- un mic dejun echilibrat
- limitarea accesului la televizor şi la jocuri pe computer
- aflarea domeniilor de interes ale copilului
- crearea oportunităţilor pentru exerciţii fizice
- încurajarea vizualizării
- găsirea momentelor celor mai prielnice în care copilul este atent
- oferirea unui feed-back imediat legat de modul în care lucrează
- aşezarea în clasă în apropiere de profesor, cu spatele la ceilalţi copii
- evitarea stimulilor care pot să-i distragă atenţia
- evitarea tranziţiilor, schimbărilor de program, întreruperilor
- menţinerea contactului vizual în cadrul instrucţiei verbale
- oferirea unor indicaţii clare şi concise, evitarea comenzilor multiple
- a se asigura că elevii înţeleg instrucţiunile înainte de începerea activităţii, repetarea acestora dacă este necesar
- alcătuirea unor rapoarte de activitate zilnică; un reper exterior referitor la perioada de timp în care trebuie realizată o sarcină pentru organizarea timpului
- acordarea unui timp suplimentar pentru unele sarcini, fără a se penaliza timpul cerut în plus
- încurajarea imediată a oricărui comportament pozitiv sau a oricărei performanţe
- a-l învăţa pe copil să se autorecompenseze, să gândească pozitiv privitor la propria persoană (ex. “Am făcut asta bine”)
- antrenamentul permanent al abilităţilor sociale, implicarea în activităţi sociale

- angajarea în activităţi care să fie moderat competitive sau chiar necompetitive
- permiterea implicării în jocuri cu copii mai mici
- învăţarea unor tehnici de relaxare fizică
- punerea accentului pe terapia în cadrul familiei
- trebuie să se ţină cont de faptul că aceşti copii sunt frustraţi, iar stresul, presiunile şi oboseala pot să le diminueze controlul şi să determine comportamente neadecvate
- găsirea unor soluţii pre-stabilite pentru comportamentele inadecvate
- evitarea ridiculizării şi a criticilor frecvente
- recompensarea unor reuşite pentru creşterea stimei de sine

Fișă de lucru
Textul literar narativ

Stan Mihaela
Școala Gimnazială „Simion Balint”

Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele.

Amurg timpuriu de iarnă. Lumina după-amiezii s-a-mpâclit. S-a întunecat și-n odaie. (...) Doar jarul vetrei dă un rotocol de văpaie moale, roșiatică, ce cuprinde lavița pe care, cu genunchii la gură, stau cei doi băietani: Ion și Culiță. Pe masă sunt deschise caietele de *Compunere*. În susul paginii, un cuvânt pe care penița l-a migălit gros și rotund: *Temă*, iar dedesubt: „Povestiți o faptă deosebită din această iarnă”. Dar tocurile zac de-a latul foii, ca niște arme părăsite.

Cei doi oftează. Ciugulesc câte o boabă din oala cu porumb îndulcit și oftează.

- Faptă deosebită...deosebită...hmmm.

- Grea temă!

- Faptă deosebită. Deosebită înseamnă ceva deosebit, nu-i așa? Ceva, adică, mă rog, cu totul altfel, din cale-afară...

Ion scormonește cu un bețigaș jarul ce mocnește, și urmează alene:

- Eu m-am gândit la ceva, dar s-a-ntâmplat în vară, la scăldat...

- Ehei, vara e ușor! Iarna să te văd! Ce poți să faci iarna? Să intri cu sania în prun? Să prinzi un pițigoi? Să cazi pe gheață?

Celălalt sări ca ars la cuvântul... gheață.

- Stai! Am găsit! Dacă se rupe gheața, nu cazi în apă? Nu te-neci?

- Dacă te-neci nu mai scrii tema.

- Dar dacă se rupe cu alții? Cu un copil, bunăoară. Nu sari? Nu-l scoți?

- Ai sărit tu?

- Ce? Crezi că mi-ar fi fost frică? Aprinde lumina, eu o scriu pe asta. Nu-i o faptă deosebită?

- O fi... dar iarna asta nici n-a înghețat gârla.

- Mda. Grea temă! (...)

Peste o oră, mama i-a găsit aplecați peste caiete.

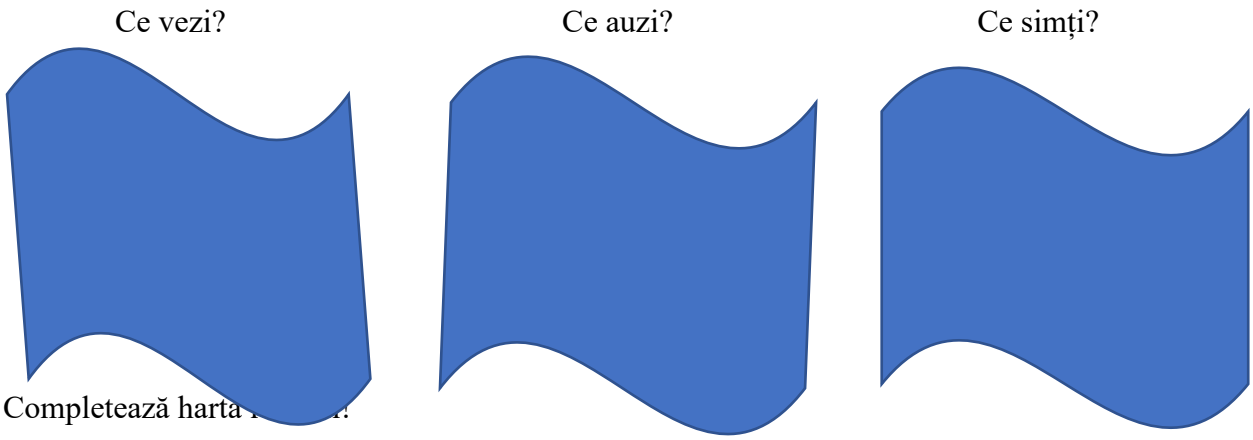
-Ei, copii, e grea tema?

Copiii se privesc și râd veseli:

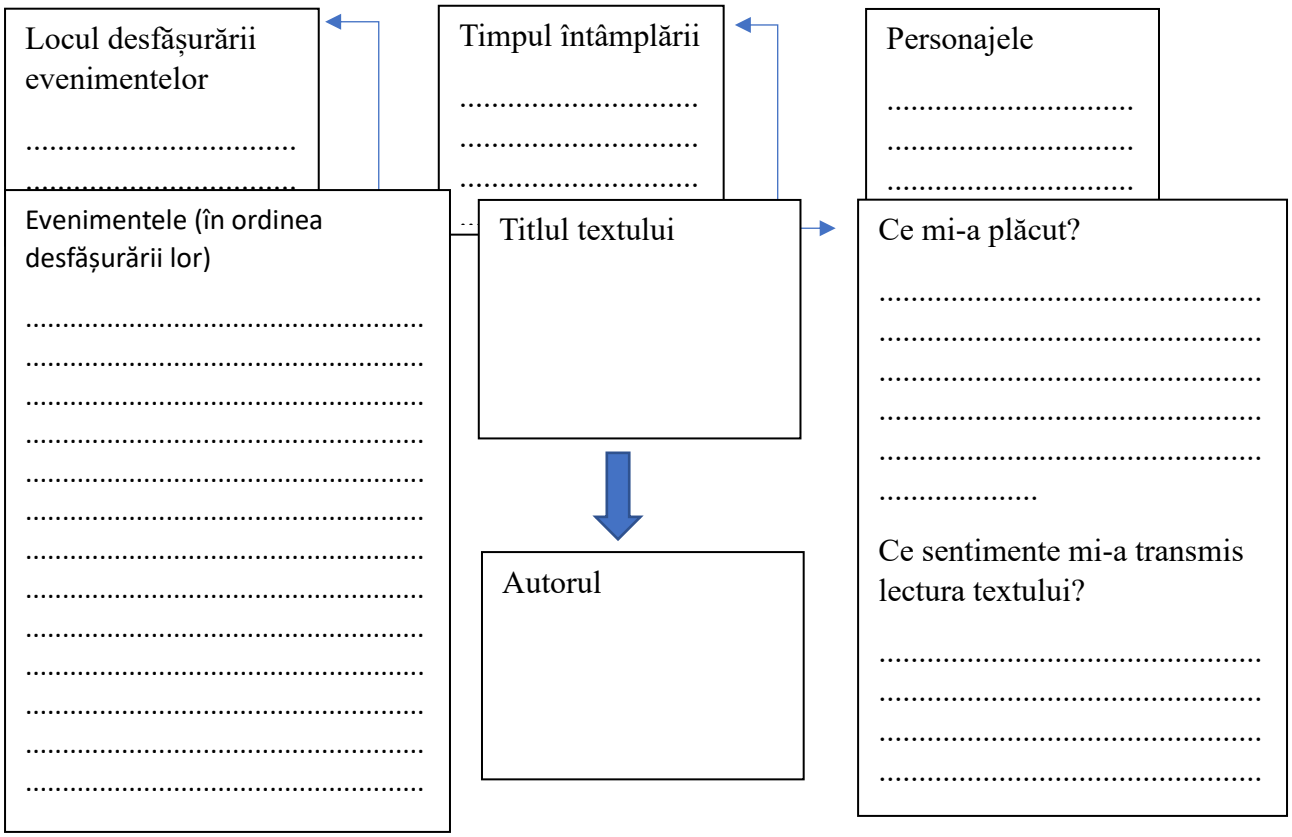
-Nu, mamă, e ușoară, dar avem mult de scris. Tare mult.... Uite și matale: trei pagini scrise mărunt. Și câte mai avem de povestit!

(Mircea Sântimbreanu, *O temă grea*)

1. Închide ochii, gândește-te la cei doi copii și scrie:

2. Completează harta [illegible]:

3. Imaginează-ți că cei doi copii sunt prietenii tăi. Ce faptă deosebită i-ai sfătui să scrie? De ce?

4. Scrie o scrisoare celor doi copii în care să le prezinți o faptă deosebită realizată de tine.

Data:

Localitatea:

Dragi prieteni,

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Cu prietenie,

Succes!

FIŞĂ DE APLICAŢIE

Prof. Lukaci Simona;
Liceul Teoretic „William Shakespeare” Timişoara,

B. INFORMAŢII DESPRE PROIECT

B.1.Titlul concursului/proiectului: „ EMOȚIE , CULOARE, PRIETENIE”,ediția a II -a

B.2.Domeniul/specialitatea/ disciplina în care se încadrează concursul/proiectul:

Domeniul – Cultural - artistic, estetic şi creativ

Domeniul – Om si societate

Domeniul – Dezvoltare personală

B.3. Data, perioada şi locul de desfăşurare a concursului/proiectului:

februarie-iunie 2024, la Liceul Teoretic „ William Shakespeare ”Timişoara și la școlile participante în proiect;

B.4. Tipul/nivelul proiectului (internațional, euroregional, naţional, regional, interjudeţean, judeţean, Local): interjudețean

B.5.Bugetul estimativ al proiectului (precizarea realistă a costurilor, menţionarea surselor extrabugetare):

300 lei -Asociația ProLiceul Shakespeare Timișoara

CONTEXT

Argumentarea proiectului propus (punctele tari, relevanţa proiectului în raport cu educaţia nonformală, din perspectiva grupului ţintă căruia i se adresează, faţă de analiza de nevoi, originalitatea, oportunităţile proiectului etc):

ARGUMENT

Copilul este fascinat de culoare şi de ceea ce poate realiza cu ea.

Prin activităţile din cadrul domeniului artistic, estetic si creativ şi din cadrul domeniul om şi societate putem foarte bine stimula creativitatea şi expresivitatea elevilor, putem cultiva sensibilitatea şi capacitatea de a desprinde, cunoaşte şi înţelege frumosul din natură, artă şi viaţă socială.

Pe de alta parte, prin implicarea elevilor in activități artistice, contribuim la sporirea capacității lor de identificare, gestionare si exprimare a propriilor emoții,la imbunătățirea capacității acestora de comunicare si relaționare.

Art-terapia reprezintă folosirea terapeutică a creaţiei artistice pentru îmbunătăţirea stării emoţionale a copiilor care au dificultăţi de adaptare la mediul social sau a celor care işi doresc dezvoltarea personală şi optimizarea comunicării cu ceilalţi. Se poate folosi cu succes şi pentru consolidarea stimei de

sine a elevilor, dezvoltarea relaţiilor şi îmbunătăţirea comunicării în cadrul grupului, prevenind abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii .

Diferenţa dintre artă şi terapie prin artă constă in faptul ca în artă beneficiarul este opera de artă si privitorul, iar in terapia creativă beneficiarul este copilul, arta fiind un mijloc de dezvoltare pus la dispoziţia acestuia.

Art-terapia utilizează toate formele expresive: pictura, modelajul, muzica, literatura, poezia, teatrul ca mijloace de punere în valoare şi imbogăţire a personalităţii fiecăruia, ajutându-l să exprime emoţiile profunde si dificultăţile pe care le întâmpină.

Puncte tari :

ofera copiilor oportunitatea de a explora si exprima, prin intermediul materialelor specifice creației artistice, dificultățile întâmpinate în viața și relațiile personale;

ajută copiii să exprime emoțiile profunde și dificultățile pe care le intâmpină sau pur si simplu să se dezvolte armonios;

este realizat de către cadre didactice bine formate, cu experienţă în organizarea de activităţi de educaţie nonformală pentru preşcolari şi elevi;

stimulează învăţarea prin colaborare între preşcolar-şcolar- educator- învăţător- parteneri;

valorizează copiii şi le oferă mai multă încredere în propriile capacităţi de exprimare literar-artistică;

formează la copii deprinderea de a fi exigenţi şi corecţi în aprecierea valorilor moral-civice;

dezvoltarea stării de bine;

dezvoltă creativitatea artistică a copilului , cultivând sensibilitatea lui pentru frumos.

Ca urmare, în opinia noastră, proiectul este relevant, deoarece face posibil ca ,prin intermediul materialelor specifice creatiei artistice, elevul să-și dezvolte:

- inteligența emoțională;

- abilitățile de exprimare, comunicare și relaționare;

- adaptarea în societate, inclusiv a copiilor cu cerințe educaționale speciale;

- inițiativa;

- imaginația și spiritul creativ;

- starea de bine;

- intrumente sănătoase de rezolvare a conflictelor ;

- stima de sine.

C. REZUMATUL PROIECTULUI

a. Scopul concursului/proiectului

Proiectul „ EMOȚIE , CULOARE, PRIETENIE” are ca scop:

Stimularea şi dezvoltarea creativităţii, a competenţelor ligvistice şi artisco-plastice a elevilor din ciclul preprimar și primar, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale, a elevilor din clase cu regim simultan și a elevilor și preșcolarilor din zone defavorizate.

Formarea şi consolidarea deprinderilor tehnice corecte de desen ,pictură şi colaj sub îndrumarea unui specialist;

Dezvoltarea capacităţilor de exprimare verbală şi non-verbală a dorinţelor, trăirilor, sentimentelor;

Creşterea stimei de sine şi a încrederii în propriile forţe, contribuind astfel la dezvoltarea personală.

b. Obiectivele concursului/proiectului

privind copiii

promovarea prieteniei şi cooperării între copii prin realizarea de activităţi educative formale și nonformale, în cadrul unor întâlniri directe sau online, prin intermediul aplicației Zoom ;

cunoaşterea şi utilizarea unor tehnici de lucru specifice desenului, picturii şi colajului cu diverse materiale şi ustensile ;

dezvoltarea simţului practic şi estetic, precum şi stimularea creativităţii în vederea comunicării prin artă;

valorificarea şi îmbogăţirea propriei experienţe acumulate cu tehnici noi;

realizarea de creaţii individuale folosind tehnicile şi culorile potrivite;

dezvoltarea comunicarii in grup;

adaptarea si respectarea regulilor stabilite in grup, prin învățare cooperativă;

respectarea cerintelor, nevoilor, opiniilor membrilor grupului, integrând astfel elevii cu CES;

colaborarea cu colegii de grup;

dezvoltarea abilității de rezolvare a problemelor şi conflictelor;

elaborara de planuri individualizate de învățare, contribuind la educația remedială.

privind cadrele didactice

dezvoltarea unor relaţii de parteneriat ,deja existente sau noi;

implicarea cadrelor didactice în realizarea temelor propuse pe parcursul desfăşurării proiectului.

c. Grupul tinţă căreia i se adresează proiectul:

beneficiari direcți: elevi (copii), din ciclul preprimar și primar din școlile partenere, clase cu regim de predare normal și simultan și din zone defavorizate, din 5 județe.

beneficiari indirecți: părinții copiilor, cadrele didactice, școli și grădinițe participante

Descrierea activităţilor propuse, în ordinea în care se vor desfăşura:

„Să ne cunoaştem proiectul!”

Motto:

„Orice copil e un artist. Problema e cum să rămână un artist atunci când crește”

Întâlnirea se va desfășura online, utilizând aplicația ZOOM.

Are drept scop:

formarea echipei de proiect,

informarea grupului ţintă despre scopul, obiectivele, motivaţia derulării proiectului

propuneri de activităţi de către parteneri

crearea unei pagini pe Facebook, dedicată proiectului

întocmirea unui prim calendar al acţiunilor dorite.

”Să ne descoperim prin artă!”

Se vor forma echipe de lucru din grupuri de elevi / preșcolari din două- trei școli /grădinițe diferite. Echipele se vor întâlni prin intermediul Zoom și vor desfășura activități comune. Copiii vor fi împărțiți pe camere și, în timp ce unii vor sta de vorbă cu psihologii implicați în proiect , alții vor realiza desene pe diferite teme , sub îndrumarea profesorului de arte. Lucrările rezultate la finalul activității vor fi încărcate pe pagina de Facebook dedicată proiectului. Participanții vor avea posibiliatea să voteze desenul preferat.

1. „ Ei vor fi prietenii mei!’’ Activități si jocuri de intercunoaștere Desen – ”Totul despre mine”

2. Masă rotundă- „ Culoarea...grupului nostru” Dezbatere „ Culorile în viața noastră”

Curiozităţi – Cum ne influenteaza culorile starea de spirit?

Tot pe pagina de Facebook a proiectului, grupurile participante vor posta filmulețe prin intermediul cărora se vor prezenta . Pot alege să interpreteze un cântec , să pună în scenă o scurtă piesă de teatru sau un dans .Se pot exprima artistic într-o manieră originală care să le pună cât mai bine în valoare personalitatea și starea de spirit.

Filmulețele vor primi voturi , cele mai bune fiind premiate.

Atelierele creaţiei „Ne pregătim pentru concurs”

Profesorul de desen va realiza scurte tutoriale prin intermediul cărora le va transmite copiilor tehnicile de lucru și pașii de urmat în realizarea lucrărilor care vor participa la concurs. Aceste tutoriale vor fi prezentate elevilor de către coordonatorul grupului în cadrul orelor de cerc de pictură care vor urma , pe parcursul a opt săptămâni. În fiecare săptămână, prin rotație ,psihologii și profesorul de arte vor intra în mod direct sau sincron (prin intermediul aplicației Zoom) în câte o clasă și vor îndruma elevii / preșcolarii.

Temele abordate vor fi: Desenul grupului / Rotaţia desenelor / O scena din familie / Locul meu preferat / Cufărul cu griji / Desen cu degetul / Desenul emoțiilor / Desenul meu ...digital

Program suplimentar de sprijin pentru copil aflat la asistent maternal

Prof. inv. presc: Simona Suhani
Gradinita cu PP „Lumea copiilor” nr. 25 Brasov

An scolar 2022-2023

Definirea situatiei (evaluarea initiala)

X este un copil de etnie rroma provenit dintr-un mediu nociv, fiind preluat de catre protectia copilului pentru a-i respecta siguranta si protectia la viata si educatie.

Primele saptamani de frecventare a grupei am constatat multiple carente in sfera socio-emotionale, teama de a initia dialoguri cu alti copii, de a interactiona, chiar si de a vorbi. X vorbeste foarte incet si usor sacadat. Are dificultati sa recunoasca cifrele, sa asocieze cantitatea la numar si invers, sa formeze grupe de obiecte, sa se exprime liber sau sa numeasca culorile primare. X este derutata de situatia in care se afla, se autoizoleaza de restul copiilor si se joaca in liniste retrasa intr-o parte a clasei. În cazul Xi, este evident că experiențele anterioare dintr-un mediu nociv au avut un impact semnificativ asupra dezvoltării sale socio-emționale și cognitive. Este pozitiv faptul că a fost preluată de protecția copilului pentru a-i asigura siguranța și protecția la viață și educație.

Prin observațiile inițiale, se poate observa că X prezintă multiple carente în sfera socio-emțională. Este reticentă în a inița dialoguri cu alți copii și are temeri în a interacționa sau a vorbi. Faptul că vorbește încet și sacadat poate fi un semn al lipsei de încredere și a lipsei de expunere la modele adecvate de comunicare. De asemenea, dificultățile în recunoașterea cifrelor și a conceptelor matematice de bază, cum ar fi asocierea cantității la număr, arată o deficiență în dezvoltarea abilităților cognitive.

Este important să se acorde atenție dezvoltării socio-emoționale și cognitive a Ancăi. Este posibil ca ea să necesite un sprijin suplimentar pentru a-și recăpăta încrederea în sine și pentru a învăța să se integreze în grupul de copii. Activitățile de joc și interacțiune socială ar trebui să fie introduse treptat, oferindu-i în același timp un spațiu sigur și acceptant pentru a se exprima liber.

În ceea ce privește deficiențele în abilitățile cognitive, este important să se ofere Xi o abordare individualizată și sprijin adaptat. Prin activități practice și vizuale, cum ar fi folosirea obiectelor învățătoare și jocurile interactive, se poate lucra la îmbunătățirea recunoașterii numerelor, a conceptelor matematice și a abilităților de asociere.

Scop:

- Integrarea si adaptarea prescolarului la noul mediu frecventat, grupa Mijlocie A
- Educatia si sprijinirea demersului instructiv-educativ pentru dezvoltarea si îngrijirea psiho-somatica a copilului
- Crearea unui context emoțional stabil pentru copil

Pe tot parcursul anului scolar

Obiectivul 1:

Îmbunătățirea abilităților de comunicare și interacțiune socială

- ✓ X va fi capabilă să inițieze și să participe în dialoguri cu alți copii într-un mod adecvat și încrezător.
- ✓ X va dezvolta abilități de ascultare activă și de răspuns adecvat în interacțiunea cu ceilalți.
- ✓ X va putea să-și exprime emoțiile și gândurile într-un mod coerent și clar.

Activitati propuse:

1. Jocuri de prezentare: Organizarea unor jocuri și activități care încurajează copiii să se prezinte reciproc, să împărtășească informații personale și să se familiarizeze unii cu ceilalți.
2. Jocuri de rol: Crearea unor scenarii de joc în care X să aibă ocazia să își exerseze abilitățile de comunicare și interacțiune socială. Acestea pot include jocuri de magazin, jocuri de bucătărie sau jocuri de rol cu teme variate.
3. Jocuri de colaborare: Participarea la jocuri și activități care necesită colaborare și interacțiune cu alți copii, cum ar fi construirea unui puzzle în echipă sau organizarea unui joc de echipă.
4. Activități de grup structurate: Planificarea de activități care implică lucrul în grupuri mici, cum ar fi proiecte de artă sau activități de construcție, în care X să aibă oportunitatea de a coopera și de a comunica cu ceilalți copii.

Metode si tehnici

- Jocuri de rol: X poate experimenta și exersa diferite roluri și situații sociale. Prin intermediul jocurilor de rol, X poate învăța abilități de comunicare, ascultare activă și interacțiune socială.
- Jocuri cooperante: Prin intermediul jocurilor cooperante, X poate învăța să comunice, să colaboreze și să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă.

- Activități de grup structurate: X poate învăța să-și exprime ideile, să asculte opiniile altora și să colaboreze cu ceilalți membri ai grupului.

Obiectivul 2:
Îmbunătățirea abilităților cognitive și a înțelegerii conceptelor matematice de bază

- ✓ X va recunoaște și va număra cifrele până la un anumit nivel prestabilit.
- ✓ X va putea să asocieze cantitatea la număr și invers, înțelegând conceptele matematice de bază.
- ✓ X va putea să formeze grupe de obiecte în funcție de cantitate sau caracteristici comune.

Activitati propuse:

1. Jocuri cu numere și cantități: Utilizarea jocurilor interactive care implică recunoașterea și asocierea numerelor cu cantități corespunzătoare. De exemplu, jocuri cu cuburi numerotate sau jocuri de sortare și asociere a cardurilor cu cifre și imagini reprezentând cantități.
2. Activități de numărare și clasificare: Organizarea de activități în care X să numere și să clasifice obiecte în funcție de anumite criterii, cum ar fi culoarea, forma sau dimensiunea. Aceasta poate implica jocuri de sortare a obiectelor sau activități de numărare a diferitelor tipuri de obiecte.
3. Jocuri matematice: Participarea la jocuri și activități care implică concepte matematice de bază, cum ar fi jocuri de adunare și scădere, jocuri de recunoaștere a formelor geometrice sau jocuri de identificare a modelului într-o secvență de numere.
4. Activități de măsurare: Introducerea conceptului de măsurare prin intermediul activităților practice, cum ar fi măsurarea lungimilor, greutăților sau volumelor cu ajutorul instrumentelor de măsură adecvate. Aceasta poate implica utilizarea riglei, a cântarului sau a paharelor de măsură.

Metode si tehnici

- Metoda experiențială: Această metodă implică implicarea activă a Ancăi în activități practice și interactive, în care ea poate explora, experimenta și descoperi conceptele matematice într-un mod concret și tangibil.
- Metoda demonstrației: Voi folosi metoda demonstrației pentru a ilustra conceptele matematice prin intermediul exemplelor, modelării și explicațiilor. Aceasta poate ajuta la înțelegerea și asimilarea mai clară a informațiilor de către X.
- Metoda cooperării și lucrului în echipă: Activitățile de grup și jocurile cooperante pot fi utilizate pentru a încuraja colaborarea și lucrul în echipă în rezolvarea de probleme matematice. Aceasta poate dezvolta abilitățile de comunicare, de ascultare activă și de negociere.

Obiectivul 3:
Dezvoltarea abilităților de exprimare liberă și de recunoaștere a culorilor primare.

Activitati propuse:

1. Activități de pictură: Organizarea unor activitati de pictură în care X să exploreze și să experimenteze cu culorile primare. Aceasta poate implica utilizarea de pensule, degete sau alte instrumente de pictură pentru a crea imagini și pentru a identifica culorile primare.
2. Jocuri de identificare a culorilor: Utilizarea jocurilor interactiv de identificare a culorilor primare. De exemplu, X poate fi provocată să găsească obiecte de aceeași culoare într-o încăpere sau să clasifice obiectele în funcție de culorile primare.
3. Activități de sortare a obiectelor după culoare: Organizarea unor activități în care X trebuie să sorteze obiecte în funcție de culorile primare. Aceasta poate fi realizată prin intermediul jocurilor de sortare, a tablourilor de clasificare sau a coșurilor de sortare a culorilor.
4. Exerciții de denumire a culorilor: Exersarea și repetarea denumirii culorilor primare prin intermediul jocurilor de asociere, a jetoanelor cu culori sau a activităților de întrebări și răspunsuri.
5. Povestiri și cărți cu culori: Lectura de povestiri și cărți care se concentrează pe culori și recunoașterea culorilor primare. Aceasta poate ajuta la extinderea vocabularului și la familiarizarea cu diferite nuanțe de culori.

Metode, idei de pus in practica activitatile

- Metoda demonstrației: Aceasta poate ajuta la înțelegerea și recunoașterea culorilor primare de către X

- Metoda explorării și descoperirii: Această metodă implică lăsarea Ancăi să exploreze și să descopere culorile primare prin intermediul activităților practice și interactive. Ea poate experimenta amestecarea culorilor sau poate identifica culorile în mediul înconjurător.
- Metoda întrebărilor și răspunsurilor: Aceasta poate implica întrebări despre denumirea culorilor, identificarea obiectelor de aceeași culoare sau asocierea corectă a culorilor primare.
- Metoda povestirii și relatării: Prin intermediul povestirilor și al relatărilor, X poate fi introdusă în lumea culorilor primare într-un mod captivant și narativ. Poveștile pot include personaje și situații care evidențiază importanța culorilor primare.

Obiectivul 4:
Dezvoltarea abilităților de comunicare orală și de exprimare verbală.
Activitati propuse

1. Jocuri de întrebări și răspunsuri: Organizarea unor jocuri interactive în care X să răspundă la întrebări și să-și exprime gândurile și ideile. Aceasta poate implica jocuri de ghicit, jocuri de asociere sau jocuri de întrebări despre diferite subiecte.
2. Activități de povestire: Încurajarea Ancăi să creeze și să spună povești. Aceasta poate implica folosirea imaginilor, a cărților sau a obiectelor ca punct de plecare pentru a dezvolta o poveste și a o împărtăși cu ceilalți.
3. Jocuri de improvizație: Participarea la jocuri de improvizație în care X să creeze dialoguri și să-și exprime ideile într-un mod spontan și creativ. Aceasta poate implica stabilirea unor situații sau personaje și dezvoltarea unui dialog în funcție de acestea.
4. Activități de prezentare: Oferirea oportunității Ancăi de a face prezentări orale despre diverse subiecte care o interesează. Aceasta poate implica pregătirea unui discurs sau a unei prezentări și prezentarea acestora în fața grupului (vom folosi o zi speciala in care fiecare copil poate sa-si prezinte jucaria preferata)
5. Jocuri de rol: Participarea la jocuri de rol în care X să își asume roluri diferite și să interacționeze verbal cu ceilalți participanți. Aceasta poate dezvolta abilitățile de comunicare, de negociere și de empatie.
6. Activități de dicție și pronunție: Exersarea pronunției corecte și a dicției prin intermediul exercițiilor și jocurilor de articulare a sunetelor și de formare a cuvintelor.
7. Ascultarea poveștilor și a discuțiilor: Aceasta dezvoltă abilitățile de ascultare activă și de participare într-un dialog.

Metode utilizate in cadrul activitatilor:

- Metoda conversației: pentru a o încuraja să-și exprime gândurile și ideile.
- Metoda jocului de rol: Jocurile de rol pot fi folosite pentru a recrea situații de comunicare realiste și pentru a încuraja X să interacționeze verbal într-un context dat. Aceasta îi oferă oportunitatea de a exersa abilitățile de comunicare, de negociere și de empatie.
- Metoda povestirii: Prin intermediul povestirilor și relatărilor, X poate să-și dezvolte abilitățile de povestire și să-și exprime ideile într-un mod coerent și captivant. Profesorul sau adultul responsabil poate utiliza tehnici de povestire și întrebări pentru a o ghida în dezvoltarea comunicării verbale.
- Metoda ascultării active: Aceasta îi oferă un model de ascultare atentă și îi dezvoltă abilitățile de a asculta și a răspunde adecvat într-o conversație.

Obiectivul 3:
Depășirea autoizolării și integrarea în grupul de copii

- ✓ X va interacționa activ și pozitiv cu ceilalți copii din grup, participând în activități de joc și cooperare.
- ✓ X va fi capabilă să-și exprime nevoile și preferințele în cadrul grupului de copii.
- ✓ X va dezvolta prietenii și relații sănătoase cu alți copii, demonstrând încredere și cooperare în interacțiunile sociale.

Activitati propuse

1. Jocuri de prezentare și de cunoaștere reciprocă: Organizarea de jocuri și activități interactive care încurajează copiii să se prezinte unul altuia și să împărtășească informații personale. Aceasta va permite copiilor să se cunoască mai bine și să se simtă mai confortabil în prezența celorlalți.

2. Activități de colaborare și lucru în echipă: Organizarea de activități de grup în care copiii trebuie să colaboreze și să lucreze împreună pentru a rezolva o problemă sau pentru a realiza o sarcină comună. Acest lucru le va permite să se implice într-un scop comun și să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de cooperare.
3. Activități de lectură și povestire: Organizarea de sesiuni de lectură în grup și discuții despre cărți sau povești. Aceasta va oferi copiilor ocazia de a împărtăși experiențe și de a comunica între ei pe tema cărților citite.
4. Activități de voluntariat: Implicarea în activități de voluntariat în comunitate, cum ar fi acțiuni de curățenie, colectare de alimente sau ajutorarea persoanelor în nevoie. Aceasta le va oferi copiilor oportunitatea de a lucra impreuna

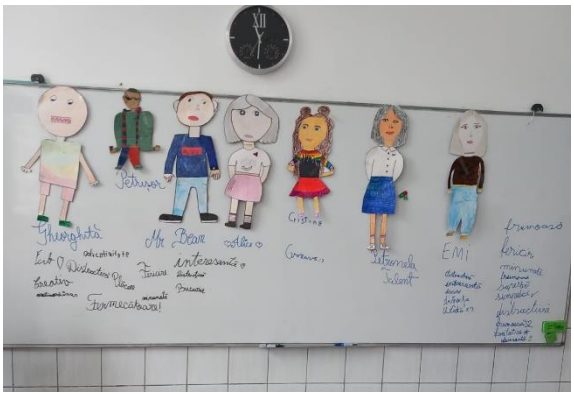
Metode si tehnici utilizate

- Metoda cooperării și lucrului în echipă: Activitățile de grup pot fi organizate astfel încât copiii să colaboreze și să lucreze împreună pentru a atinge un scop comun. Aceasta dezvoltă spiritul de echipă și promovează interacțiunea pozitivă între copii.
- Metoda jocului și a activităților interactive: Jocurile și activitățile interactive pot fi folosite pentru a încuraja interacțiunea și comunicarea între copii. Acestea pot implica
  jocuri de rol, jocuri de echipă sau activități creative care necesită colaborare și interacțiune.
- Metoda mentoratului și a perechii de lucru: Se pot forma perechi de lucru, în care copiii mai încrezători sau cu mai multă experiență pot sprijini și ghida copiii care se simt izolați sau timizi. Aceasta oferă un mediu sigur și sprijinitor pentru integrare și socializare.

O șansă educației, prin diversitate, incluziune și toleranță
Activități *Școala Altfel*

Prof. Cristina Vlădescu
Școala Gimnazială „Nae A. Ghica”, Rucăr, Argeș

1. **Activitatea 1 – *Prietenul meu cel mai bun***

Materiale necesare:

- cartoane mari;
- culori, carioci;
- foarfecă, lipici.

Desfășurarea activității

✓ Elevii sunt împărțiți în grupe de câte patru.

✓ Prima cerință a activității este să deseneze pe cartonul lor un personaj. Acest personaj va fi considerat prietenul lor cel mai bun, va primi un nume și va fi decupat pentru a părea cât mai real.

✓ Personajele vor fi lipite pe tablă, alături de numele lor.

✓ Cea de-a doua cerință a activității va fi ca fiecare elev din echipă să spună un lucru rău sau urât despre personajele celorlalte echipe. La fiecare cuvânt urât, profesorul va rupe o bucată din personaj.

✓ După ce personajele vor fi distruse, profesorul va ruga fiecare elev să spună un lucru bun despre ele, iar la fiecare compliment va lipi partea ruptă.

✓ Elevii vor conștientiza faptul că orice cuvânt urât spus despre o persoană lasă urme adânci în sufletul acesteia și conduce la scăderea stimei de sine.

2. **Activitatea 2 – *Baloanele distractive***

Materiale necesare:

- câte două baloane pentru fiecare elev;
- markere sau carioci.

Desfășurarea activității

✓ Elevii vor primi câte un balon pe care îl vor umfla și pe care vor scrie numele lor.

✓ Când toți elevii vor termina de umflat baloanele, se vor strânge în mijlocul clasei și le vor arunca în sus, jucându-se cu ele prin aer.

✓ Vor avea la dispoziție două minute pentru a găsi balonul cu numele lor. Unii nu vor reuși, iar unele baloane se vor sparge.

- ✓ Elevii vor primi cel de-al doilea balon cu care vor proceda la fel, dar, după ce se vor juca cu ele prin aer, avea ca instrucțiune să ia primul balon pe care îl găsesc și să meargă cu el la colegul căruia îi aparține. Astfel, fiecare balon va ajunge la elevul potrivit și elevii vor înțelege că soluțiile se găsesc mai ușor atunci când lucrează împreună.

vor

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Chiriac Erika Karina
Școala Gimnazială Constantin Parfene Vaslui

SCOPUL Diminuarea dificultăţilor de învăţare la limba engleză, diminuarea tulburărilor de atenţie, consolidarea deprinderilor de a lua notiţe în timpul orelor şi de a scrie frumos în pagină

- OBIECTIVE:

PE TERMEN SCURT -Formarea abilităţilor de comunicare;

-Formarea abilităţilor de participare la lecţii;

-Dezvoltarea capacităţilor de scriere;

- Participarea la activităţi de grup;

PE TERMEN MEDIU 1. Formarea abilităţilor de înţelegere a unui text

2. Dezvoltarea capacităţii de a verbaliza întâmplările trăite şi cunoştinţele însuşite;

3. Educarea exprimării verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical şi sintactic

DURATA PROGRAMULUI: An şcolar 2023-2024

DOMENIUL/DOMENII DE INTERVENȚIE: Limba engleză

- DATA ELABORĂRII PIP: noiembrie 2023
- DATA REVIZUIRII PIP:
- CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:

Unit 1: We’re from the UK

Unit 2 : Are they twins

Unit 3 : Have you got a pet?

Unit 4: There’s a huge garden

Unit 5: I usually get up early

Unit 6: What do you do on Saturdays?

Unit 7: I can cook very well!

Unit 8: They’re looking at trainers

Nr. crt.	Obiectiv operațional	Strategii de terapie și recuperare	Intervalul de timp	Evaluarea și aprecierea evoluției	
				Indicatori	Instrumente

1.	Să desprindă sensul global din scurte mesaje audiate (mini-dialog, descrieri de persoane/ obiecte/ acţiuni)	-învăţarea corectă a numelui, vărstei -citeste un text simplu in limba engleză -formulează propoziţii simple si corecte în limba engleză -completează propoziţii lacunare cu cuvinte lipsă	An școlar 2023-2024	-Ascultă şi reproduce greoi o comunicare ; - Înţelege cu dificultate sensul cuvintelor în funcţie de context ;
2.	Să-şi formeze şi să-şi dezvolte deprinderi de citire corectă, în ritm propriu a unor propoziţii, texte de mică întindere sau medie;	- exerciţii de repetare după model; - exerciţii de corectare a pronunţiei şi intonaţiei - joc-concurs pentru alcătuirea de propoziţii coerente conţinând mai	An școlar 2023-2024	- Citeşte în ritm propriu şi propoziţii, uneori cu repetări, corectate la intervenţia profesorului;

		multe cuvinte noi . -exerciţii de citire corectă, în ritm propriu a unor propoziţii, texte de mică şi medie întindere		
3.	Să completeze corect tabele cu informţii dintr-un text de dimensiuni medii citite	-exerciţii de alcătuire a unor enunţuri după imagini cu tematică adecvată -completarea unor enunţuri lacunare, având la dispoziţie imagini.	An școlar 2023-2024	Formează oral şi scris propoziţii simple;

Plan remedial la disciplina Tehnologia informației și a comunicațiilor (clasa a IX-a)
Unitatea de învățare „ Elemente ale limbajului HTML ”

Prof. Pascu Elena Raluca
Colegiul Național „Mihai Viteazul” Ploiești

A. Identificarea aspectelor care trebuie remediate

S-a făcut în urma aplicării la clasă a următorului test de evaluare cu grad de dificultate mediu:

Competențe specifice:

1. Utilizarea operațiilor de bază necesare realizării unei pagini HTML

2. Enumerarea și aplicarea modalităților de a realiza o hiper-legătură.

3. Utilizarea tabelelor într-o pagină WEB.

Obiective de evaluare:

1.Să insereze în pagini elemente de tip text, imagine, hiper-legătură.

2.Să enumere și să aplice modalitățile de a realiza o hiper-legătură.

3.Să utilizeze tabele într-o pagină WEB.

Matricea de specificații

Niveluri cognitive/ conținut	*A-și aminti*	*A înțelege*	*A aplica*	*A analiza*	*Total itemi*	*Punctaj*	*Ponderе%*
Inserarea și formatarea unui text: corp de literă, mărime, stil, culoare	(II.1) 2p	(II.4) 2p	(III.a)9p (III.g)14p		4	27p	27%
Inserarea unei imagini – modificarea proprietăților imaginii: poziționare, dimensiuni, încadrare în text	(II.2) 2p	(III.b) 20p	(III.d)4p (III.e)4p (III.f)4p		5	34p	33%
Realizarea unei legături pe un text/ Realizarea unei legături pe o imagine		(I.1) 5p	(I.2) 5p	(II.5) 2p	3	12p	20%
Inserarea unui tabel	(I.3) 5p	(II.3) 2p		(III.c) 10p	3	17p	20%
Total itemi	3	4	6	2			
Punctaj	9p	29p	40p	12p		90p	
Pondere %	20%	27%	40%	13%			

Subiectul I (15 puncte)

Încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. La inserarea unui hiperlink, pentru a încărca pagina într-o fereastră nouă, se utilizează atributul :

A. blank B. parent C. top D. self

2.Pentru inserarea unui link către pagina www.google.ro pe imaginea cu bordură foto.jpg se utilizează codul :

A. <img src="foto.jpg " border="1">

B. <img src="foto.jpg >

C. <img src="foto.jpg " border="1">

D. <img src="foto.jpg >

3. Indicați codul HTML folosit pentru inserarea unui tabel pe o pagină întreagă:

A. <table width=*% height=*%>...</table>

B. <table width="100" height="100">...</table>

C.<table width=100% height=100%>...</table>

D. <table width="100%" height="100%">...</table>

Subiectul II (10 puncte)

Enunț : În coloana A sunt indicate tag-uri html, iar în coloana B atribute ale acestora. Scrieți pe foaia de răspuns asocierile corecte dintre fiecare cifra din coloana A si litera corespunzătoare din coloana B.

A	B
1. <font>	a. target
2. <img>	b. size
3. <td>	c. name
4. <body>	d. alt
5. <a href>	e. rowspan
	f. topmargin

Subiectul III (65 puncte)

Creați în folderul Resurse o pagină web *anotimpuri.html* care să conțină următoarele elemente:

a) Textul “Anotimpuri ” aliniat la centru, ca titlu de nivel 4, scris cu font arial de culoare verde și subliniat.

b) Sub titlu se vor insera patru imagini din folderul *Resurse*.

c) Dispuneți imaginile pe două rânduri cu o distanță între ele de 30 pixeli.

d) Formatați imaginile astfel încât să fie egale, cu un spațiu în jurul lor de 50 de pixeli.

e) Pentru două dintre imaginile inserate anterior introduceți ca text alternativ anotimpul pe care îl reprezintă.

f) Pentru celelalte două imagini adăugați bordură.

g) Sub imagini inserați cele două paragrafe din fișierul anotimpuri.txt aflat în folderul *Resurse*. Stabiliți pentru fiecare paragraf font, culoare, dimensiune, aliniere diferite.

Barem de corectare și notare

Subiectul I (15p) 1.A; 2.C ; 3.D;

Se acordă câte 5p pentru fiecare răspuns corect; pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia 0p.

Subiectul II (10 puncte) 1-b; 2-c; 3-e; 4-f; 5-a;

Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect; pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia 0p.

Subiectul III (65 puncte)

Nr. item	Sarcină	Punctaj
a)	Introducere text	2p
	Aliniere, nivel , font, culoare,	4p
	Subliniere	3p
b)	Inserare imagini	12p
	Dimensiune imagini	8p
c)	Dispunere pe două rânduri	6p
	Stabilire distanță între rânduri	4p
d)	Stabilire spațiu în jurul imaginii	4p
e)	Text alternativ	4p
f)	Bordură imagini	4p
g)	Inserare paragrafe	6p
	font, culoare, dimensiune, aliniere	8p
Total		65p

Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct. Se acordă 10p din oficiu

După aplicarea și corectarea testului, rezultatele elevilor au fost consemnate într-un tabel centralizator, care conține punctajul obținut de fiecare elev pe fiecare item.

Elev	*A-și aminti*			*A înțelege*				*A aplica*						*A analiza*		Total
	I.3	II.1	II.2	I.1	II.3	II.4	III.b	I.2	III.a	III.d	III.e	III.f	III.g	II.5	III.c	
	5	2	2	5	2	2	20	5	9	4	4	4	14	2	10	
1.	5	2	2	5	2	2	12	5	9	4	4	4	14	0	6	**76**
2.	5	2	2	5	0	2	8	5	9	4	4	4	14	0	0	**64**
3.	5	2	2	0	0	2	4	0	5	4	0	0	14	2	0	**40**
4.	0	2	2	5	0	2	4	5	6	0	0	0	8	0	0	**34**
5.	5	2	2	5	0	2	8	5	6	0	4	4	14	0	0	**57**
6.	5	2	2	5	2	2	4	0	6	0	0	4	14	2	0	**48**
7.	5	2	2	0	0	2	8	5	6	4	4	4	14	0	6	**62**
8.	5	2	2	5	0	2	12	5	9	4	4	4	14	0	0	**68**
9.	5	0	2	5	0	2	12	5	6	4	4	4	14	2	0	**65**
10.	0	2	2	0	2	2	12	0	6	4	4	4	14	2	0	**54**
11.	5	2	0	5	2	2	12	0	6	4	4	4	8	0	0	**54**
12.	5	2	2	0	2	2	8	5	9	0	0	0	14	2	0	**51**
13.	0	0	2	5	2	2	12	5	6	0	4	4	14	0	0	**56**
14.	5	2	2	5	2	2	12	5	6	0	4	4	8	2	0	**59**
15.	0	2	2	5	2	0	12	5	9	0	4	4	14	0	0	**59**
16.	5	2	2	0	2	2	12	5	6	0	0	4	8	2	0	**50**
17.	5	2	2	5	2	2	8	5	6	0	0	4	8	2	0	**51**
18.	5	0	2	5	2	2	12	5	6	0	0	0	8	0	0	**47**
19.	0	2	0	0	2	2	12	0	6	4	0	0	6	0	0	**34**
20.	5	2	2	5	2	2	12	5	6	0	0	4	6	2	0	**53**

Itemii au fost grupați în tabel pe niveluri cognitive, așa cum rezultă din matricea de specificații. Nu s-au luat în considerare punctele acordate din oficiu.

Punctajele din tabel au fost convertite în plusuri și minusuri, într-un alt tabel, astfel: s-au marcat cu semnul (+) itemii la care elevul a răspuns corect (itemi la care a obținut mai mult de jumătate din punctajul alocat pe itemul respectiv) și cu semnul (-) itemii la care nu a răspuns

mulțumitor (itemi la care elevii au obținut jumătate sau mai puțin de jumătate din punctajul alocat pe itemul respectiv, având în vedere și nivelurile cognitive corespunzătoare itemilor).

Elev	*A-și aminti*			*A înțelege*				*A aplica*						*A analiza*		Total
	I.3	II.1	II.2	I.1	II.3	II.4	III.b	I.2	III.a	III.d	III.e	III.f	III.g	II.5	III.c	
	5	2	2	5	2	2	20	5	9	4	4	4	14	2	10	
1.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	**76**
2.	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	-	-	**64**
3.	+	+	+	-	-	+	-	-	-	+	-	-	+	+	-	**40**
4.	-	+	+	+	-	+	-	+	+	-	-	-	+	-	-	**34**
5.	+	+	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	+	-	-	**57**
6.	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	**48**
7.	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	-	+	**62**
8.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	**68**
9.	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	**65**
10.	-	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	**54**
11.	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-	**54**
12.	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	**51**
13.	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-	**56**
14.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	**59**
15.	-	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	-	-	**59**
16.	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	**50**
17.	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+	-	**51**
18.	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	-	**47**
19.	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	-	-	-	**34**
20.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	**53**
Total	15+	17+	18+	14+	13+	19+	11+	15+	19+	9+	11+	15+	18+	9+	2+	

B. Diagnoza

Din tabelul anterior , analizând totalurile pe fiecare semn (+ sau -) și pe fiecare nivel cognitiv se identifică nivelul performanței elevilor, raportată la acele niveluri cognitive evaluate.

Constatări:

1. Sunt elevi care nu au răspuns la itemii de nivel cognitiv inferior, care evaluează nivelul cunoștințelor de specialitate, deci aceștia nu au achiziționat un nivel mulțumitor de cunoștințe, impunându-se în cazul lor măsuri de recuperare a materiei

2. Sunt elevi care nu au rezolvat satisfăcător itemii subiectivi sau semiobiectivi, care au avut cerințe referitoare la atributele tag-ului <img>. Se impune ca elevilor să li se stabilească sarcini în realizarea viitoarelor aplicații care să solicite folosirea tag-ului <img> cu toate atributele sale.

3. Itemul III.c , care a presupus utilizarea tag-ului <table> cu atributele sale , nu a fost rezolvat decât de către 2 elevi (1 și 7); deci, fie nu au fost capabili de analiză, neprecizându-se în enunț explicit că este vorba de tabel, fie nu cunosc tag-ul;

4. Au fost elevi care nu au efectuat sarcinile de pe nivele cognitive inferioare la fel de bine ca cele de pe nivele cognitive superioare, deci nu au tratat cu seriozitate ceea ce aveau de rezolvat.

C. Stabilirea cauzelor

- Mediul de proveniență al elevilor: elevi cu posibilități materiale scăzute, care parcurg zilnic distanțe mari pentru a ajunge la școală, cu părinți dezinteresați de școală;
- Factori individuali: capacitate scăzută de memorare, neînțelegerea conceptelor predate, dificultăți de comunicare; dificultăți de concentrare; absenteismul.

D. Stabilirea posibilelor remedieri (la nivel de clasa și/ sau elev)

Ținând cont de cauzele identificate, se impune luarea unor **măsuri remediale**, măsuri care să permită și elevilor care au întâmpinat dificultăți să-și îmbunătățească rezultatele școlare. Se impune ca elevilor să li se stabilească sarcini în realizarea viitoarelor aplicații care să solicite folosirea tag-urilor <img> și <table> cu toate atributele lor, se vor formula itemi pe nivelul cognitiv de analiză. În etapa

de diagnoză s-a constatat că dacă nu s-a precizat explicit în enunț, elevii nu au avut capacitatea să deducă.

Exerciţii de incluziune şi diversitate

prof. ing. Drăguş Oana Veronica
Liceul de Turism şi Alimentaţie “Dumitru Moţoc” Galaţi

Titlul activității de învățare: Incluziune şi diversitate

Disciplina: Consiliere și orientare

Unitatea de învățare: Comunicare şi abilităţi sociale

Clasa a X -a

Autor: prof. ing. Drăguș Oana Veronica

I. Prezentarea activității de învățare

Competența specifică vizată

Integrarea abilităţilor de interrelationare, în vederea dezvoltării personale şi profesionale; identificarea modalităţilor de integrare a copiilor cu CES/ din alte etnii în grupul majoritar.

Condiții necesare desfășurării activității: laptop-uri, retea de internet, fişe de lucru.

Contextul de învățare: sala de clasă/ laboratorul de informatică

Timpul alocat: 50 minute

Descrierea specifică a activității de învățare

Pentru *momentul organizatoric*, se împarte clasa în 3 grupe egal cu numărul de elevi apoi se formează 3 cercuri. Se alege câte un elev din fiecare cerc și se scoate din formație. Sarcina acestuia este de a încerca să intre în cerc folosind mijloace nonagresive, restul colegilor din cerc trebuie să nu-l lase să intre. Dacă vreuna din metodele folosite pentru a accesa cercul este agreată de un coleg, acesta îl poate lăsa să intre. Se discută metodele identificate de colegi pentru a fi acceptați în cerc.

Se evidențiază ceea ce au simțit elevii respinși și motivația alegerii respectivei metode. Timp de lucru 10 minute.

În cadrul *primei activități*, elevii, pe grupe, vor completa puzzle-lul pe aplicația JS Puzzles o fișă referitoare la incluziune și diversitate. Timp de lucru 20 minute.

A doua activitate constă în realizarea de către elevi a unui joc de rol. Timp de lucru 15 minute.

Concluzii frontale privind activitatea desfășurată. Timp de lucru: 5 minute

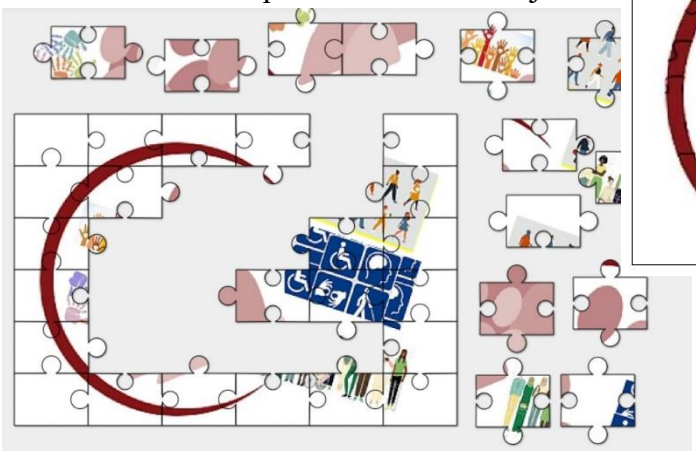
Resursa RED utilizată **https://www.jspuzzles.com/**

II. Prezentarea integrării resursei RED în activitatea de învățare

În ce constă resursa RED

Activitatea 1 - Se împarte colectivul clasei în 4 grupe de elevi. Fiecare grupă va accesa aplicația JS Puzzles, va avea de construit puzzle-ul corespunzător și apoi va completa fișa de lucru cu răspunsurile cerute. După îndeplinirea sarcinilor de lucru privind activitatea 1, se discută frontal răspunsurile. Se încurajează

dialogul/ polemicile între echipe. Timp de lucru 20 de minute.

Activitatea 2 - Se propune un joc de rol și sunt explicate instrucțiunile: unul dintre elevii aleși va juca rolul copilului care aparține grupului social defavorizat din studiul de caz prezentat; al doilea elev va fi moderatorul care va avea sarcina să echilibreze situația și să ajute la integrarea în grup a primului personaj; restul elevilor vor forma grupul majoritar care respinge accesul noului venit. Elevul defavorizat va trebui să caute cele mai eficiente metode prin care să convingă grupul majoritar să-l accepte. Se punctează dialogurile care evidențiază sentimentele noului venit și metodele persuasive folosite. Se accentuează rolul moderatorului.

În final, se discută răspunsurile acestora și metodele folosite de fiecare personaj defavorizat și apoi se comentează posibilitatea aplicării acestora în viața reală. Se lucrează în același fel cu fiecare echipă pentru fiecare studiu de caz analizat. Timp de lucru 20 minute.

Descrierea modului de utilizare a RED-ului în activitatea de învățare din perspectiva 5R (reutilizare, redistribuire, revizuire, remixare și reținere)

Resursa educațională deschisă utilizată în această activitate poate fi reutilizată la altă clasă sau revizuită, dacă este nevoie.

Descrierea modului în care resursa RED contribuie la formarea competenței specifice vizate

Prin aplicație, fiecare elev conștientizează faptul că omul, indiferent de etnie, religie sau grup de apartenență, are dreptul la o viață socială. Ceea ce este diferit ține de cultură nu de sentimente sau calitate umană. Se accentuează faptul că cei respinși pot avea abilități sau calități inedite care i-ar putea face acceptați în grupul majoritar și pot contribui la promovarea socială a grupului.

Fișa de învățare și evaluare

Prof. Bejenaru Constantin
Colegiul „Vasile Lovinescu Fălticeni”

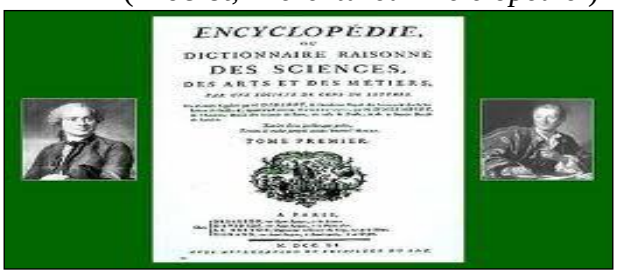
OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR

EPOCA LUMINILOR

I. Citiți cu atenție textul următor:

“Totul trebuia examinat, trebuia mișcat fără menajamente (…) Trebuiau călcate în picioare toate acele vechi copilării; să răsturnăm barierele pe care rațiunea n-ar fi trebuit să le pună niciodată; să dăm artelor și științelor o libertate care le este atât de prețioasă (…) Era nevoie de un timp al dezbaterilor, în care nu se căutau regulile în autori, ci în natură.”

(Diderot, *Prezentarea Enciclopediei*)

Răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați ce reprezintă *Enciclopedia* pentru mișcarea iluministă.

.....

1. Menționați, cu ajutorul textului și a imaginii de mai sus, care erau principalele motivații care au stat la baza elaborării *Enciclopediei*.

.....
.....

2. Menționați cum se numeau trei dintre cei mai importanți autori ai acestei lucrări.

.....

3. Precizați care a fost reacția monarhiei față de această publicație.

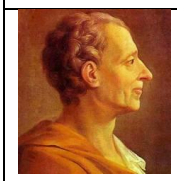
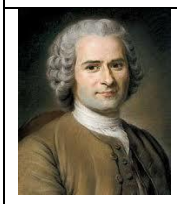
.....
.....

II. Completați spațiile lacunare cu termenii potriviți:

„Libertatea constă în puterea pe care o are orice ..... inteligentă de a face ceea ce vrea, conform propriei determinări (...) Libertatea ..... a statului este statutată prin ..... fundamentale (...) Libertatea politică a cetățeanului este acea ..... a spiritului, pe care o dă ..... ce o are fiecare referitor la siguranța sa.” (*Enciclopedia*)

Termenii sunt: legi, politică, liniște, opinie, ființă

III. Completați cu informațiile necesare următorul tabel:

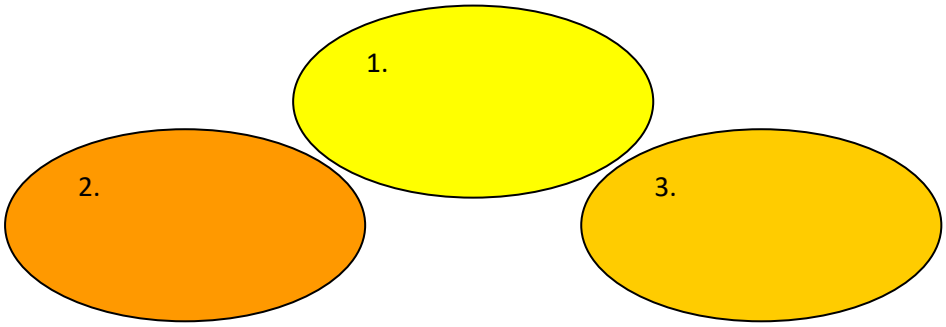
Autorul	Numele	Opere	Idei și concepții
	John Locke		
	David Hume		
	Voltaire		
	Montes-quieu		
	J. J. Rousseau		

IV. Alegeți varianta corectă:
1. Un mare filosof olandez a fost:
a) Charles de Secondat b) Baruch Spinoza c) Voltaire
2. Opera *Scrisori persane* îi aparține lui:
a) Voltaire b) Montesquieu c) John Locke
3. *Enciclopedia* a fost condamnată public de către papa:
a) Inocențiu al IV-lea b) Clement al XIII-lea c) Pius al II-lea
4. Adam Smith a scris lucrarea:
a) *Despre delicte* b) *Avuția națiunilor* c) *Fiziocrația*
5. Un adept al reformelor iluministe a fost:
a) Iosif al II-lea b) Elisabeta I c) Henric al VIII-lea

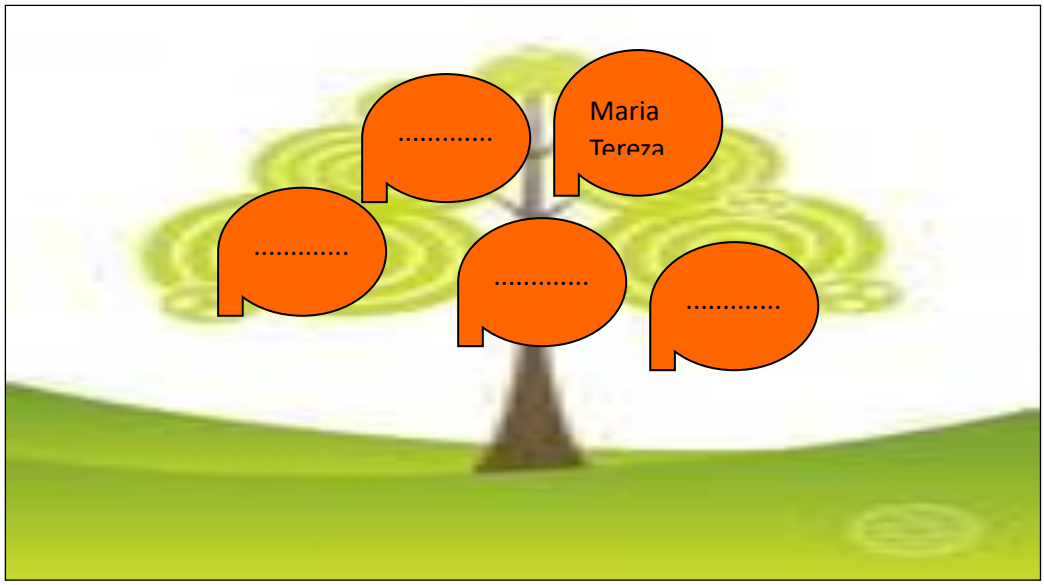
V. Enumerați principalele trăsături ale iluminismului:

1.
2.
3.
4.
5.

VI. Oferiți exemple de trei enciclopedii pe care le cunoașteți și apreciați utilitatea acestora ținând cont de afirmația istoricului Lucien Febvre: „o enciclopedie este manifestul unei civilizații”.

VII. Completați în cuprinsul fructelor din copacul ideilor numele monarhilor luminați din spațiul european.

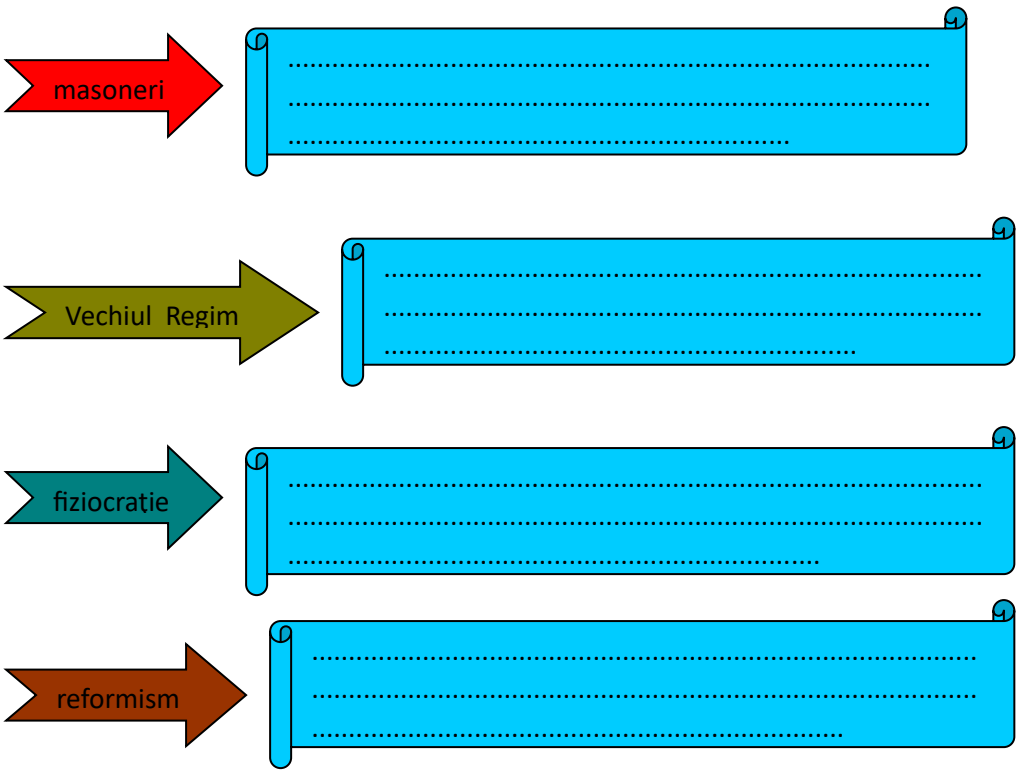

VIII. Comentați, în aproximativ cinci rânduri, deviza monarhilor luminați: “totul pentru popor, nimic prin popor”.

.....
.....
.....
.....
.....

IX. Explicați următorii termeni:

X. Notați cu adevărat (A) sau fals (F) enunțurile următoare:

1. Iosif al II-lea a introdus șerbia.
2. Iluminismul a promovat toleranța religioasă.
3. Iluminismul a cuprins și Țările Române.
4. Iluminiștii nu doreau să se ajungă la separația puterilor în stat.
5. Franceza era limba Europei luminilor.

XI. Realizați un eseu, de aproximativ o jumătate de pagină, în care să prezentați *Consecințele iluminismului asupra modernizării statelor europene*. Aveți în vedere: ideile de bază ale iluminismului, influența iluministă asupra revoluțiilor epocii moderne și consecințele iluminismului asupra schimbărilor sociale, culturale și religioase din Europa secolului al XIX-lea.

.....
.....
.....
.....
.....

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT (PIP)

Stelian Lidia-Maria
Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară, Feteşti

Numele şi prenumele beneficiarului: G. M.

Data şi locul naşterii:

Domiciliul:

Şcoala/Instituţia, clasa: LICEUL TEHNOLOGIC DE INDUSTRIE ALIMENTARĂ, cls. a IX-a învățământ profesional

Echipa de lucru: profesor limba și literatura română, profesor-diriginte, profesor-consilier școlar

Problemele cu care se confruntă elevul (rezultatele evaluării complexe):

Conform raportului de evaluare complexă nr. X, eliberat de Serviciul de evaluare și orientare școlară și profesională a copilului, s-a stabilit un tip de deficienţă gravă. Astfel, s-au identificat dificultăți de învățare, precum: tulburări de atenție, lentoare în desfășurarea operațiilor gândirii, exprimare greoaie.

În urma aplicării testului iniţial s-a constatat că elevul desparte corespunzător cuvintele în silabe și identifică corect tipul de portret al personajului prezentat în textul dat, dar nu recunoaște modul de expunere folosit în fragmentul citat; de asemenea, acesta extrage doar o idee principală din text, nu încadrează textul în genul literar specific și nici nu aduce argumentele de rigoare.

Priorităţi pentru perioada: ***ianuarie 2024 - iunie 2024***

- pe termen lung (an şcolar)

- înțelegerea conținutului unor texte date;
- identificarea ideilor principale dintr-un text narativ citit;
- caracterizarea unui personaj.

- pe termen scurt (MIII - MV)

- recunoașterea modurilor de expunere.

Structura programului de intervenţie personalizat

Obiective	Conținuturi	Metode și mijloace de realizare	Perioada de intervenție	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode și instrumente de evaluare

-identificarea ideilor principale dintr-un text narativ citit	„Moromeții”, de Marin Preda	Observația semidirijată, povestirea, rezumatul, explicaţia, descrierea, demonstraţia, problematizarea	Modul III	- delimitează un text în fragmente logice; - povestește un fragment; -identificarea unor idei principale din text;	Observarea sistematică Activitate independentă Conversaţia euristică Teme de lucru în clasă, dar şi acasă Fişe de lucru
- caracterizarea unui personaj	„Acasă”, de Fănuș Neagu	Observația semidirijată, povestirea, rezumatul, explicaţia, descrierea, demonstraţia, problematizarea	Modul IV	- precizarea mijlocului de caracterizare (directă/indirectă); - identificarea unor trăsături de portret fizic/moral; - scurtă caracterizare a unui personaj.	Observarea sistematică Activitate independentă Conversaţia euristică Teme de lucru în clasă, dar şi acasă Fişe de lucru
- recunoașterea modurilor de expunere	„Lasă-ți lumea...”, de Mihai Eminescu	Observația semidirijată, explicaţia, descrierea, demonstraţia, problematizarea	Modul V	- numirea celor patru moduri de expunere existente; - identificarea modurilor de expunere în texte specifice.	Observarea sistematică Activitate independentă Conversaţia euristică Teme de lucru în clasă, dar şi acasă Fişe de lucru

Evaluarea periodică

- se va efectua la intervale reduse de timp (lunar), astfel încât achiziiţile, în plan cognitiv, să fie consolidate prin repetiţie şi exerciţiu;

- se va face pe fişe de lucru, frecvent sub forma grafică, care vor conţine şi întrebări (sub formă scrisă), astfel încât abilitatea de a citi să fie utilizată permanent;
- progresele, oricât de mici, vor primi aprecieri laudative;

● Obiective realizate
- găsirea ideilor principale ale textelor narative citite;
- construirea de noi contexte pentru cuvintele mai puțin cunoscute;
- identificarea unor trăsături fizice și morale ale personajelor celor două opere literare, „Moromeții”, de Marin Preda și „Acasă”, de Fănuș Neagu;
- indicarea mijloacelor de caracterizare prezente în descrierea personajelor;
- cunoașterea în linii mari a rezumatului romanului „Moromeții”.

● Dificultăţi întâmpinate
-incoerența în răspunsuri, lipsa de siguranță și ezitarea;
-exprimarea anevoioasă, și doar ca urmare a insistențelor profesorului.

●Metode cu impact ridicat
- pozitive: povestirea, rezumatul și explicația
- negative: brainstorming

Revizuirea programului de intervenţie educaţional-terapeutică (în funcţie de rezultatele evaluărilor periodice): maxim 6 luni.
Rolul şi modul de implicare a părinţilor în program:
- părinţii vor fi atenţionaţi şi implicaţi în lucrul cu elev, solicitându-i, acasă, să rezolve temele primite.
Prof. limba și literatura română, Prof. diriginte, Prof. consilier școlar,
Stelian Lidia-Maria

Plan de acțiune pentru integrarea copiilor cu dizabilități

Prof. înv. primar Pohrib-Gavrilescu Ana
Şcoala Gimnazială Nr. 1, Matca, Galaţi

Plan de acțiune pentru crearea unui mediu de învățare incluziv, în vederea integrării în școala de masă a copiilor cu CES

Problemele cu care se confruntă eleva: dificultăţi de învăţare: deprinderi slabe de scris, citit şi calcul.

Evaluare pedagogică:

- Mult cooperantă;
- Gândirea este concret-intuitivă, operează cu noţiuni simple; sunt necesare reveniri repetate;
- Predomină memoria de scurtă durată; materialul memorat este sărac în detalii;
- Limbajul este mediu dezvoltat; exprimarea orală este greoaie; formulează enunţuri proprii, uneori fără respectarea temei;
- Atenţia este usor instabilă;
- Motivaţia pentru învăţare: este preocupată de pregătirea şcolară, de rezultatele evaluării, uneori nu este interesată de asimilarea cunoştinţelor;
- Receptivitatea, participarea şi implicarea- pasive;
- Înţelegerea şi învăţarea cognitivă: are dificultăţi în înţelegerea , menţinerea şi redarea informaţiilor;
- Deprinderi slabe de scris, citit şi calcul, adaptare inferioară la cerinţele programei şcolare şi a curriculumului de clasa a II-a;
- Redactarea temelor se realizează cu sprijin, are dificultăţi în realizarea sarcinilor şcolare independente.

Elev

Idei de activităţi:

-exerciţii pentru creşterea stimei de sine şi a încrederii în forţele proprii;

-vizionarea unor filmulețe educative, a unor povești terapeutice;

-activități pe baza soft-urilor destinate elevilor cu dizabilități;

- exerciţii pentru gestionarea emoţiilor negative;

-demers didactic individualizat.

Strategii de învățare: procedurale: convorbirea, analiza fonetică, analitico-sintetică, observarea dirijată, exerciţiul, jocul didactic, jocul de rol, munca independentă.

Forme de organizare a colectivului: activitate frontală, pe grupe, în perechi, individuală

Resurse: materiale: material didactic adecvat și ușor de manipulat, fișe de lucru, jetoane, planșe didactice, laptop, videoproiector, fișe de lucru de pe https://wordwall.net/ro/

Evaluare: -observarea sistematică,

-evaluări orale;

-evaluări scrise diferențiate;

Părinți

Idei de activități: -discuţii cu consilierul şcolii, cu logopedul şcolii;

-informarea periodică despre evoluţia copilului;

-participarea la unele activităţi extraşcolare;

Strategii de învățare: lectorate cu părinţii, dezbateri, expoziţii cu lucrări ale elevului;

Resurse: prezentări PPT, reviste educaţionale, resurse educaţionale deschise

Evaluare: chestionare, produsele activităţii

Cadre didactice

Idei de activități:

-întocmirea planului de intervenţie personalizat în colaborare cu psihologul şcolii şi cu cadrele didactice care predau la clasă;

-participarea la cursuri de formare/conferinţe ce au ca tematică incluziunea elevilor cu CES;

-activităţi comune profesor-părinte-elev;

Strategii de învățare (comune cu alți colegi):

-mese rotunde;

-activităţi comune cu profesorul de sprijin;

-lucru în echipă cu profesorii care predau la clasă.

Resurse:

- Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare;

-Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES:

-jocuri didactice, planşe didactice, soft-uri educaţionale, reviste de specialitate

Evaluare:

-chestionare;

-portofoliul.

Consilierea părinților

Prof. LEȘAN MARICICA
Liceul Tehnologic ”Tomșa Vodă”, Solca, jud. Suceava

Titlul proiectului: ”Găsește-ți timp și pentru mine!”

Titlul: ”Găsește-ți timp și pentru mine!”

Definirea problemei: comunicarea deficitară părinte – copil;

Descrierea problemelor: Din cauza problemelor zilnice, *părinții nu-și rezervă timp pentru controlul și îndrumarea copilului* invocând pentru a-și liniști conștiința oboseala, indispoziția, greutățile serviciului, naveta, stresul cotidian.

Identificarea posibililor factori de formare și dezvoltare a problemei:

Părinții amână intervenția educativă(”lasă, crește el și va judeca singur ce e bun și ce e rău”).

Consecințele sunt previzibile: educația devine lacunară, făcându-se în salturi sau, uneori, deloc. Inerentele deficiențe sunt însoțite de reproșuri la adresa copilului, iar acesta va face promisiuni de îndreptare pe care nu le va onora.

Un alt factor important în dezvoltarea problemei este și faptul că astfel de părinți *nu țin seama de particularitățile individuale și de vârstă ale copilului*. În aceste cazuri copilul este privit de părinți fie ca un matur, fie ca un copil veșnic neajutorat.

Identificarea factorilor de menținere și activare a problemei:

Educația copilului este lăsată pe seama bunicilor. Rolul bunicilor trebuie luat în seamă, atâta timp cât ei transmit valori durabile, dar să nu le exagerăm rolul. Ei pot perturba viața familiei prin opoziția îndârjită la noutate sau prin îngăduința excesivă față de nepot.

Nu conștientizează nevoia de educație multilaterală și *aplică rigid, de-a lungul anilor, aceleași metode și tehnici educative.* Schimbarea unor metode noi sunt impuse de viață, pentru că ceea ce merge într-o etapă poate da greș în următoarele (astfel, n-o să punem la colț un copil de 13 ani!).

Astfel de părinți pot *dramatiza orice reacție a copilului* care nu e în consens cu așteptările lor, făcându-i ”teorie” la nesfârșit sau invocând propria ”copilărie pilduitoare”.

Planul de intervenție:

Scopul proiectului ”Găsește-ți timp și pentru mine!” este ca familia să rămână în rosturile ei firești, să i se îmbogățească valorile spirituale ce au însoțit-o de-a lungul existenței sale și să nu fie lăsată să intre în criză. O comunicare eficientă între copil și părinte este soluția pentru o educație temeinică.

Obiective:

O1 – să asigurăm copiilor, în familie, condițiile necesare unei dezvoltări armonioase a personalității (climatul, un regim adecvat de muncă și învățătură);

O2 – să petreacă cât mai mult timp cu copilul;

O3 – să dezvolte o comunicare eficientă cu copilul;

O4 – să –i determine pe copiii să-și asume responsabilități în cadrul familiei, pe măsura puterilor lor;

Planul 1.

Se prezintă câțiva pași spre a asigura copiilor condițiile necesare dezvoltării armonioase în familie:

- se comunică eficient (stau de vorbă, își împărtășesc gândurile și sentimentele, ascultă cu atenție);
- trebuie să învețe să discute în contradictoriu (fără interpelări, fără trecerea în revistă a trecutului, fără subminarea poziției celuilalt);
- să își arate grija unii față de ceilalți (prin cuvinte, prin îmbrățișări, sărutări la despărțire, flori etc);
- să se respecte intimitatea fiecăruia (să nu se asculte convorbirile telefonice);
- părinții să accentueze partea plăcută a lucrurilor;

Planul 2:

O modalitate de-ați cunoaște copilul este să petreci cât mai mult timp liber cu el. Prin timp liber înțelegem acea unitate timp folosită după voia fiecăruia.
Greșelile părinților în organizarea timpului liber al copilului:

- îi acordă timp liber numai duminica;
- îl obligă în timpul liber să facă meditații;
- îi lasă libertate absolută, oferindu-i bani de buzunar și îndemnându-l să-i cheltuiască după cum vrea el;
- nu-i ascultă motivele sau scuzele, prin care explică eventualele întârzieri sau abateri de la programul stabilit;
- îi țin discursuri dirijiste;
- nu intervin în raționalizarea timpului liber;

Recomandări:

”Timpul liber nu trebuie omorât”

- să-i formeze deprinderi de autoorganizare a activităților zilnice(la început sub îndrumare și control, acordându-i-se o independență din ce în ce mai mare);
- în legătură cu lecturile copilului, să-i ofere propriul exemplu de cititor;
- explicarea unor fapte desprinse din filme sau viața înconjurătoare;
- orice activitate din timpul liber trebuie să aducă un beneficiu pentru minte și trup (să desfășoare o activitate sportivă împreună cu părinții, să meargă la cursuri de dans, să facă echitație, să meargă la pescuit etc);
- diversitate și continuitate, dar fără aglomerarea activităților;

Planul 3:

A comunica înseamnă pătrunderea fiecăruia în lumea celuilalt. Este important pentru formarea personalității copiilor, ca părinții să se lase cunoscuți. Ei arhivează zilnic comportamentele părinților. Ceea ce generează legături inconștiente nu este numai ceea ce le spuneți, dar și ceea ce ei văd și aud la părinți.

Atitudini parentale indezirabile față de copil:

- nu vor să admită că a crescut;
- afișează indulgență superioară și ironică;
- îi intrezic orice opinie personală (”Tu să taci,ce știi tu ce e bine pentru tine!”);
- îl rănesc în amorul propriu (”Ai făcut bine că m-ai ascultat”);

Reacțiile copilului(adolescentului):

- caută înțelegere în afara familiei;
- devine egoist, arogant sau, dimpotrivă, dependent, retras, cuprins de complexe de inferioritate;

Conduită parentală recomandabilă:

- spuneți-le copiilor voștri că ei nu sunt simple note de subsol, ci paginile centrale ale poveștii vieții voastre;
- să-i ascultați cu bunăvoință, doar prin deschiderea sinceră îl putem determina să se destăinuie; mărturiile smulse în alte chipuri nu vor avea efectele scontate;
- să fiți interesați de activitatea copilului și exigenți față de calitatea produselor muncii lui;
- oferiți-le sfaturi de orientare în viață (ar fi bine să faci volei că așa o să te apropii de colegi,);
- ajutați-vă copilul să nu fie sclavul problemelor(probleme vor exista întotdeauna, dacă pot fi rezolvate, trebuie să le rezolvăm, dacă nu ne acceptăm limitele);
- hrăniți personalitatea copilului cu înțelepciune și liniște;

Planul 4:

Pregătiți-vă copilul pentru ”a fi”, căci lumea îl va pregăti pentru ”a avea”.

Ca să devină un copil responsabil părinții trebuie să-l ajute :

- să fie un exemplu de corectitudine în viața de zi cu zi;
- să fie imparțial atunci când judecă situații conflictuale;
- sa-și recunoască greșelile (de exemplu, în cazul notelor mici);
- să-l învețe să nu ascundă greșelile celorlalți;
- să înțeleagă că munca bune făcută înseamnă: evaluare corectă a posibilităților,planificare, disciplină, randament, creativitate și răspundere individuală;

CHESTIONAR

”Găsește-ți timp și pentru mine!”

1. Cât de des vă întrebați copilul: Ce se petrece cu tine?, Ai nevoie de mine?, Ce pot face ca să fii mai fericit?
   a. foarte des; b. foarte rar; c. niciodată;
2. Când ați vizionat un film împreună cu copilul dumneavoastră?
   a. foarte des; b. foarte rar; c. niciodată;
3. Povestiți-ne ultima întâmplare haioasă petrecută, în timpul liber, cu copilul dumneavoastră.
   ……
   Ce sentimente va trezit această povestire?
   a. de bucurie; b. de tristețe; c. de indiferență;
4. Îl ajuți pe copil să ia o decizie spunându-i:
   a. Trebuie să faci…….
   b. Ar fi recomandat să……..
   c. Părerea mea este să……
   d. Orice decizie este bună, poți să…
5. Când vă povestește copilul o întâmplare cum îl ascultați

a. cu atenție la detalii; b. cu indiferență(iar problemele lui); c. nu îl ascult, am treabă;

b. Copilul a încălcat o regulă pe care dumneavoastră o prețuiți foarte mult. Cum decurge discuția? Alegeți varianta care vi se potrivește:
   a. ”Greșești!”, ”Ai greșit din nou!”, ”Îți meriți pedeapsa.”
   b. ”Ce părere ai despre comportamentul tău?”, ”Gândește înainte să reacționezi!”, ”Fiecare lacrimă este o ocazie de a evolua.”

CURRICULUM ADAPTAT PENTRU COPIL CU CES, GRUPA MARE

MIRCEA CRISTINA NICOLETA
GRĂDINIȚA NR.1 VOLUNTARI

1. Domeniul Limbă și comunicare

Obiective	**Metode și mijloace de realizare**	**Criterii de evaluare**	**Metode și instrumente de evaluare**
Exersarea abilităţii de receptare a mesajului verbal şi nonverbal; -Să pronunțe corect sunetele limbii romane (vocale și consoane); -Să pronunțe numele și prenumele său. -Să formeze propoziții simple. -Să cunoască numele tuturor copiilor, al doamnei educatoare, grupa din care face parte.	Joc-exercitiu: ***„Pe mine mă cheamă…”*** Joc didactic:***„ Spune ce vezi?”*** Convorbire: ***„Cum ne jucăm la grădiniță!”***	Identifică și numește toți copiii. Pronunță numele și prenumele cu ajutorul educatoarei. Denumește obiecte cu ajutorul educatatoarei.	Orale Încurajarea și stimularea; Întărire pozitivă
-Să recunoască vecinătățile sălii de clasă; -Să numească grupele vecine. (mică, mare, pregătitoare).	Vizită în grădiniță și la celelalte grupe vecine. Dialogul.	Identifică și numește locurile cerute	Deplasare prin grădiniță
- Să pronunțe corect şi clar sunete, cuvinte şi enunţuri simple.	Exercitii de exprimare corectă a obiectelor și lucrurilor din imaginea dată,	Exprimă corect denumirea obiectelor și	Aprecieri verbale

- Să asocieze cuvântul potrivit imaginii date.	identificarea culorilor și a obiectelor. Formulare de enunțuri simple. ***Joc didactic – „Denumește imaginea printr-un cuvânt!”***	lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor.	
-Să recunoască părți componente ale corpului omenesc; -Să denumească părțile componente ale corpului omenesc, simțurile.	Exercitiile de identificare a părților corpului omenesc și de exprimare corectă. ***Memorizare:*** ***„Chipul meu?”, „Ce am?”***	Se exprimă singur sau cu ajutor; Arată singur sau cu ajutor.	Aprecieri stimulatoare.
-Să numeasca membrii familiei sale. -Să cunoască puține informații despre fiecare membru.	***ALA - Joc de rol „De-a mama și de-a tata”, „De-a frații”, „De-a bunicii”*** etc. Exercitii de dezvotare a vocabularului.	Identifică membrii familiei, îi numește singur din fotografii	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puţin două caracteristici. -Să denumeasca culorile caracteristice.	Exercitii de exprimare corectă a denumirii plantelor din imaginea dată şi de identificare a culorilor regăsite la plantele prezentate; Jocuri senzoriale; ,,Ce culoare are floarea?”, ,,Arată culoarea…”	Exprimă corect denumirea anotimpului şi caracteristicile cu ajutor sau singur.Denumeşte culorile galben,verde.	Aprecieri verbale și stimulente
-Să asculte cu atenție un text literar și să rețină câteva idei principale în succesiunea lor logică. -Să știe care sunt	***DLC- „Capra cu trei iezi”, „Povestea celor doi arici: Ghimpici și Ghimpișor”*** Așază silueta unui animal la locul potrivit.	Numește personajele din poveste, povestește cu ajutorul	Încurajări, stimulente; Încurajari verbale, primește

personaje pozitive și care sunt personaje negative.	Exerciții de exprimare corectă. ***„Îl așteptăm pe Moș Crăciun!”*** Exerciții de memorare.	educatoarei un fragment preferat.	stimulente, în piept, reprezentând personajul preferat din poveste.

2. Domeniul Științe

-Să numere corect, crescător, ordinal și cardinal, în limitele 1-5. -Să clasifice obiecte după criteriul culorii. -Să sorteze obiecte după criteriul mărime. -Să identifice cifrele 1, 2, 3.	***DȘ - Jocul „Coșul cu jucării”*** Exerciții de numărare. Joc-exercițiu ***„Formează mulțimi după...”*** ***„Separă cercurile roșii de cele galbene!”*** ***„Colorează ciuperca mică și morcovul mare!”*** Joc didactic: ***„Grupează cum îți spun!”*** Jocuri muzicale***:*** ***„Numărătoarea”, Unu-i soarele pe cer!”*** Fișe de lucru	Numără, cu ajutor, jucăriile din coș. Separă cu dificultate cercurile roșii de celelalte cercuri. Colorează ori obiectele mici ori obiectele mari. Colorează parțial grupa cu trei și nu încercuiește cifra corespunzătoare.	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puţin două caracteristici. -Să enumere părțile componente ale propriului	***DȘ - „După mine cine vine?”*** ***„Care sunt culorile toamnei?”*** Observare ***„Eu, la grădiniță”***	Exprimă corect denumirea anotimpului şi caracteristicile cu ajutor sau singur.	Aprecieri verbale

corp. -Să identifice fructe și legume. -Să identifice animalele domestice și sălbatice.	Lectură după imagini ***„Vitamine, de la cine?”*** Cântec ***„Graiul animalelor”*** Joc de masă ***„Alege animale salbatice”*** Fișe de lucru ***- Jocul „Cine a venit la noi?”***	Identifică ori unele, ori altele. Recunoaște legume și fructe. Identifică animalele domestice, dar nu pe cele sălbatice sau invers.	
-Să observe plantele din imagini . Să recunoască plantele cerute. -Să formuleze enunţuri simple pe baza unor imagini sau situaţii expuse. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse. -Să cunoască părţile componente ale unei plante. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse	***„Grădina cu zarzavaturi”.*** Exercitii de identificare și recunoaștere . Exerciţii şi jocuri senzoriale: ***„Ce culoare are?”, „Arată culoarea..”, Ce culoare se potriveşte?”*** Observare directă, exerciţii de analiză, exerciţii de completare, jocuri: ***„Cine sunt eu?”, „Cum mă cheamă?”, „Unde se potriveşte?”*** Exerciţii şi jocuri senzoriale: ***„Ce culoare are?”, „Arată culoarea..”, Ce culoare se potriveşte?”***	Observă, recunoaște și numește, cu ajutor, câteva dintre plante. Găseşte şi numeşte culoarea cerută, singur sau cu ajutor. Repetă după educatoare, potriveşte, denumeşte singur sau cu ajutor	Încurajari verbale, primește stimulente în piept, reprezentând florile observate. Apreciere pozitivă; fișă individuală de lucru
-Să aranjeze figurile geometrice. -Să recunoască forma geometrică cerută sau culoarea acestora.	***DȘ - „Găsește triunghiul colorat!”*** Exerciții de corecție a pronunției.	Găsește și numește figura cerută, singur sau cu ajutor.	Aprecieri verbale